İSTANBUL KADI SİCİLLERİ

# 85

# İSTANBUL KADI SİCİLLERİ

**Proje Yönetmeni**
M. Âkif Aydın

**Editör**
Coşkun Yılmaz

**Bilim Kurulu**
M. Âkif Aydın (Başkan)
Erhan Afyoncu
Mehmet Akman
Bilgin Aydın
İdris Bostan
Feridun M. Emecen
Mehmet İpşirli
Mustafa Oğuz
Coşkun Yılmaz

**Çeviri Yazı/Mukabele**
Salih Kahriman • Yılmaz Karaca

**Editör Yardımcıları**
Coşkun Ünsal • Serkan Osmanlıoğlu

**Çeviri Yazı Koordinatörü**
Mümin Yıldıztaş

**Tashih**
Fethi Furkan Yırıkoğulları

**İndeks**
Şefik Bilal Çavuşoğlu

**Grafik Uygulama**
Ender Boztürk

**Fotoğraf**
İsmail Küçük

**Kapak Ebrusu**
Alparslan Babaoğlu

**İstanbul Medipol Üniversitesi Hukuk Fakültesi**
Kavacık Mah. Ekinciler Cad. No. 19
Kavacık Kavşağı – Beykoz 34810 İstanbul
T. 444 85 44 www.medipol.edu.tr

**Kültür AŞ**

**Genel Yayın Yönetmeni**
Kemal Kaptaner (Genel Müdür)

**Yayın Koordinatörü**
Murat Özer (Projeler Müdürü)

ISBN 978-605-7864-07-9 (Tk)
ISBN 978-605-7864-57-4 (85.c)
İstanbul, 2019

**Yayınevi Sertifika No.** 15321
**Matbaa Sertifika No.** 12068

**© İstanbul Kültür ve Sanat Ürünleri Ticaret A.Ş.**
Bu kitabın her türlü yayın hakkı, 5846 sayılı
Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu gereğince
İstanbul Kültür ve Sanat Ürünleri Tic. A.Ş.'ye aittir.
Kaynak gösterilerek tanıtım için yapılacak kısa alıntılar
dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla
çoğaltılamaz.

**Baskı ve Cilt**
Seçil Ofset
100. Yıl Mahallesi Matbaacılar Sitesi 4.
Cadde No. 77 Bağcılar, İstanbul
T. +90 212 629 06 15 pbx www.secilofset.com.tr

**İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Kültür A.Ş Yayınları**
Maltepe Mah. Topkapı Kültür Parkı, Osmanlı Evleri,
34010, Topkapı, Zeytinburnu, İstanbul
T. +90 212 467 07 00 F. +90 212 467 07 99
www.kultur.istanbul / iletisim@kultur.istanbul /
www.istanbulkitapcisi.com

İstanbul Kadı Sicilleri Dizisi; 45

İstanbul Kadı Sicilleri 85 İstanbul Mahkemesi 94 Numaralı Sicil (H. 1222-1223 / M. 1807-1809) / proje yönetmeni M. Âkif Aydın ; editör Coşkun Yılmaz ; çeviri yazı / mukabele Salih Kahriman – Yılmaz Karaca ; kontrol M. Âkif Aydın – Mehmet Akman – Feridun M. Emecen – İdris Bostan – Mehmet İpşirli. – İstanbul : Kültür AŞ, 2019.

587 s. ; 28 cm. – (Kadı Sicilleri Dizisi ; 45)
Dizin ve görseller (588-674 s.) bulut sisteminde.
Link: http://istanbulkadisicilleri.istanbul

ISBN 978-605-7864-07-9 (Tk)
ISBN 978-605-7864-57-4 (85.c)

İSTANBUL KADI SİCİLLERİ 85

# İSTANBUL MAHKEMESİ

# 94

## NUMARALI SİCİL

(H. 1222-1223 / M. 1807-1809)

PROJE YÖNETMENİ

M. ÂKİF AYDIN

EDİTÖR

COŞKUN YILMAZ

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

KÜLTÜR A.Ş.

MEDİPOL İSTANBUL MEDİPOL ÜNİVERSİTESİ

İSTANBUL KADI SİCİLLERİ 85

# İSTANBUL MAHKEMESİ

# 94

## NUMARALI SİCİL

(H. 1222-1223 / M. 1807-1809)


PROJE YÖNETMENİ

M. ÂKİF AYDIN

EDİTÖR

COŞKUN YILMAZ

ÇEVİRİ YAZI / MUKABELE

SALİH KAHRİMAN – YILMAZ KARACA

SON OKUMA

MEHMET AKMAN – FERİDUN M. EMECEN

SON KONTROL

M. ÂKİF AYDIN – FERİDUN M. EMECEN

İDRİS BOSTAN – MEHMET İPŞİRLİ

# İÇİNDEKİLER

TAKDİM 9

İMLA KURALLARI 15

İSTANBUL 94 NUMARALI SİCİL 19

KONU BAŞLIKLARI 25

METİN 69

# İSTANBUL KADI SİCİLLERİ
# TAKDİM

M. ÂKİF AYDIN

Osmanlı devletinin din, dil, etnik yapı ve kültür bakımından homojen olmayan bir bölgede altı asır ayakta kalmasının şüphesiz askerî, idarî, iktisadî, sosyal, kültürel ve demografik birçok sebebi vardır. Dünya tarihinde çok sık rastlanmayan böyle bir başarıyı tek bir sebeple açıklamak mümkün değildir. Bu başarının altında diğer faktörlerin yanı sıra Osmanlı yönetim ve hukuk anlayışının da önemli bir yeri vardır. Çünkü bu yönetim ve hukuk anlayışı sebebiyledir ki Osmanlı devleti hem Avrupa, Asya ve Afrika'da süratle büyüyebilmiş ve hem çok farklı milletleri bu geniş topraklar üzerinde uzun yıllar barış içinde bir arada tutabilmiştir. Osmanlı araştırmalarının en önemli fakat şimdiye kadar gerektiği kadar ilgi çekmemiş alanlarından birisinin Osmanlı hukuku olduğunu söylemek gerekir. Osmanlı hukukunun ve yönetim anlayışının en önemli bilgi kaynaklarından birisi ise şüphesiz sayıları on binleri aşan kadı sicilleridir.

Osmanlı kadı sicilleri sadece hukuk tarihi bakımından değil, Osmanlı devletinin sosyal, siyasî, iktisadî ve kültürel tarihi bakımından son derece önemli bir kaynaktır. Zira bu defterlerde biz sadece mahkemeye intikal etmiş hukuki ihtilafları değil, vergi kayıtlarını, vakıf şartnamelerini, bağış, kira, satış, ödünç gibi her türlü hukuki işlemleri, pazarlarda satılan ürünlerin ve ticarî malların listesini, fiyatlarını, ölen kimselerin geride bıraktıkları terekeye dâhil olan eşyayı, bunların mirasçılar arasındaki taksimlerini, kamu binalarının imar veya tamir bilgilerini, meslek kuruluşlarının faaliyetlerini, esnafın tabi olduğu standartları, evlenme ve boşanma kayıtlarını, merkezden gelen ferman ve hükümlerin sûretlerini, hâsılı Osmanlı siyasî, idarî, iktisadî ve sosyal tarihinin zengin bir fotoğrafını bulmaktayız. Bu defterlerde açıkça görülmektedir ki kadı sadece bir yargıç değil, yerine göre mahallin idarî ve mülkî amiri, yerine göre vergi müfettişi veya noter

yahut da Osmanlı ordusuna lojistik destek sağlayan bir askerî görevlidir. Bu bilgileri bu çeşitlilik ve zenginlikte hiçbir tarih kitabında, hatırat yahut seyahatname türü eserlerde ve arşiv belgelerinde bulamayız.

Aslında sicillerin bu özellikleri tarihçiler başta olmak üzere Osmanlı araştırmaları alanında çalışanlar tarafından bilinmekte ve kullanılmaktaydı. Ne var ki bu sicillerin önceleri Başbakanlık Osmanlı Arşivi ve İstanbul Müftülüğü Şer'iyye Sicillerinin yanı sıra Topkapı Sarayı'nda, çeşitli müzelerde dağınık halde bulunması bu kullanımı zorlaştırmaktaydı. Üstelik bu sicilleri aslî metinlerinden okumak belli bir uzmanlığı gerektirdiği için bunlardan yararlanmak bu sebeple daha da sınırlı kalmaktaydı. Önce bu siciller isabetli bir kararla Kültür Bakanlığı'na bağlı müzelerden Başbakanlık Osmanlı Arşivi'nde toplandı. Sonra da bunların elektronik kopyaları hazırlanarak bunlara ulaşım imkânı artırıldı. Öte yandan İstanbul'da bulunan İslam Araştırmaları Merkezi (İSAM) gerek Türkiye'de bulunan gerekse Türkiye dışındaki Osmanlı coğrafyasında yer alan şehirlere ait kadı sicillerinin elektronik kopyalarını sağlayarak araştırmacıların istifadesine açtı. Böylece Osmanlı devletine ait toplam 25 bin kadar kadı sicilinin elektronik kopyalarına araştırıcıların kolaylıkla ulaşması imkan dahiline girdi. Ne var ki bütün bunlara rağmen sicillerden yararlanma yine de sınırlı kalmaktaydı.

Bundan yaklaşık on yıl önce bu satırların yazarının İSAM başkanı olduğu dönemde önce Üsküdar Kadı Sicilleri'nin on defterini Latin harflerine çevirerek yayımlamak üzere harekete geçildi. Proje ilerlerken İstanbul 2010 Avrupa Kültür Başkenti Ajansı'nın desteğiyle çalışma daha da genişletilerek Üsküdar'a ilaveten İstanbul (Sur içi), Eyüp ve Galata kadı sicilleri de yayın programına alındı ve 2010-2012 yılları arasında 40 cilt halinde İstanbul Kadı Sicilleri yayımlanmış oldu.

Sevindirici diğer bir nokta ise İstanbul Kadı Sicillerinin yayımlanması diğer şehirlerin sicillerinin yayımlanması konusunda da teşvik edici olmasıydı. Bu sicilleri takiben aynı usullerle Diyarbakır Şer'iyye Sicilleri ve Diyarbakır'la ilgili Ahkam defterleri yayımlanmaya başladı. Keza üç cilt halinde Safranbolu Sicilleri yayımlandı. Buna yayımlanan Karaman, Akşehir sicillerini de ekleyebiliriz. Böylece çok daha geniş bir coğrafyada kadı sicillerine dayanarak Osmanlı araştırmalarını zenginleştirmek imkanı doğmuş oldu.

Yayınlanmamış sicillerin en önemli zorluğu hiç değilse basit bir konu fihristinin dahi yapılmamış olmasıdır. Bu zorluğu bertaraf etmek için yayım-

lanan her cildin başına defterdeki ilam, hüccet, mâruz vs. kayıtlarının konu fihristi hazırlandığı gibi bütün kelimeleri içine alan çok farklı ve zengin bir indeks de CD olarak her cilde eklendi. Daha sonra yayımlanan bu 40 cildin elektronik kopyaları zengin indeksiyle birlikte İSAM tarafından internette herkesin kullanımına açıldı. Böylece binlerce kişi bu sicilleri görme, içini serbestçe tarama ve isterse kopyalama imkânına kavuşmuş oldu. Büyük bir memnuniyetle ifade etmeliyim ki bu yayımdan sonra birçok tez, kitap ve makalede İstanbul Kadı Sicilleri sıklıkla kullanıldı. Böylece bu siciller her alandaki Osmanlı araştırmalarında yayımlanmış bu siciller bu sayede daha önce hiç olmadığı kadar kullanıldı, araştırmalar zenginlik ve derinlik kazandı.

Yayımlanmış siciller mevcut en eski tarihli sicillerden başlayarak çoğunluğu on altıncı asra ait olmak üzere on yedinci asrın ortalarına kadar gelmişti. İBB Kültür AŞ bizden ısrarla sicillerin devamını da yapmamızı ve yirminci asrın başlarına kadar bu yayını getirmemizi istemişti. Aslında sicillerin çok kullanılmaya başlanmış olması da projede yer alanları bunu yapma konusunda teşvik etmekteydi. Ne var ki yine aynı İBB Kültür AŞ bizden bir İstanbul tarihi istemiş olduğu için sonraki yıllarda bu proje üzerinde çalışılarak bu satırların yazarının proje yöneticiliği ve Coşkun Yılmaz'ın editörlüğünde on ciltlik *Antik Çağdan XXI. Yüzyıla Büyük İstanbul Tarihi* bitirilip 2015 yılında yayımlandı. Bu eserin halen İngilizce tercüme çalışmaları devam etmektedir. Böylece yirminci yüzyılın başlarına kadar devam eden ve 60 ciltte tamamlanması planlanan İstanbul Kadı Sicilleri projesinin ikinci grubuna ancak sıra gelmiş oldu.

İstanbul mahkemelerine ait olup bugün elimizde bulunan ve sayıları 10 bini aşan kadı sicillerinin önemi şuradadır: İstanbul üç kıtaya yayılan bir imparatorluğun merkezi olmasının ötesinde bünyesinde dini ve etnik çeşitliliği de toplamış bir milletler mozaiğini de bünyesinde barındırır. Bizans döneminden intikal eden Hristiyan unsurların yanına fetihle birlikte toplanmaya başlayan Müslüman-Türk unsurlar ve İspanya başta olmak üzere Avrupa'dan göç etmek zorunda kalan Yahudiler üç imparatorluğa (Roma, Bizans, Osmanlı) merkezlik yapmış bu şehre ayrı bir çeşitlilik ve zenginlik kazandırmıştır. İstanbul sicilleri bu farklı din, dil, kültür yapısındaki insanlara Osmanlı yönetiminin ve mahkemelerinin nasıl bir yaklaşım sergilediğini ortaya koymaktadır.

İlk 40 ciltte olduğu gibi bu grup kadı sicilinin yayınında da Suriçi İstanbul, Üsküdar, Eyüp Galata ve bağlı mahkemelerinden defterler seçtik. Ancak

içerdiği hüküm zenginliği bakımından Osmanlı devletinin asıl yönetim yeri olan suriçi İstanbul mahkemelerinden defterlere daha fazla ağırlık verdik. Bu sayede bu defterlerin içerdikleri dava zenginliklerinin yanı sıra Çarşamba ve Cuma Divanlarında görülen davalarla ilgili daha çok kayıtlar bu ikinci seride yer aldı ve söz konusu divanların ele aldığı konular ve verdiği kararlar hakkında daha doğrudan bilgi sahibi olduk.

Bu ikinci gurup sicillerin yayını için M. Âkif Aydın, İdris Bostan, Feridun M. Emecen, Mehmet İpşirli ve Mustafa Oğuz'dan oluşan bir bilim kurulu oluşturuldu. Projenin editörlüğünü yine Coşkun Yılmaz üstlendi. Defterlerin yayımlanmasında öncekilerde olduğu gibi şöyle bir yol izlendi: Önce bir uzman defterin transkripsiyonunu gerçekleştirdi. Sonra bir tarihçi veya uzman ile orijinal metin ve Latin harflerine aktarılan metin karşılıklı mukabele edildi. Daha sonra elde edilen metin bir tarihçi ve daha sonra bir hukuk tarihçisi tarafından tekrar okundu. Her kontrol aşamasında tereddüt edilen kelimeler bilim heyeti tarafından asıl metinle karşılaştırıldı. Bu 60 sicillik seride önceki sicillere göre daha az sayıda Arapça kayıt var. Bu kayıtların tercümesinde çok aşırıya kaçmamak şartıyla o günün Türkçesi tercih edildi.

Defterler farklı kâtipler tarafından tutulduğu için yazıların okunabilirliği veya imla bakımından doğruluğu kâtiplerin yetişme seviyeleriyle yakından ilgilidir. Defterlerin zaman içinde yıpranmışlığı veya kâtiplerinin yazılarının düzgün olmayışı bazı kelimelerin okunmasını imkânsız kılmış veya güçleştirmiştir. Özellikle gayrimüslim isimler mahkeme kâtipleri tarafından nasıl zaptedilmişse o şekilde yazıya geçirilmiştir. Bu sebeple aynı ismin muhtelif defterlerde farklı şekillerde yazıldığı görülmektedir. Bunlar belirli ölçüde tevhid edildi. Aynı zorluk Osmanlı coğrafyasında yer alan köy isimlerinin imlasında da yaşandı. Okunmayan veya doğruluğunda tereddüt edilen kelimeler özel işaretlerle belirtildi. Defterlerin imlasında araştırmacılar ve Osmanlı tarihine merak duyanlar tarafından daha rahat okunmasını temin maksadıyla ağır bir transkripsiyon usulü benimsenmedi. Türkçede halihazırda kullanılan kelimelerde bugünkü imla tercih edildi. Diğerlerinde özellikle bir başka kelimeyle karıştırılma ihtimali olan sözcüklerde bunu önleyecek ölçüde bir transkripsiyon usulü benimsendi.

60 ciltlik bu ikinci seri İstanbul Kadı Sicillerinin yayımlanmasında çok değerli destekler gördük. Her şeyden önce bu projeyi bizden ısrarla talep eden dönemin İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Dr. Kadir Topbaş'a teşekkürü yerine getirilmesini bir görev telakki ederim. Aynı sıcak ilgiyi ve yakın desteği İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı sayın Mevlüt Uysal'dan da

gördük. Kendisine müteşekkirim. Bu seri kadı sicillerini İstanbul Medipol Üniversitesi'nin değerli destekleriyle yürüttük. İstanbul Medipol Üniversitesi mütevelli heyeti başkanı Dr. Fahrettin Koca ve Üniversite rektörü Prof. Dr. Sabahattin Aydın'a özellikle teşekkür ederim. Keza bu projeye İBB Kültür AŞ Genel Müdürü Kemal Kaptaner ve eski genel müdürler Rıdvan Duran, Nevzat Kütük ve Sabri Dereli'nin desteklerini burada şükranla anmalıyım.

Toplamda 100 cilt olan bu büyük projenin hayata geçmesinde bilim heyetinin gerek sicillerin teker teker seçiminde gerek kontrolünde ve tashihlerde çok kıymetli katkıları olmasaydı bu proje hayata geçmezdi. Feridun M. Emecen, Mehmet İpşirli, İdris Bostan, Mehmet Akman, Erhan Afyoncu, Mustafa Oğuz ve Bilgin Aydın'a, metin kontrolü ve imla birliğini, indeksi, keza metinlerin transkripsiyonun yapan ve her birinin isimleri ilgili ciltte zikredilen uzman arkadaşlara, editör yardımcılarımıza, koordinatörümüze, sanat danışmanımıza, tasarımcımıza, fotoğrafçımıza da teşekkür ederim.

Bu çalışmanın gerçekleşmesinde baştan beri fedakârca çalışan editörümüz Coşkun Yılmaz'a teşekkür için ayrı bir sayfa açmalıyım. Osmanlı mahkeme defterlerinin orijinallerinin bulunduğu İstanbul Müftülüğü'nün katkıları bu ikinci seride de önemli bir yer tutar. Değerli bilim adamları Prof. Dr. Rahmi Yaran ve Prof. Dr. Hasan Kâmil Yılmaz başta olmak üzere İstanbul Müftülüğü Şer'iyye Sicilleri bölümü yetkililerine teşekkür ederim.

**İşaretlerin Kullanımı:**

Ayn işareti başta başta kullanılmadı, diğer yerlerde; ortada ve sonda belirtildi (ta'yîn, mün'im gibi). Hemze işareti bu harfin kendisinin veya kendisinden önceki harfin cezimli olması durumunda kullanıldı (*mü'min / meş'ûm* gibi) bunun dışında kullanılmadı (*teemmül*) gibi.

Arapça ve Farsça kelimelerdeki kaf ve gayn harflerinden sonra gelen uzatmalar a, i, u vokalleri üzerine (¯) işareti konularak; diğer harflerden sonra gelen uzatmalar ise a, i, u vokalleri üzerine (^) işareti konularak gösterildi, (kānûn, bâkī, gāib, *kādı* gibi).

**Özel İsimlerin ve Yer İsimlerinin Yazılışı:**

Bilinen ve günümüzde kullanılan özel adlar günümüz imlasıyla, ancak Arapça aslındaki yumuşak ünlüleri Türkçedeki sert ünlülere dönüştürülmeden (*Abdurrahman, Halil, Nuri, Receb, Behic, Hadice, Fuad* gibi); günümüzde kullanılmayan özel isimler ile içerisinde cezimli ayn, hemze veya harekeli ayn, hemze öncesinde cezimli harf bulunan isimlerde ayn ve hemzeler gösterilerek yazılmıştır (*Şeyẖnlillâh, Şücâ', Mü'min, Abdülmün'im, Abdülmu'tî, Ya'kub, Ca'fer Ṣa'ban* gibi).

Bileşik adlar bitişik ve tiresiz olarak yazılacaktır (*Kıssahân, Aslıhan, Demirhan, Timurhan* gibi).

Yer isimleri (*Gekvize (Gebze) hariç*) günümüzde kullanıldığı biçimde yazılmıştır. (Burusa >Bursa, Re'islü >Reisli, Çengerköy >Çengelköy, Tekvurdağı >Tekfurdağı, Şili >Şile,)

**İmla ile İlgili Diğer Hususlar:**

Bazı Arapça kelimelerin sonlarındaki *yapma masdar* eki olan (*insaniyyet, mülkiyyet, emniyyet* gibi) veya *müennes nisbet halini* ifade eden (*zimmiyye, Nasrâniyye* gibi) aslı şeddeli olduğu halde Türkçede şeddesi pek telaffuz edilmeyen (*-iye*)

eklerinin yazımında yalın halde iken günümüzde kullanılan şekil (*zimmiye, Nasrâniye, insaniyet, mülkiyet, emniyet* gibi); terkip halinde ise (*-iyye*) şekli kullanılmıştır (*umûr-ı şer'iyye, techîzât-ı harbiyye, iltizâm-ı insâniyyet, kesb-i mâlikiyyet, tescîl-i vakfiyyet* gibi).

Fiillerin yanı sıra, *yer* ve *yir* şeklinde farklı imlalarla yazılabilen bazı Türkçe kelimeler ile *tokuz, ata, tağ* şeklinde *tı* ( ط) harfi ile yazılan kelimelerin yazılışında günümüz Türkçesinde kullanılan (*yer, dokuz, ada, dağ*) şekilleri esas alınmıştır.

Millet, din ve dil isimleri büyük harfle (*Bosneviyyü'l-asl, Rusiyyü'l-asl, Türk, Arab, Hristiyan, Müslümân, Müslimîn, Yahudi* gibi); özel ad veya millet adı iken cins isme dönüşmüş isimler küçük harfle yazılmıştır (*arab (köle manasına), tatar (haberci manasına), mecidiye (para cinsi), selimî (para cinsi)* gibi).

Birden fazla kelimeden oluşan yer ve müessese isimlerinde sadece birinci kelimenin ilk harfi büyük harfle (*Hizâne-i âmire* gibi) yazılmıştır.

Özel isimlerden önce gelen meslek isimleri büyük harfle başlatılmıştır (Terzi Ali, Kasab Mustafa gibi).

Masdar, fail ve sair kelimelerin harf-i cerle kullanıldığı, kefilu bi'l-mâl, gā'ibu ani'l-meclis gibi tamlamalarda kefil bi'l-mâl, gā'ib ani'l-meclis yazımları tercih olunmuştur.

Arapça aslında iki ünsüzle biten (*hükm, vakf, fasl, asl, nefs* gibi) kelimeler yalın halde iken veya Türkçe ek aldığı durumlarda günümüz imlasına uygun biçimde (*hüküm, hükmü, hükümden/ fasıl, faslı, fasıldan/ vakıf, vakfı, vakıfdan/ asıl, aslı, asıldan/ nefis, nefsi, nefisden* gibi); terkip halinde ise Arapça asıllarına uygun olarak (*fasl-ı husûmet, hükm-i şerîf, vakf-ı mezkûr, asl-ı fermân, nefs-i Üsküdar* gibi) yazılmıştır.

Arapça aslında son iki harfi sessiz olup günümüz Türkçesinde yalın halde iken ses ilave edilerek kullanılan (*vakf / vakıf, hükm / hüküm, neşr / neşir* gibi) kelimelerle Arapça aslında son iki harfi şeddeli olan (*zann, add, zamm* gibi) kelimeler Türkçe yardımcı fiille birlikte kullanıldıklarında asıllarında yazılı oldukları şekil Türkçe yardımcı fiille birleştirilerek (*vakfetmek, hükmetmek, neşretmek, zannetmek, addetmek, zammetmek*

gibi); günümüz Türkçesinde yalın halde iken ses ilave edilmeden kullanılan (*arz, ketb, sebt* gibi) kelimeler ise Türkçe yardımcı fiille birleştirilmeden (*arz etmek, ketb etmek, sebt etmek* gibi) yazılmıştır.

Arapça aslında son harfi şeddeli olan bazı kelimeler yalın halde iken tek harfle yazılmıştır (hacc-hac, gıbb-gıb gibi).

**Özel İşaretler:**

Metinde defterin fiziksel özelliklerinde dolayı okunamayan yırtık, kopuk, silik yerler (…) şeklinde; okunuşu tereddütlü kelimeler ? işareti ile; okunamayan yerler …? şeklinde; orijinal metinde kâtip tarafından boş bırakılmış yerler ( ) şeklinde gösterilmiştir. Üzeri çizilerek iptal edilmiş kelime veya cümleler << >> işareti içinde yazılmış; sehven mükerrer yazılan kelimeler ise yazılmamıştır.

Özellikle XIX. yy. ve sonrası döneme ait bazı defterlerde, kayıtların sağ veya sol taraflarında bulunan konu başlığı niteliğindeki derkenarlar ilgili olduğu kaydın baş tarafına italik olarak yazılmıştır.

**Ay Kısaltmaları:**

M. Muharrem

S. Safer

RA. Rebîʻülevvel

R. Rebîʻülâhir

CA. Cemâziyelevvel

C. Cemâziyelâhir

B. Receb

Ş. Şaʻban

N. Ramazan

L. Şevvâl

ZA. Zilkaʻde

Z. Zilhicce

# İSTANBUL MAHKEMESİ 94 NUMARALI SİCİL

COŞKUN YILMAZ

İstanbul Kadılığı, payitaht kadılığı olarak Osmanlı kadılıkları arasında en önemlisi ve ayrıcalıklısıydı. İstanbul'un fethiyle birlikte kurulmuş olup mevleviyet kadılıklarının en yükseğiydi. Her Çarşamba günü Eyüp, Üsküdar ve Galata kadılarıyla birlikte Divan toplantısına katılır ve kendi bölgesiyle ilgili davalara bakardı. İstanbul kadısı, kazaskerler İstanbul dışında olduğu zamanlarda onlara vekaleten davaları dinlerdi.

XVI. yüzyılın ikinci yarısında, zamanla görevlerinin artması, kış şartlarının zorluğu, hukuki problemlerin bir an önce halli, halkın mahkemeye ulaşımında kolaylık sağlamak için İstanbul kadısına mahkeme açma ve nâip tayini yetkisi verilmiştir. İstanbul kadısının idari görevlerine vekalet eden nâiplerin yanı sıra sur içinde nâipler vasıtasıyla görev ifa eden 4 mahkeme daha bulunmaktaydı. Bunlar; Mahmud Paşa, Ahi Çelebi, Balat ve Davut Paşa mahkemeleri idi. İSAM-İstanbul 2010 Avrupa Kültür Başkenti Ajansı işbirliğiyle yürüttüğümüz 40 Ciltlik İstanbul Kadı Sicilleri Projesi kapsamında bu nâipliklerden Balat'ın 2 numaralı sicili daha önce yayımlanmıştır. Bu seri içerisinde ise dört mahkemenin ilk defterleri başta olmak üzere bazı sicillerinin yayımı planlanmıştır.

İstanbul Kadılığı'nın çok geniş yetki ve görevleri vardı. İstanbul kadıları kaza yetkilerinin yanı sıra İstanbul'un ticari, iktisadî faaliyetlerinin organizasyonundan da sorumluydular. Fiyatları tespit ediyor, şehrin iaşesini takip ediyor, esnafla doğrudan ilgileniyorlardı. İmar işlerinin denetimi, asayişin temini, ücretlerin kontrolü, sefere çıkacak orducu esnafının tespiti, terekelerin taksimi, vakıflara nezaret gibi konular İstanbul kadısının sorumluluğundaydı. Kadının bu konumu mahkeme sicillerine de yansıdığından İstanbul sicilleri konu ve mahiyet bakımından diğer sicillerden çok daha

zengin defterlerdir. Ancak günümüze ulaşan İstanbul sicilleri ne yazık ki mahkemenin ilk dönemlerine değil, XVII. yüzyılın başlarına aittir. İstanbul kadılığına ait 334 sicil bulunmaktadır. Kadılık 1836'da Bâb-ı Meşîhat'a taşındıktan sonra mahkemeye ait evrak ve sicillerin bir kısmı da muhafaza edildikleri yerlerden buraya nakledilmiştir. Sultan II. Abdülhamid'in emriyle, 1894'te Şeriyye Sicilleri Arşivi'nin bugünkü yerine (İstanbul Müftülüğü yanı) inşası ve mahkemelerin sicillerinin burada toplanması kararı üzerine diğer mahkemeler gibi İstanbul Kadılığı'nın sicilleri de bu arşive devredilmiştir.*

İSAM-İstanbul 2010 Avrupa Kültür Başkenti Ajansı işbirliğiyle yürüttüğümüz 40 Ciltlik İstanbul Kadı Sicilleri Projesi kapsamında 3, 12, 18 ve 24 numaralı İstanbul Sicilleri yayımlanmıştır.** İBB Kültür AŞ.-Medipol Üniversitesi işbirliği ile yürüttüğümüz bu proje kapsamında da bu defterle birlikte İstanbul Mahkemesi'ne ait 10, 19 (Kısmet-i Askeriye), 20, 22, 25, 33, 44, 56, 59 (Kısmet-i Askeriye), 78, 97, 137, 138, 147, 148, 154, 156, 172, 191, 211 ve 334 numaralı siciller hazırlanmıştır.

İstanbul Mahkemesi 94 Numaralı Sicil'deki ilk kayıt 25 Şevval 1222/26 Aralık 1807 tarihlidir. Buna mukabil daha erken tarihli kayıtlar da vardır. Bu kayıtların en erkeni (3b-2) 15 Recep 1222/18 Eylül 1807 tarihlidir. Son kayıt ise 22 Şaban 1223/13 Ekim 1808 tarihlidir. Bu vesileyle defterin 18 Eylül 1807-13 Ekim 1808 tarihleri arasındaki kayıtları ihtiva ettiğini söylemek mümkündür. Defterin kapağında yer alan *"Devletlü semâhatlü atûfetlü Muradzâde es-Seyyid Mehmed Murad Efendi hazretlerinin huzûrlarında olan vekāyi'in üçüncü i'lâm sicill-i mahfûzlarıdır. Fî 6 Ş sene 1222. Evsatı, Dürrîzâde fazîletlü Mehmed Hidâyetullah Efendi hazretlerinindir Fî-gurreti Zilka'de sene 1222. Âhırı fazîletlü semâhatlü Mehmed Tahir Efendi'nin vekāyi'-i i'lâm sicillidir. Fî-C[emâziye'l-âhir] sene 1223"* ifadelerinden bu tarihlerde kadılık görevini üç kişinin; Muradzâde es-Seyyid Mehmed Murad Efendi, Dürrîzâde Mehmed Hidâyetullah Efendi, Mehmed Tahir Efendi'nin yürüttüğü anlaşılmaktadır.

IV. Mustafa'nın (1807-1808) tamamı, II. Mahmud'un ise saltanatının (1808-1839) ilk aylarına ait olan sicildeki kayıt sayısı 587'dir. (69b-4) numaralı kaydın terkin edildiği sicilde Müslümanlarla ilgili toplam kayıt sa-

* Metni okuyan M. Âkif Aydın Hocam'a ve katkısı için Serkan Osmanlıoğlu'na teşekkür ederim.
Bilgin Aydın ve dğr., *İstanbul Şer'iyye Sicilleri Vakfiyeler Kataloğu*, Ankara 2015, s. 33-36.

** http://www.kadisicilleri.org/

yısı 251 olup konu dağılımı şu şekildedir: Alışveriş (sabun satımı, dükkan gediği), borç, boşanma, firar edenlerin dükkanlarının usulünce satılması, mahalleden ihraç, köle, darp, nevmüslim. Gayrimüslimlerle ilgili kayıt sayısı ise 130'dur. Bu kayıtlar genel olarak alışveriş (dükkan gediği, alet-edevat), fırın açma müsaadesi, miras, anlaşma, borç (tembihte bulunma, taksitlendirme), dükkan taşıma gibi konular hakkındadır. Müslümanlar ve gayrimüslimlerin birlikte taraf olduğu dava sayısı 78 olup konu dağılımı şu şekildedir: Borç (taksitlendirme), alışveriş, kira, esnaftan küreğe koyulanların geri getirilmesi. Sicilde yer alan mîrî işlemlerle ilgili 89 kaydın konu dağılımı ise şu şekildedir: Haksız müdahalenin engellenmesi, mübarek gün ve gecelerde kandil yakılması, Ramazan ayı başlangıcı, çeşitli atamalar, esnaf düzenlemeleri, dükkan açma izinleri, İstanbul'un ihtiyacı olan malzemelerin temini, deri fiyatlandırılması.

Mütevelli tayini, vakfa ait olup yanan dükkanların kiracılarının hayr için tekrar inşa ettirilmesi, vakfiyeye aykırı para ödendiği için kiralanan yerlerin vakfa iadesi, vakfa ait fırının kiraya verilmesi, imaret şartına göre un vermeyenlerden değirmenin geri alınması gibi vesilelerle sicilde adı geçen vakıflar şunlardır: Başçı Hacı Mahmud b. Hacı Sinan Vakfı, Sinan Paşa Vakfı, Sultan Selim Han Vakfı, Akşemseddin Mahallesi Camii Vakfı, Balcı Vakfı, Haremeyn-i Şerîfeyn Vakfı, Kürkçübaşı Şemseddin Vakfı, Dâyezâde Vakfı, Selimiye Vakfı (Üsküdar), Hacı Osman Ağa'nın Para Vakfı, Neslişah Sultan Vakfı, Ayasofya Vakfı, Mercan Ağa Vakfı, Merzifonî Kara Mustafa Paşa Vakfı, Rakım Paşa Vakfı, Halil Bey v. Ramazan Vakfı, Atîk Valide Sultan Vakfı, Hâce Zeyneb Hatun Vakfı, Hoca Sinan Vakfı, Seyyid Abdurrahman Efendi Vakfı, Rüstem Paşa Vakfı, Çelebi Hasan Paşa Vakfı, İbrahim Ağa Vakfı, Şükrüllah Efendi Vakfı, el-Hâc Ahmed Paşa Vakfı, Hâcce Fatıma Hâtun Vakfı, Kabasakal Sinan Ağa Vakfı, Sultan Abdülhamid Han Vakfı, Şah Sultan Vakfı, Çağalazâde Vakfı, Bâli Paşa Vakfı, Hâcı Evhad Câmi'-i Şerîfi Vakfı, Sulumanastır Kilisesi Cemâ'ati Avarızı Vakfı, Gaddârî Mehmed Efendi Vakfı, Kazgânî Süleyman Ağa Mekteb-i Şerîfi Vakfı, Ca'fer Ağa Vakfı, Mirzâzâde es-Seyyid Mehmed Said Efendi Vakfı, Şehrî Mehmed Efendi Vakfı, Çelebioğlu Hoca Alaeddin Vakfı, Hâcce Mihrişah Hâtun Vakfı, Kamer Hatun Vakfı, Koca Mustafa Paşa Vakfı, Kâtib Sinan Mahallesi Mescid-i Şerîfi Vakfı, Cebecibaşı Mustafa Ağa Vakfı, Küçük Ayasofya Vakfı, Hoca Dursun Vakfı, Yahya Paşa Vakfı, Meş'aleci Hamza Bey Vakfı, Aşçıbaşı Süleyman Ağa Vakfı, Gazanfer Ağa-yı Atîk Vakfı, Seyyid el-Hâc Mehmed Tahir Ağa Vakfı, Şerife Zeyneb Hatun Vakfı, el-Hâc Mustafa Ağa b. Abdülfettah Vakfı, Hacı Kasımoğlu Vakfı, Salih Efendi Vakfı, el-Hâc Memi Vakfı, Bevvâb-ı Sultânî Hasan Bey Vakfı, Dülgerzâde Hoca Şemseddin Vakfı, Nu-

rullah Efendi Vakfı, Bektaş Efendi Vakfı, İbrahim Hanzâde Şehid Mehmed Paşa Vakfı, Mehmed Kethüda Vakfı, Davud Ağa Vakfı, Kâtib Sinan Efendi Mescid-i Şerîfi Vakfı, Abacızâde Ali Bey Mescid-i şerîfi Vakfı, Ders-i âm Şeyh Mustafa Efendi Vakfı, Davud Çavuş Vakfı, Katip Şerif Hacı Mustafa Efendi Cami ve Mektebi Vakfı, Mehmed Çelebi b. Receb Vakfı, 56. Yeniçeri Ortaları Bölüğü Vakfı, Meryem Ana Kenîsesi Avarız Vakfı, Kumru Hâtun Vakfı, İsmail Efendi Vakfı, Kasab İlyas Câmi'-i Şerîfi Vakfı, Sirmerd Çavuş Mescid-i şerîfi Vakfı, Sarı Kethüdâ Mustafa Paşa Vakfı, Hafîze Hâtun Vakfı, Kapudan Sinan Paşa Vakfı, Seyyid Halil Efendi Vakfı, Frenk Ali Ağa Vakfı, Arakiyeci İbrahim Çavuş Vakfı, Lari Camii Vakfı, ustafa Çavuş Vakfı, Hürrem Çavuş Câmi'-i Şerîfi Vakfı, Çadırcı Hayreddin Vakfı, Mihrişah Valide Sultan Vakfı, Kavak Baba Mescid ve İmareti Vakfı (Tırnova), Sultan Mustafa Han Camii ve İmareti Vakfı, Tavâşî Süleyman Ağa Vakfı, III. Ahmed Kütüphanesi Vakfı, Mar Yakub Kilisesi Fukarâsı Levâzımı Evkāfı, Zal Mahmud Paşa Evkāfı, Hekimbaşı Sinan Efendi Evkāfı, Dülbendci Hüsâmeddin Vakfı.

Sicilde esnafla ilgili düzenlemeleri ihtiva eden kayıtlar da bulunmaktadır. Bu manada çeşitli iş kollarının faaliyetlerine izin verilmesi ve izinsiz yapanların engellenmesi, yeni dükkan açılması (2a-1, 2a-3, 5a-1, 23a-6), ihtiyaç maddelerinin temini, üretim ve fiyatlandırma (3b-3, 4a-3, 6b-1, 8a-1, 12b-1, 21a-5, 31a-3), kethüda ve ustabaşı tayini, nizamlarının belirlenmesi, müdahalenin ortadan kaldırılması ve nizama aykırı iş yapanların ihracı (2b-3, 4b-4, 6b-3, 6b-5, 9a-4, 10a-4, 17b-3, 18a-1, 27a-1, 55a-2), ferman yenilenmesi (16a-1, 28a-1, 33b-1, 57b-1, 62a-2, 83a-1) gibi konular örnek gösterilebilir.

Defterde İstanbul'a getirilen don ve çerviş yağlarının Yağkapanına getirilmesi ve İstanbul haricine çıkarılmaması (12b-1), Eflak ve Boğdan'dan koyun ve keçi gelene kadar İstanbul kasaplarının kesmiş oldukları hayvan derileri fiyâtına zam yapılması (14a-2), İstanbul'a gelen kâğıdın kâğıdçıbaşı vasıtasıyla esnafa dağıtılmasına dair emir (14a-3), İstanbula getirilen yağlar hakkında kapan nizamnamesine uygun hareket olunması (21a-5), İstanbul'a taşradan gelen keten ve ona ait mamulatın satılacağı mahaller (47b-2), İstanbul için Karabiga, Bandırma ve Bergos'tan tedarik edilen buğdayın her bir kilesinin yüz on paraya satın alınması (58b-4) gibi İstanbul'un ihtiyaç meddilerinin temini ile ilgili kayıtlar da bulunmaktadır.

Sicilde altyapı çalışmaları, temizlik, mahalle huzuru, şikayetler, yalancı şahitlik gibi toplumsal hayatı ilgilendiren durumlarla ilgili kayıtlara da rast-

lamak mümkündür: yalancı şahit teşhiri (1a-7), Kürkçübaşı Mahallesi halkının şikâyeti üzerine İmam Seyyid Mehmed Said'in kendi isteğiyle görevini Hafız Abdullah Efendi'ye devretmesi (6a-2), Kefeli Camii İmamı Hafız Mehmed Efendi'nin mahalleden ihraç edilmesi (6b-2), Katib Muslihiddin Mahallesi halkının şikâyeti üzerine Esma bt. Mustafa'nın mahalleden taşınmak için taahhütte bulunması (9b-1), Gül Cami mahallesi ahalisinin şikâyeti üzerine mahalleden çıkacağına dair Hasan b. Abdullah'ın taahhütte bulunması (11a-2), Kürkçübaşı Mahallesi sakinlerinden Şerife Emine'nin mahalleden çıkarılması (16a-4), Yüksekliğinin emsaline göre fazla olduğu yolundaki şikayet üzerine menzil inşaatının yerinde keşfolunduğu (69a-3)

Bu sicil, III. Selim'in bir isyanla tahttan indirilip tahta çıkarılan IV. Mustafa dönemini, yine III. Selim'in katli, IV. Mustafa'nın tahttan indirilip II. Mahmed'un tahta çıkarılması gibi Osmanlı tarihinin de önemli olayları arasında yer alan hadiselerin cereyan ettiği bir zaman dilimine aittir. Dolayısıyla, her sicil gibi birden fazla konu, İstanbul ve Osmanlı tarihine dair taşıdığı kaynak değerinin yanında, bu hadiselerin ve IV. Mustafa'nın uygulamalarının yansımalarını takip açısından da özel bir öneme sahiptir. Ne yazık ki, bu ve benzeri hadiselerin değerlendirilmesinde kadı sicilleri yeterince kaynak alınmamaktadır. Bu defter ve bu seri içinde yayınlanan bazı defterler, araştırmacıya önemli siyasi olayların kadı sicilleri üzerinden de takibi bu imkanı da sunmaktadır.

# KONU BAŞLIKLARI

1 [1a-1] Seyyid Hasan'a sabun satma izni verildiği / 71

2 [1a-2] Halil b. Abdullah'a sabun satma izni verildiği / 71

3 [1a-3] Seyyid Hüseyin'e sabun satma izni verildiği / 71

4 [1a-4] Seyyid Ali'ye sabun satma izni verildiği / 71

5 [1a-5] Seyyid Hasan'a sabun satma izni verildiği / 72

6 [1a-6] Mehmed Emin Efendi'nin Bab Mahkemesi kâtibliğine tayin olunması / 72

7 [1a-7] Yalancı şahit teşhiri / 72

8 [1a-8] Yalancı şahit teşhiri / 72

9 [1b-1] Berat kandilinin kandiller yakılarak ilan edilmesi / 73

10 [1b-2] Mazlum Kirkor'un Samatya Abdi Çelebi mahallesindeki tütüncü dükkânı âletlerini satması / 73

11 [1b-3] Musa Beşe'nin, Yedikule, Tophane ve Eyüb Debbağlar kethudaları aleyhindeki davasında anlaşma sağlanması / 74

12 [1b-4] Tahire'nin, babası Mehmed Emin aleyhindeki eşya ve alacak davasında anlaşma sağlanması / 75

13 [2a-1] Gizlice francala ekmeği imal eden ve satan Vartan v. Kalos'un cezalandırılması talebi / 76

14 [2a-2] Seyyid Abdullah'ın satın aldığı keresteci dükkânı gediğini teslim etmesi hususunda Kömürcü Seyyid Ebubekir'e tenbihte bulunulması / 77

15 [2a-3] Sadece simit, börek ve çörek pişirmek ve francala ekmeği pişirmemek üzere Moşo v. Samuel'e Ortaköy'de fırın açmasına izin verilmesi / 77

16 [2a-4] Başçı Hacı Mahmud b. Hacı Sinan Vakfı mütevelliliğinin Şerife Emine Hatun'a tevcih olunması / 78

17 [2a-5] Galata'da Sinanpaşa Vakfı'ndan yanmış olan saatçi dükkânlarının kiracılar tarafından vakfa bağış olarak yeniden inşası ve Başmuhasebe'de kiracılar adına gediklerinin kaydedilmesi / 78

18 [2b-1] Sultan Selim Han Vakfı'ndan Üsküdar'da bulunan boyahanenin kiracılarının vakfiyeye aykırı ödedikleri parayı geri alarak boyahaneyi vakfa teslim etmeleri / 80

19 [2b-2] Akşemseddin Mahallesi Camii Vakfı Mütevellisi İsmail Efendi'nin azledilerek yerine Devatçı Ahmed Ağa'nın tayin olunması / 81

20 [2b-3] Seyyid Osman Ağa'nın İpek bükücü esnafı kethudalığına tayin olunması / 81

21 [3a-1] Nefise Hatun'un boşandığı eşi Seyyid Abdülkerim'de olan alacağının ödenmesi hususunda tenbihte bulunulması / 82

22 [3a-2] Astarcı Ali'ye olan borcunu ödemesi hususunda Ahmed b. Abdullah'a tenbih olunması / 83

23 [3a-3] Tülbentçi Avadis'in Baba İsmail ve sair kişilere olan borcundan indirim yaptıktan sonra kalan kısmı ödemesi / 84

24 [3a-4] Rukiye Hatun'un amcası Hafız İsmail Efendi'den kuruyemişçi dükkânı gediğinden hisse talebi / 85

25 [3b-1] Zahari v. Yorgaki'nin elinde olan bakkal dükkânı gediği hissesini Saltan bt. Marat ile kızı Koli'ye teslim etmesi / 86

26 [3b-2] Firar eden Ali b. Mehmed ve İsmail b. Mehmed'in kasap dükkânı gediklerinin satılarak bedelinin alacaklılarına gurema usulüyle dağıtılması / 86

27 [3b-3] Anadolu'dan getirilen derilerin fiyatı hususunda kasap esnafı ile dericiler esnafı arasında anlaşma sağlanması / 88

28 [4a-1] Tütüncü Mustafa Ağa'nın tütüncü dükkânı gediğini Yelpazecizade Molla Ahmed'e satması / 89

29 [4a-2] Şerife Ayşe'nin, Haseki Mehmed Emin Ağa aleyhindeki kahveci dükkânı gediği satışının iptali talebi / 90

30 [4a-3] İpek dolapçıları esnafı ile ibrişim bükücü esnafının çapar olarak bilinen ipeği birlikte imal etmeleri / 90

31 [4b-1] Eftero ve kardeşi Kokana'nın, kardeşleri Pandeli aleyhindeki miras davasında anlaşma sağlanması / 92

32 [4b-2] Seyyid Mustafa ve Seyyid Halil'in tütüncü dükkânı gediğini Hacı Mehmed Ağa'ya satmaları / 93

33 [4b-3] Togodoş v. Mihal'in, Nikola v. Petro aleyhindeki mücevher kuşak ve rehin davasının reddedilmesi / 94

34 [4b-4] İplikçi Esnafı Kethudası Mehmed Emin Efendi ve sair esnaf ileri gelenlerinin Ahmed Beşe ve Hasan Beşe'nin esnaflıktan çıkarılmalarını istemeleri / 95

35 [5a-1] İstanbul'da mevcut olan tuzcu dükkânlarına 4 adet dükkân ilave olunarak sayılarının 56'ya yükseltilmesi / 95

36 [5a-2] Arabzade Mehmed'in tasarrufunda olan tütüncü dükkânı gediğinin Mehmed Salih Beşe'ye satılması ve gediğin başka bir dükkâna taşınması / 97

37 [5a-3] Zarfçı Serkiz'e kefaletten dolayı olan borcunu ödemesi hususunda Maryem bt. Avadik'e tenbihte bulunulması / 98

38 [5b-1] Abacı Seyyid İbrahim'e havaleden dolayı olan borcunu ödemesi hususunda Sarandi v. Hıristo'ya tenbihte bulunulması / 98

39 [5b-2] Eski Kozbekçilerinden Halil Ağa'ya havaleden dolayı olan borcunu ödemesi hususunda Ömer Ağa'ya tenbihte bulunulması / 99

40 [5b-3] Markos v. Karabet'in Kartal'da Soğancıbaşızade Fırını ile alakalı Ekmekçi Petro aleyhindeki davasının reddedilmesi / 100

41 [5b-4] Derviş Seyyid Mustafa ve Ahmed Efendi'ye fırın ve değirmen kirasından olan borcunu ödemesi hususunda Nikola'ya tenbihte bulunulması / 101

42 [6a-1] 1222 Senesi Ramazan başlangıcının minarelerde kandil yakılarak ilan edilmesine dair ferman / 102

43 [6a-2] Kürkçübaşı mahallesi halkının şikâyeti üzerine İmam Seyyid Mehmed Said'in kendi isteğiyle görevini Hafız Abdullah Efendi'ye devretmesi / 103

44 [6a-3] Avrupa tüccarından Kostantin v. Yorgi'ye olan borcunu ödemesi hususunda Yako v. David'e tenbihte bulunulması / 104

45 [6a-4] Hanife bt. Mustafa'nın izinsiz bağırsak alıp kiriş imal etmemek üzere taahhütte bulunması / 104

46 [6b-1] Ekmekçi esnafına miri ambarlarından verilen buğdayın cins ve fiyatı / 105

47 [6b-2] Kefeli Camii İmamı Hafız Mehmed Efendi'nin mahalleden ihraç edilmesi / 105

48 [6b-3] Enfiyeci ustabaşılığından azledilen Yani ve Apostol'un yerine Yorgaki ve Hıristaki'nin ustabaşı tayin edilmesi / 106

49 [6b-4] İbrahim Edhem Efendi'nin hamile olduğu gerekçesi ile iade etmek istediği Çerkes cariye Zibâ'nın hamile olmadığı anlaşıldığından isteğinin kabul olunmayacağı / 107

50 [6b-5] Sandalcı esnafından İstefan v. Avadik'in küreğe konulması / 108

51 [6b-6] Seyyid Mehmed Nazif'in, Süleyman b. Mehmed aleyhindeki vakıf menzil tasarruf hakkı satışının iptaline dair davasının meşru olmadığı / 108

52 [7a-1] Ekmekçi esnafına miri ambarlarınan verilen buğdayın cins ve fiyatı / 109

53 [7a-2] Ekmekçi esnafına miri ambarlarından verilen buğdayın cins ve fiyatı / 109

54 [7a-3] Lazari v. Sarandi'nin İstanbul'a getirdiği tuzlar için gümrük vergisini ödedikten sonra dilediği kimselere satmasına engel olunmaması / 109

55 [7a-4] Seyyid Osman Ağa'nın ibrişimci esnafına kethuda tayin olunması / 110

56 [7a-5] Yorgi v. Yani ve ortağı Nikola'nın Küçükpazar'daki bakkal dükkânı gediğinin yeni kiraladıkları dükkâna nakline izin verilmesi / 111

57 [7b-1] Sahaf Yusuf Efendi'nin, Çizmeci Seyyid Mehmed Beşe aleyhindeki menzil davasında anlaşma sağlanması / 112

58 [7b-2] Boyacı Todoraki'nin Çizmeci Foti'de olan alacağını taksitlendirmesi / 113

59 [7b-3] Alacacı esnafından Hürmüz ve ortağı Avanes'in bazı şahıslara olan borçlarını taksit halinde ödemesi / 113

60 [7b-4] Merdane Terlikçileri Esnafı Kethudası Hacı Ömer ve sairlerinin Derviş Mehmed Ağa aleyhindeki dükkân davasının meşru olmadığı / 114

61 [8a-1] Ramazan tertibatına mahsûben miri ambarlarından ekmekçi esnafına verilen buğdayın cins ve fiyatı / 115

62 [8a-2] Mustafa Ağa'nın Bakkal Koneboğlu Dimitri aleyhindeki alacak davasının reddedilmesi / 116

63 [8a-3] Çukacı Yanako'nun, Aşçı Nikola aleyhindeki elmas davasından men olunması / 116

64 [8a-4] Aslan v. Anaştaş ile vefat eden Şerefiye bt. Misayel'in vârislerinin manav dükkânı gediğini nöbetleşe kullanmaları / 117

65 [8a-5] Abram v. Yovakim'in manav gediği bedelinden kalan borcunu ödemesi gerektiği hususunda Apostol v. Kostandi'ye tenbihte bulunulması / 118

66 [8b-1] Vefat eden Yovan v. Anaştaş'ın oğlu Marangoz Yorgi'nin Bakkal Yani aleyhindeki bakkal gediği davasının zamanaşımı nedeniyle reddedilmesi / 118

67 [8b-2] Kemhacı esnafının Leh kılabdanı alıp satmaması ve işlememesi / 119

68 [8b-3] Çömlekçi esnafından Mahmud, Ekşi Ahmed ve sairlerinin, esnaf kethudası Seyyid Mustafa ve sairleri aleyhindeki davalarında anlaşma sağlanması / 121

69 [9a-1] Sahtiyancı Selvili Mustafa'ya olan borcunu ödemesi hususunda Uşaklı Tombay Mehmed'e tenbihte bulunulması / 121

70 [9a-2] Ekmekçi esnafına miri ambarlarından verilen buğdayın cins ve fiyatı / 122

71 [9a-3] Vefat eden Bakkal Andon'un kızı Zoye'nin Bakkal Zahari aleyhindeki bakkal gediği talebinden menedilmesi / 122

72 [9a-4] Üsküdar sandalcılar esnafının eski kethudası Seyyid Mustafa Ağa'nın esnaflıktan ihracı / 123

73 [9a-5] Seyyid Salih Ağa'ya olan borcunu ödemesi hususunda Dimitri v. Yovan'a tenbih olunması / 124

74 [9a-6] Kumaşçı Panayot'a kumaş bedelinden olan borcunu ödemesi hususunda Seyyid Mustafa Ağa'ya tenbihte bulunulması / 125

75 [9b-1] Kâtib Muslihiddin mahallesi halkının şikâyeti üzerine Esma bt. Mustafa'nın mahalleden taşınmak için taahhütte bulunması / 125

76 [9b-2] Toros v. Kirkor'un bakkal dükkânı gediği iddiası ile Bakkal Eci Foti ve ortağı Predomos'u taciz etmemesi / 126

77 [9b-3] Simitçi İslâm Beşe'nin, fırının tamiri hususunda mülk sahibi Hacı Halil Ağa ile anlaşmaları / 127

78 [9b-4] Haymehane-i hassa Ocağı Kethudası Hacı Osman Ağa'nın Para Vakfı / 127

79 [9b-5] Neslişah Sultan Vakfı Mütevellisi Şeyhzade Ahmed Efendi'ye vakıf fırın kirasından olan borcunu ödemesi hususunda Kapamacı Toma'ya tenbih olunması / 128

80 [10a-1] Seyyid Mustafa Ağa'nın Balat'ta satın almış olduğu değirmen gediği hissesini Eyüb Çömlekçilerbaşı'ndaki değirmene nakletmesi / 128

81 [10a-2] Vefazade Seyyid Hacı Hasan Ağa'nın Balkapanı Nazırı tayin olunması / 130

82 [10a-3] Erzurumlu Bedros'un tütüncü dükkânı gediğini Yovan v. Panayot'a satması ve gediğin Gedikpaşa'daki dükkâna nakledilmesi / 130

83 [10a-4] Ulayıcı esnafı yiğitbaşısı olan Mehmed Aziz'in esnaflıktan ihraç olunması / 131

84 [10b-1] Amasyalı Hafız Feyzullah'a poliçe bedelinden olan borcunu ödemesi hususunda Mustafa Alemdar'a tenbih olunması / 132

85 [10b-2] Mehmed Sadık Efendi'nin Muytablar çarşısında Kebabcı Hanı'ndaki oda gediğini Anbarsun v. Ohan'a satması / 133

86 [10b-3] Ümmügülsüm bt. Hacı Hasan'a olan borcunu ödemesi hususunda Nefise bt. Osman'a tenbih olunması / 134

87 [10b-4] Mahmud Kaptan'a tütün dükkânı gediği bedelinden olan borcunu ödemesi gerektiğine dair Kuyumcu İstefan'a tenbihte bulunulması / 134

88 [10b-5] Yalova'nın Bayat köyünden vefat eden Osman Ağa'ya koyun bedelinden olan borcunu vârislerine ödemesi hususunda Mustafa b. Mehmed'e tenbihte bulunulması / 135

89 [11a-1] Hoca Gıyaseddin mahallesindeki Rum Mehmed Paşa Çeşmesi sakalığına Hüseyin Beşe'nin tayini / 136

90 [11a-2] Gül Cami mahallesi ahalisinin şikâyeti üzerine mahalleden çıkacağına dair Hasan b. Abdullah'ın taahhütte bulunması / 137

91 [11a-3] Üsküdar Sandalcılar Kethudası Seyyid Salih Ağa'ya olan borcunu ödemesi ve eşyasını teslim etmesi hususunda Dimitri v. Yuvan'a tenbihte bulunulması / 137

92 [11a-4] Vefat eden Haffaf Hacı İbrahim'e olan borcunu vârislerine ödemesi hususunda Şekerci Mustafa Ağa'ya tenbihte bulunulması / 138

93 [11a-5] Ümmügülsüm bt. Hacı Ali'nin vakıf ekmekçi fırınını Bogos, Ohan, Toros, Papacan ve Haçador'a kiraya vermesi / 139

94 [11b-1] Tuzcu esnafından, Üsküdar'da Seyyid Ahmed, Galata'da Hasan, Fındıklı'da Hacı Mustafa ve Tophane'de Praşkova'ya tuz satma hususunda diğer esnaf tarafından engel olunmaması / 139

95 [11b-2] Serpohi bt. Minas'ın, kiracıları Balıkçı Simon, Kirosi ve Parsam'ın dükkânından çıkarmaması / 141

96 [11b-3] Şerife Ayşe'ye olan borcunu ödemesi hususunda Seyyid Hasan b. Ali'ye tenbihte bulunulması / 142

97 [12a-1] Mihal v. Toma'nın Arabgirli Melkon aleyhindeki eşya ve temessük anlaşmazlığı / 143

98 [12a-2] Abacı Esnafı Kethudası Osman'ın Kavukçular içinde satın almış olduğu dükkânı kavukçu esnafından birine satması / 143

99 [12a-3] Esirci tellalı Şerife bt. Musa'nın Kasap Ali'den taleb eylediği cariyenin ortaya çıkarılması / 144

100 [12a-4] Tütüncü dükkânı ve tütüncü gediği hisselerinin kiraya verilmesi / 145

101 [12b-1] İstanbul'a getirilen don ve çerviş yağlarının Yağkapanına getirilmesi ve İstanbul haricine çıkarılmaması / 146

102 [12b-2] Vefat eden Oskohi bt. Aleksanderi'nin oğulları Aleksan ve Artin'e bilezik bedelinden olan borcu ödemesi hususunda İstefan v. Sahak'a tenbih olunması / 148

103 [13a-1] Hacı Abdullah Ağa'nın Mercan Hanı'nda kiracıları olan Pabuççu Kirkor ve ortakları Agob ve Bedros Artin ile anlaşması / 149

104 [13a-2] Çocuksuz vefat eden Ümmügülsüm ve Ümmühani'nin tasarruflarında olan kasap dükkânı gediği hisselerinin Hacı Osman Ağa'ya kiraya verilmesi / 150

105 [13a-3] Nişancı mahallesinde vakıf kasap dükkânı gediği kiracısı Kasap Süleyman'ın vefatı nedeniyle dükkân gediğinin Dimitri v. Yorgi'ye kiralanması / 151

106 [13b-1] Balat İskelesi'nde hamal Mehmed Beşe'nin Artin v. Şehrata aleyhindeki alacak davasının kabul olunmadığı / 152

107 [13b-2] Ali b. Mehmed'in Büyükkaraman'da açmış olduğu dükkânda bıçak imaline bıçakçılar esnafının müdahale etmemesi / 153

108 [13b-3] Fransa tüccarından Yakoboviç v. Yakoboviç'in İmameci Hacı Ali'de olan alacağını taleb etmesi / 154

109 [13b-4] Nefise bt. Osman'ın, Saliha bt. Hüseyin aleyhindeki Tevekkel Hamamı'nın kira bedeli talebi / 154

110 [13b-5] Boyacı Şahinoğulları Bogos ve Minas'ın borçlarını taksitle ödemeleri / 155

111 [14a-1] Şerife Hatice'nin Camcı Ahmed Beşe aleyhindeki camcı dükkânı gediği davasından men olunması / 156

112 [14a-2] Eflak ve Boğdan'dan koyun ve keçi gelene kadar İstanbul kasaplarının kesmiş oldukları hayvan derileri fiyatına zam yapılması / 157

113 [14a-3] İstanbul'a gelen kâğıdın kâğıdçıbaşı vasıtasıyla esnafa dağıtılmasına dair emir / 159

114 [14b-1] Emine bt. Abdullah'ın, vefat eden eşi Ahmed Ağa'nın vasiyetinden dolayı Balmumcu Hacı Mehmed Ağa aleyhinde dava açmaktan menedilmesi / 160

115 [14b-2] Vefat eden Çalgıcı Rali'nin küçük oğulları Kostandi, Panayot ve Alentri'ye anaları Marya ve Harişi'nin vasi tayin olunmaları / 161

116 [14b-3] Yakut ve İstefan'ın vefat eden Turfanda ve Kigork'un verâsetinden dolayı İnci bt. Yoseb ve Kirkor v. Ohannes aleyhindeki davalarının reddedilmesi / 162

117 [15a-1] Sabuncu Ciridoğlu Seyyid Mehmed'in Girit tüccarından Han Ağası Hüseyin ve sairlerine olan borçlarını ödemesi / 163

118 [15a-2] Sefine reislerinden Osman'ın vefat eden Abdüllatif Paşa'da olan alacağından dolayı oğlu Abdülhalim aleyhindeki alacak davasında anlaşma sağlanması / 164

119 [15a-3] Kâtip Sinan mahallesi imamı Seyyid Hafız Osman Efendi'nin Lütfullah Efendi aleyhindeki vakıf menzil arsası davasının kabul olunmaması / 165

120 [16a-1] Sağrıcı esnafının elinde bulunan fermanın yenilenmesi / 166

121 [16a-2] Varak v. Filibos'un Seyyid Mehmed aleyhindeki tarla davasının Erzurumda görülmesi / 166

122 [16b-3] Seyyid Mehmed'in Varak v. Filibos aleyhindeki alacak talebinden men olunması / 167

123 [16a-4] Kürkçübaşı mahallesi sakinlerinden Şerife Emine'nin mahalleden çıkarılması / 167

124 [16a-5] Salih Beşe'nin İbrahim Ağa aleyhindeki fırın gediği davasında anlaşma sağlanması / 168

125 [16b-1] Bakkal Yovakim v. Lazari'nin Bakkal Kozma v. Anderya aleyhindeki bakkal dükkânı gediği satışına dair talebinin kabul olunmadığı / 169

126 [16b-2] Seyyid Mahmud Bey'in, Seyyid Ali Bey aleyhindeki tevliyet davasından men olunması / 169

127 [16b-3] Esnaflıktan çıkarılması taleb olunan sıvacı esnafından Markar v. Agob'un kendi halinde işiyle meşgul olacağına dair taahhütte bulunması / 171

128 [16b-4] Mehmed Memiş'in, Aleksanderi Reis aleyhindeki fasulye ve ıhlamur metaına dair talebinin reddedilmesi / 171

129 [17a-1] Sütlüce fırını tamire alındığından tamiri bitene kadar yakınında kapatılmış olan Halıcıoğlu İskelesi'ndeki fırının açılması / 172

130 [17a-2] Vefat eden Minas v. Karabet'in eşinin Molla Mustafa ve Seyyid Hasan Beşe aleyhindeki davasından vazgeçmesi / 173

131 [17a-3] Ahmed b. Ali'nin Kostandi v. Yanaki ve Nikola v. Yanaki aleyhindeki kefalet ve alacak davasının meşru olmadığı / 174

132 [17a-4] Bakkal Karlı'nın Üsküdar Köprübaşındaki bakkal dükkânını Tabutçular'daki dükkâna taşıması / 174

133 [17b-1] Halil Ağa'nın zeamet iltizamından dolayı Seyyid Ahmed Muhtar aleyhindeki alacak iddiasında anlaşma sağlanması / 175

134 [17b-2] Haraççı Kara Mehmed Mahallesi imamı İbrahim Efendi ve sair ahalinin mahalle sakinlerinden Selime bt. Mehmed ve kızı Fatıma'nın mahalleden çıkarılmalarını istedikleri / 176

135 [17b-3] Şerife Ayşe'ye, kira arttırımı ve sair bahane ile debbağ esnafını teciz etmemesi hususunda tenbihde bulunulması / 177

136 [18a-1] Mestçi esnafından Memiş b. Osman'ın zenne terlikçiler esnafının işine karışmayıp sadece kendi sanatını icra etmeye taahhütte bulunması / 178

137 [18a-2] Sahtiyan ticaretiyle meşgul iken Perdahtçılık sanatını da icra eden Uşak tüccarından Hacı Memiş'in sadece sahtiyan ticareti yapacağına dair taahhütte bulunması / 179

138 [18a-3] Ali Beşe'ye olan borcunu ödemesi hususunda Hacı İbrahim'e tenbihte bulunulması / 180

139 [18a-4] Salih Beşe'nin kahve dükkânı gediği satışından dolayı Zahari v. Aftem aleyhindeki alacak iddiasından men olunduğu / 180

140 [18a-5] Çubukçu esnafı kethudası Halil Ağa'nın esnafta olan alacağını tecil ve taksitlendirmesi / 181

141 [18b-1] 1222 senesi Kurban Bayramı'nın minarelerde kandiller yakılarak ilan olunması / 182

142 [18b-2] Dâyehatun Mahallesi imamı Hacı Hafız İbrahim Efendi ve ahalisinin mahalle sakinlerinden Emine Hatun'un mahalleden ihracını istedikleri / 183

143 [18b-3] Seyyid Mehmed Ağa'ın sahibi bulunduğu hamamın kiracısı Fatıma aleyhindeki davasında anlaşma sağlanması / 183

144 [18b-4] Mahbube Kadın'ın bahçesine zararı olduğu iddiasıyla kapatılmasını istediği Çukadar Uzun Seyyid Ali Ağa'nın penceresinin bahçeye zararı olmadığı / 184

145 [19a-1] Kara Hacı Ahmedzade Halil Ağa'nın tütüncü dükkânını Giridli Mücellid Mehmed Emin Ağa'ya kiraya vermesi ve içindeki tütüncü gediğini de satması / 185

146 [19a-2] Molla İsmail'in, Galata'daki Seyyid Ömer Odabaşı dükkânında bulunan tütüncü dükkânı gediğini Uzun Mustafa'ya satması / 186

147 [19a-3] Ekmekçi esnafına miri ambarlarından verilen buğdayın cins ve fiyatı / 187

148 [19a-4] Debbağlar Fırını ustaları Arnavut Maksud ve Yaşar b. Tahir'in kapalı bulunan Dedeler fırını tablakârlarından birinin kendi fırınlarında istihdam olunmasına dair talepleri / 187

149 [19a-5] Halime bt. Abdullah'ın Mehmed Nuri aleyhine dava açma yetkisi olmadığı / 188

150 [19a-6] Dikici esnafının talepleri üzere kethudaları olan Süleyman Ağa'nın görevinde bırakılması / 188

151 [19b-1] Yorgi v. Hıristo'nun Mihal v. Hıristo aleyhindeki alacak davasından men edilmesi / 189

152 [19b-2] Yusuf Ağa'nın, Terzi Mardıros ve kardeşi Kigork aleyhindeki oda satışı davasını ispat edememesi / 189

153 [19b-3] Pretamos v. Vasil ve Ananya v. Kirkor'a yağcı küfeciliği yapmalarına izin verilmesi / 190

154 [19b-4] Nimetullah bt. Eyüb'ün Mustafa b. Abdullah aleyhindeki dükkân kirası davası ve gedik anlaşmazlığında sulh olmaları / 191

155 [20a-1] Mehmed Yazıcı'nın buğday bedelinden Kozlucalı Salih Ağa aleyhindeki alacak davasında anlaşma sağlanması / 192

156 [20a-2] Semaven v. Manol'un Eskici Esnafı Kethudası Ahmed Ağa ve sairleri aleyhindeki eskici dükkânı gediği davasında anlaşma sağlanması / 193

157 [20a-3] Sultan Mustafa Han'ın Laleli Çeşme'deki imaretleri için un veren Mikâil ve ortaklarının şartları yerine getirmediklerinden unun Ohannes v. Artin'in değirmeninden alınması / 194

158 [20a-4] Ekmekçiler esnafına miri ambarlarından verilen buğdayın cins ve fiyatı / 194

159 [20a-5] Firar eden Hüseyin, Yuvan ve Biyon'un borçları nedeniyle tasarruflarında olan Bıçakçı fırını gediğinin Abdi b. Abdullah'a satılması / 195

160 [20b-1] Nakkaş Esnafının, Kundakçı esnafına ödemedikleri iki senelik imdadiyelerini ödemeleri ve ellerindeki muafiyetname kaydının silinmesi / 196

161 [20b-2] Kiryako v. Zaharya'nın icarında olan ve yanması nedeniyle yeniden inşa ettirdiği bakkal dükkânından mal sahipleri Hacı Mustafa Allâme ve sairlerine kira borcundan olan meblağı ödemesi / 197

162 [20b-3] Sultan Bâyezid Camii avlusundaki divitçi esnafı kalfaları Seyyid Mehmed Tahir ve sairlerinin ustalarının verdiği ücrete razı olmak ve işlerimi iyi yapmak üzere taahhütte bulunmaları / 199

163 [21a-1] Gazi Sultan Abdülhamid Han'ın Beylerbeyi ve Mirgünoğlu'nda bulunan fırın ile padişahın annesi Gümrükçü Çiftliği'ndeki fırın ile Çelebi Hasan Paşa vakfından Kumkapı civarındaki fırınlara francala imali izni verilmesi / 200

164 [21a-2] Zahirenin her bir kilesine 110 para rayiç tayin olunması / 201

165 [21a-3] 1223 senesi cizye bohçasının Perşembe günü ikindiden sonra açılması / 201

166 [21a-4] Çeşme kasabasında İbrahim Ağa Camii ile Mustafa Memiş Ağa'ların camileri vakfından çarşı içindeki kasap dükkânlarının deniz kenarına taşınması / 202

167 [21a-5] İstanbul'a getirilen yağlar hakkında kapan nizamnamesine uygun hareket olunması / 202

168 [21b-1] Yağcı esnafından Hacı Ömer Ağa'nın Galata'da Yağkapanı'ndaki mahzen gediği hissesini Kırımlı Molla Ebubekir'e satması / 203

169 [21b-2] Alacamescid'de Mustafa Ağa'nın tasarrufunda olan ve yıkılmaya yüz tutmuş menzil duvarının yıkılarak yeniden inşa olunması / 204

170 [21b-3] İstanbul'da Dervişali mahallesi halkından İmam Hafız Osman ve sairlerinin, mahalle sakinlerinden Seyyid Mehmed Efendi ve eşi Nefise Hatun'un mahalleden çıkarılmasını taleb ettikleri / 205

171 [21b-4] Ali b. Mehmed ile Çiftçi Sarı Hüseyin arasındaki alacak davası / 206

172 [22a-1] Ordu-yı hümayun için gerekli olan çadır fırınların tertib ve tedarik edilerek orduya gönderilmeleri / 206

173 [22a-2] Arpacı esnafının bakkal esnafı aleyhindeki yamaklık ve yardım taleplerinin kanunsuz olduğu / 208

174 [22b-1] Kömürcü Seyyid Mehmed Beşe'ye olan borcunu ödemesi hususunda İsmail Ağa'ya tenbihte bulunulması / 209

175 [22b-2] Üsküdar nalbant esnafının ordu-yı hümayuna verecekleri paraya arabacı esnafının yamaklık adıyla yardımda bulunmaları / 210

176 [22b-3] Tanaş v. Aleksan'ın Ağya v. Markar aleyhindeki alacak davasının reddedilmesi / 210

177 [22b-4] Borcunu ödemesi hususunda Hüseyin Ağa'ya tenbihte bulunulması / 211

178 [22b-5] Vefat eden Anton v. Zaharyo'nun kızı Zoye'nin Yorgi v. Dimo aleyhindeki alacak davasının reddedilmesi / 211

179 [23a-1] Şeyh Seyyid Mustafa Efendi'nin kira artırmak maksadıyla çilingir dükkânı kiracısı Nikigos v. Kabril'i dükkândan çıkaramayacağı / 212

180 [23a-2] Uncu esnafına miri ambarlarından verilen buğdayın cins ve fiyatı / 213

181 [23a-3] Dramalı Seyyid Abdurrahman Beşe'nin tütüncülük şirketinden ortakları olan Tütüncü Ömer Ağa ve Hıristo v. Yorgi'nin zimmetlerini ibra etmesi / 213

182 [23a-4] Esirci Mustafa Beşe'ye olan borcunu ödemesi hususunda Ali Beşe'ye tenbihte bulunulması / 214

183 [23a-5] Halka eksik tartı ile sabun satan Ali ile pahalı fiyatla leblebi satan Mehmed'in kalebendliğe mahkum olup Yedikule kalesine konulmaları / 215

184 [23a-6] Tanaş v. Panayot'un Tarabya'da ekmekçi değirmenine kanunsuz olarak ilave ve has un ürettiği değirmen taşının kaldırılması / 215

185 [23b-1] Manol v. Mitro'nun tütüncü dükkânı gediğini Gümülcineli Praşkova ve ortağı İskeçeli Karyako'ya satması / 216

186 [23b-2] İmamoğlu Seyyid Hacı Ali'nin Kırıkoğlu Seyyid Ali Ağa aleyhindeki eşya talebi / 217

187 [23b-3] Ahmed Ağa ve kardeşi Ali Ağa'nın Üsküdar'da tasarruflarındaki dükkânda kiracı olan Berber Seyyid Mehmed Ağa'nın dükkânı boşaltması / 218

188 [24a-1] Zenci Fatıma'nın boşandığı eşi Hüseyin Beşe aleyhindeki alacak davasında haksız olduğu / 219

189 [24a-2] Haffafân-ı cedid esnafına sefer esnasında yamak olan sağrıcı esnafının vermesi gereken iâneyi haffafân esnafına ödemesi / 220

190 [24a-3] Seyyid Mehmed Ağa'nın kira akdini feshederek Seyyid Osman ile Şerife Emine'ye devrettiği Kuşluk Hamamı'nı geri istemesi / 221

191 [24b-1] İbrahim Beşe ve Seyyid İbrahim ve sairlerinin Zeyneb Hatun'un inşa edeceği menzile müdahaleye hakları olmadığı / 222

192 [24b-2] Keleşoğlu Mustafa Ağa'nın, Sîmkeş esnafından Küçük Ahmed ve sairlerinden haksız olarak aldığı parayı iade etmesi / 223

193 [25a-1] Arpacı Seyyid Nasuh Alemdar'a olan borcunu ödemesi hususunda Keleşoğlu Mustafa Ağa'ya tenbih olunması / 224

194 [25a-2] Nikola v. Dimitri'nin Sultan Abdülhamid Han Vakfı'ndan olan kasap dükkânları gedik hissesini Dimitri v. Yani'ye satması / 225

195 [25a-3] Dimitri v. Yani'nin kasap dükkânı gediği hisselerini Tilo v. Kosta'ya satması / 226

196 [25a-4] Nikola v. Dimitri'nin kasap dükkânı gediği hisselerini Tilo v. Kosta'ya satması / 227

197 [25b-1] Seyyid Feyzullah'ın kasap dükkânı hissesini Seyyid Mustafa'ya satması / 228

198 [25b-2] Gedik Mustafa Ağa'nın Seyyid Ali Ağa'dan alacak iddiası / 229

199 [25b-3] Nefise bt. Mehmed'in Molla Hasan aleyhindeki iplikçi dükkânı gediği davası / 231

200 [25b-4] Yuvanister v. Valis'in vârislerinden Eleniko, Anaştaş ve Katerina'nın Hıristo v. Yorgi aleyhindeki berber gediği davasında anlaşma sağlanması / 232

201 [26a-1] Kasap Kosta'nın elinden alınan dükkân için Seyyid Ahmed'e ödemiş olduğu kirayı geri alması / 233

202 [26a-2] Dikici esnafı Yiğitbaşısı Seyyid Ahmed ve sair esnaf ileri gelenlerinin, sanatında hile yapan Kayserili Mehmed'in esnaflıktan çıkarılması talepleri / 234

203 [26a-3] Fesçi esnafından Hacı Mehmed Emin'in esnaflıktan çıkarılması / 235

204 [26b-1] Yorgi v. Rado'nun, bakkal dükkânı gediği satışı ile ilgili Aci Todori aleyhindeki davasının reddedilmesi / 236

205 [26b-2] Marya bt. Anaştaş'ın Aci Todori aleyhindeki bakkal gediği rehni davasının aslı olmadığının itiraf etmesi / 237

206 [26b-3] İstanbul ve civarında olan fırancalacı dükkânlarının sayısının 11'e çıkarılması ve Bali köyünde Dimitri'nin ihdas ettiği fırın için ruhsat taleb olunması / 238

207 [27a-1] İstanbul'daki pirinçci dükkânı gedikleri nizamı / 239

208 [27a-2] Hadice bt. Abdullah'ın eşi Bostânî Seyyid İbrahim Ağa'dan boşanması / 241

209 [27a-3] Hacı Ali'nin Çubukçu Sarı Hüseyin aleyhindeki çubuk ücreti davasından ferâgat etmesi / 242

210 [27b-1] Ekmekçi esnafına verilen buğdayın cins ve fiyatının bildirilmesi / 242

211 [27b-2] Terzi Seyyid Hafız Mustafa'nın, Serope v. Abraham aleyhindeki terzi dükkânı gediği davasının meşru olmadığı / 243

212 [27b-3] Kırımlı Osman'ın, Kuruyemişçi Seyyid Hacı Ahmed aleyhindeki kuruyemiş davasında haksız olduğu / 244

213 [27b-4] Süleyman Ağa dikicibaşılıktan azl ve yerine Seyyid Osman Ağa'nın tayin olunması / 245

214 [28a-1] Baş ve ayak satışı ile ilgili Paçacı esnafının ellerindeki ferman kaydının terkin ve aşçı ve çorbacı esnafının ellerindeki fermana göre amel olunması / 246

215 [28a-2] Ereğli İskelesi ahalisinin zahirelerinin iskeleye indirilmesi ve gemilere yüklenerek İstanbul'a nakli hususu / 249

216 [28b-1] Agob v. Karabet'in Cibâlikapısı civarında Dimitri v. Kostandi ve Marya bt. Yani'nin menzili altındaki dükkânın bir kısmında ekmek satması talebinin meşru olmadığı / 249

217 [28b-2] Emine Hatun ve kardeşi Ayşe Hanım'ın arpa döğücü dükkânı ve menzili nöbetleşe kullanmaları / 251

218 [28b-3] Ekmekçi esnafına verilen buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi / 251

219 [28b-4] Vefat eden Seyyid Ahmed Ağa'ya olan borçlarını eşi Ayşe Hanım'a ödemeleri hususunda Molla Osman ve Molla Mustafa'ya tenbihte bulunulması / 252

220 [28b-5] Yorgi v. Dimitri'nin Üsküdar'da Çinili Hamam yanındaki kasap dükkânı gediği hissesini Lamber v. Kiryako'ya satması / 253

221 [29a-1] Manav Hüseyin ve Francalacı Yani'nin kendi sanatları haricinde bakkal metaı satmamak üzere taahhütte bulunmaları / 253

222 [29a-2] Vefat eden Kara Ali Ağa'nın vârislerinden Hasan ve Hatice'nin, Balmumcu Hacı Mustafa kızı Şemsi Hatun aleyhindeki debbağhane davalarının reddedilmesi / 254

223 [29a-3] İstanbul bakkal esnafının Bakkal Tanaş'ın esnaflıktan çıkarılması talepleri / 255

224 [29a-4] Ekmekçi esnafına miri ambarından verilen buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi / 256

225 [29b-1] Çerçici esnafı kethudası Mehmed ve sairlerinin Molla Feyzullah'ın esnaflıktan çıkarılmasını istedikleri / 256

226 [29b-2] Fatıma bt. Yusuf ve kardeşi Emine Hatun'un İnci Hanı hancısı Ali Ağa aleyhindeki menzil ve alacak davalarında anlaşma sağlanması / 257

227 [29b-3] Yani v. Kostantin'in, Vasil v. Mihal aleyhindeki alacak davasında anlaşma sağlanması / 258

228 [29b-4] Vefat eden Kokas v. Bedros'un kızı Lusik'in, Artin v. Bedros ve eşi Yeprem aleyhindeki menzil davasında anlaşma sağlanması / 259

229 [30a-1] Mehmed Ağa'nın, Osman Beşe aleyhindeki alacak davasında anlaşma sağlanması / 260

230 [30a-2] Rukiye Hanım'ın eşi Seyyid Hafız Mehmed Salih'ten boşanması ve mehir ve sair alacağını tahsil etmesi / 261

231 [30a-3] Fatıma Hatun'un Ayşe bt. Mustafa'ya satmış olduğu evinin satış işlemi geçersiz olduğundan iade olunması / 262

232 [30a-4] Vefat Eden Agob'un vârisleri arasında anlaşma sağlandığı / 262

233 [30b-1] Agob v. Sagar'ın tüccar Ahmed Ağa aleyhindeki alacak davasından feragat etmesi / 264

234 [30b-2] Fındıkzade Hacı İbrahim'in kızı Ümmügülsüm'ün, Abdullah'ın vasisi Seyyid Mehmed Haşim'e dükkân hissesini kiralaması / 264

235 [30b-3] Şerife Emine'nin, eşi Mehmed Beşe'den boşanması / 265

236 [30b-4] Nikola v. Dimitri'nin Emirgan'daki kasap dükkânı gediği hissesini ortağı Kasap Dimitri'ye satması / 266

237 [31a-1] Canbaz Ömer Ağa'nın Memiko ve kardeşi Londazi aleyhindeki köle davasından vazgeçmesi / 267

238 [31a-2] Sahipsiz fırın gedikleriyle ilgili kanun / 267

239 [31a-3] Çörekçi ve simitçi esnafının imal ettiği simit ve çörekler için fiyat tesbiti / 268

240 [31a-4] Serkiz v. Bogos'un Kocamustafapaşa'daki menzil hissesini satması / 269

241 [31b-1] Seyyid Mehmed Haşim Efendi'nin Seyyid Musa Efendi'ye borcu olduğunu ikrar etmesi / 270

242 [31b-2] Hacı Mehmed Sadık Ağa'nın Yağkapanı esnafına reis ve nazır tayin olunması / 271

243 [32a-1] Kokas v. Kirkor'un sahibi olduğu tütüncü dükkânı gediği kaydının nakli / 272

244 [32a-2] Hüseynî esnafının müstakıl esnaf halinde idare olunması ve kethudalığına Mehmed Said Ağa'nın tayin olunması / 273

245 [32a-3] Ekmekçi esnafına Ambar-ı âmireden verilen buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi / 275

246 [32b-1] Gaddarî Mehmed Efendi Vakfı'ndan icare-i vâhideli menzil ve dükkânların icareteyn ile Takohi b. Aleksan ve kızı Sima'ya kiraya verilmesi / 275

247 [33a-1] Seyyid Hacı Abdi Molla'nın, Şerife Emine aleyhindeki alacak davasında anlaşma sağlanması / 279

248 [33a-2] Kayıp olduğu anlaşılan Papasoğlu Kalos'un dükkânının açılarak içindeki eşyaların emanete verilmesi / 280

249 [33b-1] Bakkal gediği sahipleri Yanaki ile kardeşi Despino'nun kiraladıkları dükkândan çıkarılmaması / 281

250 [33b-2] Ağır kış şartları nedeniyle kuzu fazla olmadığından kuzu eti fiyatına zam yapılması ve Hızır günü kuzu kesilmesine izin verilmesi / 282

251 [33b-3] Ayak şerbetçileri esnafına ait olan emrin yenilenmesi / 283

252 [34a-1] 1223 senesi Mevlid Kandili'nin cami ve mescid minarelerinde kandiller yakılarak halka duyurulması / 284

253 [34a-2] Mehmed Tahir'in Çörekçi esnafından Ahmed Usta aleyhindeki alacak davasında anlaşma sağlanması / 285

254 [34a-3] Anbardan verilen buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi / 285

255 [34a-4] Vefat eden Nalçacı Osman Usta'nın vârisleri Abdürrezzak, Esma ve Emine'nin Seyyid Ali Ağa aleyhindeki nalçacı gediği davasında anlaşma sağlanması / 286

256 [34b-1] Kostantin v. Nikola'nın Manol v. Dimitri aleyhindeki alacak davasında anlaşma sağlanması / 287

257 [34b-2] Derviş Mustafa'nın kız kardeşi Fatıma'ya olan borcunu ödemesi ve kız kardeşi Fatıma'nın da oturduğu evi kardeşi Dervişe teslim etmesi hususunda tenbihte bulunulması / 288

258 [34b-3] Hasan Yazıcı'nın Manol v. Angeli aleyhindeki alacak iddiasını ispat edememesi / 289

259 [34b-4] Mehmed Beşe ile Hasan Usta'nın çörekçi fırınını nöbetleşe kullanmaları / 289

260 [34b-5] Mehmed Said'in Kadırga Limanı Çarşısı'ndaki tütüncü dükkânı gediğini Hüseyin Çavuş'a satması / 290

261 [35a-1] Dolabçı denilen ipek bükücü esnafının kethudaları ve yiğitbaşısı Mehmed Said ve Ahmed'in azledilerek yerlerine Mustafa Ağa'nın tayin olunması / 290

262 [35a-2] Papuççu esnafından Artin, Mardıros ve Kostantin'in kürek cezası ile cezalandırılmaları / 291

263 [35a-3] Pabuççu esnafının imal ettikleri eşyaların dikici esnafı tarafından imal olunmaması / 292

264 [35b-1] Hatice bt. Hacı Mustafa'nın Hacı İbrahim Ağa ve eşi Hâce Habibe aleyhindeki menzil davası / 294

265 [36a-1] Hüseyin Beşe, Molla Ali ve Zeynep Hatun'un tasarruflarında olan Hacı Hasan dükkânındaki pirinççi ve zahireci gediğinin kaleme kaydedilmesi / 296

266 [36a-2] Valide Kethudası Yusuf Ağa'nın Vezneciler'de inşa ettiği hanın zemin kirasının dükkân sahiplerinden mahsup edilmek üzere gedik sahiplerinden tahsil olunarak Cafer Ağa Vakfı'na ödenmesi / 297

267 [36a-3] Hüseyin Beşe'nin kasap dükkânı gediklerini Ömer Ağa'ya satması / 298

268 [36b-1] Osman Beşe'nin Seyyid Ömer Beşe aleyhindeki bakkal dükkânı gediği davasının meşru olmadığı / 299

269 [36b-2] Saraylı Ayşe diğer adıyla Ruybend Kadın'ın eski eşi Osman aleyhindeki menzil davasında anlaşma sağlanması / 299

270 [36b-3] Mardıros v. Anparsun'a olan borcunu ödemesi ve malını rehinden kurtarması hususunda Ohan v. İstefan'a tenbih olunması / 301

271 [36b-4] Fatıma bt. Hacı İbrahim'in Soğancı dükkânı gediğini kardeşi Hacı Ahmed Ağa ile nöbetleşe kullanmaları / 301

272 [36a-5] Uncu Karabet'in Yağcı Vasil'de olan alacağının vekili vasıtasıyla tahsil olunması / 302

273 [37a-1] Yağkapanı tüccarından İsmail Ağa'nın ortağı Molla Ali'de olan alacağının tahsil olunması / 302

274 [37a-2] Maryora bt. Nikola'nın Nikoli v. Yorgi'de olan alacağını tahsil ve zimmetini ibra etmesi / 303

275 [37a-3] Turşucu Yusuf Beşe'nin kendisini yaralayan Turşucu Ahmed Beşe'nin kefili Hüseyin Usta'dan davacı olması / 304

276 [37a-4] Derviş Mustafa'nın Fatıma Hatun ve eşi Seyyid Mehmed Odabaşı aleyhindeki alacak davası / 304

277 [37a-5] Ambardan verilen buğdayın fiyat ve cinsinin belirtilmesi / 305

278 [37a-6] Kadıoğlu Seyyid Ali Beşe ve ortağı Hasan Beşe'nin kiracıları Yahşioğlu Simon'un oğlu Yorgi kirasını düzenli ödediği takdirde dükkândan çıkarmamaları / 305

279 [37b-1] Kazer v. Karabet'in hizmetkârlık bedelinden dolayı Markos aleyhindeki alacak iddiasında bulunmaktan menedilmesi / 306

280 [37b-2] Hasan Reis'in Çubukçu Hacı Ali aleyhinde köle davası açmaktan menedilmesi / 307

281 [37b-3] Arab İbrahim Beşe'nin tütüncü dükkânı gediğini Halil Beşe'ye satması ve gediğin Hatice Sultan Camii altındaki dükkâna taşınması / 308

282 [38a-1] Arpa ve buğday döğücü esnafından olmayan birisinin esnafa dahil olması için dört-beş sene ustanın yanında çalışması gerektiği / 309

283 [38a-2] Seyyid Hacı Mehmed'in Seyyid Halil Ağa aleyhindeki davasının, anlaşmazlığa konu olan eşyayı gasb eden Fatma ve Ayşe'nin bulunduğu mahalde görülmesi / 310

284 [38a-3] Katerina bt. Sava'nın İsmail Ağa'dan almış olduğu borcunu ödeyerek bey' bi'l-vefâ suretiyle sattığı evini geri alması / 311

285 [38b-1] Tuzcuzade Seyyid Mehmed Ağa'nın vefat eden Ahmed Ağa'da olan alacağının terekesinden tahsil ve yağcı mahzeni gediği rehinin kaldırılması / 312

286 [38b-2] Anbardan verilen buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi / 313

287 [38b-3] Hafız Mehmed Ağa'nın kasap dükkânı gediği hissesini Kasap Kosta'ya satması / 314

288 [39a-1] Firar eden Eğinli Kasap Seyyid İsmail Ağa'nın Etmeydanlıoğlu Mehmed Ağa'ya olan borcundan dolayı kasap dükkânı gediğinin Hafız Mehmed'e satılarak borcunun ödenmesi / 314

289 [39a-2] Şerife Arife ve damadı Halil Beşe'nin inşa edecekleri evin Aşçı Abdullah Beşe'nin evinine zararı dokunmaması / 316

290 [39a-3] Galata'da Sandıkçılar başındaki Yeni Yağhane'de esnafça orta malı olarak bilinen Çifte Yağhane Gediği'nin Beykoz'a nakledilmesi / 317

291 [39b-1] Nikoli ve Yorgi'nin Dimitri v. Tohari aleyhindeki baratacı dükkânı gediği satışı davasının neticelendirilmediği / 317

292 [39b-2] Çeşme'de İbrahim Ağa Camii ve Mustafa ve Memiş Ağa Camii vakıflarına ait çarşıdaki kasap dükkânlarının deniz kenarında inşa edilen dükkânlarla istibdâli ve Selamoğlu Ahmed'in kasap tayini / 318

293 [39b-3] Müslüman olan Zeliha'nın kendisi gibi ihtida eden ilk eşiyle evli olduklarının tesbiti / 319

294 [39b-4] Vefat eden Aci Nikola'nın vârisleri Yanaki ve kardeşleri Agoriçe, Katerina, Kostantine ile diğer kardeşleri Kostandi, Yorgi, Tanaş, Astori ve Saltana'nın Hünkâr ve Mütevelli dükkânlarını nöbetleşe kullanmaları / 320

295 [40a-1] Hacı Mustafa Allâme Efendi ile kardeşleri Ayşe ve Fatıma hanımların kiracıları Davit ve Aron aleyhindeki alacak iddialarında anlaşma sağlanması / 321

296 [40a-2] Nikola v. Yuvan'ın hizmetkârlık yaptığı Petro v. Yordan aleyhindeki alacak davasında anlaşma sağlanması / 322

297 [40a-3] Ambarlardan verilen buğdayın fiyat ve cinsinin belirlenmesi / 322

298 [40a-4] Zenci Maverdi'nin kölelikten azat edilmesi ve çocuğunun babasının, sahibi olan Şemseddin b. Abdullah olduğunun tescil olunması / 323

299 [40b-1] Fatıma bt. Hüseyin ve Canbaz Ali Beşe'nin vefat eden dokuz aylık oğullarının cenazesinin muayene ve defnine izin verilmesi / 323

300 [40b-2] Dolapçı olarak bilinen ipek bükücü esnaflığından çıkarılan eski Kethuda Mehmed Said ve Yiğitbaşı Ahmed'in tekrar esnaflığa alınmaları / 324

301 [40b-3] Servi Mustafa Ağa'nın Irgadpazarı yakınlarında bulunan Çörekçi fırını dükkânı gediğinin kaleminden kaydının silinmesi / 324

302 [40b-4] Mustafa Bey mahallesi sakinlerinden Habibe'nin mahalleden ihracı talebi / 325

303 [40b-4] Hasan Beşe'nin izinsiz açtığı Sinanpaşa mahallesindeki Balmumcu dükkânının kapatılması / 326

304 [41a-1] Dolapçı esnafı olarak bilinen ipek bükücü esnaflığından çıkarılan eski Kethuda Mehmed Said ve Yiğitbaşı Ahmed'in esnafdaki görevlerine dönmeleri / 326

305 [41a-2] At arabacıları esnafının, bazı kimselerin Kağıthane ve Alibeyköy civarından öküz arabaları ve parmaklıklı köy arabalarıyla Eyüb'e gelerek müşterilerini kaptıklarından yasaklanmalarını istemeleri / 327

306 [41a-3] Kasap dükkânı gediklerinin kız çocuklarına verilmeyeceği vakfiye şartından olduğundan vefat eden Giritli Hasan Beşe'nin kızı Raziye Hatun'un kardeşi Hüseyin aleyhindeki talebinin meşru olmadığı / 328

307 [41b-1] Ayşe bt. Osman'ın vefat eden oğlu Ahmed'in vârisleri Hadice ile Osman ve Ömer aleyhindeki yağcı mahzeni gediği davasının reddedilmesi / 330

308 [41b-2] Berhamiye v. Salamon'un Şerife Hatice aleyhindeki alacak iddiasını ispat edemediğinden davadan menedilmesi / 331

309 [41b-3] Koca Mustafa Paşa Tekkesi'ne fukaraya verilen fodulanın önceki gibi beş adet ve her birinin seksen kıyye olması / 332

310 [42a-1] Ambardan verilen buğdayın cins ve fiyatı / 333

311 [42a-2] Mehmed Rıfat'ın vasisi Ümmügülsüm bt. Ahmed'in manav dükkânına tütüncü dükkânı gediğini nakletme talebinin kabul olunmadığı / 333

312 [42a-3] Tüccarın ve gemici esnafının Karadeniz taraflarından getirmiş oldukları ham kendirin satışıyla ilgili anlaşmazlık / 334

313 [42b-1] İzmir'de Değirmenci Kostanti'nin dükkânında un satmasına uncu esnafı tarafından engel olunmaması / 335

314 [42b-2] Artin ve kız kardeşi Tefarik'in Sulumanastır Kilisesi Avarız vakfından olan menzil hisselerini Takohi'ye kiraya vermeleri / 336

315 [42b-3] Yani v. Kosta'ya olan borcunu ödemesi hususunda Çörekçi esnafından Ebubekir Beşe'nin mecbur bırakılması / 336

316 [42b-4] Devatçı esnafının kethudası İbrahim Ağa ve sairlerinin Abdullah b. Ali'nin esnaflıktan ihracını taleb etmeleri / 337

317 [42b-5] Salih Ağa'nın Oturakçı Veliyüddin Odabaşı aleyhindeki cariye talebinden men edilmesi / 338

318 [42b-6] Mellah taifesinden Ali Beşe, Durmuş Beşe ve Emin Beşe'nin Kaptan Hacı Mustafa Ağa'dan ücret talebinden men olunmaları / 338

319 [43a-1] Dikicibaşı Seyyid Osman Ağa'nın azil ve yerine Kantarcıoğlu İbrahim Ağa'nın tayin olunması / 339

320 [43a-2] Seyyid Derviş Mehmed ve kız kardeşi Şerife Ayşe Hatun'un Habibe aleyhindeki menzil davalarında haksız oldukları / 340

321 [43b-1] Hacı Ömer'in Ayşe bt. Mustafa ve eşi Hacı Ahmed aleyhindeki menzil iddiasının meşrû olmadığı ve yanan menzilin aslına uygun olarak inşası hususunda Ayşe bt. Mustafa ve eşine izin verilmesi / 342

322 [43b-2] Kahveci Süleyman Beşe'nin Seyyid Mehmed Mücib Efendi aleyhinde gedik iddiasında bulunmaya hakkı olmadığı / 343

323 [44a-1] Seyyid Mehmed'in dükkânını boşaltmaları hususunda kiracıları Ali ve oğlu Mehmed'e tenbihte bulunulması / 344

324 [44a-2] Mahmudpaşa Mahkemesi'nin bulunduğu hanın üzerine Hafize Hatun tarafından inşa edilen odanın yıkılması ve damlalığın açılması / 344

325 [44a-3] Kırmızı Terlikçi esnafının kethudası Hacı Ömer ve sair esnafın, Dikici esnafından küreğe konulan Artin, Mardıros ve Galatalı Kostantin'in affedilmesi talepleri / 346

326 [44b-1] Kapan tüccarından Ahmed Ağa'ya olan borcunu ödemesi hususunda Tüccar Abdullah Ağa'ya tenbihte bulunulması / 346

327 [44b-2] Vefat eden İstemat v. Mihal'in vârisleri Kaloyani, Polaman ve sairlerinin Duka v. Anaştaş'da olan alacaklarının tahsil olunması / 347

328 [44b-3] Devatçı Esnafı Kethudası İbrahim Ağa ve sair esnaftan bazı kişilerin Seyyid Osman'ın esnaflıktan çıkarılmasını istemeleri / 348

329 [44b-4] Osman b. Abdullah'ın, Markos v. Alob aleyhindeki alacak iddiasından men olunması / 348

330 [44b-5] İstanbul'da Uzunkasap mahallesi imamı Hacı Halil'in, mahallelinin şikâyeti nedeniyle istedikleri kişiye imamlığı devretmeyi taahhüt etmesi / 349

331 [45a-1] Bilecik bt. Agob'un ve kardeşi Karabet'in Dülbendçi mahallesindeki binada ikamet ettikleri katları nöbetleşe kullanmaları / 350

332 [45a-2] Karahisarlı Mehmed Ağa'ın, Seyyid Hüseyin ve Seyyid İbrahim Edhem aleyhindeki berber dükkânı gediği iddiasından men olunması / 350

333 [45a-3] Kabasakal Sinan Ağa vakfı Mütevellisi İmam Mehmed Efendi tarafından Karabet'e kiraya verilen arsanın Hamza Bey Vakfı Mütevellisi Mehmed Efendi'ye teslimi / 351

334 [45b-1] Derviş Ali Efendi'nin tasarrufunda olan vakıf arsası üzerindeki fırının yanması nedeniyle talebi üzerine fırın gediği kaydının silinmesi / 352

335 [45b-2] Mehmed Usta'nın kiracısı bulunduğu kahvehane dükkânının gedik kaydının yapılmasına dair talebinin kabul olunamayacağı / 353

336 [45b-3] Seyyid Mehmed Dede'nin nakliye bedelinden Ahmed Ağa'da olan alacak davasında anlaşma sağlanması / 354

337 [45b-4] Derohi bt. Manik'in, vefat eden Ahmed Efendi'den almış olduğu borcunu vârislerine ödeyerek rehin vermiş olduğu emlak hissesinin kendisine teslim olunması / 355

338 [46a-1] Ümmügülsüm bt. Mustafa'nın Hocapaşa Çeşmesi'ne bağlı saka gediğini Osman Beşe'ye kiraya vermesi ve zimmetini ibra etmesi / 358

339 [46b-1] Abdi Beşe'nin Yedikule'deki fırın ve değirmen hissesini Topal Muslı Beşe'ye bir seneliğine kiraya vermesi / 358

340 [46b-2] Yahudi Pezer'in tuhafçı ve fincancı dükkânı gediklerini satması / 359

341 [46b-3] Çalatca, Silivri, Ereğli, Terkos ve Büyükçekmece ve Küçükçekmece kazalarında küçükbaş hayvan sayımı yapılması / 360

342 [46b-4] Kiryako v. Yorgi'nin Sava v. Kostanti aleyhindeki havyarcı gediği satışıyla ilgili iddiasının reddedilmesi / 361

343 [47a-1] Seyyid Ahmed'in Sarıgez'deki kasap dükkânı gediği hissesini Mehmed b. Hasan'a satması / 362

344 [47a-2] Mücellid esnafı iken kağıtçılık esnafına girmiş olan Seyyid Hafız Halil Efendi ve sairlerine kağıtçılar esnafı tarafından müdahale olunmaması / 362

345 [47a-3] Emine bt. İbrahim'in, hürriyetini ispat ederek serbest bırakılan Şerife Meryem için ödediği parayı Esirci Ahmed Beşe'den geri alması / 363

346 [47a-4] Derviş Abdullah'ın vakfiyesinin Başmuhasebe'ye kaydolunması / 364

347 [47a-5] Kostantin v. Nikola'nın, Kalaycı esnafından Çömlekçilerli Mustafa Usta'dan satın almış olduğu dükkânın satış işleminin geçersiz olması / 364

348 [47b-1] Sulumanastır yanındaki vakıf kasap dükkânı kiracısı Kasap İshak Beşe'nin çocuksuz vefatı nedeniyle dükkânın Ebubekir b. Mehmed'e kiralanması / 366

349 [47b-2] İstanbul'a taşradan gelen keten ve ona ait mamulatın satılacağı mahaller / 367

350 [48a-1] Rabia bt. Ömer'in Ketenci Hasan Ağa'da olan alacağının tahsil olunması / 368

351 [48a-2] Dimitri v. Vesko'nun Anton v. Kiryako'da olan alacağını tecil etmesi / 368

352 [48a-3] Tuhafçı ve Fincancı esnafının esnaflıktan çıkarılmasını istediği iki şahsın kendi işleriyle uğraşacaklarına dair taahhütte bulunmaları / 369

353 [48a-4] Manav esnafının ileri gelenlerinin Halil b. Mehmed Yazıcı'nın esnaflıktan çıkarılmalarını istedikleri / 369

354 [48a-5] Tayyibe bt. Mehmed'in Abdullah Ağa'da olan alacağının tahsil olunması / 370

355 [48a-6] Kaşıkçılar Hanı'nda İngiltere tüccarından Simit'in odasının açılıp dükkânın sahibine teslimi / 370

356 [48b-1] Nikola v. Marko'nun alacak talebiyle Osman Ağa'yı taciz etmekten men olunması / 371

357 [48b-2] Vefat eden Ahmed b. Mehmed'in oğlu Mehmed'in İsmail Yazıcı'dan yağhane hissesi talebi / 372

358 [48b-3] Kosta v. Nakü'nün Sarıyer'deki kasap dükkânı gediği hissesini Seyyid Mehmed'e satması / 373

359 [48b-4] Seyyid Halil İbrahim ve vefat eden Seyyid Ali'nin oğlu Hüseyin'in birbirleri aleyhindeki alacak iddialarından vazgeçmeleri / 374

360 [49a-1] Meryem bt. Hüseyin'in gedik bedeli hususunda Habibe bt. Abdullah aleyhindeki alacak davasında anlaşma sağlanması / 374

361 [49a-2] Osman Ağa'nın kardeşi İsmail Efendi aleyhindeki menzil davasında anlaşma sağlanması / 375

362 [49a-3] Emine bt. Abdullah ile kızı Ayşe'nin berber dükkânı gediği hisselerini Mehmed Usta'ya satmaları / 376

363 [49b-1] Mustafa Allâme Efendi ile Yahudi kasaplar Davit ve kardeşi Aron'un Ortaköy'deki selhhane hususunda anlaşmaları / 377

364 [49b-2] Vefat eden Nako v. Papa Kosta'nın kasap dükkânı hissesinin vârisleri tarafından Yani v. Kirko'ya satılması / 378

365 [49b-3] Sandalcı Esnafı Kethuda vekili Salih Ağa ve sair esnaf ileri gelenlerinin, Anton v. Nağma'ın küreğe konulması talepleri / 379

366 [49b-4] Vefat eden Hacı Mustafa'nın Rüstempaşa Vakfı'ndan Sultan Odaları Hanı'ndaki oda gediğinin vârisleri tarafından Mehmed Ağa'ya satılması / 380

367 [50a-1] Fatıma bt. İsmail'in, Emine bt. Osman ve kardeşi Esma'ya verdiği evin ferağ işlemleri geçersiz olduğundan evin sahibine iade olunması / 381

368 [50a-2] Noksan gramajlı ekmek satan Kirkor'un küreğe konulması / 382

369 [50a-3] Yakub Ağa'nın Karamürsel Naibi Mustafa Efendi aleyhindeki cariye davasının reddedilmesi / 382

370 [50a-4] Dikici esnafının ve tüccarların Kayseri'deki sayalamacı esnafından şikâyette bulunmaları / 383

371 [50b-1] Koruk Mahmud mahallesi İmamı Hasan Efendi ve sair mahalle ahalisinin şikâyetçi oldukları Bostancı Hüseyin Ağa ve eşiyle anlaşma sağlanması / 385

372 [50b-2] Praşkova v. Dimitri'nin dükkânında tütün satmamak üzere taahhütte bulunması / 386

373 [51a-1] Vefat eden Mehmed Ağa ve vârisleri Mustafa, Emetullah ve Zeliha'da alacak iddia edenlerin alacaklarının taksitlendirilmesi / 387

374 [51a-2] Vefat eden Mehmed Ağa ve vârisleri Mustafa, Emetullah ve Zeliha'da alacak iddia edenlerin alacaklarının taksitlendirilmesi / 388

375 [51b-1] Aşçı ve hoşabcı esnafından Aleksi v. Avrako ve Yani v. Nikola'nın dükkân gediklerini satacakları zaman kendi esnaflarından birine satmayı taahhüt etmeleri / 390

376 [51b-2] Sandalcı esnafının Bursa'dan getirtilen ve meşdud denilen kumaşın fiyatının pahalı olduğundan şikâyetleri / 391

377 [52a-1] Subaşı Mehmed Emin'den haksız yere almış olduğu parayı iade etmesi hususunda İstemat v. Panayot'a tenbihte bulunulması / 392

378 [52a-2] Langa Yenikapı İskelesi kayıkçılarının, Kayıkçı Ahmed Beşe ve oğlu Hasan'ın esnaflıktan ihracını taleb etmeleri / 393

379 [52a-3] Serope v. Parsam ve Maryam bt. Kabril'in tasarrufunda olan menzillerini şerbethaneye satmamak üzere taahhütte bulunmaları / 394

380 [52b-1] Çavuş Mescidi Fırını ve ona bağlı Zeyrek'teki değirmen gediklerinin mutasarrıfları Küçük Ali oğlu Ahmed ve sairlerinin hisselerini Peksimatçıbaşı Ahmed Ağa'ya satmaları / 395

381 [52b-2] Dülger Mosis'in Ayşe bt. Mahmud aleyhindeki arsa davasında anlaşma sağlanması / 396

382 [52b-3] Nazaret v. Sagater'in Galata Karanlıkçarşı'da yanan menzil arsası üzerine inşa edeceği dükkânda tütün satmayacağına dair taahhütte bulunması / 397

383 [53a-1] Zeliha bt. Mustafa'nın damadı Molla Mustafa'da olan alacağının tahsil olunması / 398

384 [53a-2] Odunkapısı dahilindeki boyacı esnafı arasındaki anlaşmazlık / 398

385 [53a-3] Mehmed Ağa'ya kefaletden dolayı olan borcunu ödemesi hususunda Oseb v. Efteni'e tenbihte bulunulması / 400

386 [53b-1] Niğdeli Tagoroğlu Aci Aslan'ın Orosyos ve vefat eden babası Papa Yuvan aleyhindeki alacak iddiasında anlaşma sağlanması / 401

387 [53b-2] Rabia bt. Abdullah'ın dükkânında kiracı olan Eğeci Hafız Mehmed'i kira artırımı ve sair bahane ile dükkânından çıkarmaması / 402

388 [53b-3] Katipsinan mahallesi imamı ve sair ahalisinin mahalle sakinlerinden Mehmed ve eşi Fatıma'nın mahalleden çıkarılması talepleri / 403

389 [54a-1] Mehmed Sadık Efendi'nin, Nuri Beyefendi'de olan alacağını tecil etmesi / 403

390 [54a-2] Divan kâtiplerinden Ahmed Rıza Efendi ve Osman Efendi'nin ortaklaşa kullandıkları vakıf menzil ve arsasının aralarında taksim olunması / 404

391 [54a-3] Seyyid Ömer Efendi'nin, Teberdar Hasan Ağa ve Molla Ömer aleyhindeki Yağhane hissesi davasının reddedilmesi / 405

392 [54b-1] Seyyid Mehmed Abdülkerim Keşfi Efendi ile Şeyh Seyyid Mehmed Muhyiddin Efendi'nin Bebek'te tasarruflarında olan salhaneyi paylaşmaları / 407

393 [54b-2] Sultan Abdülhamid Han'ın Beylerbeyi ve Emirgan'da inşa ettiği camiler evkafından 4 adet fırancalacı fırınına ruhsat verilmesi / 408

394 [55a-1] Ali Beşe ile Hasan Beşe'nin helvacı dükkânını nöbetleşe kullanmaları / 409

395 [55a-2] Osman Ağa'nın Dikicibaşı esnafına kethuda tayin olunması / 411

396 [55a-3] Yani v. Kostanti'nin Galata'da Yeşil Direkli Hamam'ın tamirinden dolayı Oğuzoğlu Mehmed Ağa aleyhindeki alacak talebinde anlaşma sağlanması / 412

397 [55b-1] Beşiktaş'ta Mehmed Kethuda Vakfı'na ait olup Yahudilere mahsus olan selhhanenin yerinde keşfolunarak gedik hisselerinin hissedarlara paylaştırıldığı / 413

398 [55b-2] Hamide bt. Ali'nin hissedarı olduğu İstavros köyündeki hamamdan yasal bir mazereti olmadan kiracısı İbrahim Ağa'yı çıkaramayacağı / 415

399 [56a-1] Kalyon Serhalifesi Sadullah'ın Kasımpaşa'da has fırın açmasının padişahın iradesine bağlı olduğu / 416

400 [56a-2] Fatma Hatun'un Hasanpaşa Hanı yakınlarındaki terzi dükkânının eskiden tütüncü dükkânı olduğu anlaşıldığından firar eden kiracısı Terzi Nihapet'in yerine kirasını düzenli ödemek kaydıyla karısı Gevher bt. Delot'un uhdesinde kalmasına karar verildiği / 417

401 [56a-3] Sucuk ve pastırmacı esnafından olmayan Agop v. Kirkor'un sucuk ve pastırma imalinden men edildiği / 418

402 [56b-1] Satışı bakkallara özgü olan zeytinyağı ve sade yağın Niğdeliler ve Yahudiler tarafından satışına izin verilmemesi talebi / 419

403 [56b-2] Nefise Hatun'un Mehmed Kethuda ile yarıyarıya ortak satın aldıkları Yoros Nahiyesi'ne bağlı Kum köyündeki çiftlik arazisi / 420

404 [57a-1] Bektaş Ağa'nın Süleyman Beşe aleyhine açtığı alacak davasında beş yüz kuruşa sulh olduğu / 422

405 [57a-2] Maryem bt. Nikagos'un Serkiz v. Agop aleyhine açtığı alacak davasında seksen kuruşa sulh olduğu / 422

406 [57a-3] İzmit mum imalathanesinin tahsisi talebinin araştırılması gerektiği / 423

407 [57b-1] Tüm sandalcı esnafının uymaları gereken nizamlarını içerir ferman talep ettikleri / 424

408 [57b-2] Asitane'deki bürüncekci esnafının uygunsuz hareketlerinden dolayı esnaflıktan çıkarılmasını talep ettikleri Yiğitbaşı Mikâil ve Aci Semaven ve Kör Abraham ile verdikleri teminat üzerine anlaşmaya vardıkları / 426

409 [58a-1] Boyacı Aslan'ın Todori v. Anaştaş'tan elli Mısır altını alacağı olduğu / 427

410 [58a-2] Yedikule ve ona bağlı serçin, derçin, mürde bacı ve ağnâm bacı mukataası mültezimlerine mumcu esnafının ödemesi gereken vergi ile alakalı çıkan anlaşmazlığın giderildiği / 427

411 [58a-3] Yaptırdığı binanın yüksekliği ile Bosnevî Tezkireci Hüseyin Efendi Medresesi'nin dört adet odasının ışığını kestiği iddiasıyla Bıçakçı Ali Beşe aleyhine medrese sakinleri tarafından açılan davada iddianın doğru olmadığının anlaşıldığı / 428

412 [58b-1] Niyazi bt. Ahmed'in Koca Mustafa Paşa Vakfı'na ait Eminbey mahallesindeki dükkân ve mahzenlerin kullanım hakkının yarı hissesine sahip olduğu iddiasıyla vakfın mütevellisi aleyhine açtığı davada iddiasını ispat edemediği / 429

413 [58b-2] Seyyid Abdullah'ın yanan keresteci dükkânlarını tekrar yapmaya söz verdiği halde yapmayan ortağı Kömürcü Osman Beşe aleyhine açtığı davada anlaşmaya vardıkları / 430

414 [58b-3] Ayşe bt. Mehmed'in muhâlaa yoluyla kocası Kileci Ahmed Beşe'den boşandığı / 431

415 [58b-4] İstanbul için Karabiga, Bandırma ve Bergos'tan tedarik edilen buğdayın her bir kilesinin yüz on paraya satın alındığı / 432

416 [59a-1] Arnavut Mustafa Ağa'nın Kastamonu Sancağı mütesellimliğini kefaletiyle iltizam ettiği Sarraf Armiya aleyhine açtığı alacak davasının henüz sonuçlandırılmadığı / 432

417 [59a-2] Vefat eden Pazarbaşı Ahmed Ağa ile Hüseyin Beşe'nin Balıkpazarı'nda yarı yarıya ortak oldukları bakkal dükkânı gediğiyle alakalı vârislerinin sulh olup birbirlerinin zimmetlerini ibra ettikleri / 433

418 [59b-1] İbrahim Efendi'nin sattığı zenci cariye bedelinden Esirci Mahmud Ağa'dan üç yüz elli kuruş alacağı olduğu / 435

419 [59b-2] Abdi Beşe, Muslı Beşe, diğer Muslı Beşe ve Mustafa Beşe'nin Yedikule haricinde terk ettikleri fırını esnaf kethudalarının izniyle işleten Habbaz Manol ve ortağı Agop aleyhine açtıkları alacak davasında davalıların zimmetlerini ibra ettikleri / 435

420 [59b-3] Hadice bt. Süleyman'ın Mercan Çarşısı'ndaki manav dükkânı gediğine müdahale ettiği iddiasıyla Nevşehirli Şerife Fatiş aleyhine açtığı davada haksız olduğunun anlaşıldığı / 436

421 [60a-1] Seyyid Zekeriya Ağa'nın sattığı pirinç bedelinden Mehmed Ağa'dan sekiz bin iki yüz kuruş alacağı olduğu / 438

422 [60a-2] Vefat eden Trabzonlu Mehmed Çavuş'un kiracısı olduğu Galata'daki kahve dükkânı gediğiyle alakalı vârislerinin dükkânın mutasarrıfı Kahvecibaşı Osman Ağa aleyhine açtıkları davada haksız olduklarının anlaşıldığı / 439

423 [60a-3] Ahmed Ağa'nın mutasarrıfı olduğu çilingir dükkânından kirayı arttırmak niyetiyle kiracısı Serope v. Kigork'u çıkaramayacağı / 440

424 [60b-1] Dimitri v. Mihal'in Serope v. Kigork'dan satın aldığı Horhor'daki tütüncü dükkânı gediğini Zindan Kapısı haricinde Çardak denilen mahalle naklettiği / 441

425 [60b-2] Ayşe bt. Osman ile eski kocası Mehmed Said Ağa'nın alacak verecek hususunda birbirlerinin zimmetlerini ibra ettikleri / 442

426 [60b-3] Habbaz esnafına verilmek üzere Burgos, Bandırma ve Karabiga taraflarından temin edilen buğdayın her bir kilesinin yüz onar paraya satın alındığı / 443

427 [60b-4] Serdengeçdi ağalarından Mehmed Ağa'nın kendisine kahve gediğini satmaktan vazgeçen Osman Çavuş aleyhine açtığı davanın meşru olmadığı / 443

428 [61a-1] Mehmed Reşid'in Hacı Civelek Değirmeni'ndeki gedik hissesini diğer hissedar Mehmed Ali Ağa'ya üç bin kuruşa sattığı / 444

429 [61a-2] İstanbul suriçi, Galata, Üsküdar ve Eyüp'teki paçacı esnafının buralarda kesilen hayvanların sakatatının başka esnaf tarafından satın alınmamasına ve sadece kendilerine tahsis edilmesine dair ferman talebinde bulundukları / 445

430 [61b-1] Kirkor v. Andriyas'ın Fenerkapısı'ndaki yarım menzil hissesini yedi yüz kuruşa babasına ve babasının da Ketenciler'deki çilingir dükkânı gediği hissesini dört yüz kuruşa oğlu Kirkor'a sattığı / 447

431 [61b-2] Ali Ağa'nın İbraillioğlu Ali Ağa'ya olan bin dokuz yüz kuruş borcunu taksitle ödemeye söz verdiği / 448

432 [62a-1] İstanbul suriçi, Galata, Üsküdar ve Eyüp'teki Yahudi bakkallarının talebi üzerine nizamlarına dair olup kazaen kaybolan fermanlarının yenilenmesinde bir sakınca olmadığı / 449

433 [62a-2] Çilingir, kapı âletçi, cam rahtcı ve dökmeci esnafının dışarıdan işlerine müdahale edilmemesini temin etmek maksadıyla nizamlarını içerir ferman talep ettikleri / 450

434 [62a-3] Ayaklı Yorgi'nin Silivrikapısı haricindeki altı dönüm enginarlık gediğine müdahale ettiği iddiasıyla Gabril v. Cihan aleyhine açtığı men davasında iki yüz kuruşa sulh olduğu / 451

435 [62b-1] Habibe bt. Abdullah'ın oturduğu vakıf menzili tahliye edip Abacızade Ali Mescidi Vakfı mütellisi Şeyh Ahmed Efendi'ye teslim etmesine karar verildiği / 452

436 [62b-2] Minasfan v. Agop'un ölmesi üzerine İznikmid'deki mumhanesinin oğlu Karabet'e intikal ettiği anlaşıldığından buna dair ferman verilmesi gerektiği / 453

437 [62b-3] Esma bt. Mahmud'un babasından kendisine intikal eden menzile müdahale ettiği iddiasıyla üvey annesi Ayşe aleyhine açtığı davada haksız olduğunun anlaşıldığı / 454

438 [63a-1] Kasap esnafının talebi üzerine kasaplar kethudalığına tayin olunan Ahmed Ağa'ya Sultan Abdülhamid Han Vakfı mütevellilerinden bir senet verilmesi gerektiği / 455

439 [63a-2] Mardıros, Elmas ve Aksabet'in evlerinin üzerine yaptırdığı taraça ile evlerinin içini görür duruma gelen Melkon v. Agop aleyhine açtıkları davada davalının gerekli tedbirleri almaya söz vermesi üzerine anlaşmaya vardıkları / 456

440 [63a-3] Hicrî 1223 senesinin Receb ayının ilk Cuma gecesinin Regaib gecesi olması münasebetiyle camilerde ve minarelerde kandiller yakılmasının ilgililere tenbih olunduğu / 456

441 [63a-4] Ali Ağa'nın havaleden Zeytinyağcı Kostantin'den altı yüz elli kuruş alacağı olduğu / 457

442 [63b-1] Hacı Osman'ın yanan berber dükkânını yeniden yaptıktan sonra eski kiracısı Ömer Alemdar'a aylık dörder kuruş ücretle kiraya verdiği / 458

443 [63b-2] Vartan v. Kalus'un, kendisini şikâyet ederek haksız yere kürek cezasına mahkum edilmesine sebep oldukları iddiasıyla Francalacı Yani, Artin ve Marat aleyhine açtığı tazminat davasının meşru olmadığı / 458

444 [63b-3] Haffaf esnafının ileri gelenlerinin talebi üzerine ortadan kaybolan dikicibaşıları Kantarcıoğlu İbrahim'in görevinden alınarak yerine Osman Ağa'nın tayin olunduğu / 459

445 [64a-1] Susam yağı esnafının kâtipliği görevini yürüten kişinin vefat etmesi üzerine yerine oğlu Osman'ın müracaat ettiği / 461

446 [64a-2] Bursa ve havalisinden İstanbul'a yeterli miktarda meşdud ve harir getirilerek karaborsaya düşürülmeden bezzazistan vasıtasıyla sandalcı ve kumaşcı esnafına belirlenen narh üzerinden satılması / 461

447 [64b-1] Celep Üstüyan'ın sattığı koyun bedelinden Kasap Mustafa Beşe'den altı yüz seksen beş kuruş on para alacağı olduğu / 463

448 [64b-2] Celep Üstüyan'ın sattığı koyun bedelinden Kasap Kıroğlu Mustafa Beşe'den altı yüz elli dokuz kuruş on para alacağı olduğu / 464

449 [64b-3] Ürettikleri ürünleri Yahudi küfecilere satmaktan vazgeçerek bizzat kendileri satmaya başlayan çömlekçi esnafı aleyhine Yahudi küfecilerin açtığı davada bir orta yol bulunarak anlaşma sağlandığı / 464

450 [65a-1] Sahipleri vefat edip borçlarından dolayı kayyıma devrolunan Küçükmustafapaşa'daki bir fırın gediğinin yirmi sekiz bargir itibarıyla dokuzar bargir hissesinin Karabet v. Aslan ile Bogos v. Serkiz'e satıldığı ve diğer on bargir hissesinin Sahak zimmîde bulunduğu / 465

451 [65a-2] Melak v. Asvador'un menzil hissesini kendisine vermedikleri iddiasıyla babası ile Etmekçi Atnaş aleyhine açtığı davada dört yüz elli kuruşa sulh olduğu / 467

452 [65b-1] Seferhan adlı Çerkes kadının kendisini köle olduğu iddiasıyla tutan Esirci Ömer aleyhine açtığı davada hür olduğunu ispat ettiği / 468

453 [65b-2] Niş sahrâsında alaybeyi bayrağı altında hazır bulunmadığı için Tırhala Sancağı'ndaki zeameti elinden alınan Mehmed Râşid'in hastalığından dolayı görev yerinde bulunamadığının anlaşıldığı / 469

454 [65b-2] Zindan Kapısı haricindeki tütüncü dükkânı gediğini Dimitri v. Mihal'den bin kuruşa satın alan Praşkova ve ortağı Yorgi'nin dükkân gediğini Çobançeşmesi yakınlarında bir dükkâna naklettikleri ve üzerlerine kaydolunmasını talep ettikleri / 469

455 [65b-3] Giritli Terzi Mehmed Ağa'nın Galata'daki kasap dükkânı gediğini bey' bi'l-vefâ yoluyla sattığı ve geri kendisine iade etmesi gerektiği iddiasıyla Osman Usta aleyhine açtığı davada iddiasını ispat edemediği / 470

456 [66a-1] Hadice bt. Veliyüddin'e, tasarrufunda bulunan Edirnekapısı'ndaki menzilini gayrimüslime ferağ etmemesi hususunda tenbihte bulunulduğu / 471

457 [66a-2] Merhum Cafer Beşe'nin vârisleri tarafından Çatal Fırın ve ona bağlı değirmen gediğinin Kuzman v. Doyko'ya satıldığı / 472

458 [66b-1] Yoğurtçu Ahmed Beşe ve ortakları Üstüyan ve Atnaş'ın alacakları süt için peşinen ödedikleri iki bin beş yüz kuruştan Tacir Lütfullah Ağa'dan altı yüz otuz altı guruş otuz iki buçuk para alacakları olduğu / 474

459 [66b-2] Kâtip Şerif Hacı Mustafa Efendi Cami ve Mektebi Vakfı'nın tevliyet hakkının kendisine ait olduğunu iddia eden Mehmed Arif Efendi'nin iddiasını ispat edemediği / 475

460 [67a-1] Bağdatlı Tacir Yosib'in sattığı Hind çitârî ve keremsûd bedelinden Mühürdarzade Ömer Ağa'dan iki bin seksen sekiz buçuk kuruş alacağı olduğu / 476

461 [67a-2] Bektaş Efendi Vakfı'na ait helvacı dükkânı gediğine ortak olan Helvacı Mehmed Usta ile Helvacı Ali Beşe'nin ortaklık hisseleri oranında helvacı gediğini nöbetleşe kullanmalarına karar verildiği / 476

462 [67a-3] Yanmış olan tütüncü dükkânının tamirini yapmak şartıyla yine eski kiracısı Tütüncü Mehmed'e mutasarrıfları tarafından kiraya verildiği / 477

463 [67b-1] Bakkal esnafının Tanaş v. Nikola hakkındaki şikâyetlerini nizamlarına aykırı hareket etmeyeceğine söz vermesi üzerine geri aldıkları / 478

464 [67b-2] İstanbul ve havalisindeki francalacı fırınlarının sayısı padişahın iradesiyle on iki ile sınırlandırıldığı için Üsküdar'da Mirâhor mahallesinde Yorgi zimmînin açmak istediği francala fırını için de padişah iradesi gerektiği [Terkin edilmiş kayıt] / 479

465 [67b-3] Mehmed Çelebi b. Receb Vakfı'nın mütevellisi Mustafa Halife'nin vefat etmesi üzerine tevliyetin oğlu Derviş Ali'ye tevcihi / 480

466 [68a-1] Mihal Agoloylo'nun Nikokolaven'e olan on bir bin yedi yüz otuz dokuz kuruş borcunu taksitle ödemeye söz verdiği / 480

467 [68a-2] Hacı Abdullah'ın kiracısı olduğu bıçakçı dükkânını yıkıp yerine yenisini yapmayan dükkânın mutasarrıfı Hamamcı Osman aleyhine açtığı gedik davasında sulh olduğu / 481

468 [68a-3] İstefan v. Ovannes'in ölen babalarından kendilerine intikal eden basmacı gediği ve ustalığını tek başına tasarruf ettiği iddiasıyla kardeşi mühtedî Ahmed aleyhine açtığı davada sulh olduğu / 482

469 [68b-1] Bezzazistanî Ömer Ağa Dükkânı olarak bilinen tütüncü dükkânı gediğinin talebi üzerine mutasarrıfesi Zeliha'nın üzerine kaydının yapılması / 483

470 [68b-2] Mircan v. Artin'in Uzunçarşı yakınlarındaki bir adet tuhafcı mahzeni gediğini Aci Kirkor'a bin beş yüz kuruşa sattığı / 484

471 [68b-3] Abdala v. Hazar'ın Boğçacı Agop'ta olan bin sekiz yüz on kuruş alacağını, alacağına kefil olmadıklarını ikrar ettiği alacaklısının oğullarından isteyemeyeceği / 485

472 [68b-4] Halil Efendi'nin Tütüncü İbrahim Beşe aleyhine açtığı alacak davasında beş yüz kuruşa sulh olduğu / 485

473 [69a-1] Saltana bt. İstefan ve kardeşi Maryem'in Balat'ta Mahkemealtı Değirmeni olarak bilinen değirmendeki gedik hisselerini Kerniç v. Artin'e sattıkları / 486

474 [69a-2] Veliyüddin ve İsper'in Bornova Nahiyesi'nde 56. Yeniçeri Ortaları Bölüğü Vakfı'na ait olan kasap dükkânlarında hayvan kesip satmalarına nahiye voyvodalarının engel olmasının yasal olmadığı / 487

475 [69a-3] Yüksekliğinin emsaline göre fazla olduğu yolundaki şikâyet üzerine menzil inşaatının yerinde keşfolunduğu / 488

476 [69b-1] Tayinat için gerekli olan ekmeğin pişirilmesi için kapan tüccarı tarafından habbaz taifesine verilen on beş bin kile temiz buğdayın kilesinin yüz on para olarak belirlendiği / 489

477 [69b-2] Sarraf Paskal'ın borç verdiği Dimitri Poli'den yedi bin beş yüz kuruş alacağı olduğu / 489

478 [69b-3] Mercan Çarşısı'nda bir adet iplikçi dükkânının mutasarrıfları Nefise ile İplikçi Molla Hasan tarafından aylık dörder kuruş ücret ile Osman b. Osman'a kiraya verildiği / 490

479 [69b-4] Asitane'deki papuç dikici esnafına talepleri üzerine sarı, kırmızı ve siyah sahtiyandan mest ve papuç imal etmeleri için izin verildiği [Terkin edilmiş kayıt] / 491

480 [70a-1] Şeyh Hacı Ömer Efendi'nin elinde bulunan üç adet vakfiyenin usulüne uygun olarak düzenlendiğine ve delil olarak kullanılmaya elverişliği olduğuna karar verildiği / 494

481 [70a-2] Çörekçi Hüseyin'in sattığı çörekçi dükkânı gediği hissesi bedelinden Gözlemeci Mustafa Usta'dan altı yüz doksan yedi kuruş alacağı olduğu / 494

482 [70a-3] Serpohi bt. Minas'ın tasarrufunda olan Kumkapı'daki balıkçı dükkânlarından kiracıları olan zimmîleri sebepsiz yere çıkarmasının uygun olmadığı / 495

483 [70b-1] Aci Zakar'ın Uzunçarşı yakınlarındaki Tulumbalı Mahzen'de sahip olduğu tuhafcı gediğini oğlu Mardıros'a iki bin kuruşa sattığı / 496

484 [70b-2] Aci Zakar'ın Uzunçarşı yakınlarındaki Kapılı Mahzen'de sahip olduğu tuhafcı gediğini oğlu Markos'a iki bin kuruşa sattığı / 497

485 [70b-3] Zakar'ın Uzunçarşı yakınlarındaki tuhafcı mahzenindeki tuhafcı gediğini oğulları Markos ve Mardıros'a dört yüz kuruşa sattığı / 498

486 [71a-1] Berber Hüseyin'in Molla Kestel mahallesindeki vakıf menzil hissesini boşandığı karısı Hadice'ye on beş gün içerisinde bedeli olan yedi yüz yetmiş beş kuruşu ödemesi kaydıyla devretmeye söz verdiği / 499

487 [71a-2] Asitane'de resmî ve özel binalarda çalıştırılan marangoz, sıvacı, nakkaş, duvarcı ve diğer amelenin sicilde kaydolunan yevmiye nizamına uygun olarak günlük ücret talebinde bulunmaya söz verdikleri / 499

488 [71a-3] Şirmerd Çavuş Mescidi imamlığına berat ile mutasarrıf olan Musa Efendi'nin dört yüz kuruş karşılığında söz konusu mescidin imamlığını Hüseyin Halife'ye devrettiği / 500

489 [71a-4] Sarraf Mıgırdıç'ın Uncu Mehmed Ali'den yüz yetmiş beş kuruş alacağı olduğu / 502

490 [71b-1] Şerbetçi Hacı Süleyman'ın kendisinden haksız yere parasını ve malını aldığı iddiasıyla kethudaları Hasan Ağa aleyhine açtığı davada iddiasını ispat edemediği / 502

491 [71b-2] Habbaz Usta Tanaş ile ortağı Lambo'nun Usta Artin'den satın aldıkları Mahkemealtı Değirmeni'ndeki uncu gediği hissesinin bedelini zamanında ödeyemedikleri için satışı iptal edilip uncu gediği hissesini sahibine iade ettikleri / 503

492 [71b-3] Ohannes v. Mikâil'in Kumkapı'daki bir adet ekmekçi fırın ve değirmen gediğindeki hissesini haksız yere zabt ettiği iddiasıyla Haçador v. Ohannes aleyhine açtığı davada iddiasını ispat edemediği / 504

493 [72a-1] Hatune bt. Sava'nın Çadırcı Mehmed mahallesinde mutasarrıf olduğu dükkânına bir adet kepenk koymasına izin verildiği / 505

494 [72a-2] Cihanbeyli aşiretinden Alişan Beyzade Celep Ömer Bey ile kasap kethuda ve ustaları arasında koyun eti, kuyruk yağı ve sakatatların fiyatı üzerinde anlaşma sağlandığı / 506

495 [72a-3] Pişirilecek has ekmek sadece Beykoz ve Yalıköy'de satılmak şartıyla Boğaziçi'nde bir adet francala fırını açılmasına izin verildiği / 507

496 [72b-1] Antran bt. Mıgırdıç ile oğulları Matos ve Mıgırdıç'ın tülbentçi dükkânı gediği hisselerine haksız yere müdahale etdiği iddiasıyla Tülbentçi Ovannes aleyhine açtıkları davada iddialarını ispat edemedikleri / 508

497 [73a-1] Kömürcü Mehmed Sadık'ın haksız yere bir miktar eşya ve parasını aldığı iddiasıyla boşandığı karısı Fatma aleyhine açtığı davada iddiasını ispat edemediği / 510

498 [73a-2] Fatma bt. Numan'ın haksız yere bir miktar mücevher ve eşyasını aldığı iddiasıyla eski kocası Kömürcü Mehmed Sadık aleyhine açtığı davada iddiasını ispat edemediği / 510

499 [73a-3] Hicrî 1223 senesinin Receb ayının yirmi yedinci Pazartesi gecesinin Mirac gecesi olması münasebetiyle camilerde ve minarelerde kandiller yakılmasının ilgililere tenbih olunduğu / 511

500 [73a-4] Dülbendci Hüsameddin, Hekimbaşı Sinan Efendi ve Hürrem Çavuş camileri vakıflarının tevliyetinin camilerin bulundukları mahalle ahalisi tarafından seçilecek kimselere şart kılındığının ifade edildiği / 512

501 [73b-1] Kâhîcioğlu Kigork'un Şehzade Camii civarındaki iki adet ütücü dükkânındaki gedik hisselerinin yarısını Ohan v. Manuk'a bin yüz kuruşa devrettiği / 513

502 [73b-2] Ahmed Ağa ile karısı Habibe Hatun'un Abbasağa mahallesindeki arsalarına müdahale ettiği iddiasıyla Çolak Hüseyin Çavuş aleyhine açtığı davada anlaşmazlık konusu olan yerin keşfolunduğu / 514

503 [73b-3] Gelibolulu Molla Mustafa'nın sattığı yelken bezi bedelinden Yelkenci Halil'den bin kırk dokuz kuruş alacağı olduğu / 515

504 [73b-4] Manil v. İsayi'nin papuççu gediğini kendisine devretmeye söz veren Papuççu Haçador'a ödediği dört yüz elli kuruşun söz konusu devir gerçekleşmediği için iadesi / 515

505 [74a-1] Tayinat için gerekli olan ekmeğin pişirilmesi için miri ambarlardan habbaz taifesine verilen on beş bin kile temiz buğdayın kilesinin yüz on para olarak belirlendiği / 516

506 [74a-2] Uygunsuz hareketleri görülen kapı âletçi esnafından Ayvaz ve kardeşinin kapı âletçi esnaf kethuda, yiğitbaşı ve ustaları tarafından esnaflıktan çıkarılmalarının talep edildiği / 516

507 [74a-3] Basmacı ustası olup vefat eden Agop v. Adam'ın yerine oğlu Artin'in basmacı ustası tayin edilmesi gerektiği / 517

508 [74a-4] İstanbul'a getirilecek Tekirdağ buğdayının kilesinin habbaz taifesine doksanar paraya verileceği / 518

509 [74b-1] Despino bt. Filip'in tasarrufunda olan yanmış değirmen arsası üzerine yaptırdığı binayı üç yüz elli kuruş bedel karşılığından Galata Berberler Kethudası Mustafa Çelebi'ye devrettiği / 519

510 [74b-2] Saray-ı hümayunun yüklerini taşımakla görevli olan on nefer hamalın başka işlerde görevlendirilmemesi için 1189 tarihli emir gibi ellerine yeni bir emir verilmesinin talep olunduğu / 520

511 [74b-3] Emine bt. Mustafa'nın Minas v. Agyazar ile karısı Miyanzara aleyhine açtığı menzil ferağı davasında seksen kuruşa sulh olduğu / 520

512 [75a-1] Edirne'deki Lari Camii Vakfı'nın câbîlik ve İstanbul'daki Mustafa Çavuş Vakfı'nın nazırlık vazifelerinin Mehmed Esad Halife'ye tevcihi / 522

513 [75a-2] Nevrekop kazasına bağlı Sengirti köyünün deruhdecisi İsmail Efendi'nin kazanın eski naibi Mehmed Reşid Efendi'den üç yüz kuruş alacağı olduğu / 522

514 [75a-3] Anton v. Covani ile karısı Anaştaşya'nın tasarruflarındaki yanmış bakkal dükkânını yeniden yapıp kiracıları Bakkal Rizo'ya teslim etmeye söz verdikleri / 523

515 [75a-4] Merhume Ayşe'nin mirasıyla alakalı olarak vârisi Abdulkadir ile merhumenin malının üçte birine vasi tayin olunan Kağıtçı Hasan Efendi'nin sulh oldukları / 524

516 [75b-1] Ahıskalı Serkiz'in Kayserili Malkasoğlu Terzi Kigork'dan üç bin kuruş alacağı olduğu / 525

517 [75b-2] Arayıcı Anaştaş'ın Kireki v. Kostantin'de olan alacağına kefil olduğu iddiasıyla oğlu Dimitri aleyhine açtığı davada iddiasını ispat edemediği / 526

518 [75b-3] Dülbendci Hüsameddin, Hekimbaşı Sinan Efendi ve Hürrem Çavuş camileri vakıflarının tevliyetinin Âmine Hatun'a tevcihi / 527

519 [76a-1] Mustafa Alemdar'ın sulh bedelinden Yağ Kapanı tüccarından olan Mehmed'den beş yüz yetmiş iki kuruş alacağı olduğu / 528

520 [76a-2] Dersaadet'in sabun ihtiyacını karşılamak üzere taahhütleri olduğu halde gereğini yapmakta gevşeklik gösteren İzmir'deki bazı sabunhane sahiplerinin cezalandırılacaklarına dair emir çıkarılmasının talep edildiği / 529

521 [76b-1] Çubukçu esnafının talebi üzerine kethudaları Halil Ağa'nın tekrar kethuda olarak tayin olunduğu / 530

522 [76b-2] İstanbul'da Şehremini adlı mahalde bir adet francalacı fırını açılmasına izin verilmesinin talep edildiği / 531

523 [76b-3] Celeplerin Erzurum tarafından İstanbul'a getirdikleri kızıl koyun tabir etdikleri Karaman koyunlarının eti, yağı ve sakatatlarının fiyatıyla alakalı kasap esnafıyla anlaştıkları / 532

524 [77a-1] Hadice bt. Abdullah'ın vekili Kahveci Derviş Ali aleyhine açtığı iki bin beş kuruşluk alacak davasında iddiasını ispat edemediği / 532

525 [77a-2] Terzi Artin'in kiracısı olduğu dükkânı ay sonunda tahliye edip sahipleri Fatma bt. İsmail ile Sarraf Luka'ya teslim etmesine karar verildiği / 534

526 [77a-3] Markar v. Ovannes'in Mercan Çarşısı'ndaki bir adet ekmekçi fırın ve içerisindeki bir adet değirmen gediğini iki bin yüz kuruşa Angeline bt. Hıristodolos'a sattığı / 535

527 [77b-1] Mihrişah Valide Sultan Vakfı'na bağlı olarak Hasköy'de Humbaracı Kışlası karşısında bir adet francalacı fırını açılmasına izin verilmesinin talep edildiği / 536

528 [77b-2] Çubukçu esnafının satın aldıkları kiraz çubukları bedelinden kethudaları Halil'e olan bin üç yüz seksen dört kuruş borçlarını taksitle ödemelerine karar verildiği / 537

529 [77b-3] İşkenbe çorbacısı esnafının kendilerine mahsus olan işkenbe ve şirden çorbalarını pişirip satarak nizamlarına aykırı hareket eden aşçı, çevrenci, kebapçı ve hoşabcı esnafı aleyhine açtıkları men davasında ferman talep ettikleri / 538

530 [78a-1] Ayşe bt. Mustafa'nın Cebeali Kapısı dahilindeki bir adet çörekçi fırını gediğini bir yıllığına üç yüz yirmi dört kuruşa Andriya v. Velko'ya kiraya verdiği / 539

531 [78a-2] Habbaz Artin'in sattığı ekmek bedelinden Mosi v. İsak'tan beş yüz yetmiş üç kuruş alacağı olduğu / 540

532 [78a-3] Madenci Ustası Kireki oğlu Dimitri'nin Madenci Ustabaşı Sava'dan beş bin beş yüz guruş alacağı olduğu / 540

533 [78a-4] Celep İbiş'in Kartal kazasında çalındığını iddia ettiği paraları tazmin etmeleri için kaza ahalisi aleyhine açtığı davasının meşru olmadığı / 541

534 [78b-1] Fatma bt. Halil'in yirmi sene önce merhume Ayşe bt. Mehmed'den dokuz yıllık hizmetinin karşılığında ecr-i mislden bin seksen kuruş alacağı olduğu iddiasıyla merhumenin çocukları aleyhine açtığı alacak davasının meşru olmadığı / 542

535 [78b-2] Teberdar Ahmed Ağa ile Yoğurtçu Anaştaş arasındaki yoğurtçu dükkânı gediği satış anlaşmasının tarafların rızasıyla fesholunduğu / 543

536 [78b-3] Turna Ağazade Hüseyin Ağa'nın Tırnova'daki Kavak Baba Mescit ve İmareti Vakfı'nın tevliyet vazifesinin kendisine ait olduğu iddiasıyla vakfın mütevellisi Mustafa Ağa aleyhine açtığı davada iddiasını ispat edemediği / 543

537 [78b-4] Terzi Artin'in Avgasib v. Anbarsun'dan sekiz yüz kuruşa satın aldığı terzi gediğinin muteber olmadığı anlaşıldığından ödediği parasının kendisine iadesi / 544

538 [79a-1] Miri ambarlardan habbazan esnafına verilen otuz bin kile buğdayın her bir kilesinin yüz onar para olduğunun haber verildiği / 545

539 [79a-2] Yeniceli Mehmed'in Mimar Çarşısı'ndaki bir adet tütüncü dükkânı gediğini dört yüz yirmi kuruşa İmam Ali Efendi'ye sattığı / 545

540 [79a-3] Emetullah bt. Hüseyin'in Debbağ Ahmed ve kayınvalidesi Ayşe aleyhine açtığı menzil davasında iki yüz elli kuruşa sulh olduğu / 546

541 [79a-4] Toros v. Avakim'in vârislerinin kendilere ait olan menzile müdahale ettiği iddiasıyla Nargileci Agop aleyhine açtıkları davada iddialarını ispat edemedikleri / 548

542 [79b-1] Sultan Mustafa Han Camii ve İmareti Vakfı'na bağlı Langa Yenikapısı haricindeki bir adet ekmekçi fırını ile ona bağlı bir adet değirmen gediğinin on altı baş beygir hissesi itibarıyla on bir baş beygir hissesi Ovannes v. Artin, beş baş beygir hissesi de Davit v. Karabet üzerinde olduğu / 549

543 [80a-1] Tütüncü esnafının kendi dükkânlarının yakınına tütüncü dükkânı açarak kârlarının azalmasına sebep olduğu iddiasıyla Süleyman b. Ahmed aleyhine açtıkları davanın meşru olmadığı / 552

544 [80a-2] Hacı Süleyman'ın satın aldıktan sonra ayıplı çıkan zenci cariyeyi satıcısı olan Abdullah Ağa'ya iade ettiği onun da aynı cariyeyi ayıplarıyla birlikte dört yüz elli beş kuruşa Esirci Hasan'a sattığı / 553

545 [80a-3] Çörekçi esnafından Hüseyin Ağa ile Ali Usta'nın ortak oldukları çörekçi dükkânı gediğini nöbetleşe kullanmak üzere anlaştıkları / 554

546 [80a-4] Sahipleri kaçan manifaturacı dükkânının açılarak içerisindeki eşyaların tesbit edilip dükkâna konulduğu ve dükkânın da mühürlendiği / 554

547 [80b-1] Sabuncu Numan'ın kendisinden rüşvet aldığı iddiasıyla Sabuncular esnafının eski kethudası Molla Ali aleyhine açtığı davasından vazgeçtiği / 555

548 [80b-2] Kostantin v. Melame'nin sattığı un bedelinden bin sekiz yüz yetmiş üç kuruş alacağı olduğu iddiasıyla Artin v. Nehrat aleyhine açtığı davada iddiasını ispat edemediği / 556

549 [80b-3] Nikfor v. Vartan'ın verdiği borç para karşılığında rehin aldığı bıçakçı dükkânı gediğini alacağını ödeyen Bıçakçı Haçador'a iadesine karar verildiği / 556

550 [80b-4] Bakkal Laska'nın zahire bedelinden Silahdar Abdullah Paşa'nın kızı Fatma Hanım'dan otuz sekiz kuruş alacağı olduğu / 557

551 [80b-5] Esma Kadın'ın görmeden satın aldığı altı adet mavna için Lüleci İbrahim Beşe'ye yaptığı altı bin kuruşunun satışın iptal edilmesi üzerine kendisine iadesine karar verildiği / 558

552 [80b-6] Fatma bt. Ebîbekir'in evli iken şartlı olarak kendisine devrettiğini iddia ettiği menzili tekrar kendisine iade etmesi talebiyle eski kocası Ali b. Mehmed aleyhine açtığı davasının meşru olmadığı / 559

553 [81a-1] Habbaz Yusuf Beşe'nin zahire bedelinden doksan altı kuruş otuz iki para alacağı ve zimmetinde bir adet emanet verdiği atı olduğu iddiasıyla Ohannes v. Artin aleyhine açtığı davasında iddiasını ispat edemediği / 560

554 [81a-2] Bakkal Yani'nin davalının aracılığıyla devraldığı attar dükkânıyla ilgili olarak açılan davada yaptığı harcamayı tazmin

etmesi talebiyle Mehmed Said Efendi aleyhine açtığı davasının meşru olmadığı / 560

555 [81a-3] Varnalı Tohari'nin sattığı çerviş yağı bedelinden Bakkal Mihal'den beş yüz doksan bir guruş yirmi sekiz para alacağı olduğu / 561

556 [81a-4] Uzuncaabad-ı Hasköy Naibi Mustafa Edip Efendi'nin alacağı olduğu iddiasıyla Yenibahçeli Muhzır Osman Efendi aleyhine açtığı davada dört yüz yetmiş kuruşa sulh olduğu / 562

557 [81a-5] Ali Efendi'nin Zaim Hasan Bey ile aralarındaki zeamet davasında sulh olup birbirlerinin zimmetlerini ibra ettikleri / 563

558 [81b-1] Kurdoğlu Yorgaki'nin kızıyla evlenmekten vazgeçen nişanlısı Yanko v. Vasil aleyhine açtığı davada üç yüz otuz kuruşa sulh olduğu / 564

559 [81b-2] Ayşe bt. Mehmed'in Yedekçi Şehri Mehmed Ağa aleyhine açtığı alacak davasında iddiasını ispat edemediği / 565

560 [81b-3] Geredeli Gezoğlu İsmail'in sattığı kösele bedelinden alacağı olduğu iddiasıyla tüccarlardan Osman ve Mehmed aleyhine açtığı davada iddiasını ispat edemediği / 565

561 [81b-4] Hırvat Nikola'nın Kirveşti bt. Kostandi'de olan yüz yirmi kuruş alacağını tahsil ettiği / 566

562 [81b-5] Uncu Markar'ın sattığı has çörekçi unu bedelinden Çörekçi Sâlih Beşe'den elli sekiz kuruş alacağı olduğu / 566

563 [81b-6] Mehmed Emin Ağa'nın altı yüz altmış bir buçuk kuruş alacağı olduğu iddiasıyla Kosti v. Nikola aleyhine açtığı davada iddiasını ispat edemediği / 567

564 [81b-7] Fatma bt. Abdullah'ın Mehmed Emin Efendi ve kardeşi İsmail Efendi aleyhine açtığı iki yüz kuruşluk alacak davasının meşru olmadığı / 567

565 [82a-1] İsmail Ağa'nın tasarrufunda olan vakıf menzile kattığı yer üzerine yaptığı binayı yıkarak menzili asli heyetine uygun hale getirmeye söz verdiği / 568

566 [82a-2] Bahçevan Panayot'un kiracı olarak oturduğu odayı ay sonuna kadar tahliye edip birikmiş kira ücretiyle birlikte mutasarrıfesi Ümmügülsüm Hanım'a teslim etmesine karar verildiği / 569

567 [82a-3] Sarraf İsterati ve Nikola'nın kiracıları Bakkal Yovan aleyhine açtıkları alacak davasından vazgeçtikleri / 570

568 [82a-4] Sava v. Aleksi'nin Kireki v. Kostantin'de olan alacağına mahsup etmek üzere haksız yere oğlu Dimitri'den aldığı beş bin beş yüz kuruşu iadesine karar verildiği / 571

569 [82b-1] Sarraf Karabet'in Kapan taciri Zeytinci Hasan Ağa'da iki bin kuruş alacağı olduğu / 572

570 [82b-2] Sabuncu Mustafa Ağa'nın yapılacak ticarete sermaye ve karz olarak verdiği paralardan Şileli Reis Ali Ağa'dan altı bin yüz seksen yedi kuruş alacağı olduğu / 572

571 [82b-3] Tayinat için pişirilecek ekmek için gerekli olup miri ambarlardan habbazlara verilen yirmi bin kile buğdayın satış fiyatının kile başına yüz on para olduğu / 574

572 [82b-4] Tayinat için pişirilecek ekmek için gerekli olup miri ambarlardan habbazlara verilen otuz bin kile buğdayın satış fiyatının kile başına yüz on para olduğu / 574

573 [82b-5] Nimetullah bt. Miskci Molla Mustafa'nın babasının mirasından yedi bin kuruşluk malı gizledikleri iddiasıyla üvey annesi Ümmügülsüm ile akrabasından Hadice aleyhine açtığı davada iddiasını ispat edemediği / 574

574 [83a-1] Asitane'deki sandalcı kalfalarının şikâyeti üzerine sandalcı esnafının kethuda, yiğitbaşı ve yaşlı ihtiyar ustaları tarafından yürürlükte olan nizamlarına dair yeniden ferman talep edildiği / 575

575 [83b-1] Habibe bt. Ali'nin tasarrufunda olan cameşuycu dükkânının tamiri için malından iki yüz yirmi beş buçuk kuruş harcama yaptığını iddia eden kiracı Ahmed Beşe'nin iddiasını ispat edemediği / 577

576 [83b-2] Cihangir mahallesi ahalisinin uygunsuz hareketlerinden dolayı mahalleden çıkarılmalarını talep etdikleri Mısırlı Mustafa ile karısı Hafize ve kayınvalidesi Ayşe ile sulh oldukları / 578

577 [83b-3] Ohan v. Melkon'un Davudpaşa Sarayı Ustası Mehmed Sadık Ağa'dan iki yıllığına kiraladığı francalacı fırın için peşin olarak verdiği meblağdan, tüm francalacı fırınlarının padişahın iradesiyle kapatılması üzerine, kalan on üç aylık kira ücretinden yedi yüz altmış beş kuruş alacağı olduğu / 579

578 [83b-4] Haçador v. Ovannes'in Sarraf Anparson'da olan alacağını ödemesi için ortağı Sarraf Karabet aleyhine açtığı davasının meşru olmadığı / 580

579 [83b-5] Maryem bt. Kasbar'ın sulh bedelinden kalan yüz yirmi beş kuruş alacağını hüseynîci esnafından Bogos v. Kerih'ten teslim alıp tarafların birbirlerinin zimmetlerini ibra ettikleri / 580

580 [84a-1] Berber Ömer Alemdar'ın, mütevellinin izniyle kiracısı olduğu yanmış berber dükkânının arsasından bir miktarının bitişiğindeki Bakkal Foti'ye devredildikten sonra tekrar berber dükkânına iadesini talep etmesinin meşru olmadığı / 581

581 [84a-2] Numan Ağa'nın kayınpederi Musa Bey'den altı yüz kuruş alacağı olduğu / 582

582 [84a-3] İbrahim Edhem Efendi'nin Kahveci Mustafa Beşe'den borç olarak verdiği paradan yüz on kuruş alacağı olduğu / 582

583 [84a-4] Eyüp'te Kızılmescit adlı mahalde bir adet francalacı fırını açılmasına izin verilmesi / 583

584 [84a-5] Basmacı Kalfası Bedros'un evinde gizli olarak sanatını icra ederken baskın verilip el konulan beş bin kuruş kıymetindeki âlet ve edevatının iadesi talebiyle açtığı davasında haksız olduğunun anlaşıldığı / 584

585 [84b-1] Mehmed Râif Efendi'nin tasarrufunda olan dükkânını kiracısı Çubukçu Mehmed Ali'nin ölmesi üzerine oğlu Çubukçu Halil'e aylık yedişer kuruş ücretle kiraya verdiği / 585

586 [84b-2] İncirli Çiftliği'ne mahsus bir adet has ekmekçi fırını açılmasına izin verilmesi / 586

587 [84b-3] Despino bt. Apostol'un Yağcıoğlu Nikoli'ye verdiği borç paradan iki yüz yetmiş kuruş alacağı olduğu / 586

588 [84b-4] Neccar kalfalarından Yağcıoğlu Nikoli'nin beş yüz kuruş alacağı olduğu iddiasıyla İstemat v. Yorgi aleyhine açtığı davada üç yüz kırk kuruş üzerine sulh olduğu / 587

ÇEVİRİ YAZI

İSTANBUL KADI SİCİLLERİ 85

# İSTANBUL MAHKEMESİ

# 94

## NUMARALI SİCİL

(H. 1222-1223 / M. 1807-1809)

**[Dış Kapak]**

Devletlü semâhatlü atûfetlü Muradzâde es-Seyyid Mehmed Murad Efendi hazretlerinin huzûrlarında olan vekāyi'in üçüncü i'lâm sicill-i mahfûzlarıdır. Fî 6 Ş sene 1222.

Evsatı, Dürrîzâde fazîletlü Mehmed Hidayetullah Efendi hazretlerinindir Fî-gurreti Zilka'de sene 1222.

Âhırı fazîletlü semâhatlü Mehmed Tâhir Efendi'nin vekāyi'-i i'lâm sicillidir. Fî-C sene 1223

## 1 [1a-1] Seyyid Hasan'a sabun satma izni verildiği

Karahisar-ı Develi Kazâsı ahâlisinden olup İstanbul'da esvâk ve pazar ve mahallât aralarında narh-ı cârî üzere ibâdullâha sabun bey'ine bâ-fermân-ı âlî mezûn on üç nefer küfeciden başka ol târihde sefer-i hümâyûnda bulunup bu def'a esnâfları inhâsıyla idhâli iktizâ eden es-Seyyid Hasan b. İbrahim'in yedine verilen pusuladır.

Fî 25 Şevvâl sene 1222.

## 2 [1a-2] Halil b. Abdullah'a sabun satma izni verildiği

Karahisar-ı Develi Kazâsı ahâlisinden olup esvâk ve pazar ve mahallât aralarında narh-ı cârî üzere ibâdullâha sabun bey'ine bâ-fermân-ı âlî mezûn olan on üç nefer küfeciden başka ol târihde sefer-i hümâyûnda bulunup bu def'a esnâfları inhâsıyla idhâli iktizâ eden yine kazâ-i mezbûr ahâlisinden iki nefer küfeciden Halil b. Abdullah'ın yedine verilen pusuladır.

Fî 25 Şevvâl sene 1222.

## 3 [1a-3] Seyyid Hüseyin'e sabun satma izni verildiği

Niğde Kazâsı ahâlisinden olup İstanbul'da esvâk ve pazar ve mahallât aralarında narh-ı cârî üzere ibâdullâha sabun bey'ine bâ-fermân-ı âlî mezûn olan on dört nefer küfeciden başka ol târihde sefer-i hümâyûnda bulunup bu def'a esnâfları inhâsıyla idhâli iktizâ eden yine kazâ-i mezbûr ahâlisinden üç nefer küfeciden es-Seyyid Hüseyin b. es-Seyyid Hasan'ın yedine verilen pusuladır.

Fî 25 Şevvâl sene 1222.

## 4 [1a-4] Seyyid Ali'ye sabun satma izni verildiği

Niğde Kazâsı ahâlisinden olup İstanbul'da esvâk ve pazar ve mahallât aralarında narh-ı cârî üzere ibâdullâha sabun bey'ine bâ-fermân-ı âlî mezûn olan on dört

nefer küfeciden başka ol târihde sefer-i hümâyûnda bulunup bu def'a esnâfları inhâsıyla idhâli iktizâ eden yine kazâ-i mezbûr ahâlisinden üç küfeciden es-Seyyid Ali b. Mustafa'nın yedine verilen pusuladır.

Fî 25 Şevvâl sene 1222.

## 5 [1a-5] Seyyid Hasan'a sabun satma izni verildiği

Niğde Kazâsı ahâlisinden olup İstanbul'da esvâk ve pazar ve mahallât aralarında narh-ı câri üzere ibâdullâha sabun bey'ine bâ-fermân-ı âlî mezûn olan on dört nefer küfeciden başka ol târihde sefer-i hümâyûnda bulunup bu def'a esnâfları inhâsıyla idhâli iktizâ eden yine kazâ-i mezbûr ahâlisinden üç nefer küfeciden es-Seyyid Hasan b. Mustafa'nın yedine verilen pusuladır.

Fî 25 Şevvâl sene 1222

## 6 [1a-6] Mehmed Emin Efendi'nin Bab Mahkemesi kâtibliğine tayin olunması

Fahrü'l-müderrisîni'l-kirâm Bâb Mahkemesi'nde nâibimiz fazîletlü Efendi el-mükerrem —dâme muvaffakan— ba'de't-tahiyyeti'l-vâfiye inhâ olunur ki, bâ'isü'l-mürâsele Mehmed Emin Efendi erbâb-ı isti'dâddan olmağla mahkeme-i mezbûrede kâtib nasb ü ta'yîn olunmuşdur. Gerekdir ki merkūmu emsâli gibi hizmet-i kitâbetde istihdâm eyleyesin ve's-selâm.

Fî 3 Muharremi'l-harâm sene 1223.

## 7 [1a-7] Yalancı şahit teşhiri

Küçükayasofya kurbünde Mehmed Paşa ahâlisinden ve hâlâ Ağakapısı'nda İçağası Kara Bıyıklı Mehmed Emin b. Mehmed Ali şâhid-i zûr olmak üzere ahz ve teşhîr olunduğu işbu mahalle şerh verildi.

Fî 23 C sene 1223

## 8 [1a-8] Yalancı şahit teşhiri

Nahılbend mahallesinde Çayıroğlu'nun oğlu Dergâh-ı âlî kapıcıbaşılarından Ahmed Beyefendi'nin İçağası Delikanlı Hasan b. Abdullah şâhid-i zûr olmak üzere ahz ve teşhîr olunduğu işbu mahalle şerh verildi.

Fî 23 C sene 1223

## 9 [1b-1] Berat kandilinin kandiller yakılarak ilan edilmesi

*Bâ-sah*

*İstanbul Kādısı fazîletlü efendi*

*İşbu iʿlâmınız mübârek rikâb-ı kamer-tâb-ı hazret-i cihandârîye arz ve takdîm olundukda maʿlûm-ı hümâyûnum oldu. Hak teʿâlâ nice emsâliyle müşerref eyleye deyü maʿan takdîm kılınan takrîrimiz bâlâsına mübârek ve mesʾûd hatt-ı şerîf-i zıllullâhî şeref-efzâ-yı sudûr olmağla iʿlâmınız mûcebince leyle-i mezkûre îkād-ı kanâdîl eylemeleri için cevâmiʿ-i mezkûre kayyumbaşılarına tenbîh ve tekîde himmet eyleyesiz deyü buyuruldu.*

*Fî 11 Ş sene 1222.*

*Berât-ı şerîf kandil iʿlâmı*

Dergâh-ı felek-medâr ve bârgâh-ı sipihr iktidâra maʿrûz-ı dâʿî-i adîmüʾl-istitâʿa ve şâkirüʾl-ihsânlarıdır ki

İşbu sâl-i meymenet iştimâlin Cemâziyelâhire ve Recebiʾl-ferd gurreleri hâlâ biʾr-rüʾye sâbit olmayıp her biri tekmîl-i selâsîn ile itmâm ve mâh-ı Şaʿbâniʾl-muʿazzam yevm-i ahaddan iʿtibâr olunduğuna binâen leyle-i mübâreke-i Berât-ı şerîf mâh-ı muʿazzamın on beşinci işbu Pazar gecesine tesâdüf etmekle deʾb-i dîrîn-i Devlet-i aliyye-i ebediʾl-karâr ve resm-i kavânîn-i merʿiye-i kadîmetüʾl-istimrâr üzere tefrîc kılıp müminîn ve müminât için minârât-ı cevâmiʿ-i şerîfe ve mesâcid-i latîfe îkād-ı kanâdîl-i nûr-efşân ile tezyîn olunmak bâbında cevâmiʿ-i selâtîn-i iʿzâm — subbet aleyhim sicâlüʾr-rahmeti veʾl-gufrân— hazerâtı kayyumlarına tenbîhi hâvî fermân-ı âlîleri sudûru iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesiʾnden dergâh-ı felek-medâr ve bârgâh-ı gerdûn-iʿtibârları turâbına iʿlâm olundu. Bâkī emr ü fermân hazret-i veliyyüʾn-niʿmeti veʾl-ihsân.

Fiʾl-yevmiʾt-tâsiʿ min-Şaʿbâniʾl-muʿazzam li-sene isneyn ve ışrîn ve miʾeteyn ve elf.

## 10 [1b-2] Mazlum Kirkor'un Samatya Abdi Çelebi mahallesindeki tütüncü dükkânı âletlerini satması

*Tütüncü gediği,*

Maʿrûz

İstanbul'da Samatya'da Abdi Çelebi mahallesinde Şerbethâne karşısında manav dükkânı ittisâlinde kâin bir bâb tütüncü dükkânı derûnunda mevcûde tütüncü gediği âlât-ı lâzımesine altmış seneden mütecâviz muʿteber gedik olmak üzere mâliki tütüncü Mazlum Kirkor v. Agob zimmî meclis-i şerʿ-i enverde tütüncüler kethudâsı İbrahim Ağa ve yiğitbaşı es-Seyyid Abdullah ve Şehremîni Mustafa

Efendi ile Aci Vasil ve Françesko zimmîler hâzır oldukları hâlde bâ'isü'l-i'lâm Aci Kerupa [Kirkor] v. Karabet ve şahsı mu'arrefe Aleknazar bt. Yuvan Nasrâniye muvâcehelerinde ben bâlâda mezkûr mâlik olduğum tütüncü dükkânı gedik âlâtımı tarafeynden bi'l-îcâb ve'l-kabûl bâtten ve sahîhan üç yüz guruş semen-i makbûza mersûmâna münâsafeten bey' ve teslîm, onlar dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve kabûl edip mebî'-i mezkûrun tağrîr ve gabnine müte'allika da'vâdan dahi her birimiz âharın zimmetini ba'de'l-ibrâ ve'l-kabûl benim gedik-i mezkûrda aslâ ve kat'a alâka ve medhalim kalmayıp mersûmânın münâsafeten mülk-i müşterâları olmuşdur dedikde ol dahi ba'de't-tasdîk bundan akdem Âsitâne-i aliyye ve tevâbi'i olan Bilâd-ı selâse'de vâki' tütüncü dükkânları tahrîr ve gedikleri mu'teber olmak üzere Ma'den Kalemi'ne sebt ve kayd olundukda mahâll-i mezkûrda kâin dükkân-ı mezkûrun gediği sehven kayd olunmayıp tedâvül-i eyâdî ile müddet-i merkûmeden berü tütüncü gediği olmak üzere ben mâlik ve mutasarrıf olup dekâkin-i sâire gedikleri misillü dükkân-ı mezkûr gediği dahi kalem-i mezbûra sebt ve kayd olunmak iktizâ etmekle vukūf-ı tammı olanlardan suâl ve tefahhus olunup gedik-i mezkûru müşteriyân-ı mersûmân ismi tasrîhiyle kalem-i mezbûra kayd olunmak murâdımdır dedikde husûs-ı mezkûr hâzırûn-ı merkûmûndan suâl olundukda zikr olunan dükkân gediği kadîmî tütüncü dükkânı olup ve gediğinin mutasarrıfı Mazlum Kirkor zimmî olduğunu her biri meclis-i şer'de alâ-tarîki'ş-şehâde haber vermeleriyle dükkân-ı mezkûr gediği mersûm Kirkor zimmî bey'inden müşteriyân-ı mersûmân Kirkor ve Aleknazar uhdelerine Ma'den Kalemi'nde kayd ve yedlerine sûret i'tâ olunmak iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 5 Şa'bân sene 1222.

## 11 [1b-3] Musa Beşe'nin, Yedikule, Tophane ve Eyüb Debbağlar kethudaları aleyhindeki davasında anlaşma sağlanması

*Debbâğ esnâfına dâir.*

Ma'rûz

Mübârek Rikâb-ı kamer-tâb-ı hüsrevânîye takdîm-i arzuhâl eden Musa Beşe b. Mehmed bi'l-ma'iye rü'yete memûr Haremeyn-i şerîfeyn Müfettişi müderrisîn-i kirâm-ı zevi'l-ihtirâmdan fazîletlü el-Hâc Mehmed Fikri Efendi tarafından mürsel Kâtib Mehmed Efendi ile akd olunan meclis-i şer'-i enverde Yedikule ve Tophâne ve Eyüb debbâğlarının kethudâları Süleyman Ağa ve Mustafa Ağa ve diğer Süleyman Ağa ve esnâfından ma'lûmü'l-esâmî kimesneler muvâcehelerinde ben tüccârdan olmamla taşra memâlikinden mübâya'a eylediğim dört yüz yetmiş beş aded keçi derileri işbu târihden üç sene mukaddem Uzunçarşı'da vaz' eylediğim kundakçı dükkânından esnâf-ı mezbûra şurûtları üzere bi-gayrı hakkın fuzûlî ahz ü kabz ve

istihlâk etmeleriyle kıymetleri olan bin yüz seksen yedi buçuk guruşa mezbûrûndan tazmînini taleb ederim deyü da'vâ eylediğimde onlar dahi şurûtları üzere benim tedîbimi iltimâs etmeleriyle beynimizde ba'de'l-münâza'a bâ-vesâtet-i muslihîn ben ber-vech-i muharrer tasaddî eylediğim da'vâmdan mezbûrûn ile kat'a li'n-nizâ' yetmiş guruş bedel-i makbûza bi't-terâzî ba'de's-sulh ve'l-kabûl ziyâde müdde'âma ve sâire müte'allika âmme-i da'vâdan tarafeynden her birimiz âharın zimmetini kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt edip ve fîmâ-ba'd hilâf-ı şurût hareket etmemeğe ta'ahhüd eylediğimde onlar dahi şikâyetlerini terk ve tehîr etmeleriyle bu vechile kat'-ı nizâ' eyledik deyü ikrâr ve tasdîkleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 7 Ş sene 1222.

## 12 [1b-4] Tahire'nin, babası Mehmed Emin aleyhindeki eşya ve alacak davasında anlaşma sağlanması

*25 guruşa sulh mâ'adâdan ibrâ,*

Ma'rûz

Mübârek rikâb-ı kamer-tâb-ı hüsrevânîye takdîm-i arzuhâl eden zâtı mu'arrefe Tâhire bt. Mehmed Emin nâm hatun bi'd-defa'ât Çarşamba günü Arz Odası'nda huzûr-ı hazret-i kāimmakām-ı âlî-makāmda ve ba'dehû bi't-terâzî du'âhânemizde ma'kūd meclis-i şer'-i enverde derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism mi'mâr-ı hâssa hulefâsından babası Mehmed Emin Ağa b. Ali mahzarında hâlâ zevc-i dâhili Halil Beşe hâzır olduğu hâlde benim bundan akdem zevc-i dâhilim olup bâyinen tatlîk eden gāib ani'l-meclis Balıkesirî Alaybeyisi Kürtoğlu Osman Bey zimmetinde mütekarrir mehr-i müeccelim ve nafaka-i iddetim cem'an beş yüz guruşa bundan akdem babam mezbûr tarafımdan vekâleten gāib-i mezbûrdan kabz edip [**2a**] zimmetinde kalmağla meblağ-ı mezkûr ile babam mezbûr beni menzilinden tard eylediğinden malım olup babam mezbûrun menzilinde kalan mecmû'u dört bin üç yüz on beş guruş kıymetli altı çift baş çatması yasdık ve üç çuka mak'ad ve iki koltuk yasdığı ve iki yemeni yüz yasdığı ve yün memlû üç minder ve şal evrengi? ve bir orta kîçesi ve bir kılâbdânlı kapı perdesi ve bir seccâde ve bir kilim ve dört sahan ma'a kapak ve bir tas ve bir tepsi ve iki kadayıf tepsisi ve iki çift leğen ma'a ibrik ve bir zenne koyun sâ'ati ve bir mangal ma'a tahta ve biri şal ve biri pullu ve biri canfes ve biri penbe gezi dört entari ve bir kat câmeşûy ve kılâbdânlı neftî ve mor altı top damgahâne? ve iki entarilik sûzenî ve bir ağabânî ve iki şal boğça ve hamam takımı ve evânî-i sîm ve bir çift elmas başlı bilezik ve bir havlu ve bir kavuk örtüsü ve bir makreme ve biri üstûfe ve biri Kıbrıs basması yorgan ve altı döşek, dört çârşeb ve iki baş yasdığı ve iki şilte ve on fincan ma'a zarf ve bir kutu ve bir tepsimi dahi vermemekle eşyâ-yı mezkûre mevcûd ise a'yânını müstehleke ise ba'de's-sübût

kıymet-i şer'iyelerini babam mezbûrdan hâlâ taleb ederim deyü ba'de'd-da'vâ ve's-suâl mezbûr Mehmed Emin Ağa cevâbında ancak mehir ve nafaka beş yüz guruşa vekâleten kabzını ikrâr, lâkin kendüye tamamen def' ü teslîm etmiş idim deyü def'ini ve mâ'adâ müdde'âsını tarafeynden her biri inkâr, her biri da'vâ ve def'ini beyâna ba'de'l-havâle mezbûre Tâhire ben ber-vech-i muharrer tasaddî eylediğim da'vâmdan bâ-tavassut-ı muslihîn babam mezbûr ile an-inkârin kat'a li'n-nizâ' iki yüz elli guruş bedel-i makbûza bi't-terâzî ba'de's-sulh ve'l-kabûl ziyâde müdde'âma ve eşyâ-yı muharrere-i mezkûreye ve işbu târihe gelince sâir beynimizde câri bi'l-cümle hukūk-ı şer'iye-i ma'lûme ve mechûleye, ol dahi bedel-i sulh-ı mezkûra ve def'-i mezkûruna ve sâire müte'allika da'vâdan tarafeynden her birimiz âharın zimmetini ibrâ-yı âmm-ı sahîh-i şer'î ile ibrâ ve iskāt ve tarafeynden her birimiz ber-vech-i muharrer âharın ibrâsını kabûl ile külliyen kat'-ı münâza'a eyledik deyü ikrâr ve tasdîkleri tescîl ve İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî-gurreti Ša'bân sene 1222.

## 13 [2a-1] Gizlice francala ekmeği imal eden ve satan Vartan v. Kalos'un cezalandırılması talebi

*Hufyeten francala bey' olunmaması için bey'den men'*

Ma'rûz

Âsitâne-i aliyye'de vâki' Habbâzân esnâfının kethudâsı Mustafa Ağa ve Nizâm ustalarından es-Seyyid İsmail Ağa ve es-Seyyid Hafız Ağa ve Ömer ve Hacı Hasan ve Nazım ve Fazlı ile re'âyâ ustalarından Haçok ve Agob ve Agik ve Mandik ve Bogos ve Papa Can ve francalacı tâifesinden Kasbar ve Panayot ve Yani ve Kalos ve Nikola ve Minas ve Vartan ve sâir Müslim ve zimmîler meclis-i şer'-i münîrde Vartan v. Kalos zimmî muvâcehesinde mersûm Vartan zimmî hırfetimizden olmayıp köşe ve bucaklarda hufyeten francala i'mâl ve nâkısu'l-vezn olarak ibâdullâha fürûhta ictisâr ve cümle nizâm-ı kadîmimizin mugāyiri harekât-ı nâ-bercâya ibtidâr ve esnâfımız beyninde câri ve mu'teber ve düstûrü'l-amel olan şurût-ı nizâmımızın dürlü dürlü fesâdı mûcib hâlât-ı reddiyeye ictisâr ve şirâze-i nizâmımızın ihtilâline bâdî olduğu âşikâr olmağla zimmî-yi mesfûrun bu makūle ihtilâl-i nizâm-ı kadîmi mûcib harekât-ı nâ-marzıyesinden cümlemizin emn ü rahatımız meslûb olmağla mersûma defa'âtle tenbîh olundukda bir vechile mütenebbih olmamakla mersûmdan vücûhla râzı değilleriz deyü sû-i hâlinden bahisle iştikâ ve vaz'-ı kürek olunmasını iltimâs eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 13 Ş sene 1222.

## 14 [2a-2] Seyyid Abdullah'ın satın aldığı keresteci dükkânı gediğini teslim etmesi hususunda Kömürcü Seyyid Ebubekir'e tenbihte bulunulması

*Keresteci gediği isbâtı*

Ma'rûz

Sâhib-i arzuhâl es-Seyyid Abdullah b. es-Seyyid İsmail meclis-i şer'-i münîrde derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Kömürcü es-Seyyid Ebûbekir b. Ahmed mahzarında mahrûse-i Galata'ya muzâfe Tophâne kapısında vâki' bir bâb keresteci dükkânı derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf gedik ta'bîr olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûme müstakıllen yedimde mülküm iken bin iki yüz yirmi bir senesi Muharremi'l-harâmı'nın yirminci günü gedik ta'bîr olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûmenin nısfını yedimde ibkā ve rub'unu mezbûr es-Seyyid Ebûbekir'e ve rub'-ı âharını diğer Ebûbekir nâm kimesnelere iki bin yüz guruş semen-i medfû' ve makbûza bey' ve teslîm etdikden sonra mezbûr Kömürcü es-Seyyid Ebûbekir rub' hissesini sene-i mezbûre Rebî'ülevveli'nin beşinci günü bin iki yüz guruşa bana bey' ü temlik ve teslîm ben dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm etmiş iken mezbûr Kömürcü es-Seyyid Ebûbekir rub' hisse âlât-ı mezkûreyi fuzûlî zabt etmekle keff-i yedine tenbîh olunmak matlûbumdur deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-inkâr müdde'î-i mezbûr ber-vech-i muharrer müdde'âsını udûlden Keresteciler kethudâsı Mehmed Ağa b. Veliyüddin ve Yazıcı Molla Mustafa b. Osman şehâdetleriyle muvâcehesinde vech-i şer'î üzere isbât etmeğin mûcebince mârrü'z-zikr rub' hisse âlât-ı lâzıme-i ma'lûmeden keff-i yed ve müdde'î-i mezbûr es-Seyyid Abdullah'a teslîme mezbûr Kömürcü es-Seyyid Ebûbekir'e tenbîh olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 2 Ş sene 1222.

## 15 [2a-3] Sadece simit, börek ve çörek pişirmek ve francala ekmeği pişirmemek üzere Moşo v. Samuel'e Ortaköy'de fırın açmasına izin verilmesi

*Francala tabh etmeyip ke'l-evvel börek ve simit tabhına izin.*

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen mahrûse-i Galata'ya tâbi' Ortaköy'de börekçi ve simitçi olup arzuhâl eden Moşo v. Samuel Yahûdî meclis-i şer'i'l-enverde habbâzân kethudâsı Mustafa Ağa ve nizâm ustası es-Seyyid İsmail Ağa ve sâirleri hâzır oldukları hâlde ben öteden beri karye-i mezbûrede börek ve simit tabhıyla meşfûl olup francala tabh eylediğim yoğiken bu esnâda francala fırınları bâ-irâde-i aliyye yedi adede tenzîl ve tahsîs ve mâ'adâsı bâ-fermân-ı âlî sedd ü bend olundukda beni dahi francala tabh eder deyü ihbâr etmeleriyle benim fırınım dahi bir takrîb sedd ü bend olunup bana gadr olmağla suâl olunup fırın-ı mezkûrumu börek

ve simitçi fırını olarak küşâd ve tabh ve iʻmâlime ruhsat verilmek murâdımdır deyü istirhâm eyledikde hâzırûn-ı mezbûrûn dahi hakīkat-i hâl mersûm Moşo Yahûdi'nin istirhâmı üzere olduğunu ihbâr ve mersûm Moşo Yahûdî ancak fırın-ı mezkûrda börek ve çörek ve simit tabh edip katʻa francala tabhına ictisâr etmemek üzere taʻahhüd ve eğer hilâf-ı taʻahhüd hareket eder ise vazʻ-ı kürek birle tedîb olunmağa dahi râzı olmağla fırın-ı mezkûrun küşâdına ve kemâ-fi'l-evvel börek ve simit tabhına ruhsat verilmek iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine iʻlâm olundu.]

Fî 15 Ş sene 1222.

## 16 [2a-4] Başçı Hacı Mahmud b. Hacı Sinan Vakfı mütevelliliğinin Şerife Emine Hatun'a tevcih olunması

*Tevliyet tevcîhi*

Maʻrûz

İşbu arzuhâl ve derkenâr nâtık olduğu üzere nezâret-i dâʻîlerinde âsûde evkāfdan İstanbul'da Avratpazarı nezdinde vâkiʻ merhûm Başçı Hacı Mahmud b. Hacı Sinan Vakfı'nın evlâdiyet ve meşrûtiyet üzere mütevelliyesi olan evlâd-ı vâkıfdan Hadice Hatun fevt olmağla sadriye kebîre kızı sâhibe-i arzuhâl evlâd-ı vâkıfdan Şerife Emine bt. es-Seyyid Mehmed Said nâm hatuna nevbet-i tasarruf-ı tevliyet vâlidesi müteveffiye-i mezbûre Hadice Hatun mahlûlünden evlâdiyet ve meşrûtiyet üzere kızı mezbûre Şerife Emine Hatun'a intikāl eylediğini mevsûkü'l- kelim kimesnelerden el-Hâc Mehmed Efendi b. el-Hâc Ahmed ve Mehmed Emin Efendi b. Mustafa ve İmâm Mehmed Efendi b. Mustafa ve İbrahim Odabaşı b. Mustafa nâm kimesneler meclis-i şerʻde ihbâr etmeleriyle tevliyet-i mezkûre vâlidesi müteveffiye-i mezbûrenin intikālinden kızı mezbûre Şerife Emine Hatun'a tevcîh ve yedine berât-ı şerîf-i âlî-şân inâyet ve ihsân buyurulmak iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine iʻlâm olundu.]

Fî 9 Ş sene 1222.

## 17 [2a-5] Galata'da Sinanpaşa Vakfı'ndan yanmış olan saatçi dükkânlarının kiracılar tarafından vakfa bağış olarak yeniden inşası ve Başmuhasebe'de kiracılar adına gediklerinin kaydedilmesi

*Galata'da sâʻatçi gediği,*

Maʻrûz

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen hâmiş-i arzuhâlde mastûr Başmuhâsebe'den muhrec derkenâr nâtık olduğu üzere mahrûse-i Galata'da Perşembepazarı nâm

mahâlde Voyvoda Konağı karşısında kâin bir köşeden bir köşeye varınca ancak bir menzil kapısı olup mâ'adâ nesne olmayarak bir birlerine muttasıl Sinanpaşa Vakfı musakkafâtından on iki bâb muhterik sâ'atçi dükkânlarının müstecirleri ve gedik sâhibleri ashâb-ı arzuhâl Serope v. Kigork ve Oseb v. Kirkor ve Artin v. Serope ve Oseb v. Bağdisar zimmîler kendi nefislerinden asâleten ve Agob v. Ohannes ve Limi v. Vastirlan ve Artin v. Avadik ve diğer Artin v. Abraham ve Nogal v. İstenas ve Anton v. İkta ve diğer Anton v. Rapael ve şerîki Viçen v. Agob zimmîler taraflarından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl-i sâbitü'l-vekâleleri olmağla vekâleten meclis-i şer'-i münîrde dekâkin-i mezkûrun vakf-ı müşârün-ileyh temessüküyle mutasarrıfesi olan Defterdâr-ı esbak merhûm Ali Raik Efendi kerîmesi Hadice Hanım tarafından vekîl olduğu zâtını ârifân Ömer Efendi b. Hasan ve es-Seyyid Mehmed Ağa b. Mahmud şehâdetleriyle sâbit olan Süleyman Efendi b. Ahmed mahzarında bâlâda mezkûr dekâkin beher şehr üçer guruş kirâ ile beher birimizin taht-ı icâremizde iken bundan akdem vukū' bulan harîkde dekâkin-i mezkûr külliyen muhterik olmağla mutasarrıfesi müvekkile-i mûmâ-ileyhânın binâya kudreti olmayıp dekâkin-i mezkûrelerin gedikleri yedimizde mülklerimiz olduğuna binâen kendi mâllarımızla teberru'an li'l-vakıf binâ ve inşâ etmek üzere bizler ta'ahhüd ve mutasarrıfesi mûmâ-ileyhâ dahi ziyâde kirâ artırmamak veyâhûd **[2b]** akār-ı âhara tebdîl dâ'iyesi ve âhar gûne bahâne ile bizleri ihrâca tasaddî ve rencîde etmemek üzere ta'ahhüd ve dekâkin-i mezkûreyi kaydı mûcebince kirâ-yı kadîmleri olan şehriye üçer guruş icâre ile bizlere îcâr ve teslîm bizler dahi ber-vech-i muharrer istîcâr ve kabûl eyledik deyü ikrâr ve vekîl-i merkūm Süleyman Efendi dahi ba'de't-tasdîk hâmiş-i arzuhâlde mastûr derkenâr mantûkunca dekâkin-i mezkûr gedikleri Başmuhâsebe Kalemi'nde mu'teber gediklerden olup lâkin mersûme Serope v. Kigork zimmî üzerinde mukayyed iki bâb sâ'atçi dükkânı olup mâ'adâ on bâb sâ'atçi dükkânlarının gedikleri tedâvül-i eyâdî ile işbu mersûmûnun yedlerinde olmağla on bâb dükkân gedik sâhibleri müstecirûn-ı mersûmûndan birer aded dükkân gediğine nısfiyet üzere mâlikler olan Anton v. Rapael ve şerîki Viçen v. Agob zimmîlere iştirâken her birlerinin isimleri tasrîhiyle zikr olunan Voyvoda Konağı karşısında baş tarafda birinci dükkân gediği mâliki Agob v. Avanes ve ikinci Oseb v. Kirkor ve üçüncü Limi v. Vastirlan ve dördüncü Artin v. Serope ve beşinci ve altıncı Serope v. Kigork ve yedinci diğer Artin v. Avadik ve sekizinci âhar Artin v. Abraham ve dokuzuncu Nogal v. İstenas ve onuncu Anton v. Akna ve on birinci diğer Anton v. Rapael ve şerîki Viçen v. Agob ve on ikinci diğer Oseb v. Bağdisar zimmîler uhdelerine Başmuhâsebe'ye kayd ü sebt ve her birinin yedlerine başka başka sûret i'tâ olunmak bâbında istid'â-yı inâyet eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 8 Ş sene 1222.

## 18 [2b-1] Sultan Selim Han Vakfı'ndan Üsküdar'da bulunan boyahanenin kiracılarının vakfiyeye aykırı ödedikleri parayı geri alarak boyahaneyi vakfa teslim etmeleri

*Üsküdar'da Selîmiye'de alboyacılara dâir,*

Ma'rûz

İşbu takrîr bâlâsına şeref-rîz-i sudûr eden mübâret hatt-ı hümâyûn-ı inâyet-makrûn mûcebince sâdır olan fermân-ı âlî-şâna imtisâlen Hudâvendigâr-ı sâbık Sultan Selim Han hazretlerinin medîne-i Üsküdar'da binâ ve ihyâ buyurdukları câmi'-i nev-bünyâd-ı mu'allâ ve meberrât-ı sâireleri evkāf-ı şerîfelerinin kāimmakām-ı mütevellîsi hâlâ mehd-i ulyâ ve setrî-i kübrâ hazretlerinin kahvecibaşılığı hizmet-i celîlesiyle hâiz-i teşerrüf ve imtiyâz olan Abdurrahman Efendi b. Mehmed tarafından vekâleti teberdârân-ı Saray-ı atik-i ma'mûreden Ahmed Ârif Ağa b. Ali ve Salih b. Salih şehâdetleriyle sâbit olan Mehmed Emin Efendi b. Yusuf bi'l-ma'iye rü'yete memûr haremeyn-i şerîfeyn müfettişi ve müderrisîn-i kirâm-ı zevi'l-ihtirâmdan fazîletlü el-Hâc Mehmed Fikri Efendi ile du'âhânemizde ma'kūd meclis-i şer'-i enverde vâkıf-ı müşârün-ileyh hazretlerinin medîne-i Üsküdar'da binâ ve inşâ buyurdukları vakf-ı şerîfleri musakkafâtından bir bâb al boyacı kârhânesinde bi'l-icâreteyn müstecirleri olan otuz sekiz nefer zimmîlerden Lanberto ve Atanaş ve İsteryan ve Toma ve Yanaki ve Dimitri ve Todoraki ve Kosti ve Kalodi ve Sotri ve İstavraki ve Todori ve Dimo ve Veraki ve Deşino ve Dimitri ve diğer Hıristo zimmîler kendi nefislerinden asâleten ve Nikola ve Anaştaş ve İksatola ve Aleksi ve İstati ve Kostandi ve Yani ve Todori ve Yani ve Aşkoli ve Menko ve Toma ve Panayot ve Kâhya Todori ve Yorgi ve diğer Todori ve Mihalaki ve Hıristo ve Manataka ve Karyota ve İksatoli taraflarından vekîlleri olmalarıyla vekâleten muvâcehelerinde vâkıf-ı müşârün-ileyh hazretleri kârhâne-i mezkûru vakfiye-i ma'mûlün-bihâsında icâre-i vâhide-i sahîha ile îcârını şart etmiş iken müvekkilim mûmâ-ileyhin selefi olan kimesne kârhâne-i mezkûreyi bin iki yüz on yedi senesi hilâlinde mersûmûndan vakıf için on beş bin guruş mu'accele kabz edip müeccele-i ma'lûme ta'yîni ile hilâf-ı şart-ı vâkıf icâre-i fâside ile mersûmûna bi'l-icâreteyn îcâr ve teslîm ve yedlerine temessükât i'tâ edip lâkin kârhâne-i mezkûrun icâreteyn [ile] îcârı gayr-ı sahîh olduğundan başka mersûmûn kârhâne-i mezkûru ta'tîl ve İstanbul'da Langa Yenikapısı'nda ahmâllerini kendülere tahsîs eyledikleri hem ibâdullâha gadrı ve hem vakf-ı şerîfe hasarı mûcib olmağla müvekkilim mûmâ-ileyh bi't-tevliye fesh-i îcâr etmekle mersûmûn verdikleri mu'accele-i mezkûreyi geri alıp kârhâne-i mezkûrdan keff-i yed ve cânib-i vakf-ı şerîf için bana teslîme tenbîh olunmak müvekkilim mûmâ-ileyhin murâdıdır deyü bi'l-vekâle eylediği da'vâsını mersûmûn ikrâr ü i'tirâf etmeleriyle mûcebiyle mu'accele-i mezkûreyi alıp icâreteyn ile îcârın adem-i sıhhatine binâen kârhâne-i mezkûru vakf-ı şerîf için

mütevellî-i müvekkil-i mûmâ-ileyhe teslîme mersûmûna tenbîh olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine iʿlâm olundu.]

Fî 14 Ş sene 1222.

## 19 [2b-2] Akşemseddin Mahallesi Camii Vakfı Mütevellisi İsmail Efendi'nin azledilerek yerine Devatçı Ahmed Ağa'nın tayin olunması

*Nasb-ı mütevellî*

Maʿrûz

Nezâret-i dâʿîlerinde olan evkāfdan İstanbul'da Akşemseddin Câmiʿ-i şerîfi mahallesi İmâmı Mustafa Efendi ve Müezzin İbrahim Efendi ve ahâlisinden el-Hâc Mehmed Ağa ve Osman Efendi ve Ali Efendi ve Mahmud Ağa ve Haşim Efendi ve Mustafa Ağa ve sâirleri meclis-i şerʿ-i münîrde mahalle-i mezbûre Câmiʿ-i şerîfi mütevellîsi sâhib-i arzuhâl İsmail Efendi muvâcehesinde mütevellî-i mezbûr İsmail Efendi vakf-ı mezbûr musakkafâtından olup mahalle-i mezbûrede kâin bir bâb vakıf menzilin mutasarrıfesi Âişe'nin vâlidesi hâzıratü bi'l-meclis Rabia bt. Mustafa nâm hatun ile yekdil olup menzil-i merkūmu külliyen hedm ve enkāz-ı mevcûdesini mezbûre Rabia'nın âhara beyʿle istihlâkına mütevellî-i merkūm izin verip arsa-i sırfa kalmağla ol-vechile bedeline noksân terettüb ve vakf-ı mezbûra hasarât târî olmağla mütevellî-i merkūm İsmail Efendi'nin vakf-ı şerîfe ol-vechile zâhir olan hıyânetine binâen tevliyet-i mezbûreden azl ve umûr-ı tevliyete müdâhale etmemek üzere yerine cümle ahâli-i mahalle ve mürtezikanın muhtârı olan kimesne vakf-ı merkūma mütevellî nasb olunmak matlûbumuzdur dediklerinde gıbbe't-tasdîki'ş-şerʿî mütevellî-i merkūm İsmail Efendi azlolunup baʿde'l-yevm umûr-ı vakfa karışmamak üzere kendüye baʿde't-tenbîh câmiʿ-i mezkûr vakfına ahâli-i mahallenin muhtârları olan işbu hâzır bi'l-meclis Devâtçı Ahmed Ağa b. Musa mütevellî nasb ü taʿyîn olundukda ol dahi kabûl ve kemâ-yenbagī merâsimini edâya taʿahhüd edip bu vechile katʿ-ı münâzaʿa eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine iʿlâm olundu.]

Fî 8 Ş sene 1222.

## 20 [2b-3] Seyyid Osman Ağa'nın İpek bükücü esnafı kethudalığına tayin olunması

*Bu iʿlâmda sehiv vâkiʿ olmağla dört varaka aşağı sahîhi kayd olunup işbu kayd darb olunmuşdur. İhrâç olunmaya.* [mühür]

*<<Hüseyinci kethudâ nasbı>>*

Maʿrûz

<<İstanbul'da Laleli Câmi'-i şerîfi nezdinde Hudâvendigâr-ı esbak merhûm ve mağfûrun-leh Sultan Mustafa Han hazretleri vakf-ı şerîfleri musakkafâtından han derûnunda müsteciren mütemekkinler harîr bükmeden kırma hüseynî esnâfından ashâb-ı arzuhâl kırk nefer zimmîlerden ustabaşıları Lutfî ve Mardıros ve Karabet ve Sotri ve Arakil ve Kirkor ve Bogos ve Yani ve İstavri ve Zafiri ve Artin ve Toman ve Petro ve Avanes ve Gabril ve Tanaş ve Petro ve Yorgi ve İspandoni ve Yanaki ve İstemat ve Kalodi ve Todori ve Sava ve Bogos ve Serkiz ve Avanes ve Gabril ve Hırsaki ve Nikoli ve Bedos ve Bogos ve Serkiz ve sâirleri meclis-i şer'-i enverde esnâf-ı mezbûreden es-Seyyid Osman Ağa b. el-Hâc Mehmed mahzarında bizler bundan akdem vakf-ı şerîf müsteciri olarak hân-ı mezkûra iskân olunduğumuzda hüseynî i'mâlini kırk nefer zimmî ustalara hasr ve tahsîs etmiş idik. Lâkin bundan akdem sâir hüseynî ve kazzâz esnâflarıyla terâfu'-i şer' olduğumuzda hüseynî i'mâlinin bize mahsûsiyetini men' ü def' ve i'lâm ve fermân olunmağla içimizden ba'zıları bu vesîle ile itâ'atimizden hurûc ve hân-ı mezkûru terk ve ta'tîl eyledikleri vakfın hasâr ve bizim perîşâniyetimizi mûcib bir keyfiyet olduğundan mâ'adâ içimizden ba'zıları kalb ve redî i'mâle cüret ederlerimiz olup ibâdullâha dahi hasarı müstevceb olmağla cümlemiz re'âyâdan olmamızla nizâm-ı mer'iyemizi tatbîkan umûr ve husûslarımız lâyıkıyla rü'yet ve idâreye muktedir ehl-i İslâm'dan bir kethudâmız olmadığından umûrumuz muhtel ve müşevveş olduğundan cümlemizin ittifâk ve ittihâdımız ile muhtâr ve müntahabımız olan pîr-perver ustalardan [**3a**] işbu mezbûr Osman Usta i'mâl eylediğimiz beher kıyye hüseynîden yirmişer para kendülere ücret verilmek üzere taleb ve iltimâsımızla üzerimize kethudâ nasb ve yedine berât-ı âlî-şân i'tâ olunup usta başımız mersûm Lutfî ile ma'an ittifâk ve ittihâd ederek kâffe-i umûr ve husûsumuzu rü'yet ve idâre ve içimizden usta ve kalfalardan biri hân-ı mezkûru terk edip hâricde hüseynî i'mâl etdirmeyip ve eğer ederi olur ise fi'l-asl rızâlarıyla iskân olunmuş olduklarından Vefa ahırında kırmızı pabuç i'mâl eden dikiciler misillü men' ü def' olunması matlûbumuzdur deyü istid'â eylediklerinde mezbûr es-Seyyid Osman Ağa dahi bi't-taleb üzerlerine kethudâ nasb ü ta'yîn olundukda ol dahi kethudâlık-ı mezkûru kabûl ve ustabaşı mersûm Lutfî zimmî ile bi'l-ittifâk hizmet-i lâzımesini kemâ-yenbagī rü'yet <<ve ücret-i mezkûreyi dahi münâsafeten ahz edip ve idâreye ta'ahhüd ve iltizâm eylediğikde>> istid'âları üzere yedlerine berât-ı âlî-şân i'tâ buyurulmak iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu.]>>

<<Fî 15 Ş sene 1222.>>

## 21 [3a-1] Nefise Hatun'un boşandığı eşi Seyyid Abdülkerim'de olan alacağının ödenmesi hususunda tenbihte bulunulması

*400 guruşa sulh ve tecîl*

Ma'rûz

Sâhibe-i arzuhâl zatı mu'arrefe Nefise bt. Mehmed Emin nâm hatun meclis-i şer'-i enverde derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Dîvân-ı hümâyûn çavuşlarından zevc-i dâhili es-Seyyid Abdülkerim Çavuş b. Halil mahzarında mezbûr Abdülkerim Çavuş yetmiş guruş mehr-i müeccel ile zevc-i dâhilim olup hüsn-i mu'âşeretimiz olmamağla mehr-i mezkûrum ve nafaka-i iddetim üzerlerine ve meûnet-i süknâm dahi kendi üzerime olmak üzere mezbûr ile ba'de'l-hul' ve'l-kabûl mezbûr zimmetinde bâ-temessük karzdan alacağım olan beş yüz guruşdan bâ-tavassut-ı muslihîn dört yüz guruş üzerine ba'de's-sulh ve'l-kabûl İstanbul'da Çerâğī Hamza mahallesinde kâin Balcı Vakfı'ndan tasarrufumda olan bir bâb vakıf menzili dahi bâ-re'y-i mütevellî mezbûr Abdülkerim'e ferâğa ta'ahhüd edip bedel-i sulh-ı mezkûru dahi işbu târih-i i'lâmdan altmış gün mürûrunda Şevvâli'l-mükerremi'nin on beşinci günü edâ etmek üzere istimhâl etmekle, ben dahi rızâmla imhâl ve tecîl edip meblağ-ı müeccel-i mezkûr dört yüz guruşdan mâ'adâ ziyâdesine ve hukūk-ı zevciyete ve sâire müte'allika âmme-i da'vâdan tarafeynden her birimiz âharın zimmetini kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt eyledik deyü ba'de'l-ikrâr ve't-tasdîk ibrâdan müstesnâ bedel-i sulh-ı müeccel-i mezkûr dört yüz guruşu ecel-i mezkûr hulûlünde müdde'iye-i mezbûreye edâ ve teslîme mezbûr Abdülkerim Çavuş ta'ahhüd eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 15 Ş sene 1222.

## 22 [3a-2] Astarcı Ali'ye olan borcunu ödemesi hususunda Ahmed b. Abdullah'a tenbih olunması

*200 guruşu edâya tenbîh,*

Ma'rûz

İstanbul'da Kilid Hanı'nda mütemekkin Astarcı Ali b. Hüseyin meclis-i şer'-i münîrde tüccârdan Ahmed b. Abdullah muvâcehesinde mezbûr Ahmed târih-i i'lâmdan dört gün mukaddem cemî' uyûbuyla altı kilim ve sekiz ağabânî ve üç Ahmediye ve nakden iki yüz guruş semen tesmiyesiyle işbu hâzır bi'l-meclis Selim b. Abdullah nâm bir re's Abaza cinsinden gulâmımı mezbûr Ahmed'e bey' ü teslîm, ol dahi eşyâ-yı muharrere-i mezkûreyi bana def' ü teslîm etmekle nakd-i merkūm iki yüz guruş zimmetinde kalmağla taleb ederim deyü da'vâ, ol dahi cevâbında zikr olunan gulâmın aklında halel olmağla redd-i mebî' olunmak murâdımdır deyü eylediği red da'vâsını müdde'î-i mezbûr ber-vech-i muharrer gulâm-ı merkūmu cemî' uyûbuyla eşyâ-yı mezkûre ile nakid iki yüz guruşa bey'ini adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri zâhir olan Kastamonulu es-Seyyid Halil b. es-Seyyid Mehmed ve Hafız Mehmed Efendi b. el-Hâc Mustafa şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe vech-i vecîh-i şer'î üzere isbât etmeğin mûcebince gulâm-ı mezbûr müdde'î-i mezbûr yedinde ibkā olunup semeni olan meblağ-ı mezkûr iki yüz guruşu müdde'î-i mezbûr Ali'ye

edâ olunmaya merkūm Ahmed'e tenbîh olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden bi'l-iltimâs huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu.]

## 23 [3a-3] Tülbentçi Avadis'in Baba İsmail ve sair kişilere olan borcundan indirim yaptıktan sonra kalan kısmı ödemesi

*23331 guruşu 8186 guruşa sulh*

Ma'rûz

Mübârek rikâb-ı kamer-tâb-ı hüsrevânîye takdîm-i arzuhâl eden Dülbendci Avadis v. Bünyad zimmînin bâ-i'lâm-ı mahkûmün-bih dâyinlerinden yedi yüz yirmi guruş iddi'â eden Baba İsmail Ağa ve bin sekiz yüz elli guruş iddi'â eden Şahinzâde el-Hâc Ahmed Ağa ve iki yüz yirmi guruş iddi'â eden Hamud Ağa ve bin iki yüz elli beş guruş iddi'â eden Cemâlîzâde es-Seyyid Mustafa Ağa ve üç yüz elli guruş iddi'â eden el-Hâc Ebûbekir Ağa ve beş yüz guruş iddi'â eden el-Hâc Mehmed Emin Ağa ve iki bin guruş iddi'â eden Bursalı Emine Kadın ve bin altı yüz elli guruş iddi'â eden Ankaralı Agob ve iki yüz guruş iddi'â eden Andon zimmî ve iki yüz altmış bir guruş iddi'â eden Kuyumcu zimmî ve üç yüz kırk yedi guruş iddi'â eden Papa Apostol ve yüz kırk dört guruş iddi'â eden Yenihan'da Şemanta ve altı bin yüz kırk bir guruş iddi'â eden Menahim Yahûdî ve bin beş yüz guruş iddi'â eden Kostandi ve üç yüz doksan beş guruş iddi'â eden Toron zimmî ve beş yüz sekiz guruş iddi'â eden Nefran zimmî ve sekiz yüz yirmi bir guruş iddi'â eden Paspatı zimmî ve bin yedi yüz elli guruş iddi'â eden Galata'da bâzergân Sazan ve altı yüz guruş iddi'â eden Mıgırdıç zimmî ve yedi yüz seksen dokuz guruş iddi'â eden Sarrâf Miran ve bâ-i'lâm bin üç yüz yirmi beş guruş iddi'â eden Dülbendci Asvador zimmîden her biri meclis-i şer'-i münîrde medyûn-ı mersûm Dülbenci Avadis zimmî ile mahbûsen terâfu'larında bizim cem'an yirmi bir nefer Müslim ve zimmî kimesnelerin mersûm Avadis zimmî zimmetinde min-haysü'l-mecmû' yirmi üç bin üç yüz otuz bir guruş mahkûmün-bih alacaklarımız olup mersûmun hâlen ve def'aten edâya iktidârı olmamağla ma'lûmü'l-mikdâr eşyâ-yı mevcûdesi esmânından edâ-yı deyn irâdesinde olmağla bizler alacaklarımız olan meblağ-ı mecmû'-ı mezkûr beher yüz guruşda altmış beşer guruşunu tenzîl ile otuz beş guruş ahz etmeğe râzı olduğumuzdan ol dahi eşyâ-yı ma'lûmesini bi't-terâzî âhara bey' ve semeninden edâ-yı deyn etmeğe ta'ahhüd eylediğinden bizler dahi mecmû'-ı müdde'âmız olan yirmi üç bin üç yüz otuz bir guruşdan beher yüzde altmış beşer guruşunu tenzîl ile beher yüzde otuz beşer guruşdan cem'an sekiz bin yüz seksen altı guruş üzerine mersûm Avadis zimmî ile sulh olup bedel-i sulhdan mâ'adâ ziyâdesi olan beher yüz guruşda altmış beşer guruşdan on beş bin yüz kırk beş guruşa ve sâire müte'allika da'vâdan mersûm Avadis zimmînin zimmetini kabûlü hâvî her birimiz ibrâ ve iskāt eyledik deyü ba'de'l-ikrâr ve't-tasdîk ibrâdan müstesnâ bedel-i sulhdan sekiz bin

yüz seksen altı guruş zimmetinde dâyinleri mezbûrûna deyn-i sahîhi olduğunu mersûm Avadis zimmî kat'a ikrâr ü i'tirâf ve eşyâ-yı mevcûdesi esmânından edâ ve teslîme ta'ahhüd edip bu vechile külliyen kat'-ı münâza'a eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 7 Ş sene 1222.

## 24 [3a-4] Rukiye Hatun'un amcası Hafız İsmail Efendi'den kuruyemişci dükkânı gediğinden hisse talebi

*Mazbata derkenârı,*

Ma'rûz

İstanbul'da Kırkçeşme kurbünde Sekbânbaşı mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât eden Mehmed Emin Ağa b. el-Hâc Hüseyin'in verâseti sulbiye kebîre kızı Rukiye Hatun ile li-ebeveyn er karındaşı Hafız İsmail Efendi b. el-mezbûr el-Hâc Hüseyin'e münhasıra ve mesele-i mîrâsları iki sehmden olup bir sehmi mezbûre Rukiye Hatun'a ve bâkī bir sehmi karındaşı mezbûr Hafız İsmail Efendi'ye isâbeti tahakkukundan sonra sâhibe-i arzuhâl mu'arrefetü'z-zât mezbûre Rukiye Hatun Çarşamba günü Arz Odası'nda huzûr-ı hazret-i Sadr-ı â'zamîde ma'kūd meclis-i şer'-i enverde zikri âtî gedik âlâtına vaz'-ı yedi mütehakkık olan ammi mezbûr Hafız İsmail Efendi mahzarında İstanbul'da Zindankapısı hâricinde Balmumcular karşısında vâki' bir bâb kuru yemişci dükkân gediğinin nısf-ı şâyi'i ammim mezbûr Hafız İsmail Efendi'nin ve nısf-ı şâyi'-i âharı babam müteveffâ-yı mezbûrun yedlerinde irsen mülkleri iken babam mezbûr fevt oldukda mâliki olduğu nısf gedik-i mezkûr benimle amcam mezbûr Hafız İsmail Efendi'ye münâsafeten mevrûs olup rub' âlât-ı mezkûre benim mülk-i mevrûsum olmuş iken ammim mezbûr mecmû'unu fuzûlî zabt etmekle suâl olunup âlât-ı mezkûrenin rub'-ı şâyi'inden keff-i yedine tenbîh olunmak bi'l-verâse matlûbumdur deyü ba'de'd-da'vâ ve's-suâl mezbûr İsmail Efendi cevâbında karındaşım ve mûrisim müteveffâ-yı mezbûr **[3b]** hayûtunda bin yüz yetmiş yedi senesinde âlât-ı mezkûreden mâlik olduğu nısf hisse-i şâyi'asını bana dokuz yüz guruşa bey' ve teslîm ve semen-i mezkûru babamız müteveffâ el-Hâc Hüseyin'in terekesinden hisse-i irsiye-i ma'lûmem olup makbûzu olmağla zimmetinde alacağım olan dokuz yüz guruşa bi't-terâzî ba'de'l-kabz ve'l-mukāssa ve'l-kabûl herbirimiz istifâ-yı hak etmemizle nısf gedik-i mezkûr dahi ol-vechile şirâen mülküm olmağla bi-hakkın vaz'-ı yed ederim deyü eylediği def'i sene-i sâbıkā Şa'bâni'l-mu'azzamının yirmi üçüncü günü Arz Odası'nda şâhide havâle olunup bir dahi meclis-i şer'a gelmemeleriyle henüz da'vâlarına faysal verilmeyip sûret-i da'vâları bu vechile mazbût olduğu imtisâlen li'l-emri'l-âlî İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 22 Ş sene 1222.

## 25 [3b-1] Zahari v. Yorgaki'nin elinde olan bakkal dükkânı gediği hissesini Saltan bt. Marat ile kızı Koli'ye teslim etmesi

*Kocamustafapaşa'da bakkāl gediği'nin 30 sehmini teslîme tenbîh,*

Ma'rûz

İstanbul'da Kumkapı'da mütemekkin iken işbu târihden on dört sene mukaddem hâlik olan Bakkāl Andon v. Tiyohar? zimmînin verâseti zevce-i metrûkesi Saltan bt. Marat Nasrâniye ile ol târihde sagīre ve hâlen kebîre kızı Zoli Nasrâniyeye ba'de'l-inhisâr arzuhâl eden şahısları mu'arrefe mersûmetân Saltan ve Zoli Nasrâniyeden her biri Çarşamba günü arz odasında huzûr-ı hazret-i zü'l-makām-ı âlî-makāmda ve ba'dehû du'âhânemizde ma'kūd meclis-i şer'-i enverde zikri âtî bakkāl dükkânı gediğinin iki kıt'a hüccet mûcebince mâlike olmağla vaz'-ı yedi mütehakkık olan Zahari v. Yorgaki zimmî muvâcehesinde İstanbul'da Kocamustafapaşa'da el-Hâc Ali dükkânı demekle ma'rûf bir bâb bakkāl dükkânı derûnunda mu'teber gedik âlâtı yüz yirmi sehm i'tibârıyla doksan sehmi âharın ve otuz sehm-i şâyi'i mûrisimiz hâlik-i mersûm bakkāl Andon zimmînin ile'l-helâk yedinde mülk ve hakkı ve ba'de helâkihî bize mevrûs olmağla bizim bi'l-irsi'ş-şer'î zabt ve tasarrufumuz iktizâ eder iken mersûm Zahari zimmî fuzûlî zabt etmekle suâl olunup otuz sehm gedik-i mezkûrdan keff-i yed ve bize teslîme tenbîh olunmak murâdımızdır deyü ba'de'd-da'vâ ve's-suâl mersûm Zahari zimmî cevâbında gedik-i mezkûrdan otuz sehm hisseye vaz'-ı yedini ikrâr lâkin yedimde olan hüccetler nâtıka olduğu üzere mâlik olduğu Hıristo zimmî iki yüz on üç târihinde Yanago zimmî ba'de'l-bey' ol dahi hâlik olup iki yüz yirmi târihinde veresesi bana bey' etmeleriyle şirâen mülküm olmak üzere zabt ederim deyü müdde'iyân-ı mersûmetânın mûrisleri Andon zimmînin mülkü olduğunu ba'de'l-helâk mersûmetâna mevrûs olduğunu inkâr etmekle müdde'iyetân-ı mersûmetân ber-vech-i muharrer müdde'âlarını lede't-tezkiye istikāmetleri ihbâr olunan Papa Samuel v. Yorgi ve Papa Filosi v. Andon şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe isbât etmeğin mûcebiyle dükkân-ı mezkûr gediğinin yüz yirmi sehm i'tibârıyla otuz sehm-i şâyi'inden keff-i yed ve müdde'iyân-ı mersûmetâna teslîm etmek üzere mersûm Zahari zimmîye tenbîh olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 7 Ş sene 1222.

## 26 [3b-2] Firar eden Ali b. Mehmed ve İsmail b. Mehmed'in kasap dükkânı gediklerinin satılarak bedelinin alacaklılarına gurema usulüyle dağıtılması

*Firâr eden Kasab Ali'nin gediği deyni için âhara fürûht*

Ma'rûz

Vilâyet-i Rumeli'de Eflâk ve Boğdan celebânı meclis-i şer'-i enverde Kasablar Kethudâsı Süleyman Ağa ve esnâfdan ma'lûmü'l-esâmî kimesneler hâzır oldukları hâlde kasab esnâfından Cağaloğlu nâm mahâlde kâin kasab dükkânı gediğine mutasarrıf olan gāib ani'l-meclis Kasab İsmail b. Mehmed zimmetinde bizim ma'lûmü'l-vezn lahm-ı ganem semeninden bâkī üç bin yüz on üç guruş alacağım olduğu hâlde merkūm İsmail bundan akdem firâr ve gaybet edip kasab esnâfının mutasarrıf oldukları gedikleri mâl-ı celebe mukābil olup mutasarrıf olduğu gediği ma'rifet-i şer' ve esnâf ma'rifetiyle âhara ferâğ olunup bedelinden alacağımızı istifâ etmek şurût-ı nizâm-ı mu'tebereden olmağla gāib-i mezbûr altı aded dükkânda lahm bey'le meşgūl olmağla altı aded dükkân gedikleri âhara ferâğ ile bedelinden alacağımızı istifâ murâdımızdır dediklerinde kasab esnâfı cevâblarında gāib-i mezbûrun ancak Cağaloğlu dükkânı gediği tasarrufunda olup ve Çatladıkapı'da kasab olmağla gāib-i mezbûra medyûn olduğu hâlde bundan akdem firâr eden Ali b. Mehmed'in mutasarrıf olduğu gediğinin dahi gāib-i mezbûra olan deyni için âhara ferâğı şurûtdan olmağla bu sûretde gāib-i mezbûrun ancak iki aded dükkân gediğinden gayrı gedikleri olmayıp zikr olunan gediklerin bedel-i ferâğları olan iki bin üç yüz guruş ve altı aded kanadâr zimmetlerinde cem'an alacağı olan üç bin otuz üç buçuk guruş ki cem'an beş bin otuz üç buçuk guruşdan gayrı ism-i mâl ıtlâk olunur kat'a malı olmayıp ve müdde'ûn-ı mezbûrûndan gayrı celebân-ı sâireye dahi bin altı yüz yetmiş altı buçuk guruş dahi deyni olup müdde'ûn-ı mezbûrûnun alacakları ile cem'an on bin yedi yüz seksen dokuz buçuk guruşa bâliğ olmağla mârrü'z-zikr gedikler bedeli ve zimemde olan malı beş bin otuz üç buçuk guruş düyûn-ı mezkûresine göre guremâ olunup celebân-ı mezbûrân hisselerine isâbet eden mikdârı ahz eylemeleri şurûtumuzdandır demeleriyle beynlerinde ba'de'l-münâza'a bâ-vesâtet-i muslihîn celebân-ı mezbûrân ber-vech-i muharrer guremâya râzı olmalarıyla firâriyân-ı mezbûrânın bâlâda mezkûr mutasarrıf oldukları gediklerini âhara ferâğa kıbel-i şer'den vasî nasb olunan kasablar kethudâsı Süleyman Ağa meclis-i şer'-i enverde kasablık uhdesinden gelmeğe muktedir olduğu ihbâr olunan bâ'isü'l-i'lâm es-Seyyid İbrahim b. Mustafa mahzarında firâriyân-ı mezbûrân İsmail ve Ali'nin mutasarrıf oldukları bâlâda mezkûr gediklerinin âhara ferâğı lâzım gelmekle bedel-i misliyle âhara bâ-re'y-i mütevellî ferâğ ve bedeliyle edâ-yı deyn olunmak şurût-ı mer'iyemizden olduğuna binâen ben firâriyân-ı mezbûrânın gediklerini bedel-i ma'lûm ve makbûz mukābelesinde bâ-re'y-i mütevellî mezbûr es-Seyyid İbrahim'e bi'l-vesâye ferâğ ve tefvîz, ol dahi tefevvüz ve kabûl etmekle fîmâ-ba'd firâriyân-ı mezbûrânın zikr olunan gediklerde alâka ve medhalleri kalmayıp mezbûr es-Seyyid İbrahim'in dâhil-i havza-i tasarrufu olmuşdur deyü ba'de'l-ikrâr ve't-tasdîk gedik-i mezkûrlar firâriyân-ı mezbûrân üzerlerinden mezbûr es-Seyyid İbrahim üzerine tahrîr ve

defter-i vakf-ı şerîfe kayd ü zabt ve tasarrufu için yedine müceddeden temessük i'tâsı iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 15 Receb sene 1222.

## 27 [3b-3] Anadolu'dan getirilen derilerin fiyatı hususunda kasap esnafı ile dericiler esnafı arasında anlaşma sağlanması

*Ağnâm derileri nizâ'ı*

Ma'ruz,

Derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism bi'l-cümle kasab esnâfının kethudâları Süleyman Ağa ve esnâfından Hafız el-Hâc Mehmed Emin Ağa ve Eğrikapılı Salih Ağa ve sâir ustalar bi'l-ma'iye rü'yete memûr Haremeyn-i şerîfeyn müfettişi müderrisîn-i kirâm-ı zevi'l-ihtirâmdan fazîletlü el-Hâc Mehmed Fikri Efendi ile izzetlü Sekbânbaşı Ağa ve Kasabbaşı Ağa hâzır oldukları hâlde akd olunan meclis-i şer'-i enverde bi'l-cümle debbâğânın beş ocak esnâflarının söz sâhibleri ma'lûmü'l-esâmî kimesneler muvâcehelerinde işbu def'a Anadolu cânibinden celebânın sevk ve tesyîr eyledikleri ağnâm cülûdunun ziyâdeye tahammülü var iken debbâğân esnâfı cülûd-ı mezkûreyi maktû'dur deyü bizden on sekiz buçuk paraya cebren iştirâ irâdesinde olup bize ve celebân tâifesine gadr etmeleriyle suâl olunup zikr olunan derilerimizi değer bahâsıyla <<fî-i sâbıkı üzere beşer para zamla işbu def'a vürûd eden ağnâm ve bundan böyle>> iştirâ eylemeleri murâdımızdır deyü bundan akdem münâza'a eylediğimizde beynimiz ıslâh olunup beher ağnâm cülûduna fî-i sâbıkı üzerine beşer para zamla işbu def'a vürûd eden ağnâm ve bundan böyle dahi tevârüd edecek ağnâm derilerini cümlesini yirmi üçer paraya iştirâya râzılar olup kat'-ı nizâ' olunmuş iken debbâğ esnâfı cülûd-ı mezkûreyi ber-vech-i muharrer iştirâdan imtinâ' etmeleriyle suâl olunup rızâ-dâde oldukları üzere cümle ağnâm derilerini yirmi üçer buçuk paraya iştirâlarına tenbîh olunmak murâdımızdır dediklerinde debbâğân esnâfı cevâblarında işbu yedimizde olan bir kıt'a mufassal ve meşrûh fermân-ı âlîde zikr ve beyân olunduğu üzere mukaddemâ kasab esnâfı [**4a**] bizimle yine zam iddi'âsıyla münâza'a eylediklerinde bizler Ayasofya-i kebîr ve Selîmiye Vakıfları'na merbût olduğumuzdan mâ'adâ umûr-ı mühimme altında olduğumuza binâen iki para zamla on sekiz buçuk paraya iblâğ olunup ve fîmâ-ba'd işbu nizâmın mugāyiri hareket hangi tarafdan zuhûr eder ise Selîmiye Vakf-ı şerîfi'ne yirmi beşer bin guruş nezre kat' olunmamızla tağyîrine bir vechile râzı değiliz, lâkin yedimizde olan fermân-ı âlî-şâna ve şurût-ı mu'teberemize kat'a halel gelmemek ve nizâmımız bozulmamak şartıyla ağnâm derilerinin fî-i sâbıkı olan on sekiz buçuk paranın üzerine beşer para zamla ancak işbu def'a tevârüd eden yirmi bin mikdârı ağnâm derileri vakit ve hâle nazaran yirmi üç buçuk paraya iştirâya eğerçi Bâb-ı Âlî'de rızâ-dâde olmuş idik. Bundan böyle tevârüd edecek

ağnâm derilerini fî-i maktû‘ası olan on sekiz buçuk paradan ziyâdeye iştirâ etmeyip ve yedimizde olan hutût-ı hümâyûnların bozulmasına kat‘a râzı değilleriz deyü mazmûnu min-külli’l-vücûh takrîr-i meşrûhlarına mutâbık şurût-ı nizâmlarını hâvî bir kıt‘a fermân-ı âlî-şân ibrâzlarıyla beynlerinde münâza‘aları imtidâdından sonra debbâğân esnâfı şurût ve kuyûdumuza kat‘a halel gelmeyip ve nizâmımız bozulmamak ve Rumeli ağnâmına ve işbu sene-i mübârekeden gayrı sinîn-i sâirede vürûd edecek ağnâma sirâyet etmemek şartıyla ancak vakit ve hâle nazaran işbu sene-i mübârekede Anadolu cânibinden vürûd etmiş işbu yirmi bin re’s ve vürûd edecek Karaman ağnâmı derilerini beşer para zamla yirmi üçer buçuk paraya iştirâya hâh ve nâ-hâh rızâ-dâde olmalarıyla kasab esnâfı dahi râzılar olup ol-vechile kat‘-ı nizâ‘ eylediklerini hâvî fermân-ı âlî sudûru niyâzında oldukları İstanbul Mahkemesi’nden huzûr-ı [âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 7 Ş sene 1222.

## 28 [4a-1] Tütüncü Mustafa Ağa’nın tütüncü dükkânı gediğini Yelpazecizade Molla Ahmed’e satması

*Tütüncü mahzeni bey‘ ve yedine sûret i‘tâsını istid‘â*

Ma‘rûz

Âsitâne-i aliyye’de Tahmis kurbünde vâki‘ Ma‘den Kalemi’nde mastûr ve mukayyed bir bâb duhânî mahzeni gediği ta‘bîr olunan âlât-ı lâzıme-i ma‘lûmeye bâ-sûret-i hümâyûn mâliki olan Duhânî Mustafa Ağa b. Mehmed nâm kimesne Tütüncüler Kethudâsı İbrahim Ağa ve Yiğitbaşı es-Seyyid Abdullah ve Şehremînli Mustafa Efendi ve sâir mazbûtü’l-esâmî ihtiyârlar hâzır oldukları hâlde meclis-i şer‘-i münîrde Yelpazecizâde işbu bâ‘isü’l-i‘lâm Molla Ahmed b. el-Hâc Ali nâm kimesne muvâcehesinde takrîr-i kelâm edip bâlâda mezkûr bir bâb duhânî mahzeni derûnunda mevcûde beyne’l-hıref gedik ta‘bîr olunur âlât-ı lâzıme-i ma‘lûmesini dört bin guruş semen-i makbûza tarafeynden bi’l-îcâb ve’l-kabûl bâtten ve sahîhan merkūm Molla Ahmed’e bi-safkatin vâhidetin bey‘ ü temlik ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl edip bey‘-i mezkûrun tağrîr ve gabnine ve bi’l-cümle gedik husûsuna müte‘allika âmme-i de‘âvîden herbirimiz âharın zimmetini kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt eyleyip fîmâ-ba‘d zikr olunan bir bâb tütüncü mahzeni gediğinde benim aslâ ve kat‘a alâka ve medhalim kalmayıp merkūm Molla Ahmed’in mülk-i müşterâsı olmuşdur dedikde, ol dahi tasdîk etmeğin gedik-i mezkûrun kaydı Ma‘den Kalemi’nde bâyi‘-i merkūm Duhânî Mustafa Ağa’nın üzerinden ref‘ ü terkîn ve merkūm Molla Ahmed üzerine kalem-i mezbûra kayd ü sebt ve vech-i meşrûh üzere yedine bir kıt‘a sûret i‘tâ olunmak bâbında istid‘â-yı inâyet eyledikleri İstanbul Mahkemesi’nden huzûr-ı [âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 15 Ş sene 1222.

## 29 [4a-2] Şerife Ayşe'nin, Haseki Mehmed Emin Ağa aleyhindeki kahveci dükkânı gediği satışının iptali talebi

*Mazbata derkenârı,*

Ma'rûz

Sâhibe-i arzuhâl mu'arrefetü'z-zât Şerife Âişe Hanım bt. es-Seyyid Mustafa meclis-i şer'-i enverde derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Haseki Mehmed Emin Ağa b. İbrahim tarafından husûs-ı âtîde vekâleti es-Seyyid Mehmed b. Abdullah ve Salih b. Mustafa şehâdetleriyle sâbit olan sulbiye kızı zâtı mu'arrefe Fatıma Hatun bt. el-mezbûr Haseki Mehmed Emin Ağa mahzarında İstanbul'da Sultan Ahmed Câmi'-i şerîfi kurbünde Atmeydanı'nda Firuzağa Câmi'-i şerîfi karşısında kâin bir bâb kahve dükkânı gediğini müvekkil-i mezbûr Mehmed Emin Ağa bundan akdem Başmuhâsebe'de mukayyed mu'teber gediklerden olmak şartıyla bana yedi yüz guruş semen-i makbûza bey', ben dahi iştirâ ve tesellüm etmiş idim. Lâkin gedik-i mezkûr mukayyed ve mu'teber gediklerden olmamağla dükkân-ı mezkûrun mutasarrıfları bu esnâda fesh-i icâre birle gedik-i mezkûru mahv ve ilgā etmeleriyle semen olmak üzere medfû'um olan yedi yüz guruşu şartla bey'in fesâdına binâen müvekkil-i mezbûrdan istirdâd ederim deyü ba'de'd-da'vâ vekîl-i mezbûr cevâbında gedik-i mezkûru müvekkil-i mezbûr yedi yüz guruş semen-i makbûza bey'ini ikrâr, lâkin şart-ı mezkûru inkârından mâ'adâ işbu yedimde olan bir kıt'a tahvîl mantûkunca müvekkilim babam mezbûr gedik-i mezkûru müdde'iye-i mezbûreye cânib-i bey'inde müdde'iye-i mezbûrenin karındaşı işbu hâzır bi'l-meclis müderrisîn-i kirâmdan es-Seyyid Mustafa Efendi tarafından vekîli olarak akdiyle iştirâ ve gedik-i mezkûre ve semen-i merkūma ve sâire müte'allika âmme-i da'vâdan müvekkilim mezbûrun zimmetini müvekkilesi müdde'iye-i mezbûreye izâfetle bi'l-vekâle kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt etmiş idi deyü eylediği ibrâ ve kabûl müdde'âsını müdde'iye-i mezbûre ve hâzır-ı mezbûrdan her biri inkâr etmeleriyle vekîl-i mezbûr beyâna havâle olunup bir dahi meclis-i şer'a gelmemekle henüz da'vâlarına faysal verilmeyip bu vechile mazbût olmağın imtisâlen li'l-emri'l-âlî sûret-i zabtı İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 29 Receb sene 1222.

## 30 [4a-3] İpek dolapçıları esnafı ile ibrişim bükücü esnafının çapar olarak bilinen ipeği birlikte imal etmeleri

*Dolapçı esnâfı çaparcılar nizâ'ı,*

Ma'rûz

Ashâb-ı arzuhâl Harîr Dolapçıları Esnafı Kethudâsı Mehmed Said Ağa ve esnâfından es-Seyyid Mehmed ve el-Hâc Mustafa ve Ahmed Efendi ve Mehmed

Emin ve es-Seyyid Mehmed ve Mehmed Ârif ve Ali ve Hüseyin ve Süleyman ve sâirleri Çarşamba günü Arz Odası'nda huzûr-ı hazret-i kāimmakām-ı âlî-makāmda ve ba'dehû du'âhânemizde ma'kūd meclis-i şer'-i enverde kazzâz ustabaşılarından Aslan ve Yako ve Yasef ve diğer Yasef ve Salamon ve İsak ve Nesim ve Sabatay ve Davit ve Haşır ve Çukacıoğlu Salamon ve sâirleri hâzırûn oldukları hâlde derûn-ı arzuhâlde mezkûr İstanbul'da Fazlı Paşa Sarayı'nda mütemekkin ibrişim bükücü ustalarından Ahmed ve Seyyid Mehmed ile Kirkor ve Yorgo ve Kigork ve Bedros ve Takor ve Agob ve Andon ve sâirleri muvâcehelerinde bizler ve ibrişim bükücü tâifesi kadîmden hâzırûn-ı mersûmûn kazzâz esnâfının ecîrleri olmamızla kadîmü'l-eyyâmdan beri san'atımızdan olup işbu yedimizde tecdîdden olan fermân-ı âlîde mezkûr çapar ta'bîr olunur harîri gerek bizler ve gerek mezbûrûn cümlemiz iştirâk üzere ücret ile i'mâl ve tarafeyn bir birlerimizin i'mâline kat'a müdâhale etmeyip evlâd ü iyâlimizle ta'ayyüş üzereler iken mezbûrûn bundan akdem i'mâl eyledikleri beher tefe harîrde Selîmiye Vakf-ı şerîfi'ne mâl sâhibleri olan kazzâz esnâfının verdikleri otuz parayı kābız-ı mâlları olan Muhtâr zimmî kazzâz esnâfından cem' ü tahsîl ve cânib-i vakf-ı şerîfe edâ ve teslîmde suhûlet için bizimle iştirâke kanâ'at etmeyip i'mâlini bir-takrîb kendülere hasr ve tahsîs ve bizlere gadr-ı sarîh etmeleriyle suâl olunup mezbûrûnun mahsûsiyetleri men' olunup kadîmî üzere bizim dahi iştirâken i'mâlimize ruhsat-ı şer'î verilmek murâdımızdır deyü ba'de'd-da'vâ ve's-suâl ibrişim bükücü cevâblarında yedimizde olan bir kıt'a i'lâmda zikr ü beyân olunduğu üzere müdde'iyûn-ı mezbûrûn çapar ta'bîr olunur harîr i'mâlini rızâlarıyla bize terk ve tahsîs etmişler idi. Kadîmî üzere ruhsat verilür ise kābız-ı mâl-ı mersûma otuz parayı tahsîlde su'ûbet olacağı derkârdır deyü çapar ta'bîr olunur harîrin kadîmden dolabçı esnâfı ile iştirâk üzere ücret ile i'mâl eylediklerini ve bundan akdem bir-takrîb kendülere hasr etdirdiklerini ikrâr ü i'tirâf etmeleriyle mûcebince zikr olunan çapar ta'bîr olunur harîrin kadîmî üzere cümlesinin i'mâlleri iktizâ eylediği tarafeyne ba'de't-tefhîm kazzâz esnâfı hâzırûn-ı mezbûrûn tarafeynin i'mâl eyledikleri beher tefe harîrde cânib-i vakf-ı şerîfe veregeldikleri otuzar parayı mâllarından tamamen kabza memûra edâ ve teslîme ve eğer edâda muhâlefet için harîr kaçırırlar ise beher tefe harîrde cânib-i vakf-ı şerîfe üç yüz guruş nezir ve dolapçı esnâfı dahi kazzâz esnâfının cânib-i vakfa vermeğe ta'ahhüd eyledikleri otuz parayı tamamen verdiklerini tahkīk etmedikçe i'mâl eyledikleri harîri kazzâza teslîm etmemeğe ta'ahhüd ve eğer kable't-tahkīk teslîm ederler ise kezâlik beher tefe harîrde cânib-i vakf-ı şerîfe yüz elli guruş nezir vermeğe ta'ahhüd ve kethudâları Said Ağa dahi tekeffül etmeleriyle ibrişim bükücü esnâfının mücerred mukaddemâ ta'ahhüde mebnî mugāyir-i kadîm ve muhâlif-i emr-i âlî bize mahsûsdur demeleri hilâf-ı şer'-i şerîf olmağla kelâmlarına iltifât olunmayıp **[4b]** kadîmî üzere çapar ta'bîr olunur harîri iştirâken ücret ile dolabçı esnâfının dahi i'mâlleri iktizâ edip fîmâ-ba'd ibrişim bükücü esnâfı tarafından mahsûsiyet iddi'âsıyla müdâhale

etdirilmemek bâbında dolabçı esnâfı yedlerinde olan emr-i âlînin istihkâmını hâvî ve dolabçı esnâfı cümlesi ehl-i islâm olup kadîmü'l-eyyâmdan beri kethudâları içlerinden iltimâslarıyla bâ-hüccet-i şer'iye nasb olunagelmekle ecânibden kimesneye kethudâlık-ı mezkûre kat'a müdâhale etdirilmemesini muhtevî bâlâsı tuğrâ-yı garrâ ile müveşşah bir kıt'a fermân-ı âlî-şânım esnâf-ı merkūme yedlerine inâyet ve ihsân ve taraf-ı vakf-ı şerîfe dahi ilmühaberi i'tâ olunmak üzere istid'â-yı inâyet eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî-gurreti Şa'bân sene 1222.

## 31 [4b-1] Eftero ve kardeşi Kokana'nın, kardeşleri Pandeli aleyhindeki miras davasında anlaşma sağlanması

*Mîrâsdan 30 guruşa sulh*

Ma'rûz

Havâss-ı refî'a kazâsına tâbi' Suyolu kurâlarından Kömürcü Belgrad karyesinde mütemekkin iken bundan akdem hâlik olan Panayot v. Tohari zimmînin verâseti sulbiye kebîre kızları Eftero ve Kokona Nasrâniyelere ve sulbî kebîr oğlu Pandeli zimmîye münhasıra ve mesele-i mîrasları dört sehmden olup iki sehmi oğlu mersûm Pandeli zimmîye ve birer sehmi mersûmetân Eftero ve Kokona Nasrâniyelere isâbeti tahakkukundan sonra arzuhâl eden şahsı mu'arrefe mersûme Eftero Nasrâniye asâleten ve mersûme Kokona Nasrâniye tarafından husûs-ı âtîde vekâleti şahsını ârifân Yorgaki v. Londari ve Petro v. Astoraki şehâdetleriyle sâbit olan Yani v. Karyofil zimmî vekâleten bi't-terâzî du'âhânemizde ma'kūd meclis-i şer'-i enverde li-ebeveyn karındaşları mersûm Pandeli zimmî muvâcehesinde karye-i mezbûrede kâin ma'lûmü'l-hudûd iki bâb mülk menzil babam ve mûrisimiz mersûmun ile'l-helâk mülkü olup ba'de helâkihî bize mevrûs olmuş iken mersûm Pandeli zimmî menzileyn-i mezkûreyni müstakıllen zabt edip ve hâric ez-defter-i kassâm terekesinden yüz elli guruş kıymetli bir kebîr kazgan ile nakden bin üç yüz guruşunu kabz edip ve iki sene mukaddem sağlığında dahi iki yüz on altı guruşluk ma'lûmü'l-mikdâr üzüm ve altmış guruşluk ma'lûmü'l-mikdâr kirazını dahi kabz ve istihlâk ve mûrisimiz mersûm kable'l-ahz hâlik olmağla hisse-i irsiye-i ma'lûmelerimizi taleb ederiz deyü eylediğimiz da'vâmızdan menzileyn-i mezkûreynden bir bâb menzil arsasını mersûm Pandeli mûrisimiz babamız hâlik-i mersûmun sağlığında Petro v. Astoraki zimmîden semen-i ma'lûme iştirâ ve malıyla üzerine menzil binâ ve işhâd eylediğini ve ol-vechile mülk-i mahzı olduğunu Dimitraki v. Londari ve Panayot v. Foti şehâdetleriyle muvâcehemizde isbât edip ve iki sene mukaddem kabz eylediği akçesi iki yüz on altı guruşa dahi sağlığında babamız mersûme def' ü teslîm eylediğini Dimitraki v. Mihal ve Mihal v. Kostandi şehâdetleriyle kezâlik muvâcehemizde isbât edip ve bin üç yüz guruş

müddeʿâmıza dahi şâhidimiz olmamağla mukaddemâ mersûm Pandeli zimmîyi tahlîf etdirmiş idik ve menzil-i mezkûrun birini dahi terekeden olarak sekiz yüz guruşa âhara beyʿ olunup sekiz yüz guruş semeni defter-i kassâma idhâl ve hisse-i irsiyemizi kabz etmiş idik. El-hâletü hâzihî mersûm Pandeli zimmî cihet-i irsden zimmetinde bize ancak otuz altı guruş deyni olduğunu ikrâr edip mâʿadâ münkir olduğu bir kazgan ve altmış guruşluk kirazdan hisse-i irsiye müddeʿâmızdan dahi bâ-tavassut-ı muslihîn mersûm Pandeli zimmî ile katʿa liʾn-nizâʿ otuz guruş üzerine baʿdeʾs-sulh veʾl-kabûl mukır olduğu otuz altı guruş ve bedel-i sulhdan dahi otuz guruş ki cemʿan altmış altı guruşdan mâʿadâ ziyâdesine ve zikr olunan husûslara ve biʾl-cümle kalîl ü kesîr ve maʿlûm ü mechûl tereke-i hâlik-i mersûma ve sâire müteʿallika mutlakan âmme-i daʿvâdan karındaşımız mersûm Pandeli zimmînin zimmetini kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt eyledik deyü baʿdeʾl-ikrâr veʾt-tasdîk ibrâdan müstesnâ meblağ-ı mecmûʿ-ı mezkûr asıl ve müvekkile-i mersûmetâna zimmetinde deyn-i sahîhi olduğunu mersûm Pandeli katʿa ikrâr ve biʾt-taleb edâsıyla ilzâm olunduğu İstanbul Mahkemesiʾnden huzûr-ı [âlîlerine iʿlâm olundu.]

Fî 19 Ş sene 1222.

## 32 [4b-2] Seyyid Mustafa ve Seyyid Halil'in tütüncü dükkânı gediğini Hacı Mehmed Ağa'ya satmaları

*Tütüncü gediğini âhara beyʿ, yedine sûret iʿtâ olunmasını istidʿâ*

Maʿrûz

Maʿden kaleminde mukayyed tütüncü gediklerinden olup İstanbul'da Tahmis etrâfında Taş Mahzenler demekle maʿrûf mahzenlerden bir bâb kadîm tütüncü mahzeni derûnunda mevcûde beyneʾl-hıref gedik taʿbîr olunur âlât-ı lâzıme-i maʿlûmenin bâ-sûret-i hümâyûn mâlikleri es-Seyyid Mustafa b. es-Seyyid Ali ve es-Seyyid Halil b. es-Seyyid el-Hâc Ali nâm kimesneler tütüncüler kethudâsı ve yiğitbaşıları ve ihtiyârlarından mazbûtüʾl-esâmî kimesneler hâzır oldukları hâlde meclis-i şerʿ-i münîrde el-Hâc Mehmed Ağa b. Mehmed muvâcehesinde her biri takrîr-i kelâm edip bâlâda mezkûr bir bâb tütüncü mahzeni derûnunda mevcûde biʾl-münâsafe mâlikler olduğumuz âlât-ı lâzıme-i maʿlûmeleri üç bin guruş semen-i makbûza tarafeynden biʾl-îcâb veʾl-kabûl bâtten ve sahîhan merkūm el-Hâc Mehmed Ağa'ya bi-safkatin vâhidetin beyʿ ü temlik ve teslîm eylediğimizde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl edip mebîʿ-i mezkûrun tağrîr ve gabnine ve biʾl-cümle gedik husûsuna müteʿallika âmme-i deʿâvîden her birimiz âharın zimmetini kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt eyleyip fîmâ-baʿd zikr olunan tütüncü mahzeni gediğinde bizim aslâ ve katʿa alâka ve medhallerimiz kalmayıp merkūm el-Hâc Mehmed Ağa'nın mülk-i müşterâsı olmuşdur dediklerinde ol dahi tasdîk etmeğin ber-mûceb-i şurût-ı nizâm-ı merʿiye mârrüʾz-zikr kadîm ve

mu‘teber tütüncü gediğinin Ma‘den Kalemi’nden kaydı bâyi‘ân-ı mezbûrân es-Seyyid Mustafa ve es-Seyyid Halil üzerlerinden ref‘ ü terkîn ve müşteri-yi merkûm el-Hâc Mehmed’in ismine tasrîhan kalem-i mezbûra kayd ü sebt birle yedine sûret i‘tâsını istid‘â ve istirhâm eylediği İstanbul Mahkemesi’nden huzûr-ı [âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 24 Ş sene 1222.

## 33 [4b-3] Togodoş v. Mihal’in, Nikola v. Petro aleyhindeki mücevher kuşak ve rehin davasının reddedilmesi

*Mücevher altın kuşak rehin men‘i*

Ma‘rûz

Arzuhâl eden sâbık Mora tercümânı Togodoş v. Mihal zimmî bi’d-defa‘ât Çarşamba günü Arz Odası’nda huzûr-ı hazret-i kāimmakām-ı âlî-makāmîde ma‘kūd meclis-i şer‘-i enverde Dülger kalfalarından derûn-ı arzuhâlde merkūmü’l-ism Nikola v. Petro zimmî muvâcehesinde müdde‘î-i mersûmun hâlen hizmetkârı Zantalı Dimitri Livic v. İstati zimmî hâzır olduğu hâlde işbu târihden iki sene mukaddem hizmetkârım hâzır-ı mersûm Dimitri Livic risâletiyle mersûm Nikola Kalfa’dan üç def‘ada karz aldığım yedi yüz guruş deynim mukābelesinde malımdan iki bin beş yüz guruş kıymetli iki başlı bir çift mücevher altın kuşağımı hâzır-ı mersûm yediyle mersûm Nikola Kalfa’ya irsâl ve yedine rehin vaz‘ ve teslîm etmiş idim. Hâlâ edâ-yı deyn birle rehn-i mezkûru fek ve bana teslîme mersûm Nikola Kalfa’ya tenbîh olunmak murâdımdır deyü ba‘de’d-da‘vâ ve’s-suâl mersûm Nikola Kalfa cevâbında ben malımdan hâzır-ı mersûma sekiz yüz guruş karz verip zikr olunan kuşağı hâzır-ı mersûm kendi malı olmak üzere deyn-i mezkûru mukābelesinde yedime rehin vaz‘ ve teslîm edip ba‘dehû deyn-i mezkûru olan sekiz yüz guruşu hâzır-ı mersûm bana edâ ve teslîm ben dahi yedimde rehin olan kuşağ-ı mezkûru malı olmak üzere hâzır-ı mersûm yedine fek ve teslîm etmiş idim deyü müdde‘î-i mersûma akçe ikrâzını ve zikr olunan kuşak müdde‘î-i mersûmun malı olduğunu ve yedinden irtihânını hâzır-ı mersûm ile her biri inkâr etmeleriyle müdde‘î-i mersûmdan ber-vech-i muharrer müdde‘âsına beyyine taleb olundukda lede’l-istimhâl ve’l-imhâl müddet-i mehl-i şer‘î mürûr edip ityân-ı beyyineden izhâr-ı acz ile istihlâf etmeğin mersûm Nikola zimmî bi’l-muvâcehe gıbbe’t-tahlîfi’ş-şer‘î mûcebiyle müdde‘î-i mersûm da‘vâ-yı mezkûresiyle mersûm Nikola zimmîye bilâ-beyyine mu‘ârazadan men‘ olunduğu İstanbul Mahkemesi’nden huzûr-ı [âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 19 Ş sene 1222.

## 34 [4b-4] İplikçi Esnafı Kethudası Mehmed Emin Efendi ve sair esnaf ileri gelenlerinin Ahmed Beşe ve Hasan Beşe'nin esnaflıktan çıkarılmalarını istemeleri

*İplikçi esnâfından ihrâç,*

Ma'rûz

Âsitâne-i sa'âdet'de iplikçi esnâfının Kethudâsı Mehmed Emin Efendi ve Yiğitbaşı Hasan ve mütevellî Abdi Ağa ve Aşcıbaşı Hasan Ağa ve Hasan Usta ve Hafız Ahmed ve el-Hâc Ali ve Mehmed Salih ve Ebûbekir ve Mahmud ve Hasan ve Mehmed ve diğer Mehmed ve el-Hâc Mehmed ve sâirleri meclis-i şer'-i enverde esnâf-ı merkūmeden Ahmed Beşe b. Mustafa ve Hasan Beşe b Mustafa mahzarlarında mezbûran kendi hâllerinde olmayıp cemî' menâhîyi mürtekib bed-fa'âl olduklarından kethudâ ve ustalarımıza itâ'at etmeyip aralık aralık sekrân olup üzerlerimize hücûm ve her birlerimize şütûm-ı galîza ile şetm ve nice nice fesâd ve fezâyihlerinden bir vechile mezbûrândan emîn ve rahatımız meslûb olmuşdur. Mezbûrândan vücûhla hoşnûd ve râzı değilleriz deyü her biri muvâcehelerinde teşekkî ve esnâf-ı merkūmeden ihrâc ve kâr-ı âhara sülûk eylemelerini iltimâs eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 21 Ş sene 1222.

## 35 [5a-1] İstanbul'da mevcut olan tuzcu dükkânlarına 4 adet dükkân ilave olunarak sayılarının 56'ya yükseltilmesi

*Tuz dükkânı mâddesi*

Ma'ruz,

Civâr-ı dârü's-saltanati's-seniyyede vaki' medîne-i Üsküdar ahâlisinden el-Hâc Ali Ağa ve Bitpazarı Kethudâsı el-Hâc Mehmed Ağa ve Dersi'âm Ahmed Efendi ve Tabib Mustafa Efendi ve İmâm Mehmed Kadri Efendi ve Gülfam Hatun İmâmı Hüseyin Efendi ve Kâtib Ahmed Efendi ve Hafız Mehmed Efendi ve Canbazlar Kethudâsı Mehmed Ağa ve Barutçu Hacı Mustafa Efendi ve es-Seyyid Hafız Mustafa Efendi ve Mahmud Ağa ve Bakkāl Musa Ağa ve es-Seyyid Mustafa Ağa ve Hacı Selim Ağa ve Hüseyin Ağa ve Hoca Hafız el-Hâc Ali Efendi ve Hafız el-Hâc Süleyman ve Debbâğ Yakub Ağa ve Ali Efendi ve es-Seyyid Mahmud Ağa ve Molla İbrahim ve Yağlıkçı Mehmed Ağa ve Hamamcı Hafız Osman Efendi ve Duhânî İbrahim Ağa ve Yorgânî el-Hâc Mehmed Ağa ve el-Hâc Mehmed Ağa ve el-Hâc Mustafa Ağa ve el-Hâc Osman Ağa ve el-Hâc İbrahim Ağa ve el-Hâc Ahmed Ağa ve sâirleri ile mahrûse-i Galata ahâlilerinden ve tuz tüccârından es-Seyyid el-Hâc Ali Ağa ve Kurszâde Mustafa Ağa ve Ketânî Hasan Ağa ve Çalık Yusuf

Ağa ve Oturakçı Hüseyin Ağa ve Ömer Ağa ve Yemenici Ali Ağa ve Ebûbekir Ağa ve Alâiyeli Mustafa Ağa ve sâirleri ve kasaba-i Tophâne ahâlisinden Kalafatzâde İsmail Ağa ve Haseki el-Hâc Mehmed Ağa ve Sirkecizâde es-Seyyid Mahmud Ağa ve es-Seyyid Ömer Ağa ve el-Hâc İsmail Ağa ve Hallâç Emin Ağa ve Mehmed Yazıcı ve eş-Şeyh Molla Mustafa ve Çadırcı Emin Ağa ve Duhânî es-Seyyid Ali Ağa ve Hatibzâde Hasan Ağa ve es-Seyyid Hüseyin Ağa ve sâirleri meclis-i şer'-i enverde Üsküdar'da tuzcu Sirkecioğlu es-Seyyid Ahmed ve el-Hâc Ömer oğulları Mehmed ve İbrahim ve Tarakçıoğlu el-Hâc Mustafa ve Galata'da Tuzcu Hasan ve Tophâne'de tuzcu es-Seyyid Mehmed ve Fındıklı'da tuzcu el-Hâc Mustafa ve yine Tophâne'de tuzcu Praşkova hâzır oldukları hâlde Tuzcular Kethudâsı Mehmed Usta ve yazıcıları es-Seyyid Mahmud ve esnâfından Ali Usta ve Seyyid Hüseyin Usta ve Hasan Usta ve Mustafa ve Ömer ve Ahmed ve sâirleri muvâcehelerinde el-yevm narh-ı cârî üzere pâk ve a'lâ tuz iştirâsıyla bizler istirâhât üzere olduğumuzu işbu yedimizde olan hâlâ Üsküdar kādısı mevâlî-i i'zâmdan fazîletlü es-Seyyid Mehmed Reşid Efendi'nin hâtemini hâvî bir kıt'a i'lâmı nâtık olmağla medîne-i Üsküdar'da üç bâb ve Galata ve Tophâne ahâlileri bizim dahi beldelerimizde beş bâb ki cem'an sekiz bâb tuz dükkânlarının gediklerine işbu hâzırûn-ı mezbûrûn mâlikler olup tüccârın taşradan celb eyledikleri tuz doğru Hasır İskelesi'ne gelip resm-i gümrüğü edâ olundukdan sonra esnâf-ı merkūme ve mezbûrlar iştirâ ve herkes dükkânlarında olan değirmenlerinde çekip ibâdullâha bey' ve bu vechile sâye-i pâdişâhîde ahâli-i fukarâ rahat ve âsâyiş üzere iken bu esnâda tuzcu esnâfı tuzun bey' ü şirâsı bize mahsûs ve münhasırdır deyü hâzırûn-ı mezbûrûnu men' ve tekdîrden hâlî olmadıkları bizim beldelerimizde muzâyakamıza bâ'is bir keyfiyet olmağla merkūmların müdâhaleleri men' ü def' olunmak murâdımızdır deyü ba'de'd-da'vâ ve's-suâl tuzcu esnâfı cevâblarında fi'l-hakīka tevârüt <<çeküp hâzırûn-ı mezbûrûn bizden döğülmüş tuz alıp>> eden tuz doğru iskele-i mezbûreye gelip resm-i gümrüğü edâ olundukdan sonra ancak iskele-i mezbûrede elli bir ve Sultan Bâyezid'de bir ki cem'an elli iki aded dükkânlarımızda olan değirmenlerde çekilip hâzırûn-ı mezbûrûn bizden döğülmüş tuz alıp dükkânlarında ibâdullâha bey' edegelmişlerdir deyüp takrîrlerine mutâbık bir kıt'a fermân-ı âlî ibrâzıyla hâzırûn-ı mezbûrûnun dükkânlarında ihdâs eyledikleri değirmenlerinde tuz çekdiklerine râzı değiliz, değirmenlerini ref' eylesinler deyü mümâna'atları ahâlinin muzayakaya dûçar olmalarına bâdî ve ahâlinin istid'âsı üzere sekiz kıt'a dükkân küşâdı esnâf-ı merkūmenin ihtilâl-i nizâmlarını müeddî bir keyfiyet olduğu tarafeyne ba'de't-tefhîm lâkin belde-i mezkûrelerin sekenesinin vakit ve hâle göre kesretinden bahisle birer tuzcu dükkânı kâfi ve vâfi olmağla medîne-i Üsküdar'da Hamam-ı kebîr kurbünde es-Seyyid Ahmed b. Mehmed ve Galata'da Arab Cami'i ittisâlinde Hasan b. Hüseyin ve Tophâne'de Praşkova v. Kosta ve Fındıklı'da el-Hâc Mustafa b. el-Hâc Halil ibkā ve İstanbul'da elli iki adede zamla cem'an elli altı adede iblâğ olunup ve

muhâfazası elzem erzâk makūlesinden olmağla ziyâde ve noksân olmayarak resm-i gümrüğü edâ olundukdan sonra işbu dört nefer ibkā olunan tuzcular dahi tuz iştirâ ve dükkânlarında olan değirmenlerinde çekip narh-ı cârî üzere ibâdullâha bey‘le fukarâ-yı beldenin istirâhâtları ve taraf-ı şâhâneye du‘â-yı hayr ile iştigāl eylemeleri bâbında istid‘â olunduğu üzere tuzcu esnâfının yedlerinde olan emr-i âlînin kaydı ref‘ ve terkīn ve sâir şurût-ı nizâmlarına halel gelmemek üzere elli iki adede dört aded dükkân dahi zamla elli altı adede iblâğ olunduğunu nâtık bir kıt‘a bâlâsı tuğrâ-yı garrâ-yı hazret-i cihân-dârî ile müveşşah fermân-ı âlî sudûru niyâzında oldukları İstanbul Mahkemesi’nden bi’l-iltimâs huzûr-ı [âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 21 Ş sene 1222.

## 36 [5a-2] Arabzade Mehmed’in tasarrufunda olan tütüncü dükkânı gediğinin Mehmed Salih Beşe’ye satılması ve gediğin başka bir dükkâna taşınması

*Tütüncü Gediği Nakli*

Ma‘rûz

Hâmiş-i arzuhâlde mastûr derkenâr nâtık olduğu üzere Ma‘den Kalemi’nde mukayyed tütüncü gediklerinden olup İstanbul’da Gedikpaşa’da bakkāl dükkânı karşısında kâin İmâm Mehmed Efendi dükkânı demekle ma‘rûf bir bâb tütüncü dükkânı derûnunda mevcûde beyne’l-esnâf gedik ta‘bîr olunur âlât-ı lâzıme-i ma‘lûmenin tedâvül-i eyâdî ile mâliki Arabzâde Mehmed b. Abdullah meclis-i şer‘-i münîrde tütüncü esnâfından Mehmed Salih Beşe b. Hasan muvâcehesinde ber-vech-i muharrer mâlik olduğum gedik ta‘bîr olunan âlât-ı lâzıme-i mezkûreyi merkūm Mehmed Salih Beşe’ye dört yüz elli guruş semen-i makbûza tarafeynden bi’l-îcâb ve’l-kabûl bâtten ve sahîhan bey‘ ve temlik ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl edip mebî‘-i mezkûrun tağrîr ve gabnine ve bi’l-cümle gedik husûsuna müte‘allika âmme-i de‘âvîden her birimiz âharın zimmetini kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt eyleyip fîmâ-ba‘d zikr olunan tütüncü gediğinde benim aslâ ve kat‘a alâka ve medhalim kalmayıp merkūm Mehmed Salih Beşe’nin mülk-i müşterâsı olmuşdur dedikde ol dahi ba‘de’t-tasdîk dükkân-ı mezkûrun mülk sâhibine lüzûmu oldukda gedik-i merkūmu âhar dükkâna nakl olunmak esnâfımızın bâ-fermân-ı âlî şurût-ı mer‘iyemizden olmağla gedik-i mezkûru kurb [ve] civârında yoğurthâne ittisâlinde Haremeyn-i Şerîfeyn Vakfı musakkafâtından bi’l-icâreteyn mutasarrıf olduğum menzilim tahtında kâin kimesnenin gediği olmayan bir bâb dükkânıma nakl ve ber-vech-i muharrer Kalemine kayd olunmak murâdımdır dedikde fi’l-hakīka bu makūle mukayyed ve mu‘teber olan gedikler hasbe’l-iktizâ kurb ve civârına nakli esnâf-ı merkūmenin bâ-fermân-ı âlî şurût-ı nizâm-ı mer‘iyelerinden olduğunu kethudâ ve yiğitbaşı

ve sâirleri meclis-i şer'de haber vermeleriyle zikr olunan Gedikpaşa'da bakkāl dükkânı karşısında kâin dükkânda İmâm Mehmed Efendi ismine mukayyed olan tütüncü gediği mârrü'z-zikr civârında mutasarrıf olduğu kendi menzili tahtında kâin dükkâna nakl ve mahâll-i evvelin kayd-ı atiki terkīn birle merkūmun ber-vech-i meşrûh bey'inden merkūm Mehmed Salih Beşe uhdesine kayd ve mahâll-i sânîde mu'teber olmak üzere yedine sûret i'tâsını istirhâm eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 21 Ş sene 1222.

## 37 [5a-3] Zarfçı Serkiz'e kefaletten dolayı olan borcunu ödemesi hususunda Maryem bt. Avadik'e tenbihte bulunulması

*400 guruş kefâlete hüküm*

Ma'ruz,

Arzuhâl eden Zarfçı Serkiz v. Bedros zimmî meclis-i şer'-i enverde şahsı mu'arrefe Maryem bt. Avadik nâm Nasrâniye muvâcehesinde mersûme Maryem Nasrâniyenin sadrî kebîr oğlu gāib ani'l-meclis Mosis zimmîye sene-i sâbıkā Ramazani'l-mübârekinin on beşinci günü çarşıda İmâm Ali Hanı'nda ikrâz ve teslîm eylediğim dört yüz seksen iki guruşun rızamla seksen iki guruşundan fâriğ olup bâkīsi olan dört yüz guruş bana deyni olduğunu nâtık gāib-i mersûm yedime bir kıt'a temessük i'tâ ve meblağ-ı mezkûra anası işbu mersûme Maryem Nasrâniye dahi bi'l-emr ve'l-kabûl kefîl ve zâmin olmağla meblağ-ı mezkûr dört yüz guruşu kefâlet-i mahkiyesine binâen mersûme Maryem Nasrâniyeden hâlâ taleb ederim deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-inkâr müdde'î-i mersûm ber-vech-i muharrer kefâlet müdde'âsını lede't-tezkiye müstakīm oldukları ihbâr olunan Kıbracı Artin v. Markar ve Kuyumcu Abraham v. Avanes zimmîler şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe isbât etmeğin mûcebiyle meblağ-ı mezkûr dört yüz guruşu müdde'î-i mersûm Serkiz zimmîye bi-hükmi'l-kefâle edâ ve teslîme mersûme Maryam Nasrâniyeye tenbîh olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 22 Ş sene 1222.

## 38 [5b-1] Abacı Seyyid İbrahim'e havaleden dolayı olan borcunu ödemesi hususunda Sarandi v. Hıristo'ya tenbihte bulunulması

*434 guruş havâleten hüküm,*

Ma'rûz

Bâ'isü'l-i'lâm Abacı es-Seyyid İbrahim b. Ömer meclis-i şer'-i enverde Kalpakçı Sarandi v. Hıristo zimmî muvâcehesinde benim eşyâ-yı ma'lûme semeninden

gāib ani'l-meclis Dimitri zimmî zimmetinde dört yüz elli guruş alacağım olup gāib-i mersûmun dahi işbu mersûm Sarandi zimmî zimmetinde cihet-i deyn-i şer'îden dörtyüz elli guruş alacağı olmağla gāib-i mersûm bin iki yüz yirmi iki senesi Saferi'l-hayrın gurresi günü üçümüz bir meclisde iken medyûnum gāib-i mersûm beni dört yüz elli guruş deyni ile işbu mersûm Sarandi zimmî üzerine havâle-i mukayyed ile havâle ve her birimiz havâleyi kabûl etmemizle meblağ-ı mezkûr cihet-i havâleden bana deyni olduğunu mersûm Sarandi zimmî ikrâr ve târih-i mezkûr ile yedime işbu bir kıt'a deyn temessükünü i'tâ etdikden sonra meblağ-ı mezkûrun on altı guruşunu bana edâ ve teslîm edip bâkīsi olan dört yüz otuz dört guruşu bi-hükmi'l-havâle mersûm Sarandi zimmîden hâlâ taleb ederim deyü ba'de'd-da'vâ ve's-suâl mersûm Sarandi zimmî cevâbında gāib-i mersûma ol-mikdâr deyni olduğunu ikrâr lâkin havâle ve kabûl vukū'unu inkâr etmekle müdde'î-i mezbûr ber-vech-i muharrer müdde'âsını Mehmed Tâhir Ağa b. Abdullah ve Osman Ağa b. Hasan nâm şâhideyn-i mu'addileyn şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î isbât etmeğin mûcebiyle meblağ-ı bâkī-i mezkûr dört yüz otuz dört guruşu bi-hükmi'l-havâle müdde'î-i mezbûra edâ ve teslîme mersûm Sarandi zimmîye tenbîh olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden bi'l-iltimâs huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 17 Ş sene 1222.

## 39 [5b-2] Eski Kozbekçilerinden Halil Ağa'ya havaleden dolayı olan borcunu ödemesi hususunda Ömer Ağa'ya tenbihte bulunulması

*186 guruş hüküm,*

Ma'rûz

Sâbıkā Kozbekçisi derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Halil Ağa b. Mustafa tarafından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl olduğu Hüseyin Ağa b. Ali ve Ahmed b. Mahmud şehâdetleriyle sâbit olan Mehmed Mesud b. Mehmed meclis-i şer'-i enverde sâhib-i arzuhâl Boyabâdîzâde Ömer Ağa b. Ömer mahzarında mezbûr Ömer Ağa zimmetinde müvekkilim mezbûr Halil Ağa'nın ma'lûmü'l-kıyye süd semeninden ba'de'l-hesâb altı yüz altmış bir guruş alacak hakkı olup meblağ-ı mezbûru mezbûr Ömer Ağa'dan bi'l-vekâle hâlâ taleb ederim deyü da'vâ eylediğimde mezbûr Ömer Ağa dahi cevâbında cihet-i mezkûreden müvekkilim mezbûra ol-mikdâr guruş deyni olduğunu ikrâr, lâkin meblağ-ı mezkûrun dört yüz yetmiş beş guruşunu işbu hâzır bi'l-meclis Haseki Mehmed Ağa b. Ali zimmetinde benim dahi ol-mikdâr alacağım olmağla üçümüz bir meclisde iken dâyinim müvekkil-i mezbûru ol-mikdâr deynim ile hâzır-ı mezbûr üzerine havâle-i mukayyede-i sahîha-i şer'iye ile havâle ve her biri havâleyi ba'de'l-kabûl ancak zimmetimde yüz seksen altı guruş bâkī deynim kalıp mâ'adâ dört yüz yetmiş beş guruşdan zimmetim berîe

olmuşdur deyü ba'de'd-def' ve'l-inkâr dâfi'-i mezbûr Ömer Ağa def'-i mezkûrunu lede't-tezkiye adâletleri zâhire Ömer Ağa b. Osman ve es-Seyyid İsmail Beşe b. es-Seyyid Eyüb şehâdetleriyle vekîl-i mezbûr Mehmed Mes'ûd ve hâzır-ı mezbûr Haseki Mehmed Ağa muvâcehelerinde ber-nehc-i şer'î ba'de'l-isbât mûcebiyle dört yüz yetmiş beş guruşu bi-hükmi'l-havâle müdde'î-i vekîl-i mezbûra merkūm Haseki Mehmed Ağa'nın edâ ve teslîmi iktizâ edip ve mezbûr Ömer Ağa'nın ikrâr ü i'tirâfıyla lâzım gelen yüz seksen altı guruşu müdde'î-i vekîl-i mezbûra edâ ve teslîme mezbûr Ömer Ağa ilzâm olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu.]

## 40 [5b-3] Markos v. Karabet'in Kartal'da Soğancıbaşızade Fırını ile alakalı Ekmekçi Petro aleyhindeki davasının reddedilmesi

*Kartal'da ekmekçi fırını nizâ'ı*

Ma'rûz

Arzuhâl eden Markos v. Karabet zimmî meclis-i şer'-i enverde zikri âtî ekmekçi fırını gediğine bâ-hüccet şirâen mâlik olmağla vaz'-ı yedi mütehakkık olan Ekmekçi Petro v. Hıristo zimmî muvâcehesinde Ali Ağa b. el-Hâc Ahmed hâzır olduğu hâlde medîne-i Üsküdar'da Kartal karyesinde kâin Soğancıbaşızâde Fırını demekle ma'rûf bir kıt'a ekmekçi fırını ber-mûceb-i temessük-i mütevellî hâzır-ı mezbûr Ali Ağa'nın taht-ı tasarrufunda ve derûnunda mevcûde gedik âlât-ı ma'lûmesi dahi mülkü olmağla gedik âlâtını mezbûr Ali Ağa bundan akdem semen-i ma'lûma mersûm Petro zimmîye bâ-hüccet bey' ve teslîm, ol dahi iştirâ ve tesellüm edip ol-vechile mülk-i müşterâsı olmağla vaz'-ı yed edip lâkin yedimde olan Kapan nâib-i sâbıkın inhâsına mebnî i'lâmda beş bâb ekmekçi fırınları ve iki bâb çörekçi ve simitçi fırınları gediklerine mâlik olup bundan akdem medyûnen firâr eden Yorgi ve Nikola ve Aksandi zimmîlere şurût üzere nasb olunan vasî bey'inden semen-i ma'lûme şurût üzere bana bey' ve teslîm olunan yedi kıt'a fırın gediklerinin altı kıt'asını işbu hâzır bi'l-meclis Yorgi zimmîye ben semen-i ma'lûme bey' ve teslîm bir kıt'asını mülkümde ibkā etmiş olup ve mukaddemâ fırın-ı mezkûr gediği taht-ı icâremde iken hâzır-ı mezbûr Ali Ağa'ya gedik kirâsı dahi vermemeğe mücerred i'lâm-ı mezkûrda yedi kıt'a fırın gediği muharrer olup hâzır-ı mezbûr Ali Ağa'nın mersûm Petro zimmîye bey' eylediği Soğancıbaşızâde Fırını gediği benim olmak iktizâ edip mülkümde ibkā eylediğim bir kıt'a gedik mersûm Petro zimmînin olup vaz'-ı yed eylediği gedik olmuş olmağla gedik-i mezkûru dahi benim zabt ve tasarrufum iktizâ eder iken mersûm Petro zimmî âhar arzuhâl hâmişinde mastûr Başmuhâsebe derkenârı nâtık olduğu üzere senin şurût üzere iştirâ ve ba'dehû hâzır-ı mersûma bey' eylediğin ancak altı kıt'a fırın gediğidir deyü gedik-i mezkûru fuzûlî zabt etmekle suâl olunup Soğancıbaşızâde Fırını gediğinden keff-i yed ve bana teslîme

tenbîh olunmak murâdımdır deyü takrîr-i meşrûhu üzere Başmuhâsebe derkenârı ancak altı kıt'a fırın gediği bey' ü şirâ olunduğunu ve Soğancıbaşızâde Fırını gediği hâzır-ı mezbûrun mülkü olup ve gedik kirâsı dahi verdiğini ve ba'dehû mersûm Petro zimmîye bey' eylediğini ve ol-vechile mersûm Petro zimmînin bâ-hüccet mülk-i müşterâsı olduğunu mukırr u mu'terif iken mücerred Kapan Nâib-i sâbıkın inhâsıyla yedimde olan i'lâmın yedi kıt'a gedik deyü tahrîr olunmuş olduğundan Soğancıbaşızâde Fırını gediği dahi benim olmuş olur demesi meşrû' olmamağla mersûm Petro zimmîye suâl dahi teveccüh etmeyip müdde'î-i mersûm Markos zimmî da'vâ-yı mezkûresiyle mersûm Petro zimmîye bî-vech mu'ârazadan men' olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 25 Ş sene 1222.

## 41 [5b-4] Derviş Seyyid Mustafa ve Ahmed Efendi'ye fırın ve değirmen kirasından olan borcunu ödemesi hususunda Nikola'ya tenbihte bulunulması

*Küçükpazar'da Ekmekçi fırını nizâ'ı*

Ma'rûz

İstanbul'da Küçükpazar'da kâin bir kıt'a ekmekçi fırını derûnunda beş taşlı ekmekçi değirmeninin bâ-temessük-i mütevellî nısfına mutasarrıf olan Derviş es-Seyyid Mustafa b. es-Seyyid İsmail asâleten ve nısf-ı âharına mutasarrıf Ahmed Efendi b. Mehmed tarafından vekâleti mezbûr Derviş es-Seyyid Mustafa ve Mustafa Ağa b. Abdullah şehâdetleriyle sâbit olan es-Seyyid Mehmed Ağa b. İbrahim vekâleten meclis-i şer'-i enverde fırın ve değirmen-i mezkûrlarda mukaddemâ beher şehr altmışar guruş kirâ ile müşâhereten müstecir olan Nikola v. Nikoliçe zimmî muvâcehesinde mersûm Nikola zimmî bundan akdem değirmen ve fırın-ı mezkûrda beher şehr elli guruş kirâ ile dokuz ay bi'l-müşâhere müsteciren mütemekkin olmağla müddet-i mezkûrede zimmetinde müctemi' olan dörtyüz elli guruşun iki def'ada yüz otuz beş guruşunu ahz ü istifâ etmemizle bâkīsi olan üç yüz on beş guruşu hâlâ taleb ederiz deyü ba'de'd-da'vâ ve's-suâl, mersûm Nikola zimmî cevâbında bi-tamamihi ikrâr ü i'tirâf edip lâkin fırın ve değirmen-i mezkûr ol esnâda ta'mîre muhtâc olmağla mezbûrânın emirlerinsiz malımdan ol-mikdâr guruş sarf etmiş etmemle meblağ-ı bâkī-i mezkûru masrûfuma takas ederim deyü takrîr-i meşrûhu üzere emirlerinsiz masrûf müdde'âsı meşrû' olmamağla kelâmına iltifât olunmayıp bî-vech mu'ârazadan ba'de'l-men' ikrâr ü i'tirâfıyla lâzım gelen meblağ-ı bâkī-i mezkûr üç yüz on beş guruşu müdde'iyân-ı mezbûrâna edâ ve teslîme mersûm Nikola zimmîye tenbîh olunduğu bi'l-iltimâs İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 21 Ş sene 1222.

## 42 [6a-1] 1222 Senesi Ramazan başlangıcının minarelerde kandil yakılarak ilan edilmesine dair ferman

*Ferman,*

Bâ-sah.

İstanbul kādısı fazîletlü efendi,

İşbu i'lâmları mübârek rikâb-ı kamer-tâb-ı hüsrevâneye arz olundukda leyle-i merkūmede îkād-ı kanâdîl olunmasını mutazammın hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûn şeref-rîz-i sudûr olmağla ber-muktezâ-yı hatt-ı hümâyûn leyle-i mezbûrede kanâdîl îkād eylemelerini bi'l-cümle selâtîn-i i'zâm cevâmi'-i şerîfesi kayyumbaşılarına tenbîh ve tekîde mübâderet eyleyesin deyü buyuruldu.

Fî 28 Ş sene 1222.

*Ramazan-ı şerîf sübûtu*

Dergâh-ı felek-bünyân ve bârgâh-ı âsumân unvânları turâbına ma'rûz-ı dâ'î-i şâkirü'l-ihsânlarıdır ki

Âsitâne-i sa'âdet sekenesinden es-Seyyid Halil Efendi b. es-Seyyid Mustafa meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkīrde kuzâtdan Mehmed Şâkir Efendi b. el-Hâc Ali mahzarında mezbûr Mehmed Şâkir Efendi zimmetinde işbu bin iki yüz yirmi iki senesi Şa'bâni'l-mu'azzamı'nın on yedinci gününe müeccel ve mev'ûd bir aded çetari semeninden on beş guruş alacağım olup ve işbu târih-i i'lâm günü olan yevm-i isneyn bi-hasebi'r-rü'ye Şa'bâni'l-muazzamın on yedinci günü olup ol-vechile ecel-i mezkûr hulûl etmekle meblağ-ı mezkûru mezbûr Mehmed Şâkir Efendi'den hâlâ taleb ederim deyü ba'de'd-da'vâ ve's-suâl mezbûr Şâkir Efendi cevâbında deyn-i müeccel-i mezkûru ikrâr ü i'tirâf, lâkin işbu târih-i i'lâm günü şehr-i mezbûrun on yedinci günü olup ecel-i mezkûr hulûl eylediğini inkâr etmekle müdde'î-i mezbûrdan ber-vech-i muharrer müdde'âsına beyyine taleb olundukda İstanbul'da Süleymâniye Câmi'-i şerîfi muvakkiti Mahmud Efendi b. Hasan ve Topkapısı kurbünde sâkin Dîvân Kalemi kâtiblerinden Süleyman Efendi b. Mehmed Şâkir'den her biri şehr-i sâbık Recebi'l-ferd'in yirmi dokuzuncu Cum'a günü Cumartesi gecesi ba'de'l-gurûb semâda gaym ve illet olduğu hâlde matla'-ı ehle olan ufk-ı garbda ve cevf-i semâda iki başları yukarı ve cânib-i kıbleye müteveccih iki sühâb beyninde hilâl-i Şa'bâni'l-mu'azzamı re'yü'l-ayn müşâhede eyledik ve işbu târih-i i'lâm günü Şa'bâni'l-mu'azzamın on yedinci günüdür. Biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyü her biri edâ-yı şehâdet-i şer'iye eylediklerinde gıbbe ri'âyeti şerâiti'l-kabûl şehâdetleri makbûle olmağın mûcebiyle gurre-i Şa'bâni'l-muazzam Cumartesi gününden olduğuna ba'de'l-hükm işbu târih-i i'lâm günü şehr-i mezbûrun on yedinci günü olduğu sâbit olup ecel-i merkūm hulûl etmiş olmağla meblağ-ı mezkûr on beş guruşun müdde'î-i

mezbûra edâsıyla mezbûr Şâkir Efendi ba'de'l-ilzâm bu sûretde Cumartesi'den tekmîl-i selâsîn ile Pazartesi günü gurre-i Ramazani'l-mübârek olup sıyâma şürû' ve ikdâm emr-i savâbü'l-ihtimâm olmağla kudûm-ı meymenet-lüzûm-ı mâh-ı mübârekini tebşîr ve i'lân ve sürûr-ı endâz-ı kulûb-ı ehl-i îmân olmak için âdet-i hasene-i saltanat-ı seniyye ve de'b-i sa'âdet-i hilâfet-i Osmaniye üzere kāmet-i zîbâ-yı minârât-ı cevâmi'-i câmi'atü'l-berekât ilbâs-kubâ-yı zerîn-nisâr-ı kanâdîl ile tezyîn olunmak bâbında ısdâr-ı fermân-ı cihân-mutâ' menût-ı irâde-i aliyye-i vâcibetü'l-ittibâ' idüğü İstanbul Mahkemesi'nden âsitân-ı âsumân-unvânlarına i'lâm olundu. El-emrü li-veliyyü'l-emr.

Fî 17 Ş sene 1222.

## 43 [6a-2] Kürkçübaşı mahallesi halkının şikâyeti üzerine İmam Seyyid Mehmed Said'in kendi isteğiyle görevini Hafız Abdullah Efendi'ye devretmesi

*İmâmet tevcîhi*

Ma'rûz

Ashâb-ı arzuhâl İstanbul'da Cerrâhpaşa kurbünde Kürkçübaşı mahallesi ahâlisinden Abdurrahman Ağa ve el-Hâc Ahmed Ağa ve Mehmed Emin Odabaşı ve el-Hâc Mahmud Efendi ve es-Seyyid Mahmud Efendi ve Yağlıkçı Mustafa Ağa ve Müezzin Emin Efendi ve Ali Ağa ve Mehmed Emin Ağa ve el-Hâc Hasan Ağa ve İbrahim Ağa ve el-Hâc Mustafa Ağa ve el-Hâc Mehmed Ağa ve Hasan Ağa ve es-Seyyid Mehmed Efendi ve el-Hâc Mustafa Ağa ve Mehmed Ağa ve sâir mazbûtü'l-esâmî kimesneler meclis-i şer'-i enverde mahalle-i mezbûre İmâmı es-Seyyid Mehmed Said Efendi b. Abdurrahman muvâcehesinde mezbûr es-Seyyid Mehmed Said Efendi mahallemizde imâm olup lâkin kâffe-i ma'âsî ve menâhîyi mürtekib olmağla vücûhla kendüden hoşnûd ve râzılar olmayıp müstekrehimiz olmağla mezbûr es-Seyyid Mehmed Said Efendi imâmetden azil ve mahallemizden ihrâç olunmak murâdımızdır deyü münâza'aya mübâderet eylediklerinde beynleri ıslâh ve tevfîk olunmağla mezbûr es-Seyyid Mehmed Said Efendi, ben bâ-berât mutasarrıf olduğum İstanbul kādıları efendiler nezâretlerinde âsûde Kürkçübaşı Şemseddin Vakfı şerîfinden almak üzere yevmî on akçe vazîfe ile imâmet-i mezkûre cihetini hüsn-ı rızâ ve tayyib-i ihtiyârım ve ferâğ-ı mu'teber-i kat'î ile iki bin guruş bedel-i makbûz mukābelesinde lede'l-imtihân istihkākı nümâyân olup muhtâr-ı ahâli-i mahalle olan Hafız Abdullah Efendi b. Osman'a ferâğ ve tefvîz eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer tefevvüz ve kabûl etmekle ben rızâmla mahalle-i mezbûreden dahi hurûca ta'ahhüd eyledim ve imâmet-i mezkûrede kat'a alâkam kalmadı deyü ba'de'l-ikrâr ve't-tasdîk bu vechile külliyen kat'-ı münâza'a ve ref'-i muhâsama etmeleriyle imâmet-i mezkûre mezbûr es-Seyyid Mehmed Said

Efendi ferâğından muhtâr-ı ahâli olan mezbûr Hafız Abdullah Efendi'ye vazîfe-i mersûmesiyle tevcîh ve yedine berât-ı şerîf-i âlî-şân inâyet ve ihsân buyurulmak iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 21 Ş sene 1222

## 44 [6a-3] Avrupa tüccarından Kostantin v. Yorgi'ye olan borcunu ödemesi hususunda Yako v. David'e tenbihte bulunulması

*3113 guruş hüküm*

Ma'rûz

Arzuhâl eden Avrupa Tüccârı'ndan Kostantin v. Yorgi zimmî meclis-i şer'-i enverde derûn-ı arzuhâlde mastûrü'l-ism Kalpakçı Yako [v.] David Yahûdî muvâcehesinde mersûm Yako Yahûdî zimmetinde ma'lûmü'l-mikdâr deri semeninden bâ-temessük-i mütevellî üç bin yüz on üç guruş alacak hakkım olmağla meblağ-ı mezkûru mersûm Yako Yahûdîden hâlâ taleb ederim deyü ba'de'd-da'vâ ve's-suâl mersûm Yako Yahûdî cevâbında temessük-i mezkûru ve meblağ-ı merkūm cihet-i merkūmeden zimmetinde sahîhan deyni olduğunu ikrâr ü i'tirâf, lâkin benim müdde'î-i mersûmdan mâ'adâ on beş nefer kimesnelere dahi külliyetli deynim olup hâlâ edâya iktidârım olmamağla her biri rızâlarıyla beni tecîl etmişler idi. Mersûm Kostantin dahi sâir dâyinlerim misillü beni tecîl eylesin deyü takrîr-i meşrûhu üzere tasaddî eylediği da'vâsı mûvecceh olmamağla mersûm Yako Yahûdînin ikrâr ü i'tirâfıyla lâzım gelen meblağ-ı mezkûr üç bin yüz on üç guruşu müdde'î-i mersûm Kostantin zimmîye hâlâ edâ ve teslîme mersûm Yako Yahûdîye tenbîh olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 23 Ş sene 1222

## 45 [6a-4] Hanife bt. Mustafa'nın izinsiz bağırsak alıp kiriş imal etmemek üzere taahhütte bulunması

*Kirişçi esnâfına dâir*

Ma'rûz

Mahrûse-i Galata'da Mumhâne İskelesi'nde kâin Kirişhâne'de sâkinler kirişçi esnâfının yiğitbaşıları es-Seyyid el-Hâc Ahmed ve ustalarından el-Hâc Mustafa ve Küçük Mehmed ve Eyüb Çelebi ve Derviş Süleyman ve Hasan Beşe ve Hüseyin Beşe ve Hafız Ebûbekir ve Abdi Çelebi ve Abdullah ve sâirleri meclis-i şer'-i enverde mahrûse-i mezbûreye muzâfe kasaba-i Kasımpaşa'da sâkine zâtı mu'arrefe Hanife bt. Mustafa nâm hatun muvâcehesinde bizler Galata'ya mahsûs kirişci esnâfı olup yedimizde olan bâlâsı mübârek hatt-ı hümâyûn ile müveşşah işbu bir kıt'a

fermân-ı âlî-şân nâtık olduğu üzere Galata'nın derûn ve bîrûnunda ve havâlîsinde ve Kasaba-i Kasımpaşa'da ve Pîrîpaşa ve Hasköy ve Karaağaç ve Saidabâd karyelerinde ve Galata'ya tâbi' Tophâne ve Beşiktaş ve Ortaköy ve Kuruçeşme ve Rumeli Hisârı ve İstinye ve Yeniköy'den Kavak Hisârı'na varınca vâki' kasabât ve havâlîsinde zebh olunan bi'l-cümle hayvanâtın bağırsaklarını bizler alıp ecânibden kimesnenin hufyeten bağırsak alıp kiriş i'mâl ve âhara bey'i iktizâ etmez iken işbu mezbûre Hanife Kadın hudûdumuz olan Kasımpaşa'da hufyeten bağırsak iştirâ ve i'mâl edip ve hattâ işbu mu'âyene olunan kirişleri i'mâl ve âhara bey' eder iken ahz olunmağla suâl olunup fîmâ-ba'd bağırsak almayıp ve kiriş i'mâl etmemesi iktizâ eylediği mezbûreye tefhîm olunmak murâdımızdır deyü mazmûnu takrîr-i meşrûhlarına mutâbık bâlâsı mübârek hatt-ı hümâyûn ile müveşşah bir kıt'a fermân-ı âlî ibrâzıyla istirhâm eylediklerinde mezbûre Hanife Hatun cevâbında mazmûn-ı fermân-ı âlî-şânı bi-tamamihi ikrâr ü i'tirâf ve ber-mûceb-i emr-i âlî fîmâ-ba'd bağırsak almayıp ve kiriş i'mâl etmemek üzere bi'r-rızâ ta'ahhüd edip bu vechile külliyen kat'-ı münâza'a eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden bi'l-iltimâs huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 29 Ş sene 1222

## 46 [6b-1] Ekmekçi esnafına miri ambarlarından verilen buğdayın cins ve fiyatı

*Fiyât*

Ma'rûz

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu telhîs mûcebince Ramazan-ı Şerîf tertîbâtına mahsûben bu def'a mîrî anbarlarından habbâzân esnâfının tevzî'lerine ilâve olunan yirmi bin keyl Silivri hıntasının fiyâtı beher keyli doksan beşer paraya olduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 27 Ş sene 1222

## 47 [6b-2] Kefeli Camii İmamı Hafız Mehmed Efendi'nin mahalleden ihraç edilmesi

*Mahalleden ihrâc*

Ma'rûz

İstanbul'da Salmatomruk nâm mahâlde Ka'riye Atik Alipaşa mahallesi imâmı es-Seyyid Hafız İbrahim Efendi ve es-Seyyid Osman Ağa ve Ahmed Ağa ve Pazarbaşı Ömer Ağa ve es-Seyyid Ebûbekir Ağa ve Ahmed Ağa ve es-Seyyid Hasan Ağa ve Mehmed Nuri Efendi ve es-Seyyid Mustafa ve es-Seyyid Mehmed Ârif Efendi

ve Ali Efendi ve es-Seyyid Ahmed Efendi ve el-Hâc Osman ve es-Seyyid Ali ve Mehmed Çelebi Efendi ve Terâzici Mehmed Emin Ağa ve Haseki Osman Ağa ve Lütfullah Ağa ve Sarrâc Süleyman Ağa ve Molla Ali ve sâirleri meclis-i şer'-i münîrde mahalle-i mezbûrede vâki' Ebâ Said el-Hudrî hazretlerinin türbedârı ve mahalle-i mezbûre câmi'-i şerîfi kayyumu olan Kefeli Câmi'i imâmı Hafız Mehmed Râşid Efendi b. Süleyman muvâcehesinde mezbûr Hafız Mehmed Râşid Efendi mahallemizde sâkin olup lâkin kendi hâlinde ırzıyla mukayyed ve hizmetiyle meşgūl olmayıp bed-zebân ve hadîdü'l-lisân ve her birimize gûnâ-gûn ta'zîri mûcib elfâz ile itâle-i lisân ve menhiyâtı mürtekib olup bi'l-külliye kendüden emn ü rahatımız meslûb olmağla defa'âtle nush u pend eylediğimizde kat'a ısgā etmeyip bu misillü hilâf-ı şer'-i mutahhar evzâ' u etvârdan bir dürlü hoşnûd ve râzı değilleriz deyü muvâcehesinde sû-i hâlini ihbâr birle herbiri iştikâ ve mahalle-i mezbûreden ihrâc birle türbedâr ve kayyumluk hizmetine tarafından bir mütedeyyin ve mu'temed kimesneyi tevkîl etmeğe ta'ahhüd eylemesi matlûbumuzdur deyü istid'â eylediklerinde fîmâ-ba'd türbe-i şerîfe ve kayyumluk hizmetlerine ber-vech-i muharrer birer kimesneyi tevkîl ile mahalle-i merkūmeden birkaç gün mürûrunda hurûc etmek üzere ta'ahhüd eylediği İstanbul Mahkemesi'nden bi'l-iltimâs huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 28 Ş sene 1222.

## 48 [6b-3] Enfiyeci ustabaşılığından azledilen Yani ve Apostol'un yerine Yorgaki ve Hıristaki'nin ustabaşı tayin edilmesi

*Enfiyeci dükkânlarına dâir*

Ma'rûz

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu takrîr ve derkenâra nazar olundukda Âsitâne-i aliyye ve tevâbi'inde mevcûd kırk aded enfiyeci dekâkini gedikleri mutasarrıfları içlerinden dört neferini intihâb ve ihtiyâr ve üzerlerine ustabaşı nasb olunup dâimâ umûr-ı esnâfı şurût-ı nizâmlarına tatbîkan lâyıkıyla rü'yet ve idâre eylemeleri Haremeyn Mukāta'ası'nda kayd ve sûretleri ve Başmuhâsebe'den ilmühaberi i'tâ olunmuş olduğu müstebân olup ber-minvâl-i meşrûh içlerinden bi'l-intihâb mukaddemâ ustabaşı nasb olunmuş olan Apostol ve Yani ve Barnabas zimmîler ile İsak nâm Yahûdîden mersûmân Apostol ve Yani zimmîler sû-i hareketlerine binâen tard ve ihrâc ve yerleri hâlî ve mu'attal kalmağla bâlâda mezkûr kırk aded gedik mutasarrıfı mazbûtü'l-esâmî enfiyeci esnâfı meclis-i şer'-i münîrde içlerinden Yorgaki v. Manol ve Hıristaki v. Yasefaki zimmîler muvâcehelerinde mersûmân Barnabas ve İsak Yahûdî hâzır oldukları hâlde mukaddemâ içimizden muhtârımız olup üzerimize ustabaşı nasb olunan dört neferden Yani ve Apostol zimmîler cünhaları takrîbiyle tard ve ihrâç olunmağla

yerlerine işbu mersûmân Hıristaki ve Yorgaki zimmîler cümlemizin müntahab ve muhtârı ve kâr-güzâr ve müstakīm ve perhiz-kâr olmağla üzerimize ustabaşı nasb olunması ve hâzırân-ı mersûmânın ibkāsı murâdımızdır deyü ihbâr ve iltimâs eylediklerinde mersûmân Yorgaki ve Hıristaki zimmîler dahi esnâf-ı mersûmeye ustabaşı nasb ü ta'yîn olunduklarında onlar dahi kabûl ve hizmet-i lâzımesi olan umûr-ı esnâfı şurût-ı nizâmlarına tatbîkan lâyıkıyla rü'yet ve idâreye hâzırân-ı mersûmân ile ma'an ta'ahhüd etmeleriyle mersûmûn Hıristaki ve Yorgaki ve Barnabas ve İsak Yahûdîden her birinin ustabaşılıkları Haremeyn Mukāta'ası Kalemi'ne kayd ve yedlerine müceddeden başka başka sûret ve Başmuhâsebe'ye ilmühaberleri i'tâ olunmak iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 3 N sene 1222.

## 49 [6b-4] İbrahim Edhem Efendi'nin hamile olduğu gerekçesi ile iade etmek istediği Çerkes cariye Zibâ'nın hamile olmadığı anlaşıldığından isteğinin kabul olunmayacağı

*Câriye reddi men'i*

Ma'rûz

Sâhib-i arzuhâl müderrisîn-i kirâmdan İbrahim Edhem Efendi b. Yazıcı Mehmed Efendi tarafından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl olduğu Mustafa Ağa b. Ahmed ve Süleyman b. Abdullah nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olan Ahmed Ağa b. el-Hâc Mustafa nâm kimesne meclis-i şer'-i münîrde Esirci Seyrekbasan es-Seyyid Mustafa Ağa b. Hüseyin mahzarında târih-i i'lâmdan yirmi gün mukaddem cemî' uyûbdan sâlime olmak üzere üç bin guruş semen tesmiyesiyle müvekkilim mûmâ-ileyhin iştirâ eylediği işbu hâzıratü bi'l-meclis Çerkesiyyetü'l-asl Müslimetü'l-mille çatık kaşlı, Zibâ nâm seyyibe câriyenin iki aylık hamli zâhir olmağla ol-vechile mu'ayyebe ve ayıb-ı mezkûr şirâ târihinden kadîm ve inde't-tüccâr noksân-ı semen îcâb eder uyûbdan olmağla redd-i mebî' olunmak muvekkilim mûmâ-ileyhin matlûbudur dedikde evvelâ teveccüh-i husûmet için bu makūle uyûbu teşhîse bâ-fermân-ı âlî ehl-i hibre ta'yîn olunan kābile zâtı mu'arrefe Hadice bt. Abdullah'a irâe olundukda ol dahi ba'de'n-nazar câriye-i mevsûfe-i merkūmede el-yevm kat'a haml olmadığını haber vermekle ol-vechile müvekkil-i mûmâ-ileyh da'vâ-yı mezkûresiyle merkūm Esirci es-Seyyid Mustafa Ağa'ya bî-vech-i şer'î mu'ârazadan men' olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 3 Ramazan sene 1222.

## 50 [6b-5] Sandalcı esnafından İstefan v. Avadik'in küreğe konulması

*Vaz'-ı Kürek*

Ma'rûz

Âsitâne-i aliyye'de vâki' sandalcı esnâfının kethudâsı es-Seyyid Mehmed Emin Ağa ve kethudâ vekîli es-Seyyid Mehmed Salih Ağa ve yiğitbaşı es-Seyyid el-Hâc Halil ve es-Seyyid Ademzâde es-Seyyid Mehmed Said Efendi ve Hafız Hasan Efendi ve es-Seyyid İsmail Ağa ve Ali Ağa ile re'âyâ ustalarından Aşçıbaşı Agob ve Arab Anton ve İstefan ve Dimitri ve Nikola ve Vasil ve Kiryako ve sâir Müslim ve zimmîler meclis-i şer'-i münîrde esnâf-ı merkūmeden İstefan v. Avadik zimmî muvâcehesinde mersûm İstefan zimmî esnâfımızdan olup lâkin cümle ustalarımıza itâ'at etmediğinden mâ'ada esnâfımız beyninde dürlü dürlü fesâdı mûcib hâlât-ı reddiyeye ibtidâr ve şirâze-i nizâmımızın mugāyiri nâ-hemvâre harekete ictisâr birle cümlemiz kendiden hoşnûd ve râzılar değilleriz deyü sû-i hâlinden bahisle iştikâ ve vaz'-ı kürek ile tedîb olunmasını cümlesi istid'â etmeleriyle mersûm İstefan zimmî ıslâh-ı nefsi zâhir oluncaya değin vaz'-ı kürek ile tedîb olunması iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 9 Ramazan sene 1222.

## 51 [6b-6] Seyyid Mehmed Nazif'in, Süleyman b. Mehmed aleyhindeki vakıf menzil tasarruf hakkı satışının iptaline dair davasının meşru olmadığı

*Astoros'da menzil mâddesi*

Ma'rûz

Sâhib-i arzuhâl es-Seyyid Mehmed Nazif b. Yakub meclis-i şer'-i münîrde zikri âtî vakıf menzile bâ-temessük vaz'-ı yedi mütehakkık olan Süleyman b. Mehmed mahzarında İstanbul kādıları efendiler hazerâtı nezâretlerinde âsûde Dâyezâde Vakfı musakkafâtından medîne-i Üsküdar'a tâbi' İstavros karyesinde kâin mezbûr Süleyman'ın mutasarrıf olduğu ma'lûmü'l-hudûd bir bâb vakıf menzilin mukaddemâ rub'u benim ve rub'-ı âharı zevcem gāibetü ani'l-meclis Zehra Hatun'un tasarruflarında iken işbu târihden sekiz ay mukaddem ben asâleten ve zevcem tarafından vekâleten mutasarrıf olduklarımız nısf menzil-i mezkûru dört yüz yetmiş guruş bedel-i makbûz mukābelesinde mezbûr Süleyman'a bâ-re'y-i mütevellî rızâmla kat'a ferâğ ve tefvîz ol dahi tefevvüz ve kabûl ve mütevellî-i vakf ferâğımdan üzerine tahrîr ve temhîr ve tasarrufuna izin vermiş idi. Lâkin ben ol târihde mağdûrü'l-hâl olmamla def'-i zarûret için ol-mikdâr bedel-i makbûz mukābelesinde ferâğ etmiş idim. Hâlâ nısf menzilin ziyâde bedele tahammülü

olmağla ferâğıma nâdim ve pişman olup ya tahammülü mertebe bedel versin, yâhûd nısf menzili bana **[7a]** geri ferâğ eylesin deyü mütevellî vekîli hâzır olduğu hâlde eylediği da'vâsında nısf menzili asâleten ve vekâleten bâ-re'y-i mütevellî rızâsıyla kat'a ferâğ ve kabz-ı bedel edip mütevellî-i vakf tasarrufuna izin ve temessük verdiğini mukırr u mu'terif iken takrîr-i meşrûhu üzere tasaddî eylediği da'vâsı meşrû'a ve mu'tebere olmamağla mezbûr Süleyman'a suâl dahi teveccüh etmeyip müdde'î-i mezbûr da'vâ-yı mezkûresiyle mezbûr Süleyman'a bî-vech mu'ârazadan men' olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 21 Ş sene 1222.

## 52 [7a-1] Ekmekçi esnafına miri ambarlarınan verilen buğdayın cins ve fiyatı

*Fiyât*

Ma'rûz

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu telhîs mûcebince Ramazan-ı şerîf tertîbâtına mahsûben bu def'a mîrî anbarlarından habbâzân esnâfına tevzî'lerine ilâve olunan yirmi bin keyl Silivri hıntasının fiyâtı beher keyli doksan beşer paraya olduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. El-emrü li-veliyyü'l-emr.

Fî 5 N sene 1222.

## 53 [7a-2] Ekmekçi esnafına miri ambarlarından verilen buğdayın cins ve fiyatı

*Fiyât*

Ma'rûz

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu telhîs mûcebince Ramazan-ı şerîf tertîbâtına mahsûben bu def'a mîrî anbarlarından habbâzân esnâfına tevzî'lerine ilâve olunan on bin keyl-i atik Tekfurdağı hıntasının fiyâtı beher keyli yüz paraya olduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 7 N sene 1222.

## 54 [7a-3] Lazari v. Sarandi'nin İstanbul'a getirdiği tuzlar için gümrük vergisini ödedikten sonra dilediği kimselere satmasına engel olunmaması

*Tuz bey'i mâddesi*

Ma'rûz

Arzuhâl takdîm eden tüccârdan Lazari v. Sarandi zimmî meclis-i şer‘-i münîrde tuz emîni Mustafa Ağa b. Abdullah mahzarında bi’l-cümle tuzcu esnâfı hâzır oldukları hâlde Bahr-ı sefîd’de vâki‘ Foça nâm mahâlden mâl-ı müşterekimden bana irsâl olunan iki kıt‘a sefîne hamûlesi ma‘lûmü’l-mikdâr tuz şurût-ı mer‘iye üzere doğruca Hasır İskelesi’ne gelip emîn-i mezbûra resm-i gümrüğü bi-tamamihi edâ olunup dilediğim kimesnelere bey‘ için keyle verip mümâna‘at olunmak iktizâ etmez iken emîn-i mezbûr esnâf-ı mezbûrûnu tahrîk ve ifsâd edip Âsitâne-i aliyye’ye tevârüd eden bi’l-cümle tuzun resm-i gümrüğü edâ olundukdan sonra iştirâ ve bey‘i ancak bizlere mahsûsdur deyü tuz hamûlesiyle sefîneleri bi-gayrı hakkın zabt edip mâlımı semen-i mislinden noksân-ı fâhiş ile elbetde beher kilesini kırk beşer paraya bize bey‘ eyle deyü hilâf-ı şer‘-i şerîf bana cebr etmeleriyle suâl olunup Âsitâne-i aliyye sekenesine ve habbâzân tâifesine bey‘ime mümâna‘atları şer‘an men‘ ü def‘ olunmak murâdımdır deyü ba‘de’d-da‘vâ ve’s-suâl, emîn-i merkūm Mustafa Ağa cevâbında müdde‘î-i mezbûrun müdde‘âsını ikrâr ü i‘tirâf edip Âsitâne-i aliyye’ye tevârüd eden bi’l-cümle tuzun bey‘ ü şirası bizlere mahsûsdur, keyle vermem ve âhara bey‘ine râzı değilim deyü muhâlefet eylediği hilâf-ı şer‘-i şerîf olmağla iltifât olunmayıp iktizâ eden resm-i gümrüğünü tamamen ahz edip mesfûrun Âsitâne-i aliyye sekenesine ve bâ-husûs habbâzân tâifesine râyiciyle bey‘ine mümâna‘at etmemek üzere emîn-i merkūma şer‘an tenbîh olunduğu İstanbul Mahkemesi’nden huzûr-ı [âlîlerine i‘lâm olundu].

Fî 27 Ş sene 1222.

## 55 [7a-4] Seyyid Osman Ağa’nın ibrişimci esnafına kethuda tayin olunması

*Hüseyinci Esnâfının fermân istid‘âsı*

Ma‘rûz

İstanbul’da Laleli Câmi‘-i şerîfi nezdinde Hudâvendigâr-ı esbak merhûm ve mağfûrun-leh Sultan Mustafa Han Hazretleri Vakf-ı şerîfleri musakkafâtından han derûnunda müsteciren mütemekkinler harîr bükmeden kırma hüseynî esnafından ashâb-ı arzuhâl kırk nefer zimmîlerden ustabaşıları Lütfî ve Mardıros ve Karabet ve Sotri ve Arakil ve Kirkor ve Bogos ve Yani ve İstavri ve Zafiri ve Artin ve Toman ve Petro ve Avanes ve Gabril ve Petro ve Tanaş ve Yorgi ve İspandoli ve Yanaki ve İstemat ve Kalodi ve Todori ve Sava ve Bogos ve Serkiz ve Avanes ve Gabril ve Hırsaki ve Nikoli ve Bedros ve Bogos ve Serkiz ve sâirleri meclis-i şer‘-i enverde esnâf-ı mezbûreden es-Seyyid Osman Ağa b. el-Hâc Mehmed mahzarında bizler bundan akdem vakf-ı şerîf müsteciri olarak hân-ı mezkûre iskân olunduğumuzda hüseynî i‘mâlini kırk nefer zimmî ustalara hasr ve tahsîs etmiş idik. Lâkin bundan akdem sâir hüseynîci ve kazzâz esnâflarıyla terâfu‘-i şer‘

olduğumuzda hüseynî i'mâlinin bize mahsûsiyeti men' ü def' ve i'lâm ve fermân olunmağla içimizden ba'zıları bu vesîle ile itâ'atimizden hurûc ve hân-ı mezkûru terk ve ta'tîl eyledikleri vakfın hasâr ve bizim perîşâniyetimizi mûcib bir keyfiyet olduğundan mâ'adâ içimizden ba'zılar kalb ve redî i'mâle cüret ederlerimiz olup ibâdullâha dahi hasarı müstevceb olmağla cümlemiz re'âyâdan olmamızla nizâm-ı mer'iyemize tatbîkan umûr ve husûslarımızı lâyıkıyla rü'yet ve idâreye muktedir ehl-i İslâm'dan bir kethudâmız olmadığından umûrumuz muhtel ve müşevveş olduğundan cümlemizin ittifâk ve ittihâdımız ile muhtâr ve müntahabımız olan pîr-perver ustalardan işbu mezbûr Osman Usta i'mâl eylediğimiz beher kıyye Hüseyin'den yirmişer para kendülere ücret verilmek üzere taleb ve iltimâsımızla üzerimize kethudâ nasb ve yedine berât-ı âlî-şân i'tâ olunup ustabaşımız mersûm Lütfî zimmî ile ma'an ittifâk u ittihâd ederek kâffe-i umûr ve husûsumuzu rü'yet ve idâre ve içimizden usta ve kalfalardan biri hân-ı mezkûru terk edip hâricde hüseynî i'mâl etdirmeyip ve eğer ederi olur ise fi'l-asl rızâlarıyla iskân olunmuş olduklarından Vefa Ahırı'nda kırmızı pabuç i'mâl eden dikiciler misillü men' ü def' olunması matlûbumuzdur deyü istid'â eylediklerinde mezbûr es-Seyyid Osman Ağa dahi bi't-taleb üzerlerine kethudâ nasb ü ta'yîn olundukda ol dahi kethudâlık-ı mezkûru kabûl ve ustabaşı mersûm Lütfî zimmî ile bi'l-ittifâk hizmet-i lâzımelerini kemâ-yenbagī rü'yet ve ücret-i mezkûreyi dahi münâsafeten ahz edip istid'âları üzere yedlerine başka başka berât-ı âlî-şân i'tâ buyurulmak iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 15 Ş sene 1222

## 56 [7a-5] Yorgi v. Yani ve ortağı Nikola'nın Küçükpazar'daki bakkal dükkânı gediğinin yeni kiraladıkları dükkâna nakline izin verilmesi

*Küçükpazar'da bakkāl gediği mâddesi*

Ma'rûz

Hâmiş-i arzuhâlde mastûr derkenâr nâtık olduğu üzere Başmuhâsebe'de mukayyed bakkāl dükkânı gediklerinden olup İstanbul'da Küçükpazar kurbünde kâin Ahmed Beşe dükkânı demekle ma'lûm bir bâb bakkāl dükkânı gediğine bâ-hüccet-i şer'iye bi'l-münâsafe şirâen mâlikler olan sâhibey-i arzuhâl bakkāl tâifesinden Yorgi v. Yani ve şerîki Nikola nâm zimmîler meclis-i şer'-i hatîrde bakkālân pazarbaşısı Süleyman Ağa ve Bölükbaşı es-Seyyid Ahmed ile nizâm ustalarından kabzımâl Todori ve Yazıcı İstati ve Yorgaki ve Dimitri ve İstavri ve Aci Taka ve Çakıroğlu Yorgi ve Şişman Aleksi ve Usta Rizo ve sâir zimmîler hâzır oldukları hâlde yedlerinde olan emr-i âlî-şânda zikr ü beyân olunduğu üzere Âsitâne-i aliyye ve Bilâd-ı selâse ve tevâbi'lerinde li-ecli'z-zarûre gedik nakli ile müceddeden bakkāl dükkânı ihdâs ve küşâdı ve bakkāl gediği bey' ü şirâsı veyâhûd bakkāl tâifesinden biri gediğini

zarûret-i deyn için dâyinine irhân iktizâ eyledikde pazarbaşı ve bölükbaşı ve Müslim ve zimmî ustalar ma'rifetleriyle ancak İstanbul kādısı efendi huzûrunda cümlenin ihbârlarıyla i'lâm ve hüccet olunmak ve mehâkim-i sâirenin birinde bakkāl gediği mübâya'ası ve yâhûd gediği nakline dâir i'lâm ve hüccet eder ise amel ve i'tibâr olunmayıp ve nakl iktizâ etdikde gediği kimesnenin mülkü olmayan âhar dükkâna nakli mesbûk olup bizim sâlifü'l-beyân gediği mülkümüz olan Ahmed Beşe Dükkânı demekle ma'lûm bakkāl dükkânı gediğinin nakli muktazî olmağla dükkân-ı mezkûr mahâlline fîmâ-ba'd bakkāl dükkânı ihdâs olunmamak şartıyla gedik-i mezkûru bu esnâda havâlîsinde Odunkapısı dâhilinde Kutucularbaşı'nda Nalçacı dükkânı ittisâlinde kimesnenin gediği olmayan taht-ı icâremizde olan dükkâna nakl olunması iltimâs ve hâzırûn-ı mezbûrûn pazarbaşı ve bölükbaşı ve nizâm ustaları dahi şurût-ı mer'iyeye ri'âyet birle yerine bakkāl dükkânı **[7b]** ihdâs olunmamak üzere mahâll-i merkūma nakl olunmasında mahzûru mültezim nesne olmayıp ibâdullâha hayırlı ve enfa' olduğu cümlesi bi'l-ittifâk ihbâr ve vech-i meşrûh üzere nakli husûsu için dükkân-ı mezkûr gediğinin kaydı mahallî kaleminden ref' ve terkīn olunup gedik-i mezkûr mahâll-i merkūme nakl ve Başmuhâsebe'ye kayd ve mersûmân Yorgi ve şerîki Nikola zimmîler isimleri tasrîhiyle yedlerine münâsafeten başka başka sûret verilmek iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 10 N sene [1]222.

## 57 [7b-1] Sahaf Yusuf Efendi'nin, Çizmeci Seyyid Mehmed Beşe aleyhindeki menzil davasında anlaşma sağlanması

*Menzil Keşfi*

Ma'rûz

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen kıbel-i şer'den mürsel keşf nâibimiz Merhabâzâde Mahmud Efendi ve Hâssa mi'mârı hulefâsından Mustafa ve Mehmed Emin halîfeler ile İstanbul'da Şeyh Ebulvefâ kurbünde Voynuk Şücâ' mahallesinde vâki' münâza'un-fîh olan menzile varıp cerîdede mazbûtü'l-esâmî Müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şer'-i kavîm etdikde ashâb-ı arzuhâlden Sahaf Yusuf Efendi b. Veliyüddin ve Osman Ağa b. el-Hâc Hasan meclis-i ma'kūd-ı mezkûrda derûnı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Çizmeci es-Seyyid Mehmed Beşe b. Mehmed mahzarında merkūm es-Seyyid Mehmed Beşe bu esnâda menzilini hedm ve müceddeden binâ ve ihdas eylediği fevkānî sofasının üç aded direk arasından benim ve kezâlik fevkānî odasının üç aded pencerelerinden merkūm Osman Ağa'nın makarr-ı nisvân olan mevâzı'larımıza nezâreti olup zarar-ı beyti olmağla men' ü def' olunmak matlûbumuzdur deyü da'vâ etdiklerinde mi'mârân-ı mezbûrân ve Müslimûn-ı hâzırûn ba'de'l-keşf ve'l-mu'âyene mezbûr es-Seyyid Mehmed Beşe

rızâsıyla küşâd eylediği üç aded direk arasının köşe tarafında olan kadden bir zirâ‘ ve arzan bir zirâ‘ yirmi bir parmak bir aded direk arasını sedd ü bend ve iki aded direk arası önüne kendi açıklığından on beş arşın poyralık dikip ve Rumeli omurgası kuşaklama ve bir çifte kanadlık tahta ile mezbûr Yusuf Efendi'nin zarar-ı şer‘îsi def‘ oluncaya kadar tahta havâle ve mezbûr Osman Ağa tarafından odasından küşâd eylediği üç aded pencerelerini yeni kanad ve zahrlarına takoz vaz‘ ile zarar-ı şer‘îlerini mezbûr es-Seyyid Mehmed Beşe def‘a ta‘ahhüd ve bu vechile beynleri tevfîk ve ıslâh olunup kat‘-ı nizâ‘ eylediklerini mevlana-yı mezbûr mahâllinde ketb ü tahrîr ve ma‘an mürsel ümenâ-i şer‘le meclis-i şer‘a gelip alâ-vukū‘ihî inhâ ve takrîr eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i‘lâm olundu].

Fî 14 N sene 1222.

## 58 [7b-2] Boyacı Todoraki'nin Çizmeci Foti'de olan alacağını taksitlendirmesi

*605 guruş tecîl*

Ma‘ruz,

Bâ‘isü'l-i‘lâm Boyacı Todoraki v. Mihal zimmî meclis-i şer‘-i enverde Çizmeci Usta Foti v. Ostoyan zimmî muvâcehesinde bin iki yüz yirmi senesi Şevvâli gurresinde mersûm Foti zimmî malımdan ve yedimden karz aldığı beş yüz guruş zimmetinde cihet-i mezbûreden bana deyni olduğunu nâtık târih-i mezbûrda yedime bir kıt‘a temessük dahi vermekle meblağ-ı mezbûr ile hâric-ez temessük kezâlik karzdan alacağım olan yüz guruş ki cem‘an altı yüz beş guruşu mersûm Foti zimmîden taleb ve da‘vâ eylediğimde ol dahi bi-tamamihi ikrâr lâkin hâlen ve def‘aten edâya iktidârı olmamağla meblağ-ı mezkûrun yüz beş guruşunu şehr-i âtî Şevvâli'l-mükerremi'nin üçüncü günü ve mâ‘ada beş yüz guruşu şehr-i âtî gurresinden beher şehr yirmi beşer guruşdan yirmi ay tamamında edâ etmek üzere istimhâl eylediğinde ben dahi rızâmla imhâl ve tecîl edip ve hâzır bi'l-meclis Dikicibaşı Süleyman Ağa dahi meblağ-ı müeccel-i mezkûru bi'l-emr ve'l-kabûl kefîl ve zâmin oldukda kefâletini dahi kabûl etmemle bu vechile kat‘-ı münâza‘a eyledik deyü ikrâr ve tasdîkleri tescîl ve İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i‘lâm olundu].

Fî 7 N sene 1222.

## 59 [7b-3] Alacacı esnafından Hürmüz ve ortağı Avanes'in bazı şahıslara olan borçlarını taksit halinde ödemesi

*15060 guruş taksîten edâ için fermân istid‘âsı*

Ma‘rûz

Sâdır olan fermân-ı âlî-şâna imtisâlen sâhib-i arzuhâl Alacacı Hürmüz ve şerîki Avanes zimmîlerin gāibûn ani'l-meclis Halebli el-Hâc Mehmed ve Şamlı Şeyh Emin ve es-Seyyid Mustafa ve Halebli Bogos ve Sandalcı Kirkor ve Sandalcı Kiryako ve Sandalcı Eci Yani ve Sandalcı Yorgi ve Sandalcı diğer Yani ve Üsküdarî Dimitri ve Sandalcı Corci ve Alacacı Nikfor ve Kokas ve Kîseci zimmî ve Gülmezoğlu Alacacı Dimitri ve Kriç ve karındaşı Serkiz ve Ankaralı Agob ve şerîki Nasib zimmîlere cihât-ı müteʿaddideden zimmetlerinde on beş bin altmış guruş zimmetleri olup düyûn-ı mezkûreyi hâlen ve defʿaten edâya bir vechile kudretleri olmadığı zâhir iken dâyinlerinin baʿzıları imhâl ve tehîr edip lâkin içlerinden baʿzıları mehle râzı olmayıp alacaklarını hâlen mütâlebe birle mersûmân Hürmüz ve Avanes zimmîleri taʿcîz ve tazyîkden hâlî olmamalarıyla mersûmân Hürmüz ve Avanes deynleri olan meblağ-ı mezkûr on beş bin altmış guruşu dâyinleri mezbûrûna işbu târih-i iʿlâmdan iʿtibâr ile beher sene hitâmında beher bir dâyine alacağının sülüsünü edâ ile üç seneye değin üç taksît ile emsâline kıyâsen ber-vech-i taksît edâsına ruhsat husûsunda istirhâmları işbu arzuhâlden müstebân olduğundan başka hâzırûn bi'l-meclis Bezzâzlar Kethudâsı Derviş Mehmed Ağa b. el-Hâc İbrahim ile ve Markar ve Avanes ve Sahak ve Ohan ve Hayrabet ve Peştemalcioğlu Sahak ve Merker Mosi ve Bedros ve Mıgırdıç dahi meclis-i şerʿde mersûmânın hâlen edâ-i deyne adem-i iktidârını ihbâr ve mersûmânın ber-vech-i taksît edâ-i deyn ile dâyinlerinin hâlen mütâlebelerinden tahlîsleri için bâlâsı tuğrâ-yı hazret-i cihân-dârî ile müveşşah yedlerine bir kıtʿa fermân-ı âlî inâyet ve ihsân buyurulmak iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine iʿlâm olundu].

Fî 13 N sene 1222.

## 60 [7b-4] Merdane Terlikçileri Esnafı Kethudası Hacı Ömer ve sairlerinin Derviş Mehmed Ağa aleyhindeki dükkân davasının meşru olmadığı

*Derzi gediği mâddesi*

Maʿrûz

İstanbul'da Merdane Derlikçiler Kethudâsı el-Hâc Ömer b. el-Hâc Ahmed ve esnâfından Hacı Ahmed ve Mustafa ve Molla Ahmed ve Hasan ve Mustafa hâzır oldukları hâlde meclis-i şerʿ-i enverde zikri âtî gedik âlâtına vazʿ-ı yedi mütehakkık olan Dülbendçi ve Bezzâzlar Kethudâsı Derviş Mehmed Ağa b. İbrahim mahzarında derzi esnâfından Ariton v. Manil zimmî kezâlik hâzır olduğu hâlde İstanbul'da Mercan Çarşısı kurbünde kolluk karşısında kâin hâzır-ı mersûm Derzi Ariton zimmînin bâ-temessük-i mütevellî bi'l-icâreteyn taht-ı tasarrufunda olan bir bâb derzi dükkânı gedik âlât-ı lâzıme-i maʿlûmesi dahi hâzır-ı mersûm Ariton zimmînin mülkü olmağla işbu sene-i mübâreke Rebîʿülâhiri'nin on beşinci günü

âlât-ı mezkûreyi iki bin guruş semen-i makbûza işbu mezbûr Derviş Mehmed Ağa'ya bâ-hüccet bey‘ ve teslîm, ol dahi iştirâ ve tesellüm edip ol-vechile âlât-ı mezkûreye mülk-i müşterâsı olmak üzere mezbûr Derviş Mehmed Ağa vaz‘-ı yed etmekle dükkân-ı mezkûr mukaddemâ derlikçi dükkânı olup havâyî derlikçi gediğine ve âlâtına esnâfımızdan mâlik olan bundan akdem vefât etdikde derûnunda olan âlât-ı lâzımesi dahi veresesi semen-i ma‘lûm ve makbûza işbu hâzır-ı mersûm Ariton zimmîye bey‘ ve teslîm edip havâyî gediğine dahi esnâfımızdan ol târihde müstahak kimesne bulunmamağla mersûm Ariton zimmî uhdesinde esnâfcak terk etmiş idik, mersûm Ariton zimmî şirâen mâlik olduğu derlikçi âlâtını ref‘ edip malından vaz‘ eylediği [**8a**] derzi âlâtını işbu mezbûr Derviş Mehmed Ağa'ya bey‘ etmiş idi. Lâkin dükkân-ı mezkûr mücerred mukaddemâ derlikçi dükkânı olmağla el-yevm esnâfımızdan havâyî gediğine müstahak kimesne mevcûd olduğuna binâen mezbûr Derviş Mehmed Ağa iştirâ eylediği derzi âlâtını ref‘ edip dükkân-ı mezkûr mutasarrıfı hâzır-ı mersûm dahi dükkân-ı mezkûru esnâfımızdan gediğine müstahak kimesneye îcâr ve teslîm eylemesi için mezbûrân Derviş ve Mehmed Ağa ve Ariton zimmîden her birine cebr olunsun deyü mezbûr el-Hâc Ömer'in takrîr-i meşrûhu üzere tasaddî eylediği da‘vâsı hilâf-ı şer‘-i şerîf olmağla kelâmına iltifât olunmayıp mezbûr derviş Mehmed Ağa'ya şer‘an suâl dahi teveccüh etmemekle müdde‘î-i mezbûr ve esnâfı hâzırûn-ı mezbûrûndan her biri da‘vâ-yı mezkûreleriyle mezbûrân Derviş Mehmed Ağa ve Ariton zimmîden her birine bi-gayrı vech-i şer‘î mu‘ârazadan men‘ olundukları İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i‘lâm olundu].

Fî 17 N sene 1222.

## 61 [8a-1] Ramazan tertibatına mahsûben miri ambarlarından ekmekçi esnafına verilen buğdayın cins ve fiyatı

*Fiyât*

Ma‘rûz

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu telhîs mûcebince Ramazan-ı şerîf tertîbâtına mahsûben bu def‘a mîrî anbarlarından habbâzân esnâfına tevzî‘lerine ilâve olunan yirmi bin keyl Silivri hıntasının beher keyli doksan beşer paraya ve on bin keyl atik Tekfurdağı hıntasının beher keyli yüz paraya râyic olmağla zehâir-i mezkûrenin fiyâtı minvâl-i meşrûh üzere olduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i‘lâm olundu].

Fî 14 N sene 1222.

## 62 [8a-2] Mustafa Ağa'nın Bakkal Koneboğlu Dimitri aleyhindeki alacak davasının reddedilmesi

*600 guruş men'*

Ma'rûz

Sâhib-i arzuhâl Mustafa Ağa b. Mehmed meclis-i şer'-i enverde Bakkāl Koneboğlu Dimitri v. Zahari zimmî muvâcehesinde işbu târihden altı sene mukaddem Yenişehir-i fener kazâsında mütemekkinler gāibûn ani'l-beled Dimitraki ve İsteryo ve Yorgaki zimmîlere malımdan bâ-temessük bin guruş ikrâz ve teslîm edip ba'dehû meblağ-ı mezbûrun dört yüz guruşunu gāibûn-ı mersûmûn bana edâ, ben dahi ahz ü kabz etmiş idim. Bâkīsi olan altı yüz guruşu dahi mutâlebe eylediğimde gāibûn-ı mersûmûn meblağ-ı mezkûr Koneboğlu Dimitri'nin zimmetine geçdi, var ondan mütâlebe ve ahz eyle demeleriyle ben dahi i'timad etmemle meblağ-ı bâkī-i mezkûr altı yüz guruşu işbu mersûm Dimitri zimmîden hâlen taleb ederim deyü takrîr-i meşrûhu üzere tasaddî eylediği da'vâsı iltifâta şâyân olmamağla mersûm Dimitri'ye suâl dahi teveccüh etmeyip mûcebiyle müdde'î-i mezbûr da'vâ-yı mezkûresiyle mersûm Dimitri zimmîye bî-vech mu'ârazadan men' olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 29 Ş sene 1222.

## 63 [8a-3] Çukacı Yanako'nun, Aşçı Nikola aleyhindeki elmas davasından men olunması

*Elmas çiçek men'i*

Ma'rûz

Derûn-ı arzuhâlde mastûr Çukacı Yanako v. Dimitri zimmî meclis-i şer'-i enverde arzuhâl eden Aşçı Nikola v. Boko zimmî muvâcehesinde Kostandi zimmî ve babası Poşko zimmî ve Kürkçü Todori zimmî hâzır oldukları hâlde işbu târihden bir buçuk sene mukaddem şâkirdim olan sagīr Yorgi zimmî malımdan beş yüz elli guruş kıymetli iki aded elmas çiçeğimi menzilimden hufyeten ahz edip hâzır-ı mersûm Kostandi zimmîye teslîm, ol dahi babası mersûm Poşko zimmîye teslîm, ol dahi işbu mersûm Nikola zimmîye teslîm etmekle mevcûd ise aynlarını müstehleke ise kıymetlerini tazmîn taleb ederim deyü ba'de'd-da'vâ ve's-suâl mersûm Nikola zimmî cevâbında ancak bir aded elmaslıca çiçek âhara bey' için hâzır-ı mersûm Poşko zimmîden malı olmak üzere ahz ve hâzır-ı mersûm Todori zimmî yediyle yirmi beş guruşa âhara bey' ve semenini mersûm Poşko zimmîye teslîm etmiş idim deyü mersûm Poşko zimmî tasdîkiyle ancak bir aded çiçek ahzını ikrâr, lâkin âhar bir aded çiçek ahzını ve kasr-ı yed olduğu çiçeğin dahi müdde'î-i mersûmun

malı olduğunu ve ziyâde kıymetini inkâr etmekle müdde'î-i mersûm ber-vech-i muharrer müdde'âsını beyâna havâle olundukda isbâtdan izhâr-ı acz edip tâlib-i tahlîf dahi olmamağla mûcebiyle müdde'î-i mersûm da'vâ-yı mezkûresiyle mersûm Nikola zimmîye mu'ârazadan men' olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 17 N sene 1222.

## 64 [8a-4] Aslan v. Anaştaş ile vefat eden Şerefiye bt. Misayel'in vârislerinin manav dükkânı gediğini nöbetleşe kullanmaları

*Zindankapısı'nda manav gediği mâddesi*

Ma'rûz

İstanbul'da Zindankapısı hâricinde Çardakönü'nde vâki' bir bâb manav dükkânı derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf gedik ta'bîr olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûmenin yüz yirmi sehm i'tibârıyla otuz sehmine mâlik olan Aslan v. Anaştaş ve on dokuz sehmine mâlik olan oğlu Kiryako nâm zimmîler asâleten ve on bir sehmine mâlik olup bundan akdem verâseti zevcesi Şerefiye bt. Misayel nâm Nasrâniye ile sulbî sagīr oğlu Akmiya ve sulbiye sagīre kızları Sofya ve Akmina'ya münhasıra olduğu hâlde hâlik olan Pretamoz zimmînin sulbî evlâdları sıgār-ı mersûmûnun vasîleri ve zevce-i mersûme Şerefiye Nasrâniyenin vekîl-i sâbitü'l-vekâlesi Lefter v. Misayel nâm zimmî herbiri meclis-i şer'-i münîrde gedik-i mezkûrun altmış sehmine mâlik olan Abraham v. Avakim nâm zimmî muvâcehesinde dükkân-ı mezkûr bizimle müvekkile-i mersûmenin ve sıgār-ı mesfûrûnun ve mersûm Abraham zimmînin iştirâken taht-ı icâremizde olan dükkân derûnunda mevcûde gedik ta'bîr olunur âlât-ı lâzıme-i mezkûr ber-i'tibâr-ı merkūm yedimizde iştirâken ve şâyi'an mülk ve hakkımız iken mersûm Abraham zimmî dükkân-ı mezkûrda ancak kendi târih-i i'lâm senesi Rebi'ülevveli gurresinden bir sene mütemekkin ve âlât-ı merkūmeyi dahi müstakıllen zabt ve tasarruf ve isti'mâl etmekle ba'dehû bizimle müvekkile-i mersûme ve sıgār-ı mesfûrûnun vasîleri ve vekîl-i mesfûr Lefter zimmî bi'l-ma'iye zabt ü tasarruf ve isti'mâl etmek üzere bundan akdemce beynimizde muhâyât etmemizle mersûm Abraham zimmî sene-i âtîye şehr-i Rebî'ülevveli gurresine gelince bir sene dükkân-ı mezkûrda müsteciren mütemekkin ve derûnunda mevcûde gedik ta'bîr olunur âlât-ı lâzıme-i merkūmeyi müstakıllen zabt ve tasarruf ve isti'mâl edip bizimle müvekkile-i mersûme ve sıgār-ı mersûmûna geldikde gedik-i mezkûru bize teslîme mersûm Abraham zimmîye tenbîh olunmak bi'l-asâle ve bi'l-vekâle matlûbumuzdur deyü da'vâ, mersûm Abraham zimmî dahi ber-vech-i muharrer ikrâr ve tasdîk ve nevbet-i tasarruf müdde'iyûn-ı mersûmûn'a geldikde gedik ta'bîr olunan âlât-ı lâzıme-i ma'lûmeyi müstakıllen teslîm birle

dükkân-ı mezkûrdan hurûca ta'ahhüd ve bu vechile kat'-ı nizâ' eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 11 N sene 1222.

## 65 [8a-5] Abram v. Yovakim'in manav gediği bedelinden kalan borcunu ödemesi gerektiği hususunda Apostol v. Kostandi'ye tenbihte bulunulması

*Manav gediği mâddesi,*

Ma'rûz

Manav tâifesinden Abram v. Yovakim zimmî meclis-i şer'-i enverde tâife-i mersûmeden Apostol v. Kostandi zimmî muvâcehesinde İstanbul'da Çardakönü nâm mahâlde kâin ma'lûmü'l-hudûd bir bâb manav dükkânı derûnunda mevcûde beyne'l-hıref gedik ta'bîr olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûmenin yüz yirmi sehm i'tibârıyla altmış sehmi âharın ve kırk sehmi benim ve yirmi sehmi mersûm Apostol zimmînin mülkümüz iken işbu târih-i i'lâmdan sekiz gün mukaddem mersûm Apostol zimmî mâlik olduğu yirmi sehm hisse-i şâyi'asını bana bin yüz elli guruş semen tesmiyesiyle bi'l-îcâb ve'l-kabûl bâtten ve sahîhan bey' ü temlik ve vech-i lâyıkı üzere teslîm edip semen-i mezkûrun yüz elli guruşunu dahi bâyi'-i mersûma edâ edip ol-vechile gedik-i mezkûrun yirmi sehmi dahi mülk-i müşterâm olmuş idi. Lâkin ben ber-vech-i muharrer semen-i mezkûrun bâkīsi olan bin guruşu edâya iktidârım olmamağla yirmi sehm şâyi'-i mezkûru iştirâya nâdim ve pişman olmamla mebî'-i mezkûru geri alıp semen-i mezkûrdan makbûzu olan yüz elli guruşu istirdâd ederim deyü takrîr-i meşrûhu üzere tasaddî eylediği da'vâsı müvecceh olmamağla kelâmına iltifât olunmayıp ikrâr ü i'tirâfına binâen semen-i bâkī-i mezkûr bin guruşu bâyi'-i mersûma edâ ve teslîmi iktizâ eylediği müdde'î-i mersûma tefhîm olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden bi'l-iltimâs huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 25 Ş sene 1222.

## 66 [8b-1] Vefat eden Yovan v. Anaştaş'ın oğlu Marangoz Yorgi'nin Bakkal Yani aleyhindeki bakkal gediği davasının zamanaşımı nedeniyle reddedilmesi

*Tatavla'da bakkāl gediği mâddesi*

Ma'rûz

İşbu tarihden yirmi iki sene mukaddem hâlik olan bakkāl Yovan v. Anaştaş zimmînin sulbî kebîr oğlu ve hasran vârisi Marangoz Yorgi zimmî meclis-i şer'-i

enverde zikri âtî bakkāl dükkânı gediğinin otuz sehm hisse-i şâyiʿasına vazʿ-ı yedi mütehakkık olup arzuhâl eden Bakkāl Yani v. Frankoli zimmî muvâcehesinde mahrûse-i Galata'da Tatavla nâm mahâlde kâin bir bâb bakkāl dükkânı gediği babam hâlik-i mersûmun sağlığında mülkü ve baʿde helâkihî hasran bana mevrûs olmuş iken târih-i merkūmdan beri ben marangoz olmamla sefâin-i sultaniye ile taşra gidip gelip dükkân-ı merkūm derûnunda bakkāllık edenlere mülâkī olup lâkin gedik-i mezkûru huzûr-ı hâkimde daʿvâ mümkün iken bu müddetde bilâ-özr sükût ve terk-i daʿvâ etmiş idim. El-hâletü hâzihî tedâvül-i eyâdî ile otuz sehm şâyiʿine işbu mersûm Yani zimmî mâlik olmağla suâl olunup keff-i yed ve bana teslîm etdirilmesi murâdımdır deyü eylediği daʿvâsından mersûm Yani zimmî istintâk olundukda otuz sehm-i şâyiʿ-i mezkûra bâ-hüccet-i şirâen mâlik olmağla vazʿ-ı yedini ikrâr, lâkin müddeʿî-i mersûm ve babası mersûmun mülkü olduğunu inkâr etmekle müddeʿî-i mersûm on beş sene bilâ-özr sükût ve terk-i daʿvâ eylediğini muʿterif iken on beş sene bilâ-özr sükût ve terk olunan mülk gedik daʿvâsının bilâ-emr-i âlî istimâʿı memnûʿâtdan olmağla istimâʿ olunmadığı İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine iʿlâm olundu].

Fî 9 N sene 1222.

## 67 [8b-2] Kemhacı esnafının Leh kılabdanı alıp satmaması ve işlememesi

*Kemhacı Esnâfı'nın fermân istidʿâsı*

Maʿrûz

Âsitâne-i saʿâdet'de Kemhacı Esnâfının Kethudâsı Emrullah Ağa ve Serâsercibaşı Hasan Ağa ve el-Hâc Mehmed Emin Ağa ve Ali ve es-Seyyid Mehmed Sadık ve es-Seyyid Ahmed ve es-Seyyid Ali Bayrakdâr ile Usta Tohari ve Yanako ve Bedros ve Bağdisaroğlu Bedros ve sâirleri meclis-i şerʿ-i enverde Kılâbdâncı Esnâfının Kethudâsı Süleyman Ağa ve Şeritçiler Kethudâsı Abdüllatif Ağa ve el-Hâc Veliyüddin Ağa ve Mehmed Efendi ve el-Hâc Hüseyin Ağa ve Yiğitbaşı el-Hâc Mustafa ile Ustabaşı Lorendi ve Bedros ve Takor ve Yahûdî Kamal ve sâirleri muvâcehelerinde kadîmü'l-eyyâmdan beri kılâbdâncı esnâfının dilediğimiz kimesnelerden ve gerek Leh kılâbdânı iştirâ ve pâk ve aʿlâ kemha iʿmâl üzere iken kılâbdâncı esnâfı mücerred kendi menfaʿatleri zımnında bir takrîb bizleri Leh kılâbdânı iştirâ ve iʿmâlimizden menʿ ile gadr-ı küllî eylediklerinden mâʿadâ iʿmâl eyledikleri kılâbdân yedimizde olan memhûr nümûnelere mutâbık olmayıp gāyet dûn ve kalb ve redî olduğundan Leh kılâbdânı iştirâ ve kemha iʿmâl olunmak üzere izin ve ruhsat verilmesi murâdımızdır deyü baʿde'd-daʿvâ ve's-suâl kılâbdâncı esnâfı cevâblarında işbu yedimizde olan bir kıtʿa fermân-ı celîlü'ş-şân mûcebince bizler ve şeridci ve bükmeci esnafı Leh kılâbdânından şerid ve bükme iʿmâl etmekden memnûʿ olup müteferriʿâtımızdan olan işbu müddeʿûn-ı mezbûrûn kemhacı ve çapar şeridi ve

kazzâz ve fermeneci ve sûzenîci esnâfı dahi Leh kılâbdânından sanʿatlarını iʿmâlleri Sîmkeşhâne'de iʿmâl olunan kılâbdânın adem-i revâcıyla mukātaʿanın taʿtîline bâʿis olduğu ve Sîmkeşhâne'de iʿmâl olunan kılâbdân bi'l-vücûh Leh kılâbdânından iʿmâl olunduğu bedîhî ve bâhir olmakdan nâşi mukātaʿa-i merkūmeyi taʿtîlden vikāye zımnında kemhacı ve çapar şeridçi ve fermeneci ve sûzenîci esnâfları dahi Leh kılâbdânından sanʿatlarını iʿmâl etmemek üzere memnûʿlar olup eğer iʿmâl eylemek lâzım gelir ise Darbhâne-i âmire'ye nezirleri tahsîl olunmak ve iʿmâl edecekleri kılâbdânı Sîmkeşhâne derûnunda iʿmâl olunan kılâbdândan alıp Leh kılâbdânından iʿmâl etmemek ve cânib-i Darbhâne'den verilen nümûnelere tatbîkan aʿlâ ve evsat iʿtibârıyla iʿmâl olunmak ve şeritçiler kethudâsına irâe olunup aʿlâ İstanbul harcı ise kırmızı frengî mum ile temhîr ve evsat taşra harcı ise siyâh frengî mum ile temhîr olunmak ve nümûnelerden dûn ve kalb ve redî olur ise katʿ ve ummâlı tedîb ve kezâlik nümûneye gayr-ı mutâbık kılâbdân iʿmâl veyâhûd fiyât-ı muʿtedilesinden ziyâde nesne mütâlebe olunur ise bizler tedîb ve nezirlerimiz tahsîl olunmak şurût-ı nizâmdan olup ve kemhacı esnâfı Leh kılâbdânı beyʿ ü şirâ ve iʿmâlinden memnûʿlar olup ve sanʿatları olmadığından Leh kılâbdânının kalb ve redîsini fark ve temyîze adem-i kudretlerinden işbu muʿâyene olunan bakır Leh kılâbdânını kemhacı esnâfından Fotaki nâm zimmî ibâdullâha beyʿ eder iken ahz olunup bu keyfiyet ibadullâhın mağbûn ve mutazarrır olmalarını mûcib bir hâlet olmağla işbu tecdîden yedimizde olan emr-i âlî mûcebince gerek ibâdullâhın ve gerek mukātaʿa-i mezkûrenin taʿtîlden vikāyesi zımnında Leh kılâbdânını beyʿ ü şirâ ve iʿmâlden menʿleri matlûbumuzdur deyü mazmûnu takrîrlerine mutâbık bir kıtʿa fermân-ı âlî-şân ibrâz eylediklerinde kemhacı esnâfı mazmûn-ı fermân-ı celîlü'ş-şânı bi-tamamihi ikrâr ü iʿtirâf edip kılâbdân-ı mezkûreyi beyʿ ü şirâ ve iʿmâl ederiz deyü inâdlarında ısrâr ve ol-vechile nizâʿ ve mücâdeleleri bâ-takrîr Bâb-ı âlî'ye ifâde olundukda fermân-ı celîlü'ş-şân mûcebince tanzîm ve katʿ-ı nizâʿ eyleyesiz deyü sâdır olan fermân-ı âlî-şâna imtisâlen fîmâ-baʿd kemhacı esnâfı Leh kılâbdânını beyʿ ü şirâ ve iʿmâl etmemek ve Âsitâne'de iʿmâl olunan kılâbdân misillü kılâbdâncı esnâfı ve gerek şeridci haffâflarının Leh kılâbdân ve bunun emsâlini iştirâ eylediklerinde şeritçiler kethudâsı merkūm Latif Ağa'ya rü'yet ve kalb ve bakır olanları fark ve temyîz ve tekâsül eder ise tedîb olunmak üzere tefhîm olunup ve işbu yedlerinde olan fermân-ı âlînin istihkâmını hâvî bâlâsı tuğrâ-yı garrâ-yı hazret-i cihân-dârî ile müveşşah bir kıtʿa fermân-ı celîlü'ş-şân yedlerinde iʿtâ olunmak bâbında kılâbdâncı esnâfı istidʿâ-yı inâyet eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden bi'l-iltimâs huzûr-ı [âlîlerine iʿlâm olundu].

Fî 11 N sene 1222.

## 68 [8b-3] Çömlekçi esnafından Mahmud, Ekşi Ahmed ve sairlerinin, esnaf kethudası Seyyid Mustafa ve sairleri aleyhindeki davalarında anlaşma sağlanması

*Çömlekçi esnâfının ibrâsı*

Ma'ruz,

Medîne-i Hazret-i Ebâ Eyyûbe'l-ensârî –radiye anhu Rabbihi'l-bârîde- Çömlekçi esnâfından olup derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Mahmud ve Ekşi Ahmed ile Papasoğlu Avanes ve Çakır ve Fincancı Agob ve Hazaros ve Kirkor taraflarından husûs-ı âtîde vekâleti Mehmed Emin Ağa ve es-Seyyid Ahmed Ağa şehâdetleriyle sâbit ve mütehakkık olan es-Seyyid Ahmed b. Abdurrahman meclis-i şer'-i enverde Çömlekçi Esnâfının Kethudâsı Mustafa ve Yiğitbaşı Numan ve ustalarından Ahmed Ağa ve Ömer Beşe ve es-Seyyid Ahmed Ağa ile re'âyâ ustalarından Hazaros ve Artin ve Manuk ve diğer Artin ve Maruka ve Kirkor ve âhar Artin ve Agob ve Kamayel ve Avanes ve İstefan mahzarlarında Sultan Bâyezid'de çömlekçi haffâf tâifesinden el-Hâc Veliyüddin ve Hafız Hayrullah ve Derviş Yakub ve Halil ve Mehmed Sadık hâzır oldukları hâlde takrîr-i kelâm edip çömlekçi esnâfı öteden beri i'mâl eyledikleri bi'l-cümle çömlekçi haffâf ta'bîr olunur dükkânı esnâfı hâzırûn-ı mezbûrûna bey' ile tarafeyn ta'ayyüş üzereler iken işbu târihden dört mâh mukaddem müvekkillerimiz mezbûrûn çömlekçi esnâfını i'fâl ve ifsâd, i'mâl eylediğiniz emti'anızı haffâf esnâfına bey'den men' edip eğer yedinizde kalır ise bizler alırız deyüp haffâf ile münâza'aya mübâderet ve metâ'ları vâfir müddet dükkânlarında kalmış iken müvekkillerim mezbûrûn bizler ol esnâda sizin maslahatınız temşiyyeti için Eyüb Mahkemesi'nden i'lâm ahzı ve emr-i âlî ısdârı misillü ba'zı husûsunuza ve sâir umûr-ı ma'lûmelerinize emirleriniz ile bir mikdâr mebâliğ sarf etmemizle bi'l-mürâca'a taleb ederiz deyü esnâf-ı mezbûreden iddi'â sadedinde olmuşlar idi. El-hâletü hâzihî beynleri ıslâh ve tevfîk olunmağla zikr olunan husûslara ve işbu târihe gelince sâir cemî' hukūk-ı şer'iyeye müte'allika âmme-i da'vâdan hâzırûn-ı mezbûrûn ile tarafeynden her birleri âharın zimmetlerini kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt edip külliyen kat'-ı münâza'a eylediler deyü ikrâr ve tasdîkleri tescîl ve İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 23 Ş sene 1222.

## 69 [9a-1] Sahtiyancı Selvili Mustafa'ya olan borcunu ödemesi hususunda Uşaklı Tombay Mehmed'e tenbihte bulunulması

*648 guruş hüküm*

İstanbul'da Çukur Han'da sâkin sâhib-i arzuhâl Sahtiyâncı Selvili Mustafa b. Murad meclis-i şer'-i enverde Uşaklı Tombay Mehmed b. el-Hâc Osman mahzarında

mezbûr Tombay Mehmed bin iki yüz on dokuz senesi Recebi'l-ferd'inin yirmi yedinci günü gāib ani'l-meclis el-Hâc Hüseyin Efendi'den iki bin iki yüz on altı guruş iktirâz ve kabz ve istihlâk edip meblağ-ı mezkûr zimmetinde deyn-i sahîhi olduğunu nâtık târih-i mezkûr ile müverrah verilen işbu bir kıt'a temessük mantûkunca meblağ-ı mezkûra ben dahi bi'l-emr ve'l-kabûl kefîl ve zâmin olduğumdan sonra deyn-i mezkûrun bin beş yüz altmış yedi buçuk guruşunu mezbûr Tombay Mehmed edâ ve teslîm edip bâkīsi olan altı yüz kırk sekiz guruşu gāib-i mezbûr benden kefâletime binâen ahz etmekle ben dahi bi'l-mürâca'a mezbûr Tombay Mehmed'den taleb ederim deyü ba'de'd-da'vâ ve's-suâl mezbûr Tombay Mehmed cevâbında müdde'î-i mezbûrun ber-vech-i muharrer kefâletini ikrâr lâkin müdde'î-i mezbûr meblağ-ı bâkī-i mezkûru edâ eylediğini inkâr etmekle müdde'î-i mezbûr ber-vech-i muharrer edâ müdde'âsını kuzâtdan Ahmed Efendi b. Mehmed ve Uşaklı Ahmed b. İbrahim şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe ba'de'l-isbât merkūm Tombay Mehmed müdde'î-i mezbûrun edâsını dahi ikrâr etmeğin mûcebiyle meblağ-ı bâkī-i mezkûru müdde'î-i mezbûra edâ ve teslîme mezbûr Tombay Mehmed'e tenbîh olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 19 N sene 1222.

## 70 [9a-2] Ekmekçi esnafına miri ambarlarından verilen buğdayın cins ve fiyatı

*Fiyât*

Ma'rûz

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu telhîs mûcebince Ramazan-ı şerîf tertîbâtına mahsûben bu def'a mîrî anbarlarından habbâzân esnâfına tevzî'lerine ilâve olunan yirmi bin keyl Silivri hıntasının beher keyli doksan beş paraya ve atik Tekfurdağı hıntasının keyli yüzer paraya fiyâtları olduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 22 N sene 1222.

## 71 [9a-3] Vefat eden Bakkal Andon'un kızı Zoye'nin Bakkal Zahari aleyhindeki bakkal gediği talebinden menedilmesi

*Bakkāl gediği mâddesi*

Ma'rûz

İşbu târihden on dört sene mukaddem verâseti zevcesi Salti Nasrâniye ile sulbiye kızı Zoyi Nasrâniyeye münhasıra olduğu hâlde hâlik olan Bakkāl Andon v. Teyohar

zimmînin kızı arzuhâl eden mu'arrefetü'ş-şahs mersûme Zoyi Nasrâniye meclis-i şer'-i enverde zikri âtî bakkāl dükkânı gedik âlâtının otuz sehm-i şâyi'ini bu esnâda iştirâ etmekle vaz'-ı yedi mütehakkık olan Bakkāl Zahari v. Yorgaki zimmî muvâcehesinde İstanbul'da Kocamustafapaşa'da kâin el-Hâc Ali dükkânı demekle ma'rûf dükkân gediğinden yüz yirmi sehm i'tibârıyla otuz sehm-i şâyi'i babam hâlik-i mersûmun sağlığında mülkü olup ba'de helâkihî benimle anam mersûmeye mevrûs olmuş iken ol târihden beri tedâvül-i eyâdî ile bu esnâda işbu mersûm Zahari zimmî şirâen mâlik olup vaz'-ı yed eylediğine ben ve anam mersûme vâkıfe olduğumuzda bundan akdem mersûm Zahari zimmîden da'vâ ve hakk-ı irsiyemiz olduğunu muvâcehesinde vech-i şer'î üzere isbât edip otuz sehm-i mezkûru bâ-i'lâm-ı şer'î yedinden nez' ve biz mülk-i mevrûsumuz olmak üzere zabt etmiş idik. Lâkin otuz sehm-i mezkûrun senede yüzer guruşdan peştemâllik ta'bîr olunur gediği kirâsı olan dört senede bin dört yüz guruşu dahi mücerred otuz sehmi mersûm Zahari yedinden nez' etdiğimize binâen malından bize zâmin olsun deyü otuz sehm-i mezkûr bu esnâda iştirâsını mukırra ve mu'terife iken takrîr-i meşrûhu üzere te'addî eylediği da'vâsı müvecceh olmamağla mersûm Zahari zimmîye suâl dahi teveccüh etmeyip mersûme Zoyi Nasrâniyenin kelâmına iltifât olunmadığı İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 5 N sene 1222.

## 72 [9a-4] Üsküdar sandalcılar esnafının eski kethudası Seyyid Mustafa Ağa'nın esnaflıktan ihracı

*Sandalcı esnâfının ta'ahhüdleri*

Ma'ruz,

Ashâb-ı arzuhâl bi'l-cümle sandalcı esnâfının kethudâsı es-Seyyid el-Hâc Hafız Mehmed Emin Ağa ve kethudâ vekîli ve hâlâ Üsküdar sandalcılarının bâ-berât-ı âlî kethudâları es-Seyyid Salih Ağa ve İsmail Ağa ve Saka Mustafa Ağa ve Yiğitbaşı Ali Ağa ve el-Hâc Halil Ağa ve Feyzullah Ağa ve Seyyid Ali Ağa ve Derviş Halil ve es-Seyyid Ahmed ve es-Seyyid Derviş Ebûbekir ve Yusuf Ağa ve sâir bi'l-cümle Âsitâne-i aliyye ve Üsküdar sandalcıları bi'l-ma'iye rü'yete memûr haremeyn-i şerîfeyn müfettişi müderrisîn-i kirâm-ı zevi'l-ihtirâmdan fazîletlü el-Hâc Mehmed Fikri Efendi ile du'âhânemizde ma'kūd meclis-i şer'-i enverde medîne-i Üsküdar'da Sandalcı esnâfının sâbıkā kethudâsı es-Seyyid Mustafa Ağa b. es-Seyyid İbrahim mahzarında Dârü's-sa'âdeti'ş-şerîfe ağası hazretleri nezâretlerinde âsûde Medîne-i Üsküdar'da kâin Hudâvendigâr-ı sâbık sultan Selim Han hazretleri Vakf-ı şerîfi musakkafâtından sandalcı kârhânesi müstecirleri ve Âsitâne-i aliyye'de bi'l-cümle sandalcı esnâfından olmamamızla sâbık kethudâ olan mezbûr es-Seyyid Mustafa Ağa bundan akdem kethudâlığı evânında nice fesâdı mûcib ve esnâfa

gadrı müstevcib harekât-ı nâ-marzıyeyi irtikâb ve ictisârından kethudâlık-ı mezkûr üzerinden ref‘ olunduğundan garaz ve nefsâniyet edip atik berâtı yedinde kaldığına binâen, bir-takrîb tecdîd etdirip yine kethudâ olurum deyü ta‘cîzden hâlî olmayıp kethudâlığı hengâmında ba‘zımızdan karz sûretinde, ba‘zımızı ihâfe ederek mebâliğ-i kesîre cem‘ ve tahsîl eylediği mesbûk olduğundan başka bu def‘a dahi envâ‘ tezvîrâta sülûk ve cümlemizin mağdûriyetini mûcib olur nice hâlât-ı reddiyeye tasaddî ve her birimizi ızrâr ve tekdîre ictisâr etmekle merkūmdan emn ü rahatımız külliyen meslûb olmuşdur deyü her biri muvâcehesinde iştikâ ve esnâf-ı merkūmeden hurûc ve tedîb olunmasını istid‘â eylediklerinde ol dahi esnâf-ı merkūmeden bi’r-rızâ hurûc ve kâr-ı âhara sülûk edip Üsküdar’da Selîmiye Vakfı arâzisinde olan kârhâne-i mezkûrede taht-ı icâresinde olan destgâhlarını ve oda ve dekâkini ve menzilini bâ-re’y-i mütevellî âhara ferâğ edip fîmâ-ba‘d arâzi-i mezkûreye kadem-nihâde olmayıp ve umûr-ı esnâfa kat‘a müdâhale ve ta‘arruz etmeyip ve kimesneyi rencîde etmemeğe ta‘ahhüd ve merkūmlar dahi bu mertebe ile iktifâ ve tedîb husûsunda şikâyetlerini terk ve tehîr etmeleriyle mezbûrun bu vechile ta‘ahhüdünü nâtık fermân-ı âlîleri sudûrunu bi-ecma‘ihim istirhâm eyledikleri İstanbul Mahkemesi’nden huzûr-ı [âlîlerine i‘lâm olundu].

Fî 3 N sene 1222.

## 73 [9a-5] Seyyid Salih Ağa’ya olan borcunu ödemesi hususunda Dimitri v. Yovan’a tenbih olunması

*Bu i‘lâmda sehiv vâki‘ olmağla darb olunup iki kâğıd aşağıda kayd olunmuşdur.*

<<Ma‘rûz

<<Medîne-i Üsküdar’da sandalcı kethudâsı es-Seyyid Salih Ağa b. el-Hâc Mustafa bi’t-terâzî du‘âhânemizde ma‘kūd meclis-i şer‘-i enverde sandalcı kalfalarından sâbıkā ecîr-i hâssı arzuhâl eden Dimitri v. Yovan zimmî muvâcehesinde mersûm Dimitri zimmî zimmetinde cihet-i deyn-i şer‘îden altı yüz on üç guruş ve bir destgâh âlâtı semeninden dahi yirmi iki guruş ki cem‘an altı yüz otuz beş guruş ile yedinde olan on iki guruş kıymetli bir kıyye Flemenk ipliğimi mersûm Dimitri zimmîden hâlâ taleb ederim deyü ba‘de’d-da‘vâ ve’s-suâl, mersûm Dimitri cevâbında meblağ-ı mezkûr zimmetinde deyni olduğunu ve bir vakıyye penbe yedinde mevcûd olduğunu bi-tamamihi ikrâr ü i‘tirâf etmeğin mûcebiyle bir vakıyye penbenin aynını müdde‘î-i mezbûra red ve teslîme ve meblağ-ı mecmû‘-ı mezkûr altı yüz otuz beş guruşu edâ ve teslîme mersûm Dimitri zimmîye tenbîh olunduğu İstanbul Mahkemesi’nden huzûr-ı [âlîlerine i‘lâm olundu].>>

<<Fî 21 N sene 1222.>>

## 74 [9a-6] Kumaşçı Panayot'a kumaş bedelinden olan borcunu ödemesi hususunda Seyyid Mustafa Ağa'ya tenbihte bulunulması

*856 guruş hüküm*

Ma'rûz

Arzuhâl eden Kumaşçı Panayot v. Atam zimmî meclis-i şer'-i enverde Sandalcı esnâfından sâbıkā Üsküdar'da Sandalcılar kethudâsı derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism es-Seyyid Mustafa Ağa b. es-Seyyid İbrahim mahzarında mezbûr es-Seyyid Mustafa Ağa zimmetinde bundan akdem yedimden iştirâ ve kabz eylediği akmişe-i mütenevvi'a-i ma'lûme semenlerinden lede'l-muhâsebe sekiz yüz elli altı guruş alacağım zuhûr edip hattâ meblağ-ı mezbûr zimmetinde semen-i mebî'den bana deyn-i sahîhi olduğunu ikrâr-ı kat'î ile ikrâr ü i'tirâf dahi etmekle meblağ-ı mezkûru mezbûr es-Seyyid Mustafa Ağa'dan hâlâ taleb ederim deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-inkâr müdde'î-i mersûm ber-vech-i muharrer müdde'âsını es-Seyyid Salih Ağa b. el-Hâc Mustafa ve Ahmed b. Mahmud nâm şâhideyn-i mu'addileyn şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î ba'de'l-isbât mezbûr es-Seyyid Mustafa Ağa şâhidân-ı mezbûrân şehâdetlerinde bi'r-rızâ tasdîk ve kabûl etmeğin mûcebiyle meblağ-ı mezkûr sekiz yüz elli altı guruşu müdde'î-i mersûm Panayot zimmîye edâ ve teslîme mezbûr es-Seyyid Mustafa Ağa'ya tenbîh olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 3 N sene 1222.

## 75 [9b-1] Kâtib Muslihiddin mahallesi halkının şikâyeti üzerine Esma bt. Mustafa'nın mahalleden taşınmak için taahhütte bulunması

*Mahalleden hurûc*

Ma'rûz

İstanbul'da Altımermer kurbünde Kâtib Muslihiddin mahallesi imâmı es-Seyyid Mehmed Tâhir Efendi b. es-Seyyid Ali ve ahâlisinden el-Hâc Mehmed ve Musa Beşe ve Süleyman Beşe ve es-Seyyid Mehmed ve Mehmed Said ve Ali Beşe ve İsmail ve Feyzullah ve sâirleri meclis-i şer'-i enverde yine mahalle-i mezbûre sâkinelerinden zâtı mu'arrefe Esma bt. Mustafa nâm hatun mahzarında mezbûre Esma Hatun kendi hâlinde ırzıyla mukayyed olmayıp cemî' menhiyâtı mürtekibe ve halî'u'l-izâr ve bed-zebân olmağla kendüden külliyen emn ü rahatımız meslûb olmuşdur deyü iştikâ ve mahalleden hurûcunu istid'â eylediklerinde mezbûre Esma Hatun dahi târih-i i'lâmdan beş gün mürûrunda mahalle-i mezbûreden rızâsıyla hurûc ve mahâll-i âharda sâkine olmağa ta'ahhüd eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 3 min-Şevvâl sene 1222.

## 76 [9b-2] Toros v. Kirkor'un bakkal dükkânı gediği iddiası ile Bakkal Eci Foti ve ortağı Predomos'u taciz etmemesi

*İstinye'de bakkāl gediği mâddesi*

Ma'rûz

Arzuhâl eden Toros v. Kirkor nâm zimmî meclis-i şer'-i enverde derûn-ı arzuhâlde mastûrü'l-ism Bakkāl Aci Foti v. Tokodoş zimmî muvâcehesinde mahrûse-i Galata'ya tâbi' İstinye karyesinde Çavuşbaşı mahallesinde kâin ma'lûmü'l-hudûd dört kepenkli bir kıt'a bakkāl dükkânı derûnunda mevcûde beyne'l-hıref gedik ta'bîr olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûme yüz yirmi sehm i'tibârıyla yedimde mülk ve hakkım iken dükkân-ı mezkûr derûnunda gedik müstecirim olan gāib ani'l-meclis Kosta zimmînin işbu hâzırûn tüccârdan mâ'adâ ma'lûmü'l-esâmî kimesnelere olan düyûn-ı vefîresini dahi kabûl ve kendi mallarından ashâbına edâ eylemek şartıyla gedik-i mezkûru bundan akdem mersûm Foti zimmî ile şerîki Predomos zimmîye bin iki yüz guruşa bey' ve temlik ve vech-i lâyıkı üzere teslîm etmiş idim. Lâkin müşteriyân-ı mersûmân gāib-i mersûmun tüccârdan mâ'adâya olan düyûnunu edâ etmediklerinden mâ'adâ gedik-i mezkûrun ziyâde ile tâlib-i âharı olmağla şartla bey'in adem-i sıhhatine binâen semen-i mezkûrdan ancak makbûzum olan iki yüz guruşu alıp gedik-i mezkûrdan keff-i yedleri murâdımdır deyü Pazarbaşı ve bölükbaşı ve bi'l-cümle nizâm ustaları hâzırûn oldukları hâlde ba'de'd-da'vâ ve's-suâl mersûm Foti zimmî cevâbında bin iki yüz yirmi iki senesi Cemâziyelûlâ'sının on birinci günü târihiyle müverraha ve İstinye Nâibi es-Seyyid Mustafa Reşid Efendi'nin imzâ ve hâtemini hâviye işbu bir kıt'a sicilden muhrec hüccet-i şer'iye nâtıka olduğu üzere müdde'î-i mersûm gedik-i mezkûru târih-i mezkûrda şurût-ı müfside ve muvâza'adan ârî ve cebr ü kerîhden hâlî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile bize bin iki yüz guruşa bey' ve temlik ve teslîm, biz dahi iştirâ ve tesellüm edip semen-i mezkûrun kabzını mu'terif olduğu iki yüz guruşdan mâ'adâ bin guruşunu gāib-i mersûmun işbu hâzırûn bi'l-meclis ma'lûmü'l-esâmî tüccâra olan düyûnuna havâle ve her birimiz havâleyi kabûl ve meblağ-ı mezkûru tüccâr-ı hâzırûna edâ etmemizle ol-vechile semen-i mezkûrun mecmû'unu nakden ve havâleten ahz ü istifâ edip zimmetimizde bir akçe ve bir habbe bâkī kalmadığını kat'iyyen ikrâr ü i'tirâf ve mebî'-i mezkûrun tağrîr ve gabnine müte'allika da'vâdan dahi tarafeynden her birimiz âharın zimmetini kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt etmiş idik deyü tüccâr ve nizâm ustaları hâzırûn-ı mezbûrûn tasdîkleriyle mazmûnu min-külli'l-vücûh takrîr-i meşrûhuna mutâbık ve târih-i mezkûr ile müverraha ve nâib-i mezbûrun imzâ ve hâtemini hâviye bir kıt'a hüccet-i şer'iye ibrâzıyla eylediği def'ini ve mazmûn-ı hüccet-i mezkûreyi müdde'î-i mersûm inkâr etmekle mersûm Foti zimmî ber-vech-i muharrer def'ini ve mazmûn-ı hüccet-i mezkûreyi udûlden Kâtib İbrahim Edhem Efendi b. Mehmed Muzaffer ve es-Seyyid Numan Çelebi b. Mustafa

şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î isbât eyledikde müdde'î-i mersûm şâhidân-ı mezbûrânı şehâdetlerinde tasdîk etmeğin mûcebiyle müdde'î-i mersûm da'vâ-yı mezkûresiyle mersûmân Foti ve Predomos zimmîlere bî-vech mu'ârazadan men' olundukları İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 7 N sene 1222.

## 77 [9b-3] Simitçi İslâm Beşe'nin, fırının tamiri hususunda mülk sahibi Hacı Halil Ağa ile anlaşmaları

*Vezneciler'de simitçi fırını mâddesi*

Ma'rûz

İstanbul'da Vezneciler nâm mahâlde bir bâb simitci fırınının beher şehr on üç buçuk guruş kirâ ile müsteciri olup derûnunda mevcûde mu'teber gedik âlâtına mâlik olan simitçi İslâm Beşe b. Hasan, Çörekçiler Kethudâsı Ahmed Ağa ve fırın-ı mezkûr civârında kâin dekâkin ashâbından es-Seyyid Mehmed Ağa ve Kurâbiyeci Mehmed Ağa ve Muhallebici Yusuf ve Yemenici Ahmed ve sâirleri hâzırûn oldukları hâlde meclis-i şer'-i enverde fırın-ı mezkûre bâ-temessük-i mütevellî mutasarrıfı olan Merkebçi el-Hâc Halil Ağa b. Ali mahzarında fırın-ı mezkûrun ateş mahâlli olan kubbesi sakat olup derûnunda ateş yandıkça ahşaba alev sirâyetiyle harîk peydâ olmak havfı derkâr olup ol-vechile fırın-ı mezkûrun kubbesi ta'mîre muhtâc ve mahâll-i mezkûru mülk sâhibi ta'mîr etmek mu'tâd olmağla suâl olunup harîk havfından emniyet için fırın-ı mezkûr kubbesini malından sarfla ta'mîr etmek üzere mezbûr el-Hâc Halil Ağa'ya tenbîh olunmak murâdımdır deyü hâzırûn-ı mezbûrûn ihbârıyla istirhâm eylediğinde mezbûr el-Hâc Halil Ağa dahi cevâbında fırın-ı mezkûrun kirâ-yı kadîmi olan on üçer buçuk guruşu mâh be-mâh bana edâ ve teslîmde cevr ve eziyet etmeyip bilâ-ta'allül edâ eylemek üzere fırın-ı mezkûrun ta'mîre muhtâç olan kubbesini malından sarfla ta'mîr ve termîm etmeğe ta'ahhüd ve mezbûr İslâm Beşe dahi ber-vech-i muharrer kirâsını bilâ-ta'allül mâh be-mâh mezbûr el-Hâc Halil Ağa'ya edâ ve teslîme ta'ahhüd ve kethudâları hâzır bi'l-meclis Ahmed Ağa dahi tekeffül edip ol-vechile kat'-ı nizâ' eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 18 Şa'bân sene 1222.

## 78 [9b-4] Haymehane-i hassa Ocağı Kethudası Hacı Osman Ağa'nın Para Vakfı

*İhticâca salâhiyet*

Ma'rûz

Sâdır olan fermân-ı âlî-şâna imtisâlen sâhibe-i arzuhâl Haymehâne-i hâssa Ocağı Kethudâsı el-Hâc Osman Ağa'nın işbu sene-i mübâreke Şa'bânının sekizinci günü târihiyle müverraha ve hâlâ Mahmud Paşa nâibi müderrisîn-i kirâmdan Ali Bahar Efendi'nin imzâ ve hâtemini hâviye bir kıt'a nukūd vakfiyesine nazar olundukda sebk ve serdi kā'ide-i sakka mutâbık ve mazmûnu şer'-i şerîfe muvâfık olup iltimâs olunan mahalle kayd ve ihticâca sâlih ve lâyık olduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 6 Şevvâl sene 1222.

## 79 [9b-5] Neslişah Sultan Vakfı Mütevellisi Şeyhzade Ahmed Efendi'ye vakıf fırın kirasından olan borcunu ödemesi hususunda Kapamacı Toma'ya tenbih olunması

*Habbâz fırını*

Ma'rûz

İstanbul'da Edirnekapısı kurbünde Neslişah Sultan Vakfı'nın hâlâ mütevellîsi eşrâf-ı kuzât-ı kirâmdan Şeyhzâde Ahmed Efendi b. Mehmed Emin Efendi meclis-i şer'-i enverde zikri âtî sülüs hisse habbâz fırınına vaz'-ı yedi mütehakkık olan Kapamacı Toma v. Artin zimmî muvâcehesinde mütevellîsi olduğum vakf-ı mezbûr musakkafâtından İstanbul'da Aksaray kurbünde Yusuf Paşa Çeşmesi nâm mahâlde kâin senevî otuz guruş icâre-i müecceleli ma'lûmü'l-hudûd bir bâb habbâz fırınının sülüs hisse-i şâyi'ası beher sene on guruş mu'accele ile bâ-temessük-i mütevellî mersûm Toma zimmînin bi'l-icâreteyn taht-ı tasarrufunda olup senevî icâre-i ma'lûmesinden işbu târihe gelince on bir senede zimmetinde müctemi' olan yüz on guruşu mersûm Toma zimmîden vakıf için bi't-tevliye hâlâ taleb ederim deyü ba'de'd-da'vâ ve's-suâl mersûm Toma zimmî cevâbında bi-tamamihi ikrâr ü i'tirâf edip lâkin fırın-ı mezkûr derûnunda müstecirim olan gedik mâliki gāib ani'l-meclis Ömer nâm kimesne müdde'î-i mezbûra iki def'ada yetmiş beş guruş verdim deyü gāib-i mezbûr bana ihbâr etmekle icâre-i mezkûreye mahsûb eylesin demesi müvecceh olmamağla kelâmına iltifât olunmayıp bî-vech mu'ârazadan ba'de'l-men' ikrâr ü i'tirâfıyla lâzım gelen yüz on guruşu müdde'î-i mütevellî-i mezbûra vakıf için edâ ve teslîme mersûme Toma zimmîye tenbîh olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden bi'l-iltimâs huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 7 Şevvâl sene 1222.

## 80 [10a-1] Seyyid Mustafa Ağa'nın Balat'ta satın almış olduğu değirmen gediği hissesini Eyüb Çömlekçilerbaşı'ndaki değirmene nakletmesi

*Balat'da uncu değirmeni*

Ma'rûz

İstanbul'da Balatkapısı kurbünde Aznavur sokağında kâin üç horoslu bir bâb uncu değirmeni derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf gedik ta'bîr olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûmeye mâlik iken bundan akdem vefât eden değirmenci Ahmed b. Abdullah'ın verâseti sulbî kebîr oğulları Ömer ve Hüseyin'e ve sulbiye kebîre kızı Emine'ye münhasıra ba'dehû mezbûr Hüseyin dahi vefât edip verâseti karındaşları mezbûrân Ömer ve Emine'ye ba'de'l-inhisâr mezbûr Ömer ile mu'arrefetü'z-zât mezbûre Emine Hatun'dan her biri meclis-i şer'-i enverde habbâzân ve uncu esnâfının bi'l-cümle nizâm ustaları hâzır oldukları hâlde hâlâ uncular kethudâsı işbu bâ'isü'l-i'lâm es-Seyyid Mustafa Ağa b. Mehmed Emin mahzarında mûrisimiz babamız müteveffâ-yı evvel-i mezbûrdan mevrûs bâlâda muharrer üç horoslu bir bâb değirmen derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf gedik ta'bîr olunur on iki re's bârgir i'tibâr olunan âlât-ı lâzıme-i ma'lûmenin iki horos sekiz re's bârgir hissesini mukaddemâ gāib ani'l-meclis Atnaş zimmîye semen-i ma'lûme ve makbûz mukābelesinde bey' edip mâ'ada bir horos dört re's bârgir hisse-i şâyi'ası bi'l-irsi'ş-şer'î yedimizde mülkümüz olmağla biz bir horos dört bârgir hisse-i şâyi'amızı dahi tarafeynden bi'l-îcâb ve'l-kabûl bâtten ve sahîhan bi-safkatin vâhidetin beşyüz elli guruşa kethudâ-yı merkūm es-Seyyid Mustafa Ağa'ya bey' ve temlik ve vech-i lâyıkı üzere teslîm eylediğimizde, ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr beş yüz elli guruşu müşteri-yi merkūm yedinden tamamen kabz ve mesele-i mîrâsımız üzere bi-kadri'l-hısas beynimizde iktisâm edip mebî'-i mezkûrun tağrîr ve gabnine müte'allika âmme-i de'âvîden tarafeynden her birimiz âharın zimmetini kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt eyledik, ba'de'l-yevm bir horos dört re's bârgirde dahi bizim aslâ ve kat'a alâka ve medhalimiz kalmayıp merkūm es-Seyyid Mustafa Ağa'nın mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sırfı olmuşdur deyü kat'iyyen ikrârlarını merkūm es-Seyyid Mustafa Ağa ba'de't-tasdîk mezbûr es-Seyyid Mustafa Ağa ber-vech-i muharrer iştirâ eylediği bir horos dört re's bârgirin değirmeni harâb ve akār-ı âhara tebdîl olunmağla Havâss-ı refî'a kazâsında Çömlekçilerbaşı nâm mahâlde kâin Harâccı Değirmeni demekle ma'rûf yedinde malı olan bir bâb uncu değirmenine nakl olunmasını iltimâs etmekle esnâf-ı hâzırûn-ı mezbûrûn dahi horoslu nakli şurût-ı nizâm-ı kadîmlerinden olduğunu haber vermeleriyle mârrü'z-zikr üç horoslu değirmenden merkūm es-Seyyid Mustafa Ağa'nın ber-vech-i muharrer iştirâ eylediği bir horos dört re's bârgir uncu gediğini sâlifü'z-zikr Çömlekçilerbaşı'nda mâlik olduğu Harâccı değirmenine mâlik olup merkūm es-Seyyid Mustafa Ağa üzerine kayd ve kayd-ı atikine şerh verilip yedine sûret i'tâ buyurulması iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 27 N sene 1222.

## 81 [10a-2] Vefazade Seyyid Hacı Hasan Ağa'nın Balkapanı Nazırı tayin olunması

*Balkapanı nâzırı nasbı*

Ma'rûz

Âsitâne-i sa'âdet'de Balkapanı tüccârından Salih Ağa ve Mehmed Ağa ve Silistreli es-Seyyid İsmail Ağa ve Kâtib Mehmed Efendi ve es-Seyyid Feyzullah Ağa ve Küçük Ömer Ağa ve Kasab el-Hâc Mehmed Ağa ve Damadı el-Hâc Mustafa Ağa ve Tosyalı el-Hâc Hüseyin Ağa ve sâirleri meclis-i şer'-i enverde kapan-ı mezkûr nâzırı el-Hâc Mehmed Emin Ağa hâzır olduğu hâlde yine tüccârdan Vefazâde es-Seyyid el-Hâc Hasan Ağa b. Ahmed mahzarında her biri takrîr-i kelâm edip hâzır-ı mezbûr el-Hâc Mehmed Emin Ağa bir müddetden beri kapan-ı mezkûrda nâzır olup kendüye fütûr hâsıl olmağla nezâret-i mezkûreden rızâsıyla keff-i yed edip yeri hâlî ve hizmet-i lâzımesi mu'attal kalmağın yerine encümenimizden bir müstakīm kimesnenin kıbel-i şer'den üzerimize nâzır nasb olunması lâzımeden olduğuna binâen cümlemizin muhtâr ve müntahabımız müstakīm ve kâr-güzâr ve mütedeyyin ve perhiz-kâr ve muhayyerimiz olan işbu mezbûr es-Seyyid el-Hâc Hasan Ağa üzerimize nâzır nasb ü ta'yîn olunması murâdımızdır dediklerinde mezbûr es-Seyyid el-Hâc Hasan Ağa dahi kıbel-i şer'den bi'l-iltimâs üzerlerine nâzır nasb ü ta'yîn olundukda ol dahi nezâret-i mezkûreyi kabûl edip hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugāyir-i emr-i münîf kimesneyi rencîde vü remîde etmeyip ber-vefk-i matlûb hareket ederek hizmet-i lâzımesini kemâ-yenbagī edâya ta'ahhüd ve iltizâm etmeğin nezâret-i mezkûre hâzır-ı mezbûr el-Hâc Mehmed Emin Ağa keff-i yedinden mezbûr es-Seyyid el-Hâc Hasan Ağa üzerine tevcîh ve yedine berât-ı şerîf-i âlî-şân inâyet ve ihsân buyurulmak bâbında istid'â-yı inâyet eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden bi'l-iltimâs huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 4 Şevvâl sene 1222.

## 82 [10a-3] Erzurumlu Bedros'un tütüncü dükkânı gediğini Yovan v. Panayot'a satması ve gediğin Gedikpaşa'daki dükkâna nakledilmesi

*Irgadpazarı'nda tütüncü gediği*

Ma'ruz,

Hâmiş-i arzuhâlde mastûr derkenâr nâtık olduğu üzere Ma'den Kalemi'nde mukayyed ve mu'teber tütüncü gediklerinden olup İstanbul'da Irgadpazarı'nda Parmakkapı dâhilinde Koğacılar kurbünde köşe başında kâin Tütüncü Karabet zimmî dükkânı demekle ma'rûf bir bâb tütüncü dükkânı derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf gedik ta'bîr olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûmenin tedâvül-i eyâdî ile el-

yevm mâliki Erzurumlu Bedros v. Haçok zimmî meclis-i şer‘-i münîrde Tütüncü esnâfından Yovan v. Panayot zimmî muvâcehesinde ber-vech-i muharrer mâlik olduğum gedik ta‘bîr olunan âlât-ı lâzımeyi mersûm Yovan zimmîye yüz altmış guruş semen-i makbûza tarafeynden bi’l-îcâb ve’l-kabûl bâtten ve sahîhan bey‘ ve temlik eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl edip mebî‘-i mezkûrun tağrîr ve gabnine ve bi’l-cümle gedik husûsuna müte‘allika âmme-i de‘âvîden her birimiz âharın zimmetini kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt ve fîmâ-ba‘d zikr olunan tütüncü gediğinde benim aslâ ve kat‘a alâka ve medhalim kalmayıp mersûm Yuvan zimmînin mülk-i müşterâsı olmuşdur deyü ba‘de’l-ikrâr ve’t-tasdîk mersûm Yovan zimmî dükkân-ı mezkûrun mülk sâhibine lüzûmu oldukda gedik-i merkūmu dahi dükkâna nakl olunmak esnâfımızın bâ-fermân-ı âlî şurût-ı mer‘iyemizden olmağla gedik-i mezkûru kurb ve civârı olan Gedikpaşa’da doğramacı dükkânı ittisâlinde berber dükkânı karşısında kâin bâ-temessük taht-ı icâremde olup kimesnenin gediği olmayan bir bâb dükkânıma nakl ve ber-vech-i muharrer kalemine kayd olunmak murâdımdır dedikde fi’l-hakīka bu makūle mukayyed ve mu‘teber olan gedikler hasbe’l-iktizâ kurb [ve] civârına nakli esnâf-ı merkūmenin bâ-fermân-ı âlî şurût-ı nizâm-ı mer‘iyelerinden olduğunu kethudâ ve yiğitbaşı ve sâir hâzırûn bi’l-meclis ma‘lûmü’l-esâmî esnâf meclis-i şer‘de haber vermeleriyle zikr olunan Koğacılar kurbünde köşebaşında kâin dükkânda Karabet zimmî isminde mu‘teber olan tütüncü gediği mârrü’z-zikr kurb [ve] civârında kâin mersûm Yovan zimmînin bâ-temessük taht-ı icâresinde olan dükkânına nakl ve mahâll-i evvelin kaydı kaleminden ref‘ ve terkîn birle bâyi‘-i merkūmun ber-vech-i meşrûh bey‘inden mahâll-i sânîde mu‘teber olmak üzere mersûm Yovan zimmî uhdesine kayd ve yedine sûret i‘tâsını istirhâm eylediği İstanbul mahkemesinden huzûr-ı [âlîlerine i‘lâm olundu].

Fî 11 N sene 1222.

## 83 [10a-4] Ulayıcı esnafı yiğitbaşısı olan Mehmed Aziz’in esnaflıktan ihraç olunması

*Ulayıcı esnâfından ihrâç*

Ma‘rûz

İstanbul’da ulayıcı esnâfının kethudâları İsmail Ağa ve esnâfından Ahmed ve Derviş Ali ve Sadullah ve Mehmed Emin ve Derviş Ahmed ve Mustafa ve Mehmed Ağa ve Şeyh Süleyman Efendi ve el-Hâc Sadık Ağa ve el-Hâc Mustafa Ağa ve Mehmed Ârif ve Mehmed Emin ve Derviş Mehmed Said ve Ahmed Ağa ve es-Seyyid Salih ve es-Seyyid Mustafa ve İsmail Ağa ve sâirleri meclis-i şer‘-i enverde esnâf-ı mezbûreden es-Seyyid Osman ve es-Seyyid Hasan ve Hüseyin ve Mehmed Emin ve Ahmed ve Sâlih ve Mehmed Ali ve Mehmed ve sâirleri muvâcehelerinde esnâfımızın

yiğitbaşımız olan gāib ani'l-meclis Mehmed Aziz nâm kimesne müfsid ve muharrik ve nice harekât-ı nâ-bercâyı mürtekib olmağla işbu mezbûrûnu tahrîk ve ifsâd edip onlar dahi esnâfımızın hadîsü's-sinlerinden olduklarından yiğitbaşı-yı gāib-i mezbûrun iğfâl ve ifsâdına mütâba'at birle bizlere inkıyâd ve itâ'at ve müddet-i vâfireden beri beynimizde mu'teber olan şurût-ı kadîmimize ri'âyet lâzıme-i hâllerinden iken mezbûrûn bu esnâda bizlere isâbet ve her şurût-ı mu'teberemize muhâlefet etmeleriyle suâl olunup mezbûrûn kadîmî üzere ihtiyâr esnâfa itâ'at ve şurûtumuza ri'âyetleri ve yiğitbaşı-yı mezbûrun ifsâd ve mazarratından bir vechile emn ü rahatımız olmamağla esnâfımızdan ihrâc ve kâr-ı âhara sülûk murâdımızdır dediklerinde mezbûrûn cevâblarında fîmâ-ba'd esnâflarının ihtiyârlarına vücûhla inkıyâd ve itâ'at ve şurût-ı mu'teberelerine kadîmî üzere ri'âyete her biri bi'r-rızâ ta'ahhüd etmeleriyle gāib-i mezbûr Mehmed Aziz esnâf-ı mezbûreden ihrâc olunup kat'a umûr-ı esnâfa müdâhale ve ta'arruz etdirilmemek iktizâ eylediğini İstanbul Mahkemesi'nden bi'l-iltimâs huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 7 Şevvâl sene 1222.

## 84 [10b-1] Amasyalı Hafız Feyzullah'a poliçe bedelinden olan borcunu ödemesi hususunda Mustafa Alemdar'a tenbih olunması

*1000 guruş hüküm*

Ma'rûz

Hâlâ Anadolu'da Amasya kazâsında sâkin Hafız Feyzullah b. Abdullah tarafından vekâleti el-Hâc Mustafa b. Abdullah ve el-Hâc Ebûbekir b. Fethullah şehâdetleriyle sâbit olan el-Hâc İbrahim b. el-Hâc Ali meclis-i şer'-i enverde Galata Yağkapanı tüccârından Mustafa Alemdar b. Mahmud mahzarında müvekkilim mezbûrun şerîki gāib ani'l-meclis Molla Mehmed bin iki yüz yirmi bir senesi Şa'bâni'l-mu'azzam'ının on beşinci günü İsmail kazâsında iken yedinde olan müvekkilim mezbûrun malından mezbûr Mustafa Alemdar'ın şerîki Küçük İbrahim nâm kimesneye bi-tarîki'l-poliçe bin guruş verip ol dahi poliçe temessükü vusûlünden on bir gün mürûrunda Galata'da şerîki işbu mezbûr Mustafa Alemdar'ı işbu hâzır bi'l-meclis el-Hâc Mustafa Reis'e edâ etmek üzere ahz ü kabz ve işbu bir kıt'a poliçe tahvîli i'tâ etdikden sonra mezbûr Mehmed poliçe temessükünü hâzır-ı mezbûra irsâl edip sene-i mezbûre Zilhiccesi'nin yirmi birinci günü poliçe temessükü hâzır-ı mezbûra vusûl buldukda ol dahi götürüp mezbûr Mustafa Alemdar'a irâe eyledikde mezbûr Mustafa Alemdar meblağ-ı mezkûr müvekkilim mezbûrun malı olarak kendüye poliçe olduğunu tasdîk ederek poliçeyi kabûl ve on bir gün mürûrunda edâ etmek üzere meblağ-ı mezkûr bin guruşa kefîl ve zâmin oldukdan sonra mezbûr Mustafa Alemdar meblağ-ı mezkûru va'desi hulûlünde hâzır-ı mezbûra edâ etmemekle meblağ-ı mezkûr bin guruşu mezbûr Mustafa Alemdar'dan poliçeyi

kabûl ve kefâletine binâen bi'l-vekâle hâlâ taleb ederim deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-inkâr müdde'î-i vekîl-i mezbûr ber-vech-i muharrer müdde'âsını udûlden ve Kapan-ı mezkûr tüccârından Halil b. el-Hâc Veliyüddin ve Ömer Beşe b. el-Hâc Halil şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î isbât edip şâhidân-ı mezbûrânı tezkiye esnâsında mezbûr Mustafa Alemdar şehâdetlerinde bi't-tav' ve'r-rızâ tasdîk etmeğin mûcebiyle meblağ-ı mezkûr bin guruşu müvekkil-i mezbûr için vekîl-i mezbûra edâ ve teslîme mezbûr Mustafa Alemdar'a tenbîh olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 7 Şevvâl sene 1222.

## 85 [10b-2] Mehmed Sadık Efendi'nin Muytablar çarşısında Kebabcı Hanı'ndaki oda gediğini Anbarsun v. Ohan'a satması

*Kebâbçı Hanı'nda oda gediği,*

Ma'rûz

İstanbul'da Ayasofya-i kebîr Câmi'-i şerîfi Evkāfı musakkafâtından olup mahmiye-i mezbûrede Mûytâblar sûkunda kâin Kebâbçı Hanı demekle ma'rûf han kapısının sol tarafında vâki' bir bâb oda derûnunda mevcûde beyne'l-hıref gedik ta'bîr olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûmeye bâ-sûret mâlik olan Mehmed Sadık Efendi b. Mehmed Emin nâm kimesne meclis-i şer'-i münîrde sarrâf tâifesinden Anbarsun v. Ohan zimmî muvâcehesinde sâlifü'l-beyân Kebâbçı Hanı demekle arîf han kapısının sol tarafında vâki' bir bâb oda derûnunda mevcûda yedinde olan bir kıt'a sûret mantûkunca Başmuhâsebe'de mukayyed beyne'l-hıref gedik ta'bîr olunur yedimde malım ve mülküm olan âlât-ı lâzıme-i ma'lûmemi tarafeynden bi'l-îcâb ve'l-kabûl bâtten ve sahîhan bin iki yüz yetmiş beş guruşa sarrâf-ı mersûm Anbarsun zimmîye bey' ve temlik ve teslîm eylediğimde ol dahi yedimden iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl edip semeni olan meblağ-ı mezkûr bin iki yüz yetmiş beş guruşu müşteri-yi mersûm yedinden tamamen ve kâmilen ahz ü kabz eyledim. Fîmâ-ba'd âlât-ı lâzıme-i muharrere-i mezkûre Sarrâf-ı mersûm Anbarsun zimmînin mülk-i müşterâsı olup benim kat'a alâka ve medhalim kalmamağla mebî'-i mezkûrun tağrîr ve gabnine ve bi'l-cümle gedik husûsuna müte'allika da'vâdan her birimiz âharın zimmetini kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt eyledik dedikde sarrâf-ı mersûm dahi ba'de't-tasdîk zikr olunan oda gediğinin Başmuhâsebe'de bâyi'-i merkūm Mehmed Sadık Efendi üzerine olan kaydı ref' ve terkīn birle kendi üzerine kayd ve yedine sûret i'tâ olunmak bâbında istid'â-yı inâyet eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî-gurreti Receb sene 1222.

## 86 [10b-3] Ümmügülsüm bt. Hacı Hasan'a olan borcunu ödemesi hususunda Nefise bt. Osman'a tenbih olunması

*400 guruş hüküm*

Ma'rûz

Sâhibe-i arzuhâl mu'arrefetü'z-zât Ümmügülsüm bt. el-Hâc Hasan nâm hatun meclis-i şer'-i enverde derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism kezâlik mu'arrefetü'z-zât Nefise bt. Osman nâm hatun mahzarında bin iki yüz yirmi senesi Rebî'ülevveli'nin onuncu günü târihiyle müverrah işbu yedimde olan bir kıt'a deyn temessükü mantûkunca mezbûre Nefise Hatun zimmetinde karzdan alacağım olan yedi yüz guruşun zahr-ı temessük nâtık olduğu üzere ceste ceste üç yüz guruşunu ahz ve istifâ edip zimmetinde bâkī dört yüz guruş alacağım kalmağla hâlâ taleb ederim deyü ba'de'd-da'vâ ve's-suâl mezbûre Nefise Hatun cevâbında bi-tamamihi ikrâr ü i'tirâf edip lâkin kabzını mu'terife olduğu üç yüz guruşdan mâ'adâ ceste ceste yetmiş guruş dahi teslîm olmağla bâkī zimmetimde ancak üç yüz otuz guruş deynim kalmışdır deyü meblağ-ı bâkī-i mezkûrun yetmiş guruşu mukābelesinde eylediği teslîm da'vâsını müdde'iye-i mezbûre Ümmügülsüm Hatun münkire ve mezbûre Nefise Hatun ceste ceste yetmiş guruş teslîmini isbâtdan izhâr-ı acz ile istihlâf etmeğin mezbûre Ümmügülsüm hatun bi'l-muvâcehe gıbbe't-tahlîfi'ş-şer'î mûcebiyle yetmiş guruş da'vâsıyla mezbûre Nefise Hatun'a bilâ-beyyine mu'ârazadan ba'de'l-men' ikrâr ü i'tirâfıyla lâzım gelen meblağ-ı bâkī-i mezkûr dört yüz guruşu müdde'iye-i mezbûre Ümmügülsüm Hatun'a edâ ve teslîme mezbûre Nefise Hatun'a tenbîh olunduğu huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 11 Şevvâl sene 1222.

## 87 [10b-4] Mahmud Kaptan'a tütün dükkânı gediği bedelinden olan borcunu ödemesi gerektiğine dair Kuyumcu İstefan'a tenbihte bulunulması

*511 guruş hüküm.*

Ma'rûz

Bâ'isü'l-i'lâm Mahmud Kapudan b. Ali meclis-i şer'-i enverde Kuyumcu İstefan v. Serope zimmî muvâcehesinde İstanbul'da Destereciler başında kâin bir bâb tütüncü dükkânı derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf gedik ta'bîr olunur malım olan dokuz mütenevvi' kâse ve iki terâzî ma'a derâhim ve üç havan ve bir peşkun ve bir nuhâs mangal ve sekiz duhân çubuğu ve beş fincan ma'a zarf ve bir çekmece ve sekiz gözlü bir duhân dolabı ve sâir âlât-ı lâzıme-i ma'lûmemi işbu sene-i mübâreke Şa'bânında mahfil-i şühûdda mersûm İstefan zimmîye bi-safkatin vâhidetin bâtten ve sahîhan yedi yüz guruşa bey' ve temlik ve teslîm, ol dahi iştirâ ve temellük ve tesellüm edip

semen-i mezkûrun yüz seksen dokuz guruşunu bana edâ ve teslîm, ben dahi ahz ü kabz etmemle bâkīsi olan beş yüz on bir guruşu dahi mersûm İstefan zimmîden hâlâ taleb ederim deyü ba'de'd-da'vâ ve's-suâl mersûm İstefan zimmî cevâbında bi-tamamihi ikrâr i i'tirâf edip lâkin âlât-ı muharrere-i mezkûreyi ber-vech-i muharrer iştirâ eylediğime nâdim ve pişman olmamla geri alıp semen-i mezkûrdan kabzını mu'terif olduğu yüz seksen dokuz guruşu istirdâd ederim deyü îrâd eylediği vâhî kelâmına iltifât olunmayıp bî-vech mu'ârazadan ba'de'l-men' ikrâr ü i'tirâfıyla lâzım gelen semen-i bâkī-i mezkûr beş yüz on bir guruşu müdde'î-i mezbûra edâ ve teslîme mersûm İstefan zimmîye tenbîh olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden bi'l-iltimâs huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 7 Şevvâl sene 1222.

## 88 [10b-5] Yalova'nın Bayat köyünden vefat eden Osman Ağa'ya koyun bedelinden olan borcunu vârislerine ödemesi hususunda Mustafa b. Mehmed'e tenbihte bulunulması

*1000 guruş hüküm*

Ma'rûz

Anadolu'da Yalakâbad kazâsına tâbi' Bayat karyesinde on sene mukaddem vefât eden Elmalık mültezimi Osman Ağa b. Halil'in verâseti zevce-i metrûkesi Ümmühani bt. Halil ile sulbî kebîr oğulları Süleyman ve Hasan'a ba'de'l-inhisâr mezbûr Hasan husûs-ı âtîde kendiden asâleten ve mezbûrân Süleyman ve Ümmühani taraflarından vekîlleri olmağla vekâleten meclis-i şer'-i enverde kazâ-i mezbûra tâbi' Gacık karyesi ahâlisinden Mustafa b. Mehmed mahzarında babam ve mûrisimiz müteveffâ-yı mezbûr hayûtunda vefâtından üç ay mukaddem malından beher re'si onar guruşdan cem'an bin guruşa yüz re's ganemimizi mezbûr Mustafa'ya zikr olunan Gacık karyesinde bi-safkatin vâhidetin bâtten ve sahîhan bey' ve teslîm, ol dahi iştirâ ve kabz ve tesellüm edip semen-i mezkûru kable'l-ahz ve'l-istifâ babam mezbûr fevt olup meblağ-ı mezkûr bin guruş bize mevrûs olmağla meblağ-ı mezkûru mezbûr Mustafa'dan bi'l-asâle ve bi'l-vekâle hâlâ taleb ederim deyü ba'de'd-da'vâ ve's-suâl mezbûr Mustafa cevâbında müdde'î-i mezbûrun verâset ve vekâletini ikrâr, lâkin târih-i mezbûrda mûrisleri müteveffâ-yı mezbûrdan ber-vech-i muharrer ağnâm iştirâ ve kabzını inkâr etmekle müdde'î-i mezbûr ber-vech-i muharrer müdde'âsını lede't-tezkiye adâletleri zâhir olan Mehmed Nuri Ağa b. Ali ve Boyacı Mehmed Beşe b. Osman şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î isbât etmekle mûcebiyle meblağ-ı mezkûr bin guruşu müdde'î-i mezbûra edâ ve teslîme merkūm Mustafa'ya tenbîh olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden bi'l-iltimâs huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 12 Şevvâl sene 1222.

## 89 [11a-1] Hoca Gıyaseddin mahallesindeki Rum Mehmed Paşa Çeşmesi sakalığına Hüseyin Beşe'nin tayini

*Sakaların mâddesi*

Ma'rûz

İstanbul'da Hoca Gıyaseddin mahallesi İmâmı Hafız Halil Efendi ve Abdulfettah Ağa ve Çukadâr el-Hâc Mehmed Ağa ve es-Seyyid Ahmed Ağa ve Hafız Mustafa Efendi ve es-Seyyid Mustafa Ağa ve Ebûbekir Ağa ve Hüseyin Ağa ve Osman ve es-Seyyid Mustafa ve Osman Ağa ve Mehmed Emin Efendi ve Halil Ağa ve Mehmed Sadık ve Mehmed Salim ve İnce Mehmed Ağa ve Ahmed Ağa ve Çorbacı Hasan Ağa ve Hamamcı es-Seyyid Ahmed Ağa ve el-Hâc Abdülkerim Ağa ve Kuruyemişçi Mehmed Ağa ve Balkapanlı Kara Hacı Mehmed Ağa ve sâirleri meclis-i şer'-i enverde Sakalar Başbölükbaşısı es-Seyyid Mustafa ve Eyüb Bölükbaşısı es-Seyyid Abdullah ve Kırkçeşme Bölükbaşısı Mehmed hâzır oldukları hâlde her biri takrîr-i kelâm edip mahallemizde kâin Rum Mehmed Paşa Çeşmesi'nde saka gediği mutasarrıfı tarafından kadîmden beher şehr üç guruş kirâ ile müstecir olup müddet-i vâfireden beri mahallemizde sakalık eden işbu hâzır bi'l-meclis Hüseyin Beşe'den cümlemiz hoşnûd ve râzılar olup vücûhla emîn ve mu'temedimiz iken işbu Başbölükbaşı hâzır-ı mezbûr es-Seyyid Mustafa kemâl-i irtikâbından kadîmî mahallemizde sakamız ve mu'temedimiz olan mezbûr Hüseyin Beşe'yi bi-gayrı vech sen harîklerde bulunmuyorsun deyü iftirâ ederek sakalıkdan ihrâc edip kadîmî gedik kirâsı olan mâhiye üç guruşa üç guruş dahi zam ile altı guruşa iblâğ ve bizim menfûr ve mebgūzumuz olan kezâlik hâzır bi'l-meclis saka el-Hâc Süleyman'ı çeşme-i mezbûreye saka nasb ü ta'yîn eylediğine bizler râzılar olmayıp ve mezbûr el-Hâc Süleyman'dan emniyetimiz dahi olmamağla mezbûr el-Hâc Süleyman sakalıkdan tard ve ihrâç olunup kadîmî sakamız ve mu'temedimiz olan mezbûr Hüseyin Beşe kirâ-yı kadîmi olan şehriye üç guruş ile saka ta'yîni murâdımızdır dediklerinde mezbûr Hüseyin Beşe talebleriyle mahalle-i mezbûreye saka ta'yîn olunmağla ziyâde kirâ mütâlebesi veyâhûd bî-vech ihrâc dâ'iyesiyle mezbûr Saka Hüseyin Beşe'yi kat'a rencîde etmemek üzere Bölükbaşı-yı hâzır-ı mezbûr es-Seyyid Mustafa'ya ve ma'âzallâhu te'âlâ harîk vukū'unda sâir sakalar misillü hareket üzere mezbûr Saka Hüseyin Beşe'den her birine tekîden tefhîm olunmağla bu vechile kat'-ı münâza'a eyledikleri bi'l-iltimâs İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 11 Şevvâl sene 1222.

## 90 [11a-2] Gül Cami mahallesi ahalisinin şikâyeti üzerine mahalleden çıkacağına dair Hasan b. Abdullah'ın taahhütte bulunması

*Mahalleden ihrâç*

Ma'rûz

İstanbul'da Küçükmustafapaşa'da Gül Câmi'i mahallesi imâmı es-Seyyid Hafız Ahmed Efendi ve müezzin es-Seyyid Molla Yahya ve el-Hâc Osman Efendi ve es-Seyyid İsmail Ağa ve Mustafa Efendi ve İsmail Efendi ve Kahveci Ahmed Ağa ve Taşçı İbrahim Ağa ve Mehmed Ağa ve Hasan Ağa ve Beşli Ağası Mustafa Ağa ve Kömürcü Mahmud Ağa ve Kömürcü Ömer Ağa ve Ahmed Ağa ve sâirleri meclis-i şer'-i enverde mahalle-i mezbûre ahâlisinden Hasan b. Abdullah mahzarında mezbûr Hasan mukaddemâ tatlîk eylediği zevcesini câ-be-câ menziline getirdiğinden mâ'adâ sulbiye kebîre kızı işbu hâzıratü bi'l-meclis zâtı mu'arrefe Fatıma Hatun'u dahi bu esnâda menziline almağla mezbûrun aralıkda kapısına muhâlif âdemler gelip sû-i mu'âmele irâdesinde olduklarından bizler dâimâ ta'cîz ve tekdîr ve havf üzere olup mezbûrûn vücûhla emn ü rahatımız meslûb olmağla mahalle-i mezbûreden hurûcu matlûbumuzdur deyü her biri muvâcehesinde iştikâ eylediklerinde mezbûr Hasan mahalle-i mezbûrede olan menzilinden birkaç gün zarfında hurûc ve mahâll-i âhara nakle müte'ahhid olduğu bi'l-iltimâs İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 12 Şevvâl sene 1222.

## 91 [11a-3] Üsküdar Sandalcılar Kethudası Seyyid Salih Ağa'ya olan borcunu ödemesi ve eşyasını teslim etmesi hususunda Dimitri v. Yuvan'a tenbihte bulunulması

*416 guruş hüküm*

Ma'rûz

Medîne-i Üsküdar'da Sandalcılar Kethudâsı es-Seyyid Salih Ağa b. el-Hâc Mustafa bi't-terâzî du'âhânemizde ma'kūd meclis-i şer'-i enverde sandalcı kalfalarından sâbıkā ecîr-i hâssı arzuhâl eden Dimitri v. Yuvan zimmî muvâcehesinde mersûm Dimitri zimmî zimmetinde cihet-i deyn-i şer'îden altı yüz on üç guruş ve bir destgâh âlâtı semeninden dahi yirmi iki guruş ki cem'an altı yüz otuz beş guruş ile yedinde olan on iki guruş kıymetli yarım kıyye Flemenk ipliğimi mersûm Dimitri zimmîden hâlâ taleb ederim deyü ba'de'd-da'vâ ve's-suâl mersûm Dimitri cevâbında meblağ-ı mezkûrdan dört yüz on altı guruş deyni olduğunu ve yarım kıyye penbe yedinde mevcûd olduğunu bi-tamamihi ikrâr ü i'tirâf etmeğin mûcebiyle yarım kıyye penbenin aynını müdde'î-i mezbûra red ve teslîme ve meblağ-ı sâlifü'z-zikr

dört yüz on altı guruşu edâ ve teslîme mersûm Dimitri zimmîye tenbîh olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 21 Ramazan sene 1222.

## 92 [11a-4] Vefat eden Haffaf Hacı İbrahim'e olan borcunu vârislerine ödemesi hususunda Şekerci Mustafa Ağa'ya tenbihte bulunulması

*700 guruş hüküm*

Ma'rûz

İstanbul'da Etpazarı kurbünde sâkin iken bundan akdem vefât eden Haffâf el-Hâc İbrahim Ağa b. Mehmed'in verâseti zevce-i metrûkesi Nefise bt. Ahmed ile sulbî kebîr oğulları İsmail ve el-Hâc Mehmed ve Süleyman Şâkir'e ba'de'l-inhisâr verese-i mezbûreden zâtı mu'arrefe zevce-i mezbûre Nefise ile Süleyman Şâkir'den her biri meclis-i şer'-i enverde Laleli kurbünde Şekerci Mustafa Ağa b. Mehmed mahzarında bin iki yüz yirmi bir senesi Rebî'ülevveli'nin gurresi târihiyle müverrah işbu bir kıt'a deyn temessükü nâtık olduğu üzere mezbûr Mustafa Ağa mûrisimiz müteveffâ-yı mezbûrdan hayatında karz aldığı bin üç yüz guruş ve yine mûrisimiz mezbûrun malından ve yedinden iştirâ ve kabz eylediği bir aded hilâlî sâ'at semeninden dahi yüz doksan beş guruş ki cem'an bin dört yüz doksan beş guruşun zahr-ı temessük nâtık olduğu üzere beş yüz yetmiş sekiz guruşunu mûrisimiz mezbûr hayatında ahz ü istifâ edip bâkīsi olan dokuz yüz on yedi guruşu kable'l-ahz fevt ve meblağ-ı mezkûr bize mevrûs olmağla bi'l-asâle ve bi'l-vekâle hâlâ taleb ederiz deyü ba'de'd-da'vâ ve's-suâl mezbûr Mustafa Ağa cevâbında ancak bin guruşu ikrâr, mâ'adâyı inkâr etmekle müdde'iyân-ı mezbûrân ber-vech-i muharrer müdde'âlarına ikâme eylediği Hafız Mehmed Efendi b. İbrahim ancak bin üç yüz guruşa şehâdet edip ve es-Seyyid Salih b. es-Seyyid İbrahim meblağ-ı mecmû'-ı mezkûra şehâdet edip şâhidân-ı mezbûrânın şehâdetleriyle sâbit olan bin üç yüz guruşdan ziyâde yüz doksan beş guruşa bir nefer şâhid-i âhar ikāmesi esnâsında beynleri ıslâh ve tevfîk olunmağla mezbûr Mustafa def'a-i sâniyede verese-i mersûmûnun tasdîka vekîlleri Mehmed Ağa b. Abdullah mahzarında meblağ-ı mecmû'-ı mezkûr bin dört yüz doksan beş guruş zimmetinde sahîhan deynim olup müteveffâ-yı mezbûrun kabzını mu'terif oldukları beş yüz yetmiş sekiz guruşdan bâkī deynim olan dokuz yüz on yedi guruşun iki yüz on yedi guruşunu bu def'a verese-i mezbûrûna edâ ve teslîm etmemle zimmetimde bâkī ancak yedi yüz guruş sahîhan deynim kalmışdır deyü tâyi'an ve kat'iyyen ikrâr ü i'tirâfını vekîl-i mezbûr ba'de't-tasdîk meblağ-ı bâkī-i mezkûr yedi yüz guruşun verese-i mersûmûna bi't-taleb edâsıyla mezbûr Mustafa Ağa ilzâm olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 13 Şevvâl sene 1222.

## 93 [11a-5] Ümmügülsüm bt. Hacı Ali'nin vakıf ekmekçi fırınını Bogos, Ohan, Toros, Papacan ve Haçador'a kiraya vermesi

*Nân-ı azîz fırını mâddesi*

Ma'rûz

Sâhibe-i arzuhâl zâtı mu'arrefe Ümmügülsüm bt. el-Hâc Ali meclis-i şer'-i enverde Üsküdar ekmekçilerinin nizâm ustaları Bogos v. Kiragos ve Ohan v. Kalof ve Toros v. Agob ve Papacan v. Avakim ve Haçador v. Abram zimmîler muvâcehelerinde medîne-i mezbûrede Şeyh Hüdâyî es-Seyyid Mahmud Efendi –kuddise sırruhu'l-azîz- hazretleri vakf-ı şerîfleri musakkafâtından bâ-temessük-i mütevellî bi'l-icâreteyn mutasarrıfe olduğum bir bâb nân-ı azîz fırınını mukaddemâ beher şehr yedişer guruş onar paraya îcâr eylediğim nizâm ustaları Haçok ve Kabril ve Sıler hâlikler olup el-yevm işbu mersûmûn nizâm ustası olmalarıyla fırın-ı mezkûr taht-ı icârelerinde olmuş olduğundan fırın-ı mezkûrun şehriye kirâsı olan yedişer guruş onar parayı mersûmûndan mutâlebe eylediğimde vermekde ta'allül etmeleriyle suâl olunup bana mâh be-mâh bilâ-ta'allül edâya tenbîh olunmak murâdımdır deyü eylediğim da'vâm müvecceh olmayıp lâkin muslihûn tavassutuyla beynimiz ıslâh olunmağla ben mutasarrıfe olduğum fırın-ı mezkûr işbu târih-i i'lâm-ı şehrî gurresinden beher şehr altışar guruşa işbu beş nefer mersûmûna bi't-terâzî îcâr ve teslîm, onlar dahi ber-vech-i muharrer istîcâr ve kabûl edip mâh be-mâh altışar guruş kirâyı bilâ-ta'allül bana edâ ve teslîme ta'ahhüd eylediler deyü ba'de'l-ikrâr ve't-tasdîk bu vechile kat'-ı nizâ' eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 16 Şa'bân sene 1222.

## 94 [11b-1] Tuzcu esnafından, Üsküdar'da Seyyid Ahmed, Galata'da Hasan, Fındıklı'da Hacı Mustafa ve Tophane'de Praşkova'ya tuz satma hususunda diğer esnaf tarafından engel olunmaması

*Tuzcu esnâfının fermân istid'âsı*

Ma'rûz

Sâhib-i arzuhâl tuzcu esnâfından medîne-i Üsküdar'da Hamam-ı kebîr kurbünde es-Seyyid Ahmed b. Mehmed ve Galata'da Arab Câmi'-i şerîfi ittisâlinde Hasan b. Hüseyin ve Fındıklı'da el-Hâc Mustafa b. el-Hâc Halil ile Tophâne'de Praşkova v. Kosti nâm dört nefer tuzcu meclis-i şer'-i enverde hâlâ Tuzcular Kethudâsı Mehmed Usta ve yazıcıları es-Seyyid Mahmud ve esnâfından Ali Usta ve es-Seyyid Hüseyin Usta ve Hasan ve Mustafa ve Ömer ve Ahmed ve sâirleri muvâcehelerinde kadîmü'l-eyyâmdan beri kaya ve kile tuzu iştirâ ve medîne-i Üsküdar'da üç bâb ve Galata ve

Tophâne'de beş bâb ki cem'an sekiz bâb tuzcu dükkânlarımızda kaya tuzu çekilip ibâdullâha ve kile tuzunu kezâlik şirâsına tâlib olanlara bey' olunagelmiş iken bundan akdem tuzun bey' ü şirâsı bize mahsûsdur diyerek tuzcu esnâfı bizlere muhâlefet etmeleriyle mezbûrûn ile lede't-terâfu' mezbûrûnun hilâf-ı şer'-i şerîf olan mahsûsiyet da'vâları men' olunup Üsküdar'da bir ve Galata'da bir ve Tophâne'de bir ve Fındıklı'da bir ki cem'an dört aded kadîm tuzcu dükkânımız ibkā ve İstanbul'da elli iki aded dükkâna zamla elli altı adede iblâğ olunup taşradan doğru Hasır İskelesi'ne tevârüd edip resm-i gümrüğü edâ olunan gerek kaya tuzu ve gerek kile tuzu elli altı aded dükkân gediği ashâbı tuzcular beyninde ta'dîl ve tesviye üzere her birimize hisse tarh ve tevzî' ve her birimiz hisselerimizi alıp dükkânlarımızda kaya tuzunu çekip narh-ı cârî üzere ve kile tuzunu dahi kezâlik narh-ı cârî üzere ibâdullâha bey'le iştigāl ve sâir tuzculara her ne mu'âmele olunur ise bize dahi ol-vechile mu'âmele olunarak kadîmi üzere bizler dahi tuzcu esnâfından addolunmamızla mezbûrûnun yedlerinde olan emr-i âlînin kaydı ref' ü terkīn olunup bizlere kat'a müdâhale etmemeleri bâbında bâlâsı tuğrâ-yı garrâ-yı hazret-i cihân-dârî ile yedimize işbu bir kıt'a fermân-ı cihân-mutâ' inâyet ve ihsân olunup muvâcehelerinde feth ü kırâet olundukda merâsim-i mütâva'atı edâ etmeleriyle ber-vech-i muharrer taşradan tevârüd eden gerek kaya tuzu ve gerek kile tuzundan ber-muktezâ-yı şer'-i şerîf ve ber-mübtegā-yı emr-i münîf kadîmi üzere bizim dahi tevzî'den hisse ahz ve dükkânlarımızda narh-ı cârî üzere ibâdullâha bey'imiz iktizâ eder iken tuzcu esnâfı yine mücâb olmayıp kile tuzunun fermânınızda sarâhati yokdur. Ancak iştirâ ve bey'i elli iki aded dükkâna mahsûs ve şahsîdir deyü kile tuzundan bizlere hisse vermekden imtinâ' etmeleriyle suâl olunup cem'an elli altı aded dükkân gediği ashâbına kaya tuzu misillü kile tuzu tevzî'inden hisse verilmesi murâdımızdır deyü mazmûnu min-külli'l-vücûh takrîr-i meşrûhlarına mutâbık bir kıt'a fermân-ı âlî ibrâzıyla ba'de'd-da'vâ ve's-suâl esnâf-ı mezbûr cevâbında mazmûn-ı fermân-ı âlî-şânı her biri bi-tamamihi ikrâr ü i'tirâf etmeleriyle mûcebiyle taşradan Hasır İskelesi'ne tevârüd eden bi'l-cümle kaya tuzu tevzî'inden müdde'iyûn-ı mezbûrûna dahi hisse verilip dükkânlarında kaya tuzunu çekip ibâdullâha bey'lerinde kat'a muhâlefet etmemek üzere esnâf-ı mezbûreye ve tuz emînine defa'âtle tenbîh-i şer'î olunmuş iken dutup kile tuzunun iştirâ ve bey'i ancak bizlere mahsûs ve münhasır olmağla kile tuzundan müdde'iyûn-ı mezbûrûna hisse vermeyiz deyü inâdlarında ısrârları muhâlif-i şer'-i şerîf ve mugāyir-i emr-i münîf olmağla kelâmlarına iltifât olunmayıp mahsûsiyet da'vâlarıyla bi-gayrı vech-i şer'î mu'ârazadan ba'de'l-men' muktezâ-yı şer' ve nizâmîsi iskele-i merkūmeye vârid olan bi'l-cümle kaya ve kile tuzundan hisse ifrâzıyla İstanbul'da elli iki aded dükkân ashâbına her ne mu'âmele olunur, işbu def'a bâ-fermân zam ve ilhâk olunan dört aded dükkân ashâbına dahi ol-vechile mu'âmele olunup ber-mûceb-i fermân-ı âlî hisse verilip bey'lerine mümâna'at olunmamak üzere esnâf-ı mezbûreye tenbîh ve fîmâ-ba'd hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugāyir-i emr-i münîf hisse vermekde muhâlefet her

kim eder ise tedîb ve gûş-mâl olunmaları iktizâ edeceği mezbûrûna tekrar gereği gibi tefhîm olunduğunu müş'ir fermân-ı âlîleri sudûrunu istirhâm eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 11 Şevvâl sene 1222.

## 95 [11b-2] Serpohi bt. Minas'ın, kiracıları Balıkçı Simon, Kirosi ve Parsam'ın dükkânından çıkarmaması

*Balıkçı dükkânı gediği mâddesi*

Ma'rûz

Arzuhâl eden Serpohi bt. Minas Nasrâniye tarafından husûs-ı âtîde vekâleti şahsını ârifân Karabet v. Artin ve âhar Karabet v. Agob zimmîler şehâdetleriyle sâbit olan Köpeksiz? Keresteci Uğurlu v. Marat bi'l-ma'iye rü'yete memûr nezâret-i hazret-i Sadrazamîde âsûde evkāf müfettişi müderrisîn-i kirâm-ı zevi'l-ihtirâmdan fazîletlü Derviş Mehmed Esad Beyefendi ile du'âhânemizde ma'kūd meclis-i şer'-i enverde zikri âtî üç aded balıkçı dükkânında müstecir olup derûnlarında mevcûd gedik ta'bîr olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûmelerine mâlikler olan Balıkçı Simon v. Kostandi ve Kirosi v. Foti ve Parsam v. Seksaros zimmîler muvâcehelerinde nezâret-i hazret-i Sadrazamîde âsûde Kumkapı hâricinde Kürkçübaşı Mescidi Vakfı musakkafâtından yine Kumkapı hâricinde biri birine muttasıl üç kıt'a taze balıkçı dükkânları bâ-temessük-i mütevellî müvekkilem mersûme Serpohi Nasrâniye'nin taht-ı tasarrufunda olup üç kıt'a dükkânda mersûmûn beher şehr on yedişer guruş dokuzar para kirâ ile müşâhereten müstecir olmalarıyla dekâkin-i mezkûrenin müvekkilem mersûmeye lüzûmu olmağla gāyet-i şehirde fesh-i icâre birle tahliye ve teslîmleri murâdıdır deyü bi'l-vekâle ba'de'd-da'vâ ve's-suâl mersûmûn cevâblarında işbu yedimizde olan fermân-ı âlî-şânda zikr ü beyân olunduğu üzere İstanbul'da Kumkapı hâricinde sekiz bâb ve mahâll-i sâirede dahi otuz yedi bâb ki cem'an kırk beş bâb tâze balıkçı dükkânları kadîmü'l-eyyâmdan beri balıkhâneden hisse alıp ibâdullâha bey'le ta'ayyüş ve gerek Âsitâne-i aliyye'de mellâh teklifi ve gerek vilâyetler beynimizde tekâlifât-ı sâiremizden mâ'adâ Tersâne-i âmire'ye müretteb olan amele ücretlerinden dekâkin-i mezkûreye tarh ve tahmîl olunan mâhiye maktû'an onar guruş hisselerimizi kabza memûra edâ ve teslîm edip dükkânlarımız ziyâde ve noksân olmayarak derûnlarında mevcûd gedik âlâtları beynimizde mer'î ve mu'teber olarak mülklerimiz olup işbu müstecirleri olduğumuz üç bâb dükkân dahi emr-i âlîde mezkûr olan sekiz bâb dükkândan ma'dûd olarak yüz seneden mütecâviz müddetden beri balıkçı dükkânı olup mülk sâhibleri kirâlarını mâh be-mâh bilâ-ta'allül tamamen ahz ü kabz eyledikçe gerek bizim ve gerek eslâfımız gedik mâliklerinin bilâ-mûceb ihrâçlarına ta'arruzları mesbûk değildir deyü mazmûnları min-külli'l-vücûh takrîr-i meşrûhlarına mutâbık balıkçılar kethudâsı

ve bi'l-cümle esnâfı hâzırûn bi'l-meclis mazbûtü'l-esâmî kimesnelerin yedlerinde olup ibrâz eyledikleri fermân-ı celîlü'ş-şânın mazmûnunu ve mârrü'z-zikr üç aded dükkân fermân-ı âlîde mezkûr mahâll-i merkūmda kâin sekiz bâb dükkândan ma'dûd olduğunu ve kirâ-yı kadîmleri olan beher şehr on yedi guruş dokuz parayı mâh be-mâh bilâ-ta'allül ahz ü kabz olunduğunu vekîl-i mersûm ikrâr ü i'tirâf etmekle müstecirûn-ı mersûmûn kirâ-yı kadîmlerini mâh be-mâh bilâ-ta'allül edâda kusûrları yoğiken bilâ-mûceb ihrâçlarına ta'arruz muhill-i nizâm ve sâire sirâyet ile umûr-ı mühimmenin ta'tîline bâdî ve ihtilâl-i esnâfa bâ'is olacağını esnâf-ı mersûmûn ihbâr etmeleriyle ber-mûceb-i emr-i âlî bilâ-mûceb ihrâçlarına ta'arruz olunmamak iktizâ eylediği müdde'î vekîl-i mersûma tefhîm olunduğunu müş'ir fermân-ı âlîleri sudûrunu istirhâm eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 12 Şevvâl sene 1222.

## 96 [11b-3] Şerife Ayşe'ye olan borcunu ödemesi hususunda Seyyid Hasan b. Ali'ye tenbihte bulunulması

*1950 guruş hüküm*

Ma'rûz

İstanbul'da Çırçır kurbünde el-Hâc Hasan mahallesinde sâkine zâtı mu'arrefe Şerife Âişe bt. eş-Şeyh Salih Efendi meclis-i şer'-i enverde Eyüb'de Eski Yeni Hamamcısı es-Seyyid Hasan b. Ali mahzarında bin iki yüz yirmi iki senesi Cemâziyelevvel'inin yedinci günü târihiyle müverrah yedime verdiği işbu bir kıt'a deyn temessükü mantûkunca cihet-i karzdan mezbûr es-Seyyid Hasan zimmetinde alacağım olan bin yedi yüz elli guruş deyni mukābelesinde hamam-ı mezkûrun gediği olan eşyâyı temessükde sûret-i rehinde tahrîr, lâkin yedime vaz' ve teslîm etmeyip ile'l-ân kendi isti'mâl etmekle temessük-i mezkûr ile alacağım olan meblağ-ı mezkûr **[12a]** bin yedi yüz elli guruş ve sene-i mezbûre Şevvâli'nin onuncu günü târihiyle müverrah âhar işbu bir kıt'a temessük mûcebince dahi kezâlik karzdan zimmetinde alacağım olan iki yüz guruş ki cem'an bin dokuz yüz elli guruşu mezbûr es-Seyyid Hasan'dan hâlâ taleb ederim deyü ba'de'd-da'vâ ve's-suâl mezbûr es-Seyyid Hasan cevâbında iki kıt'a temessük ile cem'an bin dokuz yüz elli guruş zimmetinde deyn-i sahîhi olduğunu ve sûret-i rehinde tahrîr olunan eşyâ dahi el-yevm yedinde olduğunu bi-tamamihi tâyi'an ve kat'iyyen ikrâr ü i'tirâf etmeğin mûcebiyle meblağ-ı mecmû'-ı mezkûr bin dokuz yüz elli guruşu müdde'iye-i mezbûre Şerife Âişe Hatun'a bi't-taleb edâ ve teslîme mezbûr es-Seyyid Hüseyin'e tenbîh olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden bi'l-iltimâs huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 14 Şevvâl sene 1222.

## 97 [12a-1] Mihal v. Toma'nın Arabgirli Melkon aleyhindeki eşya ve temessük anlaşmazlığı

*Havlu ve peştemâl mâddesi*

Ma'rûz

Bâ'isü'l-i'lâm Mihal v. Toma zimmî meclis-i şer'-i enverde Arabgirli Melkon v. Anparsum zimmî muvâcehesinde mersûm Melkon zimmî bundan akdem Rumeli'de medîne-i Selanik'de mütemekkin şerîkim tüccârdan Tomteros zimmî ile mülâkāt edip şerîkim mersûm malından üç renk havlu ve peştemâlini İstanbul'a bana emâneten irsâl ve îsâl, ben dahi kabz edip lâkin mersûm Melkon zimmî eşyâ-yı mezkûreyi İstanbul'da eğer akçesini tedârik edebilir ise üç bin yüz altmış guruşa benden iştirâ ve kabz etmek üzere şerîkim mersûm yedine üç bin yüz altmış guruşu Selanik'de verdiği bir kıt'a temessük dahi şerîkim mersûm tarafından eşyâ-yı mezkûr ile bana vâsıl olmağla temessük-i mezkûr mûcebince kavl eyledikleri üç bin yüz altmış guruşu bana verip eşyâ-yı mezbûreyi benden iştirâ eylesin deyüp mersûm Melkon zimmî dahi ber-vech-i muharrer üç bin yüz altmış guruş tedârik edebilir ise eşyâyı İstanbul'da mersûm Mihal'den iştirâ ve kabz etmek üzere temessük-i mezkûru i'tâ eylediğini ikrâr ve tasdîk edip lâkin akçe tedârik edemediğimden iştirâ edemememle temessük-i mezkûru istirdâd ederim deyü mahâllinde bey' ü şirâ mün'akid olmayıp eşyâ-yı mezkûre mersûm Mihal yedinde şerîki Tomteros zimmînin malı olmak üzere emânet olduğunu ve temessük-i mezkûrda muharrer meblağ-ı mezkûr semen-i mebî' olmayıp ol-vechile muvâza'a olduğunu tarafeyn tasdîk etmeleriyle meblağ-ı mezbûru tedârik birle eşyâyı mersûm Mihal'den iştirâ husûsu tarafeynin rızâsına mütevakkıf olup temessük-i mezkûrun muvâza'a olduğu tarafeynin tasâdukuyla tahakkuk etmekle mersûm Melkon zimmîye red ve teslîm etdirilmek iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden bi'l-iltimâs huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 14 Şevvâl sene 1222.

## 98 [12a-2] Abacı Esnafı Kethudası Osman'ın Kavukçular içinde satın almış olduğu dükkânı kavukçu esnafından birine satması

*Kavukçu dükkânı*

Ma'ruz,

Ashâb-ı arzuhâl Kavukçular Kethudâsı Mehmed Efendi b. el-Hâc İsmail ve esnâfından el-Hâc Ahmed Ağa ve Mehmed Said Ağa ve Mehmed Şâkir Ağa ve diğer Mehmed Said Ağa ve Mehmed Emin ve Abdi Odabaşı ve el-Hâc Mustafa ve Ahmed ve Osman ve İsmail ve Abdülhamid ve es-Seyyid Mehmed ve sâirleri

meclis-i şer‘-i enverde derûn-ı arzuhâlde mezkûrü’l-ism Abacı esnâfının yiğitbaşısı Osman b. Ahmed nâm kimesne mahzarında mezbûr Osman Kavukçular içinde kâin bir aded kavukçu dükkânı gediği iştirâ edip dükkân-ı mezkûru Abacı dükkânı ittihâz etmek irâdesinde olup lâkin işbu yedimizde olan bir kıt‘a fermân-ı âlî-şânda zikr ü beyân olunduğu üzere Bezzâzistân kurbünde ve Küçük Karaman’da olan dükkânlarımız ziyâde ve noksân olmayıp Kavukçu dükkânlarımız aralarında âhar esnâfın dükkânı olmayıp cümlesi biri birine muttasıl olmağla içimizden biri mâlik olduğu dükkân gediğini âhara bey‘ murâd eyledikde yine esnâfımızdan tâlibine bey‘ eylemek iktizâ eder iken işbu mezbûr Osman’ın kavukçu dükkânı gediği iştirâsı mugāyir-i nizâm-ı kadîm olmağla suâl olunup iştirâ eylediği kavukçu dükkânı gediğini yine içimizden tâlibine bey‘ murâd eylemesi murâdımızdır deyü mazmûnu takrîrlerine mutâbık ibrâz eyledikleri fermân-ı âlî-şânın mazmûnunu mezbûr Halil ikrâr ü i‘tirâf eylediğinden başka arzuhâl ve derkenârda dahi şurût-ı nizâm-ı kadîmleri vech-i muharrer üzere olduğunu nâtık olmağla ber-mûceb-i emr-i âlî iştirâ eylediği kavukçu dükkânı gediğini yine kavukçu esnâfından tâlibine semen-i misliyle bey‘ ve teslîm eylemesi muktezâ-yı şurût-ı nizâm-ı mer‘iye-i kadîm olduğu mezbûr Osman’a tefhîm olunduğu İstanbul Mahkemesi’nden huzûr-ı [âlîlerine i‘lâm olundu].

Fî 13 Şevvâl sene 1222.

## 99 [12a-3] Esirci tellalı Şerife bt. Musa’nın Kasap Ali’den taleb eylediği cariyenin ortaya çıkarılması

*Câriye mâddesi*

Ma‘rûz

Sâhibe-i arzuhâl mu‘arrefetü’z-zât Esir dellalesi Şerife Âişe bt. Musa meclis-i şer‘-i enverde Ketancı Ali b. Abdullah ile zikri âtî câriyenin mâlikesi Hadice bt. Halil tarafından vekîl-i mürseli Abdullah b. Hasan hâzır olduğu hâlde İstanbul’da Balıkpazarı’nda sâkin Taşköprülü Kasab Ali b. Hasan mahzarında müvekkile-i mezbûrenin malı olup âhara bey‘ için yedime verdiği bir re’s Çerkes cinsinden Tiriznid nâm sekiz yaşında bikr câriyeyi şehr-i sâbık Ramazani’l-mübârekin beşinci günü müşteriye irâe edeceğim deyü işbu hâzır bi’l-meclis Ketancı Ali yedimden ahz ve işbu mezbûr Kasab Ali’ye verip câriye-i mezbûre dahi el-yevm yedinde olmağla mezbûr Kasab Ali’den hâlâ taleb ederim deyü hâzır-ı mezbûr Ketancı Ali tasdîkiyle eylediği da‘vâsını mezbûr Kasab Ali bi-tamamihi ikrâr ü i‘tirâf edip, lâkin câriye-i mezbûreyi ben hâzır-ı mezbûr Ketancı Ali’den malı olmak üzere bin yüz elli guruş semen-i medfû‘a iştirâ edip ismi ma‘lûmum olmayan bir kimesneye bey‘ etmiş idim deyü sûret-i def‘de îrâd eylediği kelâmını ve kabz-ı semen eylediğini hâzır-ı mezbûr Ketancı Ali inkârından başka mezbûr Kasab Ali’nin esnâ-yı tekellümünde,

telakkumunda fesâd mizâcı ihsâs olunduğundan gayrı câriye-i mezbûre el-yevm yedinde mevcûd olduğu ihbâr olunmağla cevârî bey‘ ü şirâsı husûsunda kefîle rabt olunarak bey‘ ü şirâ olunup bilâ-kefîl iştirâ ve bey‘ olunmamak bâ-fermân-ı âlî memnû‘ iken câriye-i mezbûreyi Ketancı Ali’den iştirâ ve bilmediğim bir âdeme bey‘ eyledim demesini zâhir-i hâli dahi mükezzib ve hilâf-ı fermân-ı âlî olmağla umûr-ı ibâdı fesâddan vikāye evvelâ câriye-i mezbûreyi mezbûr Kasab Ali’den cebren zâhire ihrâç etdirilip ba‘dehû terâfu‘-ı şer‘a havâle buyurulmak iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi’nden huzûr-ı [âlîlerine i‘lâm olundu].

Fî 14 Şevvâl sene 1222

## 100 [12a-4] Tütüncü dükkânı ve tütüncü gediği hisselerinin kiraya verilmesi

*Tütüncü dükkânı îcârı*

Ma‘rûz

Ashâb-ı arzuhâl İsmail ve Mehmed ve Âişe ve Nefise evlâdi’l-hâc Mustafa’dan mezbûrân İsmail ve Mehmed asâleten ve mezbûre Âişe’nin vâlidesi ve tarafından vekîl-i mürseli zâtı mu‘arrefe Ümmügülsüm bt. Hüseyin vekâleten ve mezbûre Nefise’nin zevci ve tarafından vekîl-i mürseli el-Hâc Mehmed Emin Ağa b. el-Hâc Ahmed vekâleten bi’l-ma‘iye rü’yete memûr Haremeyn-i şerîfeyn müfettişi müderrisîn-i kirâm-ı zevi’l-ihtirâmdan fazîletlü el-Hâc Mehmed Fikri Efendi tarafından mürsel Kâtib Mehmed Efendi ile du‘âhânemizde akd olunan meclis-i şer‘-i enverde zikri âtî rub‘ hisse dükkâna bi’l-icâreteyn mutasarrıf olmağla vaz‘-ı yedi mütehakkık olan derûn-ı arzuhâlde mezkûrü’l-ism Tütüncü Ömer Ağa b. Mehmed mahzarında İstanbul’da Hasır İskelesi nâm mahâlde kâin Ayasofya Vakfı’ndan beher şehr altmışar akçe icâre-i müecceleli bir bâb kebîr tütüncü dükkânının üç rub‘ hissesine beher şehr kırk beş akçe icâre ile babamız intikālinden irbâ‘an dördümüzün bâ-temessük-i mütevellî bi’l-icâreteyn taht-ı tasarrufumuzda ve derûnunda mevcûde beyne’l-hıref gedik ta‘bîr olunur mu‘teber gedik âlât-ı lâzıme-i ma‘lûmesinin dahi nısf-ı şâyi‘i kezâlik irsen mülkümüz olup gedik-i mezkûrun nısf-ı şâyi‘-i âharı mezbûr Ömer Ağa’nın tasarrufunda ve dükkân-ı mezkûrun dahi rub‘ hisse-i şâyi‘ası beher şehr on beş akçe icâre-i müeccele ile bâ-temessük-i mütevellî bi’l-icâreteyn mezbûr Ömer Ağa’nın taht-ı tasarrufunda olmağla mezbûr Ömer Ağa müddet-i vâfireden beri dükkân-ı mezkûrda müstakıllen sâkin olmağla işbu târihden akd-i muhâyee birle bizler dahi hissemize iktizâ eden müddetde müstakıllen sâkin olmak murâdımızdır deyü mütevellî vekîli hâzır olduğu hâlde asâleten ve vekâleten eylediğimiz da‘vâmızı mezbûr Ömer bi-tamamihi ikrâr ve tasdîk, lâkin dükkân-ı mezkûrda külliyetli zimemâtım olmağla işbu târihden evvelâ muhâyee ben hisseme göre müstakıllen sâkin olurum deyüp

evvel ve sânî husûsunda beynimizde münâza'a peydâ olmağla kur'a olunmak üzere iken beynimiz ıslâh ve tevfîk olunmağla biz ber-vech-i muharrer mutasarrıf olduğumuz üç rub' hisse-i mezkûre ile nısf gedik-i mezkûru hüsn-i rızâ ve tayyib-i ihtiyârımızla şehr-i âtî Zilka'deti'ş-şerîfesi gurresinden mezbûr Ömer Ağa'ya beher şehr yirmişer guruşa cümlemiz îcâr ve teslîm, ol dahi ber-vech-i muharrer istîcâr ve kabûl edip mâh be-mâh yirmişer guruş kirâyı bize bilâ-ta'allül tamamen edâ ve teslîme ta'ahhüd eyledi deyü ba'de'l-ikrâr ve't-tasdîk bu vechile kat'-ı münâza'a eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 17 Şevvâl sene 1222.

## 101 [12b-1] İstanbul'a getirilen don ve çerviş yağlarının Yağkapanına getirilmesi ve İstanbul haricine çıkarılmaması

*Bakkālânın nizâmı husûsu*

Ma'rûz

Ashâb-ı arzuhâl Âsitâne-i sa'âdet Balkapanı nâzırı es-Seyyid el-Hâc Hasan Ağa ve tüccârından Salih Ağa ve Turhan Ahmed Ağa ve el-Hâc Hüseyin Ağa ve el-Hâc Süleyman Ağa ve es-Seyyid Ahmed Ağa ve es-Seyyid İsmail Ağa ve sâirleriyle Galata Yağkapanı nâzırı es-Seyyid el-Hâc ali Ağa ve el-Hâc İsmail Ağa ve İbrahim Alemdar ve Ketancı Hasan ve Yalvaç Memiş Ağa ve Kavsî? Mustafa Ağa ve sâirleri meclis-i şer'-i enverde bakkālân Pazarbaşısı Süleyman Ağa ve Bölükbaşı es-Seyyid Ahmed Çelebi ve bi'l-cümle nizâm ustaları hâzır oldukları hâlde yağcı bakkāllarından Zindankapısı dâhilinde Canbaz Hanı karşısında Kaçika Nikola ve hân-ı mezkûr kurbünde yeni dükkânda Kostanti ve yine civârında Şa'bân Bey mağazasında Nikola ve Zindankapısı dâhilinde Yusuf Ağa dükkânında Anton ve yine civârında Kapancılar derûnunda Küçük Mehmed Ağa dükkânında Panayot ve Kutucular başında yeni dükkânda Yorgi Karakaçan ve yine Kutucularbaşı'nda Mehmed Efendi dükkânında Todori ve Rüstempaşa Câmi'i tahtında Hacı Halil dükkânında Liko ve ittisâlinde Mehmed Yazıcı dükkânında Yorgi ve ittisâlinde Hacı Hüseyin dükkânında Yani ve Balkapanı civârında Kostandi dükkânında Yorgi Karakaçan ve ittisâlinde Alemdar dükkânında Dimitri ve Balkapanı karşısında Yedikuleli dükkânında Vasil ve yine Balkapanı karşısında Karaoğlan dükkânında Tanaş ve Bahçekapısı'nda Türbe karşısında kâin dükkânda Ananosti ve Eminönü'nde Göbektaşı nâm mahâlde Yeşildirekli dükkânda Nikola ve yine mahâll-i mezkûrda Kabasakal dükkânında Aci Yuvan ve Gümrükönü'nde Hazîne Kethudâsı dükkânında Yorgi ve Balıkpazarı'nda ekmekçi ittisâlinde Karaca dükkânında Nikola ve yine Balıkpazarı'nda Parmaksız dükkânında Dimitri ve Yine mahâll-i mezkûrda Yeni dükkânda Dimitri ve yine Balıkpazarı'nda Kādıasker dükkânında Yani ve mahâll-i mezkûrda Mîrâsyedi dükkânında Yani ve yine mahâll-i mezkûrda

Kara Mehmed dükkânında Ligo ve Taşçılar içinde Kiryako mahzeninde Todori ve Zindankapısı hâricinde Alagöz dükkânında Kanaki ve Odunkapısı hâricinde Hacı Mehmed dükkânında Nikola ve Keresteciler karşısında Yeni dükkânda İlya nâm yirmi dokuz nefer yağcı bakkālları muvâcehelerinde Âsitâne-i saʿâdet sekenesinin havâyic-i zarûriyelerinden olan revgan-ı don ve çerviş mahâllinden bâ-fermân-ı âlî katʿ olunan fiyât üzere iştirâ ve bir kıyyesi diyâr-ı âhara telef ve zâyiʿ olmayarak doğru Dersaâdet'e gelip bâ-emr-i âlî şurût-ı kadîmi üzere vazʿ-ı kapan olunup mâh be-mâh narh-ı cârî üzere don yağını mumcuyâna tevziʿ ve iktizâ eden mukābilleri ikili birli yedlerimize iʿtâ ile ibâdullâha füruht olunup mukābilinde fazla çervişlerimiz dahi bâ-fermân-ı âlî iktizâ eden Tersâne ve Matbah-ı âmire ve İmâret-i maʿmûrelere verilip onun dahi fazlası zuhûr eder ise ol dahi tedrîcî yedlerimize bâ-fermân-ı âlî iʿtâ olunmak şurût-ı nizâm-ı kadîmden iken bu esnâda şurût-ı nizâm-ı kadîme adem-i riʿâyet birle berrânî taʿbîr olunur fermansız kimesneler ve sefâin rüesâsı ve gemici tâifesi mahâllinden revgan-ı çervişi şürekâlarımıza narh-ı cârî üzere iştirâya saʿy ve ikdâm üzreler iken bu makūleler gālî bahâya iştirâ ve ekserîsi hilâf-ı fermân-ı âlî fıçılara vazʿ birle Edirne ve Tekfurdağı ve sâir ol havâlîlerde âhara beyʿle itlâf ve izâʿat eylediklerinden mâʿadâ bu makūleler iskelelerden yedek ve fıçılarını bilâ-kāime navl ve zehâir sefînelerine vazʿ ile boğaza geldikde bir mahalle yanaşıp hilâf-ı emr-i âlî ihrâç ve işbu yağcı tâifesinden baʿzılarına ve sâir muhtekir makūlesine hufyeten diledikleri bahâya beyʿ eylediklerinden mahâllinden revgan-ı don ve çervişi gālî bahâya çıkarmağa bâʿis ü bâdî ve şürekâlarımız narh-ı cârî üzere revgan-ı don ve çerviş iştirâ ve irsâl edemediklerinden kapanlar boş kalıp vaktiyle mumhâneye tevziʿ ve ibâdullâha revgan-ı çerviş verilemeyip bu vechile gerek mum husûsunda ve gerek çerviş husûsunda ibâdullâh küllî muzâyakaya dûçâr olacakları bedîhî olmağla fîmâ-baʿd iskelelerde bilâ-kāime gerek navl ve gerek yedek kayıklara vazʿ olmaması ve kayıklara boğaza geldikde zahîre sefîneleri misillü navl sefînelerine dahi boğaz nâzırları taraflarından bir âdem taʿyîn ile bir mahâlde meks etdirmeyip doğru gümrüğe nakl ve taʿyîn olunanların ücretleri sefîne reislerinden ahz ve sefînenin hamûlesi her ne ise vazʿ-ı kapan olunup ve bundan böyle revgan-ı çervişi fıçılara hilâf-ı emr-i âlî her kim vazʿ eder ise mâh be-mâh ikisi don yerine mumcuyâna verilsin. Tüccâr misillü mukābil olarak yedlerine iʿtâ ve fazla yedekleri bizim fazlalarımıza her ne muʿâmele olunur ise onlara dahi ol-vechile muʿâmele ve esnâ-yı râhda ve gerek iskelelerde vazʿ-ı kapan olunmaksızın revgan-ı don ve çerviş misillü yedek ve fıçı her kim alıp satar ise ahz olundukda ahz olunan malı Matbah-ı âmireye zabt ve kendüleri ekîd ve şedîd tedîb olunması ve baʿzıları revgan-ı donları mahâllinde telef edip çervişlerini gerek yedek ve gerek fıçılar ile vazʿ-ı kapan olundukda bizler tüccâr değiliz misâfiriz ve berrânîyiz deyü çerviş yedeklerimiz ve fıçılarımız yedlerimize teslîm olunsun diyerek Bâb-ı âlî'yi taʿcîz ile fermân etdirip istedikleri bahâya füruht eyledikleri revganın ziyâde

bahâ ile iştirâsıyla hâhişker olmalarını mûcib ve revganın bahâsının galâsına ve şürekâmızın revgan iştirâ edemeyeceklerine ve vaktiyle kapanlarda revganın bulunmamasına sebeb olduğundan başka tüccârın malı bâ-emr-i âlî ve bâ-nizâm-ı kadîm mer'î kapanlarda mahbûs olup narh-ı cârî üzere mâh be-mâh mumcuyâna tevzi' olunup berrânî tâifesi bu vechile malını alıp diledikleri bahâya satmaları kapanlarda verilecek tevzî'in kılletine bâ'is ü bâdî ve nizâm-ı mer'îye mugāyir ve acz ü fütûrumuzu mûcib bir keyfiyet olup bundan böyle her kimin malı olur ise olsun gerek don ve gerek çerviş yedek ve fıçı bir kıyyesi telef ve zâyi' olmayarak kapanlara vaz' ve bâlâda zikr olunduğu vech üzere mu'âmele olunup eğer bundan böyle gerek yağcı bakkālları ve gerek Odunkapısı esnâfı ve gerek Ayazmakapısı hâricinde zeytinciler derûnunda ba'zı muhtekir makūlesi bakkāllar el-hâsıl kimler olur ise olsun bu makūle hilâf-ı nizâm ve mugāyir-i fermân-ı âlî hareket ederler ise tedîb olunup işbu yirmi dokuz nefer gedik ashâbı yağcı bakkāllar dahi fîmâ-ba'd de'b-i kadîme mugāyir kapanların ihtilâl-i nizâmını mûcib hareketde bulunmayıp içlerinden birisi gerek yedek ve gerek fıçı ile hufyeten bir dirhem revgan iştirâ ederler ise malları matbah-ı âmireye zabt olunup kendüleri ekîd ve şedîd tedîb olunmak üzere cümlesi ta'ahhüd ve birbirlerine tekeffül edip cümlemiz ma'rifetiyle içlerinden işbu Yanaki v. Yorgi zimmî üzerlerine ustabaşı nasb ü ta'yîn olunup ol dahi cümlesine kefîl ve bu makūle hilâf-ı rızâ hareket etdirmemeğe ta'ahhüd ve eğer mugāyir-i ta'ahhüd hareket zuhûr eder ise ustabaşılıkdan azl ve ihrâcı iktizâ eyledikde Pazarbaşı ve nizâm ustaları misillü re'y ve ma'rifetimizle cümlemizin mu'temed ve muhtârı bir kimesne nasb olunmak matlûbumuzdur deyü istid'âlarını mersûmûn yağcı bakkālları ve ustabaşı mesfûr bi'r-rızâ tasdîk edip bâlâda mezkûr işbu sûret-i nizâm ilâ-mâ-yeşâallâh düstûrü'l-amel tutulmak için bâlâsı tuğrâ-yı garrâ-yı hazret-i cihân-dârî ile müveşşah tüccâr-ı merkūmûn yedlerine birer kıt'a fermân-ı âlî-şân inâyet ve ihsân ve gümrüğe ve boğaz nâzırlarına ilmühaberleri i'tâ buyurulmak bâbında istirhâm-ı inâyet eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 15 Şevvâl sene 1222.

## 102 [12b-2] Vefat eden Oskohi bt. Aleksanderi'nin oğulları Aleksan ve Artin'e bilezik bedelinden olan borcu ödemesi hususunda İstefan v. Sahak'a tenbih olunması

*450 guruş hüküm*

Ma'rûz

Mahrûse-i Galata'da Perşembe Pazarı'nda mütemekkine iken işbu târihden altı sene mukaddem hâlike olan Oskohi bt. Aleksanderi Nasrâniyenin verâseti zevc-i metrûku Kigork v. Artin zimmî ile sadrî kebîr oğulları Aleksan ve Artin'e

münhasıra ba‘dehû zevc-i mersûm Kigork zimmî dahi hâlik olup verâseti sulbî kebîr oğulları mersûmân Aleksan ve Artin’e ba‘de’l-inhisâr arzuhâl eden mersûm Aleksan asâleten ve mersûm Artin zimmî tarafından husûs-ı âtîde vekâleti Gabril v. Ohannes ve Bedros v. Ohannes zimmîler şehâdetleriyle sâbit olan Avanes v. Kirkor zimmî vekâleten meclis-i şer‘-i enverde hâlike-i evvel-i mersûmenin kendüden mukaddem hâlike olan sadriye kebîre kızı Maryem bt. Kigork Nasrâniyenin sadriye sagīre kızı Takohi Nasrâniyenin babası ve velîsi ve vasîyy-i mansûbu Tütüncü İstefan v. Sahak zimmî muvâcehesinde anamız ve mûrisimiz hâlike-i evvel-i mersûme Oskohi Nasrâniye sağlığında helâkinden mukaddem Galata’da **[13a]** müsteciren mütemekkin olduğu menzilin mutasarrıfı gāib ani’l-meclis tüccârdan Osib zimmî yedinde malından sekiz yüz guruş kıymetli elmas başlı bir tek bileziğini emânet vaz‘ ve teslîm ve helâkden sonra oğullarım Aleksan ve Artin zimmîlere ver deyüp ba‘dehû hâlike oldukda işbu mersûm İstefan zimmî bilezik-i mezkûrun birtakrîb fuzûlî gāib-i mersûm Osib’den ahz ve istihlâk etmekle kıymet-i mezkûresini tazmînini taleb ederiz deyü ba‘de’d-da‘vâ ve’s-suâl mersûm İstefan zimmî ber-vech-i muharrer bilezik-i mezkûru ahzını ikrâr ü i‘tirâf lâkin vasîsi olduğum kızım sagīre-i mersûmenin anasının anası hâlike-i evvel-i mersûme Oskohi Nasrâniye bilezik-i mezkûru vasîsi olduğum sagīre-i mersûmeye hibe ve bana teslîm etmeyip helâkden sonra al deyü mersûm Osib zimmî yedine emânet vaz‘ ve teslîm etmiş olmağla, ben dahi helâkinden sonra bilezik-i mezkûru gāib-i mersûm Osib’den kabz edip ba‘dehû bilezik-i mezkûru bozdurup istihlâk etmiş idim ve kıymeti ancak dört yüz elli guruşdur deyüp ziyâde kıymetini inkâr etmekle müdde‘iyân-ı mersûmân ziyâde kıymet müdde‘âlarını isbâta ba‘de’l-havâle mersûm İstefan zimmînin bilezik-i mezkûru hâlike-i mersûme hîn-i helâkinde kendüsü bi’l-velâye ve bi’l-vesâye kabz etmiş olmadığını i‘tirâf etmekle hibe-i tamme olmadığını hibe husûsunda kelâmına iltifât olunmayıp ahz ve istihlâkını ve kıymeti dört yüz elli guruş olduğunu ikrâr ü i‘tirâfına binâen ikrârıyla lâzım gelen dört yüz elli guruşu bi-tarîki’d-damân müdde‘iyân-ı asıl ve vekîl-i mersûmâna edâ ve teslîme mersûm İstefan zimmîye tenbîh olunduğu İstanbul Mahkemesi’nden huzûr-ı [âlîlerine i‘lâm olundu]

Fî 18 Şevvâl sene 1222.

## 103 [13a-1] Hacı Abdullah Ağa’nın Mercan Hanı’nda kiracıları olan Pabuççu Kirkor ve ortakları Agob ve Bedros Artin ile anlaşması

*Mercan Hanı’nda oda îcârı*

Ma‘rûz

Derûn-ı arzuhâlde mezkûrü’l-ism el-Hâc Abdullah Ağa b. el-Hâc Hasan Efendi bi’l-ma‘iye rü’yete memûr Haremeyn-i şerîfeyn müfettişi müderrisîn-i kirâm-ı

zevi'l-ihtirâmdan fazîletlü el-Hâc Mehmed Fikri Efendi tarafından mürsel Kâtib İbrahim Edhem Efendi ile akd olunan meclis-i şer'-i enverde zikri âtî odalarda müstecirleri olan ashâb-ı arzuhâl Pabuççu Kirkor v. İstefan ve müştereki Agob v. Artin ve Bedros v. İstefan ve Artin v. Ohan zimmîler muvâcehelerinde Haremeyn-i muhteremeyn nezâretinde âsûde Mercan Ağa Vakfı musakkafâtından İstanbul'da Mercan Hanı'nın ulyâsında cânib-i yesârda kâin ahşabdan mebnî birbirlerine muttasıl üç bâb odada mersûmûn beher şehr üçer guruş kirâ ile müşâhereten müstecirlerim olup derûnlarında mevcûd beyne'l-hıref gedik ta'bîr olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûmeleri dahi yedlerinde bâ-hüccet mülkleri olmağla zikr olunan odaların bana lüzûmu olmağla târih-i i'lâm-ı şehrî gāyetinden fesh-i icâre birle tahliye ve teslîmleri murâdımdır deyü ben bu esnâda mersûmûnun müsteciren mütemekkinler oldukları odalardan hurûclarına tasaddî eylediğimde onlar dahi gedikleri mülklerimiz olarak gerek bizler ve gerek eslâfımız seksen seneden beri ve müşâhereten müsteciren mütemekkinler olagelmişizdir deyü hurûcdan imtinâ' etmeleriyle beynimizde ba'de vukū'i'l-münâza'a, el-hâletü hâzihî beynimiz ıslâh ve tevfîk olunmağla ben mutasarrıf olduğum odaları işbu Şevvâli'l-mükerrem gurresinden i'tibâr ile beher odayı beher şehr birer guruş zamla mersûmûna dörder guruşa îcâr ve teslîm, onlar dahi ber-vech-i muharrer istîcâr ve kabûl edip mâh be-mâh kirâları olan dörder guruşu bilâ-ta'allül bana tamamen edâ ve teslîm etmek üzere ta'ahhüd, ben dahi mâdâm ki beher şehr kirâlarını bilâ-ta'allül edâ eyledikçe bî-vech ihrâçlarına tasaddî etmemek üzere ta'ahhüd ve bu vechile külliyen kat'-ı münâza'a ve ref'-i muhâsama eyledik deyü ikrâr ve tasdîkleri tescîl ve İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 18 Şevvâl sene 1222.

## 104 [13a-2] Çocuksuz vefat eden Ümmügülsüm ve Ümmühani'nin tasarruflarında olan kasap dükkânı gediği hisselerinin Hacı Osman Ağa'ya kiraya verilmesi

*Samatya'da kasab gediği*

Ma'rûz

Hudâvendigâr-ı esbak cennet-mekân firdevs-âşiyân Sultan Abdülhamid Han – aleyhi'r-rahmetü ve'l-gufrân- Evkāf-ı şerîfelerinden Yedikule hâricinde kâin ganem salhânelerinden sekizinci salhâneye merbût İstanbul'da Samatya kapısı dâhilinde manavlar içinde helvacı karşısında kâin bir bâb kasab dükkânı derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf gedik ta'bîr olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûmeye vakf-ı müşârün-ileyh mütevellîsi temessüküyle müstakıllen mutasarrıf olan Kasab Ebûbekir Efendi fevt olup gedik-i mezkûr beş nefer evlâdına âdiyen ba'de'l-intikāl evlâd-ı merkūmeden Ümmügülsüm ve Ümmühani dahi bilâ-veled fevt olmalarıyla ol-vechile gedik-i

mezkûr beş sehm i'tibârıyla müteveffiyân-ı merkūmetânın iki sehm hisse-i şâyi'aları mahlûl ve cânib-i vakfa âid ve râci' olduğu ihbâr olunmağla mârrü'z-zikr kasab dükkânı gediğinin i'tibâr-ı merkūm üzere iki hums hisse gediği ber-vech-i âtî istîcâra tâlib kasab esnâfından istihkākı bi'l-ihbâr nümâyân olan işbu bâ'isü'l-i'lâm el-Hâc Osman Ağa b. el-Hâc Hamza meclis-i şer'-i enverde vakf-ı müşârün-ileyhin kāimmakām-ı mütevellîsi kâtib-i hazret-i ağa-yı Dârü's-sa'âdeti'ş-şerîfe Mustafa Efendi hazretleri taraflarından mürsel vekîl-i müsecceli Câbî-i vakıf Hüseyin Efendi b. Ahmed mahzarında Hâssa Kasabbaşısı Ağa tarafından mürsel Kasablar Kethudâsı Süleyman Ağa ve sâir mazbûtü'l-esâmî kasab ustaları hâzır oldukları hâlde takrîr-i kelâm edip kāimmakām-ı mütevellî-i mûmâ-ileyh taraflarından vekîl-i müsecceli câbî-i merkūm Hüseyin Efendi zikr olunan kasab gediği hissesi müteveffiyân-ı merkūmetânın mahlûllerinden sûk-ı sultânîde ba'de'l-müzâyede ve inkıtâ'ı'r-rağbe el-yevm mu'accele-i mümâsili olduğu bi'l-ihbâr mütehakkık olan yüz elli guruş mu'accele ile taraf-ı vakfı müşârün-ileyhden kāimmakāmlığı hasebiyle bana îcâr ve vech-i lâyıkı üzere teslîm etmeleriyle ben dahi ber-vech-i muharrer istîcâr ve tesellüm ve kabûl ve mu'accele-i merkūm yüz elli guruşu taraf-ı vakıf için vekîl-i mezbûra teslîm ve umûr-ı vakf-ı müşârün-ileyhe sarfla istihlâke emir etmemle, ol dahi kabz ve umûr-ı vakfa sarfla ba'de'l-istihlâk mu'accele-i müstehleke-i merkūmenin adem-i istifâsına ve bi'l-cümle husûs-ı merkūma müte'allika âmme-i de'âvîden taraf-ı vakf-ı ve kāimmakām-ı mütevellî-i mûmâ-ileyh vekîl-i mezbûrun zimmetlerini kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt eyledim dediğini kāimmakām-ı mütevellî-i vekîl-i mezbûr tasdîk etmeğin sâlifü'l-beyân Samatya nâm mahâlde kâin kasab dükkânı gediğinin i'tibâr-ı merkūm üzere iki humus sehm hisse-i şâyi'i müteveffiyân-ı merkūmetânın mahlûllerinden vech-i meşrûh üzere merkūm el-Hâc Osman'a îcâr olunduğunu müş'ir zabt ve tasarrufu için taraf-ı vakf-ı müşârün-ileyhden temessük i'tâ buyurulmak bâbında istid'â eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 10 Şevvâl sene 1222.

## 105 [13a-3] Nişancı mahallesinde vakıf kasap dükkânı gediği kiracısı Kasap Süleyman'ın vefatı nedeniyle dükkân gediğinin Dimitri v. Yorgi'ye kiralanması

*Kumkapı'da kasab gediği*

Ma'rûz

Hudâvendigâr-ı esbak cennet-mekân firdevs-âşiyân Sultan Abdülhamid Han –aleyhi'r-rahmetü ve'l-gufrân- Evkāf-ı şerîfelerinden Yedikule hâricinde kâin ganem salhânelerinden altıncı salhâneye merbût İstanbul'da Kumkapı kurbünde Nişâncı mahallesinde manav ve tütüncü dükkânları beynlerinde kâin bir bâb

Kasab dükkânı derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf gedik ta'bîr olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûmeye vakf-ı müşârün-ileyh mütevellîsi temessüküyle müstakıllen mutasarrıf olan Kasab Süleyman b. Ahmed bilâ-veled fevt olmağla gedik-i mezkûr mahlûl ve cânib-i vakfa âid ve râci' olduğu ihbâr olunmağla mârrü'z-zikr kasab dükkânı gediğini ber-vech-i âtî istîcâra tâlib kasab esnâfından işbu bâ'isü'l-i'lâm Dimitri v. Yorgi zimmî meclis-i şer'-i münîrde vakf-ı müşârün-ileyhin kāimmakām-ı mütevellîsi kâtib-i hazret-i ağa-yı Dârü's-sa'âdeti'ş-şerîfe Mustafa Efendi hazretleri taraflarından mürsel vekîl-i müsecceli Câbî-i Vakıf Hüseyin Efendi b. Ahmed mahzarında Hâssa Kasabbaşı Ağa tarafından mürsel Kasablar Kethudâsı Süleyman Ağa ve sâir mazbûtü'l-esâmî kasab ustaları hâzır oldukları hâlde takrîr-i kelâm edip kāimmakām-ı mütevellî-i mûmâ-ileyh taraflarından vekîl-i müsecceli câbî-i merkūm Hüseyin Efendi zikr olunan kasab dükkânı gediğini müteveffâ-yı merkūmun mahlûlünden sûk-ı sultânîde ba'de'l-muzâyede ve inkıtâ'ı'r-rağbe el-yevm mu'accele-i mümâsili olduğu bi'l-ihbâr mütehakkık olan iki bin dört yüz elli guruş mu'accele ile taraf-ı vakf-ı müşârün-ileyhden kāimmakāmlığı hasebiyle bana îcâr ve teslîm etmeleriyle ben dahi ber-vech-i muharrer istîcâr ve tesellüm ve kabûl ve mu'accele-i merkūm iki bin dört yüz elli guruşu taraf-ı vakıf için vekîl-i mezbûra teslîm ve umûr-ı vakf-ı müşârün-ileyhe sarfla istihlâke emir etmemle, ol dahi kabz ve umûr-ı vakfa sarfla ba'de'l-istihlâk mu'accele-i müstehleke-i merkūmenin adem-i istifâsına ve bi'l-cümle husûs-ı merkūma müte'allika âmme-i de'âvîden taraf-ı vakfı ve kāimmakām-ı mütevellî-i mûmâ-ileyh vekîl-i mezbûrun zimmetlerini kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt eyledim dediğini kāimmakām-ı mütevellî-i vekîl-i mezbûr tasdîk etmeğin sâlifü'l-beyân Nişâncı mahallesinde kâin kasab dükkânı gediği müteveffâ-yı merkūm Süleyman'ın mahlûlünden mersûm Dimitri zimmîye îcâr olunduğunu müş'ir zabt ve tasarrufu için taraf-ı vakf-ı müşârün-ileyhden temessük i'tâ buyurulmak bâbında istid'â eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 10 Şevvâl sene 1222.

## 106 [13b-1] Balat İskelesi'nde hamal Mehmed Beşe'nin Artin v. Şehrata aleyhindeki alacak davasının kabul olunmadığı

*100,5 guruş men'*

Ma'rûz

İstanbul'da Balat İskelesi'nde Hamal Mehmed Beşe b. Ahmed meclis-i şer'-i enverde ekmekçi nizâm ustalarından Artin v. Şehrata zimmî muvâcehesinde karındaşı Manuk zimmî hâzır olduğu hâlde işbu târihden üç sene mukaddem ben Kapan-ı dakīk'de unculuk eder iken malımdan bin iki yüz yedi kıyye sekiz çuval dakīki beher kıyyesini narh-ı cârîsi olan yirmi üçer akçeden cem'an iki yüz

otuz bir guruş kırk bir akçeye mersûm Artin zimmîye bey‘ ve teslîm ve kabz-ı semen etmiş idim. Lâkin ben ol târihde dakīkin beher kıyyesini on birer paraya iştirâ etmiş olmamla beher kıyyesinde onar akçeden cem‘an yüz buçuk guruş hasarâtım olmağla mersûm Artin zimmî hasarâtım olan yüz buçuk guruşu dahi malından bana zâmin olsun deyü takrîr-i meşrûhu üzere tasaddî eylediği da‘vâsı müvecceh olmamağla kelâmına iltifât olunmayıp mersûm Artin zimmîye bî-vech mu‘ârazadan men‘ olunduğu İstanbul Mahkemesi’nden bi’l-iltimâs huzûr-ı [âlîlerine i‘lâm olundu].

Fî 27 Receb sene 1222.

## 107 [13b-2] Ali b. Mehmed’in Büyükkaraman’da açmış olduğu dükkânda bıçak imaline bıçakçılar esnafının müdahale etmemesi

*Bıçakçı dükkânı nizâ‘ı*

Ma‘rûz

İstanbul’da ağaç saplı bıçak i‘mâl eden esnâfın kethudâsı ashâb-ı arzuhâl es-Seyyid el-Hâc Mehmed ve esnâfından el-Hâc İsmail ve el-Hâc Abdullah ve es-Seyyid Ali Usta ve İbrahim Usta ve Yiğitbaşı Hüseyin Usta ve sâirleri meclis-i şer‘-i enverde bıçakçı esnâfından Ali b. Mehmed mahzarında Tütüncüler Kethudâsı İbrahim Ağa ve tütün kıyıcı tâifesinden mazbûtü’l-esâmî kimesneler hâzır oldukları hâlde işbu yedimizde olan bir kıt‘a sûret nâtık olduğu üzere İstanbul’da ve tevâbi‘inde envâ‘ bıçakcı dükkânı ancak elli iki adede mahsûs ve münhasır olup ziyâde ve noksân olmamak memnû‘ iken işbu mezbûr Ali, Sultan Mehmed’de Büyükkaraman nâm mahâlde bir dükkân ihdâs ve küşâd ve hâzırûn-ı mezbûrûna rahîs bahâ ile bıçak i‘mâl edip dükkânı elli iki adedden ziyâde olmakla ihdâs ve küşâd eylediği dükkânı sed olunup bizim ma‘rifetimizle ma‘dûd olan elli iki aded dükkândan birini istîcâr ve gediğini iştirâ eylemek üzere mezbûr Ali’ye cebr olunmak murâdımızdır deyü eyledikleri da‘vâları hilâf-ı şer‘-i şerîf olmağla mezbûr Ali’nin Büyükkaraman’da olan dükkânında bıçak i‘mâl ve rahîs bahâ ile bey‘e mümâna‘at ve müdâhale etdirilmemek iktizâ edip esnâf-ı mezbûre da‘vâ-yı mezkûreleriyle mezbûr Ali’ye bî-vech-i şer‘î mu‘ârazadan men‘ olundukları İstanbul Mahkemesi’nden huzûr-ı [âlîlerine i‘lâm olundu].

Fî 15 Şevvâl sene 1222.

[Şühûdü’l-hâl:] Kethudâ İbrahim Ağa, Yiğitbaşı Seyyid Abdullah, Mehmed Odabaşı, Şehremînli Mustafa Efendi, Bandırmalı Seyyid Mustafa Ağa, Molla Ali Usta, Kıyıcı Hüseyin Usta, Halil Usta, Ali Usta, Abdurrahman Usta, Kıyıcı Ömer Usta, Hüseyin Usta, Küçük Ahmed, Kıyıcı Salih Usta, Osman Usta.

## 108 [13b-3] Fransa tüccarından Yakoboviç v. Yakoboviç'in İmameci Hacı Ali'de olan alacağını taleb etmesi

*17074 guruş hüküm*

Ma'rûz

France kralının büyük elçisi General Sebastiyan'ın işbu memhûr takrîrinde mastûr Fransa tâcirlerinden Yakoboviç v. Yakoboviç nâm müstemen tercümânı Panost hâzır olduğu hâlde İmâmeci el-Hâc Ali Ağa b. Ali muvâcehesinde bin iki yüz on sekiz senesi Cemâziyelâhire'si gurresi târihiyle müverrah işbu bir kıt'a deyn temessükü mûcebince yedimden iştirâ ve kabz eylediği ma'lûmü'l-mikdâr kehrübâ semeninden mezbûr el-Hâc Ali Ağa zimmetinde altı bin sekiz yüz seksen iki buçuk guruşdan bâkī bin altı yüz altmış iki buçuk guruş sene-i mezbûre Zilka'desi'nin onuncu günü târihiyle müverrah işbu bir kıt'a deyn temessükü mûcebince dahi kezâlik ma'lûmü'l-mikdâr kehrübâ semeninden on dört bin beşyüz on beş guruşdan bâkī on üç bin beşyüz beş guruş ve bin iki yüz yirmi bir senesi Cemâziyelâhiri'nin dördüncü günü târihiyle müverrah işbu bir kıt'a temessük mûcebince dahi kezâlik ma'lûmü'l-mikdâr kehrübâ semeninden dahi iki bin yedi yüz on sekiz buçuk guruşdan bâkī bin sekiz yüz doksan altı buçuk guruş ki cem'an cihet-i mezkûreden mezbûr el-Hâc Ali Ağa zimmetinden on yedi bin yetmiş dört guruş alacak hakkım olmağla hâlâ taleb ederim deyü ba'de'd-da'vâ ve's-suâl mezbûr el-Hâc ali Ağa cevâbında bi-tamamihi ikrâr ü i'tirâf, lâkin on dört bin beş yüz on beş guruşluk kehrübâ iştirâ ve kabz eylediğimde bana ri'âyet edip bir mikdârını tenzîl ve mâ'adâsını dahi edâya mehl vermeğe ta'ahhüd etmiş olmağla suâl olunsun, bir mikdâr tenzîl ile bâkīsine mühlet vermesi matlûbumdur demesi rızâya mütevakkıf olmağla ikrâr ü i'tirâfı mûcebince meblağ-ı mecmû'-ı mezkûr on yedi bin yetmiş guruşu müdde'î-i mersûma edâ ve teslîme mezbûr el-Hâc Ali Ağa'ya tenbîh olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 24 Şevvâl sene 1222.

## 109 [13b-4] Nefise bt. Osman'ın, Saliha bt. Hüseyin aleyhindeki Tevekkel Hamamı'nın kira bedeli talebi

*Tevekkel Hamamı husûsî mazbata kaydı*

Ma'rûz

Zâtı mu'arrefe Nefise bt. Osman meclis-i şer'-i enverde kezâlik zâtı mu'arrefe Saliha bt. Hüseyin mahzarında İstanbul'da Aksaray kurbünde Yusuf Paşa Çeşmesi'nde Tevekkel Hamamı demekle ma'rûf taht-ı icâremde olup kezâlik dahi mülküm olmağla işbu bin iki yüz yirmi iki senesi Rebî'ülâhiri gurresi günü beher şehr elli

sekizer guruşa îcâr ve teslîm edip işbu Şevvâl gāyetine gelince yedi ayda müctemiʿ olan dört yüz elli guruşdan iktizâ eden mesârifine mahsûben rızâmla elli altı guruşunu tenzîl edip bâkīsi olan üç yüz elli guruşdan dahi yüz doksan buçuk guruş ahz ve istifâ edip zimmetinde bâkī kalan yüz elli dokuz buçuk guruşu hâlâ taleb ederim deyü baʿdeʾd-daʿvâ veʾs-suâl mezbûre Saliha cevâbında ber-vech-i muharrer ikrâr ü iʿtirâf, lâkin tenzîl eylediği elli altı guruş ve kabzını muʿterife olduğu yüz doksan buçuk guruşdan mâʿadâ müddeʿiye-i mezbûre için hâzır biʾl-meclis Salih Ağaʾya elli dört buçuk guruş dahi teslîm olup ve işbu defter nâtık olduğu üzere hamam-ı mezkûrun iktizâ eden mesârifine bi-şartiʾr-rücûʿ emriyle malımdan masrûfum olan iki yüz yirmi yedi guruş ki cemʿan iki yüz seksen buçuk guruş meblağ-ı bâkī-i mezkûr üç yüz elli guruşdan baʿdeʾt-tenzîl zimmetimde yetmiş sekiz buçuk guruş deynim kalmışdır deyü eylediği teslîm ve masraf daʿvâsını müddeʿiye-i mezbûre münkire olmağla mezbûre Saliha şâhide havâle olunup bir dahi meclis-i şerʿa gelmemeleriyle henüz daʿvâlarına faysal verilmeyip bu vechile cerîdede mazbût olduğu imtisâlen liʾl-emriʾl-âlî sûret-i zabtı İstanbul Mahkemesiʾnden huzûr-ı [âlîlerine iʿlâm olundu].

Fî 11 Şevvâl sene 1222.

## 110 [13b-5] Boyacı Şahinoğulları Bogos ve Minas'ın borçlarını taksitle ödemeleri

*57399,5 guruşu taksît*

Maʿrûz

İstanbul'da Uzunçarşı'da boyacı karşısında dülbendçi Şahinoğulları Bogos ve Minas zimmîlerin dâyinlerinden cihet-i deyn-i şerʿîden üç yüz yirmi üç buçuk guruş iddiʿâ eden Çiftçi Abdullah Ağaʾnın vekîli-i mürseli Eyüb ve kezâlik cihet-i deyn-i şerʿîden beş bin yüz on dört guruş iddiʿâ eden Musullu Ahmed Ağa b. İbrahim ve Sekiz bin guruş iddiʿâ eden Musullu Hacı Camo v. Abdullah ve bin iki yüz doksan guruş iddiʿâ eden Musullu Çercis v. Yasef ve üç yüz guruş iddiʿâ eden Halebli Yasef v. Bogos ve beş yüz on yedi buçuk guruş iddiʿâ eden Gavzil v. Manil ve iki yüz sekiz buçuk guruş iddiʿâ eden Hoce Karkun v. Karabet ve yüz yirmi yedi guruş iddiʿâ eden Abraham v. Mıgırdıç ve iki bin guruş iddiʿâ eden Ispartalı es-Seyyid el-Hâc Mehmed Ağa b. Zeynelabidin ve bin altmış guruş iddiʿâ eden Çukadâr Mehmed Ağa ve bin altı yüz guruş iddiʿâ eden Bozoklu Ahmed Ağa ve bin sekiz yüz guruş iddiʿâ eden Boyacı Boğdan v. Todori ve bin guruş iddiʿâ eden Boyacı Todori ve bin guruş iddiʿâ eden Boyacı Mihal ve bin üç yüz guruş iddiʿâ eden Boyacağı Kalodi ve beş yüz guruş iddiʿâ eden Boyacı İstemat oğlu Mihal ve bin beş yüz guruş iddiʿâ eden Dülbendci Mardıros v. Mıgırdıç ve bin beş yüz guruş iddiʿâ eden Tokatlı Ohan v. Davit ve iki yüz guruş iddiʿâ eden Sarrâf Mıgırdıç ve iki bin guruş iddiʿâ

eden Şahin v. Bogos ve üç bin yedi yüz elli guruş iddi'â eden Nizâm Nasrâniye ve beş yüz guruş iddi'â eden Derohi bt. Bogos Nasrâniye ve bin dokuz yüz otuz guruş iddi'â eden Davit v. Serkiz ve iki bin beş yüz guruş iddi'â eden Aci Avanes ve beş yüz guruş iddi'â eden Bogasici Hacı Mustafa Ağa ve beş yüz guruş iddi'â eden Ispartalı Prabyon ve yedi yüz guruş [**14a**] iddi'â eden İstefani v. Kiryako ve bin altı yüz guruş iddi'â eden Dülbendçi Haleblioğlu Ohannes ve bin yüz kırk sekiz guruş iddi'â eden Frenkoğlu Karabet ve üç bin iki yüz guruş iddi'â eden Haseki Mustafa Ağa b. Mustafa ve iki yüz elli guruş iddi'â eden Menahim Yahûdî ve dört bin guruş iddi'â eden diğer Menahim Yahûdî ve beş bin beş yüz yirmi beş guruş iddi'â eden Nikoli zimmîler taraflarından vekîlleri Yani v. Lazari nâm kimesne meclis-i şer'de müvekkîllerimiz mezbûrûnun mersûmân Bogos ve Minas zimmîler taraflarından ber-vech-i âtî tasdîka vekîlleri Ahmed Ağa b. Hüseyin mahzarında müvekkillerimiz mezbûrûnun mersûmân zimmetlerinde min-haysü'l-mecmû' elli yedi bin üç yüz doksan dokuz buçuk guruş alacakları olup mersûmânın hâlen ve def'aten edâya iktidârları olmamakla bizler cümlemiz işbu târihden dört sene tamamına değin mersûmetândan rızâmızla mütâlebesini terk ve tehîr edip dört sene tamamında dahi beher üç ay hitâmında üç bin iki yüz kırk dört guruşdan on yedi taksît ile elli beş bin yüz kırk sekiz guruşunu ve üç ay mürûrunda dahi on sekizinci taksîtin iki bin iki yüz elli bir buçuk guruş ki cem'an elli dört ayda işbu târihden dört sene mürûrundan sonra elli dört ay tamamında tamamen edâ ve teslîm etmek üzere istimhâl etmeleriyle bizler dahi rızâmızla istimhâl ve tehîr eylediğimizde onlar dahi ber-vech-i muharrer edâya ta'ahhüd eylediler deyü ikrâr ve tasdîkleri tescîl ve İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 24 Şevvâl sene 1222.

## 111 [14a-1] Şerife Hatice'nin Camcı Ahmed Beşe aleyhindeki camcı dükkânı gediği davasından men olunması

*Camcı gediği nizâ'ı*

Ma'rûz

Sâhibe-i arzuhâl mu'arrefetü'z-zât Şerife Hadice bt. Mehmed Esad bi'l-ma'iye rü'yete memûr evkāf müfettişi müderrisîn-i kirâm-ı zevi'l-ihtirâmdan fazîletlü Derviş Mehmed Esad Beyefendi ile Çarşamba günü Arz Odası'nda huzûr-ı hazret-i kāimmakām-ı âlî-makāmîde ma'kūd meclis-i şer'-i enverde zikri âtî bir bâb vakıf camcı dükkânında müşâhereten müsteciri olan derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Camcı Ahmed Beşe b. Mustafa mahzarında nezâret-i hazret-i Sadrazamîde âsûde Merzifonî Kara Mustafa Paşa Vakfı'nın mütevellîsi tarafından vekîl-i mürseli Câbî-i vakıf Osman Ağa hâzır olduğu hâlde vakf-ı mezbûr musakkafâtından İstanbul'da Gedikpaşa kurbünde Kaliçacı Hasan mahallesinde kâin ber-mûceb-i temessük-i

mütevellî bi'l-icâreteyn taht-ı tasarrufumda olan bir bâb camcı dükkânı derûnunda mezbûr Ahmed beher şehr yedişer guruş kirâ ile müşâhereten müstecirim olmağla derûn-ı dükkânda mevcûd beyne'l-hıref gedik ta'bîr olunur şirâen mülküm olan camcı gediği âlât-ı lâzıme-i ma'lûmemi işbu târihden üç sene mukaddem mezbûr Ahmed'e yedi yüz guruş semen-i makbûza bey' ve temlik ve teslîm, ol dahi iştirâ ve tesellüm etmiş idi. Lâkin bu esnâda mezbûr Ahmed cânib-i vakıfdan gedik-i mezkûru istîcârını nâtık temessük ahz eylediği mesmû'um olmağla ben ber-vech-i muharrer bey'ime nâdim ve pişman olmamla semen-i mezkûru geri alıp gedik-i mezkûrdan keff-i yed ve bana geri teslîme tenbîh olunmak murâdımdır deyü takrîr-i meşrûhu üzere tasaddî eylediği da'vâsında bâtten bey' ve teslîm ve kabz-ı semen eylediğini mu'terif iken geri mülküne istirdâd da'vâsı iltifâta şâyân olmadığından başka mukaddemâ bir def'a dahi ber-vech-i muharrer kelâmına iltifât olunmadığını mezbûr Ahmed'in yedinde olup bin iki yüz yirmi senesi Zilka'desi'nin yirmi dokuzuncu günü târihiyle müverrah ol târihde Rumeli kādıaskeri bulunan semâhatlü atûfetlü Mehmed Ârif Efendi hazretlerinin ve evkāf müfettişi Mehmed Seydâ Efendi'nin hâtemlerini hâvî ibrâz eylediği bir kıt'a i'lâm-ı şer'î nâtık olmağın mezbûr Ahmed'e suâl dahi teveccüh etmeyip mezbûre Şerife Hadice da'vâ-yı mezkûresiyle mezbûr Ahmed'e bî-vech mu'ârazadan men' olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 23 Şevvâl sene 1222.

## 112 [14a-2] Eflak ve Boğdan'dan koyun ve keçi gelene kadar İstanbul kasaplarının kesmiş oldukları hayvan derileri fiyatına zam yapılması

*Kasablar ile debbâğların cülûd mâddesi*

Ma'rûz

Hudâvendigâr-ı sâbık hazretlerinin evkāf-ı şerîfeleri kāimmakām-ı mütevellîsi hâlâ mehd-i ulyâ ve setr-i kübrâ Hazretlerinin kahvecibaşılığı hizmet-i celîlesiyle şeref-yâb olan Abdurrahman Efendi'nin kāimmakām-ı mütevellîsi olduğum Selîmiye Vakf-ı şerîfi müstecirlerinden Yedikule ve mahâll-i sâirede kâin debbâğân esnâfının kasab tâifesinden ahz ve mübâya'a edegeldikleri cülûdun kadîm olan fiyâtına teshîlen li'l-maslaha bir mâh mikdârı beşer para zam olunması husûsunu emr ve irâde-i seniyyeleri debbâğân esnâfı nezd-i çâkerîye celb ve irâde-i aliyye kendülere tefhîm ve ifâde olundukda esnâf-ı mezbûre Tersâne-i âmire ve Cebehâne ve Tophâne ve Baruthâne-i ma'mûrelere ve mahâll-i sâireye külliyetli mühimme veregeldiklerinden zamm-ı mezkûre bir vechile râzı olmadılar ise dahi ilhâh olunarak fiyât nizâ'ına mebnî dağda tevkîf olunan cülûdu tamamen teslîm etmek ve bâ-fermân-ı âlî kırkım nizâmlarına ve kadîm olan kuzu ve keçi cülûdu fiyâtlarına halel gelmemek ve Mart duhûlünde yine fiyât-ı kadîmelerine ri'âyet

olunmak şartıyla mücerred emir ve irâde-i seniyyelerine imtisâlen bin iki yüz yirmi iki senesi Ramazan-ı şerîf ibtidâsından yirmi üç senesi Muharrem'inde duhûl edecek Mart ibtidâsına varınca zamm-ı mezkûru kabûl ve irzâ etdirildiği ma'lûm-ı devletleri buyuruldukda husûs-ı mezbûr fazîletlü İstanbul kādısı ve Haremeyn-i şerîfeyn müfettişi efendi dâ'îlerine havâle ile sa'âdetlü Sekbânbaşı ve Kasabbaşı ağalar hâzır oldukları hâlde tarafeynin mukāvele ve ta'ahhüdleri i'lâm-ı şer'îye rabt ve tefsîk olunmak için fermân-ı âlîleri sudûru iltimâsını hâvî Bâb-ı âlî'ye takdîm eylediği işbu bir kıt'a takrîri bâlâsına İstanbul kādısı fazîletlü efendi ve Haremeyn Müfettişi Efendi işbu takrîre nazar ve izzetlü Sekbânbaşı Ağa ve Hâssa kasabbaşısı hâzır oldukları hâlde debbâğân ve kassâbân kethudâsı ve ihtiyârlarını huzûrunuza celb ve husûs-ı mezbûru bi'l-müzâkere karâr ve muktezâsını i'lâm eyleyesiz deyü bu dâ'îlerine ve Haremeyn müfettişi efendiye hitâben sâdır olan fermân-ı âlî-şâna imtisâlen izzetlü Sekbânbaşı Ağa ve Hâssa kasabbaşısı ağa hâzır oldukları hâlde bi'l-ma'iye rü'yete memûr Haremeyn-i şerîfeyn müfettişi müderrisîn-i kirâm-ı zevi'l-ihtirâmdan fazîletlü el-Hâc Mehmed Fikri Efendi ile akd olunan meclis-i şer'de Kasablar Kethudâsı Süleyman Ağa ve Hafız el-Hâc Mehmed Emin Ağa ve el-Hâc Osman Ağa ve es-Seyyid İbrahim ve Molla Hüseyin ve Eğrikapılı Salih Efendi ve Molla Osman ve Mehmed Emin ve Molla Mustafa ve sâir bi'l-cümle kasab esnâfı ile vakf-ı müşârün-ileyh müstecirlerinden Yedikule Debbâğânı Kethudâsı Mustafa Ağa ve esnâfından Süleyman Ağa ve el-Hâc Lütfullah Efendi ve Halil Ağa ve Ahmed Usta ve Yiğitbaşı Mustafa ve Mehmed Usta ve İsmail ve Mustafa ve el-Hâc Ali Usta ve Zekeriya Usta ve Üsküdar Debbâğânı Kethudâsı Ali Efendi ve Yiğitbaşı es-Seyyid Yakub ve Mehmed Ağa ve Mustafa ve Hafız Mustafa Efendi ve es-Seyyid Mustafa ve Tophâne Kethudâsı Mehmed usta ve sâir Kasımpaşa ve Eyüb bi-ecma'ihim debbâğân esnâfı celb olunup husûs-ı mezbûrun bi'l-müzâkere tanzîmi esnâsında nizâ' ve mücâdeleleri imtidâdından sonra kuzu etrâf-ı İstanbul'da vâki' kurâ ve çiftlikâtdan hâsıl olur kabîlinden olmağla kuzu cülûduna kat'a ta'arruz olunmayarak debbâğ esnâfının yedlerinde olan evâmir-i aliyye ve hutût-ı hümâyûnlarda münderic şurût-ı nizâm-ı kadîm-i mer'iyelerine aslâ halel tatarruk etmeyip vaktiyle bi-tamamihi yine ri'âyet olunmak üzere işbu sene-i mübâreke Ramazani'l-mübâreki gurresinden i'tibâr ile bi-inâyetillâhi te'âlâ Eflâk ve Boğdan câniblerinden ağnâm tevârüdü zuhûruna kadar debbâğân esnâfı kasab tâifesinden mübâya'a edecekleri bi'l-cümle ağnâm ve keçi derilerinin fermân-ı âlî-şânlarında musarrah fiyât-ı mukarreresi üzerlerine rızâlarıyla beşer para zamla iştirâya ve kassâbân esnâfı dahi zebhlerinden hâsıl olan bi'l-cümle ağnâm ve keçi cülûdunu ber-vech-i muharrer fiyât-ı mukarereresine beşer para zamla Eflâk ve Boğdan ağnâmı tevârüdü zuhûruna değin debbâğân esnâfına bey'e ve yedlerinde müctemi' olan cülûdu dahi teslîme ve Eflâk ve Boğdan câniblerinden ağnâm tevârüdü zuhûrunda celebân tâifesinden sakatı her kaç paraya kat'-ı fî olunur ise

dahi debbâğân esnâfının yedlerinde olan evâmir-i aliyye ve hutût-ı hümâyûnda münderic şurût ve kuyûda yine kemâ-fi's-sâbık itâ'at ve ri'âyete tarafeyn bi'r-rızâ ahd [ü] mîsâk ve kabûl ve ittifâk etmeleriyle tarafeynin işbu ahd-i kavî ile râbıta-bend olduğu düstûrü'l-amel tutulup hilâfına hareket vukū'a gelmemek bâbında bâlâsı tuğrâ-yı garrâ-yı hazret-i cihân-dârî ile müzeyyen bir kıt'a fermân-ı âlî-şân sudûru niyâzıyla istirhâm eyledikleri imtisâlen li'l-emri'l-âlî İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 24 Şevvâl sene 1222.

## 113 [14a-3] İstanbul'a gelen kâğıdın kâğıdçıbaşı vasıtasıyla esnafa dağıtılmasına dair emir

*Kâğıdçıların nizâ'ı*

Ma'rûz

Sâdır olan fermân-ı âlî-şâna imtisâlen Âsitâne-i aliyye'de vâki' ashâb-ı arzuhâl kâğıdçı esnâfının kethudâları ve bi'l-cümle esnâfdan ma'lûmü'l-esâmî kimesnelerin yedlerinde olan âhar arzuhâlleri hâmişinde mastûr derkenârlara ve işbu arzuhâle nazar olundukda kadîmü'l-eyyâmdan beri mutlakā taşradan Âsitâne-i sa'âdete tevârüd eden ecnâs kâğıd ve abâdî ve Flemenk resm-i gümrüğü edâ birle dermahzen olundukdan sonra içimizden bir ahad varıp hufyeten kâğıd iştirâ etmeyip kâğıdçıbaşı ve yiğitbaşı ve ihtiyârları ile bi'l-ittifâk tüccârına varılıp **[14b]** lede'l-mu'âyene râyic-i vakt üzere bi'r-rızâ bahâları kat' olunup umûr-ı mühimme için lüzûmu mikdârını Kâğıdçıbaşı iştirâ ve mâ'adâsını ibâdullâha bey' için kâğıdçı esnâfı iştirâ ve iktizâ eden bahâsı ashâbına tamamen def' ü teslîm olunageldiğine binâen bi'l-cümle tevârüd eden kâğıdlar telef ve zâyi' olmayıp gerek cânib-i mîrîye ve gerek ibâdullâha kâğıdlar vaktinde gerek kâğıdcıbaşı ve gerek esnâfında dâimâ mevcûd ve mahfûz kâğıd bulunduğundan cânib-i mîrî ve ibâdullâh kâğıd husûsunda muzâyaka ve ıztırâbdan vücûhla masûn ve memûn olagelmiş iken ba'zı muhtekir ve tuhafçı makūlesi zimmîler tevârüd eden ecnâs kâğıdı hufyeten tüccârından iştirâ ve mahzenlerinde ketm ve ihtikâr ile kumaşçı ve yemenici tâifesine ve sâir bu makūle isrâfât kabîlinden bî-lüzûm mahallere gālî bahâ ile füruhta ictisârlarından katı vâfir battal ve telhîsi itlâf ve izâ'asına bâ'is ve bu takrîb ile umûr-ı mühimme ve ta'yînât-ı mîrî için iktizâ eden kâğıd vaktiyle verilemeyip ve bahâsı dahi dâimen ve müstemirren tezâyüd ve hadd-i i'tidâli tecâvüz ile ibâdullâh dahi dûçâr-ı meşakkat ve ıztırâb ve giriftâr-ı hüsrân oldukları bedîhiyâtdan olduğundan başka ecnâs kâğıd inhisâr-ı bey' ü şirânın memnû'iyyetini hâvî şeref-efzâ-yı sudûr eden mübârek hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnda münderic Ankara şalîsi kabîlinden olmayıp don yağı gibi vaktiyle bulunamaz lüzûmlu eşyâdan olup bu misillü muhtekirînin hufyeten iştirâ ve ol makūle bî-lüzûm kumaşçı ve yemenici tâifesine füruht olunması hem

cânib-i mîrîye ve hem ibâdullâha mûcib-i hasâr ve mazâr olduğu vâreste-i beyân ve iş'âr olmağla kâğıdçı esnâfının bâlâda mezkûr şurût-ı nizâmları üzere mutlakā Âsitâne'ye kâğıd vürûdunda kâğıdçıbaşı ve yiğitbaşı ve ihtiyârlar bi'l-ittifâk varıp tüccârından rızâlarıyla kat'-ı pazar ile umûr-ı mühimmeye lüzûmu mikdârını kâğıdçıbaşı ve mâ'adâsını esnâfı iştirâ edip içlerinden ve ecânibden ferd-i vâhidin hufyeten kâğıd iştirâsına cesâret etdirilmemesi münâfî-i hatt-ı münîf olmayıp belki şurût-ı mezkûreye ri'âyet umûr-ı lâzıme ve mühimmeden olduğu arzuhâl ve derkenârlardan müstebân olmağla Âsitâne-i sa'âdet'e taşradan ecnâs kâğıdın hîn-i vürûdunda gümrük emîni resm-i gümrüğünü ba'de'l-ahz kâğıdçıbaşıya ihbâr, ol dahi kethudâ ve yiğitbaşı ve ihtiyâr ustaları ile bi'l-ittifâk varıp cânib-i mîrîye lüzûmu mertebesini ba'de'l-iştirâ mâ'adâsını ibâdullâh için kâğıdçı esnâfı değer bahâsıyla iştirâ ve esmânı ashâbına tamamen edâ olunup, muhtekir tâifesinin hufyeten iştirâ ve bî-lüzûm mahallere bey'le itlâf ve izâ'asından vikāye olunması hem cânib-i mîrîye ve hem ibâdullâha enfa' ve hayr-ı mahz olmağla kâğıdçı esnâfının bâlâda mezkûr şurût-ı nizâm-ı kadîmlerine ri'âyet olunmak bâbında bâlâsı tuğrâ-yı garrâ-yı hazret-i cihân-dârî ile müveşşah bir kıt'a fermân-ı celîlü'ş-şân inâyet ve ihsân buyurulmak iktizâ eylediği imtisâlen li'l-emri'l-âlî İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 25 Şevvâl sene 1222.

## 114 [14b-1] Emine bt. Abdullah'ın, vefat eden eşi Ahmed Ağa'nın vasiyetinden dolayı Balmumcu Hacı Mehmed Ağa aleyhinde dava açmaktan menedilmesi

*500 yaldız altını men'i*

Ma'rûz

Mübârek rikâb-ı kamer-tâb-ı hüsrevânîye takdîm olunan arzuhâlde mezkûr İstanbul'da Tatlıkapı nâm mahâlde Esirci Kemal mahallesinde sâkin iken bin iki yüz on dört senesi hilâlinde vefât eden Bezzâzistânî el-Hâc Ahmed Ağa b. Abdullah'ın verâseti zevce-i metrûkesi Emine bt. Abdullah'dan gayrı vârisi olmayıp sülüs vasiyeti olmağla terekesinin rub'unu verâsete ve mâ'adâ terekesini dahi mûsâ-lehû bimâ-zâde ale's-sülüs tarîki üzere kabz eden sâhibe-i arzuhâl mu'arrefetü'z-zât mezbûre Emine bt. Abdullah Çarşamba günü Arz Odası'nda huzûr-ı hazret-i Sadrazamîde ma'kūd meclis-i şer'-i enverde derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Balmumcu el-Hâc Mehmed Ağa b. Ebâbekir mahzarında zevcim ve mûrisim müteveffâ-yı mezbûr hayatında fevtinden bir hafta mukaddem malından beş yüz aded yaldız altını benim için ifrâz ve hizmetinde olan işbu hâzır bi'l-meclis hâlâ zevcim olan Bolulu Hafız Hasan b. Mustafa için dahi yüz aded yaldız altını ifrâz edip ben vefât eder isem zevcem mezbûreye beş yüz adedini ve hizmetkârım mezbûra yüz adedini ver

deyü cem‘an altı yüz aded yaldız altını bizim için işbu mezbûr Balmumcu el-Hâc Mehmed Ağa’ya verip bir hafta mürûrunda fevt olmağla mezbûr el-Hâc Mehmed Ağa yüz aded yaldız altınını ancak hâzır-ı mezbûr Hafız Hasan’a teslîm edip benim için kabz eylediği beş yüz aded yaldız altını yedinde kalmağla hâlâ taleb ederim deyü hâlâ zevci hâzır-ı mezbûr tasdîkiyle ba‘de’d-da‘vâ ve’l-inkâr müdde‘iye-i mezbûre şâhid olmak üzere ikāme eylediği üç nefer kimesneler şâhid-i zûr töhmetiyle müttehem oldukları ihbâr olunmağla şehâdetleri kabûl olunmayıp ba‘de’l-istimhâl ve’l-imhâl müddet-i mehl-i şer‘î bi’d-defa‘ât mürûrundan sonra ikāme eylediği bir nefer kimesne dahi edâ-yı şehâdet-i şer‘iye edememekle tard olunup mezbûre Emine şâhid-i âdil ikāmesine kādire ve tahlîfe dahi tâlibe olmamağın mûcebiyle müdde‘iye-i mezbûre da‘vâ-yı mezkûresiyle mezbûr Balmumcu el-Hâc Mehmed Ağa’ya bilâ-beyyine mu‘ârazadan men‘ olunduğu huzûr-ı âlîlerine i‘lâm olundu.

Fî 27 Receb sene 1222.

## 115 [14b-2] Vefat eden Çalgıcı Rali’nin küçük oğulları Kostandi, Panayot ve Alentri’ye anaları Marya ve Harişi’nin vasi tayin olunmaları

*Nasb-ı Vasî*

Ma‘rûz

Derûn-ı arzuhâlde mastûrü’l-ism olup bundan akdem hâlik olan Çalgıcı Rali v. Abram zimmînin verâseti zevce-i metrûkesi Marya bt. Dimitri Nasrâniye ile mersûme Marya’dan mütevellid sagīr oğlu Kostandi ve zevce-i mutallakası Harişi bt. Anaştaş Nasrâniyeden mütevellidler sagīr oğulları Panayot ve Alentri’ye ba‘de’l-inhisâr şahsı mu‘arrefe mersûme Marya Nasrâniye ile arzuhâl eden kezâlik şahsı mu‘arrefe mersûme Harişi Nasrâniyeden her biri meclis-i şer‘-i enverde takrîr-i kelâm edip sıgār-ı mersûmûnun babaları hâlik-i mersûmdan mevrûs Kumkapı’da bir bâb berber dükkânı derûnunda mevcûde gedik âlât-ı lâzıme-i ma‘lûmesinden gayrı ism-i mâl ıtlâk olunur mâlları olmayıp ancak gedik-i mezkûr ma‘rifetimizle âhara îcâr ile hâsıl olan kirâsından infâk ve iksâya eşedd-i ihtiyâc ile muhtâc olup lâkin tesviye-i umûrlarına kıbel-i şer‘den bir vasî nasb olunup umûrları idâre ve rü’yet olunmak lâzım ve mühim olmağla her birimiz sadrî sagīr evlâdımıza kıbel-i şer‘den vasî nasb ü ta‘yîn olunmak murâdımızdır dediklerinde gıbbe’t-tasdîki’ş-şer‘î mersûmetânın umûr-ı vesâyeti rü’yete iktidârları ihbâr olunmağla mersûme Marya Nasrâniye sagīr-i mersûm Kostandi zimmîye ve mersûme Harişi Nasrâniye dahi sagīrân-ı mersûmân Panayot ve Alentri’ye kıbel-i şer‘den vasî nasb ü ta‘yîn olunup vakt-i rüşd ve sedâdlarına değin mallarını hıfz ve umûrlarını rü’yete ve kemâ-yenbagī idâreye her biri ta‘ahhüd eyledikleri İstanbul Mahkemesi’nden huzûr-ı [âlîlerine i‘lâm olundu].

Fî 27 Şevvâl sene 1222.

## 116 [14b-3] Yakut ve İstefan'ın vefat eden Turfanda ve Kigork'un verâsetinden dolayı İnci bt. Yoseb ve Kirkor v. Ohannes aleyhindeki davalarının reddedilmesi

*Kasımpaşa'da menzil mâddesi*

Ma'rûz

Derûn-ı arzuhâlde mastûrü'l-ism kasaba-i Kasımpaşa'da Yeniçeşme nâm mahâlde mütemekkinler iken müte'âkiben hâlikler olan Turfanda ve Kigork veledey Agob nâm karındaşların hasran vârisleri li-ebeveyn kız karındaşları Yakut Nasrâniye tarafından vekâleti şahsını ârifân Sekyas v. Markos ve İstefan v. Elmiya şehâdetleriyle sâbit olan Avanes v. Armiya zimmî vekâleten ve li-ebeveyn ammi oğlu İstefan zimmî asâleten Çarşamba günü Dîvân-ı âlî'de ve ba'dehû du'âhânemizde ma'kūd meclis-i şer'-i enverde arzuhâl eden şahsı mu'arrefe İnci bt. Yoseb Nasrâniye ile Kirkor v. Ohannes zimmî muvâcehelerinde mûrislerimiz hâlikân-ı mersûmândan mersûm Kigork zimmî kasaba-i mezbûrede Sirkeci Muslihiddin mahallesinde kâin ma'lûmü'l-hudûd bir bâb mülk menzilden nısf hisse-i şâyi'asını işbu bin iki yüz yirmi iki senesi Cumâdelûlânın yirmi ikinci günü târihiyle müverraha Mahmud Paşa nâibi müderrisîn-i kirâmdan Ali Bahar Efendi'nin imzâ ve hâtemini hâviye mersûm Kirkor zimmî yedinde olan bir kıt'a hüccet-i şer'iye nâtıka olduğu üzere bi-nefsihî mahkeme-i mezbûreye gelip menzil-i mezkûrun nısf-ı âharına mâlik olan mersûm Kirkor zimmîye iki yüz elli guruş semen-i makbûza bâtten bey' ve teslîm ve gabn ve tağrîrden kabûlü hâvî ibrâ-yı zimmet eyledikden sonra gelip dört gün mürûrunda hâlik olup ve hâlike-i mersûme Turfanda Nasrâniye dahi **[15a]** işbu mersûme İnci Nasrâniyenin menzilinde hâlike olmuş olmağla mersûmenin menzilinde mevcûde kalîl ü kesîr, celîl ü hakīr bi'l-cümle ism-i mâl ıtlâk olunur terekesini bizler tamamen bi'l-verâse ahz ü kabz edip mersûme İnci Nasrâniyenin yedinde olan bin iki yüz yirmi iki senesi Cemâziyelâhir'in beşinci günü târihiyle müverraha hâlâ Galata Bab nâibi Uryânîzâde müderrisîn-i kirâm-ı zevi'l-ihtirâmdan Mehmed Râşid Efendi'nin imzâ ve hâtemini hâviye bir kıt'a hüccet-i şer'iye nâtıka olduğu üzere hâlike-i mersûmenin bi'l-cümle ism-i mâl ıtlâk olunur ma'lûm ve mechûl terekesine ve husûs-ı mîrâsa ve sâire müte'allika âmme-i da'vâdan mersûme İnci Nasrâniyenin zimmetini kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt etmiş idik. Lâkin mersûm Kigork zimmî bey'inden dört gün mürûrunda hâlik olmağla bey'i maraz-ı fevtinde olmuş olup <<mersûme İnci Nasrâniyede>> mu'teber olmamağla nısf menzil-i mezkûrdan mersûm Kirkor zimmînin keff-i yedi ve hâlike-i mersûme Turfanda Nasrâniye dahi mersûme İnci Nasrâniyenin menzilinde hâlike olmuş olup hâlike-i mersûmenin mersûme İnci Nasrâniyede emvâl-i vâfiresi dahi olmak ihtimâli olmağla ber-vech-i muharrer ibrâmıza nâdim ve pişman olduğumuza binâen mersûme İnci Nasrâniye dahi tereke-i hâlike-i mersûmeden ketm ü ihfâ

eylediği her ne ise zâhire ihrâç ve bize teslîm eylemesi bi'l-vesâye ve bi'l-vekâle murâdımızdır deyü takrîr-i meşrûhları üzere tasaddî eyledikleri da'vâlarında mârrü'z-zikr iki kıt'a mübâya'a ve mübâree hüccetlerini ve nısf menzili bi-nefsihî varıp Mahmud Paşa Mahkemesi'nde bâtten bey' ve kabz-ı semen etmiş olduğunu ve ma'lûm ve mechûl bi'l-cümle ism-i mâl ıtlâk olunur terekeden kabûlü hâvî ibrâ-yı zimmet eylediklerini mukır ve mu'terifler iken kelâmlarına iltifât olunmayıp mersûmâna suâl dahi teveccüh etmemekle müdde'iyân-ı mersûmân da'vâ-yı mezkûreleriyle mersûmân Kirkor ve İnci Nasrâniyelere bî-vech mu'ârazadan men' olundukları İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 25 Şevvâl sene 1222.

## 117 [15a-1] Sabuncu Ciridoğlu Seyyid Mehmed'in Girit tüccarından Han Ağası Hüseyin ve sairlerine olan borçlarını ödemesi

*1849 guruş yirmi üç parayı istifâ*

Ma'rûz

Derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism mukaddemâ Sabuncu Ciridoğlu es-Seyyid Mehmed b. Abdurrahman meclis-i şer'-i enverde ashâb-ı arzuhâl Girid tüccârından olup kendi nefislerinden asıl Han Ağası Hüseyin Ağa ve Tiryâkioğlu Mustafa Ağa ve Suhtezâde İbrahim Ağa ve Çavuşoğlu Molla Mehmed ve Kuklakî Mustafa ve Tarakçıoğlu Derviş Ağa ve Mehmed Ali ve Yeğenzâde el-Hâc Mehmed Ağa ve Topçu Hasan Ağa ve Yeğenoğlu Molla Mehmed ve İmâmoğlu Derviş Ali ve Mücellid Mehmed Emin ve Dramalı Molla Mehmed nâm on üç nefer kimesne taraflarından husûs-ı âtîde vekîlleri olan Han Ağası dâmâdı Mehmed Ağa ve Kamaryalı el-Hâc Ali Ağa mahzarlarında zimmetlerinde asıl ve müvekkilûn-ı mezbûrûna sabun semeninden bâ-i'lâm-ı şer'î mahkûmün-bih sahîhan deynim olan bin sekiz yüz kırk dokuz guruş yirmi üç paranın bin iki yüz seksen dört guruş, hâzır bi'l-meclis Tatar Ömer Ağa zimmetinde dükkân gediği semeninden bâ-i'lâm mahkûmün-bih alacağım olan bin iki yüz seksen dört guruşa her birimiz bi't-terâzî ba'de'l-kabz ve'l-mukāssa ve'l-kabûl ben alacağım olan bin iki yüz seksen dört guruşu hâzır-ı mezbûr Ömer Ağa'dan ol-vechile tamamen ahz ve istifâ edip asıl ve müvekkilûn-ı mezbûrûn dahi kezâlik zimmetimde alacakları olan mârrü'z-zikr bin sekiz yüz kırk dokuz guruşun bin iki yüz seksen dört guruşunu benden ol-vechile ahz ve istifâ etmeleriyle benim gerek hâzır-ı mezbûr Ömer Ağa zimmetinde ve gerek asıl-ı mezbûrân ve gerek müvekkilleri mezbûrûn zimmetlerinde aslâ ve kat'a ve vechen mine'l-vücûh alacağım ve hakkım kalmamağla işbu târihe gelince husûs-ı mezkûra ve sâir cemî' hukūk-ı şer'iyeye müte'allika âmme-i da'vâdan hâzır-ı mezbûr Ömer Ağa ve asılân-ı mezbûrân ve müvekkilûn-ı mezbûrûndan her birinin zimmetlerini ibrâ-yı âmm-ı sahîh-i şer'î ile ibrâ ve iskāt eylediğimde onlar dahi alacaklarının

ziyâdesi olan beş yüz altmış beş guruşdan bi'l-asâle ve bi'l-vekâle fâriğler olup meblağ-ı mezbûra müte'allika da'vâdan benim zimmetimi ibrâ ve iskāt ve her birimiz âharın ibrâsını kabûl edip eğer müvekkilûn-ı mezbûrûndan biri meblağ-ı bâkī-i mezbûrdan benden nesne mutâlebe ve şer'an ahz ederler ise işbu asîlân-ı mezbûrân mikdâr-ı mehûzlarına kefil olduklarında kefâletlerini kabûl eyledim deyü bi't-tav' ve'r-rızâ ikrâr ve tasdîkleri tescîl ve İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 29 Şevvâl sene 1222.

[Şühûdü'l-hâl:] Kazganoğlu Hacı Mehmed b. Ali, Mısır Çarşısı'nda Hafız Hacı Ahmed Ağa b. Abdullah, Pirinççi Habib Ağa b. Veliyüddin Efendi, Mısır Çarşısı'nda Attâr Vekîlharç Hacı Ali Ağa b. Abdullah, Mısır Çarşısılı Seyyid Hacı Ahmed Ağa b. Hacı Ali.

## 118 [15a-2] Sefine reislerinden Osman'ın vefat eden Abdüllatif Paşa'da olan alacağından dolayı oğlu Abdülhalim aleyhindeki alacak davasında anlaşma sağlanması

*750 guruşa sulh*

Ma'rûz

Bundan akdem vefât eden Abdüllatif Paşa b. el-Hâc Mehmed Said Efendi'nin verâseti zevce-i metrûkesi Âişe Hanım bt. Mehmed Efendi ile vâlidesi Zeliha Hanım'a ve sulbiye kızları Fâtımatü'z-zehra ve Rukiye hanımlara ve sulbî kebîr oğlu müderrisîn-i kirâmdan Abdülhalim Efendi'ye ba'de'l-inhisâr sefîne reislerinden sâhib-i arzuhâl Osman b. Mehmed meclis-i şer'-i münîrde tereke-i müteveffâ-yı mezbûra vaz'-ı yedi mütehakkık olan mûmâ-ileyh Abdülhalim Efendi mahzarında bin iki yüz yirmi bir senesi Şevvâli'nin on beşinci günü râkib olduğum sefîne ile Kapan-ı dakīk'e geldiğimde müteveffâ-yı mûmâ-ileyh ol târihde hayatda Kapan-ı dakīk nâibi olmağla derûn-ı sefînede mevcûd ilişik? ta'bîr olunur yedi yüz yetmiş beş keyl hınta ve iki yüz altmış keyl şa'îrimi fuzûlî ahz ü kabz edip kıymetlerinden gayrı ez-teslîm zimmetinde bâkī kalan bin dört yüz guruşu kable'l-ahz ve'l-istifâ mûmâ-ileyh Abdüllatif vefât edip terekesi veresesine inkısâm olunmağla meblağ-ı mezkûru mûmâ-ileyh Abdülhalim Efendi'nin vâzı'ü'l-yed olduğu tereke-i müteveffâ-yı mezbûrdan hâlâ taleb ederim deyü eylediğim da'vâmı mûmâ-ileyh Abdülhalim Efendi inkâr etmekle beynimizde ba'de vukū'i'l-münâza'a bâ-tavassut-ı muslihîn ben ber-vech-i muharrer tasaddî eylediğim da'vâmdan mûmâ-ileyh Abdülhalim Efendi ile an-inkâr kat'a li'n-nizâ' yedi yüz elli guruş bedel-i makbûza bi't-terâzî ba'de's-sulh ve'l-kabûl ziyâdesine ve işbu târihe gelince sâir cemî' hukūk-ı şer'iyeye müte'allika âmme-i da'vâdan mûmâ-ileyh Abdülhalim Efendi'nin ve

verese-i sâirenin zimmetlerini kabûlü hâvî ibrâ-yı âmm-ı sahîh-i şer'î ile ibrâ ve iskāt eyledim deyü ikrâr ve tasdîkleri tescîl ve İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 3 Şa'bân sene 1222.

## 119 [15a-3] Kâtip Sinan mahallesi imamı Seyyid Hafız Osman Efendi'nin Lütfullah Efendi aleyhindeki vakıf menzil arsası davasının kabul olunmaması

*Vakıf menzil nizâ'ı*

Ma'rûz

İstanbul'da Kâtib Sinan mahallesinin imâmı sâhib-i arzuhâl es-Seyyid Hafız Osman Efendi b. Mahmud meclis-i şer'-i enverde Hâcegân-ı Dîvân-ı hümâyûndan zikri âtî nısf menzile bâ-temessük-i mütevellî mutasarrıf olmağla vaz'-ı yedi mütehakkık olan Lütfullah Efendi b. Numan mahzarında İstanbul'da Kâtib Sinan mahallesinde kâin arsasının Kâtib Sinan mahallesi imâm ve müezzinine senevî yedi yüz yirmi akçe ve Mimâr Kemal mahallesi imâm ve müezzinine dahi senevî yedi yüz yirmi akçe ki cem'an senevî bin dört yüz kırk akçe mukāta'a-i kadîme ile üzerinde olan bi'l-cümle ebniyesi Rakım el-Hâc Mehmed Paşa'nın hayatında mülkü iken bin yüz yetmiş yedi târihinde bir kıt'a vakfiye-i ma'mûlün-bihâsı mûcebince vakıf ve tescîl edip zikr olunan imâm ve müezzinlerin senevî mukāta'aları edâ olunup târih-i mezbûrdan beri menzil-i mezkûr Rakım Paşa Vakfı musakkafâtından olarak tasarruf olunagelip tedâvül-i eyâdî ile nısf menzil-i mezkûr Rakım Paşa Vakfı'ndan bâ-temessük-i mütevellî bi'l-icâreteyn mutasarrıfe olan mezkûr Lütfullah Efendi'nin zevcesi Berre Hanım fevt oldukda nısf menzil-i mezkûr sadrî sagīr evlâdı İbrahim Bey ve Hadice Hanım'a hasbe'l-âde intikāl etdikden sonra mezbûr Lütfullah Efendi babaları ve vasîleri olmağla nısf menzil-i mezkûru bi'l-izni'ş-şer'î vesâyeten bâ-re'y-i mütevellî âhara ba'de'l-ferâğ bin iki yüz yirmi bir senesi Rebî'ülâhiri'nin yirmi üçüncü günü mutasarrıfı **[15b]** ferâğından bâ-re'y-i mütevellî kendi tefevvüz edip ol-vechile Rakım Paşa Vakfı temessüküyle taht-ı tasarrufunda olmağla vaz'-ı yed edip, lâkin evlâdı sagīrân-ı mezbûrândan mezbûr İbrahim Bey bilâ-veled fevt olmağla nısf menzil-i mezkûr bânîsi ne kadar Rakım Paşa Vakfı temessüküyle mezbûr Lütfullah Efendi tasarrufunda ise dahi arsasının mücerred senevî yedi yüz yirmi akçe Kâtib Sinan imâm ve müezzinine mukāta'a-i kadîmesi olup ve ben Kâtib Sinan imâmı olmamla arsadan sagīr-i müteveffâ-yı mezbûr İbrahim Bey'in hisse-i ma'lûmesinden imâma iktizâ eden mikdârından keff-i yed etdirilmesi murâdımdır deyü arsa-i mezkûre arsa-i sırfe olmayıp mukāta'a-i kadîme ile Rakım Paşa Vakfı'ndan olarak mezbûr Lütfullah Efendi'nin bâ-temessük-i mütevellî tasarrufunda olan ebniye-i mevcûde ile meşgūl olduğunu

ve mukāta'a-i kadîmesini bilâ-ta'allül ahz ü kabz olageldiğini mukırr u mu'terif iken takrîr-i meşrûhu üzere arsa-i mezkûre da'vâsı müvecceh olmayıp senevî yedi yüz yirmi akçe mukāta'a-i kadîmeden hissesini ahz edip Rakım Paşa Vakfı temessükü mûcebince mûmâ-ileyh Lütfullah Efendi'nin kemâ-kân zabt ve tasarrufu iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 23 Şa'bân sene 1222.

Beyaz

Beyaz

Beyaz

**[16a]**

*Temme'l-kelâm*

*Muradzâde es-Seyyid Murad el-kādî bi-dâri's-saltanati'l-aliyyeti's-seniyye nemekahu'l-fakīr ileyhi te'âlâ gufira lehümâ*

*[mühür:]*

## 120 [16a-1] Sağrıcı esnafının elinde bulunan fermanın yenilenmesi

*Dürrîzâde Fazîletlü Mehmed Hidayetullah Efendi Hazretlerinin Evvelki İ'lâm Sicilidir*

*Emir tecdîdi istid'âsı*

Ma'rûz

Sâdır olan emr-i âlî[ye] imtisâlen işbu fermân-ı celîlü'ş-şân mutâbık ve tedkīk olundukda mazmûnu sağrıcılar esnâfı at ve katır ve merkeb derilerini iştirâ ve tathîr edip ibâdullâha bey'le melûf olmalarıyla fî-nefsi'l-emr bu makūle derileri âharı ahz eylediği sûretde esnâf-ı merkūmeye gālî bahâ ile bey' etmeleri ibâdullâha mazarratı mûcib bir keyfiyet olmağla tecdîdinde bir gûnâ mahzûr mülâhaza olunmadığı ma'lûm-ı devletleri buyuruldukda emr-i şerîfin tecdîdi re'y-i âlîye menût idüğü İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 2 Zilka'de sene 1222.

## 121 [16a-2] Varak v. Filibos'un Seyyid Mehmed aleyhindeki tarla davasının Erzurumda görülmesi

*Mahâllinde mürâfa'aya havâle*

Ma'rûz

Arzuhâl eden Varak v. Filibos zimmî dîvân-ı âlîlerinde ma'kūd meclis-i şer'-i münîrde zikri âtî tarlaya vaz'-ı yedi mütehakkık olan derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-

ism es-Seyyid Mehmed b. Ali nâm kimesne muvâcehesinde vilâyet-i Anadolu'da Erzurum Kazâsı hudûdu dâhilinde vâki‘ tahmînen bir keyl tohum isti‘âb eder bir kıt‘a tarla bundan akdem hâlik olan babam mersûm Filibos'dan bana âdiyen intikāl etmiş iken mezbûr es-Seyyid Mehmed bi-gayrı hakkın fuzûlî vaz‘-ı yed etmekle keff-i yedine ve mahâllinde bana teslîme mezbûr es-Seyyid Mehmed'e tenbîh olunmak matlûbumdur deyü da‘vâ, ol dahi cevâbında zikr olunan tarla müdde‘î-i mersûmun babası hâlik-i mersûm Filibos hayatında bâ-ma‘rifet-i sâhib-i arz bana ferâğ ve tefvîz, ben dahi tefevvüz etmiş idim deyücek husûs-ı merkūm mahâllinde sâhib-i arz hâzır olduğu hâlde terâfu‘-ı şer‘-i şerîfe muhtâc olan mevâddan olmağla tarafeyn mahâllinde mürâfa‘a olunmak bâbında emr-i âlî istid‘âsında idükleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i‘lâm olundu.

Fî-gurreti Zilka‘de sene 1222.

## 122 [16b-3] Seyyid Mehmed'in Varak v. Filibos aleyhindeki alacak talebinden men olunması

*207 guruşa mu‘ârazadan men‘*

Ma‘rûz

Es-Seyyid Mehmed b. Ali nâm kimesne meclis-i şer‘-i münîrde Varak v. Filibos zimmî muvâcehesinde vilâyet-i Anadolu'da Erzurum kazâsına tâbi‘ vâzı‘ü'l-yed olduğum bir kıt‘a tarla için mersûm Varak zimmî zikr olunan tarla bundan akdem hâlik olan mersûm Filibos'dan bana âdiyen intikāl etmiş iken bi-gayrı hakkın vaz‘-ı yed ediyorsun deyü târih-i i‘lâmdan üç sene mukaddem Karahisar-ı şarkī kasabasında huzûr-ı hâkimü'ş-şer‘de benden taleb ve da‘vâ eylediği esnâda ben mersûmun emrinsiz ba‘zı mahallere malımdan iki yüz yedi guruş harc ü sarf etmiş idim. El-hâletü hâzihî sâlifü'z-zikr tarlayı mücerred mersûm Varak zimmî ber-vech-i muharrer benden taleb ve da‘vâ eylediği ecilden masrûfum olan meblağ-ı merkūm iki yüz yedi guruşu malından bana vermek üzere mersûm Varak zimmîye cebr ve tenbîh olunmak matlûbumdur deyü takrîr-i meşrûhu üzere tasaddî eylediği da‘vâsına şer‘an iltifât olunmadığı İstanbul Mahkemesi'nden bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i‘lâm olundu.

Fî 2 Zilka‘de sene 1222.

## 123 [16a-4] Kürkçübaşı mahallesi sakinlerinden Şerife Emine'nin mahalleden çıkarılması

*Mahalleden ihrâç*

Ma‘rûz

Mahmiye-i İslâmbol'da Topkapı dâhilinde Kürkçübaşı mahallesi imâmı Hafız

Hüseyin Efendi ve Müezzin Molla Mehmed ve ahâlisinden Mehmed Ağa b. Mehmed ve es-Seyyid Ahmed Efendi b. Ali ve Halil Efendi b. Süleyman ve İbrahim Odabaşı b. Mehmed nâm kimesneler meclis-i şer'-i münîrde zâtı şer'an mu'arrefe olan Şerife Emine bt. es-Seyyid Mustafa nâm hatun muvâcehesinde mezbûre Şerife Emine Hatun mahalle-i mezbûrede vâki' bir bâb menzilde sâkine iken kendi hâlinde olmayıp menzil-i mezkûra mechûlü'l-ahvâl kimesneleri getirip irtikâb-ı menâhî eylediğinden mâ'ada kendüden ateş havfumuz olduğuna binâen bundan akdem ahâli-i mahalle-i mezbûre iltimâsıyla merkūme Şerife Emine Hatun menzil-i mezkûrdan ihrâç olunmuş iken yine menzil-i mezbûrda sâkine olurum deyü bizi ta'cîz ve tekdîrden hâlî olmamağla mezbûrenin vech-i muharrer üzere hilâf-ı şer'-i mutahhar vaz' u hareketinden bir dürlü hoşnûd ve râzı değilleriz ve yed ve lisânından aslâ emn ü rahatımız yokdur deyü her biri teşekkî ve mahalle-i mezbûrede sâkine olmamak üzere mezbûre Şerife Emine Hatun'a tenbîh olunmak murâdımızdır dediklerinde mezbûre Şerife Emine Hatun dahi fîmâ-ba'd mahalle-i mezbûrede sâkine olmamak üzere ta'ahhüd eylediği İstanbul Mahkemesi'nden bi'l-iltimâs huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 7 Zilka'de sene 1222.

## 124 [16a-5] Salih Beşe'nin İbrahim Ağa aleyhindeki fırın gediği davasında anlaşma sağlanması

*Ekmekçilere dâir*

Ma'rûz

Mahrûse-i Galata'ya muzâfe kasaba-i Kasımpaşa'da Büyük Piyale Paşa Câmi'-i şerîfi kurbünde kâin ekmekçi fırınının gediğine mutasarrıf olan habbâzân esnâfından Salih Beşe b. Cafer nâm kimesne meclis-i şer'-i münîrde esnâf-ı mezbûre kethudâsı İbrahim Ağa ve mazbûtü'l-esâmî nizâm ustaları hâzır oldukları hâlde kasaba-i mezbûrede Cumapazarı'nda vâki' bir bâb ekmekçi fırınının kezâlik gediğine mutasarrıf olan İbrahim Ağa b. Mehmed nâm kimesne muvâcehesinde zikr olunan fırının kadîmden üç aded tablası olup ve mârrü'z-zikr üç aded tablanın bir aded tablasını mezbûr İbrahim Ağa benim ber-vech-i muharrer mutasarrıf olduğum fırın-ı mezkûrumun tablası olmak üzere bundan akdem gāib ani'l-meclis **[16b]** Pandeli nâm zimmîden iştirâ eyledim deyü sâlifü'l-beyân bir aded tablayı tasarrufdan beni men' etmiş idi. El-hâletü hâzihî mezbûr İbrahim Ağa'nın mârrü'z-zikr tabla için kesik para ta'bîr olunur medfû'u olan dört yüz elli guruşu ben malımdan mezbûr İbrahim Ağa'ya ve zikr olunan tabladan keff-i yed ve bana teslîme ve mezbûr İbrahim Ağa dahi ber-vech-i muharrer bana teslîm edeceği tabla mukābili olup hâzırûn-ı mezbûrûn kethudâ ve nizâm ustaları mahâll-i âhardan bir tabla vermeğe her birimiz vech-i muharrer üzere ta'ahhüd ve ol-vechile

kat‘-ı nizâ‘ eyledik dedikde mezbûr İbrahim Ağa ile hâzırûn-ı mezbûrûndan her biri dahi mukırr-ı merkūmu kelimât-ı meşrûhasında tasdîk eyledikleri İstanbul Mahkemesi’nden bi’l-iltimâs huzûr-ı [âlîlerine i‘lâm olundu].

Fî 9 Zilka‘de sene 1222

## 125 [16b-1] Bakkal Yovakim v. Lazari’nin Bakkal Kozma v. Anderya aleyhindeki bakkal dükkânı gediği satışına dair talebinin kabul olunmadığı

*860 guruşun adem-i rü’yeti mu‘ârazadan men‘*

Ma‘rûz

Sâhib-i arzuhâl Bakkāl Yovakim v. Lazari zimmî meclis-i şer‘-i münîrde derûn-ı arzuhâlde mezkûrü’l-ism Bakkāl Kozma v. Anderya zimmî muvâcehesinde mersûm Kozma zimmî İstanbul’da Ebu’l-feth Sultan Mehmed Han Câmi‘-i şerîfi kurbünde Küçükkaraman nâm mahâlde kâin Kādıoğlu Dükkânı demekle ma‘rûf hâmiş-i arzuhâlde mesfûr derkenâr nâtık olduğu üzere Başmuhâsebe’de mukayyed ve mu‘teber bir bâb bakkāl dükkânı derûnunda mevcûde beyne’l-hıref gedik ta‘bîr olunur müstakılen yedinde emvâli olan bir kantar ve bir terâzî ma‘a derâhim ve sâir âlât-ı lâzıme-i ma‘lûmesini hüccet-i şer‘iye mantûkunca bakkālân pazarbaşısı ve nizâm ustaları ma‘rifetleriyle işbu sene-i mübâreke Şevvâli’l-mükerreminin ondördüncü günü bana altı yüz seksen guruş semen-i medfû‘ ve makbûza bâtten bey‘ ve temlik ve teslîm, ben dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve kabz ve kabûl ve meblağ-ı mezkûrun tağrîr ve gabnine müte‘allika âmme-i de‘âvîden her birimiz âharın zimmetini kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt etmiş idik. Lâkin ben ber-vech-i muharrer âlât-ı mezkûreyi füruht ü şirâma nâdim ve pişman olmamla mârrü’z-zikr âlât-ı lâzımeyi yedimden geri ahz ve semen deyü makbûzu olan meblağ-ı mezkûr altı yüz seksen guruşu bana redd ü teslîme mersûm Kozma zimmîye cebr ve tenbîh olunmak matlûbumdur deyü eylediği red da‘vâsına şer‘an iltifât olunmadığı İstanbul Mahkemesi’nden huzûr-ı âlîlerine i‘lâm olundu.

Fî 10 Zilka‘de sene 1222.

## 126 [16b-2] Seyyid Mahmud Bey’in, Seyyid Ali Bey aleyhindeki tevliyet davasından men olunması

*Tevliyet nizâ‘ı men‘i,*

Ma‘rûz

Sâhib-i arzuhâl Seyyid Mahmud Bey b. es-Seyyid Davud Bey nâm kimesne Çarşamba günü Arz Odası’nda huzûr-ı hazret-i kāimmakām-ı âlî-makāmîde bi’l-

ma'iye rü'yete memûr nezâret-i hazret-i Sadrazamîde âsûde hâlâ evkāf müfettişi müderrisîn-i kirâm-ı zevi'l-ihtirâmdan fazîletlü Derviş Mehmed Esad Beyefendi hâzır olduğu hâlde zikri âtî husûs için bâ-emr-i âlî Adana'dan ihzâr olunan es-Seyyid Ali Bey b. es-Seyyid Ali Bey b. Ali Bey nâm kimesne muvâcehesinde işbu arzuhâl ve derkenârda mastûr Adana'da Ramazanoğlu Pîrî Mehmed Paşa ve Evkāf-ı Halil Bey v. Ramazan Vakfı'nın vazîfe-i mu'ayyene ile tevliyeti evlâd-ı vâkıfdan müteveffâ es-Seyyid Mehmed Sadık Bey'in mahlûlünden sene-i sâbıkā Cumâdelûlâsında Evkāf Müfettişi Mehmed Seyyid Efendi i'lâmıyla nısfı evlâd-ı vâkıfdan mezbûr es-Seyyid Ali Bey'e ve nısf-ı âharı gāib ani'l-meclis Mehmed Necib Efendi'ye tevcîh ve yedlerine verilen berât-ı âlî-şân unvânına hatt-ı hümâyûn keşîde kılındıkdan sonra ben bin iki yüz yirmi bir senesi Cemâziyelâhire'nin on ikinci günü Arz Odası'nda sâbıkā İstanbul kādısı Muradzâde fazîletlü es-Seyyid Mehmed Murad Efendi ve evkāf müfettişi bulunan mûmâ-ileyh Mehmed Seyyid Efendi huzûrlarında akd olunan meclis-i şer'de tevliyet-i mezbûre bana ve gāibûn ani'l-meclis yedi nefer ki cem'an sekiz nefer derecede müsâvî evlâd-ı vâkıfdan olup cümlemize ale's-seviye bize tevcîh olunmak murâdımızdır deyü da'vâ ve mezbûr es-Seyyid Ali Bey dahi vakf-ı mezbûrun tevliyeti evlâd-ı evlâd-ı evlâd-ı vâkıfın batnen ba'de batnin ekberine meşrûta ve vâkıf-ı merkūmun evlâd-ı evlâdından Zahide Hanım'ın oğlu Ali Bey'in oğlu diğer Ali Bey'in sulbî oğlu olduğunu ve ol-vechile gāib-i mezbûr Mehmed Necib Bey ile derecede müsâvî ekber evlâd-ı vâkıfdan olduğunu şühûd-ı udûlle isbât ve hüküm ve mûcebince i'lâm ve tevliyet-i mezbûre merkūmân es-Seyyid Ali Bey ve Mehmed Necib Bey'e ber-mûceb-i i'lâm-ı mezkûr münâsafeten tevcîh istihkâmı hâvî berât-ı âlî-şân dahi i'tâ olunmuş olup lâkin merkūm es-Seyyid Ali Bey'in vâkıf-ı mezbûra kat'a karâbeti ve mezbûre Zahide'nin evlâdından dahi olmayıp ve ber-vech-i muharrer evlâddan olmak üzere ikāmet eylediği şâhidlerinde kâzib olmağla nısf tevliyet-i mezbûreden merkūm es-Seyyid Ali Bey'in kasr-ı yedine tenbîh olunmak matlûbumdur deyü da'vâ etdikde müdde'î-i mezbûrun takrîri üzere merkūm es-Seyyid Ali Bey'in mezbûr Zahide Hanım'ın evlâdından olduğunu vech-i muharrer üzere isbât ve mûcebince hükmolunduğunu ikrâr etdikden sonra tasaddî eylediği da'vâsı meşrû'a olmamağla mezbûr es-Seyyid Mahmud Bey nısf tevliyet-i mezkûre nizâ'ıyla bî-vech-i şer'î mu'ârazadan men' olunup mezbûr es-Seyyid Ali Bey'in Der-aliyye'ye ihzârı husûsuna sâdır olan emr-i âlînin kaydı mahâllinden ref' ve terkîn iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 8 Zilka'de sene 1222.

## 127 [16b-3] Esnaflıktan çıkarılması taleb olunan sıvacı esnafından Markar v. Agob'un kendi halinde işiyle meşgul olacağına dair taahhütte bulunması

*Sıvacı esnâfına dâir*

Ma'rûz

Âsitâne-i aliyye'de vâki' sıvacı esnâfının kethudâsı Karabet v. Serkiz ve Çavuş Serkiz ve müsinn ü ihtiyâr ustalarından Ohannes ve Kirkor ve Şahbaz ve Mihal ve Panayot ve Aleksi ve Yorgi ve Marat ve Arakil ve Bodos ve Abraham ve Kigork ve Praşkova ve Uğurlu ve Delot ve Mosis ve Tanaş ve Yani ve Artin ve Sava ve Dimitri ve sâirleri meclis-i şer'-i hatîrde yine esnâf-ı merkūmeden Yeszimiz? oğlu Markar v. Agob zimmî muvâcehesinde mersûm Markar zimmî kendi hâlinde ırzıyla mukayyed ve kâr ü kisbiyle meşgūl olmayıp Lonca Odası'na gelip bize itâle-i lisân ve şütûm-ı galîza ile muvâcehemizde şetm ve ihtiyârlarımıza dahi itâ'at etmeyip dâimâ nizâ'-ı kadîmimizin mugāyiri nice harekât-ı nâ-bercâya ictisâr ve esnâfımız beyninde dürlü dürlü fesâdı mûcib hâlât-ı reddiyeye ibtidâr ve şirâze-i nizâmımızın ihtilâline bâdî olduğu âşikâr olmağla zimmî-yi mersûmun bu makūle ihtilâl-i nizâm-ı kadîmi mûcib harekât-ı nâ-marzıyesinden cümlemizin emn ve rahatımız meslûb olmağla kendüden bir vechile hoşnûd ve râzı değilleriz deyü mersûm Markar zimmînin sû-i hâlinden bahisle iştikâ ve vaz'-ı kürek ile tedîbini iltimâs ve istid'â eylediklerinde, ol dahi fîmâ-ba'd mugāyir-i nizâm-ı kadîm hareket etmeyip ve ihtiyârlarına itâ'at ve kendi kâr ü kisbiyle meşgūl ve ırzıyla mukayyed olmak üzere müte'ahhid olup eğer hilâf-ı ahd harekete ictisâr eder ise esnâf-ı merkūmeden tard ve ihrâc olunup vaz'-ı kürek ile tedîb olunmasına râzı olmağla bu sûretde esnâf-ı merkūme dahi ber-vech-i meşrûh şikâyetlerini tehîr ve bu vechile kat'-ı münâza'a eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 12 Zilka'de sene 1222.

## 128 [16b-4] Mehmed Memiş'in, Aleksanderi Reis aleyhindeki fasulye ve ıhlamur metaına dair talebinin reddedilmesi

*Sefîne mâddesi*

Sâhib-i arzuhâl Mehmed Memiş b. Ömer nâm kimesne meclis-i şer'-i münîrde derûn-ı arzuhâlde ismi mastûr Aleksanderi Reis v. Kostandi nâm zimmî muvâcehesinde târih-i i'lâmdan iki ay mukaddem mersûm Aleksandrı Reis süvâr olduğu sefînesine İbrail iskelesinden Âsitâne-i aliyye'ye nakl ve bana teslîm etmek üzere malım olan dokuz yüz seksen guruş kıymetli yedi bin vakıyye fasulye ve seksen bir guruş kıymetli dört yüz elli aded ıhlamurumu vaz' ve tahmîl etmiş idim. Lâkin esnâ-yı râhda vâki' Köstence açığında rûy-ı deryâda şiddet-i fırtına

zuhûruyla sefîne-i mezkûru mahâll-i âhara sarf mümkün olmayıp mersûmun sığınsız? kum üzerine lenger-endâz ve ol-vechile sefîne-i mezkûre kazâzede olduğu sefîne-i merkûme rüfekālarından İbrahim Efendi b. İsmail ve Halil Beşe b. Süleyman ve İbrahim b. Mustafa nâm kimesneler meclis-i şer'de muvâcehemde alâ-tarîki'ş-şehâde ihbârlarıyla zâhir ve mütehakkık olup ancak ol havâlîde vâki' Kazak tâifesinin i'ânesiyle sâlifü'z-zikr fasulye ve ıhlamuru sefîne-i mezkûreden bir takrîb ile ihrâc ve kabz ve hâlâ yedinde mevcûd olmağla taleb ederim deyü da'vâ, ol dahi cevâbında müdde'î-i mersûmun ol-mikdâr fasulye ve ıhlamurunu vech-i muharrer üzere sefîne-i mezkûresine vaz'ını ikrâr, lâkin zikr olunan sefîneyi fırtınanın şiddet-i imtidâdına binâen halâs mümkün olmayıp ancak nefsimizi tahlîs ve sefîne-i mezkûre mahâll-i merkūmda gark ve telef olmuş idi deyü müdde'î-i mezbûrun **[17a]** ber-minvâl-i meşrûh ihrâc ve kabz müdde'âsını ba'de'l-inkâr müdde'î-i mezbûr Mehmed Memiş ber-vech-i muharrer müdde'âsını ba'de'l-istimhâl ve'l-imhâl müddet-i mehl-i şer'î dahi tamam olup ityân-ı beyyineye kādir olmayıp tâlib-i tahlîf dahi olmamağla mûcebince müdde'î-i mezbûr minvâl-i muharrer üzere bilâ-beyyine bî-vech-i şer'î mu'ârazadan men' olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 13 Zilka'de sene 1222.

## 129 [17a-1] Sütlüce fırını tamire alındığından tamiri bitene kadar yakınında kapatılmış olan Halıcıoğlu İskelesi'ndeki fırının açılması

*Francala fırını sedd ü bendi*

Ma'rûz

Sâdır olan emr-i âlîlerine imtisâlen işbu derkenâr olunan fermân-ı âlîye ba'de'n-nazar mefhûmu mahâll-i ma'lûmede yedi aded francala fırınları ibkā ve mâ'adâsı bi'l-külliye men' ve ma'rifet-i şer'le temhîr ve ol-vechile sedd ü bend olunmuş olup lâkin istid'â olunan Sütlüce fırınının tecdîd ve ta'mîri iktizâ eylediği ekmekçiler kethudâsı ve nizâm ustalarının ihbârlarıyla mârrü'z-zikr fırının harâbiyeti vâkı'a mutâbık olduğuna binâen ahâlinin istirhâm ve nân-ı azîz husûsunda adem-i muzâyakaları için civârında ber-vech-i muharrer sedd ü bend ve taraf-ı şer'den temhîr olunan Halıcıoğlu İskelesi'nde francalacı fırını ma'rifet-i şer'le küşâd otuz nihâyet kırk güne kadar nân-ı francala tabh olunmamak şartıyla ancak nân-ı azîz i'mâl ve tabh ve ba'dehû müddet-i merkūme tamamında ma'rifet-i şer'le temhîr birle sedd ü bend olunması iktizâ eder. Ma'lûm-ı devletleri buyuruldukda muvâfık-ı re'y-i âlîleri olur ise bâlâ-yı i'lâma emr-i âlîleri sudûru iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 9 Zilka'de sene 1222.

## 130 [17a-2] Vefat eden Minas v. Karabet'in eşinin Molla Mustafa ve Seyyid Hasan Beşe aleyhindeki davasından vazgeçmesi

*Davudpaşa mahallesinde berber dükkânı*

Ma'rûz

Bundan akdem hâlik olan Minas v. Karabet nâm zimmînin verâseti zevce-i metrûkesi Pansemini? bt. Kigork nâm Nasrâniye ile derûn-ı arzuhâlde mastûr sulbî oğlu Manuk nâm sagīre ve sulbiye kebîre kızları Oskohi ve Katarina nâm Nasrâniyelere münhasıra ve tashîh-i meselesi otuz iki sehmden olup, sihâm-ı mezbûreden dört sehmi mersûme Pansemini Nasrâniyeye ve on dört sehmi sagīr-i mesfûr Manuk'a ve yedişer sehmi mersûmetân Oskohi ve Katarina Nasrâniyelere inhisârı ba'de't-tahakkuki'ş-şer'î sagīr-i mersûmun anası ve tesviye-i umûrunu rü'yete vasîyy-i mansûbesi olup şahsı şer'an mu'arrefe olan mersûme Pansemini meclis-i şer'-i münîrde berber esnâfından olup zikri âtî gedik âlâtına vaz'-ı yedi mütehakkık olan derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism berber Molla Mustafa b. Mehmed nâm kimesne muvâcehesinde İstanbul'da Davudpaşa mahallesinde simitçi fırını hizâsında kâin ma'lûmü'l-hudûd üç kepenk bir bâb berber dükkânı derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf gedik ta'bîr olunur bir kazgan ve bir leğen ve bir satıl ve bir tas ve bir mangal ve bir ayna ve bir pîş-tahta ve sâir âlât-ı lâzıme-i ma'lûme mûrisim zevcem hâlik-i mesfûrun ile'l-helâk yedinde emvâli, ba'de helâkihî ber-tashîh-i mezkûr benim ile vasîsi olduğum işbu oğlum sagīr-i mersûma ve kızlarım hâzıretân bi'l-meclis mesfûretâna mevrûs oldukdan sonra biz tashîh-i mezkûr üzere cem'an on sekiz sehm şâyi'amız ile sagīr-i mersûmun dahi kezâlik tashîh-i mezkûr üzere on dört sehm hisse-i şâyi'asıyla ma'an mesûğ-ı şer'îye binâen târih-i i'lâmdan üç buçuk sene mukaddem semen-i misli olan yüz guruş semen-i medfû' ve makbûza işbu hâzır bi'l-meclis berber es-Seyyid Hasan Beşe b. Halil nâm kimesneye bâ-hüccet-i şer'iye bey' ve teslîm ve mebî'-i mezkûrun tağrîr ve gabnine müte'allika âmme-i da'vâdan ancak kendi hakkımızda mezbûrun zimmetini ibrâ ve iskāt edip ol dahi ba'de'l-iştirâ ve't-teslîm ve'l-kabûl ol dahi mezbûr Molla Mustafa'ya yüz yetmiş guruşa bey' ve teslîm etmiş idi. Lâkin ben sagīr-i mersûmun kemâl-i fakr ü zarûreti hasebiyle sagīr-i mezbûrun hisse-i şâyi'a-i mezkûresini geri taleb ederim deyü mezbûrân Molla Mustafa ve es-Seyyid Hasan Beşe'den bi'l-vesâye taleb ve da'vâya tasaddî etmiş idim. El-hâletü hâzihî da'vâ-yı mezkûremden fâriğa olmamla mezbûrân Molla Mustafa ve es-Seyyid Hasan Beşe sagīr-i mersûmun hâline merhameten mallarından teberru'an sagīr-i mersûm için bana elli guruş def' ü teslîm ve sagīr-i mersûmun umûruna sarfla istihlâke emir eylediklerinde ben dahi ber-vech-i muharrer bi'l-vesâye yedlerinden tamamen tesellüm ve ahz ü kabz eyledim deyü ikrârını mezbûrândan her biri tasdîk edip bu vechile kat'-ı nizâ' eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 14 Zilka'de sene 1222.

## 131 [17a-3] Ahmed b. Ali'nin Kostandi v. Yanaki ve Nikola v. Yanaki aleyhindeki kefalet ve alacak davasının meşru olmadığı

*590 guruş men'*

Ma'rûz

Sâhib-i arzuhâl Ahmed b. Ali nâm kimesne meclis-i şer'-i münîrde Kostandi v. Yanaki ve Nikola v. Yanaki nâm zimmîler muvâcehelerinde derûn-ı arzuhâlde ismi mastûr gāib ani'l-beled Tütüncü Panayot nâm zimmînin zimmetinde ismi ma'lûmum olmayan bir vezir çukadârına cihet-i deyn-i şer'îden mahkûmün-bih altı yüz doksan guruş deyni olmağla deyn-i mezkûru için gāib-i mersûm Panayot mahbûs iken mesfûrân Kostandi ve Nikola'dan her biri bana ve gāibûn ani'l-meclis Ebûbekir ve Hüseyin ile Yani ve Dimitri'ye biz mahbûs-ı mersûmun kefîli olduğumuz ecilden siz dahi mersûma kefîl olup hapisden tahlîs edin dediklerine binâen ben ve gāibûn-ı mersûmûndan her birimiz varıp mahbûs-ı mersûmun deyn-i mezkûruna müte'âkiben kefîl ve zâmin olup ve deyn-i mezkûrun yüz guruşunu mahbûs-ı mersûm Panayot ve yüz guruşunu dahi ben mersûmân Kostandi ve Nikola'nın emirlerinsiz kendi malımdan ba'de'l-edâ mersûm Panayot'u hapisden tahlîs ve bâkī kalan dört yüz doksan guruşu dâyini merkūma ve benim ber-vech-i muharrer edâ eylediğim meblağ-ı merkūm yüz guruşu bana kable'l-edâ ve't-teslîm mersûm Panayot firâr ve gaybet etmiş idi. El-hâletü hâzihî minvâl-i meşrûh üzere edâ eylediğim meblağ-ı merkūm yüz guruşa mersûmân Kostandi ve Nikola kefîller olmayıp mücerred siz dahi kefîl olup mersûmu hapisden tahlîs edin dediklerine binâen ber-minvâl-i muharrer edâ eylediğim meblağ-ı mezbûr yüz guruş ile meblağ-ı bâkī-i merkūm dört yüz doksan guruş ki cem'an beş yüz doksan guruşu kendi mallarından bana edâ ve teslîm etmek üzere mersûmân Kostandi ve Nikola'dan her birine cebr ve tenbîh olunmak matlûbumdur deyü takrîr-i meşrûhu üzere tasaddî eylediği da'vâsına şer'an iltifât olunmayıp mersûmân Kostandi ve Nikola'ya suâl dahi teveccüh etmediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 17 Zilka'de sene 1222.

## 132 [17a-4] Bakkal Karlı'nın Üsküdar Köprübaşındaki bakkal dükkânını Tabutçular'daki dükkâna taşıması

*Bakkāl gediği İstanbul Mahkemesi'nde olmak,*

Ma'rûz

Hâmiş-i arzuhâlde mastûr derkenâr nâtık olduğu üzere Başmuhâsebe'de mukayyed mu'teber gediklerden olup medîne-i Üsküdar'da Köprübaşı'nda kâin Molla Mehmed

Vizonoz? dükkânı demekle ma'lûm bir bâb bakkāl dükkânı gediğine şirâen mâlik olan arzuhâl eden Bakkāl Karlı v. Sarafim zimmî meclis-i şer'-i hatîrde bi'l-cümle bakkālân Pazarbaşısı Süleyman Ağa ve bâ-hüccet-i şer'iye medîne-i mezbûrede vekîli el-Hâc Mehmed Ağa ve Bölükbaşı es-Seyyid Ahmed Çelebi ile medîne-i mezbûre bakkālân nizâm ustalarından Yani v. Zahari ve Yuvan v. Anton ve Kot v. Luka ve Sava v. Anaştaş ve sâirleri hâzır oldukları hâlde yedlerinde olan emr-i şerîf-i âlî-şânda zikr ü beyân olunduğu üzere Âsitâne-i aliyye ve Bilâd-ı selâse ve tevâbi'lerinde li-ecli'z-zarûre gedik nakli ile müceddeden bakkāl dükkânı ihdâs ve küşâdı ve bakkāl gediği bey' ü şirâsı iktizâ veyâhûd bakkāl tâifesinden biri gediğini zarûret-i deyn için dâyinine irhân murâd eyledikde pazarbaşı ve bölükbaşı ve nizâm ustaları ma'rifetleriyle ancak İstanbul kādısı efendi huzûrunda cümlenin ihbârlarıyla i'lâm ve hüccet olunmak ve mehâkim-i sâirenin birinde bakkāl gediği mübâya'ası veyâhûd gedik nakline dâir i'lâm ve hüccet etdirir ise amel ve i'tibâr olunmayıp ve nakl iktizâ etdikde gediği kimesnenin mülkü olmayan âhar dükkâna nakl olunmak şurût-ı mer'iyemizden olmağla benim mutasarrıfım olduğum gediğimin nakli muktezî olmağla dükkân-ı mezkûr mahâlline fîmâ-ba'd bakkāl dükkânı ihdâs olunmamak şartıyla gedik-i mezkûru bu esnâda civârında mârrü'z-zikr Köprübaşı'nda Tabutçular nâm mahâlde ekmekçi fırını karşısında kâin Tavukçubaşı nâm kimesnenin mülkü olup istîcâr eylediğim bir bâb dükkâna nakl olunmasını iltimâs ve hâzırûn-ı mezbûrûn pazarbaşıları ve bölükbaşı ve nizâm ustaları dahi şurût-ı mer'iyeye ri'âyet birle yerine bakkāl dükkânı ihdâs olunmamak üzere mahâll-i merkūme nakl olunmasında mahzûru müstelzim nesne olmayıp ibâdullâha hayırlı ve enfa' olduğunu cümlesi bi'l-ittifâk ihbâr ve vech-i meşrûh üzere nakli husûsu için dükkân-ı mezkûrun mahâlli kaleminden ref' ve terkīn olunup civârında nakl olunan mahalle ismi tasrîhiyle Başmuhâsebe'ye kayd ve mersûm Bakkāl Karlı zimmî yedine sûret verilmek iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 13 Zilka'de sene 1222.

## 133 [17b-1] Halil Ağa'nın zeamet iltizamından dolayı Seyyid Ahmed Muhtar aleyhindeki alacak iddiasında anlaşma sağlanması

*100 guruşa sulh*

Halil Ağa b. İbrahim nâm kimesne meclis-i şer'-i münîrde es-Seyyid Ahmed Muhtâr b. es-Seyyid Mehmed nâm kimesne muvâcehesinde bundan akdem mezbûr es-Seyyid Ahmed Muhtâr bâ-berât-ı âlî-şân mutasarrıf olduğu Biga ve Gelibolu ve Hüdavendigar ve Kocaeli sancaklarında Ezine ve gayrı nâhiyelerde Mavzomat? ze'âmetini bin iki yüz yirmi üç senesi Martı ibtidâsından Şubatı gāyetine gelince bedel-i ma'lûm mukābelesinde işbu üç kıt'a zabıt temessükü

mantûklarınca bana ilzâm, ben dahi iltizâm ve kabûl ve ber-vech-i peşîn malımdan mezbûr es-Seyyid Ahmed Muhtâr'a bâ-tahvîlat ceste ceste bin yedi yüz elli guruş def' ü teslîm eylediğimde ol dahi yedimden tesellüm ve ahz ü kabz edip ze'âmet-i mezkûru işbu târih-i i'lâm senesi şehr-i Ramazan-ı şerîfinde âhara ferâğ ve kasr-ı yed etmekle bu vechile ze'âmet-i mezkûrenin zabtı müyesser olmadığı ecilden medfû'um olan meblağ-ı merkūm bin yedi yüz elli guruşu ben mezbûr es-Seyyid Ahmed Muhtâr'dan taleb ve da'vâya tasaddî eylediğimde ol dahi hâl-i sugrumdan işbu i'lâm târihine gelince on yedi sene ze'âmet-i mezkûreyi iltizâm edip ziyâde ile âhara iltizâm eylediğine binâen medfû' olan meblağ-ı merkūm bin yedi yüz elli guruşu ecr-i mislinden mâ'adâ ziyâde makbûzuna mahsûb ederim deyüp, ol-vechile beynimizde münâza'ât-ı kesîre vukū'undan bâ-tavassut-ı muslihîn ben mezbûr es-Seyyid Ahmed Muhtâr ile bin guruş bedel-i sulh olup mâ'adâsı olan yedi yüz elli guruş mutâlebesine ve bedel-i sulhdan mâ'adâ işbu târih-i i'lâma gelince sâir müte'allika âmme-i da'vâ ve mutâlebâtdan her birimiz âharın zimmetini ibrâ-yı âm ile ibrâ ve iskāt ve herbirimiz ber-minvâl-i muharrer âharın ibrâsını ba'de'l-kabûl hâlâ bedel-i sulh-ı mezkûr bin guruşu mezbûr es-Seyyid Ahmed Muhtâr'dan taleb ederim deyü da'vâ, ol dahi ber-vech-i muharrer ikrâr ü i'tirâf etmeğin mûcebince bedel-i sulh-ı mezkûr bin guruşun müdde'î-i mezbûr Halil Ağa'ya edâsıyla merkūm es-Seyyid Ahmed Muhtâr ilzâm olunduğu İslâmbol Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 19 Zilka'de sene 1222.

## 134 [17b-2] Haraççı Kara Mehmed Mahallesi imamı İbrahim Efendi ve sair ahalinin mahalle sakinlerinden Selime bt. Mehmed ve kızı Fatıma'nın mahalleden çıkarılmalarını istedikleri

*Mahalleden ihrâç*

Ma'rûz

İstanbul'da Kapan-ı dakīk dâhilinde Harâccı Kara Mehmed mahallesi İmâmı İbrahim Efendi b. Mustafa ve ahâlisinden Dergâh-ı âlî kapıcıbaşılarından Hüseyin Ağa ve Elli Altı Çorbacısı Mehmed Emin Ağa ve Başyasakçı Osman ve tüccârdan el-Hâc Hüseyin Ağa ve Kavukçu Halil Ağa ve Suyolcu Mehmed Ağa ve sâbıkda Başteb dîl Süleyman Ağa ve Kömürcü Salih ve el-Hâc Mustafa ve Bezzazistânî Mustafa ve duhânî İsmail ve sâirleri meclis-i şer'-i münîrde mahalle-i mezbûre sâkinlerinden Selime bt. Mehmed nâm hatun muvâcehesinde mezbûre Selime Hatun ve kızı gāibete ani'l-meclis Fatıma Hatun mahallemiz sükkânından olup lâkin kendi hâllerinde ve ırzlarıyla mukayyedler olmayıp, bed-zebân ve hadîdetü'l-lisân ve gece ihrâk var deyü sayha edip dâimâ müşâcereden hâlî olmadıklarından mâ'adâ ve sâir ef'âl-i kabîhayı mürtekibe olmalarıyla mezbûretânın harekât-ı nâ-

marzıyelerinden emn ü rahatımız külliyen meslûb olup bi'd-defa'ât kendülere nush [u] bend olundukda kat'a müfîd olmayıp ısrâr üzere olmalarıyla mezbûre Selime ile kızı mezbûre Fatıma hatunlardan bir vechile hoşnûd ve râzı değilleriz deyü cümlesi bi'l-ittifâk iştikâ ve muvâcehesinde sû-i hâlini ihbâr ve mahalle-i mezbûreden hurûcunu bi-ecma'ihim iltimâs ve istid'â eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 20 Ra sene 1222.

## 135 [17b-3] Şerife Ayşe'ye, kira arttırımı ve sair bahane ile debbağ esnafını teciz etmemesi hususunda tenbihde bulunulması

*Yedikule'de debbâğhâne mâddesi*

Ma'rûz

Dârüssa'âdeti'ş-şerîfe Ağası hazretlerinin nezâretlerinde âsûde evkāfdan Ayasofya-i kebîr Vakfı'ndan olup İstanbul'da Yedikule hâricinde vâki' debbâğhânelerde mevcûd cibâyet-i salhâne hirfet ve ber-vech deyü temessükde tahrîr olunan bir bâb debbâğhânenin beher şehr kırk akçe icâre-i müecceleden on akçe hissesine ve yine diğer bir bâb debbâğhânenin beher şehr otuz yedi akçe icâre-i müecceleden dokuz akçe üç pul hissesine bâ-temessük-i mütevellî mutasarrıfe olan derûn-ı arzuhâlde mezkûretü'l-ism Şerife Âişe bt. Ahmed nâm hatun tarafından husûs-ı âtîde vekîl olduğu zâtını ârifân Ahmed Ağa b. Ali ve Yusuf b. Ali şehâdetleriyle sâbit olan Ali Ağa b. Ali bi'l-ma'iye rü'yete memûr Haremeyn-i şerîfeyn müfettişi müderrisîn-i kirâm-ı zevi'l-ihtirâmdan fazîletlü Mehmed fikri Efendi tarafından mürsel kâtib es-Seyyid Lütfullah Efendi ile du'âhâne-i dâ'îlerinde ma'kūd meclis-i şer'-i münîrde ashâb-ı arzuhâl debbâğ esnâfı kethudâsı Mustafa Ağa ve müsinn ü ihtiyârlarından Süleyman Ağa ve el-Hâc Lütfullah ve Ahmed Ağa ve es-Seyyid Abdülhekim Ağa ve İsmail Usta ve es-Seyyid Ahmed ve es-Seyyid Mustafa ve el-Hâc Ali Ağa ve diğer İsmail ve el-Hâc Mustafa ve sâirleri muvâcehelerinde vakf-ı mezbûr mütevellîsi Kâtib-i Ağa-yı Dârü's-sa'âdeti'ş-şerîfe Hafız Mustafa Efendi tarafından mürsel Câbî-i vakf Ahmed Efendi b. Ali nâm kimesne ile debbâğhâne-i mezkûrların âhar hisse mutasarrıfesi Zeliha bt. Halil nâm hatun tarafından husûs-ı âtîde vekîl-i müseccel-i şer'îsi Ahmed Ağa b. Halil hâzır oldukları hâlde müvekkilem mezbûrenin ber-vech-i bâlâ taht-ı tasarrufunda olan mârrü'z-zikr iki bâb ebniyeli debbâğhâneyi esnâf-ı merkūmun diledikleri ustalara gālî bahâ ile îcâr ve müvekkilem mezbûreye ve sâir hissedârlara kirâ-yı kadîmlerini edâ, ziyâdesini beynlerinde taksîm ve ekl ü bel' etmeleriyle zikr olunan debbâğhânelerden müvekkilem mezbûrenin hissesi ifrâz ve taksîm ve dilediği kimesneye îcârına mümâna'at etmemek üzere esnâf-ı merkūmûna ve vekîl-i mezbûra tenbîh olunmak bi'l-vekâle matlûbumdur deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-istintâk, esnâf-ı merkūmûn cevâblarında esnâf-ı merkūmûn

debbâğhâne hissesi mutasarrıflarından biri fevt oldukda hissesi kızına ve oğluna hasbe'l-âde intikāl edip kirâ-yı kadîmlerini kendülere tamamen edâ olunup oğluna isti'dâd ve san'at-ı mezkûreye sâlik oldukda derûnunda sâkin ve san'at-ı mezkûreyi sâir ustalar misillü i'mâl edip âhar hisse sâhiblerine mu'tâd-ı kadîm üzere kirâlarını verip lâkin evlâddan san'at-ı mezkûreye sâlik olmayan oğluna ve kızı kalır ise kızına kadîmü'l-eyyâmdan beri verilegelen kirâ-yı âdîleri her ne ise verilip emsâli gibi tasarruf edegelmeleriyle müvekkile-i mezbûrenin vech-i meşrûh üzere müdde'âsı hilâf-ı şurût-ı nizâm ve mugāyir-i de'b-i intizâm olduğundan mâ'adâ âhara sirâyetle ondan beri veregeldiğimiz umûr-ı mühimmenin ta'tîline bâ'is ve şirâze-i nizâmımızın ihtilâline bâdî bir hâlât-ı reddiye olup ve müvekkile-i mezbûrenin hissesi ancak kirâ-yı kadîmi olan beher şehr iki bin sekiz yüz akçeye mütehammil olmağla ziyâde kirâya tahammülü yokdur dediklerinde, istikşâf-ı hâl için kıbel-i şer'den mürsel keşif nâibimiz Merhabâzâde Mahmud Efendi ve kâtib-i mezbûr es-Seyyid Lütfullah Efendi ve hâssa mi'mârı hulefâsından Ali Rıza ve es-Seyyid Mustafa Halîfeler ve sâir cerîdede mazbûtü'l-esâmî Müslimîn ile mârrü'l-beyân iki bâb debbâğhânelerin üzerlerine varıp tarafeyn muvâcehelerinde ba'de'l-keşf ve'l-mu'âyene ve'n-nazar debbâğhâne-i mezkûrlar bir vechile kābil-i kısmet olmayıp ve iktısâm olunduğu sûretde intifâ' mümkün olmadığından gayrı vakf-ı mezkûre dahi muzır olduğunu mi'mârân-ı mezbûrân ve sâir erbâb-ı vukūf bi'l-ittifâk haber verdiklerini mahâllinde ketb ü tahrîr ve ma'an meb'ûs ümenâ-i şer'le meclis-i şer'a gelip alâ-vukū'ihî ba'de'l-inhâ hâzırân-ı mezbûrân câbî-i vakf-ı mezbûr Ahmed Efendi ve vekîl-i merkūm Ahmed Ağa'dan her biri husûs-ı mezkûru tasdîk etmeleriyle mûcebince "el-kadîmü [**18a**] yütrakü alâ-kıdemihî" fehvâsı üzere esnâf-ı mezbûrenin nizâm-ı kadîmlerini ve umûr-ı mühimmenin ta'tîlinden vikāye zımnında hisse-i mezkûrenin kadîmî kirâsını mâh be-mâh esnâf-ı merkūmûndan alıp ziyâde kirâ artırmak ve âhar gûne ızrâr kasdıyla esnâf-ı merkūmûna rencîde etmemek üzere muvekkilesi için vekîl-i mezbûr Ali Ağa'ya kemâ cera'l-âde tenbîh olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 16 min-Zilka'de sene 1222.

## 136 [18a-1] Mestçi esnafından Memiş b. Osman'ın zenne terlikçiler esnafının işine karışmayıp sadece kendi sanatını icra etmeye taahhütte bulunması

*Derlikçi ta'ahhüdü*

Ma'rûz

Âsitâne-i aliyye'de Mercan nâm mahâlde Beylik çarşıda kâin Çizmecibaşı İbrahim Ağa ve Zenne Derlikçi Kethudâsı Halil Ağa ve müsinn ü ihtiyâr ustaları Hafız İbrahim Efendi ve el-Hâc Hasan ve es-Seyyid Ahmed ve İsmail ve Mehmed

Odabaşı ve Ali ve Hüseyin ve Çırçırlı Ahmed ve Mehmed ve es-Seyyid Kadri ve diğer Hüseyin Usta ve sâirleri meclis-i şer‘-i münîrde Dikicibaşı Süleyman Ağa hâzır olduğu hâlde mestçi ustalarından Memiş b. Osman muvâcehesinde merkūm Memiş mestçilik san‘atında mahâreti olup her sınıf mahâret kesbettiği san‘atını icrâ şurût-ı esnâfdan iken merkūm Memiş hırfetimizden olmayıp ve derlikçilik san‘atında üstâda hizmet ve tekmîl-i san‘at etmeyip hâm-dest kalb ve mağşûş zenne derliği i‘mâliyle mugāyir-i hilâf-ı şurût-ı nizâm zenne derliği i‘mâl edip hufyeten âhara bey‘i nizâm-ı kadîmimizin mugāyiri harekât-ı nâ-marzıyeye ictisârı esnâfımız beyninde dürlü dürlü fesâdı mûcib hâlât-ı reddiyeye ibtidâr ve şirâze-i nizâmımızın ihtilâline bâdî olduğundan mâ‘adâ işbu yedimizde olan emr-i âlîye mugāyir harekât-ı nâ-marzıyesi olmağla men‘ olunması murâdımızdır deyü muvâcehesinde teşekkî eylediklerinde merkūm Memiş dahi mestçilik san‘atında mahâret kesbedip zenne derlikçi esnâfına hizmet etmeyip hâm-dest olduğunu ikrâr ve fîmâ-ba‘d hilâf-ı şurût-ı esnâf derlikçilik san‘atına müdâhale etmeyip ancak kendi san‘atı olan mest i‘mâline kanâ‘at edip zenne derliği i‘mâl etmemek üzere ta‘ahhüd eylediğinde esnâf-ı merkūmûn dahi ta‘ahhüdünü kabûl ve bu vechile kat‘-ı münâza‘a eylediklerini hâvî fermân-ı âlîleri sudûrunu istirhâm eyledikleri İstanbul Mahkemesi’nden huzûr-ı âlîlerine i‘lâm olundu.

Fî 24 Zilka‘de sene 1222.

## 137 [18a-2] Sahtiyan ticaretiyle meşgul iken Perdahtçılık sanatını da icra eden Uşak tüccarından Hacı Memiş’in sadece sahtiyan ticareti yapacağına dair taahhütte bulunması

*Sahtiyâncı ta‘ahhüdü,*

Ma‘rûz

Âsitâne-i aliyye’de Mercan Çarşısı’nda Perdahtçı Hanı’nda sâkinler Perdahtçı Esnâfının Kethudâsı es-Seyyid İbrahim Ağa ve müsinn ü ihtiyâr ustalarından Mehmed ve Ali ve Ömer ve Memiş ve İsmail ve Ahmed ve diğer İsmail ve diğer Ahmed ve âhar İsmail ve âhar Ahmed ve sâirleri meclis-i şer‘-i münîrde Dikicibaşı Süleyman Ağa ve Tâcirler Kethudâsı İsmail Ağa ve Dikiciler Kethudâsı es-Seyyid Ahmed Ağa hâzır oldukları hâlde Uşak tüccârından el-Hâc Memiş muvâcehesinde merkūm el-Hâc Memiş kadîmü’l-eyâmdan beri Uşak tüccârından olup taşra memleketlerden sahtiyân celb eder makūleden olmağla âhara sahtiyân bey‘iyle kendüyü idâre ve ta‘ayyüş eder iken, kāni‘ olmayıp bu esnâda perdahtçılık hırfetine şürû‘ ve hem kesb-i âhar ile meşgūl olması mugāyir-i nizâm-ı kadîm olduğundan mâ‘adâ esnâfımız beyninde cârî ve mu‘teber ve düstûrü’l-amel olan şurût-ı nizâmımızın ihtilâlini müstelzim ve bâ-husûs kesb-i âhar ile meşgūl olması iki esnâf beyninde nizâ‘ı mûcib bir keyfiyet olmağla merkūmun bu makūle ihtilâl-i

nizâm-ı kadîmi mûcib harekât-ı nâ-marzıyesi men‘ ve san‘ateyn-i merkūmeteynin biriyle iktifâ eylemesi matlûbumuzdur deyü cümlesi bi’l-ittifâk iştikâ ve hâzırûn-ı merkūmûn dahi tasdîk eylediklerinde mezbûr el-Hâc Memiş dahi kaziyye minvâl-i meşrûh üzere olduğunu ikrâr ve fîmâ-ba‘d hilâf-ı nizâm-ı kadîm hareket etmeyip perdahtçılık san‘atını terk ile kadîm üzere Uşak’dan sahtiyân celbi ile kāni‘ ve meşgūl olmağa ta‘ahhüd eyledikde onlar [dahi] râzı olup bu vechile kat‘-ı münâza‘a eyledikleri İstanbul Mahkemesi’nden huzûr-ı âlîlerine i‘lâm olundu.

Fî 21 Zilka‘de sene 1222.

## 138 [18a-3] Ali Beşe’ye olan borcunu ödemesi hususunda Hacı İbrahim’e tenbihte bulunulması

*92 guruş 25 para hüküm*

Ma‘rûz

Sâhib-i arzuhâl Ali Beşe b. Hüseyin meclis-i şer‘-i münîrde el-Hâc İbrahim b. Mehmed muvâcehesinde mezbûr el-Hâc İbrahim işbu bin iki yüz on sekiz senesi Rebî‘ülâhirinin on beşinci günü mâlımdan ve yedimden bâ-temessük iktirâz ve kabz ve mesârifine sarfla istihlâk eylediği yedi yüz guruşu taleb ederim deyü ba‘de’d-da‘vâ ve’l-istintâk, ol dahi cevâbında târih-i merkūmda istikrâzını ikrâr, lâkin iki yüz sekiz guruş otuz dört parasını def‘aten ve üç yüz doksan sekiz guruş yirmi dört parasını def‘aten edâ etmemle cem‘an altı yüz yedi guruş on beş parasını edâ ve teslîm edip zimmetimde müdde‘î-i mezbûra doksan iki guruş yirmi beş [para] deyni olduğunu kat‘iyyen ikrâr etmekle müdde‘î-i merkūm Ali Beşe meblağ-ı merkūm iki yüz sekiz guruş otuz bir parayı merkūm el-Hâc İbrahim’in zimmetine mahsûben ahzını ikrâr ve üç yüz doksan sekiz guruş yirmi dört paradan benim zimmetimi ibrâ edip ben dahi ibrâ-yı mezkûru kabûl eyledim dedikde müdde‘î-i mezbûrdan ber-vech-i muharrer müdde‘âsına mutâbık beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyineden izhâr-ı acz ile bi’t-taleb merkūm el-Hâc İbrahim ba‘de’t-tahlîfi’ş-şer‘î mûcebince meblağ-ı bâkī-i mezkûr doksan iki guruş yirmi beş parayı merkūm Ali Beşe’ye edâ ve teslîme mezbûr el-Hâc İbrahim’e tenbîh olunduğu İstanbul Mahkemesi’nden huzûr-ı [âlîlerine i‘lâm olundu].

Fî 26 Ra sene 1222.

## 139 [18a-4] Salih Beşe’nin kahve dükkânı gediği satışından dolayı Zahari v. Aftem aleyhindeki alacak iddiasından men olunduğu

*50 guruş men‘*

Ma‘rûz

Âsitâne-i aliyye'de Sultan Bâyezid'de sâkin Salih Beşe b. Mustafa meclis-i şer'de Zahari v. Aftem muvâcehesinde bundan akdem ben işbu Zahari'ye Sultan Bâyezid'de kâin bir bâb kahve dükkânı derûnunda gedik ta'bîr olunur âlât-ı lâzımemi iki bin guruşa bey' edip bin dokuz yüz guruşunu ahz ve mâ'adâ elli guruşu mesfûr Zaharya zimmetinde kalmağla meblağ-ı merkūmu taleb ederim deyü da'vâ ol dahi cevâbında zikr olunan gediği ancak bin dokuz yüz elli guruşa iştirâ edip âmme-i da'vâdan beni ibrâ eyledi deyü müdde'âsına muvâfık bir kıt'a hüccet ibrâz ve mazmûn-ı hücceti merkūm Salih Beşe ikrâr ü i'tirâfıyla şer'an meblağ-ı mezbûr elli [guruşu] mesfûr Zahari'den lâzım gelmeyip men' olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm [olundu.]

Fî 23 Ra sene 1222.

## 140 [18a-5] Çubukçu esnafı kethudası Halil Ağa'nın esnafta olan alacağını tecil ve taksitlendirmesi

*Çubukçu mâddesi*

Ma'rûz

İstanbul'da çubukçu esnâfının kethudâları Halil Ağa meclis-i şer'-i münîrde esnâf-ı mezbûre yiğitbaşısı Mehmed Tâhir ve yazıcısı Osman ve müsinn ü ihtiyârlarından el-Hâc Hüseyin ve el-Hâc Hasan ve es-Seyyid Mehmed Ali ve Aksaraylı Mehmed Emin ile Yahûd ustalarından Yako ve Yanto ve Mişon ve Küçük Mişon ve Binhal? hâzır oldukları hâlde ashâb-ı arzuhâl esnâf-ı mezbûreden ve Kıbtiyân tâifesinden Şahbazoğlu Hasan ve Kuşçuoğlu Hüseyin ve Edirneli Salih ve Veli dâmâdı Hüseyin ve Çolak İsmail ve Büyük Arnavud Mustafa ve Küçük Arnavud Mustafa ve sâir mazbûtü'l-esâmî Kıbtîler muvâcehelerinde târih-i i'lâmdan bir sene mukaddem işbu hâzır bi'l-meclis Bağdâdî el-Hâc Mehmed Ağa'dan iştirâ ve kabz eylediğim ma'lûmü'l-aded kiraz çubuklarımı tâife-i mezbûre her biri âharın zimmetine lâzım gelen meblağa bi'l-emr ve'l-kabûl kefîl ve zâmin olmak üzere yedimden ale'l-iştirâki's-seviyy iştirâ ve kabz eyledikleri aded ve fiyâtı beynimizde ma'lûm kiraz çubukları semenlerinden müctemi' zimmetlerinde bana bâkī beş bin dokuz yüz kırk sekiz guruş deynleri olmağla meblağ-ı bâkī-i merkūm beş bin dokuz yüz kırk sekiz guruşu tâife-i mezbûrûn hâlen ve def'aten bana edâya iktidârları olmayıp ber-vech-i âtî te'cil ve taksîte tâlib olmalarıyla ben dahi meblağ-ı bâkī-i merkūm beş bin dokuz yüz kırk sekiz guruşu işbu târih-i i'lâmdan her beş ay tamamında bin dokuz yüz seksen ikişer guruş beşer akçesini verip ol-vechile târih-i mezkûrdan on beş ay tamamına dek mecmû'unu bana edâ ve teslîm etmek üzere **[18b]** tâife-i mezbûreyi tecîl ve taksît eyledim dedikde, tâife-i mezbûre dahi deyn-i mezkûru ikrâr ve ecel-i merkūmu kabûl ve meblağ-ı bâkī-i merkūm beş bin dokuz yüz kırk sekiz guruşu ber-minvâl-i muharrer müddet-i mezkûre tamamında müeccelen ve

muksitan kethudâ-yı merkūm Halil Ağa'ya edâ ve teslîme tâife-i mezbûreden her biri ba'de't-ta'ahhüd tâife-i mezbûre dahi meclis-i şer'de zikr olunan çubukların tağrîr ve gabnine ve noksân ahzlarına müte'allika da'vâdan kethudâ-yı merkūm Halil Ağa'nın ve gerek merkūmân Osman ve Mehmed Tâhir ile hâzır-ı mezbûr Bağdâdî el-Hâc Mehmed Ağa'dan her birinin zimmetini ibrâ-yı âm ile her biri ibrâ ve iskāt eylediklerinde onlar dahi ibrâ-yı mezkûru kabûl edip kat'-ı nizâ' eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 20 min-Zilka'de sene 1222.

## 141 [18b-1] 1222 senesi Kurban Bayramı'nın minarelerde kandiller yakılarak ilan olunması

*Îd-i edhâ sübûtu,*

*Bâ-sah.*

*İstanbul kādısı fazîletlü efendi,*

*İşbu i'lâmınız tarafımızdan bâ-takrîr Rikâb-ı kamer-tâb-ı cihân-dârîye arz ve takdîm olundukda ma'lûm-ı hümâyûnum olmuşdur. "Tenbîh olunsun izn-i hümâyûnum olmuşdur" deyü bâlâda takrîrimiz hatt-ı şerîf-i şâhâne şeref-rîz-i sudûr olmağla mûcebince minârât ve cevâmi' ve mesâcide îkād-ı kanâdîl olunmak için kayyumbaşılara tenbîh eylesin deyü*

*Fî 2 Z sene 1222*

Dergâh-ı felek-bünyân ve bârgâh-ı âsumân-unvânlarına ma'rûz dâ'î-i şâkirü'l-ihsânlarıdır ki

Târih-i eşref-i evlâd-ı hazret-i Halil ve İsmail -aleyhim ve alâ-âlihim etemme't-teslîm mine'l-kerîmi'l-celîl- efendimiz hazretlerinin işbu sâl-i pür-şeref bin iki yüz yirmi iki senesi gurre-i şehr-i Zilhiccetü'ş-şerîfesi'nin sübûtuyla îd-i edhânın sübûtu îd-i fıtr misillü olduğuna binâen şehâdât-ı hasbiyede tasvîr-i da'vâ ve şart olmadığı ecilden Âsitâne-i aliyye'de ve Davudpaşa mahallesi sükkânından Hamdullah Efendi b. Ahmed ve İbrahim Ağa b. Mehmed Necib nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâdeti'l-hasbiye meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkīrde hâzırân olup isre'l-istişhâd fi'l-hakīka Zilka'deti'ş-şerîfenin selhi Cuma günü ba'de'l-gurûb havada gaym ve özr-i illet olduğu hâlde biz hilâl-i Zilhicce'yi re'yü'l-ayn müşâhede eyledik. Bizler bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyü her birleri edâ-yı şehâdet-i hasbiye eylediklerinde ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olup gurre-i Zilhicce yevmü's-sebt'den idüğü müte'ayyen olmağla dokuzuncu yevmü'l-ahad yevm-i arefe-i mağfiret-hüdâyâ ve ferdâsı yevm-i isneyn îd-i edhâ-yı meyâmin-matâyâ olup leyle-i mübâreke-i îd-i şerîf-i lâzımü'l-ihtirâm ibâd-ı Müslimîne i'lân ve ifhâm için cânib-i seniyyü'l-menâkıb ve Devlet-i aliyyeden kāmet-i dilârâ-yı minârâta

dîbâ-yı zerrîn-târ-ı kanâdîl ile ilbâs-ı hil'at ve bu vechile cümle ehl-i îmân vâsıl-ı Ka'be-i safâ ve meserret kılınmak deydene-i hasene-i saltanat-ı seniyyeden olmağla ol leyle-i mübârekede vetîre-i müstahsene-i mezkûrenin alâ-mâ cera'l-âde icrâsına izin ve ruhsat-ı sâmîleri erzânî buyurulur ise ol-bâbda fermân-ı cihân-mutâ'ları sudûru iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden pîşgâh-ı melâik-mutâflarına i'lâm olundu. Bâkī emr ü fermân li-hazreti veliyyü'n-ni'met ve'l-ihsân.

Fî-gurreti Zilhicceti'ş-şerîfe sene isneyn ve ışrîn ve mi'eteyn ve elf.

## 142 [18b-2] Dâyehatun Mahallesi imamı Hacı Hafız İbrahim Efendi ve ahalisinin mahalle sakinlerinden Emine Hatun'un mahalleden ihracını istedikleri

*Mahalleden ihrâc*

Ma'rûz

İstanbul'da Demirkapı kurbünde Dâye Hatun mahallesi imâmı el-Hâc Hafız İbrahim Efendi ve Müezzin Süleyman Efendi ile ahâlisinden Hafız Hüseyin Efendi ve es-Seyyid Mustafa Efendi ve es-Seyyid Osman Ağa ve Hâssa hasekilerinden Ahmed Ağa ve Sofalı? Mehmed Ağa ve Ebûbekir Ağa ve Mehmed Ağa ve Bostânî Mehmed Ağa ve sâirleri meclis-i şer'-i münîrde kozbekçilerinden Mustafa Ağa hâzır olduğu hâlde zevcesi Emine bt. Ahmed nâm hatun muvâcehesinde mezbûre Emine Hatun mahallemiz sükkânından olup lâkin kendü hâlinde olmayıp cümlemize itâle-i lisân ve her birimize gûnâ-gûn elfâz-ı kabîha ile muvâcehemizde şetm ve esvâkdan güzer eden kimesnelere menzili penceresinden şütûm-ı galîza ile şetm ve menzilinde âdetden muhâlif tütsüler yakıp ihrâk havfından ve sâir harekât-ı nâ-marzıyesinden emn ü rahatımız külliyen meslûb olup ve zevci hâzır-ı merkūmun dahi zabt u rabtı kābil olmadığından bir vechile mezbûre Emine Hatun'dan hoşnûd ve râzı değilleriz deyü muvâcehesinde teşekkî ve mezbûrenin mahalle-i mezbûreden hurûcunu cümlesi bi'l-ittifâk istid'â ve istirhâm eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 26 Za sene 1222.

## 143 [18b-3] Seyyid Mehmed Ağa'ın sahibi bulunduğu hamamın kiracısı Fatıma aleyhindeki davasında anlaşma sağlanması

*Hamam nizâ'ı*

Ma'rûz

Âsitâne-i aliyye'de Cibâli Yenikapısı sâkinlerinden es-Seyyid Mehmed Ağa b. İbrahim meclis-i şer'de Fatıma Hatun bt. Ahmed muvâcehesinde Yenikapı dâhilinde

kâin Atik Vâlide Sultan Vakfı'ndan beher şehr otuz beşer akçe icâre ile mutasarrıf olduğum hamamda işbu müstecirem Fatıma Hatun hamam-ı mezkûru harâb ve bu vesîle ile yüz otuz beş guruş ta'mîr ve termîmine sarf etmem ile merkūmeyi ihrâc matlûbumdur dedikde lede's-suâl cevâbında hamam-ı merkūmu işbu bin iki yüz yirmi bir senesi Rebî'ülâhir gurresinden yirmi üç senesi Rebî'ülevvel gāyetine değin iki sene hamam-ı mezkûru bana îcâr ve ben dahi istîcâr ve kabûl ve yedime bir kıt'a îcâr temessükü vermiş idi deyü da'vâsına muvâfık bir kıt'a temessük ibrâz ve bu vechile münâza'aları cereyân, ba'de vukū'i'l-münâza'a bâ-vesâtet-i muslihîn meblağ-ı merkūm yüz otuz beş guruşdan elli guruş bedel-i makbûza sulh ve mâ'adâyı ba'de'l-ibrâ ve'l-kabûl târih-i i'lâmdan yirmi üç senesi Rebî'ülevveli gurresine değin merkūme Fatıma Hatun zabt etmek üzere kat'-ı nizâ' eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 25 Za sene 1222.

## 144 [18b-4] Mahbube Kadın'ın bahçesine zararı olduğu iddiasıyla kapatılmasını istediği Çukadar Uzun Seyyid Ali Ağa'nın penceresinin bahçeye zararı olmadığı

*Hocapaşa'da menzil mâddesi*

Ma'rûz

Sâdır olan fermân-ı âlî-şâna imtisâlen kıbel-i şer'i'l-enverden me'zûnen mürsel Kâtib Derviş Hüseyin Efendi bi'l-ma'iye rü'yete memûr umdetü'l-mevâli'l-izâm hâlâ İstanbul kādısı fazîletlü Mehmed Hidayetullah Efendi tarafından mürsel Kâtib Merhabâzâde Mahmud Efendi ve nezâret-i hazret-i Sadrazamîde âsûde evkāf müfettişi müderrisîn-i kirâm-ı zevi'l-ihtirâmdan Mehmed Emin Efendi tarafından mürsel Kâtib Hayrullah Efendi İstanbul'da Hocapaşa kurbünde Elvanzâde mahallesinde kâin sâhibe-i arzuhâl Mahbube Kadın'ın taht-ı tasarrufunda olan bir kıt'a hâriciye bahçesinde mahzar-ı Müslimînde mi'mâr-ı hâssa tarafından müte'ayyen Ali Bey ve Halil Halîfeler ile İstanbul kādıları efendiler hazerâtı nezâretlerinde âsûde Hoca Sinan Vakfı'nın mütevellîsi es-Seyyid Mustafa Sâbit Efendi b. es-Seyyid Mehmed ve nezâret-i hazret-i sadâret-penâhîde âsûde evkāfdan Karaki Câmi'-i şerîfinde va'ziye ve dersiye ve ahdemesi? Hâce Zeyneb Hatun Vakfı'nın bi'l-meşrûta mütevellîsi müderrisîn-i kirâmdan Ketânîzâde Mahmud Efendi tarafından mürsel müderrisînden Mustafa Efendi hâzır oldukları hâlde akd-i meclis-i şer'-i âlî etdiklerinde merkūme Mahbube Kadın bt. Abdullah tarafından vekâleti zâtını ârifân Hafız Mehmed Ağa b. Mehmed ve es-Seyyid Mehmed Sadık Çelebi b. İsmail şehâdetleriyle sâbit olan Ahmed Efendi b. Abdullah meclis-i ma'kūd-ı mezkûrda bahçe-i mezkûra muttasıl merkūme Hâce Zeyneb Hatun Vakfı'ndan bir bâb menzile mutasarrıf olan Çukadâr Uzun es-Seyyid Ali Ağa

b. Mehmed mahzarında müvekkilem mezbûre Mahbube Kadın işbu derûnunda akd-i meclis-i şer‘ olunan Hoca Sinan Vakfı’ndan tasarrufunda olan ancak bir kıt‘a köşkü müştemil bahçenin sokak kapısı karşısında olan bir kıt‘a menzil-i kebîrde sâkine olmağla aralıkda müvekkilem mezbûre işbu bahçeyi dahi isti‘mâl eder. Lâkin mezbûr Ali Ağa’nın işbu bahçeye muttasıl menzilinin fevkānîsinde ancak bir bâb odasında olan bir aded muhdes sagīrce penceresinden bahçe-i mezkûre nezâreti olup havâlesi olmağla zikr olunan pencerenin sedd ü bend olunması müvekkilim mezbûrenin murâdıdır dedikde [**19a**] mezbûr Ali Ağa cevâbında zikr olunan pencere kadîm olup işbu bahçe dahi müvekkile-i mezbûrenin sâkine olduğu menzilinin sokak aşırı ricâle mahsûs bahçe olarak taht-ı tasarrufundadır deyüp fi’l-hakīka bahçe-i mezkûreye nezâreti olan ancak bir aded sagīr pencerenin kadîm olduğu ihbâr olunduğundan başka bahçe-i mezkûre dahi müvekkile-i mezbûrenin sâkine ve mutasarrıfe olduğu menzili müştemilâtından olmayıp sokak aşırı bir aded köşkü müştemil ricâle mahsûs olup ol-vechile makarr-ı nisvân olmadığı dahi lede’l-mu‘âyene zâhir olduğundan mâ‘adâ mi‘mârân-ı mezbûrân dahi ihbâr etmeleriyle zikr olunan pencere kadîmî vech üzere terk olunup sedd ü bend olunmamak iktizâ eylediğini mahâllinde vekîl-i mezbûra tefhîm eylediklerini kâtibûn-ı mezbûrûn tahrîr ve ma‘an mürsel ümenâ-i şer‘den Çukadâr Muhtâr Ağa ve Muhzır Mehmed Ağa ile meclis-i şer‘a gelip alâ-vukū‘ihî inhâ ve takrîr eyledikleri huzûr-ı âlîlerine i‘lâm olundu.

Fî 25 Za sene 1222.

## 145 [19a-1] Kara Hacı Ahmedzade Halil Ağa’nın tütüncü dükkânını Giridli Mücellid Mehmed Emin Ağa’ya kiraya vermesi ve içindeki tütüncü gediğini de satması

*Tahmis önünde tütüncü mahzeni*

Ma‘rûz

Ma‘den Kalemi’nde mukayyed ve mu‘teber gediklerden olup İstanbul’da Tahmis dâhilinde Taşmahzenler demekle meşhûr el-Hâc Lütfullah Mahzeni ittisâlinde kâin Acemi Kâtibi es-Seyyid Abdurrahman Efendi Vakfı musakkafâtından Demirkapılı âhar bir bâb kârgîr tütüncü mahzeni derûnunda mevcûde beyne’l-esnâf gedik ta‘bîr olunur âlât-ı lâzıme-i ma‘lûmeye mutasarrıf olan Kara el-Hâc Ahmedzâde Halil Ağa meclis-i şer‘-i münîrde Giridî Mücellid Mehmed Emin Ağa b. Hasan mahzarında ber-vech-i muharrer bâ-temessük-i mütevellî taht-ı tasarrufumda olan mahzen-i merkūmu beher şehr altışar guruş icâre tesmiyesiyle merkūm Mehmed Emin Ağa’ya îcâr ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer istîcâr ve tesellüm ve kabûl eyledikden sonra mahzen-i merkūm derûnunda mevcûde gedik ta‘bîr olunan bir beşkûl? ve bir terâzî ma‘a derâhim ve üç huni ve sâir

âlât-ı lâzıme-i ma'lûmeyi merkūm Mehmed Emin Ağa'ya dört bin guruş semen-i makbûza tarafeynden bi'l-îcâb ve'l-kabûl bâtten ve sahîhan bey' ü temlik ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl edip mebî'-i mezkûrun tağrîr ve gabnine ve bi'l-cümle gedik husûsuna müte'allika âmme-i de'âvîden her birimiz âharın zimmetini kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt eyleyip fîmâ-ba'd zikr olunan tütüncü mahzeni gediğinde benim kat'a alâka ve medhalim kalmayıp merkūm Mehmed Emin Ağa'nın mülk-i müşterâsı olmuşdur dedikde, ol dahi tasdîk etmeğin gedik-i mezkûrun kaydı kaleminde bâyi'-i merkūm Kara el-Hâc Ahmedzâde Halil Ağa ismine mukayyed olan tütüncü gediği kaydı terkīn birle müşteri-yi merkūm Mehmed Emin Ağa üzerine tahrîr ve kayd ve yedine sûret i'tâ olunmak iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 3 min-Zilhicce sene 1222.

## 146 [19a-2] Molla İsmail'in, Galata'daki Seyyid Ömer Odabaşı dükkânında bulunan tütüncü dükkânı gediğini Uzun Mustafa'ya satması

*Galata'da tütüncü gediği*

Mahrûse-i Galata'da Arabkapısı hâricinde kalafat yerinde câmeşûycu dükkânı karşısında kâin es-Seyyid Ömer Odabaşı dükkânı demekle ma'rûf Ma'den kalemi'nde mukayyed mu'teber gediklerden bir bâb tütüncü dükkânı derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf gedik ta'bîr olunan âlât-ı lâzıme-i ma'lûmeye tedâvül-i eyâdî ile mâlik olan Molla İsmail b. İbrahim meclis-i şer'-i münîrde Uzun Mustafa b. Mustafa muvâcehesinde esnâf-ı mezbûre kethudâsı İbrahim Ağa ve Yiğitbaşı es-Seyyid Abdullah Çelebi hâzır oldukları hâlde bâlâda mezkûr bir bâb tütüncü dükkânı derûnunda mevcûde âlât-ı lâzıme-i ma'lûmeyi bin guruş semen-i makbûza tarafeynden bi'l-hesâb ve'l-kabûl bâtten ve sahîhan merkūm Uzun Mustafa'ya bey' ü temlik ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl edip mebî'-i mezkûrun tağrîr ve gabnine ve bi'l-cümle gedik husûsuna müte'allika âmme-i de'âvîden her birimiz âharın zimmetini kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt eyleyip fîmâ-ba'd zikr olunan tütüncü dükkânı gediğinde benim kat'a alâka ve medhalim kalmayıp merkūm Uzun Mustafa'nın mülk-i müşterâsı olmuşdur dedikde, ol dahi tasdîk etmeğin gedik-i mezkûrun merkūm es-Seyyid Ömer Odabaşı ismine mukayyed olan tütüncü gediği kaydı terkīn birle müşteri-yi merkūm Uzun Mustafa üzerine tahrîr ve kayd ve yedine sûret i'tâ olunmak iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 3 Zilhicce sene 1222.

## 147 [19a-3] Ekmekçi esnafına miri ambarlarından verilen buğdayın cins ve fiyatı

*Fiyât*

Maʿrûz

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu telhîs mûcebince bu defʿa mîrî anbarlarından habbâzân esnâfınının yedlerinde olan zahîreye ilâve olunan yirmi bin keyl zehâirin beş bin keyli Silivri hıntası ve beş bin keyli Tekfurdağı hıntası ve yedi bin beş yüz keyli Burgos hıntası ve iki bin beş yüz keyli Karabiga hıntası olup beher keylleri yüz onar paraya râyic olmağla zehâir-i mezkûrenin fiyâtı minvâl-i muharrer üzere olduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine iʿlâm olundu.

Fî 8 Zilhicce sene 1222.

## 148 [19a-4] Debbağlar Fırını ustaları Arnavut Maksud ve Yaşar b. Tahir'in kapalı bulunan Dedeler fırını tablakârlarından birinin kendi fırınlarında istihdam olunmasına dair talepleri

*Ekmekçilerin fermân istidʿâsı*

Maʿrûz

Mahrûse-i Galata'ya muzâfe kasaba-i Kasımpaşa'da Debbâğlar Fırını taʿbîr olunur ekmekçi fırınının ustaları Arnavud Maksud ve şerîki Yaşar b. Tâhir meclis-i şerʿ-i münîrde yine kasaba-i mezbûrede Cumapazarı Fırını ustaları İsmail Ağa ve şerîki İbrahim Ağa ile habbâzân kethudâsı İbrahim Ağa ve yiğitbaşıları Süleyman ve Uncular Kethudâsı es-Seyyid Mustafa Ağa ve sâir bi'l-cümle nizâm ustaları muvâcehelerinde kasaba-i merkūmede Dedeler Fırını demekle maʿrûf mesdûd fırının tablakârlarından bir aded tablası Cumapazarı Fırını'na taʿyîn olunmuş olmağla refʿ olunup kendi fırınımıza taʿyîn olunması matlûbumuzdur dediklerinde mezbûrûndan suâl olundukda fi'l-hakīka zikr olunan Dedeler Fırını mesdûd olup bir aded tablasını Cumapazarı Fırını selâtîn fırını olmağla kapanmadan muhâfaza zımnında bi'l-cümle ustalar maʿrifetiyle taʿyîn olunmuş olup refʿ olunmak lâzım gelir ise ihtilâl-i nizâmımızı mûcib olduğundan mâʿadâ fırın-ı mezkûrun kapanmasına bâʿis olacağı bir keyfiyet olmağla tabla-i mezkûrenin merbût olduğu Dedeler Fırını küşâd oluncaya kadar taraf-ı âhardan müdâhale olunmayıp Cumapazarı fırınında istihdâm olunması matlûbumuzdur deyü kethudâ ve bi'l-cümle nizâm ustaları istidʿâ ve istirhâm eylediklerinde mezbûrân Maksud ve Yaşar ve dahi mücâb olup ol-vechile katʿ-ı nizâʿ etmeleriyle esnâf-ı merkūmenin nizâmlarını ihtilâlden vikāye zımnında fermân-ı âlîleri sudûru iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine iʿlâm olundu].

Fî 3 Zilhicce sene 1222.

## 149 [19a-5] Halime bt. Abdullah'ın Mehmed Nuri aleyhine dava açma yetkisi olmadığı

*100 guruş ve entari men'i*

Ma'rûz

Âsitâne-i aliyye'de Demirkapı nâm mahâlde sâkine Halime bt. Abdullah nâm Zenciye Hatun meclis-i şer'-i münîrde Mehmed Nuri b. Osman nâm kimesne muvâcehesinde ben işbu merkūm Mehmed Nuri'ye tarih-i i'lâmdan iki sene mukaddem müderrisîn-i kirâmdan Mühendis Abdurrahman Efendi'nin rıkka münkāde mülkünde iken efendi-yi mûmâ-ileyhin malından yüz guruş beyaz akçe ile elli guruş kıymetli Hindî bir alaca entari yedine emânet etmemle taleb ederim deyü tasaddî eylediği da'vâsı meblağ-ı mezbûr guruş ile zikr olunan entari mûmâ-ileyh Abdurrahman Efendi'nin malı ve mülkü olduğunu ikrâr [ve] bu vechile da'vâ salâhiyeti olmamağla şer'an mesmû'a olmadığı İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 9 Zilhicce sene 1222.

## 150 [19a-6] Dikici esnafının talepleri üzere kethudaları olan Süleyman Ağa'nın görevinde bırakılması

*Dikicibaşı ibkāsı*

Ma'rûz Âsitâne-i aliyye ve tevâbi'i olan Bilâd-ı selâse'de vâki' dikici esnâfının on sekiz nefer yiğitbaşısı ve yirmi dört nefer köşe ustası ve sâir bi'l-cümle dikici ustalarıyla Haffâfân Başkethudâsı İbrahim Ağa ile sâir yüz neferden mütecâviz mazbûtü'l-esâmî kimesneler meclis-i şer'-i münîrde hâlâ berât-ı âlî **[19b]** Dikicibaşı Süleyman Ağa mahzarında her birleri takrîr-i kelâm edip esnâfımızın ba'zan müteharrik ve müfsid makūleleri yanlarına birkaç rüfekālar peydâ edip dikicibaşımız mezbûr Süleyman Ağa azl ve ihrâc dâ'iyesinde olmalarıyla mezbûr Süleyman Ağa'nın etvâr ve harekât-ı marzıyesinden her vechile hoşnûd ve râzılar olup umûr-ı esnâfı dâimâ nizâm-ı kadîmemize tatbîk ile tanzîm ve tesviye ve her ahvâlimizi vikāye etmekle dikicibaşılıkda ibkā olunması matlûbumuzdur dediklerinde merkūmûn tanzîm-i umûrları için merâmlarına müsâ'ade ve iltimâslarıyla taraf-ı şer'den kemâ-fi's-sâbık merkūm Süleyman Ağa dikicibaşılıkda ibkā olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 3 Z sene 1222.

## 151 [19b-1] Yorgi v. Hıristo'nun Mihal v. Hıristo aleyhindeki alacak davasından men edilmesi

*Ücret men'i*

Ma'rûz

Mübârek Rikâb-ı kamer-tâb-ı hüsrevânîye takdîm-i arzuhâl eden mahrûse-i Galata'ya muzâfe kasaba-i Beşiktaş'da mütemekkin Kürkçü tâifesinden Yorgi v. Hıristo nâm zimmî meclis-i şer'-i münîrde yine tâife-i merkūmeden Mihal v. Hıristo zimmî muvâcehesinde bundan akdem işbu mesfûr Mihal'e bin yüz seksen üç senesi Muharremi'l-harâmı gurresinden doksan yedi senesi Muharremi gurresine değin beher sene iki yüz elli guruş ücret kavliyle on dört sene müstemirren hizmetim ücretinden zimmetinde müctemi' olan üç bin beş yüz guruş ve doksan yedi senesi Muharremi'l-harâmı gurresinden iki yüz dokuz senesi Zilhiccesi gāyetine değin beher sene biner guruş ücret kavliyle on üç sene kezâlik müstemirren hizmetim ücretinden zimmetinde müctemi' olan on üç bin guruş ki cem'an on altı bin beşyüz guruşdan ancak iki bin guruşunu ahz ü kabz edip mâ'adâ on dört bin beş yüz guruş zimmetinde alacak hakkım olmağla taleb ederim deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-istintâk, ol dahi cevâbında işbu mesfûr Yorgi zimmî ile bin iki yüz on senesi Muharremi'l-harâmı gurresinde Lonca Odası'nda babam Hıristo hâzır olduğu hâlde ustalar ma'rifetleriyle ücrete müte'allik hesâbları sahîhan rü'yet olundukda mersûm Yorgi zimmînin ücretinden bâkī zimmetimizde ancak iki yüz elli guruş alacak hakkı zuhûr etdikde meblağ-ı mezkûr iki yüz elli guruşu mersûm Yorgi zimmînin yedine def' ü teslîm, ol dahi ahz ü kabz eyledikden sonra ücret-i mezkûreye ve sâire müte'allika âmme-i da'vâdan benim ile babam mersûm Hıristo'nun zimmetlerimizi ibrâ-yı âm ile ibrâ ve iskāt-ı hak etdikde, bizler dahi ibrâ-yı mezkûru kabûl eyledik deyü def'le mukābele ve def'-i meşrûhunu Ragovil v. Ligor ve Yanaki v. Mihal zimmîler şehâdetleriyle vech-i şer'î üzere isbât edip lede't-tezkiye şehâdetleri makbûle olmağın mûcebiyle müdde'î-i mersûm Yorgi zimmî husûs-ı mezkûra müte'allika mesfûr Mihal zimmîye bi-gayrı vech-i şer'î mu'ârazadan men' olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 3 Z sene 1222.

## 152 [19b-2] Yusuf Ağa'nın, Terzi Mardıros ve kardeşi Kigork aleyhindeki oda satışı davasını ispat edememesi

*Sultan Odalarında Oda mâddesi mazbatadan ihrâc*

Ma'rûz

Sâhib-i arzuhâl Âsitâne-i aliyye'de Sultan Bâyezid'de sâkine Yusuf Ağa b. Ali meclis-i şer'-i münîrde Derzi Mardıros ve karındaşı Kigork veledey Markos

zimmîler muvâcehelerinde Âsitâne-i aliyye'de Mahmud Paşa Câmi'-i şerîfi kurbünde Rüstempaşa Vakfı musakkafâtından Sultan Odaları demekle arîf Han'ın tahtânîsinde sol tarafda vâki' dokuzuncu bir bâb oda derûnunda gedik ta'bîr olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûmeye mâlik olan el-Hâc Selim b. Abdullah târih-i i'lâmdan iki sene mukaddem yedimden ve malımdan ahz ü kabz eylediği iki bin guruş mukābelesinde târih-i mezbûrda bi-tarîki'l-istiğlâl bana bey' ü teslîm, ben dahi tesellüm ve kabz ü kabûl edip bi-tarîki'l-istiğlâl yedimde olmağla benim izin ve icâzetim yoğiken işbu mersûmâna bey' etmekle yedimde olan fetvâ-yı şerîfe mûcebince yedime teslîm olunmak matlûbumdur deyü da'vâ ve mersûmân minvâl-i meşrûh üzere merkūm el-Hâc Selim'in gedik-i mezkûru meblağ-ı mezbûr iki bin guruş mukābelesinde müdde'î-i merkūm Yusuf Ağa'ya bi-tarîki'l-istiğlâl bey', olvechile yedinde olduğunu bi'l-külliye inkârından sonra müdde'î-i merkūmun müdde'âsına mutâbık beyyine taleb olundukda Mahmudpaşa sâkinlerinden Mehmed Ağa b. Hüseyin nâm bir nefer şâhid ikāme eyleyip nisâb-ı şehâdet olmadığından şâhid-i âhar ikāmetine havâle olunmağın da'vâlarına henüz faysal verilmeyip bu vechile cerîdede mazbût olmağın imtisâlen li'l-emri'l-âlî sûret-i zabtı İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 6 Z sene 1222.

## 153 [19b-3] Pretamos v. Vasil ve Ananya v. Kirkor'a yağcı küfeciliği yapmalarına izin verilmesi

*Yağcı küfecilerinin fermân istid'âları*

Ma'rûz

"Derkenâra nazar birle bi'r-rızâ kefîle rabta şâyân ise i'lâm eyleyesiz" deyü bu dâ'îlerine hitâben sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen fi'l-asl Âsitâne-i aliyye'de revgan-ı sâde ve revgan-ı zeyt küfecilerinden sâhibey-i arzuhâl Pretamos v. Vasil ve Ananya v. Kirkor zimmîler meclis-i şer'-i münîrde Balkapanı nâzırı Vefâlızâde es-Seyyid el-Hâc Hasan Ağa ve Salih Ağa ve Turhan Ahmed Ağa ve Silistre tüccârından es-Seyyid Ahmed Ağa ve es-Seyyid İsmail Ağa ve revgan-ı zeyt tüccârından el-Hâc Hüseyin Ağa ve Hasan Ağa ve sâirleri ve Galata kapanı nâzırı es-Seyyid el-Hâc Ali Ağa ve tüccârlarından Ketânî Hüseyin Ağa ve İbrahim Alemdar ve Mustafa Ağa ve sâirleri ile Bakkālân Pazarbaşısı Süleyman Ağa ve Bölükbaşı es-Seyyid Ahmed ve bi'l-cümle nizâm ustaları hâzır oldukları hâlde mersûmân takrîr-i kelâm edip bizler ez-kadîm Âsitâne-i aliyye revgan-ı sâde ve revgan-ı zeyt küfecilerinden olup bi-hasebi'l-iktizâ vatan-ı aslîmiz olan vilâyet-i Anadolu'da İncesu kazâsına rehgîr olduğumuz esnâda işbu hâzırûn-ı merkūmûn huzûr-ı şer'a gelip otuz iki nefer küfeciler muvâcehelerinde zimmîyyûn-ı mersûmûn bizlerden aldıkları revgan-ı zeyt ve revgan-ı sâdeyi esvâk ve pazar ve mahallât aralarında bey' ile

akçelerini bizlere edâ etmediklerinden başka ba'zıları müflis ve ba'zı âharları firâr ile tüccâra zarar-ı küllî etmeleriyle fîmâ-ba'd mesfûrûn ber-mûceb-i emr-i âlî memnû' olan sefâine ve sâir mahallere bey' etmeyeceklerinden mâ'adâ mâl-ı tüccârı itlâf ve izâ'at etmeyip vakt ü zamanıyla ashâbına akçelerini ve bilâ-kefîl bir kimesne küfecilik tarîkiyle mahâll-i âhara bir dirhem bey' veyâhûd mâl-ı tüccârı telef etmemeğe küfelâya rabt iltimâslarına binâen bey' edecekleri revgan-ı sâde ve revgan-ı zeyti memnû' olan sefâine deniz aşırı mahâlde bir dirhem yağ bey' etmeyip vechen mine'l-vücûh mâl-ı tüccârı izâ'at ve itlâf etmemeleri için bâ-emr-i âlî nizâma rabt olunmakla her birimizin emr-i ma'âşı küfeciliğe münhasıra olduğuna her birlerimizin kefîllerimizi ahz ve kemâ-fi's-sâbık sâir küfeciler misillü küfeciliğe idhâl olunmak matlûbumuzdur dediklerinde işbu derkenâra nazar ve mefhûmunda küfecilik husûsu aded tahtına münhasıra olmayıp ber-mûceb-i emr-i âlî mezûn oldukları vechile ibâdullâha revgan bey'i hayır ve menfa'ati olduğu ve memnû' olan sefâine ve deniz aşırı mahallere bey' etmemek ve tüccârın malı itlâf ve izâ'at olunmamak vecihleri üzere küfelâya rabt ve bir aded tahtına hasr olunmamağla hâzırûn-ı merkūmûn dahi mesfûrânın kadîmden küfeci olduklarını ikrâr, lâkin emr-i âlînin mantûku üzere tüccârın emvâli itlâf ve izâ'at olmayıp herbirleri müflis, ya firâr ederi olur ise mâl-ı tüccârı edâya zâmin olmak üzere küfelâya rabt olunur ise kemâ-fi'l-evvel küfeciliğe bi'r-rızâ idhâl olunsun deyü her birleri takrîr ve râzı olmalarıyla işbu hâzırûn bi'l-meclis bakkālân nizâm ustaları Çakıroğlu Yorgi v. Oryanos ve Fenerli Zero v. Togodoş ve Hasanpaşalı Nikola v. Angeli ve Müftü Hamamlı Yorgaki v. Yani ve Çarşambapazarlı Yağmur v. Lefter ve Zindankapılı Lefter v. Kiryako ve Kumoğlu Dimitri v. Zaharya'dan her birleri bâ-emr-i âlî nizâmları üzere işbu mersûmân Ananya ve Pretamos'un her birlerine tüccârın emvâl ve eşyâlarından zâyi' ve telef ve hilâf-ı emr-i âlî deniz aşırı ve âhar mahallere bey' etmeyip eğer müflis yâ firâr ederi olur ise itlâf ve izâ'at eyledikleri eşyânın semenlerini edâya kefîl ve zâmin oluruz deyü ikrârlarını tüccâr-ı mezbûrûn dahi rızâlarıyla ba'de'l-kabûli't-tescîl ve bi't-terâzî mesfûrânın küfeciliklerine ruhsatı hâvî emr-i âlîleri sudûrunu cümlesi istid'â ve istirhâm eyledikleri İstanbul mahkemesinden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 4 Zilhicce sene 1223.

## 154 [19b-4] Nimetullah bt. Eyüb'ün Mustafa b. Abdullah aleyhindeki dükkân kirası davası ve gedik anlaşmazlığında sulh olmaları

*Odunkapısında tabancacı dükkânı nizâ'ı*

Ma'rûz

Sâhibe-i arzuhâl Âsitâne-i aliyye'de hısnı ebvâbından Odunkapısı dâhilinde vâki' bir bâb tabancacı dükkânının mutasarrıfesi mu'arrefetü'z-zât Nimetullah bt. Eyüb

meclis-i şer‘-i münîrde müsteciri Mustafa b. Abdullah tarafından Osman Ağa b. Mustafa ve Ömer b. Hasan şehâdetleriyle vekâleti sâbit es-Seyyid Mustafa Ağa b. Ali muvâcehesinde dükkân-ı mezkûr icâresinden dokuz mâhda beher şehr yüz paradan olmak üzere işbu bin iki yüz yirmi iki senesi Rebî‘ülevveli gurresinden sene-i mezbûre Zilka‘desi gāyetine değin merkūmun zimmetinde müctemi‘a yirmi iki buçuk guruş alacak hakkım vardır deyü da‘vâ vekîl-i merkūm dahi ba‘de’l-ikrâr ve’l-hüküm meblağ-ı merkūm yirmi iki buçuk guruşu edâya ba‘de’t-tenbîh işbu hâzır bi’l-meclis Ömer Beşe b. Hasan dükkân-ı merkūmun icâresi olan beher şehr yüzer parayı edâsına kefîl oldukdan sonra vekîl-i merkūm es-Seyyid Mustafa Ağa dükkân-ı merkūmun mutasarrıfesi mezbûre Nimetullah muvâcehesinde ikrâr-ı tam eder ki müvekkilim merkūm Mustafa bundan akdem dükkân-ı merkūme muhterik olduğu **[20a]** esnâda seksen guruş binâsına zam ile masrûfum olduğuna binâen gedik da‘vâsına şürû‘ etmiş idi. El-hâletü hâzihî zikr olunan dükkân gediği Başmuhâsebe’de mukayyed gediklerden olmayıp boş gedik da‘vâsı sadedinde olup müvekkil-i mezbûr gedik da‘vâsından meccânen fâriğ olmağın meblağ-ı mezbûr dükkân-ı merkūme masrûfu olan seksen guruşdan mezbûre Ni‘metullah Hatun’un zimmetini ibrâ-yı âm ile ibrâ, ol dahi ibrâyı kabûl edip bu vechile kat‘-ı nizâ‘ eyledikleri İstanbul Mahkemesi’nden huzûr-ı [âlîlerine i‘lâm olundu].

## 155 [20a-1] Mehmed Yazıcı’nın buğday bedelinden Kozlucalı Salih Ağa aleyhindeki alacak davasında anlaşma sağlanması

*450 guruşa sulh*

Ma‘rûz

Sâhib-i arzuhâl Kapan-ı dakīk tüccârından Mehmed Yazıcı b. Hüseyin meclis-i şer‘-i münîrde Havâss-ı refî‘a muzâfâtından Hasköy’de müsâfiren sâkin derûn-ı arzuhâlde mezkûrü’l-ism Kozlucalı Salih Ağa b. Mehmed tarafından Ali Ağa b. Ali ve Fazlı Ağa b. İbrahim şehâdetleriyle vekâleti sâbit olan es-Seyyid Ahmed Efendi b. es-Seyyid Ali muvâcehesinde müvekkil-i merkūm Salih Ağa bin iki yüz on senesinde bâ-emr-i âlî Kozluca kazâsından Âsitâne-i aliyye sekenesinin akvât-ı yevmiyeleri için matlûb buyurulan hınta sürsadı mübâya‘ası için Rumeli kilesinin beher keylini dörder guruşa olmak üzere merkūm Salih Ağa ile fiyâtını kat‘ ve malımdan dört bin guruş merkūma tamamen teslîm, ol dahi ahz ü kabz edip bir def‘a bana teslîm eylediği altı yüz seksen altı kile bir şinik hıntanın beher keyli dörder guruşdan cem‘an iki bin yedi yüz kırk beş guruş sekiz para ile vekîlim Adalı Hasan Reis’e, bir def‘a dahi teslîm eylediği dört yüz kırk iki guruşluk hınta ve yüz guruş mesârifi zam olundukda cem‘an üç bin iki yüz seksen yedi guruş hesâba mahsûb olunup bâkī yedi yüz on iki guruş zimmetinde alacak hakkım olmağla taleb ederim deyü da‘vâ ve beynimize muslihûn tavassutuyla ben tasaddî eylediğim

da‘vâ-yı mezkûremden müvekkil-i merkūm ile dört yüz elli guruş bedel-i makbûza sulh olup mâ‘adâya ve sâire müte‘allika âmme-i da‘vâdan müvekkil-i merkūm Salih Ağa’nın zimmetini ibrâ-yı âmm-ı sahîh-i şer‘î ile ibrâ ve iskāt eylediğimde, vekîl-i merkūm dahi ibrâ-yı mezkûrumu kabûl eyledi deyü ikrâr ve tasdîkleri İstanbul Mahkemesi’nden huzûr-ı [âlîlerine i‘lâm olundu].

Fî 6 Z sene 1222.

## 156 [20a-2] Semaven v. Manol’un Eskici Esnafı Kethudası Ahmed Ağa ve sairleri aleyhindeki eskici dükkânı gediği davasında anlaşma sağlanması

*Eskicilerin mâddesi*

Ma‘rûz

Sâhib-i arzuhâl eskici tâiesinden Semaven v. Manol nâm zimmî bi’t-terâzî meclis-i şer‘-i münîrde Eskici esnâfının kethudâsı Ahmed Ağa b. Ebûbekir ile zimmî ustalarından Parmakkapı Yiğitbaşısı Avadis v. Agob ve Dikilitaş Yiğitbaşısı Filibos v. Ohannes ve Odunkapısı Yiğitbaşısı Yasef v. Praşkova ve Vezneciler Yiğitbaşısı Manuk v. Karabet ve Parmak[kapılı] Lecin v. Serkiz ve Vezir Hanı kurbünde Karabet v. Sahak ve Kirkor v. Ohannes ve Karabet v. Markiryos ve Bedros v. Bogasir ve sâir mazbûtü’l-esâmî zimmîler muvâcehelerinde Âsitâne-i aliyye’de Dikilitaş nâm mahal ile Dîvânyolu’nda kâin iki bâb eskici dükkânları derûnlarında mevcûde beyne’l-hıref gedik ta‘bîr olunur iki bin beş yüz guruş kıymetli eskici âlât-ı lâzımemi fuzûlî zabt ve esnâf-ı merkūmûn bi’l-ittifâk âhara bey‘ ile istihlâk etmeleriyle defa‘âtle da‘vâ ve beynimizde münâza‘ât-ı kesîre ve muhâsamât-ı vefîre vâkı‘a olmuş idi. El-hâletü hâzihî beynimize muslihûn tavassut ve esnâf-ı merkūmûn ile iki yüz guruş bedel-i makbûza sulh olup mâ‘adâya ve bi’l-cümle gedik husûsuna müte‘allika âmme-i de‘âvî ve kâffe-i mutâlebâtdan esnâf-ı merkūmûnun ve sâir mazbûtü’l-esâmî kimesnelerin zimmetlerini ibrâ-yı âm ile ibrâ ve iskāt-ı hak eylediğimde merkūmûndan her biri kendileri tarafından asâleten ve sâirleri tarafından vekâleten ibrâ-yı mezkûrumu ba‘de’l-kabûl mesfûr Semaven’in güveyisi Ohannes nâm zimmî ba‘de’l-yevm mesfûr Semaven husûs-ı mezkûr için esnâf-ı merkūmûndan da‘vâ sadedinde olur ise bedel-i sulh olan meblağ-ı merkūm iki yüz guruşun mikdâr-ı mehûzuna ben kefîl ve zâminim dedikde esnâf-ı merkūmûn dahi mersûm Ohannes zimmînin kefâletini kabûl ve bu vechile kat‘-ı nizâ‘ eyledikleri İstanbul Mahkemesi’nden huzûr-ı [âlîlerine i‘lâm olundu].

Fî 7 Z sene 1222

## 157 [20a-3] Sultan Mustafa Han'ın Laleli Çeşme'deki imaretleri için un veren Mikâil ve ortaklarının şartları yerine getirmediklerinden unun Ohannes v. Artin'in değirmeninden alınması

*Uncuların fermân istid'âsı*

Ma'rûz

"İşbu takrîre nazar ve iktizâsını i'lâma himmet eyleyesiz" deyü bu dâ'îlerine hitâben sâdır olan emr-i âlîlerine imtisâlen nazar olundukda Hudâvendigâr-ı esbak cennet-mekân firdevs-âşiyân merhûm ve mağfûrun-leh Sultan Mustafa Han –aleyhi'r-rahmetü ve'l-gufrân- hazretlerinin binâ ve ihyâsına muvaffak oldukları câmi'-i şerîf ve imâret-i âmire ve hayrât-ı sâiresinin kāimmakām-ı mütevellîsi Mirâhor-ı evvel-i hazret-i şehriyârî sâbık Şemseddin Bey tarafından vekîlleri ve kethudâları es-Seyyid Abdurrahman Ağa b. es-Seyyid Salih meclis-i şer'-i münîrde Uncular Kethudâsı es-Seyyid Mustafa Ağa ve nizâm ustalarından Haçok ve Manik ve Toros hâzır oldukları hâlde Laleli Çeşme kurbünde kâin merhûm-ı müşârün-ileyhin imâret-i âmireleri'ne Langa Yenikapısı hâricinde vâki' uncu tâifesinden Mikâil ve iki nefer şerîkleri yedlerine beher yevm yirmi sekiz keyl hınta ve hâssü'l-hâs olmak üzere on altı keyl dakīk vermek üzere mesfûrûn ta'ahhüd eylediklerinden sonra külle yevmin on altı keyl dakīk tabh olunup hademe ve sâir fukarâya taksîm olunmak üzere mersûmûna verilen hıntanın nümûnesine göre dakīk vermedikleri derkâr ve hîleleri âşikâr olduğuna binâen mersûm Mikâil ve şerîkleri olan iki nefer zimmîlerin değirmenlerinde tahn olunmayıp işbu hâzır bi'l-meclis Hocapaşa kurbünde kâin değirmen gediği mutasarrıfı olan Ohannes v. Artin değirmeninde tahn olunmasını müvekkilim mûmâ-ileyhin matlûbudur dedikde, fi'l-hakīka vâkıf-ı müşârün-ileyhin şartı hâssü'l-hâs dakīkden fodula tabh olunup hademe ve fukarâya taksîm oluna deyü şartla meşrût olduğu sûretde mersûmûnun hîleleri zâhir ve nümâyân olmağla mersûm Ohannes dahi şart-ı vâkıf üzere hâssü'l-hâs dakīki i'tâ, aslâ ve kat'a taksîrât etmemek üzere ta'ahhüd edip hâzırûn-ı mezbûrûndan suâl olundukda mersûm Ohannes istikāmet üzere hizmet edeceğini haber vermeleriyle mesfûrûnun değirmenlerinde tahn olunmayıp mersûm Ohannes v. Artin değirmeninden ta'ahhüdü üzere tahn olunması bâbında emr-i âlîleri sudûru iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 18 Z sene 1222.

## 158 [20a-4] Ekmekçiler esnafına miri ambarlarından verilen buğdayın cins ve fiyatı

*Fiyât*

Ma'rûz

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu telhîs mûcebince bu def'a mîrî anbarlarından habbâzân esnâfının yedlerinde olan zahîreye ilâve olunan yirmi bin keyl zehâirin beş bin keyli Tekfurdağı hıntası ve beş bin keyli Karabiga hıntası ve yedi bin beşyüz keyli Bergos hıntası ve iki bin beş yüz keyli Bandırma hıntası olup beher keylleri yüz onar paraya râyic olmağla zehâir-i mezkûrenin fiyâtı minvâl-i muharrer üzere olduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 18 Z sene 1222.

## 159 [20a-5] Firar eden Hüseyin, Yuvan ve Biyon'un borçları nedeniyle tasarruflarında olan Bıçakçı fırını gediğinin Abdi b. Abdullah'a satılması

*Bıçakcı fırını ve değirmen mâddesi*

Ma'rûz

Sâhib-i arzuhâl habbâz tâifesinden Abdi b. Abdullah nâm kimesne evvelâ Çarşamba günü Arz Odas'nda huzûr-ı hazret-i kāimmakām-ı âlî-makāmda ve ba'dehû du'âhânemizde ma'kūd meclis-i şer'-i münîrde Habbâzân Kethudâsı İbrahim Ağa ve Uncular Kethudâsı es-Seyyid Mustafa Ağa ve sâir nizâm ustaları hâzır oldukları hâlde yine tâife-i merkūmeden derûn-ı arzuhâlde mezkûreyi'l-ism Fazlı Beşe b. Hüseyin ve Receb b. İsmail ve Mehmed b. İbrahim nâm kimesneler muvâcehelerinde İstanbul'da Çukurbostan kurbünde kâin Bıçakcı fırını demekle arîf bir bâb habbâz fırını ve ona merbût beş horoslu bir bâb değirmen derûnlarında mevcûd beyne'l-hıref gedik ta'bîr olunur yirmi re's bârgir ve sâir âlât-ı lâzıme-i ma'lûmeyi bundan akdem gedik-i merkūmun mâlikleri ve beher şehr otuz beşer guruş icâre ile müstecirleri olan Hüseyin nâm kimesne ile Yuvan ve Biyon nâm zimmîlerin cânib-i mîrîye zehâir semenlerinden deynleri olup müflisen firâr ve gaybet-i munkatı'a ile gāibler ve mârrü'z-zikr fırın ve değirmenleri müddet-i vâfireden beri mesdûd ve mu'attal kalmağla gedik-i mezkûru semen-i misliyle âhara bey'e ve kabz-ı semene ve dâyinlerine edâya kıbel-i şer'den vasî nasb olunan kethudâ-yı merkūm İbrahim Ağa meclis-i şer'-i münîrde uncular kethudâsı merkūm ve nizâm ustalarından es-Seyyid İsmail Ağa ve Bediroğlu İsmail Ağa ve zimmîlerden İstefan ve Agob hâzır oldukları hâlde esnâf-ı merkūmûn muvâcehelerinde mârrü'z-zikr fırın ve değirmen derûnlarında mevcûde beyne'l-hıref gedik ta'bîr olunur yirmi re's bârgir ve sâir âlât-ı lâzımeyi tarafeynden bi'l-îcâb ve'l-kabûl bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile sekiz bin üç yüz on bir guruşa merkūm İbrahim Ağa bi'l-vesâye bana bey' ü temlik ve teslîm eylediğinde, ben dahi iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ü kabûl ve semeni olan meblağ-ı merkūmu merkūm Hüseyin ile Yuvan ve Biyon zimmîlerin cânib-i mîrîye olan deynlerine mahsûben beher sene tamamında beşer yüz guruş taksîte rabt ve cânib-i mîrîye edâ etmek üzere ihâle ve taksît-i evveli olan beş yüz guruşun kabzına

memûra edâ ve teslîm etmemle bâkīsi olan yedi bin sekiz yüz on bir guruşunu sene be-sene edâ ve teslîmine ta'ahhüd ve eğer meblağ-ı mezkûru edâ edemez isem nizâm ustalarından el-Hâc Hasan Ağa **[20b]** ve Fazlı Ağa ve Nazım Beşe ve Ömer Beşe ve İsmail Beşe ve Karamanlı İsmail Beşe ve Yedikuleli Ali Beşe'den herbiri ber-vech-i taksît deyn-i mezkûrun edâsına bi'l-emr ve'l-kabûl kefîl ve zâmin oluruz deyü takrîrlerinde kemâ-hüve hakkıhî ben dahi tasdîk etmemle sâlifü'l-beyân fırın ve değirmen-i mezkûrun derûnlarında kâin yirmi re's bârgir ve sâir âlât-ı lâzımesine ben ol-vechile mâlik olup bâ-emr-i âlî küşâdıma izin ve ruhsat verilmiş iken işbu mezbûrûn Fazlı ve Receb ve Mehmed bi-gayrı vechin gedik-i mezkûra tasaddî etmeleriyle suâl olunup te'addîleri men' ü def' olunmak matlûbumdur deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-istintâk, ancak mezbûrân Fazlı ve Mehmed cevâblarında hâl minvâl-i meşrûh üzere olduğunu bi-tamamihi ikrâr ü i'tirâf edip, lâkin merkūm Abdi fırın ve değirmen-i mezkûru ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük etdikden sonra bi'l-cümle nizâm ustaları ma'rifetiyle merkūm Abdi mâlik olduğu yirmi re's bârgirden ancak beşer bârgir hisselerini bizlere semen-i evlâ hesâbı üzere bin beşer yüz altmış ikişer guruşa bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve temlik ve teslîm bizler dahi iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyleyip her ne mikdâr cânib-i mîrîye ve kapan tüccârına olan deynlerini hissemize göre edâ ve teslîme müte'ahhid olduk dediklerinde müdde'iyân-ı mezbûrânın müdde'âlarına mutâbık beyyine taleb olundukda İsmail b. Mehmed ve Hafız Mehmed Ağa b. Abdullah nâm kimesneler şehâdetleriyle vech-i şer'î üzere bi'l-muvâcehe ba'de'l-isbât ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olmağın mûcebiyle zikr olunan âlât-ı lâzımeden beş re's bârgir hissesini mezbûr Fazlı'ya ve beş re's bârgir hissesini merkūm Mehmed'e ba'de'l-hükm ve't-tenbîh ve't-teslîm merkūmân Fazlı ve Mehmed dahi ber-vech-i muharrer mâlik oldukları beşer re's bârgir hisselerinin dörder bârgir hisselerini yedlerinde ibkā mâ'adâ birer re's bârgir hisselerini tarafeynden bi'l-îcâb ve'l-kabûl bâtten ve sahîhan işbu merkūm Receb Beşe b. İsmail'e kezâlik semen-i ûlâsı hesâbı üzere yedi yüz seksen bir guruşa bey' ü temlik ve teslîm eylediğimizde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesllüm ve kabz ü kabûl edip her ne mikdâr cânib-i mîrîye ve tüccâra olan deynini hissesine göre edâ ve teslîme mezbûr Receb Beşe ta'ahhüd eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî-selh-i Za sene 1222.

## 160 [20b-1] Nakkaş Esnafının, Kundakçı esnafına ödemedikleri iki senelik imdadiyelerini ödemeleri ve ellerindeki muafiyetname kaydının silinmesi

*Nakkāş esnâfına dâir*

Ma'rûz

"Arzuhâl ve derkenâra nazar ve şurût-ı nizâm-ı kadîme tatbîk ile muktezâsını iʿlâm eyleyesiz" deyü bu dâʿîlerine hitâben sâdır olan işbu fermân-ı âlîlerine imtisâlen Kundakçıbaşı Mehmed Tâhir Ağa ve Kethudâ Hasan Ağa ve Yazıcı Molla Mahmud ve Ebûbekir ve İsmail ve Süleyman ve Molla Mehmed ve Yiğitbaşı Süleyman ve sâir bi'l-cümle kundakçı esnâfı meclis-i şerʿ-i enverde nakkāş esnâfı taraflarından vekîlleri olan yiğitbaşıları es-Seyyid Süleyman Ağa muvâcehesinde şurût-ı nizâm-ı kadîmemiz üzere nakkāş esnâfı işbu derkenâr mûcebince bizlere yamak kayd olunup ve esfâr-ı sâbıkālarda iktizâ eden imdâdiyelerini bilâ-taʿallül bizlere edâ edegelmişler iken geçen sene-i mübârekede iki hayme ile ordumuz ihrâç olundukda iktizâ eden imdâdiyeleri taleb eylediğimizde gûnâ-gûn taʿallül ile muhâlefet ve bu sene-i mübârekede bir dürlü vermeyiz deyü katʿî cevâb vermeleriyle iki senede terâküm eden sekiz bin akçenin tahsîl ve orducumuza teslîm olunması matlûbumuzdur deyü istidʿâ eylediklerinde, Yiğitbaşı-yı merkūm cevâbında kaziyye minvâl-i meşrûh üzere olduğunu bi-tamamihi ikrâr ü iʿtirâf edip, lâkin bizler Saray-ı hümâyûn'da hizmet eder makūleden olduğumuzdan mâʿadâ yedimizde muʿâfiyetimizi hâvî emir vardır deyü ibrâz eyledikleri emrin kaydı atik olduğundan gayrı ez-kadîm mûcebiyle amel olunagelmediğinden mâʿadâ bu vesîle ile vermemek lâzım gelir ise her bir esnâf umûr-ı mühimme hizmetinde istihdâm olunmalarını vesîle tutdukları sûretde sâire sirâyet ile külliyen ihtilâl-i nizâmı mûcib olacak bir keyfiyet olmağla amel-i kadîme riʿâyete [ve] terâküm eden iki senelik sekiz bin akçe iʿâneleri kundakçı esnâfına tamamen teslîm ve amel-i kadîme mugāyir ibrâz eyledikleri atik emrin kaydı refʿ ü terkīn ve kundakçı esnâfına yamak oldukları kaydı bâlâsına şerh ve yedlerine sûret iʿtâsı iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine iʿlâm olundu.]

Fî 22 Z sene 1222.

## 161 [20b-2] Kiryako v. Zaharya'nın icarında olan ve yanması nedeniyle yeniden inşa ettirdiği bakkal dükkânından mal sahipleri Hacı Mustafa Allâme ve sairlerine kira borcundan olan meblağı ödemesi

*Kırk dört Kapısı'nda bakkāl gediği mâddesi,*

Maʿrûz

Mübârek rikâb-ı kamer-tâb-ı hüsrevânîye takdîm-i arzuhâl eden bakkāl tâifesinden Kiryako v. Zaharya zimmî Çarşamba günü Arz Odası'nda huzûr-ı hazret-i kāimmakām-ı âlî-makāmda maʿkūd meclis-i şerʿ-i münîrde derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Mektûbî-yi sadr-ı âlî hulefâsından el-Hâc Mustafa Allâme b. el-Hâc Mehmed Efendi tarafından Mehmed Emin Ağa b. İsa ve es-Seyyid Mehmed Emin b. Emin şehâdetleriyle vekâleti sâbit olan el-Hâc İsmail Ağa b. Halil muvâcehesinde İstanbul'da Kırkdört Kapısı kurbünde Çukurçeşme nâm mahâlde vâkiʿ bir bâb

bakkāl dükkânı derûnunda mevcûde beyne'l-hıref gedik ta'bîr olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûmeye mâlik olmamla ber-vech-i iştirâk rub' ve nısf-ı rub'u hissesinin mutasarrıfesi sagīre Hadice Hanım tasarruflarında olan dükkân-ı merkūmda beher şehr altı guruş otuz para icâre ile müstecirleri olduğum ahyânda bi-kazâillâhi te'âlâ dükkân-ı mezkûr muhterik olmağla ibâdullâha lüzûmu olduğuna binâen inşâsına müvekkil-i mûmâ-ileyh kendi nefsinden asâleten ve hemşîresi mûmâ-ileyhâ Âişe Hanım tarafından vekâleten ve sagīre-i mezbûre Hadice Hanım tarafından vesâyeten izin ve ruhsat-ı kâmile ve her ne mikdâr meblağ sarf olunur ise edâ ve teslîm ederim deyü bi-şarti'r-rücû' emretmekle ben dahi emrine binâen inşâsına şürû' eylediğim esnâda bana yüz elli guruş ale'l-hesâb ber-vech-i peşîn teslîm ve mâ'adâ masrûfumu edâ etmek üzere müte'ahhid olmuş iken dükkân-ı mezkûrun inşâsına mübâşeret ve bin üç yüz guruş mesârif-i sahîham olmakla, bana teslîm eylediği meblağ-ı merkūm yüz elli guruş ba'de'l-ihrâç bâkī bin yüz elli guruş müvekkil-i mûmâ-ileyh zimmetinde alacak hakkım olup taleb eylediğimde edâdan imtinâ' eylediğinden mâ'adâ mârrrü'z-zikr dükkânın icâre-i kadîmesi olan beher şehr altı guruş otuz para icâre üzerine bi-gayrı vechin yüz elli para dahi zam ile on buçuk guruş taleb etmeğin kadîmî icâresi olan altı guruş otuz paraya tenzîline şer'an tenbîh olunması ve meblağ-ı merkūm bin yüz elli guruşu müvekkil-i mûmâ-ileyhden taleb ederim deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-istintâk vekîl-i merkūm cevâbında müvekkil-i mûmâ-ileyh tasarrufunda olan dükkân-ı mezkûrda müstecir ve ihrâkda muhterik olduğunu ikrâr ü i'tirâf ve mâ'adâyı ba'de'l-inkâr mesfûr Kiryako dükkân-ı mezkûr muhterik olduğu esnâda müvekkil-i mûmâ-ileyhimden dükkân-ı merkūm inşâsı için ancak iki yüz guruş ahz ve mâ'adâ her ne mikdâr dükkân-ı mezkûra ziyâde masrûfu olup teberru'an li'l-vakf binâ ve ihdâs etdikde ziyâde sarf eylediği meblağdan müvekkilim mûmâ-ileyh Allâme Efendi ile hemşîresi Âişe Hanım'ın ve sagīre-i mezbûre Hadice Hanım'ın husûs-ı merkūma müte'allika da'vâdan zimmetlerini ibrâ-yı âmm-ı râfi'ü'l-hisâm ile ibrâ ve iskāt-ı hak etmeğin, müvekkilim mûmâ-ileyh dahi kendi nefsinden asâleten ve hemşîresi mûmâ-ileyhâ tarafından vekâleten ve sagīre-i mezbûre tarafından vesâyeten ibrâyı ba'de'l-kabûl, dükkân-ı mezkûru bi't-terâzî beher şehr onar buçuk guruşa mersûm Kiryako zimmîye îcâr ve teslîm, ol dahi istîcâr ve kabûl eyledi deyü def'le mukābele ve def'-i meşrûhunu mütebeyyin bir kıt'a temessük ibrâz eyledikde ibrâ-yı mezkûru ve ol-vechile îcâr ve istîcârı ve temessükü bi'l-külliye ba'de'l-inkâr, minvâl-i meşrûh üzere def'ini el-Hâc Selim Ağa b. Abdullah ve es-Seyyid Mustafa b. Mehmed şehâdetleriyle müdde'î-i mesfûr Kiryako muvâcehesinde vech-i şer'î üzere isbât edip şehâdetleri makbûle olmağın mûcebiyle müdde'î-i mersûm Kiryako zimmî husûs-ı mezkûra ve dükkân-ı merkūm icâresinde müvekkilim mûmâ-ileyh el-Hâc Mustafa Allâme Efendi'yi bî-vech-i şer'î mu'ârazadan ba'de'l-men' mersûm Kiryako zimmî zimmetinde icâre-i mezkûreden terâküm eden meblağ-ı merkūm kırk iki

guruşu müvekkil-i mûmâ-ileyh el-Hâc Mustafa Allâme Efendi'ye edâ ve teslîme mersûm Kiryako zimmîye tenbîh olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine iʿlâm olundu.]

Fî 29 Za sene 1222.

## 162 [20b-3] Sultan Bâyezid Camii avlusundaki divitçi esnafı kalfaları Seyyid Mehmed Tahir ve sairlerinin ustalarının verdiği ücrete razı olmak ve işlerimi iyi yapmak üzere taahhütte bulunmaları

*Devâtçı esnâfının taʿahhüdleri,*

Maʿrûz

Âsitâne-i aliyye'de Sultan Bâyezid-i Velî Câmiʿ-i şerîfi havlusunda vâkiʿ devâtçı esnâfı kalfalarından es-Seyyid Mehmed Tâhir ve Ahmed ve Mehmed ve Osman ve Mustafa ve diğer Mehmed'den her biri meclis-i şerʿ-i münîrde esnâf-ı merkūmenin kethudâları İbrahim ve Odabaşı ve İsmail Usta ve Ali Usta ve Memiş Usta ve İsmail Usta ve Diğer Ali Usta ve İbrahim Usta ve Ahmed Usta ve İsmail Usta ve Halil Usta ve es-Seyyid Osman Usta ve Hüseyin Usta ve Abdullah Usta ve diğer Abdullah Usta ve sâirleri muvâcehelerinde her birlerimiz ustaya hizmete ve devâtçılık sanʿatında mahâret peydâ etmemizle her birlerimizi kalfa ittihâz etdiklerinden sonra el-hâletü hâzihî bu esnâda her birimize iʿtibâr etmediklerinden başka nizâmımızın hilâfı reʿâyâ tâifesinden baʿzı kesâna bizlerin iʿmâl edeceğimiz tarak taʿbîr olunur ve bunun emsâli devâta müteʿallik âlâtı iʿmâl etdirmeleriyle taʿayyüşümüz ancak bu sanʿata münhasıra olduğuna binâen bizlerin her birimize gadr-ı küllî olmağla devâta müteʿallik iʿmâl olunacak âlâtı bizlere **[21a]** iʿmâl etdirmeleri için esnâf-ı merkūmûna tenbîh olunmak matlûbumuzdur dediklerinde esnâf-ı merkūmûn dahi cevâblarında işbu mezbûrûnun her birleri fi'l-hakīka kalfalarımızdan olup lâkin vakit ve hâle göre verdiğimiz ücret-i muʿtedile ile işlerimizi iʿmâl etmeyip hevâ-yı heveslerine tâbiʿ olup veregeldiğimiz ücretleri artırmak dâʿiyesiyle işlerimizi terk eylediklerine binâen bizler dahi iktizâ eden işlerimizi baʿzı kesâna işletmeye mecbûr olmamızla mezbûrûn ırz ve edebleriyle yerlü yerlerine oturup ücret-i muʿtedile ile işlerimizi pâk ve aʿlâ iʿmâl ederler ise bizler dahi âhara iʿmâl etdirmeyip kalfalarımıza iʿmâl etdiririz deyü cevâb verdiklerinde kalfalar mezbûrûn, herbirlerimiz yerlü yerlerimize oturup ve ücret-i muʿtedile ile pâk ve aʿlâ sanʿatımızı iʿmâl ederiz deyü taʿahhüd eylediklerinde esnâf-ı merkūmûn dahi taʿahhüdlerini kabûl ve bu vechile katʿ-ı nizâʿ eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine iʿlâm olundu.]

Fî 21 Z sene 1222.

## 163 [21a-1] Gazi Sultan Abdülhamid Han'ın Beylerbeyi ve Mirgünoğlu'nda bulunan fırın ile padişahın annesi Gümrükçü Çiftliği'ndeki fırın ile Çelebi Hasan Paşa vakfından Kumkapı civarındaki fırınlara francala imali izni verilmesi

*Francala fırını güşâdı*

Ma'rûz

Bundan akdem sicill-i mahfûzda mukayyed mahâll-i ma'lûmede yedi aded francala fırınları îkâd mâ'adâsı bi'l-külliye men' ü def' ve sedd ü bend olunmuş olmağla el-hâletü hâzihî beyaz üzerine musahhah bu dâ'îlerine hitâben sâdır olan emr-i âlîlerinde cennet-mekân firdevs-âşiyân Gāzi Sultan Abdülhamid Han hazretlerinin Beylerbeyi ve Mîrgünoğlu nâm mahallerde müceddeden binâ ve inşâ buyurdukları cevâmi'-i şerîfe ve âsâr-ı celîleleri evkāfından mahâll-i merkūmede vâki' iki aded fırancalacı fırınları ve mehd-i ulyâ-yı saltanat devletlü ismetlü efendimiz hazretlerinin mülkiyet üzere mutasarrıfe oldukları Topçular civârında Gümrükçü Çiftliği derûnunda kâin bir bâb fırancalacı fırını ve Çelebi Hasan Paşa Vakfı'ndan Kumkapı hâricinde vâki' İstefan ve Ohannes ve Haçador nâm zimmîlerin mutasarrıf oldukları kezâlik bir bâb fırancalacı fırını ki cem'an dört aded fırınların sedd ü bendi iktizâ etmez iken mukaddemce ma'lûmü'l-ism yedi aded fırancalacı fırını ibkāsıyla mâ'adâsının bâ-irâde-i seniyye hîn-i seddinde bunlar dahi adem-i vakitden nâşi sehve mebnî sedd ü bend olunmuş ise dahi işbu dört aded fırınları sâire makīs olmayıp evkāf-ı şerîfe-i mezkûreden olmalarıyla bu keyfiyet evkāf-ı mezkûreye gadrı mûcib ve îrâdlarının kesr ve tedennîsini müstevceb olduğuna binâen sâire sirâyet etmemek ve bir vakitde emsâl olarak kaydı derkenâr olunmamak şartıyla fakat bâlâda mezkûr dört aded fırınların küşâdıyla on bir adede iblâğı husûsunda bu def'a irâde-i kat'iyye-i cihândârî ta'alluk etmekle imdi şurût-ı muharrere-i mezkûre indirâcıyla ancak işbu dört aded francalacı fırınlarının küşâdına ruhsatı hâvî kaleminden emr-i şerîf ısdâr ve evkāf-ı şerîfe-i mezkûre ve sâir iktizâ eden mahallere "ilmühaberleri i'tâsını i'lâma müsâra'at eyleyesiz" deyü sâdır olan emr-i âlî-yi cihân-mutâ'larına imtisâlen cennet-mekân firdevs-âşiyân –aleyhi'r-rahmetü ve'l-gufrân- Gāzi Sultan Abdülhamid Han hazretlerinin binâ ve inşâsına muvaffak oldukları cevâmi'-i şerîfe ve âsâr-ı celîleleri evkāfından Beylerbeyi ve Mîrgünoğlu nâm mahallerde iki aded mehd-i ulyâ-yı saltanat devletlü ismetlü iffetlü –dâmet ismetühâ ve zâdet iffetühâ- efendimiz hazretlerinin mâlik oldukları Topçular kurbünde Gümrükçü Çiftliği demekle arîf çiflik derûnunda kâin bir bâb fırancalacı fırını ve Çelebi Hasan Paşa Vakfı'ndan Kumkapı hâricinde İstefan ve Ohannes ve Haçador nâm zimmîlerin fırını bir aded ki cem'an dört aded fırınları fi'l-hakīka vakf-ı müşârün-ileyhe kesr ve noksân terettüb etmemekle sâire sirâyet etmeyip ve bir vakitde emsâl olarak kaydı derkenâr olunmamak şartıyla işbu dört aded fırancala fırınlarının küşâdıyla bundan akdem ibkāsı irâde-i seniyye-i

kat'iyye-i cihân-bânî buyurulan Âsitâne-i aliyye'de Bahçekapısı'nda bir aded ve Şimkeşhâne'de bir aded ve Sarıgez'de Sekbân değirmenine merbût bir aded ve Eyüb'de Taşlıburun'da bir aded ve Galata'da Beyoğlu'nda Terazidibi nâm mahâlde bir aded ve Galata'ya muzâfe Tophâne'de Aşağıhendek? nâm mahâlde bir aded ve Üsküdar'da Ayazma'da bir aded ki cem'an on bir aded fırancala fırınlarına münhasıra ve münâsib olmağla yedlerinde olan emr-i âlînin cemî' şurûtunu derc ile İstanbul ve Galata ve Eyüb ve Üsküdar kādılarına ve Dergâh-ı âlî sekbânbaşısı ve hâssa bostancıbaşısı ve Galata Voyvodasına hitâben yedlerine müceddeden tuğrâ-yı garrâyı hâvî emr-i âlî-i cihân-mutâ'ları i'tâ olunup ve evkāf-ı şerîfeler taraflarına ve muktezî olan sâir mahallere ilmühaberleri verilmesi iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 25 Z sene 1222

## 164 [21a-2] Zahirenin her bir kilesine 110 para rayiç tayin olunması

*Fiyât*

Ma'rûz

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu telhîs mûcebince bu def'a mîrî anbarlarından habbâzân esnâfının yedlerinde olan zahîreye ilâve olunan yirmi bin keyl zehâirin beş bin keyli Tekfurdağı hıntası ve beş bin keyli Karabiga hıntası ve yedi bin beş yüz keyli Burgos hıntası ve iki bin beşyüz keyli Bandırma hıntası olup beher keylleri yüz onar paraya râyic olmağla zehâir-i mezkûrenin fiyâtı minvâl-i muharrer üzere olduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 25 Z sene 1222.

## 165 [21a-3] 1223 senesi cizye bohçasının Perşembe günü ikindiden sonra açılması

*Cizye küşâdı*

Ma'rûz

İşbu sene-i cedîde-i mübâreke bin iki yüz yirmi üç senesi Muharremi'l-harâmı gurresi tekmîl-i selâsîn ile yevmü'l-ahad i'tibâr olunup Âsitâne-i sa'âdet Cizyedârı Mahmud Nedim bendelerinin Bâb-ı âlîye takdîm eylediği arzuhâli bâlâsına istid'â olunduğu üzere "Perşembe günü ba'de'l-asr küşâdını ruhsat i'tâsıyla tanzîm eyleyesiz" deyü bu dâ'îlerine hitâben sâdır olan fermân-ı âlî-şâna imtisâlen işbu târih-i i'lâm günü ba'de'l-asr cizye bohçasının mîrî mühürlerine ba'de'n-nazar fek ve küşâd olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 28 Z sene 1222.

## 166 [21a-4] Çeşme kasabasında İbrahim Ağa Camii ile Mustafa Memiş Ağa'ların camileri vakfından çarşı içindeki kasap dükkânlarının deniz kenarına taşınması

*Çeşme kasabasında kasab nizâʿı*

Maʿrûz

"Arzuhâl bâlâsında derkenâr ve iʿlâm[a] nazar, husûs-ı merkūmun keyfiyet-i muktezâsını iʿlâm eyleyesiz" deyü bu dâʿîlerine [hitâben] sâdır olan emr-i âlîlerine imtisâlen nazar olundukda cezîre-i Sakız kazâsına muzâfe Çeşme nâm kasabada bundan akdem ashâb-ı hayrâtdan merhûm İbrahim Ağa binâ ve ihyâ eylediği câmiʿ-i şerîf ve Mustafa ve Memiş'in bundan akdemce binâ ve inşâ eyledikleri câmiʿ-i şerîf câmiʿateyn-i mezkûreteyn musakkafâtından dört bâb kasab dükkânları kasaba-i mezbûre çarşısı derûnunda olmağla dekâkin-i merkūmede zebh olunan hayvanâtın taʿaffünü sebebiyle râyiha-i kerîhesinden ahâli-i kasaba-i mezbûre müteʾezzî olduklarından başka tâife-i nisvânın lahm iştirâ için de usret çekeceklerinden mâʿadâ dekâkin-i mezkûre müşrif-i [harâb] ve mâil-i türâb olmağla mezbûr İbrahim Ağa Vakfı'nda dahi taʿmîr ve termîmine vefâ edecek nemâsı habbe-i vâhide olmamağın mezbûrân Mustafa ve Memiş kendi mâllarından bir kimesnenin mülkü olmayan leb-i deryâda müceddeden dört bâb kasab dükkânları binâ ve inşâ edip kasaba-i merkūmede çarşı derûnunda harâb dekâkin-i mezbûreyi müceddeden binâ eyledikleri dört bâb kasab dekâkinine bi-tarîki'l-istibdâl tebdîl ve nakl ve dekâkin-i mezkûrenin iki bâbını merkūm İbrahim Ağa câmiʿine ve iki bâbını kendileri binâ ve ihyâ eyledikleri câmiʿe îrâd-ı vakıf kayd ve taʿyîn eylediklerinde husûs-ı merkūmeye ecânibden bir kimesne müdâhale etmek iktizâ etmez iken âhar baʿzı kimesne aʿzâr-ı vâhiye îrâd ile vakfeyn-i merkūmeyne hilâf-ı şerʿ-i şerîf ve mugāyir-i münîf taʿdîlleriyle vakfeyn-i merkūmeynin îrâdına kesr ve noksân terettüb edeceği kasaba-i merkūme ahâlisine, derûn-ı kasabada olan dekâkinde zebh olunan hayvanâtın taʿaffünü sebebiyle râyıha-i kerîhesinden müteʾezzî ve emrâz-ı muhtelife hudûsu derkâr ve vakfeyn-i merkūmeyne zararı olacağı kuyûdât ve iʿlâmdan müstebân olmağla husûs-ı merkūma baʿzı kesânın mümânaʿatı defʿ ve menʿ buyurulmak bâbında istihkâmen emr-i âlîleri sudûru iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine iʿlâm olundu.

Fî-gurreti M sene 1223.

## 167 [21a-5] İstanbul'a getirilen yağlar hakkında kapan nizamnamesine uygun hareket olunması

*Revgan mâddesi*

Maʿrûz

"Bu makūle zehâirin celbi muktezâ-yı vakt ü hâle nazaran lâzımeden olmağla istidʿâya nazar ve nizâma dahi halel târî olmayacak dereceleri mütâlaʿa birle iʿlâm eyleyesiz" deyü bu dâʿîlerine hitâben şeref-bahş-ı sudûr eden fermân-ı cihân-mutâʿlarına imtisâlen istidʿâya baʿde'n-nazar taşradan Âsitâne-i aliyye'ye zehâir celbinde izin ve ruhsat verilmek lâzıme-i halden olup lâkin revgan-ı mezkûr Âsitâne-i saʿâdete vürûdunda kapanlar nizâmına tatbîkan bi'l-cümle tüccârın dahi celb eyledikleri revganlarına şurût ve nizâmları üzere ne vechile muʿâmele olunur ise sâhib-i arzuhâl kullarına dahi ol-vechile muʿâmele olunup hilâfına dâir gerek kapan tüccârı ve gerek sâir kimesneler tarafından müdâhale olunmayıp ol-vechile revgan-ı mezkûr Âsitâne-i aliyyeye celb olunması için bâlâ-yı iʿlâma fermân-ı âlîleri sudûru iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine iʿlâm olundu.]

Fî-gurreti M sene 1223.

## 168 [21b-1] Yağcı esnafından Hacı Ömer Ağa'nın Galata'da Yağkapanı'ndaki mahzen gediği hissesini Kırımlı Molla Ebubekir'e satması

*Galata Yağkapanı'nda kârgîr mahzen gediği*

Maʿrûz

Mahrûse-i Galata'da Yağcı esnafından el-Hâc Ömer Ağa b. Süleyman meclis-i şerʿ-i münîrde şerîki es-Seyyid Hafız Ahmed Efendi hâzır olduğu hâlde işbu hâmilü's-sifr esnâf-ı mezkûreden Kırımî Molla Ebûbekir b. Hasan muvâcehesinde ikrâr-ı tam ve takrîr-i kelâm edip mahrûse-i mezbûrede Galata Yağkapanı'nda kâin bir tarafdan es-Seyyid Mehmed Kadri mahzeni ve bir tarafdan nerdubân ve bir tarafdan tarîk-i âm ile mahdûd bir bâb kârgîr mahzen derûnunda vâkiʿ âlât-ı lâzıme-i maʿlûme yüz yirmi sehm iʿtibârıyla altmış sehmi hâzır-ı mezbûrun ve altmış sehmi akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin bu sûretle benim yedimde mülk ve hakkım olup ben âlât-ı lâzıme-i maʿlûmenin ber-vech-i âtî beyʿ murâd eylediğimde tüccâr malını muhâfaza için Âsitâne-i aliyyede ve Bilâd-ı selâse'de ve tevâbiʿinde bi'l-cümle gediklerinin beyʿ ü şirâ ve hibe ve îcâr ve istîcâr ve istihbâr hüccetleri İstanbul Mahkemesi'nden gayrı mehâkimde tahrîr ve takrîr olunmak bâ-emr-i âlî memnûʿ olduğu şurût-ı müstahsene-i merʿiyeden olduğuna binâen mahrûse-i mezbûrede Yağkapanı Nâzırı es-Seyyid el-Hâc Ali Ağa ve Kırımî Osman Ağa ve mahzenî Abdurrahman Ağa ve Ketânî Hasan Ağa ve sâirleri maʿrifetleriyle zikri mesbûk altmış sehm hisse-i şâyıʿamı tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şurût-ı müfsideden ârî beyʿ-i katʿî ve safka-i vâhide ile bin beş yüz guruşa merkūm Molla Ebûbekir'e beyʿ ve temlik ve vech-i lâyıkı üzere teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr bin beş yüz guruşu müşteri-yi mezbûr bana defʿ ü teslîm ben

dahi yedinden tamamen ahz ü kabz eyledim. Fîmâ-ba'd sâlifü'z-zikr gedik ta'bîr olunur bir kantar, bir terâzî ma'a derâhim ve bir akçe tahtası ve bir pîş-tahta ve bir minder âlât-ı lâzıme-i ma'lûmenin i'tibâr-ı merkūm üzere altmış sehm hisse-i şâyi'ası merkūm Molla Bekir'in mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sırfı olup ancak altmış sehm hisse-i şâyi'asında benim aslâ ve kat'a alâka ve medhalim kalmamağla mebî'-i mezkûrun tağrîr ve gabnine müte'allika âmme-i de'âvîden tarafeynden her birimiz âharın zimmetini ibrâ ve iskāt ve her birimiz ber-vech-i muharrer âharın ibrâsını ba'de'l-kabûl gedik-i mezbûrun nısfı hâzır-ı mezbûr es-Seyyid Hafız Ahmed Efendi üzerinde ibkā ve nısf-ı âharı müşteri-yi mezkûr Molla Ebûbekir'in ismine tasrîh ile kalemine kayd ve yedine sûret i'tâsını bi'l-cümle istirhâm eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 5 min-Zilhicceti'ş-şerîfe sene 1222.

## 169 [21b-2] Alacamescid'de Mustafa Ağa'nın tasarrufunda olan ve yıkılmaya yüz tutmuş menzil duvarının yıkılarak yeniden inşa olunması

*Alacamescid'de kârgîr menzil keşfi*

Ma'rûz

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen kıbel-i şer'den mürsel keşif nâibimiz ve Habbâzzâde Mahmud Efendi ve bi'l-ma'iye rü'yete memûr Haremeyn-i şerîfeyn müfettişi müderrisîn-i kirâmdan fazîletlü Mehmed Fikri Efendi tarafından mürsel Kâtib es-Seyyid Mehmed Nureddin hâssa mi'mârı hulefâsından Ali Rıza Bey ve es-Seyyid Salih Halîfeler ile İstanbul'da Alacamescid civârında Çakırağa mahallesi'nde vâki' nezâret-i dâ'îlerinde âsûde Şükrullah Efendi ve Dârü's-sa'âdeti'ş-şerîfe Ağası nezâretlerinde âsûde Haremeyn-i şerîfeyn Evkāfı'yla mahlût Hasan Paşa kerîmesi menzili demekle ma'rûf kârgîr menzil bahçesine varıp cerîdede mazbûtü'l-esâmî Müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i kavîm eylediklerinde zikr olunan Şükrullah Efendi Vakfı'nın kāimmakām-ı mütevellîsi Muhzırlar Kethudâsı Ahmed Ağa tarafından mürsel vekîli Çukadâr Hüseyin Ağa ve Haremeyn-i şerîfeyn mütevellîsi Kâtib-i Dârüssa'âde Hafız Mustafa Efendi tarafından mürsel vekîli Teberdâr el-Hâc Memiş Ağa hâzır oldukları hâlde ashâb-ı arzuhâl mahalle-i mezbûre ahâlsinden Şeyh Mehmed Sadık Efendi ve Za'îm Mehmed Ağa ve Hüseyin Ağa ve Mustafa Ağa ve Mehmed Ağa ve Selim Ağa ve el-Hâc Mehmed Ağa nâm kimesneler meclis-i ma'kūd-ı mezkûrda derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism menzil-i mezkûra mutasarrıf olan Mustafa Ağa b. Ahmed mahzarında mezbûr Mustafa Ağa'nın bi'l-icâreteyn mutasarrıf olduğu menzilin bahçesinin Âişe Hanım'ın menzili tarafında vâki' taş duvarın bâlâsından kadden üç zirâ' ve tûlen dört zirâ' terbî'an on iki zirâ' mahâlli ile yine vakf-ı mezbûrdan mezbûr Za'îm Mehmed Ağa'nın menzili ittisâlinden tarîk-i

âmda kâin mezbûrun mesdûd kapı üzerine kadar mahâlli inhidâma meyil edip münşak olmağla muhâtarası olduğu mütehakkık olup münhedim olacağı zâhir olmağla mezbûr Za'îm Mehmed Ağa'nın menzilini tahrîb ve tarîk-i âmdan mürûr ve ubûr eden kimesneler dahi nice hasâret olacağı zâhir ve âşikâr olmağla duvar ba'de'l-keşf ve'l-mu'âyene tecdîd ve ta'mîr olunmak matlûbumuzdur deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-keşf ve'l-mu'âyene, mezbûrûn ile meclis-i şer'a gelip muvâcehelerinde ba'de'l-inhâ mi'mârân-ı mezbûrânın misâhaları üzere kadden on bir zirâ' ve on altı parmak kaddinde taş duvarın üzerinde yedi zirâ' on altı parmak kaddinde mahâlli hedm ve tûlen on bir buçuk zirâ' ve arzan vasatından bir zirâ' altı parmak olmak üzere binâ ve inşâ olunmak iktizâ eylediğini mi'mârân-ı mezbûrân haber vermeleriyle mûcebince mezbûr Mustafa Ağa duvar-ı mezkûru ber-minvâl-i muharrer tecdîd ve ta'mîre ta'ahhüd eyledim dedikde ahâli-i mezbûrûn dahi tasdîk ve bu vechile kat'-ı nizâ' eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 26 Zilhicceti'ş-şerîfe sene 1222.

## 170 [21b-3] İstanbul'da Dervişali mahallesi halkından İmam Hafız Osman ve sairlerinin, mahalle sakinlerinden Seyyid Mehmed Efendi ve eşi Nefise Hatun'un mahalleden çıkarılmasını taleb ettikleri

*Mahalleden ihrâc*

Ma'rûz

Âsitâne-i aliyye mahallâtından Derviş Ali mahallesi ahâlilerinden mahalle-i mezbûre İmâmı Hafız Osman Efendi ve eşrâf-ı kuzâtdan el-Hâc Mehmed Hamid Efendi ve eşrâf-ı kuzâtdan Mehmed Efendi ve Hâcegân-ı Dîvân-ı hümâyûn'dan Şâkir Mustafa Efendi ve kuzâtdan es-Seyyid Numan Efendi ve es-Seyyid Mehmed Salih Efendi ve es-Seyyid Abdurrahman ve es-Seyyid Ahmed Ağa ve Mehmed Hidayetullah Ağa ve Mehmed Odabaşı ve Hasan Ağa ve Hüseyin Ağa ve Musa Beşe ve Mehmed Tâhir Beşe ve Mustafa Beşe ve nisvândan Şerife Fatıma Hatun ve Rahime Hatun ve Zeliha Hatun ve Şerife Zübeyde Hatun ve Hadice Hatun ve diğer Şerife Fatıma Hatun ve diğer Fatıma Hatun ve Şerife Emine Hatun ve Zahide Hatun ve Rukiye Hatun ve sâir mazbûtü'l-esâmîler meclis-i şer'-i münîrde es-Seyyid Mehmed Efendi b. el-Hâc Ahmed muvâcehesinde ve gāibetü ani'l-meclis zevcesi Nefise Hatun bt. el-Hâc Ebûbekir nâm kimesneler mahallemiz sâkinlerinden olup mezbûrân ahâli-i mahallenin her birilerimize ta'zîri mûcib envâ'-ı şütûm-ı galîza ile şetm, leyl ü nehâr herbirlerinin itâle-i lisânlarından ve şütûm-ı galîzalarından bî-huzûr olmamızla mezbûr Mehmed Efendi zevcesiyle mahallemizden hurûc ve mahâll-i âhara nakleylemesi matlûbumuzdur deyü her birileri iştikâ ve hurûcunu iltimâs eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm.

Fî-selhi Zilhicceti'ş-şerîfe sene 1222.

## 171 [21b-4] Ali b. Mehmed ile Çiftçi Sarı Hüseyin arasındaki alacak davası

*Çubuk semeni mâddesi mazbatadan ihrâç,*

Ma'rûz

İstanbul'da Nuruosmanî kurbünde Vezir Hanı'nda sâkin çubuk tüccârından derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism el-Hâc Ali b. el-Hâc Mehmed nâm kimesne meclis-i şer'-i münîrde Çiftçi tâifesinden Sarı Hüseyin b. Veliyüddin nâm Kıbtî muvâcehesinde benim mezbûr Hüseyin zimmetinde bundan akdem yedimden ve malımdan iştirâ ve kabz eylediği aded ve fiyâtı beynimizde ma'lûm çubuk semeninden bâ-i'lâm-ı şer'î mahkûmün-bih bin altı yüz dokuz guruş alacak hakkımın yedi yüz kırk altı guruşunu mezbûr Hüseyin'e bundan akdem nehâren i'mâl etdirdiğim ma'lûmü'l-aded çubukların ücretinden zimmetimde deynim olan yedi yüz kırk altı guruşa takasen fürû-nihâde ve tenzîl olunup bâkīsi olan sekiz yüz altmış üç guruşu mezbûr Hüseyin'den taleb ederim deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-istintâk merkūm Hüseyin cevâbında husûs-ı mezkûru ber-vech-i muharrer ikrâr, lâkin ben müdde'î-i mezbûra ba'de'l-mağrib sâ'at sekize kadar beş guruş ücret tesmiyesiyle yüz seksen geçe çubuk i'mâl etmemle müddet-i mezkûrede ecr-i müsemmâmdan müctemi' olan dokuz yüz guruşun sekiz yüz altmış üç guruşu deyn-i mezkûruma takas [**22a**] ve mahsûb olunup ziyâde olan otuz yedi guruşu dahi taleb ederim deyü sûret-i def'de eylediği da'vâsı beyâna havâle olunup lâkin tarafeyn bir dahi meclis-i şer'a gelmemeleriyle henüz da'vâlarına faysal verilmediği vekāyi' kâtibimiz cerîdesinde mazbût olmağın imtisâlen li-'l-emri'l-âlî sûret-i zabtı ihrâc ve İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 2 min-Muharrem sene 1223.

## 172 [22a-1] Ordu-yı hümayun için gerekli olan çadır fırınların tertib ve tedarik edilerek orduya gönderilmeleri

*Ordu-yı hümâyûna fırın tertîbi*

Ma'rûz

İşbu hengâm-ı nusret-irtisâmda ihrâc irâde buyurulan ordu-yı hümâyûn-ı zafer makrûn [müre]ttebâtından olan habbâzân hıyâmının cânib-i mîrîden her bir haymeye i'tâsı mu'tâd olan dokuz yüz guruş i'tâsıyla doksan fırın i'tibârıyla otuz aded hıyâmın bir kadem akdem kadîmî üzere tanzîm ve ihrâcı bâbında bu dâ'îlerine izzetlü Seymanbaşı Ağa kullarına hitâben bâlâsı tuğrâ-yı garrâ ile müveşşah şeref-bahş-ı sudûr olan fermân-ı âlî-şâna imtisâlen kapan nâibi müderrisîn-i kirâmdan fazîletlü Osman Kâmil Efendi hâzır olduğu hâlde ekmekçiler kethudâsı ve bi'l-cümle habbâzânın nizâm ustaları ve müsinn ü ihtiyâr söz sâhibleri meclis-i şer'a getirilip müfâd-ı fermân-ı âlî lede'l-kırâe herbirlerine ifâde ve tefhîm olundukda

her birileri merâsim-i mutâva'atı yerine getirip can ve baş ile Ermeni tâifesinden usta ve neferât bulunup tertîb ederiz deyü ta'ahhüd etdiklerinden sonra def'a-i sânîde meclis-i şer'de bi'l-cümle nizâm ustaları hâzır oldukları hâlde üç hayme ile sene-i sâbıkāda ekmekçibaşı olan mersûm usta Vartan v. Sahak zimmî kemâkân ekmekçibaşı nasb ü ta'yîn ve bir hayme ile Haçador v. Kalos ve şerîki Haçik v. Bogos zimmîler usta ve İsmail Ağa ve ekmekçibaşı-yı mersûm Vartan zimmî kefîl alınıp ve bir hayme ile Simaven v. Haçador ve şerîki Avanes v. Adam zimmîler usta ve Vartan ve Mendik zimmîler kefîl alınıp ve bir hayme ile Yuvan v. Todori ve Vasil v. Nikigos zimmîler usta ve Melkon ve Avanes zimmîler kefîl alınıp ve bir hayme ile Mikâil v. Arakil ve şerîki Arakil v. Lorik zimmîler usta ve Kormos ve Bogos zimmîler kefîl alınıp ve bir hayme ile Yuvan v. Azağdan ve şerîki Yanko v. Marko zimmîler usta ve Çukurçeşmeli Ömer Ağa ve Adem Beşe kefîl alınıp ve bir hayme ile Vican v. Yanço ve şerîki Petro v. Yuvan zimmîler usta ve Dörtyolağızlı Ömer Ağa ve Usta Ağya zimmî kefîl alınıp ve bir hayme ile Danyal v. Arotin ve şerîki Avanes v. Morsis zimmîler usta ve Derviş Ağa ve Bedirzâde İsmail Ağa kefîl olunup ve bir hayme ile Goro v. Sidenko ve şerîki Yani v. Vilyo zimmîler usta ve Alemdar Ali Ağa ve Hacı Hasan Ağa kefîl alınıp ve bir hayme ile Yuvan v. Miso ve şerîki karındaşı Panço v. mersûm Miso zimmîler usta ve Alacahamamlı İsmail Ağa ve Nazım Ağa kefîl alınıp ve bir hayme ile Franço v. Vab ve şerîki Yanko v. Tranço zimmîler usta ve Ayasofyalı Kadri Ağa ve Nazım Ağa kefîl alınıp ve bir hayme ile Davit v. Artin ve şerîki Babik v. Davit zimmîler Usta ve Rakis ve Vartan zimmîler kefîl alınıp ve bir hayme ile Mardıros v. Agob ve şerîki Mıgırdıç v. Haçik zimmîler usta ve Kazi Yoran ile usta Ohan zimmî kefîl alınıp ve bir hayme ile Vasil v. Yuvan ve şerîki İstanko v. Manko zimmîler usta ve Ömer Ağa ve Avadik Usta kefîl alınıp ve bir hayme ile Artin v. Avanes ve şerîki Bogos v. Kirkor zimmîler usta ve Vâlideli İsmail Ağa ve Usta Ohan zimmî kefîl alınıp ve bir hayme ile Serkiz v. Avadis ve şerîki Margos v. Toros zimmîler Usta ve Manik ve Vartan zimmîler kefîl alınıp ve bir hayme ile Arakil v. Marik ve şerîki Mikâil v. Arakil zimmîler usta ve Kolos ve Bogos zimmîler kefîl alınıp ve bir hayme ile Arakil v. Kirkor ve şerîki Bogos v. Simyon zimmîler Usta ve kethudâ-yı mezbûr Mustafa Ağa ve Manik zimmî kefîl alınıp ve bir hayme ile Manas v. Artin ve şerîki Hanparsum v. Margos zimmîler usta ve Magdisi Bogos ve Kirkor zimmîler kefîl alınıp ve bir hayme ile Piyo v. Milos ve şerîki Karaca v. Vato zimmîler Usta ve Uncular kethudâsı es-Seyyid Mustafa Ağa ve Yeniçeşmeli Ömer kefîl alınıp ve bir hayme ile Arakil v. Mardıros ve şerîki Avanes v. Arakil zimmîler usta ve Kosta ve Ziron zimmîler kefîl alınıp ve bir hayme ile Agob v. Avanes ve şerîki Koz v. Serkiz zimmîler usta ve Kastan v. Haçador zimmîler kefîl alınıp ve bir hayme ile Riksad v. Bedros ve şerîki Agob v. Kiragos zimmîler usta ve Cican ve Yaşar zimmîler kefîl alınıp ve bir hayme ile Manas v. Babik ve şerîki Mardıros v. Simaven zimmîler Usta ve İsmail Ağa ve

Morsis zimmî kefil alınıp ve bir hayme ile Rado v. Nikos ve şerîki Mano v. Kolo zimmîler Usta ve Mehmed Ağa Câmi'li Derviş Ağa ve Salih Ağa kefîl alınıp ve bir hayme ile Karabüber v. Kirkor ve şerîki Agob v. Ohannes zimmîler usta ve Karabet ve Ağya zimmîler kefîl alınıp ve bir hayme ile Mikâil v. Arakil ve şerîki Yoseb v. Kirkor zimmîler usta ve Kalos ve Arakil zimmîler kefîl alınıp ve bir hayme ile Markar v. Bogos ve şerîki Minas v. Mardıros zimmîler usta ve Babacan ve Nikigos zimmîler kefîl alınıp tertîb ve tanzîm ve bu vechile küfelâya rabt olunup eğer içlerinden biri firâr veyâhûd hilâf-ı rızâ hareket eder ise Âsitâne'de olan küfelâsı cümle ma'rifetiyle ahz ve tedîbât-ı lâyıkası icrâsına cümlesi râzılarız deyü ta'ahhüd ve küfelâsına bi'l-cümle nizâm ustaları olan Vâlideli İsmail Ağa ve Bedirzâde İsmail Ağa ve Nazım Ağa ve Çukurçeşmeli Ömer Ağa ve Azablarlı Alemdar Ali Ağa ve Dikilitaşlı Fazlı Ağa nâm kimesneler ile Hasekili Haçok ve Burunsuzoğlu Agob ve Mandik ve Üsküdarlı Bogos ve Beşiktaşlı Ağya ve Babacan nâm altı nefer Müslim ve altı nefer zimmîler dahi tekeffül etmeleriyle vech-i meşrûh üzere bâ-fermân-ı âlî otuz aded hıyâmın doksan fırın i'tibârıyla cânib-i mîrîden beher haymeye mu'tâd olan dokuzar yüz guruş ahz birle beynlerinde iktisâm edip hıyâmlarını tanzîm ve ordu-yı hümâyûn'a azîmete cümlesi müte'ahhid olup lâkin mebâliğ-i mezkûreyi cânib-i mîrîden kabz eylediklerinde kabzlarını müş'ir hüccet-i şer'iye i'tâsı iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 2 min-Muharrem sene 1223.

## 173 [22a-2] Arpacı esnafının bakkal esnafı aleyhindeki yamaklık ve yardım taleplerinin kanunsuz olduğu

*Arpacılar ile bakkālânın münâza'ası*

Ma'rûz

Ashâb-ı arzuhâl Âsitâne-i aliyye'de vâki' arpacı esnâfının kethudâları Süleyman Ağa ve Yiğitbaşıları Mehmed Usta ve es-Seyyid Himmet Usta ve Yazıcı Ali Usta ve Süleyman Usta ve sâbık yiğitbaşı Hasan Usta ve Hasan Alemdar ve Uzun Hasan ve Mehmed Usta ve Seyyid Mustafa Usta ve diğer Süleyman Usta ve İbrahim Usta ve Mehmed Usta ve Mahmud Ağa ve Yusuf Usta ve Musa Usta meclis-i şer'-i münîrde derûn-ı arzuhâlde isimleri mezkûr bakkālân pazarbaşısı Süleyman Ağa ve Bölükbaşı es-Seyyid Ahmed ve es-Seyyid Osman usta nâm kimesneler ile re'âyâ nizâm ustalarından kābız-ı mâl Yorgi ve Çakıroğlu Yorgi ve Dimitri ve Terfinos ve diğer Yorgi ve sâir bi'l-cümle bakkālân esnâfı muvâcehelerinde esnâf-ı merkūmûn dükkânlarında ve ba'zan salaşlarında ve müstecir oldukları han derûnlarında bârgir için **[22b]** ibâdullâha şa'îr bey' ve ol-vechile intifâ' etmeleriyle işbu yedimizde olan atik hüccete binâen esnâfımıza yamak ve mülhak olup bu sene-i mübârekede ordu-yı hümâyûn-ı nusret-makrûnda mevcûd arpacı haymeleri ustaları masrûfâtı için

bakkāl esnâfı merkūmûn kā'ide-i kadîme üzere yamaklık nâmıyla esnâfımıza imdâd ve i'ânetleri matlûbumuzdur dediklerinde gıbbe'l-istintâk bakkāl esnâfı merkūmûn cevâblarında arpacı esnâfı müdde'iyûn-ı merkūmûn bundan akdem Mısr-ı Kāhire ordu-yı hümâyûnu hengâmında bin iki yüz on dört senesi Şa'bân-ı mu'azzamı'nın yedinci günü İstanbul kādısı olup bâ-pâye-i sadr-ı Anadolu fazîletlü semâhatlü es-Seyyid Mehmed Nureddin Efendi huzûrunda bizden husûs-ı mezkûru mutâlebe, biz dahi mâ-tekaddümden beri bakkāl tâifesi müstakıl esnâf olup her dürlü metâ' bey' edegelip ve arpacı esnâfına mülhak ve yamak olmayıp bu ana gelince yamaklık nâmıyla i'ânetlerimiz dahi mesbûk olmadığından mâ'adâ işbu yedimizde olan teşrîfâtdan muhrec derkenâr nâtık olduğu üzere bakkāl esnâfının arpacı esnâfına mülhak ve yamak kaydı olmayıp esfâr-ı sâbıkālarda dahi imdâd ve i'ânetlerimizin kaydı bulunmayıp lâkin arpacı esnâfı müdde'ûn-ı merkūmûn mücerred sizler bakkāl esnâfı olup şa'îr bey' etmenizle bize mülhak ve yamak olmuş olursunuz. Elbetde esnâfımıza yamak verin deyü bilâ-fermân-ı âlî eyledikleri iddi'âları iltifâta şâyân <<eylediklerinde>> yedlerinde olan hüccet-i mezkûre tenfîz olmamağla arpacı esnâfı müdde'ûn-ı merkūmûn husûs-ı mezkûr için bî-vech mu'ârazadan men' olunmuş idi deyü min-külli'l-vücûh takrîrlerine mutâbık ve kādı-yı mûmâ-ileyhin hâtemini hâvî bir kıt'a i'lâm ve derkenârın mazmûnunu arpacı esnâfı müdde'iyûn-ı mezbûrûn ikrâr ve tasdîk etmeleriyle ol-vechile müdde'iyûn-ı mezbûrûn husûs-ı merkūm için bakkāl esnâfı mezbûrûna tekrar bî-vech mu'ârazadan men' olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 3 min-Muharrem sene 1123.

## 174 [22b-1] Kömürcü Seyyid Mehmed Beşe'ye olan borcunu ödemesi hususunda İsmail Ağa'ya tenbihte bulunulması

*1500 guruş hüküm.*

Ma'rûz

Sâhib-i arzuhâl Kömürcü es-Seyyid Mehmed Beşe b. Ahmed nâm kimesne meclis-i şer'-i münîrde Hâssa Hasekilerinden derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism İsmail Ağa b. Halil nâm kimesne muvâcehesinde benim mezbûr İsmail Ağa zimmetinde bundan akdem yedimden ve malımdan iştirâ ve kabz eylediği vezn ve fiyâtı beynimizde ma'lûm kömür semeninden iki bin guruşdan bâkī bin beş yüz guruş alacak hakkım olmağla meblağ-ı bâkī-i merkūmu mezbûr İsmail Ağa'dan hâlâ taleb ederim deyü da'vâ, ol dahi ber-vech-i muharrer ikrâr ü i'tirâf etmeğin alâ-mûcebi i'tirâfihî meblağ-ı bâkī-i merkūm bin beş yüz guruşun müdde'î-i mezbûr es-Seyyid Mehmed Beşe'ye edâ ve teslîmiyle merkūm İsmail Ağa ilzâm olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 28 min-Zilhicce sene 1222.

## 175 [22b-2] Üsküdar nalbant esnafının ordu-yı hümayuna verecekleri paraya arabacı esnafının yamaklık adıyla yardımda bulunmaları

*Na'lbandân ile arabacıların ta'ahhüdleri*

Ma'rûz

Ashâb-ı arzuhâl medîne-i Üsküdar'da vâki' na'lbandân esnâfının kethudâsı Mehmed Ağa ve ihtiyârlarından Ahmed Usta ve Mehmed Usta ve Ömer Usta ve es-Seyyid Mustafa Usta ve diğer Ahmed Usta ve sâirleri meclis-i şer'-i münîrde arzuhâlde mezkûr medîne-i mezbûre arabacıları kethudâsı ve yiğitbaşı ve ihtiyârları mazbûtü'l-esâmî kimesneler muvâcehelerinde işbu yedimizde olup bin iki yüz on dört senesi Şa'bânının on birinci günü târihiyle müverrah ve ol târihde İstanbul kādısı olup hâlâ bâ-pâye-i Sadr-ı Anadolu fazîletlü semâhatlü es-Seyyid Mehmed Nureddin Efendi hazretlerinin hâtemini hâvî bir kıt'a i'lâm ve teşrîfâtdan muhrec derkenâr mantûklarınca Âsitâne-i aliyye na'lbandânına arabacıları ilhâk ve yamak olmalarıyla imdâdiyelerini eğerçi edâ eylemeyip ve Üsküdar na'lbandları dahi bi-emr-i âlî Âsitâne-i aliyye na'lbandlarına imdâd ve i'ânet eylediklerinden Üsküdar arabacıları dahi Âsitâne misillü medîne-i mezbûre na'lbandânına bir mikdâr mebâliğ imdâd ve i'âne etmelerini mutâlebe eylediğimizde onlar dahi rızâlarıyla medîne-i mezbûre na'lbandânına yetmiş beş guruş verip ol-vechile yamak ve mülhak olmuşlar idi. Lâkin arabacı esnâfı merkūmûn sene-i sâbıkā ve işbu sene-i mübârekede yamaklık nâmıyla kat'a nesne vermediklerinden mâ'adâ el-hâletü hâzihî Ordu-yı hümâyûn mesârifi esfâr-ı sâbıkādan ezyed olmağla bir mikdâr mebâliğ dahi zamla seneteyn-i mezkûreteynin yamaklıklarını edâ eylesinler deyü mütâlebeye tasaddî eylediklerinde medîne-i mezbûre arabacıları kethudâsı dahi seksen guruşdan iki senelik yüz altmış guruş rızâlarıyla medîne-i mezbûre na'lbandânı esnâfı müdde'iyûn-ı merkūmûna edâ ve teslîme müte'ahhid olup bu vechile kat'-ı nizâ' eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 25 min-Zilhicceti'ş-şerîfe sene 1222.

## 176 [22b-3] Tanaş v. Aleksan'ın Ağya v. Markar aleyhindeki alacak davasının reddedilmesi

*1500 guruş men'*

Ma'rûz

Arzuhâl eden uncu tâifesinden Tanaş v. Aleksan nâm zimmî meclis-i şer'-i hatîrde sâbıkā şerîki derûn-ı arzuhâlde mersûmü'l-ism Ağya v. Markar nâm zimmî muvâcehesinde ben bundan akdem mersûm Ağya zimmî ile fâide, hâsıla beynimizde beraber olmak üzere unculuk ticâretinden bir müddet şerîkler olup

ba‘dehû fesh-i akd-i şirket birle hesâbımızı sahîhan rü’yet eylediğimizde re’s-i mâl ve fâideden her birimiz hisse-i ma‘lûmemizi âhar yedinden ahz ü kabz edip ancak ben mersûm Ağya zimmîye şirketimiz esnâsında malımdan bin beş yüz guruş ikrâz ve teslîm, ol dahi iktirâz ve kabz eyledikden sonra meblağ-ı merkūmu mersûm Ağya zimmîden kabza gāib ani’l-meclis Kömürcü Veliyüddin Ağa nâm kimesneyi tarafımdan tevkîl etmiş idim. Lâkin mersûm Ağya zimmî meblağ-ı merkūmu vekîlim gāib-i mezbûra ver[mey]ip hâlâ zimmetinde kalmağla meblağ-ı merkūm bin beş yüz guruşu merkūm Ağya zimmîden taleb ederim deyü ba‘de’d-da‘vâ ve’l-inkâr müdde‘î-i mesfûr ber-vech-i muharrer müdde‘âsına ikāmet-i beyyine edemeyip bi’t-taleb mersûm Ağya zimmî bi’l-muvâcehe vech-i şer‘î üzere tahlîf olunmağın mûcebince müdde‘î-i mersûm Tanaş zimmî da‘vâ-yı mezkûresiyle mesfûr Ağya zimmîye bî-vech-i şer‘î mu‘ârazadan men‘ olunduğu İstanbul Mahkemesi’nden huzûr-ı âlîlerine i‘lâm olundu.

Fî 26 min-Zilhicceti’ş-şerîfe sene 1222.

## 177 [22b-4] Borcunu ödemesi hususunda Hüseyin Ağa’ya tenbihte bulunulması

*210 guruş hüküm*

Ma‘rûz

Mahrûse-i Galata’da mütemekkin Gabril v. Sahak nâm zimmî meclis-i şer‘-i hatîrde Hüseyin Ağa b. Mehmed nâm kimesne muvâcehesinde mezbûr Hüseyin Ağa zimmetinde bundan akdem yedimden ve malımdan iştirâ ve kabz eylediği aded ve fiyâtı beynimizde ma‘lûm havlu ve peştemâl semenlerinden iki yüz on guruş alacak hakkım olmağla meblağ-ı merkūmu mezbûr Hüseyin Ağa’dan taleb ederim deyü da‘vâ ol dahi ber-vech-i muharrer ikrâr ü i‘tirâf etmeğin alâ-mûcebi i‘tirâfihî meblağ-ı merkūm iki yüz on guruşun müdde‘î-i mesfûr Gabril zimmîye edâsıyla mezbûr Hüseyin Ağa ilzâm olunduğu İstanbul Mahkemesi’nden huzûr-ı âlîlerine i‘lâm olundu.

Fî 5 min-Zilhicceti’ş-şerîfe sene 1222.

## 178 [22b-5] Vefat eden Anton v. Zaharyo’nun kızı Zoye’nin Yorgi v. Dimo aleyhindeki alacak davasının reddedilmesi

*Kocamustafapaşa’da bakkāl*

Ma‘rûz

Bundan akdem hâlik olan Anton v. Zaharyo nâm zimmînin sulbiye kebîre kızı sâhibe-i arzuhâl şahsı mu‘arrefe Zoyi nâm Nasrâniye meclis-i şer‘-i münîrde

kapamacı tâifesinden Yorgi v. Dimo nâm zimmî muvâcehesinde İstanbul'da Kocamustafapaşa kurbünde vâki‘ el-Hâc Ali Ağa dükkânı demekle ma‘rûf bir bâb bakkāl dükkânı derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf gedik ta‘bîr olunur âlât-ı lâzıme-i ma‘lûmenin yüz yirmi sehm i‘tibârıyla doksan sehmi âharın ve otuz sehm-i şâyi‘i babam hâlik-i mesfûrdan **[23a]** mevrûs benim yedimde mülküm iken mersûm Yorgi zimmî tarafımdan vekâleten dükkân-ı mezkûr derûnunda yedi seneden beri müstecir bulunanlardan benim için senevî doksan guruşdan sinîn-i mezkûrede altı yüz otuz guruş kabz edip bana vermemekle meblağ-ı merkūmu mersûm Yorgi zimmîden taleb ederim deyü ba‘de'd-da‘vâ ve'l-inkâr müdde‘iye-i mesfûre ber-vech-i muharrer müdde‘âsına ikāmet-i beyyine edemeyip bi't-taleb mersûm Yorgi zimmî bi'l-muvâcehe vech-i şer‘î üzere tahlîf olunmağın mûcebince müdde‘iye-i mesfûre Zoyi Nasrâniye da‘vâ-yı mezkûresiyle mersûm Yorgi zimmîye bilâ-beyyine mu‘ârazadan men‘ olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i‘lâm olundu.

Fî 14 Zilhicceti'ş-şerîfe sene 1222.

## 179 [23a-1] Şeyh Seyyid Mustafa Efendi'nin kira artırmak maksadıyla çilingir dükkânı kiracısı Nikigos v. Kabril'i dükkândan çıkaramayacağı

*Haseki Hamamı'nda çilingir dükkânına müte‘allik*

Ma‘rûz

Sâhib-i arzuhâl eş-Şeyh es-Seyyid Mustafa Efendi b. Ebîbekir nâm kimesne meclis-i şer‘-i münîrde İstanbul'da Ketenciler başı nâm mahâlde Haseki Hamamı ittisâlinde kâin Kasık Yağcı ta‘bîr olunur bir bâb çilingir dükkânında beher şehr yüz on para kirâ ile müstecir olan Nikigos v. Gabril nâm zimmî muvâcehesinde çilingir esnâfının kethudâsı es-Seyyid Yakub Ağa ve Yiğitbaşı Matos ve ihtiyârlarından Artin Usta ve Bedros Usta ve Mardıros Usta ve Serope Usta ve sâirleri hâzır oldukları hâlde mersûmûn müstecir olduğu dükkân bâ-temessük-i mütevellî benim taht-ı tasarrufumda ve dükkân-ı mezkûr bundan akdem bi-kazâillâhi te‘âlâ muhterik olup gediği mahv olduğuna binâen ben dükkân-ı mezkûru binâ ve tahammülü mertebe kirâ ile esnâf-ı âhara îcâr irâdesinde iken benim haber ve âgâhım olmaksızın mersûm Nikigos zimmî malından teberru‘an li'l-vakf meblağ sarfıyla fuzûlî binâ ve dükkân-ı mezkûrda müsteciren mütemekkin olup ve ben işbu târih-i i‘lâm-ı şehrî gāyetinde fesh-i akd-i icâre etmemle dükkân-ı mezkûru gāyet-i şehirden tahliye ve bana teslîme tenbîh olunmak murâdımdır deyü ba‘de'd-da‘vâ ve's-suâl mersûm Nikigos zimmî cevâbında benim müstecir olduğum dükkân-ı mezkûrun gediği mu‘teber ve mukayyed gediklerden olup hattâ işbu esnâf-ı hâzırûn-ı merkūmûnun yedlerinde olan bâlâsı tuğrâ-yı garrâ-yı

cihân-dârî ile müveşşah fermân-ı âlî-şânda mastûr ve musarrah olup ancak mülk sâhibleri gedik mâliki müstecirlerini kirâ artırmak dâ'iyesiyle ihrâçlarına tasaddî etmemek şurût-ı nizâm-ı mu'teberemizdendir deyü mazmûnu min-külli'l-vücûh takrîrine mutâbık esnâf-ı hâzırûn-ı merkūmûn ibrâz eyledikleri emr-i mezkûrun mazmûnunu müdde'î-i mezbûr eş-Şeyh es-Seyyid Mustafa Efendi bi-tamamihi tâyi'an ve kat'iyyen ikrâr ü i'tirâf etmeğin ber-mûceb-i emr-i âlî müstecir-i mersûm Nikigos zimmînin kirâ artırmak dâ'iyesiyle dükkân-ı mezkûrdan bî-vech ihrâcına ta'arruz etmemek iktizâ eylediği müdde'î-i mezbûre tefhîm olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 25 Zilhicceti'ş-şerîfe sene 1222.

## 180 [23a-2] Uncu esnafına miri ambarlarından verilen buğdayın cins ve fiyatı

*Fiyât*

Ma'rûz

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu telhîs mûcebince mîrî anbarlarından habbâzân esnâfı mezbûrûna i'tâ buyurulan yirmi bin keyl zehâirin beş bin keyli Tekfurdağı hıntası ve beş bin keyli Karabiga hıntası ve yedi bin beş yüz keyli Burgos hıntası ve iki bin beş yüz keyli Bandırma hıntası olup cümlesinin beher keylleri yüz onar para râyic olmağla zehâir-i mezkûrenin ecnâs ve fiyâtı minvâl-i muharrer üzere olduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 7 M sene 1223.

## 181 [23a-3] Dramalı Seyyid Abdurrahman Beşe'nin tütüncülük şirketinden ortakları olan Tütüncü Ömer Ağa ve Hıristo v. Yorgi'nin zimmetlerini ibra etmesi

*Tütüncülük şirketinden ibrâ*

Ma'rûz

Derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Dramalı es-Seyyid Abdurrahman Beşe b. es-Seyyid Mehmed Tâhir nâm kimesne bi't-terâzî du'âhânede ma'kūd meclis-i şer'-i münîrde sâbıkā şerîkleri sâhibey-i arzuhâl Tütüncü Ömer Ağa b. Mehmed tarafından husûs-ı âtîde vekîl-i sâbitü'l-vekâlesi Mehmed Ağa b. el-Hâc İsmail ile Hıristo v. Yorgi zimmî muvâcehelerinde ben târih-i i'lâmdan iki sene mukaddem merkūmân Ömer Ağa ve Hıristo zimmî ile fâide-i hâsıla beynimizde islâsen olmak üzere tütüncülük ticâretinde bir sene şerîkler olup ba'dehû fesh-i akd-i şirket birle hesâbımızı rü'yet eylediğimizde benim re's-i mâl ve fâide-i hâsıladan hisseme isâbet

eden ma'lûmü'l-mikdâr meblağı ahz ü kabz etmiş idim. Lâkin hesâbımızda galat vâki' olmağla müddet-i mezkûrede kendi sülüs hissem için merkūmândan bin yüz yetmiş guruş fâide-i hâsıla taleb ederim deyü tasaddî eylediğim da'vâmdan bâ-vesâtet-i muslihîn merkūmân Ömer Ağa dahi [Hıri]sto zimmî ile bi't-tav' ve'r-rızâ yüz guruş bedel-i medfû' ve makbûza ba'de akdi'l-musâlaha ve'l-kabûl ziyâde bin yetmiş guruşa ve bi'l-cümle husûs-ı mezkûra ve hesâbda galat vukū'una ve işbu târih-i i'lâma gelince sâir cemî' ahz ü i'tâ ve mu'âmelât-ı şettâ ve hukūk-ı ma'lûme ve mechûleye müte'allika mutlakan âmme-i de'âvî ve kâffe-i mutâlebâtdan merkūmân Ömer Ağa ve Hıristo zimmînin zimmetlerini şurût-ı müfside ve uhûd-ı mubtıladan ârî ve cebr ve kerîhden hâlî ibrâ-yı âmm-ı sahîh-i şer'î ve iskāt-ı tamm-ı sarîh-i mer'î ile kabûllerini hâvî ibrâ ve iskāt eyledim deyü ikrâr ve tasdîkleri tescîl ve İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 3 min-Muharrem sene 1223.

## 182 [23a-4] Esirci Mustafa Beşe'ye olan borcunu ödemesi hususunda Ali Beşe'ye tenbihte bulunulması

*3160 guruş hüküm*

Ma'rûz

Sâhib-i arzuhâl Esirci Mustafa Beşe b. Ahmed nâm kimesne meclis-i şer'-i münîrde derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism tüccârdan Ali Beşe b. Ömer nâm kimesne muvâcehesinde mezbûr Ali Beşe zimmetinde târih-i i'lâmdan iki sene mukaddem Bahr-ı siyâh cânibinde Anapa kasabasında yedimden ve malımdan iştirâ ve kabz eylediği aded ve fiyâtı beynimizde ma'lûm çit ve astar ve bogasi ve sahtiyân semenlerinden cem'an üç bin yüz altmış guruş alacak hakkım olmağla meblağ-ı merkūmu mezbûr Ali Beşe'den taleb ederim deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-inkâr müdde'î-i mezbûr ber-vech-i muharrer müdde'âsını lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbâr olunan mârrü'z-zikr Anapa kasabası ahâlisinden bu esnâda Âsitâne-i aliyye'ye gelen Osman Beşe b. Hüseyin ve Süleyman Beşe b. Ali nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe vech-i şer'î üzere isbât etmeğin mûcebince meblağ-ı mezkûr üç bin yüz altmış guruşu müdde'î-i mezbûr Mustafa Beşe'ye edâ ve teslîme merkūm es-Seyyid Ali Beşe'ye tenbîh olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 6 min-Muharremi'l-harâm sene 1223.

## 183 [23a-5] Halka eksik tartı ile sabun satan Ali ile pahalı fiyatla leblebi satan Mehmed'in kalebendliğe mahkum olup Yedikule kalesine konulmaları

*Sabuncu kal'abendi*

Ma'rûz

Sabuncu küfecilerinden olup ibâdullâha bey' eylediği sabun veznesi on iki ve hilâf-ı emr-i âlî isti'mâl eylediği yarım vakıyyenin dökme kurşun dirhemi dahi otuz sekiz dirhem noksân ki bu vechile yarım vakıyye vererek ibâdullâha elli dirhem noksânına sabun bey' eden Sîmkeşhâne kurbünde Ali ve yine leblebici tâifesinden olup narh-ı cârîden efhaş-ı fâhiş-i ziyâde ile ibâdullâha leblebi bey' ve ol-vechile ibâdullâha ızrâr eder iken ahz olunup el-yevm Ağakapısı'nda mahbûs olan mezbûr Ali ile Okçular başında leblebici Mehmed sâire ibreten ıslâh-ı nefs oluncaya değin Yedikule kal'asında kal'abend olunmak bâbında fermân-ı âlîleri sudûru iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 8 min-Muharrem sene 1223.

## 184 [23a-6] Tanaş v. Panayot'un Tarabya'da ekmekçi değirmenine kanunsuz olarak ilave ve has un ürettiği değirmen taşının kaldırılması

*Yeniköy'de uncu değirmeni*

Ma'rûz

Hâmiş-i arzuhâlde mastûr ve derkenâr nâtık olduğu üzere beher yevm otuz keyl dakīk ta'yînatı olan mahrûse-i Galata'ya muzâfe İstinye nâhiyesine tâbi' Yeniköy'de iskele başında kâin dört horoslu bir bâb uncu değirmeninin gediğine mâlik olup **[23b]** arzuhâl eden Artin v. Bogos ve şerîki Bağdisar v. Yani nâm zimmîler meclis-i şer'-i enverde yine nâhiye-i mezbûra tâbi' Tarabya'da vâki' iki horoslu bir bâb ekmekçi fırını değirmeninin gediğine mâlik olan Tanaş v. Panayot nâm zimmî muvâcehesinde Uncular Kethudâsı es-Seyyid Mustafa Ağa ve Nizâm ustalarından Hasekili Haçok ve Mandik ve Badirgan? ve Agob ve Badican ve Ziron ve Dakis ve sâirleri hâzır oldukları hâlde sâlifü'l-beyân Tarabya'da mâ-tekaddümden beri değirmen olmayıp lâkin mersûm Tanaş zimmî bundan akdemce habbâzân tâifesinin şurût-ı nizâmlarına tatbîkan bâ-i'lâm ve bâ-fermân-ı âlî iki horoslu bir bâb ekmekçi değirmeni mahrûse-i Galata cânibinden nakl ve ihdâs ve nân-ı azîz tabh ve ibâdullâha bey'le ta'ayyüş edegelmiş iken bu esnâda adem-i kanâ'at birle hilâf-ı şurût-ı nizâm ve mugāyir-i de'b-i intizâm değirmen-i mezkûre bir aded taş vaz' ve müceddeden bir horos ihdâs ve dakīk-i hâs i'mâl edip lâkin muhdes

olan taşın kaleminde kaydı olmayıp ve bizim ber-mûceb-i sûret gediğine mâlik olduğumuz değirmen-i mezkûrun ta'yînâtı olan derkenârda mezkûr çörekçi ve simitçi fırınlarına bey' edip ol-vechile uncuyân ve habbâzân tâifelerinin şurût-ı nizâmlarına halel-târî olacağından mâ'adâ giderek sâire sirâyet ile habbâzân ve uncuyân zimmetlerinde olan emvâl-i mîrîye ve tüccârın tahsîlinde akde tehîre sebeb-i müstakıl olacağı rû-nümâ olduğuna mebnî mersûm Tanaş zimmînin dakīk-i hâs i'mâli için ihdâs eylediği bir aded taşın ref'i ve sûret-i mezkûrun tecdîd olunması murâdımızdır dediklerinde mersûm Tanaş zimmî dahi kaziyye minvâl-i meşrûh üzere olduğunu ikrâr ü i'tirâf etmeğin husûs-ı mezkûr kethudâ ve nizâm ustaları hâzırûn-ı merkūmûndan dahi istintâk olundukda hâl mukırrân-ı müdde'iyân-ı mersûmânın takrîr-i meşrûhları üzere olduğunu ve sûret-i mezkûrun tecdîdinde bir gûne mahzûr olmadığını her biri meclis-i şer'a ihbâr ve zimmî-yi mersûmun hilâf-ı emr-i âlî ve mugāyir-i şurût-ı nizâm ihdâs eylediği mârrü'z-zikr bir aded taşın ref'i ve sûret-i mezkûrenin tahdîdi ve nizâm-ı kadîm-i mezkûrelerinin muhâfazası zımnında bâlâsı tuğrâ-yı garrâ-yı cihân-dârî ile müzeyyen bir kıt'a emr-i âlî i'tâsını bi-ecma'ihim istid'â ve istirhâm eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 15 Z sene 1222

## 185 [23b-1] Manol v. Mitro'nun tütüncü dükkânı gediğini Gümülcineli Praşkova ve ortağı İskeçeli Karyako'ya satması

*Galata'da tütüncü gediği*

Ma'rûz

Mahrûse-i Galata'da Karaki kapısı dâhilinde Haffâflar köşesi nâm mahâlde kâin Ma'den Kalemi'nde mukayyed ve mu'teber bir bâb tütüncü dükkânı derûnunda mevcûde beyne'l-hıref gedik ta'bîr olunur âlât-ı lâzımeye tedâvül-i eyâdî ile mâlik olan Boğça Adalı Manol v. Mitro nâm zimmî meclis-i şer'-i münîrde tütün tüccârından Gümülcineli Praşkova v. Duka ve şerîki İskeçeli Kiryako v. Yorgi nâm zimmîler muvâcehelerinde kethudâ İbrahim Ağa ve esnâfından Şehremînli Mustafa Efendi ve es-Seyyid el-Hâc Mehmed Emin Efendi ve Kurbancızâde Ali Efendi ve es-Seyyid el-Hâc Mustafa Ağa ve İmâmzâde Ahmed Ağa ve Alemdar Musa Ağa ve sâir mazbûtü'l-esâmî kimesneler hâzır oldukları hâlde kalem-i mezkûrda Galata'da Sandıkçılar başında mahâll-i mezbûrda Manas Yahûdî üzerinde deyü mukayyed bâ-hüccet ve bâ-temessük mâlik olduğum gedik ta'bîr olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûme-i mezkûremi tarafeynden bi'l-îcâb ve'l-kabûl bâtten ve sahîhan üç bin elli guruş semen-i medfû' ve makbûza mersûmân Praşkova ve Kiryako zimmîlere ale'l-iştirâki's-seviyy esnâf-ı hâzırûn-ı merkūmûn ma'rifetleriyle bey' ü temlik ve teslîm, onlar dahi iştirâ ve temellük ve tesellüm ü kabûl edip mebî'-i mezkûrun

tağrîr ve gabnine müteʻallika âmme-i deʻâvîden herbirimiz âharın zimmetini kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt eyledik. Fîmâ-baʻd gedik-i mezkûrda benim katʻa alâka ve medhalim kalmayıp mersûmân Praşkova ve Kiryako zimmîlerin ale'l-iştirâki's-seviyy mülk-i müşterâları ve hakk-ı sırfları olmuşdur deyü baʻde'l-ikrâr ve't-tasdîk gedik-i mezkûr kaydı mahâllinde mesfûr Manas Yahûdî isminden refʻ ve terkīn ve müşteriyân-ı mersûmân Praşkova ve Kiryako zimmîler ismi tasrîhiyle kayd olunup zabt ve tasarruflarını nâtık yedlerine sûret iʻtâ olunması bâbında istidʻâ-yı inâyet eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine iʻlâm olundu.

Fî 19 min-Zilhicceti'ş-şerîfe sene 1222.

## 186 [23b-2] İmamoğlu Seyyid Hacı Ali'nin Kırıkoğlu Seyyid Ali Ağa aleyhindeki eşya talebi

*Eşyâ semeni daʻvâsı mazbatadan,*

Maʻrûz

Vilâyet-i Anadolu'da Niğde sancağında Bereketlü Maʻden-i hümâyûnuna merbût Çamardı kazâsına tâbiʻ Uluağaç karyesi ahâlisinden sâhib-i arzuhâl İmâmoğlu es-Seyyid el-Hâc Ali Ağa b. es-Seyyid Mustafa meclis-i şerʻ-i münîrde livâ-i mezbûr ahâlisinden derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Kırıkoğlu es-Seyyid Ali Ağa b. es-Seyyid Mehmed nâm kimesne muvâcehesinde mezbûr es-Seyyid Ali Ağa târih-i iʻlâmdan iki sene mukaddem ammisi maʻden-i mezbûr emîni olup bundan akdem fevt olan Kırıkoğlu İbrahim Ağa'nın yanında ve hizmetinde olmak takrîbiyle beni cürümle ithâm ve karye-i mezbûreye gelip menzilime duhûl ve malımdan mecmûʻu dokuz yüz on guruş kıymetli bir çift tonbay ve bir araba ve bir çuka biniş ve beş Tunus fesi ve bir börk fesi ve dokuz tambak zarf ve dört kat oda döşemesi ve sekiz kilim ve beş seccâde ve üç döşek ve dört yorgan ve iki yasdık ve bir kebîr sini ve bir leğen maʻa ibrik ve bir pekmez leğeni ve sekiz sahan ve beş lenger ve üç tencere ve iki tâbe ve iki güğümü bi-gayrı hakkın ahz ü kabz ve istihlâk etmekle kıymet-i mezkûrları olan meblağ-ı merkūm dokuz yüz on guruşu mezbûr es-Seyyid Ali Ağa'dan bi-tarîki'd-damân taleb ederim deyü baʻde'd-daʻvâ ve'l-inkâr müddeʻî-i mezbûr ber-vech-i muharrer müddeʻâsını isbât için beyâna havâle olunup lâkin tarafeyn bir dahi meclis-i şerʻa gelmemeleriyle henüz daʻvâlarına faysal verilmediği dört gün mukaddem vakāyiʻ kâtibimiz cerîdesinde mazbûr ve mukayyed olup imtisâlen li'l-emri'l-âlî sûret-i zabtı İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine iʻlâm olundu.

Fî 9 min-Muharremi'l-harâm sene 1223.

## 187 [23b-3] Ahmed Ağa ve kardeşi Ali Ağa'nın Üsküdar'da tasarruflarındaki dükkânda kiracı olan Berber Seyyid Mehmed Ağa'nın dükkânı boşaltması

*Üsküdar'da tabîb dükkânı*

Ma'rûz

Sâhib-i arzuhâl Ahmed Ağa nâm kimesne meclis-i şer'-i münîrde karındaşı olup zikri âtî dükkânın mecmû'una mutasarrıf ve ol-vechile vaz'-ı yedi mütehakkık olan derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Ali Ağa muvâcehesinde hâmiş-i arzuhâlde mastûr defter-i vakıfdan muhrec derkenâr nâtık olduğu üzere vüzerâ-yı i'zâmdan müteveffâ el-Hâc Ahmed Paşa Vakfı musakkafâtından medîne-i Üsküdar'da Kara Davud Paşa mahallesinde vâki' yevmî bir akçe icâre-i müecceleli ma'lûmü'l-hudûd bir bâb kârgîr tabîb dükkânı bilâ-gedik an-aslin berber dükkânı olup Mustafa b. İbrahim'in taht-ı tasarrufunda iken mezbûr Mustafa bin iki yüz sekiz senesi Cumâdelâhirinin yedinci günü babamız Kuşçu Ali b. Mehmed'e bâ-ma'rifet-i mütevellî ferâğ ve tefvîz, ol dahi tefevvüz ve kabûl ve dükkân-ı mezkûru berber dükkânlığından tabîb dükkânlığına tebdîl edip müddet-i vâfire tabîb dükkânı iken babamız merkūm Kuşçu Ali fevt ve dükkân-ı mezkûr benimle karındaşım mezbûr Ali'ye bi'l-münâsafe âdiyen **[24a]** intikāl etdikden sonra ben iki yüz yirmi senesi Cumâdelûlâ'nın yirmi yedinci günü karındaşım mezbûrdan istidâne ve kabz eylediğim beş yüz guruş zimmetimde deynim mukābelesinde dükkân-ı mezkûrda mutasarrıf olduğum nısf hisse-i şâyi'amı her ne zaman edâ-yı deyn eder isem redd-i ferâğ etmek şartıyla bâ-ma'rifet-i mütevellî sûret-i kat'iyyede vefâen fâriğ olduğumdan sonra karındaşım mezbûr Ali Ağa dükkân-ı mezkûrda müşâhereten müstecir olan tabîbi ihrâc ve arzuhâlde ismi mezkûr berber esnâfından Seyyid Mehmed b. İbrahim îcâr ve teslîm etmiş idi. hâlâ deynim olan meblağ-ı merkūmu yedimden ahz birle nısf dükkân-ı mezkûru red ve ferâğa karındaşım mezbûr Ali Ağa'ya tenbîh olunmak matlûbumdur deyü mütevellî vekîli hâzır olduğu hâlde tasdîkiyle ba'de'd-da'vâ ve'l-istintâk mezbûr Ali Ağa cevâbında kaziyye minvâl-i meşrûh üzere olduğunu bi-tamamihi tâyi'an ve kat'iyyen ikrâr ü i'tirâf etmeğin mûcebince meblağ-ı merkūm beş yüz guruşu ahz birle nısf dükkân-ı mezkûru müdde'î-i mezbûr Ahmed Ağa'ya red ve teslîme mezbûr Ali Ağa'ya tenbîh olunup mütevellî vekîli dahi vech-i meşrûh üzere tasarrufunu re'y etdikden sonra mezbûrân Ahmed Ağa ve Ali Ağa meclis-i şer'de müstecirleri olup merkūm es-Seyyid Mehmed Ağa mahzarında mezbûr es-Seyyid Mehmed Ağa dükkân-ı mezkûrda müşâhereten müstecirlerimiz olmağla târih-i i'lâm-ı şehrî gāyetinde fesh-i akd-i icâre et[me]mizle dükkân-ı mezkûru gāyet-i şehr-i merkūmda tahliye ve bize teslîme mezbûr es-Seyyid Mehmed Ağa'ya tenbîh olunmak murâdımızdır dediklerinde mezbûr es-Seyyid Mehmed Ağa cevâbında dükkân-ı mezkûr mutasarrıfları müdde'iyân-ı mezbûrândan merkūm

Ali Ağa bundan akdem dükkân-ı mezkûrun havâyî gediğini Medîne-i Üsküdar Mahkemesi'nde bâ-hüccet bana semen-i ma'lûme bey', ben dahi gāib ani'l-meclis Berber Süleyman'dan aldığım Başmuhâsebe'de mukayyed ve mu'teber berber gediğimi dükkân-ı mezkûra nakletmiş idim deyü dükkân-ı mezkûru tahliye ve teslîme ibâ vü imtinâ' edip evvelâ hâmiş-i arzuhâlde olan Başmuhâsebe kaydına nazar olundukda dükkân-ı mezkûrun gedik kaydı bulunmadığı müstebân ve bu makūle nakl-i gedik vukū'unda dahi dükkân mutasarrıflarının izniyle bâ-i'lâm ve bâ-fermân Başmuhâsebe Kalemine kayd olunması muhtâc olan mevâddan olmağla ol-vechile mezbûr es-Seyyid Mehmed Ağa'nın ben gedik ettim deyü beyhûde kelâmına şer'an ve kānûnen iltifât olunmayıp mûcebince dükkân-ı mezkûru gāyet-i şehr-i merkūmda tahliye ve mutasarrıfları müdde'iyân-ı mezbûrâna teslîme merkūm es-Seyyid Mehmed Ağa'ya tenbîh olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî selhi Zilhicceti'ş-şerîfe sene 1222.

## 188 [24a-1] Zenci Fatıma'nın boşandığı eşi Hüseyin Beşe aleyhindeki alacak davasında haksız olduğu

*Drağman'da menzil ve berber dükkânı,*

Ma'rûz

Sâhibe-i arzuhâl zâtı mu'arrefe Zenciye Fatıma bt. Abdullah nâm hatun meclis-i şer'-i münîrde zevc-i mutallıkı derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Hüseyin Beşe b. Osman nâm kimesne muvâcehesinde İstanbul'da Tercümanyunus mahallesinde vâki' ma'lûmü'l-hudûd ve'l-müştemilât bir bâb vakıf menzil ve tahtında bir bâb berber dükkânı bâ-temessük-i mütevellî benimle mezbûr Hüseyin Beşe'nin bi'l-icâreteyn münâsafeten taht-ı tasarrufumuzda iken mezbûr Hüseyin Beşe zevc-i dâhilim olmak takrîbiyle beni iğfâl ve zikr olunan menzil ve dükkânı sûk-ı sultânîde müzâyede ve ragabât-ı nâs inkıtâ'ından sonra bin yüz guruşda gāib ani'l-meclis Tersâne-i âmire çavuşlarından Salih Ağa üzerinde karâr ve ziyâde ile tâlib-i âharı zuhûr etmediğine binâen ben ve mezbûr Hüseyin Beşe sâlifü'z-zikr menzil ve tahtında olan berber dükkânını gāib-i mezbûr Salih Ağa'ya meblağ-ı merkūm bin yüz guruş bedel mukābelesinde bâ-ma'rifet-i mütevellî ferâğ ve tefvîz ve bedel-i merkūmu yedinden ahz ü kabz ve bi'l-münâsafe beynimizde iktısâm etmiş idik. Lâkin mârrü'l-beyân menzil ve dükkânın değeri iki bin beş yüz guruş olmağla ol-vechile ziyâdesi olan bin dört yüz guruşdan nısfına isâbet eden yedi yüz guruşu mezbûr Hüseyin Beşe beni i'fâl eylediğine binâen malından zâmin olmak üzere ve dükkân-ı mezkûrun kirâsından müddet-i ma'lûmede müsteciri yedinden benim vekâletimle kabz eylediği iki yüz altmış guruşun nısfı olan yüz otuz guruş ve zimmetinde mütekarrir ve ma'kūdün-aleyh mehr-i müecceli hakkım olan elli

guruş ki cem'an yüz seksen guruşu dahi bana edâya mezbûra tenbîh olunmak matlûbumdur deyü takrîr-i meşruhu üzere tasaddî eylediği meblağ-ı merkūm yedi yüz guruş müdde'âsı meşrû'a ve iltifâta şâyân olmadığı kendüye tefhîm ve mâ'adâ yüz seksen guruş husûs için merkūm Hüseyin Beşe istintâk olundukda cevâbında müdde'iye-i mezbûre bundan akdem meblağ-ı mecmû'-ı mezkûr yüz seksen guruş ile bâ-defter-i müfredât eşyâ-yı ma'lûme mutâlebesinden benimle bi't-tav' ve'r-rızâ yüz elli guruş bedel-i medfû' ve makbûza sulh olup mâ'adâya ve bi'l-cümle zikr olunan husûsa ve sâir cemî' hukūk-ı şer'iyeye müte'allika mutlakan âmme-i de'âvî ve kâffe-i mütâlebâtdan benim zimmetimi kabûlümü hâvî ibrâ ve iskāt etmiş idi deyü sûret-i def'de eylediği da'vâsını her biri mahâllinde lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbâr olunan müezzin Molla Ahmed b. Mehmed ve Mehmed Salih b. Mehmed nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe bernehc-i şer'î isbât etmeğin mûcebince müdde'iye-i mezbûre Zenciye Fatıma Hatun da'vâ-yı mezkûresiyle merkūm Hüseyin Beşe bî-vech-i şer'î mu'ârazadan men' olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 2 Muharrem sene 1223.

## 189 [24a-2] Haffafân-ı cedid esnafına sefer esnasında yamak olan sağrıcı esnafının vermesi gereken iâneyi haffafân esnafına ödemesi

*Haffâfân ile sağrıcıların mâddesi,*

Ma'rûz

"Mâdde-i merkūmeyi erbâb-ı vukūfdan ve sâir huzûru lâzım gelenleri celb ile bi'l-istintâk tahkīk birle hakīkat ve keyfiyet ve muktezâsını i'lâm eyleyesin" deyü bu dâ'îlerine hitâben şeref-bahş-ı sudûr olan fermân-ı cihân-mutâ'a imtisâlen haffâfân esnâfının Başkethudâsı el-Hâc İbrahim Ağa ve hüsn-i ihtiyârlarından mazbûtü'l-esâmî kimesneler meclis-i şer'-i münîrde ashâb-ı arzuhâl Âsitâne-i aliyye'de Kapan-ı dakīk dâhilinde kâin sağrıcı esnâfının ahî babaları Mehmed Ağa ve Kethudâları Derviş Abdülbâki Ağa ve Yiğitbaşıları Hasan Ağa ve esnâfdan Ali Ağa ve diğer Ali Ağa ve sâirleri muvâcehelerinde Dikicibaşı Süleyman Ağa ve tâcirler kethudâsı İsmail Ağa ve Hafız el-Hâc Mehmed Efendi ve sâir erbâb-ı vukūf hâzır oldukları hâlde sağrıcı esnâfı merkūmûn esfâr-ı sâbıkāda ihrâc olunan ordu-yı hümâyûn ma'iyetinde gidecek esnâfdan haffâfân-ı cedîd hırfetine yamak ve mülhak olup lâkin bu sene-i mübârekede yamaklık nâmıyla veregeldikleri iki bin yedi yüz akçe imdâdiyeyi bu âna kadar vermeyip yedlerinde kalmağla taleb ederiz dediklerinde sağrıcı esnâfı mezbûrûn dahi cevâblarında bizler mahâll-i mezkûrda kılıç sağrıcısı esnâfından olup asıl sağrıcı esnâfı kimler ise onlardan mutâlebe eylesinler deyü meblağ-ı merkūmu vermekden imtinâ' etmeleriyle evvelâ husûs-ı mezkûr hâzırûn-ı merkūmûndan istintâk olundukda hâmiş-i arzuhâlde

mastûr teşrîfâtdan muhrec derkenâr nâtık olduğu üzere sağrıcı esnâfı baş[k]a ve kılıç sağrıcı esnâfı başka olmayıp mutlakan sağrıcı esnâfı bir tâife olup ahî babaları ve kethudâları ve ihtiyârları merkūmûn olmağla haffâfân-ı cedîd hırfeti müddeʿiyûn-ı mezbûrûna mâ-tekaddümden berü yamak ve mülhak olup iki bin yedi yüz akçe imdâdiye veregeldikleri cümlemizin maʿlûmudur deyü bi'l-muvâcehe haber vermeleriyle ol-vechile sağrıcı esnâfı merkūmûn dahi mücâb ve mülzem olduklarından gayrı meblağ-ı merkūm iki bin yedi yüz akçe imdâdiyeyi haffâfân-ı cedîd hırfeti müddeʿûn-ı mezbûrûna meclis-i şerʿde tamamen edâ ve teslîm edip bu vechile katʿ-ı nizâʿ eyledikleri İstanbul mahkemesinden huzûr-ı [âlîlerine iʿlâm olundu.]

Fî 25 Zilhicce sene 1222.

## 190 [24a-3] Seyyid Mehmed Ağa'nın kira akdini feshederek Seyyid Osman ile Şerife Emine'ye devrettiği Kuşluk Hamamı'nı geri istemesi

*Mehmed Paşa Yokuşu'nda Hamam*

Maʿrûz

Enderûn-ı hümâyûn'da Kilâr-ı hâssa agavâtından muhrec sâhib-i arzuhâl es-Seyyid Mehmed Ağa b. Mustafa nâm kimesne meclis-i şerʿ-i münîrde derûn-ı arzuhâlde mezkûreyi'l-ism es-Seyyid Osman Efendi b. el-Hâc Kasım asâleten ve vâlidesi Şerife Emine bt. Mehmed Salih nâm hatunun hâlâ zevci ve tarafından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl olduğu zâtını ârifân Musa Efendi b. Mehmed ve Osman Efendi b. İsmail şehâdetleriyle sâbit olan es-Seyyid İbrahim Efendi b. Ali vekâleten mahzarlarında İstanbul'da Atmeydanı kurbünde Mehmed Paşa Yokuşu nâm mahâlde kâin Kuşluk Hamamı demekle meşhûr bir bâb vakıf Yektâ Hamamı'nın sülüsü mezbûr es-Seyyid Osman Efendi'nin ve sülüsânı vâlidesi müvekkile-i mezbûre Şerife Emine Hatun'un bi'l-icâreteyn taht-ı tasarruflarında olup [**24b**] mezbûrân es-Seyyid Osman Efendi ve vâlidesi Şerife Emine Hatun sene-i sâbıkā Zilkaʿdesi gurresinde hamam-ı mezkûru beher şehr yüz iki buçuk guruşa olarak bir sene tamamına değin bana îcâr ve teslîm ben dahi istîcâr ve kabûl ve hamam-ı mezkûrun müsteciri olup derûnunda mevcûde bâ-defter-i müfredât eşyâ-yı maʿlûmenin mâlik olan gāib ani'l-meclis es-Seyyid Halil nâm kimesneden eşyâ-yı mezkûreyi dokuz yüz kırk dört guruş semen-i medfûʿa iştirâ ve kabz ve bir mikdâr eşyâ-yı maʿlûme dahi âhardan iştirâ ve hamam-ı mezkûra vazʿ ve derûnunda iki ay sâkin olmamla müddet-i mezkûrede iki yüz beş guruş kirâsını kendülere edâ eylediğimden mâʿadâ ben bundan akdemce mezbûrân ile bi't-terâzî fesh-i akd-i icâre birle hamam-ı mezkûr derûnunda mevcûde eşyâ-yı maʿlûmeyi mahzar-ı şühûdda takdîm eylediğimizde semen-i misilleri olduğu ihbâr olunan cemʿan bin altı yüz elli altı buçuk guruşa mezbûrân es-Seyyid Osman

Efendi ve vâlidesi Şerife Emine Hatun'a bey' ve temlik ve hamam-ı mezkûru dahi teslîm eylediğimde onlar dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl etmeleriyle semen-i mezkûrun altı yüz elli altı buçuk guruşun bin yüz elli altı buçuk guruşunu mezbûrân yedlerinden tamamen ve kâmilen ahz ü kabz edip bâkīsi olan beş yüz guruş zimmetlerinde hâlâ alacak hakkım olup lâkin ben icâre-i mezkûreyi fesheylediğime ve eşyâ-yı mezkûreyi bey'ime ve hamam-ı mezkûru teslîmime nâdim ve pişman olmamla hamam-ı mezkûru senesi hitâmına değin ke'l-evvel bana îcâr etsinler deyü takrîr-i meşrûhu üzere tasaddî eylediği da'vâsı meşrû'a ve iltifâta şâyân olmadığı müdde'î-i mezbûr es-Seyyid Mehmed Ağa'ya tefhîm ve da'vâ-yı mezkûresiyle mezbûrâna bî-vech-i şer'î mu'ârazadan men' olunup ancak asıl ve vekîl-i mezbûrân meblağ-ı bâkī-i mezkûr beş yüz guruş için istintâk olundukda her biri bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ikrâr ü i'tirâf ve müdde'î-i mezbûra edâya müte'ahhid oldukları İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 17 Muharrem sene 1223.

## 191 [24b-1] İbrahim Beşe ve Seyyid İbrahim ve sairlerinin Zeyneb Hatun'un inşa edeceği menzile müdahaleye hakları olmadığı

*Menzil keşfi,*

Ma'rûz

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen kıbel-i şer'den mürsel keşif nâibimiz Merhabâzâde Mahmud Efendi ve bi'l-ma'iye rü'yete memûr Nezâret-i hazret-i Sadâret-penâhîde âsûde evkāf müfettişi müderrisîn-i kirâmdan Şatırzâde Mehmed Emin Efendi tarafından mürsel kâtib Hızırzâde Hayrullah Efendi Hâssa mi'mâr hulefâsından Mustafa ve Mehmed halîfeler ile İstanbul'da Sultan Bâyezid-i cedîd mahallesinde vâki' Nezâret-i Hazret-i müşârün-ileyhâda âsûde evkāfdan Hacce Fatıma Hatun Vakfı'ndan bir bâb menzile mutasarrıfe Zeyneb bt. Mustafa nâm hatunun henüz binâsına şürû' eylediği menzile varıp cerîdede mazbûtü'l-esâmî Müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şer'-i kavîm eylediklerinde ashâb-ı arzuhâl nezâret-i dâ'îlerinde âsûde evkāfdan Kabasakal Sinanağa Vakfı'ndan ittisâlinde kâin bir bâb menzile mutasarrıf olan İbrahim Beşe b. İsa ve yine ittisâlinde kâin diğer bir bâb menzile mutasarrıf es-Seyyid İbrahim Efendi b. es-Seyyid Mehmed ve es-Seyyid Mehmed Ârif Beşe b. İbrahim ve es-Seyyid Hüseyin Efendi b. Mehmed ve mu'arrefetü'z-zât Zülfa Hatun meclis-i ma'kūd-ı mezkûrda mezbûre Hacce Fatıma Hatun Vakfı mütevellîsi Mustafa Efendi tarafından mürsel vekîli câbî-i vakıf Ali Efendi ve merkūm Kabasakal Sinanağa Vakfı mütevellîsi İmâm Mehmed Salih Efendi hâzır oldukları hâlde derûn-ı arzuhâlde ismi mezkûre zâtı mu'arrefe mezbûre Zeyneb Hatun mahzarında mezbûre Zeyneb Hatun bu esnâda

müceddeden binâsına şürû‘ ve sütûnlarını vaz‘ eylediği menzilinin binâsını bizim menzilimizin hizâsında tarîk-i âm tarafına binâ etmeyüp verâsında bostan tarafına olan tarîk-i âm tarafına binâ etmek üzere mübâşeret edip ve tarafeynine pencereler küşâd eylediği takdîrce bizim menzillerimizin makarr-ı nisvân olan mahallerine nezâret ve zarar-ı beyti olacağı zâhir olmağla ol-vechile mezbûr Zeyneb Hatun bizim menzillerimiz ittisâlinde menzilini binâ etmek üzere mezbûre Zeyneb Hatun’a tenbîh olunmak matlûbumuzdur deyü tasaddî eyledikleri da‘vâlarına şer‘an iltifât olunmadığından mâ‘adâ husûs-ı mezkûr mi‘mârân-ı mezbûrândan istintâk olundukda kat‘a zarar-ı beyti yokdur deyü her biri haber vermeleriyle ol-vechile mezbûre Zeyneb Hatun dahi binâ edeceği menzilinin tarafeynine pencere küşâd etmemek üzere ta‘ahhüd eylediği mevlana-yı mezbûrân mahâllinde ketb ü tahrîr ve ma‘an mürsel ümenâ-i şer‘le meclis-i şer‘a gelip alâ-vukū‘ihî inhâ ve takrîr eyledikleri İstanbul Mahkemesi’nden huzûr-ı [âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 14 Muharrem sene 1223.

## 192 [24b-2] Keleşoğlu Mustafa Ağa’nın, Sîmkeş esnafından Küçük Ahmed ve sairlerinden haksız olarak aldığı parayı iade etmesi

*6090 guruş hüküm*

Ma‘rûz

Âsitâne-i aliyye’de vâki‘ Sîmkeşhâne’de mukaddemâ nâzır olan derûn-ı arzuhâlde mezkûrü’l-ism Keleşoğlu Mustafa Ağa b. el-Hâc Mehmed nâm kimesneden ber-vech-i âtî bin beş yüz guruş iddi‘â eden sâhib-i arzuhâl Küçük Ahmed Ağa b. el-Hâc Hüseyin ve beş yüz guruş iddi‘â eden Ali Efendi b. el-Hâc İbrahim ve dört yüz otuz guruş iddi‘â eden el-Hâc Osman Ağa b. el-Hâc Abdülbâki ve üç yüz guruş iddi‘â eden es-Seyyid Ali Ağa b. es-Seyyid İbrahim ve dört yüz seksen guruş iddi‘â eden es-Seyyid Mustafa Haşim Ağa b. Mehmed Emin ve bin yedi yüz elli guruş iddi‘â eden Mehmed Sadık Ağa b. Ahmed ve üç yüz otuz guruş iddi‘â eden es-Seyyid Mustafa Şükrü Ağa b. Mehmed Emin ve üç yüz guruş iddi‘â eden el-Hâc Ahmed Ağa b. el-Hâc Mehmed ve beş yüz guruş iddi‘â eden es-Seyyid Ahmed Efendi b. es-Seyyid el-Hâc Mustafa nâm dokuz nefer kimesnelerden her biri meclis-i şer‘-i münîrde merkūm Mustafa Ağa muvâcehesinde bizler Sîmkeş esnâfından olup merkūm Mustafa Ağa dahi bir sene mukaddeme gelince nâzırımız olmak takrîbiyle ba‘zılarımızın hânelerini basıp ve ba‘zılarımızın dükkân odalarımızı kapayıp ol-vechile nezâreti hengâmında her birimizi lâ-an-aslin birer cürüm ile ithâm, malımızdan cerîme nâmıyla zulmen ber-vech-i bâlâ cem‘an altı bin doksan guruşumuzu bi-gayrı hakkın ahz ü kabz etmekle meblağ-ı mecmû‘-ı mezkûru mezbûr Mustafa Ağa’dan istirdâd murâdımızdır deyü ba‘de’d-da‘vâ ve’l-istintâk mezbûr Mustafa Ağa cevâbında Sîmkeşhâne-i mezkûrede nâzır olduğunu ikrâr

lâkin müddeʿiyûn-ı merkūmûndan katʿa nesne almadım deyü inkâr etmekle müddeʿiyûn-ı merkūmûndan mezbûr Küçük Ahmed Ağa ber-vech-i muharrer bin beş yüz guruş müddeʿâsını es-Seyyid Mustafa Beşe b. Mehmed ve diğer es-Seyyid Mustafa Beşe b. Ahmed ve mezbûr Ali Efendi kezâlik beş yüz guruş müddeʿâsını Evliyâ İsmail b. Abdullah ve es-Seyyid el-Hâc Mustafa Ağa b. İbrahim ve mezbûr el-Hâc Osman Ağa kezâlik dört yüz otuz guruş müddeʿâsını Ali Ağa b. Yakub ve mezbûr es-Seyyid el-Hâc Mustafa Ağa b. İbrahim ve mezbûr es-Seyyid Ali Ağa kezâlik üç yüz guruş müddeʿâsını İbrahim Ağa b. el-Hâc Mehmed ve Mehmed Sadık Ağa b. Hüseyin ve mezbûr es-Seyyid Mustafa Haşim Ağa kezâlik dört yüz seksen guruş müddeʿâsını Mehmed Beşe b. Mehmed ve merkūm Evliyâ İsmail ve mezbûr Mehmed Sadık Ağa kezâlik bin yedi yüz elli guruş müddeʿâsını Abdullah Beşe b. Hüseyin ve Hasan Beşe b. Ali ve mezbûr es-Seyyid Mustafa Şükrü Ağa kezâlik üç yüz otuz guruş müddeʿâsını Eyüb Beşe b. Ebûbekir ve merkūm Evliyâ İsmail b. Abdullah ve mezbûr el-Hâc Ahmed Ağa kezâlik üç yüz guruş müddeʿâsını İsmail Ağa b. Mehmed ve merkūm Mehmed Beşe b. Mehmed ve mezbûr es-Seyyid Ahmed Efendi kezâlik beşyüz guruş müddeʿâsını mezbûrân es-Seyyid el-Hâc Mustafa Ağa b. İbrahim ve es-Seyyid Mustafa Beşe b. Mehmed nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe vehc-i vecîh-i şerʿî üzere isbât ve şühûd-ı merkūmûnu tezkiye için kıbel-i şerʿden mürsel tezkiye nâibimiz Süleyman Efendi mârrü'l-beyân Sîmkeşhâne civârına varıp tarafeyn muvâcehelerinde tezkiye ve adl ve makbûlü'ş-şehâde idüklerini cemʿ-i gafîr kimesneler ihbâr eylediklerini nâib-i mezbûr mahâllinde tahrîr ve maʿan mebʿûs ümenâ-i şerʿle meclis-i şerʿa gelip ve alâ-vukūʿihî inhâ ve takrîr etmeğin mûcebince meblağ-ı mecmûʿ-ı mezkûr altı bin doksan guruşu cemʿan dokuz nefer müddeʿiyûn-ı merkūmûna vech-i meşrûh üzere edâ ve teslîme merkūm Mustafa Ağa'ya tenbîh olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine iʿlâm olundu.

Fî 16 min-Muharrem sene 1223.

## 193 [25a-1] Arpacı Seyyid Nasuh Alemdar'a olan borcunu ödemesi hususunda Keleşoğlu Mustafa Ağa'ya tenbih olunması

*417 guruş 28 para hüküm*

Maʿrûz

Arpacı es-Seyyid Nasuh Alemdar b. Mustafa nâm kimesne meclis-i şerʿ-i münîrde Âsitâne-i aliyye'de vâkiʿ Sîmkeşhâne'de mukaddemâ nâzır olan Keleşoğlu Mustafa Ağa b. el-Hâc Mehmed nâm kimesne muvâcehesinde mezbûr Mustafa Ağa zimmetinde bundan akdem yedimden ve malımdan iştirâ ve kabz eylediği fiyâtı beynimizde maʿlûm yüz otuz dört keyl şaʿîr semeninden iki yüz dört guruş sekiz para ve maʿlûmü'l-vezn dakīk semeninden on üç buçuk guruş ve medîne-i

Üsküdar'da vâki‘ Kayışpınarı nâm mahâlden Âsitâne-i aliyye'de kendi menziline getirdiğim mâ-i lezîzin araba ve kayık ve hammaliye ücretlerine bi-şarti'r-rücû‘ emriyle malımdan verdiğim iki yüz guruş ki cem‘an dört yüz on yedi guruş yirmi sekiz para alacak hakkım olmağla meblağ-ı mecmû‘-ı mezkûru mezbûr Mustafa Ağa'dan taleb ederim deyü da‘vâ, ol dahi cevâbında ber-vech-i muharrer ikrâr ü i‘tirâf edip lâkin meblağ-ı mecmû‘-ı mezkûr dört yüz on yedi guruş yirmi sekiz parayı müdde‘î-i mezbûra tamamen edâ ve teslîm etmiş idim deyü eylediği def‘ine ikāmet-i beyyine edemeyip bi't-taleb mezbûr es-Seyyid Nasuh Alemdar bi'l-muvâcehe vech-i şer‘î üzere tahlîf olunmağın mûcebince dâfi‘-i mezbûr Mustafa Ağa def‘-i mezkûruyla müdde‘î-i mezbûra bilâ-beyyine mu‘ârazadan ba‘de'l-men‘ mezbûr Mustafa Ağa'nın sâlifü'l-beyân ikrâr ü i‘tirâfıyla lâzım gelen meblağ-ı mecmû‘-ı mezkûr dört yüz on yedi guruş yirmi sekiz paranın müdde‘î-i mezbûra edâ ve teslîmiyle merkūm Mustafa Ağa ilzâm olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 16 Muharrem sene 1223.

## 194 [25a-2] Nikola v. Dimitri'nin Sultan Abdülhamid Han Vakfı'ndan olan kasap dükkânları gedik hissesini Dimitri v. Yani'ye satması

*Boğaziçi'nde Kasab Gedikleri*

Ma‘rûz

Hudâvendigâr-ı esbak Cennet-mekân firdevs âşiyân merhûm Sultan Abdülhamid Han –aleyhi'r-rahmetü ve'l-gufrân- hazretlerinin evkāf-ı şerîfelerinden Yedikule hâricinde vâki‘ ganem salhânelerinden dördüncü salhâneye merbût mahrûse-i Galata'ya muzâfe İstinye nâhiye[sine] tâbi‘ Rumelihisârı'nda kâin iki bâb ve Bebek Bahçesi'nde bir bâb ve Arnavud karyesinde bir bâb ki cem‘an dört bâb kasab dükkânları derûnlarında mevcûde beyne'l-esnâf gedik ta‘bîr olunur âlât-ı lâzıme-i ma‘lûmelerin her birinden nısf-ı südüs hisselerine ve yine Beşinci salhâneye merbût Kuruçeşme nâm mahâlde vâki‘ bir bâb kasab dükkânı derûnunda mevcûde kezâlik beyne'l-esnâf gedik ta‘bîr olunur âlât-ı lâzıme-i ma‘lûmenin nısf-ı sümün hissesine bâ-temessük-i mütevellî mutasarrıf olan Nikola v. Dimitri zimmî tarafından husûs-ı âtîde vekîl olduğu es-Seyyid Mustafa b. es-Seyyid Ali ve es-Seyyid Feyzullah b. es-Seyyid Abdurrahman nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olan Yani v. Kosta zimmî Meclis-i şer‘-i hatîrde Hâssa kasabbaşısı izzetlü Osman Ağa tarafından mürsel Kasablar Kethudâsı Süleyman Ağa ve sâir kasab ustaları hâzır oldukları hâlde kasab ustalığını idâreye kādir idüğü ihbâr olunan zikri âtî tefevvüz edeceği dördüncü salhâneye merbût dört bâb kasab dükkânları gedikleri âlât-ı lâzımelerinden nısf-ı südüs hisselerine ve beşinci salhâneye merbût bir bâb kasab dükkânı gediği âlât-ı lâzımesinden nısf-ı sümün hissesine mukaddemâ

mutasarrıf olan bâ'isü'l-i'lâm Dimitri v. Yani zimmî muvâcehesinde bi'l-vekâle takrîr-i kelâm edip müvekkilim mersûm Nikola zimmî ber-vech-i muharrer mutasarrıf olduğu âlât-ı lâzıme-i ma'lûmelerde olan hisse-i şâyi'a-i mezkûrelerini hüsn-i rızâ ve tayyib-i hâtırı ve ferâğ-ı mu'teber-i kat'î ile bedel-i ma'lûm ve makbûz mukābelesinde bâ-re'y-i mütevellî müştereki mersûm Dimitri zimmîye ferâğ ve tefvîz eylediğinde ol dahi ber-vech-i muharrer tefevvüz ve kabûl edip ba'de'l-yevm sâlifü'l-beyân dört bâb dekâkin derûnlarında mevcûde gedik âlâtının her birinden cem'an südüs hissesi ve bir bâb dükkân derûnunda mevcûde gedik âlâtının sümün hissesi mersûm Dimitri zimmînin hakk-ı müfevvezi olup müvekkilim mersûmun beş bâb dekâkin-i mezkûre gediklerinde kat'a alâka ve medhali kalmamışdır dedikde mesfûr Dimitri zimmî dahi ba'de't-tasdîk zikri mürûr eden dört bâb kasab dükkânı gediklerinin herbirinden nısf-ı südüs ve bir bâb dükkân gediğinin nısf-ı sümün hisse-i şâyi'aları fâriğ-i müvekkil-i mersûm Nikola zimmî ferâğından mesfûr Dimitri zimmî üzerine defter-i vakf-ı şerîfe ba'de'l-kayd mârrü'l-beyân dört bâb dekâkinin her birinden nısf-ı südüs ve bir bâb dükkânın nısf-ı sümün gediklerinin zabtları için temessük-i mezkûra tahrîr ve temhîr iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 17 Muharrem sene 1223.

## 195 [25a-3] Dimitri v. Yani'nin kasap dükkânı gediği hisselerini Tilo v. Kosta'ya satması

*Yeniköy'de 4 Bâb, Kasab gedikleri,*

Ma'rûz

Hudâvendigâr-ı esbak cennet-mekân firdevs-âşiyân merhûm Sultan Abdülhamid Han –aleyhi'r-rahmetü ve'l-gufrân- hazretlerinin evkāf-ı şerîfelerinden Yedikule hâricinde vâki' ganem salhânelerinden dördüncü Salhâneye merbût mahrûse-i Galata'ya muzâfe İstinye nâhiyesine tâbi' Rumelihisârı'nda kâin iki bâb ve Bebek Bahçesi'nde bir bâb ve Arnavud karyesinde bir bâb ve yine üçüncü Salhâneye merbût Yeniköy'de Mahkeme kurbünde bir bâb ve Köprübaşı'nda hamam karşısında bir bâb ve Hızırilyas mahallesinde bir bâb ve İstinye çarşısında bir bâb ki cem'an sekiz bâb kasab dükkânları derûnlarında mevcûde beyne'l-esnâf gedik ta'bîr olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûmelerin her birinden nısf-ı südüs hisselerine ve yine beşinci salhâneye merbût Kuruçeşme nâm mahâlde vâki' bir bâb kasab dükkânı derûnunda mevcûde kezâlik beyne'l-esnâf gedik ta'bîr olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûmenin nısf-ı sümün hissesine bâ-temessük-i mütevellî mutasarrıf olan Dimitri v. Yani zimmî tarafından husûs-ı âtîde vekîl olduğu es-Seyyid Mustafa b. es-Seyyid Ali ve es-Seyyid Feyzullah b. es-Seyyid Abdurrahman nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olan Yani v. Kosta zimmî meclis-i şer'-i hatîrde

Hâssa kasabbaşısı izzetlü Osman Ağa tarafından mürsel Kasablar Kethudâsı Süleyman Ağa ve sâir kasab ustaları hâzır oldukları hâlde kasab ustalığını idâreye kādir idüğü ihbâr olunup zikri âtî tefevvüz edeceği onuncu salhâneye merbût dört bâb kasab dükkânları gedikleri âlât-ı lâzımelerinden nısf-ı südüs hisselerine mukaddemâ mutasarrıf olan bâ'isü'l-i'lâm Tilo v. Kosta zimmî muvâcehesinde bi'l-vekâle takrîr-i kelâm edip müvekkilim mersûm Dimitri zimmî bâlâda tafsîl ü beyân olunan dokuz bâb dekâkinden mârrü'z-zikr Rumelihisârı'nda iki bâb ve Bebek Bahçesi'nde bir bâb ve Arnavud karyesinde bir bâb ve Kuruçeşme nâm mahâlde bir bâb ki cem'an beş bâb dekâkinde olan gedik âlât-ı lâzımesinden hisse-i mezkûrelerini yedinde ibkā ve mâ'adâ sâlifü'l-beyân onuncu salhâneye merbût Yeniköy'de mahkeme kurbünde bir bâb ve Köprübaşı'nda hamam karşısında bir bâb ve Hızırilyas mahallesinde bir bâb ve İstinye çarşısında bir bâb ki cem'an dört bâb dekâkinde olan gedik âlât-ı lâzımesinden mutasarrıf olduğu her birinden nısf-ı südüs hisse-i şâyi'alarını hüsn-i rızâ ve tayyib-i hâtırı ve ferâğ-ı mu'teber-i kat'î ile bedel-i ma'lûm ve makbûz mukābelesinde bâ-re'y-i mütevellî mersûm Tilo zimmîye ferâğ ve tefvîz eylediğinde ol dahi ber-vech-i muharrer tefevvüz ve kabûl edip ba'de'l-yevm sâlifü'l-beyân dört bâb dükkânlar derûnlarında mevcûde gedik ta'bîr olunur âlât-ı lâzımelerin her birinden cem'an südüs hisse-i şâyi'ası mersûm Tilo zimmînin hakk-ı müfevvezi olup müvekkilim mesfûr Dimitri zimmînin nısf-ı südüs hissesinde kat'a alâka ve medhali kalmamışdır dedikde mersûm Tilo zimmî dahi ba'de't-tasdîk gedik-i mezkûrların nısf-ı südüs-i şâyi'i fâriğ-i müvekkil-i mesfûr Dimitri zimmî ferâğından mersûm Tilo zimmî üzerine tahrîr ve temhîr ve defter-i vakf-ı şerîfe ba'de'l-kayd mârrü'l-beyân dört bâb dekâkinin her birinden südüs gediklerinin zabtı için müceddeden yedine temessük i'tâsını istid'â eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 18 Muharrem sene 1223.

## 196 [25a-4] Nikola v. Dimitri'nin kasap dükkânı gediği hisselerini Tilo v. Kosta'ya satması

*Yeniköy'de 4 bâb kasab gedikleri,*

Ma'rûz

Hudâvendigâr-ı esbak cennet-mekân firdevs-âşiyân merhûm Sultan Abdülhamid Han –aleyhi'r-rahmetü ve'l-gufrân- hazretlerinin evkāf-ı şerîfelerinden Yedikule hâricinde vâki' ganem salhânelerinden onuncu salhâneye merbût mahrûse-i Galata'ya muzâfe İstinye nâhiyesine tâbi' Yeniköy'de mahkeme kurbünde bir bâb ve Köprübaşı'nda hamam karşısında bir bâb ve Hızırilyas mahallesinde bir bâb ve İstinye çarşısında bir bâb ki cem'an dört bâb kasab dükkânları derûnlarında mevcûde beyne'l-esnâf gedik ta'bîr olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûmelerin her

birinden nısf-ı südüs hisselerine bâ-temessük-i mütevellî mutasarrıf olan Nikola v. Dimitri nâm zimmî tarafından husûs-ı âtîde vekîl olduğu es-Seyyid Mustafa b. es-Seyyid Ali ve es-Seyyid Feyzullah b. es-Seyyid Abdurrahman nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olan Yani v. Kosta zimmî meclis-i şer'-i münîrde Hâssa kasabbaşısı izzetlü Osman Ağa tarafından mürsel Kasablar Kethudâsı Süleyman Ağa ve sâir kasab ustaları hâzır oldukları hâlde kasab ustalığını edâya kādir idüğü ihbâr olunan bâ'isü'l-i'lâm Tilo v. Kosta zimmî muvâcehesinde bi'l-vekâle takrîr-i kelâm edip müvekkilim mersûm Nikola zimmî ber-vech-i bâlâ dört bâb dekâkin derûnlarında olan gedik âlât-ı lâzımesinden mutasarrıf olduğu her birinden nısf-ı südüs hisse-i şâyi'alarını hüsn-i rızâ ve tayyib-i hâtırı ve ferâğ-ı mu'teber-i kat'î ile bedel-i ma'lûm ve makbûz mukābelesinde bâ-re'y-i mütevellî mersûm Tilo zimmîye ferâğ ve tefvîz eylediğinde ol dahi ber-vech-i muharrer tefevvüz ve kabûl edip ba'de'l-yevm sâlifü'l-beyân dört bâb dükkânlar derûnlarında mevcûd gedik ta'bîr olunan âlât-ı lâzıme-i ma'lûmelerin her birinden nısf-ı südüs hisse-i şâyi'ası mersûm Tilo zimmînin dâhil-i havza-i tasarrufu olup müvekkilim mersûm Nikola zimmînin kat'a alâka ve medhali kalmamışdır dedikde mersûm Tilo zimmî dahi ba'de't-tasdîk gedik-i mezkûrların nısf-ı südüs-i şâyi'i fâriğ-i müvekkil-i mersûm Nikola zimmî ferâğından mersûm Tilo zimmî üzerine tahrîr ve temhîr ve defter-i vakf-ı şerîfe ba'de'l-kayd mârrü'l-beyân dört bâb dekâkinin her birinde nısf-ı südüs gediklerinin zabtları için yedine müceddeden temessük i'tâsını istid'â eylediğini İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 17 Muharrem sene 1223.

## 197 [25b-1] Seyyid Feyzullah'ın kasap dükkânı hissesini Seyyid Mustafa'ya satması

*Tophâne'de kasab gedikleri*

Ma'rûz

Hudâvendigâr-ı esbak cennet-mekân firdevs âşiyân merhûm Sultan Abdülhamid Han -aleyhi'r-rahmetü ve'l-gufrân- hazretlerinin evkāf-ı şerîfelerinden Yedikule hâricinde vâki' ganem salhânelerinden birinci salhâneye merbût mahrûse-i Galata'ya muzâfe kasaba-i Tophâne kapısı ittisâlinde kâin derûnunda salhânesiyle bir bâb ve yine salhâne-i mezkûreye merbût kasaba-i mezbûrede Manavlar içinde kâin bir bâb ki cem'an iki bâb kasab dükkânları derûnlarında mevcûde beyne'l-esnâf gedik ta'bîr olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûmelere bâ-temessük-i mütevellî müstakıllen mutasarrıf olan es-Seyyid Feyzullah b. es-Seyyid Abdurrahman meclis-i şer'-i münîrde hâssa kasabbaşısı izzetlü Osman Ağa tarafından mürsel kasablar kethudâsı Süleyman Ağa ve sâir kasab ustaları hâzır oldukları hâlde kasab ustalığını idâreye kādir idüğü ihbâr olunan bâ'isetü'l-i'lâm es-Seyyid Mustafa b.

es-Seyyid Ali muvâcehesinde takrîr-i kelâm edip ber-vech-i muharrer mutasarrıf olduğum âlât-ı lâzıme-i ma'lûmelerin dörder sehm i'tibârıyla üçer sehmini yedimde ibkā ve mâ'adâ birer sehm-i şâyi'lerini hüsn-i rızâ ve tayyib-i hâtırım ve ferâğ-ı mu'teber-i kat'î ile bedel-i ma'lûm ve makbûz mukābelesinde bâ-re'y-i mütevellî merkūm es-Seyyid Mustafa'ya ferâğ ve tefvîz eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer tefevvüz ve kabûl edip ba'de'l-yevm sâbıku'l-beyân iki bâb dükkânlar derûnlarında mevcûde gedik ta'bîr olunan âlât-ı lâzıme-i ma'lûmelerin birer rub'-ı şâyi'inde benim alâka ve medhalim kalmayıp merkūm es-Seyyid Mustafa'nın dâhil-i havza-i tasarrufu olmuşdur dedikde merkūm es-Seyyid Mustafa dahi ba'de't-tasdîk gedik-i mezkûrların birer rub'u fâriğ-i mezbûr ferâğından merkūm es-Seyyid Mustafa üzerine tahrîr ve temhîr ve defter-i vakf-ı şerîfe ba'de'l-kayd mârrü'l-beyân iki bâb dükkânların birer rub' gediklerinin zabtları için müceddeden yedine temessük i'tâsını istid'â eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 17 Muharrem sene 1223.

## 198 [25b-2] Gedik Mustafa Ağa'nın Seyyid Ali Ağa'dan alacak iddiası

*Kömürcülerin da'vâsı mazbata kaydı*

Ma'rûz

Âsitâne-i aliyye hısnı ebvâbından Çatladıkapı nâm mahâlde sâkin kömürcü esnâfından derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Gedik Mustafa Ağa b. Ahmed nâm kimesne meclis-i şer'-i münîrde esnâf-ı mezbûreden es-Seyyid Ali Ağa b. es-Seyyid Halil muvâcehesinde esnâf-ı merkūme kethudâsı İsmail Ağa ve esnâfından Davudpaşalı el-Hâc Ömer Ağa ve Ebûbekir Ağa ve Osman Ağa ve Ali Ağa ve Molla İsmail ve Molla Süleyman ve Mehmed Beşe ve Mahmud Beşe ve es-Seyyid Mustafa Ağa ve Ömer Ağa ve diğer Osman ve sâirleri hâzır oldukları hâlde işbu yedimde olup bin iki yüz yirmi senesi Rebî'ülâhirinin dokuzuncu günü târihiyle müverrah ve ol târihde İstanbul kādısı bulunan sâbıkā sadr-ı vâlâ-yı Anadolu fazîletlü semâhatlü Emin Paşazâde Mehmed Emin Beyefendi hazretlerinin hatmiyle mahtûm bir kıt'a i'lâm-ı şer'î mantûkunca bir çenber hamûlesi beynlerimizde ma'lûmü'l-vezn kömür semeninden mezbûr es-Seyyid Ali Ağa'nın benden taleb ve da'vâ eylediği beş bin beş yüz guruş hakīkatde benim mezbûra ol-mikdâr guruş deynim olmayıp ancak dört yüz araba kömür semenlerinden ve navl-ı sefîneden iki bin sekiz yüz guruş deynim olmakla benim dahi üç kıt'a temessük mantûklarınca cihet-i deyn-i şer'îden mezbûrun zimmetinde alacağım olan üç bin yüz guruşun ol-mikdârına takas ve mahsûb edip bâkī üç yüz guruşu dahi bana edâ ve teslîm ve zikr olunan temessükleri kendüye teslîme ta'ahhüd edip husûs-ı merkūma ve sâire müte'allika âmme-i de'âvîden her birimiz âharın zimmetini ibrâ ve iskāt ve her birimiz âharın

ibrâsını ba'de'l-kabûl mezbûr es-Seyyid Ali Ağa tekrar benden semen-i mezkûr iki bin sekiz yüz guruş ile makbûzum olan meblağ-ı bâkī-i mezkûr üç yüz guruş ki cem'an üç bin yüz guruş da'vâ sadedinde olmağla üzerimden şer'an te'addîsi men' u def' olunmak matlûbumdur dedikde, mezbûr es-Seyyid Ali Ağa istintâk olundukda cevâbında benim müdde'î-i merkūm Mustafa Ağa'ya târih-i merkūmda aslâ ve kat'a habbe-i vâhide deynim olmayıp lâkin benim hâlâ Enderûn-ı hümâyûn'da Baltacılar Kethudâsı Ahmed Ağa'ya cihet-i karzdan bin yüz guruş ve el-Hâc Hüseyin Ağa'ya kezâlik cihet-i mezbûreden bin altı yüz guruş ve Yenikapılı Kömürcüoğlu Ahmed Ağa'ya beş yüz guruş ki cem'an üç bin yüz guruş üç kıt'a temessük mûceblerince vâcibü'l-edâ deynim olmağla ben merkūm Mustafa Ağa ile târih-i mezbûrda Kādıasker-i müşârün-ileyh Efendi hazretlerinin huzûrunda meclis-i şer'-i münîrde terâfu'larımızda işbu esnâf-ı merkūmûn hâzır oldukları hâlde mahzar-ı şühûdda dâyinlerim mezbûrûna olan düyûnumu merkūm Mustafa Ağa'nın zimmetinde olan meblağ-ı mezbûr iki bin sekiz yüz guruş ve nakden teslîm eylediğim üç yüz guruş ki cem'an üç bin yüz guruşu dâyinlerim mezbûrûna tamamen edâ ve zikr olunan üç kıt'a temessükümü merkūmûn yedinden ahz birle yedime teslîm etmek üzere mezbûr Mustafa Ağa ta'ahhüd edip el-hâletü hâzihî dâyinlerim merkūmûna kat'a bir akçe edâ etmemekle dâyinlerim mezbûrûn dahi bu esnâda mebâliğ-i mezkûreyi benden taleb ve da'vâ etmeleriyle ben dahi binâen-aleyh merkūm Mustafa Ağa'nın zimmetinde olan üç bin yüz guruşu mezbûrdan taleb ederim deyü i'lâm-ı mezbûrda mezbûr Mustafa Ağa'ya deyni olup ikrâr eylediğini bi'l-külliye ba'de'l-inkâr merkūm Mustafa Ağa'dan vech-i meşrûh üzere beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyineden izhâr-ı acz eyledikde hâzırûn-ı mezbûrûn dahi merkūm es-Seyyid Ali Ağa'nın takrîri üzere târih-i mezbûrda kādıasker-i müşârün-ileyh Efendi hazretlerinin huzûrunda meclis-i şer'de bizler hâzır olduğumuz hâlde merkūm es-Seyyid Ali Ağa'nın müdde'î-i merkūm Mustafa Ağa'ya kat'a deyni olmadığı hâlde dâyinûn-ı merkūmûnun her birlerine merkūm Mustafa Ağa kendi zimmetinde olan iki bin sekiz yüz guruş ve nakden makbûzu olan üç yüz guruş ki cem'an üç bin yüz guruşu dahi mezbûr Mustafa Ağa edâ etdikde sâlifü'z-zikr üç kıt'a temessükü dâyinûn-ı merkūmûndan ahz birle merkūm es-Seyyid Ali Ağa'ya teslîm etmek üzere müte'ahhid olduğuna bizler bu husûsa her birimiz bu vech üzere tevâtüren şehâdet ederiz deyü bi'l-muvâcehe alâ-tarîki'ş-şehâde ba'de'l-ihbâr merkūm Mustafa Ağa dahi mezbûr es-Seyyid Ali Ağa ile hâzırûn-ı merkūmûnu tasdîk ve meblağ-ı merkūm üç bin yüz guruşu dâyinûn-ı merkūmûna tamamen edâ edip temessüklerini ahz eyledim getürüp mezbûr es-Seyyid Ali Ağa'ya teslîm ederim deyüp ba'dehû def'a-i sâniye terâfu'larında ancak dâyinân-ı mezbûrân Baltacılar Kethudâsı Ahmed Ağa ve Kömürcüoğlu Ahmed Ağa'nın temessüklerini getirip meclis-i şer'de mübâşir yedine teslîm ve dâyin-i mezbûr el-Hâc Hüseyin Ağa'nın temessükünü zâyi' eyledim deyü merkūm Mustafa Ağa'nın beyhûde

kelâmına iltifât olunmayıp dâyinûn-ı mezbûrûnun huzûr-ı şer'de medyûnları merkūm es-Seyyid Ali Ağa muvâcehesinde mebâliğ-i mezkûreyi cümlemiz tamamen kabz eyledik deyü ikrâr ü i'tirâflarına muhtâc olduğu mezbûr Mustafa Ağa tefhîm olundukda ol dahi mücâb ve mülezzim olup dâyinûn-ı merkūmunu huzûr-ı şer'a ihzâr esnâsında merkūm Mustafa Ağa kendüyü ihfâ edip tarafeyn bir dahi meclis-i şer'a gelmemeleriyle henüz da'vâlarına faysal verilmediği vekāyi' kâtibimiz cerîdesinde mazbût olup imtisâlen li'l-emri'l-âlî sûret-i zabtı İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 21 Muharrem sene 1223.

## 199 [25b-3] Nefise bt. Mehmed'in Molla Hasan aleyhindeki iplikçi dükkânı gediği davası

*İplikçi gediği men'i*

Ma'rûz

İstanbul'da Davudpaşa mahallesinde sâkinler Nefise bt. Mehmed nâm hatunun zevci ve tarafından husûs-ı âtîde vekîl olduğu zâtını ârifân Ömer Efendi b. Ebâbekir ve es-Seyyid İbrahim b. es-Seyyid Mehmed nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olan Mehmed Said Ağa b. Hüseyin nâm kimesne meclis-i şer'-i münîrde Molla Hasan b. Osman nâm kimesne muvâcehesinde tâcirler kethudâsı İsmail Ağa ve Yiğitbaşı Molla Mustafa ve sâirleri hâzır oldukları hâlde İstanbul'da Mercan Çarşısı nâm mahâlde Pasdırmacılar Hanı hâricinde kâin bir bâb İplikçi dükkânının nısf-ı şâyi'i zevcem müvekkilem mezbûre Nefise Hatun'un ve nısf-ı şâyi'-i âharı mezbûr Molla Hasan'ın bi'l-icâreteyn iştirâken ve şâyi'an taht-ı tasarruflarında ve dükkân-ı mezkûrun hevâyî gediği aklâmdan birinde mukayyed ve mu'teber olmayarak müstakılleten zevcem müvekkilem mezbûrenin vâlidesinden mevrûse bilâ-sened yedinde olup ve mezbûr Molla Hasan dükkân-ı mezkûrda sâkin ve nısf dükkânın kirâ-yı kadîmini müvekkilem zevcem mezbûreye mâh be-mâh edâ edip lâkin gedik kirâsı nâmıyla kat'a nesne vermemekle ba'de'l-yevm beher şehr ikişer guruş gedik kirâsı vermek üzere mezbûr Molla Hasan'a tenbîh olunmak bi'l-vekâle matlûbumdur deyü takrîr-i meşrûhu üzere tasaddî eylediği gedik da'vâsı meşrû'a ve iltifâta şâyân olmadığı müdde'î-i vekîl-i mezbûra tefhîm olunup ancak istikşâf-ı hâl için esnâf-ı hâzırûn-ı merkūmûn istintâk olunduklarında onlar dahi cevâblarında dükkân-ı mezkûrda mâ-tekaddümden beri gedik i'tibâr olunmayıp fakat nısf dükkân-ı mezkûrun kirâ-yı kadîmini mezbûr Molla Hasan müvekkile-i mezbûre Nefise Hatun'a mâh be-mâh cevr ü ezâ etmeksizin edâ edegeldiği cümlemizin ma'lûmudur deyü her biri haber vermeleriyle ol-vechile müdde'î-i vekîl-i mezbûr müvekkilesi zevce-i mezbûreye izâfetle gedik da'vâsıyla merkūm Molla Hasan'a

bî-vech mu'ârazadan men' olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 28 Zilka'de sene 1222.

## 200 [25b-4] Yuvanister v. Valis'in vârislerinden Eleniko, Anaştaş ve Katerina'nın Hıristo v. Yorgi aleyhindeki berber gediği davasında anlaşma sağlanması

*Tarabya'ya berber gediği,*

Ma'rûz

Mahrûse-i Galata'ya muzâfe kasaba-i İstinye nâhiyesine tâbi' Tarabya'da mütemekkin iken bundan akdem hâlik olan berber esnâfından Yuvanister v. Vasil nâm zimmînin verâseti zevce-i metrûkesi Eleniko bt. İstori nâm Nasrâniye ile sulbî kebîr oğlu Anaştaş ve sulbiye kebîre kızı Fotni ve sagīre kızı Katerina'ya münhasıra olduğu lede'ş-şer'i'l-enver zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra mersûm Nikola zimmî ile şahsı mu'arrefe olan mesfûre Fotni Nasrâniye asâleten ve kezâlik şahsı mu'arrefe zevce-i mesfûre Eleniko Nasrâniye kendi nefsinden asâleten ve sagīrân-ı mersûmân Anaştaş ve Katerina'nın anaları ve vasîyy-i mansûbeleri olmağla vesâyeten meclis-i şer'-i münîrde zikri âtî gedik âlâtının nısfına vaz'-ı yedi mütehakkık olan Hıristo v. Yorgi nâm zimmî muvâcehesinde sâlifü'z-zikr Tarabya'da iskele başında vâki' Başmuhâsebe'de mukayyed ve mu'teber bir bâb berber dükkânı hâlik-i mersûmun taht-ı icâresinde derûnunda mevcûde beyne'l-hıref gedik ta'bîr olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûmenin mecmû'u mûrisimiz hâlik-i mesfûrun sağlığında ile'l-helâk yedinde mülkü olup ba'de helâkihî bizimle sagīrân-ı mersûmâna mûris olmağla ancak mersûm [**26a**] Hıristo zimmî dükkân-ı mezkûrda haftada beşer guruş kirâ ile müstecir olmak takrîbiyle gedik-i mezkûrun nısfı benimdir deyü müdâhale [ve] icâre-i mezkûreden işbu târihe gelince on dört ayda zimmetinde müctemi' olan iki yüz seksen guruşu dahi edâda mümâna'at etmekle suâl olunup gedik-i mezkûr ile meblağ-ı merkūm iki yüz seksen guruşu bize edâya mersûm Hıristo zimmîye tenbîh olunmak bi'l-asâle ve bi'l-vesâye matlûbumdur deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-istintâk mersûm Hıristo zimmî cevâbında gedik ta'bîr olunan âlât-ı lâzıme-i mezkûrenin mecmû'u hâlik-i mesfûr Yuvanister zimmînin yedinde mülkü iken zimmî-yi mersûm sağlığında ve kemâl-i akl ü sıhhatinde bin iki yüz on dokuz senesi Zilka'desi'nin on sekizinci günü mahrûse-i mezbûre mahkemesinde hilâfeten müvellâ olan müderrisîn-i kirâm-ı zevi'l-ihtirâmdan Uryânîzâde Mehmed Râşid Efendi huzûrunda gedik-i mezkûrun nısf-ı şâyi'ini yedinde ibkā ve nısf-ı şâyi'-i âharını bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile altı yüz elli ğuruş semen-i medfû' ve makbûza bana bey' ve temlik ve vech-i lâyıkı üzere teslîm eylediğinde ben dahi iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl edip mebî'-i mezkûrun tağrîr ve gabnine

müteʿallika âmme-i daʿvâdan her birimiz âharın zimmetini kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt etmemizle ol-vechile târih-i mezbûrdan beri nısf gedik-i mezkûr benim yedimde mülküm olduğuna binâen derûnunda sâkin ve bi-hakkın vazʿ-ı yed etmemle nısf-ı âharı için dahi kâh şehriye beşer guruş ve kâh şehriye üçer guruş verip bu âna kadar katʿa icâreden deynim yokdur deyüp evvelâ takrîrine mutâbık ve hâkim-i mûmâ-ileyhin imzâ ve hâtemini hâvî ibrâz eylediği bir kıtʿa hüccet-i şerʿiyenin mazmûnunu ve semen-i meblağ-ı merkūm altı yüz elli guruşu hâlik-i mesfûra teslîmini udûlden Berberler Kethudâsı es-Seyyid el-Hâc Mustafa Ağa b. es-Seyyid el-Hâc Ahmed ve es-Seyyid Ahmed Ağa b. İbrahim nâm kimesneler şehâdetleriyle isbât etmeğin mûcebince müddeʿûn-ı asîl ve vasîyy-i mersûmûn nısf gedik-i mezkûr mütâlebesiyle mesfûr Hıristo zimmîye bî-vech-i şerʿî muʿârazadan baʿde'l-menʿ verese-i müddeʿiyûn-ı mersûmûn sâlifü'z-zikr kirâ müddeʿâlarından dahi nefʿan li'l-yetîm mersûm Hıristo zimmî ile bi't-tavʿ ve'r-rızâ yüz on guruş bedel-i medfûʿ ve makbûza baʿde akdi'l-musâlahati ve'l-kabûl mâʿadâya ve bi'l-cümle husûs-ı mezkûra müteʿallika âmme-i deʿâvî ve kâffe-i mutâlebâtdan mesfûr Hıristo zimmînin zimmetini kabûlü hâvî bi'l-asâle ibrâ ve iskāt edip ve husûs-ı mezkûra dâir vasîyy-i mersûme Eleniko Nasrâniye dahi vesâyeten katʿa daʿvâ ve nizâʿ ve husûmetim yokdur dediklerinde mersûm Hıristo zimmî dahi mukırrûn-ı mersûmûnu tasdîk ve bu vechile katʿ-ı nizâʿ eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine iʿlâm olundu.

Fî 17 min-Muharrem sene 1223.

## 201 [26a-1] Kasap Kosta'nın elinden alınan dükkân için Seyyid Ahmed'e ödemiş olduğu kirayı geri alması

*Koska'da bakkāl gediği*

Maʿrûz

Kasab Kosta v. Mitro nâm zimmî meclis-i şerʿ-i münîrde manav tâifesinden Civelekoğlu es-Seyyid Ahmed b. es-Seyyid Mehmed nâm kimesne muvâcehesinde İstanbul'da Koska kurbünde şekerci dükkânı karşısında vâkiʿ bir bâb bakkāl dükkânı derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf gedik taʿbîr olunur âlât-ı lâzıme-i maʿlûmenin mecmûʿu mezbûr es-Seyyid Ahmed'in yedinde mülkü iken mezbûr es-Seyyid Ahmed dükkân-ı mezkûrun verâsında olup yedek ve fıçı ve sâir külliyetli emtiʿa vazʿ olunacak mahâlli gedik benimdir, beher şehr kirâsını mutasarrıfına ben malımdan edâ ederim, senden kirâ mütâlebe etmezler diyerek yedimden makbûzu olan iki yüz altmış guruşa bana beyʿ, ben dahi iştirâ ve kabûl ve mahâll-i mezkûra bârgir bağlayıp baʿdehû mezbûr es-Seyyid Ahmed mecmûʿu gedik-i mezkûru bin iki yüz yirmi bir senesi Cemâziyelâhire'nin on birinci günü mahkeme-i mezbûrede sekiz yüz elli guruş semen-i makbûza gāibân ani'l-meclis Yuvan v. Mihal ve Azerya

v. Anaştaş zimmîlere ale'l-iştirâk bâ-hüccet bey‘ ve temlik ve teslîm edip onlar dahi ba‘de'l-iştirâ ve't-temellük dükkân-ı mezkûre duhûl ve mahâll-i mezkûr dükkânımıza mülhak olmağla bizim taht-ı icâremizdedir deyü beni mahâll-i mezkûrdan ihrâc etmeleriyle ben dahi mezbûr es-Seyyid Ahmed'e medfû‘um olan meblağ-ı merkūm iki yüz altmış guruşu mezbûrdan istirdâd murâdımdır deyü da‘vâ etdikde ol dahi cevâbında kaziyye minvâl-i meşrûh üzere olduğunu bi-tamamihi tâyi‘an ve kat‘iyyen ikrâr ü i‘tirâf etmeğin mûcebince makbûzu olan meblağ-ı merkūm iki yüz altmış guruşu müdde‘î-i mersûma red ve teslîme mezbûr es-Seyyid Ahmed'e tenbîh olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i‘lâm olundu.

Fî 16 min-Muharremi'l-harâm sene 1223.

## 202 [26a-2] Dikici esnafı Yiğitbaşısı Seyyid Ahmed ve sair esnaf ileri gelenlerinin, sanatında hile yapan Kayserili Mehmed'in esnaflıktan çıkarılması talepleri

*Dikicilere dâir*

Ma‘rûz

Âsitâne-i aliyye'de vâki‘ dikici esnâfının Başyiğitbaşısı es-Seyyid Ahmed ve Mesciler Yiğitbaşısı Ahmed Usta ve ihtiyârlarından el-Hâc Mehmed Ağa ve Abdullah Alemdar ve Ahmed Ağa ve Çedikçiler kethudâsı İsmail Usta ve ihtiyârlarından İbiş Usta ve es-Seyyid İbrahim Usta ve Musa Usta ve Mehmed Usta ve Tâcirler Kethudâsı vekîli Yiğitbaşı Molla Mustafa ve ihtiyârlarından es-Seyyid el-Hâc Mustafa Ağa ve es-Seyyid Hasan Ağa ve Memiş Ağa ve el-Hâc Mehmed Ağa ve Parlakoğlu el-Hâc Hasan Ağa ve Ahmed Ağa ve Hacı Odabaşı ve sâirleri meclis-i şer‘-i münîrde Dikicibaşı Süleyman Ağa hâzır olduğu hâlde Sayalmacı tâifesinden Kayseriyeli Camuscuoğlu Mehmed b. İbrahim nâm kimesne muvâcehesinde mezbûr Mehmed sahtiyân tüccârından olup sayalma ta‘bîr olunur dikilmiş mest i‘mâl ve bey‘ine mezûn olmağla sâirleri misillü mahâllinde iştirâ eylediği sahtiyânın bir mikdârını a‘lâ ve evsat ve ednâ olarak mest i‘mâl ve mâ‘adâ sahtiyânları yine a‘lâ ve evsat ve ednâ olarak Âsitâne-i aliyye'ye celb ve fiyât-ı maktû‘asıyla esnâfa bey‘ etmeyip iştirâ eylediği sahtiyânın mecmû‘-ı a‘lâsını mahâllinde sayalma ta‘bîr olunur mest i‘mâl ve külliyetlisini esnâ-yı râhda telef ve mâ‘adâ bir mikdârını Âsitâne-i aliyye'ye getirip gālî bahâ ile ibâdullâha bey‘le ızrâr ve mâ‘adâ ednâ ve çürük sahtiyânları dahi a‘lâ bahâsına bey‘ eylemesi ibâdullâhın mağbûn ve mutazarrır ve bizim nizâm ve intizâmımıza mugāyir olduğundan mâ‘adâ giderek sâir bu makūle sayalmacılara sirâyet ile külliyen nizâmımızın ihtilâlini mûcib ve ayakkabı nizâmının fesâdını müstevcib bir keyfiyet olduğuna binâen bi'd-defa‘ât mezbûra tenbîh olundukda mütenebbih olmayıp hattâ işbu meclis-i şer‘de mu‘âyene olunup a‘lâ bahâsına bey‘

eylediği sahtiyân ednâdan dahi dûn olup ol-vechile ızrârında ısrâr üzere olmağla nizâmlarımızı vikâye zımnında mezbûrun tard ve teb'îdi matlûbumuzdur deyü muvâcehesinde hâzır-ı mezbûr Dikicibaşı Süleyman Ağa'nın tasdîkiyle iştikâ ve esnâfdan ihrâcını iltimâs ve istid'â eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 17 Muharrem sene 1223

## 203 [26a-3] Fesçi esnafından Hacı Mehmed Emin'in esnaflıktan çıkarılması

*Fesci esnâfına dâir*

Ma'rûz

İstanbul ve Galata fesciyânı ta'bîr olunur esnâfın İstanbul Fesciyânı Kethudâsı Süleyman Ağa ve Galata Fesciyânı Kethudâsı el-Hâc İsmail Ağa'nın vekîli Ömer Ağa ve Yiğitbaşıları es-Seyyid Mustafa ve Çavuşları Ramazan ve müsinn ü ihtiyârlarından el-Hâc Şa'bân Tıraveli ve el-Hâc Ömer Hoca ve Yahya Irakî? ve es-Seyyid Mehmed Bozyed ve Süleyman b. Asâkir ve el-Hâc Mehmed Cibâli ve Kasım Cezar ve İçli Mehmed İzmîrî ve İsmail Ferhad ve el-Hâc Ramazan Traveli ve İsmail b. Abdullah ve Salih b. Molla İsa? ve Yahya Kafkut ve sâir bi'l-cümle fesciyân esnâfı meclis-i şer'-i münîrde biz esnâf-ı merkūmeden el-Hâc Mehmed Emin b. İsmail nâm kimesne mahzarında merkūm el-Hâc Mehmed Emin esnâfımızdan olup lâkin kendi hâlinde ırzıyla mukayyed ve kâr ü kisbiyle meşgūl olmayıp dâimâ esnâfımız beyninde fesâd ilkāsıyla ihtilâl-i nizâm-ı kadîmimizi mûcib hâlâta ictisâr ve beynimizde düstûrü'l-amel olan şurût-ı mer'iyemizin izmihlâline bâ'is ü bâdî olup bi'd-defa'ât kendüye tenbîh olundukda kat'a mütenebbih olmayıp ızrâr-ı ısrâr üzere olup hattâ işbu yedimizde olan bir kıt'a i'lâm mantûkunca mezbûr el-Hâc Mehmed Emin'e kıbel-i şer'den bir def'a dahi dükkânında kâr ü kisbiyle meşgūl olup umûr-ı esnâfa müdâhale ve ta'arruz etmemek üzere tenbîh olunmuş iken yine mütenebbih olmayıp mezbûrun dâimâ bu makūle ihtilâl-i nizâmı mûcib harekât-ı **[26b]** nâ-marzıyesinden cümlemizin bi'l-külliye emn ve rahatımız meslûb olmağla kendüden bir vechile hoşnûd ve râzı değilleriz deyü muvâcehesinde teşekkî ve mezbûrun sû-i hâlini ihbâr ve fîmâ-ba'd içimizden tard ve teb'îd ve kâr-ı âhara sülûke tenbîh olunmak matlûbumuzdur deyü istid'â eylediklerinde mezbûr el-Hâc Mehmed Emin dahi rızâsıyla esnâf-ı merkūmeden hurûc ve kâr-ı âhara sülûk etmek üzere müte'ahhid olup bu vechile kat'-ı nizâ' eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 21 Muharrem sene 1223.

## 204 [26b-1] Yorgi v. Rado'nun, bakkal dükkânı gediği satışı ile ilgili Aci Todori aleyhindeki davasının reddedilmesi

*Tahtakale'de bakkāl dükkânı nizâʿı*

Maʿrûz

Bakkāl tâifesinden Yorgi v. Rado nâm zimmî meclis-i münîrde yine tâife-i merkūmeden Aci Todori v. Apramonos nâm zimmî muvâcehesinde sarrâf tâifesinden olup bundan akdem hâlik olan Ohannes v. Ağyazar nâm zimmînin verâseti zevce-i metrûkesi Derohi bt. Mardıros Nasrâniye ile sulbî kebîr oğulları Ağyazar ve Karabet ve Ohan zimmîlere ve sagīr oğulları Takofor ve Manil ve Yakof ve sulbiye sagīre kızı Sare'ye münhasıra oldukdan sonra sıgār-ı mersûmûnun anaları ve bâ-hüccet vasîleri zevce-i mesfûre Derohi Nasrâniye ile mersûmûn Ağyazar ve Karabet ve Ohan zimmîler taraflarından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl olduğu şahs-ı mersûmeyi ârifân Keresteci Manil v. Karabet ve Sarrâf hizmetkârı Karabet v. Ağob zimmîler şehâdetleriyle sâbit olan zevce-i mersûmenin üveyi karındaşı Sarrâf Mardıros v. Karabet zimmî hâzır olduğu hâlde İstanbul'da Tahtakale'de Dörtyol Ağzı nâm mahâlde kâin el-Hâc Ali dükkânı demekle maʿrûf bir bâb bakkāl dükkânı derûnunda mevcûde beyne'l-hıref gedik taʿbîr olunur âlât-ı lâzıme-i maʿlûmenin yüz yirmi sehm iʿtibârıyla kırk sehmi gāib ani'l-meclis Tanaş zimmînin ve kırk sehmi benim ve kırk sehmi hâlik-i mersûmun sağlığında ile'l-helâk yedimizde iştirâken ve şâyiʿan mülk ve hakkımız olup baʿde helâkihî kırk sehm hissesi veresesi mersûmûna mevrûs oldukdan sonra vekîl-i mesfûr âlât-ı lâzıme-i muharrere-i mezkûrede müvekkilleri verese-i mersûmûnun mâlik oldukları ber-iʿtibâr-ı merkūm kırk sehm hisse-i şâyiʿayı benim izin ve icâzetim ve haber ve âgâhım yoğiken işbu mesfûr Aci Todori zimmîye sekiz yüz otuz üç guruş kırk akçe semen-i makbûza bi'l-vekâle bâ-hüccet-i şerʿiye beyʿ ve temlik ve vech-i lâyıkı üzere teslîm ol dahi iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl edip mebîʿ-i mezkûrun tağrîr ve gabnine müteʿallika âmme-i daʿvâdan her biri âharın zimmetini bi'l-asâle ve bi'l-vekâle kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt edip lâkin ben beyʿ-i mezkûru istimâʿ etdiğim anda mücîz olmamamla semen olmak üzere verese-i mersûmûna medfûʿu olan meblağ-ı merkūmu yedimden ahz birle iştirâ eylediği âlât-ı mezkûrede olan kırk sehm hisse-i şâyiʿayı bana beyʿ eylesin deyü takrîr-i meşrûhu üzere tasaddî eylediği daʿvâsı meşrûʿa ve iltifâta şâyân olmayıp istikşâf-ı hâl için mersûm Aci Todori zimmî istintâk olundukda ol dahi cevâbında vekîl-i hâzır-ı mersûm hisse-i mezkûreyi beyʿ esnâsında müddeʿî-i mersûma teklif eyledikde ol dahi bana lüzûmu yokdur deyü şirâdan imtinâʿ ve muvâcehesinde ben iştirâ eyledim deyü eylediği takrîrini Pazarbaşı Süleyman Ağa ve Bölükbaşı es-Seyyid Ahmed ve sâir nizâm ustaları haber vermeleriyle mûcebince müddeʿî-i mersûm Yorgi zimmî daʿvâ-yı mezkûresiyle mesfûr Aci Todori zimmîye bî-vech-i

şer‘î mu‘ârazadan men‘ olunduğu İstanbul Mahkemesi’nden huzûr-ı [âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 27 Zilka‘de sene 1222.

## 205 [26b-2] Marya bt. Anaştaş’ın Aci Todori aleyhindeki bakkal gediği rehni davasının aslı olmadığının itiraf etmesi

*Tahtakale’de bakkāl dükkânı nizâ‘ı*

Ma‘rûz

Medîne-i Üsküdar’da Yenimahalle’de mütemekkine sâhibe-i arzuhâl şahsı mu‘arrefe Marya bt. Anaştaş nâm Nasrâniye meclis-i şer‘-i münîrde zikri âtî gedik âlât-ı lâzımesinin yüz yirmi sehm i‘tibârıyla kırk sehmine vaz‘-ı yedi mütehakkık olan bakkāl tâifesinden Aci Todori v. Apramonos zimmî muvâcehesinde İstanbul’da Tevkī‘î Cafer mahâllesinde mütemekkine iken bundan akdem hâlik olan Sarrâf tâifesinden derûn-ı arzuhâlde mersûmü’l-ism Ohannes v. Ağyazar nâm zimmînin verâseti zevce-i metrûkesi Derohi bt. Mardıros nâm Nasrâniye ile sulbî kebîr oğulları Ağyazar ve Karabet ve Ohannes zimmîlere ve sagīr oğulları Nikfor ve Manil ve Yakof ve sagīre kızı Sare’ye münhasıra olduğu lede’ş-şer‘i’l-enver zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra sıgār-ı mersûmûnun anaları ve bâ-hüccet vasîleri zevce-i mesfûre Derohi Nasrâniye ile mersûmûn Ağyazar ve Karabet ve Ohannes zimmîler taraflarından husûs-ı âti’l-beyânda vekîl olduğu şahs-ı mersûmeyi ârifân keresteci Manil v. Karabet ve sarrâf hizmetkârı Karabet v. Ağob zimmîler şehâdetleriyle sâbit olan zevce-i mersûmenin üvey karındaşı kezâlik derûn-ı arzuhâlde mersûmü’l-ism Sarrâf Mardıros v. Karabet zimmî hâzır olduğu hâlde İstanbul’da Tahtakele’de Dörtyolağzı nâm mahâlde vâki‘ el-Hâc Ali dükkânı demekle ma‘rûf bir bâb bakkāl dükkânı derûnunda mevcûde gedik âlât-ı lâzımesinin yüz yirmi sehm i‘tibârıyla kırk sehmi ve karşısında kâin Yeni Dükkân demekle ma‘rûf kezâlik bakkāl dükkânı derûnunda mevcûde gedik âlât-ı lâzımesinin yüz yirmi sehm i‘tibârıyla yirmi sehmi benim yedimde mülküm ve hakkım iken ben sâlifü’z-zikr iki bâb bakkāl dükkânlarında olan cem‘an altmış sehm hisse-i şâyi‘amı bin iki yüz dokuz senesi Zilka‘desi’nin yirmi üçüncü günü zevcim ve tarafımdan vekîlim olup bundan akdem hâlik olan Dimitri v. Yuvan zimmî sağlığında Mahmudpaşa Mahkemesi’nde nâibü’ş-şer‘ Efendi huzûrunda sarrâf-ı mersûm Ohannes zimmîye bin guruş semen-i makbûza bi’l-vekâle bey‘ ve temlik ve vech-i lâyıkı üzere teslîm, ol dahi iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl edip mebî‘-i mezkûrun tağrîr ve gabnine müte‘allika âmme-i da‘vâdan her biri âharın zimmetini bi’l-asâle ve bi’l-vekâle ibrâ ve iskāt edip ben dahi zevcim mesfûrdan semen-i merkūmu ahz ü kabz ve bey‘-i mezkûru mücîze olup ba‘dehû sarrâf-ı mesfûr Ohannes zimmî Yeni dükkânda olan yirmi sehm hisse-i şâyi‘asını beş yüz guruşa âhara bey‘ birle

dükkân-ı mezkûr bakkāl dükkânlığından ihrâc ve kahvehâne binâ olunup mârrü'z-zikr el-Hâc Ali dükkânda olan kırk sehm hisse-i şâyi'a yedinde iken hâlik olup veresesi mersûmûna mevrûs olduğundan sonra vekîl-i hâzır-ı mesfûr bi'l-vekâle kırk sehm hisse-i şâyi'a-i mezkûreyi işbu mersûm Aci Todori zimmîye sekiz yüz otuz üç guruş kırk akçe semen-i makbûza bâ-hüccet bey' ve temlik ve teslîm ve tağrîr ve gabnine müte'allika âmme-i da'vâdan her biri âharın zimmetini bi'l-asâle ve bi'l-vekâle kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt etmişler idi. Ancak bu esnâda ba'zı kimesneler gedik-i mezkûru sarrâf-ı mersûma sağlığında rehin vaz' ve teslîm eyledim deyü iddi'â eyle diyerek beni iğfâl etmeleriyle ben dahi vech-i meşrûh üzere da'vâya tasaddî etmiş idim. Lâkin benim da'vâ-yı mezkûremin kat'a aslı olmamağla bi'l-cümle husûs-ı mezkûre ve gedik husûsuna müte'allika mutlakan âmme-i de'âvî ve kâffe-i mutâlebâtdan işbu mesfûr Aci Todori zimmî ile verese-i mersûmûnun zimmetlerini ibrâ-yı âmm-ı sahîh-i şer'î ile kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt eylediğimde hâzır-ı vekîl-i sarrâf-ı mesfûr Mardıros zimmî dahi bana malından teberru'an yüz guruş def' ü teslîm ve umûruma sarfla istihlâke emir eylediğinde ben dahi ahz ü kabz ve emri üzere umûruma sarfla istihlâk etmemle meblağ-ı müstehlek-i merkūmun istirdâdına müte'allika da'vâdan benim zimmetimi kabûlümü hâvî ibrâ ve iskāt eyledi deyü ikrâr ve tasdîkleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 21 Muharrem sene 1223.

## 206 [26b-3] İstanbul ve civarında olan fırancalacı dükkânlarının sayısının 11'e çıkarılması ve Bali köyünde Dimitri'nin ihdas ettiği fırın için ruhsat taleb olunması

*Francalacı fırınlarına dâir*

Ma'rûz

Nizâm ve şurûtlarına nazaran muktezâsını i'lâm eyleyesiz deyü sâdır olan emr-i âlîlerine imtisâlen nazar olundukda bundan akdem İstanbul ve havâlîsinde mahâll-i ma'lûmede yedi aded fırancalacı fırınları ibkā mâ'adâsı bâ-irâde-i hazret-i şehinşâhî bi'l-külliye sedd ü bend ve hilâfına ruhsat verilmeyeceği işbu derkenârda müstebân iken bundan mukaddemce cennet-mekân firdevs-âşiyân Sultan Abdülhamid Hân-ı Gāzi –aleyhi'r-rahmetü ve'l-gufrân- hazretlerinin beylerbeyi ve Mîrgünoğlu nâm mahallerde müceddeden inşâ buyurdukları cevâmi'-i şerîfe ve âsâr-ı celîleleri evkāfından mahâlleyn-i merkūmeynde iki aded ve mehd-i ulyâ-yı saltanat devletlü ismetlü efendimiz hazretlerinin Gümrükçü Çiftliği derûnunda kâin bir aded ve Çelebi Hasan Paşa Vakfı'ndan Kumkapı hâricinde vâki' İstefan ve Ohannes ve Mücavir nâm zimmîlerin mutasarrıf oldukları bir aded francala fırınları ki cem'an dört aded fırınlar sâire makīs olmayıp evkāf-ı

şerîfe-i mezkûreden olmalarıyla sâire sirâyet etmemek ve bir vakitde emsâl olarak kaydı derkenâr olmamak şartıyla dört aded fırınların küşâdıyla on bir adede iblâğı husûsuna irâde-i seniyye-i kātı'a-i cihân-dârî ta'alluk etmekle ancak dört aded francalacı fırınlarının küşâdını ruhsatı hâvî emr-i âlî-şân mûcebince on bir aded fırancalacı fırınlarından mâ'adâ bir mahâlde fırın küşâd ve fırancala tabh ve i'mâl ve bey'ine ruhsat verilmeye deyü musarrah olmağla istid'â olunan Bali karyesinde Dimitri kullarının bundan akdem ihdâs eylediği nân-ı hâs fırınının küşâdı hususu kuyûdâtına ba'de'n-nazar muktezâsı ancak irâde-i seniyye-i kātı'a-i hazret-i cihân-dârîye mütevakkıf olur mevâddan olduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî-gurreti Saferi'l-hayr sene 1223.

## 207 [27a-1] İstanbul'daki pirinçci dükkânı gedikleri nizamı

*İstanbul Ağası Sokağı'nda pirinçci gediklerine dâir.*

Ma'rûz

İşbu arzuhâl ve rabt olunan defterde mücerred dekâkin derkenârda mastûr mu'teber gediklerden olmağla sâbıkı mûcebince gedik kayd olunmaları husûsunu i'lâm eyleyesin deyü bu dâ'îlerine hitâben sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu arzuhâl ve rabt olunan deftere nazar olundukda Bahçekapısı hâricinde İstanbul Ağası sokağı karşısında kâin bir tarafdan Arpaçılar ve bir tarafdan bakkāl dükkânı ve bir tarafdan cidâr-ı hısn ve taraf-ı râbi'i tarîk-i âm ile mahdûd fevkında iki bâb oda ve tahtında bodrumuyla bir bâb pirinçci mahzeni gediğinin mâlik es-Seyyid el-Hâc Abdulkādir Ağa ve Eminönü'nde Sebzehâne sokağında köşe başında vâki' bir tarafdan duhâncı dükkânı ve bir tarafdan Şerif Osman dükkânı ve bir tarafdan İstanbul Ağası'nın Hatab meydanı ve bir tarafdan tarîk-i âm ile mahdûd fevkında bir odasıyla bir bâb pirinçci mahzeni gediğinin mâlik Molla Mustafa ve yine Sebzehâne sokağı derûnunda kâin bir tarafdan Pirinçci Molla Mustafa ve bir tarafdan Papasoğlu dükkânı ve bir tarafdan yine Hatap meydanı ve bir tarafdan tarîk-i âm ile mahdûd fevkında bir odasıyla bir bâb Pirinçci mahzeni gediğinin mâliki Pirinçci Şerif Osman Ağa ve yine mahâll-i mezkûrda vâki' bir tarafdan Pirinçci Şerif Osman ve bir tarafdan Rukiye Hanım ile Yuvan zimmînin müşterek dükkânları ve bir tarafdan yine Hatab meydanı ve bir tarafdan tarîk-i âm ile mahdûd fevkında bir odasıyla bir bâb pirinçci mahzeni gediğinin iştirâken mâlikleri Papasoğlu Yovakim ve Kostandi zimmîler ve yine mahâll-i mezkûrda vâki' bir tarafdan Pirinçci Ömer Ağa ve şerîki Molla Ahmed'in müşterek dükkânları ve bir tarafdan Papasoğlu Yovakim ve şerîki Kostandi zimmîlerin müşterek dükkânları ve bir tarafdan yine Hatap meydanı ve bir tarafdan tarîk-i âm ile mahdûd fevkında bir odasıyla bir bâb pirinçci mahzeni gediğinin iştirâken mâlikleri mezbûre Rukiye

Hanım bt. el-Hâc Ahmed Ağa ile Yuvan zimmî ve yine mahâll-i mezkûrda kâin bir tarafdan mezbûre Rukiye Hanım ile mersûm Yuvan zimmînin müşterek dükkânları ve bir tarafdan Şerife Hafize Hatun dükkânı ve bir tarafdan yine Hatab meydanı ve bir tarafdan tarîk-i âm ile mahdûd fevkında bir odasıyla bir bâb pirinçci mahzeni gediğinin iştirâken mâlikleri pirinçci Ömer Ağa ve Molla Ahmed ve yine mahâll-i mezkûrda vâki‘ bir tarafdan Pirinçci Ömer Ağa ve Molla Ahmed’in müşterek dükkânları ve bir tarafdan mezbûre Şerife Hafize Hatun dükkânı ve bir tarafdan yine Hatab meydanı ve bir tarafdan tarîk-i âm ile mahdûd fevkında bir odasıyla bir bâb pirinçci mahzeni gediğinin mâlikesi mezbûre Şerife Hafize Hatun bt. es-Seyyid Ahmed Ağa ve yine mahâll-i mezkûrda vâki‘ bir tarafdan mezbûre Rukiye Hanım dükkânı ve bir tarafdan sebzeci Sabina zimmî dükkânı ve bir tarafdan Hınnacı mahzeni ve bir tarafdan tarîk-i âm ile mahdûd fevkında bir odasıyla bir bâb pirinçci mahzeni gediğinin mâliki pirinçci Ömer Ağa ve yine mahâll-i mezkûrda kâin bir tarafdan pirinçci Ömer Ağa dükkânı ve bir tarafdan el-Hâc Abdülkerim ile Kara Hüseyin Çavuş mahzeni ve bir tarafdan hınnacı mahzeni ve bir tarafdan tarîk-i âm ile mahdûd fevkında bir odasıyla bir bâb pirinçci mahzeni gediğinin mâlikesi mezbûre Rukiye Hanım bt. el-Hâc Ahmed Ağa ve yine mahâll-i mezkûrda kâin bir tarafdan mezbûre Şerife Hafize Hatun dükkânı ve bir tarafdan Andon oğlu Nikola zimmî dükkânı ve bir tarafdan yine Hatab meydanı ve bir tarafdan tarîk-i âm ile mahdûd fevkında iki odasıyla bir bâb pirinçci dükkânı gediğinin iştirâken mâlikleri Apostol ve Kiryako ve Karasol zimmîler ve yine İstanbul Ağası kurbünde Köşe başında vâki‘ bir tarafdan Açık meydan ve bir tarafdan yine hatab meydanı ve bir tarafdan diğer pirinçci dükkânı ve bir tarafdan tarîk-i âm ile mahdûd fevkında bir odasıyla bir bâb pirinçci mahzeni gediğinin mâliki Arab Ali Ağa ve Balıkpazarı kapısı dâhilinde Rüstempaşa kurbünde Çukur Han karşısında kâin bir bâb kârgîr pirinçci mahzeni gediğinin mâliki pirinçci Ali Ağa ve mârrü’z-zikr Çukur Han tahtında vâki‘ bir bâb kârgîr pirinçci mahzeni gediğinin mâliki pirinçci el-Hâc Mehmed Ağa ve Kizir Hanı tahtında sarrâf karşısında kâin bir bâb kârgîr pirinçci mahzeni gediğinin mâliki pirinçci Molla Ahmed ve yine zikr olunan Kizir Hanı kurbünde Laz Hanı tahtında vâki‘ bir bâb kârgîr pirinçci mahzeni gediğinin mâlikesi Kalemtraşçı el-Hâc Hüseyin Ağa kerîmesi Emine Molla ve Gürcü Hanı tahtında vâki‘ bir bâb kârgîr pirinçci mahzeni gediğinin mâliki Mirzezâde Molla Süleyman işbu on altı bâb mahzen ve dekâkin derûnlarında mevcûde gedikleri ez-kadîm esnâf beynlerinde pirinçci gediği olarak mer‘î ve mu‘teber ve her birilerinin yedlerinde irsen ve şirâen mülkleri olup dekâkin ve mehâzînde bey‘ eyledikleri erzâk bakkāl metâ‘ı olmağla bakkāl ve sabuncu gedikleri misillü emvâl-i tüccâra mu‘âdil ve mâl-ı ticâreti muhâfaza lâzıme-i hâlden olmağla gedik ashâbından biri müflisen firâr veyâhûd fevt oldukda gedikleri bey‘ olunup düyûnu var ise dâyinlerine edâ olunup düyûnu yoğise veresesine irs-i şer‘le mîrâs olunup bu sûretde tüccâr

dahi emvâlinin telef ve izâʿa olmayacağını mülâhaza birle iʿtimâd-ı küllî tahsîl ve mâllarını ashâb-ı gedikden dirîğ etmeyip ve bu vechile ibâdullâha menâfiʿ-i vefîre hâsıl olacağı mülâhazadan baʿîd olmamakla bu misillü gedik ashâbı kirâ-i kadîmelerini mutasarrıflarına bilâ-taʿallül mâh be-mâh edâ ve teslîm eyledikçe kirâ artırmak sevdâsıyla ihrâç ve âhar bahâne ile rencîde olunmamak şurût-ı esnâfdan olmağla merkūmûnun dahi müsteʿcir oldukları bâlâda mezkûr odahâ ve dekâkin ve mehâzinin mülk ashâbına kirâ-yı kadîmelerini bilâ-taʿallül mâh be-mâh edâ eyledikçe kirâ artırmak ve yâhûd âhar bahâne ile ihrâçlarına tasaddî olunmamaları için mâlik oldukları gedikleri esmânı misillü kalemine kayd ve yedlerine başka başka sûret iʿtâsını istirhâm eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine iʿlâm olundu.

Fî-gurreti Saferi'l-hayr sene 1123

## 208 [27a-2] Hadice bt. Abdullah'ın eşi Bostânî Seyyid İbrahim Ağa'dan boşanması

*İsbât-ı tatlîk*

Maʿrûz

Sâhibe-i arzuhâl muʿarrefetü'z-zât Hadice bt. Abdullah nâm hatun evvelâ Çarşamba günü Arz Odası'nda huzûr-ı hazret-i kāimmakām-ı âlî-makāmda ve baʿdehû dâʿiyânemizde maʿkūd meclis-i şerʿ-i münîrde derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Bostânî es-Seyyid İbrahim Ağa b. Mehmed nâm kimesne muvâcehesinde mezbûr es-Seyyid İbrahim Ağa zevc-i dâhilim olup târih-i iʿlâmdan üç ay mukaddem beni bâyinen tatlîk etmekle zimmetinde mütekarrir ve maʿkūdün-aleyh olan iki yüz guruş mehr-i müeccelimi mezbûr es-Seyyid İbrahim Ağa'dan taleb ederim deyü baʿde'd-daʿvâ ve'l-istintâk mezbûr es-Seyyid İbrahim Ağa cevâbında müddeʿiye-i mezbûra ol-mikdâr guruş mehr-i müeccel tesmiyesiyle zevce-i medhûlün-bihâsı olduğunu ikrâr tatlîkini baʿde'l-inkâr müddeʿiye-i mezbûre ber-vech-i muharrer müddeʿâsını her biri mahâllinde lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbâr olunan Mehmed Beşe b. Ali ile zâtları muʿarrefe Emine bt. Abdullah ve diğer Emine bt. İbrahim nâm hatunlar şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe vech-i vecîh-i şerʿî üzere isbât etmeğin mûcebince müddeʿiye-i mezbûre Hadice Hatun'un talâkına baʿde'l-hükm mehr-i müeccel-i mezkûr iki yüz guruşu dahi müddeʿiye-i mezbûreye edâ ve teslîme mezbûr es-Seyyid İbrahim Ağa'ya tenbîh olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine iʿlâm olundu.

Fî 28 Muharrem sene 1223.

## 209 [27a-3] Hacı Ali'nin Çubukçu Sarı Hüseyin aleyhindeki çubuk ücreti davasından ferâgat etmesi

*Çubuk nizâʿından meccânen birbirini ibrâ*

Maʿrûz

İstanbul'da Nuruosmaniye kurbünde Vezir Hanı'nda sâkin çubuk tüccârından derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism el-Hâc Ali b. el-Hâc Mehmed nâm kimesne meclis-i şerʿ-i münîrde sâhib-i arzuhâl Çubukçu tâifesinden Sarı Hüseyin b. Veliyüddin nâm Kıbtî muvâcehesinde mezbûr Hüseyin zimmetinde bundan akdem yedimden ve malımdan iştirâ ve kabz eylediği aded ve fiyâtı beynimizde maʿlûm çubuk semeninden bâ-iʿlâm-ı şerʿî mahkûmün-bih bin altı yüz dokuz guruş alacak hakkımın yedi yüz kırk altı guruşu mezbûr Hüseyin'e bundan akdem nehâren iʿmâl etdirdiğim maʿlûmü'l-aded çubukların ücretinden zimmetimde deynim olan yedi yüz kırk altı guruşa takasan fürû-nihâde ve tenzîl olunup bâkīsi olan sekiz yüz altmış üç guruşu mezbûr Hüseyin'den taleb ederim deyü tasaddî eylediğim daʿvâ-yı mezkûremden bâ-vesâtet-i muslihîn mezbûr Hüseyin ile bi't-tavʿ ve'r-rızâ dört yüz guruş bedel-i medfûʿ ve makbûza baʿde akdi'l-musâlaha ve'l-kabûl ben mâʿadâ dört yüz altmış üç guruşa ve işbu târihe gelince sâir beynimizde cereyân eden cemîʿ hukūk-ı şerʿiyeye müteʿallika mutlakan âmme-i deʿâvî ve kâffe-i mütâlebâtdan mezbûr Hüseyin'in zimmetini, ol dahi benden baʿde'l-mağrib sâʿat sekize kadar sana beşer guruşa ücret tesmiyesiyle yüz seksen gece çubuk iʿmâl etmemle müddet-i mezkûrede ecr-i müsemmâmdan müctemiʿ olan dokuz yüz guruş taleb ederim deyü eylediğim daʿvâsından meccânen fâriğ olmağla husûs-ı mezkûra ve sâire müteʿallika âmme-i deʿâvîden benim zimmetimi her birimiz ibrâ-yı âmm-ı sahîh-i şerʿî ve iskāt-ı tamm-ı sarîh-i merʿî ile ibrâ ve iskāt ve her birimiz ber-vech-i meşrûh âharın ibrâsını kabûl eyledik dedikde ikrâr ve iʿtirâf edip bu vechile katʿ-ı nizâʿ eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlilerine iʿlâm olundu.]

Fî 24 Muharrem sene 1223.

## 210 [27b-1] Ekmekçi esnafına verilen buğdayın cins ve fiyatının bildirilmesi

*Fiyât-ı zehâir*

Maʿrûz

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu telhîs mûcebince mîrî anbarlarından habbâzân esnâfı mezbûrûna iʿtâ buyurulan yirmi bin keyl zehâirin beş bin keyli Tekfurdağı hıntası ve beş bin keyli Karabiga hıntası ve yedi bin beşyüz keyli Burgos

hıntası ve iki bin beş yüz keyli Bandırma hıntası olup cümlesinin beher keylleri yüz onar paraya râyic olmakla zehâir-i mezkûrenin ecnâs ve fiyâtı minvâl-i muharrer üzere olduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 7 S sene 1123.

## 211 [27b-2] Terzi Seyyid Hafız Mustafa'nın, Serope v. Abraham aleyhindeki terzi dükkânı gediği davasının meşru olmadığı

*Du'â Meydanı kurbünde Terzi Gediği da'vâsından men'*

Ma'rûz

Derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Derzi esnâfından es-Seyyid Hafız Mustafa b. es-Seyyid Mehmed nâm kimesne evvelâ Çarşamba günü dîvân-ı âlîde ve ba'dehû du'âhânemizde ma'kūd meclis-i şer'-i münîrde İstanbul'da Du'a Meydanı nâm mahâlde Kavukçular kurbünde Çukacı Aci Manuk ve Çukacı Aci Agob zimmîler dükkânları beynlerinde vâki' bir bâb Derzi dükkânında beher şehr altmış beşer para kirâ ile müşâhereten müstecir ve derûnunda mevcûd gedik âlât-ı lâzıme-i ma'lûmesine bâ-hüccet vaz'-ı yedi mütehakkık olan yine esnâf-ı merkūmeden kezâlik derûn-ı arzuhâlde mersûmü'l-ism Serope v. Abraham zimmî muvâcehesinde dükkân-ı mezkûr mutasarrıfı sâhib-i arzuhâl Cezâyirli el-Hâc Mehmed b. Ahmed nâm kimesne hâzır olduğu hâlde dükkân-ı mezkûrun hevâyî gediği aklâmdan birinde mukayyed olmayarak babam mezbûr es-Seyyid Mehmed'in olup ba'de vefâtihî bana mevrûs olmuş iken dükkân-ı mezkûr mutasarrıfı hâzır-ı mezbûr el-Hâc Mehmed işbu târihden on sekiz sene mukaddem dükkân-ı mezkûru mesfûr Serope zimmîye şehriye altmış beşer paraya îcâr ve derûnunda malından vaz' eylediği bir destgâh ve bir mikrâs ve bir endâze ve bir pîş-tahta ve bir sagīr minderi gedik i'tibâr edip iki yüz guruş semen-i medfû' ve makbûza bâ-hüccet bey' ve temlik ve teslîm eylediğinde ol dahi ber-vech-i muharrer istîcâr ve iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl ve ilâ-hâzihi'l-ân derûnunda mütemekkin olup ve ben ve gerek babam müteveffâ-yı mezbûr es-Seyyid Mehmed ve mesfûr Serope zimmî cümlemiz Âsitâne-i aliyye'de sâkineler olup husûs-ı mezkûru müddet-i mezbûrede da'vâ mümkün iken etmeyip bilâ-özr sükût etmiş idik. Hâlâ mersûm Serope zimmî gedik-i mezkûrdan keff-i yed birle bana teslîme ve dükkân-ı mezkûrdan hurûcuna tenbîh olunmak matlûbumdur deyü takrîr-i meşrûhu üzere tasaddî eylediği da'vâsı vücûhla meşrû'a ve iltifâta şâyân olmadığı müdde'î-i mezbûra tefhîm ve da'vâ-yı mezkûresiyle mersûm Serope zimmîye bî-vech-i şer'î mu'ârazadan men' olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 28 Muharrem sene 1223.

## 212 [27b-3] Kırımlı Osman'ın, Kuruyemişçi Seyyid Hacı Ahmed aleyhindeki kuruyemiş davasında haksız olduğu

*Kuruyemiş nizâʿından muʿârazadan*

Maʿrûz

Sâhib-i arzuhâl Kırımî Osman b. Mustafa nâm kimesne evvelâ Çarşamba günü Dîvân-ı âlîde ve baʿdehû duʿâhânemizde maʿkūd meclis-i şerʿ-i münîrde derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Kuruyemişci es-Seyyid el-Hâc Ahmed Ağa b. es-Seyyid Ali nâm kimesne muvâcehesinde ben ve şerîklerim gāibân ani'l-meclis Müslim b. İbrahim ve Emrullah b. İbrahim nâm kimesneler bin iki yüz yirmi bir senesi Ramazani'l-mübâreki gurresinde mezbûr es-Seyyid el-Hâc Ahmed Ağa yedinden beher kantarı on altışar guruşa olmak üzere yüz iki kantar kırk dört lodra siyâh üzüm ve kezâlik beher kantarı yirmi altışar guruşa olmak üzere altmış bir kantar seksen altı lodra razaki üzümü ve kezâlik beher kantarı on sekizer guruşa olmak üzere kırk iki kantar doksan altı lodra Lop? inciri ve kezâlik bir kantar kalem inciri cemʿan dört bin sekiz yüz on sekiz guruş üç paraya Niş'te iştirâken iştirâ ve kabz eylediğimizden elli bir gün mürûrunda biz bâyiʿ-i mezbûr ile beyʿ-i mezkûru beynimizde bi't-terâzî fesh ve ikāle birle zikr olunan üzüm ve inciri mezbûra teslîm eylediğimizde mezbûr es-Seyyid el-Hâc Ahmed Ağa bizden pişmanlık nâmıyla beş yüz guruşumuzu ahz ü kabz etmekle makbûzu olan meblağ-ı merkūm beş yüz guruşdan benim hisseme isâbet eden yüz altmış altı guruş seksen akçeyi mezbûrdan taleb ederim deyü baʿde'd-daʿvâ ve'l-istintâk mezbûr es-Seyyid el-Hâc Ahmed Ağa cevâbında müddeʿî-i mezbûr ile şerîkleri gāibân-ı merkūmân sâlifü'z-zikr üzüm ve inciri benden baʿde'l-iştirâ semenlerine noksân terettüb eylediği hâlde müddet-i mezkûre mürûrunda üç bin sekiz yüz on yedi guruşa beyʿ-i cedîd ile bana beyʿ ve teslîm, ben dahi baʿde'l-iştirâ ve't-takābîz semen-i mezkûrdan bana deynleri olan meblağ-ı merkūm dört bin sekiz yüz on sekiz guruş üç paranın olmikdârına takas eylediklerinde, ben dahi mukābele ve kabûl edip bâkī kalan bin bir guruş üç paranın dahi beş yüz guruşunu bana edâ ve teslîm etmeleriyle mâʿadâsı olan beş yüz bir guruş üç parayı ben sene-i sâbıkā Muharrem'inin yirmi birinci günü İstanbul Bâb Mahkemesi'nde nâibü'ş-şerʿ olan müderrisîn-i kirâmdan es-Seyyid İbrahim Efendi huzûrunda merkūmûndan daʿvâ eylediğimde onlar dahi meblağ-ı merkūmu benden daʿvâ ve ol-vechile beynimizde baʿde vukūʿi'l-münâzaʿa bâ-tavassut-ı muslihîn her birimiz tasaddî eylediğimiz daʿvâ-yı mezkûremizden meccânen fâriğler olup bi'l-cümle husûs-ı mezkûra müteʿallika âmme-i deʿâvî ve kâffe-i mutâlebâtdan her birimiz âharın zimmetini ibrâ-yı âmm-ı sahîh-i şerʿî ile kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt eyledik deyü mefhûmu takrîrine mutâbık ve nâib-i mezbûrun hâtemini hâvi ibrâz eylediği bir kıtʿa iʿlâm-ı şerʿînin mazmûnunu ve sûret-i defʿde eylediği ibrâ daʿvâsını herbiri lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde

idükleri ihbâr olunan es-Seyyid Mehmed Ağa b. Halil ve Mustafa Ağa b. Mahmud ve es-Seyyid Ahmed Ağa b. Salih ve Hafız Mehmed Ağa b. İbrahim nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe vech-i vecîh-i şer'î üzere isbât etmeğin mûcebince müdde'î-i mezbûr Osman da'vâ-yı mezkûresiyle merkūm es-Seyyid el-Hâc Ahmed Ağa'ya bî-vech-i şer'î mu'ârazadan men' olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 4 S sene 1223.

## 213 [27b-4] Süleyman Ağa dikicibaşılıktan azl ve yerine Seyyid Osman Ağa'nın tayin olunması

*Dikicibaşı nasbı*

Ma'rûz

Âsitâne-i sa'âdet ve tevâbi'i olan Bilâd-ı selâse'de mevcûd bi'l-cümle haffâfân esnâfının Başkethudâsı el-Hâc İbrahim Ağa ve Topçular Kethudâsı es-Seyyid Hasan Ağa ve Yiğitbaşıları Hüseyin Efendi ve ustalarından Ali Efendi ve Hüseyin Efendi ve Mehmed Ağa ve Hüseyin Ağa ve es-Seyyid Hasan Ağa ve tâcirler kethudâsı İsmail Ağa ve Yiğitbaşıları Mustafa Ağa ve ustalarından Mehmed Efendi ve Bahçecizâde Ahmed Efendi ve es-Seyyid el-Hâc Hafız Mehmed Efendi ve el-Hâc Mustafa Ağa ve es-Seyyid Hasan Ağa ve Ârif Ağa ve Osman Ağa ve Mehmed Sadık Ağa ve el-Hâc Hasan Ağa ve Murtaza Ağa ve el-Hâc Osman Ağa ve Mustafa Ağa ve Süleyman Ağa ve Abdulkādir Ağa ve diğer Hasan Ağa ve âhar el-Hâc Osman Ağa ve Karaman Arastası Kethudâsı Hafız Mustafa Efendi ve Yiğitbaşıları Mustafa Ağa ve Pabûşçu esnâfının Müslim Köse Ustalarından Ebûbekir ve ihtiyârlarından Hüseyin ve İsmail ve Süleyman ve Çizmeciler Köşe Ustası Ahmed ve ihtiyârlarından Abdullah ve es-Seyyid İbrahim ve Şehzâdebaşı Köşe ustası Ahmed ve Mehmed ve Eski Ali Paşa Köşe Ustası Hasan ve Mehmed ve Hüseyin ve Karagümrük Köşe Ustası Emin Ağa ve Abdi ve Ömer ve re'âyâdan Pabûşçu Köşe ustalarından Çatal Han Köşe Ustası Agob Şehzâdebaşı Köşe Ustası Vartan ve Sultan odaları köşe ustası Serkiz ve Kapan-ı dakīk Köşe Ustası Anparsun ve Mercan Hanı Köşe Ustası Ağya ve Dülbendçi Câmi'i nâm mahal köşe ustası Asvador ve Langa Köşe Ustası Bedros ve Takyeci Hanı Köşe Ustası Minas ve Vezir Hanı Köşe Ustası Artin ve Sultanhamamı Köşe Ustası Bıdık ve Karaman Köşe Ustası Pelik ve Kumkapı Köşe Ustası Karanfiloğlu Bağdisar ve Ali Paşa Hanı Köşe Ustası Mardıros ve Rum tâifesi Köşe Ustalarından Sava ve Tarandafil ile bi'l-cümle ustaları olup beş yüz neferden mütecâviz Müslim ve re'âyâ meclis-i şer'-i münîrde sâbıkā dikicibaşı bâ'isü'l-i'lâm es-Seyyid el-Hâc Osman Ağa b. Ahmed muvâcehesinde cümlemizin ihtiyârıyla bâ-berât-ı âlî hâlâ dikicibaşımız olan Süleyman Ağa b. Süleyman hâzır olduğu hâlde her biri takrîr-i kelâm edip hâzır-ı mezbûr Süleyman Ağa bir müddetden beri

dikicibaşı olup etvâr ve harekât-ı nâ-marzıyesinden bir vechile hoşnûd ve râzılar olmayıp umûr-ı esnâfı dâimâ nizâm-ı kadîm-i mer'iyemize tatbîk ile tanzîm ve tesviye şurûtuna ri'âyet edemeyip dâimâ bizleri ta'cîz ve tecrîm ve tekdîr etmekle bir vechile kendüden hoşnûd ve râzı olmadığımıza binâen dikicibaşılıkdan azl ve ihrâc ve yerine cümlemizin müntahab ve muhtârımız olan işbu mezbûr es-Seyyid el-Hâc Osman Ağa örf ve âdet-i esnâfımıza ârif ve şurût-ı nizâmımıza vâkıf ve hâmiş-i arzuhâlde mastûr derkenâr olunan fermân-ı âlî-şânın tenfîz ve icrâsına sâ'î ve her vechile dikicibaşılık-ı mezkûr uhdesinden gelmeğe kādir emîn ve müstakīm olduğu indimizde zâhir olmağla mezbûr es-Seyyid el-Hâc Osman Ağa Dikicibaşı nasb ü ta'yîn olunması matlûbumuzdur deyü her biri istid'â eylediklerinde merkūm Süleyman Ağa dikicibaşılık-ı mezkûrdan azl ve ihrâç birle yerine merkūm es-Seyyid el-Hâc Osman Ağa kıbel-i şer'den dikicibaşı nasb ü ta'yîn olundukda ol dahi kabûl ve hizmet-i lâzımesini kemâ-yenbagī rü'yet ve edâya ba'de't-ta'ahhüd hâzır-ı mezbûr Süleyman Ağa birkaç kimesneleri kendüye terfîk edip i'ânetleriyle yine dikicibaşılık-ı mezkûr kendüye ibkā olunması dâ'iyesiyle bâ-arzuhâl Bâb-ı âsafî'ye iştikâ eylediğinde tarafeyn huzûrunuza celb ile bi'l-istintâk iktizâsını i'lâm eyleyesin deyü bu dâ'îlerine hitâben tekrar emr-i âlî sâdır olduğuna binâen esnâf-ı merkūmūn huzûr-ı şer'a celb olunduklarında şakī-i merkūmūn dahi mezbûr es-Seyyid Osman Ağa üzerine dikicibaşı nasb ü ta'yîn olunduğuna râzı olmalarıyla bu sûretde mezbûr Süleyman Ağa'nın ref'inden merkūm es-Seyyid el-Hâc Osman Ağa üzerine tevcîh ve yedine berât-ı şerîf-i âlî-şân sadaka ve ihsân buyurulmak iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 7 S sene 1223.

## 214 [28a-1] Baş ve ayak satışı ile ilgili Paçacı esnafının ellerindeki ferman kaydının terkin ve aşçı ve çorbacı esnafının ellerindeki fermana göre amel olunması

*Paçacı esnâfı ile kasab esnâfının baş ve ayak nizâ'ı*

*İhrâc şüd, fî 21 Receb sene [1]250*

Ma'rûz

Âsitâne-i aliyye ve Bilâd-ı selâse'de vâki' paçacı esnâfının kethudâları Molla Mustafa ve bi'l-cümle ustaları meclis-i şer'-i münîrde kassâbân-ı ganem kethudâsı Süleyman Ağa ve bi'l-cümle kasab ustaları hâzır oldukları hâlde Âsitâne-i aliyye ve Bilâd-ı selâse'de vâki' aşçı ve çorbacı esnâfının kethudâları es-Seyyid el-Hâc Hasan ve bi'l-cümle esnâf muvâcehelerinde hâzırûn-ı mezbûrûnun Âsitâne-i aliyye ve Bilâd-ı selâse'de bi'l-cümle salhânelerde zebh eyledikleri hayvanâtın sakat ta'bîr olunur baş ve ayağı bizim metâ'ımız olup kadîmü'l-eyyâmdan beri iştirâsı bize mahsûs ve

münhasır iken bu esnâda kasab esnâfı zikr olunan baş ve ayağın ba'zısını mugāyir-i fermân-ı âlî aşçı esnâfına bey', onlar dahi iştirâ ve tabh ve dükkânlarında ibâdullâha bey'le bizim kisb ü kârımıza halel târî olmağla bizler paçacı esnâfı olup kadîmden metâ'-ı mahsûsamız olan baş ve ayağı yedimizde olup sene-i sâbıkā Zilka'desinin sekizinci günü târihiyle müverrah bâlâsı mübârek hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûn ile müzeyyen bu def'a Edirne meştâsında ordu-yı hümâyûnda tecdîd etdirdiğimiz bir kıt'a fermân-ı âlî mantûkunca kasab esnâfı hâzırûn-ı mezbûrûn mallarını ancak bizlere bey' eylesin ve aşçı esnâfı dahi iştirâ ve tabh ve bey'inden men' olunmaları murâdımızdır deyü ba'de'd-da'vâ ve's-suâl aşçı esnâfı cevâblarında işbu yedimizde olup sene-i sâbıkā Cumâdelâhiresinin yedinci günü târihiyle müverrah bâlâsı tuğrâ-yı garrâ ile müveşşah bir kıt'a fermân-ı âlî nâtık olduğu üzere paçacı esnâfı müdde'ûn-ı merkūmûn husûs-ı mezkûru târih-i mezbûrda bizden da'vâ, biz dahi yedlerimizde olan hücec-i şer'iye mûciblerince zikr olunan baş ve ayağı kadîmden beri kasab esnâfından iştirâ ve tabh ve ibâdullâha bey' edegelmiş iken bundan akdem müdde'iyûn-ı mezbûrûn bizim metâ'-ı mahsûsamızdır deyü yedlerinde olan inhisâr-ı bey' ü şirâyı hâvî fermân-ı âlî-şânı bir takrîb tecdîd ve hilâf-ı şer'-i şerîf iştirâ ve bey'ini kendülere tahsîs ve bizleri men' edip bir müddet kendülere hâs olarak iştirâ ve bey' eylediklerinden sonra kasab esnâfı hâzırûn-ı merkūmûn yedlerinde olan senedât-ı şer'iye mûceblerince bi'd-defa'ât münâza'adan sonra zikr olunan baş ve ayağı sayf ü şitâ müsâvî olarak yedişer paraya iştirâ ve bey'e râzı ve ittifâk ve ahd ü mîsâk etmişler iken hengâm-ı şitâ mürûr edip zaman-ı sayf geldikde mukaddemâ olan ittifâk ahidlerinden rücû' ve beşer para teklif eylediklerinden onlar dahi bizlere ve âhara bey' eylemek mülâhazasında iken tekrar nizâ' ve mücâdeleye tasaddî edip baş ve ayak bizim metâ'-ı mahsûsamızdır, yedimizde olan fermân-ı âlî-şân mûcebince elbetde beşer paraya bizlere bey' eylesin âharın iştirâsına râzı olmayız deyü kassâbânı bey'den ve bizi iştirâdan hilâf-ı şer'-i şerîf men' ile inâd ve huşûnetlerinde ısrâr ve ol-vechile baş ve ayak birkaç gün kassâbân yedinde kaldığından ta'affün edip tabh ve ekle salâhiyeti kalmamağla deryâya ilkā ile bî-vech zarar ve hasârete dûçâr olduklarından tekrar terâfu'-ı şer' olduklarında paçacı esnâfının bâlâda zikr ü beyân olunduğu üzere kendülere tahsîs ve inhisâr da'vâları şer'-i şerîfe muhâlif ve mukaddem eyledikleri ta'ahhüdlerine mugāyir olmağla muktezâ-yı şer'-i şerîf üzere bey' ü şirâdan men' olunmamağla baş ve ayağı diledikleri kadar gerek müdde'iyûn-ı mezbûrûn ve gerek bizler ve gerek sâir muktezî olan kimesneler iştirâ ve tabh ve ibâdullâha bey'le herkes intifâ' ve ta'ayyüş etmek üzere ruhsat-ı şer' verildiğini nâtık kıbel-i şer'den kassâbân yedlerine bir kıt'a i'lâm-ı şer'î i'tâ olunmağla binâen-aleyh cümle iştirâ ve tabh ü bey' ederiz. Eğer müdde'iyûn-ı mezbûrûn ordu-yı hümâyûn ihrâcında ihrâc edegeldikleri haymeleri müstakıllen ihrâcında ta'allül ederler ise bizler dahi bi'l-münâsafe ve yine imtinâ' ederler ise külliyen ihrâcına müte'ahhidiz deyü mazmûnu takrîrlerine mutâbık

ibrâz eyledikleri bir kıt'a i'lâm-ı şer'înin mazmûnunu paçacı esnâfı müdde'iyûn-ı mezbûrûn bi-tamamihi ikrâr ve i'tirâf, lâkin baş ve ayağın kadîmden iştirâ ve tabh ve bey'ini bâ-fermân-ı âlî ancak bizlere mahsûs ve münhasır iken bu vechile âharın iştirâ ve tahb ve bey'ine râzı olmayız ve sayf ü şitâda kıymeti mütegayyir olarak dilediğimiz bahâya elbetde iştirâ ederiz deyü muktezâ-yı hilkatleri üzere şerî'at-ı garrâya muhâlefetde ısrâr etmeleriyle mûceblerince Âsitâne-i aliyye ve Bilâd-ı selâse'de vâki' bi'l-cümle salhânelerde zebh olunan hayvanâtın zikr olunan baş ve ayağını gerek müdde'iyûn-ı mezbûrûn ve gerek aşçı ve sâir muktezî olanlar şer'an iştirâ ve tabh ü bey' etmeleri ve her birimiz âharı men' etmeyerek cümlemiz intifâ' ve ta'ayyüş etmelerimiz muktezâ-yı şerî'at-ı mutahhara olmağla paçacı esnâfı müdde'iyûn-ı mezbûrûn yedlerinde olan inhisâr fermânına mübtenî eyledikleri mahsûsiyet da'vâlarıyla aşçı esnâfına bî-vech-i şer'î mu'ârazadan ba'de'l-men' paçacı esnâfı müdde'iyûn-ı merkūmûnun yedlerinde olan inhisâr-ı bey' ü şirâyı hâvî emr-i mezkûrun kaydı ref' ü terkīn olunmuş iken paçacı esnâfı müdde'iyûn-ı mezbûrûn ordu-yı hümâyûna varıp bir takrîb kaydı terkīn olunan emr-i âlîyi bâ-arzuhâl tecdîd etmeleriyle binâen-aleyh münâza'aya tasaddî ederler dediklerinde kassâbân esnâfı hâzırûn dahi meta'ımızın hasr ve inhisâr olmasına bir vechile râzı değilleriz mâl-ı tüccârı muhâfaza zımnında râyici vech-i lâyıkı üzere her birilerine bey' ederiz deyüp evvelen paçacı esnâfı müdde'ûn-ı mezbûrûnun ibrâz eyledikleri fermân-ı âlîye nazar ve mütâla'a olundukda hilâfına emr-i âhar yoğise tecdîd oluna deyü muharrer olmağla bu sûretde işbu aşçı esnâfının ibrâz eyledikleri mazmûn-ı şer'-i şerîfe muvâfık olan fermân-ı âlî-şânda emr-i mezkûrun kaydı ref' ü terkīn olunduğu musarrah olduğuna binâen husûs-ı mezbûr irâde-i seniyyeye ta'alluk eden mevâddan olmağla bâ-takrîr ifâde olundukda takrîriniz mûcebince mazmûnu şer'-i şerîfe mutâbık olan emr-i âlî mantûku üzere cümlesinin iştirâ ve tabh ü bey'lerine ruhsat i'tâsıyla tanzîm eyleyesin deyü bu dâ'îlerine hitâben sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen tarafeyn tekrar huzûr-ı şer'a celb ve mûcebince Âsitâne-i aliyye ve Bilâd-ı selâse'de vâki' bi'l-cümle salhânelerde zebh olunan hayvanâtın mârrü'z-zikr baş ve ayağını gerek müdde'iyûn-ı mezbûrûn ve gerek aşçı ve çevrenci ve sâir muktezî olanlar şer'an iştirâ ve tabh ü bey' ve her biri âharı men' etmeyerek cümlesi intifâ' ve ta'ayyüş etmeleri muktezâ-yı şer'-i kavîm olmağla husûs-ı mezkûr paçacı esnâfı müdde'iyûn-ı mezbûrûna ba'de't-tefhîm paçacı esnâfının yedlerinde olan murakkan emr-i mezkûrun kaydı bâlâsına şerh verilip ve aşçı ve çevrenci esnâfının yedlerinde olup şer'-i şerîfe mutâbık olan emr-i mezkûrun istihkâmını hâvî bâlâsı tuğrâ-yı garrâ-yı cihân-dârî ile müvaşşah bir kıt'a fermân-ı âlî-şân sudûru niyâzında oldukları İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 7 S sene 1223.

## 215 [28a-2] Ereğli İskelesi ahalisinin zahirelerinin iskeleye indirilmesi ve gemilere yüklenerek İstanbul'a nakli hususu

*Kapan tüccârına dâir,*

Ma'rûz

"Kā'ide-i kadîme ne vechiledir tahkīk ve keyfiyet ve muktezâsını i'lâm eyleyesin" deyü bu dâ'îlerine hitâben sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen Ereğli İskelesi ahâlisi zirâ'at ve hırâsetleriyle melûf olduklarına mebnî hâsıl olan zehâiri iskele-i mezbûreye tenzîl ve sefâine tahmîl ve Der-aliyye'ye nakletmeleri bâbında izin ve ruhsatı hâvî yedlerine i'tâ olunan emr-i âlîde kapan tezkiresi i'tâ oluna deyü musarrah olmadığından tezkire verilmeyip ol-vechile iskele-i mezbûreye sefâin gitmesinde usret olduğuna binâen istid'âları üzere kapan-ı mezkûrdan tezkire verilmesi husûsu ve kā'ide-i kadîme ne vechile olduğu li-ecli't-tahkīk kapan tüccârından Kalafatzâde İsmail Ağa ve Bağdâdîzâde el-Hâc Mehmed Emin Ağa ve Veli Hacızâde Mehmed Ağa ve el-hâc Hasan Ağa ve Kırımî el-Hâc İsmail Ağa ve sâirleri hâzır oldukları hâlde istintâk olunduklarında iskele-i mezbûreye nüzûl eden zehâirin ekserîsi muhâlif mahallere sarfla telef ve izâ'at olunduğuna binâen sinîn-i vâfireden berü iskele-i mezbûre sedd ü bend ve hâsılâtları Silivri iskelesine nakl olunmuş olup evvelâ küşâdı Âsitâne-i aliyye kilârı misillü Tekfurdağı ve Silivri iskelelerinin ta'til ve ihtilâline bâ'is olduğundan mâ'adâ tezkire i'tâsı husûsu ancak kefîlli ve fermânlı kapan tüccârlarına i'tâ, onlar dahi Bahr-ı siyâh iskelelerine irsâl edegelip kā'ide-i kadîmemiz minvâl-i muharrer üzere olmağın bizler iskele-i mezbûreye sefâin göndermeyiz ve berrânî tâifesine izin verildiği sûretde dahi ahz eyledikleri zehâiri esnâ-yı râhda telef ve zâyi' edecekleri zâhir ve âşikâr olmağla ol-vechile tezkire i'tâsında mahzûr-ı küllî ve de'b-i kadîme mugāyir olduğunu her biri ihbâr etmeleriyle bu sûretde tezkire verilemeyip lâkin ısdâr olunan emr-i mezkûrun kaydı terkīn ve adem-i terkīni re'y-i âlîlerine menût idüğü İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 11 S sene 1223

## 216 [28b-1] Agob v. Karabet'in Cibâlikapısı civarında Dimitri v. Kostandi ve Marya bt. Yani'nin menzili altındaki dükkânın bir kısmında ekmek satması talebinin meşru olmadığı

*Cibâlikapısı kurbünde iskemle nizâ'ı,*

Ma'rûz

Habbâz tâifesinden arzuhâl eden Agob v. Karabet nâm zimmî bi'l-ma'iye rü'yete memûr Haremeyn-i şerîfeyn müfettişi müderrisîn-i kirâm-ı zevi'l-ihtirâmdan

Mehmed Fikri Efendi tarafından mürsel Başkâtib es-Seyyid Mehmed Ârif Efendi ile bi't-terâzî du'âhânemizde ma'kūd meclis-i şer'-i münîrde Dârü's-sa'âdeti'ş-şerîfe ağası nezâretlerinde âsûde evkāfdan medîne-i hazret-i Ebâ Eyyûbe'l-ensârî'de medfûne merhûme Şah Sultan –tâbe serâhâ- Vakfı musakkafâtından İstanbul'da Ayakapısı hâricinde vâki' bir bâb menzile bâ-temessük-i mütevellî bi'l-icâreteyn iştirâken mutasarrıfân olan Dimitri v. Kostandi zimmî ile Marya bt. Yani Nasrâniye taraflarından husûs-ı âtîde vekîl-i müseccel-i şer'îleri Manol v. Yani zimmî muvâcehesinde vakf-ı mezbûr mütevellîsi el-Hâc Ahmed Ağa tarafından mürsel vekîli Mustafa Ağa ve habbâzân nizâm ustalarından mazbûtü'l-esâmî kimesneler hâzır oldukları hâlde menzil-i mezkûr ile tahtında bir bâb duhâncı dükkânı bundan akdem âhar kimesnenin tasarrufunda olup ve dükkân-ı mezkûrun bir cânibi benim gediğine mâlik olduğum Cibâli Yenikapısı dâhili ta'bîr olunur fırınımın mu'teber ve mukayyed iskemlesi olmağla ol-vechile nân-ı azîz bey' olunur iken mârrü'z-zikr dükkân bundan akdem vukū' bulan harîkde muhterik ve arsa-i sırfe kaldıkda müvekkilân-ı mesfûrân Dimitri zimmî ve Marya Nasrâniye arsa-i mezkûreyi mutasarrıfından tefevvüz ve üzerine bir bâb menzil binâ ve dükkân-ı merkūmun arsasını menzil-i mezkûre zam ve idhâl birle dükkân-ı mezkûr nez' olunup sâlifü'l-beyân iskemle ta'bîr olunan gedik yedimde mevcûd olmağla müvekkilân-ı mersûmân menzillerinin tarîk-i âm tarafında olan duvarı hedm ve duhâncı dükkânını ihrâç birle ben dahi bir cânibinde ke'l-evvel nân-ı azîz bey' etmem için müvekkilân-ı mersûmâna izâfetle vekîl-i mesfûre tenbîh olunması murâdımdır deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-istintâk vekîl-i mersûm Manol zimmî cevâbında kaziyye minvâl-i meşrûh üzere olduğunu ikrâr, lâkin müdde'î-i mesfûr husûs-ı mezkûru sene-i sâbıkā Ramazani'l-mübâreki gurresinde müfettiş-i mûmâileyh huzûrunda da'vâ ve takrîr-i meşrûhu üzere tasaddî eylediği davâsı meşrû'a olmadığı kendüye tefhîm olunmuş idi deyü ibrâz eylediği bir kıt'a i'lâm-ı şer'înin mazmûnunu müdde'î-i mersûm bi-tamamihi tâyi'an ve kat'iyyen ikrâr ü i'tirâf etdiğinden mâ'adâ bu misillü menzil tahtında olan dükkân derûnunda mevcûde gedik âlâtı berber ve duhâncı ve sâir mu'teber ve aklâmda mukayyed gediklerden ise mutasarrıfı dükkân-ı mezkûru akār-ı âhara tebdîl edemeyip lâkin menziline zam ve idhâli murâd eylediğinde gediklerini mahâll-i âhara nakletmeleri şurût-ı esnâfdan olmağla mûcebince müdde'î-i mersûm Agob zimmînin tasaddî eylediği da'vâsı şer'an ve kānûnen mesmû'a ve iltifâta şâyân olmadığı tekrar kendüye tefhîm ve da'vâ-yı mezkûresiyle müvekkilân-ı mersûmâna bî-vech-i şer'î muvâza'adan men' olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 6 S sene 1223.

## 217 [28b-2] Emine Hatun ve kardeşi Ayşe Hanım'ın arpa döğücü dükkânı ve menzili nöbetleşe kullanmaları

*Muhâyâya râzı*

Ma'rûz

İstanbul'da Müftü Hamamı kurbünde sâkine Emine Hatun bt. el-Hâc Mehmed'in zevci ve tarafından husûs-ı âtîde vekîl olduğu zâtını ârifân Hüseyin Ağa b. Halil ve Mehmed Sadık Ağa b. Abdurrahman nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olan Mehmed Ağa b. Abdullah meclis-i şer'-i münîrde müvekkile-i mezbûrenin li-ümmin karındaşı zâtı mu'arrefe Âişe bt. Mustafa nâm hatun mahzarında İstanbul'da Kapan-ı dakîk hâricinde vâki' ma'lûmü'l-hudûd bir bâb hınta ve şa'îr döğücü dükkânı ve ittisâlinde kâin bir bâb mahzen müvekkilem zevcem mezbûre Emine Hatun ile merkûme Âişe Hatun'un bi'l-münâsafe bâ-temessük-i mütevellî bi'l-icâreteyn taht-ı tasarruflarında ve derûnlarında mevcûde gedik âlât-ı lâzımesi kezâlik ale'l-iştirâki's-seviyy yedlerinde mülkleri olup lâkin zikr olunan dükkân ve mahzeni sekiz seneden beri merkûme Âişe Hatun tasarruf etmekle mârrü'l-beyân dükkân ve mahzen muhâyât tarîkiyle evvelâ müvekkilem zevcem mezbûre Emine Hatun ve sâniyen merkûme Âişe Hatun tasarruf etmek üzere tenbîh olunmak müvekkilem mezbûrenin matlûbudur deyü bi'l-vekâle da'vâ etdikde ol dahi cevâbında bi-tamamihâ ikrâr ü i'tirâf lâkin evvelen ben tasarruf etmek murâdımdır deyüp akd-i muhâyeeye tarafeyni terâzî ve ittifâk edip ancak evvel ve sânîde mu'ârız eylediklerinde meclis-i şer'de kur'a tarh olundukda evvel müvekkile-i mezbûre Emine Hatun'a ve sânî merkûme Âişe Hatun'a zuhûr etmekle işbu târih-i i'lâm-ı şehrî Saferi'l-hayrın on üçüncü gününden i'tibâr ile evvelâ bir sene müvekkile-i mezbûre Emine Hatun ve sâniyen bir sene merkûm Âişe Hatun tasarruf edip ahadühümâ âharın zamanına ta'arruz etmemek iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 5 S sene 1223.

## 218 [28b-3] Ekmekçi esnafına verilen buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi

*Fiât-ı zehâir*

Ma'rûz

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu telhîs mûcebince mîrî Anbar-ı âmireleri'nde habbâzân esnâfı mezbûrûna i'tâ olunan yirmi bin keyl zehâirin beş bin keyli Tekfurdağı hıntası ve beş bin keyli Selanik hıntası ve on bin keyli Burgos hıntası olup cümlesinin beher keylleri yüz onar paraya râyic olmağla

zehâir-i mezkûrenin ecnâs ve fiyâtı minvâl-i muharrer üzere olduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 15 min-Saferi'l-hayr sene 1223.

## 219 [28b-4] Vefat eden Seyyid Ahmed Ağa'ya olan borçlarını eşi Ayşe Hanım'a ödemeleri hususunda Molla Osman ve Molla Mustafa'ya tenbihte bulunulması

*500 guruşa asâleten ve kefâleten hüküm.*

Ma'rûz

Kuruyemişçi esnâfından olup bundan akdem vefât eden es-Seyyid Ahmed Ağa b. Ali'nin zâhirde zevce-i menkûha-i metrûkesi Âişe bt. Ahmed nâm hatundan gayrı vâris-i ma'rûf ve ma'rûfesi olmamağla terekesinin rub'u zevcesi mezbûreye selâse-i erba'ı cânib-i beytü'l-mâla âid ve râci' oldukdan sonra mezbûre Âişe Hatun tarafından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl olduğu zâtını ârifân Alemdar Mustafa Ağa b. Mahmud ve es-Seyyid Mehmed ağa b. Halil nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olan es-Seyyid Ahmed Ağa b. Mehmed Salih nâm kimesne meclis-i şer'-i münîrde Kırım ahâlisinden Molla Osman b. Mustafa ve Molla Mustafa b. Abdullah nâm kimesneler muvâcehelerinde müvekkilem mezbûrenin mûrisi zevci müteveffâ-yı merkūmun mezbûrân Molla Osman ve Molla Mustafa ile gāibân ani'l-meclis Emrullah b. İbrahim ve Müslim b. İbrahim nâm kimesneler zimmetlerinde her biri âharın zimmetine lâzım gelen meblağa kefîl ve zâmin olarak hayatında yedinden ve malından bi'l-ma'iye iktirâz ve kabz eyledikleri beş yüz guruşu mezbûr es-Seyyid Ahmed Ağa kable'l-ahz ve'l-istifâ fevt ve meblağ-ı merkūmun yüz yirmi beş guruşu zevcesi müvekkile-i mezbûreye mevrûs ve üç yüz yetmiş beş guruş cânib-i beytü'l-mâla âid oldukdan sonra tereke-i müteveffâ-yı mezbûr bundan akdemce ma'rifet-i şer'le tahrîr ve taksîm olundukda meblağ-ı merkūm beş yüz guruşu müvekkilem zevcem mezbûrenin rub' hissesi için ifrâz ve tahsîs kılınmağla meblağ-ı merkūmu mezbûrân Molla Osman ve Molla Mustafa'dan asâlet ve vekâletlerine binâen bi'l-vekâle taleb ederim deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-inkâr müdde'î-i vekîl-i mezbûr ber-vech-i meşrûh müdde'âsını udûlden Hafız Mehmed Ağa b. İbrahim ve Mezbûrân Alemdar Mustafa Ağa ve es-Seyyid Mehmed Ağa nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe vech-i şer'î üzere isbât etmeğin mûcebince meblağ-ı mezkûr beş yüz guruşu müdde'iye-i müvekkile-i mezbûre Âişe Hatun için vekîl-i mezbûr es-Seyyid Ahmed Ağa'ya asâlet ve kefâletlerine binâen edâ ve teslîme merkūmân Molla Osman ve Molla Mustafa'dan her birine tenbîh olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 4 S sene 1223.

## 220 [28b-5] Yorgi v. Dimitri'nin Üsküdar'da Çinili Hamam yanındaki kasap dükkânı gediği hissesini Lamber v. Kiryako'ya satması

*Kasap ferâğı*

Ma'rûz

Hudâvendigâr-ı esbak cennet-mekân firdevs-âşiyân Gāzi Sultan Abdülhamid Han –aleyhi'r-rahmetü ve'l-gufrân- hazretlerinin evkāf-ı şerîfelerinden Yedikule hâricinde kâin ganem salhânelerinden üçüncü salhâneye merbût medîne-i Üsküdar'da Reis mahallesinde Çinili Hamam kurbünde kâin bir bâb kasab dükkânı derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf gedik ta'bîr olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûmenin rub' hissesine bâ-temessük-i mütevellî mutasarrıf olan Yorgi v. Dimitri nâm zimmî meclis-i şer'-i münîrde Hâssa kasabbaşısı izzetlü Osman Ağa tarafından mürsel Kasablar Kethudâsı Süleyman Ağa ve sâir kasab ustaları hâzır oldukları hâlde kasab ustalığını idâreye kādir idüğü ihbâr olunan bâ'isü'l-i'lâm Lamber v. Kiryako nâm zimmî muvâcehesinde takrîr-i kelâm edip ber-vech-i muharrer gedik âlât-ı lâzımesinden mutasarrıf olduğum rub' hisse-i şâyi'amı hüsn-i rızâ ve tayyib-i hâtırım ve ferâğ-ı mu'teber-i kat'î ile bedel-i ma'lûm ve makbûz mukābelesinde bâ-re'y-i mütevellî mersûm Lamber zimmîye ferâğ ve tefvîz eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer tefevvüz ve kabûl edip ba'de'l-yevm sâlifü'z-zikr âlât-ı lâzıme-i ma'lûmenin rub'-ı şâyi'i mersûm Lamber zimmînin hakk-ı müfevvezi olmuşdur dedikde mersûm Lamber zimmî dahi ba'de't-tasdîk rub' gedik-i mezkûr fâriğ-i mesfûrun kasr-ı yedinden kendi üzerine defter-i vakf-ı şerîfe ba'de'l-kayd zabtı için hâmiş-i temessüke tahrîr ve temhîr ve yedine i'tâsını istid'â eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 11 S sene 1223.

## 221 [29a-1] Manav Hüseyin ve Francalacı Yani'nin kendi sanatları haricinde bakkal metaı satmamak üzere taahhütte bulunmaları

*Kendi kârlarına kanâ'at edip âharın bey' edeceğine ta'arruz etmemeğe ta'ahhüd,*

Ma'rûz

Ashâb-ı arzuhâl Âsitâne-i aliyye ve Bilâd-ı selâse'de vâki' bakkālan tâifesinin pazarbaşısı Süleyman Ağa ve Bölükbaşısı es-Seyyid Ahmed ve nizâm ustalarından kābız-ı mâl Yorgaki ve Yazıcı Dimitri ve Fenerli Rizo ve Aksaraylı Anderiko ve Yusufpaşa Çeşmeli Ligori ve Hasanpaşalı Niko ve Müftü Hamamlı Yorgaki ve Çarşambalı Yağmur ve Çakıroğlu Yorgaki ve sâirleri meclis-i şer'-i münîrde İstanbul'da Vâlide Hanı'nda Edirnekapı dâhilinde nerdubân kurbünde francala bey' eden derûn-ı arzuhâlde mersûmü'l-ism francalacı Yani v. Mihail nâm zimmî

ve Aksaray'da Kızılmusluk kurbünde vâki‘ dükkânda sâkin Hüseyin b. Mustafa nâm kimesne muvâcehelerinde yedimizde olan bâlâları mübârek hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûn ile müzeyyen üç kıt‘a fermân-ı âlî mantûkunca Âsitâne-i aliyye ve Bilâd-ı selâse'de kâin bi'l-cümle bakkālân gedikleri Başmuhâsebe'de mukayyed ve ma‘dûd ve mu‘teber gediklerden olup emvâl-i tüccâra mukābil ve bakkāl esnâfına mahsûs zehâir-i mütenevvi‘a-i ma‘lûmeyi bakkāl esnâfından ve gedik ashâbı olmayan kimesnelerin bakkāl emti‘ası bey‘i bâ-fermân-ı âlî memnû‘âtdan olup lâkin berrânî ta‘bîr olunur ba‘zı kesân taşrada bulunup Âsitâne-i aliyye'ye avdetinde birer mikdâr zahîre tedârik ve Âsitâne-i aliyyeye vürûdunda diler ise esnâfımıza bey‘ veyâhûd câmi‘-i şerîf havlularında ibâdullâha bey‘ edip bu makūle dükkân ihdâsı beynimizde cârî nizâm ve intizâmımızın ihtilâlini mûcib ve giderek emvâl-i tüccârı telef ve zâyi‘ olacağını müstevcib bir keyfiyet olduğundan mâ‘adâ hasbe'l-iktizâ bu makūle dükkân küşâdı iktizâ eyledikde pazarbaşı ve bölükbaşı ve nizâm ustaları re'y ve kefâletleri olmadıkça küşâd ve bir mahâlden bir mahalle nakl olunmaması dahi bâ-fermân-ı âlî nizâm-ı mer‘iyemizden olup ve mahâll-i mezkûrelerde müte‘addid bakkāl dükkânları olup merkūmûnun mücerred kendi cer ve menfa‘atleri ve bizim nizâm ve intizâmımızın ihtilâline bâ‘is olmağla fîmâ-ba‘d merkūm Hüseyin manavlığına ve mersûm Yani zimmî francalaçılığına kanâ‘at edip esnâfımıza müdâhale etmemek üzere tenbîh olunması matlûbumuzdur dediklerinde onlar dahi esnâf-ı müdde‘iyûn-ı merkūmunu tasdîk ve fîmâ-ba‘d bakkāl emti‘ası bey‘ etmeyip kendi kâr ü kisblerine meşgūl olmağa her biri ta‘ahhüd ve eğer hilâf-ı ta‘ahhüd hareket eder ise hakkımızda iktizâ eden tedîbe râzılarız deyüp bu vechile kat‘-ı nizâ‘ eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i‘lâm olundu.

Fî 2 min-Saferi'l-hayr sene 1223.

## 222 [29a-2] Vefat eden Kara Ali Ağa'nın vârislerinden Hasan ve Hatice'nin, Balmumcu Hacı Mustafa kızı Şemsi Hatun aleyhindeki debbağhane davalarının reddedilmesi

*Debbâğhâne nizâ‘ından men‘*

Ma‘rûz

Medîne-i Üsküdar'da Eski Hamam kurbünde sâkin iken bundan akdem vefât eden Kara Ali Ağa b. Mustafa nâm kimesnenin sulbî kebîr evlâdı ashâb-ı arzuhâl Hafız Mustafa ve Hasan ve Hadice ve Azize'den ancak mezbûrân Hasan ve zâtı mu‘arrefe Hadice meclis-i şer‘-i münîrde bundan akdem vefât eden Balmumcu el-Hâc Mustafa Ağa'nın sulbiye kebîre kızı kezâlik zâtı mu‘arrefe Şemsi Hatun mahzarında nezâret-i hazret-i Sadâret-penâhîde âsûde evkāfdan Çağalazâde Vakfı'ndan medîne-i mezbûrede Mumhâne kurbünde vâki‘ beher şehr yüz on dört

akçe icâreli ve seksen aded deri hisseli bir bâb debbâğhâneye babamız müteveffâ-yı mezbûr Kara Ali hayatında mutasarrıf iken debbâğhâne-i mezkûreyi bin iki yüz senesi Cumâdelâhiresi'nin on birinci günü mezbûre Şemsi Hatun'un babası müteveffâ-yı merkûm el-Hâc Mustafa Ağa'ya bâ-re'y-i mütevellî ferâğ ve tefvîz, ol dahi ba'de't-tefevvüz ve'l-kabûl mezbûrândan her biri fevt olup mezbûre Şemsi Hatun debbâğhâne-i mezkûreyi iki yüz on üç senesi Cumâdelûlâ'nın on birinci günü babasından kendi üzerine bâ-ma'rifet-i mütevellî intikāl etdirdikden sonra biz ve karındaşlarımız merkûmân babamız müteveffâ-yı mezbûr Kara Ali Ağa debbâğhâne-i mezkûreyi ol-mikdâr deri hissesiyle müteveffâ-yı merkûm el-Hâc Mustafa Ağa'dan karz aldığı bin yedi yüz guruş zimmetinde deyni mukābelesinde her ne zaman edâ-i deyn eder ise redd-i ferâğ etmek şartıyla fârig olmuş idi deyü mezbûre Şemsi Hatun'dan defa'âtle da'vâ eylediğimizde ol dahi ferâğ-ı mezbûr kat'îdir deyü bizim müdde'âmızı inkâr ve mürûr-ı zaman ile mu'ârazadan men' olunmuş iken biz bir takrîb meblağ-ı merkûm bin yedi yüz guruşu edâ birle debbâğhâne-i mezkûreyi mezbûre Şemsi Hatun'dan bâ-re'y-i mütevellî sene-i sâbıkā Muharrem'inin onuncu günü zabt ve tasarruf etmemizle ancak mezbûre Şemsi Hatun ve gerek babası müteveffâ-yı merkûm debbâğhâne-i mezkûre ile derûnunda olan ol-mikdâr derileri yirmi bir sene zabt etmeleriyle şehriye ellişer guruşdan müddet-i mezkûrede kirâ olmak üzere on iki bin altı yüz guruş bize ve karındaşlarımız mezbûrân Hafız Mustafa ve Azize'ye vermek üzere mezbûre Şemsi Hatun'a tenbîh olunmak matlûbumuzdur deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-istintâk mezbûre Şemsi Hatun cevâbında debbâğhâne-i mezkûrenin ve ol-mikdâr derilerin şehriye kirâsı ancak sekiz on guruş olup, lâkin babam mezbûr Hacı Mustafa Ağa hayatında ve ba'de vefâtihî ben yirmi bir sene muvâcehelerinde zabt ve tasarruf ve şehriye icâre-i müeccelesi cânib-i vakfa edâ ve teslîm eylediğimizden mâ'adâ debbâğhâne-i mezkûrenin iktizâ eden ta'mîr ve termîmine külliyetli mebâliğ harc ü sarf etmiş idik deyü eylediği takrîrini müdde'iyân-ı mezbûrân ikrâr ü i'tirâf etmeğin mûcebince müdde'iyân-ı mezbûrân da'vâ-yı mezkûreleriyle merkûme Şemsi Hatun'a bî-vech-i şer'î mu'ârazadan men' olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 3 S sene 1223.

## 223 [29a-3] İstanbul bakkal esnafının Bakkal Tanaş'ın esnaflıktan çıkarılması talepleri

*Bakkāl esnâfından ihrâc*

Ma'rûz

Âsitâne-i aliyye ve Bilâd-ı selâse'de vâki' bakkālân tâifesinin Pazarbaşısı Süleyman Ağa ve Bölükbaşı es-Seyyid Ahmed ve nizâm ustalarından kabzımâl Yorgaki ve

Yazıcı Dimitri ve Fenerli Rizo ve Aksaraylı Anderiko ve Yusufpaşa Çeşmeli Ligori ve Hasanpaşalı Niko ve Müftü Hamamlı Yorgaki ve Çarşambapazarlı Yağmur ve Çakıroğlu Yorgi ve sâirleri meclis-i şer'-i münîrde İstanbul'da Tahtakale'de vâki' bakkāl tâifesinden Tanaş v. Nikola nâm zimmî muvâcehesinde mersûm Tanaş zimmî esnâfımızdan olup lâkin kendi hâlinde ırzıyla mukayyed ve kâr [u] kisbiyle meşgūl olmayıp dâimâ umûr-ı esnâfa müdâhale ve şurût-ı nizâmımızın mugāyiri harekât-ı nâ-marzıyeye ictisâr eylediğinden mâ'adâ esnâfımızın ba'zısına nefsâniyet icrâsıyla kendüye tâbi' eylediği aveneleriyle tezvîre sülûk birle bi-gayrı hakkın tecrîm ve tekdîrinden hâlî olmayıp ve ol-vechile ihtilâl-i umûrumuzu mûcib hâlâta ibtidâr eylediğine binâen mersûme bi'd-defa'ât nush u bend eylediğimizde kat'a mütenassıh olmayıp ızrârında ısrâr etmekle zimmî-yi mersûmdan bir dürlü emn ü rahatımız meslûb olmuşdur deyü muvâcehesinde teşekkî ve esnâf-ı merkūmeden hurûc birle kâr-ı âhara sülûk eylemesini istirhâm ve istid'â eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 9 S 1223.

## 224 [29a-4] Ekmekçi esnafına miri ambarından verilen buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi

*Fiyât*

Ma'rûz

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu telhîs mûcebince mîrî Anbar-ı âmireleri'nden habbâzân esnâfı mezbûrûna i'tâ olunan yirmi bin keyl zehâirin beş bin keyli Tekfurdağı hıntası ve beş bin keyli Selanik hıntası ve on bin keyli Burgos hıntası olup cümlesinin beher keylleri yüz onar paraya râyic olmağla zehâir-i mezkûrûnun ecnâs ve fiyâtı minvâl-i muharrer üzere olduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 18 min-Saferi'l-hayr sene 1223.

## 225 [29b-1] Çerçici esnafı kethudası Mehmed ve sairlerinin Molla Feyzullah'ın esnaflıktan çıkarılmasını istedikleri

*Hurde-furûş esnâfından ihrâç*

Ma'rûz

Âsitâne-i aliyye'de vâki' hurde-furûş esnâfının kethudâsı Mehmed b. Ahmed ve Yiğitbaşı Salih b. Mehmed ve el-Hâc Mustafa ve es-Seyyid Mehmed ve Mustafa ve es-Seyyid Osman ve İsmail ve İbrahim ve diğer Mustafa ve Mehmed beşe ve diğer Mehmed Beşe ve Ali Beşe ve âhar Mehmed Beşe ve diğer Mehmed Beşe ve

sâirleri meclis-i şer‘-i münîrde esnâf-ı mezbûreden Molla Feyzullah b. Hüseyin nâm kimesne mahzarında mezbûr Molla Feyzullah esnâfımızdan olup lâkin kendi hâlinde ırzıyla mukayyed olmayıp şurût-ı nizâmımızın mugāyiri harekât-ı nâmarzıyeye ictisâr eylediğinden mâ‘adâ esnâfımızın kethudâ ve hüsn ü ihtiyârlarına şurût-ı nizâm-ı kadîmemiz üzere itâ‘at ve inkıyâd etmediğine binâen mezbûr bi’d-defa‘ât nush u bend eylediğimizde aslâ mütenassıh olmayıp nizâm-ı kadîmemizin hilâfı harekâtda ısrâr etmekle mezbûrdan bir dürlü emn ü rahatımız meslûb olmuşdur deyü muvâcehesinde teşekkî ve esnâf-ı merkūmeden ihrâç olunması matlûbumuzdur deyü istirhâm ve istid‘â eyledikleri İstanbul Mahkemesi’nden huzûr-ı [âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 13 S sene 1223.

## 226 [29b-2] Fatıma bt. Yusuf ve kardeşi Emine Hatun’un İnci Hanı hancısı Ali Ağa aleyhindeki menzil ve alacak davalarında anlaşma sağlanması

*600 guruşa sulh*

Ma‘rûz

Sâhibey-i arzuhâl zâtı mu‘arrefe Fatıma bt. Yusuf nâm hatun asâleten ve li-ebeveyn kız karındaşı Emine Hatun tarafından husûs-ı âtîde vekîl olduğu zâtını ârifân Mustafa Efendi b. Hasan ve İbrahim Edhem Ağa b. el-Hâc İbrahim nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olan Mehmed Efendi b. Ali vekâleten Çarşamba günü Arz Odası’nda huzûr-ı hazret-i kāimmakām-ı âlî-makāmîde ma‘kūd meclis-i şer‘-i münîrde İstanbul’da İnci Hanı hancısı derûn-ı arzuhâlde mezkûrü’l-ism Ali Ağa b. Süleyman nâm kimesne mahzarında babamız olup bundan akdem vefât eden mezbûr Yusuf Ağa’nın hân-ı mezkûrda oda derûnunda mevzû‘ nakid iki bin guruş ve hân-ı mezkûrda vâki‘ taht-ı tasarrufunda olan bir bâb odadan hisse-i ma‘lûmesi ve arpa anbarları icâresinden seneteyn-i ma‘lûmede müctemi‘ üç bin guruş ki cem‘an beş bin guruş mezbûr Ali Ağa bi-gayrı hakkın ahz ü kabz eylediğinden mâ‘adâ zikr olunan oda hissesi ve arpa anbarları ve hân-ı mezkûr civârında kâin Taşdirek nâm mahâlde iki bâb sagīr menzilini fuzûlî zabt etmekle nakd-i merkūm ile sâlifü’l-beyân oda hissesi ve anbarlar ve menzilleri bize teslîme merkūm Ali Ağa’ya tenbîh olunmak bi’l-asâle ve bi’l-vekâle matlûbumuzdur deyü da‘vâ eylediğimizde ol dahi müdde‘âmızı külliyen inkâr birle beynimizde ba‘de vûkū‘i’l-münâza‘a bâ-vesâtet-i muslihîn beynimiz tevkīf ve ıslâh olunup biz ber-vech-i meşrûh tasaddî eylediğimiz da‘vâ-yı mezkûremizden mezbûr Ali Ağa ile bi’t-tav‘ ve’r-rızâ altı yüz guruş bedel-i medfû‘ ve makbûza bi’l-asâle ve bi’l-vekâle ba‘de akdi’l-musâlaha ve’l-kabûl bi’l-cümle zikr olunan husûslara ve mârrü’l-beyân oda hissesini ve anbarlar ve menzillere ve sâir cemî‘ hukūk-ı şer‘iyeye müte‘allika

âmme-i de'âvî ve mutâlebât ve kâffe-i eymân ve muhâsamâtdan bi'l-asâle ve bi'l-vekâle merkūm Ali Ağa'nın zimmetini ibrâ-yı âmm-ı sahîh-i şer'î ile kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt eyledik deyü ikrâr ve tasdîklerini İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 17 S sene 1223.

## 227 [29b-3] Yani v. Kostantin'in, Vasil v. Mihal aleyhindeki alacak davasında anlaşma sağlanması

*Francalacı fırını mâddesi*

Ma'rûz

Arzuhâl eden Francalacı Yani v. Kostantin nâm zimmî bi'd-defa'ât Çarşamba günü Arz Odası'nda huzûr-ı hazret-i kāimmakām-ı âlî-makāmîde ma'kūd meclis-i şer'-i münîrde çukacı tâifesinden derûn-ı arzuhâlde mersûmü'l-ism Vasil v. Mihal nâm zimmî muvâcehesinde benim mersûm Vasil zimmî zimmetimde cihet-i karzdan alacak hakkım olan altı bin guruş ile ben bundan akdem Mahmudpaşa kurbünde vâki' müderrisîn-i kirâmdan Mehmed Seydâ Efendi'nin konağı derûnunda kâin francalacı fırınında francala tabh ve bey' etmemle efendi-yi mûmâ-ileyh beni fırın-ı mezkûrdan ihrâç dâ'iyesinde iken mersûm Vasil zimmî beni fırın-ı mezkûrdan francalacılıkda ibkā etdirmek için bi-tarîki'r-rüşve malımdan bi-gayrı hakkın ahz eylediği iki bin guruş ki cem'an sekiz bin guruş mersûm Vasil zimmetinden taleb ederim deyü da'vâya tasaddî eylediğimde, ol dahi benim senin zimmetinde bâ-temessük cihet-i karzdan beş bin beş yüz guruş alacak hakkım vardır deyü benden da'vâya tasaddî ve tarafeynden her birimiz âharın müdde'âsını külliyen inkâr ve ol-vechile beynimizde ba'de vukū'i'l-münâza'a bâ-vesâtet-i muslihîn beynimiz tevfîk ve ıslâh olunup ben ber-vech-i meşrûh tasaddî eylediğim de'âvâ-yı mezkûremden mesfûr Vasil zimmî ile bi't-tav' ve'r-rızâ iki bin iki yüz elli guruş üzerine ba'de akdi'l-musâlaha ve'l-kabûl bedel-i sulh-ı mezbûrdan mâ'adâ sekiz bin guruşa varınca ziyâdesi olan beş bin yedi yüz elli guruşa ve bi'l-cümle zikr olunan husûslara ve işbu târih-i i'lâma gelince sâir beynimizde cereyân eden cemî' hukūk-ı şer'iyeye müte'allika mutlakan âmme-i de'âvî ve mutâlebât ve kâffe-i eymân ve muhâsamâtdan mersûm Vasil zimmînin zimmetini, ol dahi kezâlik benden iddi'â eylediği meblağ-ı merkūm beş bin beş yüz guruşa ve sâir cemî' hukūk-ı şer'iyeye müte'allika âmme-i de'âvî ve kâffe-i mutâlebâtdan benim zimmetimi her birimiz şurût-ı müfside ve uhûd-ı mubtıladan ârî ve cebr ve kerhden hâlî ibrâ-yı âmm-ı sahîh-i şer'î ve iskāt-ı tamm-ı sarîh-i mer'î ile ibrâ ve iskāt ve her birimiz ber-vech-i meşrûh âharın ibrâsını kabûl eyledik dedikde mukırr-ı müdde'î-i mesfûr Yani zimmînin bi'l-cümle takrîr-i meşrûhunu mesfûr Vasil zimmî tahkīk ve tasdîk ve ber-vech-i muharrer kabûlü hâvî ibrâ eylediğini ve ibrâdan müstesnâ bedel-i

sulh-ı merkūm iki bin iki yüz elli guruş zimmetinde müdde'î-i mesfûra sahîhan deyni olduğunu bi-tamamihâ tâyi'an ve kat'iyyen ikrâr ü i'tirâf etmeğin alâ-mûcib-i i'tirâfihî bedel-i sulh-ı merkūm iki bin iki yüz elli guruşun müdde'î-i mesfûra edâ ve teslîmle mezbûr Vasil zimmî ilzâm olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 10 S sene 1223.

## 228 [29b-4] Vefat eden Kokas v. Bedros'un kızı Lusik'in, Artin v. Bedros ve eşi Yeprem aleyhindeki menzil davasında anlaşma sağlanması

*Gedikpaşa'da menzil mâddesi*

Ma'rûz

Bundan akdem hâlik olan Kokas v. Bedros nâm zimmînin sulbiye kızı derûn-ı arzuhâlde mersûmetü'l-ism şahsı mu'arrefe Lusik nâm Nasrâniye bi'l-ma'iye rü'yete memûr Nezâret-i hazret-i Sadâret-penâhîde âsûde evkāf müfettişi müderrisîn-i kirâm-ı zevi'l-ihtirâmdan Mehmed Ârif Eendi ile bi'd-defa'ât Çarşamba günü Arz Odası'nda huzûr-ı hazret-i kāimmakām-ı âlî-makāmîde ma'kūd meclis-i şer'-i hatîrde sâhib-i arzuhâl Artin v. Bedros nâm zimmî kendi nefsinden asâleten ve zevcesi Yeprem bt. İstefan nâm Nasrâniye tarafından husûs-ı âtîde vekîl olduğu şahsını ârifân Melkon v. Kirkor ve Artin v. Manik nâm zimmîler şehâdetleriyle sâbit olmağla vekâleten muvâcehesinde nezâret-i hazret-i müşârün-ileyhde âsûde evkāfdan merhûm Bâli Paşa Vakfı musakkafâtından İstanbul'da Gedikpaşa mahallesinde Külhan karşısında kâin beher şehr yirmi akçe icâre-i müeccele ile ma'lûmü'l-hudûd bir bâb menzil babam mersûm Kokas zimmînin bi'l-icâreteyn bâ-temessük-i mütevellî taht-ı tasarrufunda iken babam mersûm Kokas zimmî menzil-i mezkûru mersûm Artin zimmînin anası Kudret bt. Kigork Nasrâniyeye bâ-ma'rifet-i mütevellî bin yüz doksan sekiz senesi Muharrem'i gurresinde ferâğ ve tefvîz, ol dahi tefevvüz ve kabûl etdikden sonra hâlike olup menzil-i mezkûr sadrî oğlu mesfûr Artin zimmîye âdiyen ba'de'l-intikāl, ol dahi nısf-ı şâyi'ini zevcesi müvekkile-i mesfûreye bâ-ma'rifet-i mütevellî iki yüz on sekiz senesi Cumâdelâhiresi gurresinde ferâğ ve tefvîz, ol dahi tefevvüz ve kabûl edip ol-vechile menzil-i mezkûr zevcân-ı mezbûrânın bi'l-münâsafe taht-ı tasarruflarında olup lâkin babam mesfûr hîn-i ferâğında ma'tûh olmağla ferâğ-ı mezbûrun adem-i sıhhatine binâen menzil-i mezkûrdan **[30a]** keff-i yed ve bâ-re'y-i mütevellî bana teslîme zevcân-ı mersûmetâna tenbîh olunmak matlûbumdur deyü da'vâya tasaddî etmiş idim. El-hâletü hâzihî zevcân-ı mersûmân bana mallarından teberru'an altı yüz guruş def' ü teslîm ve umûruma sarfla istihlâke emir eylediklerinde ben dahi yedlerinden tamamen ve kâmilen ahz ü kabz ve emirleri üzere umûruma sarfla istihlâk birle babam mersûm Kokas zimmînin ferâğ-ı mezkûrunu mücîze

ve râzıye olduğumda mütevellî-i vakıf dahi mersûmânın tasarruflarını kemâkân re'y etmekle bi'l-cümle husûs-ı mezkûra ve menzil-i merkūm müdde'âsına ve işbu târih-i i'lâma gelince sâir cemî' hukūk-ı şer'iyeye müte'allika mutlakan âmme-i de'âvî ve kâffe-i mutâlebâtdan zevcân-ı mersûmânın zimmetlerini onlar dahi bana medfû'ları olan meblağ-ı merkūmun istirdâdına müte'allika da'vâdan benim zimmetimi her birimiz şurût-ı müfside ve uhûd-ı mubtıladan ârî ve cebr ve kerhden hâlî ibrâ-yı âmm-ı sahîh-i şer'î ve iskāt-ı tamm-ı sarîh-i mer'î ile ibrâ ve iskāt ve her birimiz ber-vech-i meşrûh âharın ibrâsını kabûl edip bu vechile kat'-ı nizâ' eyledik deyü ikrâr ve tasdîkleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 10 S sene 1223.

## 229 [30a-1] Mehmed Ağa'nın, Osman Beşe aleyhindeki alacak davasında anlaşma sağlanması

*550 guruşa sulh*

Ma'rûz

Hâssa hasekilerinden sâhib-i arzuhâl Mehmed Ağa b. Abdurrahman nâm kimesne meclis-i şer'-i münîrde derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Osman Beşe b. Süleyman nâm kimesne muvâcehesinde mezbûr Osman Beşe zimmetlerinde bundan [akdem] yedimden ve malımdan iştirâ ve kabz eylediği ecnâs ve fiyâtı beynimizde ma'lûm kereste semeninden bin üç yüz guruş alacak hakkım olmağla hâlâ taleb ederim deyü tasaddî eylediğim da'vâmdan bâ-vesâtet-i muslihîn mezbûr Osman Beşe ile bi't-tav' ve'r-rızâ işbu elli guruş üzerine ba'de akdi'l-musâlaha ve'l-kabûl bedel-i sulh-ı mezkûrdan mâ'adâ bin üç yüz guruşa varınca ziyâdesi olan yedi yüz elli guruşa ve bi'l-cümle husûs-ı mezkûra ve sâir cemî' hukūk-ı şer'iyeye müte'allika mutlakan âmme-i de'âvî ve kâffe-i mütâlebâtdan mezbûr Osman Beşe'nin zimmetini şurût-ı müfsideden ârî ve uhûd-ı mubtıladan berî ibrâ-yı âmm-ı sahîh-i şer'î ve iskāt-ı tamm-ı sarîh-i mer'î ile kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt eyledim dedikde mukırr-ı mudde'î-i mezbûr Mehmed Ağa'nın bi'l-cümle takrîr-i meşrûhunu merkūm Osman Beşe tasdîk ve ibrâdan müstağnî bedel-i sulh-ı merkūm beş yüz elli guruş zimmetinde müdde'î-i mezbûra sahîhan deyni olduğunu bi-tamamihi tâyi'an ve kat'iyyen ikrâr ü i'tirâf etmeğin alâ-mûcibi i'tirâfihî bedel-i sulh-ı merkūm beş yüz elli guruşun müdde'î-i mezbûr Mehmed Ağa'ya edâ ve teslîmiyle merkūm Osman Beşe ilzâm olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 14 S sene 1223.

## 230 [30a-2] Rukiye Hanım'ın eşi Seyyid Hafız Mehmed Salih'ten boşanması ve mehir ve sair alacağını tahsil etmesi

*Tatlîk*

Maʿrûz

Sâhibe-i arzuhâl Rukiye Hanım bt. Mustafa Ağa tarafından husûs-ı âtîde vekîl olduğu zâtını ârifân es-Seyyid Mustafa Ağa b. es-Seyyid Ali ve Halil Ağa b. İbrahim nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olan el-Hâc Abdullah Ağa b. Mehmed Emin meclis-i şerʿ-i münîrde zevc-i mutallıkı derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism es-Seyyid Hafız Mehmed Salih Efendi b. es-Seyyid el-Hâc İbrahim Ağa mahzarında mezbûr es-Seyyid Hafız Mehmed Salih Efendi müvekkilem mezbûrenin zevc-i dâhili olup târih-i iʿlâmdan bir ay mukaddem müvekkilem mezbûreyi tatlîk etmekle zimmetinde mütekarrir ve maʿkūdün-aleyh olan altı yüz elli guruş mehr-i müecceli ile nafaka-i iddet-i bâkıyesi ve meûnet-i süknâsı mukābelelerinde bi't-terâzî beynlerinde taʿyîn olunan elli guruş ve mezbûr es-Seyyid Hafız Mehmed Salih Efendi'nin müvekkilem mezbûreye hîn-i zevciyetde nişân ve yüz görümlüğü ve yedilik olmak üzere ilbâs ve kendüye hibe edip baʿdehû âriyetdir diyerek yedinden bi-gayrı hakkın ahz eylediği mecmûʿu bin beş yüz altmış guruş kıymetli güneş resminde bir elmas çiçek ve bir elmas çelenk ve bir zümrüd yüzük ve nafebaşıya kaplı bir semmûr kürk ve bir çubuklu şal müddeʿâsından mezbûr es-Seyyid Hafız Mehmed Salih Efendi ile an inkâr bi't-tavʿ ve'r-rızâ üç yüz guruş üzerine bi'l-vekâle sulh olmamla bedel-i sulh-ı merkūm üç yüz guruş ki cemʿan bin guruş ve müvekkilem mezbûrenin malından mezbûrun kezâlik bi-gayrı hakkın ahz ve hâlâ yedinde bi-aʿyânihâ mevcûde olan bir şal entari ve bir işleme şalvar ve dört yorgan ve incili olarak bir ayna ve bir tahta pâbuşu ve maʿlûmü'l-vezn evânî-i nühâsiyeden mâʿadâ hukūk-ı zevciyete ve eşyâ-yı muharrere-i mezkûrenin ziyâde kıymetleri olan bin iki yüz altmış guruşa ve ibtidâ-yı zevciyetden işbu târih-i iʿlâma gelince sâir cemîʿ hukūk-ı şerʿiyeye müteʿallika mutlakan âmme-i deʿâvî ve kâffe-i mutâlebâtdan her birimiz âharın zimmetini şurût-ı müfsideden ârî ve uhûd-ı mubtıladan berî ibrâ-yı âmm-ı sahîh-i şerʿî ve iskāt-ı tamm-ı sarîh-i merʿî ile bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ibrâ ve iskāt ve her birimiz ber-vech-i meşrûh âharın ibrâsını kabûl eyledik dedikde mukırr-ı vekîl-i mezbûr el-Hâc Abdullah Ağa'nın bi'l-cümle takrîr-i meşrûhunu merkūm es-Seyyid Hafız Mehmed Salih Efendi tasdîk ve ber-vech-i meşrûh kabûlü hâvî ibrâ eylediğini ve ibrâdan müstesnâ meblağ-ı mecmûʿ-ı mezkûr bin guruş zimmetinde müvekkile-i mezbûreye deyni olduğunu ve sâlifü'l-beyân bir şal entari ve bir işleme şalvar ve dört yorgan ve ayna ve pabûş ve evânî-i nühâsiye yedinde bi-aʿyânihâ mevcûde olduğunu bi-tamamihi tâyiʿan ve katʿiyyen ikrâr ü iʿtirâf ve müvekkile-i mezbûre Rukiye Hanım için müddeʿî-i vekîl-i mezbûra edâ ve teslîme müteʿahhid olup bu

vechile külliyen kat‘-ı nizâ‘ eyledikleri İstanbul Mahkemesi’nden huzûr-ı âlîlerine i‘lâm olundu.

Fî 18 S sene 1223.

## 231 [30a-3] Fatıma Hatun’un Ayşe bt. Mustafa’ya satmış olduğu evinin satış işlemi geçersiz olduğundan iade olunması

*Redd-i ferâğ*

Ma‘rûz

Sâhibe-i arzuhâl mu‘arrefetü’z-zât Fatıma nâm-ı diğer Fatiş Hatun bt. Hüseyin meclis-i şer‘-i münîrde derûn-ı arzuhâlde mezkûretü’l-ism kezâlik zâtı mu‘arrefe Âişe bt. Mustafa nâm Hatun muvâcehesinde nezâret-i dâ‘îlerinde âsûde evkāfdan İstanbul’da Yedikule kurbünde Hâcı Evhad Câmi‘-i şerîfi Vakfı’nın mütevelliyesi kezâlik zâtı mu‘arrefe Şerife Zeliha Hatun hâzıra olduğu hâlde hâmiş-i arzuhâlde mastûr defter-i vakıfdan muhrec derkenâr nâtık olduğu üzere İstanbul’da Kocamustafapaşa kurbünde Ali Fakih mahallesinde kâin vakf-ı mezbûr musakkafâtından beher şehr otuz akçe icâre-i müeccele ile bir bâb vakıf menzil bâ-temessük-i mütevellî benim bi’l-icâreteyn taht-ı tasarrufumda iken ben menzil-i mezkûru bin iki yüz yirmi bir senesi Cumâdeâhiresi’nin yirmi ikinci günü beni ölünceye değin görüp gözetmek ve beslemek şartıyla mezbûre Âişe Hatun’a bâ-re’y-i mütevellî fâriğa olmuş idim. El-Hâletü hâzihî ferâğ-ı mezbûr şart-ı müfsid ile olduğuna binâen sahîh olmamağla menzil-i mezkûru geri red ve ferâğa mezbûre Âişe Hatun’a tenbîh olunmak matlûbumdur deyü mütevelliye-i hâzıra-i mezbûre Şerife Zeliha Hatun’un tasdîkiyle da‘vâ etdikde ol dahi kaziyye minvâl-i meşrûh üzere olduğunu bi-tamamihâ tâyi‘aten ve kat‘iyyen ikrâr ü i‘tirâf etmeğin mûcebince menzil-i mezbûru müdde‘iye-i merkūme Fatıma Hatun’a ferâğ-ı mezkûrun adem-i sıhhatine binâen geri red ve ferâğa mezbûre Âişe Hatun’a tenbîh olunup mütevelliye-i hâzıra-i mezbûre Şerife Zeliha Hatun dahi müdde‘iye-i mezbûrenin tasarrufunu re’y eylediği İstanbul Mahkemesi’nden huzûr-ı [âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 7 S. sene 1223.

## 232 [30a-4] Vefat Eden Agob’un vârisleri arasında anlaşma sağlandığı

*Devoğluyokuşu’nda habbâz fırını ve değirmen*

Ma‘rûz

İstanbul’da Devoğluyokuşu nâm mahâlde vâki‘ bir bâb habbâz fırını ve ona merbût Murad Paşa Değirmeni demekle meşhûr yedi horoslu bir bâb değirmen derûnunda mevcûde beyne’l-esnâf gedik ta‘bîr olunur yirmi sekiz re’s bârgir ve sâir

âlât-ı lâzıme-i ma'lûmenin yedi re's bârgirine mâlik olup bundan akdem hâlik olan Agob v. Melkon nâm zimmînin verâseti sulbiye-i kebîre kızı Turfanda Nasrâniye ile li-ebin er karındaşları Bağdisar ve Mikâil zimmîlere münhasıra ve tashîh-i meselesi dört sehmden olup sihâm-ı mezbûrenin iki sehmi kızı mersûme Turfanda Nasrâniyeye ve birer sehmi karındaşları mesfûrân Bağdisar ve Mikâil zimmîlerden her birine isâbeti tahakkukundan sonra derûn-ı arzuhâlde mersûmetü'l-ism mesfûre Turfanda Nasrâniye taraflarından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl olduğu şahsını ârifân Artin v. Kasbar ve Kalos v. Vartan nâm zimmîler şehâdetleriyle sâbit olan sâhib-i arzuhâl Anbarsun v. Arakil nâm zimmî meclis-i şer'-i hatîrde sâlifü'l-beyân yedi re's bârgire vaz'-ı yedleri mütehakkık olan kezâlik derûn-ı arzuhâlde isimleri mastûr mesfûr Bağdisar zimmî asâleten ve mersûm Mikâil zimmî tarafından husûs-ı âtîde vekîl-i sâbitü'l-vekâlesi Mardıros v. Arakil zimmî muvâcehelerinde habbâzân kethudâsı Mustafa Ağa ve bi'l-cümle nizâm ustaları hâzır oldukları hâlde bâlâda tafsîl ü beyân olunan yedi re's bârgir ve ona isâbet eden sâir âlât-ı lâzıme-i ma'lûmeler hâlik-i mesfûr Agob zimmînin sağlığında ile'l-helâk yedinde mülkü olup ba'de helâkihî üç buçuk re's bârgir hissesi kızı müvekkilem mersûmeye mevrûs olmuş iken mersûmân mârrü'l-beyân yedi re's bârgiri fuzûlî zabt ve bi-gayrı hakkın vaz'-ı yed etmeleriyle keff-i yed birle üç buçuk re's bârgir ve âlât-ı lâzımesini müvekkilem mersûme için bana teslîme zimmîyân-ı mersûmâna tenbîh olunmak bi'l-vekâle matlûbumdur deyü da'vâya tasaddî eylediğimde onlar dahi cevâblarında hâlik-i mesfûr Agob zimmî **[30b]** sağlığında zikri mürûr eden yedi re's bârgir ve âlât-ı lâzımesinin iki re's bârgirini bana ve iki re's bârgirini karındaşım müvekkil-i mesfûr Mikâil zimmîye bi-tarîki'l-hibe vermiş idi deyü beni def'a tasaddî eylediğinde beynimiz tevfîk ve ıslâha havâle olundukda kethudâ ve nizâm ustaları ma'rifetleriyle beynimize muslihûn tavassut edip ben ber-vech-i meşrûh bi'l-vekâle tasaddî eylediğim üç buçuk re's bârgir müdde'âmdan mesfûrân ile bi't-tav' ve'r-rızâ üç re's bârgir üzerine bi'l-vekâle sulh olduğumda onlar dahi bi'l-asâle ve bi'l-vekâle sulh-ı mezkûru kabûl ve zikri mürûr eden üç re's bârgiri müvekkilem mersûme Turfanda Nasrâniye için bana def' ü teslîm, ben dahi yedlerinden bi'l-vekâle ahz ü kabz edip mâ'adâ nısf bârgir müdde'âsına müte'allika da'vâdan mersûmân Bağdisar ve Mikâil zimmîler ile vekîl-i mesfûr Mardıros zimmînin zimmetlerini kabûllerini hâvî bi'l-vekâle ibrâ ve iskāt edip bu vech ile kat'-ı nizâ' eyledik deyü ikrâr ve tasdîkleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 15 S sene 1223.

## 233 [30b-1] Agob v. Sagar'ın tüccar Ahmed Ağa aleyhindeki alacak davasından feragat etmesi

*Kiraz çubuğu semeni da'vâsı*

Ma'rûz

Arzuhâl eden Agob v. Sagar nâm zimmî meclis-i şer'-i hatîrde derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism tüccârdan Ahmed Ağa b. Ömer nâm kimesne muvâcehesinde benim mezbûr Ahmed Ağa zimmetinde bundan akdem yedimden ve malımdan iştirâ ve kabz eylediği aded ve fiyâtı beynimizde ma'lûm kiraz çubuğu semeninden bin üç yüz guruş ve beher zirâ'ı üçer buçuk guruşa olmak üzere kezâlik yedimden ve malımdan iştirâ ve kabz eylediği altı yüz zirâ' sûzenî işleme bogasi semeninden iki bin yüz guruş ki cem'an üç bin dört yüz guruş alacak hakkımın yedi yüz elli guruşunu bana edâ ve teslîm, ben dahi yedinden ahz ü kabz etmemle bâkīsi olan iki bin altı yüz elli guruşu mezbûr Ahmed Ağa'dan hâlâ taleb ederim deyü da'vâ eylediğimde ol dahi cevâbında eşyâ-yı muharrere-i mezkûreyi ancak kabzımı mu'terif olduğum meblağ-ı merkūm yedi yüz elli guruşa iştirâ ve ahz eylediğini ikrâr mâ'adâ müdde'âmı inkâr etmekle ben ber-vech-i muharrer tasaddî eylediğim meblağ-ı bâkī-i merkūm iki bin altı yüz elli guruş müdde'âmdan meccânen fâriğ olup bi'l-cümle husûs-ı mezkûra ve sâire müte'allika âmme-i da'vâdan mezbûr Ahmed Ağa'nın zimmetini ibrâ-yı âmm-ı sahîh-i şer'î ile ibrâ ve iskāt eylediğimde ol dahi ibrâ-yı mezkûrumu kabûl eyledi deyü ikrâr ve tasdîkleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 12 S sene 1223.

[Şühûdü'l-hâl:] Esirci el-Hâc İbrahim Ağa, el-Hâc Emin Ağa, Hasan Efendi, Fincancı Hancısı Mehmed Ağa, Hân-ı mezbûrda İbrahim Beşe, Kahveci Mustafa Beşe, Ketânî Ali Ağa.

## 234 [30b-2] Fındıkzade Hacı İbrahim'in kızı Ümmügülsüm'ün, Abdullah'ın vasisi Seyyid Mehmed Haşim'e dükkân hissesini kiralaması

*Küçükkaraman'da kasab*

Ma'rûz

İstanbul'da Çarşambapazarı kurbünde sâkine mevâlî-i i'zâmdan merhûm Fındıkzâde el-Hâc İbrahim Efendi kerîmesi zâtı mu'arrefe Ümmügülsüm Hanım meclis-i şer'-i münîrde kasab ustalarından olup bundan akdem vefât eden el-Hâc Mehmed Emin Ağa'nın sulbî oğlu Abdullah nâm sagīrin vasîyy-i mansûbu es-Seyyid Mehmed Haşim Ağa b. es-Seyyid el-Hâc Mehmed Emin nâm kimesne

mahzarında İstanbul'da Küçükkaraman nâm mahâlde vâki‘ bir bâb vakıf kasab dükkânı benimle gāibân ani'l-meclis es-Seyyid Emrullah Ağa ve Lübâbe Hatun bt. Ahmed'in bâ-temessük-i mütevellî bi'l-icâreteyn islâsen taht-ı tasarrufumuzda ve derûnunda mevcûde Hudâvendigâr-ı esbak cennet-mekân firdevs âşiyân Gāzi Sultan Abdülhamid Han -tâbe serâhû- hazretlerinin vakf-ı şerîflerinden beyne'l-esnâf gedik ta‘bîr olunur âlât-ı lâzıme-i ma‘lûme sagīr-i mezbûrun babasından müntakil bâ-temessük-i mütevellî taht-ı tasarrufunda ve dükkân-ı mezkûrun kirâ-yı kadîmi olan şehriye üç yüz paradan benim sülüs hisseme isâbet eden yüz parayı bu âna kadar müstecir bulunanlardan mâh be-mâh ahz ü kabz edegelmiş iken bu def‘a vasîyy-i merkūm es-Seyyid Mehmed Haşim Ağa bana altmış altı para iki akçe teklif etmekle dükkân-ı mezkûrun kirâ-yı kadîmi olan beher şehriye yüz parayı bi'l-vesâye mâh be-mâh ke'l-evvel bana edâya vasîyy-i merkūm es-Seyyid Mehmed Haşim Ağa[ya] tenbîh olunmak matlûbumdur deyü da‘vâ eylediğimde vasîyy-i merkūm dahi cevâbında dükkân-ı mezkûrun kirâ-yı kadîmi eğerçi şehriye üç yüz para olup lâkin dükkân-ı mezkûrun bir cânibinde gāib ani'l-meclis Sarrâf Parsam v. Karabet zimmî müsteciren mütemekkin olup kasab dükkânı için şehriye iki yüz para ve sarrâf gāib-i mesfûr yüz para ki cem‘an üç yüz para seninle müştereklerin gāibân-ı merkūmâna ale's-seviye mâh be-mâh her birinize yüzer para edâ olunagelmiş iken bu esnâda sarrâf-ı mersûm dükkân-ı mezkûr mahâllinden hurûc ve âhar mahalle nakletmekle binâen-aleyh şehriye iki yüz para hesâbı üzere senin sülüs hissen için altmış altı para iki akçe veririz, eğer sarrâf-ı mersûmun mütemekkin olduğu mahâlli dahi dükkân-ı merkūma zamla sagīr-i merkūm için bana îcâr eder iseniz yine üç yüz paraya istîcâr ederim dedikde ben dahi dükkân-ı mezkûru sarrâf mahâlli ile ma‘an üç yüz para hesâbı üzere sülüs hissemi işbu târih-i i‘lâm-ı şehrî gurresinden beher şehr yüzer para icâre tesmiyesiyle sagīr-i merkūm için vasîyy-i merkūm es-Seyyid Mehmed Haşim Ağa'ya îcâr ve teslîm eyledim dedikde ol dahi ber-vech-i muharrer bi'l-vesâye istîcâr ve kabûl ve icâre-i mezkûreyi mâh be-mâh cevr ü ezâ etmeksizin mezbûre Gülsüm Hanım'a bi'l-vesâye edâya müte‘ahhid olup bu vechile kat‘-ı nizâ‘ eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî-gurreti S sene 1223.

## 235 [30b-3] Şerife Emine'nin, eşi Mehmed Beşe'den boşanması

*Tatlîk,*

Ma‘rûz

Havâss-ı refî‘a kazâsına tâbi‘ Filorya karyesinde sâkine Şerife Emine bt. Ali nâm hatun meclis-i şer‘-i münîrde zevc-i mutallıkı Mehmed Beşe b. İbrahim nâm kimesne muvâcehesinde mezbûr Mehmed Beşe zevc-i dâhilim olup târih-i i‘lâmdan

iki gün mukaddem beni tatlîk etmekle zimmetinde mütekarrir ve ma'kūdün-aleyh olan yüz on altı buçuk guruş yirmi akçe mehr-i müeccelim ve nafaka-i iddet-i mu'ayyene-i ma'lûmem ve meûnet-i süknâm mukābelelerinde beynimizde bi't-terâzî ta'yîn olunan yirmi dört guruş kırk akçe ki cem'an yüz kırk bir guruşu mezbûr Mehmed Beşe işbu meclis-i şer'de bana def' ü teslîm, ben dahi yedinden tamamen ve kâmilen ahz ü kabz edip hukūk-ı zevciyete ve mezbûr Mehmed Beşe'nin yedinde olup bana teslîme müte'ahhide olduğu on beş guruş kıymetli bir re's düğeden mâ'adâ sâir cemî' hukūk-ı şer'iyeye müte'allika mutlakan âmme-i de'âvî ve kâffe-i mutâlebâtdan her birimiz âharın zimmetini ibrâ-yı âmm-ı sahîh-i şer'î ile ibrâ ve iskāt ve her birimiz ber-vech-i muharrer âharın ibrâsını kabûl eyledik dedikde mukırra-i mezbûre Şerife Emine Hatun'un bi'l-cümle takrîr-i meşrûhasını mezbûr Mehmed Beşe tahkīk ve tasdîk ve ber-vech-i meşrûh kabûlü hâvî ibrâ eylediğini ve ibrâdan müstağnî zikri mürûr eden düğe yedinde mevcûd olduğunu bi-tamamihi tâyi'an ve kat'iyyen ikrâr ü i'tirâf ve mezbûre Şerife Emine Hatun'a bi-aynihî teslîme ta'ahhüd eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 6 S sene 1223.

## 236 [30b-4] Nikola v. Dimitri'nin Emirgan'daki kasap dükkânı gediği hissesini ortağı Kasap Dimitri'ye satması

*Mîrgünoğlu'nda Kasab*

Ma'rûz

Hudâvendigâr-ı esbak cennet-mekân firdevs-âşiyân Gāzi Sultan Abdülhamid Han –aleyhi'r-rahmetü ve'l-gufrân- hazretlerinin evkāf-ı şerîfelerinden mahrûse-i Galata'ya muzâfe İstinye nâhiyesine tâbi' Mîrgünoğlu nâm mahâlde kâin bir bâb kasab dükkânı derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf gedik ta'bîr olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûmenin nısf-ı şâyi'asına bâ-temessük-i mütevellî mutasarrıf olan Nikola v. Dimitri zimmî tarafından husûs-ı âtîde vekîl olduğu es-Seyyid Feyzullah b. es-Seyyid Abdurrahman ve es-Seyyid Mustafa b. es-Seyyid Ali nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olan Yani v. Kosta zimmî meclis-i şer'-i münîrde hâlâ Hâssa kasabbaşısı izzetlü Osman Ağa tarafından mürsel kasablar kethudâsı Süleyman Ağa ve sâir kasab ustaları hâzır oldukları hâlde gedik-i mezkûrun nısf-ı âharına mutasarrıf olan bâ'isü'l-i'lâm Kasab Dimitri v. Yani zimmî muvâcehesinde bi'l-vekâle takrîr-i kelâm edip sâlifü'l-beyân gedik ta'bîr olunan âlât-ı lâzıme-i ma'lûmeden müvekkilim mersûm Nikola zimmî mutasarrıf olduğu nısf hisse-i şâyi'asını hüsn-i rızâ ve tayyib-i hâtırı ve ferâğ-ı mu'teber-i kat'î ile bedel-i ma'lûm ve makbûz mütâlebesinde bâ-re'y-i mütevellî mersûm Dimitri zimmîye **[31a]** ferâğ ve tefvîz eylediğinde ol dahi ber-vech-i muharrer tefevvüz ve kabûl edip ba'de'l-yevm zikri mürûr eden nısf kasab gediği dahi mersûm Dimitri zimmînin dâhil-i

havza-i tasarrufu olup müvekkilim mersûmun kat'a alâka ve medhali kalmamışdır deyü bi'l-vekâle ba'de'l-ikrâr ve't-tasdîk nısf gedik-i mezkûr dahi müvekkil-i mesfûr Nikola zimmî ferâğından müştereki mersûm Dimitri zimmî üzerine defter-i vakf-ı şerîf ba'de'l-kayd müştereki mersûmun temessükü hâmişine tahrîr ve mecmû'-ı gedik tasarrufu için mersûm Dimitri zimmî yedine temessük i'tâsını istid'â eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 16 S sene 1223.

## 237 [31a-1] Canbaz Ömer Ağa'nın Memiko ve kardeşi Londazi aleyhindeki köle davasından vazgeçmesi

*Gulâm mâddesi*

Ma'rûz

Derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Canbaz Ömer Ağa b. Ahmed nâm kimesne Çarşamba günü dîvân-ı âlîde ma'kūd meclis-i şer'-i münîrde kazzâz esnâfından sâhib-i arzuhâl Memiko ve karındaşı Londazi veledey Kato nâm zimmîler muvâcehelerinde rıkkını bana mu'terif olup yedimde abd-i memlûküm olan Sırbiyyü'l-asl ma'lûmü'l-vasf Esper nâm bir re's gulâmım zimmîyân-ı mersûmânın iğvâ ve tahrîkleriyle firâr ve gaybet-i munkatı'a ile gāib ve mefkūd olmağla gulâm-ı merkūmu bulup bana teslîme zimmîyân-ı mesfûrâna tenbîh olunmak matlûbumdur deyü tasaddî eylediğim da'vâ-yı mezkûrumdan meccânen fâriğ olup bi'l-cümle husûs-ı mezkûru vukūf-ı sâire-i şer'iyeye müte'allika âmme-i da'vâdan mersûmân Memiko ve Londazi zimmîlerin zimmetlerini ibrâ-yı âmm-ı sahîh-i şer'î ile kabûllerini hâvî ibrâ ve iskāt eyledim deyü ikrâr ve tasdîkleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 17 S sene 1223

## 238 [31a-2] Sahipsiz fırın gedikleriyle ilgili kanun

*Fırın*

Ma'rûz

"Keyfiyet ve iktizâsını i'lâm eyleyesin" deyü sâdır olan emr-i âlîlerine imtisâlen Habbâzân kethudâsı ve nizâm ustaları ve tüccârdan çend neferleri meclis-i şer'-i münîre celb ve husûs-ı mezkûr kendülerden li-ecli'l-istikşâf istintâk olunduklarında fırın-ı mezkûrda ashâb-ı gediğin cânib-i mîrîye olan düyûnu işbu arzuhâl hâmişinde mukayyed ve mastûr olan derkenârda müstebân ve Bahr-ı siyâh ve Bahr-ı sefîd tücârının dahi külliyetli alacak hakları olduğunu ve el-yevm ashâb-ı gedik-i mezbûrdan ferd-i vâhid mevcûd olmadığını ba'de'l-ifâde mâl-ı

mîrî akdemce ve mâl-i tüccârı ba'de'l-edâ gedik-i merkūmu kurb ve civârında bir münâsib mahalle nakl ile ashâb-ı emlâkın mülkleri yedlerine teslîm olması re'y-i âlîlerine menût olduğunu haber verdikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 25 S sene 1223.

## 239 [31a-3] Çörekçi ve simitçi esnafının imal ettiği simit ve çörekler için fiyat tesbiti

*Çörekçi ve simitçi esnâfı*

Ma'rûz

Çörekçi ve simitçi esnâfının Bâb-ı âlî'ye takdîm eyledikleri işbu arzuhâlleri bâlâsına sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen bi'l-cümle esnâf-ı merkūmeyi meclis-i şer'a celb ve istintâk olunduklarında kadîmü'l-eyyâmdan beri nân-ı azîzin her kaç dirhemi bir paraya olur ise simit ve kaba çörek ve Şâm halkası onun nısf dirhemi bir paraya ve yağlı çörek ve yağlı simit ve yarma çörek kezâlik nân-ı azîzin sülüs dirhemi bir paraya ve hurde? halka ve yağlı kâhî ve tâbe boğçası ve Şâm böreği ve sâir bunun emsâli yağlılar kezâlik nân-ı azîzin rub' dirhemi bir paraya olarak i'mâl ve tabhlarımız ola gelip vakt-i hâle göre hizmetkâr hakkı ve sâir mesârife nazaran ednâ fâide eylersem kadîme ri'âyet ederek i'mâl ve tabh edegelip eğer zam ve zamîme olur ise resm-i kadîme mugāyir olduğundan mâ'adâ külliyen perîşân olacağımıza müeddî olur deyü istirhâm etmeleriyle narh sicilline nazar olundukda fi'l-hakīka nân-ı azîzin her kaç dirhemi bir paraya tanzîm olunmuş ise simit ve kaba çörek ve Şam halkası ve kaba boğaça nısfına ve yağlı çörek ve yağlı simit ve yarma çörek nân-ı azîzin sülüsüne ve hurde? halka ve yağlı kâhî ve tâbe poğaçasını ve Şam böreği ve sâir bunun emsâli yağlılar nân-ı azîzin rub'u olarak mukayyed olmağla husûs-ı merkūm resm-i kadîme ri'âyeten nân-ı azîzin el-yevm narh-ı cârîsi altmış dirhemi bir paraya olmağın simit ve kaba çörek ve Şam halkası ve kaba poğaça her birileri nısfı olarak otuzar dirhem bir paraya ve yağlı çörek ve yağlı simit ve yarma çörek sülüsü olarak yirmişer dirhem bir paraya ve hurde? halka ve yağlı kâhî ve tâbe poğaçası ve Şam böreği ve yağlı lokma ve Arab küreği ve yarma lokum ve yağlı poğaça ve yağlı gözleme ve yağlı börek rub'u olarak on beşer dirhem birer paraya mukayyed olmağla esnâf-ı merkūmeyi hasâretden vikāye resm-i kadîme ri'âyeten minvâl-i meşrûh üzere bey'leri mi irâde buyurulur yoksa zam ve zamîme mi irâde buyurulur ol-bâbda ve her hâlde husûs-ı mezbûr re'y-i âlîlerine menût idüğü İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 19 Saferi'l-hayr sene 1223.

## 240 [31a-4] Serkiz v. Bogos'un Kocamustafapaşa'daki menzil hissesini satması

*Kocamustafapaşa'da menzil,*

Ma'rûz

İbrişim bükücü esnâfından Serkiz nâm-ı diğer Agasi zimmî meclis-i şer'-i hatîrde zikri âtî menzile vaz'-ı yedleri mütehakkık olan Mardıros v. Ohannes zimmî kendi nefsinden asâleten ve zevcesi Ahsabet bt. Haçador Nasrâniye ve dâmâdı Haçar v. Banos zimmî taraflarından husûs-ı âtîde vekîl-i sâbitü'l-vekâleleri olmağla vekâleten muvâcehelerinde İstanbul'da Abdi Çelebi Câmi'-i şerîfi kurbünde vâki' Sulumanastır kilisesi cemâ'ati avârızı vakfından beher şehr doksan akçe icâre-i müeccele ile İstanbul'da Kocamustafapaşa kurbünde kâin ma'lûmü'l-hudûd ve'l-müştemilât bir bâb menzil Ohannes v. Delot nâm zimmînin bi'l-icâreteyn bâ-temessük-i mütevellî taht-ı tasarrufunda iken mersûm Ohannes zimmî bin yüz seksen dokuz senesi Recebi'l-ferdi gurresinde mutasarrıf olduğu menzil-i mezkûrun nısfını babam Bogos v. Sahak zimmîye ve nısf-ı âharını işbu hâzıra bi'l-meclis anam Takohi bt. Mıgırdıç Nasrâniyeye bâ-ma'rifet-i mütevellî ferâğ ve tefvîz, onlar dahi tefevvüz ve kabûl etdiklerinden sonra anam hâzıra-i mesfûre Takohi Nasrâniye yüz doksan bir senesi Şevvâli'nin yirmi ikinci günü mutasarrıfe olduğu nısf menzil-i mezkûrun nısfını tasarrufunda ibkā ve nısf-ı âharını anası Zümrüd bt. Ohannes Nasrâniye'ye bâ-ma'rifet-i mütevellî ferâğ ve tefvîz ol dahi tefevvüz ve kabûl etdikden sonra ceddem mersûme Zümrüd Nasrâniye iki yüz beş senesi Muharremi gurresinde mutasarrıfe olduğu rub' menzil-i mezkûru nısfına mutasarrıf olan babam mesfûr Bogos zimmîye bâ-ma'rifet-i mütevellî ferâğ ve tefvîz ol dahi tefevvüz ve kabûl edip ol-vechile menzil-i mezkûrun üç rub'u babam mesfûrun ve bir rub'u anam hâzıra-i mersûmenin taht-ı tasarruflarında iken ebeveynim zevcân-ı mersûmân iki yüz on dokuz senesi şehr-i Rebî'ülevveli'nin on dokuzuncu günü mutasarrıflar oldukları menzil-i mezkûru Lusik bt. Manav Sagan Nasrâniyeye bâ-ma'rifet-i mütevellî ferâğ, ol dahi tefevvüz ve kabûl etdikden sonra babam mersûm hâlik olup ve mesfûre Lusik Nasrâniye dahi iki yüz yirmi iki senesi Cemâziyelâhire'sinin beşinci günü mutasarrıf olduğu mecmû' menzil-i mezkûru anam hâzıra-i mersûme Takohi Nasrâniyeye bâ-ma'rifet-i mütevellî ferâğ ve tefvîz, ol dahi tefevvüz ve kabûl etdikden sonra anam hâzıra-i Nasrâniye-i mersûme dahi şehr-i mezbûrun yedinci günü mutasarrıfe olduğu menzil-i mezkûrun iki rub'unu işbu mersûm Mardıros zimmîye ve bir rub'unu zevcesi müvekkile-i mesfûre Ahsabet Nasrâniyeye ve bir rub'unu dâmâdı müvekkil-i mersûm Haçar zimmîye bedel-i ma'lûm ve makbûz mukābelesinde bâ-ma'rifet-i mütevellî ale'l-iştirâk ferâğ ve tefvîz, onlar dahi tefevvüz ve kabûl **[31b]** ve ol-vechile menzil-i mezkûru iştirâken zabt ve vaz'-ı yed edip lâkin babam mersûm Bogos zimmî

menzil-i mezkûrda olan üç rub‘ hissesini mesfûre Lusik Nasrâniyeye vefâen fâriğ olmağla ba‘de helâkihî bana intikāl-i âdî ile intikāl etmiş idi deyü da‘vâya tasaddî etmiş idim. El-hâletü hâzihî mersûmûn Mardıros ve Hacar zimmîler ile Ahsabet Nasrâniye bana mâllarından teberru‘an dört yüz guruş def‘ ü teslîm ve umûruma sarfla istihlâke emr eylediklerinde ben dahi yedlerinden tamamen ve kâmilen ahz ü kabz ve emirleri üzere umûruma sarfla istihlâk edip bâlâda mezkûr ferâğların cümlesini gerek ben ve gerek anam hâzıra-i mesfûre Takohi Nasrâniyeden her birimiz mücîz ve râzı olmamızla bi’l-cümle husûs-ı mezkûre ve menzil-i merkūmun ferâğlarında şurût-ı müfside müdde‘âsına ve sâir cemî‘ hukūk-ı şer‘iyeye müte‘allika mutlakan âmme-i da‘vâ ve mutâlebât ve kâffe-i eymân ve muhâsabâtdan ben ve anam hâzıra-i mersûmeden her birimiz mesfûrûn Mardıros ve Haçar zimmîler ile Ahsabet Nasrâniyenin zimmetlerini, onlar dahi bana medfû‘ları olan meblağ-ı merkūmun istirdâdına ve sâire müte‘allika âmme-i da‘vâdan bizim zimmetimizi her birimiz şurût-ı müfside ve uhûd-ı mubtıladan ârî ve cebr ve kerhden hâlî ibrâ-yı âmm-ı sahîh-i şer‘î ve iskāt-ı tamm-ı sarîh-i mer‘î ile bi’l-asâle ve bi’l-vekâle ibrâ ve iskāt ve her birimiz ber-vech-i muharrer âharın ibrâsını kabûl eyledik dedikde mukırr-ı mersûm Serkiz zimmînin bi’l-cümle takrîr-i meşrûhunu asîl ve vekîl-i mersûm Mardıros zimmî ile hâzıra-i mesfûre Takohi Nasrâniyeden her biri tahkīk ve tasdîk ve ber-vech-i meşrûh bi’l-asâle ve bi’l-vekâle kabûlü hâvî ibrâ eylediklerini tâyi‘an ve kat‘iyyen ikrâr ü i‘tirâf edip bu vechile kat‘-ı nizâ‘ eyledikleri İstanbul Mahkemesi’nden huzûr-ı [âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 15 S sene 1223.

[Şühûdü’l-hâl:] Ârif Çelebi el-muhzır, Molla Hasan b. Musa muhzır, Ali Molla b. ( ).

Eskici Artin, Eskici Mıgırdıç, Derzi Antranik.

## 241 [31b-1] Seyyid Mehmed Haşim Efendi’nin Seyyid Musa Efendi’ye borcu olduğunu ikrar etmesi

*Kesmekaya’da bahçe gediği*

Ma‘rûz

Derûn-ı arzuhâlde mezkûrü’l-ism kuzâtdan es-Seyyid Mehmed Haşim Efendi b. es-Seyyid el-Hâc Eyüb nâm kimesne meclis-i şer‘-i münîrde sâhib-i arzuhâl kuzâtdan es-Seyyid Musa Efendi b. es-Seyyid Ali nâm kimesne muvâcehesinde benim mezbûr es-Seyyid Musa Efendi’ye yedinde olup sene-i sâbıkā şehr-i Rebî‘ülûlâsı’nın yedinci günü târihiyle müverrah bir kıt‘a hüccet-i şer‘iye mantûkunca cihet-i karzdan zimmetimde ancak dört yüz guruş deynim olup ziyâde kat‘a deynim olmadığından mâ‘adâ deynim olan meblağ-ı merkūm mukābelesinde dahi İstanbul’da Kesmekaya

kurbünde Hamamcı Muhyiddin mahallesinde vâki‘ ma‘lûmü’l-hudûd bir bâb bahçe derûnunda mevcûde beyne’l-esnâf gedik ta‘bîr olunur müstakıllen yedimde emvâlim olan üç bel ve iki tarak ve iki çapa ve dört küfe ve bir kantar ve bir terâzî ma‘a derâhim ve sâir âlât-ı lâzıme-i ma‘lûmenin nısf-ı şâyi‘ini yedimde ibkā ve nısf-ı şâyi‘-i âharını mezbûrun yedine rehin vaz‘ ve teslîm ve eğer meblağ-ı merkūmu târih-i merkūmdan beş ay tamamına değin edâ edemez isem nısf âlât-ı lâzıme-i muharrere-i mezkûreyi semen-i misliyle âhara bey‘e ve kabz-ı semene ve semeninden deyn-i meblağ-ı merkūmu ahz birle fazla kalır ise bana teslîme ve husûs-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine küllemâ azeltüke fe-ente vekîlî mefhûmu üzere azl ve in‘izâlden masûne ve akd-i rehinde meşrûta vekâlet-i devriye-i sahîha ile vekîl ve nâib-i menâb nasb ü ta‘yîn eylediğimde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl etmiş iken mezbûr es-Seyyid Musa Efendi bu esnâda meblağ-ı merkūm dört yüz guruş ile hâric-ez hüccet benden bâ-temessük karzdan iki yüz guruş dahi da‘vâ ve ber-vech-i muharrer tasaddî eylediği meblağ-ı merkūm iki yüz guruş müdde‘âsından benimle an-inkâr yirmi beş guruş üzerine sulh olup mâ‘adâ yüz yetmiş beş guruşa ve sâire müte‘allika âmme-i da‘vâdan benim zimmetimi, ben dahi bâ-hüccet deynim olan dört yüz guruşun iki yüz yirmi beş guruşunu mezbûra ceste ceste edâ etmiş idim deyü sûret-i def‘de eylediğim müdde‘âma ve sâire müte‘allika âmme-i da‘vâdan mezbûr es-Seyyid Musa Efendi’nin zimmetini her birimiz ibrâ-yı âmm-ı sahîh-i şer‘î ile ibrâ ve iskāt ve her birimiz ber-vech-i meşrûh âharın ibrâsını kabûl edip ol-vechile cem‘an deynim olan dört yüz yirmi beş guruş deynimi târih-i i‘lâmdan üç sene tamamına değin müeccel ve mev‘ûd yine mezbûrun malından ve yedinden bi-safkatin vâhidetin iştirâ ve kabz eylediğim bir cild Fetâvâ-yı Ali Efendi ve bir cild Behcetü’l-fetâvâ semeninden dahi yüz seksen guruş ki cem‘an altı yüz beş guruş zimmetimde mezbûr es-Seyyid Musa Efendi’ye vâcibü’l-edâ sahîhan deynim olmağla deynim olan meblağ-ı mecmû‘-ı merkūm mukābelesinde nısf âlât-ı lâzıme-i muharrere-i mezkûreyi mezbûrun yedinde rehniyetde ibkā eyledim dedikde mukırr-ı mezbûr es-Seyyid Mehmed Haşim Efendi’nin bi’l-cümle takrîr-i meşrûhunu merkūm es-Seyyid Musa Efendi tasdîk ve ber-vech-i meşrûh kabûlü hâvî ibrâ eylediğini bi-tamamihi tâyi‘an ve kat‘iyyen ikrâr ü i‘tirâf edip bu vechile kat‘-ı nizâ‘ eyledikleri İstanbul Mahkemesi’nden huzûr-ı [âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 15 S sene 1223.

## 242 [31b-2] Hacı Mehmed Sadık Ağa’nın Yağkapanı esnafına reis ve nazır tayin olunması

*Yağkapanı nâzırı nasbı.*

Ma‘ruz,

Âsitâne-i aliyye'de Sebzehâne kurbünde vâki‘ revgan-ı zeyt tüccârından es-Seyyid el-Hâc Mustafa Ağa ve es-Seyyid el-Hâc Ali Ağa ve Hafız el-Hâc Mehmed ve es-Seyyid Halil Ağa ve İsmail Ağa ve Hasan Ağa ve sâir bi'l-cümle ehl-i İslâm ve ehl-i zimmet meclis-i şer‘-i münîrde tüccâr-ı mezbûrdan el-Hâc Mehmed Sadık Ağa mahzarında işbu yedimizde olup bin iki yüz bir senesi Cemâziyelevvel'inin yirmi dördüncü günü târihiyle müverrah ve ol târihde İstanbul kādısı olup bundan akdem irtihâl-i dâr-ı bekā eden fazîletlü Mustafa Aşir Efendi hazretlerinin hatmiyle mahtûm bir kıt‘a i‘lâm nâtık olduğu üzere yedimizde mevcûd ve taşradan vürûd edecek revganı isrâf ve bilâ-muktezî tama‘-ı hâmından nâşi eyyâm-ı kalîlde bey‘le itlâf etmeyip vakit ve hâle göre ale't-tedrîc bey‘ ve bir tarafdan istihzâra bezl-i himmet ve ibâdullâha hizmet ve tahsîl-i rızâ-yı veliyyü'n-ni‘amîde sa‘y ve dikkat edip umûr-ı mezkûremizde kemâl-i kıyâm ve ihtimâm ve istihkâm olunmak için mezbûr el-Hâc Mehmed Sadık Ağa cümlemiz üzerine reis ve nâzır nasb olunup biz dahi ona ittibâ‘ ve inkıyâd ve içimizden hilâf-ı şurût hareket eder bulunur ise tedîbe râzı olmuş idik. Lâkin birkaç mâhdan beri merkūm el-Hâc Mehmed Sadık Ağa umûrumuza karışmadığına mebnî taşradan revgan-ı mezkûr vürûdunda isrâf ve bilâ-muktezî eyyâm-ı kalîlde bey‘le itlâf olunmağla el-hâletü hâzihî merkūm el-Hâc Mehmed Sadık Ağa yine ke'l-evvel cümlemiz üzerine reis ve nâzır nasb ü ta‘yîn olunması murâdımızdır dediklerinde merkūm el-Hâc Mehmed Sadık Ağa tüccâr-ı mezbûrûn üzerine kıbel-i şer‘den kemâ-kân reis ve nâzır nasb ü ta‘yîn olundukda ol dahi kabûl ve hizmet-i lâzımesini kemâ-yenbagī edâya ta‘ahhüd ve iltizâm eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 15 S sene 1223.

## 243 [32a-1] Kokas v. Kirkor'un sahibi olduğu tütüncü dükkânı gediği kaydının nakli

*Galata'da Tütüncü,*

Ma‘rûz

Hâmiş-i arzuhâlde mastûr derkenâr nâtık olduğu üzere Ma‘den Kalemi'nde mukayyed ve mu‘teber gediklerden olup mahrûse-i Galata'da Kemeraltı nâm mahâlde köşe başı karşısında kâin Zotori zimmî dükkânı demekle ma‘rûf bir bâb tütüncü dükkânı derûnunda mevcûde beyne'l-hıref gedik ta‘bîr olunur âlât-ı lâzıme-i ma‘lûmenin mutasarrıfı Kokas v. Kirkor nâm zimmî meclis-i şer‘-i münîrde dühancı esnâfının kethudâları İbrahim Ağa b. Ahmed ve Yiğitbaşıları es-Seyyid Abdullah ve esnâf-ı mezbûrenin müsinn ü ihtiyârlarından Galata Kethudâ Vekîli Mustafa Ağa ve Bandırmalı es-Seyyid Mustafa Ağa ve Mustafa Efendi ve sâir mazbutü'l-esâmî ustalar hâzır oldukları hâlde Kazanikli? Yuvan v. Maril nâm zimmî muvâcehesinde tedâvül-i eyâdî ile mülküm olan âlât-ı lâzıme-i

ma'lûmeyi kethudâ-yı mezbûr ve ustalar ma'rifetleriyle mersûm Yuvan zimmîye yüz guruş semen-i medfû' ve makbûza bâtten ve sahîhan bey' ü temlik ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl edip mebî'-i mezkûrun tağrîr ve gabnine müte'allika da'vâdan her birimiz âharın zimmetini kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt edip ba'de'l-yevm gedik-i mezkûrda benim aslâ ve kat'a alâka ve medhalim kalmayıp mesfûr Yuvan zimmînin mülk-i müşterâsı olmuşdur deyü ba'de'l-ikrâr ve't-tasdîk müşteri-yi mesfûr Yuvan zimmî meclis-i şer'de takrîr-i kelâm edip gediğini iştirâ eylediğim dükkân-ı mezkûr muhterik olup mülk sâhibine arsasının lüzûmu olmağla gedik-i merkūm civârında vâki' âhar dükkâna nakl olunmak şurût-ı mer'iyeden olmağla iştirâ eylediğim âlât-ı mezkûreyi mahrûse-i mezbûrede muhterik tütüncü dükkânı kurb ve civârında Sava zimmî şerbethânesi karşısında Domuzhan ittisâlinde Kalyoncu Ali Çavuş b. Mehmed'in menzili tahtında vâki' şehriye altışar guruş kirâ ile müşâhereten müsteciri olduğum kimesnenin gediği olmayan bir bâb dükkâna nakl ve ber-vech-i muharrer Ma'den Kalemi'ne kayd olunmak murâdımdır dedikde bu misillü muhterik tütüncü dükkânı arsası mülk sâhibine lüzûmu oldukda tütüncü dükkânı gediğinin nakli şurût-ı mer'iyelerinden olduğunu kethudâ ve yiğitbaşı ve ihtiyârları merkūmûn haber vermeleriyle mârrü'z-zikr Kemeraltı nâm mahâlde köşe başı karşısında olan muhterik dükkân ba'de'l-yevm tütüncü dükkânı olmamak şartıyla gediği kurb ve civârında Sava zimmî şerbethânesi karşısında Domuzhan ittisâlinde Kalyoncu Ali Çavuş'un menzili tahtında olan dükkân-ı mezkûrda mu'teber olmak üzere dükkân-ı evvelin gedik kaydı ilgā Zotori zimmî üzerinden ref' ve terkīn ve mahâll-i sânîde mesfûr Kazanikli Yuvan zimmî üzerine kayd birle yedine sûret i'tâ olunmak iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 17 S sene 1223.

## 244 [32a-2] Hüseynî esnafının müstakıl esnaf halinde idare olunması ve kethudalığına Mehmed Said Ağa'nın tayin olunması

*Çukurçeşme'de Yeni Han*

Ma'rûz

Hudâvendigâr-ı esbak cennet-mekân firdevs-âşiyân Sultan Mustafa Han –tâbe serâhû- hazretlerinin İstanbul'da Laleli Çeşme kurbünde binâ buyurdukları câmi'-i şerîf ve medrese-i latîf ve hayrât-ı sâireleri evkāf-ı şerîfeleri musakkafâtından Çukurçeşme'de Yeni Han ta'bîr olunur bir bâb handa icâre-i vâhide ile müstecir olup ipek bükme ve gaytandan hüseynî ta'bîr olunur esvâb harcı i'mâli hân-ı mezkûrda müstecir olmak takrîbiyle mukaddemâ kendülere tahsîs kılınan kırk nefer hüseynî tâifesinden mâ'adâ Âsitâne-i aliyye ve Bilâd-ı selâse'de kâin ashâb-ı arzuhâl hüseynî tâifesinin yiğitbaşıları Şişman Gabril ve ustalarından İsterati ve

Margarit ve diğer Margarit ve Kiryako ve diğer Kiryako ve Kozma ve Harito ve Yanako ve diğer Yanako ve Yorgi ve diğer Yorgi ve âhar Yorgi ve Nikoli ve Foti ve Zafiiri ve Todori ve diğer Todori ve Hıristo ve Kostantin ve diğer Kostantin ve Dimitri ve diğer Dimitri ve âhar Dimitri ve İstayko ve Yanaki ve diğer Yanaki ve İrkorina ve Dimo ve diğer Dimo ve Anparsum ve Sava ve Artin ve Serkiz ve diğer Serkiz ve sâirleri meclis-i şer‘-i münîrde derûn-ı arzuhâlde mezkûrü’l-ism bâ‘isü’l-i‘lâm ipek bükücü tâifesinden Mehmed Said Ağa b. Yahya nâm kimesne mahzarında terzibaşı vekîli olup terzi esnâfının bâ-berât-ı âlî kethudâları olan el-Hâc Halil Ağa hâzır olduğu hâlde biz hüseynî esnâfı fukarâları olup kadîmü’l-eyyâmdan beri bir mahalle merbût olmayarak çarşıda dükkânlarımızda duhân odalarında ipekli ve sîmli esvâb harcı i‘mâl ve ibâdullâha bey‘ birle ta‘ayyüş edegelip lâkin bizim müstakıl kethudâmız olmayıp ancak iktizâ eden umûr ve husûsumuzu terzi esnâfının kethudâsı hâzır-ı mezbûr el-Hâc Halil Ağa ve Terzibaşı mûmâ-ileyh bilâ-sened re’y ve ittifâkımızla idâre edegelir iken kethudâ-yı hâzır-ı mezbûrun ve terzibaşı-yı mûmâ-ileyhin bundan akdem nâ-hemvâre hareketinden emniyetimiz olmadığına binâen kendülerden iştikâ ve bizim umûrumuza karışmamalarını iltimâs eylediğimizde onlar dahi bizi hilâf-ı şer‘-i şerîf tekdîr ve ta‘cîz etmemeğe ta‘ahhüd edip biz dahi şikâyetimizi tehîr ve kemâ-kân umûrumuzu idâre üzere iken altı seneden beri esnâfımızdan kırk nefer ma‘lûmü’l-esâmî zimmîler hân-ı mezkûrde müstecir olarak hüseynî i‘mâlini ve bey‘ini ve ütüsünü hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i nizâm-ı kadîm vakf-ı şerîfe îrâd kayd ile kırk nefer ustaya tahsîs ve mâ‘adâ işler olur ise ahz olundukda vaz‘-ı kürek ile tedîb olunmamız şartıyla men‘ olunduğumuzdan sonra kırk nefer müstecirûn-ı mersûmûn dahi kendi ihtiyârlarıyla üzerlerine işbu arzuhâlde iştikâ eylediğimiz gâib ani’l-meclis es-Seyyid Osman b. el-Hâc Mehmed nâm kimesneyi sâbıkā İstanbul kādısı fazîletlü efendi hazretlerinin i‘lâmıyla bâ-berât-ı âlî-şân kethudâ nasb ve ta‘yîn etmişler iken bu def‘a Sadr-ı Rumeli fazîletlü semâhatlü atûfetlü Ahmed Şemseddin Efendi hazretlerinin i‘lâmıyla bâlâsı mübârek hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûn ile müzeyyen bir kıt‘a fermân-ı âlî mantûkunca hasr ve inhisâr da‘vâsı muktezâ-yı şer‘-i şerîf üzere men‘ ü def‘ olunup kırk nefer zimmîyyûn-ı mersûmûnun yedlerinde olan bâlâları hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûn ile mu‘anven iki kıt‘a emr-i âlînin kaydları ref‘ ve terkîn olunup bizlere dahi dilediğimiz mahâlde kemâ-kân hüseynî i‘mâl etmek üzere ruhsat verilip ol-vechile biz bu def‘a müceddeden bir esnâf olup lâkin birkaç seneden beri beynimizde tekevvün eden nizâ‘ ve mücâdelemize binâen hân-ı mezkûrda müstecir olan kırk nefer ustaların kethudâsı olan gâib-i mezbûr es-Seyyid Osman’dan gerek terziler kethudâsı hâzır-ı merkūm el-Hâc Halil Ağa’dan ve gerek terzibaşı mûmâ-ileyhden bir vechile emniyetimiz olmadığından gayrı terzibaşı-yı mûmâ-ileyh dâimâ bizi ta‘cîz ve tekdîr ve birer cürümle ithâm ve cerîme nâmıyla on guruş yerine ziyâde altmışar-seksener guruşumuzu bi-gayrı

hakkın ahz ü kabz ve vermediğimiz sûretde falaka ve deynek edip darb-ı şedîd ile darb etmekle bir dürlü kendülerden hoşnûd ve râzı değilleriz deyüp ancak bir kethudâ nasbı lâzım ve mühim olmağla cümlemizin müntahab ve muhtârı olan işbu merkūm Mehmed Said Ağa örf ve âdet-i esnâfı ârif ve şurût-ı nizâma vâkıf her bir vechile kethudâlık-ı mezkûr uhdesinden gelmeğe kādir emîn ve müstakīm olduğu indimizde zâhir olmağla mezbûr Mehmed Said Ağa üzerimize kethudâ nasb ve ta'yîn olunması matlûbumuzdur deyü her biri istid'â eylediklerinde mezbûr Mehmed Said Ağa kıbel-i şer'den esnâf-ı merkūme üzerine kethudâ nasb ü ta'yîn olundukda ol dahi kabûl ve hizmet-i lâzımesini kemâ-yenbagī rü'yet ve idâreye ba'de't-ta'ahhüd kethudâlık-ı mezkûr mezbûr Mehmed Said Ağa üzerine berât-ı şerîf-i âlî-şân sadaka ve ihsân buyurulmak ricâsına cümlesi istirhâm ve istid'â eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 20 S sene 1223.

## 245 [32a-3] Ekmekçi esnafına Ambar-ı âmireden verilen buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi

*Fiyât*

Ma'rûz

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu telhîs mûcebince mîrî Anbar-ı âmireleri'nden habbâzân esnâfı merkūmûna i'tâ olunan yirmi bin keyl zehâirin beş bin keyli Tekfurdağı hıntası ve beş bin keyli Selanik hıntası ve on bin keyli Burgos hıntası olup cümlesinin beher keylleri yüz onar paraya râyic olmağla zehâir-i mezkûrenin ecnâs ve fiyâtı minvâl-i muharrer üzere olduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 28 S sene 1223.

## 246 [32b-1] Gaddarî Mehmed Efendi Vakfı'ndan icare-i vâhideli menzil ve dükkânların icareteyn ile Takohi b. Aleksan ve kızı Sima'ya kiraya verilmesi

*Kumkapı'da menzil ve tahtında iki bâb dükkân keşfi,*

Ma'rûz

Mübârek rikâb-ı kamer-tâb-ı hüsrevânîye takdîm olunan arzuhâlde mezkûr nezâret-i hazret-i sadâret-penâhîde âsûde evkāfdan Dîvân-ı hümâyûn kalemi kîsedârı esbak merhûm Gaddârî Mehmed Efendi Vakfı'nın bâ-berât-ı âlî-şân mütevellîsi derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism es-Seyyid eş-Şeyh Mehmed Ârif Efendi b. es-Seyyid eş-Şeyh Abdüşşükür Efendi bi'l-ma'iye rü'yete memûr evkāf

müfettişi müderrisîn-i kirâm-ı zevi'l-ihtirâmdan Mehmed Ârif Efendi ile bi'd-defa'ât Çarşamba günü Arz Odası'nda huzûr-ı hazret-i kāimmakām-ı âlî-makāmîde ma'kūd meclis-i şer'-i münîrde sâhibetey-i arzuhâl şahısları mu'arrefe Takohi bt. Aleksan ve kızı Sima bt. Mahak nâm Nasrâniyeler muvâcehelerinde mütevellîsi olduğum vakf-ı mezbûr müstagallâtından İstanbul'da Kumkapı kurbünde Çadırcı Ahmed mahallesinde vâki' bir tarafdan Baltacı odaları ve bir tarafdan Emir odaları ve bir tarafdan Karabacak Şerbethânesi ve taraf-ı râbi'i tarîk-i âm ile mahdûd büyût-ı adîde ve tahtında iki bâb dükkân ve müştemilât-ı sâire-i ma'lûmeyi hâvî Ermeni odaları demekle ma'rûf bir bâb menzili vâkıf-ı merhûm-ı mezbûr Gaddârî el-Hâc Mehmed Efendi hayatında yedinde mülkü iken vakf ü tescîl ve icâre-i vâhide ile âhara îcâr olunup hâsıl olan gallesi kasaba-i Tophâne'de Çavuşbaşı nâm mahâlde kâin binâ ve ihyâsına muvaffak olduğu câmi'-i şerîf levâzımına sarf olunmak üzere şart ve ta'yîn eylediği bin yüz elli beş senesi Muharremi gurresi târihiyle müverrah bir kıt'a vakfiyesi derûnunda musarrah ve târih-i merkūmdan iki yüz on üç senesine gelince elli sekiz sene müddetde menzil-i mezkûr vakfiye-i mezbûre şurûtu mûcebince icâre-i vâhide ile âhara îcâr ve hâsıl olan icâresi beher şehr cânib-i vâkıf için kabz olunup ol-vechile vakfiye-i mezkûre derûnunda mastûr şurût-ı mezkûre ile müddet-i merkūmede te'âmül olagelmiş iken vakf-ı mezbûrun mukaddemâ mütevellîsi olan müteveffâ eş-Şeyh Abdulfettah Efendi şurût-ı muharrere-i mezkûreye ve amel-i kadîme ri'âyet etmeyip menzil-i mezkûru bir takrîb icâreteyn ile âhara îcâr edip hâlâ menzil-i merkūm şurût-ı mezkûreye ve amel-i kadîme mugāyir olarak mersûmetân Takohi ve kızı Sima Nasrâniyelerin iştirâken icâreteyn ile tasarruflarında olmağla suâl olunup menzil-i mezkûrdan keff-i yed ve amel-i kadîm üzere icâre-i vâhide ile âhara îcâr olunmak için bana teslîme mersûmetâna tenbîh olunmak bi't-tevliye matlûbumuzdur deyü sene-i sâbıkā Şevvâli'nin yirmi yedinci günü müfettiş-i esbak müderrisîn-i kirâmdan Derviş Mehmed Esad Efendi huzûrunda da'vâ eylediğimde onlar dahi cevâblarında menzil-i mahdûd-ı mezkûr vakf-ı mezbûr müstagallâtından olup mukaddemâ el-Hâc Hüseyin Efendi b. Murtaza nâm kimesne icâreteyn ile mutasarrıf iken bilâ-veled fevt ve cânib-i vakfa âid olmağla mahlûlünden mu'accele-i ma'lûme ve yevmî beş akçe icâre-i müeccele ile iki yüz on üç senesi Rebî'ülâhir'in beşinci günü vakf-ı mezbûrun mütevellîsi olan müteveffâ-yı mezbûr eş-Şeyh Abdulfettah Efendi hayatında bi't-tevliye el-Hâc Ahmed b. Mustafa'ya îcâr edip ol dahi ba'de'l-istîcâr sene-i mezbûre Ramazani'l-mübâreki gurresinde Hâce Fatıma bt. Ali nâm hatuna bâ-re'y-i mütevellî ferâğ ve tefvîz, ol dahi ba'de't-tefevvüz bize bâ-re'y-i mütevellî ale'l-iştirâki's-seviyy ferâğ ve tefvîz, biz dahi tefevvüz ve kabûl edip ol-vechile iştirâken bi'l-icâreteyn taht-ı tasarrufumuzdadır deyü benim ber-vech-i muharrer müdde'âmı inkâr ve ben müdde'âmı yirmi dokuz nefer kimesneler şehâdetleriyle tevâtüren mesfûretân muvâcehelerinde isbât ve ol-vechile menzil-i mahdûd-ı

mezkûr mesfûretân Takohi ve Sima Nasrâniyeler yedlerinden nez‘ olunup amel-i kadîm üzere kemâ-fi’s-sâbık yed-i mütevellî ve icâre-i vâhide-i misliye ile âhara îcâr olunmak iktizâ edip yedime bir kıt‘a i‘lâm i‘tâ olunmuş iken mersûmetân menzil-i mezkûr ve tahtında olan iki bâb dükkânları ke’l-evvel tasarruf etmeleriyle el-yevm menzil-i mezkûr ve tahtında olan iki bâb dükkânın beher şehr icâre-i mümâsili altmış altışar guruş olup vakf-ı mezkûrun dahi târih-i mezbûrda kat‘a deyni olmadığından mâ‘adâ ta‘mîr ve termîme dahi muhtâc olmamağla ol-vechile menzil-i mezkûrdan ve tahtında olan dükkânlardan keff-i yed birle taraf-ı vâkıf için bana teslîme mersûmetâna tenbîh olunmak bi’t-tevliye matlûbumdur deyü da‘vâ etdikde onlar dahi cevâblarında işbu yedimizde olup iki yüz on üç senesi şehr-i Rebî‘ülâhiri gurresi târihiyle müverrah Teftîş Mahkemesi sicillâtından muhrec bir kıt‘a izin hücceti nâtık olduğu üzere vakf-ı mezbûrun mütevellîsi olan mezbûr eş-Şeyh Abdulfettah Efendi hayatında menzil-i mahdûd-ı mezkûr ve tahtında olan dükkânlar vakf-ı mezbûr müstagallâtından olup eğerçi vakfiye-i mezkûre derûnunda menzil-i mezkûr icâre-i vâhide ile îcâr oluna deyü musarrah olup lâkin vakf-ı mezbûrun tebdîl ve tağyîri vâkıf-ı merhûm-ı merkūm hayatında oldukça kendi yedinde olduğuna binâen zeyl-i vakfiyede kendü kalemiyle mukayyed ve hatmiyle mahtûm sâlifü’z-zikr menzil ve tahtında olan iki bâb dükkânı yevmî iki akçe icâre-i müeccele ve mu‘accele-i ma‘lûme ile âhara îcâr oluna deyü şart ve ta‘yîn ve mütevellî dahi vâkıf kendi olmakla bin yüz altmış yedi senesi Muharrem’inin on beşinci günü el-Hâc Mehmed Efendi b. Hüseyin’e icâre-i mu‘accele-i ma‘lûme ve yevmî üç akçe icâre-i mu‘accele ile bi’t-tevliye îcâr ve tasarrufuna izin verip ba‘dehû mezbûr el-Hâc Mehmed Efendi dahi bin yüz yetmiş bir senesi Recebi’l-ferdi gurresinde el-Hâc Hüseyin Efendi b. Murtaza’ya bâ-re’y-i mütevellî ferâğ ve tefvîz, ol dahi tefevvüz ve kabûl edip mutasarrıf iken bin yüz seksen senesi selhinde bilâ-veled fevt olup menzil-i mezkûr vech-i meşrûh üzere bi’l-icâreteyn âhara îcâr olunmak iktizâ eder iken ol hînde mütevellî-i vakf-ı mezkûr es-Seyyid Mehmed Efendi vakf-ı şerîfe intifâ‘-ı hâsıla olur deyü derûn-ı vakfiyeye amel birle alâ-hâlihâ terk ve icâre-i vâhide ile îcâr olunup işbu târihe gelince icâresinden hâsıl meblağ ve defter-i muhâsebede mastûr ve mukayyed olup, lâkin menzil-i mezkûr ve tahtında olan dükkânlar mürûr-ı ezmine ile bu esnâda müşrif-i harâb ve ta‘mîr ve tecdîde muhtâc ve bir vechile iskân mümkün olmayıp ta‘mîr ve tecdîde vâfî ve kâfi galle olmadığından istidâne ile ta‘mîr ve tecdîd olunduğu sûretde cânib-i vakf-ı şerîfe her vechile nâfi‘ olduğu zâhir ü bâhir olmağla zeyl-i vakfiye nâtık olduğu üzere kemâ-fi’s-sâbık icâre-i mu‘accele ve icâre-i müeccele mümâsili ile tâlibine îcâr ve mu‘accelesi cânib-i vakf-ı şerîfe îrâd kayd olunmak cânib-i vakf-ı şerîfe her vechile evlâ ve enfa‘dır deyü mütevellî-i müteveffâ-ı mezbûr eş-Şeyh Abdulfettah Efendi hayatında kıbel-i şer‘den aldığı bir kıt‘a izin hücceti mantûkunca iki bin beş yüz guruş icâre-i mu‘accele-i makbûza ve

yevmî beş akçe icâre-i müeccele mümâsili ile mezbûr el-Hâc Ahmed'e bi't-tevliye îcâr ve teslîm, ol dahi ba'de'l-istîcâr ve'l-kabûl hüsn-i rızâsıyla mezbûre Hâce Fatıma Hatun'a bâ-re'y-i mütevellî ferâğ ve tefvîz, ol dahi ba'de't-tefevvüz bize bâ-re'y-i mütevellî ferâğ ve tefvîz, biz dahi tefevvüz ve kabûl ve külliyetli mebâliğ sarfla zikr olunan menzil ve dükkânları ta'mîr ve termîm edip ve işbu yedimizde olup iki yüz on dört senesi Muharrem'inin yirmi dördüncü günü vakf-ı mezbûrun kāimmakām-ı mütevellîsi olan Hafız Mehmed Efendi b. Mehmed Cum'a günü arz odasında Rumeli kādıaskeri olup sâbıkā sadr-ı vâlâ-yı fetvâ fazîletlü semâhatlü atûfetlü Ahmed Esad Efendi hazretleri ile evkāf müfettişi müderrisîn-i kirâmdan Adem Efendi huzûrlarında menzil-i mezkûr ile tahtında olan dükkânlar ve Ortaköy'de vâki' bir bâb Yahûdhâne ve Üsküdar'da kâin Kayıkhâne arsası vakf-ı mezbûr akārâtından icâre-i vâhide ile îcâr olunagelmiş iken mütevellî-i mezbûr eş-Şeyh Abdulfettah Efendi akārât-ı mezkûreyi cem'an on yedi bin beş yüz guruşa âhara îcâr etmekle akārât-ı mezkûrenin mu'accelesi olan meblağ-ı merkūm mütevellî-i mezbûrdan da'vâ mütevellî-i mezbûr dahi cevâbında menzil-i mezkûru tahtında olan dükkânlar ile iki bin beş yüz guruş ve Yahû[d]hâne-i mezkûreyi üç bin beş yüz guruş ve Kayıkhâne arsası üç bin guruş ki cem'an dokuz bin guruş icâre-i mu'accele ve müeccele-i misliyeleriyle mesûğ-ı şer'îye binâen izn-i hâkimü'ş-şer'le bi't-tevliye âhara îcâr ve teslîm ve mu'accele-i mezkûreyi kabz ve vakf-ı mezkûrun muktezî olan mesârif-i lâzımesine harc ü sarf eyledim deyüp **[33a]** tarafeyn müfettiş-i mûmâ-ileyh huzûrunda muhâsebeye havâle ve ba'de'l-muhâsebe ber-mûceb-i defter-i muhâsebe kabzını mu'terif olduğu mu'accele-i mezkûreden ve gerek sâir îrâd-ı vâkıfdan mütevellî-i sâbık merkūm Abdulfettah Efendi zimmetinde fazla zuhûr etmeyip bî-vech mu'ârazadan men' olunmağla takrîrimize mutâbık ibrâz eylediğimiz bir kıt'a izin hücceti ve bir kıt'a i'lâm-ı şer'îye müfettiş-i mûmâ-ileyh Derviş Mehmed Esad Efendi nazar ve bizi istintâk etmeyip menzil-i mezkûr ve tahtında olan iki bâb dükkânlar yedinizden nez' olunmuşdur deyü i'lâm-ı mezkûrun mazmûnunu ikrâr lâkin sûret-i def'de eyledikleri da'vâlarını ve mazmûn-ı hüccet ve i'lâmı mütevellî-i müdde'î-i mezbûr külliyen inkâr etmekle mersûmetân Takohi ve kız Sima Nasrâniyeler ber-vech-i muharrer yedlerinde olan izin hücceti ve i'lâmın mazmûnunu ve mârrü'z-zikr menzil ve tahtında olan dükkânların târih-i mezbûrda meblağ-ı merkūm iki bin beşyüz guruş icâre-i mu'accele misli ve yevmî beş akçe icâre-i müeccele mümâsili olduğunu ve menzil-i mezkûrda kat'a iskân mümkün olmayıp ancak kendileri mâllarından küllî mebâliğ sarf eylediklerini ve hâlâ şehriye otuz altışar guruş kirâ hâsıl olup lâkin dâimâ ta'mîr ve termîm üzere olduklarını mahalle-i mezbûre ve civârında olan sâir mahalle ahâlilerinden husûs-ı mezkûre vukūf-ı tammı olup kizb üzerine tevâtunları mutasavver olmayan İmâm Hüseyin Efendi b. Ahmed ve Mehmed Emin Ağa [b.] el-Hâc Halil ve Ömer Efendi b. el-Hâc Ahmed ve es-Seyyid Mahmud Ağa b. Ahmed

ve es-Seyyid İbrahim Ağa b. Mustafa ve es-Seyyid Mehmed Ağa b. Hüseyin ve es-Seyyid Mehmed Tâhir Ağa b. Halil ve Mehmed Beşe b. Mahmud ve el-Hâc Mehmed Emin Ağa b. Hüseyin ve ömer Ağa b. Ömer ve Mustafa Beşe b. Mehmed ve Osman Ağa b. Mustafa ve Süleyman Efendi b. Mehmed ve Ali Beşe b. Abdullah ve el-Hâc Hüseyin b. Mehmed ve Mehmed Ağa b. Ali ve Selim Beşe b. Abdullah ve Ahmed Ağa b. Mehmed ve Mehmed Beşe b. Mustafa ve Ömer Beşe b. Osman ve Ali Beşe b. Mehmed ve Mehmed Beşe b. Ahmed ve sâir cemm-i gafîr kimesnelerin Arz Odası'nda huzûr-ı hazret-i kāimmakāmîde tevâtüren şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe isbât ve mersûmetânın yedlerinde olup ibrâz eyledikleri fetvâ-yı şerîfeye nazar olundukda icâre-i vâhide ile îcârı meşrût ve harâb bir vakıf menzilin vakfı medyûn ve ta'mîri muktezî olmağla mütevellîsi Zeyd Amr'ın ol menzili icâreteyn-i misleteyni ile istîcâr ve mu'accelesini binâya sarfa tâlib olduğunu hâkime i'lâm etdikde îcâr-ı merkūme vakfa nâfi' ve vakıfda muzâyaka olduğu mütehakkık olsa hâkim ol menzili icâreteyn ile Amr'a îcâra kādir olurmu? Cevâb-ı bâ-sevâbda olur deyü buyurulmağın ber-mûceb-i fetvâ-yı şerîfe müdde'î-i mütevellî-i mezbûr es-Seyyid eş-Şeyh Mehmed Ârif Efendi da'vâ-yı mezkûresiyle mersûmetân Takohi ve kızı Sima Nasrâniyelere bî-vech-i şer'î mu'ârazadan men' olundukdan sonra istikşâf-ı hâl için kıbel-i şer'den mürsel keşif nâibimiz Murtazazâde Mahmud Efendi hâssa mi'mârı hulefâsından Ali Rıza ve Mahmud Halîfeler ile menzil-i mezkûr ve tahtında olan dükkânlar üzerine varıp cerîdede mazbûtü'l-esâmî Müslim ve re'âyâ hâzır oldukları hâlde ba'de'l-keşf ve'l-mu'âyene menzil-i mezkûr ve tahtında olan dükkânların târih-i mezbûrda icâre-i mu'accele-i misli iki bin beş yüz guruş ve icâre-i müeccelesi yevmî beş akçe olduğunu kezâlik cemm-i gafîr kimesneler haber verdiklerini nâib-i mezbûr mahâllinde ketb ü tahrîr ve ma'an meb'ûs ümenâ-i şer'le Arz Odası'nda ma'kūd meclis-i şer'a gelip mi'mârân-ı mezbûrân ile alâ-vukū'ihî inhâ ve takrîr etmeğin mûcebince zikri mürûr eden menzil ve tahtında olan iki bâb dükkânlar icâreteyn ile mersûmetân Takohi ve kızı Sima Nasrâniyelerin tasarruflarında kemâ-kân ibkā olunmak iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 24 S sene 1223.

## 247 [33a-1] Seyyid Hacı Abdi Molla'nın, Şerife Emine aleyhindeki alacak davasında anlaşma sağlanması

*70 guruşa sulh*

Ma'rûz

Sâhib-i arzuhâl es-Seyyid el-Hâc Abdi Molla b. es-Seyyid Abdullah Hâzım Efendi bi't-terâzî meclis-i şer'-i münîrde derûn-ı arzuhâlde mezkûretü'l-ism mu'arrefetü'z-zât Şerife Emine Hanım bt. es-Seyyid el-Hâc Mehmed Efendi mahzarında

benim mezbûre Şerife Emine Hanım zimmetinde işbu yedimde olup bin iki yüz on üç senesi Şevvâli'nin on beşinci günü târihiyle müverrah bir kıt'a temessük mantûkunca cihet-i karzdan dört yüz elli guruş alacak hakkım olmağla meblağ-ı merkūmu mezbûre Şerife Emine Hanım'dan taleb ederim deyü tasaddî eylediğim da'vâmdan bâ-vesâtat-ı muslihîn mezbûre Şerife Emine Hanım ile bi't-tav' ve'r-rızâ an-inkâr yetmiş guruş üzerine sulh olduğumda ol dahi sulh-ı mezkûru kabûl ve bedel-i sulh-ı mezkûr yetmiş guruşu işbu meclis-i şer'de bana def' ü teslîm, ben dahi yedinden tamamen ve kâmilen ahz ü kabz edip ziyâdesi olan üç yüz seksen guruşa ve ammim olup işbu târihden on sekiz sene mukaddem verâseti zevcesi mezbûre Şerife Emine Hanım ile li-ebeveyn karındaşı Şerife Fatıma Hanım'a ve bana münhasıra olduğu hâlde vefât eden es-Seyyid el-Hâc Ahmed Efendi b. es-Seyyid Abdullah'ın kalîl ü kesîr [ve] celîl ü hakīr nukūd ve urûs akār ve menkūl, ma'lûm ve mechûl bi'l-cümle ism-i mâl ıtlâk olunur terekesine ve hukūk-ı mîrâsa ve işbu târih-i i'lâma gelince sâir cemî' hukūk-ı şer'iyeye müte'allika mutlakan âmme-i de'âvî ve mutâlebât ve kâffe-i eymân ve muhâsamâtdan mezbûre Şerife Emine Hanım'ın zimmetini şurût-ı müfside ve uhûd-ı mubtıladan ârî ve cebr ü kerhden hâlî ibrâ-yı âmm-ı sahîh-i şer'î ve iskāt-ı tamm-ı sarîh-i mer'î ile ibrâ ve iskāt eylediğimde ol dahi ibrâ-yı mezkûrumu kabûl edip bu vechile külliyen kat'-ı nizâ' eyledik deyü ikrâr ve tasdîkleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 25 S sene 1223.

[Şühûdü'l-hâl:] Kuzâtdan Feyzullah Efendi b. Ali, Habbâzlar Kethudâsı es-Seyyid Mehmed Ağa, Molla Ali b. Abdullah, Mehmed Ârif b. Mustafa muhzır, Molla Hasan b. Musa muhzır, Salih Odabaşı b. Mehmed muhzır, Hacı Ali muhzır, es-Seyyid Osman Çavuş b. Ebâbekir el-mübâşir.

## 248 [33a-2] Kayıp olduğu anlaşılan Papasoğlu Kalos'un dükkânının açılarak içindeki eşyaların emanete verilmesi

*Uzunçarşı'da kîseci dükkânı güşâdı*

Ma'rûz

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen savb-ı şer'-i enverden irsâl olunan kâtib el-Hâc Mehmed Efendi dâ'îleri İstanbul'da Uzunçarşı'da vâki' bir bâb kîseci dükkânında müşâhereten müstecir olup dükkân-ı mezkûru mukaffelen terk ve ta'tîl ve bir seneden beri diyâr-ı âhara firâr ve gaybet-i munkatı'a ile gāib ve mefkūd olan derûn-ı arzuhâlde mastûrü'l-ism Papasoğlu Kalos nâm zimmînin mütemekkin olduğu dükkâna varıp dükkân-ı mezkûr derûnunda mevcûde gedik âlât-ı lâzımesinin mâliki dükkân-ı mezkûrun kadîm müsteciri sâhib-i arzuhâl

Dülbendçi Avanes v. Sekyas nâm zimmî ile esnâf-ı mezbûre kethudâsı Derviş Mehmed Ağa ve sâir mazbûtü'l-esâmî Müslim ve zimmîler hâzır oldukları hâlde dükkân-ı mezkûru feth ve küşâd ve derûnunda mevcûde on iki top üç çeyrek keten mumu ve beş top kaba sahan kolu dülbend ve altmış dört değirmi beyaz dülbend parçaları ve yedi top lekeli Moskov dülbendi ve beheri dokuzar değirmi on dokuz parça Karacasu mumusu ve üç buçuk top Yenikapı yemenisi ve altı top boyama keten ve dört top ensiz basma tensûh ve yirmi sekiz top Gediz bezi ve yetmiş bir top Çemişgezek astarı ve iki köhne minder ve bir köhne kilim ve bir sagīr çekmeceyi mefkūd-ı mersûmun hâlî mütebeyyin oluncaya değin hıfz olunmak üzere mu'temed ve müstakīm olduğu bi'l-ihbâr mütehakkık olup kıbel-i şer'den kayyum nasb olunan Kuyumcuoğlu Mardıros v. Avanes nâm zimmî yedine îdâ' ve teslîm eylediklerini mezbûr dâ'îleri mahâllinde tahrîr ve ma'an mürsel ümenâ-i şer'le meclis-i şer'a gelip alâ-vukū'ihî inhâ ve takrîr eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 26 S sene 1223.

## 249 [33b-1] Bakkal gediği sahipleri Yanaki ile kardeşi Despino'nun kiraladıkları dükkândan çıkarılmaması

*Topkapı'da Bakkāl*

Ma'rûz

Bakkāl tâifesinden Yanaki v. Kosta zimmî tarafından husûs-ı âtîde vekîl olduğu Ligori v. Yorgi ve Rizo v. Togodoş nâm zimmîler şehâdetleriyle sâbit olan Yani v. Yamandi ve kız karındaşı Despino bt. el-mersûm Kosta Nasrâniye tarafından kezâlik husûs-ı âtîde vekîl olduğu şahsını ârifân şâhidân-ı mesfûrân şehâdetleriyle sâbit olan âhar Yorgi v. Zahari nâm zimmîler meclis-i şer'-i hatîrde kendi nefsinden asîl ve li-ebeveyn er karındaşı Ohannes v. Serope zimmî tarafından husûs-ı âtîde vekîl-i sâbitü'l-vekâlesi Kerupa zimmî muvâcehesinde Bakkālân Pazarbaşısı Süleyman Ağa ve Bölükbaşı es-Seyyid Ahmed ve sâir bi'l-cümle nizâm ustaları hâzır oldukları hâlde İstanbul'da Topkapı dâhilinde Çukurçeşme ittisâlinde kâin yedi kepenk bir bâb kadîm bakkāl dükkânı mersûmân Kerupa ve Ohannes zimmîlerin iştirâken ve şâyi'an bi'l-icâreteyn bâ-temessük-i mütevellî taht-ı tasarruflarında ve dükkân-ı mezkûrda şehriye altışar guruş kirâ ile müvekkillerimiz mersûmân müşâhereten müstecir derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf gedik ta'bîr olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûme müvekkillerim mersûmân Yanaki zimmî ve Despino Nasrâniyenin bi'l-münâsafe yedlerinde iştirâken ve şâyi'an mülkleri olmağla mersûmân Kerupa ve Ohannes zimmîler bu esnâda dükkân-ı mezkûrun üç kepenk mahâllini kahvehâne ihdâsıyla âhara îcâr ve dört kepenk mahâllinde kendileri metâ'-ı âhar bey'iyle mütemekkin olup lâkin dükkân-ı mezkûr kadîm bakkāl olarak Başmuhâsebe'de

mukayyed şurût-ı nizâmımızda dâhil ve bu makūle bakkāl dükkânı gedikleri mâl-ı tüccâra mukābil olduğundan bu vechile tebdîl ve tağyîr olunmayarak ta'mîr ve termîmi iktizâ eyledikde mülk sâhibleri ke'l-evvel ta'mîr ve tecdîd eylemeleri dahi bâ-fermân-ı âlî şurût-ı nizâm-ı mer'iyemizde iken zimmîyân-ı mersûmân ber-vech-i meşrûh dükkân-ı mezkûru akār-ı âhara tebdîl etmeleriyle ke'l-evvel bakkāl dükkânı olarak müvekkillerim mersûmân îcâr etmek üzere mesfûrâna tenbîh olunmak bi'l-vekâle matlûbumdur deyü da'vâ etdiklerinde husûs-ı mezkûr istikşâf-ı hâl için Pazarbaşısı ve Bölükbaşısı ve nizâm ustaları hâzırûn-ı mezbûrûndan istintâk olundukda hâl müdde'iyân-ı mersûmânın takrîrlerine mutâbık olduğunu haber verdiklerinden sonra mersûm Kerupa zimmî dahi kaziyye minvâl-i meşrûh üzere olduğunu bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ikrâr ü i'tirâf ve ber-mûceb-i emr-i âlî dükkân-ı mezkûru gedik sâhibleri müvekkilân-ı mersûmân Yanaki zimmî ve Despino Nasrâniye kirâ-yı kadîmi üzere îcâr ve teslîme müte'ahhid olup bu vechile kat'-ı nizâ' eyledikleri İstanbul Mahkemesi'den huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 14 min-Safer sene 1223.

## 250 [33b-2] Ağır kış şartları nedeniyle kuzu fazla olmadığından kuzu eti fiyatına zam yapılması ve Hızır günü kuzu kesilmesine izin verilmesi

*Bâ-sah*

*İstanbul kādısı fazîletlü efendi,*

*İşbu takrîriniz tarafımızdan bâ-takrîr-i âlî mübârek rikâb-ı kâm-yâb-ı cihân-dârîye arz ve takdîm olundukda manzûr-ı inâyet-mevfûr-ı hümâyûn buyurulduğunu şâmil bâlâ-yı takrîrimize hatt-ı şerîf-i şâhâne şeref-rîz-i sahîfe-i sudûr olmağla takrîriniz mûcebince tanzîm eyleyesin deyü [buyuruldu]. Fî 2 Ra sene 1223.*

*Kuzu zebhi*

Ma'rûz

Beher sene Rûz-ı Hızır duhûlünde kuzunun zebh ve bey'ine izin verilmek mu'tâd olduğuna binâen bu dâ'îlerine ve izzetlü Sekbânbaşı Ağa kullarına hitâben sâdır olan fermân-ı âlî-şâna imtisâlen Hâssa kasabbaşısı izzetlü Mustafa Ağa bendeleri ile du'âhânemizde ma'kūd meclis-i şer'-i münîrde Âsitâne-i aliyye ve civârında Çekmece-i sagīr ve kebîr havâlîsinde kâin bi'l-cümle Mandıracılar ve sâir ashâb-ı çiftlikân Müslim ve re'âyâ ve kasablar kethudâsı ve sâir kasab ustaları muvâcehelerinde işbu fermân-ı âlîleri kırâet ve mazmûn-ı münîfi kendülere ifâde ve tefhîm olundukda cümlesi merâsim-i mutâva'atı ba'de'l-edâ ashâb-ı kuzu ve mandıracılar işbu sene-i mübârekede eyyâm-ı şitâ sebebiyle külliyetli ağnâm ve kuzu helâk olup sene-i sâbıkālarda on sekiz yirmi bin kuzu yerine ancak sekiz yüz kuzu mikdârı mevcûd olup ziyâdece mutazarrır olduğumuza binâen sene-i

sâbıkā fiyâtına bir vechile veremeyiz deyü zam ve zamîme istirhâm eylediklerinde mevcûda nazaran ve merâmlarına müsâ'ade olunsa sene-i âtîyeye emsâl tutacaklarından gayrı bir şeyi mukayyed olmayacaklarını kendülere ba'de't-tefhîm sene-i sâbıkā narhı olan yirmi ikişer paraya iki para zamla ashâb-ı çiftlikân ve mandıracı tâifesi bi'l-cümle kuzularına erbâb-ı ihtikâr ve madrabazlara vermeyip cümlesini kasabâna vermek üzere beher vakıyye lahm-ı kuzuyu yirmi dörder paraya kassâbân dahi kadîmî üzere iki para fâidesiyle ibâdullâha yirmi altışar paraya bey' eylemeleri husûsu karâr-gīr ve vech-i meşrûh üzere bey'e müte'ahhidler olup lâkin mevcûd kuzuları ekall-i kalîl olmağla etleri dahi damızlıkdır diyerek ketm ü ihfâ etmemeleri için hâssa hasekilerinden bir mübâşir ta'yîn ve her çiftliğin damızlığından mâ'adâsını Âsitâne-i aliyye'ye celb ve işbu şehr-i Rebî'ulûlâ'nın dokuzuncu Perşembe günü Rûz-ı Hızır olmağla yevm-i mezbûrda ber-mu'tâd-ı kadîm kuzu zebh ve bey'ine izin ve ruhsat-ı aliyyeleri erzânî buyurulması iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî-selhi Saferi'l-hayr sene 1223.

## 251 [33b-3] Ayak şerbetçileri esnafına ait olan emrin yenilenmesi

*Şerbetçi esnâfına dâir*

Ma'rûz

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu arzuhâl derkenâra nazar olundukda ashâb-ı arzuhâl Âsitâne-i aliyye'de vâki' ayakda şerbet satıcı tâifesinden şerbetçi esnâfına mülhak olup bundan akdem esnâf-ı mezbûre tecessüs olundukda seksen bir nefer Müslim ve yirmi bir nefer zimmî ve on dokuz nefer Yahûdî birbirlerine kefîl olarak ber-mûceb-i defter şerbetçi olup bundan ziyâde olmayıp ve boyalı ve ekşi şerbet satmayıp ve bal ve üzüm şerbeti ve sübyeyi dahi billûr kâse ve uzun boylu şişe ve bardak ile bey' etmeyip kadîmden olduğu üzere güğüm ile gezdirip tas ve kâse ile bey' edip iktizâ eden karı dahi şerbetçiler kethudâsı pazarından sonra? almak üzere usta dükkânlarından dahi ayak şerbetçi çıkmayıp ve muhdes dükkân ve fıskiye ve köşelerde destgâh olmamak üzere mukaddemâ re'y ve ittifâkımıza binâen taraf-ı şer'den yedimize i'lâm verilmiş iken ecânibden ba'zı kimesneler bilâ-kefîl san'atımıza karışıp nizâmımızın ihtilâline bâ'is olmağla o makūleler men' ü def' olunmak üzere Dergâh-ı âlî Yeniçeri Ağası'na hitâben emr-i şerîf sâdır olmağın emr-i mezkûrun hilâfına dâir emir verilmeyip fi'l-vâki' husûs-ı mezbûr san'at kabîlinden olup hâm-dest ve mechûlü'l-ahvâl kimesnelerin müdâhaleleri ihtilâl-i nizâmlarını mûcib bir keyfiyet olmağla bu makūleler üstâda hizmet edip ve pîr-perver oldukda kethudâ ve ustalar ma'rifetiyle usta çıkıp kefîl vermedikçe san'at-ı mezkûreye müdâhale olunmamak üzere işbu derkenâr olunan emr-i âlînin mazmûnunda şurût-ı mezkûreyi derc ile tecdîdinde mahzûr olmadığını kethudâ

ve bi'l-cümle ustaları haber vermeleriyle ol-vechile emr-i mezkûrun tecdîdi re'y-i âlîlerine menût olduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 3 min-Ra sene 1223.

## 252 [34a-1] 1223 senesi Mevlid Kandili'nin cami ve mescid minarelerinde kandiller yakılarak halka duyurulması

*Bâ-sah*

*İstanbul kādısı fazîletlü efendi,*

*İşbu i'lâmınız mübârek rikâb-ı kamer-tâb-ı cihân-bânîye bâ-takrîr-i âlî-şân arz ve takdîm olundukda manzûr-ı şâhâne buyurulduğunu şâmil bâlâ-yı takrîrimize hatt-ı hümâyûn-ı mülûkâne keşîde buyurulmuş olmağla i'lâmınız mûcebince leyle-i merkūmede îkād-ı kanâdîl olunmak için lâzım gelenlere tenbîh ve tekîd eyleyesin deyü fî 5 Ra sene 1223.*

*Mevlid-i şerîf sübûtu*

Dergâh-ı felek-bünyân ve bârgâh-ı âsumân unvânlarına ma'rûz-ı dâ'î-i şâkirü'l-ihsânlarıdır ki

İşbu sâl-i bâhirü'n-nasr ve'ş-şeref sene-i selâse ve ışrîn ve mi'eteyn ve elf gurre-i şehr-i Rebî'i'l-evveli hâlâ bi'r-rü'ye sâbite olmayıp gurre-i Saferi'l-hayr yevm-i isneynden mazbût olduğundan tekmîl-i selâsîn ile gurre-i şehr-i Rebî'i'l-evvel yevm-i erba'adan mu'teber olup illet-i gāibe-i tekvîn-i âlem ve dâ'iye-i uzmâ-yı tevlîd-i benî âdem misbâh-ı bezmgâh-ı vücûd nûr-ı hadaka-i mekârim cûd gurre-i garrâ-yı sipihr ıstafâ, üsve-i enbiyâ-i Muhammedini'l-Mustafâ aleyhi ve alâ âlihî ezka't-tahâyâ efendimiz hazretlerinin neyr-i tâbnâk vücûd-ı mes'ûdları ufk-ı sa'âdetden pertev-endâz-ı mehd-i şühûd ve rûşensâz-ı dîde-i vücûd oldukları şehr-i merkūmun on ikincisi olan leyle-i mübâreke-i ahade müsâdif olmağla bu rahmet-i cesîme-i kâmile ve ni'met-i celîle-i şâmileye teşekküren minârât ve cevâmi' ve mesâcid îkād-ı kanâdîl ile tezyîn ve sürûr-endâz-ı kulûb-ı müminîn kılınmak âdet-i hasene-i Devlet-i aliyye ve kā'ide-i müstahsene-i saltanat-ı seniyyeden olup bu sünnet-i seniyye-i uzmânın icrâsı zımnında selâtîn-i i'zâm –âmelühumullâhu bi'l-ihsân ve'l-in'âm- hazerâtı cevâmi'-i şerîfleri huddâmına tenbîh olunmak ruhsatını hâvî fermân-ı cihân-mutâ'ları sudûru iktizâ eylediği atebe-i ulyâlarına i'lâm olundu. Bâkī emr ü fermân li-hazreti veliyyü'n-ni'meti ve'l-ihsân.

Fi'l-yevmi's-sâlis min-şehri Rebî'i'l-evvel li-sene selâse ve ışrîn ve mi'eteyn ve elf. Men lehü'l-izzü ve's-sa'âdeti ve'ş-şeref.

## 253 [34a-2] Mehmed Tahir'in Çörekçi esnafından Ahmed Usta aleyhindeki alacak davasında anlaşma sağlanması

*Galata'da çörekçi fırını*

Ma'rûz

Sâhib-i arzuhâl Mehmed Tâhir b. Mehmed Salih nâm kimesne meclis-i şer'-i münîrde çörekçi esnâfından derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Ahmed Usta b. Hasan nâm kimesne muvâcehesinde Âsitâne-i aliyye ve Bilâd-ı selâse'de vâki' çörekçi esnâfının kethudâları Ahmed ve Yiğitbaşıları Ahmed Usta ve Yazıcıları Selim Efendi ve Galata ustalarından el-Hâc Hasan ve Ömer ve Mehmed ve Ahmed ve es-Seyyid Ahmed ve Hüseyin ve diğer Hüseyin ve Ali hâzır oldukları hâlde mahrûse-i Galata hâricinde Ağa Câmi'-i şerîfi kurbünde kâin bir bâb çörekçi fırını derûnunda mevcûde beyne'l-hıref gedik ta'bîr olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûmenin nısf-ı şâyi'i babam müteveffâ-yı mezbûr Mehmed Salih'den mevrûs yedimde mülküm iken ben nısf âlât-ı lâzıme-i muharrere-i mezkûreyi bundan akdemce Kasımpaşa Mahkemesi'nde huzûr-ı hâkimü'ş-şer'de mezbûr Ahmed Usta'ya üç bin beş yüz guruş semen-i medfû' ve makbûza bey' ve temlik ve vech-i lâyıkı üzere teslîm etmiş idim. Lâkin mezbûr Ahmed usta beni tağrîr edip ol-vechile bey'-i mezkûrdan mağbûn olmamla semen olmak üzere medfû'um olan meblağ-ı merkūm üç bin beş yüz guruşu yedimden ahz birle nısf âlât-ı lâzıme-i muharrere-i mezkûreyi bana teslîme mezbûr Ahmed Usta'ya tenbîh olunmak matlûbumdur deyü tasaddî eylediğim da'vâmdan bâ-vesâtet-i muslihîn mezbûr Ahmed Usta ile bi't-tav' ve'r-rızâ üç yüz elli guruş bedel-i medfû' ve makbûza ba'de akdi'l-musâlaha ve'l-kabûl bi'l-cümle husûs-ı mezkûra ve mebî'-i mezkûrun tağrîr ve gabnine ve gedik-i merkūma ve sâir cemî' hukūk-ı şer'iyeye müte'allika mutlakan âmme-i de'âvî ve mutâlebât ve kâffe-i eymân ve muhâsamâtdan her birimiz âharın zimmetini şurût-ı müfside ve uhûd-ı mubtıladan ârî cebr ü kerhden hâlî ibrâ-yı âmm-ı sahîh-i şer'î ve iskāt-ı tamm-ı sarîh-i mer'î ile ibrâ ve iskāt ve her birimiz ber-vech-i meşrûh âharın ibrâsını kabûl eyledik dedikde mukırr-ı mezbûr Mehmed Tâhir'in bi'l-cümle takrîr-i meşrûhunu mezbûr Ahmed Usta tahkīk ve tasdîk ve ber-vech-i meşrûh kabûlü hâvî ibrâ eylediğini tâyi'an ve kat'iyyen ikrâr ü i'tirâf edip bu vechile külliyen kat'-ı nizâ' eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 27 min-Saferi'l-hayr sene 1223.

## 254 [34a-3] Anbardan verilen buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi

*Fiyât*

Ma'rûz

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu telhîs mûcebince mîrî Anbar-ı âmireleri'nden habbâzân esnâfı mezbûrûna i'tâ olunan yirmi bin keyl zehâirin beş bin keyli Tekfurdağı hıntası ve beş bin keyli Bandırma hıntası, yedi bin beş yüz keyli Bergos hıntası, iki bin beş yüz keyli Karabiga hıntası olup cümlesinin beher keylleri yüz onar paraya râyic olmağla zehâir-i mezkûrenin ecnâs ve fiyâtı minvâl-i muharrer üzere olduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 6 min-Rebî'ülevvel sene 1123.

## 255 [34a-4] Vefat eden Nalçacı Osman Usta'nın vârisleri Abdürrezzak, Esma ve Emine'nin Seyyid Ali Ağa aleyhindeki nalçacı gediği davasında anlaşma sağlanması

*Odunkapısı'nda na'lçacı gediği,*

Ma'rûz

Mahrûse-i Galata'ya muzâfe kasaba-i Tophâne'de Çavuşbaşı mahallesinde sâkine iken bin iki yüz dokuz senesinde vefât eden Na'lçacı Osman Usta b. Hasan b. Abdullah'ın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Hanife nâm-ı diğer Emine Hatun bt. Mustafa ile vâlidesi Hadice Hatun bt. Ali'ye ve hîn-i vefâtında sagīrler ve hâlâ kebîrler olan sulbî oğlu Abdürrezzak ve sulbiye kızı Esma Hatun'a münhasıra ba'dehû mezbûre Hadice Hatun dahi fevt olup verâseti sadrî oğlunun oğlu mezbûr Abdürrezzak ile oğlunun kızı merkūme Esma Hatun'a münhasıra olduğu lede'ş-şer'i'l-enver zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra ashâb-ı arzuhâl verese-i merkūmûn Abdürrezzak ve zâtları mu'arrefe Esma ve Emine hatunlar meclis-i şer'-i münîrde zikri âtî gedik âlâtının nısf-ı şâyi'ine vaz'-ı yedi mütehakkık olan derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism es-Seyyid Ali Ağa b. Mustafa mahzarında İstanbul'da Odunkapısı dâhilinde vâki' bir bâb Na'lçacı dükkânı derûnunda mevcûde beyne'l-hıref gedik ta'bîr olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûmenin nısf-ı şâyi'i mûrisimiz babamız müteveffâ-yı mezbûrun hayatında ile'l-vefât yedinde mülk ve hakkı olup ba'de vefâtihî bizimle zevcesi vâlidemiz mezbûreye mevrûs olmuş iken mezbûr es-Seyyid Ali Ağa nısf âlât-ı lâzıme-i mezkûreyi fuzûlî zabt ve vaz'-ı yed etmekle keff-i yed birle bize teslîme mezbûr es-Seyyid Ali Ağa'ya tenbîh olunmak matlûbumuzdur deyü bi'l-verâse da'vâya tasaddî eylediğimizde ol dahi cevâbında işbu yedimde olup sicillâtdan muhrec sene-i merkūme Cemâziyelâhire'sinin beşinci günü târihiyle müverrah bir kıt'a hüccet-i şer'iye nâtıka olduğu üzere babanız mezbûr Osman Usta düyûnu terekesinden ezyed olduğu hâlde fevt ve tereke-i kāsırasını kabz ve düyûn-ı müsbetesini edâya kıbel-i şer'den vasî ve kayyım nasb olunan Abdullah Ağa b. Mustafa nısf âlât-ı mezkûreyi sûk-ı sultânî ve mecma'-ı nâs olan mahallerde bi'l-izni'ş-şer'î ba'de'l-müzâyede ve inkıtâ'ı'r-rağbe üç yüz otuz guruşda benim üzerimde karâr ve ziyâde ile tâlib-i âharı dahi zuhûr etmeyip ve meblağ-ı merkūm

nısf âlât-ı lâzımenin târih-i mezbûrda semen-i misli idüğü bi'l-ihbâr zâhir olmağın nısf âlât-ı lâzımeyi tarafeynden bi'l-îcâb ve'l-kabûl bâtten ve sahîhan meblağ-ı merkūm üç yüz otuz guruşa vâlideniz ve tesviye-i umûrunuza vasîyy-i mansûbeniz olan zevce-i mezbûre Hanife Hatun hâzıra olduğu hâlde bana bi'l-vesâye bey‘ ve temlik **[34b]** ve teslîm ve semeni olan meblağ-ı merkūm üç yüz otuz guruşu vasîyy-i mezbûr Abdullah Ağa yedimden tamamen ve kâmilen ahz ü kabz ve müteveffâ-yı mezbûrun defter-i kassâmına idhâl edip nısf âlât-ı lâzımede zevce-i mezbûrenin ve sagīrân-ı mezbûrânın kat‘a alâka ve medhalleri kalmayıp senin mülk-i müşterân olmuşdur deyü bi'l-vesâye huzûr-ı hâkimü'ş-şer‘de ikrâr etmekle ben dahi nısf âlât-ı mezkûreyi târih-i merkūmdan beri zabt ve ol-vechile bi-hakkın vaz‘-ı yed ederim deyü sûret-i def‘de eylediği da‘vâsını ve takrîrine mutâbık ibrâz eylediği bir kıt‘a hüccet-i şer‘iyenin mazmûnunu şühûd-ı udûl ile muvâcehemizde isbât edip lâkin mezbûr es-Seyyid Ali Ağa hâlimize merhameten bize malından teberru‘an otuz guruş def‘ ü teslîm ve umûrumuza sarfla istihlâke emir eylediğinde biz dahi ahz ü kabz ve emri üzere umûrumuza sarfla istihlâk etmemizle bi'l-cümle husûs-ı mezkûra ve nısf gedik âlât-ı lâzımesine ve sâir cemî‘ hukūk-ı şer‘iyeye müte‘allika mutlakan âmme-i de‘âvî ve kâffe-i mutâlebâtdan mezbûr es-Seyyid Ali Ağa'nın zimmetini ol dahi bize medfû‘u olan meblağ-ı merkūmun istirdâdına müte‘allika da‘vâdan bizim zimmetimizi her birimiz şurût-ı müfsideden ârî ve uhûd-ı mubtıladan berî ibrâ-yı âmm-ı sahîh-i şer‘î ve iskāt-ı tamm-ı sarîh-i mer‘î ile ibrâ ve iskāt ve her birimiz ber-vech-i meşrûh âharın ibrâsını kabûl edip bu vechile kat‘-ı nizâ‘ eyledik deyü ikrâr ve tasdîkleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 18 S sene 1223.

## 256 [34b-1] Kostantin v. Nikola'nın Manol v. Dimitri aleyhindeki alacak davasında anlaşma sağlanması

*252 guruşa sulh*

Ma‘rûz

Kostantin v. Nikola nâm zimmî meclis-i şer‘-i hatîrde Manol v. Dimitri nâm zimmî muvâcehesinde mersûm Manol zimmî zimmetinde cihet-i karzdan üç yüz elli guruş ile malımdan ve yedimden iştirâ ve kabz eylediği fiyâtı beynimizde ma‘lûm bir çuka biniş ve bir entari semenlerinden dahi yüz kırk beş guruş ki cem‘an dört yüz doksan beş guruşdan bâkī üç yüz elli beş guruş alacak hakkım olmağla meblağ-ı bâkī-i merkūmu mersûm Manol zimmîden taleb ederim deyü tasaddî eylediğim da‘vâmdan bâ-vesâtet-i muslihîn mersûm Manol zimmî ile bi't-tav‘ ve'r-rızâ iki yüz elli iki guruş üzerine ba‘de akdi'l-musâlaha ve'l-kabûl bedel-i sulh-ı mezkûrdan mâ‘adâ müte‘allika da‘vâdan mersûm Manol zimmînin zimmetini kabûlünü hâvî ibrâ ve iskāt eyledim dediğini mersûm Manol zimmî tasdîk ve ibrâdan müstağnî

bedel-i sulh-ı merkūm iki yüz elli guruş zimmetinde müdde'î-i mesfûra sahîhan deyni olduğunu bi-tamamihi tâyi'an ve kat'iyyen ikrâr ü i'tirâf etmeğin alâ-mûcibi i'tirâfihî bedel-i sulh-ı merkūm iki yüz elli iki guruşun müdde'î-i mesfûr Kostantin zimmîye edâ ve teslîme mersûm Manol zimmî ilzâm olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 2 Rebî'ülevvel sene 1223.

## 257 [34b-2] Derviş Mustafa'nın kız kardeşi Fatıma'ya olan borcunu ödemesi ve kız kardeşi Fatıma'nın da oturduğu evi kardeşi Derviş'e teslim etmesi hususunda tenbihte bulunulması

*Sulehâya meşrûta menzil,*

Ma'rûz

Sâhib-i arzuhâl Derviş Mustafa b. Halil nâm kimesne meclis-i şer'-i münîrde kız karındaşı derûn-ı arzuhâlde mezkûretü'l-ism zâtı mu'arrefe Fatıma Hatun mahzarında mezbûre Fatıma Hatun'un sadrî oğlu es-Seyyid Hüseyin b. es-Seyyid Mehmed hâzır olduğu hâlde nezâret-i dâ'îlerinde âsûde evkāfdan İstanbul'da Seydi Ömer mahallesinde vâki' süknâsı re'y-i hâkimü'ş-şer'le sulehâya meşrûta olan bir bâb menzil bâ-hüccet mutasarrıf ve derûnunda sâkine olan Usturacı Ali Halîfe bin iki yüz on üç senesinde İstanbul kādısı efendi hazretleri huzûrunda menzil-i mezkûrdan keff-i yed ve bana tevcîh olunmasını istid'â eylediğine binâen işbu yedimde olan hüccet-i şer'iye mûcebince izn-i hâkimü'ş-şer'le bana tevcîh olundukdan sonra ben dahi kız karındaşım mezbûre Fatıma Hatun'dan yüz on guruş iktirâz ve kabz ve merkūm Ali Halîfe'ye teberru'an def' ü teslîm ve menzil-i mezkûrda rızâmla kız karındaşım mezbûre ile oğlu hâzır-ı merkūmu iskân eylediğimden sonra meblağ-ı merkūm yüz on guruşu kız karındaşım mezbûreye bundan akdem tamamen edâ ve teslîm etmemle hâlâ menzil-i mezkûrdan hurûc birle bana teslîme kız karındaşım mezbûreye tenbîh olunmak matlûbumdur deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-istintâk mezbûre Fatıma Hatun cevâbında menzil-i mezkûr tevcîh-i hâkimü'ş-şer'le bâ-hüccet müdde'î-i mezbûr Derviş Mustafa'nın taht-ı tasarrufunda olup kendüleri âriyet tarîkiyle sâkinler olduklarını ikrâr lâkin meblağ-ı merkūm yüz on guruşu kabzını inkâr etmekle müdde'î-i mezbûr meblağ-ı merkūm yüz on guruşu edâ ve teslîmini isbâta kādir olmayıp bi't-taleb mezbûre Fatıma Hatun bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î tahlîf olunmağın mûcebince meblağ-ı merkūm yüz on guruşu mezbûre Fatıma Hatun'a edâ ve teslîme mezbûr Derviş Mustafa'ya ve menzil-i merkūmdan hurûc birle müdde'î-i mezbûr Derviş Mustafa'ya teslîme mezbûre Fatıma Hatun'dan her birine tenbîh olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 4 Ra sene 1223.

## 258 [34b-3] Hasan Yazıcı'nın Manol v. Angeli aleyhindeki alacak iddiasını ispat edememesi

*155 guruş men'*

Ma'rûz

Kapan-ı dakīk yazıcılarından Hasan Yazıcı b. Mustafa meclis-i şer'-i münîrde habbâz tâifesinden Manol v. Angeli nâm zimmî muvâcehesinde mersûm Manol zimmî zimmetinde bundan akdem yedimden ve malımdan iştirâ ve kabz eylediği keyl ve fiyâtı beynimizde ma'lûm hınta semeninden ba'de külli'l-hesâb sahhu'l-bâkī yüz elli beş guruş alacak hakkım olmağla meblağ-ı merkūmu mersûm Manol zimmîden taleb ederim deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-inkâr müdde'î-i mezbûr ber-vech-i muharrer müdde'âsına ikāmet-i beyyine edemeyip bi't-taleb mersûm Manol zimmî bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î tahlîf olunmağın mûcebince müdde'î-i mezbûr Hasan Yazıcı da'vâ-yı mezkûresiyle mesfûr Manol zimmîye bilâ-beyyine mu'ârazadan men' olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî-gurreti Ra sene 1223.

## 259 [34b-4] Mehmed Beşe ile Hasan Usta'nın çörekçi fırınını nöbetleşe kullanmaları

*Nadiye'de Çörekçi fırını*

Ma'rûz

Mehmed Beşe b. Hüseyin nâm kimesne meclis-i şer'-i münîrde çörekçi esnâfından Hasan Usta b. Mustafa nâm kimesne mahzarında İstanbul'da Şehremîni kurbünde Nadiye nâm mahâlde hamam karşısında kâin bir bâb çörekçi fırını derûnunda ma'lûm beyne'l-hıref gedik ta'bîr olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûmenin nısf-ı şâyi'i benim ve nısf-ı şâyi'-i âharı mezbûr Hasan Usta'nın yedimizde iştirâken ve şâyi'an mülk ve hakkımız olup lâkin işbu târihe gelince on sekiz seneden beri mezbûr Hasan Usta fırın-ı mezkûrda sâkin ve âlât-ı lâzıme-i merkūmeyi müstakillen tasarruf etmekle âlât-ı lâzıme-i mezkûreyi muhâyât tarîkiyle evvelâ ben ve sâniyen mezbûr Hasan Usta tasarruf etmek üzere tenbîh olunmak matlûbumdur deyü esnâf-ı mezbûre Kethudâsı Ahmed Ağa ve Yiğitbaşısı Ahmed Usta ile bi'l-cümle ustalar hâzır oldukları hâlde da'vâ etdikde ol dahi cevâbında bi-tamamihi ikrâr ü i'tirâf ve işbu târih-i i'lâm-ı şehrînin dokuzuncu günü Rûz-ı Hızır olmağla yevm-i mezkûrdan i'tibâr ile âlât-ı mezkûreyi müdde'î-i merkūm Mehmed Beşe'ye teslîme ta'ahhüd ve ol-vechile evvelen bir sene müdde'î-i mezbûr ve sâniyen bir sene merkūm Hasan Usta tasarruf edip ahadühümâ âharın zamanına ta'arruz etmemek

üzere her biri müteʿahhid oldukları İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine iʿlâm olundu.]

Fî 5 Ra sene 1223.

## 260 [34b-5] Mehmed Said'in Kadırga Limanı Çarşısı'ndaki tütüncü dükkânı gediğini Hüseyin Çavuş'a satması

*Kadırga Limanı'nda tütüncü*

Maʿrûz

Hâmiş-i arzuhâlde mastûr derkenâr nâtık olduğu üzere İstanbul'da Kadırga Limanı çarşısında kâin Maʿden Kalemi'nde Mehmed Said b. Hasan dükkânı demekle arîf muʿteber ve mukayyed bir bâb duhâncı dükkânı derûnunda mevcûde beyne'l-hıref gedik taʿbîr olunur bâ-defter-i müfredât âlât-ı lâzıme-i maʿlûmeye mâlik olan sâhib-i arzuhâl mezbûr Mehmed Said meclis-i şerʿ-i münîrde Dîvânhâne çavuşlarından bâʿisü'l-iʿlâm Hüseyin Çavuş b. el-Hâc Osman mahzarında tütüncüler kethudâsı İbrahim Ağa ve Yiğitbaşı es-Seyyid Abdullah ve esnâfından mazbûtü'l-esâmî kimesneler hâzır oldukları hâlde takrîr-i kelâm edip bâlâda mezkûr duhâncı dükkânı derûnunda **[35a]** mevcûde mukayyed ve muʿteber gedik âlât-ı lâzıme-i maʿlûmemi tarafeynden bi'l-îcâb ve'l-kabûl bâtten ve sahîhan bin guruş semen-i makbûza mezbûr Hüseyin Çavuş'a esnâf-ı merkūme maʿrifetiyle beyʿ ve temlik ve teslîm ol dahi iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl edip mebîʿ-i mezkûrun takrîr ve gabnine müteʿallika daʿvâdan her birimiz âharın zimmetini kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt eyledik, fîmâ-baʿd sâlifü'l-beyân gedik taʿbîr olunan âlât-ı lâzımede benim katʿa alâka ve medhalim kalmayıp mezbûr Hüseyin Çavuş'un mülk-i müşterâsı olmuşdur deyü baʿde'l-ikrâr ve't-tasdîk gedik-i mezkûr Maʿden Kalemi'nde mezbûr Mehmed Said ismine mukayyed olmağla kaydı mahâllinden refʿ ve terkīn ve müşteri-yi merkūm Hüseyin Çavuş ismi tasrîhiyle kayd olunup zabt ve tasarrufunu nâtık yedine sûret iʿtâ olunması bâbında istidʿâ-yı inâyet eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine iʿlâm olundu.]

Fî 9 Ra sene 1223.

## 261 [35a-1] Dolabçı denilen ipek bükücü esnafının kethudaları ve yiğitbaşısı Mehmed Said ve Ahmed'in azledilerek yerlerine Mustafa Ağa'nın tayin olunması

*Harîr bükücü esnâfına kethudâ ve yiğitbaşı nasbı*

Maʿrûz

Âsitâne-i aliyye'de vâkiʿ dolabçı taʿbîr olunur harîr bükücü esnâfının müsinn ü ihtiyârlarından ashâb-ı arzuhâl es-Seyyid Ahmed ve Mehmed Emin ve diğer es-

Seyyid Ahmed ve Hüseyin Usta ve el-Hâc Mustafa Usta ve Mahmud Usta ve es-Seyyid Numan Usta ve el-Hâc İsmail ve Süleyman ve es-Seyyid Cafer ve es-Seyyid Mehmed Ârif ve diğer Hüseyin ve Ali ve sâir bi'l-cümle dolabçı esnâfı bi't-terâzî du'âhânemizde ma'kūd meclis-i şer'-i münîrde Kazzâzlar Kethudâsı Mustafa Ağa hâzır olduğu hâlde derûn-ı arzuhâlde mezkûreyi'l-ism esnâf-ı mezbûre kethudâsı olan Mehmed Said ve Yiğitbaşı Ahmed nâm kimesneler muvâcehelerinde merkūmân esnâfımızın kethudâ ve yiğitbaşısı olup lâkin tama'-ı hâmlarından nâşi her birilerimizi tecrîm ve tağrîm ve gadr-ı küllî ve birer bahâne ile kimimizi kal'aya vaz' ve kimimizi Orta çavuşlar ile tedîb etdirdiğinden mâ'adâ muhill-i nizâm-ı kadîmimiz olan harekât-ı nâ-marzıyeleri şirâze-i nizâmımızın ihtilâline bâ'is ü bâdî ve hıyel-i şettâ ile cümlemizi perâkende vü perîşân ve merkūmânın bu misillü harekâtları cümlemizin harâb olmamıza sebeb olmağla merkūmânın zulm ü te'addîlerinden masûn olmamız için azl ve esnâfımızdan ihrâc olunup umûrumuzu hâzır-ı merkūm Mustafa Ağa kadîmî üzere idâre ve rü'yet etmesini iltimâs ederiz dediklerinde merkūmân Mehmed Said ve Ahmed'in azl ve esnâfdan ihrâcı ve merkūm Mustafa Ağa'nın kadîmî üzere umûr ve husûsu kemâ-yenbagī idâre ve rü'yet eylemesi tarafeynden her birine tefhîm olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 7 Ra sene 1223.

## 262 [35a-2] Papuççu esnafından Artin, Mardıros ve Kostantin'in kürek cezası ile cezalandırılmaları

*Terlikçi esnâfından vaz'-ı kürek*

Ma'rûz

Ashâb-ı arzuhâl Âsitâne-i aliyye'de Mercan Çarşısı'nda vâki' kırmızı terlikçi esnâfının kethudâsı el-Hâc Ömer ve Yiğitbaşısı Ahmed ve ustalarından Ahmed ve İsmail ve sâirleri ile Dârü's-sa'âdeti'ş-şerîfe Ağası nezâretlerinde âsûde evkāfdan Hudâvendigâr-ı sâbık vâlidesi merhûme ve mağfûrun-lehâ Mihrişah Sultan –tâbe serâhâ- evkāfından İstanbul'da Vefa Hanı demekle arîf bir bâb handa beher şehr iki yüz guruş icâre-i vâhide ile müstecir olup re'âyânın giydikleri siyâh ve kırmızı ve lök sahtiyândan pabûş i'mâli kendülere mahsûs olan dikici esnâfının yiğitbaşıları Bogos ve ustalarından Minas ve İstefan ve Haçador ve Serkiz ve Anton ve Rafael ve sâir bi'l-cümle altmış nefer ustalar ve yine vakf-ı müşârün-ileyhâ musakkafâtından İstanbul'da Dülbendçi mahallesinde kâin bir bâb handa beher şehr yüz yirmi iki guruş icâre-i vâhide ile müstecir olup kezâlik re'âyânın giydikleri kırmızı mest ve çedik ve terlik i'mâli kendülere münhasır olan dikici esnâfının yiğitbaşıları Gabril ve ustalarından Avanes ve Avak ve Kirkor ve diğer Avanes ve Kostantin ve Mıgırdıç ve Mardıros ve Kigork ve sâir bi'l-cümle yirmi nefer ustalar meclis-i şer'-i hatîrde

Âsitâne-i aliyyede vâki‘ sarı pabûş tasnî‘ eder esnâfdan derûn-ı arzuhâlde isimleri mastûr Artin v. Salamon ve Mardıros v. Karabet ve Kostantin v. Panayot nâm zimmîler muvâcehelerinde işbu yedimizde olup bâlâları mübârek hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûn ile müzeyyen evâmir-i aliyye-i mütekaddime mantûklarınca siyâh ve kırmızı ve lök sahtiyândan pabûş i‘mâli zikr olunan Vefa Hanı’nda altmış nefer dikici esnâfına ve kezâlik kırmızı ve bakkām ve siyâh ve lök sahtiyândan mest ve çedik ve terlik i‘mâli sâlifü’l-beyân Dülbendci mahallesinde kâin hân-ı mezkûrda ber-vech-i meşrûh müstecir ve mütemekkin olan yirmi nefer mestçi esnâfına mahsûs olup bizler sarı mest ve pabûş ve çedik ve terlik i‘mâl ve tasnî‘ etmeyip ve sarı mest pabûş ve dikici esnâfı dahi bizim metâ‘-ı mahsûsamızı işlemeyip şurût-ı mezkûremize ri‘âyet ve her birimiz san‘atımıza kanâ‘at üzere iken sarı pabûş i‘mâl eden dikici esnâfı kendi emti‘alarına kanâ‘at etmeyip hilâf-ı hatt-ı hümâyûn bizim i‘mâl eylediğimiz emti‘amızı i‘mâl ile şurût-ı nizâmımız muhtel ve müşevveş olmasına bâ‘is ü bâdî olduğuna binâen bi’d-defa‘ât sarı pabûş ve mest dikici esnâfı ile huzûr-ı şer‘de mürâfa‘a ve kaza[yayı] mübeyyin? evâmir-i münîfe kendülere tefhîm olundukda onlar dahi ba‘de’l-yevm kırmızı ve bakkām ve siyâh ve lök sahtiyândan mest ve pabûş i‘mâl etmemeğe ta‘ahhüd ve eğer hilâf-ı ta‘ahhüd tasnî‘ eder isek vaz‘-ı kürek ile tedîbe râzılar olmuş iken mersûmûn Artin ve Mardıros ve Kostantin zimmîler kendi hâllerinde ırzlarıyla mukayyed olmayıp her birileri gelir bizden ellişer yüzer guruş mutâlebe, eğer vermez iseniz sizlere ifk ü iftirâ ederiz deyüp ve bi’d-defa‘ât rikâb-ı hümâyûna ve Bâb-ı âlî’ye arzuhâl takdîmiyle bizleri ta‘cîz ve tekdîrden hâlî olmamalarıyla mersûmûn Artin ve Mardıros ve Kostantin zimmîler vaz‘-ı kürek ile tedîb olunup ve ıslâh-ı nefs olunduklarında fîmâ-ba‘d ırz ve edebleriyle meşgūl olmalarına kefîl vermedikçe sebîlleri tahliye olunmamaları için muvâcehelerinde iştikâ ve mersûmûnun vaz‘-ı kürek birle tedîblerini iltimâs eyledikleri İstanbul Mahkemesi’nden huzûr-ı [âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 9 Ra sene 1223.

## 263 [35a-3] Pabuççu esnafının imal ettikleri eşyaların dikici esnafı tarafından imal olunmaması

*Vefâ Hanı’nda dikici esnâfına dâir*

Ma‘rûz

Dârü’s-sa‘âdeti’ş-şerîfe Ağası nezâretlerinde âsûde evkāfdan Hudâvendigâr-ı sâbık vâlidesi merhûme ve mağfûrun-lehâ Mihrişah Sultan -tâbe serâhâ- evkāfından İstanbul’da Vefa Hanı demekle arîf bir bâb handa beher şehr iki yüz guruş icâre-i vâhide ile müstecir olup re‘âyânın giydikleri siyâh ve kırmızı ve lök sahtiyândan pabûş i‘mâli kendülere mahsûs olan dikici esnâfının Yiğitbaşıları Bogos ve ustalarından Minas ve İstefan ve Haçador ve Serkiz ve Anton ve Rafayel ve sâir

bi'l-cümle altmış nefer ustalar meclis-i şer'-i münîrde dikicibaşı es-Seyyid el-Hâc Osman Ağa ve Başyiğitbaşı es-Seyyid Ömer Usta hâzır oldukları hâlde Âsitâne-i aliyye ve Bilâd-ı selâse'de vâki' sarı pabûş tasnî' eder esnâfının köşe ustalarından Agob ve Vartan ve Serkiz ve Anparsun ve Zarok ve Sava ve Ağya ve Tarandafil ve Asvador ve Bedros ve Minas ve Artin ve Bıdık ve Pelik ve Karanfiloğlu Bağdisar ve Mardıros ve sâirleri muvâcehelerinde biz zikr olunan handa icâre-i vâhide ile müste'cir olup işbu yedimizde olan bâlâları mübârek hatt-ı hümâyûn ile müzeyyen sene-i sâbıkā Zilhiccesi târihiyle müverrah başka başka iki kıt'a fermân-ı âlî-şân nâtık olduğu üzere kâffe-i re'âyânın giydikleri kırmızı ve siyâh ve lök sahtiyândan pabûş i'mâli zikr olunan Vefa Hanı'nda vakf-ı müşârün-ileyhânın müsteciri olmamızla bizlere mahsûs olduğundan mâ'adâ mersûmûn kadîmü'l-eyyâmdan berü sarı Pabûş i'mâliyle melûf olup kırmızı ve siyâh ve lök sahtiyândan pabûş i'mâl etmeyip husûs-ı mezkûrda hâm-dest olmalarıyla i'mâl eyledikleri pabûş [**35b**] kalb ve redî olmağla ibâdullâhın mağbûn ve bizim nizâm-ı intizâmımıza muhil ve hem vakf-ı müşârün-ileyhânın harâbiyetine bâ'is bir keyfiyet olmağla tarafeynden her birimiz âharın metâ'ına müdâhale ve işlemeyip şurût-ı mezkûremize ri'âyet ve her birimiz san'atımıza kanâ'at üzere iken işbu sarı pabûş i'mâl eden dikici esnâfı mersûmûn kendi emti'alarına kanâ'at etmeyip hilâf-ı hatt-ı hümâyûn ve mugāyir-i de'b-i kadîm bizim i'mâl eylediğimiz emti'amızı i'mâl ile şurût-ı nizâmımızın muhtel ve müşevveş olmasına bâ'is ü bâdî olmalarıyla suâl olunup bâ-hatt-ı hümâyûn verilen nizâma ri'âyet edip bizlere mahsûs olan emti'a-i mezkûreyi i'mâl eden kimesnelere mazmûn-ı hatt-ı hümâyûn tefhîm ve gûş-ı hûşlarına ilkā olunmak murâdımızdır deyü işbu târih-i i'lâm-ı şehrînin on altıncı günü Sadr-ı Rumeli fazîletlü semâhatlü atûfetlü Ahmed Şemseddin Efendi hazretlerinin huzûrunda bâlâları mübârek hatt-ı hümâyûn ile mu'anven iki kıt'a fermân-ı âlî-şân mezkûrları ibrâzıyla iştikâ ve ber-vech-i muharrer ibrâz eylediğimiz emr-i âlîler sarı mest dikici esnâfının yiğitbaşısı Ahmed ve sarı çedik dikici esnâfının yiğitbaşısı İsmail ve kezâlik sarı pabûş dikici esnâfının köşe ustaları merkūmûn muvâcehelerinde feth ü kırâet olundukda mazmûn-ı fermân-ı âlî-i mezkûrları merkūmûndan her biri ikrâr ve tasdîk ve fîmâ-ba'd re'âyânın isti'mâl eylediği kırmızı ve siyâh ve lök sahtiyândan pabûş i'mâl etmemek üzere ta'ahhüd edip işbu bir kıt'a fermân-ı âlî-şân dahi sâdır olmuş iken yine kanâ'at etmeyip el-hâletü hâzihî bizim metâ'ımızı i'mâl ve bey' etmeleriyle mersûmûnun bu vechile hilâf-ı hatt-ı hümâyûn ve mugāyir-i ta'ahhüdlerine binâen vaz'-ı kürek ile tedîb olunmaları murâdımızdır deyü istid'â ve takrîrlerini musaddık bâlâları hatt-ı hümâyûnla mu'anven üç kıt'a fermân-ı âlî-şân ibrâz ve tekrar merkūmûn muvâcehelerinde feth ü kırâet ve mezâmîn-i münîfeleri gûş-ı hûşlarına ilkā olundukda dikici esnâfı merkūmûn dahi mücâb ve mülzem olup ba'de'l-yevm müdde'iyûn-ı merkūmûna mahsûs olan bakkām ve siyâh ve lök sahtiyândan re'âyânın isti'mâl eylediği emti'a-yı mezkûreyi i'mâl ve bey' etmeyip ve

eğer içimizden iʿmâl eder bulunur ise ahz olundukda maʿrifet-i şerʿle vazʿ-ı kürek olunup ol-vechile tedîbe râzılarız deyü her biri taʿahhüd eylediklerinde hâzır-ı mezbûr Dikicibaşı es-Seyyid Osman Ağa dahi fîmâ-baʿd bu makūle hilâf-ı emr-i âlî hareket ederi olur ise ahz ü tedîb olunmaları için huzûr-ı şerʿa ihzâr ederim deyü taʿahhüd eylediğinde müddeʿiyûn-ı merkūmûn dahi şikâyetlerini tehîr ve bu vechile katʿ-ı nizâʿ olunup lâkin hilâf-ı taʿahhüd hareketleri zuhûr eder ise ahz ü tedîb olunmaları için yedlerinde olan evâmir-i âliyyenin istihkâmlarını hâvî iktizâ edenlere hitâben bâlâsı tuğrâ-yı garrâ ile muʿanven bir kıtʿa emr-i âlî sudûrunu müddeʿiyûn-ı merkūmûn istirhâm eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine iʿlâm olundu.]

Fî 28 S sene 1223.

## 264 [35b-1] Hatice bt. Hacı Mustafa'nın Hacı İbrahim Ağa ve eşi Hâce Habibe aleyhindeki menzil davası

*Kumkapı'da menzil nizâʿı*

Maʿrûz

Mübârek rikâb-ı kamer-tâb-ı hüsrevâneye takdîm-i arzuhâl eden zâtı muʿarrefe Hadice Hatun bt. el-Hâc Mustafa bi'l-maʿiye rü'yete memûr Haremeyn-i şerîfeyn müfettişi müderrisîn-i kirâm-ı zevi'l-ihtirâmdan fazîletlü Mehmed Fikri Efendi tarafından mürsel Kâtib Mehmed Efendi dâʿîleriyle duʿâhânemizde maʿkūd meclis-i şerʿ-i münîrde zikri âtî menzile vazʿ-ı yedleri mütehakkık olan el-Hâc İbrahim Ağa b. Mustafa ve zevcesi Hâce Habibe Hatun bt. Mehmed taraflarından husûs-ı âtîde vekîl olduğu zât-ı mezbûreyi ârifân Hafız Hüseyin Efendi b. Ahmed ve Mehmed Ağa b. Hüseyin nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olan Mustafa Ağa b. İbrahim nâm kimesne mahzarında nezâret-i dâʿîlerinde âsûde evkāfdan İstanbul'da Gedikpaşa kurbünde vâkiʿ ashâb-ı hayrâtdan merhûm Kazganî Süleyman Ağa Mekteb-i şerîfi Vakfı'nın mütevellîsi Hafız Mehmed Efendi ve Dârü's-saʿâdeti'ş-şerîfe Ağası hazretleri nezâretlerinde âsûde evkāfdan sâbıkā Dârüssaʿâde Ağası merhûm Halid Ağa'nın medîne-i Üsküdar'a tâbiʿ Kādı karyesinde ve Haydarpaşa'da vâkiʿ çeşme-i latîfleri vakfının mütevellîsi hâzır oldukları hâlde İstanbul Kumkapı kurbünde Bâli Paşa Çeşmesi karşısında Çadırcı Mehmed Çelebi mahallesinde vâkiʿ maʿlûmü'l-hudûd terbîʿan yüz altmış zirâʿ mülk menzil arsası vâlidem müteveffât Rukiye Hatun'dan mevrûse müstakılleten yedimde mülküm ve ittisâlinde kâin mârrü'z-zikr Kazganî Süleyman Ağa Vakfı musakkafâtından beher şehr yirmi akçe icâre-i müecceleli maʿlûmü'l-hudûd terbîʿan altmış beş zirâʿ arsa üzerinde mebnî müştemilât-ı maʿlûmeyi hâvî bir bâb menzil kezâlik vâlidem mezbûreden müntakil bâ-temessük-i mütevellî benim bi'l-icâreteyn taht-ı tasarrufumda olup zevcân-ı müvekkilân-ı mezbûrân zikr olunan arsa ve menzili fuzûlî zabt ve

vaz‘-ı yed etmeleriyle keff-i yed birle bâ-re’y-i mütevellî bana teslîme zevcân-ı müvekkilân-ı mezbûrâna izâfetle vekîl-i merkūm Mustafa Ağa’ya tenbîh olunmak matlûbumdur deyü ba‘de’d-da‘vâ ve’l-istintâk vekîl-i merkūm cevâbında an-aslin zikri mürûr eden mülk menzil arsası müdde‘iye-i mezbûrenin yedinde mülk-i mevrûsu ve ittisâlinde kâin menzil dahi bi’l-icâreteyn intikālen taht-ı tasarrufunda olup lâkin işbu arzuhâl ile âhar arzuhâl hâmişlerinde mastûr sicillâtdan ve defter-i vâkıflardan muhrec derkenârlar nâtıka olduğu üzere müdde‘iye-i mezbûre vilâyet-i Anadolu’da Arabsun nâm-ı diğer Gülşehri kazâsında sâkine iken bin iki yüz dokuz senesi Cemâziyelâhire’sinin on yedinci günü zevci ve tarafından vekîl-i sâbitü’l-vekâlesi el-Hâc İsmail Ağa b. Abdullah arsa-i mezkûreyi bi’l-vekâle beş yüz elli guruş semen-i medfû‘ ve makbûza Mahmudpaşa Mahkemesi’nde huzûr-ı hâkimü’ş-şer‘de Saraylı Fatıma Hatun bt. Abdullah’a bey‘ ve temlik ve menzil-i mezkûru dahi şehr-i mezbûrun yirmi birinci günü bir kıt‘a isbât-ı vekâlet hücceti mantûkunca bi’l-vekâle Saraylı Mehpâre Hatun bt. Abdullah’a bedel-i ma‘lûm ve makbûz mukābelesinde bâ-re’y-i mütevellî ferâğ ve tefvîz ve her birini vech-i lâyıkı üzere teslîm eyledikden sonra arsa-i mezkûre beher şehr otuz akçe icâre-i müeccele ile merhûm-ı mûmâ-ileyh Halid Ağa’nın evkāf-ı şerîfelerine zam ve ilhâk olunup ba‘dehû tedâvül-i eyâdî ile menzil binâ olunup mezbûre Mehpâre Hatun uhdesine geçdikden sonra müdde‘iye-i mezbûre Hadice Hatun iki yüz on iki senesi Recebi’nin yirmi beşinci günü zevci merkūm el-Hâc İsmail Ağa hâzır olduğu hâlde İstanbul kādısı merhûm Nakībzâde es-Seyyid Ahmed Efendi hazretleri ile müfettiş efendi mûmâ-ileyh huzûrlarında zikr olunan arsa ve menzili merkūme Mehpâre Hatun’dan da‘vâya tasaddî edip ba‘dehû vekâlet-i mezkûreyi tasdîk ve ikrâr ve bey‘ u ferâğı mücîze ve ol-vechile sâlifü’l-beyân arsa ve menzilde benim aslâ ve kat‘a alâka ve medhalim kalmayıp husûs-ı mezkûre müte‘allika âmme-i de‘âvâdan mezbûre Mehpâre Hatun’un zimmetini kabûlünü hâvî ibrâ ve iskāt eyledim deyü ikrâr etdikden sonra mezbûre Mehpâre Hatun iki yüz on sekiz senesi Muharremi gurresinde mârrü’z-zikr şehriye otuz akçe icârelü menzili Kavukçu es-Seyyid Osman b. es-Seyyid İbrahim ve zevcesi Emine Hatun bt. İbrahim’e bi’l-münâsafe ve şehriye yirmi akçe icârelü menzil-i mezbûr es-Seyyid Osman’a müstakıllen hüsn-i rızâsıyla mütevellîleri ma‘rifetleriyle ferâğ ve tefvîz, onlar dahi tefevvüz ve kabûl etdiklerinden sonra zevcân-ı mezbûrân dahi menzileyn-i mezkûreyni sene-i mezbûre Şa‘bânının on sekizinci günü Başmuhâsebe kâtiblerinden Derviş Ahmed Efendi b. Ahmed’e mütevellîleri ma‘rifetleriyle ferâğ ve tefvîz, ol dahi tefevvüz ve kabûl etdikden sonra mezbûr Derviş Ahmed Efendi ancak şehriye otuz akçe icârelü menzil-i mezkûru iki yüz yirmi senesi Zilhiccesi’nin yirmi sekizinci günü sarrâflar kethudâsı Mardıros v. Arakil zimmîye bâ-ma‘rifet-i mütevellî ferâğ ve tefvîz, ol dahi tefevvüz [**36a**] ve kabûl etdikden sonra sarrâf-ı mersûm menzil-i mezkûru sene-i sâbıkā Zilka‘desi’nin dokuzuncu günü Derviş İsmail Efendi b. İsmail’e bâ-

ma‘rifet-i mütevellî ferâğ ve tefvîz ol dahi tefevvüz ve kabûl etdikden sonra mezbûr Derviş İsmail Efendi menzil-i mezkûru yevm-i mezbûrda müvekkillerim zevcân-ı mezbûrân el-Hâc İbrahim ve Hâce Habibe Hatun’a bi’l-münâsafe ve merkūm Derviş Ahmed Efendi dahi şehriye yirmi akçe icârelü menzil-i mezkûru kezâlik sene-i sâbıkā Zilka‘desi gurresinde müvekkilim mezbûr el-Hâc İbrahim’e müstakıllen mütevellîleri ma‘rifetleriyle ferâğ ve tefvîz, onlar dahi tefevvüz ve kabûl edip ol-vechile menzileyn-i mezkûreyni zabt ve tasarruf ederler deyü mütevelliyân-ı hâzırân-ı mezbûrânın tasdîkleriyle sûret-i def‘de eylediği da‘vâsını ve sâlifü’l-beyân hüccet ve i‘lâmın mazmûnunu udûlden Mehmed Ağa b. Hüseyin ve Abdülkerim Ağa b. ( ) nâm kimesneler şehâdetleriyle müdde‘iye-i mezbûre muvâcehesinde bernehc-i şer‘î isbât etmeğin mûcebince müdde‘iye-i mezbûre da‘vâ-yı mezkûresiyle müvekkilân-ı zevcân-ı mezbûrâna bî-vech-i şer‘î mu‘ârazadan men‘ olundukları İstanbul Mahkemesi’nden huzûr-ı [âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî-gurreti Ra sene 1223.

## 265 [36a-1] Hüseyin Beşe, Molla Ali ve Zeynep Hatun’un tasarruflarında olan Hacı Hasan dükkânındaki pirinçci ve zahireci gediğinin kaleme kaydedilmesi

*Balıkpazarı’nda peynirci ve zahîreci*

Ma‘rûz

İşbu istid‘âya nazar-birle muktezâsını i‘lâm eyleyesin deyü bu dâ‘îlerine hitâben sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen arzuhâle nazar olundukda İstanbul’da Balıkpazarı hâricinde Gümrük mukābilinde berber dükkânları karşısında kasab dükkânı sırasında kâin bir tarafdan Peynirci İbiş Ağa dükkânı ve bir tarafdan Hasırcı Molla Ali dükkânı ve bir tarafdan Vâlide Câmi‘-i şerîfi duvarı ve bir tarafdan tarîk-i âm ile mahdûd Hacı Hasan dükkânı demekle meşhûr bir bâb pirinçci ve zahîreci dükkânı derûnunda mevcûde beyne’l-esnâf gedik ta‘bîr olunur âlât-ı lâzıme-i ma‘lûmenin yüz yirmi sehm i‘tibârıyla ashâb-ı arzuhâl otuz sehmi Hüseyin Beşe b. Mustafa’nın ve otuz sehmi Molla Ali b. Osman’ın ve altmış sehmi Zeyneb Hatun bt. Süleyman’ın yedlerinde bâ-hüccet şirâen [ve] iştirâken ve şâyi‘an mülkleri olup işbu dükkân-ı mezkûr derûnunda mevcûde gedik ez-kadîm esnâf beynlerinde pirinçci ve zahîreci gediği olarak mer‘î ve mukayyed olup dükkân-ı mezkûrda bey‘ eyledikleri erzâk bakkāl metâ‘ı olmağla bakkāl ve sabuncu ve pirinçci gedikleri misillü emvâl-i tüccâra mu‘âdil ve mâl-ı tüccârı muhâfaza lâzıme-i hâlden olmağla gedik ashâbından biri müflisen firâr veyâhûd fevt oldukda gedikleri bey‘ olunup düyûnu var ise dâyinlerine edâ olunup düyûnu yoğise veresesine irs-i şer‘le mîrâs olunup bu sûretde tüccâr dahi emvâlinin telef ve zâyi‘ olmayacağını mülâhaza birle i‘timâd-ı küllî tahsîl ve mâllarını ashâb-ı gedikden dirîğ etmeyip ve bu vechile

ibâdullâha menâfi‘-i vefîre hâsıl olacağı mülâhazadan ba‘îd olmağla bu misillü gedik ashâbı kirâ-yı kadîmelerini mülk mutasarrıflarına bilâ-ta‘allül mâh be-mâh edâ ve teslîm eyledikçe kirâ artırmak sevdâsıyla ihrâc veyâhûd âhar bahâne ile rencîde olunmamak şurût-ı esnâfdan olmağla merkūmûnun dahi müstecir oldukları dükkân-ı mezkûrun mülk sâhibine kirâ-yı kadîmini bilâ-ta‘allül mâh be-mâh edâ eyledikçe kirâ artırmak veyâhûd âhar bahâne ile ihrâclarına tasaddî olunmamaları için mâlik oldukları gedikleri emsâli misillü kalemine kayd ve yedlerine başka başka sûret i‘tâsını istirhâm eyledikleri İstanbul Mahkemesi’nden huzûr-ı [âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 11 Ra sene 1223.

## 266 [36a-2] Valide Kethudası Yusuf Ağa’nın Vezneciler’de inşa ettiği hanın zemin kirasının dükkân sahiplerinden mahsup edilmek üzere gedik sahiplerinden tahsil olunarak Cafer Ağa Vakfı’na ödenmesi

*Sultan Bâyezid’de Han mâddesi*

Ma‘rûz

Sa‘âdetlü defterdâr efendi kullarının işbu telhîsi bâlâsına bu dâ‘îleriyle Haremeyn-i şerîfeyn müfettişi müderrisîn-i kirâm-ı zevi’l-ihtirâmdan fazîletlü Mehmed Fikri Efendi dâ‘îlerine hitâben sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen efendi-yi mûmâ-ileyhin telhîsi ile bi’l-cümle derkenârlara nazar ve tahkīk-i mâdde ederek mütâla‘a olundukda Vâlide Kethudâsı sâbık müteveffâ Yusuf Ağa’nın İstanbul’da Sultan Bâyezid kurbünde Vezneciler kapısı ittisâlinde vâki‘ Haremeyn-i şerîfeyn nezâretlerinde âsûde evkāfdan Bâbüssa‘âdeti’l-aliyye Ağası esbak Cafer Ağa Vakfı’na senevi elli üç buçuk guruş mukāta‘a-i zemîni vermek üzere ber-vech-i mülkiyet müceddeden binâ ve inşâ eylediği otuz aded odayı hâvî bir bâb mülk hanını kendi vakfına ilhâk etmiş iken bâ-hatt-ı hümâyûn hân-ı mezkûrun vakfiyetini fesh ve ilgā ile cânib-i mîrîden zabt ve ol-mikdâr mukāta‘a-i zemîni her bir odanın mâhiyesine taksîm ile ba‘de-zin mutasarrıfları taraflarından ecânib-i vakf-ı mezkûre verilmek şartıyla zikr olunan odaların mülk ve gedikleri mu‘accelât-ı mukarreresiyle cânib-i mîrîden mülknâme ve sûretler i‘tâsıyla tâliblerine bey‘ ve füruht olunmak üzere râbıta verdiği derkenârdan müstebân olup lâkin mârrü’z-zikr Cafer Ağa Vakfı’nın bi’l-meşrûta mütevelliyesi Âkıle Hanım bt. Ömer Efendi’nin takrîrinde beher odadan lâzım gelen mukāta‘a-i zemîn hancı ma‘rifetiyle gedik ashâbından mülk sâhiblerinin kirâsına mahsûb şartıyla tahsîl ve cânib-i vakf-ı şerîfe hancı teslîm eylemek üzere istid‘â etmekle icâre-i mukāta‘a-i zemîn eğerçi şer‘an mülk ashâbından lâzım gelip lâkin mülk ashâbı senesi içinde icâre-i mukāta‘a-i zemîni edâ etmeksizin âhara bey‘ etdikleri sûretde icâre-i mukāta‘a-i mezkûrenin tahsîlinde usret ve belki mümteni‘ olup zâyi‘ olacağı bedîdâr ve ol-vechile vakf-ı merkūmun

îrâdına noksân terettüb edeceği zâhir ve âşikâr olmağla hân-ı merkūm hancısı ma'rifetiyle beher odaya isâbet eden icâre-i mukāta'a-i zemîn mülk ashâbının kirâsına mahsûben gedik sâhiblerinden tahsîl ve beher mâh cânib-i vakf-ı şerîf-i mezkûra teslîm olunmakda kat'a mahzûr melhûz olmadığına binâen beher odaya isâbet eden icâre-i mukāta'a-i zemîni mülk ashâbının kirâsına mahsûben gedik sâhiblerinden hân-ı merkūm hancısı mâh be-mâh tahsîl ve ba'dehû cânib-i vakf-ı şerîf-i mezkûra teslîm ve mümzâ ve mahtûm edâ tezkiresi ahz eylemesi bâbında bâlâsı tuğrâ-yı garrâ-yı cihân-dârî ile müveşşah bir kıt'a fermân-ı âlî-şân sudûrunu mütevelliye-i mezbûre istid'â ve istirhâm eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 9 Ra sene 1223.

## 267 [36a-3] Hüseyin Beşe'nin kasap dükkânı gediklerini Ömer Ağa'ya satması

*Nişâncı'da kasab,*

Ma'rûz

Hudâvendigâr-ı esbak cennet-mekân firdevs-âşiyân Gāzi Sultan Abdülhamid Han aleyhi'r-rahmetü ve'l-gufrân hazretlerinin evkāf-ı şerîfelerinden Yedikule hâricinde kâin ganem salhânelerinden üçüncü salhâneye merbût İstanbul'da Keçeciler Hamamı kurbünde vâki' bir bâb ve yedinci salhâneye merbût İstanbul'da Karagümrük kurbünde Nişâncı Paşa Câmi'-i şerîfi civârında kâin bir bâb ki cem'an iki bâb kasab dükkânları derûnlarında mevcûde beyne'l-esnâf gedik ta'bîr olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûmeler bâ-temessük-i mütevellî mutasarrıf olan Hüseyin Beşe b. Hasan meclis-i şer'-i münîrde Hâssa Kasabbaşı izzetlü Mustafa Ağa tarafından mürsel Kasablar Kethudâsı Süleyman Ağa ve sâir kasab ustaları hâzır oldukları hâlde kasab ustalığını idâreye kādir idüğü ihbâr olunan bâ'isü'l-i'lâm Ömer Ağa b. Cafer tarafından husûs-ı âtîde vekîl olduğu Hafız Mehmed b. Mustafa ve es-Seyyid İbrahim b. es-Seyyid Mustafa nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olan es-Seyyid Ahmed b. es-Seyyid Hüseyin mahzarında takrîr-i kelâm edip ber-vech-i muharrer mâlik olduğum iki bâb kasab dükkânları derûnlarında mevcûde gedik âlât-ı lâzımelerimi hüsn-i rızâ ve tayyib-i hâtırım ve ferâğ-ı mu'teber-i kat'î ile bedel-i ma'lûm ve makbûz mukābelesinde bâ-re'y-i mütevellî müvekkil-i mezbûr Ömer Ağa'ya ferâğ ve tefvîz eylediğimde ol dahi, ber-vech-i muharrer tefevvüz ve kabûl edip ba'de'l-yevm sâlifü'z-zikr iki bâb kasab dükkânları derûnlarında mevcûde gedik âlât-ı lâzıme-i ma'lûmeleri müvekkil-i mezbûr Ömer Ağa'nın dâhil-i havza-i tasarrufu olup benim kat'a alâka ve medhalim kalmamışdır dedikde vekîl-i mezbûr dahi ba'de't-tasdîk zikr olunan gedikler fâriğ-i mezbûr Hüseyin Beşe ferâğından müvekkil-i merkūm Ömer Ağa üzerine defter-i vakf-ı şerîfe ba'de'l-kayd zabtı

için hâmiş-i temessüke tahrîr ve temhîr ve yedine iʿtâsı iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine iʿlâm olundu.]

Fî 9 Ra sene 1223.

## 268 [36b-1] Osman Beşe'nin Seyyid Ömer Beşe aleyhindeki bakkal dükkânı gediği davasının meşru olmadığı

*Eskisaray kurbünde bakkāl,*

Maʿrûz

Bakkāl tâifesinden Osman Beşe b. Hasan nâm kimesne meclis-i şerʿ-i münîrde yine tâife-i merkūmeden es-Seyyid Ömer Beşe b. es-Seyyid Mehmed nâm kimesne muvâcehesinde İstanbul'da Saray-ı atik-i maʿmûre civârında vâkiʿ Musa Ağa Dükkânı demekle maʿrûf bir bâb bakkāl dükkânı derûnunda mevcûde beyne'l-hıref gedik taʿbîr olunur âlât-ı lâzıme-i maʿlûmenin yüz yirmi sehm iʿtibârıyla doksan sehmi benim ve otuz sehmi âharın yedimizde iştirâken ve şâyiʿan mülk ve hakkımız iken ben bin iki yüz yirmi senesi Cemâziyeâhiresinin on dördüncü günü âlât-ı lâzıme-i muharrere-i mezkûrede ber-iʿtibâr-ı merkūm mâlik olduğum doksan sehm hisse-i şâyiʿamın otuz sehmini yedimde ibkā ve mâʿadâ altmış sehmini mezbûr es-Seyyid Ömer Beşe ile şerîki gāib ani'l-meclis es-Seyyid Feyzullah Beşe b. es-Seyyid Mehmed'e bi'l-münâsafe üçer yüz guruşdan cemʿan altı yüz guruş semen-i makbûza bâ-hüccet beyʿ ve temlik ve teslîm eylediğimde onlar dahi iştirâken iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eylediklerinden sonra gāib-i mezbûr es-Seyyid Feyzullah Beşe mâlik olduğu ber-iʿtibâr-ı merkūm otuz sehmini bana beyʿe arz edip ben dahi şirâdan imtinâʿ ve diyâr-ı âhara âzim olduğumda mâlik olduğu otuz sehmini iki yüz yirmi bir senesi Zilkaʿdesi'nin yirmi ikinci günü işbu mezbûr es-Seyyid Ömer Beşe'ye beş yüz guruş semen-i makbûza bâ-hüccet beyʿ ve temlik ve teslîm edip ol-vechile ben mukaddemâ şirâdan imtinâʿ eylediğime nâdim ve pişman olmamla mezbûr es-Seyyid Ömer Beşe medfûʿu olan meblağ-ı merkūm beşyüz guruşunu yedimden ahz birle gedik âlât-ı lâzımesinden iştirâ eylediği ber-iʿtibâr-ı merkūm otuz sehmi bana beyʿ eylesin deyü takrîr-i meşrûhu üzere tasaddî eylediği daʿvâsı meşrûʿa ve iltifâta şâyân olmadığı müddeʿî-i mezbûra tefhîm ve daʿvâ-yı mezkûresiyle merkūm es-Seyyid Ömer Beşe'ye bî-vech-i şerʿî muʿârazadan menʿ olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine iʿlâm olundu.]

Fî-gurreti Ra sene 1223.

## 269 [36b-2] Saraylı Ayşe diğer adıyla Ruybend Kadın'ın eski eşi Osman aleyhindeki menzil davasında anlaşma sağlanması

*Mollagürânî'de menzil mâddesi,*

Ma'rûz

Dergâh-ı âlî yeniçerileri ocağında hâlâ serdârlar kâtibi olan sâhib-i arzuhâl Osman Efendi b. el-Hâc Süleyman'ın zevce-i mutallakası olup derûn-ı arzuhâlde mezkûretü'l-ism mu'arrefetü'z-zât Saraylı Âişe nâm-ı diğer Ruybend Kadın bt. Abdullah bi'l-ma'iye rü'yete memûr nezâret-i hazret-i Şeyhülislâm-ı sellemehü's-selâmîde âsûde evkāf müfettişi eşrâf-ı kuzât-ı kirâmdan fazîletlü el-Hâc Mehmed Sadık Efendi ve Haremeyn-i şerîfeyn müfettişi müderrisîn-i zevi'l-ihtirâmdan fazîletlü Mehmed Fikri Efendi tarafından mürsel başkâtib müderrisînden es-Seyyid Mehmed Ârif Efendi ile du'âhânemizde ma'kūd meclis-i şer'-i münîrde mezbûr Osman Efendi mahzarında nezâret-i hazret-i müşârün-ileyhde âsûde evkāfdan Şeyhülislâm-ı esbak merhûm Mirzazâde es-Seyyid Mehmed Said Efendi Vakfı'nın bi'l-meşrûta mütevellîsi taraflarından mürsel vekîli câbî-i vâkıf Hatibzâde Mustafa Efendi ve Bâbüssa'âdeti'ş-şerîfe ağası nezâretlerinde âsûde evkāfdan Şehrî Mehmed Efendi Vakfı'nın mütevellîsi Mehmed Sadık Efendi tarafından mürsel vekîli Teberdâr el-Hâc Mehmed Ârif Ağa ve nezâret-i dâ'îlerinde âsûde evkāfdan Çelebioğlu Hoca Alâaddin Vakfı'nın kāimmakām-ı mütevellîsi es-Seyyid Mehmed Nuri Efendi tarafından mürsel vekîli es-Seyyid Mehmed Said Ağa'dan her biri hâzır oldukları hâlde evkāf-ı selâse-i mezkûre musakkafâtından İstanbul'da Molla Gürânî mahallesinde vâki' ma'lûmü'l-hudûd ve'l-müştemilât bir bâb menzil-i kebîr-i mezbûr Osman Efendi'nin bi'l-icâreteyn mütevellî temessükleri mantûklarınca taht-ı tasarrufunda iken sene-i sâbıkā evâilinde mezbûr Osman Efendi menzil-i mezkûrun rub'unu zevciyet beynimizde kāime iken bana mütevellîleri ma'rifetleriyle ferâğ ve tefvîz, ben dahi tefevvüz ve kabûl ve rub' menzil-i mezkûra müte'allika da'vâdan benim zimmetimi kabûlümü hâvî ibrâ ve iskāt etmiş iken hâlâ menzil-i mezkûrdan rub' hissemi mezbûr Osman Efendi fuzûlî zabt ve vaz'-ı yed etmekle benim menzil-i mezkûrda olan rub' hissemi ifrâz ve bana teslîme mezbûr Osman Efendi'ye tenbîh olunmak matlûbumdur deyü da'vâya tasaddî eylediğimde, ol dahi cevâbında, ben menzil-i mezkûrun rub'unu sana ölünce geçinmek şartıyla vermemle şartla ferâğın adem-i sıhhatine binâen rub' menzil-i mezkûru mütevellîleri ma'rifetleriyle gerü red ve ferâğ olunması murâdımdır deyü ber-vech-i muharrer ibrâ müdde'âmı inkâr ve ol-vechile beynimizde ba'de vukū'i'l-münâza'a bâ-vesâtet-i muslihîn beynimiz tevkīf ve ıslâh olunup mezbûr Osman Efendi rızâsıyla bana malından teberru'an bin yüz guruş def' ü teslîm eylediğinde ben dahi yedinden tamamen ve kâmilen ahz ü kabz ve istihlâk edip ferâğ-ı mezkûr şart-ı müfsid ile olduğunu tasdîk ve rub' menzil-i mezkûru ke'l-evvel mezbûr Osman Efendi'ye hüsn-i rızâ ve tayyib-i hâtırımla red ve ferâğ eylediğimde ol dahi tefevvüz ve kabûl ve mütevellî vekîlleri hâzırûn-ı mezbûrûn dahi merkūm Osman Efendi'nin tasarrufuna izin vermeleriyle ol-vechile menzil-i mezkûrun rub' hissesinde benim aslâ ve kat'a alâka ve medhalim kalmayıp mezbûrun dâhil-i

havza-i tasarrufu olmuşdur deyü ikrâr ve tasdîkleri İstanbul Mahkemesi'nden tescîl ve huzûr-ı âlîlerine iʿlâm olundu.

Fî 11 Ra sene 1223.

## 270 [36b-3] Mardıros v. Anparsun'a olan borcunu ödemesi ve malını rehinden kurtarması hususunda Ohan v. İstefan'a tenbih olunması

*190 guruş hükm*

Maʿrûz

Sarrâf tâifesinden arzuhâl eden Mardıros v. Anparsun nâm zimmî meclis-i şerʿ-i hatîrde derûn-ı arzuhâlde mersûmü'l-ism Ohan v. İstefan nâm zimmî muvâcehesinde benim mersûm Ohannes zimmî zimmetinde cihet-i karzdan yüz doksan guruş alacak hakkım olmağla mersûm Ohan zimmî meblağ-ı merkūm mukābelesinde malından bir sîm devâtını yedime rehin vazʿ ve teslîm etmekle hâlâ meblağ-ı merkūmu edâ birle rehn-i mezkûru fek ve tahlîse mersûm Ohan zimmîye tenbîh olunmak matlûbumdur deyü daʿvâ etdikde ol dahi cevâbında ber-vech-i muharrer ikrâr ü iʿtirâf etmeğin alâ-mûcibi iʿtirâfihî meblağ-ı merkūm yüz doksan guruşu müddeʿî-i mesfûr Mardıros zimmîye edâ ve teslîm birle rehn-i mezkûru fek ve tahlîse mesfûr Ohan zimmîye tenbîh olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine iʿlâm olundu.]

Fî 7 Ra sene 1223.

## 271 [36b-4] Fatıma bt. Hacı İbrahim'in Soğancı dükkânı gediğini kardeşi Hacı Ahmed Ağa ile nöbetleşe kullanmaları

*Odunkapısı'nda Soğancı gediği,*

Maʿrûz

Zâtı taʿrîf-i şerʿî ile muʿarrefe olan Fatıma Hatun bt. el-Hâc İbrahim meclis-i şerʿ-i münîrde er karındaşı el-Hâc Ahmed Ağa muvâcehesinde İstanbul'da Odunkapısı hâricinde Soğancılar sûkunda vâkiʿ Küçük Dükkân demekle maʿrûf bir bâb soğancı dükkânı yedlerimizde olan temessük mûcebince iştirâken bi'l-icâreteyn taht-ı tasarrufumuzda ve derûnunda mevcûde beyne'l-hıref gedik taʿbîr olunur âlât-ı lâzıme-i maʿlûmenin on sehm iʿtibârıyla dört sehmi benim ve altı sehmi karındaşım mezbûr el-Hâc Ahmed Ağa'nın yedimizde mülk ve hakkımız olup lâkin âlât-ı mezkûre kābil-i taksîm olmadığına binâen işbu yedimde olan iʿlâm-ı şerʿî mantûkunca bir sene ben ve on sekiz ay karındaşım mezbûr el-Hâc Ahmed Ağa muhâyât tarîkiyle zabt ve tasarrufa râzılar olup ve işbu târih-i iʿlâm günü nevbet-i tasarruf bana avdet etmekle dükkân-ı mezkûrdan hurûc ve âlât-ı lâzımeyi bana

teslîme mezbûr el-Hâc Ahmed Ağa'ya tenbîh olunmak matlûbumdur deyü da'vâ etdikde ol dahi ber-vech-i muharrer ikrâr ü i'tirâf birle âlât-ı lâzıme-i ma'lûmeyi müdde'iye-i mezbûreye teslîme ta'ahhüd eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî-gurreti Ra sene 1223.

## 272 [36a-5] Uncu Karabet'in Yağcı Vasil'de olan alacağının vekili vasıtasıyla tahsil olunması

*200 guruş hüküm*

Ma'rûz

Arzuhâl eden Uncu Karabet v. Adam nâm zimmî tarafından zikri âtî meblağ-ı taleb ve da'vâ ve ahz ü kabza vekîl olduğu el-Hâc Ebûbekir Ağa b. Mustafa ile Manuk v. İstefan zimmî şehâdetleriyle sâbit olan Artin v. Bedros zimmî meclis-i şer'-i hatîrde derûn-ı arzuhâlde mersûmü'l-ism Yağcı Vasil v. Silyestir nâm zimmî muvâcehesinde müvekkilim mersûm Karabet zimmînin mesfûr Vasil zimmî zimmetinde işbu yedimde olan bir kıt'a Rumiyyü'l-ibâre temessük mantûkunca cihet-i karzdan iki yüz otuz guruşdan bâkī iki yüz guruş alacak hakkı olmağla meblağ-ı bâkī-i merkūmu mesfûr Vasil zimmîden bi'l-vekâle taleb ederim deyü da'vâ etdikde ol dahi cevâbında ber-vech-i muharrer ikrâr, lâkin ben târih-i i'lâmdan **[37a]** dört sene mukaddem malımdan bir kîse derûnunda mevdû' adedi nâ-ma'lûm bir mikdâr akçeyi deynim mukābilinde dayinim müvekkil-i mesfûr Karabet zimmîye verip ol dahi şerîkim olup bundan akdem kendüye iflâs târî olan gāib ani'l-meclis Yorgi zimmîye iki yüz otuz guruşu bana deynin olmak üzere zikr olunan kîseyi teslîm, gāib-i mersûm dahi ba'de'l-ahz yine bana teslîm edip ol-vechile benim müvekkil-i mesfûre deynim kalmayıp vech-i meşrûh üzere edâ etmiş idim deyü eylediği takrîri def'a sâlih cevâb-ı şer'î olmamağla alâ-mûcebi i'tirâfihî meblağ-ı bâkī-i merkūm iki yüz guruşun müvekkil-i mesfûr Karabet zimmî için müdde'î-i vekîl-i mersûma edâ ve teslîme mesfûr Vasil zimmî ilzâm olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 7 Ra sene 1223.

## 273 [37a-1] Yağkapanı tüccarından İsmail Ağa'nın ortağı Molla Ali'de olan alacağının tahsil olunması

*754 guruş hüküm*

Ma'rûz

Sâhib-i arzuhâl Galata Yağkapanı tüccârından İsmail Ağa b. Ömer meclis-i şer'-i münîrde şerîki derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Molla Ali b. Hasan nâm

kimesne muvâcehesinde mahrûse-i mezbûre Yağkapanı Nâzırı es-Seyyid Ali Ağa ve tüccârından el-Hâc Kara Mehmed Ağa ve Molla Ahmed ve Yaladımzâde? Memiş Ağa ve Kırımî Osman Yazıcı ve Ketânî Hasan ve sâirleri hâzır oldukları hâlde ben mezbûr Molla Ali ile ve fâide-i hâsıla beynimizde beraber olmak üzere yağcılık ticâretinde şerîkler olup bu def'a tüccâr-ı hâzırûn-ı mezbûrûn ma'rifetiyle hesâbımızı rü'yet eylediğimizde ancak zimemâtdan ve mâl-ı şirketimizden mezbûr Molla Ali bin beş yüz sekiz guruş tahsîl ve ahz ü kabz ve umûruna sarfla istihlâk etmekle benim nısf hisseme isâbet eden yedi yüz elli dört guruşu mezbûr Molla Ali'den taleb ederim deyü tüccâr-ı hâzırûn-ı mezbûrûnun tasdîkleriyle da'vâ etdikde ol dahi cevâbında kaziyye minvâl-i meşrûh üzere olduğunu bi-tamamihi tâyi'an ve kat'iyyen ikrâr ü i'tirâf etmeğin alâ-mûcebi i'tirâfihî meblağ-ı merkūm yedi yüz elli dört guruşun müdde'î-i mezbûr İsmail Ağa'ya edâsıyla merkūm Molla Ali ilzâm olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 9 Ra sene 1223.

## 274 [37a-2] Maryora bt. Nikola'nın Nikoli v. Yorgi'de olan alacağını tahsil ve zimmetini ibra etmesi

*100 guruş ve tüfenk teslîmi*

Ma'rûz

Arzuhâl eden Maryora bt. Nikola nâm Nasrâniye tarafından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl olduğu şahsını ârifân Rizo v. Marko ve Mihail v. İstemat zimmîler şehâdetleriyle sâbit olan Yorgi v. Kostantin zimmî meclis-i şer'-i münîrde derûn-ı arzuhâlde mersûmü'l-ism Nikoli v. Yorgi nâm zimmî muvâcehesinde müvekkilem mersûme Maryora Nasrâniye benim mesfûr Nikoli zimmî zimmetinde cihet-i karzdan üç bin guruş alacak hakkım olmağla taleb ederim deyü bundan akdem da'vâya tasaddî etmiş idi. Lâkin da'vâ-yı mezkûresinin kat'a aslı olmayıp ancak müvekkilem mersûmenin mesfûr Nikoli zimmî zimmetinde bâ-temessük alacak hakkı olan yüz guruş ile kendi yedinde vedî'a olan yüz guruşu kıymetli bir tüfengi müvekkilem mesfûre Maryora Nasrâniyeye def' ü teslîm, ol dahi tamamen ahz ü kabz edip bi'l-cümle husûs-ı mezkûra ve sâir cemî' hukūk-ı şer'iyeye müte'allika âmme-i de'âvî ve kâffe-i mutâlebâtdan mersûm Nikoli zimmînin zimmetini ibrâ-yı âmm-ı sahîh-i şer'î ile bi'l-vekâle kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt eyledim deyü ikrâr ve tasdîkleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlilerine i'lâm olundu.]

Fî 11 Ra sene 1223.

## 275 [37a-3] Turşucu Yusuf Beşe'nin kendisini yaralayan Turşucu Ahmed Beşe'nin kefili Hüseyin Usta'dan davacı olması

*Cerh mâddesi*

Ma'rûz

Bi'l-iltimâs kıbel-i şer'den me'zûnen irsâl olunan kâtib Süleyman Efendi mahmiye-i İstanbul'da Bahçekapısı dâhilinde Elvanzâde mahallesinde vâki' Turşucu Yusuf Beşe'nin sâkin olduğu menziline varıp Turşucular Kethudâsı Mehmed Usta ve Yiğitbaşı Veliyüddin Usta ve Hasan Usta ve Hüseyin Usta huzûrlarında akd-i meclis-i şer'-i âlî etdikde mezbûr Yusuf Beşe meclis-i ma'kūd-ı mezkûrda Hüseyin Ağa nâm kimesne muvâcehesinde mezbûr Hüseyin Ağa'nın mukaddemâ kefîl olduğu gāib ani'l-meclis Turşucu Ahmed Beşe nâm kimesne mahrûse-i Galata'da Turşucu dükkânı önünde bi-gayrı hakkın amden Çerkes bıçağıyla iki küreğimin ortasından iki yerinden darb ve cerh edip cârihim gāib-i mezbûr Ahmed Beşe hâlâ Uzun Hasan Ağa ile ma'an sefer-i hümâyûna âzim olmağla cârihim gāib-i mezbûru li-ecli't-terâfu' bana teslîme mezbûr Hüseyin Ağa'ya tenbîh olunmak matlûbumdur dedikde müdde'î-i mezbûrun da'vâsı gāib-i mezbûrun huzûruna tevfîk olunduğunu mevlana-yı mezbûr mahâllinde tahrîr ve ma'an mürsel ümenâ-i şer'le meclis-i şer'a gelip alâ-vukū'ihî inhâ ve takrîr eylediği İstanbul Mahkemesi'nde tescîl ve mübâşirleri Domcu Abdullah Beşe yediyle huzûr-ı âlilerine i'lâm olundu.

Fî 10 Ra sene 1223.

## 276 [37a-4] Derviş Mustafa'nın Fatıma Hatun ve eşi Seyyid Mehmed Odabaşı aleyhindeki alacak davası

*202,5 guruş men'*

Ma'rûz

Derviş Mustafa b. Halil nâm kimesne meclis-i şer'-i münîrde li-ebeveyn kız karındaşı zâtı mu'arrefe Fatıma Hatun ile hâlâ zevci es-Seyyid Mehmed Odabaşı b. Hüseyin muvâcehelerinde mahrûse-i Galata'ya muzâfe İstinye nâhiyesine tâbi' Mîrgünoğlu nâm mahâlde kâin bir bâb kahvehâne derûnunda mevcûde beyne'l-hıref gedik ta'bîr olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûmenin nısf-ı şâyi'i benim ve nısf-ı şâyi'-i âharı kız karındaşım mezbûre Fatıma Hatun'un yedimizde iştirâken ve şâyi'an mülk ve hakkımız iken ben ve kızkarındaşım mezbûre mâlikler olduğumuz gedik âlât-ı lâzımesini bundan akdem bin beş yüz guruş semen tesmiyesiyle âhara bey' ve semen-i mezkûrun beş yüz iki buçuk guruşunu ben ve beş yüz iki buçuk guruşunu kız karındaşım mezbûre bi'l-münâsafe ahz ü kabz eylediğimizden sonra ben makbûzum olan meblağ-ı merkūm beş yüz iki buçuk guruşu zevcân-ı

mezbûrân yedlerinden li-ecli'l-hıfz îdâ‘ ve teslîm etmemle meblağ-ı merkūmun üç yüz guruşunu ahz ü istifâ edip bâkīsi olan iki yüz iki buçuk guruş yedlerinde kalmağla taleb ederim deyü ba‘de'd-da‘vâ ve'l-inkâr müdde‘î-i mezbûr ber-vech-i muharrer müdde‘âsına ikāmet-i beyyine edemeyip bi't-taleb zevcân-ı mezbûrân bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer‘î tahlîf olunmağın mûcebince müdde‘î-i mezbûr Derviş Mustafa da‘vâ-yı mezkûresiyle zevcân-ı mezbûrâna bilâ-beyyine-i âdile mu‘ârazadan men‘ olundukları İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 6 Ra sene 1223.

## 277 [37a-5] Ambardan verilen buğdayın fiyat ve cinsinin belirtilmesi

*Fiyât*

Ma‘rûz

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu telhîs mûcebince mîrî Anbar-ı âmireleri'nden habbâzân esnâfı mezbûrûna i‘tâ olunan yirmi bin keyl zehâirin beş bin keyli Tekfurdağı hıntası ve beş bin keyli Bandırma hıntası ve yedi bin beşyüz keyli Burgos hıntası, ve iki bin beş yüz keyli Karabiga hıntası olup cümlesinin beher keylleri yüz onar paraya râyic olmağla zehâir-i mezkûrenin ecnâs ve fiyâtı minvâl-i muharrer üzere olduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 16 Ra sene 1223.

## 278 [37a-6] Kadıoğlu Seyyid Ali Beşe ve ortağı Hasan Beşe'nin kiracıları Yahşioğlu Simon'un oğlu Yorgi kirasını düzenli ödediği takdirde dükkândan çıkarmamaları

*Davudpaşa İskelesi'nde Keresteci*

Ma‘rûz

Sâhibey-i arzuhâl Kādıoğlu es-Seyyid Ali Beşe b. İbrahim ve müştereki Hasan Beşe b. Mehmed nâm kimesneler Çarşamba günü arz odasında huzûr-ı hazret-i kāimmakām-ı âlî-makāmîde ma‘kūd meclis-i şer‘-i münîrde bundan akdem hâlik olan Yahşioğlu Simyon v. Yoseb nâm zimmînin sulbî kebîr oğlu ve hasran vârisi derûn-ı arzuhâlde mersûmü'l-ism keresteci esnâfından Yorgi zimmî muvâcehesinde esnâf-ı merkūme kethudâsı Mehmed Ağa ve Yiğitbaşısı es-Seyyid Mehmed ve yazıcıları Molla Mustafa ve esnâfından es-Seyyid Ali ve Ahmed ve Mustafa ve Osman ve sâirleri hâzır oldukları hâlde İstanbul'da Davudpaşa İskelesi kurbünde Kasabilyas mahallesinde vâki‘ bir bâb keresteci dükkânı bizim bâ-temessük-i mütevellî bi'l-icâreteyn iştirâken ve şâyi‘an taht-ı tasarrufumuzda olup mersûm

Yorgi zimmî dükkân-ı mezkûrda müşâhereten müstecirimiz olmağla târih-i iʿlâm-ı şehrî gāyetinde dükkân-ı mezkûru tahliye ve bize teslîme **[37b]** mersûm Yorgi zimmîye tenbîh olunmak matlûbumuzdur deyü daʿvâ etdiklerinde ol dahi cevâbında dükkân-ı mezkûrda müşâhereten müstecir olup lâkin derûnunda mevcûde gedik taʿbîr olunur muʿteber ve mukayyed âlât-ı lâzıme işbu yedimde olup bin iki yüz üç senesi Recebi'nin yirminci günü târihiyle müverrah bir kıtʿa hüccet-i şerʿiye mantûkunca babam hâlik-i mesfûrun sağlığında ile'l-helâk yedinde müstakıllen mülk ve hakkı olup baʿde helâkihî gedik âlât-ı lâzımesi hasran bana mevrûs olup ve esnâf-ı hâzırûn-ı merkūmûnun yedlerinde olan bâlâsı tuğrâ-yı garrâ-yı cihân-dârî ile müveşşah bir kıtʿa emr-i âlî nâtık olduğu üzere keresteci dükkânı gedikleri maʿdûd olup mârrü'z-zikr Davudpaşa İskelesi'nde sekiz aded keresteci dükkânı gediği emr-i mezkûrda muharrer ve esnâf-ı hâzırûn-ı mezbûrûnun şurût-ı nizâmlarında mukayyed ve ber-mûceb-i şurût-ı nizâm mülk sâhibleri kirâ-yı kadîmelerini bilâ-taʿallül alıp ihrâcımıza tasaddî etmemek nizâm-ı merʿiyemizden olmağla husûs-ı mezkûr esnâf-ı hâzırûn-ı merkūmûndan istintâk olunup şurût-ı nizâm-ı mezkûr üzere müddeʿiyân-ı mezbûrân kirâ-yı kadîmelerini alıp ihrâcıma tasaddî etmemeleri murâdımdır deyüp husûs-ı mezkûr istikşâf-ı hâl için esnâf-ı hâzırûn-ı merkūmûndan istihbâr olundukda onlar dahi zimmî-yi mersûmu tasdîk ve emr-i mezkûru ibrâz ve müddeʿiyân-ı mezbûrân muvâcehelerinde feth ü kırâet olundukda zikr olunan Davudpaşa İskelesi'nde sekiz aded keresteci dükkânı gediği mastûr ve mukayyed olduğunu müddeʿiyân-ı mezbûrâna tefhîm olundukda onlar dahi mücâb ve mülzem olup ol-vechile mersûm Yorgi zimmî kirâ-yı kadîmini mâh be-mâh mutasarrıfları müddeʿiyân-ı mezbûrâna bilâ-taʿallül edâ ve teslîm eyledikçe zimmî-yi mersûmun ihrâcına tasaddî etmemek üzere tenbîh olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine iʿlâm olundu.]

Fî 27 S sene 1223.

## 279 [37b-1] Kazer v. Karabet'in hizmetkârlık bedelinden dolayı Markos aleyhindeki alacak iddiasında bulunmaktan menedilmesi

*Ecr-i misl menʿi*

Maʿrûz

Arzuhâl eden Kazer v. Karabet zimmî meclis-i şerʿ-i hatîrde derûn-ı arzuhâlde mersûmü'l-ism Markos zimmî muvâcehesinde ben ücret ile hizmet eder makūlesinden olup karındaşım mersûmun talebiyle ücret kavlinsiz medîne-i Üsküdar'a muzâfe Kartal kasabasında vâkiʿ bir bâb değirmende bin iki yüz on altı senesi Recebi'l-ferdi gurresine gelince dokuz sene hizmet ve baʿdehû mufârakat etmemle müddet-i mezkûrede müstahak olduğum ecr-i mislimi karındaşım mersûm Markos zimmîden taleb ederim deyü baʿde'd-daʿvâ ve'l-istintâk zimmî-

yi mersûm dahi cevâbında eğerçi karındaşım müddeʿî-i mersûm Kazer zimmî değirmen-i mezkûrda dokuz sene mütemekkin ve usta olmak üzere hizmet edip lâkin beher sene iktizâ eden ecr-i mislini kendüye tamamen edâ ve teslîm edip hattâ târih-i mezkûrda müfârakat birle benimle bi'l-cümle ahz ü iʿtânın hesâbını rü'yet ve ecr-i mislini tamamen ahz ü kabz eylediğini ikrâr ve ziyâde ecr-i misl mutâlebesine müteʿallika âmme-i daʿvâdan benim zimmetimi mahzar-ı şühûdda kabûlümü hâvî ibrâ ve iskāt etmiş idi deyü sûret-i defʿde eylediği ibrâ müddeʿâsını lede't-tezkiye makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbâr olunan Kurt karyesi İmâmı Mehmed Salih Efendi b. Ahmed ve sâbıkā kasaba-i mezbûre serdârı Abdi Ağa b. Ali nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şerʿî isbât etmeğin mûcebince müddeʿî-i mersûm Kazer zimmî daʿvâ-yı mezkûresiyle mesfûr Markos zimmîye bî-vech-i şerʿî muʿârazadan menʿ olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine iʿlâm olundu.]

Fî 13 Ra sene 1223.

## 280 [37b-2] Hasan Reis'in Çubukçu Hacı Ali aleyhinde köle davası açmaktan menedilmesi

*Gulâm mâddesi,*

Maʿrûz

Sâhib-i arzuhâl Hasan Reis b. Mehmed meclis-i şerʿ-i münîrde derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Çubukçu esnâfından el-Hâc Ali b. Ali nâm kimesne mahzarında mezbûr el-Hâc Ali Ağa'nın târih-i iʿlâmdan üç ay mukaddem cemiʿ uyûbdan sâlim olmak üzere malından nakd otuz guruş ile işbu hâzır bi'l-meclis bir re's Tavâşî zenci gulâmı mukābelesinde ben malımdan kezâlik işbu hâzır bi'l-meclis Çerkesiyyü'l-asl bir re's sagīr gulâmımı mezbûr Ali Ağa'ya bi-tarîki'l-mukābaza beyʿ ve teslîm ve her birimiz âhar yedinden ahz ü kabz etmiş idik. Lâkin benim iştirâ eylediğim gulâmın selîsü'l-bevl illeti olduğundan mâʿadâ sârik dahi olmağla ol-vechile taʿayyüb ve ayb-ı mezkûre şirâ târihinden kadîm ve inde't-tüccâr noksân-ı semen îcâb eder uyûbdan olmağla makbûzum olan nakd-i merkūm ile zenci gulâm-ı mezkûru yedimden ahz birle mârrü'z-zikr gulâmımı bana redd ü teslîme mezbûr el-Hâc Ali Ağa'ya tenbîh olunmak matlûbumdur deyü teveccüh-i husûmet bulundukdan sonra daʿvâ etdikde, ol dahi cevâbında ben gulâm-ı mezbûru cemiʿ uyûbuyla müddeʿî-i mezbûr Hasan Reis'e bi-tarîki'l-mukābaza vech-i meşrûh üzere beyʿ ve teslîm etmiş idim deyü eylediği defʿini lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbâr olunan Mehmed Emin Ağa b. Ahmed ve İbrahim Ağa b. el-Hâc Ömer nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şerʿî isbât etmeğin mûcebince müddeʿî-i mezbûr Hasan Reis daʿvâ-yı mezkûresiyle merkūm el-Hâc Ali Ağa'ya bî-vech-i

şer‘î mu‘ârazadan men‘ olunduğu İstanbul Mahkemesi’nden huzûr-ı [âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 14 Ra sene 1223.

## 281 [37b-3] Arab İbrahim Beşe’nin tütüncü dükkânı gediğini Halil Beşe’ye satması ve gediğin Hatice Sultan Camii altındaki dükkâna taşınması

*Keçeciler’de Tütüncü gediği,*

Ma‘rûz

Hâmiş-i arzuhâlde mastûr derkenâr nâtık olduğu üzere İstanbul’da Keçeciler Hamamı kurbünde Hürrem Çavuş Câmi‘-i şerîfi karşısında kâin Ma‘den Kalemi’nde Arab İbrahim Beşe dükkânı demekle arîf mukayyed ve mu‘teber bir bâb duhâncı dükkânı derûnunda mevcûde beyne’l-hıref gedik ta‘bîr olunur âlât-ı lâzıme-i ma‘lûmenin mâliki sâhib-i arzuhâl mezbûr Arab İbrahim Beşe b. Ahmed nâm kimesne meclis-i şer‘-i münîrde duhâncı esnâfının kethudâsı İbrahim Ağa ve Yiğitbaşısı es-Seyyid Abdullah ve esnâfından mazbûtü’l-esâmî kimesneler hâzır oldukları hâlde bâ‘isü’l-i‘lâm Halil Beşe b. Ahmed nâm kimesne mahzarında takrîr-i kelâm edip bâlâda mezkûr duhâncı dükkânı derûnunda mevcûde mu‘teber ve mukayyed gedik âlât-ı lâzıme-i ma‘lûmemi tarafeynden bi’l-îcâb ve’l-kabûl bâtten ve sahîhan otuz guruş semen-i medfû‘ ve makbûza mezbûr Halil Beşe’ye kethudâ ve bi’l-cümle esnâf-ı merkûme ma‘rifetiyle bey‘ ü temlik ve teslîm eylediğimde ol dahi iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl edip mebî‘-i mezkûrun tağrîr ve gabnine müte‘allika da‘vâdan her birimiz âharın zimmetini kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt eyledik ba‘de’l-yevm gedik ta‘bîr olunan âlât-ı lâzıme-i muharrere-i mezkûrede benim aslâ ve kat‘a alâka ve medhalim kalmayıp mezbûr Halil Beşe’nin mülk-i müşterâsı olmuşdur deyü ba‘de’l-ikrâr ve’t-tasdîk müşterî-yi mezbûr Halil Beşe Meclis-i şer‘de takrîr-i kelâm edip gediğini iştirâ eylediğim dükkân-ı mezkûrun mülk sâhibine lüzûmu olmağla gedik-i merkūm âhar dükkâna nakl olunmak şurût-ı mer‘iyeden olmağla iştirâ eylediğim âlât-ı mezkûreyi Edirnekapısı kurbünde Acıçeşme ittisâlinde Hadice Sultan Câmi‘-i şerîfi tahtında vâki‘ işbu hâzır bi’l-meclis Bezzâzistânî Hafız el-Hâc Mehmed Efendi b. Mehmed’in tasarrufunda olup şehriye dörder guruş kirâ ile müşâhereten müsteciri olduğum kimesnenin gediği olmayan bir bâb dükkâna nakl ve ber-vech-i muharrer Ma‘den kalemine kayd olunmak murâdımdır dedikde bu misillü tütüncü dükkânı mülk sâhibine lüzûmu oldukda tütüncü dükkânı gediğinin nakli şurût-ı mer‘iyelerinden olduğunu kethudâ ve yiğitbaşı ve ihtiyârları merkūmûn haber vermeleriyle mârrü’z-zikr Hürrem Çavuş Câmi‘-i şerîfi karşısında olan dükkân ba‘de’l-yevm tütüncü dükkânı olmamak şartıyla gediği zikr olunan Acıçeşme ittisâlinde Hadice Sultan Câmi‘-i şerîfi tahtında kâin hâzır-ı mezbûr Hafız el-Hâc

Mehmed Efendi'nin tasarrufunda olan dükkân-ı mezkûrda mu'teber olmak üzere dükkân-ı evvelin gedik kaydı ilkā ve Arab İbrahim Beşe üzerinden ref' ü terkīn ve mahâll-i sânîde müşteri-yi merkūm Halil Beşe üzerine kayd birle yedine sûret i'tâ olunmak iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 15 Ra sene 1223.

## 282 [38a-1] Arpa ve buğday döğücü esnafından olmayan birisinin esnafa dahil olması için dört-beş sene ustanın yanında çalışması gerektiği

*Kapan-ı dakīkde hınta ve şa'îr döğücü dükkânı gediği*

Ma'rûz

Âsitâne-i aliyye'de Müftü Hamamı kurbünde Kâtib Hüsrev mahallesinde sâkine Emine bt. el-Hâc Mehmed nâm Hatun'un zevci ve tarafından husûs-ı âtîde vekîl olduğu zâtını ârifân Hüseyin Ağa b. Halil ve Mehmed Sadık Ağa b. Abdurrahman nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olan Zihgircibaşı Mehmed Ağa b. Abdullah nâm kimesne meclis-i şer'-i münîrde Âsitâne-i aliyye'de vâki' dökmeci esnâfının kethudâsı Ahmed Usta ve müsinn ü ihtiyârlarından el-Hâc Ahmed usta ve Abdullah Usta ve Mustafa Usta ve sâir bi'l-cümle dökmeci esnâfı muvâcehelerinde İstanbul'da Kapan-ı dakīk hâricinde vâki' ma'lûmü'l-hudûd bir bâb hınta ve şa'îr döğücü dükkânı ittisâlinde kâin bir bâb mahzen zevcem müvekkilem mezbûre Emine Hatun ile li-ümmin karındaşı gāibetü ani'l-meclis Âişe bt. Mustafa nâm hatunun bi'l-münâsafe bâ-temessük-i mütevellî bi'l-icâreteyn taht-ı tasarruflarında ve derûnlarında mevcûd beyne'l-hıref gedik ta'bîr olunan âlât-ı lâzıme-i ma'lûmeleri kezâlik ale'l-iştirâki's-seviyy irsen yedlerinde mülkleri olup lâkin zikr olunan dükkân ve mahzeni sekiz seneden beri gāibe-i mezbûre Âişe Hatun müstakılleten tasarruf etmekle ben şehr-i sâbık Saferi'l-hayrın beşinci günü meclis-i şer'de merkūme Âişe Hatun mahzarında mârrü'l-beyân dükkân ve mahzen muhâyât tarîkiyle zabt olunmasını bi'l-vekâle da'vâ ve şehr-i mezbûrun on üçüncü gününden i'tibâr ile evvelâ bir sene müvekkilem zevcem mezbûre Emine Hatun ve sâniyen bir sene gāibe-i merkūme Âişe Hatun tasarruf etmek üzere kıbel-i şer'den müvekkilem mezbûre yedine bir kıt'a i'lâm-ı şer'î i'tâ olundukdan sonra müvekkilem zevcem mezbûre beni dükkân-ı mezkûrda iskân murâd etmekle esnâf-ı merkūmûn bana destûr verip usta etmek üzere esnâf-ı merkūmûna tenbîh olunmak matlûbumdur [deyü] ba'de'd-da'vâ ve'l-istintâk esnâf-ı merkūmûn dahi cevâblarında işbu yedimizde olup bin yüz seksen dokuz senesi evâil-i şehr-i Rebî'ülâhiri târihiyle müverrah bâlâsı tuğrâ-yı garrâ ile mu'anven bir kıt'a fermân-ı âlî-şân nâtık olduğu üzere biz hınta ve şa'îr döğücü esnâfından olup dükkânlarımız mahâll-i ma'lûmede ma'dûd ve ustalarımız bir birimize kefîl ve cümlemize kethudâlarımız kefîl olmağla ibâdullâha evlâ ve enfa' olmak için beynlerimizde

hâm-dest olup üstâda varıp hizmet edip kethudâlarımız ve ihtiyârlarımız ma'rifeti olmadıkça kimesne başka dükkân ihdâs etmemek ve bu makūle usta dâmâdı ve sâir akrabâsından biri san'at-ı mezkûrede mahâreti olmayıp hâm-dest olarak kendüye irs-i şer'le intikāl eden dükkâna girmek murâd etdikde dört beş sene esnâfımızdan üstâda hizmet edip pîr perver usta olmadıkça dükkânına girmemek dahi şurût-ı nizâm-ı mer'iyemizden olduğuna binâen müvekkile-i mezbûrenin zevci müdde'î-i merkūm Mehmed Ağa'nın san'at-ı mezkûrede mahâreti olmamağla dört beş sene esnâfımızdan üstâda hizmet edip destûr alıp ba'dehû dükkânda sâkin olsun dediklerinde vekîl-i müdde'î-i mezbûr Mehmed Ağa dahi mücâb ve mülzem olup lâkin müdde'î-i merkūm Mehmed Ağa âhar san'at ile melûf olmağla esnâf-ı merkūmûn rızâlarıyla müvekkile-i mezbûre Emine Hatun'a şerîk olmak üzere işbu hâzır bi'l-meclis Hüseyin Beşe b. Ali nâm kimesneyi dükkân-ı mezkûra idhâl etmek üzere râbıta ve tanzîm etdiklerinde onlar dahi ber-vech-i meşrûh şirket-i mezkûreyi kabûl edip bu vechile kat'-ı münâza'a eylediklerinden sonra esnâf-ı merkūmûn san'at ve nizâm-ı mer'iyelerini muhâfaza zımnında bundan böyle bu makūle âhar san'at ile melûf ve hâm-dest kimesneler dört nihâyet beş sene hizmet etmedikçe destûr verin, usta çıkarın deyü rencîde ve nizâ' etmemeleri için yedlerinde olan emr-i âlî-şânın şurûtunu derc ile tecdîden bâlâsı tuğrâ-yı garrâ-yı cihân-dârî ile müveşşah bir kıt'a fermân-ı âlî-şân sudûru niyâzında oldukları İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî selhi S sene 1223

## 283 [38a-2] Seyyid Hacı Mehmed'in Seyyid Halil Ağa aleyhindeki davasının, anlaşmazlığa konu olan eşyayı gasb eden Fatma ve Ayşe'nin bulunduğu mahalde görülmesi

*Mahâllinde rü'yet için fermân istid'âsı*

Ma'rûz

Sâhib-i arzuhâl Âsitâne-i aliyye'de müsâfireten sâkin Kayseriyeli el-Hâc es-Seyyid Mehmed Efendi b. es-Seyyid Ömer meclis-i şer'de Silahşor-ı hazret-i şehriyârî es-Seyyid Halil Ağa b. Osman muvâcehesinde bundan akdem müteveffiye olan zevcesi Şerife Fatıma Hatun bt. el-Hâc Osman'ın usûbet-i nesebiyye cihetinden vârisi olduğumu bi'l-muvâcehe isbât edip müteveffât-ı mezbûrenin terekesine vâzı'ü'l-yed olmağla hisse-i irsiyemi taleb ederim deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-istintâk merkūm es-Seyyid Halil Ağa cevâbında eğerçi müteveffât-ı mezbûrenin tereke-i vâfiyesi olup târih-i i'lâmdan on sene mukaddem ben Âsitâne-i aliyye cânibine râhî olacağım esnâda zevcem müteveffât-ı mezbûre cemm-i gafîr şühûd mahzarında medîne-i mezbûrede sâkin olduğum mülk menzilin orta kapısı dâhili harem tarafında olan bâ-müfredât-ı defter eşyâ ile menzil-i merkūmun ol mahâlli benim

mülküm ve malım olduğunu ve bir aded sepet sandığı derûnunda bâ-müfredât-ı defter memlû eşyâ benim malım olduğunu hayatında ve kemâl-i akl ve sıhhatinde ikrâr ü iʿtirâf edip ve menzil-i merkūmun hâriciyesinde bulunan eşyâ ve sâir emvâli olmağla sülüs malını vücûh-ı birre sarfa beni vasîyy-i muhtâr nasb ü taʿyîn edip musırran alâ-îsâihî fevt olduğu hînde zevi'l-erhâmdan bulunup şerʿan kendülere hisse-i irsiye isâbet eder akrabâsından olmayan Binbaşı Şebtan? Beştan? Ömer zevcesi Şerife Fatıma ile es-Seyyid Koca demekle maʿrûf nâm kimesne zevcesi Âişe, zevcleri mütegallibeden sâbıkā Kayseriye Mütesellimi olan Dırazoğlu el-Hâc İsmail nâm maktûle istinâden merkūmetân müteveffât-ı mezbûrenin bâ-müfredât-ı defter ikrâr ve iʿtirâfıyla sâbit olan emvâl ve eşyâmı ve müteveffât-ı mezbûrenin mârrü'z-zikr terekesini cebren ve kahren yedimden ahz ancak yedimde yetmiş guruş mikdârı tereke kalmağla bu vechile bana gadr-ı küllî olduğuna hâzırûn bi'l-meclis sâbıkā Mekke-i Mükerreme kādısı Hatibzâde es-Seyyid Mehmed Emin Efendi dâʿîleri ve Sakabaşı-yı evvel el-Hâc Osman Ağa b. el-Hâc Mustafa ve Süleyman Efendi b. el-Hâc İbrahim ve Bostânî el-Hâc Mehmed b. el-Hâc Ali ve sâir hüccâc-ı Müslimîn medîne-i mezbûreye mürûrlarında ve hâl minvâl-i meşrûh üzere olduğunu medîne-i mezbûre ahâlisinden Mustafa Ağa b. Ali ve Hüseyin Ağa b. Abdullah ve es-Seyyid Mehmed Efendi ve Abdullah Ağa ve Mustafa Çelebi ve sâir cemâʿat-i kesîre mûmâ-ileyhin huzûrlarında ale'ş-şehâde haber vermeleriyle suâl olunsun dedikde li-ecli'l-istikşâf istifsâr olundukda vech-i meşrûh üzere şehâdetlerini baʿde'l-ihbâr müddeʿî ve müddeʿâ-aleyhin mütenâziʿun-fîh olan tereke ve sâir emvâlin gāsıbeleri merkūmetân Şerife Fatıma ve Âişe medîne-i merkūme sâkinelerinden olmak hasebiyle katʿ-ı nizâʿ mümkün olmayıp mahâllinde şerʿle rü'yet olunur mevâddan olduğunu kendülere tefhîm olunmağla bi't-terâzî mahâllinde rü'yet ve ihkāk-ı hak buyurulmak bâbında emr-i âlîleri sudûrunu istirhâm eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine iʿlâm olundu.]

Fî 15 Ra sene 1223.

## 284 [38a-3] Katerina bt. Sava'nın İsmail Ağa'dan almış olduğu borcunu ödeyerek bey' bi'l-vefâ suretiyle sattığı evini geri alması

*Menzil mâddesi mazbatadan ihrâç,*

Maʿrûz

Sâhibe-i arzuhâl şahsı muʿarrefe Katerina bt. Sava nâm Nasrâniye meclis-i şerʿ-i hatîrde derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism İsmail Ağa b. Hüseyin nâm kimesne muvâcehesinde nezâret-i dâʿîlerinde âsûde evkāfdan Hacce Mihrişah Hatun Vakfı mütevelliyesi zâtı muʿarrefe Şerife Fatıma Hanım hâzıra olduğu hâlde vakf-ı mezbûr musakkafâtından Mihrişah Hatun mahallesinde vâkiʿ beher şehr otuz akçe icâre-i müecceleli maʿlûmü'l-hudûd bir bâb menzil benim bi'l-icâreteyn taht-ı

tasarrufumda iken ben menzil-i mezkûru mezbûr **[38b]** İsmail Ağa'dan iktirâz ve kabz eylediğim beş yüz elli guruş zimmetimde deynim mukābelesinde her ne zaman edâ-yı deyn eder isem redd-i ferâğ etmek şartıyla bâ-re'y-i mütevellî bin iki yüz yedi senesi Zilhiccesi gurresinde mezbûr İsmail Ağa'ya vefâen fâriğa olduğumdan sonra işbu târihe gelince meblağ-ı merkūm için on beş sene müddetde bilâ-devr murâbaha nâmıyla malımdan cem'an bin beş yüz guruşumu mezbûr İsmail Ağa ahz ü kabz etmekle makbûzu olan meblağ-ı merkūmun beş yüz elli guruş deyn-i mezkûruma takasan fürû-nihâde ve tenzîl olunup bâkīsi olan dokuz yüz elli guruşu bana edâya ve menzil-i mezkûru bâ-re'y-i mütevellî red ve ferâğa mezbûr İsmail Ağa'ya tenbîh olunmak murâdımdır deyü da'vâ etdikde ol dahi cevâbında menzil-i mezkûru müdde'iye-i mersûme Katerina Nasrâniye târih-i mezbûrda bâ-re'y-i mütevellî ferâğ-ı kat'î-i mu'teber ile fâriğa olup ben dahi menzil-i mezkûru ba'de't-tahliye beher şehr yedişer guruş otuzar para icâre tesmiyesiyle mersûme Katerina Nasrâniyeye îcâr ve teslîm ol dahi istîcâr ve kabûl ve icâre-i mezkûreden şehr-i sâbık Saferi'l-hayrı gāyetine gelince yüz seksen üç ayda mersûmenin zimmetinde müctemi' bin dört yüz otuz sekiz guruş on para alacak hakkım olmağla meblağ-ı merkūmu Nasrâniye-i mersûmeden taleb ederim deyüp ber-vech-i muharrer müdde'iye-i mersûmenin vefâ müdde'âsını ve olmikdâr guruş bilâ-devr murâbaha ahzını inkâr etmekle müdde'iye-i mersûme ber-minvâl-i muharrer menzil-i mezkûru mezbûr İsmail Ağa'ya şart-ı müfsid ile fâriğa olduğunu makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbâr olunan es-Seyyid Mehmed Efendi b. Feyzullah ve es-Seyyid Abdullah b. Derviş Ahmed şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î isbât etmeğin mûcebince menzil-i mezkûr şart-ı müfsid ile olduğuna binâen meblağ-ı merkūm beş yüz elli guruşu mezbûr İsmail Ağa'ya edâ birle menzil-i mezkûru bâ-re'y-i mütevellî Nasrâniye-i mersûmeye red ve ferâğ olunmak iktizâ edip lâkin tarafeyn iddi'â eyledikleri mebâliğ-i mezkûreyi şâhide havâle olunup bir dahi meclis-i şer'a gelmemeleriyle henüz da'vâlarına faysal verilmediği vekāyi' kâtibimiz cerîdesinde mazbût olmağın imtisâlen li'l-emri'l-âlî sûret-i zabtı ihrâc ve İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 15 Ra sene 1223.

## 285 [38b-1] Tuzcuzade Seyyid Mehmed Ağa'nın vefat eden Ahmed Ağa'da olan alacağının terekesinden tahsil ve yağcı mahzeni gediği rehinin kaldırılması

*Galata'da yağcı mahzeni gediği fekki*

Ma'rûz

Mahrûse-i Galata Yağkapanı tüccârından Tuzcuzâde es-Seyyid Mehmed Ağa b. Ahmed nâm kimesne meclis-i şer'-i münîrde yine kapan-ı mezbûr tüccârından

olup bundan akdem vefât eden Ahmed Ağa b. el-hâc Osman'ın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Hadice bt. Mehmed nâm hatun ile vâlidesi Âişe Hatun bt. Osman'a ve sulbî sagīr oğulları Osman ve Ömer'e inhisârı tahakkukundan sonra zâtı mu'arrefe mezbûre Âişe Hatun asâleten ve sagīr-i mezbûrânın min-kıbeli'l-üm ceddeleri ve tesviye-i umûrlarına vasîyy-i mansûbeleri kezâlik zâtı mu'arrefe Âkıle bt. Hüseyin nâm Hatun vesâyeten muvâcehelerinde mahrûse-i Galata Yağkapanı'nda kâin bir bâb yağcı mahzeni derûnunda mevcûde beyne'l-hıref gedik ta'bîr olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûmenin mecmû'u müteveffâ-yı mezbûr Ahmed Ağa'nın yedinde mülkü iken sene-i sâbıkā Zilhiccesi gurresinde hayatında gedik-i mezkûrun nısf-ı şâyi'ini yedinde ibkā ve nısf-ı şâyi'-i âharını zikri âtî idâne edeceğim meblağ mukābelesinde yedimde irhân ve vech-i lâyıkı üzere teslîm eylediğinde ben dahi irtihân ve tesellüm ve kabûl edip mâlımdan beş yüz otuz beş guruş ikrâz ve teslîm, ol dahi iktirâz ve kabz edip kable'l-edâ ve'l-îfâ mezbûr Ahmed Ağa fevt ve terekesi veresesi mezbûretân Âişe ve Hadice hatunlar ile vasîyy-i mezbûre Âkıle Hatun ahz ü kabz ve vaz'-ı yed etmeleriyle meblağ-ı merkūmu tereke-i müteveffâ-yı mezbûrdan edâ birle rihân-ı mezkûreyi rehniyetden fek ve tahlîse mezbûretân Âişe ve Âkıle hatunlara tenbîh olunmak matlûbumdur deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-inkâr müdde'î-i mezbûr es-Seyyid Mehmed Ağa ber-vech-i muharrer müdde'âsını lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbâr olunan kapan-ı mezbûr nâzırı el-Hâc Ali Ağa b. Hüseyin ve Mehmed Ağa b. İsmail nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î ba'de'l-isbât ve'l-half mûcebince meblağ-ı merkūm beş yüz otuz beş guruş tereke-i müteveffâ-yı mezbûrdan müdde'î-i merkūm es-Seyyid Mehmed Ağa'ya edâ ve teslîm ve rihân-ı mezkûreyi rehniyetden fek ve tahlîs olunmak iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 25 S sene 1223

## 286 [38b-2] Anbardan verilen buğdayın cins ve fiyatının belirlenmesi

*Fiyât*

Ma'rûz

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu telhîs mûcebince mîrî Anbar-ı âmirelerden habbâzân esnâfı mezbûrûna i'tâ olunan yirmi bin keyl zehâirin beş bin keyli Tekfurdağı hıntası ve beş bin keyli Bandırma hıntası ve yedi bin beşyüz keyli Burgos hıntası ve iki bin beş yüz keyli Kütahya ve İznikmid hıntası olup cümlesinin beher keylleri yüz onar paraya râyic olmağla zehâir-i mezkûrenin ecnâs ve fiyâtı minvâl-i muharrer üzere olduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 23 min-Rebî'ülevvel sene 1223.

## 287 [38b-3] Hafız Mehmed Ağa'nın kasap dükkânı gediği hissesini Kasap Kosta'ya satması

*Kādı karyesinde kasab*

Ma'rûz

Hudâvendigâr-ı esbak cennet-mekân firdevs-âşiyân merhûm Sultan Abdülhamid Han –aleyhi'r-rahmetü ve'l-gufrân- hazretlerinin evkāf-ı şerîfelerinden Yedikule hâricinde vâki' ganem salhânelerinden altıncı salhâneye merbût medîne-i Üsküdar'a muzâfe Kādı karyesinde vâki' Çörekçi fırını karşısında ekmekçi ve bakkāl dükkânları beynlerinde kâin bir bâb kasab dükkânı gediğinin rub' hisse-i şâyi'asına bâ-temessük-i mütevellî mutasarrıf olan Hafız Mehmed Ağa b. Mustafa meclis-i şer'-i enverde Hâssa Kasabbaşısı Mustafa Ağa tarafından mürsel kasablar kethudâsı Süleyman Ağa ve sâir kasab ustaları hâzır oldukları hâlde gedik-i mezkûrun üç rub' hisse-i şâyi'asına bâ-temessük-i mütevellî mutasarrıf olan bâ'isü'l-i'lâm Kasab Kosta v. Hıristo zimmî muvâcehesinde takrîr-i kelâm edip ben bâlâda mezkûr bâ-temessük-i mütevellî taht-ı tasarrufumda olan rub' hisse-i mezkûremi kendi hüsn-i rızâ ve tayyib-i hâtırım ve ferâğ-ı mu'teber-i kat'î ile mersûm Kosta zimmîye bedel-i ma'lûm ve makbûz mukābelesinde bâ-re'y-i mütevellî ferâğ ve tefvîz eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer tefevvüz ve kabûl edip fîmâ-ba'd sâlifü'z-zikr rub' gedik-i mezkûrda benim aslâ ve kat'a alâka ve medhalim kalmayıp mecmû'u gedik-i mezkûr mersûm Kosta zimmînin dâhil-i havza-i tasarrufu olmuşdur [**39a**] dediğini zimmî-yi mersûm ba'de't-tasdîk rub' gedik-i mezkûr fâriğ-i mezbûr Hafız Mehmed Ağa ferâğından mersûm Kosta zimmî üzerine tahrîr ve temhîr ve defter-i vakf-ı şerîfe kayd olunmak iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 15 Rebî'ülevvel sene 1223.

## 288 [39a-1] Firar eden Eğinli Kasap Seyyid İsmail Ağa'nın Etmeydanlıoğlu Mehmed Ağa'ya olan borcundan dolayı kasap dükkânı gediğinin Hafız Mehmed'e satılarak borcunun ödenmesi

*Kasab gediklerine dâir*

Ma'rûz

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen Hâssa Kasabbaşısı izzetlü Osman Ağa tarafından mürsel vekîli kasablar kethudâsı Süleyman Ağa b. el-Hâc Ömer ile Kasab ustalarından Hafız el-Hâc Mehmed Emin ve el-Hâc Osman ve es-Seyyid Ahmed ve el-Hâc Mehmed ve es-Seyyid İbrahim ve Mustafa Alemdar ve Molla Mehmed ve bi'l-cümle Kasab ustaları meclis-i şer'-i münîrde her biri takrîr-i kelâm

edip Âsitâne-i aliyye ve tevâbi‘inde kâin kasab dükkânlarında olan kasab âlâtı gedik i‘tibâr olunup Âsitâne-i aliyyeye ganem getüren celeb tâifesinin mâllarını salhânelerde zebh ve kasab dükkânlarının merbût olduğu salhâneden kasablara lahm-ı ganem verilip gedik mutasarrıflarından biri müflisen firâr veyâhûd bilâ-veled-i zükûr fevt oldukda celeb tâifesine deyni zuhûr eder ise mutasarrıf olduğu gedikleri mâl-ı celebe bedel olup yeniçeri ağası ve sekbânbaşı ve kasabbaşı ve cümle kasab ustaları ma‘rifetiyle ve ma‘rifet-i şer‘le âhara tefvîz ve kasab dükkânları merbût olduğu salhâne vakfının mütevellîsi tarafından ancak gedik için birer temessük alına gelip ve bedel nâmıyla ahz olunan meblağdan celeb tâifesine deyni edâ olunmak üzere celeb tâifesinin mâlları zâyi‘ olmamak için işbu hâmiş-i arzuhâlde mastûr derkenâr olunan emr-i âlî mantûkunca şurût-ı nizâm-ı mer‘iyemizden olduğuna binâen Hudâvendigâr-ı esbak cennet-mekân firdevs-âşiyân Gāzi Sultan Abdülhamid Han -aleyhi’r-rahmetü ve’l-gufrân- hazretlerinin evkāf-ı şerîfelerinden Yedikule hâricinde kâin ganem salhânelerinden altıncı salhâneye merbût medîne-i Üsküdar’a muzâfe Kadı karyesinde vâki‘ Çörekçi fırını karşısında etmekçi ve bakkāl dükkânları beynlerinde kâin bir bâb kasab dükkânı derûnunda mevcûde beyne’l-hıref gedik ta‘bîr olunur âlât-ı lâzıme-i ma‘lûmenin dört sehm i‘tibârıyla bir sehm hisse-i şâyi‘asına bâ-temessük-i mütevellî mutasarrıf olan Eğinli es-Seyyid İsmail Ağa b. es-Seyyid Ahmed nâm kimesnenin işbu hâzır bi’l-meclis kasab ustalarından sâhib-i arzuhâl Etmeydanlıoğlu Mehmed Ağa b. İsmail nâm kimesneye lahm-ı ganem semeninden bin guruş deyni olduğu hâlde işbu târihden sekiz sene mukaddem mezbûr es-Seyyid İsmail firâr ve gaybet ile mefkūd ve mezbûr Mehmed Ağa’nın dahi celeb tâifesine külliyetli deyni olmağla bâlâda mezkûr mutasarrıf olduğu rub‘ gediği ber-mûceb-i şurût-ı nizâm mezbûr Mehmed Ağa’ya olan deynine mukābele olduğu emr-i âlî-şân-ı mezkûrdan müstefâd olup ol-vechile firârî-i mezbûrun gedik-i mezkûrda olan rub‘ hisse-i şâyi‘asının bey‘i muktezî olduğuna binâen ber-vech-i meşrûh bey‘e kıbel-i şer‘den vasî ve kayyım nasb olunan kethudâ-yı mezbûr Süleyman Ağa meclis-i şer‘-i münîrde kasab ustalığını idâreye kādir idüğü ihbâr olunan işbu bâ‘isü’l-i‘lâm Hafız Mehmed Ağa b. Mustafa mahzarında bi’l-vesâye takrîr-i kelâm edip gāib-i mezbûrun ber-vech-i muharrer mutasarrıf olduğu sâlifü’z-zikr kasab dükkânı derûnunda mevcûde gedik âlât-ı lâzıme-i ma‘lûmeden rub‘ hisse-i şâyi‘asını ber-mûceb-i şurût-ı nizâm merkūm Mehmed Ağa’ya deyni olan meblağ-ı merkūm bin guruş edâ olunmak için el-yevm bedel-i mislinden ezyed ve evfer olduğu ihbâr olunan bin guruş bedel-i medfû‘ ve makbûza mezbûr Hafız Mehmed Ağa’ya bâ-ma‘rifet-i mütevellî bi’l-vesâye ferâğ ve tefvîz, ol dahi tefevvüz ve kabûl ve bedel-i mezkûr bin guruşu gāib-i mezbûrun dâyini hâzır-ı merkūm Mehmed Ağa’ya tamamen edâ ve teslîm, ol dahi ahz ü kabz edip fîmâ-ba‘d sâlifü’l-beyân gedik ta‘bîr olunan âlât-ı lâzıme-i muharrere-i mezkûrenin rub‘-ı şâyi‘inde gāib-i mezbûr es-Seyyid İsmail’in aslâ ve

kat‘a alâka ve medhali kalmayıp merkūm Hafız Mehmed Ağa’nın dâhil-i havza-i tasarrufu olmuşdur deyü ba‘de’l-ikrâr ve’t-tasdîk rub‘ gedik-i mezkûr gāib-i mezbûr üzerinden merkūm Hafız Mehmed Ağa üzerine tahrîr ve temhîr ve defter-i vakf-ı şerîfe ba‘de’l-kayd zabt ve tasarrufu için müceddeden yedine temessük i‘tâsı iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi’nden huzûr-ı [âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 11 S sene 1223.

## 289 [39a-2] Şerife Arife ve damadı Halil Beşe’nin inşa edecekleri evin Aşçı Abdullah Beşe’nin evinine zararı dokunmaması

*Menzil keşfi,*

Ma‘rûz

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen kıbel-i şer‘den mürsel keşif nâibimiz Merhabâzâde Mahmud Efendi Hâssa mi‘mârlarından es-Seyyid Mustafa ve Mehmed Halîfeler ile İstanbul’da Dülbendçi Hüsameddin mahallesinde vâki‘ nezâret-i dâ‘îlerinde âsûde evkāfdan zikr olunan Dülbendçi Hüsameddin câmi‘-i şerîfinde imâm ve müezzin olanlara galle ve tevliyeti meşrûta Kamer Hatun Vakfı’ndan bir bâb menzile varıp cerîdede mazbûtü’l-esâmî Müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şer‘-i kavîm eyledikde derûn-ı arzuhâlde mezkûrü’l-ism Aşçı Abdullah Beşe b. Hüseyin meclis-i ma‘kūd-ı mezkûrda sâhibetey-i arzuhâl zâtı mu‘arrefe Şerife Ârife bt. el-Hâc İbrahim asâleten ve dâmâdı Halil beşe b. Mustafa’nın zevcesi ve tarafından husûs-ı âtîde vekîl-i sâbitü’l-vekâlesi kezâlik zâtı mu‘arrefe Şerife Âdile bt. Süleyman nâm hatun vekâleten mahzarlarında mezbûrân bu esnâda menzilimin ittisâlinde vâki‘ tasarruflarında olan iki bâb menzile mahsûs olan tûlen dokuz buçuk zirâ‘ ve arzan bir zirâ‘ iki parmak tarîk-i hâssı menzillerine idhâl ve üzerine binâya şürû‘ edip lâkin tarîk-i mezkûr üzerine binâ olunduğu takdîrce benim menzilimin vüstâsında vâki‘ oda derûnunda bir aded pencere ve sofasında açıklık mahâllinin direk arası ve kenîfde mevcûd sagīr penceresi ve fevkānî kezâlik oda derûnunda bir pencere ve kezâlik sofasında açıklık mahâllinde direk arası sed olunacağı zâhir olmağla men‘ ü def‘ olunmak matlûbumdur deyü da‘vâya tasaddî etdikde mezbûrân Halil ve Şerife Ârife dahi arsa ve tarîk-i hâs üzerine ancak binâsının vasatına kadar binâ edip müdde‘î-i merkūmun menzili vasatında vâki‘ oda derûnunda bir aded penceresi ve açıklık mahâllinin direk arası sed ve kenîfde mevcûd sagīr pencere tabana muttasıl olarak kadden dört zirâ‘ tûlen ve arzan tesâvî ve fevkānî oda derûnunda mevcûde penceresi dahi sed ve açıklık mahâllinin direk arası ebnâ olunmak üzere binâya mezbûrân ta‘ahhüd eylediklerini mevlana-yı mezbûr mahâllinde ketb ü tahrîr ve ma‘an ümenâ-i şer‘le meclis-i şer‘a gelip alâ vukū‘ihî inhâ ve takrîr eylediği İstanbul Mahkemesi’nden huzûr-ı [âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 19 Ra sene 1223.

## 290 [39a-3] Galata'da Sandıkçılar başındaki Yeni Yağhane'de esnafça orta malı olarak bilinen Çifte Yağhane Gediği'nin Beykoz'a nakledilmesi

*Galata'da Yağhâne*

Ma'rûz

Âsitâne-i aliyye ve Bilâd-ı selâse tevâbi'inde kâin bi'l-cümle şîrugan ve beziryağcı esnâfının kethudâsı es-Seyyid Ali Ağa ve esnâfından es-Seyyid İsmail ve Yusuf ve Mustafa ve Süleyman nâm kimesneler ile re'âyâdan Lefter ve Nikola ve Kostandi ve diğer Kostandi ve Misayel ve Agoşti ve Praşkova ve Vasil ve sâirleri meclis-i şer'-i münîrde her biri takrîr-i kelâm edip mahrûse-i Galata'da Sandıkçılarbaşı nâm mahâlde kâin Yeni Yağhâne demekle arîf bir bâb Yağhâne derûnunda mevcûde orta malı olarak beyne'l-hıref Çifte Yağhâne Gediği ta'bîr olunur Başmuhâsebe'de mukayyed şurût-ı nizâmımızda dâhil âlât-ı lâzıme-i ma'lûme yedimizde iken yağhâne-i mezkûre bundan bi-kazâillâhi te'âlâ vukū' bulan harîkde muhterik **[39b]** ve gedik-i mezkûrun mahâll-i âhara nakl olunması şurût-ı nizâm-ı mer'iyemizden olup ve medîne-i Üsküdar'a muzâfe Yoros nâhiyesine tâbi' Beykoz karyesine yağhânenin lüzûmu olduğunu ahâli-i karyenin inhâ ve ihbârlarına mebnî mârrü'z-zikr sandıkçılarbaşı nâm mahâlde olan muhterik yağhâne ba'de'l-yevm yağhâne olmayıp âhar akāra tebdîl şartıyla gediği karye-i mezbûrede bir münâsib mahalle vaz' olunmak üzere yağhâne-i evvelin gedik kaydı mahâllinden ref' ve terkīn ve karye-i mezbûreye nakl olunmak için sûret i'tâ olunmasını istid'â ve istirhâm eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 21 Ra sene 1223.

## 291 [39b-1] Nikoli ve Yorgi'nin Dimitri v. Tohari aleyhindeki baratacı dükkânı gediği satışı davasının neticelendirilmediği

*Beratacı gediği mazbatadan ihrâç*

Ma'rûz

Arzuhâl eden Nikoli v. Yorgi zimmî meclis-i şer'-i münîrde derûn-ı arzuhâlde mersûmü'l-ism Dimitri v. Tohari nâm zimmî muvâcehesinde İstanbul'da Kalpakçılar sûkunda vâki' bir bâb baratacı dükkânı derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf gedik ta'bîr olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûme gāib ani'l-meclis Foti nâm zimmînin yedinde müstakıllen mülkü iken mersûm Dimitri zimmî gedik âlât-ı lâzıme-i mezkûreyi gāib-i mesfûr Foti zimmîden bundan akdemce iki bin üç yüz elli guruş semen-i medfû' ve makbûza iştirâ ve kabz etdikden sonra ben gedik-i mezkûru mersûm Dimitri zimmîden şirâya tâlib olduğumda zimmî-yi mersûm dahi semen olmak üzere medfû'um olan meblağ-ı merkūm iki bin üç yüz elli guruşu getir bana ver,

ben dahi gedik-i mezkûru sana bey‘ ve teslîm edeyim deyüp ba‘dehû ben mâlımdan iki bin üç yüz elli guruş mersûm Dimitri zimmîye bundan akdem def‘ ü teslîm, ol dahi ahz ü kabz edip lâkin gedik-i mezkûru bey‘den ibâ vü imtinâ‘ etmekle medfû‘um olan meblağ-ı merkūm iki bin üç yüz elli guruşunu bana redd ü teslîme mersûm Dimitri zimmîye tenbîh olunmak matlûbumdur deyü ba‘de’d-da‘vâ ve’l-inkâr müdde‘î-i mersûm Nikoli zimmî ber-vech-i muharrer müdde‘âsını isbât için şâhide havâle olunup tarafeyn bir dahi meclis-i şer‘a gelmemeleriyle henüz da‘vâlarına faysal verilmediği vekāyi‘ kâtibimiz cerîdesinde mazbût olmağın imtisâlen li’l-emri’l-âlî sûret-i zabtı İstanbul Mahkemesi’nden huzûr-ı [âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 25 Ra sene 1223.

## 292 [39b-2] Çeşme’de İbrahim Ağa Camii ve Mustafa ve Memiş Ağa Camii vakıflarına ait çarşıdaki kasap dükkânlarının deniz kenarında inşa edilen dükkânlarla istibdâli ve Selamoğlu Ahmed’in kasap tayini

*Çeşme kasabasında dükkân mâddesi*

Ma‘rûz

“Nizâmlarına dâir verilen fermân-ı âlî ve muktezâsı derkenârına nazar-birle iktizâsını i‘lâm eyleyesiz” deyü bu dâ‘îlerine hitâben sâdır olan emr-i âlîlerine imtisâlen nazar olundukda Cezâyir-i bahr-i sefîd’den Sakız cezîresine muzâfe Çeşme kasabasında vâki‘ bundan akdem ashâb-ı hayrâtdan İbrahim Ağa nâm kimesnenin binâ eylediği Câmi‘-i şerîf ve mukaddemce Mustafa ve Memiş nâm kimesnelerin binâ eyledikleri câmi‘-i şerîf ve câmi‘ayn-i mezkûreynin musakkafâtından dört bâb dükkânları kasaba-i mezbûre çarşısı derûnunda olmağla zebh olunan hayvanâtın ta‘affünü sebebiyle râyıha-i kerîhesinden ahâli-i kasaba müte’ezzî olduklarından mâ‘adâ nisvân tâifesi lahm iştirâsından usret üzere olduklarından gayrı dekâkin-i merkūme müşrif-i harâb ve mâil-i türâb olup merkūm İbrahim Ağa vakfından ta‘mîr ve termîme vâfî galle-i vakıf olmadığına binâen mezbûrân Mustafa ve Memiş kendi mallarından bir kimesnenin mülkü olmayan mahâlde leb-i deryâda müceddeden dört bâb kasab dükkânları inşâ ve kasaba-i mezbûrede çarşı derûnunda harâb dükkân-ı merkūmları müceddeden binâ eyledikleri dört bâb dükkânları bi-tarîki’l-istibdâl tebdîl ve nakl ve dekâkin-i mezbûrenin iki bâbını merkūm İbrahim Ağa câmi‘ine ve iki bâbını kendileri ihyâ eyledikleri câmi‘-i şerîfe îrâd-ı vakıf kayd ve ta‘yîn eylediklerinde husûs-ı merkūmeye ba‘zı kesân müdâhale etmek iktizâ etmez iken âhardan ba‘zı kimesne a‘zâr-ı vâhiye îrâd ile hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugāyir-i emr-i münîf müdâhale ve vakfeyn-i şerîfeynin îrâdına kesr ve noksân terettüb etmekle te‘addî ve rencîdeleri men‘ olunmak bâbında emr-i âlî-şân i‘tâ olunan dört aded dekâkini mezbûrede kasaba-i mezbûre ahâlilerinin

iltimâs ve ittifâklarıyla sene-i sâbıkā Rûz-ı Kasımı'ndan işbu târih-i i'lâm senesi Rûz-ı Kasımı'na gelince bâ-hüccet-i şer'iye ancak bir sene tamamına değin kasab ta'yîn ve vaz' eyledikleri Selamoğlu Ahmed nâm kimesne bundan böyle dekâkin-i mezkûrede kasablık kendüde ibkā ve tahsîs zımnında tuğrâ-yı garrâ-yı cihân-dârî ile yedine bir kıt'a emr-i âlî ısdârını istid'â etmiş olup lâkin merkūmu dekâkin-i merkūmeye ahâli vaz' etmiş olmağla ahâli-i kasabanın lahm husûsunda muzâyaka çekmemeleri için merkūmun yedine emr-i şerîf ısdârında bir gûne mahzûr var mıdır deyü mahâllinden bi'l-cümle ahâli ihbârlarıyla isti'lâma muhtâc olduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 24 Ra sene 1223.

## 293 [39b-3] Müslüman olan Zeliha'nın kendisi gibi ihtida eden ilk eşiyle evli olduklarının tesbiti

*Hatun nefsini zevc-i evvele teslîmi*

Ma'rûz

Sâhib-i arzuhâl mühtedî Osman b. Abdullah meclis-i şer'-i münîrde zevcesi olup derûn-ı arzuhâlde mezkûretü'l-ism mu'arrefetü'z-zât mühtediye Zeliha bt. Abdullah nâm hatun muvâcehesinde mühtedî Mehmed Ali Beşe b. Abdullah hâzır olduğu hâlde ben ve mezbûre Zeliha hatun şeref-i İslâmla müşerref olmazdan mukaddem sene-i sâbıkā Ramazani'l-mübârekinin on beşinci günü mezbûre Zeliha Hatun kasaba-i Kasımpaşa Mahkemesi'nde huzûr-ı hâkimü'ş-şer'de yüz yirmi guruş mehr-i müeccel tesmiyesiyle nefsini bana tezvîc ve tenkîh, ben dahi tezevvüc ve duhûl edip ol-vechile mezbûre Zeliha Hatun benim zevce-i medhûlün-bihâm iken mezbûre Zeliha Hatun bu esnâda şeref-i İslâm ile müşerrefe ve ba'dehû beynimiz tefrîk olunmaksızın ben dahi şeref-i İslâm ile müşerref olup ben tecdîd-i nikâh etmedin mezbûre Zeliha Hatun ile ezvâc mu'âmelesinde şer'an kādir olup lâkin mezbûre Zeliha Hatun nefsini çend rûz mukaddem hâzır-ı merkūm Mehmed Ali Beşe'ye tezvîc edip hâzır-ı merkūm dahi mezbûreye zevciyet mu'âmelesi murâd etmekle men' olunmak matlûbumdur deyü da'vâ ve merkūme Zeliha Hatun husûs-ı mezkûru ber-vech-i muharrer ikrâr ü i'tirâf ve hâzır-ı merkūm Mehmed Ali Beşe dahi bi-tamamihi tasdîk etmeğin mûcebince hâzır-ı merkūm mezbûre Zeliha Hatun'a zevciyet mu'âmelesinden ba'de'l-men' nefsini zevc-i evvel müdde'î-i merkūm Osman'a teslîme tenbîh olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 23 Ra sene 1223.

## 294 [39b-4] Vefat eden Aci Nikola'nın vârisleri Yanaki ve kardeşleri Agoriçe, Katerina, Kostantine ile diğer kardeşleri Kostandi, Yorgi, Tanaş, Astori ve Saltana'nın Hünkâr ve Mütevelli dükkânlarını nöbetleşe kullanmaları

*Langa'da bakkāl gediği*

Ma'rûz

Bakkāl tâifesinden olup işbu târihden on sene mukaddem hâlik olan Aci Nikola zimmînin evlâd-ı kibârı derûn-ı arzuhâlde mersûmü'l-ism Yanaki zimmî asâleten ve kız karındaşı Agoriçe Nasrâniyenin zevci ve tarafından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl olduğu şahsını ârifân Ligori v. Yorgi ve Yani v. Kostantin nâm zimmîler şehâdetleriyle sâbit olan sâhib-i arzuhâl Nikola v. Yorgi ve diğer karındaşları Katerina ve Kostantine Nasrâniyeler taraflarından kezâlik husûs-ı âtîde vekîl olduğu şahıslarını ârifân şâhidân-ı mersûmân şehâdetleriyle sâbit olan mersûme Katerina Nasrâniyenin zevci Anton v. Polimi zimmîler vekâleten her biri meclis-i şer'-i hatîrde mersûmûnun âhar karındaşları Kostandi ve Yorgi zimmîler asâleten ve kezâlik derûn-ı arzuhâlde mersûmü'l-ism Tanaş zimmî kendi nefsinden asâleten ve karındaşları Astori zimmî ve Saltana Nasrâniye taraflarından husûs-ı âtîde vekîl olduğu mersûmenin şahsını ârifân Kostanti ve Yorgi zimmîler şehâdetleriyle sâbit olmağla vekâleten muvâcehelerinde Hudâvendigâr-ı esbak cennet-mekân firdevs-âşiyân merhûm Sultan Mustafa Han -tâbe serâhû- Hazretleri Evkāf-ı şerîfelerinden olup İstanbul hısnı ebvâbından **[40a]** Langa Yenikapısı hâricinde Yeni mahallede kāni' Hünkâr Dükkânı demekle ma'rûf bir bâb ve yine hısn-ı merkūm hâricinde İskelebaşı nâm mahâlde vâki' Mütevellî Dükkânı demekle arîf bir bâb ki cem'an iki bâb bakkāl dükkânları derûnlarında mevcûde beyne'l-hıref gedik ta'bîr olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûmelerin her biri yüz yirmişer sehmden iki yüz kırk sehm i'tibârıyla yirmi dörder sehmden kırk sekiz sehmi benim ve on ikişer sehmden yirmi dörder sehmi karındaşlarım mersûmûn Kostandi ve Yorgi ve Tanaş ve Astori zimmîler ile Agoriçe ve Katerina ve Kostantine ve Saltana Nasrâniyelerin bâ-temessük-i mütevellî taht-ı tasarrufumuzda olup lâkin işbu târihe gelince on seneden beri mersûmûn Kostandi ve Yorgi ve Tanaş ve Astori zimmîler ile Saltana Nasrâniye mârrü'z-zikr Hünkâr Dükkânı'nı zabt ve âlât-ı lâzıme-i merkūmeyi her biri müstakıllen tasarruf etmeleriyle zikr olunan iki bâb dükkân derûnlarında mevcûde gedik âlât-ı lâzımeleri beynimizde muhâyât tarîkiyle evvelen mârrü'l-beyân Hünkâr Dükkânı'nda olan âlât-ı lâzımeyi ben ve kız karındaşlarım müvekkilât-ı mersûmât Agoriçe ve Katerina ve Kostantine Nasrâniyeler ve zikr olunan Mütevellî dükkânında olan âlât-ı lâzımeyi mesfûrûn Kostandi ve Yorgi ve Tanaş ve Astori zimmîler ile Saltana Nasrâniye ve sâniyen biz zikri mürûr eden Mütevellî Dükkânı'nda mesfûrûn Hünkâr Dükkânı'nda tasarruf etmek üzere tenbîh

olunmak matlûbumuzdur deyü Pazarbaşı Süleyman Ağa ve Bölükbaşı es-Seyyid Ahmed ile bi'l-cümle nizâm ustaları hâzır oldukları hâlde bi'l-asâle ve bi'l-vekâle da'vâ etdiklerinde onlar dahi cevâblarında husûs-ı mezkûru asâleten ve vekâleten her biri bi-tamamihi ikrâr ü i'tirâf ve şehr-i âtî Rebî'ülâhir gurresinden i'tibâr ile sâlifü'z-zikr Hünkâr dükkânında olan âlât-ı lâzımeyi müdde'ûn-ı mersûmûn ve zikr olunan mütevellî dükkânında olan âlât-ı lâzımeyi müdde'â-aleyh-i mersûmûn evvelen birer sene ve sâniyen tarafeyn âharın dükkânına girip tasarruf edip ahadühümâ âharın zamanına ta'arruz etmemek üzere müte'ahhid olup bu vechile kat'-ı nizâ' eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 25 Ra sene 1223.

## 295 [40a-1] Hacı Mustafa Allâme Efendi ile kardeşleri Ayşe ve Fatıma hanımların kiracıları Davit ve Aron aleyhindeki alacak iddialarında anlaşma sağlanması

*Ortaköy'de bakar salhânesi*

Ma'rûz

Ashâb-ı arzuhâl hâcegân-ı Dîvân-ı hümâyûndan ve Mektûbî-i Sadr-ı âlî hulefâsından el-Hâc Mustafa Allâme Efendi b. el-merhûm Telhîsî Mehmed Ağa kendi nefsinden asâleten ve hemşîreleri Âişe Hanım ve Fatıma Hanım taraflarından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl olduğu zatlarını ârifân el-Hâc İsmail Ağa b. Halil ve Mustafa Ağa b. Osman nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olmağla vekâleten meclis-i şer'-i münîrde Haremeyn-i şerîfeyn Müfettişi müderrisîn-i kirâm-ı zevi'l-ihtirâmdan fazîletlü Mehmed Fikri Efendi tarafından mürsel Kâtib es-Seyyid Hüseyin Efendi hâzır olduğu hâlde derûn-ı arzuhâlde mersûmü'l-ism sığır kasabı Davit ve şerîki karındaşı Aron veledey Mosi nâm Yahûdîler muvâcehelerinde Dârü's-sa'âdeti'ş-şerîfe Ağası nezâretlerinde âsûde evkāfdan mahrûse-i Galata'ya muzâfe Kasaba-i Beşiktaş'a tâbi' Ortaköy'de vâki' merhûm Mehmed Kethudâ nâm sâhibü'l-hayrın binâ ve ihyâ eylediği câmi'-i şerîfi musakkafâtından karye-i merkūmede kâin ma'lûmü'l-hudûd bir bâb Yahûd tâifesine mahsûs bakar salhânesinin nısf-ı şâyi'i benimle müvekkillerim kız karındaşlarım mezbûretânın bâ-temessük-i mütevellî bi'l-icâreteyn iştirâken ve şâyi'an taht-ı tasarrufumuzda olup Yahûdiyân-ı mersûmân derûnlarında senevî yüz altmış guruş kirâ ile müşâhereten müstecirimiz olmağla icâre-i mezkûreden bin iki yüz on senesi Rûz-ı Kasım ibtidâsından iki yüz yirmi senesi Şubatı gāyetine gelince on bir senede müctemi' olan bin yedi yüz altmış guruş mersûmân Davit ve Aron Yahûdilerden bi'l-asâle ve bi'l-vekâle taleb ederim deyü tasaddî eylediğim da'vâmdan bâ-vesâtet-i muslihîn mersûmân ile bi't-tav' ve'r-rızâ yedi yüz guruş bedel-i medfû' ve makbûza ba'de akdi'l-musâlaha ve'l-kabûl mâ'adâ bin altmış guruşa müte'allika da'vâdan mersûmân Davit ve Aron

Yahûdîlerin zimmetlerini ibrâ-yı âmm-ı sahîh-i şer‘î ile bi’l-asâle ve bi’l-vekâle ibrâ ve iskāt eylediğimde onlar dahi ibrâ-yı mezkûrumu kabûl edip bu vechile kat‘-ı nizâ‘ eyledik deyü ikrâr ve tasdîkleri İstanbul Mahkemesi’nden huzûr-ı [âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 21 Ra sene 1223.

## 296 [40a-2] Nikola v. Yuvan’ın hizmetkârlık yaptığı Petro v. Yordan aleyhindeki alacak davasında anlaşma sağlanması

*400 guruşa sulh*

Ma‘rûz

Arzuhâl eden Nikola v. Yuvan nâm zimmî meclis-i şer‘-i münîrde derûn-ı arzuhâlde mersûmü’l-ism Petro v. Yordan nâm zimmî muvâcehesinde ben ücret ile hizmet eder makūlesinden olup mersûmun talebiyle ücret kavlinsiz işbu târihe gelince kendüye yedi sene hizmet ve hâlâ mufârakat etmemle müddet-i mezkûrede müstahık olduğum ecr-i mislimi mersûm Petro zimmîden taleb ederim deyü tasaddî eylediğim da‘vâmdan bâ-vesâtet-i muslihîn mesfûr Petro zimmî ile bi’t-tav‘ ve’r-rızâ dört yüz guruş bedel-i medfû‘ ve makbûza ba‘de akdi’l-musâlaha ve’l-kabûl bi’l-cümle husûs-ı mezkûra ve ziyâde ecr-i misl mütâlebesine ve işbu târih-i i‘lâma gelince sâir cemî‘ hukūk-ı şer‘iyeye müte‘allika mutlakan âmme-i de‘âvî ve kâffe-i mutâlebâtdan mersûm Petro zimmînin zimmetini şurût-ı müfsideden ârî ve uhûd-ı mubtıladan berî ibrâ-yı âmm-ı sahîh-i şer‘î ve iskāt-ı tamm-ı sarîh-i mer‘î ile ibrâ ve iskāt eylediğimde ol dahi ibrâ-yı mezkûrumu kabûl edip bu vechile külliyen kat‘-ı nizâ‘ eyledik deyü ikrâr ve tasdîkleri İstanbul Mahkemesi’nden huzûr-ı [âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 27 Ra sene 1223.

## 297 [40a-3] Ambarlardan verilen buğdayın fiyat ve cinsinin belirlenmesi

*Fiyât*

Ma‘rûz

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu telhîs mûcebince mîrî Anbar-ı âmireleri’nden habbâzân esnâfı mezbûrûna i‘tâ olunan yirmi bin keyl zehâirin beş bin keyli Tekfurdağı hıntası ve beş bin keyli Bandırma hıntası ve yedi bin beş yüz keyli Burgos hıntası ve iki bin beş yüz keyli Karabiga hıntası olup cümlesinin beher keylleri yüz onar paraya râyic olmağla zehâir-i mezkûrenin ecnâs ve fiyâtı minvâl-i muharrer [üzere] olduğu İstanbul Mahkemesi’nden huzûr-ı [âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 1 Rebî‘ülâhir sene 1223.

## 298 [40a-4] Zenci Maverdi'nin kölelikten azat edilmesi ve çocuğunun babasının, sahibi olan Şemseddin b. Abdullah olduğunun tescil olunması

*Sübût-ı neseb*

Ma'rûz

Rıkka inkıyâd-ı sâbıkını mukırra ve mu'terife olup ber-vech-i âtî da'vâya kıbel-i şer'den me'zûne olan ma'lûmetü'l-evsâf sâhibe-i arzuhâl Zenciye Maverdi bt. Abdullah Efendi meclis-i şer'-i münîrde mevlâsı derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Şemseddin b. Abdi nâm kimesne muvâcehesinde ben bundan akdem mezbûr Şemseddin'in yedinde câriye-i memlûkesi olduğum halde beni vaty ve ol-vechile firâşından hâsıl işbu yedimde olan veled-i sagīr tevellüd ve ismi Bilal tesmiye olunmağla mezbûr Şemseddin veled-i mezkûr bendendir deyü da'vet dahi eylediğinden mâ'adâ beni mahzar-ı şühûdda malından âzâd ve i'tâk ve harâir-i asliyât zümresine idrâc ve ilhâk edip üzerimde hakk-ı velâdan gayrı hakkı kalmamağla sebîlim tahliye olunması murâdımdır deyü da'vâ etdikde, ol dahi cevâbında kaziyye minvâl-i meşrûh üzere olduğunu bi-tamamihi tâyi'an ve kat'iyyen ikrâr ü i'tirâf etmeğin mûcebince müdde'iye-i mezbûre'nin sebîli tahliye olunup veled-i mezkûrun nesebi merkūm Şemseddin'den şer'an sâbit olduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 25 Ra sene 1223.

## 299 [40b-1] Fatıma bt. Hüseyin ve Canbaz Ali Beşe'nin vefat eden dokuz aylık oğullarının cenazesinin muayene ve defnine izin verilmesi

*Keşf-i meyyit*

Ma'rûz

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen kıbel-i şer'-i enverden mürsel Süleyman Efendi asesbaşı ve subaşı taraflarından mürsel İsmail Beşe ile İstanbul'da Hadice Sultan mahallesinde vâki' Suyolcu es-Seyyid İbrahim Beşe'nin menziline varıp mahalle-i mezbûre İmâmı Ali Efendi ve ahâlisinden es-Seyyid Mehmed Emin Ağa ve Mustafa Efendi ve es-Seyyid İbrahim Ağa ve Mehmed Çelebi hâzır oldukları hâlde akdeylediği meclis-i şer'de sâhibe-i arzuhâl mu'arrefetü'z-zât Fatıma bt. Hüseyin ve zevci Canbaz Ali Beşe b. İsmail'in dokuz aylık oğulları olup târih-i i'lâmdan bir gün mukaddem fevt olan Hasan'ın a'zâsına hâzırûn-ı mezbûrûn ile bâ-fermân-ı âli ehl-i hibre ta'yîn olunan İbrahim Efendi ba'de'n-nazar sagīr-i mezbûrun a'zâsında eser-i sem ve cerh ve hunukdan bir nesne olmadığı ba'de'l-ihbâr sagīr-i mezbûrun cenâzesini salât ve defne izin verdiğini mevlana-yı mezbûr

mahâllinde ketb ü tahrîr ve ma'an mürsel ümenâ-i şer'le meclis-i şer'a gelip alâ-vukū'ihî inhâ ve takrîr eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 29 Ra sene 1223.

## 300 [40b-2] Dolapçı olarak bilinen ipek bükücü esnaflığından çıkarılan eski Kethuda Mehmed Said ve Yiğitbaşı Ahmed'in tekrar esnaflığa alınmaları

*İşbu i'lâm kaydında sehiv vâki' olmağla darb olunup sahîhi sahîfe mukābilinde kayd olunmağın işbu şerh verildi. (Mühür)*

<<Ma'rûz

<< Âsitâne-i aliyye'de vâki' Dolapçı ta'bîr olunur harîr bükücü esnâfının kethudâsı Mustafa Ağa ve yiğitbaşısı Hüseyin Usta ve müsinn ü ihtiyârlarından es-Seyyid Ahmed ve Mehmed Emin ve diğer es-Seyyid Ahmed ve Hüseyin ve el-Hâc Mustafa ve Mahmud ve es-Seyyid Numan ve el-Hâc İsmail ve Süleyman ve es-Seyyid Cafer ve es-Seyyid Mehmed Ârif ve diğer Hüseyin ve Ali ve Ahmed Nuri ve diğer Mehmed ve Ahmed ve es-Seyyid İbrahim ve es-Seyyid Mehmed ve İbrahim ve Halil ve Yusuf ve Hafız Süleyman ve es-Seyyid Osman ve âhar Hüseyin ve diğer Süleyman ve Mustafa ve sâir bi'l-cümle dolapçı esnâfı meclis-i şer'-i münîrde esnâf-ı mezbûrenin sâbıkā kethudâsı Mehmed Said ve yiğitbaşısı Ahmed nâm kimesneler muvâcehelerinde merkūmân mukaddemâ esnâfımızın kethudâ ve yiğitbaşısı olup bundan akdem ba'zı cünhaları sebebiyle san'atımızdan bâ-i'lâm tard ve ihrâc etdirmiş idik. El-hâletü hâzihî beynimiz tevfîk ve ıslah olunup yedimizde olan i'lâm-ı mezkûru rızâmızla merkūmâna teslîm ve yine içimize idhâl ve ke'l-evvel başımız ile beraber ustamız olup san'at-ı mezkûrede ilâ-mâşâallâhu te'âlâ ta'ayyüş edip bizler umûr ve husûslarına kat'a müdâhale ve ta'arruz etmeyiz deyüp bu vechile kat'-ı nizâ' eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.>>

<<Fî 21 Rebî'ülevvel sene 1223.>>

## 301 [40b-3] Servi Mustafa Ağa'nın Irgadpazarı yakınlarında bulunan Çörekçi fırını dükkânı gediğinin kaleminden kaydının silinmesi

*Irgadpazarı'nda çörekçi fırını*

Ma'rûz

Servi Mustafa Ağa b. Mehmed nâm kimesne tarafından husûs-ı âtîde vekîl olduğu İbrahim Ağa b. Hüseyin ve Mustafa Ağa b. Osman nâm kimesneler şehâdetleriyle

sâbit olan es-Seyyid Ali Ağa b. Ömer nâm kimesne meclis-i şer‘-i münîrde Âsitâne-i aliyye ve Bilâd-ı selâse’de vâki‘ çörekçi esnâfının kethudâsı Ahmed Ağa ve yiğitbaşıları Ahmed Usta ve yazıcıları Molla Selim ve müsinn ü ihtiyârlarından el-Hâc Mehmed Usta ve Mustafa usta ve Hüseyin Usta ve Ahmed Usta ve İslâm Usta ve Ali Usta ve Mehmed Usta ve Hasan Usta ve sâir bi’l-cümle ustaları hâzır oldukları hâlde bi’l-vekâle takrîr-i kelâm edip İstanbul’da Irgadpazarı kurbünde İplikçi Hanı ittisâlinde kâin bir bâb çörekçi fırını müvekkilim mezbûrun bi’l-icâreteyn taht-ı tasarrufunda ve Başmuhâsebe’de mukayyed ve mu‘teber gedik ta‘bîr olunur âlât-ı lâzıme-i ma‘lûmesi dahi bâ-hüccet-i şer‘iye müstakıllen yedinde mülkü olup lâkin müvekkilim mezbûr fırın-ı mezkûru akār-ı âhara tebdîl murâd etmekle gedik-i mezkûre fîmâ-ba‘d amel ve i‘tibâr olunmamak şartıyla kaleminden kaydı ref‘ ü terkīn ve yedine sûret i‘tâ olunması müvekkilim mezbûrun matlûbudur dedikde istikşâf-ı hâl için esnâf-ı hâzırûn-ı merkūmûn istintâk olundukda onlar dahi cevâblarında, gedik-i mezkûr âhar mahalle nakl olunmayıp ve kaleminden kaydı terkīn ve sûret i‘tâ olunmasına bizler dahi râzılarız dediklerinde gedik-i mezkûrun kaydı ref‘ ü terkīn ve ağa-yı mezbûr yedine sûret i‘tâ olunması İstanbul Mahkemesi’nden huzûr-ı [âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî-gurreti Rebî‘ülâhir sene [1223]

## 302 [40b-4] Mustafa Bey mahallesi sakinlerinden Habibe’nin mahalleden ihracı talebi

*Mahalle’den ihrâc*

Ma‘rûz

İstanbul’da Mustafa Bey mahallesi İmâmı Mehmed Efendi ve Müezzin İbrahim Efendi ve ahâlisinden Hafız İsmail Efendi ve Hafız Osman Efendi ve Haseki mütekā‘idlerinden Sarrâc Mehmed Ağa ve Devâtçılar Kethudâsı İbrahim Ağa ve Feyzi? Odabaşı ve es-Seyyid Hasan Odabaşı ve Veliyüddin Odabaşı ve İsmail Odabaşı ve Mehmed İzzet Ağa ve es-Seyyid Hasan Ağa ve Mehmed Emin Ağa ve Kıbracı Süleyman Ağa ve sâirleri meclis-i şer‘-i münîrde mahalle-i mezbûre sâkinelerinden derûn-ı arzuhâlde mezkûretü’l-ism zâtı mu‘arrefe Habibe bt. Ali nâm hatun muvâcehesinde mezbûre Habibe Hatun mahalle-i mezbûre sâkinelerinden olup lâkin dil-âzâr ve hadîdetü’l-lisân olmağla cümleten şütûm-ı galîza ile muvâcehemizde şetm ile bizleri dâimâ ta‘cîz ve tekdîrden hâlî olmamağla ol-vechile kendüden hoşnûd ve râzı değilleriz deyü her biri muvâcehesinde ihbâr ve mahalle-i mezbûreden hurûcunu iltimâs eyledikleri İstanbul Mahkemesi’nden huzûr-ı [âlîlerine i‘lâm olundu.]

Fî 29 Ra sene 1223.

## 303 [40b-4] Hasan Beşe'nin izinsiz açtığı Sinanpaşa mahallesindeki Balmumcu dükkânının kapatılması

*Balmumcu kârhânesi güşâdına dâir*

Ma'rûz

Ashâb-ı arzuhâl Âsitâne-i aliyye ve Bilâd-ı selâse'de vâki' Balmumcu esnâfının kethudâsı es-Seyyid Mahmud Ağa ve yiğitbaşısı es-Seyyid Mehmed Emin ve müsinn ü ihtiyârlarından es-Seyyid Hüseyin ve Nâibzâde Mehmed Emin ve Ahmed ve Mustafa ve diğer Mustafa ve Ali ve diğer Mehmed Emin ve Ahmed ve Mehmed ve es-Seyyid Mehmed ve sâir bi'l-cümle Balmumcu esnâfı meclis-i şer'-i münîrde derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Hasan Beşe b. Ali nâm kimesne muvâcehesinde mezbûr Hasan Beşe esnâfımız kalfalarından olup lâkin bu esnâda mahrûse-i Galata'ya muzâfe kasaba-i Kasımpaşa'da Sinanpaşa mahallesinde Âişe Hatun'un menzili derûnunda müceddeden bir aded Balmumcu kârhânesi binâ ve ihdâs ve küşâd edip lâkin Âsitâne-i aliyye ve Bilâd-ı selâse'de vâki' mahâll-i ma'lûmede müte'addid balmumcu dükkânları ve kârhâneleri mukayyed ve mu'teber gediklerden olup ziyâde olmaması meşrût iken bundan mukaddem kârhâne zammı iktizâ eylediğinde bir iki aded kârhâne şurût-ı nizâmımıza tatbîkan ashâbının i'mâl eyledikleri mumlara kalb ve redî olmaması için darb olunacak mühürleri es'âr sicilline ba'de'l-kayd bâ-i'lâm ve bâ-fermân-ı âlî küşâd olunmuş olup lâkin bilâ-i'lâm ve bilâ-fermân kârhâne ihdâs ve küşâdı mesbûk olmadığından mâ'adâ medîne- Üsküdar'da iki aded kârhâne el-yevm mesdûd olmağla mezbûr Hasan Beşe bu def'a ihdâs ve küşâd eylediği kârhâneyi sedd ü bend edip medîne-i mezbûrede mesdûd olan iki aded kârhânenin dilerse birisini ve dilerse ikisini küşâd eylemek üzere mezbûr Hasan Beşe'ye tenbîh olunmak matlûbumuzdur dediklerinde ol dahi cevâbında esnâf-ı müdde'ûn-ı mezbûrûnu bi-tamamihi tasdîk etmeğin ber-mûceb-i şurût-ı nizâm ihdâs ve küşâd eylediği mârrü'z-zikr Sinanpaşa mahallesinde kâin bir aded kârhânenin sedd ü bend olunması iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 25 Ra sene 1223.

## 304 [41a-1] Dolapçı esnafı olarak bilinen ipek bükücü esnaflığından çıkarılan eski Kethuda Mehmed Said ve Yiğitbaşı Ahmed'in esnafdaki görevlerine dönmeleri

*Harîr bükücü esnâfına kethudâ ve yiğitbaşı ibkāsı*

Ma'rûz

Âsitâne-i aliyye'de vâki' Dolabçı ta'bîr olunur harîr bükücü esnâfının kethudâsı Mustafa Ağa ve yiğitbaşısı Hüseyin Usta ve müsinn ü ihtiyârlarından es-Seyyid

Ahmed ve Mehmed Emin ve diğer es-Seyyid Ahmed ve Hüseyin ve el-Hâc Mustafa ve Mahmud ve es-Seyyid Numan ve el-Hâc İsmail ve Süleyman ve es-Seyyid Cafer ve es-Seyyid Mehmed Ârif ve diğer Hüseyin ve Ali ve Ahmed Nuri ve diğer Mehmed ve Ahmed ve es-Seyyid İbrahim ve es-Seyyid Mehmed ve İbraim ve Halil ve Yusuf ve Hafız Süleyman ve es-Seyyid Osman ve âhar Hüseyn ve diğer Süleyman ve Mustafa ve sâir bi'l-cümle dolapçı esnâfı meclis-i şer'-i münîrde esnâf-ı mezbûrenin sâbıkā kethudâsı Mehmed Said ve yiğitbaşısı Ahmed nâm kimesneler muvâcehelerinde merkūmân mukaddemâ esnâfımızın kethudâ ve yiğitbaşısı olup bundan akdem ba'zılarımızın nefsâniyetlerine binâen ba'zı cünha isnâdıyla san'atımızdan bâ-i'lâm tard ve ihrâc etdirmiş idik. El-hâletü hâzihî biz da'vâ-yı mezkûrelerimizden nükûl ve yedimizde olan i'lâm-ı mezkûru rızâmızla merkūmâna teslîm ve yine içimize idhâl ve ke'l-evvel başımız ile beraber ustamız olup san'at-ı mezkûrede ilâ-mâşâallâhu te'âlâ ta'ayyüş edip bizler umûr ve husûslarına kat'a müdâhale ve ta'arruz etmeyiz deyüp bu vechile kat'-ı nizâ' eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 21 Ra sene 1223.

## 305 [41a-2] At arabacıları esnafının, bazı kimselerin Kağıthane ve Alibeyköy civarından öküz arabaları ve parmaklıklı köy arabalarıyla Eyüb'e gelerek müşterilerini kaptıklarından yasaklanmalarını istemeleri

*Öküz arabaları ve tâlîkaları men' için fermân istid'âsı*

Ma'rûz

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen ashâb-ı arzuhâl Âsitâne-i aliyye'de vâki' arabacıyân-ı esb ve mülhak tâlîkacılar esnâfının kethudâsı ve müsinn ü ihtiyârlarından mazbûtü'l-esâmî kimesneler meclis-i şer'-i münîrde her biri takrîr-i kelâm edip biz Âsitâne-i aliyye'de vâki' arabacıyân-ı esb ve mülhak olan tâlîkacılar esnâfı olup yedimizde olan fermân-ı âlî-şân mûcebince kadîmü'l-eyyâmdan beri fıçı ve tâlîkacı ta'bîr olunur arabacılık bizlere mahsûs olup sefer ve hazarda cânib-i mîrîden üzerimize vârid olan tekâlif ve hidemât-ı lâzımemizi bî-kusûr medyûnen edâ ve idâre edegeldiğimiz ecilden bizlerden mâ'adâ kimesneler pûşîdeli arabalar ile arabacılık etmek memnû'âtdan olup ez-kadîm Kâğıdhâne ve Alibey karyelerinden ba'zı mesâlihlerini rü'yet için iktizâ edenler parmaklıklı köy arabalarıyla Eyüb ve Âsitâne-i aliyye'ye mürûr ve ubûr edip tehî bir mahâlde müşteri celbi için min-ba'd ittifâk etmemek kā'ide-i mer'iye-i kadîmeden iken bundan akdem kat'a san'at-ı mezkûrede alâkası olmayan Hüseyin ve Abdullah ve İsmail ve sâir mechûlü'l-ahvâl kimesneler karyeteyn-i mezbûreteynde hadden ziyâde mu'anven? [ve] pûşîdeli öküz arabaları ihdâs edip Cuma ve eyyâm-ı sâirede müşteri celbi için Eyüb ve Âsitâne-i

aliyye'ye tehî olarak irsâl ve ittifâk edip ol-vechile ihtilâl-i nizâm-ı kadîmimize bâ'is ü bâdî olmalarıyla bin iki yüz on beş senesi şehr-i Rebî'ülâhirinin on altıncı günü Hâslar kādısı merhûm Mehmed Şemseddin Efendi huzûrunda mezbûrûn ile mürâfa'a ve muvâcehelerinde teşekkî eylediğimizde onlar dahi esnâfımıza ol-vechile ızrârlarında ısrâr ve adem-i itâ'at eylediklerine binâen fîmâ-ba'd kadîmî misillü parmaklıklı arabalarından mâ'adâ ol-vechile bizlere mahsûs mu'anven [ve] pûşîdeli arabalar ile medîne-i mezbûrede ve havâlîsinden müşteri celbi için ittifâk etmemek üzere yedlerimize bir kıt'a tuğrâlı emr-i âlî-şân i'tâsı bâbında kādı-yı mûmâ-ileyh i'lâm etmekle i'lâmı mûcebince Hâslar kādısına hitâben sene-i mezbûre Cumâdelâhiresinin on yedinci günü târihiyle müverrah bâlâsı tuğrâ-yı garrâ ile müveşşah bir kıt'a fermân-ı âlî-şân yedimize i'tâ olunmuş iken mezbûrûn bostaniyân zümresinden olup ve emr-i âlî-şân-ı mezkûr Bostancıbaşı ağaya hitâben olmadığından tenfîz-i icrâ-yı emr-i âlî olamayıp ol-vechile yedimizde olan emr-i âlînin şurûtu derc olunarak tecdîd ve istihkâmı hâvî ve bu makūle ihdâs eyledikleri mu'anven ve pûşîdeli öküz arabaları ve tâlîkaları bulunduğu mahâlden men' ve itâ'at-ı emr-i âlî etmeyenleri zâbiti ma'rifetiyle tedîb olunmak üzere hükkâm-ı kirâm ve izzetlü Sekbânbaşı ve Bostancıbaşı ağa kullarına hitâben bâlâsı tuğrâ-yı garrâ-yı cihân-dârî ile müveşşah bir kıt'a fermân-ı âlî-şân istid'â ve istirhâm eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî-gurreti Rebî'ülâhir sene 1223.

## 306 [41a-3] Kasap dükkânı gediklerinin kız çocuklarına verilmeyeceği vakfiye şartından olduğundan vefat eden Giritli Hasan Beşe'nin kızı Raziye Hatun'un kardeşi Hüseyin aleyhindeki talebinin meşru olmadığı

*Kasab gediğine dâir*

Ma'rûz

Mahrûse-i Galata'da Arab Câmi'i mahallesinde sâkine iken bin iki yüz dört senesi Cemâziyelûlâ'sında vefât eden kasab tâifesinden Giridî Hasan Beşe b. Musa nâm kimesnenin sulbiye kızı sâhibe-i arzuhâl mu'arrefetü'z-zât Râziye Hatun bi'l-ma'iye rü'yete memûr Haremeyn-i şerîfeyn müfettişi müderrisîn-i kirâm-ı zevi'l-ihtirâmdan fazîletlü Mehmed Fikri Efendi tarafından mürsel Kâtib Mehmed Efendi ile du'âhânemizde ma'kūd meclis-i şer'-i münîrde li-ebin er karındaşı olup hâmiş-i arzuhâlde mastûr derkenâr nâtık olduğu üzere zikri âtî nısf kasab gediğine babası intikālinden mutasarrıf ve ol-vechile vaz'-ı yedi mütehakkık olan derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Hüseyin Beşe muvâcehesinde Hudâvendigâr-ı esbak cennet-mekân firdevs-âşiyân merhûm Gāzi Sultan Abdülhamid Han –tâbe serâhû- hazretlerinin evkāf-ı şerîfeleri mütevellîsi tarafından vekîli Mehmed emîn Ağa

ve Hâssa kasabbaşısı izzetlü Mustafa Ağa tarafından mürsel Kasablar Kethudâsı Süleyman Ağa ve bi'l-cümle kasab ustaları hâzır oldukları hâlde vakf-ı müşârün-ileyh müstagallâtından olup Yedikule hâricinde vâki‘ ganem salhânelerinden yedinci salhâneye merbût mahrûse-i mezbûrede Yenicâmi‘-i şerîf kurbünde vâki‘ bir bâb kasab dükkânı derûnunda mevcûde beyne'l-hıref gedik ta‘bîr olunur âlât-ı lâzıme-i ma‘lûmenin nısf-ı şâyi‘ini babamız müteveffâ-yı mezbûr Giridî Hasan Beşe'nin hayatında ile'l-vefât uhde-i tasarrufunda olup ba‘de vefâtihî nısf gedik-i mezkûr eğerçi şurût-ı vakfiye-i ma‘mûlün-bihâ mûcebince sulbî oğlu karındaşım merkūm Hüseyin Beşe'ye intikāl etmiş ise dahi iki yüz yedi senesi Saferi'l-hayrı târihiyle müverrah şeref-yâfte-i sudûr eden fermân-ı âlî-şânda ba‘de'l-yevm kasab gedikleri dahi sâir evkāf-ı selâtîn musakkafâtı misillü evlâd-ı zükûr ve inâsa ale's-seviye intikāl eyleyip evlâd-ı inâs tarafından cümle kasab ustaları ma‘rifetleriyle esnâfdan kasab ustalığına istihkākı olan kimesneye idâre etdirilmek husûsu düstûrü'l-amel tutulmak şurût-ı evkāf-ı şerîfeden olmağla babamız mezbûr Hasan Beşe fevt oldukda sulbî evlâdı benimle merkūm Hüseyin Beşe ve Fatıma Hatun'u terk etmekle ol-vechile nısf gedik-i mezkûr üç nefer evlâdı benimle mezbûrân Hüseyin Beşe ve Fatıma Hatun'a ale's-seviye intikāl olunmak iktizâ eder iken karındaşım mezbûr Hüseyin Beşe nısf gedik-i mezkûru bir takrîb üzerine kayd edip zabt ve tasarruf etmekle suâl olunup benim sülüs hissemden keff-i yed ve bana teslîme tenbîh olunmak matlûbdur deyü ba‘de'd-da‘vâ ve'l-istintâk mezbûr Hüseyin Beşe cevâbında işbu yedimde olup iki yüz on senesi Saferi'nin yirmi üçüncü günü târihiyle müverrah İstanbul Mahkemesi sicillâtından muhrec âhar arzuhâl hâmişinde mastûr i‘lâm-ı şer‘î mantûkunca müdde‘iye-i mezbûre Râziye Hatun ile kız karındaşı merkūme Fatıma Hatun taraflarından vekîlleri Osman ve Hasan nâm kimesneler husûs-ı mezkûru benim hâl-i sugrumda tesviye-i emrime vasîm olan vâlidem Havva Hatun'dan da‘vâ ve keyfiyet-i hâl kasabbaşı ve ustalarından isti‘lâm olundukda cevâblarında kasab ustalarından olan gedik ashâbından biri fevt oldukda kız evlâdlarına gedik hissesi verilmeyip gediği ancak erkek oğluna verilmek merhûm-ı müşârün-ileyh hazretlerinin vakf-ı hümâyûnları şurûtundan olup evlâdın zükûr ve inâsına ale's-seviye intikāl husûsu iki yüz yedi senesinde emr-i şerîf-i âlî-şân ile nizâm-yâfte olup mezbûr Giridî Hasan **[41b]** iki yüz dört senesinde fevt oldukda merhûm-ı müşârün-ileyh hazretlerinin vakf-ı hümâyûnları şurûtu mûcebince müteveffâ-yı mezbûrun gediği ancak erkek oğlu sagīr-i mezbûr Hüseyin'e verilmek iktizâ eder deyü her biri meclis-i şer‘de haber vermeleriyle ol-vechile babam mezbûrun fevti iki yüz dört senesinde olup zükûr ve inâsa ale's-seviye verilmek iki yüz yedi senesinde olduğundan kızları mezbûretâna gedik intikāl etmediği vekîlân-ı mezbûrâna tefhîm olundukda onlar dahi müteveffâ-yı mezbûr iki yüz dört senesinde fevt oldukda vasîyy-i mezbûre gedik-i mezkûru i‘lâm alıp oğlu üzerine kayd ve yedine temessük almamağla binâen-aleyh taleb ederiz deyüp

babam merkūm Giridî Hasan fevt olduğu anda mutasarrıf olduğu gediği şurût-ı vakfiye-i maʿmûlün-bihâ mantûku üzere yalnız oğlu mezbûr Hüseyin'e intikāl edip lâkin ol târihde temessük almadıkları kızlara intikāli müstelzem olmadığı dahi vekîlân-ı mezbûrâna tefehhüm olundukda mücâb olmayıp îrâd eyledikleri kelimâtları şurût-ı vakfiye-i maʿmûlün-bihâya mugāyir olmağla kelâmlarına iltifât ve ısgā olunmayıp gedik taʿbîr olunan nısf âlât-ı mezkûre babam mezbûr intikālinden benim üzerime kayd ü zabt ve tasarrufu için cânib-i vakf-ı şerîfden temessük verilmesi için iʿlâm olunup mûcebince taraf-ı vakıfdan nısf gedik-i mezkûru zabt ve tasarruf etmem için yedime temessük iʿtâ olunmuş idi deyü hâzırûn-ı mezbûrûnun tasdîkleriyle eylediği takrîrine mutâbık ibrâz eylediği bir kıtʿa iʿlâm ve temessükün mazmûnunu ve kaziyye minvâl-i meşrûh üzere olduğunu bi-tamamihâ tâyiʿan ve katʿiyyen ikrâr ü iʿtirâf etmeğin mûcebince müddeʿiye-i mezbûre Râziye Hatun daʿvâ-yı mezkûresiyle merkūm Hüseyin Beşe'ye bî-vech-i şerʿî muʿârazadan menʿ olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine iʿlâm olundu.]

Fî 23 Ra sene 1223.

## 307 [41b-1] Ayşe bt. Osman'ın vefat eden oğlu Ahmed'in vârisleri Hadice ile Osman ve Ömer aleyhindeki yağcı mahzeni gediği davasının reddedilmesi

*Galata'da yağcı mahzeni gediği,*

Maʿrûz

Mahrûse-i Galata sâkinlerinden olup bundan akdem diyâr-ı âhara firâr ve gaybet-i munkatıʿa ile gāib ve mefkūd olan Ali b. el-Hâc Osman'ın vâlidesi olup malını zabt ve hıfza kıbel-i şerʿden vasî ve kayyım nasb olunan sâhibe-i arzuhâl zâtı muʿarrefe Âişe bt. Osman nâm hatun meclis-i şerʿ-i münîrde diğer sadrî oğlu olup bundan akdem vefât eden derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Ahmed Ağa b. el-Hâc Osman nâm kimesnenin verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Hadice bt. Mehmed nâm hatun ile vâlidesi mezbûre Âişe Hatun'a ve sulbî sagīr oğulları Osman ve Ömer'e baʿde'l-inhisâr zâtı muʿarrefe zevce-i mezbûre Hadice Hatun asâleten ve sagīr-i mezbûrânın min-kıbeli'l-üm ceddeleri ve tesviye-i emirlerine vasîyy-i mansûbeleri kezâlik zâtı muʿarrefe Âkıle bt. Hüseyin nâm hatun vesâyeten muvâcehelerinde mahrûse-i Galata Yağkapanı'nda vâkiʿ maʿlûmü'l-hudûd bir bâb yağcı mahzeni derûnunda mevcûde beyne'l-hıref gedik taʿbîr olunur âlât-ı lâzıme-i maʿlûmenin nısf-ı şâyiʿi oğlum firârî-i mezbûr Ali'nin ve nısf-ı şâyiʿ-i âharı diğer oğlum müteveffâ-yı merkūm Ahmed Ağa'nın bâ-sûret-i hümâyûn yedlerinde iştirâken ve şâyiʿan mülk ve hakları iken diğer oğlum mezbûr Ahmed Ağa fevt olup gedik-i mezkûrun mecmûʿu müteveffâ-yı mezbûrun mülküdür deyü mezbûretân

Hadice ve Âkıle hatunlar bi'l-asâle ve bi'l-vesâye zabt ve vaz'-ı yed etmeleriyle nısf gedik-i mezkûrdan keff-i yed birle oğlum firârî-yi mezbûr için bana teslîme mezbûretâna tenbîh olunmak bi'l-vesâye matlûbumdur deyü da'vâ etdikde onlar dahi cevâblarında gedik-i mezkûrun mecmû'u mûrisimiz müteveffâ-yı mezbûr Ahmed Ağa hayatında müstakıllen semen-i ma'lûme âhardan iştirâ edip ba'dehû mezbûr Ahmed Ağa karındaşı merkūm Ali diyâr-ı âharda iken yağcı mahzeni gedikleri bâ-emr-i âlî Başmuhâsebe'ye kayd olundukda mezbûrânın ammizâdeleri el-Hâc Mustafa Ağa gedik-i mezkûru sehven mezbûrân Ahmed Ağa ve Ali üzerlerine kayd etdirmiş idi deyüp ve husûs-ı mezkûr merkūm el-Hâc Mustafa Ağa ve kapan-ı mezbûr nâzırı es-Seyyid el-Hâc Ali Ağa ve tüccârından Hafız es-Seyyid Ahmed Efendi ve Abdurrahman Ağa ve Ketânî Hasan Ağa ve sâir bi'l-cümle kapan tüccârından istintâk olundukda onlar dahi kaziyye minvâl-i meşrûh üzere olduğunu her biri bi'l-muvâcehe alâ-tarîki'ş-şehâde haber vermeleriyle ol-vechile müdde'iye-i vasîyy-i mezbûre Âişe Hatun da'vâ-yı mezkûresiyle verese-i mezbûrûna bî-vech mu'ârazadan men' olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 21 Ra sene 1223.

## 308 [41b-2] Berhamiye v. Salamon'un Şerife Hatice aleyhindeki alacak iddiasını ispat edemediğinden davadan menedilmesi

*348,5 guruş men'*

Ma'rûz

Âsitâne-i aliyye'de Evliyâhanı'nda mütemekkin Yahûd tâifesinden Berhamiye v. Salamon meclis-i şer'-i münîrde Şerife Hadice bt. İbrahim muvâcehesinde işbu Hadice Hatun yedinden iştirâ ve kabz eylediği zirâ' ve fiyâtı beynimizde ma'lûm cit semeninden üç yüz kırk sekiz buçuk guruş alacak hakkım olmağla hâlâ taleb ederim deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-istintâk mezbûre Hadice Hatun cevâbında mârrü'z-zikr müdde'âsı olan eşyâdan bir şey iştirâ etmedim deyü mesfûrun müdde'âsını bi'l-külliye ba'de'l-inkâr müdde'î-i mersûm Berhamiye'den müdde'âsına mutâbık beyyine taleb olundukda ikāmet-i beyyineden izhâr-ı acz edip mezbûre Hadice Hatun'u dahi tahlîfe tâlib olmamağla mersûm Yahûdî Berhamiye mezbûre Hadice Hatun'a bilâ-beyyine-i âdile mu'ârazadan men' olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 3 Ra sene 1223.

## 309 [41b-3] Koca Mustafa Paşa Tekkesi'ne fukaraya verilen fodulanın önceki gibi beş adet ve her birinin seksen kıyye olması

*Rumeli Kādıaskeri huzûrunda ma'iyeten Koca Mustafa Paşa Tekyesi'nin fodula nizâ'ı*

Ma'rûz

İslâmbol'da Şehremîni kurbünde vâki' tarîk-i Halvetiyye tekyelerinden Nazmi Efendi Tekyesi'nde hâlâ post-nişîni olup kıbel-i şer'den zikri âtî husûsda husûmeti re'y olunan sâhib-i arzuhâl el-Hâc Sırrı Efendizâde es-Seyyid eş-Şeyh Abdülkerim Efendi bi'l-ma'iye rü'yete memûr hâlâ İstanbul kādısı fazîletlü Dürrîzâde Mehmed Hidayetullah Efendi hazretleri taraflarından mürsel Kâtib Merhabâzâde Mahmud Efendi hâzır olduğu hâlde du'âhânemizde ma'kūd meclis-i şer'-i enverde İstanbul kādıları fazîletlü efendiler hazerâtı nezâretlerinde âsûde evkāfdan merhûm Koca Mustafa Paşa Vakfı'nın hâlâ mütevellîsi olan derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism el-hâc Hüseyin Ağa b. Ömer tarafından husûs-ı âtîde vekîl-i müseccel-i şer'îsi olan Mehmed Said Efendi b. Feyzullah mahzarında vakf-ı mezkûrun nâzırı olup hâlâ Koca Mustafa Paşa Tekyesi'nde seccâde-nişîn-i irşâd olan umdetü's-sâlikîn es-Seyyid Mehmed Haşim Efendi ile tekye-i mezkûre imâretinin aşçısı olan Hasan Ağa b. Hüseyin hâzır oldukları hâlde imâret-i mezkûreden post-nişîn olduğum zikr olunan Nazmi Efendi Tekyesinde olan fukarâya it'âm olunmak üzere yüz seneden mütecâviz müddetden beri beher yevm verilegelen beş çift fodulanın sâir imâret-i mezkûreden ashâb-ı ta'yînâta verilegeldiği vech üzere her adedi? seksen dirhem iken bu esnâda amel-i kadîme mugāyir tekye-i mezbûreye merbût zikr olunan beher yevm beş çift fodulanın her bir çiftini müvekkil-i mütevellî-i merkūm ve nâzır-ı Şeyh-i merkūm ve aşçı-yı mezbûrdan her biri bi'l-ittifâk otuz altı dirheme tenzîl etmeleriyle hakīkat-i hâl bî-garaz ehl-i vukūfdan isihbâr olunup kadîmî olageldiği vech üzere sâlifü'z-zikr beher yevm çift fodulanın her adedi seksen dirheme iblâğ olunmak üzere mütevellî vekîli merkūm Mehmed Said Efendi ile nâzır-ı şeyh-i mezbûr ve hâzır-ı merkūm Aşçı Hasan Ağa'dan her birine tenbîh olunması murâdımdır deyü işbu arzı ile istirhâm etdikde fi'l-hakīka merkūm Abdülkerim Efendi'nin yedinde olup mu'âyene olunan fodula ancak on altı dirhem olduğu zâhir olduğundan istintâk **[42a]** olunduklarında vekîl-i merkūm Mehmed Said Efendi ile hâzır-ı merkūm Aşçı Hasan Ağa cevâblarında sâir ashâb-ı ta'yînâta verilen fodulanın beher adedi seksen dirhem olduğunu i'tirâf edip lâkin müdde'î-i merkūm eş-Şeyh Abdülkerim Efendi'nin post-nişîni olduğu tekye-i merkūmeye verilen beşer çift fodula mukaddemâ bir çift olup ba'dehû beş çifte iblâğ olunduğundan beher adedinin dirhemi on sekizer dirheme tenzîl olunduğu mesmū'umuz olup sâlifü'z-zikr beher yevm beşer çift fodulanın beher adedini kadîmden berü seksen dirhem olduğu ma'lûmumuz değildir deyü amel-i kadîmi inkâr etdiklerinde fi'l-hakīka hâl müdde'î es-Seyyid eş-Şeyh Abdülkerim Efendi'nin bâlâda bast ü beyân

eylediği minvâl üzere olduğu vukūf-ı tammı olan bî-garaz Müslimînden eş-Şeyh Ebûbekir Efendi b. Ali ve Hatib Ali Efendi b. Ömer ve es-Seyyid Halil Fahreddin Efendi b. es-Seyyid İbrahim ve es-Seyyid Ahmed Efendi b. Süleyman ve diğer es-Seyyid Ahmed Efendi b. el-Hâc Ali ve Molla Hasan b. Mehmed nâm kimesnelerin bi'l-muvâcehe alâ-tarîki'ş-şehâde ihbârlarıyla zâhir ve mütehakkık olmağın bu sûretde amel-i kadîme binâen sâlifü'l-beyân beher yevm beş çift fodulanın beher adedi seksen dirhem olmak üzere i'mâli ve sâir ashâb-ı ta'yînât misillü müdde'î-i merkūm es-Seyyid eş-Şeyh Abdülkerim Efendi'nin Tekyesi'nde fukarâya it'âm-ı ta'âm olunmak için imâret-i merkūmeden i'tâ olunmak iktizâ eylediği huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 2 Rebî'ülâhir sene 1223.

## 310 [42a-1] Ambardan verilen buğdayın cins ve fiyatı

*Fiyât*

Ma'rûz

Sâdır olan fermân-ı âlilerine imtisâlen işbu telhîs mûcebince mîrî anbarlarından habbâzân esnâfı mezbûrûna i'tâ buyurulan yirmi bin keyl zehâirin beş bin keyli Tekfurdağı hıntası ve beş bin keyli Bandırma hıntası ve yedi bin beş yüz keyli Burgos hıntası ve iki bin beş yüz Karabiga hıntası olup cümlesinin beher keylleri yüz onar paraya râyic olmağla zehâir-i mezkûrenin ecnâs ve fiyâtı minvâl-i muharrer üzere olduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 9 Rebî'ülâhir sene 1223.

## 311 [42a-2] Mehmed Rıfat'ın vasisi Ümmügülsüm bt. Ahmed'in manav dükkânına tütüncü dükkânı gediğini nakletme talebinin kabul olunmadığı

*Mana ve tütüncü gediği olmamağa tenbîh*

Ma'rûz

İstanbul'da Aksaray kurbünde sâkine Ümmügülsüm bt. Ahmed nâm Hatun meclis-i şer'-i münîrde tütüncüler kethudâsı İbrahim Ağa ve Yiğitbaşı es-Seyyid Abdullah ve esnâfından Şehremînli Mustafa Efendi ve es-Seyyid el-Hâc Molla ve es-Seyyid Mustafa Ağa ve Uzunhacı İbrahim Ağa ve Galatalı Mustafa Ağa ve es-Seyyid Hasan Ağa ve sâirleri muvâcehelerinde mahrûse-i Galata'da Balıkpazarı kapısı hâricinde kapı ittisâlinde vâki' bir bâb manav dükkânı vasîsi olduğum sadrî oğlum işbu hâzır bi'l-meclis Mehmed Rıfat nâm sagīrin babasından müntakil bi'l-icâreteyn bâ-temessük-i mütevellî taht-ı tasarrufunda olup lâkin bu esnâda tütüncü

esnâfından ba‘zı kimesneler gediğini benim iznimle dükkân-ı mezkûre nakl murâd eylediğinde esnâf-ı mezbûrûn mümâna‘at etmeleriyle men‘ ü def‘ olunmak bi’l-vesâye matlûbumdur deyü ba‘de’d-da‘vâ ve’l-istintâk onlar dahi cevâblarında işbu yedimizde olan fermân-ı âlî-şânda nakl-i gedik husûsu kethudâ ve yiğitbaşı ve on nefer nizâm ustaları ma‘rifetiyle olmadıkça tütüncü gediği bir mahâlden bir mahalle nakl olunması memnû‘âtdan olduğu şurût-ı nizâm-ı mer‘iyemizden olup ve işbu dükkân mâ-tekaddümden beri manav dükkânı olmağla bir vechile âhar mahâlden dükkân-ı mezkûre gedik nakline râzı değiliz deyüp emr-i âlî-şân-ı mezkûru ibrâz ile meclis-i şer‘de feth ü kırâet olundukda fi’l-vâki‘ gedik nakli husûsu kethudâ ve yiğitbaşı ve on nefer nizâm ustaları ma‘rifetleriyle ve izinleri olmadıkça bir vechile bir mahâlden bir mahalle nakl olunmasın deyü tasrîh olunduğu vasîyy-i müdde‘iye-i mezbûreye tefhîm ve dükkân-ı mezkûr kemâ-kân manav dükkânlığında ibkā ve tütüncü olmamak üzere tenbîh olunduğu İstanbul Mahkemesi’nden huzûr-ı âlîlerine i‘lâm olundu.

Fî 27 Rebî‘ülevvel sene 1223.

## 312 [42a-3] Tüccarın ve gemici esnafının Karadeniz taraflarından getirmiş oldukları ham kendirin satışıyla ilgili anlaşmazlık

*Âlâtçı esnâfı ile ashâb-ı sefâin beyninde olan nizâ‘a dâir*

Ma‘rûz

Ashâb-ı arzuhâl ile Bolu tüccârlarından el-Hâc Mehmed b. İbrahim ve el-Hâc İbrahim b. Mehmed ve İsmail Alemdar b. Ömer ve Mehmed b. İbrahim ve Abdullah b. Mehmed nâm kimesneler meclis-i şer‘-i münîrde Kapan-ı dakīk tüccârından ve ashâb-ı sefâinden Kalafatzâde İsmail Ağa ve Bağdâdîzâde el-Hâc Mehmed Emin Ağa ve Hacızâde Mehmed Ağa ve Kırımî el-Hâc İsmail Ağa ve el-Hâc Hasan Ağa ve sâir mazbûtü’l-esâmî tüccârdan oldukları hâlde derûn-ı arzuhâlde mezkûr mahrûse-i Galata’da vâki‘ âlâtçı esnâfının kethudâ vekîli el-Hâc Süleyman b. Abdullah ve müsinn ü ihtiyârlarından Hüseyin b. el-Hâc Ali ve el-Hâc Mehmed b. Mahmud ve diğer Hüseyin b. İbrahim ve İsmail b. Hamza ve sâir bi’l-cümle âlâtçı esnâfı muvâcehelerinde bizler Bahr-ı siyâh cânibinden tel ve ham kendir getirir tüccârdan olup ez-kadîm Âsitâne-i aliyye’ye tel ve kendir-i hâm getirdiğimizde gümrüğünü ba‘de’l-edâ Papasoğlu Hanı’na vaz‘ ve Zindankapısı’nda ipçi esnâfına bey‘ edegelmiş iken biz bu esnâda İnebolu cânibinden bir mikdâr kendir-i hâm getirip gümrüğünü edâ eylediğimizden sonra hân-ı mezkûra vaz‘ ve ipçi esnâfına bey‘ murâd eylediğimizde âlât-ı esnâfı merkūmûn bey‘imize mümâna‘at etmeleriyle men‘ ü def‘ olunmak matlûbumuzdur deyü ba‘de’d-da‘vâ ve’l-istintâk âlâtçı esnâfı merkūmûn cevâblarında işbu yedimizde olup bâlâsı tuğrâ-yı garrâ ile müveşşah bir kıt‘a fermân-ı âlî-şân nâtık olduğu üzere mâ-tekaddemden beri getirdikleri tel ve

kendir-i hâm ve bükülmüş halat mahrûse-i Galata'da Zincirli ve Kurşunlu Han'da vaz' ü hıfz ve ba'dehû bizler iştirâ ve esnâfımız beyninde tevzî' ve lede'l-hâce Tersâne-i âmire ve ashâb-ı sefâin ve rüesâya bey' edegelip ve âhar yedinde bulunur ise cümlenin ittifâkıyla yedinden ahz ve Tersâne-i âmire mahzenlerine teslîm ve bahâları mîrîye girift olmak şartıyla ittifâk ve ittihâd olunduğunu nâtık yedimizde emir var iken işbu sene-i mübârekede bi'd-defa'ât tevârüd eden tel ve kendir-i hâmı bilâ-tevakkuf kat'-ı fîy' ve tevzî' ve taksîm etmiş idik. Lâkin bu def'a tevârüd eden kendirin a'lâsını hilâf-ı fermân-ı âlî ve mugāyir-i de'b-i kadîm mârrü'z-zikr Papasoğlu Hanı'na vaz' ve mâ'adâ çürüklerini kadîmi üzere Zincirli ve Kurşunlu Han'da vaz' edip fiyâtını kat' esnâsında a'lâsını dahi getirin beraber iştirâ edelim dediğimizde muhâlefet ve nizâ' ve mücâdeleye bâ'is olmuş idi. El-hâletü hâzihî merkūmûn Papasoğlu Hanı'na vaz' eyledikleri kendir-i hâmı ve bundan böyle tevârüd edecek tel ve kendir-i hâmı kadîmî üzere zikr olunan Zincirli ve Kurşunlu Hanlara getirip ber-mûceb-i emr-i âlî beynimizde bey' ü şirâ olunması murâdımızdır deyü takrîr-i meşrûhlarına mutâbık sâir şerâit-i müstahsene-i mer'iyeyi şâmil emr-i âlî-şân-ı mezkûru ibrâz ve müdde'iyûn-ı merkūmûn muvâcehelerinde feth ü kırâet ve mazmûn-ı fermân-ı âlî-şân kendülere tefhîm olundukda onlar dahi ikrâr ü i'tirâf ve sem'an ve tâ'aten merâsimini edâ eylediklerinden mâ'adâ husûs-ı mezkûr tüccâr-ı hâzırûn-ı mezbûrûndan istintâk olundukda onlar dahi ile'l-ân işbu fermân-ı âlî mûcebince amel olunagelen Zindankapısı Çivicilerine ve gerek mahâll-i sâireye bir dirhem vaz' ve bey' olunmayıp ve zikr olunan Zindankapısı çivicileri sâhib-i destgâh olmayıp hâzır bey' ü şirâ eder makūleden olmalarıyla Bahr-ı siyâh ve sefîd câniblerinden vürûd eden tel ve kendir-i hâm ve bükülmüş halat doğru mârrü'z-zikr Zincirli ve Kurşunlu Hanlara vaz' ve lüzûmu mikdârı Tersâne-i âmire'ye ve rüesâ-yı **[42a]** sefâine verilip mâ'adâsı esnâf-ı merkūmûn beynlerinde değer bahâsıyla bey' ü şirâ olunup ve akçeleri vakt ü zamanıyla ashâbına verilüp işbu nizâm beynlerinde mer'î ve düstûrü'l-amel olduğunu her biri ihbâr ve işbu yedlerinde olan emr-i âlî-şânın cemî' şerâitini dercle tecdîden istihkâmını hâvî hükkâm-ı kirâm ve Tersâne-i âmire ve Gümrük emînlerine hitâben bâlâsı tuğrâ-yı garrâ-yı cihân-dârî ile müveşşah bir kıt'a fermân-ı âlî-şân âlâtçı esnâfı mezbûrûn yedlerine i'tâ ve Başmuhâsebe'ye ilmühaberleri irsâlini bi'l-cümle tüccâr ve âlâtçı esnâfı mezbûrûn istid'â ve istirhâm eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu.]

Fî 7 Rebî'ülâhir sene 1223.

## 313 [42b-1] İzmir'de Değirmenci Kostanti'nin dükkânında un satmasına uncu esnafı tarafından engel olunmaması

*Dakīk fürûht*

Ma'rûz

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen medîne-i İzmir kādısı es-Seyyid Cafer Fevzi Efendi dâʿîlerinin mührü mutâbık bir kıtʿa iʿlâmına ve hâmişinde mastûr derkenâra nazar olundukda Değirmenci Kostanti nâm zimmî medîne-i mezbûrede değirmen ve fırın ile taʿayyüş ve peksimâd tabh ve dakīk fürûhtla ticâret eder iken medîne-i mezbûrede vâkiʿ uncu esnâfı mümânaʿat üzere olmalarıyla menʿ ü defʿi bâbında emr-i şerîf sudûrunu istidʿâ etmekle bu sûretde mersûm Kostanti zimmî hırfet-i mezkûreden hâriç olmayıp cümlesi bir sanʿatdan ve değirmenci tâifesinden olmağla emsâli misillü dükkânında dakīk füruht eylemesi şerʿ-i şerîfe ve nizâm-ı esnâfa mugāyir olmayıp istidʿâsı üzere emir ısdârı reʾy-i âlîlerine menût idüğü İstanbul Mahkemesiʾnden huzûr-ı [âlîlerine iʿlâm olundu].

Fî 9 Rebîʿülâhir sene 1223.

## 314 [42b-2] Artin ve kız kardeşi Tefarik'in Sulumanastır Kilisesi Avarız vakfından olan menzil hisselerini Takohi'ye kiraya vermeleri

*Menzil İcârı*

Maʿrûz

Sâhibey-i arzuhâl Artin zimmî ve kız karındaşı şahsını muʿarrefe Tefarik Nasrâniye meclis-i şerʿ-i münîrde üveyi anaları derûn-ı arzuhâlde mersûmetü'l-ism kezâlik şahsı muʿarrefe Takohi bt. ( ) nâm Nasrâniye muvâcehesinde İstanbul kādıları fazîletlü efendiler nezâretlerinde âsûde evkāfdan İstanbul'da Abdi Subaşı mahallesinde vâkiʿ Sulumanastır kilisesi avârızı vakfı musakkafâtından İstanbul'da Sancakdâr Hayreddin mahallesinde kâin beher şehr otuz akçe icâreli bir bâb menzil hâmiş-i arzuhâlde mastûr derkenâr nâtık olduğu üzere babamız olup bundan akdem hâlik olan Gabril v. Bedros zimmînin sağlığında ile'l-helâk bi'l-icâreteyn taht-ı tasarrufunda olup baʿde helâkihî menzil-i mezkûr şerʿle âhar evlâdı Agob zimmî ve Terazine Nasrâniye'ye âdiyen intikāl edip lâkin menzil-i mezkûrda zevce-i mesfûre Takohi Nasrâniye evlâdı mesfûrân Agob zimmî ve Terazine Nasrâniye ile maʿan mütemekkine olmağla biz dahi menzil-i mezkûrda olan birer rubʿdan iki rubʿ hissemizi işbu târih-i iʿlâmdan beher şehr altışar guruşdan on iki guruşa mersûme Takohi Nasrâniyeye îcâr ve teslîm eylediğimizde ol dahi ber-vech-i muharrer istîcâr ve kabûl ve icâre-i mezkûreyi mâh be-mâh bize edâ ve teslîme taʿahhüd eyledi deyü ikrâr ve tasdîkleri İstanbul Mahkemesiʾnden huzûr-ı [âlîlerine iʿlâm olundu].

Fî 3 Rebîʿülâhir sene 1223.

## 315 [42b-3] Yani v. Kosta'ya olan borcunu ödemesi hususunda Çörekçi esnafından Ebubekir Beşe'nin mecbur bırakılması

*Elli guruş hüküm*

Maʿrûz

Arzuhâl eden Yani v. Kosta nâm zimmî meclis-i şerʿ-i münîrde derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Çörekçi esnâfından Ebûbekir Beşe b. Mustafa muvâcehesinde mezbûr Ebûbekir Beşe zimmetinde cihet-i karzdan elli guruş alacak hakkım olmağla hâlâ taleb ederim deyü daʿvâ etdikde ol dahi cevâbında ber-vech-i muharrer ikrâr, lâkin İstanbul'da Çakmakçılar sûkunda Küçük Yeni Han tahtında kâin bir bâb Çörekçi fırını derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf gedik taʿbîr olunur âlât-ı lâzıme-i maʿlûmenin nısf-ı şâyiʿi benim yedimde mülküm iken ben gedik-i mezkûr icâresinden altı sene müddetde katʿa nesne almayıp ancak bir sene müddeʿî-i mersûm Yani zimmî dükkân-ı mezkûrda mütemekkin ve bir senelik nısf gedik icâresi olmak üzere bana yüz yirmi guruş vermekle mâʿadâ beş senelik altı yüz guruş nısf gedik icâresi vermek üzere mersûma tenbîh olunmak matlûbumdur deyü takrîr-i meşrûhu üzere tasaddî eylediği daʿvâsı meşrûʿa ve iltifâta şâyân olmadığı kendüye tefhîm ve daʿvâ-yı mezkûresiyle müddeʿî-i mesfûre bî-vech-i şerîʿî muʿârazadan baʿde'l-menʿ sâlifü'l-beyân ikrâr u iʿtirâfıyla lâzım gelen meblağ-ı merkūm elli guruşun müddeʿî-i mersûm Yani zimmîye edâsıyla mezbûr Ebûbekir Beşe ilzâm olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine iʿlâm olundu].

Fî 5 Rebîʿülâhir sene 1223.

## 316 [42b-4] Devatçı esnafının kethudası İbrahim Ağa ve sairlerinin Abdullah b. Ali'nin esnaflıktan ihracını taleb etmeleri

*İşbu iʿlâm kaydında sehiv vâkiʿ olmağla sahîhi ikinci varaka kayd olunmuşdur. (Mühür)*

<<Maʿrûz

<<Âsitâne-i aliyye'de vâkiʿ Devâtçı esnâfının kethudâsı İbrahim Ağa ve yiğitbaşısı Mahmud Usta ve ihtiyârlarından İsmail usta ve İbrahim Usta ve Halil Usta ve Ahmed Usta ve sâir bi'l-cümle devâtçı esnâfı meclis-i şerʿ-i münîrde yine esnâf-ı merkūmeden Abdullah b. Ali nâm kimesne muvâcehesinde mezbûr Abdullah esnâfımızdan olup lâkin kendi hâlinde ırzıyla mukayyed ve kâr ü kisbiyle meşgūl olmayıp müfsid ve muharrik ve dâimâ esnâfımız beyninde düstûrü'l-amel olan şurût-ı nizâm-ı merʿiyemizin ihtilâline bâʿis hâlât-ı reddiyeye tasaddî etmekle olvechile kendüden hoşnûd ve râzı değilleriz deyü muvâcehesinde teşekkî ve esnâf-ı merkūmeden hurûcunu iltimâs eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [alilerine iʿlâm olundu].>>

<<Fî 27 Ra sene 1223.>>

## 317 [42b-5] Salih Ağa'nın Oturakçı Veliyüddin Odabaşı aleyhindeki cariye talebinden men edilmesi

*Câriye da'vâsından mu'ârazadan men'*

Ma'rûz

Kozlucalı Salih Ağa b. Mehmed meclis-i şer'-i münîrde Oturakçı Veliyüddin Odabaşı b. ( ) muvâcehesinde beş yüz guruş kıymetli bir re's zenciye câriye rıkka münkāde yedimde mülküm iken târih-i i'lâmdan on gün mukaddem firâr ve İstanbul'da Alaca Hamamı kurbünde vâki' mezbûr Veliyüddin Odabaşı'nın menziline girip hâlâ mezbûrun yedinde olmağla zikr olunan câriyeyi bana teslîme mezbûra tenbîh olunmak matlûbumdur deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-inkâr müdde'î-i mezbûr ber-vech-i muharrer müdde'âsına ikāmet-i beyyine edemeyip bi't-taleb mezbûr Veliyüddin odabaşı bi'l-muvâcehe vech-i şer'î üzere tahlîf olunmağın mûcebince müdde'î-i mezbûr Salih Ağa da'vâ-yı mezkûresiyle merkūm Veliyüddin Odabaşı'ya bilâ-beyyine mu'ârazadan men' olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 3 Rebî'ülâhir sene 1223.

## 318 [42b-6] Mellah taifesinden Ali Beşe, Durmuş Beşe ve Emin Beşe'nin Kaptan Hacı Mustafa Ağa'dan ücret talebinden men olunmaları

*Mellâh ücreti nizâ'ı*

Ma'rûz

Mellâh tâifesinden Ali Beşe b. İbrahim ve Durmuş Beşe b. Ahmed ve Emin Beşe b. Ahmed nâm kimesneler meclis-i şer'-i münîrde Kapan tüccârından ve ashâb-ı sefâinden el-Hâc Mustafa Ağa b. Mehmed nâm kimesne mahzarında bi'l-cümle kapan tüccârı ve ashâb-ı sefâin hâzır oldukları hâlde biz mezbûrun sefînesinde mellâh olup Bahr-ı sefîd cânibinde Foçalar nâm iskelelerden merkūmun sefînesine tuz tahmîl ve iskele-i merkūmeden iftirâkımız esnâsında İngiliz keferesi sefîneleri zuhûr edip biz dahi üç ay iskele-i mezbûrede meks ve ikāmet ve ba'dehû her birimiz sefîne-i mezkûreden çıkıp mahâll-i âhara azîmet eylediğimizden sonra sefîne-i merkūme âhar mellâh ile **[43a]** Âsitâne-i aliyye'ye vürûd etmekle müddet-i mezkûrede müstahık olduğumuz ecr-i mislimizi mezbûr el-Hâc Mustafa Ağa'dan taleb ederiz deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-istintâk mezbûr el-Hâc Mustafa Ağa cevâbında eğerçi müdde'iyûn-ı mezbûrûn sefîne-i mezkûrede üç ay meks edip lâkin tekmîl-i maslahat etmeksizin her biri firâr etmeleriyle sefîne-i mezkûreye âhar mellâh girmekle işbu yedimizde olup bin iki yüz on yedi senesi evâil-i Şa'bâni'l-mu'azzamı târihiyle müverrah bâlâsı tuğrâ-yı garrâ-yı cihân-dârî ile müveşşah

bir kıt‘a fermân-ı âlî-şân mantûkunca öteden beri beynimizde mer‘î şurût-ı nizâmımız üzere Âsitâne-i aliyye’de sâkin ibâdullâhın akvât-ı yevmiyeleri için ecnâs zehâiri mahâllinde celb ve sefînelerimize tahmîl ile Dersaâdet’e ba‘de’l-îsâl hâsıl olan fâidenin üç sehm i‘tibârıyla bir sehmi sâhib-i sermâyeye ve bir sehmi sâhib-i sefîneye ve bir sehmi mellâhîn tâifesine taksîm olagelip bu sûretde sefîne-i mezkûre Âsitâne-i aliyye’ye vürûd ve içinde bulunan mellâhlar her biri hissesini ahz ü kabz etmeleriyle mellâhîn tâifesi bizlerden ücret talebi vukū‘ bulmuş değildir deyü tüccâr-ı hâzırûn-ı merkūmûnun tasdîkleriyle ibrâz eylediği emr-i âlî-şân-ı mezkûrun mazmûnu ve kaziyye minvâl-i meşrûh üzere olduğunu müdde‘iyûn-ı mezbûrûn bi-tamamihâ tâyi‘an ve kat‘iyyen ikrâr ü i‘tirâf etmeğin ber-mûceb-i emr-i âlî müdde‘iyûn-ı mezbûrûn ücret mütâlebesiyle merkūm el-Hâc Mustafa Ağa’ya bî-vech mu‘ârazadan men‘ olunduğu İstanbul Mahkemesi’nden huzûr-ı [âlîlerine i‘lâm olundu].

Fî 9 Rebî‘ülâhir sene 1223.

## 319 [43a-1] Dikicibaşı Seyyid Osman Ağa’nın azil ve yerine Kantarcıoğlu İbrahim Ağa’nın tayin olunması

*Dikicibaşı nasbı*

Ma‘rûz

Âsitâne-i sa‘âdet ve tevâbi‘i olan Bilâd-ı selâse’de mevcûd bi’l-cümle haffâfân esnâfının Başkethudâsı el-Hâc İbrahim Ağa ve Tuğcular kethudâsı es-Seyyid Hasan Ağa ve yiğitbaşıları Hüseyin Efendi ve Ustalarından Ali Efendi ve Hüseyin Efendi ve Mahmud Ağa ve Hüseyin Ağa ve es-Seyyid Hasan Ağa ve Tâcirler Kethudâsı İsmail Ağa ve yiğitbaşıları Mustafa Ağa ve Ustalarından Mehmed Efendi ve Bahçecizâde Ahmed Efendi ve es-Seyyid el-Hâc Hafız Mehmed Efendi ve el-Hâc Mustafa Ağa ve es-Seyyid Hasan Ağa ve Ârif Ağa ve Osman Ağa ve Mehmed Sadık Ağa ve el-Hâc Hasan Ağa ve Murtaza Ağa ve el-Hâc Osman Ağa ve Mustafa Ağa ve Süleyman Ağa ve Abdulkādir Ağa ve diğer Hasan Ağa ve âhar el-Hâc Osman Ağa ve Karaman ustası kethudâsı Hafız Mustafa Efendi ve yiğitbaşıları Mustafa Ağa ve pabûşçu esnâfının Müslim köşe ustalarından Ebûbekir ve ihtiyârlarından Hüseyin ve İsmail ve Süleyman ve çizmeciler köşe ustası Ahmed ve ihtiyârlarından Abdullah ve es-Seyyid İbrahim ve Şehzâdebaşı köşe ustası Ahmed ve Mehmed ve Eski Ali Paşa köşe ustası Hasan ve Mehmed ve Hüseyin ve Karagümrük köşe ustası Emin Ağa ve Abdi ve Ömer ve re‘âyâdan pabûşçu köşe ustalarından Çatalhan köşe ustası Agob ve Şehzâdebaşı köşe ustası Vartan ve Sultan odaları köşe ustası Serkiz ve Kapan-ı dakīk köşe ustası Anparson ve Mercan Hanı köşe ustası Ağya ve Dülbendçi Câmi‘i nâm mahal köşe ustası Asvador ve Langa köşeustası Bedros ve Takyeci Hanı köşe ustası Minas ve Vezir Hanı köşe ustası Artin ve Sultan Hamamı

köşe ustası Bıdık ve Karaman köşe ustası Pelik ve Kumkapı köşe ustası Karanfiloğlu Bağdisar ve Ali Paşa Hanı köşe ustası Mardıros ve Rum tâifesi köşe ustalarından Sava ve Tarandafil ile bi'l-cümle ustaları olup üç yüz neferden mütecâviz Müslim ve re'âyâ meclis-i şer'-i münîrde bâ'isü'l-i'lâm Kantarcıoğlu İbrahim Ağa b. Mehmed mahzarında cümlemizin ihtiyârıyla bâ-berât-ı âlî hâlâ Dikicibaşımız olan es-Seyyid el-Hâc Osman Ağa b. Ahmed hâzır olduğu hâlde herbiri takrîr-i kelâm edip hâzır-ı mezbûr es-Seyyid el-Hâc osman Ağa bir müddetden beri dikicibaşımız olup alîl ve ihtiyâr olmağla rü'yet-i mesâlih-i esnâfda acz ve fütûru zâhir olduğundan esnâfımız beyninde ihtilale mûcib bir keyfiyet olmağla dikicibaşılıkdan azl ve ihrâc ve yerine kat'a dikicibaşı olmayıp cümlemizin müntahab ve muhtârı olan işbu mezbûr İbrahim Ağa örf ve âdet-i esnâfı ârif ve şurût ve nizâma vâkıf her vechile dikicibaşılık-ı mezkûr uhdesinden gelmeğe kādir emîn ve müstakīm olduğu indimizde zâhir olmağla mezbûr İbrahim Ağa dikicibaşı nasb ü ta'yîn olunması matlûbumuzdur deyü her biri istid'â eylediklerinde hâzır-ı merkūm es-Seyyid el-Hâc Osman Ağa dikicibaşılık-ı mezkûrdan azl ve ihrâc birle yerine mezbûr İbrahim Ağa kıbel-i şer'den dikicibaşı nasb ü ta'yîn olundukda ol dahi kabûl ve hizmet-i lâzımesini kemâ-yenbagī rü'yet ve idâreye ba'de't-ta'ahhüd dikicibaşılık-ı mezkûr mezbûr es-Seyyid el-Hâc Osman Ağa ref'inden merkūm İbrahim Ağa üzerine tevcîh ve yedine berât-ı şerîf-i âlî-şân sadaka ve ihsân buyurulmak iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 9 Rebî'ülâhir sene 1223.

## 320 [43a-2] Seyyid Derviş Mehmed ve kız kardeşi Şerife Ayşe Hatun'un Habibe aleyhindeki menzil davalarında haksız oldukları

*Kadırga Limanı'nda menzil nizâ'ı*

Ma'rûz

Mübârek Rikâb-ı kamer-tâb-ı hüsrevânîye takdîm-i arzuhâl eden es-Seyyid Derviş Mehmed ve kız karındaşı zâtı mu'arrefe Şerife Âişe Hatun evlâd-ı es-Seyyid Derviş Abdülkerim b. el-Hâc Abdullah evvelâ Çarşamba günü Arz Odası'nda huzûr-ı hazret-i kāimmakām-ı âlî-makāmîde ve ba'dehû du'âhânemizde ma'kūd meclis-i şer'-i münîrde vâlideleri Emine bt. Mehmed Emin nâm hatun hâzıra olduğu hâlde zikri âtî menzile ba-temessük-i mütevellî mutasarrıf ve ol-vechile vâzı'atü'-yed olan Habibe bt. İsmail nâm hatun muvâcehesinde İstanbul kādıları fazîletlü efendiler nezâretlerinde âsûde evkāfdan İstanbul'da Kadırga Limanı kurbünde Kâtib Sinan mahallesi Mescid-i şerîfi Vakfı musakkafâtından mahalle-i mezbûrede kâin beher şehr yirmi akçe icâre-i müecceleli ma'lûmü'l-hudûd ve'l-müştemilât bir bâb menzil babamız olup bundan akdem vefât eden mezbûr es-Seyyid Derviş Abdülkerim'in bâ-temessük-i mütevellî bi'l-icâreteyn taht-ı tasarrufunda iken

babamız mezbûr bin iki yüz on bir senesi Şa'bânı'nın on yedinci günü menzil-i mezkûru maraz-ı mevti hâlinde kendüyü ölünceye değin görüp gözetmek şartıyla bâ-re'y-i mütevellî vâlidemiz hâzıra-i mezbûreye fâriğ olup ba'de vefâtihî vâlidemiz mezbûre Emine Hatun dahi menzil-i mezkûru iki yüz on dört senesi Zilka'desi'nin yirmi beşinci günü Peyk Mehmed Ağa b. Mustafa'ya bâ-re'y-i mütevellî fâriğa olup ba'dehû mezbûr Mehmed Ağa fevt ve menzil-i mezkûr sulbî sagīr oğulları Yakub ve İsmail ve sulbiye kızı mürâhıka Nesibe'ye ba'de'l-intikāl sagīrân-ı mezbûrânın vâlideleri ve bâ-hüccet vasîleri mezbûre Habibe Hatun bi'l-vesâye ve mürâhıka-i mezbûre bi'l-asâle izin hücceti mûcebince el-Hâc Mustafa Ağa'ya iki yüz yirmi bir senesi Cemâziyelâhire'nin on altıncı günü fâriğalar oldukdan sonra mezbûr el-Hâc Mustafa Ağa dahi işbu mezbûre Habibe Hatun'a bâ-re'y-i mütevellî fâriğ olup [**43b**] ol-vechile menzil-i mezkûre mezbûre Habibe Hatun hâmiş-i arzuhâlde mastûr defter-i vakıfdan muhrec derkenâr mantûkunca mutasarrıf ve vâzı'atü'l-yed olmağla biz dahi şart-ı müfsid ile ferâğ-ı evvelin adem-i sıhhatine binâen menzil-i mezkûru taleb ederiz deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-istintâk mezbûre Habibe Hatun dahi cevâbında müdde'iyân-ı mezbûrânın babaları müteveffâ-yı mezbûr es-Seyyid Derviş Abdülkerim hâl-i hayût ve kemâl-i akl ve sıhhatinde menzil-i mezkûru hüsn-i rızâ ve tayyib-i hâtırı ve ferâğ-ı mu'teber-i kat'î ile târih-i mezbûrda zevcesi hâzıra-i mezbûre Emine Hatun'a bâ-re'y-i mütevellî ferâğ ve tefvîz, ol dahi tefevvüz ve kabûl etdikden sonra zevcim müteveffâ-yı mezbûr Peyk Mehmed Ağa'ya hayûtunda bâ-re'y-i mütevellî fâriğa olup zevcim mezbûr dahi fevt oldukda üç nefer evlâdı mezbûrûna ba'de'l-intikāl murâhika-i mezbûre Nesibe asâleten ve ben sagīrân-ı mezbûrânın vasîleri olmamla vesâyeten menzil-i mezkûru bâ-re'y-i mütevellî mezbûr el-Hâc Mustafa Ağa'ya fâriğalar olup mezbûr el-Hâc Mustafa dahi menzil-i mezkûru bâ-re'y-i mütevellî bana fâriğa olup ol-vechile zabt ve tasarruf eylediğimden mâ'adâ müdde'iyân-ı mezbûrânın babaları müteveffâ-yı mezbûr es-Seyyid Derviş Abdülkerim hayatında menzil-i mezkûra ve şurût-ı müfside müdde'âsına müte'allika âmme-i de'âvîden zevcesi hâzıra-i mezbûre Emine Hatun'un zimmetini kabûlünü hâvî ibrâ ve iskāt etmiş idi deyü hâzıra-i mezûrenin ve mütevellî-i vakf-ı mezbûrun tasdîkleriyle sûret-i def'de eylediği da'vâsını udûlden İmâm Osman Efendi b. Ahmed ve es-Seyyid Mehmed Tâhir Efendi b Hüseyin şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î isbât etmeğin mûcebince müdde'iyân-ı mezbûrân da'vâ-yı mezkûreleriyle mezbûre Habibe Hatun'a bî-vech-i şer'î mu'ârazadan men' olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 6 Rebî'ülâhir sene 1223.

## 321 [43b-1] Hacı Ömer'in Ayşe bt. Mustafa ve eşi Hacı Ahmed aleyhindeki menzil iddiasının meşrû olmadığı ve yanan menzilin aslına uygun olarak inşası hususunda Ayşe bt. Mustafa ve eşine izin verilmesi

*Galata'da Arab Câmi'i karşısında bir bâb mahzenin havavı nizâ'ı*

Ma'rûz

Sâhib-i arzuhâl el-Hâc Ömer b. el-Hâc Ömer nâm kimesne meclis-i şer'-i münîrde kendi nefsinden asîl ve zevcesi Âişe bt. Mustafa nâm hatun tarafından husûs-ı âtîde vekîl olduğu zâtını ârifân Müezzinbaşı es-Seyyid Hasan Efendi b. Mustafa ve Halil Ağa b. Mehmed şehâdetleriyle sâbit olan el-Hâc Ahmed b. el-Hâc Hüseyin nâm kimesne muvâcehesinde İstanbul kādıları fazîletlü efendiler nezâretlerinde âsûde evkāfdan Cebecibaşı-yı esbak merhûm Mustafa Ağa vakfının mütevellîsi Mustafa Ağa hâzır olduğu hâlde vakf-ı mezbûr musakkafâtından mahrûse-i Galata'da Arab Câmi'-i şerîfi karşısında kâin ma'lûmü'l-hudûd bir bâb manzen benim bi'l-icâreteyn bâ-temessük-i mütevellî taht-ı tasarrufumda ve mahzen-i mezkûr verâsında vâki' bir bâb menzil ve mahzen-i mezkûr havası zevcân-ı mezbûrânın kezâlik bi'l-icâreteyn bâ-temessük-i mütevellî iştirâken taht-ı tasarruflarında olup lâkin sâlifü'z-zikr menzil ve mahzen bundan akdem bi-kazâillâhi te'âlâ vukū' bulan harîkde muhterik olmağla zevcân-ı mezbûrân menzil-i mezkûru bu esnâda kadîmi üzere binâya mübâşeret etmekle zikr olunan mahzenim havasına binâ vaz' etmeyip alâ-hâlihî terk etmek üzere asıl ve vekîl-i mezbûra tenbîh olunmak matlûbumdur deyü da'vâ etdikde husûs-ı mezbûr mütevellî-i hâzır-ı mezbûr Mustafa Ağa'dan istintâk olundukda ol dahi cevâbında mârrü'l-beyân mahzen ve menzil vakf-ı mezbûr musakkafâtından olup mahzen-i mezkûr müdde'î-i merkūm el-Hâc Ömer Ağa'nın ve menzil-i mezkûr ile mahzen-i mezkûr havası zevcân-ı mezbûrânın ber-vech-i muharrer uhde-i tasarruflarında olmağla kadîmi üzere menzil, mahzen-i mezkûr havasına binâ ve inşâ olunduğu vakf-ı mezbûra enfa' ve kadîmi dahi vech-i meşrûh üzere olduğuna binâen kadîmi üzere binâ olunsun deyü eylediği takrîrini müdde'î-i mezbûr el-Hâc Ömer tasdîk ve ikrâr eylediğinden mâ'adâ müdde'î-i mezbûrun tasaddî eylediği da'vâsı dahi meşrû'a ve iltifâta şâyân olmadığı kendüye tefhîm ve da'vâ-yı mezkûresiyle zevcân-ı mezbûrâna bî-vech-i şer'î mu'ârazadan ba'de'l-men' kadîmî üzere menzil-i mezkûr mahzen-i merkūm havasına binâ ve inşâ etmek üzere kabûlü hâzır-ı mezbûrun re'yiyle zevcân-ı mezbûrân el-Hâc Ahmed ve Âişe Hatun'a izin verildiği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 7 Rebî'ülâhir sene 1223.

## 322 [43b-2] Kahveci Süleyman Beşe'nin Seyyid Mehmed Mücib Efendi aleyhinde gedik iddiasında bulunmaya hakkı olmadığı

*Laleli'de Kahvehâne gediği nizâ'ı*

Ma'rûz

Sâhib-i arzuhâl Kahveci Süleyman Beşe b. Haydar nâm kimesne meclis-i şer'-i münîrde zikri âtî dükkânın bi'l-icâreteyn mutasarrıfı hâcegân-ı dîvân-ı hümâyûndan derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism es-Seyyid Mehmed Mücib Efendi b. Hasan nâm kimesne mahzarında Bâbüssa'âdeti'ş-şerîfe Ağası nezâretlerinde âsûde evkāfdan Küçükayasofya Vakfı'ndan İstanbul'da Laleli Çeşme nezdinde Sultan Mustafa Han Câmi'-i şerîfi kurbünde kâin bir tarafdan Löküncü? dükkânı ve bir tarafdan berber dükkânı ile mahdûd bir bâb kahvehâne ta'bîr olunur dükkân mukaddemâ gāib ani'l-meclis es-Seyyid Mehmed Beşe'nin ve hâlâ efendi-yi mûmâ-ileyhin bi'l-icâreteyn taht-ı tasarrufunda ve dükkân-ı mezkûrda bundan akdem müsteciren sâkine olan Sadullah Ağa b. Mehmed Şâkir dükkân-ı mezkûra rağbet verip gedik edip bin iki yüz on dört senesinde âlât ve eşyâ-yı mezkûresini dört yüz on beş guruş semen-i medfû' ve makbûza gāib-i mezbûr es-Seyyid Mehmed Beşe huzûrunda bana bâ-hüccet bey' ü temlik ve teslîm, ben dahi iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl edip bu vechile dükkân-ı mezkûrun gediği benim mülküm olmuş olduğuna binâen şehriye beşer buçuk guruş kirâ-yı kadîmini mutasarrıfı efendi-yi mûmâ-ileyh alıp hurûcuma mütesaddî olmamış iken dükkân-ı mezkûr bundan akdemce bi-kazâillâhi te'âlâ vukū' bulan harîkde muhterik olup ben dahi derûnunda olan âlât ve eşyâ-yı ma'lûmemi ihrâc edip ba'dehû efendi-yi mûmâ-ileyh dükkân-ı mezkûru bu def'a müceddeden binâ ve inşâ etmekle benim yedimde olan gedik âlât ve eşyâ-yı ma'lûmemi dükkân-ı mezkûra ke'l-evvel vaz' ve mu'teber gedik olarak bana izin birle yedime temessük i'tâ eylesin, ben dahi kirâ-yı kadîmi üzerine yüzer para zamla beher şehr sekizer guruşa istîcâr ve kabûl ederim dedikde efendi-yi mûmâ-ileyh dahi istintâk olundukda cevâbında ben dükkân-ı mezkûra külliyetli mebâliğ-i ma'lûme harc ü sarfla binâ ve inşâ etmemle dilediğim kimesneye bilâ-gedik icâre-i mümâsili ile îcâr ederim deyüp ve müdde'î-i mezbûrun takrîr-i meşrûhu üzere dükkân-ı mezkûra rağbet verip gedik etmeleri hilâf-ı şer'-i şerîf olduğundan mâ'adâ gedik nizâmının i'tibârî bir husûsun devam ve istikrârı zımnında taraf-ı pâdişâhîden i'tâ olunup aklâmdan birinde kayd-ı senedât-ı mu'tebereye mübtenî olur ise kānûnen mu'teberâtdan olup mülk ashâbı ve icâreteyn ile müstecir olanların gedik i'tibâr edip tezkire vermelerine şer'an ve kānûnen i'tibâr olunmadığı kendüye tefhîm ve dükkân-ı mezkûr gediği aklâmda mukayyed mu'teber gediklerden olmadığını dahi müdde'î-i mezbûr mukırr u mu'terif iken tasaddî eylediği gedik da'vâsı şer'an ve kānûnen mesmû'a ve mu'tebere olmamakla mûcebince müdde'î-i mezbûr Süleyman gedik da'vâsıyla

mûmâ-ileyh es-Seyyid Mehmed Mücîb Efendi'ye bî-vech şer'î mu'ârazadan men' olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 9 Rebî'ülâhir sene 1223.

## 323 [44a-1] Seyyid Mehmed'in dükkânını boşaltmaları hususunda kiracıları Ali ve oğlu Mehmed'e tenbihte bulunulması

*Kazgancı Dükkânını tahliye ve teslîme tenbîh*

Ma'rûz

Âsitâne-i aliyye'de vâki' zeytinyağcı esnâfından es-Seyyid Mehmed b. Halil meclis-i şer'de kazgancı esnâfından olup zikri câî bir bâb kazgancı dükkânında müstecirleri Ali b. Ali [ve] oğlu Mehmed muvâcehelerinde İstanbul'da Ayazma kapısı dahilinde kâin bi'l-icâreteyn mutasarrıf olduğum bir bâb kazgancı dükkânımda mezbûrân Ali ve Mehmed beher şehr dörder guruş icâre tesmiyesiyle müstecirlerim olmağla işbu târih-i i'lâmdan bir buçuk mâh mukaddem Saferi'l-hayr gurresinden fesh-i akd-i icâre etmemle dükkân-ı mezkûru tahliye birle bana teslîme tenbîh olunmak murâdımdır deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-istintâk merkūmân Ali ve Mehmed cevâblarında minvâl-i meşrûh üzere olduğunu ikrâr ve i'tirâf el-hâletü hâzihî dükkân-ı mezkûrda gediğimiz vardır deyü yedlerinde gedik olmasına dâir Başmuhâsebe'den ve gayrı mahâlde gedik kaydı olarak bir senedleri olmadığından mâ'adâ olmadığını dahi mukırr u mu'terif olmalarıyla mûcebiyle dükkân-ı mezkûru tahliye birle müdde'î-i mezbûr es-Seyyid Mehmed'e teslîme mezbûrân Ali ve Mehmed'in her birine tenbîh olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 15 Rebî'ülâhir sene 1223.

## 324 [44a-2] Mahmudpaşa Mahkemesi'nin bulunduğu hanın üzerine Hafize Hatun tarafından inşa edilen odanın yıkılması ve damlalığın açılması

*Mahmudpaşa Mahkemesi Üzerine Sakf nizâ'ı keşfi*

Ma'ruz,

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen kıbel-i şer'den mürsel keşif nâibimiz Merhabâzâde Mahmud Efendi hâssa mi'mârı hulefâsından Halil ve es-Seyyid İbrahim Edhem Halîfeler ile nezâret-i dâ'îlerinde âsûde evkāfdan Hoca Dursun Vakfı'ndan İstanbul'da Mahmudpaşa-yı Velî civârında vâki' münâza'un-fih olan Armutçu Hanı demekle ma'rûf hana varıp cerîdede mazbûtü'l-esâmî Müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şer'-i kavîm eyledikde Mahmud Paşa-yı Velî Mahkemesi mutasarrıfları olup kendi nefsinden asıl ve hemşîresi Esma Hanım tarafından

vekîl-i sâbitü'l-vekâlesi müderrisîn-i kirâmdan Mehmed Sun'ullah Efendi b. el-müvellâ el-merhûm Hamîdî el-Hâc Mustafa Efendi meclis-i ma'kūd-ı mezkûrda hân-ı mezbûre mutasarrıfesi sâhibe-i arzuhâl mu'arrefetü'z-zât Hafize bt. Abdullah mahzarında vakf-ı mezbûr mütevelliyesi Züleyha bt. Mehmed Emin nâm hatun tarafından mürsel vekîli Süleyman Çelebi b. Ömer hâzır olduğu hâlde işbu sed duvar üzerine mukaddemâ mebnâ olan fevkānî ve tahtânî iki odanın yağmur suyu cereyân edip damlalığı olmağla zikr olunan oda hedm ve mahkeme-i mezbûr geri binâ olunduğuna binâen mezbûre Hafize Hatun bundan akdem el-yevm mevcûd olan hanların esenyât-ı? asliyelerinden fazla içlerinde oda zamîme ve hâricden arsa ilhâk ve sâir vechile tevsî' olunmalarına zinhâr ve zinhâr mesâğ gösterilmeye deyü bin iki yüz yirmi bir senesi Muharremi'l-harâmı evâhirinde bâ-hatt-ı hümâyûn sâdır olan emr-i âlî-şânın hilâfına hân-ı mezkûrun heyet-i asliyesinden hâric derûnunda verâsı tarafında bir bâb odanın sakfını ref' ve üzerine müceddeden bir bâb oda ihdâsına şürû' ve arzan bir zirâ' ve tûlen dört zirâ' altı parmak mahkeme-i mezbûrenin damlalık mahâllini gasb etmekle sâlifü'z-zikr ihdâs eylediği fevkānî odayı ref' ve gasb eylediği damlalık mahâllinden keff-i yedine tenbîh olunmak bi'l-asâle ve bi'l-vekâle matlûbumdur deyü da'vâ etdikde evvelâ husûs-ı mezkûra vukūf-ı tammı olan es-Seyyid Mehmed Haşim Efendi b. Mehmed Said ve Lütfullah Efendi b. Süleyman ve Süleyman Efendi b. İsmail ve Ömer Vahid Efendi b. Abdullah ve Yusuf Efendi b. Osman ve Mehmed Ârif Efendi b. Ömer ve Numan Efendi b. Ahmed ve es-Seyyid Mehmed Said Efendi b. Ahmed ve sâir mazbûtü'l-esâmî kimesnelerden istintâk olundukda onlar dahi cevâblarında mezbûre Hafize Hatun hân-ı mezkûrun tahtânî odasının sakfını ref' ve üzerine müceddeden ihdâsına şürû' eylediği oda mahâlli mahkeme-i mezbûrenin yağmur suyu cereyânı edip olvechile damlalık mahâlli olduğunu her biri bi'l-muvâcehe alâ tarîki'ş-şehâde ihbâr eylediklerinde mezbûre Hafize Hatun dahi tasdîk etmeğin mûcebince bâ-hatt-ı hümâyûn memnû'âtdan olduğu bâlâda tafsîl olunduğu üzere ihdâs eylediği fevkānî odanın ref'i iktizâ eylediğini mi'mârân-ı mezbûrân haber vermeleriyle mûcebince muhdes olan oda-i mezkûreyi ref' birle mahkeme-i mezbûrenin damlalık mahâllinden keff-i yedine mezbûre Hafize Hatun'a tenbîh edildiğini mevlana-yı mezbûr mahâllinde ketb ü tahrîr ve ma'an mürsel ümenâ-i şer'le meclis-i şer'a gelip alâ-vukū'ihî inhâ ve takrîr eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 10 Rebî'ülâhir sene 1223.

## 325 [44a-3] Kırmızı Terlikçi esnafının kethudası Hacı Ömer ve sair esnafın, Dikici esnafından küreğe konulan Artin, Mardıros ve Galatalı Kostantin'in affedilmesi talepleri

*Kürekden ıtlâkını iltimâs*

Ma'rûz

Âsitâne-i aliyye'de Mercan Çarşısı'nda vâki' Kırmızı derlikçi esnâfının kethudâsı el-Hâc Ömer ve yiğitbaşısı Ahmed ve ustalarından Ahmed ve İsmail ve sâirleri ile Dârü's-sa'âdeti'ş-şerîfe Ağası nezâretlerinde âsûde evkāfdan Hudâvendigâr-ı sâbık vâlidesi merhûme Mihrişah Sultan –tâbe serâhâ- evkāfından İstanbul'da Vefa Hanı'nda müstecir olup re'âyânın giydikleri siyâh ve kırmızı ve lök sahtiyândan pabûş i'mâli kendülere mahsûs olan altmış nefer mazbûtü'l-esâmî ustalar ve yine vakf-ı müşârün-ileyhâ musakkafâtından İstanbul'da Dülbençi mahallesinde bir bâb handa müstecir olup kezâlik re'âyânın giydikleri kırmızı mest ve çedik ve terlik i'mâli kendülere münhasır olan yirmi nefer ustalar meclis-i şer'-i münîrde Dikicibaşı İbrahim Ağa ve Başyiğitbaşısı İbiş Ağa ve Galata Dikicibaşısı İsmail Ağa ve Yiğitbaşısı Mehmed Usta hâzır oldukları hâlde her biri takrîr-i kelâm edip işbu yedimizde olup bâlâları mübârek hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûn ile müzeyyen evâmir-i aliyye-i müte'addide mantûklarınca siyâh ve kırmızı ve lök ve bakkām sahtiyândan pabûş ve mest ve çedik ve terlik i'mâli bizlere mahsûs olup bizlerden mâ'adâ kimesne bizim metâ'-ı mahsûsamızı işlemeyip şurût-ı mezkûremize ri'âyet üzre iken sarı pabûş i'mâl eden dikici esnâfından Artin v. Salamon ve Mardıros v. Karabet ve Galatalı Kostantin v. Panayot nâm üç nefer zimmîler kendi emti'alarına kanâ'at etmeyip hilâf-ı hatt-ı hümâyûn bizim i'mâl eylediğimiz emti'amızı i'mâl ile şurût-ı nizâmımızı muhtel ve müşevveş olmasına bâ'is ü bâdî olduklarına binâen bundan akdem bâ-i'lâm li-ecli't-tedîb vaz'-ı kürek olunmuş idi. El-hâletü hâzihî zimmîyyûn-ı mersûmûn ıslâh-ı nefs olunup ba'de'l-yevm herbiri destgâhı başına oturup kâr ü kisbiyle meşgūl olup bizim metâ'-ı mahsûsamızı i'mâl etmemek üzere hâzırûn-ı mezbûrûn ve bi'l-cümle esnâfı kefîl olmalarıyla biz dahi vech-i meşrûh üzere râzı olduk dediklerinde zimmîyyûn-ı mersûmûnun kürekden afv ve ıtlâk ve sebîlleri tahliye olunmak bâbında istid'â-yı inâyet eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu.]

21 Rebî'ülâhir sene 1223.

## 326 [44b-1] Kapan tüccarından Ahmed Ağa'ya olan borcunu ödemesi hususunda Tüccar Abdullah Ağa'ya tenbihte bulunulması

*400 guruş hüküm*

Ma'rûz

Âsitâne-i aliyye'de sâkine Kapan tüccârından Ahmed Ağa b. Mehmed nâm kimesne meclis-i şer'-i münîrde tüccârdan Abdullah Ağa b. Mehmed Emin muvâcehesinde vilâyet-i Anadolu'da Trabzon iskelesinde sefîne reislerinden Kādıoğlu Memiş Alemdar hâzır olduğu hâlde yine sefîne reislerinden işbu Ahmed Reis ve Veliyüddin b. Ahmed Ağa ve gāib ani'l-meclis Molla Süleyman nâm kimesneler hâzır bi'l-meclis merkūm Kādıoğlu Memiş Alemdar benim sefînemde reisim olup yedinde olan malımdan iskele-i mezbûrede iki bin dört yüz guruş istikrâz ve ahz u kabz ve ol dahi poliçe tarîkiyle yedlerine def' u teslîm mezbûrûn Ahmed Reis ve Veliyüddin Ağa ve gāib ani'l-meclis Molla Süleyman işbu Abdullah Ağa her birilerinin mührüyle temhîr eyledikleri temessükü hâzır-ı merkūm Memiş Alemdar ile irsâl ve merkūm Abdullah Ağa havâleten kabûl ve mârrü'z-zikr temessükün zahrına işbu bin ikiyüz yirmi üç senesi Saferi'l-hayrı gurresinde edâ ederim deyü tahrîr ve temhîr etmekle hâlâ taleb ederim deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-istintâk merkūm Abdullah Ağa cevâbında minvâl-i muharrer üzere iskele-i merkūmede merkūmûn Ahmed Reis'in ve Veliyüddin Ağa b. Ahmed nâm kimesneler ile gāib ani'l-meclis Molla Süleyman'ın merkūm Memiş Alemdar'dan istikrâz ve kabz ve temessükü kendüye irsâl ve havâleten kabûl ve kabûlünü müş'ir temessük-i mezkûr zahrına ikrârını muhtevî tahrîr ve temhîrini ikrâr ü i'tirâf etdikde lâkin meblağ-ı merkūm iki bin dört yüz guruşu merkūm Memiş Alemdar'dan mezbûr Ahmed Ağa'nın malından olmak üzere istikrâz ve ahz ü kabz etdiklerinden sonra ehl-i örf tâifeleri cerâyim olarak kendülerden bi-gayrı hakkın ahz eyledi deyü tasaddî eylediği def'i meşrû'a olmamağla iltifât olunmayıp meblağ-ı muhâlün-bih-i mezkûr ik bin dört yüz guruşu vech-i şer'î üzere müdde'i-i mezbûra edâ ve teslîme ba'de'l-hükm ve't-tenbîh olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 13 Rebî'ülâhir sene 1223.

## 327 [44b-2] Vefat eden İstemat v. Mihal'in vârisleri Kaloyani, Polaman ve sairlerinin Duka v. Anaştaş'da olan alacaklarının tahsil olunması

*525 guruş hüküm*

Ma'rûz

Âsitâne-i aliyye'de mütemekkin boyacı esnâfından olup bundan akdem hâlik olan İstemat v. Mihal'in sulbî sagīr oğulları Kaloyani ve Polaman ve sagīre kızları Galini ve Kalini nâm sagīrlerin anaları tesviye-i umûrlarına kıbel-i şer'den mansûb vasîleri Zaharina bt. Kolmo nâm Nasrâniye tarafından Aslan v. Melaho ve Mihal [v.] Vasiliko nâm zimmîler şehâdetleriyle vekâleti sâbit olan Vasil v. Aleksa nâm zimmî meclis-i şer'-i enverde esnâf-ı mezkûreden Duka v. Anaştaş muvâcehesinde mersûm Duka zimmetinde müvekkilem mesfûrenin vasiyesi olduğu sagīrûn-ı mersûmûnun babaları mersûm İstemat'dan irsen intikāl eden

mâl-ı mevrûslarından bâ-temessük yedimden istikrâz ve ahz ü kabz eylediği beşyüz yirmi beş guruş alacak hakları olmağla vekâletim hasebiyle hâlâ taleb ederim deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-istintâk ve'l-ikrâr mûcebiyle meblağ-ı mezbûr beş yüz yirmi beş guruşu vech-i şer'î üzere sagīrûn-ı mersûmûnun mâl-ı mevrûslarından olmağın müvekkile-i mesfûre Zaharina nâm Nasrâniye vekîli mersûm Vasil'e edâ ve teslîme mesfûr Duka'ya ba'de'l-hükm tenbîh olunduğu İstanbul mahkemesinden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 5 Rebî'ülâhir sene 1223.

## 328 [44b-3] Devatçı Esnafı Kethudası İbrahim Ağa ve sair esnaftan bazı kişilerin Seyyid Osman'ın esnaflıktan çıkarılmasını istemeleri

*Devâtçı Esnâfından ihrâç*

Ma'rûz

Âsitâne-i aliyye'de vâki' Devâtçı esnâfının kethudâsı İbrahim Ağa ve yiğitbaşısı Mahmud Usta ve ihtiyârlarından İsmail Usta ve İbrahim Usta ve Halil Usta ve Ahmed Usta ve Abdullah Usta ve sâir bi'l-cümle devâtçı esnâfı meclis-i şer'-i münîrde yine esnâf-ı merkūmeden es-Seyyid Osman b. Mustafa nâm kimesne muvâcehesinde mezbûr es-Seyyid Osman esnâfımızdan olup lâkin kendi hâlinde ırzıyla mukayyed olmayıp kâr ü kisbiyle meşgūl olmadığından mâ'adâ müfsid ve muharrik ve dâimâ esnâfımız beyninde düstûrü'l-amel olan şurût-ı nizâm-ı mer'iyemizin ihtilâline bâ'is hâlât-ı reddiyeye tasaddî etmekle ol-vechile kendüden hoşnûd ve râzı değilleriz deyü muvâcehesinde teşekkî ve esnâf-ı merkūmeden hurûcunu iltimâs eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 27 Rebî'ülevvel sene 1223.

## 329 [44b-4] Osman b. Abdullah'ın, Markos v. Alob aleyhindeki alacak iddiasından men olunması

*913 guruşdan ibrâ*

Ma'rûz

Âsitâne-i aliyye'de Cağaloğlu nâm mahâlde sâkin sâhib-i arzuhâl Osman b. Abdullah Meclis-i şer'de Markos v. Alob nâm zimmî muvâcehesinde işbu Markos zimmetinde duhân semeninden bin dört yüz elli sekiz guruş on dört para ve müteferrik kimesneler zimmetlerinde alacak haklarımdan yüz bir guruş ve bir def'a âhar kimesneler zimmetinde alacağım olan iki yüz elli guruşu kendüye havâle etmemle ahz ve bu vechile benden ahz ü kabz eylediği cem'an bin sekiz yüz on

guruş alacak hakkımın sekiz yüz doksan yedi guruşunu ahz edip mâʿadâ dokuz yüz on üç guruş alacak hakkım olmağla hâlâ taleb ederim deyü baʿde'd-daʿvâ ve'l-istintâk mersûm Markos cevâbında bin iki yüz yirmi iki senesi Saferi'l-hayrı'nın beşinci günü merkūm Osman ile şühûd mahzarında hesâbımız sahîhan yegân [yegân] rü'yet olunup bir birimizde alacak hakkımız zuhûr etmemekle merkūm Osman benim zimmetimi ibrâ-yı âmm-ı râfiʿü'l-hısâm ile ibrâ, ben dahi onun zimmetin ibrâ ve her birimiz âharın ibrâsını kabûl edip ve yedime işbu bir kıtʿa temessük iʿtâ eyledi deyü takrîrine muvâfık bir kıtʿa ibrâ temessükü ibrâz eyledikde merkūm Osman tasdîk etmekle bî-vech muʿârazadan menʿ olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine iʿlâm olundu].

Fî 16 Rebîʿülâhir sene 1223.

## 330 [44b-5] İstanbul'da Uzunkasap mahallesi imamı Hacı Halil'in, mahallelinin şikâyeti nedeniyle istedikleri kişiye imamlığı devretmeyi taahhüt etmesi

*İmâmeti kasr-ı yedine taʿahhüd*

Maʿrûz

Âsitâne-i aliyye'de vâkiʿ Uzunkasap mahallesi ahâlisinden eşrâf-ı kuzâtdan es-Seyyid Abdurrahman Efendi ve Molla Mehmed Aşkī ve mahalle-i mezbûre müezzini el-Hâc Feyzullah ve Süleyman Ağa ve Ömer Efendi ve Muhyiddin Efendi ve İsmail Efendi ve Ebûbekir Ağa ve Sadullah Ağa ve Ali Efendi ve Osman Efendi ve Çedikçe Mehmed Ağa ve Abdullah Eyüb ve Yunus ve el-Hâc Abdullah ve Mustafa Ağa ve Molla Süleyman ve Seyyid Mustafa Ağa ve es-Seyyid Ahmed Ağa ve Mehmed Ağa ve Sarrâc Mehmed ve sâir bi'l-cümle ahâli-i mahalle-i mezbûre meclis-i şerʿ-i münîrde hâlâ mahalle-i mezbûre İmâmı el-Hâc Halil Efendi b. Mustafa muvâcehesinde işbu imâm-ı mezbûr el-Hâc Halil Efendi'nin evzâʿ ve etvârından hoşnûd ve râzılar değilleriz, dâimâ her birilerimize taʿzîr mûcib şütûm-ı galîza ile şetm ve ırzımıza müteʿallik kelimât tekellüm ve her dürlü kendüden emn ü rahatımız meslûb ve bi'l-cümle müteneffir ve mütezarrır olmamızla merkūm el-Hâc Halil Efendi'nin üzerinden imâmet-i mezkûre refʿ ve yerine muhtâr-ı cemâʿat olan bir mütedeyyin kimesne mahalle-i mezbûreye imâm nasb ü taʿyîn olunmak murâdımızdır deyü her birileri bi'l-muvâcehe iştikâ etmeleriyle imâm-ı merkūm el-Hâc Halil Efendi dahi kendi hüsn-i rızâ ve ihtiyârıyla muhtâr-ı cemâʿat olan kimesneye ferâğ etmek üzere taʿahhüd ve târih-i iʿlâmdan otuz bir gün tamamına değin muhtâr-ı cemâʿat olan kimesneye ferâğ ve kasr-ı yed etmez isem üzerimden refʿ olunsun dedikde ahâli-i mahalle mezbûre bu vechile râzı olmalarıyla minvâl-i muharrer üzere katʿ-ı nizâʿ eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine iʿlâm olundu].

Fî 19 Rebîʿülâhir sene 1223.

## 331 [45a-1] Bilecik bt. Agob'un ve kardeşi Karabet'in Dülbendçi mahallesindeki binada ikamet ettikleri katları nöbetleşe kullanmaları

*Kumkapı'da menzil muhâyâsı*

Ma'rûz

Âsitâne-i aliyye'de hısnı ebvâbından Kumkapı kurbünde Dülbendçi Câmi'-i şerîfi nezdinde mütemekkine Bilecik bt. Agob nâm Nasrâniye meclis-i şer'-i enverde li-ebeveyn er karındaşı Karabet nâm zimmî muvâcehesinde İstanbul'da kâtib Hüsrev Câmi'-i şerîfi musakkafâtından Kumkapı dâhilinde Dülbendçi mahallesinde kâin ale'l-iştirâki's-seviyy beher şehr otuzar akçe icâre-i müecceleli bir bâb menzile mutasarrıflar olup on seneden beri menzil-i mezbûrun tabaka-i süflâsında ben mütemekkine olup ve ol dahi tabaka-i ulyâsında kezâlik on sene işbu karındaşım Karabet mütemekkin olup el-hâletü hâzihî muhâyât tarîki ile tabaka-i ulyâda ben mütemekkine olup işbu karındaşım Karabet tabaka-i süflâsında mütemekkin olması matlûbumdur deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-istintâk mersûm Karabet cevâbında ben tabaka-i ulyâda mütemekkin olduğum hînde ta'mîr ve termîm eyledim deyü kavl-i mücerredine amel olunmayıp bi't-terâzî işbu bin iki yüz yirmi üç senesi Cemâziyelûlâsı gurresinden bin iki yüz yirmi dört senesi Rebî'ülâhiri gāyetine değin mesfûre Bilecik menzil-i merkūmun tabaka-i ulyâsında mütemekkine olup ba'dehû minvâl-i muharrer üzere muhâyât mütemekkinler olmak üzere kat'-ı münâza'a eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 18 Rebî'ülâhir sene 1223.

## 332 [45a-2] Karahisarlı Mehmed Ağa'ın, Seyyid Hüseyin ve Seyyid İbrahim Edhem aleyhindeki berber dükkânı gediği iddiasından men olunması

*Kadırga Limanı'nda berber dükkânı gediği*

Ma'rûz

Âsitâne-i aliyye'de vâki' Kadırga Limanı'nda sâkin sâhib-i arzuhâl Karahisârî Mehmed Ağa b. Halil Çarşamba günü Arz Odası'nda kāimmakām-ı âlî-makām huzûrunda ma'kūd olan meclis-i şer'-i enverde es-Seyyid Hüseyin b. el-Hâc Mustafa ve li-ebeveyn er karındaşı es-Seyyid İbrahim Edhem muvâcehelerinde Kadırga Limanı'nda vâki' Kolluk civârında kâin bi'l-icâreteyn mutasarrıf oldukları bir bâb berber dükkânı derûnunda mevcûda beyne'l-hıref gedik ta'bîr olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûmeyi babaları el-Hâc Mustafa nâm kimesne iki yüz beş senesinde bâ-temessük-i Kirkor zimmîye yüz doksan guruşa bey' ba'dehû mersûm

Kirkor zimmî dahi iki yüz sekiz târihinde Bedros zimmîye bey‘, mesfûr Bedros zimmî dahi üç karındaşlar Ağyazar ve diğer Bedros ve Bogos nâm zimmîlere bey‘, mesfûrûn dahi bin iki yüz on sekiz târihinde bana bey‘ etmeleriyle gedik-i merkūm Başmuhâsebe Kalemi’nde mukayyed gediklerden olmağla bu vechile gedik-i merkūma mâlik iken merkūmûn es-Seyyid Hüseyin ve es-Seyyid İbrahim Edhem dükkân-ı merkūmede gediğin yokdur deyü beni dükkân-ı merkūmdan def‘ ü men‘ etmeleriyle merkūmânın te‘addîleri men‘ ü def‘ olunmak murâdımdır deyü ba‘de’d-da‘vâ ve’l-istintâk merkūmân es-Seyyid Hüseyin ve es-Seyyid İbrahim Edhem cevâblarında babamız müteveffâ-yı mezbûr el-Hâc Mustafa Ağa Kadırga Limanı’nda vâki‘ Acı Çeşme ardında kâin Yahya Paşa Vakfı musakkafâtından bi’l-icâreteyn taht-ı tasarrufunda olan bir bâb berber dükkânına mutasarrıf iken fevt olup dükkân-ı merkūm ale’l-iştirâk intikāl-i âdî ile bizlere intikāl eden dükkân-ı mezkûr mârrü’z-zikr Acı Çeşme ardında bi’l-iktizâ mutasarrıfı olan menzili derûna zam ve idhâl eylediği Mustafa Usta dükkânı demekle ma‘rûf Başmuhâsebe’de mukayyed Mustafa Usta dükkânı ittisâlinde olup işbu mezbûr Mehmed Ağa’nın Başmuhâsebe’de mukayyed Bedros dükkânı deyü iddi‘â eylediği dükkânın kaydı câmi‘ karşısında Ahmed Usta dükkânı iltiyânında? mukayyed olmağla bizlerin mutasarrıf olduğumuz dükkânımız sâlifü’z-zikr çeşme ardında menzile idhâl olunan Mustafa Usta dükkânı ittisâlinde olmağla zikr olunan gedik mahâll-i âharda olduğu ve dükkân-ı merkūmda gedik i‘tibârı yokdur deyü bi’l-külliye ba‘de’l-inkâr müdde‘î-i merkūm Mehmed Ağa’ya suâl olundukda eğerçi merkūmânın bi’l-icâreteyn mutasarrıf oldukları dükkân-ı mezbûr menzil-i merkūma idhâl olunan dükkâna muttasıl dükkân olduğunu ikrâr ü i‘tirâf edip lâkin Başmuhâsebe Kalemi’nde hîn-i kaydında sehven kayd olmuşdur dediği kelâmına iltifât olunmayıp ancak dekâkin-i mezkûre gedikleri Başmuhâsebe’de tahdîd olunarak kayd olunmuş olmağla merkūmân es-Seyyid Hüseyin ile es-Seyyid İbrahim Edhem’in bi’l-icâreteyn mutasarrıf oldukları dükkân Bedros dükkânı kaydı olduğu dükkân olmayıp âhar dükkân olduğu kuyûdâtın tahdîdinden ve mezbûr Mehmed Ağa’nın ikrâr ü i‘tirâfından zâhir ve mütebeyyin olmağla merkūm Mehmed Ağa merkūmân es-Seyyid Hüseyin ile es-Seyyid İbrahim Edhem’e bî-vech mu‘ârazadan men‘ olunduğu İstanbul Mahkemesi’nden huzûr-ı âlîlerine i‘lâm olundu.

Fî 15 min-Rebî‘ülâhir sene 1223.

## 333 [45a-3] Kabasakal Sinan Ağa vakfı Mütevellisi İmam Mehmed Efendi tarafından Karabet’e kiraya verilen arsanın Hamza Bey Vakfı Mütevellisi Mehmed Efendi’ye teslimi

*Kabasakal’da arsa keşfi*

Ma‘rûz

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen kıbel-i şer'den mürsel keşif nâibimiz Merhabâzâde Mahmud Efendi Hâssa mi'mârı hulefâsından Mustafa ve Mehmed Ârif Halîfeler ile derûn-ı arzuhâlde mezkûr İstanbul'da Kabasakal Sinanağa mahallesinde vâki' münâza'un-fîh olan Muhterik menzil arsasına varıp cerîdede mazbûtü'l-esâmî Müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şer' eyledikde nezâret-i dâ'îlerinde âsûde evkāfdan meş'aleci Hamza Bey Vakfı'nın mütevellîsi Mehmed Efendi b. Ahmed meclis-i ma'kūd-ı mezkûrda yine nezâret-i dâ'îlerinde âsûde evkāfdan Kabasakal Sinanağa Vakfı'nın mütevellîsi İmâm Mehmed Salih Efendi b. Mehmed mahzarında arsa-i mezkûre Kabasakal Sinanağa Vakfı'ndan olmak üzere bi'l-icâreteyn mutasarrıf olan Keresteci Karabet v. Ananya zimmî hâzır olduğu hâlde işbu derûnunda akd-i meclis-i şer'-i şerîf olunan bir tarafdan mârrü'z-zikr Kabasakal Sinanağa Vakfı'ndan muhterik menzil arsası ve bir tarafdan İmâm meşrûtası gedik arsa ve bir tarafdan Aşçıbaşı Süleyman Ağa Vakfı'ndan müderrisîn-i kirâmdan Hâdimîzâde es-Seyyid Ahmed Efendi tasarrufunda olan gedik arsa ve bir tarafdan tarîk-i âm ile mahdûd tûlen yirmi zirâ' ve arzan sekiz zirâ' terbî'an yüz altmış zirâ' arsa mütevellîsi olduğum meş'aleci Hamza Bey Vakfı musakkafâtından ve mezbûr es-Seyyid Ahmed Efendi'nin vekîl-i müseccel-i şer'îsi Hüseyin b. Ahmed hâzır olduğu hâlde müvekkil-i mezbûrun tasarrufunda iken imâm-ı mezbûr Kabasakal Sinanağa Vakfı musakkafâtından olmak üzere zabt ve hâzır-ı mesfûr Karabet zimmîye îcâr etmekle kasr-ı yedine tenbîh olunmak bi't-tevliye matlûbumdur deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-istintâk ve'l-inkâr müdde'î-i mütevellî-i merkūm Mehmed Efendi ber-vech-i muharrer müdde'âsını udûlden olup şehâdetleri makbûle olan Hâcegân-ı Dîvân-ı hümâyûndan Ali Efendi b. Ahmed ve el-Hâc Mustafa Ağa b. Hasan ve es-Seyyid Mehmed Ağa b. Abdullah ve Osman Ağa b. Mustafa ve el-Hâc Bektaş Ağa b. Ali ve Ömer Ağa b. Yusuf ve Ali Efendi b. Mustafa nâm kimesneler alâ-tarîki'ş-şehâde haber verdiklerinde imâm-ı mezbûr dahi arsa-i mezkûre Meş'aleci Hamza Bey Vakfı müsakkafâtından olduğunu tasdîk eylediğini mevlana-yı mezbûr mahâllinde ketb ü tahrîr ve ma'an mürsel ümenâ-i şer'le meclis-i şer'a gelip alâ-vukū'ihî inhâ ve takrîr eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 19 Rebî'ülâhir sene 1223.

## 334 [45b-1] Derviş Ali Efendi'nin tasarrufunda olan vakıf arsası üzerindeki fırının yanması nedeniyle talebi üzerine fırın gediği kaydının silinmesi

*Taşkasab'da habbâz fırını*

Ma'rûz

Rumeli kuzâtı eşrâfından Derviş Ali Efendi b. Abdullah meclis-i şer‘-i münîrde habbâzân tâifesinin kethudâsı Mustafa Ağa ve bi’l-cümle nizâm ustaları hâzır oldukları hâlde takrîr-i kelâm edip İstanbul’da Taşkasab kurbünde Çavuş Mescidi Fırını demekle ma‘rûf bir bâb habbâz fırını bin yüz doksan altı senesinde vukū‘ bulan harîk-i kebîrde muhterik ve arsası sırfe kalıp lâkin arsa-i mezkûre benim bi’l-icâreteyn taht-ı tasarrufumda olup fırın-ı mezkûrun mahâll-i merkūmda lüzûmu olmadığına binâen gedik ashâbı fırın-ı mezkûra merbût olan değirmeni âhara semen-i ma‘lûme bey‘ ve semeninden cânib-i mîrîye olan deynlerini edâ ve fırın-ı mezkûrun ancak kaleminde mukayyed mu‘teber gediğini dahi bâ-hüccet-i şer‘iye müstakıllen bana bey‘ etmeleriyle ben dahi arsa-i mezkûreyi bahçe binâ etmemle gedik-i mezkûre fîmâ-ba‘d amel ve i‘tibâr olunmamak şartıyla kaleminden kaydı ref‘ ü terkīn ve yedime sûret i‘tâ olunması matlûbumdur dedikde istikşâf-ı hâl için hâzırûn-ı mezbûrûn istintâk olundukda onlar dahi cevâblarında fi’l-vâki‘ mahâll-i mezkûrda fırının lüzûmu olmamağla gedik-i mezkûr âhar mahalle nakl olunmayıp ve kaleminden kaydı terkīn ve sûret i‘tâ olunmasına bizler dahi râzılarız dediklerinde gedik-i mezkûrun kaydı ref‘ ü terkīn ve efendi-yi mûmâ-ileyh yedine sûret i‘tâ olunması İstanbul Mahkemesi’nden huzûr-ı âlîlerine i‘lâm olundu.

Fî 21 Rebî‘ülâhir sene 1223.

## 335 [45b-2] Mehmed Usta’nın kiracısı bulunduğu kahvehane dükkânının gedik kaydının yapılmasına dair talebinin kabul olunamayacağı

*Etpazarı’nda kahve gediği,*

Ma‘rûz

İstanbul’da Etpazarı kurbünde vâki‘ merhûm Bâbüssa‘âdeti’ş-şerîfe Ağası esbak Gazanfer Ağa-yı Atik Vakfı’ndan mukaddemâ iki bâb kahve ve bir bâb tütüncü ve hâlâ bir bâb kebîr kahve dükkânına beher şehr on guruş kirâ ile müstecir olan Mehmed Usta b. Mustafa nâm kimesne meclis-i şer‘-i münîrde dükkân-ı mezkûrun sekiz sehm i‘tibârıyla altı sehmine bâ-temessük-i mütevellî mutasarrıf olan es-Seyyid el-Hâc Ali Ağa b. es-Seyyid Mustafa asâleten ve iki sehmine kezâlik bâ-temessük-i mütevellî mutasarrıf olup bundan akdem vefât eden es-Seyyid Osman b. İbrahim nâm kimesnenin sulbî kebîr oğulları es-Seyyid Halil ve es-Seyyid İbrahim’den merkūm es-Seyyid Halil asâleten ve mezbûr es-Seyyid İbrahim’in kayınpederi ve tarafından husûs-ı âtîde vekîl-i müsbet-i şer‘îsi es-Seyyid Mustafa Alemdar b. es-Seyyid Ebâbekir mahzarlarında dükkân-ı mezkûr işbu târihden on yedi sene mukaddem iki bâb kahve ve bir bâb tütüncü dükkânı iken kahve dükkânının birinde Osman Odabaşı nâm kimesne şehriye üç guruş ve birinde Yusuf Odabaşı nâm kimesne şehriye beş guruş kirâ ile müşâhereten müstecirler olup zikr olunan dükkânlara rağbet verip gedik edip târih-i merkūmda

mezbûr Osman Odabaşı dört yüz altmış guruş ve merkūm Yusuf Odabaşı beş yüz doksan guruş ki cem'an bin elli guruş semen-i makbûza iki bâb kahve dükkânları derûnlarında mevcûde âlât ve eşyâ-yı ma'lûmelerini bâ-hüccet bana bey' eylediklerinde ben dahi mârrü'z-zikr iki bâb kahve dükkânları beynlerinde kâin aklâmda mukayyed olmayan bir bâb tütüncü dükkânını dahi mukaddemâ mutasarrıfı olan kimesneden şehriye iki guruş kirâ ile istîcâr ve ol-vechile taht-ı icâremde olan üç bâb dekâkin-i mezkûreyi mutasarrıfının izniyle hedm ve bir bâb kebîr kahvehâne binâ edip şehriye kirâ-yı kadîmi olan on guruş mutasarrıflarına edâ ve derûnunda mevcûde gedik âlât ve eşyâsı ber-vech-i muharrer yedimde mâl-ı müşterâm iken mutasarrıfları mezbûrûn dükkân-ı mezkûrun gediği mu'teber değildir deyü müdâhale ve ta'arruz etmeleriyle müdâhaleleri men' ü def' olunup gedik-i mezkûr mu'teber olmak için yedime mühürlü tezkire i'tâ etmek üzere asîl ve vekîl-i mezbûrûna tenbîh olunmak murâdımdır deyü takrîr-i meşrûhu üzere dükkân-ı mezkûrda müşâhereten müstecir olanlar rağbet verip gedik etdim demeleri hilâf-ı şer'-i şerîf olduğundan mâ'adâ gedik nizâmının i'tibârî bir husûsun devam ve istikrârı zımnında taraf-ı pâdişâhîden i'tâ olunup aklâmdan birinde mukayyed senedât-ı mu'tebereye mübtenî olur ise kānûnen mu'teberâtdan olup mülk ashâbı ve icâreteyn ile müstecir olanların gedik i'tibâr edip tezkire vermelerine şer'an ve kānûnen i'tibâr olunmadığı kendüye tefhîm olunup merkūmdan suâl dahi teveccüh etmediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 26 Rebî'ülevvel sene 1223.

## 336 [45b-3] Seyyid Mehmed Dede'nin nakliye bedelinden Ahmed Ağa'da olan alacak davasında anlaşma sağlanması

*1300 guruşa sulh*

Ma'rûz

Mahrûse-i Galata'ya muzâfe kasaba-i Tophâne sâkinlerinden es-Seyyid Mehmed Dede b. Mustafa meclis-i şer'-i enverde Galata Yağkapanı tüccârından Ahmed Ağa b. Ali muvâcehesinde şerîki Kırımî el-Hâc Ömer Ağa hâzır olduğu hâlde işbu Ahmed Ağa hâzır-ı merkūm el-Hâc Ömer Ağa ile şerîk oldukları hâlde ber-vech-i iştirâk mâlik oldukları Çekdirme ta'bîr olunur Karaböcekoğlu yedinde olan sefînesine benim kendi malımdan hamûle tahmîl ve Âsitâne-i aliyye'de kendülere îsâl etmek üzere emirleriyle beni İbrail iskelesine irsâl ben dahi iskele-i merkūmeye vusûlümde kendi malımdan sefîne-i mezbûreye şa'îr ve âhar eşyâ iştirâ ve tahmîl edip cem'an emirleriyle malımdan altı bin altı yüz yirmi guruş sarf eyledikden sonra şerîki Kırımî işbu el-Hâc Ömer Ağa'nın hissesine isâbet eden üç bin üç yüz on guruşunu tamamen ahz ü kabz edip işbu Ahmed Ağa'dan dahi üç bin üç yüz on bir guruşdan bin yüz yetmiş guruşunu ahz edip meblağ-ı mezbûrdan hâlâ

zimmetinde bâkī iki bin yüz kırk guruşu taleb ve da'vâ eylediğimde ol dahi ba'de'l-inkâr müdde'âmı isbât esnâsında iken beynimzde muslihîn tavassut etmekle berminvâl-i meşrûh tasaddî eylediğim da'vâ-yı mezkûrumdan kat'a li'n-nizâ' bin üç yüz guruş üzerine bi't-terâzî ba'de's-sulh ve'l-kabûl meblağ-ı mezbûr bedel-i sulh olan bin üç yüz guruşdan mâ'adâ sekiz yüz kırk guruşdan mezbûr Ahmed Ağa'nın zimmetini ibrâ-yı âmm-ı sahîh-i şer'î ile ibrâ ve iskāt-ı hak eyledim dedikde, ol dahi ba'de't-tasdîk ibrâdan müstesnâ bedel-i sulh olan meblağ-ı merkūm bin üç yüz guruşun edâsına merkūm Ahmed Ağa'ya tenbîh olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 15 R sene 1223.

## 337 [45b-4] Derohi bt. Manik'in, vefat eden Ahmed Efendi'den almış olduğu borcunu vârislerine ödeyerek rehin vermiş olduğu emlak hissesinin kendisine teslim olunması

*Üsküdar'da şerbethâne gediği,*

Ma'rûz

Mübârek rikâb-ı kamer-tâb-ı hüsrevânîye takdîm-i arzuhâl eden Derohi bt. Manik nâm Nasrâniye bi'l-ma'iye rü'yete memûr Haremeyn-i şerîfeyn müfettişi müderrisîn-i kirâm-ı zevi'l-ihtirâmdan fazîletlü Mehmed Fikri Efendi ile bi'd-defa'ât Çarşamba günü Arz Odası'nda huzûr-ı hazret-i kāimmakām-ı âlî makāmîde ma'kūd meclis-i şer'-i münîrde Dârü's-sa'âdeti'ş-şerîfe Ağası hazretlerinin nezâretlerinde âsûde evkāfdan ser-bevvâbîn-i Dergâh-ı âlî merhûm es-Seyyid el-Hâc Mehmed Tâhir Ağa vakfı mülhakātından merhûm-ı mezbûrun vâlidesi Şerife Zeyneb Hatun Vakfı'nın bi'l-meşrûta mütevellîsi ve merhûm-ı mezbûrun oğlu Hâcegân-ı Dîvân-ı hümâyûndan derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism es-Seyyid Mehmed Emin Efendi husûs-ı âtîde vekîl olduğu Çukadâr Mustafa b. Ömer ve Derviş Mehmed Salih b. Ali nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olan es-Seyyid eş-Şeyh Mehmed Ziya Efendi b. Abdullah mahzarında kezâlik derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism olup bundan akdem bilâ-veled vefât eden eş-Şeyhzâde demekle Ârif Ahmed Efendi b. Mehmed'in veresesi zevcesi zâtı mu'arrefe Nefise bt. Hasan nâm hatun ile İbrahim Ağa b. Osman hâzır oldukları halde vakf-ı mezbûr musakkafâtından medîne-i Üsküdar'da Yeni mahalle demekle ma'rûf Murad Reis mahallesinde vâki' bir tarafdan Şerbethâneci Totos [**46a**] oğlu Kirkor zimmî menzili ve bir tarafdan Basmacı Şişman Elemiye zimmî menzili ve iki tarafdan tarîk-i âm ile mahdûd ulyâda bir cihânnümâ ve fevkānî dört bâb oda ve iki matbah odası ve iki sofa ve bir mikdâr dîvânhâne ve bir memşâ ve tahtında bir mikdâr bahçe ve bi'r-i mâ ve fıskiyeli havuz ile bir birine muttasıl bir bâb şerbethâne ve bir bâb ekmekçi iskemlesi ve bir bâb kahve dükkânı ve bir bâb simitçi fırını ve menzil-i

mezkûr ittisâlinde vâki‘ fevkânî iki bâb oda ve bir sofa ve bir mikdâr dîvânhâne ve bir harâb dehliz ve tahtında bir mikdâr havluyu müştemil mukaddemâ ki bâb ve hâlâ bir bâb menzil-i kebîr ile şerbethâne ve fırın ve iskemle ve dekâkin-i mezkûre sekiz sehm i‘tibârıyla beşer sehmi bir kıt‘a temessük mantûkunca benim ve bir sehmi diğer bir kıt‘a temessük mantûkunca sadriye kızım olup bundan akdem hâlike olan Sima bt. Bedros nâm Nasrâniyenin sadrî oğlu Haçador ve sadriye kızı Maryem nâm sagīrânın bi’l-icâreteyn taht-ı tasarrufumuzda ve şerbethâne-i mezkûre derûnunda mevcûde beyne’l-hıref gedik ta‘bîr olunur âlât-ı lâzıme-i ma‘lûmenin kezâlik sekiz sehm i‘tibârıyla beş sehmi benim ve bir sehmi sagīrân-ı mersûmânın yedimizde iştirâken ve şâyi‘an mülk ve hakkımız iken ben bin iki yüz on iki senesi Recebi’nin on üçüncü günü mutasarrıf olduğum beş sehm hissemi bi’l-asâle ve sagīrân-ı mersûmânın vasîleri olduğum hasebiyle bir sehm hisselerini sene-i merkūme Zilhiccesi gurresinde bi’l-vesâye müteveffâ-yı mezbûr Ahmed Efendi’ye yedinden ve malından iktirâz ve kabz eylediğim üç bin guruş zimmetimde deynim mukābelesinde her ne zaman edâ-yı deyn eder isem redd-i ferâğ ve mebî‘ etmek şartıyla bey‘ ve ferâğa olmuş iken mezbûr Ahmed Efendi verâseti hâzırân-ı mezbûrâna münhasıra olduğu hâlde bu esnâda ve sagīre-i mersûme Maryem dahi bundan akdem her biri bilâ-veled fevt ve akārât-ı mezkûrenin ber-i‘tibâr-ı merkūm ancak nısf sehmi cânib-i vakfa âid olmuş iken mütevellî-i müvekkil-i mûmâ-ileyh mezbûr Ahmed Efendi’nin ile’l-vefât taht-ı tasarrufunda olan ber-i‘tibâr-ı merkūm altı sehmi benim mahlûlümdür deyü âhara îcâr murâd edip hattâ akārât-ı mezkûrenin bedel-i misli târih-i mezkûrda ve hâlâ müteveffâ-yı mezûra deynim olan üç bin guruşdan ezyed olduğu dahi ferâğ bi’l-vefâya delîl-i vâzıh olup el-hâletü hâzihî meblağ-ı mezbûr üç bin guruşu müteveffâ-yı mezbûrun veresesi hâzırân-ı merkūmâna edâ birle mütevellî-i müvekkil-i mûmâ-ileyh dahi akārât-ı mezkûrenin ber-i‘tibâr-ı merkūm beş sehmini bana teslîme vekîl-i mezbûra tenbîh olunmak matlûbumdur deyü da‘vâ etdikde vekîl-i mezbûr dahi cevâbında akārât-ı mezkûrenin ber-i‘tibâr-ı merkūm beş sehmini müdde‘iye-i mersûme asâleten ve bir sehmini sagīrân-ı merkūmânın vasîleri olmağla vesâyeten tevârîh-i mezkûrelerde makbûzu olan meblağ-ı merkūm üç bin guruş mukābelesinde ferâğ-ı kat‘î ile ferâğ ve kasr-ı yed etmiş idi deyüp ferâğ bi’l-vefâ da‘vâsını bi’l-vekâle inkâr etmekle husûs-ı mezkûru mahâllinde tahkīk olunmak iktizâ etmeğin akārât-ı mezkûrenin mahâllinde keşf ve mu‘âyene ve yevm-i ferâğda bedel-i mislinin tahkīki için sûret-i şer‘-i enverden irsâl olunan keşif nâibimiz Merhabâzâde Mahmud Efendi ve müfettiş-i mûmâ-ileyh tarafından mürsel Kâtib es-Seyyid Ebûbekir Efendi dâ‘îleri Mimâr-ı hâssa hulefâsından es-Seyyid Mustafa ve Ali halîfeler ile mahalle-i mezkûrede kâin münâza‘un-fîh olan akārât-ı mezkûre üzerine varıp ba‘de’l-keşf ve’l-mu‘âyene cerîdede mazbûtü’l-esâmî Müslimîn huzûrlarında akdeyledikleri meclis-i şer‘-i âîde mahalle-i merkūme ahâlisinden ve ehl-i vukūf bî-garaz sikāt-ı

Müslimînden İmâm İbrahim Efendi b. Mustafa ve es-Seyyid Mustafa Ağa b. es-Seyyid Osman ve İsmail Ağa b. Ahmed ve Müezzin Molla Ali b. Süleyman ve Süleyman Ağa b. Halil ve es-Seyyid Mustafa Efendi b. es-Seyyid Ahmed ve Hüseyin Ağa b. Mustafa ve Subaşı el-Hâc Mehmed Ağa b. Ahmed ve Mustafa Ağa b. Mehmed ve es-Seyyid Veliyüddin Ağa b. Hüseyin ve Mehmed Nuri Ağa b. el-Hâc Mehmed ve Mahmud Beşe b. İsmail ve es-Seyyid Ahmed Ağa b. Hasan ve Hasan Ağa b. Hüseyin ve Ahmed Ağa b. Mehmed'den her biri hasmân-ı merkûmân muvâcehelerinde işbu mu'âyene olunan akārât-ı mezkûrenin tahte'l-binâ ma'a bahçe mecmû' arsası mi'mârân-ı merkûmân misâhalarıyla bi-hesâbı terbî'î altı yüz yetmiş iki zirâ' olup yevm-i ferâğda bedel-i misli beher zirâ'ı on beşer guruşdan cem'an on bin seksen guruş eder deyüp ve ferâğ-ı mezbûr ferâğ bi'l-vefâ tarîkiyle oldu deyü her biri alâ-tarîki'ş-şehâde bi'l-muvâcehe haber verdiklerinden sonra binâsının dahi kıymeti mi'mârân-ı merkûmândan suâl olundukda kebîr ebniye üç yüz doksan beş zirâ' olup beher zirâ'ı altışar guruşdan cem'an iki bin üç yüz yetmiş guruş ve harâb ebniye yüz otuz zirâ' olup beher zirâ'ı ikişer guruşdan cem'an iki yüz altmış guruş ve havuz-ı mezkûr altı zirâ' olup beher zirâ'ı beşer guruşdan cem'an otuz guruş ve bi'r-i mâ ma'a tulumba elli guruş ki kā'ide-i mi'mârî üzere kāimen kıymetleri cem'an iki bin yedi yüz on guruşa bâliğ olup arsa-i mezkûrenin dahi bedel-i misli olan on bin seksen guruş ki min-haysü'l-mecmû' hîn-i ferâğda ve hâlâ bedel-i misli on iki bin yedi yüz doksan guruş olduğu şühûd-ı mezbûrûnun şehâdetleri ve mi'mârân-ı merkûmânın haberleriyle zâhir ve mütehakkık olduğu ve akārât-ı mezkûrenin kirâları müstecirlerinden suâl olundukda şerbethâne-i mezkûrenin şehriye otuz beş guruş ve bakkāl dükkânının şehriye dört guruş otuz para ve ekmekçi iskemlesinin şehriye bir buçuk guruş ve kahve dükkânının şehriye üç buçuk guruş ve simitçi fırınının şehriye dokuz buçuk guruş ve kebîr ebniyede fevkānî dört bâb odada şehriye on yedi guruş ki cem'an yetmiş bir guruş on para kirâ hâsıl olup mâ'adâ mahâllinde müdde'iye-i mersûme ve hissedârları mütemekkinler olduklarını kâtibân-ı mezbûrân mahâllinde ketb ü tahrîr ve ma'an meb'ûs ümenâ-i şer'le Arz Odası'nda müfettiş-i mûmâ-ileyh ma'iyetiyle akdolunan meclis-i şer'a gelip mi'mârân-ı merkûmân es-Seyyid Mustafa ve Ali Halîfeler verese-i merkûmân İbrahim ve Nefise hâzır oldukları hâlde müdde'iye-i mersûme Derohi Nasrâniye ve mütevellî vekîli es-Seyyid eş-Şeyh Mehmed Ziya Efendi muvâcehelerinde inhâ ve takrîr eylediklerinde tarafeyn dahi bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ba'de't-tasdîk mûcebiyle merkūm üç bin guruşu müteveffâ-yı mezbûr Ahmed Efendi'nin veresesi hâzırân-ı mezbûrâna edâ ve teslîm ve akārât-ı mezkûreyi bâ-re'y-i mütevellî müdde'iye-i mersûme Derohi Nasrâniye'nin zabt ve tasarrufu iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 15 Rebî'ülevvel sene 1223.

## 338 [46a-1] Ümmügülsüm bt. Mustafa'nın Hocapaşa Çeşmesi'ne bağlı saka gediğini Osman Beşe'ye kiraya vermesi ve zimmetini ibra etmesi

*Otuz guruş ve sâirden ibrâ*

Ma'rûz

Sâhibe-i arzuhâl Âsitâne-i aliyye'de Hocapaşa'da sâkine Ümmügülsüm Hatun bt. Mustafa tarafından es-Seyyid Feyzullah Ağa b. Mustafa ve es-Seyyid Mehmed Ağa b. Hüseyin şehâdetleriyle vekâletleri sâbit olan Mehmed Ağa b. Şa'bân meclis-i şer'-i münîrde Hocapaşa Çeşmesi sakaları bölükbaşısı Osman Beşe b. Süleyman mahzarında Emir Câmi'-i şerîfi Çeşmesi'ne merbût saka gediği ta'bîr olunur bir kırba ve bir arkalıç âlât-ı lâzımesi olan saka gediğine mutasarrıfe olmam ile işbu Osman Beşe mârrü'z-zikr gediğimi beher şehr yedişer guruşa âhara îcâr edip ancak bana beher şehr birer guruşunu i'tâ mâ'adâ altı guruşunu kendisi bi-gayrı hakkın ahz etmekle beş ayda beher şehr altışar guruşdan zimmetinde müctemi'a olan otuz guruşu hâlâ taleb ederim deyü bi'l-vekâle da'vâ sadedinde olmuş idim. El-hâletü hâzihî beynimize muslihûn tavassutuyla da'vâ-yı mezkûrdan gedik-i mezbûre icâresi olmak üzere beher şehr üçer buçuk guruş ve yevmiye üçer kırba mâ-i lezîz müvekkile-i mezbûrenin kendi menziline götürmek üzere inşâ-i akd-i sulh etmeleriyle ben dahi kabûl, minvâl-i meşrûh üzere bi'l-vekâle îcâr ve meblağ-ı mezbûr otuz guruşa ve sâire müte'allika âmme-i da'vâdan mezbûr Osman Beşe'nin zimmetini bi'l-vekâle ibrâ, ol dahi ibrâ-yı mezkûru kabûl eyledi dedikde mezbûr Osman Beşe tasdîk edip bu vechile kat'-ı nizâ' eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 13 Rebî'ülâhir sene 1223.

## 339 [46b-1] Abdi Beşe'nin Yedikule'deki fırın ve değirmen hissesini Topal Muslı Beşe'ye bir seneliğine kiraya vermesi

*Yedikule'de habbâz fırını ve değirmen*

Ma'rûz

Mübârek rikâb-ı kamer-tâb-ı hüsrevânîye takdîm-i arzuhâl eden Kel Mustafa b. Süleyman'ın sulbî oğlu Abdi Beşe nâm kimesne meclis-i şer'-i münîrde arzuhâlde mastûr İstanbul'da Yedikule hâricinde vâki' bir bâb habbâz fırını ve ona merbût ittisâlinde kâin altı horoslu bir bâb değirmen derûnunda mevcûde beyne'l-hıref gedik ta'bîr olunur yirmi dört re's bârgir ve ona isâbet eden sâir âlât-ı lâzıme-i ma'lûmeden sekiz re's bârgir hissesine mutasarrıf olan mezbûr Kel Mustafa ve dört re's bârgir hissesine mutasarrıf olup derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Muslı Beşe

b. İsmail ve dört re's bârgir hissesine mutasarrıf olan Hızır Beşe b. İsmail nâm kimesneler ile dört re's bârgir hissesine mutasarrıf olan Radiç v. Yanko nâm zimmî hâzır oldukları hâlde dört re's bârgir hissesine mutasarrıf olup kezâlik derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Topal Muslı Beşe b. Süleyman nâm kimesne mahzarında fırın-ı mezkûr derûnunda hâzırûn-ı merkūmûnun rızâlarıyla işbu sene-i mübârekede dahi mezbûr Topal Muslı Beşe sâkine olmak üzere beynleri tevfîk ve ıslâh olunmağla ben dahi fırın-ı mezkûrda aylakçı olmak üzere taksîmi târih-i i'lâm senesi rûz-ı Hızır duhûlünden bir sene tamamına değin fırın-ı mezkûrda hizmet etmek üzere dört yüz guruş ücret tesmiyesiyle hâzırûn-ı merkūmûnun rızâlarıyla mezbûr Topal Muslı Beşe'ye îcâr ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer istîcâr ve kabûl eyledi dediğini mezbûr Muslı Beşe tasdîk eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 15 Rebî'ülâhir sene 1223.

## 340 [46b-2] Yahudi Pezer'in tuhafçı ve fincancı dükkânı gediklerini satması

*Tahtakale'de dükkân*

Ma'rûz

Hâmiş-i muhâsebede mukayyed tuhafçı ve fincancı gediklerinden olup İstanbul'da Tahtakale kurbünde Katırcı Hanı karşısında kâin Duhâncı dükkânına muttasıl bir bâb dükkân derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf gedik ta'bîr olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûmenin bâ-sûret-i hümâyûn mâliki Perez v. Avram Yahûdî meclis-i şer'-i münîrde Menahim v. Matatya Yahûdî muvâcehesinde takrîr-i kelâm edip bâlâda mezkûr bir bâb tufahçı ve fincancı dükkânı derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf gedik ta'bîr olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûmeyi dokuz yüz guruş semen-i makbûza tarafeynden bi'l-îcâb ve'l-kabûl bâtten ve sahîhan mersûm Menahim Yahûdî'ye bey' ve temlik ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl edip mebî'-i mezkûrun tağrîr ve gabnine ve bi'l-cümle gedik husûsuna müte'allika âmme-i de'âvîden her birimiz âharın zimmetini kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt eyleyip fîmâ-ba'd zikr olunan tuhafçı ve fincancı gediğinde benim kat'a alâka ve medhalim kalmayıp mersûm Menahim Yahûdî'nin mülk-i müşterâsı olmuşdur dedikde ol dahi tasdîk etmeğin gedik-i mezkûrun kaydı kaleminde bâyi'-i mersûm Perez Yahûdî üzerinden ref' ü ilkā ve müşterî-yi mersûm Menahim Yahûdî üzerine tahrîr ü kayd ve yedine sûret i'tâ olunmak iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 21 R sene 1223.

## 341 [46b-3] Çalatca, Silivri, Ereğli, Terkos ve Büyükçekmece ve Küçükçekmece kazalarında küçükbaş hayvan sayımı yapılması

*Ağnâm mâddesi*

Ma'rûz

"İşbu takrîr ve derkenâra nazar ve sâbıkına tatbîk ile emr-i âlî ısdârını i'lâm eyleyesiz" deyü sâdır olan emr-i âlîlerine imtisâlen evvelâ takrîre nazar olundukda öteden beri Çekmece-i sagīr ve kebîr kazâları sâir Silivri ve Ereğli ve Terkos ve Çatalca kazâlarında dâhil olup sayıcılar ma'rifetiyle ağnâmların ta'dâd ve mübâya'aları kadîme olmağla şimdilik mübâya'aları terk, vakt-i muzâyakada ağnâm lâzım oldukda mübâya'aların vermek üzere yedlerine emr-i âlî verildiğine binâen bu esnâda ağnâm-ı mîriyenin kılleti olmağla ta'yînât-ı mîriyeye noksân terettüb eylediğine binâen Çekmece-i kebîrden altı yüz ve sagīrden dört yüz re's ağnâm yâhûd mevcûd olan ağnâmları şurûtu üzere bi'l-cümle ta'dâd ve on re'sde bir re's ganem mübâya'a ve tahsîl olunması bâbında emr-i âlî sudûrunu hâlâ Kasabbaşı Mustafa Ağa istid'â eylediğine nazaran ve sâniyen derkenâr olunan emr-i âlînin mefhûm-ı münîfinde Çekmece ve Silivri ve havâlîlerinde olan kasabât ve kurâ Âsitâne-i aliyye'nin kilârı misillü olmağın kuzuları ve südleri ibâdullâhda bulunan ağnâmlarından râyic-i vakt üzre verdikleri esnâda kasabbaşı-yı esbak tarafından ta'yîn olunan sayıcıları kazâhâ-i mezbûre ahâlileri yedlerinde mevcûd olan gebe ve sağman ve damızlık bahâr koyunlarının on re'sinde bir re'sini otuz dokuzar paraya cebren ve kahren iştirâ derhâl sekizer dokuzar guruşa âhara bey' edip kazâhâ-i mezbûre ahâlilerine gadr eyledikleri beyânıyla sâlifü'z-zikr Çekmeceler kazâları ve kurâlarından kat'a ağnâm iştirâ olunmamak ve Silivri ve Ereğli ve ol havâlîde olan kazâlardan rûz-ı Hızır esnâsında ta'dâd edip onda bir marya ve toklu ve keçi alıp sağman ve kuzulu ve damızlık ağnâmdan almamak üzere mukaddemâ sâdır olan evâmir-i şerîfe kuyûdâtından müstebân olmağla mukaddemâ sâdır olan evâmir-i aliyye mûceblerince mârrü'z-zikr Çekmeceler kazâları ve kurâlarından kat'a ağnâm alınmamak ve sâlifü'l-beyân sâir kazâlardan mu'ahharan gerek gebe ve sağman ve kısır ve toklu ve keçi cümlesi ta'dâda dikkat olundukdan sonra sağmal ve gebe alınmayıp onların yerine kısır ve toklu ve erkek ve keçi alınmak ve gebelerinin kuzulaması rûz-ı Hızıra değin tekmîl olmağla rûz-ı Hızır'dan sonra gebe kalmayıp mübâya'asına şürû' ve vech-i meşrûh üzere te'addîleri men' olunmak bâbında emr-i âlî sâdır olmağla ber-mûceb-i emr-i âlî Çekmeceler kazâlarından ve kurâlarından kat'a sayıcılar ta'dâdıyla ağnâm iştirâ olunmayıp mâ'adâ Silivri ve Ereğli ve ol havâlîde olan kazâlardan rûz-ı Hızır'dan sonra gebe kalmayıp mübâya'asına şürû'la kuzulu sağmaldan alınmayıp yerine kısır ve marya ve toklu ve keçilerinden alıp gebe ve sağmal ve kuzulu ve damızlık ağnâmlarından iştirâ olunmaması bâbında

sâbıkına tatbîkan emr-i âlî sudûru iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 25 R sene 1223.

## 342 [46b-4] Kiryako v. Yorgi'nin Sava v. Kostanti aleyhindeki havyarcı gediği satışıyla ilgili iddiasının reddedilmesi

*Ayazmakapısı'nda dükkân*

Ma'rûz

Derûn-ı arzuhâlde mersûmü'l-ism Kiryako v. Yorgi nâm zimmî meclis-i şer'-i hatîrde arzuhâl eden Sava v. Kostanti nâm zimmî muvâcehesinde bakkālân pazarbaşısı Süleyman Ağa ve Bölükbaşı es-Seyyid Ahmed ve nizâm ustaları hâzır oldukları hâlde İstanbul'da Ayazma kapısı hâricinde Yemeniciler sûkunda kâin Hacı Mustafa nâm-ı diğer Yeni Dükkân demekle ma'rûf bir bâb dükkân derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf gedik ta'bîr olunur bir kantar ve bir terâzî ma'a derâhim ve sekiz fıçı ve sekiz bıçak ve iki küp ve bir pîş-tahta ve bir akçe tahtası ve bir kazgan ve bir tencere ve bir leğen ve sâir âlât-ı lâzımenin yüz yirmi sehm i'tibârıyla doksan beş sehmi âharın ve yirmi beş sehmi mersûm Sava zimmînin yedinde mülkü iken zimmî-yi mersûm işbu târihden üç sene mukaddem âlât-ı lâzıme-i muharrere-i mezkûrede ber-i'tibâr-ı merkūm mâlik olduğu yirmi beş sehm hisse-i şâyi'asını bin yedi yüz yetmiş guruş semen-i medfû' ve makbûza bana havyarcı gediği olarak bey' ü temlik ve vech-i lâyıkı üzere teslîm eylediğinde ben dahi iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl edip mebî'-i mezkûrun tağrîr ve gabnine müte'allika âmme-i da'vâdan her birimiz âharın zimmetini kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt ve ba'dehû ben dükkân-ı mezkûrda mütemekkin ve havyar ve balık tuzlayıp ol-vechile ticâret eder iken havyarcı esnâfı dükkân-ı mezkûr bakkāl dükkânı olup havyarcı dükkânı değildir deyü benimle târih-i mezbûrda ba'de'l-mürâfa'a ve beni havyar bey'inden men' etmeleriyle âlât-ı lâzıme-i muharrere-i mezkûrede olan ber-i'tibâr-ı merkūm yirmi beş sehmi alıp semen olmak üzere medfû'um olan meblağ-ı merkūm bin yedi yüz yetmiş guruşu bana red ve teslîme mersûm Sava zimmîye tenbîh olunmak matlûbumdur deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-istintâk zimmî-yi mersûm cevâbında gedik-i mezkûrun havyarcı olarak ol-mikdâr guruş semen-i makbûza bey'ini ikrâr lâkin balık tuzlayıcı dükkânları yirmi dokuz adede münhasır olup ziyâde ihdâs bâ-hatt-ı hümâyûn memnû' olduğuna binâen müdde'î-i mersûm esnâf-ı merkūmûn ile balık tuzlaması husûsu için mürâfa'a ve ber-mûceb-i hatt-ı hümâyûn müdde'î-i mersûm ancak balık tuzlamasından men' olunup havyar bey'inden men' olunmamışdır deyü hâzırûn-ı merkūmûnun vech-i meşrûh üzere ihbârlarıyla eylediği def'ini müdde'î-i mesfûr Kiryako zimmî bi-tamamihi tasdîk ve ikrâr etmeğin mûcebince müdde'î-i mersûm da'vâ-yı mezkûresiyle mesfûr Sava zimmîye bî-vech-i şer'î

mu‘ârazadan men‘ olunduğu tescîl ve İstanbul Mahkemesi’nden huzûr-ı [âlîlerine i‘lâm olundu].

Fî 21 R sene 1223.

## 343 [47a-1] Seyyid Ahmed’in Sarıgez’deki kasap dükkânı gediği hissesini Mehmed b. Hasan’a satması

*Sarıgez’de kasab*

Ma‘rûz

Hudâvendigâr-ı sâbık cennet-mekân firdevs-âşiyân Sultan Abdülhamid Han –aleyhi’r-rahmetü ve’l-gufrân- hazretlerinin evkāf-ı şerîfelerinden Yedikule hâricinde vâki‘ ganem salhânelerinden beşinci salhâneye merbût kasab dükkânlarından zikri âtî kasab dükkânı gediği olan âlât-ı lâzıme-i ma‘lûmelerin bâ-temessük-i mütevellî nısf hisse-i şâyi‘asına mutasarrıf olan es-Seyyid Ahmed b. Mehmed meclis-i şer‘-i münîrde Hâssa Kasabbaşısı izzetlü Mustafa Ağa tarafından mürsel kasablar kethudâsı Süleyman Ağa ve sâir kasab ustaları hâzır oldukları hâlde kasab ustalığını idâreye kādir idüğü ihbâr olunan bâisü’l-i‘lâm Mehmed b. Hasan mahzarında takrîr-i kelâm edip İstanbul’da Sarıgez nâm mahâlde kâin bir bâb kasab dükkânı derûnunda mevcûde beyne’l-esnâf gedik ta‘bîr olunur ber-vech-i muharrer mutasarrıf olduğum nısf hisse-i şâyi‘amı hüsn-ı rızâmla bedel-i ma‘lûm ve makbûz mukābelesinde bâ-re’y-i mütevellî merkūm Mehmed’e ferâğ-ı kat‘î-i mu‘tebere ile ferâğ ve tefvîz etdiğimde ol dahi ber-vech-i muharrer tefevvüz ve kabûl edip ba‘de’l-yevm âlât-ı lâzıme-i merkūmenin nısf-ı şâyi‘i merkūm Mehmed’in hakk-ı müfevvezi olup benim kat‘a alâka ve medhalim kalmamışdır dedikde merkūm Mehmed dahi ba‘de’t-tasdîk nısf âlât-ı mezkûre fâriğ-i merkūm es-Seyyid Ahmed’in ferâğından kendi üzerine tahrîr ve defter-i vakf-ı şerîfe kayd ve yedine temessük i‘tâsını istid‘â eylediği İstanbul Mahkemesi’nden huzûr-ı âlîlerine i‘lâm olundu.

Fî 19 Rebî‘ülâhir sene 1223.

## 344 [47a-2] Mücellid esnafı iken kağıtçılık esnafına girmiş olan Seyyid Hafız Halil Efendi ve sairlerine kağıtçılar esnafı tarafından müdahale olunmaması

*Kâğıdçılara dâir*

Ma‘rûz

Âsitâne-i aliyye’de kâin mücellid esnâfından es-Seyyid Hafız Halil Efendi ve Süleyman Efendi ve es-Seyyid Hafız Mustafa Efendi ve es-Seyyid Süleyman

Efendi ve es-Seyyid el-Hâc İbrahim Ağa ve es-Seyyid Mehmed Ârif Ağa ve el-Hâc Mehmed Ağa ve Ahmed Ağa ve Molla Sadık ve diğer el-Hâc Mehmed Ârif ve es-Seyyid İbrahim Edhem Ağa ve Mehmed Ağa ve Süleyman Ağa ve İsmail ve sâirleri meclis-i şer‘-i münîrde Âsitâne-i aliyye’de vâki‘ Kâğıdçıbaşı Vekîli Ahmed Ağa ve kethudâları es-Seyyid Mehmed Ağa ve esnâfdan el-Hâc Mehmed Efendi ve Hafız Ahmed Efendi ve Yahya Efendi ve Hafız Mehmed Efendi ve Aziz Mahmud Efendi ve el-Hâc İsmail Ağa ve el-Hâc Mehmed Ağa ve Solak Hüseyin Ağa ve Ali Ağa ve Mehmed Ağa ve es-Seyyid Mehmed Ağa ve Hüseyin Ağa ve es-Seyyid Ahmed Ağa ve es-Seyyid Hüseyin ve diğer Mehmed Ağa ve es-Seyyid Feyzi Odabaşı ve Süleyman Odabaşı ve Süleyman Usta ve Mustafa Usta ve sâir bi’l-cümle kâğıdçı esnâfı muvâcehelerinde bizler an-aslin mahalle esnâfı olup san‘atımızla melûf ve mezbûrûn dahi kâğıdçı esnâfı olmağla kâğıd bey‘ ü şirâsı mezbûrûna mahsûs ve ol-vechile her birimiz san‘atlarımız ile ta‘ayyüş ve intifâ‘ edegelmiş iken altmış seneden mütecâviz kâğıdçı esnâfı mezbûrûn bizlerden mebâliğ-i ma‘lûme ahzıyla bizleri kâğıdçılıkda usta edip kâğıd bey‘ ü şirâsına ilhâk ve ilâ-hâzihi’l-ân kâğıdcılar ile ma‘an pay alıp bu vechile ta‘ayyüş ve intifâ‘ eder iken esnâf-ı mezbûrûn bu esnâda bizleri hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bilâ-fermân-ı âlî kâğıd bey‘ ü şirâsından men‘a tasaddî ve müdâhale etmeleriyle müdâhaleleri men‘ ü def‘ olunmak matlûbumuzdur deyü ba‘de’d-da‘vâ ve’l-istintâk onlar dahi cevâblarında kaziyye minvâl-i meşrûh üzere olduğunu ikrâr ü i‘tirâf edip lâkin bunların böyle kâğıd bey‘ ü şirâları bizim kâr ü kisbimize noksân târî olacağını mûcib bir keyfiyet olmağla binâen-aleyh müdâhale ederiz demeleri hilâf-ı şer‘-i şerîf olmağla a‘zâr-ı vâhiyelerine şer‘an iltifât olunmayıp bî-vech-i şer‘î müdâhalelerinin men‘ ü def‘i için kendülere tefhîm ve tenbîh olunup ve fîmâ-ba‘d müdâhale etmemeleri için fermân-ı âlîleri sudûrunu istirhâm eyledikleri İstanbul Mahkemesi’nden huzûr-ı âlîlerine i‘lâm olundu.

Fî 21 R sene 1223.

## 345 [47a-3] Emine bt. İbrahim’in, hürriyetini ispat ederek serbest bırakılan Şerife Meryem için ödediği parayı Esirci Ahmed Beşe’den geri alması

*1355 guruş hüküm*

Ma‘rûz

Rıkka inkıyâdı olmağla ber-vech-i âtî kıbel-i şer‘den da‘vâya me’zûne olan ma‘lûmetü’l-esnâf on bir yaşında Şerife Meryem nâm murâhika meclis-i şer‘-i münîrde rıkk olmak üzere kendüye vâzı‘atü’l-yed olan zâtı mu‘arrefe Emine bt. İbrahim nâm hatun mahzarında ben vilâyet-i Anadolu’da Diyarbekir kazâsına tâbi‘ Kiki kurâlarından Şemzi nâm karye ahâlisinden hurrü’l-asl es-Seyyid Ali’nin firâşından hâsıla ve zevcesi hürretü’l-asl Fatıma’dan mütevellide hürretü’l-asl olup

bana ve ebeveynim mezbûrâna kat'a rıkk târî olmuş değil iken mezbûre Emine Hatun rıkk olmak üzere bi-gayrı hakkın bana vaz'-ı yed etmekle sebîlim tahliye olunmak matlûbumdur deyü da'vâ etdikde ol dahi cevâbında murâhika-i mezbûreyi işbu hâzır bi'l-meclis Esirci Ahmed Beşe b. Hasan'dan Gürciyyetü'l-asl rıkk olmak üzere bin üç yüz elli beş guruş semen-i medfû'a ve makbûza işbu târihden sekiz ay mukaddem iştirâ ve kabz etmiş idim deyü vaz'-ı yedini ikrâr mâ'adâyı inkâr etmekle müdde'iye-i murâhika-i mezûre ber-vech-i muharrer müdde'âsını lede't-tezkiye adâletleri zâhir olan kazâ-i mezbûre tâbi' Emruk? karyesi ahâlisinden es-Seyyid Mustafa b. es-Seyyid Hüseyin ve Ali Beşe b. Mehmed nâm kimesneler bi'l-muvâcehe vech-i şer'î üzere isbât etmeğin mûcebince murâhika-i mezbûre Şerife Meryem'in hürriyetine hükm ve sebîli tahliye olundukdan sonra mezbûre meblağ-ı merkûm bin üç yüz elli beş guruşu mezbûrdan bi'l-mürâca'a taleb ederim deyü da'vâ, ol dahi kaziyye minvâl-i meşrûh üzere olduğunu bi-tamamihi tâyi'an ve kat'iyyen ikrâr u i'tirâf ve müdde'iye-i mezbûreye edâsıyla ilzâm olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 25 Rebî'ülevvel sene 1223.

## 346 [47a-4] Derviş Abdullah'ın vakfiyesinin Başmuhasebe'ye kaydolunması

*İhticâca salâhiyet*

Ma'rûz

Sâdır olan emr-i âlîlerine imtisâlen sâhib-i arzuhâlin yedinde olan vakfiyeye nazar olundukda bin iki yüz yirmi üç senesi Rebî'ülâhir'in yedinci günü târihiyle müverraha hâlâ Mahmudpaşa Mahkemesi'nde nâib olan Kādızâde Mehmed Tâhir Efendi'nin imzâ ve hâtemini hâvî bir kıt'a vakfiyenin mazmûnu şer'-i şerîfe mutâbık ve sebk-i serdi sakk-ı şer'iyeye muvâfık olup ol-vechile ihticâca sâliha ve kayda lâyıka olmağla vakfiye-i merkūmun vâkıfı Derviş Abdullah b. Mehmed Sadık Efendi vakfiye-i merkūme Başmuhâsebe'ye kayd ve yedine ibkā buyurulmak bâbında istid'â-yı inâyet eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 27 Rebî'ülâhir sene 1223.

## 347 [47a-5] Kostantin v. Nikola'nın, Kalaycı esnafından Çömlekçilerli Mustafa Usta'dan satın almış olduğu dükkânın satış işleminin geçersiz olması

*Eyüb'de Kalaycı gediği*

Ma'rûz

Meremmâtçı kazgancı tâifesinden Kostantin v. Nikola nâm zimmî meclis-i şer‘-i hatîrde kalaycı esnâfından Çömlekçilerli Mustafa Usta b. Hasan nâm kimesne muvâcehesinde esnâf-ı merkūme kethudâsı Hüseyin Usta ve yiğitbaşısı İbrahim Usta ve ihtiyârlarından Yusuf Usta ve Hafız Mustafa Usta ve Ali Usta ve Mustafa Odabaşı ve Halil Usta ve Molla Ali ve Hüseyin Usta ve diğer Halil Usta ve İbrahim Usta ve sâirleri hâzır oldukları hâlde medîne-i hazret-i Ebâ Eyyûbe’l-ensârî –radiye anhu Rabbihi’l-bârî’de- Çömlekçiler nâm mahâlde kâin bir bâb kadîm kalaycı dükkânının kirâsı şehriye altmış para olarak mezbûr Mustafa Usta’nın bi’l-icâreteyn bâ-temessük-i mütevellî taht-ı tasarrufunda ve derûnunda mevcûde beyne’l-esnâf gedik ta‘bîr olunur âlât-ı lâzıme-i ma‘lûme yine mezbûrun yedinde mülkü olmağla mezbûr Mustafa usta bundan akdem dükkân-ı mezkûr derûnunda olan gedik **[47b]** âlâtını âhar mahalle kaldırıp beni temekkün etdirmek üzere dükkân-ı mezkûru dört yüz elli guruş bedel-i medfû‘ ve makbûza bana bâ-ma‘rifet-i mütevellî ferâğ ve tefvîz, ben dahi tefevvüz ve kabûl ve dükkân-ı mezkûr derûnunda temekkün murâd eylediğimde esnâf-ı hâzırûn-ı mezbûrûn bizim gediklerimiz yedimizde olan mümzâ ve mahtûm defter ve fermân-ı âlî-şân mantûklarınca mahalleri tasrîhiyle ma‘dûd ve mu‘teber olup ziyâde ve noksân olmaması şurût-ı nizâm-ı mer‘iyemizden olduğundan mâ‘adâ bilâ-mûcib gedik nakli husûsuna dahi râzılar değilleriz deyüp ve bu makūle menzil ve dekâkin mutasarrıfları ehl-i İslâm’dan olanlar zimmîlere fâriğ olmasınlar deyü fermân-ı âlî-şân dahi sâdır olmağla ber-mûceb-i emr-i âlî ve şurût-ı nizâm dükkân-ı mezkûru yine sâhib-i evveli mezbûr Mustafa Usta’ya bâ-re’y-i mütevellî fâriğ-i evvel deyü beni dükkân-ı mezkûrda temekkün etdirmemeleriyle esnâf-ı hâzırûn-ı mezbûrûna tenbîh olunup müdâhaleleri men‘ ü def‘ olunmak matlûbumdur deyü esnâf-ı hâzırûn-ı mezbûrûnun tasdîkleriyle eylediği da‘vâsını mezbûr Mustafa Usta ikrâr ü i‘tirâf edip lâkin bu makūle vakıf menzil ve dekâkin mutasarrıfları ehl-i islâmdan olup zimmî tâifesine ferâğı ber-mûceb-i emr-i âlî-şân-ı mezkûr memnû‘ olmağla müdde‘î-i mersûm Kostantin zimmînin merkūm Mustafa Usta’ya bedel olmak üzere medfû‘u olan meblağ-ı merkūm dört yüz elli guruşu müdde‘î-i mersûma geri redd ü teslîm ve dükkân-ı mezkûru sâhib-i evveli mezbûr Mustafa Usta’ya ferâğa tarafeynden her birine ba‘de’t-tenbîh dükkân-ı mezkûr ve derûnunda olan âlât-ı lâzımesi kalaycı gediği olup mu‘teber olmak üzere kemâ-kân mahâllinde ibkā olunmasını esnâf-ı hâzırûn-ı mezbûrûn istirhâm eyledikleri İstanbul Mahkemesi’nden huzûr-ı [âlîlerine i‘lâm olundu].

Fî 21 Rebî‘ülâhir sene 1223.

## 348 [47b-1] Sulumanastır yanındaki vakıf kasap dükkânı kiracısı Kasap İshak Beşe'nin çocuksuz vefatı nedeniyle dükkânın Ebubekir b. Mehmed'e kiralanması

*Sulumanastır'da kasab*

Ma'rûz

Hudâvendigâr-ı sâbık cennet-mekân firdevs-âşiyân Sultan Abdülhamid Han –aleyhi'r-rahmetü ve'l-gufrân- evkāf-ı şerîfesi mülhakātından İstanbul'da Sulumanastır kurbünde vâki' bir bâb kasab dükkânı derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf gedik ta'bîr olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûmeye vakf-ı müşârün-ileyh mütevellîsi temessüküyle mutasarrıf olan Kasab İshak Beşe bilâ-veled fevt olup gedik-i mezkûr cânib-i vakfa âid olduğu ihbâr olunmağla âlât-ı lâzıme-i mezkûreyi ber-vech-i âtî istîcâra tâlib kasab esnâfından işbu bâ'isü'l-i'lâm Ebûbekir b. el-Hâc Mehmed meclis-i şer'-i münîrde vakf-ı müşârün-ileyh kāimmakām-ı mütevellîsi Dârüssa'âde Ağası Kâtibi Hafız el-Hâc Mustafa Efendi tarafından umûr-ı vakfı rü'yete vekîl-i müsecceli câbi-i vakıf Halil Efendi b. Ahmed mahzarında Hâssa Kasabbaşısı izzetlü Mustafa Ağa tarafından mürsel Kasablar Kethudâsı Süleyman Ağa ve sâir mazbûtü'l-esâmî kasablar ustaları hâzır oldukları hâlde takrîr-i kelâm edip kāimmakām-ı mütevellî merkūm tarafından vekîl-i müsecceli mezbûr Halil Efendi gedik ta'bîr olunan âlât-ı lâzıme-i mezkûreyi müteveffâ-yı merkūmun mahlûlünden sûk-ı sultânîde ba'de'l-müzâyede ve inkıtâ'ı'r-rağbe el-yevm mu'accele mümâsili olduğu bi'l-ihbâr mütehakkık olan yedi yüz yirmi guruş mu'accele ile taraf-ı vakf-ı müşârün-ileyhden kāimmakāmlığı hasebiyle bana îcâr ve teslîm, ben dahi ber-vech-i muharrer istîcâr ve tesellüm ve kabûl ve mu'accele-i merkūm yedi yüz yirmi guruşu taraf-ı vakıf için vekîl-i mezbûra teslîm ve umûr-ı vakf-ı müşârün-ileyhe sarfla istihlâke emir etmemle ol dahi kabz ve umûr-ı vakfa sarfla ba'de'l-istihlâk mu'accele-i müstehleke-i merkūmenin adem-i istifâsına ve bi'l-cümle husûs-ı merkūma müte'allika âmme-i de'âvîden taraf-ı vakfı ve kāimmakām-ı mütevellî-i merkūm ile vekîl-i mezbûrun zimmetlerini kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt eyledim dediğini kāimmakām-ı mütevellî vekîli mezbûr tasdîk etmeğin sâlifü'l-beyân gedik ta'bîr olunan âlât-ı lâzıme müteveffâ-yı merkūmun mahlûlünden vech-i meşrûh üzere mezbûr Ebûbekir'e îcâr olunduğunu müş'ir zabıt ve tasarrufu için taraf-ı vakf-ı müşârün-ileyhden temessük i'tâsı istid'â eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 22 Rebî'ülâhir sene 1223.

## 349 [47b-2] İstanbul'a taşradan gelen keten ve ona ait mamulatın satılacağı mahaller

*Bahçekapısı'nda kârgîr Mahzenli dükkânlarda keten ve ona müteʿallik eşyâ beyʿ eden esnâf*

Maʿrûz

"Derkenâr ve istidʿâya nazaran muktezâsını iʿlâm eyleyesin" deyü bu dâʿîlerine hitâben sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen İstanbul'da Bahçekapısı kurbünde vâkiʿ merhûme ve mağfûrun-lehâ Vâlide Sultan –tâbe serâhâ- evkāfından Sûk-ı cedîdde kâin kârgîr mahzenli dükkânlarda keten ve ketene müteʿallik eşyâ-yı sâire beyʿ eden esnâfın kethudâsı Süleyman Ağa ve Yiğitbaşı Mehmed Ağa ve esnâfından Mehmed Ağa ve Ahmed Ağa ve es-Seyyid Hüseyin Ağa ve Yazıcı el-Hâc Hüseyin ve sâirleri meclis-i şerʿ-i münîrde her biri takrîr-i kelâm edip hâmiş-i arzuhâlde mastûr Haremeyn-i şerîfeyn Muhâsebesi'nden muhrec derkenâr ve işbu yedimizde olan bâlâsı mübârek hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûn ile müzeyyen bir kıtʿa fermân-ı âlî-şân nâtık olduğu üzere mâ-tekaddemden beri Âsitâne-i aliyye'ye vürûd eden keten ve ona müteʿallik emtiʿa-i sâirenin resm-i gümrükleri edâ olundukdan sonra bir dirhemi taşra ve mahâll-i âhara nakl olunmayıp doğru çarşı-yı mezkûre nakl olunup bâyiʿ ve müşteri beyninde bi't-terâzî katʿ-ı pazar ve baʿdehû ibâdullâha muʿtedil bahâ ile narh-ı cârîsi üzere çarşı-yı mezkûrda ve medîne-i Üsküdar'da Büyük Köprübaşı nâm mahâlde kahve ve duhâncı dükkânları beynlerinde vâkiʿ bir aded ve Yeni Câmiʿ-i şerîfe kurbünde Sebilkarşısı'nda Salhâne ve duhâncı dükkânı beynlerinde kâin iki aded ki cemʿan üç aded ketenci dükkânlarında beyʿ edip hâric mağazalarda ve Odunkapısı ve mahâll-i sâirede beyʿ olunmamak ve eğer bir takrîb çarşı-yı mezkûrdan hâric mahalle nakl olunur ise nakleden hamallar ve kethudâları ahz ve tedîb olunması için bâlâsı fermân ve sahh-ı âlî ile müveşşah bir kıtʿa iʿlâm dahi yedimize iʿtâ olunmuşdur deyü mazmûnları min-külli'l-vücûh takrîrlerine mutâbık fermân-ı âlî ve iʿlâm-ı şerʿiye ibrâzıyla fîmâ-baʿd kadîmi üzere taşradan vürûd eden keten ve ona müteʿallik emtiʿa-i sâirenin resm-i gümrükleri baʿde'l-edâ gümrük emîni ağalar maʿrifetleriyle doğru çarşı-yı mezkûra nakl olunup bir takrîb hilâf-ı şurût-ı nizâm ve mugāyir-i de'b-i kadîm mahâll-i âhara nakl olunur ise nakleden hamallar ve kethudaları tedîb olunmak üzere yedimizde olan emr-i âlî-şân-ı mezkûrun bi'l-cümle şerâitini dercle tecdîden yedimize bâlâsı tuğrâ-yı garrâ-yı cihân-dârî ile müveşşah fermân-ı âlîleri sudûrunu istidʿâ ve istirhâm eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine iʿlâm olundu.

Fî 15 min-Rebîʿülâhir sene 1233.

## 350 [48a-1] Rabia bt. Ömer'in Ketenci Hasan Ağa'da olan alacağının tahsil olunması

*250 guruşa sulh*

Ma'rûz

Sâhibe-i arzuhâl mu'arrefetü'z-zât Rabia bt. Ömer nâm hatun meclis-i şer'-i münîrde derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Ketânî Hasan Ağa b. İbrahim nâm kimesne muvâcehesinde mezbûr Hasan Ağa zimmetinde cihet-i karzdan beş yüz guruşdan bâkī dört yüz eli guruş alacak hakkım olmağla meblağ-ı bâkī-i merkūmu mezbûr Hasan Ağa'dan taleb ederim deyü tasaddî eylediğim da'vâmdan bâ-vesâtet-i muslihîn mezbûr Hasan Ağa ile bi't-tav' ve'r-rızâ iki yüz elli guruş üzerine ba'de akdi'l-musâlaha ve'l-kabûl bedel-i sulh-ı mezkûrdan mâ'adâ dört yüz eli guruşa varınca ziyâdesi olan iki yüz guruşa ve sâire cemî' hukūk-ı şer'iyeye müte'allika âmme-i de'âvîden mezbûr Hasan Ağa'nın zimmetini, ol dahi benden seneteyn-i ma'lûmede bilâ-devr murâbaha nâmıyla verdim deyü iddi'â eylediği üç yüz otuz dört guruşa ve sâireye müte'allika âmme-i de'âvîden benim zimmetimi her birimiz ibrâ-yı âmm-ı sahîh-i şer'î ile ibrâ ve iskāt ve her birimiz ber-vech-i meşrûh âharın ibrâsını kabûl eyledik dedikde mıkırra-i mezbûre Rabia Hatun'un bi'l-cümle takrîr-i meşrûhasını mezbûr Hasan Ağa tahkīk ve tasdîk ve ber-minvâl-i muharrer kabûlü hâvî ibrâ eylediğini ve ibrâdan müstesnâ bedel-i sulh-ı merkūm iki yüz elli guruş zimmetinde müdde'iye-i mezbûre Rabia Hatun'a sahîhan deyni olduğunu bi-tamamihi tâyi'an ve kat'iyyen ikrâr ü i'tirâf etmeğin alâ-mûcebi i'tirâfihî bedel-i sulh-ı merkūm iki yüz elli guruşun müdde'iye-i mezbûre Rabia Hatun'a edâ ve teslîmiyle mezbûr Hasan Ağa ilzâm olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 24 Rebî'ülâhir sene 1223.

## 351 [48a-2] Dimitri v. Vesko'nun Anton v. Kiryako'da olan alacağını tecil etmesi

*Tecîl*

Ma'rûz

Arzuhâl eden Dimitri v. Vesko nâm zimmî meclis-i şer'-i hatîrde derûn-ı arzuhâlde mersûmü'l-ism Anton v. Kiryako nâm zimmî muvâcehesinde benim mersûm Anton zimmî zimmetinde cihet-i karzdan altı yüz yetmiş beş guruş alacak hakkım olmağla meblağ-ı merkūmun ancak iki yüz yetmiş beş guruşu mutâlebesine müte'allika da'vâdan mersûm Anton zimmînin zimmetini kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt edip bâkīsi olan dört yüz guruşu dahi mersûm Anton zimmînin hâlen ve def'aten

bir vechile edâya iktidârı olmadığına binâen ber-vech-i âtî istimhâl eylediğinde ben dahi meblağ-ı bâkī-i merkūmu şehr-i âtî Cumâdelûlâ guresinde beher şehr bana onar guruş verip mecmûʻunu kırk ay tamamına değin tamamen edâ ve îfâ etmek üzere rızâmla imhâl ve tehîr eyledim dedikde, mukırr-ı müddeʻî-i mesfûrun bi'l-cümle takrîr-i meşrûhunu mesfûr Anton zimmî tahkīk ve tasdîk ve meblağ-ı bâkī-i merkūm dört yüz guruş zimmetinde müddeʻî-i mesfûra sahîhan deyni olduğunu ikrâr ü iʻtirâf ve ber-vech-i muharrer edâya taʻahhüd edip bu vechile katʻ-ı nizâʻ eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine iʻlâm olundu].

Fî 26 Rebîʻülâhir sene 1223.

## 352 [48a-3] Tuhafçı ve Fincancı esnafının esnaflıktan çıkarılmasını istediği iki şahsın kendi işleriyle uğraşacaklarına dair taahhütte bulunmaları

*Kendi hâlinde olup kesbiyle meşgūl olmağa taʻahhüd,*

Maʻrûz

Âsitâne-i aliyye'de vâkiʻ tuhafçı ve fincancı esnâfının kethudâsı Mehmed Emin Ağa ve ustabaşıları Mesrop v. Anton ve esnâfından Aci Manuk ve Aci Ohannes ve Vartan ve Morsis nâm zimmîler ile dellâlları Menteş v. Avram Yahûdî ve sâirleri meclis-i şerʻ-i hatîrde yine esnâf-ı merkūmeden Memacan v. Ohannes ve Artin v. Morsis nâm zimmîler muvâcehelerinde mersûmân esnâfımızdan olup lâkin ırzlarıyla mukayyed ve kâr [ü] kisbleriyle meşgüller olmayıp dâimâ bizleri taʻcîz ve tekdîr ve nizâm ve intizâmımızın hilâfı hareket eylediklerinden mersûmânı esnâfımızdan tard ve tebʻîd ile tedîb olunmalarını murâd eylediğimizde beynimizde muslihûn tavassutuyla mersûmân baʻde'l-yevm ırzlarıyla mukayyed ve kâr ü kisbleriyle meşgüller olup hilâf-ı şurût-ı nizâm vazʻ u hareket etmemek üzere taʻahhüd ve eğer hilâf-ı taʻahhüd hareketleri zuhûra gelir ise iktizâ eden tedîbât-ı lâyıkalarının icrâsına râzılar olup bizler dahi bu vechile şikâyetlerimizi tehîr eyledik deyü ikrâr ve tasdîkleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine iʻlâm olundu.]

Fî 15 Rebîʻülâhir sene 1223.

## 353 [48a-4] Manav esnafının ileri gelenlerinin Halil b. Mehmed Yazıcı'nın esnaflıktan çıkarılmalarını istedikleri

*Esnâfdan hurûc iltimâsı*

Maʻrûz

Âsitâne-i aliyye'de vâkiʻ Manav esnâfının pazarbaşısı vekîli Mehmed Emin Ağa ve yiğitbaşı Odunkapılı Hafız Ahmed ve müsinn ü ihtiyâr ustalarından kumkapılı

Yusuf ve Manav es-Seyyid Ömer Ağa ve Hüsnü Ağa ve Yemiş İskeleli Hüseyin Yazıcı ve es-Seyyid Veliyüddin ve iskele yiğitbaşısı Molla Mustafa ve Süleyman Beşe ve Osman Ağa ve es-Seyyid Süleyman Beşe ve es-Seyyid İbrahim ve Memiş Alemdar ve el-Hâc Mustafa ve Kara Mehmed ve es-Seyyid Ali ve sâirleri meclis-i şer‘-i münîrde Halil b. Mehmed Yazıcı muvâcehesinde merkūm Halil Beşe esnâfımızdan olup lâkin kendi hâlinde ırzıyla mukayyed ve kâr ü kisbiyle meşgūl olmayıp Lonca Odamıza ve ihtiyârlarımıza itâ‘at etmeyip dâimâ nizâm-ı kadîmimizin mugāyiri harekât-ı nâ-bercâya ibtidâr ve şirâze-i nizâmımızın ihtilâline bâdî olduğu âşikâr olmağla merkūmun bu makūle ihtilâl-i nizâm-ı kadîmi mûcib harekât-ı nâ-marzıyesinden cümlemizin emn ü rahatımız meslûb olmağla kendüden bir vechile hoşnûd ve râzı değilleriz deyü cümlesi bi’l-ittifâk muvâcehesinde iştirâ ve esnâf-ı mezbûrdan hurûcunu bi-ecma‘ihim iltimâs ve istid‘â eyledikleri İstanbul Mahkemesi’nden huzûr-ı [âlîlerine i‘lâm olundu].

Fî 13 R sene 1223.

## 354 [48a-5] Tayyibe bt. Mehmed’in Abdullah Ağa’da olan alacağının tahsil olunması

*200 guruşun edâsıyla ilzâm*

Ma‘rûz

Sâhibe-i arzuhâl mu‘arrefetü’z-zât Tayyibe bt. Mehmed nâm hatun meclis-i şer‘-i münîrde hâlâ zevci derûn-ı arzuhâlde mezkûrü’l-ism el-Hâc Abdullah Ağa b. Hasan nâm kimesne muvâcehesinde zevcim mezbûr zimmetinde cihet-i karzdan iki yüz guruş alacak hakkım olmağla meblağ-ı merkūmu zevcim mezbûrdan taleb ederim deyü da‘vâ ol dahi ber-vech-i muharrer ikrâr ü i‘tirâf etmeğin alâ-mûcebi i‘tirâfihî meblağ-ı merkūm iki yüz guruşun müdde‘iye-i mezbûre Tayyibe Hatun’a edâsıyla merkūm el-Hâc Abdullah Ağa ilzâm olunduğu tescîl ve İstanbul Mahkemesi’nden huzûr-ı âlîlerine i‘lâm olundu.

Fî 15 min-Rebî‘ülâhir sene 1223.

## 355 [48a-6] Kaşıkçılar Hanı’nda İngiltere tüccarından Simit’in odasının açılıp dükkânın sahibine teslimi

*Oda küşâdı*

Ma‘rûz

Danimarka maslahatgüzârının Bâb-ı âlî’ye takdîm eylediği takrîri bâlâsına bu dâ‘îlerine hitâben sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen kıbel-i şer‘den mürsel kâtib-i sânî Merhabâzâde Mahmud Efendi dâ‘îleri bu husûsa memûr Hâcegân-ı

Dîvân-ı hümâyûn'dan Hasan Ferdi Efendi ile İstanbul'da Mahmudpaşa kurbünde Kaşıkçılar Hanı fevkānîsinde kâin bir bâb odada İngiltere tüccârından Simit nâm bâzergân müşâhereten müstecir olup oda-i mezkûre mukaddemâ bâ-fermân-ı âlî ma'rifet-i şer' ve Efendi-yi mûmâ-ileyh ma'rifetiyle temhîr olunmağla bu def'a cerîdede mazbûtü'l-esâmî Müslimîn ile oda-i mezkûre feth ü küşâd ve derûnunda mevcûde bir demir sandık ve iki sandalye ve bir kutu derûnunda hırdavat ve bir tahta sofra iskemleli, sâhib-i takrîrin münâsib gördüğü mahrûse-i Galata'da Katarât Bâzargânın mağazasına nakl birle teslîm ve oda-i mezkûreyi tahliye ve sâhibesi Katerina Nasrâniyeye teslîm eylediğini kâtib-i mezbûr dâ'îleri mahâllinde ketb ü tahrîr ve ma'an meb'ûs ümenâ-i şer'le meclis-i şer'a gelip alâ-vukū'ihî inhâ ve takrîr eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 28 min-R sene 1223.

## 356 [48b-1] Nikola v. Marko'nun alacak talebiyle Osman Ağa'yı taciz etmekten men olunması

*608 guruş mu'ârazadan men'*

Ma'rûz

Derûn-ı arzuhâlde mersûmü'l-ism Nikola v. Marko nâm zimmî meclis-i şer'-i hatîrde sâhib-i arzuhâl medîne-i Üsküdar'da Kıvırcık Mandıra demekle meşhûr mandıranın sâbıkā kethudâsı Hâssa Hasekilerinden Osman Ağa b. Mehmed nâm kimesne muvâcehesinde ben bundan akdem işbu hâzır bi'l-meclis es-Seyyid Ali Yazıcı b. Halil ile manavlık ticâretinde şerîk olup mâl-ı şirketimizden kethudâ-yı mezbûr Osman Ağa'ya peynir iştirâ etmek için verdiğimiz ma'lûmül-mikdâr mebâliğin hesâbını rü'yet ve her birimiz ahz ü kabz edip mâl-ı şirketden mezbûr Osman'ın yed ve zimmetinde bir akçe ve bir habbe bâkī kalmayıp lâkin ben kendi malımdan müstakıllen peynir iştirâ etmek için mezbûr Osman Ağa'ya altı yüz sekiz guruş verip ol dahi ahz ü kabz ve meblağ-ı merkūmu yâhûd mukābelesinde peynir vermeyip yedinde kalmağla meblağ-ı merkūm altı yüz sekiz guruşu mezbûr Osman Ağa'dan taleb ederim deyü da'vâ etdikde, ol dahi cevâbında müdde'î- mersûmdan meblağ-ı merkūm altı yüz sekiz guruşu kabzını inkârından mâ'adâ târih-i i'lâmdan üç gün mukaddem müdde'î-i zimmî-yi mersûm Nikola zimmî meblağ-ı merkūm altı yüz sekiz guruş müdde'âsından meccânen fâriğ olup bi'l-cümle husûs-ı mezkûra ve hukūk-ı sâire-i şer'iyeye müte'allika âmme-i de'âvîden benim zimmetimi kabûlümü hâvî ibrâ ve iskāt etmiş idi deyü eylediği ibrâ müdde'âsını udûlden Pazarbaşı Vekîli Mehmed Emin Ağa b. İbrahim ve es-Seyyid Hasan Ağa b. Osman nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î isbât etmeğin mûcebince müdde'î-i mersûm Nikola zimmî da'vâ-yı

mezkûresiyle mezbûr Osman Ağa'ya bî-vech-i şer'î mu'ârazadan men' olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 21 Rebî'ülâhir sene 1223.

## 357 [48b-2] Vefat eden Ahmed b. Mehmed'in oğlu Mehmed'in İsmail Yazıcı'dan yağhane hissesi talebi

*Yağhâne Nizâ'ı*

Ma'rûz

Vilâyet-i Anadolu'da Nevşehir kazâsına tâbi' Zelil karyesi ahâlisinden olup işbu târihden beş sene mukaddem vefât eden Hacı İbrahim Torunu demekle arîf Ahmed b. Mehmed'in sulbî kebîr oğlu sâhib-i arzuhâl Mehmed nâm kimesne meclis-i şer'-i münîrde derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism İsmail Yazıcı b. Ali nâm kimesne muvâcehesinde kezâlik derûn-ı arzuhâlde ismi mezkûr Ali Efendi b. el-Hâc Ahmed nâm kimesne hâzır olduğu hâlde İstanbul'da Gümüşkaya kurbünde Tokmak Fırını civârında kâin Çifte Bahçehâne ta'bîr olunur bir bâb şîrugan ve bezirhâne derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf gedik ta'bîr olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûmenin yüz yirmi sehm i'tibârıyla yedi buçuk sehmi benim ve kırk iki buçuk sehmi babam müteveffâ-yı mezbûrun hayatında ile'l-vefât yedinde mülkü olup ba'de vefâtihî âlât-ı lâzıme-i muharrere-i mezkûrenin ber-i'tibâr-ı merkūm kırk iki buçuk sehmi benimle sulbiye kebîre kızı karye-i merkūmede sâkine Râziye Hatun'a mevrûse olmuş iken mezbûr İsmail Yazıcı gedik-i mezkûrda olan ber-i'tibâr-ı merkūm elli sehm hisse-i şâyi'ayı fuzûlî zabt ve vaz'-ı yed etmekle keff-i yed birle benim ber-i'tibâr-ı merkūm yedi buçuk sehmimi bi'l-asâle ve kırk iki buçuk sehmden sülüsân hisseme isâbet edeni bi'l-verâse mezbûrdan taleb ederim deyü da'vâ etdikde, ol dahi cevâbında âlât-ı lâzıme-i muharrere-i mezkûrenin ber-i'tibâr-ı merkūm yedibuçuk sehmi müdde'î-i mezbûr Mehmed'in ve kırk iki buçuk sehmi babası müteveffâ-yı mezbûrun yedlerinde mülkleri olduğunu ikrâr, lâkin müdde'i-i mezbûr Mehmed Âsitâne-i aliyye'den karye-i mezbûreye vürûdunda babası mezbûr Ahmed hayatında baba sağlığında oğlunun malı olmaz diyerek gedik-i mezkûrda olan ber-i'tibâr merkūm elli sehm hisse-i şâyi'anın yirmi üç buçuk sehmini bana doksan dört bin akçeye ve yirmi dört sehmini gāib ani'l-meclis Molla Hasan nâm kimesneye doksan altı bin akçeye ve iki buçuk sehmini hâzır-ı merkūm Ali Efendi'ye on bin akçeye bin iki yüz on sekiz senesi Rebî'ülevveli'nin yirmi birinci günü bey' ü temlik ve teslîm ve semeni olan cem'an iki yüz bin akçeyi vech-i meşrûh üzere yedimizden tamamen ahz ü kabz edip ba'dehû sene-i mezbûrede gāib-i merkūm Molla Hasan iştirâ eylediği yirmi dört sehm hisse-i şâyi'anın dört sehmini yedinde ibkā ve yirmi sehmini bana seksen bin akçeye bey' ü temlik ve teslîm edip ol-vechile cem'an kırk üç buçuk sehmi benim ve iki buçuk sehmi hâzır-ı

mezbûrun ve dört sehmi gāib-i merkūmun yedimizde şirâen mülk ve hakkımızdır deyü sûret-i def'de eylediği da'vâsını makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbâr olunan Yusuf b. Mehmed ve Osman b. Hasan ve Ahmed b. Mehmed şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe vech-i şer'î üzere isbât etmeğin mûcebince gedik-i mezkûrun ber-i'tibâr merkūm kırk iki buçuk sehmi husûsunda şer'an bey'-i sahîh ile bey' olunduğu sâbit olup mâ'adâ müdde'î-i mezbûr Mehmed'in yedi buçuk sehmi husûsunda bey'-i mezkûr fuzûlî olup bey'-i sahîh olmadığı mezbûr İsmail Yazıcı ve hâzır-ı merkūma tefhîm olundukda onlar dahi mücâb ve mülzem olup ve zikr olunan yedi buçuk sehmi müdde'-i mezbûr Mehmed'e redd ü teslîme müte'ahhid oldukları İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 25 Rebî'ülâhir sene 1223

## 358 [48b-3] Kosta v. Nakü'nün Sarıyer'deki kasap dükkânı gediği hissesini Seyyid Mehmed'e satması

*Kasab Ferâğı*

Ma'rûz

Hudâvendigâr-ı sâbık cennet-mekân firdevs âşiyân Gāzi Sultan Abdülhamid han -aleyhi'r-rahmetü ve'l-gufrân- hazretlerinin evkāf-ı şerîfelerinden Yedikule hâricinde vâki' ganem salhânelerinden dördüncü salhâneye merbût mahrûse-i Galata'ya tâbi' Sarıyer karyesinde vâki' bir bâb kasab dükkânı derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf gedik ta'bîr olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûmenin nısf-ı şâyi'ine bâ-temessük-i mütevellî mutasarrıf olan Kosta v. Nakü zimmî meclis-i şer'-i hatîrde hâssa kasabbaşısı izzetlü Mustafa Ağa tarafından mürsel Kasablar Kethudâsı Süleyman Ağa ve sâir kasab ustaları hâzır oldukları hâlde kasab ustalığını idâreye kādir idüğü ihbâr olunan bâ'isü'l-i'lâm es-Seyyid Mehmed b. es-Seyyid Hüseyin mahzarında takrîr-i kelâm edip ber-vech-i muharrer mutasarrıf olduğu nısf âlât-ı lâzıme-i ma'lûmemi hüsn-i rızâ ve tayyib-i hâtırım ve ferâğ-ı mu'teber-i kat'î ile bedel-i ma'lûm ve makbûz mukābelesinde bâ-re'y-i mütevellî merkūm es-Seyyid Mehmed'e fâriğ ve tefvîz eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer tefevvüz ve kabûl edip ba'de'l-yevm sâlifü'z-zikr kasab dükkânı gediği ta'bîr olunan âlât-ı lâzıme-i ma'lûmenin nısf-ı şâyi'i merkūm es-Seyyid Mehmed'in hakk-ı müfevvezi olup benim alâka ve medhalim kalmamışdır dedikde merkūm es-Seyyid Mehmed dahi ba'de't-tasdîk nısf gedik-i mezkûr fâriğ-i mersûmun kasr-ı yedinden merkūm es-Seyyid Mehmed üzerine defter-i vakf-ı şerîfe ba'de'l-kayd zabtı için hâmiş-i temessüke tahrîr ve temhîr ve yedine i'tâsını istid'â eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 26 Rebî'ülâhir sene 1223.

## 359 [48b-4] Seyyid Halil İbrahim ve vefat eden Seyyid Ali'nin oğlu Hüseyin'in birbirleri aleyhindeki alacak iddialarından vazgeçmeleri

*Tarafeyn ibrâ*

Ma'rûz

Derûn-ı arzuhâlde mezkûretü'l-ism es-Seyyid Halil İbrahim b. Şâkir b. Hüseyin nâm kimesne meclis-i şer'-i münîrde bundan akdem vefât eden es-Seyyid Ali b. Mustafa'nın sulbî kebîr oğlu ve terekesine vaz'-ı yedi mütehakkık olan sâhib-i arzuhâl es-Seyyid Hüseyin mahzarında benim müteveffâ-yı mezbûr zimmetinde cihet-i karzdan yüz seksen yedi guruş alacak hakkım olmağla meblağ-ı merkūmu kable'l-ahz ve'l-istifâ mezbûr Ali fevt ve terekesini oğlu merkūm kabz ve vaz'-ı yed etmekle meblağ-ı merkūmu tereke-i müteveffâ-yı mezbûreden taleb ederim deyü da'vâ eyledikde ol dahi müdde'âmı külliyen inkârından mâ'adâ benim senin zimmetinde cihet-i karzdan doksan guruş alacak hakkım vardır deyü benden da'vâya tasaddî ve ol-vechile beynimizde ba'de vukū'i'l-münâza'a bâ-vesâtet-i muslihîn beynimiz tevfîk ve ıslâh olunup her birimiz tasaddî eylediğimiz da'vâ-yı mezkûremizden bi't-tav' ve'r-rızâ meccânen fâriğler olup bi'l-cümle zikr olunan husûslara ve işbu târih-i i'lâma gelince sâir cemî' hukūk-ı şer'iyeye müte'allika âmme-i de'âvîden her birimiz âharın zimmetini ibrâ ve iskāt ve her birimiz ber-vech-i meşrûh âharın ibrâsını kabûl eyledik dediğini mezbûr es-Seyyid Hüseyin tasdîk ve ber-minvâl-i muharrer kabûlü hâvî ibrâ eylediğini tâyi'an ve kat'iyyen ikrâr ü i'tirâf edip bu vechile kat'-ı nizâ' eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 21 Rebî'ülâhir sene 1223.

## 360 [49a-1] Meryem bt. Hüseyin'in gedik bedeli hususunda Habibe bt. Abdullah aleyhindeki alacak davasında anlaşma sağlanması

*40 guruşa sulh*

Ma'ruz,

İstanbul'da Tercümanyunus mahallesinde sâkine ve zâtı mu'arrefe Meryem bt. Hüseyin nâm Hatun meclis-i şer'-i münîrde Habibe bt. Abdullah nâm hatun tarafından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl olduğu zâtını ârifân Hafız Kâmil Efendi b. Mehmed Emin ve Mehmed Beşe b. Mehmed nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olan el-Hâc İbrahim Edhem Ağa b. Mehmed nâm kimesne muvâcehesinde İstanbul'da Acemoğlanı Meydanı kurbünde Kuyucu Murad Paşa Türbesi civârında vâki' bir bâb kalemtraşçı dükkânı bâ-pâye-i İstanbul kādısı Uşşâkîzâde hafîdi fazîletlü Mehmed Said Efendi hazretlerinin bi'l-icâreteyn taht-ı tasarruflarında

ve derûnunda mevcûde gedik ta'bîr olunan bâ-defter-i müfredât âlât-ı lâzıme ve eşyâ-yı ma'lûme müvekkile-i mezbûre Habibe Hatun'un yedinde malı iken müvekkile-i mezbûre âlât ve eşyâ-yı mezkûreyi mu'teber gedik olmak üzere yüz elli guruş semen-i medfû' ve makbûza bundan akdem bana bey' ü temlik ve teslîm, ben dahi iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eylediğimden sonra dükkân-ı mezkûr bu def'a vukū' bulan harîkde muhterik ve mutasarrıfı efendi-yi mûmâ-ileyh müceddeden binâ ve inşâ ve âhara bilâ-gedik îcâr etmekle ben dahi gedik bahâ olmak üzere müvekkile-i mezbûreye medfû'um olan meblağ-ı merkūm yüz elli guruşu istirdâd ederim deyü tasaddî eylediğim da'vâ-yı mezkûrumdan bâ-vesâtet-i muslihîn müvekkile-i mezbûre Habibe Hatun'a izâfetle işbu vekîl-i mezbûr el-Hâc İbraim Ethem Ağa ile bi't-tav' ve'r-rızâ kırk guruş üzerine ba'de akdi'l-musâlaha ve'l-kabûl bedel-i sulh-ı mezkûrdan mâ'adâya ve bi'l-cümle husûs-ı mezkûra müte'allika âmme-i de'âvîden müvekkile-i mezbûre Habibe Hatun'un zimmetini ibrâ ve iskāt eylediğimde ol dahi ibrâ-yı mezkûrumu kabûl ve yedimde olup harîkde dükkân-ı mezkûrdan ihrâc eylediğim bir aded örsü müvekkile-i mezbûreye teslîme müte'ahhide oldum dediğini vekîl-i mezbûr bi'l-vekâle tasdîk ve ibrâdan müstağnî bedel-i sulh-ı merkūm kırk guruşu müvekkilesi mezbûre Habibe Hatun'un zimmetinde müdde'iye-i mezbûreye deyni olduğunu bi'l-vekâle ikrâr ü i'tirâf etmeğin mûcebince bedel-i sulh-ı merkūm kırk guruşun müdde'iye-i mezbûre Meryem Hatun'a edâsıyla müvekkile-i mezbûre Habibe Hatun'a izâfetle vekîl-i merkūm ilzâm olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 21 Rebî'ülâhir sene 1223.

## 361 [49a-2] Osman Ağa'nın kardeşi İsmail Efendi aleyhindeki menzil davasında anlaşma sağlanması

*Cibâli'de menzil mâddesi*

Ma'rûz

Sâhib-i arzuhâl Osman Ağa meclis-i şer'-i münîrde derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism karındaşı İsmail Efendi mahzarında nezâret-i dâ'îlerinde âsûde evkāfdan merhûm el-Hâc Mustafa Ağa b. Abdulfettah Vakfı'nın mütevelliyesi Hafize Hatun tarafından mürsel câbî-i vakıf Hüseyin Efendi hâzır olduğu hâlde hâmiş-i arzuhâlde mastûr derkenâr nâtık olduğu üzere vakf-ı mezbûr musakkafâtından İstanbul'da Cibâli Yenikapısı dâhilinde Çukur mahallede vâki' beheri altmış altışar zirâ' arsalı birbirine muttasıl iki bâb menzil ve ittisâlinde kâin Hacı Kasımoğlu Vakfı musakkafâtından kezâlik bir bâb menzil babamız olup bundan akdem vefât eden Tekneci Hafız Mehmed nâm kimesnenin hayatında ile'l-vefât bi'l-icâreteyn bâ-temessük-i mütevellî taht-ı tasarrufunda ve ba'de vefâtihî zikr olunan üç bâb

menzil benimle mezbûr İsmail Efendi'ye ve kız karındaşımız gāibe-i ani'l-meclis Hadice Hatun'a âdiyen intikāl etdikden sonra ben ancak mârrü'l-beyân Hacı Kasımoğlu Vakfı'ndan olan bir bâb menzilden sülüs hissemi iki yüz on dokuz senesi Muharrem'inin onuncu günü karındaşım mezbûr İsmail Efendi'ye beş yüz guruş bedel-i medfû' ve makbûz mukābelesinde bâ-re'y-i mütevellî ferâğ-ı kat'î-i mu'teber ile ferâğ ve tefvîz, ol dahi tefevvüz ve kabûl edip lâkin zikri mürûr eden el-Hâc Mustafa Ağa Vakfı'ndan olan iki bâb menzili fâriğ olmamış iken karındaşım mezbûr İsmail Efendi fuzûlî zabt ve vaz'-ı yed etmekle keff-i yed birle menzileyn-i mezkûreynde olan sülüs hissemi bâ-re'y-i mütevellî bana teslîme mezbûra tenbîh olunmak matlûbumdur deyü da'vâya tasaddî eylediğimde ol dahi cevâbında sen târih-i mezbûrdan babamız müteveffâ-yı merkūmdan âdiyen intikāl eden üç bâb menzilde olan sülüs hisselerini yedimden makbûzun olan meblağ-ı merkūm beş yüz guruş bedel mukābelesinde bâ-ma'rifet-i mütevellî fâriğ-i mu'teber-i kat'î ile fâriğ olmuş idin deyü hâzır-ı mezbûrun tasdîklerini def'a tasaddî ve ol-vechile beynimizde ba'de vukū'i'l-münâza'a bâ-vesâtet-i muslihîn beynimiz tevfîk ve ıslâh olunup karındaşım mezbûr İsmail Efendi bana malından teberru'an işbu meclis-i şer'de yüz elli guruş def' ü teslîm ve umûruma sarfla istihlâke emir eylediğinde ben dahi yedinden tamamen ve kâmilen ahz ü kabz ve emri üzere umûruma sarfla istihlâk edip ferâğ-ı mezkûru tasdîk ve mücîz ve râzı olmamla ol-vechile menzileyn-i mezkûreynde olan sülüs hisselerim mezbûr İsmail Efendi'nin dâhil-i havza-i tasarrufu olup benim aslâ ve kat'a alâka ve medhalim kalmamağla zikr olunan husûslara ve işbu târih-i i'lâma gelince sâir cemî' hukūk-ı şer'iyeye müte'allika mutlakan âmme-i de'âvî ve kâffe-i mutâlebâtdan karındaşım mezbûr İsmail Efendi'nin zimmetini şurût-ı müfsideden ârî ve uhûd-ı mubtıladan berî ibrâ-yı âmm-ı sahîh-i şer'î ve iskāt-ı tamm-ı sarîh-i mer'î ile ibrâ ve iskāt eylediğimde ol dahi ibrâ-yı mezkûrumu kabûl eyledi dediğini mezbûr İsmail Efendi tasdîk ve mütevellî vekîli hâzır-ı merkūm Hüseyin Efendi dahi mezbûr İsmail Efendi'nin kemâ-kân tasarrufunu re'y edip bu vechile külliyen kat'-ı nizâ' eyledikleri İstanbul mahkemesinden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 25 Rebî'ülâhir sene 1223.

## 362 [49a-3] Emine bt. Abdullah ile kızı Ayşe'nin berber dükkânı gediği hisselerini Mehmed Usta'ya satmaları

*110 guruşa berber gediğin bey' ve yedine sûret i'tâsı istid'â*

Ma'rûz

Hâmiş-i arzuhâlde mastûr Başmuhâsebe'den mahtûm derkenâr nâtık olduğu üzere İstanbul'da Kumkapı kurbünde İbrahim Paşa Câmi'-i şerîfi civârında Keresteci dükkânı karşısında es-Seyyid Mustafa Usta'nın üst yanında kâin Ömer Usta

dükkânı demekle ma'rûf bir bâb berber dükkânı derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf gedik ta'bîr olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûmenin mâliki olup bundan akdem vefât eden mezbûr Ömer Usta b. Mehmed'in verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Emine bt. Abdullah nâm hatun ile sulbî kebîr oğlu Mehmed Usta ve sulbî kebîr kızı Âişe Hatun'a ba'de'l-inhisâr kendi nefsinden asıl ve vâlidesi mezbûre Emine Hatun tarafından husûs-ı âtîde vekîl olduğu zâtı ârifân Ahmed b. Mustafa ve İsmail b. Ali şehâdetleriyle sâbit olan zâtı mu'arrefe mezbûre Âişe Hatun meclis-i şer'-i münîrde sâhib-i arzuhâl merkūm Mehmed Usta mahzarında berber esnâfının kethudâsı Hüseyin Ağa ve şeyhleri es-Seyyid Osman Efendi ve du'âcıları es-Seyyid Mehmed Efendi ve yiğitbaşıları es-Seyyid Ömer Ağa ve Çavuşları Mustafa Ağa ve ustalarından es-Seyyid Mustafa ve es-Seyyid Mustafa ve es-Seyyid İsmail ve sâirleri hâzır oldukları hâlde gedik ta'bîr olunan âlât-ı lâzıme-i ma'lûme mûrisimiz babam müteveffâ-yı mezbûrun hayatında ile'l-vefât yedinde müstakıllen mülkü olup ba'de vefâtihî bize mevrûs olmağla hâlâ ben ve vâlidem müvekkile-i mezbûre gedik-i mezkûrdan bi'l-irsi'ş-şer'î mâlikeler olduğumuz yirmi dört sehm i'tibârıyla on sehm hisse-i şâyi'amızı tarafeynden bi'l-îcâb ve'l-kabûl bâtten ve sahîhan karındaşım merkūm Mehmed Usta'ya yüz on guruş semen-i makbûza bi'l-asâle ve bi'l-vekâle bey' ve temlik ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl edip mebî'-i mezkûrun tağrîr ve gabnine müte'allika âmme-i de'âvîden her birimiz âharın zimmetini bi'l-asâle ve bi'l-vekâle kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt eyledik, fîmâ-ba'd zikr olunan berber dükkânı gediğinin mecmû'u karındaşım merkūm Mehmed Usta'nın irsen ve şirâen mülk-i mahzı ve hakk-ı sırfı olmuşdur dedikde ol dahi tasdîk etmeğin gedik-i mezkûr babası müteveffâ-yı mezbûr Ömer Usta ismine mukayyed olmağla kaydı ref' ü terkîn ve oğlu merkūm Berber Mehmed Usta uhdesinde kayd ve yedine sûret i'tâsını hâzırûn-ı merkūmûn her biri istid'â ve istirhâm eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 2 Ca sene 1223.

## 363 [49b-1] Mustafa Allâme Efendi ile Yahudi kasaplar Davit ve kardeşi Aron'un Ortaköy'deki selhhane hususunda anlaşmaları

*İşbu i'lâmda sehiv vâki' olmağla kaydı darb olunmuşdur.*

*Mühür*

<<Allâme Efendi'nin Ortaköy'de Salhâne nizâ'ı>>

<< Ma'rûz

<<Sâhib-i arzuhâl Hâcegân-ı Dîvân-ı hümâyûn'dan ve Mektûbî-i Sadr-ı âlî Kalemi hulefâsından el-Hâc Mustafa Allâme Efendi b. el-merhûm Telhîsî-i esbak Mehmed Ağa kendi nefsinden asâleten ve hemşîreleri Fatıma ve Âişe ve Hadice hanımlar

taraflarından husûs-ı âtîde vekîl olduğu zâtlarını bi'l-ma'rifeti'ş-şer'iye ârifân el-Hâc İsmail Ağa b. Halil ve Mustafa Ağa b. Osman nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olmağla vekâleten bi'l-ma'iye rü'yete memûr Haremeyn-i şerîfeyn müfettişi müderrisîn-i kirâm-ı zevi'l-ihtirâmdan fazîletlü Mehmed Fikri Efendi tarafından mürsel Kâtib es-Seyyid Hüseyin Efendi ile du'âhânemizde ma'kūd meclis-i şer'-i münîrde mahrûse-i Galata'ya muzâfe kasaba-i Beşiktaş'a tâbi' Ortaköy'de mütemekkinler sığır kasabı Davit ve şerîki karındaşı Aron v. Mosi nâm Yahûdîler muvâcehelerinde Dârü's-sa'âdeti'ş-şerîfe Ağası nezâretlerinde âsûde evkāfdan karye-i mezbûrede vâki' Vezir-i a'zam-ı esbak merhûm İbrahim Paşa Kethudâsı Mehmed Kethudâ nâm sâhibü'l-hayr câmi'-i şerîfi ve mekteb-i münîfi vakfı musakkafâtından karye-i mezûrede leb-i deryâda kâin bir bâb salhâne-i ganem ve salhâne-i bakar-ı Müslim ve bir aded salhâne-i bakar-ı Yahûdî ve bir aded mumhânenin nısf-ı şâyi'leri pederimiz merhûm-ı mezbûr Mehmed Ağa'dan müntakil benimle hemşîrelerim müvekkillerim mûmâ-ileyhimin ba-temessük-i mütevellî bi'l-icâreteyn iştirâken ve şâyi'an taht-ı tasarrufumuzda ve derûnlarında mevcûd gedik ta'bîr olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûmelerin nısf-ı şâyi'leri pederim merhûm-ı mezbûrdan müntakil müstakıllen benim taht-ı tasarrufumda olduğu işbu yedimde olan temessükât ve hâmiş-i arzuhâlde mastûr derkenârdan müstebân olup ve ber-mûceb-i temessük Yahûdî tâifesinin ekl eyledikleri hayvanâtın zebhi için salhâne-i merkūmeye mahsûs ve kadîmden bâ-evâmir-i aliyye zebh olunagelip bu esnâda mersûmân Davit ve Aron Yahûdîler zebh eyledikleri hayvanâtı salhâne-i mezkûrede zebh etmeyip âhar mahâlde zebh etmeleriyle kadîmi üzere salhâne-i mezkûrede zebh etmek üzere mersûmâna tenbîh olunmak bi'l-asâle ve bi'l-vekâle matlûbumuzdur deyü da'vâ etdikde, onlar dahi cevâblarında kaziyye minvâl-i meşrûh üzere olduğunu bi-tamamihâ tâyi'an ve kat'iyyen ikrâr ü i'tirâf edip lâkin salhâne-i mezkûre bi'l-külliye harâb olmağla hayvanâtın zebhi mümkün olmayıp biz dahi vech-i meşrûh üzere âhar mahâlde zabt edip müdde'î-i asıl ve vekîl-i mûmâ-ileyh salhâne-i mezkûreyi ta'mîr ve termîm edip biz dahi kadîmî üzere Yahûd tâifesine mahsûs olan hayvanâtı yine salhâne-i mezkûrede zebh ederiz dediklerinde müdde'î-i asıl ve vekîl-i mûmâ-ileyh dahi salhâne-i mezkûreyi ta'mîr ve termîme ve Yahûdîyân-ı mersûmân dahi kadîmi üzere salhâne-i mezkûrede zebh etmeğe her biri müte'ahhid oldukları İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].>>

<<Fî-gurreti R sene 1223.>>

## 364 [49b-2] Vefat eden Nako v. Papa Kosta'nın kasap dükkânı hissesinin vârisleri tarafından Yani v. Kirko'ya satılması

*Kasab nizâ'ı*

Ma'rûz

Hudâvendigâr-ı esbak cennet-mekân firdevs-âşiyân Gāzi Sultan Abdülhamid Han –aleyhi'r-rahmetü ve'l-gufrân- hazretlerinin evkāf-ı şerîfelerinden Yedikule hâricinde vâki‘ ganem salhânelerinden beşinci salhâneye merbût İstanbul'da Kumkapı Nişâncı Câmi‘-i şerîfi kurbünde hamam karşısında dörtyol ağzında köşe başında kâin sebzeci dükkânına muttasıl bir bâb kasab dükkânı derûnunda mevcûde âlât-ı lâzıme-i ma‘lûmenin nısf-ı şâyi‘ine bâ-temessük-i mütevellî mutasarrıf olan Nako v. Papa Kosta zimmî hâlik olup zikr olunan nısf kasab dükkânı gediği sulbî kebîr oğlu Mitro zimmîye ve sulbiye kebîre kızları Zobiçe ve Marina ve Haşido? ve Saltana ve Eleniçe Nasrâniyelere âdiyen intikāl eylediği kassâbân esnâfının kethudâsı ve sâir mazbûtü'l-esâmî kasab ustaları ihbârlarıyla zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra mersûm Mitro zimmî kendi nefsinden asâleten ve kız karındaşları mersûmât Zobiçe ve Marina ve Haşido? ve Saltana ve Eleniçe Nasrâniyeler taraflarından husûs-ı âti'l-beyânda vekîlleri olduğu şahıslarını bilir diğer Mitro v. Liko ve Liko v. Londo zimmîler şehâdetleriyle sâbit olmağla vekâleten meclis-i şer‘-i münîrde hâlâ hâssa kasabbaşısı izzetlü Mustafa Ağa tarafından mürsel Kasablar Kethudâsı Süleyman Ağa ve sâir kasab ustaları hâzır oldukları hâlde kasab ustası bâ‘isü'l-i‘lâm Yani v. Kirko zimmî muvâcehesinde takrîr-i kelâm edip sâlifü'l-beyân gedik ta‘bîr olunan âlât-ı lâzıme-i ma‘lûmeden bi'l-intikāl mutasarrıf olduğumuz nısf hisse-i şâyi‘a-i mezkûremizi bi'l-asâle ve bi'l-vekâle mersûm Yani zimmîye hüsn-i rızâ ve tayyib-i ihtiyârımız ve ferâğ-ı mu‘teber-i kat‘î ile bedel-i ma‘lûm ve makbûz mukābelesinde bâ-re'y-i mütevellî ferâğ ve tefvîz eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer tefevvüz ve kabûl edip ba‘de'l-yevm sâlifü'z-zikr nısf kasab gediği mersûm Yani zimmînin dâhil-i havza-i tasarrufu olup benim ve müvekkilât-ı mersûmâtın kat‘a alâka ve medhallerimiz kalmamışdır deyü ba‘de'l-ikrâr ve't-tasdîk nısf gedik-i mezkûr hâlik-i mersûmun vereseleri mersûmûnun ber-vech-i meşrûh ferâğlarından mersûm Yani zimmî üzerine defter-i vakf-ı şerîfe ba‘de'l-kayd hâlik-i mersûmun temessükü hâmişine tahrîr ve temhîr ve nısf gedik-i mezkûr tasarrufu için mersûm Yani zimmî yedine temessük i‘tâsını istid‘â eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i‘lâm olundu.

Fî 25 Rebî‘ülâhir sene 1223.

## 365 [49b-3] Sandalcı Esnafı Kethuda vekili Salih Ağa ve sair esnaf ileri gelenlerinin, Anton v. Nağma'ın küreğe konulması talepleri

*Küreğe vaz‘ olunmasını istid‘â*

Mâ‘rûz

Âsitâne-i aliyye'de vâki‘ sandalcı esnâfının kethudâ vekîli es-Seyyid Salih Ağa ve yiğitbaşıları es-Seyyid İbrahim ve es-Seyyid Mehmed ile müsinn ü ihtiyâr nizâm ustalarından Abdi Ağa ve es-Seyyid Halil Ağa ve es-Seyyid Abdülkerim ve es-Seyyid

Ahmed ile re'âyâ ustabaşıları Agob ve Hasköylü Ustabaşı Yani ve ustalarından İsak ve Anastaş ve Usturacı ve Praşkova ve sâir kırk neferden mütecâviz Müslim ve zimmîler meclis-i şer'-i münîrde esnâf-ı merkūmeden Anton v. Nağama nâm zimmî muvâcehesinde mersûm Anton zimmî esnâfımızdan olup lâkin kendi ırzıyla mukayyed ve kâr ü kisbiyle meşgūl olmayıp tüccârın malını ahz ve itlâf eylediğinden mâ'ada beynimizde cârî nizâm-ı kadîmimizin mugāyiri nice harekât-ı nâ-bercâya ictisâr ve esnâfımız beyninde dürlü fesâdı mûcib hâlât-ı reddiyeye ibtidâr ve şirâze-i nizâmımızın idlâline bâdî olup bi'd-defa'ât kendüye nuhs u pend olundukda kat'a mütenebbih olmayıp esnâfımız cesîm ve perâkende olmağla nizâmlarımızı vikāye ve esnâfımızı ihtilâlden muhâfaza zımnında mersûm Anton zimmî ıslâh-ı nefs oluncaya değin vaz'-ı kürek ile tedîb olunmasını cümlesi bi'l-ittifâk istid'â ve istirhâm eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 4 [Cemâziyelevvel] sene 1223.

## 366 [49b-4] Vefat eden Hacı Mustafa'nın Rüstempaşa Vakfı'ndan Sultan Odaları Hanı'ndaki oda gediğinin vârisleri tarafından Mehmed Ağa'ya satılması

*Oda ferâğı*

Ma'rûz

Müteveffâ Rüstempaşa Vakfı musattafâtından İstanbul'da Mahmud Paşa Câmi'-i şerîfi kurbünde Sultan Odaları demekle ma'rûf bir bâb Han'ın sol tarafında tabaka-i ulyâda kâin ikinci bir bâb oda derûnunda mevcûde gedik ta'bîr olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûmenin bâ-sûret-i hümâyûn mâliki olup bundan akdem vefât eden el-Hâc Mustafa b. el-Hâc Mustafa'nın verâseti zevce-i metrûkesi Âişe bt. Abdullah nâm hatun ile sulbî kebîr oğlu Ahmed'e inhisârı tahakkukundan sonra mezbûrân Ahmed ve zâtı mu'arrefe Âişe Hatun meclis-i şer'-i münîrde bâ'isü'l-i'lâm Mehmed Ağa b. Ömer [**50a**] muvâcehesinde hân-ı mezkûrun hancısı Arakil v. Ayvaz zimmî hâzır olduğu hâlde her biri bi'l-verâse takrîr-i kelâm edip zikr olunan bir bâb oda derûnunda mevcûde beyne'l-hıref gedik ta'bîr olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûme mûrisimiz müteveffâ-yı mezbûrun hayatında ile'l-vefât şirâen yedinde malı ve ba'de vefâtihî bize mevrûs olmağla biz âlât-ı lâzıme-i mezkûreyi tarafeynden bi'l-îcâb ve'l-kabûl bâtten ve sahîhan mezbûr Mehmed Ağa'ya bi-safkatin vâhidetin altı yüz guruş semen-i makbûza bey' ve temlik ve teslîm eylediğimizde, ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ü kabûl eyledikden sonra mebî'-i mezkûrun tağrîr ve gabnine müte'allika âmme-i de'âvîden her birimiz âharın zimmetini kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt eyledik, fîmâ-ba'd zikr olunan bir bâb oda gediğinde bizim aslâ ve kat'a alâka ve medhalimiz kalmayıp mezbûr Mehmed

Ağa'nın mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sırfı olmuşdur dediklerinde mukırrân-ı mezbûrânın bi'l-cümle takrîr-i meşrûhlarını merkūm Mehmed Ağa ile Hancı hâzır-ı mersûmdan her biri tasdîk etmeğin sâlifü'l-beyân bir bâb odanın gediği Başmuhâsebe'de müteveffâ-yı merkūm el-Hâc Mustafa ismine mukayyed olmağla kaydı ref' ü terkīn ve vereseleri bey'lerinden müşteri-yi mezbûr Mehmed Ağa üzerine kayd ve yedine sûret i'tâ buyurulmak bâbında istid'â-yı inâyet eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 2 Ca sene 1223.

## 367 [50a-1] Fatıma bt. İsmail'in, Emine bt. Osman ve kardeşi Esma'ya verdiği evin ferağ işlemleri geçersiz olduğundan evin sahibine iade olunması

*Rumeli Kādıaskeri ile Arz Odası'nda …? menzil nizâ'ı*

Ma'rûz

Sâhibe-i arzuhâl zâtı mu'arref Fatıma Hatun bt. İsmail âhar arzuhâl bâlâsına sâdır olan fermân-ı âlî-şâna imtisâlen bi'l-ma'iye rü'yete memûr hâlâ İstanbul Kādısı fazîletlü Dürrîzâde Mehmed Hidayetullah Efendi hazretleri taraflarından mürsel Kâtib Merhabâzâde Mahmud Efendi hâzır olduğu hâlde Cuma günü Arz Odası'da huzûr-ı hazret-i kāimmakām-ı âlî-makāmîde ma'kūd meclis-i şer'-i enverde zikri âtî menzile bâ-temessük-i mütevellî bi'l-münâsafe mutasarrıfeler olmalarıyla vaz'-ı yedleri mütehakkıka olan derûn-ı arzuhâlde mezkûreteyi'l-ism zâtları mu'arrefeler Emine ve Esma bintey Osman nâm hatunlar mahzarlarında İstanbul kādıları efendiler hazerâtı nezâretlerinde olan evkāfdan merhûm Salih Efendi Vakfı musakkafâtından İslâmbol'da Çerâğī Hamza mahallesinde vâki' bir tarafdan Alâiyevî kuzâtdan es-Seyyid Ahmed Efendi ve bir tarafdan Basmacı Said Ağa ve bir tarafdan ba'zan Altıboğaça İmâmı bahçesi ve ba'zan Çeşmeli Odaları ve bir tarafdan tarîk-i âm ile mahdûd bir bâb menzil mukaddemâ bi'l-icâreteyn tasarrufumda iken menzil-i mezkûru bin iki yüz yirmi senesi Zilka'deti'ş-şerîfesi'nin yirmi yedinci günü târihiyle merkūmetân Emine ve Esma hatunlara ferâğ eder oldukda beni ölünceye beslemek şartıyla bâ-re'y-i mütevellî bilâ-bedel ferâğ ve tefvîz ve onlar dahi tefevvüz edip ol-vechile olan ferâğ-ı mezkûre binâen tasarruf ederler iken şart-ı mezkûr ile olan ferâğ mu'teber olmamağla menzil-i mezkûrdan keff-i yed ve bâ-re'y-i mütevellî bana geri ferâğ ve tefvîze merkūmetân Emine ve Esma hatunlara tenbîh olunmak murâdımdır deyü vakıf mütevellîsi Mustafa Efendi tarafından mürsel câbî-i vakıf Mehmed Efendi hâzır olduğu hâlde da'vâ etdikde, onlar dahi cevâblarında müdde'iye-i merkūme Fatıma Hatun menzil-i mezkûru târih-i merkūmda medîne-i Üsküdar'da Sultantepesi nâm mahâlde vâki' menzilinde yedimizden ahz ü kabz eylediği dört bin guruş bedel mukābelesinde

bâ-re'y-i mütevellî bize kat'iyyen fâriğa olmuş idi deyü müdde'iye-i merkūmenin şart-ı mezkûr müdde'âsını ba'de'l-inkâr müdde'iye-i mezbûre Fatıma Hatun şart-ı mezkûr müdde'âsına ve merkūmetân Emine ve Esma hatunlar dahi meblağ-ı mezkûr dört bin guruş bedel müdde'âlarını beyâna havâle olundukda müdde'iye-i merkūme Fatıma Hatun şart-ı mezkûr müdde'âsını lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbâr olunan İmâm Mehmed Efendi b. Hüseyin ve Ahmed b. Hüseyin nâm kimesnelerin bi'l-muvâcehe vech-i vecîh-i şer'î üzere şehâdetleriyle Arz Odası'nda isbât etmeğin mûcebiyle menzil-i mezbûrdan keff-i yed ve bâ-re'y-i mütevellî müdde'iye-i merkūme Fatıma Hatun'a geri tefvîze merkūmetân Emine ve Esma hatunlara tenbîh olunduğu huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 29 Rebî'ülâhir sene 1223.

## 368 [50a-2] Noksan gramajlı ekmek satan Kirkor'un küreğe konulması

*Küreğe vaz' olunması bâbında*

Ma'rûz

İstanbul'da Tokmak Fırın destgâhdârı olup el-yevm zindanda mahbûs olan Kirkor nâm zimmî tabh eylediği nân-ı azîzi narh-ı cârîsinden on beşer dirhem noksân-ı fâhiş ile işlediğinden mâ'adâ nümûneye tatbîkan esmerü'l-levn olup ol-vechile ibâdullâha bey'e ictisâr ve hilâf-ı fermân-ı âlî hareket birle ibâdullâhı ızrâr etdiği için zimmî-yi mersûmun te'dibi lâzım gelmeğin ibreten li's-sâirîn mersûm Kirkor zimmî ıslâh-ı nefs edinceye değin vaz'-ı kürek olunmak bâbında fermân-ı âli sudûru re'y-i rezîn-i âsafânelerine menût olduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 6 Ca sene 1223.

## 369 [50a-3] Yakub Ağa'nın Karamürsel Naibi Mustafa Efendi aleyhindeki cariye davasının reddedilmesi

*Câriye da'vâsından mu'ârazadan men'*

Ma'rûz

Sâhib-i arzuhâl Yakub Ağa b. el-Hâc İsmail nâm kimesne meclis-i şer'-i münîrde müderrisîn-i kirâmdan hâlâ Karamürsel Nâibi derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism es-Seyyid Mustafa Efendi b. Mehmed tarafından husûs-ı âtîde vekîl olduğu Yusuf Ağa b. el-Hâc Hasan ve İbrahim Ağa b. Mustafa nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olan el-Hâc Halil Efendi b. Abdullah nâm kimesne muvâcehesinde târih-i i'lâm senesi Muharrem'inde cemî' uyûbdan sâlime olmak üzere müvekkil-i mûmâ-ileyhimden altı yüz yirmi guruş semen-i medfû' ve makbûza iştirâ ve kabz eylediğim

işbu meclis-i şer‘de mu‘âyene olunan ma‘lûmetü’l-evsâf bir re’s zenciye câriyenin istiskā-i dîk illeti olduğu hâmiş-i arzuhâlde mastûr Ser-etibbâ-yı Hâssa efendinin i‘lâmından müstebân olup ol-vechile mu‘ayyebe ve ayb-ı mezkûr şirâ târihinden kadîm ve inde’t-tüccâr noksân-ı semen îcâb eder uyûbdan olmağla redd-i semen ve kabz-ı mebî‘ olunmak matlûbumdur deyü teveccüh-i husûmet bulundukdan sonra da‘vâ etdikde vekîl-i mezbûr dahi cevâbında câriye-i mezkûreyi müvekkilim mûmâ-ileyh es-Seyyid Mustafa Efendi müdde‘î- merkūm Yakub Ağa’ya ol-mikdâr guruş semen-i makbûza cemî‘ uyûbuyla bey‘ ü temlik ve teslîm, ol dahi iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl etmekle hattâ ayb-ı mezkûra muttali‘ oldukdan sonra mu‘âlece edip ve ba‘dehû esir pazarında bey‘e arz etmiş idi deyü sûret-i def‘de bi’l-vekâle eylediği da‘vâsına ikāmet-i beyyine edemeyip bi’t-taleb mezbûr Yakub Ağa ayb-ı mezkûra muttali‘ oldukdan sonra kabûlünü müş‘ir kavlen ve fi‘ilen kendüden nesne sâdır olmadığına bi’l-muvâcehe vech-i şer‘î üzere üç def‘a yemîn teklif olundukda ol dahi yemînden nükûl etmeğin mûcebince müdde‘î-i mezbûr Yakub Ağa da‘vâ-yı mezkûresiyle mûmâ-ileyh es-Seyyid Mustafa Efendi’ye bî-vech-i şer‘î mu‘ârazadan men‘ olunduğu İstanbul Mahkemesi’nden huzûr-ı [âlîlerine i‘lâm olundu].

Fi 2 Ca sene 1223.

## 370 [50a-4] Dikici esnafının ve tüccarların Kayseri’deki sayalamacı esnafından şikâyette bulunmaları

*Dikici esnâfıyla sayalmacıların dara nizâ‘ı*

Ma‘rûz

Ashâb-ı arzuhâl Dikicibaşı İbrahim Ağa ve Başyiğitbaşı es-Seyyid İbrahim ve Mestçiler Yiğitbaşısı Ahmed Usta ve Çedikçiler Kethudâsı es-Seyyid Hasan ve Çizmeciler Köşe Ustası Ebûbekir ve es-Seyyid Ömer ve Mahmud ve Ahmed ve Kömür Alemdar ve es-Seyyid Mehmed ve İbrahim ve diğer Ahmed ve sâir bi’l-cümle dikici esnâfı meclis-i şer‘-i münîrde Tâcirler Kethudâsı İsmail Ağa ve yiğitbaşısı Mustafa ve Bahçecizâde Ahmed Efendi ve es-Seyyid Mustafa ve es-Seyyid el-Hâc Mehmed ve es-Seyyid el-Hâc Osman ve es-Seyyid Hafız Mehmed ve el-Hâc Mehmed ve Hüseyin Efendi ve es-Seyyid Osman ve Kara Hacı Mehmedoğlu ve Memiş ve Parlak el-Hâc Hasan ve es-Seyyid Mehmed ve es-Seyyid Mustafa ve sâir bi’l-cümle tâcir esnâfı hâzır oldukları hâlde her biri takrîr-i kelâm edip medîne-i Kayseriye’de hâsıl olan sahtiyân fiyât-ı selâse-i maktû‘ası olan dört adedi bir dara ta‘bîr olunur kiraz vakti derisinin bir darası on dört guruşa ve nakliye mesârifi ve resm-i gümrüğü ve hâzırûn-ı merkūmûna bir guruş fâide ki cem‘an on yedi guruşa ve kezâlik dört adedi bir dara ta‘bîr olunur Sivas derisinin bir darası sahtiyânı on üç guruşa ve nakliye ve resm-i gümrük ve fâide ki cem‘an on

altı guruşa ve kezâlik dört adedi bir dara ta'bîr olunur Arabgir derisinin bir dara sahtiyânı on bir guruşa ve nakliye ve resm-i gümrük ve fâide ki cem'an on dört guruşa olup işbu fiyât-ı selâse ile her bir nev' **[50b]** sahtiyân a'lâ ve evsat ve ednâsı fark olmayarak Âsitâne-i aliyye'ye gelir iken bir müddetden beri medîne-i mezbûre debbâğları on bir guruş kıymeti olan sahtiyândan dahi dûn olarak işbu meclis-i şer'de mu'âyene olunan sahtiyân kiraz derisi sahtiyânı yerine tâcir esnâfı hâzırûn-ı mezbûrûna gönderip onlar dahi on yedişer guruşa kiraz derisi sahtiyânı yerine bizlere bey' ve kiraz derisi sahtiyânı ve nev'-i âharların a'lâlarını sayalamacı ta'bîr olunur Kayseriye ve İskilib'de sâkin mest i'mâl eden dikici tâifelerine füruht edip i'mâl eyledikleri mestleri Âsitâne-i aliyye'ye celb eylediklerinde han odalarında ve köşe ve bucaklarda hufyeten gālî bahâ ile ibâdullâha bey' eylediklerine binâen mahâllinde sahtiyânın bahâsına bakmayıp a'lâsını ziyâde bahâ ile iştirâ etmeleriyle Âsitâne-i aliyye'ye bu derecelerde fenâ ve kalb ve redî sahtiyânın gelmesine sebeb-i küllî olmağla sayalamanın men' ü ref'inde mahzûr münfehim olduğuna binâen fîmâ-ba'd mahâllinde sayalamacılara bey' edecekleri sahtiyân a'lâ ve evsat ve ednâ olarak mukaddemâ ta'ahhüdleri vechi üzere bey' edip onlar dahi i'mâl eyledikleri mestlerin bir dânesini diyâr-ı âhara bey' etmeyip doğru Âsitâne-i aliyye'ye gönderip resm-i gümrüğü ba'de'l-edâ han odalarına ve köşe ve bucaklara konmayıp gümrük emînleri ma'rifetiyle doğru Mercan Çarşısı'nda haffâf esnâfının lonca odasına irsâl ve bi'l-cümle haffâf ve tâcirler ve dikicibaşı ma'rifetleriyle narh-ı cârîsi üzere haffâfân esnâfına tevzî' ve taksîm olunup akçesi kā'ide-i tüccâr üzere vakt ü zamanıyla tahsîl ve ashâbına teslîm ve nizâm-ı mezkûrun devam ve istikrârı zımnında esnâf-ı merkūmûn yedlerine tuğrâ-yı garrâ ile müveşşah bir kıt'a fermân-ı âlî-şân sudûrunu niyâzında olup ve mâ'adâ Âsitâne-i aliyye'ye gönderilecek sahtiyânlar dahi fiyât-ı selâse-i maktû'asıyla a'lâ ve evsat ve ednâ gönderilmesi husûsu bir nizâm tahtına rabt olunması için mahâllinde debbâğlar şeyhi olan es-Seyyid Mustafa azil ve ihrâc olunup yerine Emir Caferoğulları demekle meşhûr el-Hâc Hasan oğlu Molla Mehmed müstakīm ve mütedeyyin ve her vechile sadâkāt ve istikāmet edeceği şöhret-şi'âr olmağla şeyh nasb olunup ve taraf-ı Devlet-i aliyye'den bir münâsib mübâşir ta'yîniyle sâbık Şeyh es-Seyyid Mustafa ile esnâfından aveneleri olup bi'l-külliye işbu nizâm-ı müstahsenenin ihtilâline bâ'is olan el-Hâc Kasımoğlu es-Seyyid Mehmed ve el-Hâc İbiş ve Emir Caferoğlu Hacı Sofu demekle ma'rûf Mehmed ve Karabacak Ahmed ve Tuzcuoğlu el-Hâc Mehmed ve Simitçioğlu Mehmed ve Külhan Ağası oğlu Derviş Mehmed ve Perdahtçıoğlu İsmail ve Perdahtçı Veli Mehmed nâm kimesneler Âsitâne-i aliyye'ye ihzâr ve irsâl eyledikleri sahtiyânları muvâcehelerinde meclis-i şer'de mu'âyene olundukda mukaddem ta'ahhüdleri vechi üzere tanzîm ve râbıta mı bulur yoksa merkūmûnun te'dibleri mi iktizâ eder beher hâl işbu nizâm-ı müstahsenenin devam ve istikrârı zımnında merkūmûnun ahz ve ihzârı lâzıme-i hâldendir deyü bi'l-

cümle dikici esnâfı istirhâm eylediklerinde hâzırûn-ı mezbûrûn tâcir esnâfı dahi istintâk olundukda bizler dahi bu husûsa bi'd-defa'ât mektûb tahrîr eylediğimizde bir vechile mücâb olmayıp inâdlarında ısrâr üzere olduklarını ifâde ve dikici esnâfı merkūmûnun istid'âları üzere mezbûrûnun Âsitâne-i aliyye'ye ihzârları bizim dahi bi-ecma'ihim matlûbumuzdur deyü bu vechile cümlesinin istirhâmlarına ve ayakkabılarının nizâmları muhâfaza zımnında bir münâsib mübâşir ta'yîniyle medîne-i Kayseriye hâkimi ve mütesellimine hitâben diğer bir kıt'a ki cem'an iki kıt'a fermân-ı âlîleri sudûru iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 5 Ca sene 1223.

## 371 [50b-1] Koruk Mahmud mahallesi İmamı Hasan Efendi ve sair mahalle ahalisinin şikâyetçi oldukları Bostancı Hüseyin Ağa ve eşiyle anlaşma sağlanması

*Âhâli-i mahalle ile beynleri musâlaha olduğu*

Ma'rûz

İstanbul'da Koruk Mahmud mahallesi imâmı es-Seyyid Hasan Efendi ve müezzini Abdulkādir Efendi ve ahâlisinden es-Seyyid Ali Ağa ve es-Seyyid Ahmed Ağa ve Ali Ağa ve İbrahim Ağa ve Davud Ağa ve el-Hâc İsmail ve el-Hâc Ali Ağa ve diğer Ali Ağa ve Mehmed ve Hasan Ağa meclis-i şer'-i münîrde yine mahalle-i mezbûre ahâlisinden Bostânî Hüseyin Ağa b. Hasan ve zevcesi zâtı mu'arrefe Fatıma Hatun bt. Mehmed ve dâmâdı Derviş es-Seyyid Ali Efendi b. el-Hâc Ahmed muvâcehelerinde câr-ı mülâsıkı Kavukçu Topal Mehmed Ârif b. el-Hâc Ali hâzır olduğu hâlde mezbûrûn mahallemiz ahâlisinden olup lâkin mezbûre Fatıma ve kızı gāibe-i ani'l-meclis Zeyneb bt. Ali kendi hâllerinde ırzlarıyla mukayyedeler olmayıp dil-âzâr ve hadîdü'l-lisân olduklarından mâ'adâ târih-i i'lâm günü hâzır-ı mezbûrun zevcesi gāibe-i ani'l-meclis Âişe bt. Abdullah nâm hatuna şütûm-ı galîza ile şetm etmeleriyle ol-vechile mezbûrûndan bir dürlü emn ü rahatımız meslûbdur deyü teşekkî eylediklerinde istikşâf-ı hâl için kıbel-i şer'den mürsel Kâtib Hasan Efendi dâ'îleri mahalle-i mezbûrede vâki' hâzır-ı mezbûr Mehmed Ârif'in menziline varıp cerîdede mazbûtü'l-esâmî Müslimîn ahâli-i mahalle huzûrlarında akd-i meclis-i şer'-i âlî etdikde zâtı mu'arrefe mezbûre Âişe Hatun meclis-i ma'kūd-ı mezkûrda kezâlik zâtları mu'arrefe merkūmetân Zeyneb ve Fatıma hatunlar mahzarlarında keyfiyeti ahâli-i mahalleden istifsâr eyledikde mezbûrûn Bostânî Hüseyin Ağa ve zevcesi Fatıma ve dâmâdı es-Seyyid Derviş Ali Efendi ve kızı Zeyneb mahallemize geleli müddet-i vâfire olup kendi hâllerinde ırzlarıyla mukayyedler iken ancak işbu gün mezbûre Âişe Hatun ile beynlerinde nizâ' ve mücâdele ve gavga ve birbirlerine ta'zîri mûcib elfâzla şetm etmişlerdir dediklerinde, beynleri tevfîk

ve ıslâh olunup her biri tasaddî eyledikleri da'vâ-yı mezkûresinden meccânen fâriğalar olup ba'de'l-yevm her biri hilâf-ı şer'-i mutahhar hareket etmemeğe müte'ahhid olduklarını kâtib-i mezbûr dâ'îleri mahâllinde ba'de't-tahrîr ümenâ-i şer'le meclis-i şer'a gelip alâ-vukū'ihî ba'de'l-inhâ ahâli-i mahalle-i müdde'iyûn-ı mezbûrûn dahi şikâyetlerini terk ve tehîr edip bu vechile kat'-ı nizâ' eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 27 Rebî'ülâhir sene 1223.

## 372 [50b-2] Praşkova v. Dimitri'nin dükkânında tütün satmamak üzere taahhütte bulunması

*Kendi kârıyla meşgūl olmağla müte'ahhid*

Ma'rûz

Âsitâne-i aliyye'de vâki' tütüncü esnâfının kethudâsı İbrahim Ağa ve esnâfından es-Seyyid Mustafa Ağa ve Şehremînli Mustafa Efendi ve Mehmed Şâkir Ağa ile re'âyâdan Andonaki ve Dimitri ve Küçük Angeli ve Kiryako ve Paskal ve diğer Kiryako ve sâir Müslim ve zimmîler meclis-i şer'-i münîrde zikri âtî gedik âlâtının mâliki olan Praşkova v. Dimitri zimmî muvâcehesinde İstanbul'da Zindankapısı hâricinde Çoban Çeşmesi civârında köşe başında tuzcu dükkânı ittisâlinde kâin bir bâb dükkânın gediği mersûm Praşkova zimmînin yedinde mülkü olmağla zimmî-yi mersûm dükkân-ı mezkûrda çorap ve süpürge bey' edip ol-vechile ta'ayyüş eder iken kāni' olmayıp bu esnâda dükkân-ı mezkûra duhân vaz' ve bey' ve tütüncü dükkânı gediği ihdâs etmekle bizim dükkânlarımız Ma'den Kalemi'nde mukayyed ve mu'teber ve ma'dûd olup müceddeden tütüncü dükkânı gediği ihdâsı hilâf-ı fermân-ı âli ve mugāyir-i nizâm-ı kadîm olduğundan mâ'adâ esnâfımız beyninde cârî ve mu'teber ve düstûrü'l-amel olan şurût-ı nizâmımızın ihtilâlini müstelzim nizâ'ı mûcib bir keyfiyet olmağla dükkân-ı mezkûr kadîmi üzere çorapçı ve süpürgeci dükkânı olup tütüncü dükkânı olmamak üzere mersûma tenbîh olunmak murâdımızdır deyü cümlesi bi'l-ittifâk istintâk eylediklerinde zimmî-yi mersûmun vech-i muharrer üzere müceddeden tütüncü dükkânı küşâdı hilâf-ı emr-i âlî ve mugāyir-i şurût-ı nizâm olmağla dükkân-ı mezkûrda zimmî-yi mersûm duhân bey' etmeyip kadîmi üzere çorapçı ve süpürgeci dükkânı olarak ibkā olunmak üzere mersûm Praşkova zimmîye tefhîm olundukda ol dahi ta'ahhüd eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 15 Rebî'ülâhir sene 1223.

## 373 [51a-1] Vefat eden Mehmed Ağa ve vârisleri Mustafa, Emetullah ve Zeliha'da alacak iddia edenlerin alacaklarının taksitlendirilmesi

*İşbu i'lâm kaydında sehiv vâki' olmağla darb olunup sahîhi zeylinde kayd olunmuşdur.*

<<Ma'rûz>>

<<Havâss-ı refî'a kazâsına tâbi' Topçular nâm mahâlde vâki' dört horoslu bir bâb habbâz değirmeni derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf gedik ta'bîr olunur on altı re's bârgir ve ona isâbet eden sâir âlât-ı lâzıme-i ma'lûme ile değirmen-i mezkûre merbût bir bâb fırın derûnunda mevcûde gedik âlât-ı lâzıme-i ma'lûmenin mâliki olup bin iki yüz on yedi senesinde vefât eden Mehmed Ağa b. el-Hâc Abdullah Ağa'nın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Zeliha bt. Mehmed nâm hatun ile sulbî kebîr oğlu Mustafa Ağa ve sulbî kebîre kızı Emetullah Hatun'a ba'de'l-inhisâr kapan tüccârından olup sâlifü'z-zikr değirmen ve fırın târih-i mezbûrdan beri verese-i mezbûrûnun bi-şarti'r-rücû' emirleriyle ma'lûmü'l-keyl ve'l-fiyât cem'an iki bin iki yüz seksen beş guruş iki paralık hınta verdik deyü meblağ-ı merkūmdan ber-vech-i âtî altı yüz doksan bir guruş iddi'â eden sâhib-i arzuhâl zeytinci el-Hâc Hasan Ağa ve sekiz yüz on üç guruş iddi'â eden Arab Câmi'li Ahmed Efendi ve iki yüz yirmi beş guruş iddi'â eden Arpacı Küçük Musa ve iki yüz eli guruş on üç para iddi'â eden Duhâncı Mehmed Efendi ve yüz elli üç guruş iddi'â eden Hasırcı Mehmed Hoca ve yetmiş dört guruş beş para iddi'â eden es-Seyyid el-Hâc Veliyüddin Ağa ve elli guruş iddi'â eden Çetecizâde İbrahim Ağa ve otuz beş guruş iddi'â eden elli altı bölüğün Mustafa Beşe ve yirmibeş guruş iddi'â eden Delihacıoğlu Mehmed Ağa ve on iki buçuk guruş dört para iddi'â eden Küçük Hacı İsmail Ağa ve yine zikr olunan değirmen ve fırına târih-i mezbûrdan mukaddem müteveffâ-yı mezbûr Mehmed Ağa'nın hayatında bi-şarti'r-rücû' emriyle kezâlik ma'lûmü'l-keyl ve'l-fiyât cem'an bin yüz otuz sekiz guruş üç paralık hınta verdin deyü meblağ-ı merkūmdan yüz on yedi guruş iddi'â eden mezbûr Zeytinci el-Hâc Hasan Ağa ve üç yüz yetmiş yedi buçuk guruş iddi'â eden Rıdvanzâde el-Hâc Abdi Ağa ve kırk dört buçuk guruş on bir para iddi'â eden Kebecizâde Mehmed Ârif Ağa ve üç yüz on yedi guruş iddi'â eden büyük Halil Yazıcı ve yüz yirmi altı guruş iddi'â eden Düğmeci el-Hâc Ahmed Ağa ve kezâlik yüz yirmi altı guruş iddi'â eden Düğmeci Abdullah Ağa ve yirmi dokuz buçuk guruş on iki para iddi'â eden Hafız Ali Efendi nâm kimesnelerden her biri meclis-i şer'-i münîrde derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism mezbûr Mustafa Ağa ile zâtları mu'arrefe mezbûretân Zeliha ve Emetullah hatunlar mahzarlarında habbâzân kethudâsı Mustafa Ağa ve Uncular Kethudâsı es-Seyyid Mustafa Ağa ve bi'l-cümle nizâm ustaları hâzır oldukları hâlde Âsitâne-i aliyye'de ve Bilâd-ı selâse'de vâki' bi'l-cümle değirmen ve fırın gedikleri cânib-i mîrîye ve kapan tüccârına olan düyûna mukābil olup bizim dahi gerek verese-i mezbûrûnun ve gerek mûrisleri müteveffâ-yı merkūm Mehmed

Ağa'nın hayatında bi-şarti'r-rücû' emirleriyle malımızdan değirmen ve fırın-ı mezkûre verdiğimiz ma'lûmü'l-keyl ve'l-fiyât hınta semenlerinden ber-vech-i bâlâ atik ve cedîd min-haysü'l-mecmû' üç bin dört yüz yirmi üç guruş beş para alacak hakkımız olmağla meblağ-ı mecmû'-ı mezkûru mezbûrûn Mustafa Ağa ve Zeliha ve Emetullah hatunlar bizlere edâ eylesin, eğer edâda muhâlefet ederler ise yedimizde olan fermân-ı âlî-şân mantûkunca ber-mûceb-i şurût-ı nizâm değirmen ve fırın-ı mezkûrun gedikleri semeni misliyle âhara bey' ve semeninden cânib-i mîrîye ve bizlere olan düyûnu edâ olunması matlûbumuzdur deyü da'vâya tasaddî eylediğimizde onlar dahi cevâblarında kaziyye minvâl-i meşrûh üzere olduğunu her biri tasdîk ve düyûn-ı mezkûreyi tâyi'an ve kat'iyyen ikrâr ü i'tirâf edip lâkin hâlen ve def'aten bir vechile edâya iktidârımız yokdur deyü ber-vech-i âtî tecîl ve taksîte tâlibler olduklarında beynimiz tevfîk ve ıslâh olunup el-hâletü hâzihî mezbûrûn Mustafa Ağa ve Zeliha ve Emetullah hatunlara mûrisleri müteveffâ-yı mezbûr Mehmed Ağa'nın düyûnu olan meblağ-ı merkûm bin yüz otuz sekiz guruş üç paranın dört yüz otuz sekiz guruşunu bize edâ ve teslîm biz dahi ahz ü kabz edip bâkī atik ve cedîd cem'an iki bin dört yüz doksan beş guruş beş parayı işbu târih-i i'lâmdan beher şehr yetmiş guruş verip mecmû'u kırk iki ay yirmi dört gün tamamına değin tamamen edâ ve îfâ etmek üzere rızâmızla tecîl ve taksît eyledik dediklerinde onlar dahi müdde'iyûn-ı mukırrûn-ı mezbûrûnu tasdîk ve meblağ-ı merkûm iki bin dokuz yüz doksan guruş beş parayı ber-vech-i muharrer müeccelen ve mukāssatan müdde'iyûn-ı mezbûrûna edâya müte'ahhid olup bu vechile kat'-ı nizâ' eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].>>

<<Fî-gurreti Ca sene 1223.>>

## 374 [51a-2] Vefat eden Mehmed Ağa ve vârisleri Mustafa, Emetullah ve Zeliha'da alacak iddia edenlerin alacaklarının taksitlendirilmesi

*Tecîl*

Ma'rûz

Havâss-ı refî'a kazâsına tâbi' Topçular nâm mahâlde vâki' dört horoslu bir bâb habbâz değirmeni derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf gedik ta'bîr olunur on altı re's bârgir ve ona isâbet eden sâir âlât-ı lâzıme-i ma'lûme ile değirmen-i mezkûra merbût bir bâb fırın derûnunda mevcûde gedik âlât-ı lâzıme-i ma'lûmenin mâliki olup bin iki yüz on yedi senesinde vefât eden Mehmed Ağa b. el-Hâc Abdullah'ın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Zeliha bt. Mehmed nâm Hatun ile sulbî kebîr oğlu Mustafa Ağa ve sulbiye kebîre kızı Emetullah Hatun'a ba'de'l-inhisâr kapan tüccârlarından sâlifü'z-zikr değirmen ve fırına târih-i mezbûrdan beri verese-i mezbûrûnun bi-şarti'r-rücû' emirleriyle ma'lûmü'l-keyl ve'l-fiyât cem'an iki bin iki

yüz seksen beş guruş iki paralık hınta verdin deyü meblağ-ı merkūmdan ber-vech-i âtî altı yüz doksan bir guruş iddi'â eden sâhib-i arzuhâl zeytinci el-Hâc Hasan ve sekiz yüz on üç guruş iddi'â eden Arab Câmi'li Ahmed Efendi ve iki yüz yirmi beş guruş iddi'â eden Arpacı Küçük Musa ve iki yüz altı guruş on üç para iddi'â eden Duhâncı Mehmed Efendi ve yüz elli üç guruş iddi'â eden Hasırcı Mehmed Hoca ve yetmiş dört guruş beş para iddi'â eden es-Seyyid el-Hâc Veliyüddin Ağa ve elli guruş iddi'â eden Çetecizâde İbrahim Ağa ve otuz beş guruş iddi'â eden elli altı bölüğün Mustafa Beşe ve yirmi beş guruş iddi'â eden Delihacıoğlu Mehmed Ağa ve on iki buçuk guruş dört para iddi'â eden Küçük Hacı İsmail Ağa ve yine zikr olunan değirmen ve fırına târih-i mezbûrdan mukaddem müteveffâ-yı mezbûr Mehmed Ağa'nın hayatında bi-şarti'r-rücû' emriyle kezâlik ma'lûmü'l-keyl ve'l-fiyât bin yüz otuz sekiz guruş üç paralık hınta verdik deyü meblağ-ı merkūmdan yüz on yedi guruş iddi'â eden mezbûr Zeytinci el-Hâc Hasan ve üç yüz yetmiş yedi buçuk guruş iddi'â eden Rıdvanzâde el-Hâc Abdi Ağa ve üç yüz on yedi guruş iddi'â eden Büyük Halil Yazıcı ve yüz yirmi altı guruş iddi'â eden Düğmeci el-Hâc Ahmed Ağa ve kezâlik yüz yirmi altı guruş iddi'â eden Düğmeci Abdullah Ağa ve kırk dört buçuk guruş on para iddi'â eden Kebecizâde Mehmed Ârif Ağa ve yirmi dokuz buçuk guruş on iki para iddi'â eden Hafız Ali Efendi nâm kimesnelerden her biri meclis-i şer'-i münîrde derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism mezbûr Mustafa Ağa ile zâtları mu'arrefe mezbûretân Zeliha ve Emetullah hatunlar mahzarlarında Habbâzân Kethudâsı Mustafa Ağa ve Uncular Kethudâsı es-Seyyid Mustafa Ağa ve bi'l-cümle nizâm ustaları hâzır oldukları hâlde Âsitâne-i aliyye'de ve Bilâd-ı selâse'de vâki' bi'l-cümle değirmen ve fırın gedikleri cânib-i mîrîye ve kapan tüccârına olan düyûna mukābil olup bizim dahi gerek verese-i mezbûrûnun ve gerek mûrisleri müteveffâ-yı merkūm **[51b]** Mehmed Ağa'nın hayatında bi-şarti'r-rücû' emirleriyle malımızdan değirmen ve fırın-ı mezkûre verdiğimiz ma'lûmü'l-keyl ve'l-fiyât hınta semenlerinden ber-vech-i bâlâ atik ve cedîd min-haysü'l-mecmû' üç bin dört yüz yirmi üç guruş beş para alacak hakkımız olmağla meblağ-ı mecmû'-ı mezkûru mezbûrûn Mustafa Ağa ve Zeliha ve Emetullah hatunlar bizlere edâ eylesin, eğer edâda mümâna'at ederler ise yedimizde olan fermân-ı âlî-şân mantûkunca ber-mûceb-i şart-ı nizâm değirmen ve fırın-ı mezkûrun gedikleri semen-i misilleriyle âhara bey' ve semeninden cânibi-i mîrîye ve bizlere olan düyûnu edâ olunması matlûbumuzdur deyü da'vâya tasaddî eylediğimizde, onlar dahi cevâblarında kaziyye minvâl-i meşrûh üzere olduğunu her biri tasdîk ve düyûn-ı mezkûreyi tâyi'an ve kat'iyyen ikrâr ü i'tirâf edip lâkin hâlen ve def'aten bir vechile edâya iktidârımız yokdur deyü ber-vech-i âtî tecîl ve taksîte tâlibler olduklarında beynimiz tevfîk ve ıslâh olunup el-hâletü hâzihî mezbûrûn Mustafa Ağa ve Zeliha ve Emetullah hatunlara mûrisleri müteveffâ-yı mezbûr Mehmed Ağa'nın düyûnu olan meblağ-ı merkūm bin yüz otuz sekiz guruş üç paranın dört

yüz otuz sekiz guruşunu bize edâ ve teslîm biz dahi ahz ü kabz edip bâkī atik ve cedîd cem'an iki bin dokuz yüz doksan beş guruş beş parayı işbu târih-i i'lâmdan beher şehr yetmişer guruş verip mecmû'unu kırk iki ay yirmi dört gün tamamına değin edâ ve îfâ etmek üzere rızâmızla tecîl ve taksît eyledik dediklerinde onlar dahi müdde'iyûn-ı mukırrûn-ı mezbûrûn tasdîk ve meblağ-ı merkūm iki bin dokuz yüz doksan beş guruş beş parayı ber-vech-i muharrer müeccelen ve mukāssatan müdde'iyûn-ı mezbûrûna edâya müte'ahhid olup bu vechile kat'-ı nizâ' eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî-gurreti Ca sene 1223.

## 375 [51b-1] Aşçı ve hoşabcı esnafından Aleksi v. Avrako ve Yani v. Nikola'nın dükkân gediklerini satacakları zaman kendi esnaflarından birine satmayı taahhüt etmeleri

*Mâlik olduğu hoşâbcı gediğini kendi esnâfına bey' edip âhara bey' etmemeğe ta'ahhüd*

Ma'rûz

İstanbul'da hısnı ebvâbından Kumkapı dâhilinde vâki' ma'lûmü'l-hudûd bir bâb aşçı ve hoşâbçı dükkânının bi'l-icâreteyn mutasarrıfı Papa Yani v. Anton tarafından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl-i müseccel-i şer'îsi Bakkāl Rizo v. Togodoş zimmî meclis-i şer'-i hatîrde Âsitâne-i aliyye'de ve Bilâd-ı selâse'de vâki' aşçı ve hoşâbçı ve çevrenci esnâfının kethudâsı es-Seyyid el-Hâc Hasan Ağa ve Yiğitbaşı Ali Ağa ve bi'l-cümle esnâfı hâzır oldukları hâlde dükkân-ı mezkûr derûnunda mevcûde beyne'l-hıref gedik ta'bîr olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûmenin mâlikleri Aleksi v. Avrako ve Yani v. Nikola nâm zimmîler muvâcehelerinde mârrü'z-zikr aşçı ve hoşâbçı ve çevrenci dükkânları gedikleri Başmuhâsebe'de mukayyed ve mu'teber ve ma'dûd olup ancak müvekkilem râhib-i mesfûrun mutasarrıf olduğu dükkânın gediği mukayyed olmayıp lâkin esnâf-ı hâzırûn-ı merkūmûnun beynlerinde mu'teber ve şurût-ı nizâmlarında dâhil ve müddet-i vâfireden beri aşçı ve hoşâbçı ve çevrenci dükkânı olarak derûnunda mevcûde gediği işbu mersûmân Aleksi ve Yani zimmîlerin ale'l-iştirâk yedlerinde mülkleri olup bu esnâda zimmîyân-ı mersûmân gedik-i mezkûru âhara bey' ile sâir kahvehâne misillü dükkâna tebdîl etmek murâd etmeleriyle âhar esnâfa bey' etmeyip yine esnâf-ı merkūmeden birine bey' etmek üzere mersûmâna tenbîh olunmak müvekkilim râhib-i mersûmun matlûbudur dedikde esnâf-ı hâzırûn-ı merkūmûn dahi istintâk olundukda onlar dahi hâl mukırr-ı vekîl-i mersûmun takrîrine mutâbık olup bizim dahi hilâf-ı şurût-ı nizâm âhar esnâfa bey' etmeleriyle bir vechile rızâmız yokdur dediklerinde mersûmân Aleksi ve Yani ve vekîl dahi husûs-ı mezkûru tasdîk ve gedik-i mezkûru her ne zaman bey' ederler isek yine aşçı ve hoşâbcı ve çevrenci esnâfına bey' edip âhar esnâfa bey' etmemek üzere ta'ahhüd ve eğer hilâf-ı ta'ahhüd âhar esnâfa bey'

eder isek gedik-i mezkûra kat'a amel ve i'tibâr olunmasın deyüp bu vechile kat'-ı nizâ' eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 17 min-R sene 1223.

## 376 [51b-2] Sandalcı esnafının Bursa'dan getirtilen ve meşdud denilen kumaşın fiyatının pahalı olduğundan şikâyetleri

*Sandalcıların meşdûd nizâ'ı*

Ma'rûz

Sandalcı esnâfının Bâb-ı âlî'ye takdîm eyledikleri arzuhâli bâlâsında işbu arzuhâle nazar ve ashâb-ı arzuhâli istintâk ve tahkīk-i mâdde birle keyfiyet ve iktizâsını i'lâma himmet eyleyesiz deyü bu dâ'îlerine hitâben sâdır olan emr-i âlîlerine imtisâlen ashâb-ı arzuhâl bi'l-cümle sandalcı esnâfı meclis-i şer'-i münîrde mahrûse-i Bursa'dan hâmcı? ta'bîr olunur meşdûd celb eder tüccâr hâzır olduğu hâlde işbu arzuhâle ba'de'n-nazar istintâk olunduklarında bir sene mukaddem meşdûdun beher kıyyesi mahrûse-i mezûrede otuz sekiz guruşa bey' olunduğu hâlde mîzân-ı harîr diyerek iki guruş dahi zam ve ol-vechile kırk guruşa bâliğ olup bu tarîkle Âsitâne-i aliyye'ye irsâl ve minvâl-i muharrer üzere bizler iştirâ ve i'mâl ve ibâdullâha bey' eder iken zam olunan iki guruş mîzân-ı harîr fukarâ ve zu'afâ ve re'âyâ vü berâyâya şefkat ve merhamet buyurulup bâ-hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûn afv ve tenzîl ve bu sûretde meşdûdun evvelki bahâsından tenzîli iktizâ eder iken mahrûse-i mezbûrede sâkin meşdûd erbâbı fırsat-yâb olup tama'-ı hâmlarına teba'iyetle kırk beş ve elli ve elli üç guruşa kadar bir vakıyye meşdûdu iblâğ ve bu minvâl üzere hâzırûn-ı mezbûrûna irsâl ve bizler dahi bi'z-zarûre iştirâ ve nesc ve i'mâl eylediğimiz akmişeyi ibâdullâha gālî bahâ ile fürûhta muhtâc olmamızla bu keyfiyet fukarâ ve zu'afânın mağbûn ve mutazarrır ve perîşânlıklarını mûcib bir hâlet-i reddiye olduğuna binâen bu def'a fukarâ ve zu'afâ ve erâmil ve yetâmânın ahvâl-i perîşânlarına merhameten bâ-irâde-i seniyye-i hazret-i şehin-şâhî cemî' eşyâyı tenzîl ile narh ve nizâm verildiğine mebnî bizlerin daha i'mâl eylediğimiz akmeşenin vech-i lâyıkıyla tenzîli beher hâl meşdûdun tenzîline mütevakkıf olduğuna binâen tama'-ı hâmlarına terakkī eyledikleri meşdûdun beher kıyyesi meclis-i şer'-i enverde mahrûse-i mezbûrede kırk iki buçuk guruşa ve Âsitâne-i aliyye'de ma'a harc ve fâide kırk beş guruşa tanzîm ve bu vechile hâzırûn-ı mezbûrûn ta'ahhüd ve ona kıyâsen bizler dahi akmişenin her bir zirâ'ında tenzîl ile narh ve yedimize taraf-ı şer'den memhûr defter i'tâ olunmuş ise de akmişenin cüz'-i a'zamı olan meşdûdun minvâl-i [muharrer] üzere irsâl eylemeleri zımnında mahrûse-i mezbûrede sâkinûn meşdûdculara müte'âkiben mufassal ve meşrûh mekâtib tahrîr ve irsâl eylediğimizde mezbûrûn cevâblarında el-hâletü hâzihî yedlerimizde mevcûd meşdûd olmayıp bir iki mâh zarfında yeni harîr zuhûrunda meşdûdu

minvâl-i meşrûh üzere bey‘ ü şirâ ederiz diyerek a‘zâr-ı vâhiye îrâdıyla tahrîrâtları vârid olup mezbûrûnun cevâb-ı nâ-savâbları işbu nizâm-ı müstahsenenin fesâdını müstelzim ve mûcib bir hâlet-i re[ddi]ye olacağı ve merkūmûnun yedlerinde mevcûd olan bundan böyle Âsitâne-i aliyye’ye dört mâh vefâ ve idâre edecek yedlerinde meşdûdları olduğu zâhir ve âşikâr olmağla taraf-ı Devlet-i aliyye’den mezbûrûn üzerine bir mübâşir ta‘yîniyle **[52a]** mahâllinde narh-ı mezbûr üzere Âsitâne-i aliyye’ye müstevfâ meşdûd irsâl ve bundan böyle vech-i lâyıkı üzere irsâle müsâra‘at ve vakten mine’l-evkāt zarûret çekilmeyip ibâdullâhın bu vechile mağbûn ve mutazarrır olmamasına ta‘ahhüd ve tekeffül ederler ise fe-ni‘me’l-matlûb eğer inâd ve muhâlefetlerinde ısrâr ve bu tarîkle ibâdullâha ızrâr ederler ise haklarında iktizâ eden tedîbât-ı lâyıkaların icrâ için husûs-ı merkūmun husûl ve adem-i husulü yedlerinde olan mîzân-ı harîr emîni el-Hâc es-Seyyid Mehmed Ağa ve Dolabcıyân Kethudâsı el-Hâc es-Seyyid İsmail Ağa ve Kadıncıkzâde Osman Ağa ve İnegöllü el-Hâc Mehmed Ağa ve Leprükzâde? el-Hâc İsmail Efendi ve Veledoğlu el-Hâc Hafız Efendi ve mîzânî çırağı Emin Ağa ve es-Seyyid el-Hâc Mehmed Efendi ve müjde ve dellâlları koca kolluk oğlu el-Hâc Şerif ve es-Seyyid el-Hâc Esad Ağa nâm kimesnelerin Âsitâne-i aliyye’ye ihzârlarını bi’l-cümle esnâf-ı hâzırûn-ı mezbûrûn istirhâm etmeleriyle fî-nefsi’l-emr merkūmûnun takrîrleri vâkı‘a mutâbık ve nefsü’l-emre muvâfık olmağla husûs-ı mezbûrda Âsitâne-i aliyye’nin refâh-ı hâl üzere olacağı mütebeyyin olmağla istid‘â ve istirhâmlarına müsâ‘ade-i aliyye erzânî buyurulmak bâbında Bursa hâkimine ve zâbitlerine hitâben bu husûsun devam ve istikrârı zımnında müekked ve müşedded bir kıt‘a emr-i âlînin sudûru iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi’nden huzûr-ı [âlîlerine i‘lâm olundu].

Fî 7 Ca sene 1223.

## 377 [52a-1] Subaşı Mehmed Emin’den haksız yere almış olduğu parayı iade etmesi hususunda İstemat v. Panayot’a tenbihte bulunulması

*700 guruşu edâya tenbîh*

Ma‘rûz

Mahrûse-i Galata hâricinde Beyoğlu nâm mahâlde sâbıkā voyvoda olan Kalın Mehmed Ağa’nın subaşılık hizmetinde olan sâhib-i arzuhâl Mehmed Emin b. Abdullah nâm kimesne meclis-i şer‘-i münîrde derûn-ı arzuhâlde mersûmü’l-ism İstemat v. Panayot nâm zimmî muvâcehesinde mersûm İstemat zimmî bundan akdem mahâll-i mezkûrda kendüye ecnebiye olan bir avratın menziline fi‘il-i şenî‘ kasdıyla duhûl edip ben dahi subaşı olmak takrîbiyle menzili basıp zimmî-yi mersûmu ahz ve voyvoda-i mezbûreye teslîm eylediğimde voyvoda-i mezbûr dahi birkaç gün hapis ve ba‘dehû sebîlin tahliye edip ben zimmî-yi mersûmdan cerîme nâmıyla kat‘a nesne almamış iken mersûm İstemat zimmî sene-i sâbıkā

Ramazan'ının üçüncü günü benden Bâb-ı âlî'de sa'âdetlü çavuşbaşı ağaya bâ-arzuhâl iştikâ ve benim aslâ sun'um yoğiken subaşı-yı mezbûr beni menziline da'vet edip cerîme nâmıyla malımdan bi-gayrı hakkın zulmen yedi yüz guruşumu ahz ü kabz etmekle meblağ-ı merkūmu istirdâd ederim deyü da'vâ ve beni bilâ-mürâfa'a tomruğa hapsetdirdip malımdan yedi yüz guruşumu bi-gayrı hakkın almağla makbûzu olan meblağ-ı merkūmu mersûm İstemat zimmîden geri taleb ederim deyü da'vâ etdikde zimmî-yi mersûm dahi cevâbında müdde'î-i mezbûr Mehmed Efendi'den vech-i meşrûh üzere meblağ-ı merkūm yedi yüz guruşu bilâ-mürâfa'a kabzını ikrâr lâkin mukaddemâ beni menziline da'vet edip cerîme nâmıyla malımdan bi-gayrı hakkın zulmen yedi yüz guruşumu ahz ü kabz etmekle, ben dahi binâen-aleyh meblağ-ı merkūmu bi-hakkın kabz eyledim deyü sûret-i def'de eylediği da'vâsına ikāmet-i beyyine edemeyip tahlîfe dahi tâlib olmamağın mûcebince dâfi'-i mersûm İstemat zimmî def'-i mezkûruyla müdde'î-i mezbûre bilâ-beyyine mu'ârazadan ba'de'l-men' zimmî-yi mersûmun sâlifü'l-beyân ikrâr ve i'tirâfıyla lâzım gelen meblağ-ı merkūm yedi yüz guruşu müdde'î-i mezbûr Mehmed Efendi'ye edâ ve teslîme mersûm İstemat zimmîye tenbîh olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 8 Ca sene 1223.

## 378 [52a-2] Langa Yenikapı İskelesi kayıkçılarının, Kayıkçı Ahmed Beşe ve oğlu Hasan'ın esnaflıktan ihracını taleb etmeleri

*Esnâfdan ihrâcını iltimâs*

Ma'rûz

Âsitâne-i aliyye hısnı ebvâbından Langa Yenikapı İskelesi kayıkçılarının kethudâ vekîli Hüseyin Beşe b. Ömer ile iskele-i merkūme kayıkçılarından İbrahim b. Abdullah ve Mustafa b. Ahmed ve es-Seyyid Süleyman ve es-Seyyid İbrahim ve İsmail ve sâirleri meclis-i şer'-i münîrde iskele-i merkūmede kayıkçı olan es-Seyyid Ahmed Beşe b. Ali muvâcehesinde merkūm es-Seyyid Ahmed Beşe ve gāib ani'l-meclis oğlu Hasan nâm kimesneler kendi hâllerinde ırzlarıyla mukayyed olmayıp bed-zebân ve hadîdü'l-lisân olup her birimize dürlü dürlü elfâz-ı kabîha ile şetm ve itâle-i lisân eylediklerinden mâ'adâ iyâli dahi iskele-i merkūmeye gelip bizlere şütûm-ı galîza ve ekserîmizi darb etmekle bi'd-defa'ât kendülere nush u bend olundukda kat'a müfîd olmayıp mütecâsir oldukları harekât-ı nâ-marzıyelerinde ısrâr üzere olmalarıyla mezbûrânın bu vechile harekât-ı nâ-bercâlarından cümlemizin emn ü rahatımız meslûb olmağla merkūm es-Seyyid Ahmed Beşe muvâcehesinde sû-i hâllerinden bahisle iştikâ ve merkūmân es-Seyyid Ahmed Beşe ve oğlu Hasan'ın iskele-i merkūmede işlemeyip âhar mahalle hurûçlarına

cümlesi bi'l-ittifâk istidʿâ ve istirhâm eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine iʿlâm olundu].

Fî 7 Ca sene 1223.

## 379 [52a-3] Serope v. Parsam ve Maryam bt. Kabril'in tasarrufunda olan menzillerini şerbethaneye satmamak üzere taahhütte bulunmaları

*Menzilini şerbethâneye ilâve etmemeğe taʿahhüd*

Maʿrûz

İstanbul'da Karagümrük kurbünde Ali Paşa-yı atik mahallesi imâmı Lütfullah Efendi ve ahâlisinden gümrük-i mezkûr Başkâtibi Mustafa Efendi ve Arabacılar kethudâsı el-Hâc Mehmed Ağa ve Yiğitbaşı Ali Ağa ve Sirem arabacıları Yiğitbaşısı Mustafa Ağa ve Hancı Haseki Mehmed Ağa ve Ali Ağa ve diğer Ali Ağa ve Hüseyin Ağa ve reʿâyâdan Dülger Toros v. Asvador zimmî ve şahısları muʿarrefe Neri bt. Kerupa ve Maryem bt. İsayi ve Sogma bt. İlya Nasrâniyeler ile sâir mazbûtü'l-esâmî Müslim ve reʿâyâ meclis-i şerʿ-i münîrde yine mahalle-i mezbûre mütemekkinlerinden Serope v. Parsam zimmî ve şahsı muʿarrefe diğer Maryam bt. Gabril Nasrâniye muvâcehelerinde ashâb-ı hayrâtdan merhûm el-Hâc Memi Vakfı musakkafâtından mahalle-i mezbûrede vâkiʿ her biri şehriye yirmişer akçe icâre-i müecceleli maʿlûmü'l-hudûd iki bâb vakıf menzilin biri mersûm Serope zimmînin ve biri mesfûre diğer Maryem Nasrâniyenin bâ-temessük-i mütevellî tasarruflarında olup lâkin menzileyn-i mezkûreyn mahalle-i merkûmede kâin şerbethâneye muttasıl olmağla mersûmân dahi bu esnâda menzileyn-i mezkûreyni şerbethâne-i mezkûrenin gediğine mâlik olan gāib ani'l-meclis ( ) zimmîye şerbethâne-i mezkûreye ilâve etmek için ferâğ ve kasr-ı yed murâd etmeleriyle bizim ber-vech-i muharrer şerbethâne-i mezkûrenin tevsîʿ olmasına rızâmız olmayıp her ne zaman mersûmân menzileyn-i mezkûreyni ferâğ murâd ederler ise yine kemâ-kân menzil olmak üzere âhara fâriğler olup gāib-i mersûma fâriğler olmamak üzere mersûmân Serope zimmî ve diğer Maryem Nasrâniyeye tenbîh olunmak matlûbumuzdur dediklerinde onlar dahi cevâblarında husûs-ı mezkûru tasdîk ve menzileyn-i mezkûreyni her ne zaman fâriğler olur isek yine ahâli-i mahallenin reʾy ve ittifâkıyla keʾl-evvel menzil olmak üzere âhara fâriğler olup gāib-i mersûma fâriğler olmamak üzere her biri müteʿahhid ve eğer hilâf-ı taʿahhüd gāib-i mersûma fâriğler olur isek ve Şerbethâne-i mezkûreye ilâve etdirir isek maʿrifet-i şerʿle hakkımızda iktizâ eden tedîbât-ı lâyıkamız icrâ olunmasına râzılarız deyü bu vechile katʿ-ı nizâʿ eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine iʿlâm olundu].

Fî 27 Rebîʿülâhir sene 1223.

## 380 [52b-1] Çavuş Mescidi Fırını ve ona bağlı Zeyrek'teki değirmen gediklerinin mutasarrıfları Küçük Ali oğlu Ahmed ve sairlerinin hisselerini Peksimatçıbaşı Ahmed Ağa'ya satmaları

*Çavuş mescidi fırını nizâ'ı*

Ma'rûz

İstanbul'da Taşkasab kurbünde Çavuş Mescidi fırını demekle ma'rûf bir bâb habbâz fırını ve ona merbût yine İstanbul'da Zeyrek Yokuşu dibinde câmi'-i şerîf karşısında kâin dört horoslu bir bâb değirmen derûnunda mevcûde beyne'l-hıref gedik ta'bîr olunur on altı re's bârgir ve ona isâbet eden sâir âlât-ı lâzıme-i ma'lûmenin dört re's bârgir hissesine mutasarrıf olan Küçük Ali oğlu Ahmed asâleten ve iki re's bârgir hissesine mutasarrıf olan Muslı Beşe b. İlyas kendi nefsinden asâleten ve iki re's bârgir hissesine mutasarrıf olup Âsitâne-i aliyye'de mütemekkin Marko v. Krayo ve bir re's bârgir hissesine mutasarrıf olup Âsitâne-i aliyye'de mütemekkin Premço v. Yuvan ve bir re's bârgir hissesine mutasarrıf olup vilâyet-i Rumeli'de Debre Kazâsı'na tâbi' Rika karyesinde mütemekkin Moviso v. Ziko zimmîler taraflarından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl olduğu kazâ-i mezbûr ahâlisinden Şa'bân b. Muslı ve Mehmed Emin b. Abdi şöhretleriyle sâbit olmağla vekâleten ve birer re's bârgir hisselerine mutasarrıfeler olup kazâ-i mezbûra tâbi' İştovriçe Karyesi'nde sâkine Uzun Mehmed kızı Âişe ve Derbend karyesinde sâkine kız karındaşı Havva hatunlar taraflarından kezâlik husûs-ı âtîde vekîl olduğu zâtlarını ârifân Mehmed Ağa b. Abdülkerim ve İsmail Ağa b. Abdullah şehâdetleriyle sâbit olan mezbûre Âişe Hatun'un oğlu merkūm Mehmed Emin ve ikişer re's bârgir hisselerine mutasarrıfeler olup yine kazâ-i mezbûra tâbi' Çoçine? karyesinde mütemekkinler Dâye v. Yuvan ve Borço v. Melenko zimmîler taraflarından kezâlik husûs-ı âtîde vekîl olduğu mezbûrân Muslı Beşe b. İlyas ve İsmail Ağa b. Abdullah şehâdetleriyle sâbit olan mezbûr Mehmed Ağa b. Abdülkerim'den her biri meclis-i şer'-i münîrde bâ'isü'l-i'lâm Peksimâdçıbaşı el-Hâc Ahmed Ağa b. İsmail tarafından husûs-ı âtîde vekîl-i müseccel-i şer'îsi Uncular Kethudâsı es-Seyyid Mustafa Ağa b. es-Seyyid el-Hâc Mehmed Emin mahzarında Habbâzân Kethudâsı Mustafa Ağa ve bi'l-cümle nizâm ustaları hâzır oldukları hâlde bâlâda mezkûr fırın ve değirmen derûnlarında mevcûd gedik âlât-ı lâzıme-i ma'lûmeleri bizimle müvekkillerimiz merkūmûnun yedimizde iştirâken ve şâyi'an mülk ve hakkımız iken fırın-ı mezkûr bundan akdem vukū' bulan harîkde muhterik ve arsasını mutasarrıfı olan gāib ani'l-meclis Rumeli kuzâtı eşrâfından Derviş Ali Efendi bahçe binâ etmekle biz dahi fırın-ı mezkûrun gediğini gāib-i mezbûra üç yüz yirmi guruş semen-i makbûza bâ-hüccet bi'l-asâle ve bi'l-vekâle bey' etmiş idik. El-hâletü hâzihî değirmen-i mezkûrun gedik âlât-ı lâzımesini dahi tarafeynden bi'l-îcâb ve'l-kabûl bâtten ve sahîhan bi-safkatin vâhidetin müvekkil-i merkūm el-Hâc Ahmed Ağa'ya iki bin guruşa bi'l-asâle ve

bi'l-vekâle bey‘ ve temlik ve teslîm eylediğimizde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl edip semen-i mezkûr iki bin guruşun sekiz yüz altmış dokuz guruşunu bize def‘ ü teslîm biz dahi yedinden bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ahz ü kabz edip mâ‘adâsı olan bin yüz otuz bir guruşu bizim ve müvekkillerimiz merkūmûnun cânib-i mîrîye ol-mikdâr guruş deynimiz olmağla meblağ-ı merkūm bin yüz otuz bir guruşu cânib-i mîrîye peşînen edâ etmek üzere müvekkil-i merkūm el-Hâc Ahmed Ağa'ya bi'l-asâle ve bi'l-vekâle emir ve tarafımızdan tevkîl eylediğimizde ol dahi kabûl ve ber-vech-i muharrer edâya müte‘ahhid olmağla ba‘de'l-yevm değirmen-i mezkûr derûnunda mevcûde gedik âlât-ı lâzıme-i ma‘lûme müvekkil-i mezbûr el-Hâc Ahmed Ağa'nın mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sırfı olup bizim ve müvekkillerimiz merkūmûnun aslâ ve kat‘a alâka ve medhalimiz kalmamağla mebî‘-i mezkûrun tağrîr ve gabnine müte‘allika âmme-i de‘âvîden her birimiz âharın zimmetini kabûlü hâvî bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ibrâ ve iskāt eyledik deyü ba‘de'l-ikrâr ve't-tasdîk gedik-i mezkûr müvekkil-i mezbûr el-Hâc Ahmed Ağa'nın mülk-i müşterâsı olmağla zabt ve tasarrufu için kalemine kayd ve yedine sûret i‘tâ buyurulması iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i‘lâm olundu.

Fî 21 Rebî‘ülâhir sene 1223.

## 381 [52b-2] Dülger Mosis'in Ayşe bt. Mahmud aleyhindeki arsa davasında anlaşma sağlanması

*Keşif*

Ma‘rûz

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen kıbel-i şer‘den mürsel keşif nâibimiz Merhabâzâde Mahmud Efendi hâssa mi‘mârı hulefâsından es-Seyyid Mustafa ve Mehmed halîfeler ile İstanbul'da Yedikule kurbünde Mirâhor mahallesinde vâki‘ nezâret-i dâ‘îlerinde âsûde evkāfdan Bevvâb-ı sultânî Hasan Bey Vakfı'ndan münâza‘un-fîh olan menzile varıp cerîdede mazbûtü'l-esâmî Müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şer‘-i kavîm eyledikde arzuhâl eden Dülger Mosis v. Alev nâm zimmî meclis-i ma‘kūd-ı mezkûrda derûn-ı arzuhâlde mastûretü'l-ism Şerife Âişe bt. Mahmud nâm Hatun tarafından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl olduğu zâtını ârifân Mehmed Ağa b. İbrahim ve es-Seyyid Hasan b. Halil şehâdetleriyle sâbit olan Muslı Efendi b. İbrahim mahzarında vakf-ı mezbûr mütevellîsi es-Seyyid el-Hâc Hafız Mustafa Efendi tarafından mürsel vekîli Süleyman Çelebi b. Ömer ve şahsı mu‘arrefe Malime bt. Hürmüz Nasrâniye hâzır oldukları hâlde hâzıra-i mersûme Malime Nasrâniye müvekkile-i mezbûreye bi-tarîki'l-vefâ fâriğ olduğu menziline benim vakf-ı merkūm musakkafâtından mutasarrıf olduğum menzil arsasından elli zirâ‘ mahâllini gasb etmekle kasr-ı yedine tenbîh olunmak

matlûbumdur deyü da‘vâya tasaddî eylediğimde vekîl-i mezbûr ile mesfûre Malime Nasrâniye inkâr ve beynimizde ba‘de vukū‘i’l-münâza‘a bâ-tavassut-ı muslihîn vekîl-i mezbûr ve mesfûre Malime Nasrâniye ile arzan iki zirâ‘ ve tûlen Sonkara Şerbethânesi duvarına varınca beş zirâ‘ terbî‘an on zirâ‘ arsadan vekîl-i mezbûr ile mesfûre Malime Nasrâniye keff-i yed edip min-ba‘d husûs-ı mezkûra dâir kat‘a da‘vâ ve nizâ‘ımız yokdur dedikde mütevellî-i vekîl-i mezbûr dahi tasarruflarına izin verdiğini mevlana-yı mezbûr mahâllinde ketb ü tahrîr ve ma‘an mürsel ümenâ-i şer‘le meclis-i şer‘a gelip alâ-vukū‘ihî inhâ ve takrîr eylediği İstanbul Mahkemesi’nden huzûr-ı [âlîlerine i‘lâm olundu].

Fî 7 Ca sene 1223.

## 382 [52b-3] Nazaret v. Sagater’in Galata Karanlıkçarşı’da yanan menzil arsası üzerine inşa edeceği dükkânda tütün satmayacağına dair taahhütte bulunması

*Dükkânda duhân bey‘ etmemeğe ta‘ahhüd*

Ma‘rûz

İstanbul’da vâki‘ tütüncü esnâfının kethudâsı İbrahim Ağa ve Yiğitbaşı es-Seyyid Abdullah ile tüccârdan Fındıklı Ali Ağa ve Galata Kethudâ vekîli Mustafa Ağa ile a‘yândan Kiryako v. Rizo ve Kirkor ve Sarı Kokas ve diğer Kirkor ve sâir Müslim ve zimmîler meclis-i şer‘-i münîrde derûn-ı arzuhâlde mestûrü’l-ism Nazaret v. Sagater zimmî muvâcehesinde mahrûse-i Galata’da Karanlıkçarşı’da kömürcü ittisâlinde kâin bir bâb muhterik menzil arsası mersûm Nazaret zimmînin bi’l-icâreteyn taht-ı tasarrufunda olmağla zimmî-yi mersûm arsa-i merkūmeyi bu esnâda menzil ve tahtında bir bâb dükkân binâsına şürû‘ edip lâkin tekmîlinde duhâncı olmak üzere müceddeden tütüncü dükkânı gediği ihdâs murâd etmekle bizim dükkânlarımız Ma‘den Kalemi’nde mukayyed ve mu‘teber ve ma‘dûd olup müceddeden tütüncü dükkânı ihdâsı hilâf-ı fermân-ı âlî ve mugāyir-i nizâm-ı kadîm olduğundan mâ‘adâ esnâfımız beyninde cârî ve mu‘teber ve düstûrü’l-amel olan şurût-ı nizâmımızın ihtilâlini **[53a]** müstelzim nizâ‘ı mûcib bir keyfiyet olmağla dükkân-ı mezkûr tütüncü dükkânı olmamak üzere mersûma tenbîh olunmak murâdımızdır deyü cümlesi bi’l-ittifâk iştikâ eylediklerinde zimmî-yi mersûmun vech-i muharrer üzere müceddeden tütüncü dükkânı küşâdı hilâf-ı emr-i âlî ve mugāyir-i şurût-ı nizâm olduğu mersûm Nazaret zimmîye tefhîm olundukda zimmî-yi mersûm dahi dükkân-ı mezkûr tekmîlinde duhân bey‘ etmeyip dahi ticâretle meşgūl olmak üzere ta‘ahhüd eylediği İstanbul Mahkemesi’nden huzûr-ı [âlîlerine i‘lâm olundu].

Fî 11 Ca sene 1223.

## 383 [53a-1] Zeliha bt. Mustafa'nın damadı Molla Mustafa'da olan alacağının tahsil olunması

*400 guruş edâsıyla ilzâm*

Ma'rûz

Sâhibe-i arzuhâl mu'arrefetü'z-zât Şerife Zeliha Hatun bt. es-Seyyid Mustafa meclis-i şer'-i münîrde dâmâdı derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Molla Mustafa b. Mehmed Emin nâm kimesne muvâcehesinde mezbûr Molla Mustafa zimmetinde cihet-i karzdan dört yüz guruş alacak hakkım olmağla meblağ-ı merkūmu dâmâdım mezbûrdan hâlâ taleb ederim deyü da'vâ, ol dahi ber-vech-i muharrer ikrâr ü i'tirâf etmeğin alâ-mûcibi i'tirâfihî meblağ-ı merkūm dört yüz guruşun müdde'iye-i mezbûre Şerife Zeliha Hatun'a edâsıyla mezbûr Molla Mustafa ilzâm olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 11 Ca sene 1223.

## 384 [53a-2] Odunkapısı dahilindeki boyacı esnafı arasındaki anlaşmazlık

*Odunkapısı'nda boyacılar nizâ'ı*

Ma'rûz

İstanbul hısnı ebvâbından Odunkapısı dâhilinde vâki' yukarı dükkân demekle ma'rûf bir bâb Boyacı dükkânında altı nefer müsteciren mütemekkinler ashâb-ı arzuhâl boyacı tâifesinden Kosta v. Kaloni ve Luka v. Anaştaş ve Kaloni v. Kosta ve Hıristo v. Dimitri ve Vasil v. Dimitri ve Tanaş v. Kostantin nâm zimmîler bi'l-ma'iye rü'yete memûr Haremeyn-i şerîfeyn müfettişi müderrisîn-i kirâm-ı zevi'l-ihtirâmdan fazîletlü Mehmed Fikri Efendi ile Çarşamba günü Arz Odası'nda huzûr-ı hazret-i kāimmakām-ı âlî-makāmîde ma'kūd meclis-i şer'-i münîrde yine hısn-ı merkūm dâhilinde kâin aşağı dükkân demekle arîf kezâlik bir bâb boyacı dükkânında sekiz nefer müsteciren mütemekkinler derûn-ı arzuhâlde mersûmü'l-ism ustabaşıları Todori v. Anaştaş ve ustalarından Gologo v. Kaloni ve Petko v. Sitoy ve Todoraki v. Dimitri ve Praşkova v. Anaştaş ve Dimitri v. Çavuş nâm altı nefer zimmîler asâleten ve bundan akdem hâlik olan Kiryako v. ( ) zimînin sulbî oğlu diğer Kiryako nâm sagīrin ve kezâlik bundan akdem hâlik olan diğer Kaloni v. ( ) zimmînin sulbî oğlu Anaştaş ve sulbiye kızları Morfana ve Harsano nâm sıgārın vasîyy-i mansûbları Doris v. Vasil zimmî muvâcehelerinde Hudâvendigâr-ı esbak cennet-mekân firdevs-âşiyân merhûm ve mağfûrun-leh Sultan Mustafa Han -tâbe serâhû- evkāf-ı şerîfelerinin kāimmakām-ı mütevellîleri sâbıkā Mirâhor-ı evvel-i hazret-i şehriyârî izzetlü Şemseddin Beyefendi tarafından mürsel câbî-i vakf Mehmed Bey ve boyacı esnâfının kethudâsı Hafız Süleyman ile bi'l-cümle ustaları hâzır oldukları hâlde ez-kadîm zikr olunan yukarı dükkânda altı nefer

ve aşağı dükkânda kezâlik altı nefer başka başka mütemekkinler olup her birimiz sıbâgat eylediğimiz emti'anın fâide-i hâsılasını müstakıllen ahz ü kabz edegelmiş iken bizim mütemekkin olduğumuz mârrü'l-beyân yukarı dükkân i'tibârsız olup aşağı dükkân mu'teber olmağla sıbâgat olunan emti'a husûsunda nizâ'-ı kesîreye dûçâr olduğumuza binâen işbu târihden on dört sene mukaddem kethudâ ve yiğitbaşı ve bi'l-cümle esnâf ma'rifetiyle mârrü'z-zikr iki bâb dükkânda fâide-i hâsıla beynimizde beraber olmak üzere beynehümâmıza bir nefer dahi ilâve ve aşağı dükkâna idhâl ve ol-vechile cem'an on üç nefer şerîkler olup işbu nizâm beynimizde cârî ve taht-ı râbıtaya bend olunup eğer bir nefer hakkında her hangi tarafdan nizâ' zuhûr eder ise fesh-i akd-i şirket iktizâ eyledikde zikr olunan bir nefer nizâ' zuhûr eden tarafdan kabûl olunmak üzere mukāvele ve vech-i meşrûh üzere ta'ahhüd eylediğimizi müş'ir sened-i kavîye rabt ve vakf-ı müşârün-ileyhden müceddeden sened alınmak üzere karâr verilmiş iken ustabaşımız mersûm Todori zimmî bir takrîb verilen nizâm-ı mezkûre mugāyir bir nefer dahi ilâve ve aşağı dükkâna idhâl ve bu sûretde on dört nefere iblâğ olunmağla biz altı nefer yukarı dükkânımızda ve mersûmûn sekiz nefer aşağı dükkânlarında mütemekkinler olup bu vechile kâr ü kisb ve ta'ayyüş üzere iken mersûmûn sekiz neferin birini bize tahmîl murâd etmeleriyle bu husûs bizim perîşâniyetimizi mûcib ve şurût-ı nizâm-ı kadîmimizin ihtilâlini müstevcib bir hâlât-ı reddiye olduğundan mâ'adâ dâimâ bizleri sâir gûnâ ta'cîz ve tekdîrden hâlî olmamalarıyla fesh-i akd-i şirket olunup fîmâ-ba'd öteden beri olageldiği misillü bizler yukarı dükkânda altı ve mersûmûn aşağı dükkânda sekiz nefer olup ve eğer mersûmûn zikri mürûr eden aşağı dükkânı sekiz nefer ile kabûl etmezler ise bizler aşağı dükkânda sekiz nefer ile mersûmûn yukarı dükkânda altı nefer ile mütemekkinler olup ve bundan böyle ahadühümâ âhara te'addî ve rencîde etmemek üzere mersûmûna tenbîh olunmak matlûbumuzdur deyü hâzırûn-ı mezbûrûnun tasdîkleriyle ba'de'd-da'vâ ve'l-istintâk onlar dahi cevâblarında kaziyye minvâl-i meşrûh üzere olduğunu her birileri ikrâr ü i'tirâf edip lâkin dükkânlarımızın birbirlerine kurbiyetleri olmak takrîbiyle i'tibâr ve adem-i i'tibârı musâvat olmağla bir nefer dahi yukarı dükkâna ilâve olunup yedi nefer müdde'iyûn-ı merkūmûn yukarı dükkânda ve yedi nefer bizler Aşağı dükkânda nısfiyet üzere mütemekkinler olmamız için müdde'iyûn-ı mersûmûna tenbîh olunsun deyü eyledikleri takrîrleri müdde'iyûn-ı mersûmûnun ber-vech-i muharrer aşağı dükkân sekiz nefer ile kabûlden imtinâ' ederlere ise bizler kabûl ederiz demelerine muhâlif olmağla mesfûrûnun beyhûde kelâmlarına ısgā olunmayıp yukarı dükkân altı nefer ve aşağı dükkân sekiz nefer ile mütemekkinler olmaları re'y olunup mersûmûn dahi kemâ-kân aşağı dükkânı sekiz nefer ile kabûl etmeleriyle ol-vechile yukarı dükkânda müdde'iyûn-ı mersûmûn altı nefer ile mütemekkinler olup çend rûz zarfında muhâsebelerini rü'yet ve ba'de'l-yevm

ahadühümâ âhara teʿaddî ve rencîde etmemek üzere tarafeynden her birine tefhîm olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine iʿlâm olundu].

Fî 12 Ca sene 1223.

## 385 [53a-3] Mehmed Ağa'ya kefaletden dolayı olan borcunu ödemesi hususunda Oseb v. Eften'e tenbihte bulunulması

*Kadırga Limanı'nda berber gediği*

Maʿrûz

Sâhib-i arzuhâl Karahisârî Mehmed Ağa b. Halil nâm kimesne meclis-i şerʿ-i münîrde derûn-ı arzuhâlde mersûmü'l-ism Oseb v. Eften nâm zimmî muvâcehesinde kezâlik derûn-ı arzuhâlde mersûmü'l-ism Berber Ağyazar v. Artin nâm zimmî hâzır olduğu hâlde hâzır-ı mersûm Ağyazar zimmî bin iki yüz on sekiz senesinde İstanbul'da Kadırga Limanı nâm mahâlde kolluk civârında kâin bir bâb berber dükkânı derûnunda mevcûde bâ-defter-i müfredât âlât-ı lâzıme ve eşyâ-yı maʿlûmeyi Başmuhâsebe'de mukayyed ve muʿteber ve maʿdûd gediklerdendir deyü dokuz yüz yirmi beş guruş semen-i medfûʿ ve makbûza bana beyʿ ü temlik ve teslîm ben dahi vech-i meşrûh üzere iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ü kabûl eylediğimden sonra şehr-i sâbık Rebîʿülâhiri gurresinde dükkân-ı mezkûr mutasarrıfları gāibân ani'l-meclis es-Seyyid Hüseyin Ağa ve es-Seyyid İbrahim Edhem Ağa b. el-Hâc Mustafa nâm kimesneler dükkân-ı mezkûrda gedik iʿtibârı yokdur deyü Çarşamba günü Arz Odası'nda huzûr-ı hazret-i kāimmakām-ı âlî-makāmîde maʿkūd meclis-i şerʿde berber esnâfı hâzır oldukları hâlde benimle mürâfaʿa ve dükkân-ı mezkûrun gediği Başmuhâsebe'de mukayyed ve muʿteber olmadığı zâhir ve âşikâr olmağın ol-vechile gāibân-ı merkūmân derûnunda mevcûde âlât ve eşyâ-yı mezkûreyi bana teslîm ve dükkân-ı mezkûrdan beni bâ-iʿlâm ihrâc etdirmeleriyle bu sûretde gedik-i mezkûr yedimden nezʿ olunmağla ben dahi âlât ve eşyâ-yı mezkûreyi hâzır-ı mersûm Ağyazar zimmîye bundan akdemce **[53b]** redd ü teslîm ve semen olmak üzere medfûʿum olan meblağ-ı merkūmu istirdâd eylediğimde hâzır-ı mersûm dahi âlât ve eşyâ-yı mezkûreyi yedimden tamamen ahz ü kabz ve makbûzu olan meblağ-ı merkūm dokuz yüz yirmi beş guruş zimmetinde bana sahîhan deyni olduğunu ikrâr ü iʿtirâf ve meblağ-ı merkūma işbu mesfûr Oseb zimmî tarafından bi'l-emr ve'l-kabûl kefîl ve zâmin olmağla meblağ-ı merkūmu kefâletine binâen mesfûr Oseb zimmîden taleb ederim deyü daʿvâ etdikde ol dahi husûs-ı mezkûr hâzır-ı mersûmdan istintâk olundukda cevâbında âlât-ı mezkûreyi Başmuhâsebe'de mukayyed ve muʿteber ve maʿdûd gedik olarak müddeʿî-i mezbûra ol-mikdâr guruş semen-i makbûza beyʿini ve ber-minvâl-i muharrer gedik-i mezkûr müddeʿî-i mezbûr Mehmed Ağa'nın yedinden bâ-iʿlâm nezʿ olduğunu ikrâr, lâkin âlât ve eşyâ-yı mezkûreyi geri kabzını

ve mesfûr Oseb zimmî dahi ber-vech-i meşrûh kefâletini herbiri inkâr etmeleriyle müdde'î-i mezbûr Mehmed Ağa ber-vech-i muharrer müdde'âsını şehâdetleri makbûle olan Molla Süleyman b. İbrahim ve Feyzullah Ağa b. Mehmed Salih ve es-Seyyid Mehmed Said Ağa b. el-Hâc Abdülhalim nâm kimesneler şehâdetleriyle muvâcehelerinde vech-i şer'î üzere isbât etmeğin mûcebince meblağ-ı merkūm dokuz yüz yirmi beş guruşu müdde'î-i mezbûr Mehmed Ağa'ya bi-hükmi'l-kefâle edâ ve teslîme mesfûr Oseb zimmîye tenbîh olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 10 Ca sene 1223.

## 386 [53b-1] Niğdeli Tagoroğlu Aci Aslan'ın Orosyos ve vefat eden babası Papa Yuvan aleyhindeki alacak iddiasında anlaşma sağlanması

*150 guruşa sulh*

Ma'rûz

Niğdeli Tagoroğlu Aci Aslan v. Dimyat nâm zimmî meclis-i şer'-i hatîrde Niğde sancağında Bor kasabası ahâlisinden Orosyos zimmî muvâcehesinde benim mersûm Orosyos zimmî ile babası olup bundan akdem hâlik olan Papa Yuvan v. Aci Anton zimmî zimmetlerinde her biri âharın zimmetine lâzım gelen meblağa tarafeynden bi'l-emr ve'l-kabûl kefîl ve zâmin olarak yedimden ve malımdan iştirâken iştirâ ve kabz eyledikleri vezn ve fiyâtı beynimizde ma'lûm kazzâz metâ'ı semeninden bin yüz elli guruş alacak hakkım olmağla meblağ-ı merkūm dokuz yüz guruşu bana edâ ve teslîm, ben dahi yedlerinden ahz ü kabz etmemle bâkīsi olan iki yüz elli guruş ve meblağ-ı merkūmun bâ-devr-i şer'î ribhi olan elli guruş ki cem'an üç yüz guruşu mersûm Orosyos zimmîden asâlet ve kefâletine binâen hâlâ taleb ederim deyü tasaddî eylediğim da'vâ-yı mezkûremden bâ-vesâtet-i muslihîn mersûm Orosyos zimmî ile bi't-tav' ve'r-rızâ yüz elli guruş üzerine ba'de akdi'l-musâlaha ve'l-kabûl bedel-i sulh-ı mezkûrdan mâ'adâ ziyâdesi olan yüz elli guruşa ve bi'l-cümle husûs-ı mezkûra ve sâire müte'allika âmme-i de'âvîden mersûm Orosyos zimmî ile babası hâlik-i mesfûrun âhar veresesi zevcesi Eleni ve kebîre kızı Katerina ve sagīre kızları Kiryakiye ve Mavroni'den her birinin zimmetlerini ibrâ-yı âmm-ı sahîh-i şer'î ile kabûllerini hâvî ibrâ ve iskāt eyledim dediğini mersûm Orosyo zimmî tasdîk ve ibrâdan müstesnâ bedel-i sulh-ı merkūm yüz elli guruş zimmetinde müdde'î-i mesfûra sahîhan deyni olduğunu bi-tamamihi tâyi'an ve kat'iyyen ikrâr ü i'tirâf etmeğin alâ-mûcibi i'tirâfihî bedel-i sulh-ı merkūm yüz elli guruşun müdde'î-i mesfûr Aci Aslan zimmîye bi-hükmi'l-asâle ve'l-kefâle edâ ve teslîmiyle mesfûr Orosyos zimmî ilzâm olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 15 Ca sene 1223.

## 387 [53b-2] Rabia bt. Abdullah'ın dükkânında kiracı olan Eğeci Hafız Mehmed'i kira artırımı ve sair bahane ile dükkânından çıkarmaması

*Ayazmakapısı'nda Eğeci dükkânı*

Ma'rûz

Derûn-ı arzuhâlde mezkûretü'l-ism mu'arrefetü'z-zât Rabia bt. Abdullah nâm hatun Çarşamba günü arz odasında huzûr-ı hazret-i kāimmakām-ı âlî-makāmîde ma'kūd ve meclis-i şer'-i münîrde zikri âtî dükkânda müşâhereten müsteciri ve derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf gedik ta'bîr olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûmenin nısf hisse-i şâyi'asının mâliki eğeci esnâfından sâhib-i arzuhâl Hafız Mehmed b. Mustafa nâm kimesne muvâcehesinde Âsitâne-i aliyye'de vâki' eğeci ve kösüreci ve destereci ve burgucu ve kazgancı esnâfının kethudâları ve yiğitbaşıları ve bi'l-cümle ustaları hâzır oldukları hâlde İstanbul'da Ayazmakapısı dâhilinde kâin bi'l-icâreteyn taht-ı tasarrufumda olan bir bâb eğeci dükkânında mezbûr Hafız Mehmed müşâhereten müstecirim olup mâh be-mâh kirâsını bana edâ edegelip lâkin ben dükkân-ı mezkûrda zevcim işbu hâzır bi'l-meclis Ahmed Beşe'yi iskân murâd etmemle dükkân-ı mezkûrdan hurûca mezbûr Hafız Mehmed'e tenbîh olunmak matlûbumdur deyü da'vâ etdikde, ol dahi cevâbında fi'l-hakīka müdde'iye-i mezbûrenin mutasarrıfe olduğu dükkân-ı mezkûrda müşâhereten müstecir olduğunu ikrâr lâkin derûnunda mevcûde gedik ta'bîr olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûme her ne kadar aklâmda mukayyed değil ise dahi tedâvül-i eyâdî ile babamızdan müntakil benimle karındaşım Mustafa nâm sagīrin yedimizde bi'l-irsi'ş-şer'î mülkümüz olduğundan mâ'adâ Âsitâne-i aliyye'de vâki' bi'l-cümle eğeci ve kösüreci ve destereci ve burgucu ve kazgancı esnâfı mühimmât-ı seferiyeye ve Cebehâne ve Tophâne-i âmire ve Tersâne-i ma'mûreye iktizâ eden levâzımât-ı ma'lûmeyi lede'l-mutâlebe vakt ü zamanıyla tasnî' ve i'mâl ve ol-vechile hidemât-ı mîriyede müstahdem olmalarıyla müsâ'ade olunur ise sâire sirâyet ile esnâf-ı merkūmeyi perâkende vü perîşân ve umûr-ı mühimmenin tehîr ve ta'tîline bâ'is olacağı bir keyfiyet olmağla kadîmden beri sâkinler olup müstecir oldukları dekâkinin kadîmî kirâlarını ashâb-ı dekâkine edâda cevr ü ezâ ve ta'allül ve muhâlefet etmedikleri hâlde ashâb-ı dekâkin mücerred kirâ artırmak ve sâir gûnâ bahâne ile müstecirlerini ihrâca tasaddî ve rencîde eylemeleri mesbûk olmamağla müdde'iye-i mezbûre Rabia Hatun dahi kirâ-yı kadîmini alıp ihrâcıma tasaddî etmesin dedikde, husûs-ı mezkûr esnâf-ı hâzırûn-ı merkūmûndan istintâk olundukda onlar dahi cevâblarında hâl mukırr-ı mezbûr Hafız Mehmed'in bi'l-cümle takrîrine mutâbık ve nefsü'l-emre muvâfık olduğunu her biri bi'l-muvâcehe haber vermeleriyle bu sûretde gedik nizâmı husûsu esnâf-ı şettâ beynlerinde müte'ârif olduğu gibi esnâf-ı merkūme beynlerinde dahi müte'ârif ve meşhûr olmağla mezbûr Hafız Mehmed dükkân-ı mezkûrun mâh be-mâh kirâ-yı kadîmini

bilâ-ta'allül edâ eyledikçe ihrâç dâ'iyesiyle ihtilâl-i nizâm ve umûr-ı mühimmenin ukde-i tehîrine bâ'is olmamak üzere müdde'iye-i mezbûre Rabia Hatun'a tefhîm olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 12 min-Cemâziyelûlâ sene 1223.

## 388 [53b-3] Katipsinan mahallesi imamı ve sair ahalisinin mahalle sakinlerinden Mehmed ve eşi Fatıma'nın mahalleden çıkarılması talepleri

*Mahalle'den ihrâc,*

Ma'rûz

Ashâb-ı arzuhâl İstanbul'da Kâtib Sinan mahallesi imâmı Hafız Mehmed Efendi ve müezzini Hafız Ömer Efendi ve ahâlisinden Mehmed Hafid Efendi ve Halil Efendi ve Ömer Efendi ve Dîvân-ı âlî çavuşlarından Abdi Ağa ve Oturakçı es-Seyyid el-Hâc Veliyüddin Ağa ve Bogasıcı Ahmed Ağa ve Esirci Osman Ağa ve Berber Mustafa Ağa ve sâirleri meclis-i şer'-i münîrde derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism es-Seyyid Mehmed b. İsmail nâm kimesne muvâcehesinde hâmiş-i arzuhâlde mastûr Bâb Mahkemesi sicillâtından muhrec bin iki yüz yirmi senesi Şevvâli'nin yirmi beşinci günü târihiyle müverrah bir kıt'a i'lâm nâtık olduğu üzere mezbûr es-Seyyid Mehmed ve zevcesi gāibetü ani'l-meclis Fatıma Hatun mahallemiz sâkinlerinden olup lâkin kendi hâllerinde ırzlarıyla mukayyed olmayıp dil-âzâr ve hadîdü'l-lisân olduklarından mâ'adâ dâimâ cümlemizi hilâf-ı şer'-i şerîf ta'cîz ve tekdîrden hâlî olmayıp bi'd-defa'ât kendülere tenbîh olundukda bir vechile mütenebbihler olmamalarıyla kendülerden emn ü rahatımız yokdur deyü teşekkî ve mahalle-i mezbûreden hurûclarını iltimâs eylediğimizde mezbûrân dahi rızâlarıyla târih-i i'lâm-ı mezkûrdan üç gün tamamında mahalle-i mezbûreden hurûca ta'ahhüd etmiş iken mezbûrân târih-i merkūmdan berü mahallemizde sâkinler olup lâkin bu esnâda yine ef'âl-i sâbıkālarında ısrâr etmeleriyle kendülerden emn ü rahatımız yokdur deyü teşekkî ve mahalle-i mezbûreden hurûclarını iltimâs eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 19 Ca sene 1223.

## 389 [54a-1] Mehmed Sadık Efendi'nin, Nuri Beyefendi'de olan alacağını tecil etmesi

*255 guruşu tecîl*

Ma'rûz

Bâ-işâret-i aliyye sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen sâhib-i arzuhâl es-Seyyid

Hafız el-Hâc Mehmed Sadık Efendi b. el-Hâc Mehmed Derviş meclis-i şer‘-i münîrde müderrisîn-i kirâmdan derûn-ı arzuhâlde mezkûrü’l-ism Nuri Beyefendi b. Mehmed Emin Efendi mahzarında mûmâ-ileyh Nuri Beyefendi zimmetinde bundan akdem yedimden ve malımdan iştirâ ve kabz eylediği top ve fiyâtı beynimizde ma‘lûm akmişe semenlerinden bâ-temessük iki yüz elli guruş alacak hakkım olmağla meblağ-ı merkūmu efendi-yi mûmâ-ileyhden taleb ederim deyü da‘vâ eylediğimde ol dahi cevâbında deyn-i meblağ-ı merkūmu ikrâr ü i‘tirâf edip lâkin hâlen ve def‘aten edâya iktidârım olmamağla işbu târih-i i‘lâmdan altmış bir gün tamamında tamamen edâ ederim, mümâtale ve ta‘allül etmem deyü ber-vech-i âtî tecîle tâlib olduğunda beynimizde vech-i meşrûh üzere altmış bir gün tamamında bana tamamen edâ ve teslîm etmek üzere rızâmla tecîl eyledim dediğini mûmâ-ileyh Nuri Beyefendi tasdîk ve meblağ-ı mezkûr iki yüz elli beş guruşu ecel-i merkūm hulûlünde müdde‘î-i mezbûra edâ ve teslîme müte‘ahhid olduğu İstanbul Mahkemesi’nden huzûr-ı âlîlerine i‘lâm olundu.

Fî 10 Muharrem sene 1223.

## 390 [54a-2] Divan kâtiplerinden Ahmed Rıza Efendi ve Osman Efendi’nin ortaklaşa kullandıkları vakıf menzil ve arsasının aralarında taksim olunması

*Uzunçarşı’da menzil keşfi,*

Ma‘rûz

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen kıbel-i şer‘den mürsel keşif nâibimiz Merhabâzâde Mahmud Efendi Hâssa mi‘mârı hulefâsından Ali Rıza Bey ve Mehmed Halîfeler ile nezâret-i dâ‘îlerinde âsûde evkāfdan merhûm Dülgerzâde Hoca Şemseddin Vakfı musakkafâtından İstanbul’da Uzunçarşı başında Samanviran mahallesinde vâki‘ sâhibey-i arzuhâl Hâcegân-ı Dîvân-ı hümâyûn’dan Ahmed Rıza Efendi b. el-Hâc Mehmed ve el-Hâc Osman Efendi b. Abdullah bi’l-icâreteyn mutasarrıf oldukları zikri âtî menzile varıp cerîdede mazbûtü’l-esâmî Müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şer‘-i kavîm eyledikde mûmâ-ileyh Ahmed Rıza Efendi meclis-i ma‘kūd-ı mezkûrda mezbûr Osman Efendi mahzarında vakf-ı mezbûr mütevellîsi Mehmed Said Efendi b. el-Hâc Mehmed hâzır olduğu hâlde işbu derûnunda akd-i meclis-i şer‘-i âlî olunan bir tarafdan vakf-ı mezbûrdan benim tasarrufumda olan âhar menzil ve bir tarafdan ba‘zan Boncukçu Hanı ve ba‘zan Çörekçi Fırını ve bir tarafdan tarîk-i âmda kâin dükkânlar havası ve bir tarafdan tarîk-i hâs ile mahdûd mi‘mârân-ı mezbûrânın misâhaları üzere bi-hesâbı terbî‘î iki yüz kırk bir zirâ‘ on bir parmak arsa üzerinde mebnâ fevkānî bir bâb oda ve bir sofa ve kenîf ve âbdesthâne ve tahtânî bir bâb oda ve dehliz ve nerdubân ve matbah ve bahçede bir zîr-i zemîn mahzen ve bi’r-i mâ ve tarîk-i âm tarafından

altı bâb dükkânların havası ve sokak kapısını müştemil beher şehr kırk beşer akçe icâre-i müecceleli bir bâb menzilin nısf-ı şâyi'i benim ve nısf-ı şâyi'-i âharı mezbûr Osman Efendi'nin bi'l-icâreteyn taht-ı tasarruflarımızda olup ve kābil-i taksîm ve her birimizin hisselerimiz ile intifâ' mümkün olmağla her birimizin hisselerimiz ifrâz ve taksîm olunmak matlûbumdur deyü mütevellî-yi hâzır-ı mezbûrun re'yiyle eylediği da'vâsını mezbûr Osman Efendi tasdîk ve ber-vech-i muharrer taksîme râzı olmağın mi'mârân-ı mezbûrân dahi ba'de'n-nazar misâha ve tahmîn ve takvîm eylediklerinde menzil-i mezkûrun bir tarafdan mûmâ-ileyh Ahmed Rıza Efendi ve bir tarafdan Boncukçu Hanı ve bir tarafdan mezbûr Osman Efendi'nin müfrez bahçe ve bir tarafdan tarîk-i hâs ile mahdûd terbî'an yüz yirmi buçuk zirâ' beş buçuk parmak arsa üzerinde mebnâ fevkānî bir bâb oda ve bir sofa ve kenîf ve âbdesthâne ve tahtânî bir bâb oda ve dehliz ve nerdubân ve sülüsân matbah ocağı ve bir mikdâr sokak kapısını müştemil mahal mûmâ-ileyh Ahmed Rıza Efendi'nin nısf hissesine ve mâ'adâ bir tarafdan mûmâ-ileyh Ahmed Rıza Efendi'ye ifrâz olunan mahal ve bir tarafdan mârrü'z-zikr Çörekçi fırını ve bir tarafdan tarîk-i âmda vâki' dükkân havası ve bir tarafdan tarîk-i hâslar ile mahdûd terbî'an yüz yirmi buçuk zirâ' beş buçuk parmak arsa üzerinde sülüs matbah ocağı ve bir bi'r-i mâ ve bir zîr-i zemin kârgîr mahzen ve altı bâb dekâkin havası ve bir mikdâr sokak kapısını müştemil mahal mezbûr Osman Efendi'nin nısf hissesine ifrâz ve ta'yîn ve tahsîs ve alâmât-ı fâsıla vaz'ıyla imtiyâz olunup lâkin mûmâ-ileyh Ahmed Rıza Efendi'nin hisse-i mezkûresi için ifrâz olunan mahâll-i mahdûd-ı mezkûr mezbûr Osman Efendi'ye ifrâz olunan mahâlden mûmâ-ileyh Ahmed Rıza Efendi'nin mehûzu ziyâde olmağla kıymeti için yüz elli iki guruş vermek iktizâ etmekle meblağ-ı mezbûr mütâlebesinden mûmâ-ileyh Ahmed Rıza Efendi'nin zimmetini kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt ve sâlifü'z-zikr Çörekçi fırını tarafına mürûr eden lağım beynlerinde müşterek olup ol-vechile her biri hisse-i müfrezelerini kabz ve kabûl ve istifâ-yı hak edip her biri hisse-i mezkûrelerine müte'allika âmme-i da'vâdan her biri âharın zimmetini ibrâ ve iskāt ve her biri ber-vech-i muharrer âharın ibrâsını kabûl ve mütevellî-yi hâzır-ı mezbûr dahi vech-i meşrûh üzere tasarruflarına izin verdiğini mevlana-yı mezbûr mahâllinde ketb ü tahrîr ve ma'an mürsel ümenâ-i şer'le meclis-i şer'a gelip alâ-vukū'ihî inhâ ve takrîr eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 15 Rebî'ülâhir sene 1223.

## 391 [54a-3] Seyyid Ömer Efendi'nin, Teberdar Hasan Ağa ve Molla Ömer aleyhindeki Yağhane hissesi davasının reddedilmesi

*Kasımpaşa'da Bezir ve Şîruganhâne gediği*

Ma'rûz

Derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism es-Seyyid Ömer Efendi b. es-Seyyid Ahmed nâm kimesne bi'l-ma'iye rü'yete memûr nezâret-i hazret-i şeyhülislâmîde âsûde evkāf müfettişi eşrâf-ı kuzât-ı kirâmdan fazîletlü el-Hâc Mehmed Sadık Efendi ile Çarşamba günü arz odasında huzûr-ı hazret-i kāimmakām-ı âlî-makāmîde ma'kūd meclis-i şer'-i münîrde zikri âtî gedik âlât-ı lâzımesinin yüz yirmi sehm i'tibârıyla seksen iki buçuk sehmine vaz'-ı yedleri mütehakkık olan sâhibey-i arzuhâl Teberdâr Hasan Ağa b. Ahmed ve Molla Ömer b. Yusuf nâm kimesneler muvâcehelerinde mahrûse-i Galata'ya muzâfe kasaba-i Kasımpaşa'da Cumapazarı nâm mahâlde vâki' Çifte Yağhâne ta'bîr olunur bir bâb bezir ve şîruganhâne derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf gedik ta'bîr olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûmenin yüz yirmi sehm i'tibârıyla seksen iki buçuk sehmi es-Seyyid Molla Ali ve karındaşı es-Seyyid Molla İbrahim b. el-Hâc İsmail'in ve otuz yedi buçuk sehmi âharın yedlerinde iştirâken ve şâyi'an mülk ve hakları iken mezbûr es-Seyyid Molla Ali bin iki yüz dokuz senesi Şevvâli'l-mükerremi gurresinde âlât-ı lâzıme-i muharrere-i mezkûrede ber-i'tibâr-ı merkūm mâlik olduğu kırk bir sehm bir pul hissesinin yirmi iki buçuk sehmini üç yüz guruş semen-i medfû' ve makbûza bana bey' ve temlik ve mezbûr es-Seyyid Molla İbrahim dahi kezâlik mâlik olduğu kırk bir sehm bir pul hissesinin on bir sehm bir pul hissesini âhara bey' ve mâ'adâ otuz sehmi yedinde iken fevt olup evlâd-ı sıgārına mevrûs olmağla ben dahi evlâd-ı sıgārının vasîsi olmamla ol-vechile âlât-ı lâzıme-i ma'lûmenin yirmi iki buçuk sehmini bi'l-asâle ve otuz sekiz sehmini bi'l-vesâye taleb ederim deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-istintâk mezbûr Hasan Ağa cevâbında işbu yedimde olup bin iki yüz dokuz senesi Muharrem'inin sekizinci günü târihiyle müverraha Mahmudpaşa mahkemesi sicillâtından muhrec bir kıt'a hüccet-i şer'iye nâtıka olduğu üzere müteveffâ-yı mezbûr es-Seyyid Molla İbrahim hayatında âlât-ı lâzıme-i ma'lûmede ber-i'tibâr-ı merkūm mâlik olduğu kırk bir sehm bir pul hissesini yedi yüz altmış guruş semen-i medfû' ve makbûza bana bey' ü temlik ve teslîm, ben dahi ba'de'l-iştirâ **[54b]** ve't-temellük ve't-tesellüm bey'-i mezkûrun tağrîr ve gabnine müte'allika âmme-i de'âvîden her birimiz âharın zimmetini kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt etmiş idik deyüp ve merkūm Molla Ömer dahi kezâlik işbu yedimde olup bin iki yüz sekiz senesi Zilka'desinin on birinci günü târihiyle müverraha bir kıt'a hüccet-i şer'iye mantûkunca mezbûr es-Seyyid Molla Ali mâlik olduğu kırk bir sehm bir pul hissesini yedi yüz elli guruş semen-i makbûza Molla Salih Yazıcı b. el-Hâc Osman'a bey' ve temlik ve teslîm, ol dahi iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl edip mebî'-i mezkûrun tağrîr ve gabnine müte'allika âmme-i de'âvîden her biri âharın zimmetini kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt eylediklerinde mezbûr Molla Salih Yazıcı dahi iki yüz dokuz senesi Zilka'desi'nin yirmi birinci günü sekiz yüz on sekiz guruş semen-i medfû' ve makbûza bana bey' ü temlik ve teslîm, ben dahi ba'de'l-iştirâ ve't-temellük ve't-tesellüm bey'-i mezkûrun tağrîr ve gabnine müte'allika âmme-i de'âvîden her birimiz âharın

zimmetini kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt etmiş idik deyü mazmûnları min-külli'l-vücûh takrîrlerine mutâbık mümzâ ve mahtûm ibrâz eyledikleri üç kıt'a hüccet-i şer'iyenin mazmûnunu ve Yusuf b. Mehmed nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe vech-i şer'î üzere isbât etdiklerinden sonra mezbûr es-Seyyid Ömer Efendi husûs-ı mezkûru dahi bi-tamamihi tâyi'an ve kat'iyyen ikrâr ü i'tirâf etmeğin mûcebince müdde'î-i mezbûr da'vâ-yı mezkûresiyle mezbûrân Hasan Ağa ve Molla Ömer'den her birine bî-vech-i şer'î mu'ârazadan men' olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 17 Ca sene 1223.

## 392 [54b-1] Seyyid Mehmed Abdülkerim Keşfi Efendi ile Şeyh Seyyid Mehmed Muhyiddin Efendi'nin Bebek'te tasarruflarında olan salhaneyi paylaşmaları

*İstinye'ye tâbi' Bebek karyesinde Salhâne keşfi*

Ma'rûz

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen kıbel-i şer'den mürsel keşif nâibimiz Merhabâzâde Mahmud Efendi Hâssa mi'mârı hulefâsından Ali Rıza Bey ve Mehmed Halîfeler ile mahrûse-i Galata'ya muzâfe İstinye nâhiyesine tâbi' Bebek karyesinde vâki' bir bâb salhâneye varıp cerîdede mazbûtü'l-esâmî Müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şer'-i kavîm eyledikde sâhib-i arzuhâl es-Seyyid Mehmed Abdülkerim Keşfî Efendi b. es-Seyyid el-Hâc Sırrı Mehmed Emin Efendi meclis-i ma'kūd-ı mezkûrda derûn-ı arzuhâlde mezkûr eş-Şeyh es-Seyyid Mehmed Muhyiddin Efendi mahzarında işbu derûnunda akd-i meclis-i şer' olunan bir tarafdan Ser-etibbâ-yı hâssa müteveffâ Numan Efendi veresesi salhânesi ve bir tarafdan leb-i deryâ ve bir tarafdan Nurullah Efendi Vakfı'ndan mezbûr es-Seyyid Mehmed Muhyiddin Efendi tasarrufunda olan salhâne ve bir tarafdan tarîk-i âm ile mahdûd verâsında kâin bir tarafdan mezbûr tabîb-i hâssa veresesi ve bir tarafdan intihâ-yı cebel ve bir tarafdan yine Nurullah Efendi Vakfı'ndan salhâne ile mahdûd hâriciyede bir köşk ve ittisâlinde bir kahve odası ve dîvânhâne ve tahtânî bir bâb oda ve bir kenîf ve dâhiliyede fevkānî iki bâb oda ve bir sofa ve dîvânhâne ve kenîf ve tahtânî bir matbah ve bi'r-i mâ ve iki kenîfi müştemil eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireli bahçe ve bahçede bir oda kırk sehm i'tibârıyla yirmi sekiz sehm hissesi bâ-hüccet-i şer'iye benim şirâen yedimde mülküm ve yirmi sehm hissesi Nurullah Efendi Vakfı'ndan mezbûr es-Seyyid Mehmed Muhyiddin Efendi'nin bi'l-icâreteyn tasarrufunda olmağla benim mârrü'z-zikr mülk olan yirmisekiz sehm hisse-i şâyi'am ifrâz ve alâmât-ı fâsıla vaz'ıyla imtiyâz olunmak matlûbumdur dedikde mezbûr es-Seyyid Mehmed Muhyiddin Efendi dahi tasdîk ve ber-vech-i muharrer ifrâz olunmağa râzı ve vakf-ı mezbûr mütevellîsi Şerife Nesibe Hanım

bt. es-Seyyid Mehmed Muhyiddin Efendi'nin zevci ve tarafından mürsel vekîl-i şer'îsi Abdurrahman Efendi dahi re'y etmeğin mi'mârân-ı mezbûrân dahi ba'de'n-nazar misâha eylediklerinde ber-mûceb-i hüccet-i şer'iye deryâ cânibinde kâin bir tarafdan mezbûr tabîb-i hâssa veresesi salhânesi ve bir tarafdan tarîk-i âm ve bir tarafdan mezbûr es-Seyyid Mehmed Muhyiddin Efendi'nin Nurullah Efendi Vakfı'ndan salhâne ve bir tarafdan leb-i deryâ ile mahdûd bir kayık çekilir kayıkhâneyi müştemil deryâ cânibi arzan yedi zirâ' on buçuk parmak ve tarîk-i âm tarafı altı zirâ' on beş parmak ve verâsında kâin bir tarafdan mezbûr tabîb-i hâssa veresesi salhânesi ve bir tarafdan intihâ-yı cebel ve bir tarafdan mezbûr es-Seyyid Mehmed Muhyiddin Efendi tasarrufunda olan Nurullah Efendi Vakfı'ndan mahal ile mahdûd dâhiliyede fevkânî bir bâb oda ve dîvânhâne ve kenîf ve bir aralık oda ve bir mâbeyn odası ve sülüsân sofa ve tahtânî iki kenîf ve orta kapısını müştemil mahâllin tarîk-i âm tarafı dokuz zirâ' on dokuz parmak ve verâda bağ tarafında sed cânibi arzan on zirâ' beş parmak ebniyeli ve bahçe mahâlli mezbûr es-Seyyid Mehmed Abdülkerim Keşfî Efendi'nin mülkü olup ber-i'tibâr merkūm yirmi sekiz sehme isâbet etmekle mâ'adâ tarîk-i âm verâsında kâin bir tarafdan mezbûr es-Seyyid Mehmed Abdülkerim Keşfî Efendi'nin mülk mahâlli ve bir tarafdan intihâ-yı cebel ve bir tarafdan yine Nurullah Efendi Vakfı'ndan mahal ile mahdûd fevkânî bir bâb oda ve bir bâb kahve odası ve sülüs sofa ve köşk ve tahtânî bir oda ve matbah ve bi'r-i mâyı müştemil mahâll-i mezbûr es-Seyyid Mehmed Muhyiddin Efendi'nin bi'l-icâreteyn tasarrufunda olan mahal olmağla her biri ifrâz ve alâmât-ı fâsıla vaz'ıyla imtiyâz olunup ol-vechile her biri tasarruflarında olan mahalleri kabz ve âharın hissesinde kat'a alâkası kalmadığını tasdîk ve bu vechile kat'-ı nizâ' eylediklerini mevlana-yı mezbûr mahâllinde ketb ü tahrîr [ve] ma'an mürsel ümenâ-i şer'le meclis-i şer'a gelip alâ-vukū'ihî inhâ ve takrîr eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 6 min-Cemâziyelevvel sene 1223.

## 393 [54b-2] Sultan Abdülhamid Han'ın Beylerbeyi ve Emirgan'da inşa ettiği camiler evkafından 4 adet fırancalacı fırınına ruhsat verilmesi

*4 aded fırın güşâdı*

Ma'rûz

"Fırın-ı mezbûr küşâdıyla kemâ-fi's-sâbık francıla i'mâl eylemesine izin ve ruhsat verilmiş olmağla lâzım gelenlere tenbîh ve muktezâsını i'lâm eyleyesin deyü sâdır olan emr-i âlîlerine imtisâlen bundan akdem İstanbul ve havâlîsinde mahâll-i ma'lûmede yedi aded francalacı fırınları ibkā ve mâ'adâsı bâ-irâde-i hazret-i şehinşâhî bi'l-külliye sedd ü bend ve hilâfına ruhsat verilmeyeceği işbu derkenârdan müstebân iken bundan mukaddemce cennet-mekân firdevs-âşiyân Sultan

Abdülhamid Hân-ı Gāzi –aleyhi'r-rahmetü ve'l-gufrân- hazretlerinin Beylerbeyi ve Mîrgünoğlu nâm mahallerde müceddeden inşâ buyurdukları cevâmi'-i şerîfe ve âsâr-ı celîleleri evkāfından mahalleyn-i merkümeynde iki aded ve mehd-i ulyâ-yı saltanat devletlü ismetlü efendimiz hazretlerinin Gümrükçü Çiftliği derûnunda kâin bir aded ve Çelebi Hasan Paşa Vakfı'ndan Kumkapı hâricinde vâki' İstefan ve Ohannes ve Haçador nâm zimmîlerin mutasarrıf oldukları bir aded francalacı fırınları ki cem'an dört aded fırınlar sâire makīs olmayıp evkāf-ı şerîfe-i mezkûreden olmalarıyla sâire sirâyet etmemek ve bir vakitde emsâl olarak kaydı derkenâr olmamak şartıyla dört aded fırınların küşâdıyla on bir adede iblâğı husûsuna irâde-i seniyye-i kātı'a-i cihân-dârî ta'alluk etmekle ancak dört aded francalacı fırınlarının küşâdını ruhsatı hâvî emr-i âlî-şân mûcebince on bir aded francalacı fırınlarından mâ'adâ bir mahâlde fırın küşad ve fırancala tabh ve i'mâl ve bey'ine ruhsat verilmeye deyü musarrah olmağla istid'â olunan fırının küşâdı husûsu evvelâ hâmiş-i arzuhâle derkenâr olunan emr-i âlîden mu'ahhar hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûn ile mu'anven sâdır olan emr-i âlî-şân kuyûdâtına ba'de'n-nazar küşâdı ancak irâde-i seniyye-i kātı'a-i hazret-i cihân-dârîye mütevakkıf olur mevâddan olduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 24 min-Cemâziyelevvel sene 1223.

*Bâ-sah*

*Havâle olunan emir sûreti*

*İstanbul kādısı fazîletlü Efendi,*

*Fırın-ı mezbûr küşâdıyla kemâ-fi's-sâbık fırancala i'mâl eylemesine izin ve ruhsat verilmiş olmağla lâzım gelenlere tenbîh ve muktezâsını i'lâm eyleyesin deyü fî 23 Ca sene 1223.*

*Bâ-sah,*

*İ'lâm üzerine sudûr eden emir*

*Tavukpazarı'nda kâin işbu fırının küşâdına irâde-i seniyye müte'allik olmağla sâire sirâyet etmemek şartıyla kemâ-fi's-sâbık fırancala i'mâl olunmak üzere küşâd olunmak deyü fî 3 B sene 1223.*

## 394 [55a-1] Ali Beşe ile Hasan Beşe'nin helvacı dükkânını nöbetleşe kullanmaları

*Galata'da Helvacı gediği,*

Ma'rûz

Derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism helvacı es-Seyyid Ali Beşe b. Hasan nâm kimesne evvelâ Çarşamba günü Dîvân-ı âlîde ve ba'dehû du'âhânemizde ma'kūd

meclis-i şer‘-i münîrde müteveffâ Delimahmudoğlu İbrahim b. Hasan’ın sulbî kebîr oğlu sâhib-i arzuhâl Hasan Beşe nâm kimesne mahzarında Âsitâne-i aliyye ve Bilâd-ı selâse’de vâki‘ helvacı esnâfının kethudâsı Mehmed Usta ve mütevellîsi İsmail Usta ve ihtiyârlarından Kapan-ı dakīkli Hüseyin Usta ve Mercanlı Memiş Usta ve Dikiltaşlı Ali Usta ve Nişâncılı Hüseyin Usta ve Balatlı Abdullah Usta ve Karamanlı es-Seyyid Ali Usta ve Odunkapılı Alemdar Ahmed Usta ve Kasımpaşalı Mehmed Usta ve Mustafa Usta ve sâir bi’l-cümle helvacı esnâfı hâzır oldukları hâlde mahrûse-i Galata’da Kemankeş Karamustafapaşa mahallesinde Karaköy Hamamı karşısında kâin ashâb-ı hayrâtdan İmâm-ı sultânî merhûm Bektaş Efendi Vakfı musakkafâtından beher şehr otuz beş akçe icâre-i müecceleli ma‘lûmü’l-hudûd bir bâb helvacı dükkânının sülüsânı benim ve sülüsü mezbûr Hasan Beşe’nin bi’l-icâreteyn bâ-temessük-i mütevellî iştirâken taht-ı tasarrufumuzda ve derûnunda mevcûde beyne’l-esnâf gedik ta‘bîr olunur âlât-ı lâzıme-i ma‘lûmenin yüz yirmi sehm i‘tibârıyla elli yedi sehm-i şâyi‘i bâ-hücec-i şer‘iye şirâen benim ve altmış üç sehm-i şâyi‘i merkūm Hasan Beşe’nin irsen yedimizde iştirâken ve şâyi‘an mülk ve hakkımız iken dükkân-ı mezkûr derûnunda mevcûde âlât-ı lâzıme bundan akdem bi-kazâillâhi te‘âlâ vukū‘ bulan harîkde muhterik ve arsası sırfe kalıp ba‘dehû ben dükkân-ı mezkûru mezbûrun emriyle malımdan bin beşyüz guruş harc ü sarfla müceddeden binâ ve inşâ ve helvacı gediği ta‘bîr olunur mermer taş ve kazgan ve sâir bâ-defter-i müfredât âlât-ı lâzıme-i ma‘lûmeye dahi kezâlik malımdan beş yüz elli dokuz guruş harc ü sarfla dükkân-ı mezkûr derûnuna vaz‘ etmemle ol-vechile dükkân-ı mezkûra masrûfum olan meblağ-ı merkūm bin beş yüz guruşdan mezbûr Hasan Beşe’nin sülüs hissesine isâbet eden beş yüz guruş derûnunda mevcûd gedik âlâtı lâzıme-i ma‘lûmesine masrûfum olan meblağ-ı merkūm beş yüz elli dokuz guruşdan kezâlik mezbûrun ber-i‘tibâr-ı merkūm altmış üç sehm hissesine isâbet eden iki yüz doksan üç guruş on dokuz para ki cem‘an yedi yüz doksan üç guruş on dokuz parayı mezbûr Hasan Beşe’den bi’l-murâca‘a taleb ederim deyü tasaddî eylediğim da‘vâ-yı mezkûremden mezbûr Hasan Beşe ile bi’t-tav‘ ve’r-rızâ beş yüz guruş üzerine ba‘de akdi’l-musâlaha ve’l-kabûl bedel-i sulh-ı mezkûrdan mâ‘adâ yedi yüz doksan üç guruş on dokuz paraya varınca ziyâdesi olan iki yüz doksan üç guruş on dokuz paraya ve bi’l-cümle husûs-ı mezkûra ve işbu târihe gelince sâir cemî‘ hukūk-ı şer‘iyeye müte‘allika âmme-i de‘âvî ve kâffe-i mutâlebâtdan her birimiz âharın zimmetini ibrâ-yı âmm-ı kâtı‘u’n-nizâ‘ ve iskāt-ı tamm-ı râfi‘ü’l-hisâm ile ibrâ ve iskāt ve her birimiz ber-vech-i meşrûh âharın ibrâsını kabûl eyledik dedikde mukırr-ı müdde‘î-i mezbûr es-Seyyid Ali Beşe’nin bi’l-cümle takrîr-i meşrûhunu merkūm Hasan Beşe tahkīk ve tasdîk ve ber-minvâl-i muharrer kabûlü hâvî ibrâ eylediğini ve ibrâdan müstesnâ bedel-i sulh-ı mezkûr beş yüz guruş zimmetinde müdde‘î-i mezbûra sahîhan deyni olduğunu bi-tamamihi tâyi‘an ve kat‘iyyen ikrâr ü i‘tirâf etmeğin alâ-mûcebi i‘tirâfihî bedel-i sulh-ı mezkûr beş yüz

guruşun müddeʿî-i mezbûra edâ ve teslîmiyle merkūm Hasan Beşe baʿde'l-ilzâm mezbûr Hasan Beşe meclis-i şerʿde merkūm es-Seyyid Ali Beşe muvâcehesinde dükkân-ı mezkûrda merkūm es-Seyyid Ali Beşe müddet-i vâfire müstakılleten ve derûnunda mevcûde gedik âlât-ı lâzımesini zabt ve tasarruf etmekle baʿde'l-yevm dükkân-ı mezkûrun kirâ-yı kadîmi ber-mûceb-i şurût-ı nizâm-ı esnâf mâh be-mâh baʿde'l-edâ ancak muʿteber olan derûnunda mevcûde gedik âlât-ı lâzımeyi muhâyât tarîkiyle evvelâ on bir ay on iki gün merkūm es-Seyyid Ali Beşe ve baʿdehû bir sene on sekiz gün ben zabt ve tasarruf etmek üzere mezbûr es-Seyyid Ali Beşe'ye tenbîh olunmak matlûbumdur dedikde, ol dahi husûs-ı mezkûru tasdîk ve vech-i meşrûh üzere muhâyât tarîkiyle zabt ve tasarrufa râzı olup bu vechile katʿ-ı nizâʿ eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine iʿlâm olundu].

Fî 24 Ca sene 1223.

## 395 [55a-2] Osman Ağa'nın Dikicibaşı esnafına kethuda tayin olunması

*Dikicibaşı nasbı*

Maʿrûz

Âsitâne-i saʿâdet ve tevâbiʿi olan Bilâd-ı selâse'de mevcûd bi'l-cümle haffâf esnâfının Başkethudâsı el-Hâc İbrahim Ağa ve Çedikçiler Kethudâsı Hasan Ağa ve Başyiğitbaşı es-Seyyid Ömer Ağa ve Mestçiler Yiğitbaşısı Ahmed Ağa ve Pabûşçular Yiğitbaşı es-Seyyid Ebûbekir Ağa ve Tâcirler Kethudâsı İsmail Ağa ve dikici esnâfından Ahmed Ağa ve Mahmud Ağa ve İbiş Ağa ve diğer İbiş Ağa ve Hasan Ağa ve es-Seyyid İbrahim Ağa ve Süleyman Ağa ve diğer Ahmed Ağa ve Halil Ağa ve Mehmed Ağa ve âhar Ahmed Ağa ve Mustafa Ağa ve İbrahim Ağa ve es-Seyyid Mehmed Ağa ve Hüseyin Ağa ve âhar Ahmed Ağa ve es-Seyyid Hasan ile reʿâyâ tâifesinden köşe ustaları taʿbîr olunur Şehzâdebaşı köşe ustası Vartan ve Çatal Hanlı Agob ve Mercanlı Ohannes ve Vartan ve Alipaşa Hanlı Mardıros ve Sultan Odalarlı Serkiz ve Karamanlı Serkiz ve sâir Müslim ve zimmîler meclis-i şerʿ-i münîrde bâʿisü'l-iʿlâm es-Seyyid el-Hâc Osman Ağa b. Ahmed muvâcehesinde her biri takrîr-i kelâm edip mukaddemâ bâ-berât-ı âlî dikicibaşımız olan Kantarcıoğlu İbrahim b. Mehmed nâm kimesne bir müddetden beri dikicibaşı olup baʿzı cünhasına mebnî taraf-ı Devlet-i aliyye'den nefy ü iclâ olunmağla ol-vechile umûru muʿattal ve nizâm ve intizâmımız muhtel ve müşevveş olmasını mûcib olmağla yerine cümlemizin müntahab ve muhtârı olan işbu mezbûr es-Seyyid el-Hâc Osman Ağa hıref ve âdet-i esnâfımıza ârif ve şurût-ı nizâmımıza vâkıf ve her vechile dikicibaşılık-ı mezkûr uhdesinden gelmeğe kādir emîn ve müstakīm olduğu indimizde zâhir olmağla mezbûr es-Seyyid el-Hâc Osman Ağa dikicibaşı nasb ü taʿyîn olunması matlûbumuzdur deyü her biri istidʿâ eylediklerinde mezbûr es-Seyyid el-Hâc Osman Ağa kıbel-i şerʿden dikicibaşı nasb ü taʿyîn olundukda ol dahi kabûl ve

hizmet-i lâzımesini kemâ-yenbagī rü'yet ve edâya ba'de't-ta'ahhüd dikicibaşılık-ı mezkûr mezbûr İbrahim'in ref'inden mezbûr es-Seyyid el-Hâc Osman Ağa üzerine tevcîh ve yedine berât-ı şerîf-i âlî-şân sadaka ve ihsân buyurulmak iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 21 Ca sene 1223.

## 396 [55a-3] Yani v. Kostanti'nin Galata'da Yeşil Direkli Hamam'ın tamirinden dolayı Oğuzoğlu Mehmed Ağa aleyhindeki alacak talebinde anlaşma sağlanması

*Galata'da Yeşil Direkli Hamam*

Ma'rûz

Mübârek rikâb-ı kamer-tâb-ı hüsrevânîye takdîm-i arzuhâl eden tüccâr kalfalarından Yani v. Kostanti nâm zimmî meclis-i şer'-i münîrde hâssa hasekilerinden derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Oğuzoğlu Mehmed Ağa b. el-Hâc İbrahim nâm kimesne muvâcehesinde nezâret-i hazret-i Sadâret-penâhîde âsûde evkāfdan merhûm İbrahim Hanzâde Şehîd Mehmed Paşa Vakfı musakkafâtından mahrûse-i Galata'da Azabkapısı dâhilinde Çeşme Meydanı nâm mahâlde kâin Yeşil Direkli Hamam demekle ma'rûf çifte hamamın yirmi sehm i'tibârıyla altışar buçuk sehmden on üç sehmi gāibetân ani'l-meclis Emine ve Esma hanımların ve yedi sehmi işbu mezbûr Mehmed Ağa'nın iştirâken ve şâyi'an bâ-temessük-i mütevellî bi'l-icâreteyn taht-ı tasarruflarında iken hamam-ı mezkûr bundan akdem bi-kazâillâhi te'âlâ vukū' bulan harîkde muhterik ve arsası sırfe kalıp ba'dehû ben hamam-ı mezkûru mutasarrıfları merkūmûnun bi-şarti'r-rücû' emirleriyle kendi malımdan müceddeden binâ ve inşâ ve kable't-tekmîl mezbûrûnun taleb ve iltimâslarıyla mütevellîsi el-Hâc Halil Bey hâzır olduğu hâlde ma'rifet-i şer' ve mi'mâr ağa ma'rifetiyle hamam-ı mezkûr keşf ü mu'âyene ve misâha ve vaz'-ı fiyâtla mesârifâtım hesâb ve işbu yedimde olan mümzâ ve mahtûm bir kıt'a defter mantûkunca beş bin yedi yüz elli iki guruşa bâliğ olmağla meblağ-ı merkūmdan mezbûr Mehmed Ağa'nın ber-i'tibâr-ı merkūm yedi sehm hissesine isâbet eden iki bin on üç guruş sekiz parayı mezbûr Mehmed Ağa'dan bi'l-mürâca'a taleb ederim deyü tasaddî eylediğimiz da'vâmdan bâ-vesâtet-i muslihîn mezbûr Mehmed Ağa ile bi't-tav' ve'r-rızâ bin beş yüz guruş üzerine ba'de akdi'l-musâlaha ve'l-kabûl bedel-i sulh-ı mezkûrdan mâ'adâ iki bin on üç guruş sekiz paraya varınca ziyâdesi olan beş yüz on üç guruş sekiz paraya müte'allika da'vâdan mezbûr Mehmed Ağa'nın zimmetini ibrâ ve iskāt eylediğimde ol dahi ibrâ-yı mezkûrumu kabûl ve ibrâdan müstesnâ bedel-i sulh-ı mezkûr bin beş yüz guruşu işbu hâzır bi'l-meclis müdde'iyân-ı **[55b]** Ahmed nâm kimesne üzerine havâle-i sahîha-i şer'iye ile havâle ve herbirimiz havâle-i mezkûreyi kabûl eyledikden sonra meblağ-ı merkūm

bin beş yüz guruşun bin dokuz guruşunu merkūm el-Hâc Mehmed Ağa'dan ahz ü kabz etmemle bâkīsi olan dört yüz doksan bir guruşu dahi hâzır-ı mezbûrdan taleb ederim dedikde mukırr-ı müddeʿî-i mesfûr Yani zimmînin bi'l-cümle takrîrini mezbûr Mehmed Ağa ve hâzır-ı merkūm el-Hâc Mehmed Ağa'dan her biri tahkīk ve tasdîk ve cihet-i havâle-i mezkûreden meblağ-ı bâkī-i merkūm dört yüz doksan bir guruş zimmetinde müddeʿî-i zimmî-i mersûma sahîhan deyni olduğunu hâzır-ı merkūm bi-tamamihi tâyiʿan ve katʿiyyen ikrâr ü iʿtirâf etmeğin alâ- mûcibi iʿtirâfihî meblağ-ı merkūm dört yüz doksan bir guruşun müddeʿî-i mersûma edâsıyla mezbûr el-Hâc Mehmed Ağa ilzâm olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 20 Ca sene 1223

## 397 [55b-1] Beşiktaş'ta Mehmed Kethuda Vakfı'na ait olup Yahudilere mahsus olan selhhanenin yerinde keşfolunarak gedik hisselerinin hissedarlara paylaştırıldığı

Ortaköy'de sel[h]hâne keşfi

Maʿrûz

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen kıbel-i şerʿden Mürsel keşif nâibimiz Merhabâzâde Mahmud Efendi ve bi'l-maʿiye rü'yete memûr Haremeyn-i şerîfeyn müderrisîn-i kirâm-ı zevi'l-ihtirâmdan fazîletlü Mehmed Fikri Efendi tarafından mürsel Kâtib es-Seyyid Hüseyin Efendi hâssa miʿmârı hulefâsından es-Seyyid Mustafa ve Selim halîfeler ile mahrûse-i Galata'ya muzâfe kasaba-i Beşiktaş'a tâbiʿ Ortaköy'de vâkiʿ Dârü's-saʿâdeti'ş-şerîfe ağası nezâretlerinde âsûde evkāfdan İbrahim Paşa Kethudâsı Mehmed Kethudâ Vakfı'ndan Yahûd tâifesine mahsûs sel[h]âneye varıp cerîdede mazbûtü'l-esâmî Müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i kavîm eylediklerinde sâhib-i arzuhâl el-Hâc Abdülkerim Ağa b. Mehmed Tâhir meclis-i maʿkūd-ı mezkûrda derûn-ı arzuhâlde mezkûr mârrü'l-beyân sel[h]ânenin beyne'l-esnâf gedik taʿbîr olunur âlât-ı lâzıme-i maʿlûmenin nısf hissesine iştirâken mutasarrıflar olup kendi nefsinden asîl şerîki ve karındaşı Davit tarafından vekîl-i şerʿîsi Aron veledey-i Mosi Yahûdî hâzır olduğu hâlde hâcegân-ı Dîvân-ı Hümâyûnumdan ve Mektûbî-i Hazret-i Sadr-ı âlî kalemi hulefâsından el-Hâc Mustafa Allâme Efendi ve hemşîreleri Âişe ve Fatma hanımlar ibney Telhîsî Mehmed Ağa taraflarından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl olduğu zâtlarını ârifân Mustafa Ağa b. Osman ve diğer Mustafa Ağa b. Yusuf şehâdetleriyle sâbit olan el-Hâc İsmail Ağa b. Halil mahzarında vakf-ı mezbûr mütevellîsi Mehmed Bey b. İbrahim Bey tarafından mürsel vekîli Süleyman hâzır olduğu hâlde işbu derûnunda akd-i meclis-i şerʿ-i şerîf olunan bir tarafdan vakf-ı mezbûrdan müvekkilûn-ı mezbûrûnun tasarruflarında olan mumhâne ve iki tarafdan tarîk-i âm ve bir tarafdan leb-i deryâ ile mahdûd fevkānî deryâ tarafında bir bâb oda ve önünde sofa ve bir mikdâr dehliz

ve mumhâne duvarında vâki‘ bir kemerli ocak ve sokak kapısını müştemil beher şehr iki yüz on akçe icâre-i müeccelelü sagīr sel[h]hânesinin nısf-ı şâyi‘i benim ve nısf-ı şâyi‘-i âharı müvekkilûn-ı mezbûrûnun bi’l-icâreteyn taht-ı tasarruflarımızda olup ve kābil-i taksîm ve herbirimizin hisselerimiz ile intifâ‘ ve nısf hisse sagīr sel[h]hânesi olmağa salâhiyeti olup ve gedik mutasarrıfı mersûm dahi râzı olmağla herbirimizin hisselerimiz ifrâz olunmak matlûbumdur dedikde mütevellî vekîli hâzır-ı merkūm re’yiyle eylediği da‘vâsını vekîl-i mezbûr ile hâzır-ı mesfûr dahi tasdîk ve ber-vech-i muharrer taksîme râzı olmağın mi‘mârân-ı mezbûrân dahi ba‘de’n-nazar mesâha ve tahmîn ve takvîm eylediklerinde sel[h]hâne-i mezkûrun bir tarafdan müvekkilûn-ı mezbûrûnun vakf-ı mezbûrdan tasarruflarında olan mumhâne ve bir tarafdan tarîk-i âm ve bir tarafdan müvekkilûn-ı mezbûrûnun müfrez selhhâneleri ve bir tarafdan leb-i deryâ ile mahdûd tûlen tansîfen on dokuz zirâ‘ on beş parmak ve arzen altı zirâ‘ bir parmak terbî‘an yüz on sekiz zirâ‘ on üç parmak arsa üzerinde mebnî leb-i deryâ tarafında bir bâb oda ve önünde sofa ve bir mikdâr dehliz ve mumhâne duvarında vâki‘ bir kemerli ocak ve sokak kapısını müştemil mahâll-i mezbûr el-Hâc Abdülkerim Ağa’nın nısf hissesine ve mâ‘adâ bir tarafdan mezbûr el-Hâc Abdülkerim Ağa’ya ifrâz olunan mahal ve iki tarafdan tarîk-i âm ve bir tarafdan leb-i deryâ ile mahdûd tûlen on dokuz zirâ‘ beş parmak ve arzen tansîfen altı zirâ‘ beş parmak terbî‘an yüz on dokuz zirâ‘ altı parmak arsa üzerinde ancak bir mikdâr dehliz ebniyesini müştemil mahal müvekkilûn-ı mezbûrûn el-Hâc Mustafa Allâme Efendi ve Âişe ve Fatma hanımların hissesine ifrâz ve gedik mutasarrıfları hâzır-ı mesfûr dahi sel[h]hâne-i mezkûr derûnunda mevcûde gediği müvekkilûn-ı mezbûrûnun nısf hisselerine nakl ve nefs-i sel[h]hâne icâresi olmak üzere beher şehr on beşer guruş icâre tesmiyesiyle istîcârlarını bi’l-asâle ve bi’l-vekâle mukır olmağla ol-vechile ta‘yîn ü tahsîs ve alâmât-ı fâsıla vaz‘ıyla imtiyâz olunup lâkin mezbûr Abdülkerim Ağa’nın hisse-i mezkûresi’çün ifrâz olunan mahâll-i mahdûd-ı mezkûr müvekkilûn-ı mezbûrûna ifrâz olunan mahâlden mezbûr Abdülkerim Ağa’nın mehûzu olan ebniye ziyâde olmağla yüz guruş vermek iktizâ etmekle mezbûr Abdülkerim Ağa meblağ-ı merkūm yüz guruşu vekîl-i mezbûra def‘ ü teslîm ol dahi bi’l-vekâle ahz ü kabz edip ol-vechile herbiri hisse-i müfrezelerini kabz ve kabûl ve istifâ-yı hak edip herbiri bi’l-asâle ve bi’l-vekâle hisse-i mezkûrelerine müte‘allika âmme-i de‘âvî ve mutâlebâtdan herbiri ber-vech-i muharrer âharın zimmetini ibrâ ve iskāt ve herbiri ber-vech-i muharrer âharın ibrâsını kabûl ve mütevellî vekîli hâzır-ı mezbûr dahi vech-i meşrûh üzere tasarruflarına izin verdiğini mevlana-yı mezbûrân mahâllinde ketb ü tahrîr ve ma‘an mürsel ümenâ-i şer‘le meclis-i şer‘a gelip alâ-vukū‘ihî inhâ ve takrîr eyledikleri İstanbul Mahkemesi’nden huzûr.

Fî 19 Ca sene 1223.

## 398 [55b-2] Hamide bt. Ali'nin hissedarı olduğu İstavros köyündeki hamamdan yasal bir mazereti olmadan kiracısı İbrahim Ağa'yı çıkaramayacağı

İstavros'da hamam

Ma'rûz

Medîne-i Üsküdar'a muzâfe İstavros karyesinde vâki' bir bâb hamamın nısf hissesine mutasarrıfe olan sâhibe-i arzuhâl Hamide bt. Ali nâm hatun tarafından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl olduğu zâtını ârifân İsmail Ağa b. el-Hâc Mehmed Sadık ve Mehmed Ağa b. Süleyman nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olan Mehmed Sadık Ağa b. ( ) nâm kimesne meclis-i şer'-i münîrde müvekkile-i mezbûrenin üvey vâlidesi ve hamam-ı mezkûrun nısf-ı şâyi'-i âharına mutasarrıfe olan Saraylı Niyazi Kadın bt. Abdullah tarafından kezâlik husûs-ı âtîde vekîl olduğu zâtını ârifân Mehmed Emin Ağa b. Yahya ve Mehmed Beşe b. Mustafa nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olan İbrahim Ağa b. Mehmed nâm kimesne ile karye-i mezbûre imâmı Mustafa Efendi ve müezzini Ali Efendi ve mütevellîsi es-Seyyid İbrahim Ağa ve ahâlisinden es-Seyyid Ali Ağa ve İbrahim Ağa ve İsmail Ağa ve Berber Mehmed Emin Ağa ve Numan Odabaşı ve Mahmud Beşe ve sâir bi'l-cümle karye-i mezbûre ahâlileri hâzır oldukları hâlde hamam-ı mezkûrun müsâneheten müsteciri derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism es-Seyyid İbrahim Ağa b. es-Seyyid Feyzullah nâm kimesne muvâcehesinde müvekkilem mezbûre Hamide Hatun ile üvey vâlidesi müvekkile-i mezbûre Niyazi Kadın ber-vech-i muharrer iştirâken mutasarrıfe oldukları hamam-ı mezkûru bin iki yüz yirmi iki senesinden şehr-i Ramazani'l-mübâreki gurresinden yirmi üç senesi Şa'bâni'l-mu'azzamı gāyetine gelince bir seneliğini mezbûr es-Seyyid İbrahim Ağa'ya yüz yirmi guruşa müsâneheten îcâr ve teslîm eylediklerinde ol dahi ber-vech-i muharrer istîcâr ve tesellüm ve kabûl ve hâlâ derûnunda sâkin olup lâkin müvekkilem mezbûre Hamide Hatun hamam-ı mezkûrda olan nısf hissesinde târih-i i'lâm şehri gāyetinde fesh-i akd-i icâre etmekle hamam-ı mezkûrdan hurûc birle müvekkilem mezbûre ile üvey vâlidesi müvekkile-i mezbûre Niyazi Kadın'a teslîme merkūm es-Seyyid İbrahim Ağa'ya tenbîh olunmak bi'l-vekâle matlûbumdur dedikde evvelâ hâzır-ı mezbûr İbrahim Ağa istintâk olundukda cevâbında müvekkilem mezbûre Niyazi Kadın hamam-ı mezkûru rebîbesi müvekkile-i mezbûre Hamide Hatun ile vech-i meşrûh üzere müsâneheten îcâr edip ve ahâli-i karye hâzırûn-ı merkūmûn dahi işbu müstecir-i mezbûr es-Seyyid İbrahim Ağa'dan cümlesi hoşnûd ve râzılar olup kat'a özr-i şer'î [**56a**] olmamağla fesh-i icâreye müvekkilem mezbûrenin rızâsı yokdur deyü ahâli-i karye hâzırûn-ı mezbûrûnun tasdîkleriyle eylediği takrîrini müdde'î-i vekîl-i merkūm Mehmed Sadık Ağa ikrâr ü i'tirâf ve ber-vech-i muharrer takrîr-i meşrûhu üzere müvekkiletân-ı mezbûretânın müsâneheten îcâr eylediklerini mukırr u

mu‘terif iken özr-i şer‘î bulunmaksızın kable-tamami’l-müddet şer‘an fesh-i akd-i icâreye müvekkiletân-ı mezbûretân kādire olmamağla mûcebince müdde‘î-i vekîl-i mezbûr Mehmed Sadık Ağa müvekkilesi mezbûre Hamide Hatun’a izâfetle da‘vâ-yı mezkûresiyle müstecir-i merkūm es-Seyyid İbrahim Ağa’ya bî-vech-i şer‘î mu‘ârazadan men‘ olunduğu İstanbul Mahkemesi’nden huzûr.

Fî 24 Ca sene 1223.

## 399 [56a-1] Kalyon Serhalifesi Sadullah’ın Kasımpaşa’da has fırın açmasının padişahın iradesine bağlı olduğu

Kasımpaşa’da hâs fırın küşâdı

Ma‘rûz

Fırın-ı mezkûrda hâs etmek tabh ve fürûhta izin ve ruhsat verilmek iktizâ edenlere tarafınızdan tenbîh ve i‘lâm eyleyesiz deyü sâdır olan emr-i âlîlerine imtisâlen bundan akdem İstanbul ve havâlîsinde mahâll-i ma‘lûmede yedi aded francalacı fırınları ibkā mâ‘adâ bâ-irâde-i hazret-i şehin-şâhî bi’l-külliye sedd ü bend ve hilâfına ruhsat verilmeyeceği müstebân iken bundan mukaddemce cennet-mekân firdevs-âşiyân Sultan Abdülhamid Hân-ı Gāzi -aleyhi’r-rahmetü ve’l-gufrân- hazretlerinin Beylerbeyi ve Mîrgünoğlu nâm mahallerde müceddeden inşâ buyurdukları cevâmi‘-i şerîfe ve âsâr-ı celîleleri evkāfından mahalleyn-i merkūmeynde iki aded ve mehd-i ulyâ-yı saltanat devletlü ismetlü efendimiz hazretlerinin Gümrükcü Çiftliği derûnunda kâin bir aded ve Çelebi Hasan Paşa Vakfı’ndan Kumkapı hâricinde vâki‘ İstefan ve Ohannes ve Haçador nâm zimmîlerin mutasarrıf oldukları bir aded francalacı fırınları ki cem‘an dört aded fırınlar sâire makīs olmayıp evkāf-ı şerîfe-i mezkûreden olmalarıyla sâire sirâyet etmemek ve bir vakitde emsâl olarak kaydı derkenâr olunmamak şartıyla dört aded fırınların küşâdıyla on bir adede iblâğı husûsuna irâde-i seniyye-i kātı‘a-i cihân-dârî ta‘alluk etmekle ancak dört aded francalacı fırınlarının küşâdını ruhsatı hâvî emr-i âlî-şân mûcebince on bir aded francalacı fırınlarından mâ‘adâ bir mahâlde fırın küşâd ve francala tabh ü i‘mâl ve bey‘ine ruhsat verilmeye deyü musarrah olmağla istid‘â olunan kasaba-i Kasımpaşa’da Yeniçeşme nâm mahâlde Ser-halîfe-i kalyon Sadullah nâm kullarının bundan akdem mutasarrıf olduğu bir bâb etmekci fırınında nân-ı hâs fırınının küşâdı husûsu kuyûdâtına ba‘de’n-nazar muktezâsı ancak irâde-i seniyye-i kātı‘a-i hazret-i cihân-dârîye mütevakkıf olur mevâddan olduğu İstanbul Mahkemesi’nden huzûr-ı âlîlerine i‘lâm olundu.

Fî 23 Ca sene 1223.

## 400 [56a-2] Fatma Hatun'un Hasanpaşa Hanı yakınlarındaki terzi dükkânının eskiden tütüncü dükkânı olduğu anlaşıldığından firar eden kiracısı Terzi Nihapet'in yerine kirasını düzenli ödemek kaydıyla karısı Gevher bt. Delot'un uhdesinde kalmasına karar verildiği

Hasanpaşa Hanı kurbünde derzi gediği

Ma'rûz

Mahrûse-i Galata'ya muzâfe Kabataş nâm mahalle sâkine Şerife Fatma Hatun bt. el-Hâc Mehmed tarafından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl olduğu zâtını ârifân el-Hâc Ahmed Ağa b. el-Hâc İsmail ve Mehmed Emin Ağa b. Abdurrahman nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olan Hafız Osman Efendi b. el-Hâc Ali meclis-i şer'-i münîrde İstanbul'da Langa Yenikapısı dâhilinde mütemekkine şahsı mu'arrefe Gevher bt. Delot nâm Nasrâniye muvâcehesinde Âsitâne-i aliyye'de vâki' tütüncü esnâfının kethudâsı İbrahim Ağa ve yiğitbaşısı es-Seyyid Abdullah ve esnâfından sâir mazbûtü'l-esâmî kimesneler hâzır oldukları hâlde İstanbul'da Hasanpaşa Hanı ittisâlinde fırın karşısında kâin bir bâb derzi dükkânı müvekkilem mezbûre Şerife Fatma Hatun'un bi'l-icâreteyn taht-ı tasarrufundan olup dükkân-ı mezkûrda beher şehr dört guruş kirâ ile mersûme Gevher Nasrâniyenin zevci derzi Nihapet zimmî müşâhereten müstecir iken zimmî-i mersûm bundan akdem firâr ve gaybet-i münkatı'a ile gāib ve ol-vechile dükkân-ı mezkûr mu'attal kalmağla müvekkilem mezbûre dükkân-ı mezkûru bu esnâda âhara îcâr murâd eylediğinde mesfûre Gevher Nasrâniye îcârına mümâna'at etmekle mümâna'atı men' ü def' olunmak bi'l-vekâle matlûbumdur dedikde mersûme Gevher Nasrâniye dahi cevâbında dükkân-ı mezkûr eğerçi müvekkile-i mezbûre Şerife Fatma Hatun'un tasarrufunda olup lâkin derûnunda mevcûde âlât-ı lâzıme-i ma'lûme kadîmden tütüncü gediği olmak üzere işbu yedimde olup bir kıt'a arzuhâl hâmişinde mastûr Ma'den Kalemi'nden muhrec derkenâr nâtık olduğu üzere fırın-ı mezbûr karşısında mahâll-i mezbûrda el-Hâc Ahmed dükkânı diyerek mukayyed ve ma'dûd ve mu'teber olarak işbu hâzır bi'l-meclis Serope v. Hazar nâm zimmînin yedinde müstakıllen mülkü iken zimmî-i mersûm bundan akdem gedik ta'bîr olunan âlât-ı lâzıme-i ma'lûmeyi üç yüz elli guruş semen-i medfû' ve makbûza bana bey' ve temlik ve teslîm ben dahi iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eylediğimden sonra derûnunda olan âlat ve eşyâ-i ma'lûmeyi ihrâc ve bir mahalle vaz' ve zevcim gāib-i mersûm Nihapet zimmîyi derzi olmak takrîbiyle temekkün etdirip mâh be-mâh kirâ-yı kadîmini mutasarrıfesi müvekkile-i mezbûreye tamamen edâ ve teslîm edip lâkin bu esnâda zevcim mersûm firâr etmekle dükkân-ı mezkûr kapalı kalıp her kaç guruş kirâ terâküm eder ise ben gedik sâhibesi olduğuma binâen edâ ederim dedikde evvelen husûs-ı mezbûr hâzırûn-ı mezbûrûn kethudâ

ve bi'l-cümle ustalardan istintâk olundukda dükkân-ı mezkûr kat'a tütüncü dükkânı olmayıp ve derûnunda tütün dahi bey' olunduğu yokdur dediklerinde istikşâf-ı hâl için kethudâ-yı hâzır-ı mezbûrun yedinde olan Ma'den Kalemi'nin müfredât defteri sûretine nazar olundukda fırın-ı mezkûr karşısında Abdullah Ağa ve mahâll-i mezbûrda Derviş Hasan ve yine mahâll-i mezbûrda Hacı Ahmed dükkânı deyü musarrah olduğuna binâen kıbel-i şer'den mürsel Kâtib-i sânî Merhabâzâde Mahmud Efendi İstanbul'da Hasanpaşa Hanı civârına varıp tarafeyn muvâcehelerinde yine esnâf-ı merkūmûn hâzır oldukları hâlde bi'l-cümle ahâliden suâl eylediğinde Hasanpaşa Hanı ittisâlinde fırın karşısında Abdullah Ağa dükkânı ve mahâll-i mezbûrda Derviş Hasan dükkânı el-yevm tütüncü olarak mevcûd ve yine mahâll-i mezbûrda el-Hâc Ahmed dükkânı deyü mukayyed olan dükkân işbu münâza'un-fîh olan dükkân olduğunu ve mukaddemâ derûnunda tütün bey' olunduğu mazbûtü'l-esâmî kimesneler haber verdiklerini kâtib-i mezbûr dâ'îleri mahâllinde ketb ü tahrîr ve ma'an meb'ûs ümenâ-i şer'le meclis-i şer'a gelip tarafeyn muvâcehelerinde inhâ ve takrîr etdikden sonra hâzırûn-ı mezbûrûn kethudâ ve bi'l-cümle ustalar dahi dükkân-ı mezkûr kalemde mukayyed olan el-Hâc Ahmed dükkânı ve kadîmî tütüncü gediği olduğunu ikrâr ü i'tirâf ve vekîl-i mezbûr dahi tasdîk etmeğin ol-vechile dükkân-ı mezkûr kadîm tütüncü gediği olduğu zâhir ve âşikâr olmağın mersûme Gevher Nasrâniye mâh be-mâh kirâ-yı kadîmî olan dörder guruşu mutasarrıfesi müvekkile-i mezbûreye bilâ-te'allül edâ ve teslîm eyledikçe gedik-i mezkûre mümâna'at etmemek üzere vekîl-i mezbûr Hafız Osman Efendi'ye tefhîm olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 25 Ca sene 1223.

## 401 [56a-3] Sucuk ve pastırmacı esnafından olmayan Agop v. Kirkor'un sucuk ve pastırma imalinden men edildiği

Basdırmacı esnâfından ihrâc

Ma'rûz

Âsitâne-i aliyye'de vâki' sucukçu esnâfının kethudâsı el-Hâc Mehmed Ağa ve esnâfından es-Seyyid Mehmed Usta ve es-Seyyid İbrahim Usta ve diğer İbrahim Usta ve sâirleri meclis-i şer'-i münîrde Basdırmacı Agop v. Kirkor nâm zimmî muvâcehesinde bizler sucuk ve basdırma i'mâl ve ibâdullâha bey'le melûf esnâfdan olup mersûm Agop zimmî esnâfımızdan olmadığından mâ'adâ Ağakapısı kurbünde Soğancıbaşı virânesinde kâin basdırma i'mâl ve çemen ile terbiye eden zimmîlerden dahi hâric olmağla âhar yerde bu esnâda Kesmekaya kurbünde vâki' bir bâb kârhâne ihdâs ve kalb basdırma i'mâl eylediğinden mâ'adâ vakitsiz sucuk i'mâl edip âhara bey' ve iştirâ eden fukarânın yedinde vakitsiz olduğuna binâen ta'affün etmekle ol-vechile ibâdullâhın mağbûn ve mutazarrır olmasına bâ'is

ve bizlerin nizâmımızın ihtilâline müeddî olmağla men‘ ü def‘ olunmak [**56b**] matlûbumuzdur dedikleri mersûm Agop zimmî dahi husûs-ı mezkûru tasdîk ve fîmâ-ba‘d san‘at-i mezkûreyi i‘mâl etmeyip kâr-ı âhara sülûke müte‘ahhid olduğu İstanbul Mahkemesi’nden huzûr-ı âlîlerine i‘lâm olundu.

Fî 21 min-Ca sene 1223.

## 402 [56b-1] Satışı bakkallara özgü olan zeytinyağı ve sade yağın Niğdeliler ve Yahudiler tarafından satışına izin verilmemesi talebi

Revgan-ı zeyti bakkāllar bey‘ etmesi

Ma‘rûz

“Tarafeyn yedlerinde olan evâmir-i aliyyeye ba‘de’n-nazar ibâdullâha hayırlu sûrete tevfîk ve nizâmlarına tatbîk ile iktizâsını i‘lâm eyleyesiz” deyü bu dâ‘îlerine hitâben sâdır olan emr-i âlîlerine imtisâlen tarafeynin yedlerinde olan evâmir-i aliyyelere ba‘de’n-nazar sekene-i Dârü’s-Saltanati’l-Aliyye’nin havâyic-i zarûriyelerinden olan bi’l-cümle envâ‘-ı erzâk taşra memâlikden vürûd etdikde ibâdullâhın kileri misillü herbir mahallede bir iki bakkāl dükkânlarında bey‘ olunup bakkāl tâifesi her ne kadar iskelelerden ziyâde erzâk iştirâ ederler ise de dükkânlarında ibâdullâha füruht olunduğu zâhir ve âşikâr iken bir müddetden beri Niğdeli ve Yahûd tâifeleri ve sâir kimesneler küfe ile esvâk ve bâzârda sebzevât ve bakla ve böğrülce ve bunun emsâli eşyâ bey‘ eder iken kāni‘ olmayıp giderek revgan-ı zeyt ve revgan-ı sâde fürûhtuna cüret ve külliyetlü iştirâ ve ekserîsini virânelerde mahzenlerde hıfz ve hufyeten müstemen tâifesine ve deniz aşurı yerlere füruht eylediklerine binâen bakkāl tâifesi iskelelerde vakt ü zamanıyla revgan-ı zeyt bulamadıkları ibâdullâha bir nev‘ hasâr olduğuna binâen bin iki yüz yirmi senesi Şevvâl’in on yedinci günü târihiyle muvarrah bâlâsı sahh-ı âlî ile muvaşşah fermân-ı âlî-şân ile bakkāldan mâ‘adâ küfeci tâifesi ve sâir kimesneler bi’l-külliye revgan-ı zeyt bey‘inden memnû‘lar olup vürûd eden revgan-ı zeyt bakkāl esnâfına bâzârbaşı ma‘rifetiyle tevzî‘ ve taksîm olunup bu vechile amel olunur iken Beyhan Sultan aliyyetü’ş-şân hazretlerinin hâsları Karitena Kazâsı re‘âyâsından otuz üç nefer kadîmü’l-eyyâmdan beri küfeci olan zimmîler Bâb-ı Âlî’ye bir kıt‘a arzuhâl takdîm ve sâbıkā İstanbul kādısı efendi hazretlerine havâle birle mâl-ı tüccârı telef ve zâyi‘ etmeyip ve müstemen tâifesine ve deniz aşurı mahallere ve narh-ı cârîden ziyâdeye füruht etmemeğe ta‘ahhüd ve birbirlerine kefîle rabt ile bi’l-cümle tüccâr ma‘rifetiyle i‘lâm ve bir kıt‘a fermân-ı âlî ve bâlâsına hatt-ı şerîf keşîde kılınıp bu vechile cârî iken bundan iki mâh mukaddem huzûrumuzda Niğdeli ve Yahûd tâifeleri bi’l-cümle tüccâr ve bakkāl esnâfı hâzır oldukları hâlde otuz üç nefer mesfûrûnun muvâcehelerinde bizler küfeci tâifesinden olup iskelelerde bulduğumuz erzâkı iştirâ ve ibâdullâha bey‘ eder iken revgan-ı zeyt ve revgan-ı sâdenin küfe ile bey‘lerini

kendilere hasr ve tahsîs kılıp bizleri men‘ etmeleriyle suâl olunup izin ve ruhsat verilmesi matlûbumuzdur dediklerinde evvelen tüccâr ve bakkālân hâzırûn-ı mezbûrûn istintâk olunduklarında bizler metâ‘ımızın beyyâ‘ı ve her ne kadar kesretlü olur ise metâ‘larımızı tiz elden bey‘ etmemizi mûcib olup lâkin bir metâ‘ın beyyâ‘ı kesret üzere oldukça vakt-i kalîlde telef ve zâyi‘ olacağı bedîdâr ve sonra ibâdullâhın müzâyakasına bâ‘is olduğundan mâ‘adâ hayyiz-i müzâyakada bizler dahi mesûl ve mu‘âteb olacağımıza müeddî bir keyfiyet olmağla bu vechile nizâma rabt olunması bizim mâlımızın telef ve hem ibâdullâhın mağbûn ve mutazarrır olmamasını muktezî bir sûret-i müstahsenedir deyü inhâlarına mebnî mezbûrları hilâf-ı fermân-ı âlî hareket etmeyin deyü tenbîh olunmuşken bir ay mukaddem Niğdeli ve Yahûd tâifeleri arzuhâl sunup revgan-ı zeytin küfe ile bey‘ini inhisâr-ı bey‘ ü şirâ zımnında sâdır olan hatt-ı hümâyûna mugāyir otuz üç nefer kimesneler kendilere hasr ve tahsîs ve bizleri men‘le gadr eylediler deyü mezûn olan otuz üç nefer küfecilerin yedlerinde olan bâlâsı hatt-ı hümâyûn ile mu‘anven fermân-ı âlînin kaydı ref‘ ü terkīn ve her isteyen bey‘ ü şirâ etsin deyü fermân-ı âlî ısdâr etdirmişler lâkin sicill-i mahfûzda mukayyed inhisâr-ı bey‘ ü şirâ hakkında sâdır olan hatt-ı hümâyûna ba‘de’n-nazar mefhûmunda erzâk makūlesinde bu nizâma mâni‘ değil havâyic-i zarûriyeden olup vaktiyle bulunmaması ibâdullâha muzır olan şeylerden don yağı ve onun emsâlinin nizâmları dursun sebzevât ve ez-cümle Ankara şalîsi ve bunun emsâli şeyler niçin birer esnâfa mahsûs olsun her isteyen bey‘ ü şirâ etsin deyü musarrah olmağla revgan-ı zeyt ve revgan-ı sâde elzem erzâkdan olup vakt ü zamanıyla bulunması lâzıme-i hâlden olmağın bu tarîkle ibâdullâha hayırlu olduğu ve vaktiyle bulunmaz ise ibâdullâhın müzâyaka çekeceğine bâ‘is olmağla husûs-ı mezbûr ma‘lûm-ı âlîleri buyuruldukda ısdâr etdirdikleri emr-i âlînin kaydı ref‘ ve terkīn ile ke’l-evvel otuz üç nefer küfeci tâifesinin yedlerinde olup nizâma rabt olunan bâlâsı hatt-ı hümâyûn ile [mu‘anven] fermân-ı âlînin tecdîd ve istihkâmen emr-i âlî ısdârı mı irâde buyurulur yohsa her isteyen bey‘ ü şirâ eylemeleri mi irâde buyurulur ne vechile irâde-i aliyye buyurulur ise ol-vechile fermân-ı âlî-şân sudûru iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi’nden huzûr.

Fî 27 Ca sene 1223.

## 403 [56b-2] Nefise Hatun’un Mehmed Kethuda ile yarıyarıya ortak satın aldıkları Yoros Nahiyesi’ne bağlı Kum köyündeki çiftlik arazisi

Kum karyesinde çiftlik

Ma‘rûz

Derûn-ı i‘lâmda mezkûretü’l-ism mu‘arrefetü’z-zât Şerife Nefise Hatun bt. es-Seyyid Abdullah Çarşamba günü arz odasında huzûr-ı hazret-i kāimmakām-ı âlî-makāmîde ma‘kūd meclis-i şer‘-i münîrde kezâlik derûn-ı i‘lâmda mezkûrü’l-

ism Mehmed Kethudâ b. Süleyman nâm kimesne muvâcehesinde zevcim olup verâseti benimle li-ebeveyn kız karındaşı diyâr-ı âharda sâkine Havva'ya ve li-ebeveyn ammi oğlu mezbûr Mehmed Kethudâ'ya ve sülüs vesâyâ-yı mu'ayyene ve gayr-ı mu'ayyenesine münhasıra olduğu hâlde bin iki yüz on yedi senesinde vefât eden Osman Ağa b. Abdullah'ın bi'l-cümle terekesi târih-i mezbûrda ma'rifet-i şer'le tahrîr ve sûk-ı sultânîde semen-i misilleriyle bey' olundukda müteveffâ-yı mezbûrun medîne-i Üsküdar'a muzâfe Yoros Nâhiyesi'ne tâbi' İrva Kal'ası civârında Kum karyesinde kâin ma'lûmü'l-hudûd ve'l-müştemilât bir kıt'a çiftliğin mülkü ve hayvanât ve hubûbât ve mezrû'ât ve eşcârı benimle mezbûr Mehmed Kethudâ'nın üzerimizde bi'l-münâsafe dört bin yüz on guruşda karâr ve ziyâde ile tâlib-i âharı zuhûr etmemekle çiftlik-i mezkûrun mülkü ve hayvanât ve hubûbât ve mezrû'ât ve eşcârı ma'rifet-i şer'le meblağ-ı merkūm dört bin yüz on guruşa vech-i meşrûh üzere ben mezbûr Mehmed Kethudâ ile bi'l-münâsafe iştirâken iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl ve semen-i meblağ-ı merkūmu tamamen edâ ve teslîm ve müteveffâ-yı mezbûrun defter-i kassâmına idhâl olunup ol-vechile çiftlik-i mezkûrun mülkü ve hayvanât ve hubûbât ve mezrû'ât ve eşcârı benimle mezbûr Mehmed Kethudâ'nın ale'l-iştirâki's-seviyy [**57a**] yedimizde mülk ve hakkımız olup lâkin çiftlik-i mezkûra teba'iyetle zirâ'at ve harâset olunur herbiri lede'l-ahâli ve'l-cîrân ma'lûmü'l-hudûd ve'l-kıt'a tarlaların hakk-ı tapusu her ne kadar müteveffâ-yı mezbûrun kız karındaşı merkūme Havva'nın ise dahi mezbûre Havva yurdu üzerinde olmayıp diyâr-ı âharda ve tapuya tâlibe olmadığından mâ'adâ zikr olunan tarlaları çiftlik-i mezkûra tâbi' ve çiftlikden ifrâz olunması hilâf-ı kānûn olduğu derkenârdan müstebân olmağla ben dahi arâzi-i merkūmenin nısfını benim üzerime ve nısf-ı âharını kendi üzerine tapu etdir her kaç guruş resm-i tapu verir isen makbûlümdür deyip ol dahi sâhib-i arz olan Hacı Ahmed oğlu Molla Mehmed'e beş yüz elli guruş resm-i tapu verip arâzi-i mezkûreyi müstakıl kendi üzerine tapulamağla meblağ-ı merkūmûn nısfı olan iki yüz yetmiş beş guruşu yedimden ahz birle nısf-ı arâzi-i mezkûreden keff-i yed ve bâ-ma'rifet-i sâhib-i arz bana teslîme mezbûr Mehmed Kethudâ'ya tenbîh olunmak matlûbumdur deyü sâhib-i arz hâzır olduğu hâlde da'vâ etdikde ol dahi cevâbında kaziyye minvâl-i meşrûh üzere olduğunu ikrâr ü i'tirâf etmeğin re'y-i âlî ve kānûn-ı kadîm üzere meblağ-ı merkūm iki yüz yetmiş beş guruşu alıp nısf-ı arâzi-i mezkûreden keff-i yed ve müdde'iye-i mezbûre Şerife Nefise Hatun'a teslîme mezbûr Mehmed Kethudâ'ya tenbîh ve nısf-ı arâzi-i mezkûrenin zabt ü tasarrufi'çün sâhib-i arz tarafından mezbûre Şerife Nefise Hatun yedine temessük i'tâsı iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 25 Ca sene 1223.

## 404 [57a-1] Bektaş Ağa'nın Süleyman Beşe aleyhine açtığı alacak davasında beş yüz kuruşa sulh olduğu

Bi-hükmi'l-asâle ve'l-kefâle 500 guruşun edâsıyla ilzâm

Ma'rûz

Sâhib-i arzuhâl Bektaş Ağa b. Ali nâm kimesne meclis-i şer'-i münîrde habbâz tâifesinden derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Süleyman Beşe b. İbrahim nâm kimesne muvâcehesinde işbu yedimde olup bin iki yüz yirmi bir senesi şehr-i Rebî'ülâhir'in gurresi târihiyle muvarrah bir kıt'a temessük mantûkunca benim mezbûr Süleyman Beşe ile şerîki gāib ani'l-meclis Şa'bân Beşe b. Abdullah zimmetlerinde herbiri âharın zimmetine lâzım gelen meblağına tarafeynden bi'l-emr ve'l-kabûl kefîl ve zâmin olarak mâlımdan ve yedimden bi'l-ma'iye iktirâz ve kabz eyledikleri beş yüz guruş ve semeni târih-i mezkûrdan iki sene tamamına değin müeccel ve mev'ûd kezâlik yedimden ve mâlımdan iştirâ ve kabz eyledikleri bir kitâb semeninden dahi yüz guruş ki ciheteyn-i mezkûreteynden cem'an altı yüz guruş alacak hakkım olmağla meblağ-ı merkūmun kırk guruşunu mezbûr Süleyman Beşe bana edâ ve teslîm bâkīsi olan beş yüz altmış guruşu dahi mezbûrdan asâlet ve kefâletine binâen hâlâ taleb ederim deyü tasaddî eylediğim da'vâmdan bâ-vesâtet-ı muslihîn mezbûr Süleyman Beşe ile bi't-tav' ve'r-rızâ beş yüz guruş üzerine ba'de akdi'l-musâlaha ve'l-kabûl bedel-i sulh-ı mezkûrdan mâ'adâya ve bi'l-cümle husûs-ı mezkûra müte'allika âmme-i da'vâdan mezbûr Süleyman Beşe ile şerîki gāib-i mezbûrun zimmetlerini kabûllerini hâvî ibrâ ve iskāt eyledim dediğini mezbûr Süleyman Beşe tasdîk ve ibrâdan müstesnâ bedel-i sulh-ı mezkûr beş yüz guruş zimmetinde müdde'î-i mezbûr asâleten ve kefâleten sahîhan deyni olduğunu ikrâr u i'tirâf etmeğin alâ mûcibi i'tirâfihî bedel-i sulh-ı mezkûr beş yüz guruşun müdde'î-i mezbûr Bektaş Ağa'ya bi-hükmi'l-asâle ve'l-kefâle edâ ve teslîmiyle merkūm Süleyman Beşe ilzâm olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 22 min-Cumâdelûlâ sene 1223.

## 405 [57a-2] Maryem bt. Nikagos'un Serkiz v. Agop aleyhine açtığı alacak davasında seksen kuruşa sulh olduğu

80 guruş üzerine birbirlerini ibrâ

Ma'rûz

Sâhibe-i arzuhâl şahsı mu'arrefe Maryem bt. Nikagos nâm Nasrâniye meclis-i şer'-i hatîrde derûn-ı arzuhâlde mersûmü'l-ism Serkiz v. Agop nâm zimmî muvâcehesinde ben târih-i i'lâmdan bir sene mukaddem âhara bey' etmek için

mâlımdan yüz guruş kıymetli bir elmas çiçek ve seksen guruş kıymetli bir elmas yüzüğümü mersûm Serkiz zimmî yedine teslîm ol dahi ahz ü kabz ve hâlâ yedinde bi-a'yânihâ mevcûde olmağla zikr olunan çiçek ve yüzüğü bana teslîme mersûm Serkiz zimmîye tenbîh olunmak matlûbumdur deyü da'vâ eylediğimde ol dahi cevâbında benim senin zimmetinde cihet-i karzdan yüz yirmi guruş alacak hakkım olmağla meblağ-ı merkūm mukābelesinde mârrü'l-beyân çiçek ve yüzüğü yedime rehin vaz' ve teslîm eylediğinden mâ'adâ edâ-i deyn etmeksizin zikr olunan çiçek ve yüzüğü zevcin işbu hâzır bi'l-meclis Nikofor v. Artin zimmî yediyle bi-a'yânihâ sana redd ü teslîm etmemle meblağ-ı merkūm yüz yirmi guruşu taleb ederim deyü benden da'vâya tasaddî ve ol-vechile beynimizde ba'de vukū'i'l-münâza'a bâ-vesâtet-i muslihîn beynimiz tevfîk ve ıslâh olunup ben ber-vech-i muharrer tasaddî eylediğim da'vâ-yı mezkûrumdan mersûm Serkiz zimmî ile bi't-tav' ve'r-rızâ seksen guruş üzerine ba'de akdi'l-musâlaha ve'l-kabûl bi'l-cümle husûs-ı mezkûra ve zikri mürûr eden çiçek ve yüzüğün ziyâde kıymetlerine ve sâir cemî' hukūk-ı şer'iyeye müte'allika âmme-i de'âvîden mersûm Serkiz zimmînin zimmetini ol dahi benden iddi'â eylediği meblağ-ı merkūm yüz yirmi guruşa ve sâire müte'allika âmme-i de'âvîden benimle zevcim hâzır-ı mesfûr Nikofor zimmînin zimmetlerimizi herbirimiz ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer'î ile ibrâ ve iskāt ve herbirimiz ber-vech-i meşrûh âharın ibrâsını kabûl eyledik dediğini mersûm Serkiz zimmî tasdîk ve ber-minvâl-i muharrer kabûlü hâvî ibrâ eylediğini ve ibrâdan müstesnâ bedel-i sulh-ı merkūm seksen guruş zimmetinde müdde'iye-i mesfûre Maryem Nasrâniyeye deyni olduğunu bi-tamamihi tâyi'an ve kat'iyyen ikrâr ü i'tirâf etmeğin alâ-mûcibi i'tirâfihî bedel-i sulh-ı merkūm seksen guruşun müdde'iye-i mersûmeye edâsıyla mesfûre Serkiz zimmî ilzâm olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 29 min-Cumâdelûlâ sene 1223.

## 406 [57a-3] İzmit mum imalathanesinin tahsisi talebinin araştırılması gerektiği

Şem'hâne

Ma'rûz

Kocaeli Sancağı'nda vâki' medîne-i İznikmid'de mîr-livâ hâssı mülhakātından nefs-i şehirde kâin bir bâb şem'hâneyi ber-mûceb-i defter-i hâkānî zabt ve şem-i asel i'mâl ve kadîmî üzere hâs tarafına edâ edip bu vechile kârhâneye mutasarrıf olan Minasfan zimmî hâlik olmağla şem'hâne-i merkūmeyi oğlu Agop zimmî babası mesfûr intikālinden kendi ismine tasrîhan ve mahâll-i merkūmda ve havâlîsinde şem'hâne-i mezkûreden mâ'adâ kârhâne olmasın deyü emr-i âlî-şân istid'â edip lâkin hâlik-i mesfûrun sulbî oğlu mersûm Agop zimmîden gayrı yok mudur ve

şem‘-i aselin i‘mâli kârhâne-i merkūmeye kasr ve tahsîsi el-yevm cârî midir husûs-ı mezkûr mahâllinden isti‘lâma muhtâc olduğu İstanbul Mahkemesi’nden huzûr-ı âlîlerine i‘lâm olundu.

Fî-gurreti Cumâdelâhire sene 1223.

## 407 [57b-1] Tüm sandalcı esnafının uymaları gereken nizamlarını içerir ferman talep ettikleri

Sandalcı esnâfına dâir

Ma‘rûz

Hüdavendigâr-ı sâbık Sultan Selim Han hazretlerinin medîne-i Üsküdar’da vâki‘ müceddeden binâ ve ihyâsına muvaffak oldukları câmi‘-i şerîfleri evkāf-ı hümâyûnlarına merbût olup medîne-i mezkûrede iskân olunan sandalcı esnâfından mâ‘adâ Âsitâne-i aliyye ve Bilâd-ı selâse’de vâki‘ bi’l-cümle sandalcı esnâfı meclis-i şer‘-i münîrde esnâf-ı merkūmenin nizâm ustalarından Ademzâde es-Seyyid el-Hâc Mehmed Said Efendi ve Bektaşzâde Mehmed Emin Efendi ve Ağahamamlı es-Seyyid İbrahim Ağa ve es-Seyyid Abdi Ağa ve es-Seyyid Abdülkerim Ağa ve es-Seyyid Halil Ağa ve sâdâtzâde es-Seyyid el-Hâc Osman Ağa ve es-Seyyid el-Hâc Hamza Ağa ve es-Seyyid el-Hâc Mahmud Ağa ve Samatyalı Mustafa Ağa ve Dürrîzâde es-Seyyid Ahmed Ağa ve es-Seyyid el-Hâc Makrîzâde es-Seyyid Mehmed Ağa ve re‘âyâ ustabaşıları İsterati ve Simyon ve Anesti ve Mısırlı Aci Yani ve Hasköylü Yani ve Aci Yorgi ve Üsküdar’da Anaştaş ve Aslan ve Atlascıoğlu Ligori ve Aci Praşkova ve İstefani ve İsak ve Mersis oğlu Agop ve Arab Anton ve Aci Abraham ve Tulumbacı Corci ve Cenboş oğlu Artin ve Kumkapılı Nişan ve Hamparson oğlu Haçador ve Aci Nikfor ve Doğan oğlu Nikola ve Mengenecioğlu Dimitri nâm otuz dört nefer Müslim ve zimmîler hâzır oldukları hâlde bâ-berât-ı âlî-şân kethudâları olan es-Seyyid Hafız Mehmed Emin Ağa ve bâ-hüccet-i şer‘iye vekîli es-Seyyid Mehmed Sâlih Ağa ve yiğitbaşıları es-Seyyid İbrahim ve es-Seyyid el-Hâc Mehmed ve re‘âyâ işcibaşıları Kostandi ve Agop muvâcehelerinde herbiri takrîr-i kelâm edip işbu yedimizde olup bâlâsı mübârek hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûn ile müzeyyen bir kıt‘a fermân-ı âlî-şânda münderic Şam alacası taklîdi kumaşın arzı altı rub‘ olduğundan iştirâ eden fukarâ esvâb kat‘ eylediğinde biçme gelmediğinden fukarâya bir nev‘ hasâr olduğundan mâ‘adâ esvâb kat‘ edenler çıkmadı deyü geri getirip beynimizde kāl ü kīli mûcib olduğuna binâen altı rub‘a bir rub‘ dahi zamla arzı yedi rub‘ olmak üzere Şam alacası ve Diyârbakır taklîdi şalî misillü olarak dört bin tel harîrden Menteşe ve Köprü ipliğiyle ve kapıkulu ta‘bîr olunur keremsûd dahi altı rub‘ olup bir rub‘ zammıyla Menteşe ve Köprü ipliğiyle iki bin dört yüz tel harîrden i‘mâl olunup hilâfı hareket edenler olur ise tedîb olunması ve zikr olunan Menteşe ve Köprü ve Haleb ipliği misillü emti‘adan

mâʿadâ ağır şalî ve taraklı tehliyeli ve kemerli öbeği yapağı taʿbîr olunan emtiʿamıza girmeyip bu makūle ağır kumaşlar Hind ve Flemenk ipliğinden iʿmâl olunup mâʿadâ iplik ile iʿmâl olunmak lâzım gelir ise kalb ve redî olmağla ilâve ederi olur ise tedîb olunmak ve el-yevm bezzâzistânda beyʿ olunan Edirne sandalı yalın kat meşdûddan olduğu ecilden kalb ve redî olup bundan akdem bizlerin dahi nesc ve iʿmâl eylediğimiz Edirne taklîdi sandal yalın kat olup kalb ve redî olduğundan istidʿâmız ile bâ-fermân-ı âlî menʿ ü defʿ olunmuş idi. El-hâletü hâzihî Bursa meşdûduyla iki bin dört yüz tel harîrden arzı bir arşun beher arşunu beş dirhem ve Edirne sandalından aʿlâ olup ve bahâsından birkaç para noksânıyla ibâdullâha beyʿ olunmak üzere taʿahhüd ve hilâfı hareket ederi olur ise tedîb olunması işbu hâzırûn-ı merkūmûn nizâm ustaları ve ustabaşılarımız olup bi'l-ittifâk cümle umûr ve husûsumuzu rü'yet ve içlerimizden eğer hâzırûn-ı merkūmûna muhâlefet eder olur ise tedîb-i lâyıkası icrâ ve hâzırûn-ı merkūmûndan hilâf-ı nizâm-ı esnâf ve hilâf-ı şerʿ-i şerîf bir gûnâ teʿaddîleri zuhûr eder ise cümle esnâf maʿrifetiyle ve maʿrifet-i şerʿle ihrâc ve yerine cümlenin muʿtemedi kimesneler nasb ü taʿyîn olunmak ve fermân-ı âlî-şânımızda mastûr bi'l-cümle emtiʿamız destgâhından çıkdıkda doğru kethudâmız huzûruna getirilip tûl ve arzına ve kalb ve redî olmamasına baʿde'n-nazar küfelâya rabt olunmuş dellâllarımız vesâtetiyle mezâda verilmek ve bezzâzistân dellâllerimiz mechûlü'l-ahvâl ve kefîlsiz olmayıp ve bir kimesne dellâl olmak murâd eyledikde muhkem kefîl verip ve verdiği kefîl esnâfa mahsûs olmayıp her kim olur ise olsun kefîle rabt olunması ve kezâlik emr-i mezkûrda musarrah emtiʿa-i mahsûsamız olan meşdûd ipliği ve Hind ve Flemenk ipliği Âsitâne-i aliyye'ye vürûdunda resm-i gümrüğü baʿde'l-edâ gümrük emînleri maʿrifetiyle doğru sandal bezzâzistâna nakl olunup muhtekir makūlesinden ve bezzâz ve kazzâz tâifesinden nizâm-ı kadîmimize mugāyir ahz etmemek ve eğer bir takrîb ahz ederi olur ise emtiʿâmız bezzâzistâna nakl ve ahz eden her kim olur ise olsun tedîb olunması ve gerek meşdûd ve gerek bu makūle iplikler vazʿ-ı bezzâzistâni oldukda ashâbı ve bi'l-cümle nizâm ustaları maʿrifetleriyle değer-bahâsıyla katʿ-ı bâzâr olunup baʿdehû taʿdîl ve tesviye şurûtuna riʿâyet ile cümlemiz iştirâ ve bu vechile emtiʿa-i mezkûremizin muhâfazasında ve akmişenin rahîs bahâsına bâʿis ve ibâdullâhın mutazarrır olmamasına mûcib olmağla icrâ olunması ve kethudâ ve kethudâ vekîli ve yiğitbaşıları ve işcibaşılarımız bir şâkird kalfa oldukda ve kalfa usta oldukda avâid nâmıyla akçe mütâlebesiyle rencîdeden hâlî ve sâir bahâne ile avâid tahsîl edeceğiz deyü taʿcîzden beri olmamalarıyla tarafeyne eshel ve beynimizde olan kāl ü kīlin defʿi'çün bi't-terâzî kethudâmıza mâhiyye yüz yirmi beşer guruş ve Ramazan-ı şerîf mâhiyyesinde altı yüz yirmi beş guruş ki cemʿan bir senede iki bin guruş ve kethudâ vekîline bir senede sekiz yüz guruş ve yiğitbaşılar ve işcibaşılara senede beherine ikişer yüz guruşdan cemʿan sekiz yüz guruş verilip fîmâ-baʿd tarafeynden ziyâde ve noksân teklifiyle rencîde olunmaması

ve işbu yedimizde olan emr-i âlî-şân-ı mezkûrda münderic şâkird kalfa ve kalfa usta oldukda kethudâ ve kethudâ vekîli avâid nâmıyla nesne mütâlebeden mâ'adâ bi'l-cümle emti'amızın tûl ve arzı ve telinin noksânı ve kalb ve redî olmadan berî olup el-hâsıl cemî' şerâiti dercle tecdîden ve istihkâmen bâlâsı tuğrâ-yı garrâ-yı cihân-dârî ile muvaşşah yedimize bir kıt'a emr-i âlî-şân sudûru matlûbumuzdur deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-istintâk merkūmûn kethudâ ve kethudâ vekîli ve yiğitbaşı ve işcibaşılar ve hâzırûn-ı merkūmûn otuz dört nefer nizâm ustaları ve ustabaşılar esnâf-ı mukırrûn-ı merkūmûnun bi'l-cümle takrîr-i meşrûhlarını tasdîk ve vech-i meşrûh üzere emr-i âlî-şân sudûrunu bi-ecma'ihim istirhâm eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 7 Ca sene 1223.

## 408 [57b-2] Asitane'deki bürüncekci esnafının uygunsuz hareketlerinden dolayı esnaflıktan çıkarılmasını talep ettikleri Yiğitbaşı Mikâil ve Aci Semaven ve Kör Abraham ile verdikleri teminat üzerine anlaşmaya vardıkları

Bürüncekci esnâfına dâir

Ma'rûz

Âsitâne-i aliyye'de vâki' bürüncekci esnâfının kethudâsı Mehmed Ağa ve yiğitbaşısı Halil Usta ve ihtiyâr ustalarından Mustafa ve Mehmed ve es-Seyyid Halil ve diğer Mustafa ve es-Seyyid Ali ve Süleyman ve es-Seyyid İbrahim ve diğer İbrahim ve âhar İbrahim ve Ahmed ve âhar Mustafa ve diğer Halil ve re'âyâdan Yiğitbaşı Samatik ve Aci Mikâil ve Mesrob ve Nikagos ve Gabril ve Donik ve Ohannes ve Partam ve Melkon ve Toros ve diğer Gabril ve Karabet ve Bedros ve Ovannes ve diğer Ovannes ve Nikolaki ve Sandimos ve Ziron ve Avakim ve Kerope ve diğer Kerope ve Ağyad ve Kirkor ve diğer Kirkor ve Kigork ve sâir Müslim ve zimmîler meclis-i şer'-i münîrde yine esnâf-ı merkūme ustalarından sâbıkā Yiğitbaşı Mikâil v. Ohannes ve Aci Semaven v. Bedros ve Kör Abraham v. Haçador nâm zimiler muvâcehelerinde mersûmûn Mikâil ve Aci Semaven ve Abraham zimmîler esnâfımızdan olup lâkin kendi hâllerinde ırzlarıyla mukayyed ve kâr ü kisbleriyle [**58a**] meşgūller olmayıp dâimâ nizâm-ı kadîmimizin mugāyiri nice harekât-ı nâ-bercâya ictisâr ve esnâfımız beyninde türlü türlü fesâdı mûcib hâlât-ı rediyeye ibtidâr ve şirâze-i nizâmımızın ihtilâline bâdî oldukları âşikâr olmağla zimmîyyûn-ı mersûmûnun bu makūle ihtilâl-i nizâm-ı kadîmi mûcib harekât-ı nâ-marzıyelerinden cümlemizin emn ü rahatımız meslûb olmağla kendilerden bir vechile hoşnûd ve râzı değilleriz deyü bundan akdem mersûmûnun sû'-i hâllerinden bahisle iştikâ ve esnâfdan hurûcunu iltimâs ve istid'â etmişdik. El-hâletü hâzihî zimmîyyûn-ı mersûmûn fîmâ-ba'd bu makūle mugāyir-i nizâm-ı kadîm hareket etmeyip herbirleri kendi kâr ü kisbleriyle

meşgūl ve ırzlarıyla mukayyed olmağa taʿahhüd etmeleriyle biz dahi ber-vech-i meşrûh şikâyetlerimizi tehîr edip bu vechile katʿ-ı münâzaʿa eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 15 Rebîʿülâhir sene 1223.

## 409 [58a-1] Boyacı Aslan'ın Todori v. Anaştaş'tan elli Mısır altını alacağı olduğu

50 Mısır altını hükmü

Maʿrûz

İstanbul'da Balıkpazarı'nda mütemekkin boyacı esnâfından Aslan v. Malamat nâm zimmî meclis-i şerʿ-i münîrde yine esnâf-ı merkūmeden Todori v. Anaştaş zimmî muvâcehesinde ben bundan akdem malımdan mersûm Todori zimmîye elli aded Mısır zer-i mahbûbu ikrâz ve teslîm ol dahi iktirâz ve kabz ve istihlâk etmekle zikr olunan altınların misillerini mersûm Todori zimmîden taleb ederim deyü baʿde'd-daʿvâ ve'l-inkâr müddeʿî-i mersûm ber-vech-i muharrer müddeʿâsını lede't-tezkiye makbûlü'ş-şehâde idikleri zâhir olan yine esnâf-ı merkūmeden Panayot v. Kosta ve Kiryako v. Kırbato nâm zimmîler şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe vech-i vecîh-i şerʿî üzere isbât etmeğin mûcebince elli aded Mısır altını bi-aʿyânihâ müddeʿî-i mersûma edâ ve teslîme mersûm Todori zimmîye tenbîh olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî-gurreti C sene 1223.

## 410 [58a-2] Yedikule ve ona bağlı serçin, derçin, mürde bacı ve ağnâm bacı mukataası mültezimlerine mumcu esnafının ödemesi gereken vergi ile alakalı çıkan anlaşmazlığın giderildiği

Mukātaʿa mâddesi

Maʿrûz

İşbu arzuhâl ve derkenâra nazaran mumcu esnâfının tahsîs olunmuş olan resmi edâ eylemeleri şurût-ı mukātaʿadan olup mukātaʿa-i mezkûre dahi külliyetlü mal ve vezâif ve kalemiye ile mukayyed olunduğundan şurûtunu vikāye cânib-i mîrî ve ashâb-ı vezâif ve mukātaʿayı siyânet kabîlinden olmağla izzetlü yeniçeri ağası maʿrifetiyle esnâf-ı mezkûre kethudâ ve yiğitbaşıları celb ve ihzâr ile şurût-ı mukātaʿa üzere resm-i mezkûrun tediyesini tenbîh ve muhâlefet ederler ise iktizâsını iʿlâm eyleyesiz deyü bu dâʿîlerine hitâben sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen İstanbul'da Yedikule ve tevâbiʿinde vâkiʿ serçin ve derçin ve bâc-ı mürde ve bâc-ı pâ-yı ağnâm ve tevâbiʿi mukātaʿası ber-vech-i mâlikâne iştirâken uhdelerinde olan

ashâb-ı arzuhâl el-Hâc Ebûbekir Efendi b. Ömer ve Osman Ağa b. Mehmed ve Ebûbekir ve Mehmed ve diğer Mehmed nâm kimesnelerden ancak mezbûrân el-Hâc Ebûbekir Efendi ve Osman Ağa meclis-i şer'-i münîrde derûn-ı arzuhâlde mastûr mumcuyân esnâfının kethudâsı Ömer Ağa ve yiğitbaşıları Ebûbekir Ağa ve yazıcıları el-Hâc İsmail Ağa ve ustalardan İslâm ve Üsküdarî Mustafa ve Eyüblü es-Seyyid Ahmed ve Galatalı Ahmed ve Haskö[y]lü Mihal ve Eğrikapılı Tanaş ve sâir bi'l-cümle Müslim ve zimmî ustalar muvâcehelerinde hâmiş-i arzuhâlde mastûr fermân-ı âlî-şân nâtık olduğu üzere İstanbul'da Yedikule'de sel[h]hânelerde mumcuların aldıkları koyun ve kuzu ve keçi yağlarını vezn etdirdiklerinde her bir kantarından onar akçe resm-i kantariyeleri ahz olunup gayrı yerlerde yağ alınmamak ve hâricden gelen yağlar dahi mahâll-i mezkûrda vezn olunup gayrı yerlerde vezn olunmamak şurûtundan iken bu esnâda mumcu esnâfı mezbûrûn hilâf-ı şurût ve mugāyir-i emr-i âlî hâricden aldıkları don yağlarını vezn etdirmeksizin mumhânelerine getirdiklerinde resm-i kantarîleri lede'l-mutâlebe cevâblarında biz kapandan tevzî' almayıp bulduğumuz mahâlden don yağı aldık resm-i kantariye vermeziz deyü arada te'allül ve muhâlefet etmeleriyle ba'de'l-yevm hâricden iştirâ eyledikleri don yağını kendileri vezn edip don yağının beher kantarından onar akçe resm-i kantariyesini cem' ü tahsîl ve beher re's-i şehrde tarafımızdan mürsel âdemimize teslîm etmek üzere mezbûrûna tenbîh olunmak matlûbumuzdur dediklerinde onlar dahi cevâblarında cem' ve tahsîlinde bizlere su'ûbet olup tahsîl ve cem'i bizim için mümkün olmayıp lâkin beher mâh taraflarından ahz ü kabza memûr eyledikleri kimesne kârhânelerimizi gezip her ne mikdâr don yağı i'mâl olunmuş ise bir di[r]hemini ketm ü ihfâ etmeyerek rüsûmât-ı mezkûreyi edâya müte'ahhidler olup onlar dahi kabûl ve bu vechile kat'-ı nizâ' eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 3 min-C sene 1223.

## 411 [58a-3] Yaptırdığı binanın yüksekliği ile Bosnevî Tezkireci Hüseyin Efendi Medresesi'nin dört adet odasının ışığını kestiği iddiasıyla Bıçakçı Ali Beşe aleyhine medrese sakinleri tarafından açılan davada iddianın doğru olmadığının anlaşıldığı

Menzil keşfi

Ma'rûz

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen kıbel-i şer'den mürsel keşif nâibimiz Merhabâzâde Mahmud Efendi hâssa mi'mârı hulefâsından es-Seyyid Mustafa ve Mehmed halîfeler ile İstanbul'da Baba Hasan Alemî mahallesinde vâki' nezâret-i dâ'îlerinde âsûde evkāfdan Davud Ağa Vakfı'ndan bir bâb menzile varıp cerîdede mazbûtü'l-esâmî Müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şer'-i kavîm eyledikde

menzil-i mezkûr verâsında kâin merhûm Bosnevî Tezkireci Hüseyin Efendi Medresesi sükkânından ve talebe-i ulûmdan ashâb-ı arzuhâl Molla Halil b. Hüseyin ve Molla Ali b. Mehmed ve es-Seyyid Molla Süleyman b. Ebîbekir ve Molla Ali b. Hüseyin nâm kimesneler meclis-i ma'kūd-ı mezkûrda derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Bıçakcı Ali Beşe b. Mehmed mahzarında medrese-i mezkûre vakfının kāimmakām-ı mütevellîsi es-Seyyid İbrahim İffet Efendi tarafından mürsel vekîli Hasan Hüseyin Efendi ve mârrü'z-zikr Davud Ağa Vakfı'nın kāimmakām-ı mütevellîsi Süleyman Ağa b. İbrahim hâzır oldukları hâlde merkūm Bıçakcı Ali Beşe ber-vech-i muharrer mutasarrıf olduğu menzilini bu esnâda hedm ve müceddeden binâ eylediği ebniyesini dokuz zira terfi' ve ol-vechile bizim medrese-i mezkûrede olan dört bâb hucurâtın ziyâsını kat' etmekle zarar-ı şer'îsini men' ü def' olunmak matlûbumuzdur deyü da'vâ eylediklerinde mevlana-yı mezbûr ve mi'mârân-ı mezbûrân keşf ü nazar eylediklerinde menzil-i mezkûr medrese-i merkūmun verâsında olup zarar-ı şer'îsi olmadığını mi'mârân-ı mezbûrân ve sâir mazbûtü'l-esâmî kimesneler ihbâr ve mütevellîyân-ı hâzırân-ı mezbûrân dahi tasdîk etmeleriyle ol-vechile müdde'iyûn-ı mezbûrûn ziyâ da'vâsıyla merkūm Bıçakcı Ali Beşe'ye bî-vech-i şer'î mu'ârazadan men' eylediğini mahâllinde ketb ü tahrîr ve ma'an mürsel ümenâ-i şer'le meclis-i şer'a gelip alâ-vukū'ihî inhâ ve takrîr eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 3 C sene 1223.

## 412 [58b-1] Niyazi bt. Ahmed'in Koca Mustafa Paşa Vakfı'na ait Eminbey mahallesindeki dükkân ve mahzenlerin kullanım hakkının yarı hissesine sahip olduğu iddiasıyla vakfın mütevellisi aleyhine açtığı davada iddiasını ispat edemediği

Mütevellî ile ba'de'n-nizâ' mu'ârazadan men'

Ma'rûz

Derûn-ı arzuhâlde mezkûretül-ism zâtı mu'arrefe Niyazi bt. Ahmed nâm hatun bi't-terâzî meclis-i şer'-i münîrde İstanbul'da vâki' Vezir-i a'zam-ı esbak merhûm Koca Mustafa Paşa Vakfı'nın mütevellîsi sâhib-i arzuhâl el-Hâc Hüseyin Ağa b. Ömer tarafından husûs-ı âtîde vekîl-i müseccel-i şer'îsi câbî-i vakf Mehmed Said Efendi b. Feyzullah mahzarında zikri âtî dekâkin ve mehâzînin nısflarına bâ-temessük mütevellî mutasarrıfe olup ol-vechile vaz'-ı yedi mütehakkıka olan kezâlik zâtı mu'arrefe Şerife Âmine bt. Ahmed nâm hatun hâzıra olduğu hâlde vakf-ı mezbûr müsakkafâtından İstanbul'da Eminbey mahallesinde kâin herbiri ma'lûmü'l-hudûd beher şehr iki yüz elli akçe icâre-i müeccelelü bir bâb tütüncü ve bir bâb terzi ve iki bâb kahve dükkânlarıyla iki bâb mahzenlerin nısf hisse-i şâyi'aları Saliha bt. Mehmed nâm hatunun bâ-temessük-i mütevellî bi'l-icâreteyn taht-ı tasarrufunda

iken mezbûre Saliha Hatun bin iki yüz yirmi bir senesi Zilhiccesi gurresinde hâl-i hayat ve kemâl-i akl ü sıhhatinde bin beş yüz guruş bedel-i makbûz mukābelesinde dekâkin ve mehâzîn-i mezkûrenin nısflarını câbî-i vakf işbu vekîl-i mezbûr Mehmed Said Efendi huzûrunda bana fâriğa olup câbî-i mezbûr dahi târih-i merkūmda vakf-ı mezkûrun kāimmakām-ı mütevellîsi hâcegân-ı Dîvân-ı Hümâyûn'dan Derviş Mustafa Beyefendi'ye inhâ ol dahi tasarrufumu re'y ve müceddeden bir kıt'a temessük tahrîr ve yedime i'tâ edip ba'dehû üç ay mürûrunda mezbûre Saliha Hatun fevt olmağla vakf-ı mezkûrun hâlâ mütevellîsi müvekkil-i mezbûr el-Hâc Hüseyin Ağa dekâkin ve mehâzîn-i mezkûrenin nısflarını iki yüz yirmi iki senesi Zilka'de'sinin dokuzuncu günü müteveffât-ı mezbûrenin mahlûlünden hâzıra-i mezbûre Şerife Âmine Hatun'a bin iki yüz guruş icâre-i mu'accele-i makbûza ve beher şehr yüz yirmi beş akçe icâre-i müeccele-i kadîmesiyle bi't-tevliye îcâr ve teslîm etmekle hâlâ ben ferâğ-ı evvele binâen dekâkin ve mehâzîn-i mezkûrenin nısflarını taleb ederim deyü da'vâ etdikde vekîl-i câbî-i mezbûr dahi cevâbında mezbûre Saliha Hatun târih-i mezkûrda maraz-ı mevti hâlinde müdde'iye-i mezbûre Niyazi Hatun dekâkin ve mehâzîn-i mezkûrenin nısflarını kendüye fâriğa olmak için yerine bir hatun getirip fâriğa oldum deyü benim huzûrumda takrîr etdirip ben dahi kāimmakām-ı mütevellî-i mûmâ-ileyh inhâ ve tasarrufuna izin ve temessük tahrîr ve yedine i'tâ olunup lâkin üç gün mürûr etmeksizin mezbûre Saliha Hatun bilâ-veled fevt olmağla müvekkilim mütevellî-i mezbûr el-Hâc Hüseyin Ağa dahi ferâğ-ı mezkûrun adem-i sıhhatine binâen dekâkin ve mehâzîn-i mezkûrenin nısflarını taraf-ı vakıfdan bi't-tevliye hâzıra-i mezbûre Şerife Âmine Hatun'a vech-i meşrûh üzere îcâr ve teslîm etmiş idi deyip müdde'iye-i mezbûrenin ber-vech-i muharrer müdde'âsını bi'l-vekâle inkâr etmekle müdde'iye-i mezbûre Niyazi Hatun müdde'âsına şâhid olmak üzere ikāme eylediği dört nefer kimesneler edâ-i şehâdet-i şer'iye edemeyip ve şâhid-i âdil-i âhar ikāmetinden izhâr-ı acz etmeğin mûcebince müdde'iye-i mezbûre Niyazi Hatun da'vâ-yı mezkûresiyle mütevellî-i müvekkil-i mezbûr el-Hâc Hüseyin Ağa'ya bilâ-beyyine mu'ârazadan ba'de'l-men' dekâkin ve mehâzîn-i mezkûrenin nısfları kemâ-kân hâzıra-i mezbûre Şerife Âmine Hatun'un tasarrufunda ibkā olunmak iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî-gurreti R Sene 1223.

## 413 [58b-2] Seyyid Abdullah'ın yanan keresteci dükkânlarını tekrar yapmaya söz verdiği halde yapmayan ortağı Kömürcü Osman Beşe aleyhine açtığı davada anlaşmaya vardıkları

Keresteci dükkânı mu'ârazadan men'

Ma'rûz

Mahrûse-i Galata'da Sultan Bâyezid mahallesinde sâkin sâhib-i arzuhâl es-Seyyid Abdullah b. es-Seyyid İsmail nâm kimesne meclis-i şer'-i münîrde derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Kömürcü es-Seyyid Osman Beşe b. Süleyman nâm kimesne muvâcehesinde mahalle-i mezbûrede vâki' iki tarafdan kömürcü mahzeni ve iki tarafdan tarîk-i âm ile mahdûd [ve] mukayyed ve mu'teber bir bâb keresteci dükkânı derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf gedik ta'bîr olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûmenin dört sehm i'tibârıyla bir sehmi benim ve iki sehmi mezbûr es-Seyyid Osman Beşe'nin ve bir sehmi gāib ani'l-meclis es-Seyyid Ebûbekir Beşe b. Ahmed'in yedimizde iştirâken ve şâyi'an mülk ve hakkımız iken dükkân-ı mezkûr bundan akdem bi-kazâillâhi te'âlâ vukū' bulan harîkde muhterik oldukdan sonra ben târih-i i'lâm senesi Muharrem'inin yirmi yedinci günü mezbûr es-Seyyid Osman Beşe ile gedik-i mezkûra dâir terâfu'-ı şer' ve yedinde olan hüccet-i şer'iye mantûkunca dükkân-ı mezkûru mezbûr es-Seyyid Osman Beşe müceddeden malından binâ ve inşâ ve her ne masrûfu olur ise ancak müşterîki gāib-i mezbûrun rub' hissesine mürâca'at edip benden kat'a nesne mutâlebe etmemek üzere ta'ahhüd etmiş iken el-hâletü hâzihî dükkân-ı mezkûru binâ ve inşâ etmemekle ber-mûceb-i ta'ahhüd-i kadîmi üzere keresteci dükkânı binâsına şürû'a mezbûr es-Seyyid Osman Beşe'ye tenbîh olunmak matlûbumdur deyü da'vâ etdikde ol dahi cevâbında husûs-ı mezkûru ber-vech-i muharrer ikrâr ü i'tirâf ve târih-i i'lâmdan otuz bir gün tamamında ber-mûceb-i hüccet-i mezkûre dükkân-ı mezkûru kadîmi üzere binâ ve inşâya mübâşeret etmek üzere tekrar müte'ahhid olup bu vechile kat'-ı nizâ' eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 2 min-Cumâdelûlâ sene 1223.

## 414 [58b-3] Ayşe bt. Mehmed'in muhâlaa yoluyla kocası Kileci Ahmed Beşe'den boşandığı

Muhâla'a

Ma'rûz

Sâhibe-i arzuhâl mu'arrefetü'z-zât Şerife Âişe bt. Mehmed nâm hatun meclis-i şer'-i münîrde zevc-i muhâlı'ı derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Kileci es-Seyyid Ahmed Beşe b. Hüseyin nâm kimesne muvâcehesinde mezbûr es-Seyyid Ahmed Beşe zevc-i dâhilim olup beynimizde hüsn-i mu'âşeretimiz olmamağla zimmetinde mütekarrir ve ma'kūdun-aleyh mehr-i müeccel hakkım olan iki yüz elli beş guruşun yüz otuz guruşu ile mezbûrun zimmetinde bir silecek ve bir peştemâl ve bir havlu kıymetlerinden dahi otuz guruş ki cem'an yüz altmış guruşu bana işbu meclis-i şer'de def' ü teslîm ben dahi yedinden tamamen ve kâmilen ahz ü kabz edip mâ'adâsı olan yüz yirmi beş guruş mehr-i müeccelim ve nafaka-i iddet-i mu'ayyene-i ma'lûmem üzerlerine ve meûnet-i süknâm dahi kendi üzerime olmak üzere zevcim mezbûr

ile muhâla'a-i sahîha-i şer'iye ile hul' olduğumda ol dahi ber-vech-i muharrer hul'-ı mezkûru ba'de'l-kabûl hukūk-ı zevciyete ve ibtidâ-i zevciyetden işbu târih-i i'lâma gelince sâir beynimizde cereyân eden cemî' hukūk-ı şer'iyeye müte'allika mutlaka âmme-i de'âvî ve kâffe-i mutâlebâtdan herbirimiz âharın zimmetini ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer'î ile ibrâ ve iskāt ve herbirimiz ber-vech-i meşrûh âharın ibrâsını kabûl eyledik deyü ikrâr ve tasdîkleri tescîl ve İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 13 C sene 1223.

## 415 [58b-4] İstanbul için Karabiga, Bandırma ve Bergos'tan tedarik edilen buğdayın her bir kilesinin yüz on paraya satın alındığı

Fiyât-ı zehâir

Ma'rûz

Der-aliyye'de mevcûd asâkirin rûz-merre ta'yînâtları'çün i'tâ olunan nân-ı azîzin esmânına mahsûb olmak üzere on beş bin keyl hınta ve Boğaz Muhâfızı devletlü Ahmed Paşa hazretleri taraflarına yevmiye verilen dakīka bedel olmak üzere beş bin keyl hınta ki cem'an yirmi bin keyl hınta anbar-ı âmireden ifrâz ve habbâzân esnâfına tevzî' olunan zehâirin yedi bin beş yüz kile Bandırma hıntası ve yedi bin beş yüz kile Karabiga ve Bergos hıntası ve beş bin kile munakkah hınta olup cümlesinin beher keylleri yüz onar paraya râyic olmağla zehâir-i mezkûrun ecnâs ve fiyâtı minvâl-i meşrûh üzere olduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 8 Cumâdelâhire sene 1223.

## 416 [59a-1] Arnavut Mustafa Ağa'nın Kastamonu Sancağı mütesellimliğini kefaletiyle iltizam ettiği Sarraf Armiya aleyhine açtığı alacak davasının henüz sonuçlandırılmadığı

Mazbata kaydı

Ma'rûz

Sâhib-i arzuhâl mültezim tâifesinden Arnabud Mustafa Ağa b. Ahmed nâm kimesne meclis-i şer'-i münîrde İstanbul'da Yeni Han'da mütemekkin sarrâf tâifesinden derûn-ı arzuhâlde mersûmü'l-ism Armiya v. İstefan nâm zimmî muvâcehesinde ben bundan akdem gāib ani'l-meclis Behlül nâm kimesne ile iştirâken medîne-i Kastamonu Sancağı Mütesellimliği'nin târih-i i'lâm senesi Mart'ı ibtidâsından sene-i mezbûre Şubat'ı gāyetine gelince bir seneliğini Darbhâne-i âmire tarafından sarrâf-ı mersûm kefâletiyle iltizâm ve kabûl ve sâdır olan bir kıt'a iltizâm emrini ahz ü kabz ve sarrâf-ı mersûma bi'l-emâne teslîm edip bu husûsa kırk iki bin guruş malımdan harc ü sarf eylediğimden sonra livâ-i mezbûr mütesellimliğini

vüzerâ-yı iʿzâmdan sâbıkā rikâb-ı hümâyûn kāimmakāmı devletlü inâyetlü Tayyar Mahmud Paşa hazretleri matlûb buyurup masrûfum olan meblağ-ı merkūm kırk iki bin guruşun üzerine on bin guruş dahi fâide zammıyla cemʿan elli iki bin guruş bana iʿtâ etmek üzere mukāvele olunmuş iken sarrâf-ı mersûm şerîkim gāib-i mezbûr Behlül ile bi'l-ittifâk emr-i âlî-şân-ı mezkûru vezir-i müşârün-ileyh hazretlerine getirip benim katʿa haber ve âgâhım yoğiken elli iki bin guruşu benim için sarrâf-ı mersûm ahz ü kabz etmekle meblağ-ı mecmûʿ-ı mezkûru mersûm Armiya zimmîden taleb ederim deyü baʿde'd-daʿvâ ve'l-istintâk sarrâf-ı mersûm dahi cevâbında eğerçi livâ-i mezbûr mütesellimliğini müddeʿî-i mezbûr Mustafa Ağa ile gāib-i merkūm Behlül iştirâken iltizâm ve kabûl edip lâkin vezir-i müşârün-ileyh hazretleri fermân-ı âlî-şânı benden aldığı esnâda beş bin guruş müddeʿî-i mezbûr Mustafa Ağa için ve beş bin guruş gāib-i merkūm Behlül için verip cemʿan on bin guruş ahz ü kabz etmemle mâʿadâ katʿa nesne kabz etmedim deyü kırk iki bin guruşu inkâr etmekle müddeʿî-i mezbûr ber-vech-i muharrer müddeʿâsını isbât için târih-i iʿlâm senesi Muharrem'inin yirmi sekizinci günü şâhide havâle olunup tarafeyn bir dahi meclis-i şerʿa gelmemeleriyle henüz daʿvâlarına faysal verilmediği vekāyiʿ kâtibimiz cerîdesinde mazbût olup imtisâlen li'l-emri'l-âlî sûret-i zabtı ihrâc ve İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine iʿlâm olundu.

Fî 19 min-Cumâdelâhir sene 1223.

## 417 [59a-2] Vefat eden Pazarbaşı Ahmed Ağa ile Hüseyin Beşe'nin Balıkpazarı'nda yarı yarıya ortak oldukları bakkal dükkânı gediğiyle alakalı vârislerinin sulh olup birbirlerinin zimmetlerini ibra ettikleri

Balıkpazarı'nda bakkāl

Maʿrûz

Medîne-i Üsküdar'da Evliyâhoca mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât eden Saray-ı cedîd Bâzârbaşısı es-Seyyid Ahmed Ağa b. es-Seyyid Ali b. es-Seyyid Mehmed'in verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Ümmügülsüm Hatun bt. Kudüsî Mehmed ile sulbiye kebîre kızı Hadice'ye ve li-ebeveyn er karındaşı oğlu es-Seyyid Hafız Mehmed Ağa'ya münhasıra ve tashîh-i meselesi sekiz sehmden sihâm-ı mezbûreden bir sehmi zevcesi mezbûre Ümmügülsüm Hatun'a ve dört sehmi kızı mezbûre Hadice Hatun'a ve üç sehmi karındaşı oğlu mezbûr es-Seyyid Hafız Mehmed Ağa'ya isâbeti tahakkukundan sonra ashâb-ı arzuhâl mezbûr es-Seyyid Hafız Mehmed Ağa asâleten ve mezbûretân Ümmügülsüm ve Hadice hatunlar taraflarından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl olduğu zâtlarını ârifân hâssa hasekilerinden Mehmed Ağa b. Mustafa ve Ahmed Ağa b. Ali nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olan es-Seyyid Ömer Ağa b. el-Hâc Hasan vekâleten meclis-i şerʿ-i münîrde

derûn-ı arzuhâlde isimleri mastûr İstanbul'da hısnı ebvâbından Balıkpazarı Kapısı hâricinde Pe[y]nirci sokağında kâin Pe[y]nirci Karakelle dükkânı demekle ma'rûf bir bâb bakkāl dükkânı derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf gedik ta'bîr olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûmenin yüz yirmi sehm i'tibârıyla on beş sehm hissesine mâlik olan Yovan v. İstefan zimmî asâleten ve on yedi sehm hissesine mâlik olan Kosta v. Gavrayil zimmî kendi nefsinden asâleten ve otuz dört sehm iki buçuk ma'a rub' yol hissesine mâlik olan İsak v. Kiryoka ve iki sehm iki buçuk ma'a rub' yol hissesine mâlik olan karındaşı Petro v. El-mersûm Kiryako zimmîler taraflarından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl-i sâbitü'l-vekâlesi olmağla vekâleten ve elli sehm iki buçuk yol hissesine mâlike olan Fatma bt. Hasan nâm hatunun dâmâdı ve tarafından kezâlik husûs-ı âtîde vekîl olduğu zâtını ârifân Osman Ağa b. Mehmed ve Ahmed Ağa b. Ali nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olan diğer Ahmed Ağa b. Mustafa muvâcehelerinde Bakkālân Bâzârbaşısı Süleyman Ağa ve Bölükbaşı es-Seyyid Ahmed ve sâir bi'l-cümle nizâm ustaları hâzır oldukları hâlde dükkân-ı mezkûr derûnunda mevcûde gedik ta'bîr olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûmenin mecmû'u an-asl Karakelle Mehmed Beşe nâm kimesnenin yedinde müstakıllen mülkü iken mezbûr Mehmed Beşe bin yüz seksen üç senesi Cumâdelâhire'nin yirmi yedinci günü gedik-i mezkûrun nısf-ı şâyi'ini sekiz yüz guruş semen-i medfû' ve makbûza ammim mûrisimiz müteveffâ-yı mezbûr es-Seyyid Ahmed Ağa'ya ve nısf-ı şâyi'-i âharını bundan akdem vefât eden Dergâh-ı âlî yeniçerilerinin otuz üçüncü bölük yoldaşlarından Hüseyin Beşe b. Mehmed Sâlih nâm kimesneye semen-i ma'lûma bey' ve temlik ve teslîm eylediğinde onlar dahi ber-vech-i muharrer iştirâken iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ü kabûl eylediklerinden sonra mezbûrân es-Seyyid Ahmed Ağa ve Hüseyin Beşe'den herbiri fevt ve nısf-ı gedik-i mezkûr benimle müvekkiletân-ı mezbûretâna mevrûs olmuş iken müteveffâ-yı mezbûr Hüseyin Beşe'nin veresesi gedik-i mezkûrun mecmû'u bizim mülk-i mevrûsumuzdur deyü vech-i meşrûh üzere merkūmûna bey' ve teslîm etmeleriyle hâlâ biz nısf-ı gedik-i mezkûru asîl ve vekîl-i merkūmûndan bi'l-verâse ve bi'l-vekâle taleb ederiz deyü da'vâ eylediğimizde onlar dahi cevâblarında husûs-ı mezkûru ber-vech-i muharrer ikrâr lâkin mûrisiniz müteveffâ-yı mezbûr es-Seyyid Ahmed Ağa hayatında mâlik olduğu nısf-ı gedik-i mezkûru bin iki yüz bir senesi Şa'bân'ının on beşinci günü müteveffâ-yı mezbûr Hüseyin Beşe'ye hayatında sekiz yüz elli beş guruşa bey' ve temlik ve teslîm ve semeni olan meblağ-ı merkūmu mezbûr Hüseyin Beşe'ye pe[y]nir semeninden zimmetinde deyni olan ol-mikdâr guruşa takas ve mahsûb edip ol-vechile mecmû'u gedik-i mezkûr Hüseyin Beşe'nin yedinde müstakıllen mülkü iken fevt oldukda biz ve müvekkillerimiz merkūmûn minvâl-i meşrûh üzere iştirâ etmişidik deyü bizi def'a tasaddî ve ol-vechile beynimizde ba'de vukū'i'l-münâza'a bâ-vesâtet-i muslihîn beynimizde tevfîk ve ıslâh olunup biz ber-vech-i muharrer tasaddî eylediğimiz da'vâ-yı mezkûremizden asîl ve vekîl-i merkūmûn ile bi't-tav'

ve'r-rıza altı yüz elli bir guruş bedel-i medfû' ve makbûza ba'de akdi'l-musâlaha ve'l-kabûl bi'l-cümle gedik-i mezkûr husûsuna işbu târih-i i'lâm gelince sâir cemî' hukūk-ı şer'iyeye müte'allika mutlaka âmme-i de'âvî ve kâffe-i mutâlebâtdan herbirimiz âharın zimmetini ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer'î ile bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ibrâ ve iskāt ve herbirimiz ber-vech-i meşrûh âharın ibrâsını kabûl edip bu vechile külliyen kat'-ı nizâ' eyledik deyü ikrâr ve tasdîkleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 15 min-Cumâdelâhire sene 1223.

## 418 [59b-1] İbrahim Efendi'nin sattığı zenci cariye bedelinden Esirci Mahmud Ağa'dan üç yüz elli kuruş alacağı olduğu

350 guruş hüküm

Ma'rûz

İbrahim Efendi b. Hüseyin nâm kimesne meclis-i şer'-i münîrde Esirci Mahmud Ağa b. Memiş nâm kimesne muvâcehesinde mezbûr Mahmud Ağa zimmetinde bundan akdem yedimden ve malımdan iştirâ ve kabz eylediği ma'lûmü'l-vasf bir re's zenciye câriye semeninden üç yüz elli guruş alacak hakkım olmağla meblağ-ı merkūmu mezbûr Mahmud Ağa'dan hâlâ taleb ederim deyü da'vâ ol dahi ber-vech-i muharrer ikrâr ü i'tirâf etmeğin alâ-mûcibi i'tirâfihî meblağ-ı merkūm üç yüz elli guruşun müdde'î-i mezbûr İbrahim Efendi'ye edâ ve teslîmiyle mezbûr Mahmud Ağa ilzâm olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 21 C sene 1223.

## 419 [59b-2] Abdi Beşe, Muslı Beşe, diğer Muslı Beşe ve Mustafa Beşe'nin Yedikule haricinde terk ettikleri fırını esnaf kethudalarının izniyle işleten Habbaz Manol ve ortağı Agop aleyhine açtıkları alacak davasında davalıların zimmetlerini ibra ettikleri

Yedikule hâricinde habbâz fırını ve değirmeni

Ma'rûz

Ashâb-ı arzuhâl İstanbul'da Yedikule hâricinde kâin bir bâb habbâz fırını ve ona merbût ittisâlinde vâki' altı horoslu bir bâb değirmen derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf gedik ta'bîr olunur yirmi dört re's bârgir ve ona isâbet eden sâir âlât-ı lâzıme-i ma'lûmeden sekiz re's bârgir hissesine mâlik olan Abdi Beşe b. Mustafa ve dört re's bârgir hissesine mâlik olan Muslı Beşe b. Süleyman nâm kimesneler asâleten ve dört re's bârgir hissesine mâlik olan diğer Muslı Beşe b. Fazlı nâm kimesne kezâlik

kendi nefsinden asâleten ve dört re’s bârgir hissesine mâlik olan Mustafa Beşe b. Safer nâm kimesne tarafından husûs-ı âtîde vekîl olduğu es-Seyyid İsmail Ağa b. es-Seyyid Ali ve Mehmed Ağa b. Abdülkerim nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olmağla vekâleten bi’t-terâzî meclis-i şer‘-i münîrde habbâz tâifesinden derûn-ı arzuhâlde ma‘lûmü’l-ism Manol v. Angeli ve şerîki Agop v. Toma nâm zimmîler muvâcehelerinde Habbâzân Kethudâsı Mustafa Ağa ve Uncular Kethudâsı es-Seyyid Mustafa ve bi’l-cümle nizâm ustaları hâzır oldukları hâlde biz ve müvekkil-i mezbûr Mustafa Beşe bundan akdem fırın ve değirmen-i mezkûru alâ-hâlihî terk ve diyâr-ı âhara firâr eylediğimizde Kapan-ı dakīk Nâibi sâbık müteveffâ Abdüllatif Efendi kethudâ ve nizâm ustaları hâzırûn-ı merkūmûn ma‘rifetleriyle derûnunda mevcûde zehâir ve eşyâ-i ma‘lûmeyi bizim cânib-i mîrîye olan düyûnumuza mahsûben edâ ve teslîm ve fırın-ı mezkûru küşâd ve işbu mersûmân Manol ve Agop zimmîleri derûnuna âriyet tarîkıyla idhâl etmekle zimmîyân-ı mersûmân dahi dört buçuk ay temekkün birle nân-ı azîz tabh ve i‘mâl ve ba‘dehû biz ve müvekkil-i mezbûr Âsitâne-i aliyye’ye vürûdumuzda fırın ve değirmen-i mezkûru ke’l-evvel zabt edip bu sûretde bizim ve müvekkil-i mezbûrun mersûmân Manol ve Agop zimmîler zimmetlerinde kat‘a hakkımız ve alacağımız yoğiken biz ve müvekkil-i merkūm Mustafa Beşe mersûmân Manol ve Agop zimmîler zimmetlerinde fırın ve değirmen-i mezkûr gediği kirâsından şehriye ellişer guruşdan dört buçuk ayda müctemi‘ iki yüz yirmi beş guruş ile değirmen-i mezkûr derûnunda mevcûde malımız olmak üzere on üç re’s bârgir ve doksan kantar saman ve fırın-ı mezkûr derûnunda mevcûd otuz çeki hatabımızı zimmîyân-ı mersûmân fuzûlî ahz ü kabz eyledi deyü Bâb-ı Âlî’ye bâ-arzuhâl iştikâ birle da‘vâya tasaddî etmişidik lâkin bizim ve müvekkil-i mezbûr Mustafa Beşe’nin ber-vech-i muharrer tasaddî eylediğimiz da‘vâ-yı mezkûremizin kat‘a aslı olmamağla bi’l-cümle husûs-ı mezkûra ve işbu târihe gelince sâir cemî‘ hukūk-ı şer‘iyeye müte‘allika mutlaka âmme-i de‘âvî ve kâffe-i mutâlebâtdan mersûmân Manol ve Agop zimmîlerin zimmetini şurût-ı müfsideden ârî ve uhûd-ı mubtıladan berî ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer‘î ile kabûlü hâvî bi’l-asâle ve bi’l-vekâle ibrâ ve iskāt eyledik deyü ikrâr ve tasdîkleri İstanbul Mahkemesi’nden huzûr-ı âlîlerine i‘lâm olundu.

Fî 15 C sene 1223.

## 420 [59b-3] Hadice bt. Süleyman’ın Mercan Çarşısı’ndaki manav dükkânı gediğine müdahale ettiği iddiasıyla Nevşehirli Şerife Fatiş aleyhine açtığı davada haksız olduğunun anlaşıldığı

Mercan sûkunda manav gediği

Ma‘rûz

Bundan akdem vefât eden es-Seyyid Süleyman b. Ahmed’in zevcesi sâhibe-i

arzuhâl zâtı mu'arrefe Hadice bt. Süleyman nâm hatun kendi nefsinden asâleten ve sagīr oğlu es-Seyyid Ahmed'in vasîsi ve kebîr oğlu es-Seyyid Süleyman'ın vekîli olmağla vesâyeten ve vekâleten meclis-i şer'-i münîrde vilâyet-i Anadolu'da Nevşehir Kazâsı'na tâbi Arvan karyesinde sâkine Şerife Fatiş bt. es-Seyyid Mehmed nâm hatunun zevci ve tarafından husûs-ı âtîde vekîl-i sâbitü'l-vekâlesi derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism İsmail Ağa b. İsmail nâm kimesne muvâcehesinde İstanbul'da Uzunçarşı kurbünde Mercan sûkunda kâin bir bâb manav dükkânı derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf gedik ta'bîr olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûme zevcim mûrisimiz müteveffâ-yı mezbûr es-Seyyid Süleyman'ın hayatında ile'l-vefât yedinde müstakıllen mülkü olup ba'de vefâtihî benimle oğulları mezbûrâna mevrûs olmuş iken mezbûr İsmail Ağa gedik-i mezkûrun nısf-ı şâyi'i zevcem müvekkilem mezbûre Şerife Fatiş Hatun'un mülküdür deyü fuzûlî zabt ve vaz'-ı yed etmekle keff-i yed birle bana teslîme mezbûr İsmail Ağa'ya tenbîh olunmak matlûbumdur deyü bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ve bi'l-vesâyâ da'vâ etdikde ol dahi cevâbında işbu yedimde olup bin iki yüz yirmi bir senesi Zilka'de'sinin yirmi birinci günü târihiyle muvarrah İstanbul kādısı sâbık fazîletlü es-Seyyid Mehmed murâd Efendi'nin hâtemiyle mahtûm bir kıt'a i'lâm-ı şer'î nâtık olduğu üzere müdde'iye-i mezbûre Hadice Hatun kendi nefsinden asâleten ve sagīr oğlu mezbûr es-Seyyid Ahmed'in tarafından vesâyeten ve mezbûr es-Seyyid Süleyman asâleten nısf gedik-i mezkûr ile mârrü'z-zikr Arvan karyesinde kâin yedlerinde mülk-i mevrûsları olan bir kıt'a kürûmu mülk bağ ve bir kıt'a anbarı semen-i ma'lûme müvekkilem zevcem mezbûre Şerife Fatiş Hatun'a bey' ve temlik ve semeni mutâlebesinden dahi zimmetini ibrâ ve iskāt etmeleriyle ben dahi bi'l-vekâle iştirâ ve ibrâlarını kabûl eylediğimden sonra zevcem müvekkilem mezbûrenin babası mezbûr es-Seyyid Mehmed'in hîn-i fevtinde kızı müvekkilem mezbûre sagīre bulunmağla müdde'iye-i mezbûrenin zevci mûrisleri müteveffâ-yı mezbûr es-Seyyid Süleyman vasî olup dükkân sermâyesi beş yüz guruş ve fâide hâsılası üç yüz guruş ve ber-mûceb-i defter-i kassâm hisse-i irsiyesi olan iki yüz doksan guruş otuz sekiz para ki cem'an bin doksan guruş otuz sekiz parayı zevcem müvekkilem mezbûre için bi'l-vekâle taleb ederim deyü tasaddî eylediğim da'vâmdan meccânen fâriğ olmamla bi'l-cümle husûs-ı mezkûra müte'allika âmme-i da'vâdan tarafeynden herbirimiz âharın zimmetini kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt eylediğimizden mâ'adâ tekrar müdde'iye-i mezbûre Hadice Hatun ile oğlu mezbûr es-Seyyid Süleyman sene-i sâbıkā Safer'inin onuncu günü Kısmet-i Askeriye Mahkemesi'nde husûs-ı mezkûru benden da'vâ ben dahi i'lâm-ı mezkûru ibrâz birle mazmûnunu şâhideyn-i mu'addileyn şehâdetleriyle isbât ve mûcebiyle mu'ârazadan men' ve yedime bir kıt'a i'lâm dahi i'tâ olunmuş idi deyü iki kıt'a i'lâm-ı şer'î ibrâzıyla eylediği def'ini ve i'lâm-ı mezkûrların mazmûnlarını müdde'iye-i mezbûre Hadice Hatun bi-tamamihâ tâyi'aten ve kat'iyyen ikrâr ü i'tirâf etmeğin mûcebince müdde'iye-i mezbûre da'vâ-yı mezkûresiyle müvekkile-i

mezbûre Şerife Fatiş Hatun'a tekrar bî-vech-i şer'î mu'ârazadan men' olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 15 min-Cumâdelâhir sene 1223.

## 421 [60a-1] Seyyid Zekeriya Ağa'nın sattığı pirinç bedelinden Mehmed Ağa'dan sekiz bin iki yüz kuruş alacağı olduğu

8.200 guruş hüküm

Ma'rûz

Sâhib-i arzuhâl es-Seyyid Zekeriya Ağa b. Osman nâm kimesne Çarşamba günü arz odasında huzûr-ı hazret-i sadâret-penâhîde ma'kūd meclis-i şer'-i münîrde derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Filibeli el-Hâc Osman Efendi dâmâdı Başa demekle ma'rûf Mehmed Ağa b. el-Hâc İsmail nâm kimesne muvâcehesinde ben ve mezbûr Mehmed Ağa bundan akdem medîne-i Filibe'de sâkin olduğumuz hâlde malımdan beher keyli beşer guruş beşer paraya olmak üzere bin altı yüz keyl pirinci mezbûr Mehmed Ağa'ya bey' ü temlik ve teslîm ve semeni olan cem'an sekiz bin iki yüz guruşu Enderûn-ı Hümâyûn agavâtından gāib ani'l-meclis es-Seyyid Mustafa Ağa'ya götürüver deyü emr eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl ve âhara bey'le istihlâk edip lâkin semen-i mezkûr sekiz bin iki yüz guruşu emrimle gāib-i mezbûra vermeyip zimmetinde kalmağla hâlâ taleb ederim deyü da'vâ etdikde ol dahi cevâbında müdde'î-i mezbûr es-Seyyid Zekeriya Ağa medîne-i mezbûrede ol-mikdâr keyl pirinci Âsitâne-i aliyye'de sâkin kayınpederin mezbûr el-Hâc Osman Efendi'ye götür teslîm eyle ol dahi vech-i meşrûh üzere sekiz bin iki yüz guruşa âhara bey' birle semeni gāib-i mezbûr es-Seyyid Mustafa Ağa'ya versin deyü yedime bi'l-emâne teslîm edip ben dahi ba'de'l-ahz ve'l-kabz kayınpederim mezbûra teslîm ol dahi ahz ü kabz ve âhara bey' birle semenini gāib-i mezbûr es-Seyyid Mustafa Ağa'ya vermeyip deyni olan sarrâfa vermiş idi deyü müdde'î-i mezbûrdan ol-mikdâr pirinci bi'l-emâne kabzını ikrâr lâkin kat'iyyen iştirâ eylediğini ve mâ'adâ müdde'âsını inkâr etmekle müdde'î-i mezbûr ber-minvâl-i muharrer müdde'âsını udûlden Ali Ağa b. Ebîbekir ve Salih Ağa b. Abdullah nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe vech-i şer'î üzere isbât etdikden sonra mezbûr Mehmed Ağa husûs-ı mezkûru dahi bi-tamamihi tâyi'an ve kat'iyyen ikrâr ü i'tirâf etmeğin alâ mûcibi i'tirâfihî meblağ-ı merkūm sekiz bin iki yüz guruşun müdde'î-i mezbûr es-Seyyid Zekeriya Ağa'ya edâ ve teslîmiyle merkūm Mehmed Ağa ilzâm olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 7 min-Cemâziyelâhir sene 1223.

## 422 [60a-2] Vefat eden Trabzonlu Mehmed Çavuş'un kiracısı olduğu Galata'daki kahve dükkânı gediğiyle alakalı vârislerinin dükkânın mutasarrıfı Kahvecibaşı Osman Ağa aleyhine açtıkları davada haksız olduklarının anlaşıldığı

Galata'da kahve gediği

Ma'rûz

Bundan akdem vefât eden kalyon çavuşlarından Şişko Çavuş demekle ma'rûf Trabzonî es-Seyyid Mehmed Çavuş b. Uzun Osman nâm kimesnenin vâlidesi sâhibe-i arzuhâl zâtı mu'arrefe Şerife Âmine Hatun bt. es-Seyyid Hasan meclis-i şer'-i münîrde zikri âtî dükkânın bâ-temessük-i mütevellî bi'l-icâreteyn mutasarrıfı ve hâlâ Dârü's-sa'âdeti'ş-şerîfe ağası kahvecibaşısı derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Osman Ağa b. Abdurrahman nâm kimesne tarafından husûs-ı âtîde vekîl olduğu Bostanî Ali Ağa b. Ali ve Bostanî Hasan Ağa b. Hüseyin nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olan Teberdâr Ahmed Ağa b. Mehmed nâm kimesne muvâcehesinde mahrûse-i Galat'da bezzâzistân kurbünde Bıçakçılar kurbünde vâki' ma'lûmü'l-hudûd bir bâb kahve dükkânı müvekkil-i mezbûr Osman Ağa'nın bi'l-icâreteyn taht-ı tasarrufunda ve derûnunda mevcûde gedik ta'bîr olunur eşyâ-i ma'lûme bâ-hüccet benim yedimde malım olmağla müvekkil-i mezbûr Osman Ağa eşyâ-i mezkûreyi bana teslîm birle dükkân-ı mezkûru âhara îcâr etmekle icâre-i mezkûreyi fesh birle bana îcâr etmek üzere vekîl-i mezbûra tenbîh olunmak matlûbumdur deyü da'vâ etdikde vekîl-i mezbûr dahi cevâbında müteveffâ-yı mezbûr es-Seyyid Mehmed Çavuş'un veresesi zevcesi Şerife Ümmügülsüm Hatun bt. Ahmed kendi nefsinden asâleten ve sagīre kızı Şerife Hadice'nın vasîsi olmağla vesâyeten ve müdde'iye-i mezbûre Şerife Âmine Hatun kezâlik asâleten işbu târih-i i'lâm senesi Safer'inin yedinci günü Rumeli kādıaskeri sâbık fazîletlü semâhatlü atûfetlü Ahmed Şemseddin Efendi huzûrunda evvelâ zevce-i mezbûre Şerife Ümmügülsüm Hatun dükkân-ı mezkûr derûnunda mevcûde eşyâ-i ma'lûme zevcim müteveffâ-yı mezbûrun hayatında gedik olmak üzere yedinde emvâli olup dükkân-ı mezkûr dahi aded-i şühûr beyân olunmaksızın taht-ı icâresinde iken zevcim merkūm fevt ve eşyâ-i mezkûre benimle kızım sagīre mezbûreye ve vâlidesi merkūme Şerife Âmine Hatun'a mevrûs olmuş idi. El-hâletü hâzihî eğerçi icâre-i mezkûre zevcim mezbûrun fevtiyle münfesih olup lâkin mücerred dükkân-ı mezkûrun havâyî gediği zevcim mezbûrun olmak üzere hayatında mâlı olduğu ecilden kemâ-fi's-sâbık eşyâ-i mezkûreye gedik i'tibârıyla dükkân-ı mezkûru bize kadîmî kirâ ile îcâr ve teslîm olunup tasarrufumuza mümâna'at etmemek üzere merkūm Osman Ağa'ya tenbîh olunmak bi'l-asâle ve bi'l-vesâye murâdımdır deyü da'vâ ve sâniyen müdde'iye-i merkūme Şerife Âmine Hatun dahi dükkân-ı mezkûr oğlu müteveffâ-yı mezbûrun hayatında taht-ı icâresinde olduğunu tasdîk

edip lâkin işbu yedimde olup bin iki yüz on senesi Cumâdelâhire'nin on sekizinci günü târihiyle müverrah Galata Kısmet-i Askeriye Mahkemesi sicillinden muhrec ve mazmûnu müsbet bir kıt'a mübâya'a hücceti mantûkunca eşyâ-i mezkûreyi ben ol târihde hâlik olan Yanaki Reis v. Dimitri zimmînin veresesinden bin üç yüz elli guruş semen-i medfû' ve makbûza iştirâ edip ol-vechile eşyâ-i mezkûre benim mülk-i müşterâm olup oğlum merkūmun kat'iyyen alâkası olmamağla öyle olıcak dükkân-ı mezbûrun havâyî gediği benim olmağla merkūm Osman Ağa dükkân-ı mezkûru müstakıllen bana îcâr edip ben tasarruf etmek üzere mezbûr Osman Ağa'ya tenbîh olunsun deyü da'vâ lâkin takrîr-i meşrûhları üzere gedik-i mezkûr aklâmdan birinde mukayyed ve mu'teber olmamağla tasaddî eyledikleri havâyî gedik da'vâları meşrû'a olmamağla iltifât olunmayıp ancak dükkân-ı mezkûr derûnunda mevcûde eşyâda müvekkil-i merkūm Osman Ağa'nın alâkası olmadığına binâen müvekkil-i mezbûr eşyâ-i mezkûreyi verese-i mezbûrâta teslîm ve beş yüz guruş dahi malından teberru'an sagīre-i mezbûreye vermiş idi deyü takrîrine mutâbık ve kādıasker-i müşârün-ileyhin hatmiyle mahtûm ibrâz eylediği bir kıt'a i'lâm-ı şer'înin mazmûnunun müdde'iye-i mezbûre Şerife Âmine Hatun ikrâr u i'tirâf etmeğin mûcebince müdde'iye-i mezbûre da'vâ-yı mezkûresiyle müvekkil-i merkūm Osman Ağa'ya bî-vech-i şer'î mu'ârazadan men' olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 21 min-Cemâziyelâhir sene 1223.

## 423 [60a-3] Ahmed Ağa'nın mutasarrıfı olduğu çilingir dükkânından kirayı arttırmak niyetiyle kiracısı Serope v. Kigork'u çıkaramayacağı

Süleymaniye'de çilingir gediği

Ma'rûz

Ahmed Ağa b. Ali nâm kimesne meclis-i şer'-i münîrde İstanbul'da Süleymaniye kurbünde kâin bir bâb çilingir dükkânında beher şehr yüzer para kirâ ile müstecir olan çilingir esnâfından Serope v. Kigork nâm zimmî muvâcehesinde esnâf-ı mezbûre kethudâsı es-Seyyid Yakub Ağa ve yiğitbaşısı Matus ve ihtiyârlarından Artin ve Bedros ve Mardıros ve sâir ustalar hâzır oldukları hâlde dükkân-ı mezkûr bâ-temessük-i mütevellî bi'l-icâreteyn benim taht-ı tasarrufumda ve derûnunda mersûm Serope zimmî şehr[î] yüzer para kirâ ile müşâhereten müstecirim olmağla târih-i i'lâm şehri gāyetinde fesh-i akd-i icâre etmemle dükkân-ı mezkûru gāyet-i şehrde tahliye ve bana teslîme mersûm Serope zimmîye tenbîh olunmak matlûbumdur deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-istintâk mersûm Serope zimmî cevâbında benim müstecir olduğum dükkân-ı mezkûr derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf gedik ta'bîr olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûme müstakıllen benim yedimde mülküm olup ve Âsitâne-i aliyye'de vâki' bi'l-cümle kapı âlâtcı ve çilingirci dükkânlarının

gedikleri Başmuhâsebe'de [**60b**] mukayyed ve mu'teber olmağla hatta işbu hâzırûn esnâf-ı mezbûrûnun yedlerinde olan bâlâsı tuğrâ-yı garrâ-yı cihân-dârî ile müveşşah fermân-ı âlî-şânda mastûr ve musarrah olup ancak mülk sâhibleri gedik mâliki müstecirlerini kirâ artırmak dâ'iyesiyle ihrâclarına tasaddî etmemek şurût-ı nizâm-ı mu'teberemizdendir deyü mazmûnu min-külli'l-vücûh takrîrlerine mutâbık esnâf-ı hâzırûn-ı merkūmûnun ibrâz eyledikleri emr-i âlî-şân-ı mezkûrun mazmûnunu müdde'î-i mezbûr Ahmed Ağa bi-tamamihi tâyi'an ve kat'iyyen ikrâr ü i'tirâf etmeğin ber-mûceb-i emr-i âlî müstecir-i mersûm Serope zimmînin kirâ artırmak dâ'iyesiyle dükkân-ı mezkûrdan bî-vech ihrâcına ta'arruz etmemek iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 21 C sene 1223.

## 424 [60b-1] Dimitri v. Mihal'in Serope v. Kigork'dan satın aldığı Horhor'daki tütüncü dükkânı gediğini Zindan Kapısı haricinde Çardak denilen mahalle naklettiği

Tütüncü gediği nakli

Ma'rûz

Hâmiş-i arzuhâlde mastûr derkenâr nâtık olduğu üzere İstanbul'da Aksaray kurbünde Horhor'da Acıçeşme'de kâin Ma'den Kalemi'nde Serkiz dükkânı demekle arîf, mukayyed ve mu'teber bir bâb tütüncü dükkânı derûnunda mevcûde beyne'l-hıref gedik ta'bîr olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûmenin tedâvül-i eyâdî ile mâliki olan Serope v. Kigork nâm zimmî meclis-i şer'-i münîrde tütüncü esnâfının kethudâsı İbrahim Ağa ve yiğitbaşısı es-Seyyid Abdullah ve esnâfından Şehremînli Mustafa Ağa ile sâir mazbûtü'l-esâmî kimesneler hâzır olduğu hâlde bâ'isü'l-i'lâm Dimitri v. Mihal zimmî muvâcehesinde takrîr-i kelâm edip hâlâ ben bâlâda mezkûr tütüncü dükkânı derûnunda mevcûde mu'teber ve mukayyed gedik âlât-ı lâzıme-i ma'lûmemi tarafeynden bi'l-îcâb ve'l-kabûl bâtten ve sahîhan bi-safaka-i vâhide yüz yetmiş beş guruş semen-i medfû' ve makbûza mersûm Dimitri zimmîye bey' ü temlik ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl edip mebî'-i mezkûrun tağrîr ve gabnine müte'allika âmme-i de'âvîden herbirimiz âharın zimmetini kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt eyledik ba'de'l-yevm gedik ta'bîr olunan âlât-ı lâzıme-i muharrere-i mezkûrede benim aslâ ve kat'a alâka ve medhalim kalmayıp mersûm Dimitri zimmînin mülk-i müşterâsı olmuşdur deyü ba'de'l-ikrâr ve't-tasdîk müşterî-i mersûm Dimitri meclis-i şer'de takrîr-i kelâm edip gediğini iştirâ eylediğim dükkân-ı mezkûrun mülk sâhibine lüzûmu olmağla gedik-i merkūm âhar dükkâna nakl olunmak şurût-ı mer'iyeden olduğuna binâen iştirâ eylediğim âlât-ı mezkûreyi İstanbul'da Zindan Kapısı hâricinde Çardak ta'bîr olunur mahâlde Kolluk tahtında kâin Ayasofya-i kebîr

Vakfı müsakkafâtından bi'l-icâreteyn taht-ı tasarrufumda olup kimesnenin gediği olmayan bir bâb dükkâna nakl ve ber-vech-i muharrer Ma'den Kalemi'ne kayd olunmak murâdımdır dedikde bu misillü tütüncü dükkânı mülk sâhibine lüzûmu oldukda tütüncü gediğinin nakli şurût-ı mer'iyelerinden olduğunu kethudâ ve yiğitbaşı ve ihtiyârları hâzırûn-ı merkūmûn haber vermeleriyle mârrü'z-zikr Acıçeşme'de olan dükkân ba'de'l-yevm tütüncü dükkânı olunmak şartıyla gediği zikr olunan Kolluk tahtında kâin mersûm Dimitri zimmînin tasarrufunda olan dükkân-ı mezkûrda mu'teber olmak üzere dükkân-ı evvelin gedik kaydı ilgā ve mersûm Serkiz zimmî üzerinden ref' ü terkīn ve mahâll-i sâniyede müşterî-i mersûm Dimitri zimmî üzerine kayd birle yedine sûret i'tâ olunmak iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 25 min-Cemâziyelâhir sene 1223.

## 425 [60b-2] Ayşe bt. Osman ile eski kocası Mehmed Said Ağa'nın alacak verecek hususunda birbirlerinin zimmetlerini ibra ettikleri

Meccânen birbirlerini ibrâ

Ma'rûz

Derûn-ı i'lâmda mezkûretü'l-ism mu'arrefü'z-zât Âişe bt. Osman nâm hatun meclis-i şer'-i münîrde zevc-i sâbıkı kezâlik derûn-ı i'lâmda mezkûrü'l-ism Mehmed Said Ağa b. İbrahim nâm kimesne muvâcehesinde i'lâm-ı mezkûr derûnunda tafsîl ü beyân olunduğu üzere benim mezbûr Mehmed Said Ağa zimmetinde beş kat câmeşûy semeninden bin iki yüz guruşdan bâkī dokuz yüz guruş alacak hakkım olmağla hâlâ taleb ederim deyü da'vâya tasaddî eylediğimde ol dahi cevâbında müdde'âmı külliyen inkârından mâ'adâ yedimde emvâlim olan mecmû'u beş yüz guruş kıymetli üçü âl ve ikisi mâi beş ihrâm ve üç kilim ve iki makrame ve bir sefer tası ve bir bakraç ve bir telâtîn matara ve bir bardak mahfazası ve bir çay bardağı ve yaldızlı beş şükûfe şişesi ve bir şükûfe bağçeliği ve iki pirinç ve sabun kutusu ve iki kerevet ve iki çifthâne ve üç sandalye ve bir filika ve bir şerbet süzeğisi ve bir sagīr polat tepsi ve bir lenger ve bir fener ve bir elmas-traş kahve kâsesi ve bir Saksonya bardak ve on beş keyl şa'îr ve üç keyl pirinç ve on iki çeki hatab ve sekiz yüz vakıyye kömürümü sen bi-gayrı hakkın ahz ü kabz etmenle eşyâ-i muharrere-i mezkûre mevcûde ise a'yânını müstehleke ise ba'de'ş-sübût kıymet-i şer'iyelerini ve ben bundan akdem senin bi-şarti'r-rücû' emrinle mutasarrıfe olduğun menzilin ta'mîr ve termîmine malımdan yedi yüz guruş harc ü sarf etmemle meblağ-ı merkūmu dahi bi'l-mürâca'a taleb ederim deyü benden da'vâya tasaddî ve ol-vechile beynimizde ba'de vukū'i'l-münâza'a bâ-vesâtet-i muslihîn beynimiz tevfîk ve ıslâh olunup herbirimiz tasaddî eylediğimiz da'vâ-yı mezkûremizden bi't-tav' ve'r-rızâ meccânen fâriğler olup bi'l-cümle husûs-ı mezkûra ve hukūk-ı zevciyete ve ibtidâ-i

zevciyetden işbu târih-i i'lâma gelince sâir beynimizde cereyân eden cemî' ahz ü i'tâ ve mu'âmelât-ı şettâ ve hukūk-ı ma'lûme ve mechûleye müte'allika mutlaka âmme-i de'âvî ve kâffe-i mutâlebâtdan herbirimiz âharın zimmetini ibrâ-i âmm-i sahîh-i şer'î ile ibrâ ve ıskāt ve herbirimiz ber-vech-i meşrûh âharın ibrâsını kabûl eyledik dedikde mukırre-i mezbûre Âişe Hatun'un bi'l-cümle takrîr-i meşrûhasını mezbûr Mehmed Said tahkīk ve tasdîk ve ber-vech-i muharrer kabûlü hâvî ibrâ eylediği tâyi'an ve kat'iyyen ikrâr ü i'tirâf edip bu vechile külliyen kat'-ı nizâ' eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 25 min-Cemâziyelâhir sene [1]1223.

## 426 [60b-3] Habbaz esnafına verilmek üzere Burgos, Bandırma ve Karabiga taraflarından temin edilen buğdayın her bir kilesinin yüz onar paraya satın alındığı

Zehâir fiâtı

Ma'rûz

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu telhîs mûcebince memûrları ma'rifetiyle mîrî anbarlarından habbâzân esnâfı mezbûrûna i'tâ buyurulan yirmi bin keyl zehâirin yedi bin beş yüz keyli Burgos hıntası ve yedi bin beş yüz keyli Bandırma ve Karabiga hıntaları ve beş bin keyli Tekfurdağı hıntası olup cümlesinin beher keylleri yüz onar paraya râyic olmağla zehâir-i mezkûrenin ecnâs ve fiyâtı minvâl-i muharrer üzere olduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 25 min-C sene 1223.

## 427 [60b-4] Serdengeçdi ağalarından Mehmed Ağa'nın kendisine kahve gediğini satmaktan vazgeçen Osman Çavuş aleyhine açtığı davanın meşru olmadığı

Mu'ârazadan men'

Ma'rûz

Sâhib-i arzuhâl serdengeçdi ağalarından Mehmed Ağa b. Ebîbekir nâm kimesne meclis-i şer'-i münîrde Tersâne-i âmire çavuşlarından derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Osman Çavuş b. Mehmed nâm kimesne muvâcehesinde mahrûse-i Galata'ya muzâfe kasaba-i Tophâne'de Sirkeci İskelesi nâm mahâlde kâin ma'lûmü'l-hudûd bir bâb kahve dükkânı derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf gedik ta'bîr olunur eşyâ-i ma'lûme mezbûr Osman Çavuş'un müstakıllen yedinde emvâli olmağla ben işbu târih-i i'lâm senesi şehr-i Rebî'ülevvel'inin üçüncü günü gedik-i mezkûru almak murâd eylediğimde mezbûr Osman Çavuş bin beş yüz guruşa bana bey' etmek

üzere mukāvele olunup [**61a**] lâkin bey‘ ü şirâ ve teslîm ve tesellüm bulunmayıp ancak ben malımdan beş yüz guruş iskele-i mezbûrede hamallar kethudâsına teslîm ve mezbûr Osman Çavuş’a götürüver deyü emr eylediğimde ol dahi ba‘de’l-ahz mezbûra götürüp verdiğinde kabûl etmeyip almakdan ibâ vü imtinâ‘ eylediğinden mâ‘adâ gedik ta‘bîr olunan eşyâ-i mezkûreyi şehr-i mezbûrun yirmi üçüncü günü mahrûse-i mezbûre mahkemesinde huzûr-ı hâkimü’ş-şer‘de bin altı yüz guruş semen-i medfû‘ ve makbûza işbu hâzır bi’l-meclis Fethullah Beşe b. Mahmud’a bâ-hüccet bey‘ ve temlik ve teslîm etmekle hâlâ mezbûr Osman Çavuş semen olmak üzer makbûzu olan meblağ-ı merkūm bin altı yüz guruşu hâzır-ı mezbûra redd ü teslîm ve gedik-i mezkûru geri ahz birle mukāvelemiz üzere bin beş yüz guruşa bana bey‘ etmek üzere mezbûr Osman Çavuş’a tenbîh olunmak matlûbumdur deyü takrîr-i meşrûhu üzere tasaddî eylediği da‘vâsı meşrû‘a ve iltifâta şâyân olmamağla müdde‘î-i mezbûr Mehmed Ağa da‘vâ-yı mezkûresiyle merkūm Osman Çavuş’a bî-vech-i şer‘î mu‘ârazadan men‘ olunduğu İstanbul Mahkemesi’nden huzûr-ı âlîlerine i‘lâm olundu.

Fî 25 min-Cemâziyelâhir sene 1223.

## 428 [61a-1] Mehmed Reşid’in Hacı Civelek Değirmeni’ndeki gedik hissesini diğer hissedar Mehmed Ali Ağa’ya üç bin kuruşa sattığı

3.000 guruşa değirmen mübâya‘ası

Ma‘rûz

Âsitâne-i aliyye’de Arabacılar mahallesinde vâki‘ el-Hâc Civelek Değirmeni demekle ma‘rûf üç horoslu bir bâb uncu değirmeni derûnunda mevcûde beyne’l-esnâf gedik ta‘bîr olunur on iki re’s bârgir ve ona isâbet eden sâir âlât-ı lâzıme-i ma‘lûmenin dört re’s bârgir hissesine mâlik olan derûn-ı arzuhâlde mezkûrü’l-ism Mehmed Reşid b. el-Hâc Ahmed Ağa meclis-i şer‘-i münîrde Uncular Kethudâsı Mustafa Ağa ve sâir nizâm ustaları hâzır oldukları hâlde altı re’s bârgir hissesine mâlik olan sâhib-i arzuhâl Mehmed Ali Ağa b. Abdullah muvâcehesinde ber-vech-i muharrer mâlik olduğum bir horos dört re’s bârgir hisse-i şâyi‘a-i mezkûremi tarafeynden bi’l-îcâb ve’l-kabûl bâtten ve sahîhan bi-safkatin vâhidetin üç bin guruşa merkūm Mehmed Ali Ağa’ya bey‘ ve temlik ve vech-i lâyıkı üzere teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı merkūm üç bin guruşu benim hubûbât-ı mütenevvi‘a semenlerinden zimmetimde cânib-i mîrîye ma‘lûmü’l-esâmî tüccâra olan düyûnuma takasan havâle ve hubûbât hazînesi tarafından kabza memûra def‘ ü teslîme müşterî-i mezbûr emr ve tarafımdan tevkîl etmemle ol dahi ba‘de’l-kabûli’l-vekâle vech-i meşrûh üzere edâya müte‘ahhid olup ol-vechile sâlifü’l-beyân gedik ta‘bîr olunan âlât-ı lâzıme- i ma‘lûmenin i‘tibâr-ı merkūm

üzere on re’s bârgir hissesi sâir âlât-ı lâzıme-i ma‘lûmesiyle merkūm Mehmed Ali Ağa’nın mülk-i müşterâ ve sahîh ve hakk-ı sırf-ı sarîhî olup benim vechen mine’l-vücûh aslâ ve kat‘a alâka ve medhalim kalmamağla mebî‘-i mezkûrun tağrîr ve gabnine müte‘allika âmme-i de‘âvîden müşterî-i merkūm Mehmed Ali Ağa’nın zimmetini kabûlü hâvî ibrâ-i âmm-i sahîh-i şer‘î ile ibrâ ve ıskāt eyledim dedikde ol dahi tasdîk eylediği İstanbul Mahkemesi’nden huzûr-ı âlîlerine i‘lâm olundu.

Fî 15 min-Cemâziyelâhir sene 1223.

## 429 [61a-2] İstanbul suriçi, Galata, Üsküdar ve Eyüp’teki paçacı esnafının buralarda kesilen hayvanların sakatatının başka esnaf tarafından satın alınmamasına ve sadece kendilerine tahsis edilmesine dair ferman talebinde bulundukları

Paçacı esnâfına dâir

Ma‘rûz

Tarafeyni huzûrunuza celb ile senedâtlarına nazar ve dikkat ve kadîm kāide ve şurûtları ne vechile ise tahkīk ve ber-vech-i hakkāniyet muhâkeme ve mürâfa‘a ederek gadr ü himâyeden ârî ve iltizâmdan berî olarak keyfiyeti i‘lâma mübâderet eyleyesin deyü bu dâ‘îlerine hitâben sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen ashâb-ı arzuhâl Âsitâne-i aliyye ve Bilâd-ı selâse’de vâki‘ paçacı esnâfının kethudâları Molla Mustafa ve esnâfından Abdullah ve Molla Musa ve Halil ve diğer Halil ve Yusuf ve Süleyman ve Ali ve Hasan ve İsmail ve diğer İsmail ve Feyzullah ve sâirleri Çarşamba günü arz odasında huzûr-ı hazret-i sadâret-penâhîde ma‘kūd meclis-i şer‘-i münîrde Haremeynü’ş-şerîfeyn müfettişi müderrisîn-i kirâmdan es-Seyyid ( ) hâzır olduğu hâlde Âsitâne-i aliyye ve Bilâd-ı selâse’de vâki‘ aşçı ve çevrenci esnâfının kethudâları es-Seyyid el-Hâc Hasan ve bi’l-cümle esnâfı muvâcehelerinde kassâbân esnâfının Âsitâne-i aliyye ve Bilâd-ı selâse’de kâin bi’l-cümle sel[h]hânelerde zebh eyledikleri sakat ta‘bîr olunur baş ve ayağı bizim metâ‘ımız olup kadîmü’l-eyyâmdan beri iştirâsı bize mahsûs ve münhasır iken bundan akdem kassâbân esnâfı zikr olunan baş ve ayağın ba‘zısını mugāyir-i fermân-ı âlî aşçı esnâfına bey‘ onlar dahi iştirâ ve tabh ve dükkânlarında bey‘le bizim kâr ü kisbimize halel târî olmağla bizler paçacı esnâfı olup kadîmden metâ‘-ı mahsûsamız olan baş ve ayağı işbu yedlerimizde olan arzuhâl hâmişinde derkenârlardan müstebân Hudâvendigâr-ı esbak Sultan Osman -tâbe serâhû- zamanında bin yüz altmış sekiz senesi Cemâziyelevvel’inin on dördüncü günü hatt-ı hümâyûn ile mu‘anven fermân-ı âlî ve bin yüz yetmiş bir senesi Saferi’l-hayr’ın on altıncı günü hilâfına emir yoğise deyü bâlâsı hatt-ı hümâyûn ile mu‘anven sâdır olan emr-i âlî ve bin yüz seksen yedi senesi Zilka‘de’sinin sekizinci günü vâki‘ olan cülûs-ı hümâyûn ancak seksen sekiz senesi Şevvâl’inin on yedinci gününde sâdır olan emr-i âlî ve bin iki yüz beş senesi Receb-i şerîf’in

dördüncü günü kezâlik bâlâsı hatt-ı hümâyûn ile mu'anven emr-i âlî ve sene-i sâbıkā Zilka'de'sinin sekizinci günü târihiyle muvarrah bâlâsı mübârek hatt-ı hümâyûn ile müzeyyen Edirne meştâsında ordu-yı hümâyûnda tecdîd etdirdiğimiz bir kıt'a fermân-ı âlî mantûklarınca aşçı esnâfı marrü'l-beyân baş ve ayağı iştirâ ve tabh ü bey' etmeyip kadîmi üzere kasab esnâfından bizler iştirâ etmek murâdımızdır deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-istintâk aşçı esnâfı mezbûrûn cevâblarında işbu yedimizde olup târih-i i'lâm senesi Saferi'l-hayr'ın on ikinci günü târihiyle muvarrah bir kıt'a fermân-ı âlî nâtık olduğu üzere paçacı esnâfı müdde'iyûn-ı merkūmûn husûs-ı mezkûru târih-i mezbûrda bizden da'vâ ve biz dahi yedlerimizde olan diğer bir kıt'a fermân-ı âlî mantûkunca zikr olunan baş ve ayağı kadîmden beri kasab esnâfından iştirâ ve tabh ve ibâdullâha bey' edegelmiş iken bundan akdem müdde'iyûn-ı mezbûrûn bizim metâ'-ı mahsûsamızdır deyü yedlerinde olan fermân-ı âlî-şânı tecdîd ve iştirâ ve bey'ini kendilere tahsîs ve bizleri men' edip bir müddet kendilere hâs olarak iştirâ ve bey' eylediklerinden sonra kassâbân esnâfı yedlerinde olan senedât mûceblerince bi'd-defa'ât münâza'adan sonra zikr olunan baş ve ayağı sayf ve şitâ müsâvî olarak yedişer paraya iştirâ ve bey'e râzı ve ittifâk ve ahd [ü] mîsâk etmişler iken hengâm-ı şitâ mürûr edip zaman-ı sayf geldikde mukaddemâ olan ahidlerinden rücû' ve beşer para teklif eylediklerinde onlar dahi bizlere ve âhara bey' eylemek mülâhazasında iken tekrar nizâ' ve mücâdeleye tasaddî edip baş ve ayak bizim metâ'-ı mahsûsamızdır yedimizde olan fermân-ı âlî-şân mûcebince elbetde beşer paraya bizler iştirâ ederiz âharın iştirâsına râzı olmayız deyü kassâbânı bey'den ve bizi **[61b]** iştirâdan men' etmek dâ'iyesinde olduklarına binâen Âsitâne-i aliyye ve Bilâd-ı selâse'de vâki' bi'l-cümle sel[h]hânelerde zebh olunan hayvanâtın mârrü'z-zikr baş ve ayağı gerek paçacı esnâfı ve gerek aşçı ve çevrenci ve sâir muktezî olanlar şer'an iştirâ ve tabh ü bey' ve herbiri âharı men' etmeyerek cümlemiz intifâ' etmek üzere fermân-ı âlî-şân-ı mezkûr yedimize i'tâ olunmuş idi dediklerinde sâlifü'z-zikr tevârîh-i müte'addide ile sâdır olan evâmir-i aliyye mefâhîm-i münîfelerine nazaran bu misillü mevâd re'y-i âlîlerine menût olur mevâddan olmağla ricâlühüm re'y-i âsafâneleri üzere aşçı ve çevrenci esnâfının yedlerinde olan iki kıt'a emr-i âlînin kaydları ref' ü terkīn ve kadîmi üzere paçacı esnâfı müdde'iyûn-ı mezbûrûnun yedlerinde olan emr-i âlî-şân mantûkunca bi'l-cümle sel[h]hânelerde zebh olunan hayvanâtın râyici üzere baş ve ayağın iştirâsı kendilere tahsîs olunması bâbında bâlâsı tuğrâ-yı garrâ-yı cihân-dârî ile müveşşah bir kıt'a fermân-ı âlî-şân sudûru niyâzında oldukları İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 24 min-Cemâziyelâhir sene 1223.

## 430 [61b-1] Kirkor v. Andriyas'ın Fenerkapısı'ndaki yarım menzil hissesini yedi yüz kuruşa babasına ve babasının da Ketenciler'deki çilingir dükkânı gediği hissesini dört yüz kuruşa oğlu Kirkor'a sattığı

Fenerkapısı'nda menzil mâddesi

Maʿrûz

Arzuhâl eden Kirkor nâm zimmî meclis-i şerʿ-i hatîrde babası derûn-ı arzuhâlde mersûmü'l-ism Andriyas v. Ohannes nâm zimmî muvâcehesinde İstanbul'da Kadırga Limanı kurbünde Kâtib Sinan Efendi Mescid-i şerîfi Vakfı'nın mütevellîsi el-Hâc Ömer Efendi tarafından mürsel vekîli câbî-i vakf es-Seyyid Hüseyin Efendi hâzır olduğu hâlde hâmiş-i arzuhâlde mastûr defter-i vakıfdan muhrec derkenâr nâtık olduğu üzere vakf-ı mezbûr müsakkafâtından İstanbul'da hısnı ebvâbından Fenerkapısı dâhilinde Tevkīʿî Cafer mahallesinde vâkiʿ beher şehr altmışar akçe icâre-i müeccelelü maʿlûmü'l-hudûd ve'l-müştemilât bir bâb menzilin nısf-ı şâyiʿi babam mersûm Andriyas zimmînin ve nısf-ı şâyiʿ-i âharı zevcesi anam Talita bt. Kirkor Nasrâniyenin bi'l-icâreteyn iştirâken ve şâyiʿan taht-ı tasarruflarında iken anam mesfûre Talita bin yüz doksan altı senesi Cumâdelâhire'nin on birinci günü hâlike olup menzil-i mezkûrun nısf-ı şâyiʿi bana âdiyen intikāl etdikden sonra ben târih-i mezbûrda sagīr bulunmamla hâletem Maryem bt. Ohannes Nasrâniye vasîm olmak takrîbiyle nısf-ı menzil-i mezkûru bilâ-bedel babam mesfûr Andriyas zimmîye bi'l-vesâye bâ-re'y-i mütevellî fâriğa olmağla hâlâ ben ferâğ-ı mezkûrun adem-i sıhhatine binâen ve nısf-ı menzil-i mezkûru babam mesfûr Andriyas zimmîden taleb ederim deyü mütevellî vekîli hâzır-ı mezbûrun tasdîkleriyle daʿvâya tasaddî etmiş idim el-hâletü hâzihî ben ber-vech-i muharrer iddiʿâ eylediğim nısf-ı menzil-i mezkûru yedi yüz guruş bedel mukābelesinde babam mesfûr Andriyas zimmîye bâ-re'y-i mütevellî müceddeden ifrâz ve tefvîz eylediğimde ol dahi tefevvüz ve kabûl ve bedel-i mezkûr yedi yüz guruşu bana defʿ ü teslîm ben dahi ahz ü kabz ve istihlâk etmemle bi'l-cümle husûs-ı mezkûra ve menzil-i merkūmda şurût-ı müfside müddeʿâsına ve işbu târih-i iʿlâma gelince sâir cemîʿ hukūk-ı şerʿiyeye müteʿallika âmme-i deʿâvîden babam mesfûrun zimmetini ol dahi bedel-i müstehlek-i merkūmun istirdâdına ve sâire müteʿallika âmme-i deʿâvîden benim zimmetimi herbirimiz ibrâ-i âmm-i sahîh-i şerʿî ile kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt eyledik dediğini mersûm Andriyas zimmî tasdîk ve mütevellî vekîli hâzır-ı mezbûr dahi tasarrufunu re'y etdikden sonra mersûm Andriyas zimmî meclis-i şerʿde oğlu mesfûr Kirkor zimmî muvâcehesinde İstanbul'da Ketenciler kurbünde vâkiʿ kazgancı dükkânına muttasıl bir bâb çilingir dükkânı derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf gedik taʿbîr olunur âlât-ı lâzıme-i maʿlûmenin dört sehm iʿtibârıyla bir sehmi akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin benim ve bir sehmi oğlum mesfûr Kirkor zimmînin ve iki sehmi âharın yedimizde iştirâken ve şâyiʿan mülk

ve hakkımız olmağla hâlâ ben gedik ta'bîr olunan âlât-ı lâzıme-i mezkûrede ber-i'tibâr-ı merkūm mâlik olduğum bir sehm hisse-i şâyi'a-i mezkûremi tarafeynden bi'l-îcâb ve'l-kabûl bâtten ve sahîhan bi-safkatin vâhidetin oğlum mersûm Kirkor zimmîye dört yüz guruş semen-i medfû' ve makbûza bey' ü temlik ve teslîm eylediğimde ol dahi iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl edip mebî'-i mezkûrun tağrîr ve gabnine müte'allika âmme-i de'âvîden herbirimiz âharın zimmetini kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt eyledik ba'de'l-yevm gedik ta'bîr olunan âlât-ı lâzıme-i mezkûrenin nısf-ı şâyi'i oğlum mersûm Kirkor zimmînin mülk-i mahzı ve hakk-ı sırfı olup benim kat'a alâka ve medhalim kalmamışdır deyü ikrâr ve tasdîkleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 25 min-Cemâziyelâhir sene 1223.

## 431 [61b-2] Ali Ağa'nın İbraillioğlu Ali Ağa'ya olan bin dokuz yüz kuruş borcunu taksitle ödemeye söz verdiği

1.900 guruş taksît

Ma'rûz

Hâmiş-i arzuhâlde mastûr derkenâr nâtık olduğu üzere İbraillioğlu el-Hâc Ali Ağa b. el-Hâc Ahmed nâm kimesneye bâ-i'lâm-i şer'î mahkûmün-bih bin dokuz yüz guruş deyni için nakîbü'l-eşrâf fazîletlü semâhatlü atûfetlü efendi hazretlerinin başçavuşu mahbesinde mahbûs olup arzuhâl eden es-Seyyid el-Hâc Ali Ağa b. el-Hâc Ali meclis-i şer'-i münîrde dâyini mezbûr el-Hâc Ali Ağa muvâcehesinde ben bundan akdem mezbûr el-Hâc Ali Ağa ile fâide-i hâsıla beynimizde beraber olmak üzere bir müddet şerîk olup ba'dehû fesh-i akd-i şirket birle Mısır ve Anapa ve Dağıstan ticâretlerinin hesâbını rü'yet etmek iktizâ eder iken ancak Mısır ticâretinin hesâbını mezbûr el-Hâc Ali Ağa ile rü'yet ve re's-i mâl ve fâide-i hâsıladan benim bin dokuz yüz guruş zimmetimde mezbûra deynim zuhûr etmekle üzerime hükm ve i'lâm olunmuş idi. El-hâletü hâzihî mârrü'z-zikr Anapa ve Dağıstan hesâblarını dahi tüccâr ma'rifetleriyle rü'yet etmek üzere mezbûr el-Hâc Ali Ağa'ya tenbîh olunmak matlûbumdur deyü da'vâya tasaddî eylediğimde ol dahi cevâbında ben seninle zikr olunan Mısır ve Anapa ve Dağıstan ticâretlerinin hesâblarını mahzar-ı şühûdda tüccâr ma'rifetiyle yegân yegân sahîhan rü'yet eylediğimizde re's-i mâl ve fâide-i hâsıladan senin zimmetinde meblağ-ı merkūm bin dokuz yüz guruş alacak hakkım zuhûr etmekle bi'l-cümle husûs-ı şirkete ve hesâbda sehv ve galat vukū'una ve meblağ-ı merkūmdan mâ'adâ sâir cemî' hukūk-ı şer'iyeye müte'allika âmme-i de'âvî ve kâffe-i mütâlebâtdan herbirimiz âharın zimmetini kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt etmişdik deyü sûret-i def'de eylediği da'vâsını udûlden ve tüccârdan el-Hâc İbrahim Ağa b. el-Hâc Ali ve Kutluşah b. el-Hâc Halil nâm kimesneler şehâdetleriyle muvâcehemde vech-i şer'î üzere isbât etmeğin mûcebince tasaddî eylediğim da'vâ-

yı mezkûremle bî-vech mu'ârazadan men' olunup meblağ-ı merkūm bin dokuz yüz guruş kemâ-kân hükmolunmuş idi lâkin meblağ-ı mahkûmün-bih merkūm hâlâ ve def'aten bir vechile edâya iktidârım olmayıp ber-vech-i âtî tecîl ve taksîte tâlib olduğumda dâyinim mezbûr el-Hâc Ali Ağa dahi meblağ-ı merkūmun dört yüz guruşunu târih-i i'lâmdan beş gün mürûrunda ve mâ'adâ bin beş yüz guruşunu beher altı ay tamamında beşer yüz guruşdan cem'an bir buçuk sene tamamına değin tamamen kendiye edâ etmek üzere rızâsıyla beni tecîl ve taksît eylediğinde ben dahi ecel-i merkūmu kabûl ve meblağ-ı merkūm bin dokuz yüz guruşu ber-vech-i muharrer müeccelen ve mukāssatan edâya ta'ahhüd eyledim deyü ikrâr ve tasdîkleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 22 C sene 1223.

## 432 [62a-1] İstanbul suriçi, Galata, Üsküdar ve Eyüp'teki Yahudi bakkallarının talebi üzerine nizamlarına dair olup kazaen kaybolan fermanlarının yenilenmesinde bir sakınca olmadığı

Yahûd bakkāllarına dâir

Ma'rûz

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen Âsitâne-i aliyye ve Bilâd-ı selâse'de vâki' ashâb-ı arzuhâl yüz altmış altı aded Yahûd bakkāllarının umûr ve husûsları esnâf-ı sâire misillü bâzârbaşı ve bölükbaşı ve ihtiyârları ma'rifetleriyle rü'yet olunup ecânibden kimesne taraflarından dahl ü ta'arruz olunmamak üzere bin yüz altmış altı senesi Safer'inde verilen sûret ve emr-i âlî kazâen zâyi' olmuş olduğundan kaydı mûcebince zâyi'den müceddeden sûret ve emr-i âlî ısdâr buyurulmasını mesfûrûn istid'â etmeleriyle vech-i muharrer üzere târih-i mezbûrda ber-vech-i tafsîl verilen sûret ve emr-i âlî-şân ve memnû'iyet-i inhisâr-ı bey' ü şirâyı mutazammın şeref-yâfte-i sudûr olan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûn kaydlarına ve işbu telhîse ve sicillâta nazar ve mütâla'a olundukda erzâk makūlesinde bu nizâm mâni' değil vâkı'a her isteyen alsa vaktiyle zahîre bulunmaz lâkin sebzevâtın mârdebâzları [madrabazları] ve eşyâ-i sâirenin ez-cümle Ankara şalîsi ve bunun emsâli şeylerin birer esnâfa mahsûrunu ve âharın bey' ü şirâ edememesi için olsun havâyic-i zarûriyeden olup vaktiyle bulunmaması ibâdullâha muzır olur şeylerden don yağı gibi ve onun emsâlinin nizâmları dursun deyü mukayyed olup ancak bakkāl tâifesinin gedikleri mâl-ı tüccâra mukābil olup ve onların bey' ü şirâları erzâk makūlesinden olmağla hâmiş-i arzuhâlde mastûr emr-i âlî-şânın tecdîd ve istihkâmında mahzûr melhûz olmadığı İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 26 C sene 1223.

## 433 [62a-2] Çilingir, kapı âletçi, cam rahtcı ve dökmeci esnafının dışarıdan işlerine müdahale edilmemesini temin etmek maksadıyla nizamlarını içerir ferman talep ettikleri

Çilingir ve kapı âlâtcı ve cam rahtcı esnâfı

Ma'rûz

Ashâb-ı arzuhâl Âsitâne-i aliyye'de vâki' çilingir ve kapı âlâtcı ve cam rahtcı tâifesinden mazbûtü'l-esâmî Müslim ve zimmîler bi'l-ma'iye rü'yete memûr Haremeyn-i şerîfeyn müfettişi müderrisîn-i kirâm-ı zevi'l-ihtirâmdan fazîletlü es-Seyyid Mehmed Zeki Efendi ile Çarşamba günü arz odasında huzûr-ı hazret-i sadâret-penâhîde ma'kūd meclis-i şer'-i münîrde Döğmecibaşı el-Hâc Mehmed ve dökmeciler kethudâsı ve mazbûtü'l-esâmî ustalar hâzır oldukları hâlde dökmeci esnâfı mülhakātından kapı âlâtı dökmeci ta'bîr olunur tâifeden on bir nefer zimmîler muvâcehelerinde biz İstanbul'da mevâzi'-i adîde ve mahâll-i sâirede kâin çilingir ve kapı âlâtcı ve cam rahtcı tâifesi olup kadîmü'l-eyyâmdan beri döğme kapı âlâtını ve cam rahtını İstanbul'da herbir mahâlde dökmeci ustalarından ehl-i İslâm ve re'âyâ döğüp ve i'mâl ve taslağını esnâf-ı merkūmeye bey' onlar dahi mıskala ve perdah edip ibâdullâha ehven bahâ ile bey' eylediklerinde evlâd ü ıyâlleriyle sâye-i pâdişâhîde ta'ayyüş ve hem bu vechile ibâdullâha intifâ' edegelmişler iken mersûmûn on bir nefer zimmî kapı âlâtcı dökmeciler olup herbiri mâlik oldukları gedik âlât-ı lâzımelerini iki yüz yirmi bir senesi gurre-i Muharrem'inde hudâvendigâr-ı esbak cennet-mekân firdevs-âşiyân Sultan Selim Han Vakfı'na meccânen teberru' ve teslîm edip ol târihde kāimmakām-ı mütevellî-i merkūm Yusuf Ağa dahi Aynalıkavak Sarayı arsasında sekiz yüz zirâ' arsa ifrâz ve müceddeden bir kârhâne ihdâs ve on bir [nefer zimmîyyûn-ı] mersûmûna icâreteyn ile bâ-temessük îcâr etmekle derûnunda kapı âlâtı ta'bîr olunur eşyâ-i ma'lûmenin i'mâlini ve bey'ini İstanbul'da tedârük eyledikleri iki bâb dükkânlarında kendilere tahsîs ve âhar yerde i'mâl olunmamak bâbında fermân-ı âlî-şân ısdâr etdirmeleriyle mersûmûnun vakf-ı şerîfe müstecir olarak kârhâne-i mezkûrede i'mâl ve bey'lerine kat'a müdâhalemiz olmayıp ancak hilâf-ı şer'-i şerîf inhisâr iddi'âları men' birle kadîmî üzere İstanbul'da eşyâ-i mezkûreyi dökmeci ustalarının i'mâline muhâlefet onlar dahi taslak alıp ve perdah edip ehven bahâ ile ibâdullâha bey'lerinde muhâlefet olunmamak üzere mersûmûna şer'an tenbîh olunmak matlûbumuzdur deyü sene-i sâbıkā Cumâdelûlâ evâhirinde da'vâ eylediğimizde onlar dahi cevâblarında bi-tamamihi ikrâr ü i'tirâf edip ancak müceddeden Aynalıkavak'da binâ olunan kârhânede âlât-ı mezkûrenin i'mâl ve perdahı bizlere mahsûs ve bey'i dahi İstanbul'da fakat iki bâb haffâf dükkânlarına mahsûs olmağla İstanbul'da kalan kapı âlâtı döğücüleri dahi gelip mahâll-i merkūmda i'mâl eylesinler ve haffâf çilingirleri dahi iki bâb dükkânlarında perdah olunmuş âlâtı iştirâ eylesinler deyü

mazmûnu takrîrlerine mutâbık fermân-ı celîlü'ş-şân ibrâzıyla mahsûsiyet da'vâları şer'-i şerîfe mugāyir ve kadîme dahi muhâlif olmağla bizim da'vâ-yı şer'iyemize müsâ'ade ve ol-vechile mersûmûnun mahsûsiyet da'vâları men' olunup cümlemizin i'mâl ve perdah ve esmân-ı mu'tedile ile bey' ü şirâmızı hâvî işbu bâlâsı tuğrâ-yı garrâ ile mu'anven bir kıt'a fermân-ı âlî-şân yedimize i'tâ olundukdan sonra on bir nefer zimmîyyûn-ı mersûmûn tekrar husûs-ı mezkûru kendilere tahsîs ve yedimizde olan emr-i âlî-şânın kaydını ref' ü terkīn ve müceddeden fermân-ı âlî-şân ısdâr etdirmeleriyle şer'-i şerîf üzere mersûmûnun da'vâları men' ü def' olunup cümlemizin i'mâl ve perdahı matlûbumuzdur deyü da'vâ etdiklerinde on bir nefer zimmîyyûn-ı mersûmûn dahi husûs-ı mezkûru ikrâr ü i'tirâf etmeğin muktezâ-yı şer'-i şerîf ve re'y-i âsafî ve kadîmî üzere mersûmûnun ancak mahsûsiyet da'vâları men' olunup cümlesi i'mâl ve perdah ve esmân-ı mu'tedile ile ibâdullâha bey' ü şirâ etmek üzere tarafeynden herbirine tenbîh olunup ancak on bir nefer zimmîyyûn-ı mersûmunun yedlerinde olan inhisâr emrinin kaydı ref' ü terkīn ve şer'-i şerîf üzere cümlesinin i'mâl ve bey' ü şirâlarına ruhsat verilmek bâbında müdde'iyûn-ı merkūmûn kapı âlâtcı ve dökmeci esnâfı yedlerine bâlâsı tuğrâ-yı garrâ-yı cihândârî ile müveşşah bir kıt'a fermân-ı âlî-şân sudûrunu istid'â ve istirhâm eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 24 C sene 1223.

## 434 [62a-3] Ayaklı Yorgi'nin Silivrikapısı haricindeki altı dönüm enginarlık gediğine müdahale ettiği iddiasıyla Gabril v. Cihan aleyhine açtığı men davasında iki yüz kuruşa sulh olduğu

Mevlevîhâne Yenikapısı'nda ve Silivrikapısı'nda enginarlık

Ma'rûz

Bağçevân tâifesinden sâhib-i arzuhâl Ayaklı Yorgi v. İstavri nâm zimmî meclis-i şer'-i münîrde derûn-ı arzuhâlde mersûmü'l-ism Çiftçi Gabril v. Cihan nâm zimmî muvâcehesinde Ketenci Mehmed Ağa b. Hüseyin nâm kimesne hâzır olduğu hâlde İstanbul hısnı ebvâbından Mevlevîhâne Yenikapısı hâricinde kâin Şeyh Hulusi Derviş Bağçesi demekle meşhûr bir bâb bağçe ve Silivrikapısı hâricinde Süleyman Ağa sahrâsında vâki' altı dönüm mikdârı enginarlık derûnlarında mevcûde beyne'l-esnâf gedik ta'bîr olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûmeler benim yedimde müstakıllen mülküm iken ben bin iki yüz on bir senesinde ancak bağçe-i mezkûrenin gediğini bin üç yüz elli guruş semen-i medfû' ve makbûza hâzır-ı mezbûr Mehmed Ağa'ya bey' ü temlik ve teslîm edip lâkin mârrü'z-zikr enginarlık gediğini kat'a bey' etmemişken hâzır-ı mezbûr Mehmed Ağa enginarlık-ı mezkûrun gediğini üç yüz guruş semen-i makbûza mersûm Gabril zimmîye bey' ü teslîm ol dahi iştirâ ve teslîm ve kabûl ve ol-vechile vaz'-ı yed etmekle keff-i yed birle bana teslîme mersûm

Gabril zimmîye tenbîh olunmak matlûbumdur deyü da‘vâya tasaddî eylediğimde ol dahi cevâbında sen târih-i mezbûrda bağçe-i mezkûre ile enginarlık-ı merkūmun gediğini meblağ-ı merkūm bin üç yüz elli guruşa hâzır-ı mezbûra bey‘ ve temlik ve teslîm etmişdin deyü beni def‘a tasaddî ve ol-vechile beynimizde ba‘de vukū‘i’l-münâza‘a bâ-vesâtet-i muslihîn beynimiz tevfîk ve ıslâh olunup ben ber-vech-i muharrer tasaddî eylediğim da‘vâ-yı mezkûremden mersûm Gabril zimmî ile bi’t-tav‘ ve’r-rızâ iki yüz guruş bedel-i medfû‘ ve makbûza ba‘de akdi’l-musâlaha ve’l-kabûl bi’l-cümle gedik-i mezkûr husûsuna ve sâire müte‘allika âmme-i de‘âvîden mersûm Gabril zimmî ile hâzır-ı mezbûr Mehmed Ağa’nın zimmetlerini ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer‘î ile kabûllerini hâvî ibrâ ve iskāt eyledim deyü ikrâr ve tasdîkleri İstanbul Mahkemesi’nden huzûr.

Fî 27 C sene 1223.

## 435 [62b-1] Habibe bt. Abdullah’ın oturduğu vakıf menzili tahliye edip Abacızade Ali Mescidi Vakfı mütellisi Şeyh Ahmed Efendi’ye teslim etmesine karar verildiği

Oda binâsı mâddesi

Ma‘rûz

İstanbul’da Davudpaşa İskelesi kurbünde Kasab İlyas mahallesinde vâki‘ Abacızâde Ali Bey Mescid-i şerîfi Vakfı’nın mütevellîsi ve imâmı sâhib-i arzuhâl Şeyh Ahmed Efendi b. Mehmed meclis-i şer‘-i münîrde derûn-ı arzuhâlde ismi mezkûre zâtı mu‘arrefe olan Mihri nâm-ı diğer Habibe bt. Abdullah nâm hatun muvâcehesinde ashâb-ı arzuhâl mahalle-i mezbûre ahâlileri mazbûtü’l-esâmî kimesneler hâzır oldukları hâlde mütevellîsi olduğum mescid-i şerîf-i mezkûr havlusunda bundan akdem imâm olanlar sâkin olmak için Şeyhülislâm-ı esbak merhûm Aşir Efendi bir bâb oda binâ ve mescid-i mezkûra kapı küşâd edip bir müddet imâm olanlar sâkin oldukdan sonra benden mukaddem mütevellî bulunan Mustafa Reşid nâm kimesne oda-i mezkûru tağyîr ve menzil heyetine koyup mu‘accele-i ma‘lûme ve beher şehr on beşer akçe icâre-i müeccele ile mezbûre Habibe Hatun’a îcâr etmekle menzil-i mezkûrdan hurûc birle imâm olanlar sâkin olmak için bana teslîme mezbûreye tenbîh olunmak murâdımdır deyü bi’t-tevliye da‘vâ eyledikde işbu arzuhâle nazar ve keyfiyeti tahkīk ve huzûrumuza i‘lâm eyleyesiz deyü sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen kıbel-i şer‘den mürsel Kâtib Merhabâzâde Mahmud Efendi dâ‘îleri mescid-i şerîf-i mezkûra varıp huzûr-ı Müslimînde ba‘de akdi’l-meclis Kasab İlyas mahallesi imâmı Hafız Mustafa Efendi ve civârında kâin Kürkçübaşı mahallesi imâmı Abdullah Efendi ve civârında vâki‘ Hobyar mahallesi imâmı Hüseyin Efendi ahâlilerinden Hafız Süleyman Efendi ve Hafız Salih Efendi ve Salih Ağa ve es-Seyyid el-Hâc Ali Ağa ve el-Hâc İbrahim Ağa ve

Mehmed Ağa ve İsmail Ağa ve Hüseyin Ağa ve Hasan Ağa ve Ebûbekir Ağa ve Süleyman Ağa ve diğer Mehmed Ağa ve âhar Mehmed ve Ahmed Ağa ve Şeyh Mustafa Efendi ve Ömer Ağa ve Mehmed ve sâirlerinden husûs-ı mezkûr istintâk eyledikde merhûm-ı müşârün-ileyh sâlifü'z-zikr menzil mahâllini ancak imâm olanlar sâkin olmak için bir bâb oda binâ eylediğini herbiri bi'l-muvâcehe alâ tarîki'ş-şehâde haber verdiklerini kâtib-i mezbûr dâ'îleri mahâllinde ketb ü tahrîr ve ma'an meb'ûs ümenâ-i şer'le Çarşamba günü arz odasında huzûr-ı fâizü'n-nûr-ı âsafânelerinde ma'kūd meclis-i şer'-i şerîfde tarafeyn muvâcehelerinde alâ vukū'ihî inhâ ve takrîr etdikde menzil-i mezbûru tahliye ve kadîmî üzere mütevellî imâm-ı mezbûr Şeyh Ahmed Efendi'ye teslîme mezbûre Habibe Hatun'a şer'an tenbîh olunup lâkin mezbûre Habibe Hatun ben menzil-i mezkûra malımdan mebâliğ-i vefîre harc ü sarf etmiş idim deyü da'vâya tasaddî ve ber-vech-i muharrer da'vâ-yı mezkûresi mahâllinde mi'mâr ağa ma'rifetiyle keşf ü takvîm olunmağa muhtâc olduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 26 C sene 1223.

Temme'l-kelâm

Nemakahu'l-fakīru ileyh te'âlâ

Dürrîzâde Mehmed Hidayetullah el-kādî bi-Dâri'l-Hilâfeti'l-Aliyye

Gufire lehümâ

[mühür]

## 436 [62b-2] Minasfan v. Agop'un ölmesi üzerine İznikmid'deki mumhanesinin oğlu Karabet'e intikal ettiği anlaşıldığından buna dair ferman verilmesi gerektiği

Şem'hâne mâddesi sâbık efendi hazretlerinin zamanında ve mühürleriyle mahtûm i'lâm

Ma'rûz

Medîne-i İznikmid nâibi Mustafa Edib Efendi dâ'îlerinin mührü mutâbık işbu bir kıt'a i'lâmı bâlâsına bu dâ'îlerine hitâben sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen i'lâm-ı mezkûr ve hâmişinde olan fermân-ı âlî-şân ve muktezâya nazaran ve mütâla'a olundukda Kocaeli Sancağı'nda İznikmid nâhiyesine tâbi' mahsûl-i mukāta'a-i şem'hâne-i asel ve resm-i fıçı-i gebrân ve mukāta'a-i bozahâne der-nefs-i şehr on dört bin akçe yazı ile defter-i mefâsilde muharrir kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde mîr-livâ hâssı mülhakātından olduğu defter-i hâkānîde mukayyed olmağın husûs-ı mezkûrun hakīkati mahâllinden lede'l-isti'lâm nefs-i İznikmid'de vâki' mîr-livâya hâsıl kayd olunan kadîmî şem'hâne-i asele İznikmid

mütemekkinlerinden Zakar zimmî mutasarrıf iken hâlik olup oğulları Melkon ve Agop zimmîlere ba'de'l-intikāl onlar dahi ber-vech-i münâsafe mutasarrıflar iken mesfûrân Melkon ve Agop zimmîler iki yüz on yedi senesinde herbiri müte'âkiben hâlikler olduklarında şem'hâne-i mezkûrenin nısfı mersûm Melkon zimmînin oğlu Bağdisar zimmîye ve nısf-ı âharı mesfûr Agop zimmînin oğlu Minasfan zimmîye ba'de'l-intikāl mesfûr Bağdisar zimmî nısf hissesini mesfûr Minasfan zimmîye ferâğ u kasr-ı yed ve yedinde bir kıt'a hüccet i'tâ edip ol-vechile mecmû'una mutasarrıf iken mesfûr Minasfan zimmî hâlik oldukda şem'hâne-i mezkûre sulbî kebîr oğlu Karabet zimmîye intikāl edip ve şem'-i asel i'mâli medîne-i İznikmid'de kârhâne-i mezkûreye mahsûs olup el-yevm cârî olduğunu mahâllinde bî-garaz erbâb-ı vukūf haberleri ve atik emr-i âlî-şânın kaydı sicill-i mahfûzda mastûr ve mukayyed olduğu i'lâm-ı mezkûrdan müstebân olmağla mersûm Karabet zimmî şem'-i asel i'mâli medîne-i mezbûrede kârhâne-i mezkûreye mahsûs olduğunu ve mesfûr Karabet'in ismi tasrîhini hâvî tecdîden bâlâsı tuğrâ-yı garrâ-yı cihândârî ile muvaşşah bir kıt'a fermân-ı âlî-şân sudûru iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 27 C sene 1223.

## 437 [62b-3] Esma bt. Mahmud'un babasından kendisine intikal eden menzile müdahale ettiği iddiasıyla üvey annesi Ayşe aleyhine açtığı davada haksız olduğunun anlaşıldığı

Menzil nizâ'ı sâbık efendi hazretlerinin zamanında ve mühürleriyle mahtûm i'lâm

Ma'rûz

Zâtı ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe olan Esma bt. Mahmud nâm hatun meclis-i şer'-i münîrde üvey vâlidesi kezâlik zâtı mu'arrefe olan Âişe bt. Mehmed nâm hatun mahzarında Ders-i âm Şeyh Mustafa Efendi Vakfı'nın kāimmakām-ı mütevellîsi Hafız Halil Efendi b. Halil hâzır olduğu hâlde vakf-ı mezbûr müsakkafâtından İstanbul'da Sultanselim kurbünde Debbâğ Yunus mahallesinde vâki' ma'lûmü'l-hudûd ve'l-müştemilât bir bâb menzil babam müteveffâ-yı mezbûr Mahmud'un hayatında bi'l-icâreteyn taht-ı tasarrufunda olup ba'de vefâtihî hasbe'l-âde bana intikāl etmiş iken üvey vâlidem mezbûre Âişe Hatun menzil-i mezkûru fuzûlî zabt ve vaz'-ı yed etmekle menzil-i mezkûrdan keff-i yed ve bâ-re'y-i mütevellî bana teslîme mezbûre Âişe Hatun'a tenbîh olunmak matlûbumdur deyü da'vâ etdikde mezbûre Âişe Hatun dahi cevâbında babası müteveffâ-yı mezbûr Mahmud hâl-i hayat ve kemâl-i akl ü sıhhatinde menzil-i mezkûrun nısf-ı şâyi'i sene-i sâbıkā Zilhiccetü'ş-şerîfesi gurresinde ve nısf-ı şâyi'-i âharını târih-i i'lâm senesi Muharremi'l-harâm'ı gurresinde bana ferâğ-ı mu'teber-i kat'î ile bâ-re'y-i mütevellî ferâğ ve tefvîz ben dahi tefevvüz ve kabûl etmişdim deyü

kāimmakām-ı hâzır-ı mezbûrun tasdîkiyle bir kıt'a mütevellî temessükü ibrâzıyla sûret-i def'de eylediği müdde'âsını lede't-tezkiye makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbâr olunan Mehmed Emin b. Mustafa ve Hüseyin Efendi b. Mustafa şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe vech-i şer'î üzere isbât etmeğin mûcebince müdde'iye-i mezbûre Esma Hatun menzil-i mezkûr mutâlebesiyle mezbûre Âişe Hatun'a bî-vech-i şer'î mu'ârazadan men' olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 15 C sene 1223.

## 438 [63a-1] Kasap esnafının talebi üzerine kasaplar kethudalığına tayin olunan Ahmed Ağa'ya Sultan Abdülhamid Han Vakfı mütevellilerinden bir senet verilmesi gerektiği

Kasab kethudâlığı nasbı

Ma'rûz

Âsitâne-i aliyye ve tevâbi'i olan Bilâd-ı selâse'de kâin kassâbân-ı ganem esnâfının müsinn ü ihtiyâr ustalarından el-Hâc Hafız Mehmed Emin ve el-Hâc Osman ve es-Seyyid Molla Hasan ve es-Seyyid Molla Ahmed ve Hafız Mehmed ve Mustafa Alemdâr ve Mehmed ve es-Seyyid İbrahim ve sâirleri meclis-i şer'-i münîrde esnâf-ı mezbûreden bâ'isü'l-i'lâm el-Hâc Hasan Ağa dâmâdı Ahmed Ağa b. İbrahim mahzarında herbiri takrîr-i kelâm edip beher sene esnâfımızın ihtiyâr ustaları re'yleriyle esnâfımıza müte'allik vukū'-yâfte olan umûr ve husûslarımızı rü'yet için bir kethudâ nasb olunmak mu'tâd-ı kadîm olduğuna binâen bundan akdem kethudâmız olan işbu hâzır bi'l-meclis Süleyman Ağa b. el-Hâc Ömer nâm kimesne kethudâlık-ı mezkûrdan rızâsıyla keff-i yed etmekle yerine cümlemizin mu'temed ve muhtârımız olup her vechile kethudâlık uhdesinden gelmeğe kādir olan mezbûr Ahmed Ağa esnâf-ı mezkûre üzerine kethudâ nasb ü ta'yîn olunması matlûbumuzdur dediklerinde hakīkat-i hâl esnâf-ı merkūme ustaları merkūmûnun takrîr-i meşrûhları üzere olmağla cümlesinin marzî ve muhtârı olan mezbûr Ahmed Ağa ber-vech-i meşrûh esnâf-ı merkūme üzerine kıbel-i şer'den kethudâ nasb ü ta'yîn olundukda ol dahi kabûl ve hizmet-i lâzımesini kemâl-i sadâkāt ve istikāmetle rü'yete ta'ahhüd ve iltizâm etmekle ber-mûceb-i şurût-ı nizâm merkūm Ahmed Ağa'nın kethudâlığını müekkid Hudâvendigār-ı sâbık cennet-mekân firdevs-âşiyân merhûm ve mağfûrun-leh Sultan Abdülhamid Han -tâbe serâhû- evkāf-ı celîleleri mütevellîlerinden yedine temessük i'tâ olunması iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 29 C sene [1]223.

## 439 [63a-2] Mardıros, Elmas ve Aksabet'in evlerinin üzerine yaptırdığı taraça ile evlerinin içini görür duruma gelen Melkon v. Agop aleyhine açtıkları davada davalının gerekli tedbirleri almaya söz vermesi üzerine anlaşmaya vardıkları

Keşf

Ma'rûz

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen kıbel-i şer'den mürsel keşif nâibimiz Merhabâzâde Mahmud Efendi hâssa mi'mârı hulefâsından es-Seyyid Mehmed ve Mehmed Hasib halîfeler ile nezâret-i dâ'îlerinde âsûde evkāfdan Davud Çavuş Vakfı müsakkafâtından İstanbul'da Gedikpaşa kurbünde Dîvânî Ali mahallesinde vâki' münâza'un-fîh olan menzile varıp cerîdede mazbûtü'l-esâmî Müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şer'-i kavîm eyledikde arzuhâl eden Mardıros v. Nikagos ve şahısları mu'arrefe olan Elmas bt. Karabet ve Aksabet bt. Nikagos nâm Nasrâniyeler meclis-i ma'kūd-ı mezkûrda derûn-ı arzuhâlde mastûrü'l-ism Melkon v. Agop nâm zimmî muvâcehesinde vakf-ı mezbûrun kāimmakām-ı mütevellîsi es-Seyyid el-Hâc Mehmed Emin b. Mehmed hâzır olduğu hâlde mesfûr Melkon zimmî bu esnâda menzilinin fevkānîsinde ihdâs eylediği tahtapûşundan bizim menzilimizin makarr-ı nisvân olan mevâzi'ine nezâret ve zarar-ı beyyini olmağla nezâretini def'a mesfûr Melkon zimmîye tenbîh matlûbumuzdur deyü da'vâ eylediklerinde mi'mârân-ı mezbûrân ba'de'l-keşf ve'l-mu'âyene mesfûr Melkon zimmî ihdâs eylediği tahtapûşun tûlen beş zirâ' ve kadden iki zirâ' yedi parmak kanadlık çam tahtasından muhkem kaplama vaz'ıyla müdde'ûn-ı mersûmûnun menzili tarafına olan nezâretini def'a ta'ahhüd eyledikde müdde'iyûn-ı mesfûrûn dahi râzılar olup bu vechile kat'-ı nizâ' eylediklerini mevlana-yı mezbûr mahâllinde ketb ü tahrîr ve ma'an mürsel ümenâ-i şer'le meclis-i şer'a gelip alâ-vukū'ihî inhâ ve takrîr eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî-selhi C sene [1]223.

## 440 [63a-3] Hicrî 1223 senesinin Receb ayının ilk Cuma gecesinin Regaib gecesi olması münasebetiyle camilerde ve minarelerde kandiller yakılmasının ilgililere tenbih olunduğu

Receb-i şerîf

Bâ-sah

İstanbul kādısı izzetlü fazîletlü efendi hazretleri

İşbu i'lâmınız huzûr-ı hümâyûn-ı mülûkâneye dahi arz ve takdîm ile manzûr-ı şâhâne buyurulmuş olmağla ber-mûceb-i i'lâm leyle-i mübâreke-i mezkûrede

minârât ve cevâmi'de îkād-ı kanâdîl olunması husûsu iktizâ edenlere tenbîhe himmet eyleyeler deyü.

Fî 2 B sene [12]23

Dergâh-ı cihân-mutâ' ve bârgâh-ı sipihr-irtifâ'a ma'rûz-ı abd-ı dâ'î-i adîmü'l-istitâ'alarıdır ki

İşbu sâl-i bâhirü'l-yümn ve'ş-şeref sene-i selâse ve ışrîn ve mi'eteyn ve elf Cumâdelâhire gurresi yevm-i isneynden mazbût olup Recebi'l-ferd'i gurresi hâlâ bi'r-rü'ye sâbite olmamağla tekmîl-i selâsîn ile gurre-i Receb-i şerîf yevmü'l-erbi'â'dan mu'teber ve işbu Cum'a-i ûlâsının leyle-i mergūbe-i mübârekesi olan regāib gecesine ta'zîmen ve ihtirâmen âdet-i hasene-i Devlet-i Aliyye ve kāide-i müstahsene-i Saltanat-ı Seniyye üzere tefrîh-i kulûb-ı müminîn ve müminât için minârât-ı me'âbid ve cevâmi' îkād-ı kanâdîl-i nûr-efşân ile tezyîn olunmak husûsu selâtîn-i âlî-şân aleyhim rahmetü mine'r-Rahmân hazerâtı cevâmi'-i şerîfeleri kayyumlarına bâ-fermân-ı âlî tenbîh olunmak iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden dergâh-ı felek-fersâ ve bârgâh-ı sipihr-i'tilâları türâbına i'lâm olundu. Bâkī emr ü fermân li-hazreti veliyyü'n-ni'meti ve'l-ihsân.

## 441 [63a-4] Ali Ağa'nın havaleden Zeytinyağcı Kostantin'den altı yüz elli kuruş alacağı olduğu

650 guruş hüküm

Ma'rûz

Ali Ağa b. Osman nâm kimesne meclis-i şer'-i münîrde derûn-ı arzuhâlde mastûrü'l-ism zeyt yağcı Kostantin v. Anton zimmî muvâcehesinde târih-i i'lâmdan iki sene mukaddem ben Midillü Cezîresi'nden Âsitâne-i aliyye'ye gelir iken Molova kasabasında mütemekkin zimmî-i mersûmun şerîki İsterati zimmî süftece tarîkıyla malımdan iktirâz ve kabz eylediği bin dört yüz guruşu yedime i'tâ eylediği Rumiyyü'l-ibâre bir kıt'a poliçe temessükü nâtık olduğu üzere beni deyn-i mezkûruyla Âsitâne-i aliyye'de şerîki işbu mersûm Kostantin zimmî üzerine havâle ben dahi havâle-i mezkûreyi kabûl ve Âsitâne-i aliyye'ye gelip temessük-i mezkûru mersûm Kostantin zimmîye irâe ve havâle-i mezkûreyi ifâde ve i'lâm eylediğimde ol dahi kabûl ve meblağ-ı merkūm cihet-i merkūmeden sana deynimdir deyü ikrâr ve otuz bir gün mürûrunda meblağ-ı muhâlün-bih merkūmun yedi yüz elli guruşunu bana edâ ve teslîm ve mâ'adâsı olan altı yüz elli guruşu hâlâ zimmetinde olmağla taleb ederim deyü da'vâ etdikde ol dahi cevâbında kaziyye minvâl-i meşrûh üzere olduğunu bi-tamamihâ ikrâr ü i'tirâf edip lâkin ben havâle-i mezkûreyi **[63b]** kabûl eylediğimden sonra şerîkim mersûm İsterati zimmî bana mektûb gönderip meblağ-ı merkūm bin dört yüz guruşu merkūm Ali Ağa'dan almadan poliçe

temessüğünü yedine vermiş idim kabûl etmeyesiz eğer meblağ-ı mezbûru verdin ise geri alıp poliçe temessüğünü kendiye red eyle deyü tahrîr etmekle binâen-aleyh ben dahi meblağ-ı merkūmu kabûlüme ve mikdâr-ı mezkûrumu edâ ve teslîme nâdim olmamla mâ'adâyı vermediğimden başka medfû'um olan meblağ-ı merkūm yedi yüz elli guruşu dahi geri taleb ederim deyü takrîri üzere havâle-i mezkûreyi kabûlünü mukırr u mu'terif iken tasaddî eylediği da'vâsı meşrû'a ve iltifâta şâyân olmamağla alâ-mûcibi ikrârihî meblağ-ı bâkī-i merkūm altı yüz elli guruşu müdde'î-i mezbûr Ali Ağa'ya edâ ve teslîmiyle mersûm Kostantin zimmî ilzâm olundu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî-selhi C sene 1223.

## 442 [63b-1] Hacı Osman'ın yanan berber dükkânını yeniden yaptıktan sonra eski kiracısı Ömer Alemdar'a aylık dörder kuruş ücretle kiraya verdiği

Berber dükkânı îcârı

Ma'rûz

Derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism el-Hâc Osman b. el-Hâc Osman nâm kimesne meclis-i şer'-i münîrde sâhib-i arzuhâl Ömer Alemdâr b. Ahmed muvâcehesinde İstanbul'da Çukurçeşme'de câmi'-i şerîf yanında bakkāl dükkânı ittisâlinde kâin bi'l-icâreteyn mutasarrıf olduğum bir bâb berber dükkânımda merkūm Ömer Alemdâr beher mâh dört guruş kirâ ile müstecirim ve hâmiş-i arzuhâlde mastûr derkenâr mantûkunca Başmuhâsebe'de mukayyed ve mu'teber dükkân-ı mezkûrun gediği müstecirim merkūmun mülkü olup bundan akdemce bi-kazâillâhi te'âlâ vukū' bulan harîkde dükkân-ı merkūm muhterik olmağla bu esnâda binâ ve tekmîl etmemle dükkân-ı mezkûru kadîmi üzere beher şehr dörder guruş icâre tesmiyesiyle merkūm Ömer Alemdâr'a îcâr ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer istîcâr ve kabûl ve icâre-i mezkûreyi cevr ü ezâ etmeksizin mâh be-mâh bana edâya ta'ahhüd eyledi dedikde ol dahi tasdîk eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 2 B sene [1]223.

## 443 [63b-2] Vartan v. Kalus'un, kendisini şikâyet ederek haksız yere kürek cezasına mahkum edilmesine sebep oldukları iddiasıyla Francalacı Yani, Artin ve Marat aleyhine açtığı tazminat davasının meşru olmadığı

Francalacı fırını, 1.650 guruş nizâ'ı

Ma'rûz

Sâhib-i arzuhâl Vartan v. Kalus nâm zimmî meclis-i şer‘-i hatîrde derûn-ı arzuhâlde isimleri mastûr francalacı tâifesinden Yani v. Mihal asâleten ve Artin v. Mardıros zimmî tarafından husûs-ı âti’l-beyânda vekîl olduğu mersûm Yani ve Marat v. Ohan zimmîler şehâdetleriyle sâbit olan Kalus v. Kigork ve Ağik v. Ohan nâm zimmî tarafından kezâlik husûs-ı âtîde vekîl olduğu mersûmân Yani ve Kalus zimmîler şehâdetleriyle sâbit olan mesfûr Marat zimmî muvâcehelerinde Habbâzân Kethudâsı Mustafa Ağa ve bi’l-cümle nizâm ustaları hâzır oldukları hâlde ben bundan akdem İstanbul hâricinde Davudpaşa Sarayı nâm mahâlde kâin bir bâb hâs fırında müşâhereten müstecir olup derûnunda francala tabh ve i‘mâl ve ibâdullâha bey‘le ta‘ayyüş eder iken bundan akdemce ihdâs olunan francala fırınlarının sedd ü bend olunması ve kadîm olan fırınların ibkâsı bâbında sudûr eden hatt-ı hümâyûn-ı mevhibet-makrûn mûcebince benim müstecir olduğum hâs fırın ile sâir muhdes olan francalacı fırınları sedd ü bend olundukdan sonra ben ve sâirleri rikâb-ı hümâyûna arzuhâlle fırınlarımızın küşâdını istid‘â eylediğimiz hengâmda mersûmûn Yani ve Artin ve Marat zimmîler sâir francalacı tâifesini kendilere terfîk edip benden iştikâ ve bâ-fermân-ı âlî li-ecli’t-tedîb küreğe vaz‘ etdirmeleriyle ben dahi yetmiş beş gün kürekde mahbûs olup malımdan bin altı yüz elli guruş harc ü sarfla kürekden ıtlâk ve sebîlim tahliye olunmuş idi. El-hâletü hâzihî masrûfum olan meblağ-ı merkūmu zimmîyyûn-ı mersûmûn bana mallarından zâmin olsunlar deyü takrîr-i meşrûhu üzere tasaddî eylediği da‘vâsı meşrû‘a ve iltifâta şâyân olmamağla müdde‘î-i mesfûr Vartan zimmî da‘vâ-yı mezkûresiyle mersûmûndan herbirine bî-vech-i şer‘î mu‘ârazadan men‘ olunduğu İstanbul Mahkemesi’nden huzûr.

Fî-selhi C sene [1]223.

## 444 [63b-3] Haffaf esnafının ileri gelenlerinin talebi üzerine ortadan kaybolan dikicibaşıları Kantarcıoğlu İbrahim’in görevinden alınarak yerine Osman Ağa’nın tayin olunduğu

Dikicibaşılık

Ma‘rûz

Âsitâne-i aliyye ve tevâbi‘i olan Bilâd-ı selâse’de mevcûd bi’l-cümle haffâf esnâfının başkethudâsı el-Hâc İbrahim ve yiğitbaşı Molla Hüseyin ve esnâfından el-Hâc Mehmed Sadık ve Mustafa ve Ali ve diğer Mustafa ve Tuğcular Arastası Kethudâsı es-Seyyid Hasan ve Yiğitbaşı Ahmed ve esnâfından Molla Mehmed ve es-Seyyid Mustafa ve Ali ve Tahte’l-kal‘a kethudâları Mehmed ve el-Hâc İbrahim ve Karaman Arastası Kethudâsı el-Hâc Mustafa ve Yiğitbaşı Mustafa ve ustalarından Abdi ve Mehmed Emin ve Mestciler Yiğitbaşısı Ahmed ve esnâfından es-Seyyid Osman ve el-Hâc Mehmed ve Mahmud ve Ahmed ve Mustafa ve es-Seyyid Mehmed Usta

ve diğer es-Seyyid Mehmed ve âhar es-Seyyid Mehmed ve Çedikciler Kethudâsı es-Seyyid Hasan ve Yiğitbaşı İsmail Odabaşı ve ustalarından Mahmud ve İbiş ve Çatal Han Çizmeci Köşe Ustası Ahmed ve ustalarından Abdurrahman ve es-Seyyid Ahmed ve Hasan Usta ve diğer es-Seyyid Ahmed ve Çatal Han Papuççu Köşe Ustası Hüseyin ve Çukur Han Köşe Ustası Ebûbekir ve Evliyâhanı Köşe Ustası Halil ve ustalarından es-Seyyid Mehmed ve Ahmed ve el-Hâc Mehmed ve es-Seyyid Mustafa ve es-Seyyid Mehmed ve es-Seyyid Hüseyin ve Ömer ve Kapan-ı dakīk'de yemenici re'âyâ esnâfının yiğitbaşısı Bedros ve ustalarından Asvador ve Vartan ve Karabet ve Matos ve Ovannes ve diğer Bedros ve yine Kapan-ı Dakīk'de Rum tâifesinin yiğitbaşısı Kiryako ve ustalarından Tanaş ve Kostandi ve Apostol ve Kapan-ı Dakīk'de Ermeni tâifesinin yiğitbaşısı Zarok ve ustalarından İstefan ve Haçador ve Mikâil ve Serope ve Ohan ve Serkiz ve Dülbendci mahallesinde Papuşcular Köşe Ustası Minas ve ustalarından Haçador ve Kigork ve İstefan ve Ağya ve Ali Paşa Hanı Köşe Ustası Mardıros ve ustalarından Ohannes ve Kigork ve Yoseb ve Şehzâdebaşı Köşe Ustası Vartan ve ustalarından Mardıros ve Kiragos ve Sahak ve Toma ve Sultanodaları'nın Köşe Ustası Serkiz ve ustalarından Panos ve Serkiz ve Bedros ve Çatal Han Köşe Ustası Agop ve ustalarından Bağdisar ve Manuk ve Gabril ve Haçador ve Mercan Hanı Köşe Ustası Bedros ve ustalarından Haçur ve Ovannes ve Tavukpazarı Köşe Ustası Ovannes ve ustalarından Bedros ve Oseb ve Haçador ve Gedikpaşa'da Virane Köşe Ustası Ovannes ve ustalarından Artin ve Karabet ve Mercan Hanı'nda Rum tâifesinin köşe ustası Tarandafil ve ustalarından Nikola ve Yani ve Sava ve sâir Müslim ve zimmîler meclis-i şer'-i münîrde tâcir esnâfının kethudâsı Mustafa ve Yiğitbaşı el-Hâc Osman ve esnâfından Hacı Halil ve Hamza Beşe ve Mustafa ve Hacir İbrahim ve Mahmud ve Abdullah ve Mustafa ve Hacı Mehmed ve Salih ve diğer Mustafa ile Kayseriye tüccârından Bağçecizâde Ahmed Efendi ve el-Hâc Hüseyin ve es-Seyyid el-Hâc Mustafa **[64a]** ve es-Seyyid el-Hâc Mehmed ve el-Hâc Hasan ve Hacı Ahmed Odabaşı ve Mîrâsyedi Mustafa ve el-Hâc Mehmed ve es-Seyyid Hafız Mehmed ve Musa hâzır oldukları hâlde işbu bâ'isü'l-i'lâm es-Seyyid el-Hâc Osman Ağa b. Ahmed mahzarında merkūm es-Seyyid el-Hâc Osman Ağa mukaddeme dikicibaşımız iken gāib ani'l-beled Kantarcıoğlu İbrahim b. Mehmed nâm kimesne esnâfımızdan ba'zı Müslim ve zimmîleri kendiye terfîk edip mezbûrûn iştikâ ve kendinin dikicibaşı nasb ü ta'yîn olunmasını istid'â eylediklerine binâen bâ-berât-ı âlî-şân dikicibaşı nasb ü ta'yîn olunmuş iken gāib-i mezbûr İbrahim bundan akdemce ba'zı cünha sebebiyle bâ-fermân-ı âlî li-ecli't-tedîb diyâr-ı âhara nefy ü iclâ olundukda biz dahi İstanbul kādısı sâbık huzûrunda dikicibaşılık-ı mezkûr gāib-i mezbûrun ref'inden merkūm es-Seyyid el-Hâc Osman Ağa üzerine tevcîh ve yedine berât-ı şerîf-i âlî-şân sadaka ve ihsân buyurulmasını istid'â edip ol-vechile mezbûrun yedine bir kıt'a i'lâm i'tâ ve bâlâsına i'lâmı mûcebince berâtı verilmek deyü emr-i âlî sâdır olmuş iken mezbûr

es-Seyyid el-Hâc Osman Ağa bu âna kadar üzerine berât etdirmeyip iʿlâm ve emr-i mezkûr ile dikicibaşılık umûrunu rü'yet ve idâre etmekle el-hâletü hâzihî mezbûr es-Seyyid el-Hâc Osman Ağa örf ve âdet-i esnâfımıza ârif ve şurût-ı nizâmımıza vâkıf ve her vechile dikicibaşılık uhdesinden gelmeğe kādir emîn ve müstakīm olduğu indimizde zâhir olmağla dikicibaşılık-ı mezkûr mezbûr es-Seyyid el-Hâc Osman üzerinde kemâ-kân ibkā olunması matlûbumuzdur deyü herbiri istidʿâ eylediklerinde dikicibaşılık-ı mezkûr mezbûr es-Seyyid el-Hâc Osman Ağa üzerinde kemâ-kân ibkā olundukda ol dahi kabûl ve hizmet-i lâzımesini kemâ-yenbağī idâre ve rü'yete baʿde't-taʿahhüd dikicibaşılık-ı mezkûr gāib-i mezbûr İbrahim'in refʿinden mezbûr es-Seyyid el-Hâc Osman Ağa üzerine tevcîh ve yedine berât-ı şerîf-i âlî-şân sadaka ve ihsân buyurulmak iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 3 Receb sene [1]223.

## 445 [64a-1] Susam yağı esnafının kâtipliği görevini yürüten kişinin vefat etmesi üzerine yerine oğlu Osman'ın müracaat ettiği

Şirugancı kitâbeti

Maʿrûz

Hâmiş-i arzuhâlde mastûr derkenâr nâtık olduğu üzere Âsitâne-i aliyye'de vâkiʿ revgan-ı şîr esnâfının vazîfe-i muʿayyene ile kitâbet cihetine bâ-berât-ı âlî-şân mutasarrıf olan Fındıklılı Salih Halîfe b. Osman bu esnâda fevt ve sâhib-i arzuhâl Osman nâm kimesne müteveffâ-yı merkūmun sulbî sahîh oğlu olduğu mârrü'z-zikr Fındıklı kasabası ahâlisinden Kuruyemişci Mehmed Emin b. Ali ve es-Seyyid Ahmed b. es-Seyyid Salih ve sâir mevsûku'l-kelim cemâʿat-i Müslimîn alâ-tarîki'ş-şehâde haber verdikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî-gurreti Recebi'l-ferd sene [1]223.

## 446 [64a-2] Bursa ve havalisinden İstanbul'a yeterli miktarda meşdud ve harir getirilerek karaborsaya düşürülmeden bezzazistan vasıtasıyla sandalcı ve kumaşcı esnafına belirlenen narh üzerinden satılması

Meşdûd mâddesi

Maʿrûz

Âsitâne-i aliyye'de vâkiʿ sandalcı esnâfının kethudâsı Hafız Mehmed Emin ve kethudâ vekîli es-Seyyid Salih ve yiğitbaşı es-Seyyid İbrahim ve müsinn ü ihtiyâr ustalarından el-Hâc Mehmed Said ve Bektaşzâde Mehmed Emin ve Mustafa ve es-Seyyid Abdullah ve es-Seyyid Halil ve Hafız Mustafa ve Saka Mustafa ve el-Hâc

Halil nâm kimesneler ile reʿâyâdan İşcibaşı Kostantin ve Hasköylü Yani ve Artin ve Yovan ve Suteri ve sâirleri meclis-i şerʿ-i münîrde meşdûd tüccârının kethudâsı es-Seyyid Hafız İbrahim ve el-Hâc Osman ve el-Hâc Abdurrahman ve el-Hâc Mehmed ve Hacı Mustafa ve es-Seyyid el-Hâc Halil ve es-Seyyid Ali ve Hüseyin ve sâirleri hâzır oldukları hâlde harîr tüccârından olup bu esnâda Bursa'dan vürûd eden Mehmed Münir ve Mir Mehmed Emin muvâcehelerinde sekene-i Dârü's-Saltanati'l-Aliyye'nin havâyic-i zarûriyelerinden olan bi'l-cümle harîr kadîmü'l-eyyâmdan beri Bursa ve Mihaliç ve Kirmasti ve İnegöl ve Yenişehir-i Bursa ve Bilecik ve Söğüd ve Pazarköyü ve Gemlik ve sâir mahallere tüccâr tâifesinden Halebli ve Şamlı ve sâiri ve gerek taraflarından ibʿâs eyledikleri kimesnelere taşrada harîr iştirâ etdirilmeyip ez-kadîm bâ-fermân-ı âlî karâr-gīr olduğu vechile harîrin cümlesi mahrûse-i Bursa'ya nakl olunup bezzâzistâna mahsûs olan harîrin dellâllar maʿrifetleriyle bezzâzistânda füruht ve bâzergâna mahsûs olan harîri İpek Hanı'nda füruht olunup Dârü's-Saltanati'l-Aliyye'ye kifâyet mikdârı iktizâ eden harîr Âsitâne-i aliyye'ye gelmedikçe mahâll-i âhara harîr verilmeyip menʿ-i ekîd ile menʿ ve zecr olunmak ve Haleb ve Şam tüccârı taraflarından taşra mahallerde ücret ile harîr iştirâ edenler her kim ise menʿ olunup mugāyir-i emr-i âlî harekete mücâseret edenler Bursa Mîzân emîni ve zâbitleri maʿrifetleriyle tedîb olunmak ve mahrûse-i Bursa'da çukacıyân ve murâbahacıyân tâifesi taşradan cemʿ ve tahsîl eyledikleri harîrlerini doğru mîzâna getirip kazzâza mahsûs olan Âsitâne-i aliyye tüccârına ve meşdûd olan harîri bezzâzistan ashâbına füruht etdirilmek ve ziyâde menâfiʿ tahsîli'çün mahrûse-i mezbûrede ketm ü ihfâ ve Âsitâne-i aliyye'de vâkiʿ kumaşçı esnâfına meşdûd ve sâirlerine harîr muktezî iken Haleb ve Şam ve Diyârbekir tüccârına füruht ederler ise menʿ ü tedîb ve tehdîd olunmak üzere mukaddemâ evâmir-i aliyye-i müteʿaddide ısdâr ve irsâl olunmuş olup zikr olunan meşdûdun beher vakıyyesi Bursa'da kırk iki buçuk guruşa ve Âsitâne-i aliyye'de kırk beş guruşa sandalcı ve kumaşçı esnâfına beyʿ etmek üzere mukaddemâ taʿahhüdleri esʿâr sicilline sebt ve kayd olunup mâh be-mâh esnâfımıza beş bin vakıyye meşdûd verilmesi muktezî iken kırk günden mütecâviz müddetden beri Der-aliyye'ye ekall-i kalîl meşdûd vürûd edip mâʿadâsını ol havâlîde perakendecilere hufyeten ziyâde bahâ ile füruht ve bir mikdârını dahi mahzenlerinde ketm ü ihfâ eyledikleri baʿzı kimesnelerden mesmûʿumuz olup bu sûret meşdûdun Der-aliyye'ye kıllet üzere vürûduna sebeb-i müstakıl bir keyfiyet olmağla bundan akdemce taʿahhüdleri vech üzere külliyetlü meşdûd celbi'çün evâmir-i aliyye ısdâr ve irsâl olunmuş olduğuna mebnî mahrûse-i Bursa aʿyânı maʿrifetiyle tüccârı taraflarından li-ecli'l-istirhâm irsâl eyledikleri âdemleri merkūmân istintâk olundukda harîr ashâbı olan rencberân makūlesi fukarâ ve zuʿafâya merhameten ancak işbu sene-i mübâreke Şevvâl-i şerîf'ine değin beher vakıyyesine yüz para **[64b]** zamla meşdûdun beher vakıyyesi mahrûse-i Bursa'da kırk beş guruşa ve Âsitâne-i aliyye'de kırk yedi

buçuk guruşa sandalcı ve kumaşçı esnâfına füruht olunması'çün istid'â bizler dahi nesc ve i'mâl eylediğimiz envâ'-ı kumaşların narh-ı sâbıkına kat'a halel tatarruk etmemek üzere şehr-i merkūma değin vech-i meşrûh üzere cümlemiz bi'l-ittifâk şirâya müte'ahhidler olmamızla ba'de'l-yevm zikr olunan meşdûdu mahrûse-i mezbûrede perakendecilere verilmeyip beher mâh beşer bin vakıyye meşdûd cümlesi emânetciler yediyle Âsitâne-i aliyye'ye irsâl ve resm-i gümrüğü edâ olundukdan sonra doğru sandal bezzâzistânına nakl ve kethudâları ma'rifetiyle sandalcı ve kumaşçı esnâfına fiyât-ı merkūme üzere tevzî' ve taksîm ve bi-avnihî sübhânehû ve te'âlâ Şevvâl-i şerîf'de yine narh-ı sâbıkı üzere Bursa'da kırk iki buçuk guruşa ve Der-aliyye'de kırk beş guruşa füruht olunmak üzere ta'ahhüd ve bu bahâne ile sandalcı ve kumaşçı tâifesinin nesc ve i'mâl eyledikleri envâ'-ı kumaşların narh-ı sâbıklarına kat'a halel tatarruk etmeyip fiyât-ı kadîmesi üzere ibâdullâha bey'e cümlesi bi'l-ittifâk ba'de't-ta'ahhüd mahrûse-i Bursa'da meşdûd münâdîsi Kocakavukoğlu demekle ma'rûf Hacı Şerif nâm şahıs ba'd-ezîn meşdûd bey' ü şirâsına karışmayıp zâbiti ma'rifetiyle tard ü teb'îd ve eğer hufyeten yine müdâhale eylediği münfehim olur ise tedîb olunacağı derciyle mahrûse-i mezbûre kādısı ve a'yânı kullarına hitâben müekked emr-i âlî-şân sudûrunu bi-ecma'ihim istirhâm eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 3 Receb sene [1]223.

## 447 [64b-1] Celep Üstüyan'ın sattığı koyun bedelinden Kasap Mustafa Beşe'den altı yüz seksen beş kuruş on para alacağı olduğu

685 guruş 10 para hüküm

Ma'rûz

Arzuhâl eden celeb tâifesinden Üstüyan v. [İ]stiko nâm zimmî meclis-i şer'-i hatîrde Fındıklı'da Salıpazarı nâm mahâlde sâkin Kasab Mustafa Beşe b. Mehmed muvâcehesinde mezbûr Mustafa Beşe zimmetinde bundan akdem malımdan ve yedimden beher re'si on bir guruş bir rub'a olmak üzere iştirâ ve kabz eylediği yüz altmış bir re's ganem semeninden cem'an bin sekiz yüz on bir guruş on paradan bâkī altı yüz seksen beş guruş on para alacak hakkım olmağla meblağ-ı bâkī-i mezkûru merkūm Mustafa Beşe'den hâlâ taleb ederim deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-istintâk ol dahi cevâbında kaziyye minvâl-i meşrûh üzere olduğunu bi-tamamihâ kat'iyyen ve tâyi'an ikrâr ü i'tirâf etmeğin alâ-mûcibi i'tirâfihî meblağ-ı bâkī-i mezkûr altı yüz seksen beş guruş on parayı müdde'î-i mesfûr Üstüyan zimmîye edâsıyla mezbûr Mustafa ilzâm olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 2 Receb sene [12]23.

## 448 [64b-2] Celep Üstüyan'ın sattığı koyun bedelinden Kasap Kıroğlu Mustafa Beşe'den altı yüz elli dokuz kuruş on para alacağı olduğu

569 guruş 10 para hüküm

Ma'rûz

Celeb tâifesinden Üstüyan v. İstiko zimmî meclis-i şer'-i hatîrde kalyo[n]cu kasablarından Kıroğlu Mustafa Beşe b. Yusuf muvâcehesinde merkūm Mustafa Beşe zimmetinde bundan akdem malımdan ve yedimden beher re'si on bir guruş bir rub'a olmak üzere iştirâ ve kabz ve istihlâk eylediği altmış beş re's ganem semeninden cem'an yedi yüz otuz bir guruş on para alacak hakkım olmağla hâlâ taleb ederim deyü da'vâ etdikde ol dahi cevâbında zikr olunan altmış beş re's ganemin ancak otuz üç re'sini minvâl-i meşrûh üzere beher re'si on birer guruş onar paraya ve mâ'adâ otuz iki re's ganemin beher re'sini dokuzar guruşa iştirâ ve kabz ve istihlâk etmemle ol-vechile semenleri olan cem'an altı yüz elli dokuz guruş on para zimmetimde müdde'î-i mersûma deynimdir deyip müdde'î-i mersûmun ziyâde müdde'âsını inkâr etmekle müdde'î-i mesfûr ber-minvâl-i muharrer ziyâde müdde'âsına ikāmet-i beyyineden izhâr-ı acz ve tahlîfe dahi tâlib olmamağla ziyâde müdde'âsıyla bilâ-beyyine mu'ârazadan ba'de'l-men' sâlifü'l-beyân ikrâr ü i'tirâfıyla lâzım gelen meblağ-ı mecmû'-ı merkūm altı yüz elli dokuz guruş on parayı müdde'î-i mersûma edâsıyla merkūm Mustafa Beşe ilzâm olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 2 Receb sene [1]223.

## 449 [64b-3] Ürettikleri ürünleri Yahudi küfecilere satmaktan vazgeçerek bizzat kendileri satmaya başlayan çömlekçi esnafı aleyhine Yahudi küfecilerin açtığı davada bir orta yol bulunarak anlaşma sağlandığı

Yahûd küfeci tâifesi

Ma'rûz

Ashâb-ı arzuhâl küfeci tâifesinden Hayim ve İlyazer ve İsrail ve Salamon ve sâir mazbûtü'l-esâmî Yahûdîler meclis-i şer'-i hatîrde İstanbul'da Zindan Kapısı dâhilinde çömlekçi esnâfının kethudâsı es-Seyyid Hüseyin ve yiğitbaşı Derviş Yakub ve es-Seyyid Osman ve Mehmed Sadık nâm kimesneler ile re'âyâdan Sahak ve Karabet zimmîler muvâcehelerinde kadîmü'l-eyyâmdan beri Boğazhisârı'ndan esnâf-ı merkūmeye vürûd eden envâ'-ı kâse ve tabak ve çanak ve gerek Bursa'dan vürûd eden toprak tencere ve tâbeleri mâ-tekaddemden beri esnâf-ı merkūme ustaları fiyât-ı mu'tedile ile bizlere bey' bizler dahi esvâk ve bâzârda fukarâ-yı ibâdullâha füruht eder iken bu evânda fiyât-ı kadîmesinden gabn-i fâhiş ziyâde

mutâlebesiyle rencîdeden hâlî olmayıp bizlere bey‘den imtinâ‘ etmeleriyle suâl olunup kadîmî üzere fiyât-ı mu‘tedile ile bizlere verip bilâ-mûcib ızrâr kasdıyla mümâna‘atları men‘ ü def‘ olunmak matlûbumuzdur deyü iştikâ onlar dahi navl-ı sefîne ve gümrük ve hammaliye masrûfları ve külliyetlü şikest zuhûrundan bahisle tazallüm-i hâl etmeleriyle husûs-ı merkūmun keyfiyeti erbâb-ı vukūfdan tahkīk olundukda herbirinin re’s-i mâlleri üzerine cüz’iyyât makūlesi fâide zammıyla bi’t-terâzî fukarâ-yı ibâda nef‘i mûcib olacak vechile fiyât-ı mu‘tedile vaz‘ıyla beynleri tevfîk ve ıslâh olunarak sâlifü’z-zikr Boğazhisâr’ın kebîr kâsesi on üç paraya ve vasat kâse dokuz paraya ve sagīr kâse altı paraya ve ikilik ta‘bîr olunur tabağın bin tânesi yüz on beş guruşa ve birlik ta‘bîr olunan tabağın kezâlik bin tânesi elli yedi guruşa ve ikisi birlik ta‘bîr olunan tabağın bin tânesi kırk guruşa ve kebîr soğuldan ta‘bîr olunur tabağın bin tânesi doksan üç guruşa ve sagīr soğuldan ta‘bîr olunan tabağın kezâlik bin tânesi kırk altı buçuk guruşa ve mârrü’l-beyân Bursakârı toprak tencerenin sagīr ve kebîr beher çifti kırk dört paraya ve kebîr tâbe on iki paraya ve vasat tâbe dokuz paraya ve sagīr tâbeyi altı paraya esnâf-ı merkūme dükkânlarından sağ ve sâlim olarak Yahûd küfeci tâifesine bey‘ ve füruht **[65a]** birle ziyâde nesne mütâlebesiyle rencîde etmeyip bu bahâne ile kıllet üzere getirdilip kesret ve vefret üzere celble cümlesi bi’l-ittifâk müte‘ahhid ve vech-i meşrûh üzere hareket edeceklerine kethudâları merkūm kefîl olup ve Yahûd küfeci tâifesi mesfûrûn dahi minvâl-i muharrer üzere iştirâ eyledikleri envâ‘-ı tabak ve tencere ve tâbenin fiyât-ı mevzû‘ası üzerine cüz’î fâide zammıyla esvâk ve bâzârda ibâdullâha fürûhta ta‘ahhüd ve kat‘-ı nizâ‘ eyledikleri İstanbul Mahkemesi’nden huzûr.

Fî 29 C sene [1]223.

## 450 [65a-1] Sahipleri vefat edip borçlarından dolayı kayyıma devrolunan Küçükmustafapaşa’daki bir fırın gediğinin yirmi sekiz bargir itibarıyla dokuzar bargir hissesinin Karabet v. Aslan ile Bogos v. Serkiz’e satıldığı ve diğer on bargir hissesinin Sahak zimmîde bulunduğu

Küçükmustafapaşa’da fırın

Ma‘rûz

Âsitâne-i aliyye ve tevâbi‘i olan Bilâd-ı selâse’de vâki‘ habbâzân esnâfının kethudâsı Mustafa Ağa ve bi’l-cümle nizâm ustaları meclis-i şer‘-i münîrde herbiri takrîr-i kelâm edip hâmiş-i arzuhâlde mastûr derkenâr nâtık olduğu üzere Başmuhâsebe’de mukayyed habbâzân ve uncuyân tâifesinden ba‘zılarına iflâs târî olmağla firâr ü gaybet birle fırın ve değirmenleri hâlî ve mu‘attal kaldığından lede’l-müzâyede

semen-i misliyle âhara bey‘ ve semeniyle cânib-i mîrîye ve kapan tüccârına olan düyûnu edâ olunmak bâ-fermân-ı âlî şurût-ı nizâm-ı mer‘iyelerinden olduğuna binâen İstanbul’da Cebeali Kapısı kurbünde Küçükmustafapaşa’da kâin bir bâb etmekci fırını ve içinde âna merbût yedi horoslu bir bâb değirmen derûnlarında mevcûde beyne’l-esnâf gedik ta‘bîr olunan yirmi re’s bârgir i‘tibârıyla âlât-ı lâzıme-i ma‘lûmeden on dört re’s bârgir hissesine mâlikler olan Manas v. Arakil ve Samayil v. Mardıros ve on dört re’s bârgir hissesine mâlik olan Sahak v. Mifak nâm zimmîlerin hınta bahâsından cânib-i mîrîye işbu derkenâr mantûkunca dokuz bin yedi yüz kırk sekiz buçuk guruş ve ma‘lûmü’l-esâmî kapan tüccârına dört bin iki yüz elli bir buçuk guruş ki cem‘an on dört bin guruş deynleri olduğu hâlde derûn-ı arzuhâlde mezkûrü’l-ism mersûmân Manas ve Samayil zimmîlerden herbiri müflisen hâlik olmalarıyla ber-mûceb-i şurût-ı nizâm hisse-i mezkûrelerinin bey‘i muktezî olduğundan cânib-i mîrîye ve gerek kapan tüccârına olan düyûn-ı mezkûreyi müeccelen edâ etmek üzere şirâya tâlibler olan habbâzân tâifesinden bâ‘iseyü’l-i‘lâm Karabet v. Aslan ve Bogos v. Serkiz nâm zimmîler ber-vech-i âtî gedik-i mezkûr semenlerinden ceste ceste îfâ-yı deyn eylemeleri cânib-i mîrîye enfa‘ ve ibâdullâha hayırlu ve esnâfa eshel ve bu nizâm düstûrü’l-amel tutuldukça sâir mu‘attal olan fırın ve değirmenlerin küşâdına bâdî olur hâlâtdandır deyü ihbâr etmeleriyle âlât-ı mezkûreyi ber-vech-i muharrer bey‘e kıbel-i şer‘den vasî ve kayyım nasb olunan habbâzân kethudâsı mezbûr Mustafa Ağa b. Abdullah vesâyeten ve arzuhâl eden mersûm Sahak zimmî asâleten meclis-i şer‘-i münîrde kendi nefsinden asîl ve mersûm Bogos zimmî tarafından ber-vech-i âtî vekîl-i şer‘îsi mersûm Karabet zimmî muvâcehesinde herbiri bi’l-asâle ve bi’l-vesâye takrîr-i kelâm edip hâlikân-ı mersûmânın fırın ve değirmen-i mezkûrda gedik ta‘bîr olunur yirmi sekiz bârgir i‘tibâr olunan âlât-ı lâzıme-i ma‘lûmede mâlikler oldukları on dört re’s bârgir hisselerini yedi bin guruşa bi’l-vesâye mersûmân Bogos ve Karabet zimmîlere ve mersûm Sahak zimmî dahi mâlik olduğu on dört re’s bârgir hissesinin on re’s bârgir hissesini yedinde ibkā ve mâ‘adâ dört re’s bârgir hisse-i şâyi‘asını kezâlik zimmîyân-ı mersûmâna ale’l-iştirâki’s-seviyy iki bin guruşa deyn-i mezkûru edâ için el-yevm semen-i misillerinden ezyed olduğu ihbâr olunan cem‘an dokuz bin guruşa mesfûrâna vech-i meşrûh üzere bi’l-asâle ve bi’l-vesâye bey‘ ü temlik ve vech-i lâyıkı üzere teslîm onlar dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ü kabûl eylediklerinden sonra semenleri olan meblağ-ı mezbûr dokuz bin guruşu beher sene beşer yüz guruş cânib-i mîrîye müeccelen ve mukāssatan ve sâir ashâb-ı düyûna dahi ceste ceste edâya ta‘ahhüd etmeleriyle fırın ve değirmen-i mezkûrun gedik ta‘bîr olunan yirmi sekiz bârgir i‘tibârıyla dokuzar re’s bârgir hisse-i şâyi‘ası mersûmân Bogos ve Karabet zimmîlerden herbirinin uhdesine ve sâlifü’z-zikr yedinde ibkā eylediği on re’s bârgir hissesi dahi mesfûr Sahak zimmî meblağ-ı bâkī-i merkūm yedi yüz

kırk sekiz buçuk guruşu cânib-i mîrîye edâ etmek üzere uhdesine Navul Kalemi'ne kayd ve yedine sûret i'tâsı bâbında cümlesi istid'â-yı inâyet eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 4 Receb sene [1]223.

## 451 [65a-2] Melak v. Asvador'un menzil hissesini kendisine vermedikleri iddiasıyla babası ile Etmekçi Atnaş aleyhine açtığı davada dört yüz elli kuruşa sulh olduğu

Vakıf menzil da'vâsından 450 guruşa sulh

Ma'rûz

Sâhibe-i arzuhâl şahsı mu'arrefe Melak nâm Nasrâniye meclis-i şer'-i hatîrde zikri âtî menzile bi'l-icâreteyn mutasarrıf olup vâzı'ü'l-yed olan derûn-ı arzuhâlde mersûmü'l-ism Etmekci Atnaş v. Marko nâm zimmî muvâcehesinde mersûme Melak Nasrâniyenin babası Kuyumcu Asvador v. Kirkor ve oğulları Kirkor ve Serkiz zimmîler hâzır oldukları hâlde hâmiş-i arzuhâlde mastûr defter-i vakıfdan muhrec derkenâr nâtık olduğu üzere Kuds-i şerîf'de vâki' Mar Yakub Kilisesi fukarâsı levâzımı evkāfı müstegallâtından olup İstanbul'da Balat Kapısı dâhilinde el-Hâc İsa mahallesinde kâin ma'lûmü'l-hudûd bir bâb menzil hâl-i sıgārımda hâlike olan anamız Aranohi bt. Minas Nasrâniyenin ile'l-helâk bi'l-icâreteyn taht-ı tasarrufunda olup ba'de helâkihî menzil-i merkūm sadrî kebîr oğulları hâzırân-ı mersûmân Kirkor ve Serkiz zimmîler ile bana ve sagīr oğlu İstefan ve sagīre kızı Filori nâm beş nefer evlâdlarına âdiyen ba'de'l-intikāl babam hâzır-ı mesfûr Asvador zimmî benimle karındaşlarım sagīrân-ı mersûmânın velîleri ve bâ-hüccet vasîlerimiz olmak takrîbiyle menzil-i mezkûrda üç hums hisse-i şâyi'amızı bedel-i misliyle âhara ferâğa kıbel-i şer'den bâ-hüccet mezûn olduğuna binâen Minasfan v. Agop zimmîye bi'l-vesâye bâ-re'y-i mütevellî ferâğ ve kasr-ı yed ol dahi ba'de't-tefevvüz yine bâ-re'y-i mütevellî babam mesfûra ferâğ ve kasr-ı yed edip ve karındaşlarım hâzırân-ı mesfûrân Kirkor ve Serkiz zimmîler dahi hisselerini hüsn-i rızâlarıyla babamız mesfûr Asvador zimmîye bâ-re'y-i mütevellî ferâğ ve kasr-ı yed eylediklerinden sonra babamız mesfûr dahi menzil-i merkūmun mecmû'unu işbu mersûm Atnaş zimmîye bedel-i misli olan beş bin beş yüz guruş bedel-i makbûza ferâğ-ı kat'î-i mu'teber ile bâ-re'y-i mütevellî ferâğ ve kasr-ı yed edip ve ben ba'de'l-bulûğ babam hâzır-ı mesfûrun makbûzu olan bedel-i merkūmdan benim hums hisseme isâbet **[65b]** eden bin yüz guruşu babam mersûm bana vermediğine binâen ben dahi ferâğ-ı mezkûrunu mücîze olmamla menzil-i mezkûrun hums hisse-i şâyi'asında bâ-re'y-i mütevellî keff-i yedine mersûm Atnaş zimmîye tenbîh olunmak matlûbumdur deyü vakf-ı merkūm mütevellîsi Arakil zimmî hâzır olduğu hâlde da'vâ eylediğimde babam hâzır-ı mesfûr Asvador ile mersûm Atnaş zimmîler

bedel-i merkūmdan hisse-i merkūme ki ba'de'l-bulûğ sana vermişdik deyip ol-vechile beynimizde ba'de vukū'i'l-münâza'a bâ-vesâtet-ı muslihîn beynimiz ıslâh olunup babam mesfûr ile mersûm Atnaş zimmîler rızâlarıyla mâllarından bana dört yüz elli guruş teberru'an def' ü teslîm ben dahi kabz ve istihlâk birle ferâğ-ı mezkûru mücîze olmamla bi'l-cümle menzil-i mezkûra müte'allika âmme-i da'vâdan ben ve gerek karındaşlarım hâzırân-ı mersûmân Kirkor ve Serkiz zimmîlerden herbirimiz mesfûrân Asvador ve Atnaş zimmîlerin zimmetlerini onlar dahi bana medfû'ları olan meblağ-ı müstehlek-i merkūmun istirdâdına müte'allika da'vâdan benim zimmetimi herbirimiz ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer'î ile ibrâ ve iskāt ve herbirimiz ber-vech-i muharrer âharın ibrâsını kabûl eyledik deyü ikrâr ve tasdîkleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 2 Receb sene [1]223.

## 452 [65b-1] Seferhan adlı Çerkes kadının kendisini köle olduğu iddiasıyla tutan Esirci Ömer aleyhine açtığı davada hür olduğunu ispat ettiği

Hürriyet da'vâsı

Ma'rûz

Rıkka inkıyâd-ı sâbıkını mukırre ve mu'terife olmağla ber-vech-i âtî da'vâya kıbel-i şer'den me'zûne olan orta boylu açık kaşlı mâi gözlü tahmînen on altı yaşında Seferhan nâm Müslimetü'l-mille bikr-i bâliğa meclis-i şer'-i münîrde rık olmak üzere kendiye vâzı'ü'l-yed olan Esirci es-Seyyid el-Hâc Ömer b. es-Seyyid Mustafa nâm kimesne muvâcehesinde ben vilâyet-i Anadolu'da Anapa Sancağı'nda Labe karyesinde sâkin Kuban Tatarlarından hürrü'l-asl Devlet Giray b. Hamza nâm mîrzânın firâşından hâsıla ve zevcesi hürretü'l-asl Hani bt. Muhammed Giray nâm hatundan mütevellide hürretü'l-asl olup bana ve ebeveynim mezbûrâna kat'a rık târî olmuş değil iken merkūm es-Seyyid el-Hâc Ömer rık olmak üzere bi-gayrı hakkın bana vaz'-ı yed etmekle sebîlim tahliye olunmak matlûbumdur deyü da'vâ etdiğimde ol dahi cevâbında müdde'iye-i mevsûfe-i merkūmeyi Çerkes cinsinden rık olmak üzere işbu hâzır bi'l-meclis Gedüsî Bezci İmâmoğlu el-Hâc İbrahim b. Halil nâm kimesneden bin beş yüz guruş semen-i medfû' ve makbûza iştirâ ve kabz etmemle ol-vechile şirâ-i câriye-i memlûkem olmağla vaz'-ı yed ederim deyip hürriyet-i asliyesi ma'lûmum değildir deyü hâzır-ı merkūmun tasdîkiyle inkâr etmekle müdde'iye-i mezbûre ber-vech-i muharrer hürriyet-i asliye müdde'âsını mahâllinde lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbâr olunan Kubanlı Tatar Ali b. Osman ve Anapalı İsmail b. Muhammed nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe vech-i şer'î üzere isbât etmeğin mûcebince müdde'iye-i mezbûrenin hürriyet-i asliyesine hükm ve sebîli tahliye olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 7 Receb sene [12]23.

## 453 [65b-2] Niş sahrâsında alaybeyi bayrağı altında hazır bulunmadığı için Tırhala Sancağı'ndaki zeameti elinden alınan Mehmed Râşid'in hastalığından dolayı görev yerinde bulunamadığının anlaşıldığı

Ze'âmet

Ma'rûz

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen sâhib-i arzuhâl es-Seyyid Mehmed Râşid meclis-i şer'-i münîrde hâmiş-i arzuhâlde mastûr derkenâr nâtık olduğu üzere Tırhala Sancağı'nda Mizistre Nâhiyesi'nde Haraso nâm-ı diğer Ağayani nâm karye ve gayrıdan yedi bin, ber-vech-i tekmîl yirmi bin akçe ze'âmete babam Halil fevtinden müddet-i vâfire bâ-berât-ı âlî-şân cebelü bedeliyesiyle mutasarrıf olup cebelü kaydı küşâdıyla sene-i sâbıkāda Niş sahrâsında alaybeyi bayrağı altında mevcûd bulunmak üzere memûr kılınıp lâkin ben Âsitâne-i aliyye sâkinlerinden olup sene-i sâbıkāda hasta ve sâhib-i firâş olduğum ecilden yoklamada bi-özrin nâ-mevcûd olduğuma mebnî ref'imden mülâzımlardan Hüseyin v. Yusuf'a tevcîh ve berât olunmuş olup ol-vechile ben nân-paramdan dûr ve mağdûr olmamla keyfiyet-i hâlim vukūfu olanlardan suâl ve tahkīk birle i'lâm olunmasını istid'â ve fi'l-hakīka sâhib-i arzuhâl merkūm Âsitâne sâkinlerinden olup birkaç seneden beri hasta ve sâhib-i firâş olduğunu vukūf-ı tamları olan sâbıkā Hakkı Mehmed Paşa kethudâsı silahşorân-ı hâssadan el-Hâc Yusuf Ağa ve Mehmed Ağa b. Mahmud ve İsmail Ağa b. Abdullah ve es-Seyyid Ahmed b. el-Hâc Mustafa ve Yusuf b. Ali nâm kimesneler bi'l-ittifâk haber verdikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 7 Recebi'l-ferd sene 1223.

## 454 [65b-2] Zindan Kapısı haricindeki tütüncü dükkânı gediğini Dimitri v. Mihal'den bin kuruşa satın alan Praşkova ve ortağı Yorgi'nin dükkân gediğini Çobançeşmesi yakınlarında bir dükkâna naklettikleri ve üzerlerine kaydolunmasını talep ettikleri

Tütüncü gediği nakli

Ma'rûz

Ma'den Kalemi'nde mukayyed ve mu'teber gediklerden olup İstanbul'da Zindan Kapısı hâricinde Çardak ta'bîr olunur kolluk tahtında kâin bir bâb tütüncü dükkânı derûnunda mevcûde beyne'l-hıref gedik ta'bîr olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûmenin mâliki olan Dimitri v. Mihal zimmî meclis-i şer'-i hatîrde tütüncü esnâfından Praşkova v. Dimitraki ve şerîki Yorgi v. Praşkova zimmîler muvâcehelerinde ber-vech-i muharrer bâ-sûret mâlik olduğum gedik ta'bîr olunan âlât-ı lâzıme-i mezkûreyi mersûmân Praşkova ve Yorgi zimmîlere ale'l-iştirâki's-seviyy bin guruş

semen-i makbûza tarafeynden bi'l-îcâb ve'l-kabûl bâtten sahîhan bey‘ ü temlik ve teslîm eylediğimde onlar dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl edip mebî‘-i mezkûrun tağrîr ve gabnine ve bi'l-cümle gedik husûsuna müte‘allika âmme-i de‘âvîden herbirimiz âharın zimmetini kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt eyleyip fîmâ-ba‘d zikr olunan tütüncü gediğinde benim aslâ ve kat‘a alâka ve medhalim kalmayıp mersûmân Praşkova ve Yorgi zimmîlerin ale'l-iştirâki's-seviyy mülk-i müşterâları olmuşdur dedikde onlar dahi ba‘de't-tasdîk müşteriyân-ı mersûmân Praşkova ve Yorgi zimmîler meclis-i şer‘-i münîrde takrîr-i kelâm edip gediğini iştirâ eylediğimiz dükkân-ı mezkûr âhar akāra tebdîl olunmağla gedik-i merkūmu kurb ve civârında âhar dükkâna nakl olunmak esnâfımızın bâ-fermân-ı âlî şurût-ı mer‘iyemizden olmağla gedik-i merkūmu kurb ve civârında Çobançeşmesi kurbünde tuzcu dükkânı ittisâlinde köşe başında kâin taht-ı icâremde olup kimesnenin gediği olmayan bir bâb dükkâna nakl ve ber-vech-i muharrer kalemine kayd olunmak murâdımdır dedikde fi'l-hakīka bu makūle mukayyed ve mu‘teber olan gedikler hasbe'l-iktizâ kurb ve civârına nakli esnâf-ı merkūmenin bâ-fermân şurût-ı nizâm-ı mer‘iyelerinden olduğu kethudâ ve yiğitbaşı ve sâirleri meclis-i şer‘de haber vermeleriyle zikr olunan kolluk tahtında kâin dükkânda Dimitri zimmî ismine mukayyed olan tütüncü gediği mârrü'z-zikr civârında taht-ı icâresinde olan dükkâna nakl ve mahâll-i evvelin kaydı terkīn birle mersûmun ber-vech-i meşrûh bey‘inden mersûmân Praşkova ve Yorgi zimmîlerin uhdesine kayd ve mahâll-i sânîde mu‘teber olmak üzere yedlerine sûret i‘tâsını istirhâm eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 7 Receb sene [1]223.

## 455 [65b-3] Giritli Terzi Mehmed Ağa'nın Galata'daki kasap dükkânı gediğini bey' bi'l-vefâ yoluyla sattığı ve geri kendisine iade etmesi gerektiği iddiasıyla Osman Usta aleyhine açtığı davada iddiasını ispat edemediği

Kasab ferâğı nizâ‘ı

Ma‘rûz

Derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Giridî Derzi Mehmed Ağa b. Ali nâm kimesne Çarşamba günü arz odasında huzûr-ı hazret-i sadâret-penâhîde ma‘kūd meclis-i şer‘-i münîrde zikri âtî kasab dükkânı gediğine mutasarrıf ve vâzı‘ü'l-yed olan sâhib-i arzuhâl Osman Usta b. Mustafa muvâcehesinde Hudâvendigār-ı esbak cennet-mekân firdevs-âşiyân merhûm ve mağfûrun-leh Sultan Abdülhamid Han -tâbe serâhû- hazretlerinin evkāf-ı şerîfelerinden Yedikule hâricinde vâki‘ ganem sel[h]hânelerinden dördüncü sel[h]hâneye merbût kasab dükkânlarından mahrûse-i Galata'da Kareki Kapısı dâhilinde habbâz fırını ittisâlinde kâin bir bâb

kasab dükkânı derûnunda mevcûde gedik ta'bîr olunan âlât-ı lâzıme-i ma'lûme mukaddemâ bâ-temessük-i mütevellî müstakıllen benim taht-ı tasarrufumda iken bin iki yüz beş senesinde benim sulbî evlâdım olmadığına mebnî bilâ-veled fevt olur isem mahlûl olur mülâhazasıyla zikr olunan âlât-ı lâzımeyi her ne zaman diler isem bana red ve ferâğ etmek şartıyla gāib ani'l-meclis Giridî Tatar Ömer nâm kimesneye bâ-i'lâm ve bâ-re'y-i mütevellî ferâğ ve kasr-ı yed eylediğimden sonra merkūm Tatar Ömer dahi sâlifü'l-beyân gedik ta'bîr olunan âlât-ı **[66a]** lâzımeyi bin iki yüz on bir senesinde benim izin ve icâzetimle işbu mezbûr Osman Usta'dan alıp bana teslîm eylediği iki bin guruş mukābelesinde her ne zaman meblağ-ı mezbûru verir isem bana redd ü ferâğ etmek şartıyla bâ-re'y-i mütevellî mezbûr Osman Usta'ya vefâen ferâğ ve mezbûr Osman Usta dahi ol şartla kabûl etmiş idi hâlâ meblağ-ı merkūm iki bin guruşu yedimden ahz birle âlât-ı lâzıme-i merkūmeden bâ-re'y-i mütevellî keff-i yed ve bana teslîme merkūm Osman Usta'ya tenbîh olunmak matlûbumdur deyü vakf-ı müşârün-ileyhin kāimmakām-ı mütevellîsi ile hâssa kasabbaşısı izzetlü Osman Ağa taraflarından mürsel vekîlleri Kasablar Kethudâsı Ahmed Usta ve sâir kasab ustaları hâzır oldukları hâlde da'vâ etdikde ol dahi cevâbında sâlifü'l-beyân gedik ta'bîr olunan âlât-ı lâzıme-i ma'lûmeyi târih-i merkūmda mezbûr Tatar Ömer hüsn-i rızâsıyla malımdan ve yedimden makbûzu olan meblağ-ı mezbûr iki bin guruş mukābelesinde ferâğ-ı kat'î-i mu'teber ile bâ-i'lâm-ı şer'î ve bâ-re'y-i mütevellî bana ferâğ ve kasr-ı yed etmekle ben dahi tefevvüz ve kabûl etmiş idim deyü mazmûnu takrîr-i meşrûhuna mutâbık bir kıt'a i'lâm ve bir kıt'a mütevellî temessüğü ibrâz edip ferâğ-ı mezkûr vefâ tarîkile olduğunu inkâr etmekle müdde'î-i mezbûr Mehmed Ağa ber-vech-i muharrer ferâğ bi'l-vefâ' müdde'âsına ikāmet-i beyyineden izhâr-ı acz ve tahlîfe dahi tâlib olmayıp kavl-i mücerrediyle şer'an nesne sâbit olmamağla merkūm Mehmed Ağa da'vâ-yı mezkûresiyle bilâ-beyyine mu'ârazadan men' olunup zikr olunan âlât-ı lâzıme-i ma'lûme ke'l-evvel Osman Usta'nın tasarrufunda ibkā olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî-gurreti Receb sene [12]23.

## 456 [66a-1] Hadice bt. Veliyüddin'e, tasarrufunda bulunan Edirnekapısı'ndaki menzilini gayrimüslime ferağ etmemesi hususunda tenbihte bulunulduğu

Menzili Müslime ferâğa tenbîh

Ma'rûz

İstanbul'da Edirnekapısı dâhilinde Ka'riye Ali Paşa-yı atik mahallesi imâmı es-Seyyid Hafız İbrahim Efendi ve müezzin-i sânî Abdi ve Molla İsmail ve ahâlisinden Hafız Mehmed Reşid Efendi ve Osman Ağa ve Ahmed Ağa ve Sarrâc Mehmed Ağa

ve Hüseyin Ağa ve Ebûbekir ve Osman ve Mehmed Emin Ağa ve Mehmed Sadık Efendi ve Osman Efendi ve İbrahim Ağa ve diğer İbrahim Ağa ve Ârif Efendi ve Mehmed Nuri Efendi ve Topçu İsmail Beşe ve diğer İsmail ve Süleyman ve Mehmed Cemalleddin ve Ahmed ve İbiş ve Ömer Beşe ve Süleyman Ağa ve Mustafa Efendi ve Süleyman Efendi ve Mustafa Beşe ve el-Hâc Veyis Ağa ve Çorbacı Hasan Ağa ve Kapıcı Mustafa Ağa ve Abdülllatif Ağa ve es-Seyyid Mehmed Şâkir ve Cizyedâr Süleyman ve Mustafa ve sâir mazbûtü'l-esâmî cemâ'at-i Müslimîn meclis-i şer'-i münîrde sâhib-i arzuhâl es-Seyyid Hasan Ağa'nın kayınvâlidesi olup zikri âtî menzile mutasarrıfe olan mu'arrefetü'z-zât Hadice bt. Veliyüddin nâm hatun muvâcehesinde mahalle-i mezbûrede vâki' bir bâb vakıf menzil kadîmü'l-eyyâmdan beri Müslim tasarrufunda ve hâlâ mezbûre Hadice Hatun mutasarrıfe ve Müslim sâkinler olup câmi'-i şerîfe karîb olmağla menzil-i mezbûrda kefere mütemekkin olduğu yoğiken merkûme Hadice Hatun dâmâdı mezbûr ile ittifâk edip kefereye ferâğ ve menzil-i merkûmda kefere iskân murâd etmeleriyle bu keyfiyet taklîl-i cemâ'at-i Müslimîne bâ'isdir deyü cümlesi alâ-tarîki'ş-şehâde haber vermeleriyle menzil-i mezbûru bir Müslime ferâğ edip li-ecli'l-iskân kefereye ferâğ etmemek üzere merkûme Hadice Hatun'a şer'an tenbîh olunduğu İstanbul Mahkemesi'ne huzûr.

Fî 7 Receb sene [12]23.

## 457 [66a-2] Merhum Cafer Beşe'nin vârisleri tarafından Çatal Fırın ve ona bağlı değirmen gediğinin Kuzman v. Doyko'ya satıldığı

Çatal fırın mâddesi

Ma'rûz

İstanbul'da Kadırga Limanı nâm mahâlde vâki' Çardaklı fırında sâkin iken bundan akdem vefât eden habbâz tâifesinden Cafer Beşe b. İbrahim'in verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Rukiye bt. Mehmed nâm hatun ile sulbî kebîr oğlu İbrahim ve sagîr oğlu Süleyman'a ba'de'l-inhisâr ashâb-ı arzuhâl kendi nefsinden asîl ve vâlidesi zevce-i mezbûre Rukiye Hatun tarafından husûs-ı âtîde vekîl-i olduğu zâtını ârifân Ferhad Beşe b. İsmail ve Ömer Beşe b. Hüseyin nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olan mezbûr İbrahim ve sagîr-i merkûm Süleyman'ın ammi ve tesviye-i emrine min-kıbeli'ş-şer' vasîyy-i mansûbu diğer Süleyman Beşe b. el-mezbûr İbrahim nâm kimesneler Habbâzân Kethudâsı Mustafa Ağa ve bi'l-cümle nizâm ustaları hâzır oldukları hâlde evvelâ bi'd-defa'ât Çarşamba günü arz odasında huzûr-ı hazret-i sadâret-penâhîde ve ba'dehû du'âhânemizde ma'kūd meclis-i şer'-i münîrde habbâz tâifesinden olup İstanbul'da Kadırga Limanı kurbünde Çatal fırında mütemekkin derûn-ı arzuhâlde mersûmü'l-ism Kuzman v. Doyko nâm zimmî muvâcehesinde mârrü'z-zikr Çatal fırın ve ana merbût dört horoslu bir bâb

değirmen derûnunda mevcûde beyne'l-hıref gedik ta'bîr olunur on altı re's bârgir ve ona isâbet eden sâir âlât-ı lâzıme-i ma'lûme ve dört re's küfeci bârgiri mersûm Kuzman zimmînin babası Doyko nâm zimmînin yedinde müstakıllen mülkü iken zimmî-i mersûm kapan tüccârına bin beş yüz guruş ve cânib-i mîrîye dört bin otuz üç guruş ve Sakızlı Mehmed Ağa'ya karzdan bin guruş ki cem'an altı bin beş yüz otuz üç guruş deyni olduğu hâlde müflisen diyâr-ı âhara firâr etdikden sonra habbâzân esnâfının yedlerinde olan fermân-ı âlî-şân mûcebince gedik ta'bîr olunan âlât-ı lâzıme-i mezkûreyi semen-i misliyle âhara bey'e ve semeninden düyûn-ı mezkûreyi edâya kıbel-i şer'den vasî ve kayyım nasb ü ta'yîn olunan habbâzân kethudâsı âlât-ı lâzıme-i muharrere-i mezkûreyi babam mûrisimiz müteveffâ-yı merkūm Cafer Beşe'ye hayatında altı bin beş yüz otuz üç guruş semen tesmiyesiyle bi'l-vesâye bey' ü temlik ve teslîm ve semenini cânib-i mîrîye ve kapan tüccârına ve mezbûr Mehmed Ağa'ya edâ etmek üzere bi'l-vesâye emr ve tevkîl eylediğinde babam mûrisimiz müteveffâ-yı mezbûr dahi hayatında ba'de'l-iştirâ ve't-temellük kapan tüccârına olan meblağ-ı merkūm bin beş yüz guruş ve mezbûr Mehmed Ağa'ya meblağ-ı mezkûr bin guruş tamamen ve cânib-i mîrîye dahi bin yüz seksen üç guruş ki cem'an üç bin altı yüz seksen üç guruşunu edâ ve teslîm bâkī zimmetinde cânib-i mîrîye iki bin sekiz yüz elli guruş deyni kalmış iken hâlâ biz bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ve bi'l-vesâye gedik ta'bîr olunan yirmi re's bârgir ve sâir âlât-ı lâzıme-i mezkûreyi tarafeynden bi'l-îcâb ve'l-kabûl bâtten ve sahîhan bi-safkatin vâhidetin altı bin yüz guruşa mersûmân Kuzman zimmîye bey' ve temlik ve teslîm eylediğimizde ol dahi ba'de'l-iştirâ ve't-temellük ve't-tesellüm semen-i mezkûr altı bin yüz guruşun iki bin iki yüz elli guruşunu bize ve bin beş yüz guruşun emrimizle cânib-i mîrîye zimmî-i müşterî-i mersûm def' ü teslîm biz dahi yedinden ahz ü kabz ve mâ'adâsı olan iki bin üç yüz elli guruşun bin üç yüz elli guruşunu cânib-i mîrîye ve beşer yüz guruşdan bin guruşunu dâyinlerimiz işbu hâzırân bi'l-meclis fırın-ı mezkûr mutasarrıfı Teberdâr el-Hâc Osman Ağa ve Bektaş Ağa'ya edâ etmek üzere **[66b]** ihâle ve herbirimiz bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ve bi'l-vesâye tarafımızdan emr ve tevkîl eylediğimizde mersûm Kuzman zimmî dahi vech-i meşrûh üzere edâya müte'ahhid olmağla mebî'-i mezkûrun tağrîr ve gabnine ve bi'l-cümle gedik-i mezkûr husûsuna müte'allika âmme-i de'âvîden tarafeynden herbirimiz âharın zimmetini kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt eyledik ba'de'l-yevm sâlifü'l-beyân fırın ve ona merbût dört horoslu değirmen derûnlarında mevcûde gedik ta'bîr olunan on altı re's bârgir ve sâir âlât-ı lâzıme-i ma'lûmede benim müvekkile-i mezbûrenin ve sagīr-i merkūmun kat'a alâka ve medhalimiz kalmamışdır deyü ba'de'l-ikrâr ve't-tasdîk gedik-i mezkûr mersûm Kuzman zimmînin mülk-i müşterâsı olmağla zabt ü tasarrufi'çün kalemine kayd ve yedine sûret i'tâ buyurulması iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 5 Receb sene [12]23.

## 458 [66b-1] Yoğurtçu Ahmed Beşe ve ortakları Üstüyan ve Atnaş'ın alacakları süt için peşinen ödedikleri iki bin beş yüz kuruştan Tacir Lütfullah Ağa'dan altı yüz otuz altı guruş otuz iki buçuk para alacakları olduğu

636 guruş 32,5 para hüküm

Ma'rûz

Ashâb-ı arzuhâl kaymakçı ve yoğurtçu esnâfından Ahmed Beşe b. Mustafa kendi nefsinden asâleten ve şerîki Üstüyan v. Tariko zimmî tarafından husûs-ı âtîde vekîl-i müsbet-i şer'îsi olmağla vekâleten ve âhar şerîkleri Atnaş v. Duka zimmî asâleten herbiri meclis-i şer'-i münîrde Kapan-ı dakīk tüccârından ve Havâss-ı Refî'a Kazâsı'na muzâfe Terkos Nâhiyesi'ne tâbi' Bosna karyesinde kâin çiftlik mutasarrıfı derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism el-Hâc Hafız Lütfullah Ağa b. el-Hâc Yusuf nâm kimesne muvâcehesinde hâssa yoğurtçubaşısı ve esnâf-ı merkūme kethudâsı ve sâirleri hâzır oldukları hâlde mezbûr el-Hâc Hafız Lütfullah Ağa zikr olunan çiftlik mer'asında ra'y olunan sağman ta'bîr olunur ağnâmlarından hâsıl olan südlerini bize bey' etmek için ber-mu'tâd peşînen mâl ve şirketimizden ve yedimizden iki bin beş yüz guruşumuz ahz ü kabz eyledikden sonra işbu sene-i mübâreke rûz-ı Hızır'ından Temmuz evâsıtına gelinceye değin cem'an yedi bin elli yedi vakıyye süd[ü] çiftlik-i mezkûr mandırasından bize teslîm biz dahi ahz etmemizle mandıracı kethudâsı ve mandıracılar ve çiftlikân ashâbıyla esnâf-ı hâzırûn-ı merkūmûn beynlerinde ma'rifet-i şer'le mukaddemâ kat'-ı fiyât olunduğu üzere aşağı bâzâr ta'bîr olunur beher vakıyyesi beşer buçuk paranın üzerine işbu sene-i mübârekede şiddet-i şitâ sebebiyle külliyetlü ağnâm helâk olduğuna mebnî ikişer para zamla bi't-terâzî yedişer buçuk para semeni olmak üzere iktizâ eden cem'an bin üç yüz yirmi üç guruş yedi buçuk para bâlâda mezkûr ber-vech-i peşîn makbûzu olan iki bin beş yüz guruşun ol-mikdârına takas ve mahsûb ile tenzîl olundukda bâkīsi olan bin yüz yetmiş altı guruş otuz iki buçuk paranın beş yüz guruşunu nakden bize def' ü teslîm ve kırk guruş dahi mezbûrûn iştirâ ve kabz olunan ma'lûmü'l-keyl şa'îr semenine mahsûben istifâ olunmağla ol-vechile mâ'adâsı olan altı yüz otuz altı guruş otuz iki buçuk parayı mezbûr el-Hâc Hafız Lütfullah Ağa'dan bi'l-asâle ve bi'l-vekâle istirdâd ederiz deyü da'vâ etdiklerinde ol dahi cevâbında kaziyye minvâl-i meşrûh üzere olduğunu bi-tamamihâ tâyi'an ve kat'iyyen ikrâr ve tasdîk edip lâkin ben bâlâda zikr olunduğu üzere ma'rifet-i şer' ve cümle erbâb-ı vukūf ma'rifetleriyle râbıta-i bend olan fiyât üzere yedişer buçuk para hesâbıyla râzı olmam beher vakıyyesini dokuzar paradan mutâlebe ederim demesi müvecceh olmadığından mâ'adâ süd narhı nizâmının ihtilâline mûcib olmağla kelâmına iltifât olunmayıp makbûzu olan meblağ-ı merkūm iki bin beş yüz guruşdan gayr ez-tenzîl bâkīsi olan meblağ-ı mezkûr altı yüz otuz altı guruş

otuz iki buçuk paranın müdde'ûn-ı asîl ve vekîl-i merkūmûna redd ü teslîmi iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 9 Receb sene [1]223.

## 459 [66b-2] Kâtip Şerif Hacı Mustafa Efendi Cami ve Mektebi Vakfı'nın tevliyet hakkının kendisine ait olduğunu iddia eden Mehmed Arif Efendi'nin iddiasını ispat edemediği

Tevliyet mâddesi

Ma'rûz

Sâhib-i arzuhâl Mehmed Ârif Efendi b. Ahmed meclis-i şer'-i münîrde defterdâr-ı şıkk-ı evvel sa'âdetlü efendi hazretlerinin nezâretlerinde âsûde evkāfdan İstanbul'da Aksaray nezdinde vâki' merhûm Kâtib Şerîf el-Hâc Mustafa Efendi Câmi'-i şerîfi [ve] Mekteb-i Latifi Vakfı'nın yevmî otuz akçe vazîfe ile tevliyetine bâ-berât-ı âlî-şân mutasarrıf olan derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism İsmail Nuri Efendi b. ( ) mahzarında vâkıf-ı merhûm-ı mûmâ-ileyhin bir kıt'a vakfiye-i ma'mûlün-bihâsında tafsîl ü beyân olunduğu üzere vakfının tevliyetini evvelâ kendi nefsine ba'dehû evlâd ve evlâd-ı evlâd-ı evlâdına ba'dehû kabakulak yeğeni el-Hâc Süleyman Beyefendi'ye ve ba'dehû evlâdı ve evlâdı ve evlâd-ı evlâdı ve evlâd-ı evlâd-ı evlâdının batnen ba'de-batnin ekberine ba'dehû eşref ve erşed mürtezikaya şart ve ta'yîn etmiş olup bundan akdemce tevliyet-i mezkûreye şart-ı vâkıf üzere mûmâ-ileyh el-Hâc Süleyman Bey'in oğlu Mehmed Said Beyefendi mutasarrıf iken bilâ-veled fevt oldukda meşrûtün-lehüm olan evlâd bi'l-külliye münkarız olmağla vakf-ı mezbûrun kâtibi olan merkūm İsmail Nuri Efendi mürtezikanın eşref ve umûr-ı vakf-ı mezbûru idâreye muktedir cümlesinin erşedi idiği bi'l-ihbâr mütehakkık olup nevbet-i tasarruf-ı tevliyet ber-mûceb-i şurût-ı vâkıf kâtib-i mezbûr İsmail Nuri Efendi'ye intikāl ve vech-i meşrûh üzere tevcîh olunmuş olup lâkin ben mûmâ-ileyh el-Hâc Süleyman Beyefendi'nin li-ebeveyn **[67a]** ammi Mehmed'in oğlu Ahmed'in sulbî oğlu olup ol-vechile meşrûtün-leh olan mûmâ-ileyh el-Hâc Süleyman Beyefendi'nin usûbet-i nesebiyye cihetinden akreb-i akrabasından olduğuma binâen tevliyet-i merkūme mezbûr İsmail Nuri Efendi'nin ref'inden bana tevcîh olunmak murâdımdır dedikde müdde'î-i merkūmun takrîr-i meşrûhu üzere tevliyet-i merkūme mûmâ-ileyh el-Hâc Süleyman Beyefendi'nin ancak evlâd-ı evlâdına meşrûta ve ba'de inkırâzi'l-evlâd eşref ve erşed mürtezikaya meşrût olup akrabasına meşrûta olmadığını mu'terif iken tevliyet-i mezkûreyi şer'an mutâlebeye kādir olmadığı kendiye tefhîm olunup tevliyet-i mezbûre kemâ-kân merkūm İsmail Nuri Efendi tasarrufunda ibkā olunup müdde'î-i mezbûr Mehmed Ârif da'vâ-yı mezkûresiyle bî-vech mu'ârazadan men' olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 3 Receb sene [12]23.

## 460 [67a-1] Bağdatlı Tacir Yosib'in sattığı Hind çitârî ve keremsûd bedelinden Mühürdarzade Ömer Ağa'dan iki bin seksen sekiz buçuk kuruş alacağı olduğu

2.088,5 guruş hüküm

Ma'rûz

İstanbul'da Yeni Han'da mütemekkin Bağdâd tüccârından Yosib v. Yagob nâm zimmî meclis-i şer'-i münîrde Bezzâzistânî Mühürdârzâde es-Seyyid Ömer Ağa b. es-Seyyid Osman mahzarında mezbûr es-Seyyid Ömer Ağa zimmetinde iki kıt'a temessük mantûklarınca bundan akdem malımdan ve yedimden iştirâ ve kabz eylediği Hind çitârîleri ve keremsûd semenlerinden cem'an üç bin üç yüz on dört buçuk guruşun dokuz yüz seksen altı guruşunu ceste ceste nakden bana def' ü teslîm ve iki yüz kırk guruşunu dahi mezbûrdan iştirâ ve kabz eylediğim Sakız sandalı semenine takas ve mahsûb olunup ol-vechile cem'an bin iki yüz yirmi altı guruşunu ahz ü istifâ etmemle bâkīsi olan iki bin seksen sekiz buçuk guruşu mezbûr es-Seyyid Ömer Ağa'dan hâlâ taleb ederim deyü da'vâ etdikde ol dahi cevâbında kaziyye minvâl-i meşrûh üzere olduğunu bi-tamamihâ tâyi'an ve kat'iyyen ikrâr ü i'tirâf etmeğin alâ-mûcibi i'tirâfihî meblağ-ı bâkī-i mezbûr iki bin seksen sekiz buçuk guruşu müdde'î-i mesfûr Yoseb zimmîye edâsıyla mezbûr es-Seyyid Ömer Ağa ilzâm olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 9 Receb sene [1]223.

## 461 [67a-2] Bektaş Efendi Vakfı'na ait helvacı dükkânı gediğine ortak olan Helvacı Mehmed Usta ile Helvacı Ali Beşe'nin ortaklık hisseleri oranında helvacı gediğini nöbetleşe kullanmalarına karar verildiği

Helvacı dükkânı muhâyâsı

Ma'rûz

Sâhib-i arzuhâl helvacı esnâfından Mehmed Usta b. el-Hâc Mehmed nâm kimesne meclis-i şer'-i münîrde esnâf-ı merkūmeden derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism es-Seyyid Ali Beşe b. Hüseyin nâm kimesne muvâcehesinde Âsitâne-i aliyye ve Bilâd-ı selâse'de vâki' helvacı esnâfının kethudâsı Mehmed Usta ve mütevellîsi İsmail Usta ve ihtiyârlarından Kapan-ı dakīkli Hüseyin Usta ve Mercanlı Memiş Usta ve Dikilitaşlı Ali Usta ve Nişâncılı Hüseyin Usta ve Balatlı Abdullah Usta ve Karamanlı es-Seyyid Ali Usta ve Odunkapılı Alemdâr Ahmed Usta ve Kasımpaşalı Mehmed Usta ve Mustafa Usta ve sâir bi'l-cümle helvacı esnâfı hâzır oldukları hâlde mahrûse-i Galata'da Kemankeş Karamustafapaşa mahallesinde Kareki Hamamı karşısında kâin ashâb-ı hayrâtdan İmâm-ı Sultanî merhûm Bektaş Efendi

Vakfı musakkafâtından beher şehr otuz beş akçe icâre-i müeccelelü ma'lûmü'l-hudûd bir bâb helvacı dükkânının sülüsü benim ve sülüsânı mezbûr es-Seyyid Ali Beşe'nin bi'l-icâreteyn bâ-temessük-i mütevellî iştirâken ve şâyi'an taht-ı tasarrufumuzda ve derûnunda mevcûde hâmiş-i arzuhâlde mastûr derkenâr nâtık olduğu üzere Başmuhâsebe'de mukayyed ve mu'teber gedik ta'bîr olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûmenin yüz yirmi sehm i'tibârıyla altmış üç sehmi bâ-hüccet-i şer'iye şirâen benim ve elli yedi sehmi merkūm es-Seyyid Ali Beşe'nin kezâlik yedimizde iştirâken ve şâyi'an mülk ve hakkımız olup lâkin dükkân-ı mezkûrda merkūm es-Seyyid Ali Beşe müstakıllen sâkin ve derûnunda mevcûde gedik âlât-ı lâzıme-i ma'lûmesini zabt ü tasarruf etmekle ba'de'l-yevm dükkân-ı mezkûrun kirâ-yı kadîmi esnâf-ı hâzırûn-ı mezbûrûnun şurût-ı nizâmları üzere mâh be-mâh ba'de'l-edâ ancak mu'teber olan derûnunda mevcûde gedik âlât-ı lâzıme-i ma'lûmeyi muhâyât tarîkıyla işbu târih-i i'lâm şehri Recebi'l-ferd'i gurresinden evvelâ on bir ay on iki gün merkūm es-Seyyid Ali Beşe ve ba'dehû bir sene on sekiz gün ben zabt ü tasarruf etmek üzere mezbûr es-Seyyid Ali Beşe'ye tenbîh olunmak matlûbumdur dedikde ol dahi husûs-ı mezkûru tasdîk ve vech-i meşrûh üzere muhâyât tarîkıyla zabt u tasarrufa râzı olup bu vechile kat'-ı nizâ' eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî-gurreti Receb sene [12]23.

## 462 [67a-3] Yanmış olan tütüncü dükkânının tamirini yapmak şartıyla yine eski kiracısı Tütüncü Mehmed'e mutasarrıfları tarafından kiraya verildiği

Tütüncü gediği mâddesi

Ma'rûz

Sâhib-i arzuhâl Tütüncü Mehmed b. Osman nâm kimesne meclis-i şer'-i münîrde zikr-i âtî dükkânın bi'l-icâreteyn mutasarrıfları olup kendi nefsinden asîl ve kız karındaşı Habibe Hanım bt. Cebecibaşı-i esbak el-Hâc İbrahim Ağa ve üvey vâlidesi Zeliha bt. Hüseyin nâm hatunlar taraflarından husûs-ı âtîde vekîl olduğu zâtlarını ârifân el-Hâc Ahmed b. Salih ve Ali Çavuş b. Mahmud şehâdetleriyle sâbit olan Mehmed Ağa b. el-mezbûr el-Hâc İbrahim Ağa muvâcehesinde İstanbul'da Bal Kapanı kurbünde Kādı Hanı kapısının sol tarafında ikinci bir bâb tütüncü dükkânı mezbûr Mehmed Ağa ile müvekkileleri mezbûretânın bi'l-iştirâk islâsen taht-ı tasarruflarında olup ben dükkân-ı mezkûrda beher şehr dört guruş kirâ ile müşâhereten müstecir ve derûnunda mevcûde olup Ma'den Kalemi'nden mukayyed ve mu'teber âlât-ı lâzıme-i ma'lûmesi bâ-hüccet-i şer'iye müstakıllen yedimde mülküm olmağla dükkân-ı merkūm bi-kazâillâhi te'âlâ bundan akdem vukū' bulan harîkde muhterik olmağla [**67b**] mutasarrıfları mezbûrûn dükkân-ı

mezkûrun kârgîr kemerini binâ edip lâkin tekmîl etmediğinden mâʿadâ kadîmi üzere bana îcârdan imtinâʿ ve hâmiş-i arzuhâlde mastûr derkenâr mantûkunca mukayyed ve muʿteber olan tütüncü gediğimi mahv irâdesinde olmalarıyla bu keyfiyet perîşâniyetime bâʿis ve müzâyaka-i maʿâşa giriftâr olmaklığıma bâdî olacak hâlât-ı rediyeden olmağla suâl olunup dükkân-ı mezkûru sâbıkı vechile binâ etmek üzere kendilere ifâde ve tefhîm olunmak murâdımdır dedikde mezbûr Mehmed Ağa dahi cevâbında dükkân-ı mezkûr kârgîr binâ olduğundan kemerine külliyetlü mesârifimiz olup ve gedik sâhibi merkūm dahi kirâ-yı kadîm ile tâlib olduğu'çün îcârdan imtinâʿ ederim deyip ol-vechile beynimizde baʿde vukūʿi'l-münâzaʿa bâ-vesâtet-i muslihîn beynimiz tevfîk ve ıslâh olunup dükkân-ı mezkûrun kirâ-yı kadîmine bir guruş zam ile beş guruşa iblâğ ve kârgîr kemer binâsına iʿânet için rızâmla malımdan mezbûrûna teberruʿan iki yüz yirmi beş guruş nakden teslîm eylediğimden mâʿadâ dükkân-ı mezkûrun döşeme ve tavan ve iktizâ eden beyaz sıvalarını ve kepenklerini kezâlik malımdan harc ü sarfla tekmîl etmek üzere müteʿahhid olmamla merkūm Mehmed Ağa dahi dükkân-ı mezkûru işbu târih-i iʿlâm senesi Recebi'l-ferd'i gurresinden beher şehr beşer guruşa bi'l-asâle ve bi'l-vekâle bana îcâr ve teslîm eyledikde ben dahi ber-vech-i muharrer istîcâr ve kabûl ve mârrü'z-zikr teberruʿan medfûʿum olan iki yüz yirmi beş guruşun istirdâdına müteʿallika daʿvâdan mezbûrûnun [ibrâ-i] zimmetlerini ka[b]ullerini hâvî ibrâ ve iskāt edip bu vechile katʿ-ı münâzaʿa eyledik deyü ikrâr ve tasdîkleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 3 Receb sene [12]23.

## 463 [67b-1] Bakkal esnafının Tanaş v. Nikola hakkındaki şikâyetlerini nizamlarına aykırı hareket etmeyeceğine söz vermesi üzerine geri aldıkları

Bakkāl esnâfına yine ke'l-evvel idhâl

Maʿrûz

Âsitâne-i aliyye ve Bilâd-ı selâse'de vâkiʿ bakkālân tâifesinin Bâzârbaşısı Süleyman Ağa ve Bölükbaşı es-Seyyid Ahmed ve ustalardan Mehmed Emin ve nizâm ustalarından Aci Yorgi ve Todori ve Yağmur ve Andriko ve Çakıroğlu Yorgi ve Ananosti ve Yorgaki ve Tarandafil ve sâirleri meclis-i şerʿ-i münîrde İstanbul'da Tahte'l-kalʿa nâm mahâlde vâkiʿ bakkāl tâifesinden Tanaş v. Nikola zimmî muvâcehesinde mersûm Tanaş zimmî esnâfımızdan olup lâkin kendi hâlinde ırzıyla mukayyed ve kâr [ü] kisbiyle meşgūl olmayıp dâimâ umûr-ı esnâfa müdâhale ve şurût-ı nizâmımızın mugāyiri harekât-ı nâ-marzıyeye ictisâr eylediğinden mâʿadâ esnâfımızın baʿzısına nefsâniyet icrâsıyla kendiye tâbiʿ eylediği aveneleriyle tezvîre sülûk birle bi-gayrı hakkın tecrîm ve tekdîrden hâlî olmayıp ve ol-vechile ihtilâl-i

nizâmımızı mûcib hâlâta ibtidâr eylediğine binâen zimmî-i mersûmdan bir türlü emn ü rahatımız meslûb olmuşdur deyü muvâcehesinde teşekkî ve esnâf-ı merkūmeden hurûc birle kisb-i âhara sülûk eylemesini bâ-i'lâm iltimâs ve istid'â etmişidik el-hâletü hâzihî mesfûr Tanaş zimmî cünha-i sâbıkāsından mübâ'adet birle fîmâ-ba'd mugāyir-i nizâm-ı kadîm hareket etmeyip dükkânında kendi kâr ü kisbiyle meşgūl ve ırzıyla mukayyed olup bir vechile esnâf-ı merkūmeyi ızrâra tasaddî etmemek üzere huzûr-ı şer'de ta'ahhüd ve biz dahi tekeffül etmemizle eğer ba'de'l-yevm hilâf-ı ta'ahhüd hareketi zuhûr eder ise tedîbi icrâsına zimmî-i mersûm râzı oldukda esnâf-ı merkūmûn dahi zimmî-i mersûmun cünha-i sâbıkāsı icrâsını iltimâsdan fâriğler olup bu vechile kat'-ı münâza'a eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî-selhi Cumâdelâhire sene [1]223.

## 464 [67b-2] İstanbul ve havalisindeki francalacı fırınlarının sayısı padişahın iradesiyle on iki ile sınırlandırıldığı için Üsküdar'da Mirâhor mahallesinde Yorgi zimmînin açmak istediği francala fırını için de padişah iradesi gerektiği [Terkin edilmiş kayıt]

*İşbu i'lâmın sebkinde sehv vâki' olmağla darb ve müceddeden tahrîr ve bundan sonra olan sicille kayd olunmuşdur. (mühür)*

Francalacı fırını

<<Ma'rûz

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu arzuhâl ve derkenârlara nazar olundukda bundan akdem İstanbul ve havâlîsinde mahâll-i ma'lûmede yedi aded francalacı fırınları ibkā mâ'adâsı bâ-irâde-i hazret-i şehin-şâhî bi'l-külliye sedd ü bend ve hilâfına ruhsat verilmeyeceği derkenârdan müstebân iken bundan mukaddemce vâlid-i mâcid-i hazret-i şehriyârî cennet-mekân firdevs-âşiyân Sultan Abdülhamid Han -aleyhi'r-rahmetü ve'l-gufrân- hazretlerinin Beylerbeyi ve Mîrgünoğlu nâm mahallerde müceddeden ihyâsına muvaffak oldukları cevâmi'-i şerîfe ve âsâr-ı celîleleri evkāfından mahalleyn-i merkūmeynde iki aded ve Gümrükcü Çiftliği'nde bir aded ve Çelebi Hasan Paşa Vakfı'ndan Kumkapı hâricinde bir aded ve kethudâ-yı sadr-ı âlî-i esbak merhûm İbrahim Efendi mahdûmunun Tavukpazarı nâm mahâlde bir aded francalacı fırınları ki cem'an beş aded fırınlar sâire sirâyet etmemek ve bir vakitde emsâl olarak kaydı derkenâr olunmamak şartıyla beş aded fırınların küşâdıyla on iki adede iblâğı husûsuna irâde-i seniyye-i kātı'a-i cihân-dârî ta'alluk etmekle ancak zikr olunan beş aded francalacı fırınlarının küşâdı ruhsatını hâvî şeref-yâfte-i sudûr olan fermân-ı âlî-şân mûcebince on iki aded francalacı fırınlarından mâ'adâ bir mahâlde fırın küşâd ve francala tabh ve i'mâl ve bey'ine

ruhsat verilmeye deyü musarrah olmağla bu sûretde istid'â olunan Üsküdar'da Ayazma kurbünde Mîr-âhûr mahallesinde Yorgi nâm zimmînin mutasarrıf olduğu francala fırınının küşâdı husûsu ancak irâde-i seniyye-i kātı'a-i hazret-i cihândârîye mütevakkıf olur mevâddan olduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 15 B sene 1223>>

## 465 [67b-3] Mehmed Çelebi b. Receb Vakfı'nın mütevellisi Mustafa Halife'nin vefat etmesi üzerine tevliyetin oğlu Derviş Ali'ye tevcihi

Tevliyet tevcîhi

Ma'rûz

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu arzuhâl ve derkenâra nazar olundukda nezâret-i dâ'îlerinde olan evkāfdan İstanbul'da Kızılmaslak nezdinde Alemîbey mahallesinde merhûm Mehmed Çelebi b. Receb müsakkafâtı vakfının yevmî bir akçe vazîfe ile tevliyetine eslah ve ekber evlâd-ı vâkıfdan bi'l-meşrûta mutasarrıf olan Mustafa Halîfe b. Mehmed Ruscuk Kazâsı'nda fevt ve işbu sâhib-i arzuhâl Hafız Derviş Ali müteveffâ-yı merkūmun sulbî sahîh oğlu olup eslah ve ekber-ı evlâd-ı evlâd-ı vâkıfdan olmağla nevbet-i tasarruf-ı tevliyet ber-mûceb-i şart-ı vâkıf kendiye intikāl eylediği kazâ-i merkūm ahâlisinden husûs-ı merkūma vukūf-ı tamları olan udûl-i Müslimînden Hüseyin Beşe b. Ahmed ve Kuyumcuoğlu Molla Veyis b. Ali nâm kimesnelerin alâ-tarîki'ş-şehâde ihbârlarıyla mütehakkık olmağın tevliyet-i merkūme vazîfe-i mersûmesiyle babası müteveffâ-yı merkūmun mahlûlünden ber-mûceb-i şart-ı vâkıf eslah ve ekber olan oğlu merkūm Hafız Derviş Ali'ye tevcîh ve yedine berât-ı şerîf-i âlî-şân sadaka ve ihsân buyurulmak iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 19 Receb sene [12]23.

## 466 [68a-1] Mihal Agoloylo'nun Nikokolaven'e olan on bir bin yedi yüz otuz dokuz kuruş borcunu taksitle ödemeye söz verdiği

Bâ-sah

İstanbul kādısı izzetlü fazîletlü efendi hazretleri

Mersûmun deyni olan meblağı edâda ta'annüd ve muhâlefeti zâhir olduğuna binâen mâlik olduğu emvâl ve eşyâsından tediye etdirilmesi lâzımeden olmağla mersûm Mihal'in bi'l-cümle emvâl ve eşyâsı ma'rifet-i şer'le ve esnâfı ma'rifetleriyle tahrîr ve defter olunup işbu i'lâmda muharrer deyni olan meblağ mukābelesinde ya aynen veyâhûd semenen tamamen i'tâ ve ashâb-ı düyûnu iskāt ile keyfiyeti huzûrumuza i'lâm eyleyesiz deyü buyuruldu.

Fî 4 B sene [12]23.

11.739 guruş tecîl

Ma'rûz

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen Nemçe müstemenlerinden Nikokolaven v. Pandezi nâm müstemen meclis-i şer'-i hatîrde tercümânı İklili hâzır olduğu hâlde İstanbul'da Vezir Hanı'nda mütemekkin Sâ'atci Yoseboğlu Agop v. Partemyos nâm zimmî muvâcehesinde Bağçekapısı nâm mahâlde tuhafcı esnâfından Mihal Agoloylo v. Yorgi zimmî kezâlik hâzır olduğu hâlde işbu i'lâm-ı evvel derûnunda tafsîl ü beyân olunduğu üzere hâzır-ı mersûm tuhafcı Mihal zimmetinde cihet-i deyn-i şer'îden on bir bin yedi yüz otuz dokuz guruş mahkûmun-bih alacak hakkım olup deyn-i meblağ-ı mezbûra medyûnum hâzır-ı mesfûrun bi-şarti'r-rücû' emriyle mersûm Sâ'atci Agop zimmî kefâlet-i mutlaka-i sahîha ile kefîl ve zâmin olmağla ben dahi kefâletini ba'de'l-kabûl meblağ-ı mekfûlün-bih-i merkūmun beş bin guruşunu işbu târih-i hâmişden on bir gün mürûrunda ve mâ'adâ altı bin yedi yüz otuz dokuz guruşunu altmış bir gün tamamında bana iki taksît ile tamamen ve kâmilen edâ ve îfâ etmek üzere benden istimhâl etmekle ben dahi medyûnum kefîl-i mersûmu rızâmla vech-i meşrûh üzere imhâl ve tecîl eyledim dediğini hâzır-ı mesfûr Mihal zimmî ile mesfûr Sâ'atci Agop zimmîden herbiri tasdîk ve deyn-i meblağ-ı mahkûmun-bih-i mezbûra mersûm Sâ'atci Agop zimmî kefâlet-i mutlaka-i sahîha ile kefîl ve zâmin olduğunu kat'iyyen ve tâyi'an ikrâr ü i'tirâf edip meblağ-ı mekfûlün-bih-i merkūmu minvâl-i meşrûh üzere taksîtleri hulûlünde müstemen-i mersûma tamamen ve kâmilen bi-hükmi'l-kefâle edâ ve teslîme müte'ahhid olduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 9 Receb sene [1]223.

## 467 [68a-2] Hacı Abdullah'ın kiracısı olduğu bıçakçı dükkânını yıkıp yerine yenisini yapmayan dükkânın mutasarrıfı Hamamcı Osman aleyhine açtığı gedik davasında sulh olduğu

Bıçakcı gediği mâddesi

Ma'rûz

Bıçakçı esnâfından Hacı Abdullah b. Ahmed nâm kimesne Çarşamba günü arz odasında huzûr-ı hazret-i sadâret-penâhîde ve ba'dehû du'âhâne-i dâ'îlerinde ma'kūd meclis-i şer'-i münîrde zikri âtî dükkâna bi'l-icâreteyn mutasarrıf olan derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Hammâmî el-Hâc Osman b. el-Hâc Osman nâm kimesnenin oğlu ve tarafından husûs-ı âtîde vekîl olduğu diğer Hacı Abdullah b. el-Hâc Osman ve Mehmed b. Mustafa şehâdetleriyle sâbit olan es-Seyyid Abdülhamid muvâcehesinde İstanbul'da Kantarcılar nâm mahâlde Kutucular Câmi'-i şerîfi

civârında bir bâb bıçakçı dükkânı ve verâsında muhterik menzil arsası müvekkil-i merkūm el-Hâc Osman'ın bi'l-icâreteyn taht-ı tasarrufunda olup ben dükkân-ı mezkûrda beher şehr altışar guruş kirâ ile müşâhereten müstecir ve derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf gedik ta'bîr olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûme müstakıllen benim yedimde mülküm olmağla müvekkil-i mezbûr Hacı Osman bundan akdemce dükkân-ı mezkûru hedm ve verâsında kâin arsa-i merkūme ile dükkân-ı mezkûrun havasına müceddeden menzil binâ ve tekmîl edip lâkin dükkân-ı mezkûru binâ etmemekle suâl olunup dükkân-ı merkūm gediği Başmuhâsebe'de mukayyed ve mu'teber gediklerden olup benim mülküm olmağla kadîmî üzere dükkân binâ ve bana îcâr ve teslîm eylesin deyü nizâ'a mübâderet eylediğimde ol dahi cevâbında müvekkilim babam merkūm dükkân-ı mezbûr havasına menzil binâ etmekle ateş havfından nâşi bıçakçı dükkânı binâsından imtinâ' eder deyip bu vechile beynimizde ba'de vukū'i'l-münâza'a bâ-vesâtet-i muslihîn beynimiz tevfîk ve ıslâh olunup dükkân-ı merkūm derûnunda mevcûde gedik ta'bîr olunan âlât-ı lâzıme-i ma'lûmemi kurb ve civârında kimesnenin gediği olmayan bir münâsib dükkâna nakl zımnında iktizâ eden mesârife i'âne ve beni tatyîb için vekîl-i merkūm müvekkili babası mezbûr el-Hâc Osman'ın malından olmak üzere rızâsıyla teberru'an beş yüz guruş bana def' ü teslîm ben dahi ahz ü kabz ve istihlâk edip âlât-ı lâzıme-i mezkûremi mahâll-i merkūmdan ref' etmemle ben bi'l-cümle husûs-ı mezkûra ve hukūk-ı şer'iyeye müte'allika âmme-i de'âvîden müvekkil-i mezbûrun zimmetini vekîl-i merkūm dahi bana medfû'u olan meblağ-ı müstehlek-i mezbûrun istirdâdına müte'allika âmme-i da'vâdan kezâlik benim zimmetimi her birimiz bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ibrâ ve iskāt ve herbirimiz ber-minvâl-i meşrûh âharın ibrâsını kabûlle külliyen kat'-ı münâza'a ve hasm-ı husûmet eyledik deyü ikrâr ve tasdîkleri İstanbul Mahkemesi'nde tescîl ve huzûr.

Fî 11 Receb sene [12]23.

## 468 [68a-3] İstefan v. Ovannes'in ölen babalarından kendilerine intikal eden basmacı gediği ve ustalığını tek başına tasarruf ettiği iddiasıyla kardeşi mühtedî Ahmed aleyhine açtığı davada sulh olduğu

Basmacı ustalığı mâddesi

Ma'rûz

Sâhib-i arzuhâl İstefan v. Ovannes zimmî meclis-i şer'-i hatîrde karındaşı derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism mühtedî Ahmed muvâcehesinde Basmacılar Kethudâsı Ahmed Ağa ve sâir mazbûtü'l-esâmî basmacı ustaları hâzır oldukları hâlde hâmiş-i arzuhâlde mastûr sicilden muhrec bir kıt'a i'lâm nâtık olduğu üzere Hudâvendigār-ı esbak cennet-mekân firdevs-âşiyân merhûm ve mağfûrun-leh Sultan Ahmed Han -tâbe serâhû- hazretlerinin Enderûn-ı Hümâyûn'da kâin kütübhâne-i celîleleri

evkāfı müstegallâtından İstanbul'da Fazlı Paşa Sarayı ve Langa Yenikapısı hâricinde vâki‘ basmacılar esnâfının şurût-ı nizâmları mukaddemâ şeref-rîz-i sudûr olan bâlâsı mübârek hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûn ile müveşşah fermân-ı âlî-şân mantûkunca yüz ustadan ibâret olup biri fevt ve hâlik oldukda ustalığı kebîr ve sagīr evlâdına intikāl etmek husûsu evâmir-i müte‘addide-i münîfe ile nizâm-yâfte olan şurût-ı mer‘iye-i kadîmeden olmağla karındaşım merkūm şeref-i İslâmla müşerref olmazdan mukaddem babamız mersûm Ovannes zimmî hâlik oldukda ber-mûceb-i nizâm-ı kadîm mutasarrıf olduğu basmacı gediği ve ustalığı benimle karındaşım merkūma intikāl etmiş iken karındaşım mezbûra esnâfımız ustalarından ba‘zı kimesnelere istinâd ile Babamız hâlik-i mersûmun gediği ve ustalığı ben sinnen senden ekber olduğuma binâen veled-i kebîrine verilir senin ustalıkda alâkan yokdur deyü mugāyir-i şurût-ı nizâm-ı kadîm müstakıllen zabt ederim zu‘muyla beni bi’l-iştirâk zabt ü tasarrufdan men‘ irâdesinde olmağla bundan akdem arz odasında huzûr-ı âsafîde terâfu‘-ı şer‘-i şerîf olunup zikr olunan basmacı gediği ve ustalığına ber-vech-i iştirâk bi’l-ma‘iye mutasarrıf olup kat‘a rencîde ve mümâna‘at etmemek üzere tenbîh olunmuş iken **[68b]** yine mütenebbih olmayıp beni bi’l-iştirâk zabt ü tasarrufundan men‘ irâdesinde olmağla suâl olunup mümâna‘atı men‘ ü def‘ olunmak matlûbumdur deyü da‘vâ eylediğimde ol dahi cevâbında zikr olunan basmacı gediği ustalıkdan hisseni bi’l-iştirâk zabt ü tasarrufuna müdâhale etmem ve hâsılâtdan hisseni vermekde tekâsülüm yokdur deyip bu vechile beynimizde ba‘de vukū‘i’l-münâza‘a bâ-vesâtet-i muslihîn beynimiz ıslâh olunup fîmâ-ba‘d ben karındaşım merkūm ile ma‘an san‘at-ı mezkûreyi i‘mâle müte‘ahhid olduğumda ol dahi hisse-i mezkûrem için her hafta bana onar guruş vermeğe müte‘ahhid olup kat‘-ı münâza‘a ve hasm-ı husûmet eyledik dedikde mühtedî-i merkūm Ahmed dahi tasdîk eylediği İstanbul Mahkemesi'nde tescîl ve huzûr.

Fî 9 Receb sene [12]23.

## 469 [68b-1] Bezzazistanî Ömer Ağa Dükkânı olarak bilinen tütüncü dükkânı gediğinin talebi üzerine mutasarrıfesi Zeliha'nın üzerine kaydının yapılması

Tütüncü gediği mâddesi

Ma‘rûz

İstanbul'da Kocamustafapaşa Çarşısı'nda hamam karşısında Kolluk civârında berber dükkânı ittisâlinde kâin cizye kîsedârı tâbi‘i Bezzâzistânî Ömer Ağa dükkânı demekle arîf bir bâb tütüncü dükkânı derûnunda mevcûde beyne'l-hıref gedik ta‘bîr olunan âlât-ı lâzıme-i ma‘lûmesine mutasarrıfe olan sâhibe-i arzuhâl bâ‘isetü’l-i‘lâm mu‘arrefetü’z-zât Zeliha bt. Nuh nâm hatun meclis-i şer‘-i münîrde dükkân-ı mezkûrun bi’l-icâreteyn mutasarrıf merkūm Ömer Ağa ile tütüncü esnâfının

kethudâsı İbrahim Ağa ve müsinn ü ihtiyâr ustalarından Şehremînli Mustafa Efendi ve Ali Ağa ve sâirleri hâzır oldukları hâlde takrîr-i kelâm ve ifâde-i merâm edip bundan akdem Âsitâne-i aliyye ve tevâbi'i olan Bilâd-ı selâse'de vâki' tütüncü dükkânları muharrer ve gedikleri mu'teber olmak üzere Ma'den Kalemi'ne sebt ü kayd olunduğu esnâda benim mahâll-i mezkûrda kâin şehriye ikişer guruş kirâ ile taht-ı icâremde olan dükkân-ı merkūmun gediği tedâvül-i eyâdîyle yedimde mülküm olmağla dekâkin-i sâire gedikleri misillü ma'an sebt ü kayd olunmak iktizâ eder iken sehven kayd olunmamağla vukūf-ı tammı olanlardan suâl ve tefahhus ve benim üzerime olmak üzere kalemine kayd olunmak murâdımdır deyip ve hâzır-ı merkūm Ömer Ağa ba'de't-tasdîk husûs-ı mezkûr kethudâ-yı merkūm ile esnâf-ı merkūme ihtiyârları hâzırûn-ı mezbûrûndan suâl olundukda zikr olunan Bezzâzistânî Ömer Ağa dükkânı demekle ma'rûf olan dükkân gediği kadîm tütüncü dükkânı olup gediğinin el-yevm mâlike ve mutasarrıfesi Zeliha Hatun'dur deyü herbiri meclis-i şer'de alâ-tarîki'ş-şehâde haber verdiklerinden mâ'adâ mesbûk bi'l-emsâl olduğu derkenârdan müstefâd olmağla dükkân-ı mezkûrun gediği işbu mezbûre Zeliha Hatun üzerine olmak üzere kalemine kayd ve merkūme Zeliha Hatun yedine sûret i'tâ olunmak bâbında istid'â-yı inâyet eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 16 Receb sene [12]23.

## 470 [68b-2] Mircan v. Artin'in Uzunçarşı yakınlarındaki bir adet tuhafcı mahzeni gediğini Aci Kirkor'a bin beş yüz kuruşa sattığı

Tuhafcı mahzeni gediği

Ma'rûz

Başmuhâsebe'de mukayyed tuhafcı ve fincancı gediklerinden olup İstanbul'da Uzunçarşı kurbünde İbrahim Paşa Câmi'-i şerîfi nezdinde Alâiyeli Hüseyin Ağa konağı tahtında çorabcıya muttasıl bir bâb tuhafcı ve fincancı mahzeni derûnunda mevcûde beyne'l-hıref tuhafcı gediği ta'bîr olunan âlât-ı lâzıme-i ma'lûmeye Başmuhâsebe'den verilen sûret mantûkunca mâlik olan Mircan v. Artin zimmî meclis-i şer'-i hatîrde Aci Kirkor v. Bedgam zimmî muvâcehesinde takrîr-i kelâm edip bâlâda mezkûr bir bâb tuhafcı ve fincancı mahzeni derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf gedik ta'bîr olunur akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin müstakıllen yedimde mülküm olan âlât-ı lâzıme-i ma'lûmemi tarafeynden bi'l-îcâb ve'l-kabûl bâtten ve sahîhan mersûm Aci Kirkor zimmîye bin beş yüz guruşa bey' ve temlik ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl edip mebî'-i mezkûrun tağrîr ve gabnine ve bi'l-cümle gedik-i mezkûr husûsuna müte'allika âmme-i de'âvîden herbirimiz âharın zimmetini kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt eyleyip fîmâ-ba'd zikr olunan mahzen gediğinde benim kat'a alâka ve medhalim kalmayıp mersûm Aci Kirkor zimmînin mülk-i müşterâsı olmuşdur

dedikde ol dahi tasdîk etmeğin gedik-i mezkûrun kaydı kaleminde bâyiʿ-i mersûm Mircan zimmînin üzerinden refʿ ü ilgā ve müşterî-i mersûm Aci Kirkor zimmî üzerine kayd ü tahrîr ve yedine sûret iʿtâ olunmak bâbında istidʿâ-yı inâyet eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 10 Receb sene 1223.

## 471 [68b-3] Abdala v. Hazar'ın Boğçacı Agop'ta olan bin sekiz yüz on kuruş alacağını, alacağına kefil olmadıklarını ikrar ettiği alacaklısının oğullarından isteyemeyeceği

1.810 guruş menʿ

Maʿrûz

Arzuhâl eden Musullu Abdala v. Hazar nâm zimmî meclis-i şerʿ-i münîrde derûn-ı arzuhâlde isimleri mastûr Aci Dador ve karındaşları Markaryos ve Sinan evlâd-ı Agop nâm zimmîler muvâcehelerinde târih-i iʿlâmdan iki sene mukaddem mersûmûnun babaları Boğçacı Agop v. Azer nâm zimmî malımdan ve yedimden iştirâ ve kabz eylediği Musul bezleri ve Bağdâd ve Acem şalları semenlerinden cemʿan zimmetinde bâ-temessük bin sekiz yüz on guruş alacak hakkım olup dokuz aydan beri firâr ve hâlâ Kayseriye'de mütemekkin olduğu bana ihbâr olunup ve meblağ-ı merkūma eğerçi oğulları mesfûrûn kefâletleri olmayıp mücerred medyûnum gāib-i mesfûrun oğulları olduğuna binâen meblağ-ı mezbûru mallarından bana zâmin olsunlar deyü takrîr-i meşrûhu üzere oğulları zimmîyyûn-ı mersûmûnun deyn-i mezkûra kefâletleri olmadığını mukırr u muʿterif iken tasaddî eylediği daʿvâsı şerʿan mesmûʿa olmayıp zimmîyyân-ı mesfûrûna suâl dahi teveccüh etmemekle müddeʿî-i mesfûr daʿvâ-yı mezkûresiyle zimmîyyûn-ı mersûmûna bî-vech muʿârazadan menʿ olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 13 Receb sene [1]223.

## 472 [68b-4] Halil Efendi'nin Tütüncü İbrahim Beşe aleyhine açtığı alacak davasında beş yüz kuruşa sulh olduğu

500 guruş hüküm

Maʿrûz

Derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Halil Efendi b. Mustafa meclis-i şerʿ-i münîrde sâhib-i arzuhâl Tütüncü İbrahim Beşe b. Ömer nâm kimesne muvâcehesinde târih-i iʿlâmdan iki sene mukaddem mezbûr İbrahim Beşe malımdan ve yedimden üç defʿada iktirâz ve kabz eylediği cemʿan bin guruş ve malımdan ve yedimden iştirâ ve kabz eylediği iki hilâlî sâʿat semeninden dahi üç yüz yetmiş iki guruş

otuz para ki min-haysü'l-mecmû' bin üç yüz yetmiş iki guruş otuz paranın üç yüz yetmiş iki guruş otuz parasını ceste ceste bana edâ ve teslîm ben dahi ahz ü kabz etmemle mâ'adâ zimmetinde olan bin guruşu merkūm İbrahim Beşe'den hâlâ taleb ederim deyü da'vâ eylediğimde ol dahi cevâbında **[69a]** senden ancak bin guruş iktirâz ve kabz etmiş idim deyip ziyâde müdde'âmı inkârından mâ'adâ meblağ-ı mezbûr için ilzâm-ı ribh olunmadan ceste ceste murâbaha nâmıyla cem'an bin yedi buçuk guruşumu bi-gayrı hakkın ahz etmekle asl-ı deyn-i mezkûruma takas ve mahsûb ederim deyü beni def'a tasaddî ve ol-vechile beynimizde ba'de vukū'i'l-münâza'a bâ-vesâtet-i muslihîn ben ber-vech-i muharrer tasaddî eylediğim bin guruş mutâlebemden bi't-tav' ve'r-rızâ mezbûr İbrahim Beşe ile beş yüz guruş üzerine ba'de akdi'l-musâlaha ve'l-kabûl bedel-i sulh-ı mezkûrdan mâ'adâya ol dahi benden iddi'â eylediği murâbaha-i merkūme husûsuna müte'allika âmme-i da'vâdan herbirimiz âharın zimmetini kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt eyledik dediğini merkūm İbrahim Beşe tasdîk ve ibrâdan istisnâ olunan meblağ-ı merkūm beş yüz guruş zimmetinde müdde'î-i mezbûra sahîhan deyni olduğunu kat'iyyen ve tâyi'an ikrâr u i'tirâf etmeğin alâ-mûcibi i'tirâfihî meblağ-ı merkūm beş yüz guruşu müdde'î-i merkūm Halil Efendi'ye bi't-taleb edâsıyla mezbûr İbrahim Beşe ilzâm olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 15 B sene [12]23.

## 473 [69a-1] Saltana bt. İstefan ve kardeşi Maryem'in Balat'ta Mahkemealtı Değirmeni olarak bilinen değirmendeki gedik hisselerini Kerniç v. Artin'e sattıkları

Etmekci ve uncu gediği

Ma'rûz

Âsitâne-i aliyye ve tevâbi'i olan Bilâd-ı selâse'de vâki' habbâzân esnâfının kethudâsı Mustafa Ağa ve bi'l-cümle nizâm ustaları meclis-i şer'-i münîrde herbiri takrîr-i kelâm edip habbâzân ve uncuyân tâifesinden ba'zılarına iflâs târî olmağla firâr ve gaybet birle fırın ve değirmenleri hâlî ve mu'attal kaldığından lede'l-müzâyede semen-i misliyle âhara bey' ve semeniyle cânib-i mîrîye olan düyûnu edâ olunmak bâ-fermân-ı âlî şurût-ı nizâm-ı mer'iyelerinden olduğuna binâen İstanbul'da Balat Kapısı dâhilinde Mahkemealtı Değirmeni demekle ma'rûf üç horoslu bir bâb uncu değirmeni derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf gedik ta'bîr olunan on iki re's bârgir ve sâir âlât-ı lâzıme-i ma'lûmeden dokuz re's bârgir hissesi ma'lûmü'l-mikdâr deyn mukābelesinde cânib-i mîrînin ve üç re's bârgir hissesi Saltana ve kız karındaşı Maryem binteyn İstefan nâm Nasrâniyelerin yedlerinde mülkleri olmağla deyn-i merkūm için cânib-i mîrîden zabt olunan dokuz re's bârgirin iki horos sekiz re's bârgirini tâlibi zuhûrunda füruht olunmak üzere şimdilik ibkā ve mâ'adâ bir re's

bârgir hissesinin şirâya tâlibi zuhûr etmekle cânib-i mîrîden bey‘e kıbel-i şer‘den vasî ve kayyım nasb olunan habbâzân kethudâsı mezbûr Mustafa Ağa ve şahısları mu‘arrefe mersûmetân Saltana ve Maryem Nasrâniyeler meclis-i şer‘-i münîrde bâ‘isü’l-i‘lâm Kerniç v. Artin zimmî muvâcehesinde herbiri bi’l-asâle ve bi’l-vesâye takrîr-i kelâm edip zikr olunan bir horos dört re’s bârgirin bir re’s bârgiri deyn-i mezkûru edâ için el-yevm semen-i mislinden ezyed olduğu ihbâr olunan iki yüz elli guruşa ben bi’l-vesâye ve mersûmetân Saltana ve Maryem Nasrâniyeler bi’l-iştirâk mâlikeler oldukları üç re’s bârgir hisse-i şâyi‘alarını yedi yüz elli guruşa tarafeynden bi’l-îcâb ve’l-kabûl bâtten ve sahîhan bi-safkatin vâhidetin mesfûr Kerniç zimmîye herbirimiz bi’l-asâle ve bi’l-vesâye bey‘ ü temlik ve vech-i lâyıkı üzere teslîm eylediğimizde ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl ve semen-i merkūm cem‘an bin guruşu müşterî-i mersûm yedimden herbirimiz bi-kadri’l-hısas tamamen ahz ü kabz edip ba‘de’l-yevm zikr olunan bir horos dört re’s bârgir i‘tibâr olunan âlât-ı lâzıme-i ma‘lûme hissesi mersûm Kerniç zimmînin mülk-i müşterâ ve hakk-ı sırfı olup bizim kat‘a alâka ve medhalimiz kalmamışdır dediklerini zimmî-i mesfûr ba‘de’t-tasdîk mersûm Kerniç zimmî ber-vech-i muharrer iştirâ eylediği uncu taşı ta‘bîr olunan bir horos dört re’s bârgiri mahrûse-i Galata’da Sandıkcılar başında Karanlık Çarşı’da kâin yedinde mâlı olan dört horoslu bir bâb etmekci değirmeninde etmekci taşlarıyla mahlût olmayıp destgâhı müfrez ve müstakıl olmak şartıyla nakl olunmasını iltimâs etmekle esnâf-ı merkūme dahi bu vechile müfrez ve müstakıl ve etrâfı kaplama tahta ile mahfûz olup mahlût olmadığı sûretde uncu horos nakli şurût-ı nizâm-ı kadîmlerinden olduğunu haber vermeleriyle mârrü’z-zikr üç horoslu uncu değirmeninden mersûm Kerniç zimmînin ber-vech-i muharrer iştirâ eylediği bir horos dört re’s bârgir i‘tibâr olunan uncu gediği şurût-ı mezkûresine ri‘âyet olunmak üzere sâlifü’z-zikr Karanlık Çarşı’da mâlik olduğu dört horoslu bir bâb etmekci değirmenine nakl olunup ber-vech-i muharrer kalemine kayd birle mârrü’z-zikr Mahkemealtı nâm mahâlde olan uncu değirmeninden bir horos gedik kaydı kaleminden ref‘ ü terkîn ve zikr olunan Karanlık Çarşı’da etmekci değirmeninin dört horosu etmekci ve bir horosu uncu olmak üzere Navul Kalemi’ne kayd ü bendine sûret i‘tâ buyurulmak niyâzında oldukları İstanbul Mahkemesi’nden huzûr.

Fî 11 Receb sene [12]23.

## 474 [69a-2] Veliyüddin ve İsper’in Bornova Nahiyesi’nde 56. Yeniçeri Ortaları Bölüğü Vakfı’na ait olan kasap dükkânlarında hayvan kesip satmalarına nahiye voyvodalarının engel olmasının yasal olmadığı

Burunova Nâhiyesi’nde kasab dükkânı

Ma‘rûz

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen arzuhâl ve derkenârlara nazar olundukda Dergâh-ı âlî yeniçerileri ortalarından elli altı bölüğün vakfı müsakkafâtından olup İzmir Kazâsı'na muzâfe Burunova Nâhiyesi'nde vâkiʿ bir bâb kasab dükkânıyla sebzehâne derûnunda mevcûde revgan-ı zeyt değirmenine bi'l-icâreteyn ber-vech-i iştirâk mutasarrıflar olan sâhibey-i arzuhâl Veliyüddin nâm kimesne ile İsper nâm zimmî dükkân-ı mezkûrda ganem ve sığır zebh ve narh-ı cârîsi üzere ibâdullâha füruht ve ol-vechile taʿayyüş ederler iken nâhiye-i merkūme voyvodaları Ömer ve Abdullah nâm kimesneler zikr olunan Burunova Nâhiyesi hâss-ı hümâyûn mülhakātı olmağla nâhiye-i merkūmeden sığır ve ganem kasablığı rüsûmâtı mukātaʿa-i mezbûreye hâsıl kayd olunmuşdur diyerek kendileri taraflarından zebh ve ibâdullâha diledikleri bahâ ile füruht ve sâhibey-i arzuhâl kasablıkdan menʿ ve gadra ibtidâr eyledikleri beyânıyla voyvoda-i mezbûrânın vâkiʿ olan teʿaddîleri menʿ ü defʿ olunmak bâbında mübâşirli bir kıtʿa emr-i âlî sudûrunu istidʿâ ve istirhâm etmeleriyle zikr olunan sığır ve ganem kasablığı rüsûmâtına dâir kayd-ı mahallî[de] sarâhat bulunmadığı defterhâne-i âmire derkenârından müstebân olup bu sûretde voyvoda-i mezbûrânın vech-i meşrûh üzere sığır ve ganem kasablığına ve rüsûmât mutâlebesiyle teʿaddîleri mugāyir-i defter-i hâkānî olduğundan mâʿadâ kasablığı kendilere hasr ve tahsîs dahi menʿ-i inhisâr-ı beyʿ ü şirâ hakkında mukaddemâ şeref-yâfte-i sudûr olan mübârek hatt-ı hümâyûn-ı adâlet-makrûn mazmûn-ı münîfine muhâlif olmağla voyvoda-i mezbûrânın ber-minvâl-i muharrer hilâf-ı defter-i hâkānî ve mugāyir-i hatt-ı hümâyûn kasablık husûsuna teʿaddîleri vâkiʿ ise mübâşir maʿrifetiyle mahâllinde şerʿle rü'yet ve teʿaddîleri menʿ ü defʿ olunmak bâbında İzmir kādısına hitâben bir kıtʿa emr-i celîlü'ş-şân sudûru muktezâ-yı hâl olduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 19 Receb sene [1]223.

## 475 [69a-3] Yüksekliğinin emsaline göre fazla olduğu yolundaki şikâyet üzerine menzil inşaatının yerinde keşfolunduğu

Keşif

Maʿrûz

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen cânib-i şerʿ-i münîrden mürsel keşif nâibimiz Merhabâzâde Mahmud Efendi hâssa miʿmârı hulefâsından es-Seyyid Mustafa ve Sofu Mustafa halîfeler ile derûn-ı arzuhâlde mezkûr İstanbul'da Langa kurbünde Kâtib Kasım mahallesinde vâkiʿ nezâret-i dâʿîlerinde âsûde evkāfdan Meryem Ana Kenîsesi Avârız Vakfı'ndan münâzaʿun-fîh olan henüz kafes olmuş nâ-tamam bir bâb menzile varıp cerîdede mazbûtü'l-esâmî Müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şerʿ-i kavîm etdikde ashâb-ı arzuhâl Arotin v. Kazar ve Karabet v. Kazar zimmîler ile şahsı muʿarrefe olan Lusya bt. Matos nâm Nasrâniye meclis-i maʿkūd-ı mezkûrda

derûn-ı [**69b**] arzuhâlde mastûr kendi nefsinden asîl ve Anadolu bt. Ovannes ve kız karındaşı Nazlı bt. Matos nâm Nasrâniye taraflarından husûs-ı âtîde vekîl-i şer'îleri Ovannes v. Matos zimmî muvâcehesinde vakf-ı merkūm mütevellîsi Asvador v. Ohannes zimmî tarafından mürsel Ohannes v. Bedros zimmî hâzır olduğu hâlde mesfûrûn bu esnâda menzil binâsına şürû' eyledikleri kafes olmuş kiremidi nâ-mevzû' ebniyenin kadd-i irtifâ'ı ebniye husûsunda bâ-fermân-ı âlî re'âyâya verilen ruhsat-ı aliyyeden ziyâde ve ol-vechile bizim menzillerimize zarar-ı şer'îsi olduğundan mâ'adâ mugāyir-i emr-i âlî terfî' eyledikleri binânın bir zirâ' altı parmak kaddi kat' olunmak matlûbumuzdur deyü da'vâ etdiklerinde mi'mârân-ı mezbûrân ebniye-i mezkûrenin kadd-i irtifâ'ını mesâha eylediklerinde on bir zirâ' altı parmak olup re'âyâya verilen ruhsat-ı aliyyeden bir zirâ' altı parmak ziyâde ve henüz kafes olmuş kiremidi nâ-mevzû' olduğunu mi'mârân-ı mezbûrân ihbâr eylediklerini mevlana-yı mezbûr mahâllinde ketb ü tahrîr ve ma'an mürsel ümenâ-i şer'le meclis-i şer'a gelip ba'de'l-inhâ ebniye-i mezkûrenin bir zirâ' altı parmak ziyâdesi mugāyir-i fermân-ı âlî olmağla ziyâde-i mezkûrenin kat'ı ve gerek alâ-hâlihî ibkāsı husûsu re'y-i rezîn-i âsafânelerine menût olduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 19 Receb sene [12]23.

## 476 [69b-1] Tayinat için gerekli olan ekmeğin pişirilmesi için kapan tüccarı tarafından habbaz taifesine verilen on beş bin kile temiz buğdayın kilesinin yüz on para olarak belirlendiği

Fiyât

Ma'rûz

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu telhîs mûcebince ta'yînât-ı mürettebe için tabhı lâzım gelen nân-ı azîze muktezî olup bâ-fermân-ı âlî mîrî anbarlarından ifrâz ve habbâzân tâifesine i'tâ olunan on beş bin keyl münakkah hıntanın si'r-i râyici beher keyli yüz onar paraya olduğunu kapan tüccârı bi'l-ittifâk haber verdikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 21 Receb sene [1]223.

## 477 [69b-2] Sarraf Paskal'ın borç verdiği Dimitri Poli'den yedi bin beş yüz kuruş alacağı olduğu

7.500 guruş hüküm

Ma'rûz

İstanbul'da Yeni Han'da mütemekkin sarrâf tâifesinden sâhib-i arzuhâl Paskal v. Yovan nâm zimmî meclis-i şer'-i hatîrde derûn-ı arzuhâlde mastûrü'l-ism

tüccârdan Dimitri Poli v. Manol nâm zimmî muvâcehesinde mersûm Dimitri zimmî zimmetinde üç kıt'a Rumiyyü'l-ibâre temessük mantûklarınca cihet-i karzdan cem'an dokuz bin beş yüz guruşdan bâkī yedi bin beş yüz guruş alacak hakkım olmağla meblağ-ı bâkī-i mezkûru zimmî-i mesfûrdan hâlâ taleb ederim deyü da'vâ etdikde ol dahi cevâbında kaziyye minvâl-i meşrûh üzere olduğunu bi-tamamihâ ikrâr ve i'tirâf etmeğin alâ-mûcibi i'tirâfihî meblağ-ı bâkī-i mezkûr yedi bin beş yüz guruşun müdde'î sarrâf-ı mesfûra edâsıyla mersûm Dimitri zimmî ilzâm olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 19 Receb sene [1]223.

## 478 [69b-3] Mercan Çarşısı'nda bir adet iplikçi dükkânının mutasarrıfları Nefise ile İplikçi Molla Hasan tarafından aylık dörder kuruş ücret ile Osman b. Osman'a kiraya verildiği

Dörder guruşa dükkân îcârı

Ma'rûz

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen kıbel-i şer'-i enverden mürsel keşif nâibimiz Merhabâzâde Mahmud Efendi ve bi'l-ma'iye rü'yete memûr Haremeyn-i şerîfeyn müfettişi müderrisîn-i kirâmdan Paşmakîzâde fazîletlü es-Seyyid Mehmed Zeki Efendi tarafından mürsel Kâtib es-Seyyid Hüseyin Efendi hâssa mi'mârlarından Ali Rıza Bey ve Mehmed halîfeler ile İstanbul'da Mercan Çarşısı'nda Basdırmacı Hanı kurbünde Kumru Hanı demekle ma'rûf han tahtında kâin Dârü's-sa'âdeti'ş-şerîfe ağası hazretlerinin nezâretinde âsûde evkāfdan zikri âtî bir bâb dükkânın arsası merhûme Kumru Hatun Vakfı'na mukāta'a-i kadîmeli ve üzerinde mevcûde bi'l-cümle ebniyesinin nısf hisse-i şâyi'asının vâkıfı ve mütevellîsi Şeyh Hasan Efendi b. Osman tarafından mürsel vekîli Mehmed Salih b. İsmail ve nısf-ı şâyi'-i âharını vakf ve bi'l-meşrûta mütevellîsi olduğu Mukābele-i Süvârî hulefâsından merhûm İsmail Efendi Vakfı'nda ilhâk eden es-Seyyid İbrahim Efendi b. Mehmed Emin hâzır oldukları hâlde vakfeyn-i mezkûreyn müsakkafâtından işbu derûnunda akd-i meclis-i şer' olunan bir tarafdan vakf-ı mezbûrdan Mardıros zimmî tasarrufunda olan iplikçi dükkânı ve bir tarafdan Kumru Hatun Hanı ve bir tarafdan Pîrîpaşa Vakfı'ndan Kengirili Ali Ağa dükkânı ile mahdûd bir bâb iplikçi dükkânının mûmâ-ileyh İsmail Efendi Vakfı'ndan olan nısf hisse-i şâyi'asına bi'l-icâreteyn mutasarrıfe olan Nefise bt. Ahmed nâm hatunun zevci ve tarafından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl olduğu zâtını ârifân Osman Ağa b. Hüseyin ve Ömer Ağa b. Ebîbekir şehâdetleriyle sâbit olan Mehmed Said Ağa b. Hüseyin meclis-i ma'kūd-ı mezkûrda dükkân-ı mezkûrun nısf-ı şâyi'-i âharına müvekkil-i mûmâ-ileyh Şeyh Hasan Efendi'nin mütevellîsi olduğu vakfından olmak üzere kezâlik bi'l-icâreteyn mutasarrıf olan derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism İplikçi Molla Hasan b. Osman mahzarında işbu

derûnunda akd-i meclis olunan vakfeyn-i mezkûreynden olan bir bâb dükkân-ı mezkûr müvekkilem zevcem mezbûre ile mezbûr Molla Hasan'ın bi'l-icâreteyn ale'l-iştirâki's-seviyy taht-ı tasarruflarında olup ve dükkân-ı mezkûr kābil-i kısmet olmağla herbirinin hisseleri mütevellîleri re'yiyle ifrâz esnâsında iken ben ve gerek mezbûr Molla Hasan'dan herbirimiz bi't-tav' ve'r-rızâ dükkân-ı mezkûru aded-i şühûr beyân olunmaksızın beher şehr dörder guruş icâre tesmiyesiyle işbu hâzır bi'l-meclis iplikçi esnâfının yiğitbaşısı Osman b. Osman nâm kimesneye bi'l-asâle ve bi'l-vekâle îcâr ve teslîm eylediğimizde ol dahi ber-vech-i muharrer istîcâr ve kabûl ve şehriye kirâsı olan dörder guruşun nısfını müvekkilem mezbûreye ve nısf-ı âharını dahi merkūm Molla Hasan'a mâh be-mâh cevr ü ezâ etmeksizin edâya ta'ahhüd eyledikde esnâf-ı mezbûre kethudâsı Mustafa Ağa b. Ali ve Çarşı Bekcibaşısı es-Seyyid Halil b. es-Seyyid Ali ve Tâcir es-Seyyid el-Hâc Hafız Mehmed Efendi b. el-Hâc Mustafa ve Mustafa Ağa b. Mehmed nâm kimesneler dahi meblağ-ı mezbûr dörder guruşa tarafeynden bi'l-emr ve'l-kabûl kefîl ve zâminler olup kat'-ı münâza'a eylediklerini kâtib-i mezbûr mahâllinde ketb ü tahrîr ve ma'an mürsel ümenâ-i şer'le meclis-i şer'a gelip alâ-vukū'ihî inhâ ve takrîr eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 14 Receb sene 1223.

## 479 [69b-4] Asitane'deki papuç dikici esnafına talepleri üzerine sarı, kırmızı ve siyah sahtiyandan mest ve papuç imal etmeleri için izin verildiği [Terkin edilmiş kayıt]

*Bu i'lâmın sebkinde sehv vâki' olmağla darb olunup müceddeden tahrîr ve bundan sonra olan sicille kayd olunmuşdur. [mühür] Mehmed Sadık*

<<Dikici esnâfına dâir

Ma'rûz

Âsitâne-i aliyyede vâki' ashâb-ı arzuhâl papuş dikici tâifesinin köşe ustalarından Mercanlı Bedros ve Şehzâdebaşılı Vartan ve Dülbendcili Minas ve Balipaşalı Ovannes ve Topkapılı Mıgır ve Alipaşa Hanlı Mardıros ve Çatal Hanlı Agop ve Vezir Hanlı Payil ve Tavukpazarlı Tarandafil ve Samatyalı Kirkor ve Altımermerli Bedros ve Sultanodaları Serkiz ve sâir mazbûtü'l-esâmî zimmîler meclis-i şer'-i hatîrde dikicibaşı es-Seyyid el-Hâc Osman Ağa ve Başyiğitbaşı es-Seyyid Ömer ve Mestciler Yiğitbaşısı Ahmed Usta ve ihtiyârlarından es-Seyyid Osman ve el-Hâc Mehmed ve Mahmud Ağa ve Ahmed Usta ve Mustafa Usta ve es-Seyyid Mehmed ve Çedikçiler Kethudâsı es-Seyyid Hüseyin Usta ve Yiğitbaşı İsmail Odabaşı ve ihtiyârlarından Mahmud Usta ve İbiş Ağa ve çizmeci ustalarından Ahmed Usta ve Abdurrahman ve es-Seyyid Ahmed ve Hüseyin Usta ve Hasan Usta ve Ebûbekir ve

Halil ve es-Seyyid Mehmed ve Hacı Mehmed ve es-Seyyid Mustafa ve sâirleriyle Mercan Çarşısı'nda zenne ve kettâne ta'bîr olunur derlik tasnî' ve i'mâl eden on iki nefer ustalardan kethudâları el-Hâc Ömer ve sâir mazbûtü'l-esâmî kimesneler Haffâflar Başkethudâsı el-Hâc İbrahim ve Yiğitbaşı Molla Hüseyin ve el-Hâc Sadık ve Mustafa Ağa ve Ali ve diğer Mustafa ve Tuğcular Arastası Kethudâsı es-Seyyid Hasan ve Yiğitbaşı Ahmed ve Mehmed ve es-Seyyid Mustafa ve Ali ve Tahte'l-kal'a Kethudâsı Mehmed Ağa ve el-Hâc İbrahim ve Karaman Kethudâsı el-Hâc Mustafa ve Yiğitbaşı diğer Mustafa ve Abdi Ağa ve Molla Emin ve Tâcirler Kethudâsı Mustafa ve sâir bi'l-cümle haffâf ve tâcir ve dikici tâifeleri hâzır oldukları hâlde Hudâvendigâr-ı esbak cennet-mekân firdevs-âşiyân merhûm ve mağfûrun-leh Gāzi Sultan Selim Han -tâbe serâhû- hazretlerinin vâlide-i muhteremeleri merhûme ve mağfûrun-lehâ Mihrişah Vâlide Sultan -tâbet serâhâ-nın evkāf-ı şerîfelerinden İstanbul'da Vefa Ahırı ta'bîr olunur han derûnunda altmış aded oda gediklerine bâ-temessük-i mütevellî mutasarrıflar olan papuşcu tâifesinden Minas ve Repayil ve Kirkor ve Karabet ve Artin ve Kigork ve Bedros **[70a]** ve Mardıros ve Serkiz ve Abraham ve diğer Bedros ve Ohannes ve Kasbar ve Agop ve Kerope ve Mıgırdıç ve Zakar ve Serope ve Vartan ve İlya ve Toros ve Manuk ve Haçur ve İstefan ve Tohari ve Angeli ve sâirleriyle İstanbul'da Kumkapı kurbünde Dülbendci mahallesinde kâin handa mütemekkinler yirmi nefer mestçi ustalarından Avak ve Ovannes ve Gabril ve Kirkor ve Serope ve diğer Ovannes ve Haçador ve Kigork ve Kostandi ve Melkon ve Karabet ve Manuk ve Asvador ve Kostandi ve sâir mazbûtü'l-esâmî zimmîler muvâcehelerinde yedlerimizde olan bin seksen dört ve bin doksan târihleriyle muvarrah Hudâvendigâr-ı esbak cennet-mekân Sultan Mehmed Han -aleyhi'r-rahmetü ve'l-gufrân- hazretlerinin tuğrâ-yı garrâlarıyla muvaşşah iki kıt'a fermân-ı celîlü'ş-şân nâtık olduğu üzere sarı ve kırmızı ve bakkām kırmızı ve asûmânî ve mâi ve siyâh ve her ne gûnâ sahtiyân olur ise olsun cümlemiz kadîmden mest ve papuş tasnî' ve i'mâl ve bey' ü şirâsıyla kesb ve ta'ayyüş ve ibâdullâha dahi ehven bahâ ile iştirâ ve ol-vechile intifâ' edegelmişler iken zimmîyyûn-ı mersûmûn bin iki yüz yedi ve dokuz senelerinden beri Âsitâne-i aliyye ve civârında olan Bilâd-ı selâse'de bi'l-cümle re'âyânın giyecekleri bakkām kırmızı ve siyâh mestleri sâlifü'z-zikr Dülbendci mahallesinde kâin handa mütemekkinler yirmi nefer ustaya ve bakkām kırmızı ve siyâh papuşları sâlifü'l-beyân Vefa Ahırı'nda kâin odalar mütemekkinleri altmış nefer ustalara tahsîs ile bizleri kisb ü kârdan men' ve kadîme muhâlif ve şer'-i şerîfe mugāyir gadr-ı sarîh etmeleriyle suâl olunup mahsûsiyetleri men' birle kadîmi vechile ber-muktezâ-yı şer'-i şerîf cümlemiz sarı ve bakkām kırmızı ve siyâh sahtiyânlardan papuş tasnî' ve i'mâl ve ta'ayyüş ve bâ-husûs iştirâ eden ibâdullâha dahi nef'-i küllî hâsıl olması ve mersûmûnun müstecirleri oldukları vakf-ı şerîf-i müşârün-ileyhâ odalarında kemâ-kân mütemekkinler olup ancak kendilere tahsîs iddi'âları men' birle bizlerin dahi i'mâline ruhsat buyurulması murâdımızdır deyü

istirhâm eylediklerinde zimmîyyûn-ı mersûmûn istintâk olunduklarında işbu arzuhâl zahrına kaydları derkenâr olunan Dülbendci mahallesinde kâin vakıf hân-ı mezkûr odalarında mütemekkinler yirmi nefer re'âyâ ustalarına evâmir-i müte'addide mantûklarınca bakkām kırmızı ve siyâh sahtiyândan mest ve derlik ve çedik dikmek ancak Dülbendci mahallesinde kâin vakıf hân-ı mezkûr odalarında mütemekkin yirmi nefer re'âyâ ustalarına mahsûs ve zenne ve kettâne derliği dahi sâlifü'z-zikr Mercan Çarşısı derûnunda vâki' kırmızı ve sarı ve siyâh sahtiyândan zenne ve kettâne derliği i'mâl eden on iki nefer hâzırûn-ı mezbûrûn Müslim ustalara mahsûs olup kezâlik bakkām kırmızı ve siyâh sahtiyândan papuş tasnî' ve i'mâli dahi ancak zikr olunan Vefa Ahırı'nda kâin odalarda mütemekkinler altmış nefer re'âyâ ustalarına mahsûsdur deyü mazmûnları takrîrlerine mutâbık kaydları derkenâr olunan evâmir-i aliyye ibrâzıyla mahsûsiyet iddi'â ve papuş dikici esnâfının Bâb-ı Âlî'ye takdîm eyledikleri işbu bir kıt'a arzuhâlleri bâlâsına dikici esnâfının bir takımı kırmızı ve siyâh diksin bir takımı sarı diksin deyü inhisâr sûreti hem esnâfa gadrı ve hem mest ve papuş bahâsının galâsını müstelzim olarak ibâdullâha hasâreti mûcib olduğu âşikâr ve bu sûretlerin vukū'u dahi mukaddemce irtikâb ve garazdan neşet etmiş olduğu bedîdâr olmağla cümle dikici esnâfının rızâ ve istid'âları vechile fîmâ-ba'd kırmızı ve siyâh denilmeyip dikiciye mahsûs olan şey cümlesi dikmek ve vakf-ı müşârün-ileyhâya merbût olup dikici esnâfına mahsûs olan hanın şurûtları üzere ta'mîri iktizâ etdikde cümle esnâf birden ta'mîr etdirmek üzere yedlerine emr-i âlî verilip evâmir-i mezkûrenin kaydları terkīn olunmak için siz dahi cümle esnâfı bi'l-istintâk sûret-i nizâmını i'lâm eyleyeler deyü bâlâsı sahh-ı âlî ile müvaşşah bu dâ'îlerine hitâben şeref-yâfte-i sudûr olan fermân-ı âlîleri tarafeyn muvâcehelerinde kırâet ve mazmûn-ı itâ'at-makrûnu cümlesine işâ'at ve tefhîm olundukda sem'an ve tâ'aten merâsimine ba'de'l-edâ sarı mest ve çedik tasnî' ve i'mâl eden ehl-i İslâm ustaları hâzırûn-ı mezbûrûn bizler kadîmden beri bakkām kırmızı ve siyâh sahtiyândan re'âyâya mahsûs mest ve çedik tasnî' ve i'mâl etmeziz ve vakf-ı şerîf-i müşârün-ileyhâ müsakkafâtından Dülbendci mahallesinde kâin hân-ı mezkûrun ta'mîrine karışmazız deyip mâ'adâ papuş dikici tâifesi bizler kadîmî vech üzere sarı ve bakkām ve kırmızı ve siyâh ve lök sahtiyândan papuş tasnî' ve i'mâl ederiz lâkin hân-ı mezkûrlara iskân olunan dikici tâifeleri mesfûrûn dahi kezâlik sarı ve bakkām kırmızı ve siyâh sahtiyândan mest ve papuş tasnî' ve i'mâllerine kat'a müdâhalemiz olmayıp ve mersûmûnun müsteciren mütemekkin oldukları vakıf odalarının iktizâ etdikce ta'mîri husûsunu kendileri mallarından harc ü sarfla ta'mîr ve meremmet edip ancak i'mâli bize mahsûsdur deyü sâir dikicileri hilâf-ı şer'-i şerîf men' irâdesinde olmamak üzere yalnız inhisardan ârî şerî'at-i garrâ muktezâsınca cümlesi i'mâl eyleyip hâsılât-ı vakf-ı şerîf dahi halelden vikâye olunarak zimmîyyûn-ı mersûmûn zikr olunan hanlarda kemâ-kân müsteciren mütemekkinler olup icârât-ı vakfı edâ eyledikçe

kimesne tarafından mümâna'at olunmayıp onlar dahi sâir dikicilere hilâf-ı şer'-i şerîf mahsûsiyet iddi'âsıyla mümâna'at etmeyip ve ba'd-ezîn içlerinden hân-ı mezkûrlarda olan gediklerini terk ve odalarını tahliye birle mahâll-i âhara naklederler ise hırfetimizden âdemler bulup zikr olunan odalara iskân ile hâsılât-ı vakfı tediye ve îfâya cümlemiz râzılarız deyü ta'ahhüd etmeleriyle mukaddemâ zimmîyyûn-ı mersûmûn yedlerine verilen evâmir-i aliyyenin kaydları ref' ü terkîn ve işbu sûret-i nizâmları ilâ-mâşâallâhu te'âlâ düstûrü'l-amel tutulması'çün Başmuhâsebe'ye kayd ve vakf-ı müşârün-ileyhâ tarafına ilmühaberi ve dikici tâifesi merkūmûn yedlerine tuğrâ-yı garrâ-yı cihân-dârî ile müzeyyen bir kıt'a fermân-ı âlî-şân inâyet ve ihsân buyurulmak bâbında istid'â ve istirhâm eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 7 B sene [12]23.>>

## 480 [70a-1] Şeyh Hacı Ömer Efendi'nin elinde bulunan üç adet vakfiyenin usulüne uygun olarak düzenlendiğine ve delil olarak kullanılmaya elverişliği olduğuna karar verildiği

İhticâca salâhiyet i'lâmı

Ma'rûz

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen sâhib-i arzuhâl Şeyh el-Hâc Ömer Efendi'nin yedinde olup biri bin iki yüz on dört senesi Rebî'ülevvel'inin yirmi üçüncü günü ve bir dahi bin iki yüz on sekiz senesi Cumâdelâhire'nin yirmi üçüncü günü ve bir dahi işbu bin iki yüz yirmi üç senesi Cumâdelûlâsı'nın üçüncü günü târihleriyle müverraha olup tevârîh-i mezkûrede medîne-i Kütahya nâibleri olan es-Seyyid Mehmed Nureddin Efendi ve Cezbî Hasan Efendi ve Müftüzâde es-Seyyid Abdurrahman efendilerin imzâ ve mühürleri mutâbık hatmlerini hâviye üç kıt'a vakfiyelere nazar ve mütâla'a olundukda mazmûnların şer'-i şerîfe mutâbık ve sebk ü serdi kāide-i fenn-i sakka muvâfık olup ol-vechile herbiri ihticâca sâliha ve kayda lâyıka olduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 21 Receb sene [12]23.

## 481 [70a-2] Çörekçi Hüseyin'in sattığı çörekçi dükkânı gediği hissesi bedelinden Gözlemeci Mustafa Usta'dan altı yüz doksan yedi kuruş alacağı olduğu

690 [697] guruş hüküm

Ma'rûz

Sâhib-i arzuhâl çörekçi esnâfından es-Seyyid el-Hâc Hüseyin b. Osman meclis-i şer‘-i münîrde derûn-ı arzuhâlde mezkûrü’l-ism Gözlemeci Mustafa Usta b. Mehmed muvâcehesinde İstanbul’da Tahte’l-kal‘a nâm mahâlde vâki‘ bir bâb çörekçi dükkânı derûnunda mevcûde gedik ta‘bîr olunur âlât-ı lâzıme-i ma‘lûmenin yüz yirmi sehm i‘tibârıyla mâlik olduğum otuz sehm hisse-i şâyi‘âmîz bin iki yüz yirmi bir senesi Şevvâl’inin yedinci günü iki bin guruş semen tesmiyesiyle mezbûr Mustafa Usta’ya bâ-hüccet-i şer‘iye bey‘ ve temlik ve teslîm ol dahi ba‘de’l-iştirâ ve’t-tesellüm semen-i merkūmun beş yüz guruşunu nakden bana def‘ ü teslîm ve mâ‘adâ bin beş yüz guruş dahi zimmetinde deyni olduğunu nâtık karz unvânıyla işbu bir kıt‘a temessükü yedime i‘tâ etdikden sonra meblağ-ı mezbûrun sekiz yüz üç guruşunu ceste ceste bana edâ ve teslîm etmekle bâkīsi olan altı yüz doksan yedi guruşu merkūm Mustafa Usta’dan hâlâ taleb ederim deyü da‘vâ etdikde ol dahi cevâbında kaziyye minvâl-i meşrûh üzere olduğunu bi-tamamihâ tâyi‘an ve kat‘iyyen ikrâr ü i‘tirâf edip lâkin ben âlât-ı lâzıme-i mezkûre hissesini müdde‘î-i mezbûrdan iştirâ ve kabz etdikden sonra bundan akdemce harîkde dükkân-ı merkūm muhterik olup ben dükkân-ı mezkûru idareye kudretim olmayıp şirâsına nâdim olmamla semen nâmıyla medfû‘um olan mikdâr-ı mezkûru bana verip hisse-i mezkûreyi geri alsın dediği kelâmı def‘a sâlih cevâb-ı şer‘î olmamağla iltifat olunmayıp ikrârı mûcebince lâzım gelen meblağ-ı bâkī-i merkūm altı yüz doksan yedi guruşu müdde‘î-i mezbûr es-Seyyid el-Hâc Hüseyin’e edâsıyla merkūm Mustafa Usta ilzâm olunduğu İstanbul Mahkemesi’nden huzûr.

Fî 20 Receb sene [1]223.

## 482 [70a-3] Serpohi bt. Minas’ın tasarrufunda olan Kumkapı’daki balıkçı dükkânlarından kiracıları olan zimmîleri sebepsiz yere çıkarmasının uygun olmadığı

Balıkçı gediği mâddesi

Ma‘rûz

Ashâb-ı arzuhâl balıkçı esnâfından Kirlos v. Foti ve Simyon v. Kostantin ve Parsam v. Selos nâm zimmîler Çarşamba günü arz odasında huzûr-ı hazret-i sadâret-penâhîde ma‘kūd meclis-i şer‘-i münîrde derûn-ı arzuhâlde ismi mastûr Serpohi bt. Minas nâm Nasrâniyenin kebîre kızı ve tarafından husûs-ı âtîde vekîl olduğu şahsını bilir Gabril v. Serkiz ve Arzuman v. Serkiz nâm zimmîler şehâdetleriyle sâbit olan Garyana bt. Abraham nâm Nasrâniye muvâcehesinde İstanbul’da Kumkapı dâhilinde vâki‘ birbirine muttasıl üç bâb taze balıkçı dükkânları müvekkile-i mersûme Serpohi Nasrâniyenin bi’l-icâreteyn taht-ı tasarrufunda ve bizler dekâkin-i mezkûrenin herbirine müddet-i vâfireden beri şehriye beşer guruş otuzar para kirâ ile müstecir olup yedimizde olan işbu fermân-ı âlî-şânda

zikr ü beyân olunduğu üzere Kumkapı'da sekiz bâb ve mahâll-i sâirede otuz yedi bâb ki cem'an kırk beş bâb taze balıkçı dükkânları kadîmü'l-eyyâmdan beri balıkhâneden hisse alıp ibâdullâha bey'le ta'ayyüş ve Tersâne-i âmire'ye müretteb olan mellâh teklifi ve amele ücretlerinden [**70b**] dekâkin-i mezkûreye tarh ve tahmîl olunan mâhiyye onar guruş maktû' hisselerimizi kabza memûra teslîm edegelip ol-vechile dükkânlarımız ziyâde ve noksân olmayarak derûnlarında mevcûde gedik âlâtları beynimizde mer'î ve mu'teber olarak mülklerimiz olup işbu müstecirleri olduğumuz üç bâb dekâkin-i mezkûre emr-i âlîde mastûr olan sekiz bâb dekâkinden ma'dûd ve yüz seneden mütecâviz müddetden beri balıkçı dükkânı olmağla dekâkin sâhibesi müvekkile-i mersûmeye kirâları mâh be-mâh cevr u ezâ etmeksizin edâ olundukça bizim ve gerek eslâfımızdan olan gedik mâliklerinin bilâ-mûcib ihrâclarına ta'arruzları mesbûk değil iken müvekkile-i Nasrâniye-i mesfûre gedik bahâ alarım ve kirâ-yı kadîmini artırırım zu'muyla âhar san'at erbâbına îcâr etmek mülâhazasıyla bir takrîb bizi ihrâc ve dekâkin-i mezkûreyi müstakıl terk ve ta'tîl ve bizi kâr ü kisb ve ta'ayyüşümüzden men' birle mağdûriyetimize bâ'is ve müretteb olan amelenin noksâniyetine bâdî bir keyfiyet olmağla suâl olunup kadîmî vech üzere şehriye kirâları alıp dekâkin-i mezkûrede ke'l-evvel taze balık bey'imize mümâna'at etmemek üzere müvekkile-i Nasrâniye-i mersûmeye tefhîm olunmak murâdımızdır deyü istirhâm etmeleriyle Nasrâniye-i mersûme istintâk olundukda fi'l-hakīka dekâkin-i mezkûre sâlifü'l-beyân sekiz bâb dekâkinde dâhil ve yüz seneden mütecâviz müddetden beri taze balıkçı dükkânları olup ve zimmîyyûn-ı mersûmûnun ber-vech-i muharrer beşer guruş otuzar para kirâ ile müstecirleri olduğunu mukırre ve mu'terife olup lâkin mücerred dekâkin-i mezkûrenin lüzûmu olmağla mesfûrûnu ihrâc ve mukaffelen terk ve ta'tîl etmişdir deyip ve Nasrâniye-i mersûmenin takrîri üzere mâh be-mâh kirâlarını bilâ-rencîde ahz eder iken müstecirleri zimmîyyûn-ı mesfûrûnu ızrâr kasdıyla bilâ-mûcib ihrâclarına ta'arruz muhill-i nizâm olup sâire sirâyet ile umûr-ı mühimmenin ta'tîline bâdî ve ihtilâl-i [nizâm-ı] esnâfa bâ'is olmağla ber-mûceb-i emr-i âlî zimmîyyûn-ı mesfûrûn dekâkin-i mezkûrelerde kemâ-fi's-sâbık iskân olunmak iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 15 Receb sene 1223.

## 483 [70b-1] Aci Zakar'ın Uzunçarşı yakınlarındaki Tulumbalı Mahzen'de sahip olduğu tuhafcı gediğini oğlu Mardıros'a iki bin kuruşa sattığı

Tuhafcı gediği bey'i

Ma'rûz

Başmuhâsebe'de mukayyed tuhafcı ve fincancı gediklerinden olup İstanbul'da Uzunçarşı kurbünde İbrahim Paşa Câmi'-i şerîfi nezdinde Şıkk-ı Evvel Defterdârı

esbak Mustafa Reşid Efendi Konağı civârında kâin el-Hâc Ahmed Ağa mahzenine muttasıl Tulumbalı Mahzen demekle meşhûr bir bâb tuhafcı ve fincancı mahzeni derûnunda mevcûde beyne'l-hıref tuhafcı gediği ta'bîr olunan âlât-ı lâzıme-i ma'lûmeye bâ-sûret-i hümâyûn mâliki Aci Zakar zimmî meclis-i şer'-i hatîrde sulbî kebîr oğlu Mardıros zimmî muvâcehesinde takrîr-i kelâm edip bâlâda mezkûr bir bâb tuhafcı mahzeni derûnunda mevcûde gedik ta'bîr olunur akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin müstakıllen yedimde mülküm olan âlât-ı lâzıme-i ma'lûmemi tarafeynden bi'l-îcâb ve'l-kabûl bâtten ve sahîhan oğlum mersûm Mardıros zimmîye iki bin guruşa bey' ü temlik ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl edip semen-i merkūm iki bin guruş mutâlebesine bi'l-cümle gedik husûsuna müte'allika âmme-i da'vâdan oğlum mersûmun zimmetine kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt eyledim fîmâ-ba'd zikr olunan tuhafcı mahzeni gediğinde benim alâka ve medhalim kalmayıp oğlum mersûm Mardıros zimmînin mülk-i müşterâsı olmuşdur dedikde ol dahi tasdîk etmeğin gedik-i mezkûrun kaydı kaleminde bâyi'-i mersûm Aci Zakar zimmî üzerinden ref' ü ilgā oğlu müşterî-i mersûm Mardıros zimmî üzerine kayd ü tahrîr ve yedine sûret i'tâ olunmak bâbında istid'â-yı inâyet eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 19 Receb sene 1223.

## 484 [70b-2] Aci Zakar'ın Uzunçarşı yakınlarındaki Kapılı Mahzen'de sahip olduğu tuhafcı gediğini oğlu Markos'a iki bin kuruşa sattığı

Tuhafcı gediği bey'i

Ma'rûz

Başmuhasebe'de mukayyed tuhafcı ve fincancı gediklerinden olup İstanbul'da Uzunçarşı kurbünde İbrahim Paşa Câmi'-i şerîfi nezdinde Şıkk-ı Evvel Defterdârı esbak Mustafa Reşid Efendi konağı karşısında kâin Abraham mahzenine muttasıl köşe başında Kapılı Mahzen demekle meşhûr bir bâb tuhafcı ve fincancı mahzeni derûnunda mevcûde beyne'l-hıref tuhafcı gediği ta'bîr olunan âlât-ı lâzıme-i ma'lûmeye bâ-sûret-i hümâyûn mâliki Aci Zakar zimmî meclis-i şer'-i hatîrde sulbî kebîr oğlu Markos zimmî muvâcehesinde takrîr-i kelâm edip bâlâda mezkûr bir bâb tuhafcı mahzeni derûnunda mevcûde gedik ta'bîr olunur akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin müstakıllen yedimde mülküm olan âlât-ı lâzıme-i ma'lûmemi tarafeynden bi'l-îcâb ve'l-kabûl bâtten ve sahîhan oğlum mersûm Markos zimmîye iki bin guruşa bey' ve temlik ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl edip semen-i merkūm iki bin guruş mutâlebesine ve bi'l-cümle gedik husûsuna müte'allika âmme-i da'vâdan oğlum mersûmun zimmetini kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt eyledim fîmâ-ba'd zikr olunan tuhafcı mahzeni

gediğinde benim alâka ve medhalim kalmayıp oğlum müvekkil-i mersûm Markos zimmînin mülk-i müşterâsı olmuşdur dedikde ol dahi tasdîk etmeğin gedik-i mezkûrun kaydı kaleminde bâyiʿ-i mersûm Aci Zakar zimmî üzerinden refʿ ü ilgā ve oğlu müşterî-i mersûm Markos zimmî üzerine kayd ü tahrîr ve yedine sûret iʿtâ olunmak bâbında istidʿâ-yı inâyet eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 19 Receb sene [1]223.

## 485 [70b-3] Zakar'ın Uzunçarşı yakınlarındaki tuhafcı mahzenindeki tuhafcı gediğini oğulları Markos ve Mardıros'a dört yüz kuruşa sattığı

Tuhafcı gediği beyʿi

Maʿrûz

Başmuhasebe'de mukayyed tuhafcı ve fincancı gediklerinden olup İstanbul'da Uzunçarşı kurbünde İbrahim Paşa Câmiʿ-i şerîfi karşısında Şıkk-ı Evvel Defterdârı esbak Mustafa Reşid Efendi konağı karşısında kâin tuhafcı ve fincancı mahzeni derûnunda mevcûde beyne'l-hıref tuhafcı gediği taʿbîr olunan âlât-ı lâzıme-i maʿlûmeye bâ-sûret-i hümâyûn mâliki Zakar zimmî meclis-i şerʿ-i hatîrde sulbî kebîr oğulları **[71a]** Markos ve Mardıros zimmîler muvâcehelerinde takrîr-i kelâm edip bâlâda mezkûr bir bâb tuhafcı mahzeni derûnunda mevcûde gedik taʿbîr olunur akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin müstakıllen yedimde mülküm olan âlât-ı lâzıme-i maʿlûmemi tarafeynden bi'l-îcâb ve'l-kabûl bâtten ve sahîhan oğullarım mersûmân Markos ve Mardıros zimmîlere ale'l-iştirâki's-seviyy dört yüz guruşa beyʿ ve temlik ve teslîm eylediğimde onlar dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl edip semen-i merkūm dört yüz guruş mütâlebesine ve bi'l-cümle gedik husûsuna müteʿallika âmme-i daʿvâdan oğullarım mersûmânın zimmetlerini kabûllerini hâvî ibrâ ve iskāt eyledim fîmâ-baʿd zikr olunan tuhafcı mahzeni gediğinde benim katʿa alâka ve medhalim kalmayıp oğullarım mersûmân Markos ve Mardıros zimmîlerin ale'l-iştirâki's-seviyy mülk-i müşterâları olmuşdur dedikde onlar dahi tasdîk etmeğin gedik-i mezkûrun kaydı kaleminde bâyiʿ-i mersûm Zakar zimmî üzerinden refʿ ü ilgā ve oğulları müşteriyân-ı mersûmân Markos ve Mardıros zimmîler üzerlerine kayd ü tahrîr ve yedlerine sûret iʿtâ olunmak bâbında istidʿâ-yı inâyet eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 19 Receb sene [1]223.

## 486 [71a-1] Berber Hüseyin'in Molla Kestel mahallesindeki vakıf menzil hissesini boşandığı karısı Hadice'ye on beş gün içerisinde bedeli olan yedi yüz yetmiş beş kuruşu ödemesi kaydıyla devretmeye söz verdiği

Menzil mâddesi

Maʿrûz

Sâhib-i arzuhâl Berber Hüseyin b. Ali nâm kimesne meclis-i şerʿ-i münîrde zevce-i mutallakası derûn-ı arzuhâlde mezkûretü'l-ism muʿarrefetü'z-zât Hadice bt. Abdullah nâm hatun muvâcehesinde hâmiş-i arzuhâlde mastûr defter-i vakıfdan muhrec derkenâr nâtık olduğu üzere merhûm Kasab İlyas Câmiʿ-i şerîfi Vakfı müsakkafâtından İstanbul'da Ağayokuşu kurbünde Molla Kestel mahallesinde vakiʿ beher şehr on beş akçe icâre-i müecceleli bir bâb vakıf menzilin rubʿ hissesi zevce-i mutallakam mezbûre Hadice Hatun'un ve mâʿadâ selâse-i erbaʿı benim bi'l-icâreteyn taht-ı tasarrufumuzda olmağla hâlâ ben mutasarrıf olduğum selâse-i erbâʿ hissemi yedi yüz yetmiş beş guruş bedel mukābelesinde hüsn-i rızâ ve tayyib-i hâtırım ve ferâğ-ı katʿî-i muʿteber ile bâ-re'y-i mütevellî mezbûre Hadice Hatun'a ferâğa müteʿahhid olduğumda ol dahi bedel-i merkūmu târih-i iʿlâmdan on beş gün mürûruna değin tedârük ve bana teslîme müteʿahhide olup menzil-i mezkûr ferâğı husûsundan mâʿadâ ibtidâ-i zevciyetden işbu târih-i iʿlâma gelince bi'l-cümle beynimizde cereyân eden cemîʿ hukūk-ı şerʿiyeye müteʿallika âmme-i deʿâvî ve kâffe-i mutâlebâtdan herbirimiz âharın zimmetini ibrâ ve iskāt ve her birimiz âharın ibrâsını kabûlle külliyen katʿ-ı münâzaʿa eyledik deyü ikrâr ve tasdîkleri İstanbul Mahkemesi'nde tescîl ve huzûr.

Fî 11 Receb sene [1]223.

## 487 [71a-2] Asitane'de resmî ve özel binalarda çalıştırılan marangoz, sıvacı, nakkaş, duvarcı ve diğer amelenin sicilde kaydolunan yevmiye nizamına uygun olarak günlük ücret talebinde bulunmaya söz verdikleri

Neccâr ve sıvacı ve nakkāş ve duvarcı ve sâir amele yevmiyeleri

Maʿrûz

Âsitâne-i aliyye'de mîrî ve gerek sâir ebniyede istihdâm olunan neccâr ve sıvacı ve nakkāş ve duvarcı ve sâir esnâf-ı amelenin yevmiyeleri nizâmı sicill-i mahfûzda ve aklâmda ve miʿmârlara mahsûs mazbatada mukayyed olup ale'd-devam icrâsı lâzımeden iken bir müddetden beri amele-i mezkûrenin nizâmları üzere verilen yevmiyeye kāniʿ olmayarak günden güne artırıp ashâb-ı ebniyeden bây ü gedâ tahammül edemeyecek dereceye resîde olduğu ihbâr olunduğuna mebnî

mukaddemce verilen yevmiye nizâmı vakt ü hâle nazaran icra [ecr-i] misillerine mu'âdil olmağla düstûrü'l-amel tutularak tanzîmi bâbında bu dâ'îlerine hitâben beyaz üzerine şeref-yâfte-i sudûr olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen ser-mi'mâr-ı hâssa ağa bendeleri ve Ser-halîfe Ali Rıza Bey ve Nakkāşbaşı Ahmed Ağa ve Lağımcıbaşı Hüseyin kulları hâzır oldukları hâlde neccâr kalfalarından Foti ve Komyanos ve Yorgi ve Todori ve Karabet ve Nikoli ve Kostantin ve Yani ve Küçük Yorgi ve Zafiri ve Pavli ve Maydoslu Komyanos ve yiğitbaşıları Anastas ve Yani ve Komyanos ve Tarandafil ve Sahak zimmîler ve Yahûd tâifesinden Aslan ve Bünyamin ve Duvarcı Yiğitbaşısı Yani ve Andriya ve ustalarından Kosti ve diğer Kosti ve Yorgi ve Sıvacıbaşı Kirkor ve ustalarından Marat ve Yorgi ve Delot ve Hamamcıbaşı Kirkor ve ustalarından Agop ve Abkar ve sâirleri meclis-i şer'a ihzâr olunup emr-i celîlü'ş-şân muvâcehelerinde kırâet ve mazmûn-ı itâ'at-makrûnu cümlesine tefhîm ve işâ'at ve sicill-i mahfûzda mazbût verilen yevmiye nizâmı vakt ü hâle göre her bir sınıfın ecr-i misillerine mu'âdil olduğu ser-mi'mâr-ı hâssa ağa kulları ve sâir erbâb-ı vukūf ihbârlarıyla mütehakkık olarak cümlesine yegân yegân ifâde ve tenbîh olundukda cümlesi ser-zemîn-i merâsim-i itâ'ati yerine getirip bizim mukaddemce verilen yevmiye nizâmının hilâfı hareket ile ziyâde nesne mütâlebemiz olmayıp ancak ba'zı mechûlü'l-ahvâl neccâr makūleleri iki üç nefer neccâr tedârüküyle kalfalık zu'munda olarak ebniye inşâsına mübâderet edenler ziyâde yevmiye mütâlebesiyle ashâb-ı ebniyeye rencîde eyledikleri inhâ olunmuş olup ancak fîmâ-ba'd işbu müfredât defteri üzere verilen yevmiye nizâmı düstûrü'l-amel tutulup hilâfı hareket tecvîz olunmamak üzere cümlesi ta'ahhüd ve vech-i meşrûh üzere hareket edeceklerine birbirlerine tekeffül ve cümlesine kalfalar mersûmûn tekeffül etmeleriyle eğer ba'de zamânin içlerinden hilâfı harekete ictisâr ederi olur ise tedîbi icrâsına râzılar olup ber-vech-i muharrer ta'ahhüd ve kefâletleri tescîl ve bir kıt'a müfredât defteri takdîm-i hâk-i devletleri kılınmağla defter-i mezkûrun bâlâsına vech-i meşrûh üzere amel ve hareket ve hilâfından hazer ve mücânebet olunmak bâbında ser-mi'mâr-ı hâssa ağa kullarına hitâben fermân-ı âlîleri sudûru muktezâ-yı maslahatdan idiği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr-ı âlîlerini i'lâm olundu el-emrü li-veliyyü'l-emr.

Fî 17 Receb sene [1]223.

## 488 [71a-3] Şirmerd Çavuş Mescidi imamlığına berat ile mutasarrıf olan Musa Efendi'nin dört yüz kuruş karşılığında söz konusu mescidin imamlığını Hüseyin Halife'ye devrettiği

İmâmet mâddesi

Ma'rûz

Hâmiş-i arzuhâlde mastûr derkenâr mantûkunca nezâret-i hazret-i sadâret-penâhîde âsûde evkāfdan merhûm Zal Mahmud Paşa Evkāfı mülhakātından İstanbu[l'da] Molla Gürânî nezdinde Şirmerd Çavuş Mescidi'nde merhûm Sarı Kethudâ Mustafa Paşa Vakfı'ndan almak üzere yevmî on akçe vazîfe ile imâmet cihetine bâ-berât-ı âlî-şân mutasarrıf olan sâhib-i arzuhâl Musa Efendi b. Ahmed nâm kimesne evkāf müfettişi müderrisîn-i kirâm-ı zevi'l-ihtirâmdan fazîletlü es-Seyyid Mustafa Nuri Efendi ma'iyetiyle akd olunan meclis-i şer'-i münîrde nezâret-i dâ'îlerinde olan evkāfdan merhûm-ı mezbûr Şirmerd Çavuş Mescid-i şerîfi Vakfı'ndan almak üzere vazîfe-i mu'ayyene ile mescid-i mezbûrda imâmet cihetine mutasarrıf olan es-Seyyid Hüseyin Halîfe b. es-Seyyid Ali muvâcehesinde vâkıf-ı merhûm-ı mûmâ-ileyh Sarı Kethudâ Mustafa Paşa hayatında zikr olunan Şirmerd Çavuş Mescid-i şerîfine minber vaz' edip câmi'-i şerîf etmekle mescid-i mezbûrda imâm bulunan kimesneye dahi tertîb eylediği vakfı mahsûlünden yevmî on akçe vazîfe ta'yîn edip ol-vechile imâmeteyn-i mezbûreteyn mâ-tekaddemden beri şahs-ı vâhidde olduğu derkenârdan müstebân olup ve imâmeteyn-i mezbûreteyne amel-i kadîm üzere mutasarrıf olan Mehmed Tâhir Halîfe b. Hüseyin bundan akdemce bilâ-veled fevt oldukda mahlûlünden zikr olunan Şirmerd Çavuş Mescidi Vakfı'ndan olan vazîfe-i mu'ayyene ile imâmeti işbu mezbûr es-Seyyid Hüseyin Halîfe'ye tevcîh ve merhûm-ı mûmâ-ileyh Sarı Kethudâ Mustafa Paşa Vakfı'ndan olan yevmî on akçe ile mescid-i şerîf-i mezbûrda imâmet ciheti dahi kezâlik müteveffâ-yı mezbûrun mahlûlünden bana tevcîh ve herbirimize başka başka berât-ı şerîf i'tâ olunmuş olup lâkin imâmeteyn-i mezkûreteyn kadîmü'l-eyyâmdan beri şahs-ı vâhidde olup amel-i kadîm dahi minvâl-i meşrûh üzere cârî olageldiği ma'lûmum olduğuna binâen ben dahi mutasarrıf olduğum imâmet-i mezkûre cihetimi hüsn-i rızâ ve tayyib-i hâtırım ve ferâğ-ı kat'î-i mu'teber ile dört yüz guruş bedel-i makbûz mukābelesinde merkūm es-Seyyid Hüseyin Halîfe'ye ferâğ ve kasr-ı yed ve tezkiresini kendüye teslîm ol dahi ba'de'l-kabûl ben cihet-i mezkûreye ol dahi bana medfû'u olup makbûzum olan bedel-i merkūmun istirdâdına ve bi'l-cümle husûs-ı mezkûra müte'allika âmme-i da'vâdan herbirimiz âharın zimmetini kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt eyledik dediğini mezbûr es-Seyyid Hüseyin Halîfe tasdîk etmeğin imâmet-i mezkûre ciheti fâriğ-i merkūm Musa Efendi'nin kasr-ı ye[din]den merkūm es-Seyyid Hüseyin Halîfe'ye tevcîh ve yedine berât-ı şerîf-i âlî-şân sadaka ve ihsân buyurulmak bâbında istid'â-yı inâyet eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 21 Receb sene [12]23.

## 489 [71a-4] Sarraf Mıgırdıç'ın Uncu Mehmed Ali'den yüz yetmiş beş kuruş alacağı olduğu

175 guruş hüküm ve ribâ men'i

Ma'rûz

İstanbul'da Kapan-ı dakīk kapısı dâhilinde mütemekkin sarrâf tâifesinden derûn-ı arzuhâlde merkūmü'l-ism Mıgırdıç v. Bedros nâm zimmî meclis-i şer'-i hatîrde uncu esnâfından sâhib-i arzuhâl Mehmed Ali b. Abdullah muvâcehesinde mezbûr Mehmed Ali zimmetinde cihet-i karzdan bâ-temessük iki bin **[71b]** sekiz yüz otuz beş guruşdan bâkī yüz otuz beş guruş ve hâric ez-temessük yine cihet-i mezkûreden kırk guruş ki cem'an yüz yetmiş beş guruş alacak hakkım olmağla hâlâ taleb ederim deyü da'vâ etdi[ğimde] ol dahi cevâbında ber-vech-i muharrer cihet-i mezkûreden ol-mikdâr guruş deyni olmak üzere ikrârını ve temessük i'tâsını bi-tamamihi tâyi'an ve kat'iyyen ikrâr ve i'tirâf edip lâkin temessük-i mezkûrda tahrîr olunan meblağ-ı merkūm iki bin sekiz yüz otuz beş guruş müdde'î-i mesfûra kat'a benim deynim olmayıp altı buçuk seneden beri beynimizde cârî ahz ü i'tâ için bilâ-ilzâm üzerime tahmîl olunan ribhin ribh-i mecmû'u ribâdır ancak ben minvâl-i meşrûh deynim olmak üzere ikrâr ve temessük-i mezkûru i'tâ eylediğimden sonra meblağ-ı merkūmun iki bin yedi yüz guruşunu kabzını mu'terif olduğu üzere kendüye def' ü teslîm etmiş idim lâkin fi'l-hakīka meblağ-ı mezbûr deynim olmamağla makbûzu olan meblağ-ı merkūm iki bin yedi yüz guruşu defter-i mesfûrdan istirdâd murâdımdır deyü da'vâya tasaddî etdikde müdde'î sarrâf-ı mesfûr ber-vech-i meşrûh ribâ olduğunu inkâr edip ve mezbûr Mehmed Ali'nin takrîri üzere meblağ-ı mezbûrun küllîsi ribâdır deyü eylediği da'vâsı şer'an mesmu'a olmayıp ikrârı mûcebince lâzım gelen meblağ-ı bâkī-i merkūm yüz yetmiş beş guruşunu müdde'î sarrâf-ı mesfûra edâsıyla mezbûr Mehmed Ali ilzâm olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 16 Receb sene [12]23.

## 490 [71b-1] Şerbetçi Hacı Süleyman'ın kendisinden haksız yere parasını ve malını aldığı iddiasıyla kethudaları Hasan Ağa aleyhine açtığı davada iddiasını ispat edemediği

100 guruş, bir Trablus kuşağı men'i

Ma'rûz

Sâhib-i arzuhâl Şerbetci el-Hâc Süleyman nâm kimesne meclis-i şer'-i münîrde derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism kebâbcı ve hoşâbcı ve şerbetçi esnâfının kethudâsı es-Seyyid el-Hâc Hasan Ağa muvâcehesinde İstanbul'da Gedikpaşa

nâm mahâlde kâin mutasarrıf olduğum dükkânımı sâir şerbetçi dükkânları gediklerine ilhâk birle şerbetçi gediği tanzîmi'çün bundan akdem malımdan rüşvet tarîkıyla merkūm es-Seyyid el-Hâc Hasan ağa bi-gayrı hakkın yüz guruşumu ve altmış guruş kıymetli bir Trablus kuşağımı alıp dükkân-ı mezkûrumu şerbetçi dükkânları gediklerine ilhâk etdirmemekle meblağ-ı merkūm ile zikr olunan kuşağı mezbûr es-Seyyid el-Hâc Hasan Ağa'dan istirdâd murâdımdır deyü da'vâ ol dahi külliyen inkâr etmekle müdde'î-i mezbûr ber-vech-i muharrer müdde'âsına ikāmet-i beyyine edemeyip talebiyle merkūm es-Seyyid el-Hâc Hasan Ağa tahlîf olunmağın mûcebince müdde'î-i merkūm el-Hâc Süleyman da'vâ-yı mezkûresiyle bilâ-beyyine mezbûr es-Seyyid el-Hâc Hasan Ağa'ya bî-vech mu'ârazadan men' olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 20 Receb sene [12]23.

## 491 [71b-2] Habbaz Usta Tanaş ile ortağı Lambo'nun Usta Artin'den satın aldıkları Mahkemealtı Değirmeni'ndeki uncu gediği hissesinin bedelini zamanında ödeyemedikleri için satışı iptal edilip uncu gediği hissesini sahibine iade ettikleri

2 horos uncu gediği

Ma'rûz

Habbâzân tâifesinden Usta Tanaş v. Panayot ve şerîki Lambo v. Yani zimmîler meclis-i şer'-i hatîrde yine tâife-i merkūmeden bâ'isü'l-i'lâm Usta Artin v. Noyrat zimmî muvâcehesinde herbiri takrîr-i kelâm edip mersûm Artin zimmî mahrûse-i Galata'da Arab Câmi'-i şerîfi kurbünde Mahkemealtı Değirmeni demekle ma'rûf üç horoslu bir bâb uncu değirmeni derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf gedik ta'bîr olunur on iki re's bârgir ve sâir âlât-ı lâzıme-i ma'lûmenin iki horos sekiz re's bârgir hissesi mersûm Artin zimmînin ve bir horos dört re's bârgir hissesi Turfanda bt. Maryem nâm Nasrâniyenin ale'l-iştirâki's-seviyy yedlerinde mülk ve hakları iken mersûm Usta Artin zimmî zikr olunan iki horos sekiz re's bârgir hisse-i şâyi'asını birkaç gün mukaddem semeni bir sene tamamına değin müeccel olmak üzere üç bin guruşa bize ale'l-iştirâki's-seviye bey' ve temlik ve teslîm bizler dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl edip ve esnâf-ı merkūmenin hasbe'l-iktizâ gedikleri olan horos nakli şurût-ı nizâm-ı kadîm-i mer'iyelerinden olmağla mârrü'z-zikr iştirâ eylediğimiz iki horos sekiz re's bârgir hisse-i şâyi'amızı mahrûse-i mezbûreye muzâfe İstinye Nâhiyesi'ne tâbi Tarabya karyesinde müceddeden binâ edeceğimiz değirmene nakletmek üzere kalemine kayd için meclis-i şer'de takrîr ve i'lâm olunmak üzere iken biz semen-i merkūmu mersûm Artin zimmîye peşinen edâ edemediğimizden mâ'adâ ba'zı esbâba mebnî bey'-i mezkûru beynimizde bi't-terâzî fesh ve ikāle birle mebî'-i mezkûru mersûm

Usta Artin zimmîye redd ü teslîm eyledik ba'de'l-yevm sâlifü'z-zikr uncu gediği ta'bîr olunan sekiz re's bârgir ve onlara isâbet eden sâir âlât-ı lâzıme-i ma'lûme ke'l-evvel mersûm Usta Artin zimmînin mülk-i mahzı ve hakk-ı sırfı olup bizim gedik-i mezkûrda kat'a alâka ve medhallerimiz olmayıp ve mersûm Usta Artin zimmî zimmetinde bir akçe ve bir habbe hakkımız ve alacağımız yokdur deyü mukırrân-ı zimmîyyân-ı mersûmânın takrîr-i meşrûhlarını mersûm Usta Artin zimmî tasdîk eylediği İstanbul Mahkemesi'nde tescîl ve huzûr.

Fî 17 Receb sene [1]223.

## 492 [71b-3] Ohannes v. Mikâil'in Kumkapı'daki bir adet ekmekçi fırın ve değirmen gediğindeki hissesini haksız yere zabt ettiği iddiasıyla Haçador v. Ohannes aleyhine açtığı davada iddiasını ispat edemediği

Etmekci fırını gediği

Ma'rûz

Sâhib-i arzuhâl Ohannes v. Mikâil zimmî meclis-i şer'-i hatîrde Habbâzân Kethudâsı Mustafa ve Uncular Kethudâsı es-Seyyid Mustafa ve nizâm ustalarından Salıcı el-Hâc Hüseyin ve Yiğitbaşı Süleyman ve İsmail ve Hasan nâm kimesneler ile zimmîlerden Manol ve Serkiz ve Agop ve İstefan ve sâirleri hâzır oldukları hâlde zikri âtî fırın ve değirmen gediğine vaz'-ı yedi mütehakkık olan Haçador v. Ohannes zimmî muvâcehesinde İstanbul'da Kumkapı hâricinde kâin bir bâb etmekci fırını ve ona merbût karşısında beş horoslu bir bâb uncu değirmeni derûnunda mevcûde beyne'l-hıref gedik ta'bîr olunur yirmi re's bârgir ve sâir âlât-ı lâzıme-i ma'lûmeden altı buçuk bârgir hisse-i şâyi'ası benim yedimde mülküm iken mesfûr Haçador fuzûlî zabt etmekle suâl olunup hisse-i mezkûremden keff-i yed ve bana teslîme zimmî-i mersûma tenbîh olunmak matlûbumdur deyü da'vâ etdikde ol dahi cevâbında bin iki yüz yirmi senesi Muharrem'inin ikinci günü târihiyle müverrah Navul Kalemi'nden yedime i'tâ olunan işbu bir kıt'a sûret nâtık olduğu üzere fırın-ı mezkûr seyyidetü'l-muhadderât iklîletü'l-muhassenât tâcü'l-mestûrât zâti'l-aliyy ve's-sâdât iffetlü ismetlü Beyhan Sultan aliyyetü'ş-şân hazretlerinin tasarruflarında olmağla yedi seneden beri mesdûd olup kirâ tahsîl olunamayıp ve deyn-i mîrîsi olan beş bin seksen dört guruş ve kapan tüccârına deyni beş bin guruş kezâlik edâ olunamayıp mu'attal kalmağla düyûnunu edâ ve mâh be-mâh kirâsını taraf-ı müşârün-ileyhâya edâ eylemek şartıyla emsâli misillü müsteciri okkalık francala i'mâline ruhsat-ı aliyye erzânî kılınması Sultan-ı müşârün-ileyhâ mübârek rikâb-ı kamer-tâb-ı hüsrevâneden lede'l-istid'â değirmeniyle beraber nizâm verilip kıyyelik nân işlemesine ruhsat ve fermân verile deyü şeref-rîz-i sudûr olan hatt-ı hümâyûn-ı inâyet-makrûn mûcebince iktizâsı şıkk-ı râbi' defterdârı tarafından lede'l-isti'lâm fırın-ı mezkûrun beş bin seksen dört guruş deyn-i mîrîsi olduğu ve bu

misillü müceddeden okkalık francala fırını ve ihdâsı memnûʿ ise dahi küşâdı irâde olunduğu hâlde mîrî ve tüccâra külliyetlü deyni olan fırına müsâʿade olunup iktizâ eden düyûnunu müstecir olacak kimesne mahallerine edâya hubûbât nâzırı olan efendi huzûrunda kefîle rabt olundukdan sonra İstanbul kādısı olanların inzimâm-ı maʿrifetiyle küşâdı husûsu tanzîm olunmak şurût-ı muʿteberesinden olmağla ber-mûceb-i şurût-ı nizâm fırın-ı mezkûrun düyûn-ı mukayyede-i merkūmesini mahallerine tediye şartıyla ben ve şerîkim gāib ani'l-meclis İstefan zimmîden herbirimiz vech-i meşrûh üzere istîcâr ve kabûl ve düyûn-ı mezkûreden mâhiyye beşer yüz guruş cânib-i mîrîye ve iki yüz ellişer guruş tüccâra edâ etmeğe taʿahhüd ve cerrâh tâifesinden Lorenco bize kefîl olmağla ber-mûceb-i hatt-ı hümâyûn fırın-ı mezkûru değirmeniyle küşâdımızı ol târihde hubûbât nâzırı efendinin iʿlâmı ve İstanbul kādısı bulunan Sadr-ı Anadolu esbak Emin Paşazâde fazîletlü semâhatlü atûfetlü Mehmed Emin Beyefendi hazretlerinin iʿlâmı mûcebince Navul Kalemi'ne kayd ve Başmuhâsebe'ye ilmühaberi verilip hâs francala iʿmâline ruhsat ve târih-i merkūma gelince fırın ve değirmen-i mezkûrlar yedi sekiz sene mesdûd ve muʿattal kaldığından derûnunda gedik âlâtına dâir bârgir ve katʿa nesne kalmayıp el-yevm mevcûdunu malımızla tedârük etdiğimizden mâʿadâ müddeʿî-i mesfûrun havâyî gediği olduğu maʿlûmum değildir deyü mazmûnu takrîr-i meşrûhuna mutâbık bir kıtʿa sûret ve deyn-i merkūmu cânib-i mîrîye edâsını nâtık veznedâr tezkiresini ibrâz ve müddeʿî-i mesfûr Ovannes mazmûn-ı sûret-i **[72a]** ve tezkireyi mukırr u muʿterif olup lâkin her ne kadar mesdûd ve muʿattal kalıp bârgirleri ve sâir âlât-ı lâzımesi mürûr-ı ezmine ile mahv ü telef olmuş ise dahi havâyî gediğinde benim hissem olmağla kemâ-fi'l-evvel etmekci fırını ve değirmeni olmak üzere bana îcâr olunsun yâhûd mersûm Haçador zimmî beni şerîk eylesin demesi meşrûʿ olmadığından mâʿadâ fırın-ı mezkûr etmekcilikden bâ-hatt-ı hümâyûn francalacı fırınına tahvîl olunmuş olmağla tekrar etmekci gediği iddiʿâsı kānûna dahi muhâlif olduğu habbâzân ve uncuyân kethudâları ve bi'l-cümle nizâm ustaları hâzırûn-ı mezbûrûn ihbâr etmeleriyle ol-vechile müddeʿî-i mesfûrun gedik-i mezkûrdan hisse mutâlebesiyle muʿârazası bî-vech olduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 16 Receb sene [1]223.

## 493 [72a-1] Hatune bt. Sava'nın Çadırcı Mehmed mahallesinde mutasarrıf olduğu dükkânına bir adet kepenk koymasına izin verildiği

Keşf

Maʿrûz

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen cânib-i şerʿ-i enverden mürsel keşif nâibimiz Merhabâzâde Mahmud Efendi hâssa miʿmârı hulefâsından es-Seyyid Mehmed ve Mehmed Hasib halîfeler İstanbul'da Gedikpaşa kurbünde Çadırcı

Mehmed mahallesinde vâkiʿ nezâret-i dâʿîlerinde olan evkāfdan İskender Paşa Câmiʿ-i şerîfinde imâm ve müezzin olanlara galle ve tevliyeti meşrûta Hafîze Hatun Vakfı'ndan mukaddemâ sandalcı ve hâlâ peştemâlci destgâhı odasına varıp cerîdede mazbûtü'l-esâmî Müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şerʿ-i kavîm eyledikde dükkân-ı mezkûrun bi'l-icâreteyn mutasarrıfesi sâhibe-i arzuhâl şahsı muʿarrefe olan Hatune bt. Sava nâm Nasrâniye meclis-i maʿkūd-ı mezkûrda derûn-ı arzuhâlde mezkûr Esirci Mehmed b. İsmail ve İbrahim b. Hasan muvâcehelerinde vakf-ı mezbûr mütevellîleri olup kendi nefsinden asîl ve şerîki Müezzin Hafız Mehmed b. Ahmed tarafından vekîl-i mürseli olan İmâm Hafız es-Seyyid Ahmed Efendi b. el-Hâc Mehmed hâzır olduğu hâlde işbu derûnunda akd-i meclis-i şerʿ-i kavîm olunan peştemâlci odasının tarîk-i âm tarafında vâkiʿ tûlen iki zirâʿ altı parmak ve arzen iki zirâʿ dükkân mahâllinin kadîmi üzere bir aded kepengini vazʿ etmek murâd eylediğimde mezbûrân bi-gayrı hakkın mümânaʿat etmeleriyle vâkiʿ olan teʿaddîleri menʿ ü defʿ olunmak matlûbumdur deyü daʿvâ eyledikde miʿmârân-ı mezbûrân baʿde'l-keşf ve'l-muʿâyene meclis-i şerʿa gelip işbu mezbûrân Mehmed ve İbrahim'in menzilleri tarîk-i âm aşurı dükkân-ı mezkûrun karşısında olup mahâll-i mezkûr kadîmden dükkân olmağla eser-i binâ olduğunu tarafeyn muvâcehelerinde ihbâr eylediklerinde mezbûrân dahi tasdîk etmeleriyle ol-vechile mahâll-i mezkûre kadîmi üzere iki zirâʿ olarak bir aded kepenk vazʿıyla dükkân binâ olunmakda kimesneye zarar-bîni olmadığı erbâb-ı vukūf mezbûrûnun haberleriyle zâhir ve mütehakkık olmağın mutasarrıfesi Nasrâniye-i mersûmenin vech-i meşrûh üzere binâsına mesâğ-ı şerʿî olmağla izin verilmek iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 20 Receb sene [12]23.

## 494 [72a-2] Cihanbeyli aşiretinden Alişan Beyzade Celep Ömer Bey ile kasap kethuda ve ustaları arasında koyun eti, kuyruk yağı ve sakatatların fiyatı üzerinde anlaşma sağlandığı

Ağnâm

Maʿrûz

Sekene-i Dârü's-Saltanati'l-Aliyye'nin tevsîʿ-i dâire-i maʿâşları'çün bu esnâda Anadolu cânibinden Âsitâne-i aliyye'ye on beş bin re's mikdârı ağnâm sevk ve tesyîr eden Cihanbeyli Aşîreti'nden sâhib-i arzuhâl Alişan Beyzâde Ömer Bey meclis-i şerʿ-i hatîrde Dergâh-ı âlî yeniçerileri ağası izzetlü ağa bendeleriyle Hâssa Kasabbaşısı Ser-bevvâbîn-i Dergâh-ı âlî izzetlü Mustafa Ağa kulları hâzır oldukları hâlde Kassâbân Kethudâsı Ahmed ve ustalarından Hafız el-Hâc Mehmed Emin ve es-Seyyid el-Hâc Osman ve Abdulkadir ve es-Seyyid Molla Hasan ve Mercanlı el-Hâc Osman ve sâir mazbûtü'l-esâmî kasab ustaları muvâcehelerinde

işbu sene-i mübârekede mahâllinde cem‘ ü tedârük ve sevk [ve] tesyîr eylediğim ağnâmın herbirini sene-i sâbıkā fiyâtından ziyâde bahâ ile iştirâ olunduğundan mâ‘adâ esnâ-i tarîkde dahi mesârif-i kesîreden bahisle tazallüm-i hâl ve istirhâm eylediğine binâen irâde-i aliyye buyurulduğu vech üzere celeb tâifesinin zarar ve hasardan vikāyetleri lâzımeden olmağla ibâdullâha mazarratı olmayacak vechile beher vakıyye lahmı narh-ı sâbık üzere yirmi iki paraya ve kuyruk yağının beher vakıyyesi kırk paraya ve Eylül duhûl etmiş olmağla ağnâm sakatlarını narh-ı sâbıkına sekizer para zam ile beher sakatı otuz paraya iblâğ olunarak bi’t-terâzî kat‘-ı fiyât olunup vech-i meşrûh üzere bey‘ ü şirâya tarafeyn râzılar olmalarıyla kassâbân esnâfı dahi ber-vech-i muharrer luhûmunu ve kuyruğunu ve sakatlarını mukāvele olunan fiyât-ı mezkûre üzere celeb tâifesi merkūm ile hesâplaşıp ziyâde ve noksân mutâlebesi teklifiyle herbiri âhara rencîde etmeyip yevm-i tevzî‘den otuz bir gün mürûrunda yâfteleri verilip kezâlik yevm-i tevzî‘den kırk bir gün mürûrunda akçelerini tamamen edâ ve teslîm etmek üzere müte‘ahhidler olup bu vechile kat‘-ı fiyât olunduğu İstanbul Mahkemesi’nden huzûr.

Fî 21 B sene [1]223.

## 495 [72a-3] Pişirilecek has ekmek sadece Beykoz ve Yalıköy’de satılmak şartıyla Boğaziçi’nde bir adet francala fırını açılmasına izin verildiği

Fazîletlü atûfetlü İstanbul kādısı efendi hazretleri

Fırın-ı mezkûre ve tabh olunacak nân-ı azîzin bey‘i fakat Beykoz ve Yalıköyü’ne münhasır olmağla ruhsat verilmesinde beis ve hücnet olmadığı zâhir ise de kâffe-i nizâm-ı habbâzâna nezâretleri şâmil olmağla husûs-ı mezbûrun iktizâ-yı hüsn-i nizâmını i‘lâma himmet buyuralar.

Francalacı fırını

Ma‘rûz

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu arzuhâl ve derkenâra nazar olundukda bundan akdem İstanbul ve havâlîsinde mahâll-i ma‘lûmede yedi aded francalacı fırınları ibkā ve mâ‘adâsı bâ-irâde-i aliyye bi’l-külliye sedd ü bend olunduğu derkenârdan müstebân iken bundan mukaddemce vâlid-i mâcid-i hazret-i şehriyârî cennet-mekân firdevs-âşiyân Sultan Abdülhamid Han -aleyhi’r-rahmetü ve’l-gufrân- hazretlerinin Beylerbeyi ve Mîrgünoğlu nâm mahallerde müceddeden ihyâsına muvaffak oldukları cevâmi‘-i şerîfe ve âsâr-ı celîleleri evkāfından mahalleyn-i merkūmeynde iki aded ve Gümrükcü Çiftliği’nden bir aded ve Çelebi Hasan Paşa Vakfı’ndan Kumkapı hâricinde bir aded ve Kethudâ-yı Sadr-ı âlî-i esbak merhûm İbrahim Efendi mahdûmunun Tavukpazarı nâm mahâlde bir aded francalacı fırınları ki cem‘an beş aded fırınlar sâire sirâyet etmemek ve emsâl

tutulmamak şartıyla beş aded fırınların küşâdıyla on iki adede iblâğı husûsuna irâde-i seniyye ta'alluk etmekle zikr olunan beş aded francalacı fırınlarının küşâdı ruhsatını hâvî şeref-yâfte-i sudûr olan fermân-ı âlî-şân mûcebince küşâd olunmuş **[72b]** olup bu sûretde küşâdı istid'â olunan fırın Boğaziçi'nde kâğıd i'mâl olunan kârhâne-i âmire civârında ve tabh olunacak nân-ı azîzin bey'i fakat Beykoz ve Yalıköyü'ne münhasır olup nân-ı hâs tabh ve i'mâline ruhsat verilmesinde beis ve hücnet olmadığı bedîhî olmağla fırın-ı mezkûrun küşâdı irâde-i aliyyeye menût mevâddan idiği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 27 B sene [12]23.

## 496 [72b-1] Antran bt. Mıgırdıç ile oğulları Matos ve Mıgırdıç'ın tülbentçi dükkânı gediği hisselerine haksız yere müdahale etdiği iddiasıyla Tülbentçi Ovannes aleyhine açtıkları davada iddialarını ispat edemedikleri

Dülbendci gediği mâddesi

Ma'rûz

İstanbul'da Langa-i kebîr kurbünde Alacamescid mahallesinde mütemekkin iken bundan akdem hâlik olan dülbendci esnâfından Ateşoğlu Serkiz v. Tatyos nâm zimmînin verâseti zevcesi Antran bt. Mıgırdıç nâm Nasrâniye ile sulbî kebîr oğlu Matos ve sagîr oğlu Mıgırdıç'a ba'de'l-inhisâr sâhib-i arzuhâl kendi nefsinden asîl ve sagîr-i mersûmun min-kıbeli'ş-şer' vasî-i mansûbesi şahsı mu'arrefe zevce-i mersûme Antran Nasrâniye ile mersûm Matos zimmîden herbiri meclis-i şer'-i münîrde zikri âtî dülbendci gediğinin nısf-ı şâyi'ine vaz'-ı yedi mütehakkık olan derûn-ı arzuhâlde mastûrü'l-ism Dülbendci Ovannes v. Karabet zimmî muvâcehesinde İstanbul Uzunçarşı nâm mahâlde macuncu dükkânı civârında vâki' bir bâb dülbendci dükkânı derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf gedik ta'bîr olunan âlât-ı lâzıme-i ma'lûme müstakıllen mûrisimiz hâlik-i mesfûrun sağlığında ve yedinde mülkü olmağla âlât-ı lâzıme-i merkūmenin nısf-ı şâyi'i helâkinden sekiz sene mukaddem işbu mesfûr Ovannes zimmîden karz aldığı bin iki yüz guruş deyni mukābelesinde her ne zaman meblağ-ı mezbûru edâ eder ise redd ü teslîm etmek üzere mesfûr Ovannes zimmîye bey' bi'l-vefâ' tarîkıyla bey' ve vech-i lâyıkı üzere teslîm ol dahi ber-vech-i muharrer ba'de'l-iştirâ ve't-tesellüm meblağ-ı mezbûru edâ etmeksizin zevcim mesfûr hâlik olup âlât-ı lâzıme-i mezkûre bize mevrûs olmağla hâlâ meblağ-ı mezbûru kendüye edâ ve teslîm birle nısf-ı âlât-ı lâzıme-i mezkûreden keff-i yedine mesfûr Ovannes zimmîye tenbîh olunmak bi'l-verâse ve bi'l-vesâye matlûbumdur deyü da'vâ etdiklerinde ol dahi cevâbında müdde'iyân-ı mersûmânın mûrisleri hâlik-i mesfûr Ateşoğlu Serkiz zimmî helâkinden sekiz sene mukaddem sağlığında mâlik olduğu âlât-ı lâzıme-i

mezkûrenin nısfını mülkünde ibkā ve nıfs-ı şâyi‘-i âharını tarafeynden bi’l-îcâb ve’l-kabûl bâtten ve sahîhan bi-safkatin vâhidetin meblağ-ı merkūm bin iki yüz guruş semen-i medfû‘ ve makbûza bana bey‘-i kat‘î ile bey‘ ü temlik ve teslîm ben dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ü kabûl edip olvechile nısf-ı âlât-ı lâzıme-i mezkûre mülk-i müşterâm olup ancak nısf-ı şâyi‘inde kendinin kat‘a alâka ve medhali kalmayıp mebî‘-i mezkûrun tağrîr ve gabnine ve bi’l-cümle nısf-ı gedik-i mezkûra müte‘allika âmme-i da‘vâdan benim zimmetimi ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer‘î ile ibrâ ve iskāt etmekle ben dahi ibrâ-i mezkûrunu kabûl eylediğimden sonra sekiz sene mürûrunda mesfûr Serkiz hâlik oldukda veresesi müdde‘iyân-ı mersûmân bin iki yüz yirmi bir senesi Rebî‘ülevvel gurresinden İstanbul kādısı olan Ali Paşa hafîdi sa‘âdetlü fazîletlü Abdullah Beyefendi’nin zaman-ı hükûmetinde huzûrunda husûs-ı mezkûru bi-aynihî benden da‘vâ ben dahi ber-minvâl-i meşrûh def‘imi sâbıkā Dülbendciler Kethudâsı Abdullah Ağa b. Abdullah nâm kimesne ile yine esnâf-ı merkūmeden Avadis v. Serkiz ve Mıgırdıç v. Ovannes nâm zimmîler şehâdetleriyle muvâcehelerinde isbât etmemle kādı-i mûmâ-ileyh dahi şâhidûn-ı merkūmûnu ba‘de’t-tezkiye şehâdetlerin kabûl ve mûcebiyce hükmedip müdde‘iyân-ı mersûmân nısf gedik mutâlebesiyle bî-vech-i şer‘î mu‘ârazadan men‘ olunmuşlardır deyü mazmûnu min-külli’l-vücûh takrîrine mutâbık ve kādı-i mûmâ-ileyhin hatmiyle mahtûm bir kıt‘a i‘lâm-ı şer‘î ibrâzıyla eylediği def‘ini ve mazmûn-ı i‘lâm-ı mezkûru müdde‘iyân-ı mesfûrân Matos zimmî ve Antran Nasrâniyeden herbiri ikrâr ve tasdîk etmeleriyle mûcebince müdde‘iyân-ı mersûmân da‘vâ-yı mezkûreleriyle mesfûr Ovannes zimmîye bu def‘a dahi bî-vech-i şer‘î mu‘ârazadan men‘ olundukdan sonra tekrar müdde‘iyân-ı mersûmân meclis-i mezkûrda mersûm Ovannes zimmî muvâcehesinde herbiri i‘âde-i kelâm edip mûrisimiz hâlik-i mesfûr Dülbendci Ateşoğlu Serkiz zimmîden <<için ilzâm-ı ribh olunmadan altı buçuk senede mûrisimiz hâlik-i mesfûrdan>> sağlığında meblağ-ı mezbûr için ilzâm-ı ribh olunmadan altı sene sekiz ay müddetde murâbaha nâmıyla beher şehr on beşer guruşdan cem‘an bin iki yüz guruş bigayrı hakkın ahz etmişdin taleb ederim, ederiz deyü bi’l-verâse ve bi’l-vesâye eyledikleri da‘vâlarını mersûm Ovannes zimmî külliyen inkâr edip müdde‘iyân-ı mersûmân ber-vech-i muharrer müdde‘âsına ikāmet-i beyyineden izhâr-ı acz birle talebiyle mesfûr Ovannes zimmî vech-i şer‘î üzere tahlîf olunmağın mûcebiyle müdde‘iyân-ı mesfûrân da‘vâ-yı mezkûreleriyle mersûm Ovannes zimmîye bilâ-beyyine mu‘ârazadan men‘ olundukları İstanbul Mahkemesi’nden huzûr.

Fî 18 Receb sene [12]23.

## 497 [73a-1] Kömürcü Mehmed Sadık'ın haksız yere bir miktar eşya ve parasını aldığı iddiasıyla boşandığı karısı Fatma aleyhine açtığı davada iddiasını ispat edemediği

300 guruş ile eşyâ men'i

Ma'rûz

Derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Kömürcü es-Seyyid Mehmed Sadık b. Ali nâm kimesne meclis-i şer'-i münîrde zevce-i mutallakası sâhibe-i arzuhâl mu'arrefetü'z-zât Fatma bt. Numan [nâm] hatun muvâcehesinde mezbûre Fatma Hatun zevcem olup bundan akdemce mezbûreyi tatlîk eylediğimden sonra birkaç gün mürûrunda ben taşra âzim olduğumda mezbûre Fatma Hatun menzilime gelip sandığımda mahfûz malımdan nakid üç yüz guruşumu ve yüz elli guruş hediyeli bir Mushaf-ı şerîf ve kırk guruş kıymetli dört gömlek ve on sekiz guruş kıymetli üç don ve on iki guruş kıymetli bir futa ve altı guruş kıymetli bir havlu ve üç guruş kıymetli bir destâr pûşîdemi bi-gayrı hakkın ahz etmekle nakd-i merkūm ile eşyâ-i muharrere-i merkūmeyi hâlâ taleb ederim deyü eylediği da'vâsını merkūme Fatma Hatun külliyen inkâr edip ve müdde'î-i merkūm ber-vech-i muharrer müdde'âsına ikāmet-i beyyineden izhâr-ı acz birle bi't-taleb mezbûre Fatma Hatun vech-i şer'î üzere tahlîf olunmağın mûcebince müdde'î-i merkūm es-Seyyid Mehmed Sadık da'vâ-yı mezkûresiyle mezbûre Fatma Hatun'a bilâ-beyyine mu'ârazadan men' olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 26 B sene [1]223.

## 498 [73a-2] Fatma bt. Numan'ın haksız yere bir miktar mücevher ve eşyasını aldığı iddiasıyla eski kocası Kömürcü Mehmed Sadık aleyhine açtığı davada iddiasını ispat edemediği

Eşyâ men'i

Ma'rûz

Sâhibe-i arzuhâl mu'arrefetü'z-zât Fatma bt. Numan nâm hatun meclis-i şer'-i münîrde zevc-i sâbıkı derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Kömürcü es-Seyyid Mehmed Sadık b. Ali muvâcehesinde mezbûr es-Seyyid Mehmed Sadık ile zevciyet beynimizde kāime iken menzilinde bir takrîb sandığımı açıp malımdan elli guruş kıymetli bir elmas gül yüzük ve elli guruş kıymetli bir zümrüd yüzük ve yüz elli guruş kıymetli bir çift altın bilezik ve yüz guruş kıymetli bir yeşil çârşâl ve altmış guruş kıymetli bir neftî çuka ferâcemi bi-gayrı hakkın ahz etmekle eşyâ-i muharrere-i mezkûreyi mezbûr es-Seyyid Mehmed Sadık'dan hâlâ taleb ederim deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-inkâr müdde'iye-i mezbûre ber-vech-i muharrer müdde'âsına ikāmet-i

beyyineden izhâr-ı acz birle bi't-taleb merkūm es-Seyyid Mehmed Sadık vech-i şer'î üzere tahlîf olunmağın mûcebince müdde'iye-i merkūme da'vâ-yı mezkûresiyle mezbûr es-Seyyid Mehmed Sadık'a bilâ-beyyine mu'ârazadan men' olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 25 B sene [1]223.

## 499 [73a-3] Hicrî 1223 senesinin Receb ayının yirmi yedinci Pazartesi gecesinin Mirac gecesi olması münasebetiyle camilerde ve minarelerde kandiller yakılmasının ilgililere tenbih olunduğu

Bâ-sah

İstanbul kādısı izzetlü fazîletlü efendi hazretleri

İşbu i'lâmınız rikâb-ı müstetâb-ı şâhâneye arz ile meşmûl-i enzâr-ı cihandârî olmağla mûcebince leyle-i mezkûrede îkād-ı kanâdîl olunmasını iktizâ edenlere tenbîhe himmet eyleyesiz deyü buyuruldu.

26 B sene [12]23.

Mi'râc-ı şerîf i'lâmı

Ma'rûz

Dergâh-ı felek-bünyân ve bârgâh-ı âsumân-unvânlarına ma'rûz-ı dâ'î-i şâkirü'l-ihsânlarıdır ki

Cenâb-ı hazret-i Resûlü's-sakaleyn vâsıl-ı ser-menzil-i kâb-ı kavseyn ol yektâ süvâr-ı serhîl-i gürûh-ı enbiyâ-i sipehsâlâr sübhânellezî esrâ habîb-i Hudâ şefî'-i rûz-ı cezâ Ebe'l-Kasım Muhammedini'l-Mustafâ -aleyhi efdalü's-salavât ve ezka't-tehâyâ- hazretlerinin mi'râc-ı ber-ibtihâcları vâki' olduğu işbu mâh-ı Receb-i şerîf gurresi hâlâ bi'r-rü'ye sâbite olmayıp şehr-i Cumâdelâhire tekmîl-i selâsîn ile itmâm ve mâh-ı mübârek Recebi'l-ferd yevm-i erbi'â ibtidâ-yı i'dâd-ı eyyâm olduğuna binâen işbu yirmi yedinci isneyn gecesi olmağla âdet-i hasene-i Devlet-i Aliyye ve deydene-i müstahsene-i Saltanat-ı seniyye üzere minârât-ı cevâmi'-i câmi'atü'l-berekât îkād-ı kanâdîl ile tenvîr ve ol leyle-i mübâreke bu vechile tebcîl ve tevkīr olunmağla bi'l-cümle kulûb-ı müminîn safâ-rehîn ve neşât-karîn olmaları'çün selâtîn-i âlî-şân nevverallâhu merâkidehüm bi-envâri'l-gufrân ve'l-ihsân hazerâtı cevâmi'-i şerîfeleri kayyımlarına bâ-fermân-ı âlî tenbîh olunmak iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden dergâh-ı felek-medâr ve bârgâh-ı gerdûn-i'tibârları türâbına i'lâm olundu bâkī emr ü fermân li-hazreti men-lehü'n-ni'metü ve'l-ihsân fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-ışrîn min-Recebi'l-ferd li-sene selâse ve ışrîn ve mi'eteyn ve elf.

## 500 [73a-4] Dülbendci Hüsameddin, Hekimbaşı Sinan Efendi ve Hürrem Çavuş camileri vakıflarının tevliyetinin camilerin bulundukları mahalle ahalisi tarafından seçilecek kimselere şart kılındığının ifade edildiği

Tevliyet mâddesi

Ma'rûz

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu arzuhâl ve derkenârlara nazar olundukda nezâret-i dâ'îlerinde olan evkāfdan İstanbul'da Kumkapı kurbünde vâki' Dülbendci Hüsameddin Câmi'-i şerîfi ve mülhakātından merhûm Hekimbaşı Sinan Efendi ve Keçeciler Hamamı kurbünde Hürrem Çavuş Câmi'-i şerîfi evkāfı tevliyetlerine mukaddemâ mutasarrıf olan yazıcı ikinci halîfesi Derviş Ahmed Efendi fevt olmağla mahlûlünden zikr olunan tevliyetler vazîfe-i mu'ayyeneleriyle sulbiye sagīre kerîmesi sâhibe-i arzuhâl Şerife Âmine'ye tevcîh olundukdan sonra mahalleteyn-i mezkûreteyn ahâlileri ve evkāf-ı mezkûre mürtezikaları zikr olunan tevliyetler muhtâr-ı ahâli-i mahalleye meşrûta ve amel-i kadîm dahi vech-i meşrûh üzere cârî olagelmişdir deyü mukaddemâ inhâ ve iltimâslarıyla sagīre-i mezbûre Şerife Âmine'nin ref'inden mârrü'z-zikr Hürrem Çavuş tevliyeti Selîmiye Câmi'-i şerîfi hatîbi es-Seyyid Mustafa Efendi'ye ve Dülbendci Hüsameddin ve Hekimbaşı Sinan Efendi evkāfı tevliyetleri el-Hâc İsmail nâm kimesneye tevcîh olunmuş olduğu derkenârlardan müstebân olup ve sagīre-i mezbûre lisânından takdîm olunan işbu arzuhâli mefhûmunda evkāf-ı mezkûre tevliyetleri evlâda meşrûtadır zu'muyla hâlâ mutasarrıfları merkūmânın ref'lerinden kendüye tevcîhini istid'â eder lâkin mahalleteyn-i mezkûreteyn ahâlileri dahi evkāf-ı mezkûre tevliyetleri muhtâr-ı ahâli-i mahalleye meşrûta ve amel-i kadîm dahi vech-i meşrûh üzere cârî olagelmiş iken mukaddemâ bir takrîb tevliyet-i mezkûreler kasr-ı yedden müteveffâ-yı merkūm Derviş Ahmed Efendi'ye tevcîh olunmuş olmağla mezbûr dahi hilâf-ı şart-ı vâkıf ve mugāyir-i amel-i kadîm <<olduğuna mebnî ahâli-i mahallenin bi-ecma'ihim iltimâsımızla amel-i kadîm üzere>> kendi tertîb eylediği vakfına ilhâk etmiş olduğuna mebnî hîn-i vefâtında mahlûlünden kızı mezbûreye eğerçi tevcîh olunmuş olup müteveffâ-yı mezbûrun ber-vech-i muharrer ilhâkı hilâf-ı şart-ı vâkıf ve mugāyir-i amel-i kadîm olduğuna mebnî ahâli-i mahallenin bi-ecma'ihim iltimâsımızla **[73b]** amel-i kadîm üzere mezbûrenin ref'inden muhtâr-ı cemâ'at olan mezbûrâna tevcîh olunmağla cümlemiz mütevellîyân-ı mezbûrândan her vechile râzılarız ve câmi'-i şerîf-i mezbûrların umûrları bilâ-kusûr rü'yet olunup tekâsülleri yokdur eğer ref'i husûsuna tasaddî olunur ise rikâb-ı müstetâbı ta'cîzden hâlî olmazız dedikleri ma'lûm-ı devletleri buyuruldukda emr ü fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

Fî 27 B sene [1]223.

## 501 [73b-1] Kâhîcioğlu Kigork'un Şehzade Camii civarındaki iki adet ütücü dükkânındaki gedik hisselerinin yarısını Ohan v. Manuk'a bin yüz kuruşa devrettiği

Ütücü gediği mâddesi

Ma'rûz

Hüdavendigâr-ı esbak cennet-mekân firdevs-âşiyân Sultan Mustafa Han -aleyhi'r-rahmetü ve'l-gufrân- hazretlerinin mahmiye-i İstanbul'da Laleliçeşme kurbünde vâki' câmi'-i şerîf ve imâret-i âmire ve hayrât-ı sâire-i celîleleri evkāfı müstegallâtından mahmiye-i mezbûrede Şehzâde Câmi'-i şerîfi kapısı ittisâlinde kâin bir bâb ütücü dükkânı derûnunda mevcûde gedik ta'bîr olunan âlât-ı lâzıme-i ma'lûmenin mecmû'una ve yine zikr olunan Şehzâde Câmi'-i şerîfi civârında Meyyit kapısı nâm mahâlde bakkāl dükkânı karşısında kâin bir bâb ütücü dükkânı derûnunda mevcûde gedik ta'bîr olunan âlât-ı lâzıme-i ma'lûmenin dört sehm i'tibârıyla iki sehm-i şâyi'lerine vakf-ı müşârün-ileyh temessüküyle mutasarrıf olan Kâhîcioğlu Kigork v. Kazar zimmî meclis-i şer'-i münîrde esnâf-ı merkūmenin kethudâsı İsmail ve ihtiyârlarından Mahmud Usta ile Yiğitbaşı Karabet ve Ustabaşı Kerope ve Andon ve Serope nâm zimmîler hâzır oldukları hâlde ütücü ustalığını idâreye muktedir olduğu ihbâr olunan bâ'isü'l-i'lâm sâhib-i arzuhâl Ohan v. Manuk zimmî muvâcehesinde takrîr-i kelâm edip zikr olunan câmi'-i şerîf kapısı ittisâlinde kâin bir bâb ütücü dükkânı derûnunda mevcûde müstakıllen mutasarrıf olduğum âlât-ı lâzıme-i mezkûrenin nısf-ı şâyi'ini tasarrufumda ibkā ve mâ'adâ nısf-ı şâyi'i ile mârrü'z-zikr Meyyit kapısı nâm mahâlde vâki' bir bâb ütücü dükkânı derûnunda mevcûde âlât-ı lâzıme-i ma'lûmenin i'tibâr-ı merkūm üzere kezâlik mutasarrıf olduğum iki sehm hisse-i şâyi'amın bir sehmini tasarrufumda ibkā ve mâ'adâ bir sehm-i şâyi'ini hüsn-i rızâ ve tayyib-i hâtırımla bin yüz guruş bedel-i makbûz mukābelesinde bâ-re'y-i mütevellî mersûm Ohan zimmîye ferâğ-ı kat'î-i mu'teber ile ferâğ ve tefvîz eylediğimde ol dahi tefevvüz ve kabûl edip ba'de'l-yevm zikr olunan câmi'-i şerîf kapısı ittisâlinde kâin ütücü dükkânı gediği ta'bîr olunan âlât-ı lâzıme-i ma'lûmenin nısf-ı şâyi'i ile Meyyit kapısı nâm mahâlde bakkāl dükkânı karşısında olan ütücü dükkânı gediği ta'bîr olunan âlât-ı lâzıme-i ma'lûmesinin i'tibâr-ı merkūm üzere bir sehm-i şâyi'i mersûm Ohan zimmînin hakk-ı müfevvezi ve dâhil-i havza-i tasarrufu olup sâlifü'z-zikr nısf ve rub' hisselerinde benim alâka ve medhalim kalmamışdır dediğini mersûm Ohan zimmî tasdîk etmeğin âlât-ı lâzıme-i mezkûrelerin vech-i meşrûh üzere nısf ve rub' hisseleri fârığ-i mersûm Kigork zimmînin ferâğından mersûm Ohan zimmî üzerine müceddeden temessük tahrîr ve temhîr ve vakf-ı şerîfe ba'de'l-kayd yedine i'tâ olunmak bâbında istid'â eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 23 B sene [12]23.

## 502 [73b-2] Ahmed Ağa ile karısı Habibe Hatun'un Abbasağa mahallesindeki arsalarına müdahale ettiği iddiasıyla Çolak Hüseyin Çavuş aleyhine açtığı davada anlaşmazlık konusu olan yerin keşfolunduğu

İhrâc şüd. Fî 18 Receb sene 1251

Damlalık keşfi Beşiktaş'da.

Ma'rûz

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen kıbel-i şer'-i enverden mürsel keşif nâibimiz Merhabazâde Mahmud Efendi ve bi'l-ma'iye rü'yete memûr nezâret-i hazret-i şeyhülislâmîde âsûde evkāf müfettişi müderrisîn-i kirâm-ı zevi'l-ihtirâmdan Üryanîzâde fazîletlü Mehmed Râşid Efendi tarafından mürsel İmâmzâde Ali Efendi hâssa mi'mârı hulefâsından es-Seyyid Mustafa ve Selim Sâbit halîfeler ile mahrûse-i Galata muzâfâtından Beşiktaş kasabasında Abbasağa mahallesinde vâki' zikri âtî münâza'un-fîhâ olan arsaya varıp cerîdede mazbûtü'l-esâmî Müslimîn huzûrlarında bi'l-ma'iye akd-i meclis-i şer'-i kavîm eylediklerinde sâhib-i arzuhâl Ahmed Ağa ve zevcesi zâtı mu'arrefe olan Habibe bt. Abdullah meclis-i ma'kūd-ı mezkûrda derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism kalyonî çavuşlarından Çolak Hüseyin Çavuş b. Ali mahzarında nezâret-i hazret-i müşârün-ileyhde âsûde evkāfdan merhûm Kapudan Sinanpaşa Vakfı mütevellîsi tarafından mürsel vekîli Hafız İbrahim Efendi ve es-Seyyid Halil Efendi Vakfı'nın mütevellîyesi Şerife Nefise Hanım tarafından mürsel vekîli es-Seyyid Hafız Mahmud Efendi hâzırân oldukları hâlde işbu derûnunda akd-i meclis-i şer'-i âlî olunan mi'mârân-ı mezbûrân mesâhaları üzere tûlen on üç zirâ' altı parmak ve arzen sekiz zirâ' sekiz parmak arsanın tûlen on üç zirâ' mevcûd odaya varınca bir zirâ' altı parmak mahâlli mezbûr Çolak Hüseyin Çavuş'un damlalık mahâlli olup mâ'adâ mahâlli bizim es-Seyyid Halil Efendi Vakfı'ndan bi'l-icâreteyn tasarrufumuzda olmağla merkūm Hüseyin Çavuş bi-gayrı vechin ta'arruz etmekle müdâhalesi men' ü def' olunmak matlûbumuzdur deyü mütevellîye vekîli hâzır-ı mezbûrun tasdîkiyle da'vâ etdiklerinde ol dahi inkâr ve beynlerinde ba'de vukū'i'l-münâza'a mezbûr Hüseyin Çavuş fîmâ-ba'd damlalık mahâllinden mâ'adâsına müdâhale etmemek üzere ta'ahhüd ve bu vechile kat'-ı münâza'a eylediklerini mevlana-yı mezbûrân mahâllinde ketb ü tahrîr ve ma'an mürsel ümenâ-i şer'le meclis-i şer'a gelip alâ-vukū'ihî inhâ ve takrîr eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 23 B sene [1]223.

## 503 [73b-3] Gelibolulu Molla Mustafa'nın sattığı yelken bezi bedelinden Yelkenci Halil'den bin kırk dokuz kuruş alacağı olduğu

1.049 guruş hüküm

Maʿrûz

Sâhib-i arzuhâl Gelibolulu Molla Mustafa b. el-Hâc Abdülbâki bi't-terâzî duʿâhâne-i dâʿîlerinde maʿkūd meclis-i şerʿ-i münîrde derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism yelkenci esnâfından es-Seyyid Halil b. Ömer muvâcehesinde mezbûr es-Seyyid Halil zimmetinde bundan akdem malımdan ve yedimden iştirâ ve kabz eylediği zirâʿ ve fiyâtı beynimizde maʿlûm yelken bezleri semeninden baʿde külli'l-hesâb sahhu'l-bâkī bin kırk dokuz guruş alacak hakkım olmağla hâlâ taleb ederim deyü daʿvâ etdikde ol dahi cevâbında kaziyye minvâl-i meşrûh üzere olup meblağ-ı mezbûr el-yevm zimmetinde müddeʿî-i merkūma deyni olduğunu tâyiʿan ve katʿiyyen ikrâr ü iʿtirâf etmeğin alâ-mûcibi iʿtirâfihî meblağ-ı merkūm bin kırk dokuz guruşu müddeʿî-i mezbûr Molla Mustafa'ya edâsıyla merkūm es-Seyyid Halil ilzâm olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 27 B sene [12]23.

## 504 [73b-4] Manil v. İsayi'nin papuççu gediğini kendisine devretmeye söz veren Papuççu Haçador'a ödediği dört yüz elli kuruşun söz konusu devir gerçekleşmediği için iadesi

450 guruş hüküm

Maʿrûz

Derûn-ı arzuhâlde mastûrü'l-ism Manil v. İsayi nâm zimmî meclis-i şerʿ-i hatîrde İstanbul'da Vefa Ahırı'nda papuş dikici tâifesinden sâhib-i arzuhâl Haçador v. İranos zimmî muvâcehesinde târih-i iʿlâmdan üç ay mukaddem mesfûr Haçador zimmî mârrü'z-zikr Vefa Ahırı'nda kâin bir bâb papuşcu odası derûnunda mevcûde bâ-temessük-i mütevellî mutasarrıf **[74a]** olduğu papuşcu gediğini bin iki yüz guruş bedel-i mukāvelesiyle bana ferâğa taʿahhüd etmekle ben dahi bedel-i ferâğ olan meblağ-ı mezbûra mahsûben malımdan zimmî-i mersûma ber-vech-i peşîn dört yüz elli guruş verip mâʿadâsını tedârük ve teslîm birle gedik-i mezkûru bâ-re'y-i mütevellî tefevvüz etmek benim için müyesser olmamağla ber-minvâl-i muharrer bedel nâmıyla medfûʿum olan meblağ-ı merkūm dört yüz elli guruşu mersûm Haçador zimmîden istirdâd murâdımdır deyü daʿvâ etdikde ol dahi cevâbında kaziyye minvâl-i meşrûh üzere olduğunu bi-tamamihâ tâyiʿan ve katʿiyyen ikrâr ü iʿtirâf etmeğin mûcebince makbûzu olan meblağ-ı mezbûr dört yüz elli guruşu müddeʿî-i mesfûr Manil zimmîye redd ü teslîm etmek üzere mersûm Haçador zimmî ilzâm olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 17 B sene [12]23.

## 505 [74a-1] Tayinat için gerekli olan ekmeğin pişirilmesi için miri ambarlardan habbaz taifesine verilen on beş bin kile temiz buğdayın kilesinin yüz on para olarak belirlendiği

Fiyât

Ma'rûz

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu telhîs mûcebince ta'yînât-ı mürettebe için tabhı lâzım gelen nân-ı azîze muktezî olup bâ-fermân-ı âlî mîrî anbarlarından ifrâz ve habbâzân tâifesine i'tâ olunan yirmi bin keyl munakkah hıntanın bey'-i râyici beher keyli yüz onar paraya olduğunu kapan tüccârı bi'l-ittifâk haber verdikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 27 B sene [12]23.

## 506 [74a-2] Uygunsuz hareketleri görülen kapı âletçi esnafından Ayvaz ve kardeşinin kapı âletçi esnaf kethuda, yiğitbaşı ve ustaları tarafından esnaflıktan çıkarılmalarının talep edildiği

Kapı âlâtcılara dâir

Ma'rûz

Âsitâne-i aliyye'de vâki' çilingir esnâfına mülhak kapı âlâtcı esnâfının kahyası Artin ve yiğitbaşısı Vartan ve ustalarından Artin ve Serkiz ve Ovannes ve Serope ve Haçador ve Sahak ve Kerope ve Serope ve Vartan ve Anparson ve Haçador ve Ovannes ve sâir mazbûtü'l-esâmî zimmîler meclis-i şer'-i hatîrde yine esnâf-ı merkūmeden Ayvaz ve karındaşı Hamparson veledey-i Beyihan nâm zimmîler muvâcehelerinde mesfûrân Ayvaz ve karındaşı Hamparson zimmîler kendi hâllerinde ırzlarıyla mukayyed ve kâr u kisbleriyle meşgūller olmayıp dâimâ nizâm-ı kadîmimizin mugāyiri nice harekât-ı nâ-bercâya ictisâr ve esnâfımız beyninde türlü türlü fesâdı mûcib hâlât-ı rediyeye ibtidâr ve şirâze nizâmımızın ihtilâline bâdî oldukları âşikâr olmağla zimmîyân-ı mesfûrânın bu makūle ihtilâl-i nizâm-ı kadîmi mûcib harekât-ı nâ-marzıyelerinden cümlemizin emn ü rahatımız meslûb olmağla kendilerden bir vechile hoşnûd ve râzı değilleriz deyü mersûmânın sû'-i hâllerinden bahisle bi'l-ittifâk muvâcehelerinde teşekkî ve sû'-i hâlini ihbâr ve fîmâ-ba'd esnâf-ı mezkûreye duhûl etmeyip kesb-i âhara şürû' etmek üzere mersûmânın esnâf-ı merkūmeden tard ü teb'îd ve ihrâc olunmalarını bi-ecma'ihim iltimâs ve istirhâm eyledikleri İstanbul [Mahkemesi'nden] huzûr.

Fî 19 B sene [1]223.

## 507 [74a-3] Basmacı ustası olup vefat eden Agop v. Adam'ın yerine oğlu Artin'in basmacı ustası tayin edilmesi gerektiği

Basmacı ustalarına dâir

Ma'rûz

Sâhib-i arzuhâl Artin v. Agop nâm zimmî meclis-i şer'-i hatîrde İstanbul'da Langa Yenikapısı hâricinde basmacı kârhânesinde iskân olunan basmacı ustalarının kethudâsı Ahmed Ağa ve yiğitbaşı Ahmed Usta ve ihtiyârlarından Süleyman Usta ve Mehmed Usta ve Mustafa Usta ve Ali Usta ve Hafız İsmail Usta nâm kimesneler ile re'âyâdan Ovannes ve Serapyon ve Hıristaki ve İstefan ve sâir mazbûtü'l-esâmî Müslim ve zimmî ustaları muvâcehelerinde kârhâne-i mezkûrede iskân olunan basmacı ustalar yüz neferden ibâret olup içlerinden biri fevt ve helâk oldukda san'at-i mezkûreyi i'mâle kādir olan evlâd yine yoğise mülâzım kalfalarının akdemine verilmek şurût-ı mer'iye-i kadîmeden olmağla esnâf-ı mezkûre ustalarından babam Agop v. Adam zimmî bundan akdem hâlik oldukda ben sagīr bulunduğum hasebiyle ustalığı bir takrîb Basmacılar Kethudâsı sâbık müteveffâ Hacı Abdullah'ın oğlu işbu hâzır bi'l-meclis Hafız İsmail nâm kimesneye verilmiş olup lâkin ben hâlâ âkıl ve bâliğ ve san'at-ı mezkûreyi i'mâle kādir ve usta evlâdından olduğuma mebnî ber-mûceb-i şurût-ı mer'iye babam mesfûrun yerine usta nasb ü ta'yîn olunmak husûsi'çün bundan akdemce Haremeyn-i Şerifeyn müfettiş-i sâbık müderrisîn-i kirâm-ı zevi'l-ihtirâmdan fazîletlü Mehmed Fikri Efendi huzûrunda esnâf-ı merkūme ustalarıyla nizâ'a tasaddî ve beynimize muslihûn tavassutuyla esnâf-ı merkūme ustaları beni ikinci mülâzım kalfa nasb ü ta'yîn eylediklerinde ben dahi kabûl ve vech-i meşrûh üzere ta'ahhüdlerini nâtık müfettiş-i mûmâ-ileyhin imzâ ve hâtemini hâviye yedime işbu bir kıt'a hüccet-i şer'iye i'tâ olunmuş iken hâlâ esnâf-ı merkūme ustaları ta'ahhüd-i mezkûrlarından rücû'la benim için sen yedinci kalfasın deyü beş nefer kimesneyi benim üzerime takdîm sevdâsında olmalarıyla mezbûrûnun bu vechile vâki' olan gadra tasaddîleri men' ü def' olunmak matlûbumdur deyü mazmûnu takrîrine mutâbık hüccet-i mezkûreyi ibrâz etdikde esnâf-ı merkūme dahi cevâblarında müdde'î-i mesfûrun babası hâlik-i mesfûr basmacı ustalarından olup hâlik oldukda iki bin beş yüz guruşdan mütecâviz kârhâne-i mezkûra deyni olduğuna mebnî deyn-i mezkûru edâ etmek şartıyla zikr olunan basmacı ustalığı hâzır-ı merkūm Hafız İsmail'e verilmiş olup ve oğlu mesfûr bu esnâda san'at-ı mezkûreyi i'mâle kādir olmağla usta oğlu olduğuna binâen ikinci kalfa ta'yîn olunmuş olup lâkin kalfalardan ustalığa tertîb olundukda iki nefer usta oğlu ve dört nefer kalfa cem'an altı nefer bir mülâzım hükmünde olup işbu müdde'î-i mesfûr Artin zimmî ikinci tertîb mülâzımlarından ikinci mülâzım kalfadır dedikleri kelâmları hüccet-i mezkûreye muhâlif olmağla i'tibâr olunmayıp el-hâletü hâzihî ustalık mahlûlünde başkalfa olan usta oğlu

Hürmüz zimmîye verildikden sonra esnâf-ı merkūme ustalarının ta'ahhüdleri üzere vukū'-yâfte olan ustalık müdde'î-i mesfûr Artin zimmîye verilmek iktizâ eylediği esnâf-ı merkūmûna tefhîm olundukda onlar dahi vech-i meşrûh üzere amel ve harekete ta'ahhüd ve bu vechile kat'-ı nizâ' ve ref'-i husûmet eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 21 Receb sene 1223.

## 508 [74a-4] İstanbul'a getirilecek Tekirdağ buğdayının kilesinin habbaz taifesine doksanar paraya verileceği

Fiyât husûsuna dâir

Ma'rûz

Bi-inâyetillâhi te'âlâ işbu sene-i amîmetü'l-meymenede mahsûl-i cedîd zuhûr etmekle etrâf ve enhâdan Dersaâdet'e külliyetlü zehâir celbi lâzımeden olduğuna mebnî ber-mu'tâd-ı kadîm kapan tüccârı ile habbâzân esnâfının beynlerinde bi't-terâzî fiyâtını kat' ve tanzîmi bâbında bu dâ'îlerine hitâben şeref-yâfte-i sudûr olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen kapan nâibimiz efendi ve anbar emîni efendi dâ'îleri hâzır oldukları hâlde kapan tüccârından el-Hâc Mehmed Emin Ağa ve el-Hâc İsmail Ağa ve el-Hâc Ahmed Ağa ve Abdullah Ağa ve Hafız Ali Efendi ve es-Seyyid el-Hâc Osman Ağa ve İbrahim Ağa ve Hasan Ağa ve sâirleri ile Habbâzân Kethudâsı Mustafa Ağa ve Uncular Kethudâsı es-Seyyid Mustafa Ağa ve nizâm ustalarından es-Seyyid İsmail ve Mehmed Ağa Câmili İsmail, Darıcahamamlı İsmail [**74b**] ve Fazlı ve Ömer ve Ali nâm kimesneler ile re'âyâ ustalarından Haçok ve Kirkor ve diğer Kirkor ve Ağya ve Manol ve Agop ve Bogos ve sâirleri meclis-i şer'a ihzâr olunup mazmûn-ı emr-i âlî kendilere ifâde ve tefhîm ve işbu zehâir mâddesi etrâfıyla müzâkere ve istintâk olundukda Tekfurdağı hıntasının beher keyli keyl-i İstanbûlîden ziyâde olmağla kile başı fâidesine kanâ'at olunarak Der-aliyye'de beher keyli habbâzân tâifesine doksanar paraya verilmek üzere bi't-terâzî kat'-ı fiyât olunup bi-avnihî sübhânehû ve te'âlâ ucâleten Dersaâdet'e külliyetlü zehâir celb olunmasına ikdâm olunarak mahâllinde muhtekir tâifesi ve ashâb-ı çiftlikân ve mültezimîn iddihâr-ı zehâirden men' ve yedlerinde olan zahîrelerini derhâl iskeleye nakl ve fiyât-ı maktû'a-i mezkûre ile tüccâra bey' eyleyip habbe-i vâhide ketm ve ihtikâra cesâret ederi olur ise tedîb olunmaları bâbında müekked emr-i celîlü'ş-şân ısdâr ve irsâli muktezâ-yı maslahatdan idiği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 29 Receb sene [1]223.

## 509 [74b-1] Despino bt. Filip'in tasarrufunda olan yanmış değirmen arsası üzerine yaptırdığı binayı üç yüz elli kuruş bedel karşılığından Galata Berberler Kethudası Mustafa Çelebi'ye devrettiği

Galata'da menzil havası ferâğı

Ma'rûz

Mübârek rikâb-ı kamer-tâb-ı hüsrevânîye takdîm-i arzuhâl eden şahsı mu'arrefe Despino bt. Filip nâm Nasrâniye Çarşamba günü arz odasında huzûr-ı hazret-i sadâret-penâhîde Haremeyn-i Şerifeyn müfettişi müderrisîn-i kirâm-ı zevi'l-ihtirâmdan Paşmakcızâde fazîletlü es-Seyyid Mehmed Zeki Efendi hâzır olduğu hâlde akd olunan meclis-i şer'de derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Galata Berberler Kethudâsı es-Seyyid Mustafa Çelebi b. es-Seyyid el-Hâc Ahmed mahzarında Dârü's-sa'âdeti'ş-şerîfe ağası hazretlerinin nezâretlerinde âsûde evkāfdan Mercan Ağa Câmi'-i şerîfinde eczâ-i şerîfe ve minber vaz' eden Frenk Ali Ağa Vakfı'nın mütevellîsi Halil Efendi tarafından mürsel câbî-i vakf Türbedârzâde Mustafa Efendi hâzır olduğu hâlde vakf-ı mezbûr müsakkafâtından olup Galata'da Eğrikapı dâhilinde kâin beher şehr otuz akçe icâre-i müecceleli ma'lûmü'l-hudûd menzil arsası üzerinde olan binâsıyla ber-mûceb-i temessük mütevellî benim ve ittisâlinde beher şehr altmış akçe icâre-i müecceleli bir kıt'a değirmen arsası üzerine olan binâsıyla bâ-temessük-i mütevellî mezbûr es-Seyyid Mustafa Çelebi'nin taht-ı tasarrufumuzda iken menzil ve değirmen-i mezkûrlar bundan akdem vukū' bulan harîkde muhterik olup arsa-i sırfa kaldıkdan sonra mezbûr es-Seyyid Mustafa değirmen-i mezkûru ben dahi menzil-i merkūmu herbirimiz binâya şürû' eylediğimizde benim işbu yedimde olan mütevellî temessükü mantûkunca değirmen-i mezkûrun terbî'an yirmi beş zirâ' mahâllinin ulvî mutasarrıf olduğum menzil-i mezkûr müştemilâtından olmak üzere taht-ı tasarrufumda olduğuna binâen kadîmi üzere ol-mikdâr mahâllinin ulüvvüne oda binâ etmek murâd eylediğimde mezbûr es-Seyyid Mustafa bir takrîb beni men' ve zikri mürûr eden ol-mikdâr ulüvv mahâllini fuzûlî zabt etmekle mahâll-i mezkûrdan keff-i yedine merkūm es-Seyyid Mustafa Çelebi'ye tenbîh olunmak matlûbumdur deyü mütevellî vekîli hâzır-ı mezbûrun tasdîkiyle da'vâ eylediğimde mezbûr es-Seyyid Mustafa dahi müdde'âmı tasdîk lâkin değirmen-i mezkûr ve gerek menzil-i merkūm ebniyeleri tekmîl olmuş olduğuna mebnî beynimize muslihûn tavassut edip ben ber-vech-i muharrer mutasarrıf olduğum terbî'an yirmi beş zirâ' ulüvv mahâllini beher şehr yedi buçuk akçe icâre-i müeccele ifrâz ve ta'yîniyle üç yüz elli guruş bedel-i makbûz mukābilesinde bâ-re'y-i mütevellî mezbûr es-Seyyid Mustafa Çelebi'ye ferâğ-ı kat'î-i mu'teber ile ferâğ ve tefvîz eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer tefevvüz ve kabûl edip ben mahâll-i mezkûra ol dahi bana medfû'u olan bedel-i merkūmun adem-i istifâsına ve hukūk-ı sâireye müte'allika

âmme-i de'âvîden herbirimiz âharın zimmetini kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt eyledik dediğini mezbûr es-Seyyid Mustafa Çelebi tasdîk ve mütevellî vekîli hâzır-ı mezbûr dahi Nasrâniye-i mersûmenin mutasarrıfe olduğu menzil-i merkūmun şehriye otuz akçe icâre-i müeccele-i mezkûresinden bâlâda zikr olunduğu üzere ancak yedi buçuk akçesini ifrâz edip sâlifü'z-zikr ol-mikdâr ulüv mahâlli'çün bi't-terâzî ta'yîn birle merkūm es-Seyyid Mustafa Çelebi'nin tasarrufuna izin verip bu vechile külliyen kat'-ı münâza'a eyledikleri İstanbul Mahkemesi'ne huzûr.

Fî 24 Receb sene [1]223.

## 510 [74b-2] Saray-ı hümayunun yüklerini taşımakla görevli olan on nefer hamalın başka işlerde görevlendirilmemesi için 1189 tarihli emir gibi ellerine yeni bir emir verilmesinin talep olunduğu

Saray hamalları

Ma'rûz

Saray-ı atik-i ma'mûre bâzârbaşısı Hasan Ağa kullarının dîvân-ı âlîye takdîm eylediği işbu arzuhâl mefhûmunda Zindan Kapısı dâhilinde vâki' sırık hamalları tâifesinden es-Seyyid Ahmed Kethudâ ve Ebûbekir b. Ebîbekir ve Hüseyin b. Hasan ve Mehmed b. Ali ve Hüseyin b. Ahmed ve Mehmed b. Hüseyin ve Osman b. Hüseyin ve Ahmed b. Hasan ve Veliyüddin Ali ile zimmîlerden Avak v. Serkiz nâm on nefer hamallar kadîmü'l-eyyâmdan beri gümrükden ve gerek karşıdan ve sâir mahallerden gelen yükleri der-mahzen ve saray-ı hümâyûna nakledegelmişler iken tâife-i mezbûrenin kethudâları ve bölükbaşıları beylik iş vardır deyü beylik nâmıyla zecren on beş yirmi gün işledip bir akçe vermediklerinden mâ'adâ Saray-ı atik ve Saray-ı Galata'nın umûru ta'tîline bâ'is olmalarıyla zikr olunan on nefer hamallar saray-ı hümâyûn zahîresi nakline memûr olmalarıyla sâir mîrî hizmetde istihdâm olunmamak üzere hâmiş-i arzuhâle kaydı derkenâr olunup bin yüz seksen dokuz târihinde verilen emr-i âlî misillü bu def'a dahi bir kıt'a emr-i âlî-şân i'tâsını istid'â ve fi'l-hakīka tâife-i merkūmûnun nizâm-ı kadîmleri vech-i meşrûh üzere olduğu erbâb-ı vukūf ihbârlarıyla zâhir ve nümâyân olmağın derkenârı mûcebince bâlâda mezkûr on nefer hamalların isimleri derciyle tecdîdi hâvî bir kıt'a fermân-ı âlî-şân inâyet ve ihsân buyurulmak bâbında istirhâm eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî-gurreti Ş sene [1]223.

## 511 [74b-3] Emine bt. Mustafa'nın Minas v. Agyazar ile karısı Miyanzara aleyhine açtığı menzil ferağı davasında seksen kuruşa sulh olduğu

Menzil mâddesi

Ma'rûz

Derûn-ı arzuhâlde mezkûretü'l-ism mu'arrefetü'z-zât Emine bt. Mustafa nâm hatun bi'l-ma'iye rü'yete memûr Haremeyn-i Şerifeyn müfettişi müderrisîn-i kirâmdan Paşmakcızâde fazîletlü es-Seyyid Mehmed Zeki Efendi tarafından mürsel Kâtib es-Seyyid Mehmed Râcih Efendi hâzır olduğu hâlde du'âhâne-i dâ'îlerinde ma'kūd meclis-i şer'-i münîrde arzuhâl eden Simyon nâm zimmînin babası Minas v. Ağyazar zimmî ile anası Miyanzara bt. İsayi nâm Nasrâniye muvâcehelerinde mesfûr Minas zimmî ile zevcesi mersûme Miyanzar[a] Nasrâniye bundan akdem yedimden ve malımdan karz aldıkları üç yüz guruş mukābelesinde Saray-ı atik-i sultânî ağası nezâretinde âsûde evkāfdan merhûm Arakıyeci İbrahim Çavuş Vakfı müsakkafâtından İstanbul'da Topkapı dâhilinde hisâr ittisâlinde vâki' beher şehr otuz akçe icâre-i müecceleli bir bâb vakıf menzilin dört sehm i'tibârıyla iki sehmi mesfûr Minas zimmînin ve bir sehmi zevcesi mersûme Miyanzara Nasrâniyenin ve bir sehmi dahi mersûme Miyanzara'nın anası Dudu bt. Kiragos Nasrâniyenin tasarruflarında olmağla mersûmûn mutasarrıflar oldukları menzil-i mezkûru bin iki yüz on senesi Rebî'ülâhir'inin on beşinci günü her ne zaman meblağ-ı mezkûru bana edâ ederler ise **[75a]** redd-i ferâğ etmek üzere bâ-ma'rifet-i mütevellî bana ferâğ ve kasr-ı yed etmeleriyle ben dahi ol şartla tefevvüz ve kabûl etmiş idim hâlâ mersûme Dudu Nasrâniye hâlike olup kızı mersûme Miyanzara Nasrâniye ile zevci mersûm Minas zimmî meblağ-ı merkūm üç yüz guruşu bana edâ birle menzil-i mezkûru bâ-ma'rifet-i mütevellî redd-i ferâğ eylemelerine tenbîh olunmak matlûbumdur deyü vakf-ı mezbûr mütevellîsi İsmail Efendi tarafından mürsel câbi-i vakf Hafız Abdurrahim b. Yusuf hâzır olduğu hâlde da'vâ eylediğimde onlar dahi cevâblarında meblağ-ı mezbûr için ilzâm-ı ribh olunmadan sana yüz elli yedi ayda beher şehr beşer guruşdan cem'an yedi yüz seksen beş guruş vermemizle meblağ-ı merkūmun üç yüz guruşu deyn-i mezkûra takas ve mahsûb olunup mâ'adâsı olan dört yüz seksen beş guruşu istirdâd ve menzil-i mezkûr dahi bâ-ma'rifet-i mütevellî redd-i ferâğ olunması matlûbumuzdur deyü benden da'vâya tasaddî ve ol-vechile beynimizde ba'de vukū'i'l-münâza'a bâ-vesâtet-i muslihîn ben ber-minvâl-i muharrer tasaddî eylediğim üç yüz guruş mutâlebemden zevcân-ı mersûmân ile bi't-tav' ve'r-rızâ seksen guruş bedel-i makbûza ba'de akdi'l-musâlaha ve'l-kabûl bedel-i sulh-ı mezkûrdan mâ'adâya onlar dahi benden istirdâdına tasaddî eyledikleri meblağ-ı merkūma ve bi'l-cümle zikr olunan husûslara müte'allika âmme-i da'vâdan herbirimiz âharın zimmetini ibrâ ve iskāt ve herbirimiz ber-vech-i muharrer âharın ibrâsını kabûl ve menzil-i mezkûru zevcân-ı mersûmâna bâ-re'y-i mütevellî ferâğ ve kasr-ı yed eyledim fîmâ-ba'd menzil-i mezkûrda kat'a alâka ve medhalim kalmayıp zevcân-ı mersûmânın bi'l-münâsafe dâhil-i havza-i tasarrufları olmuşdur dedikde onlar dahi tasdîk ve mütevellî vekîli hâzır-ı merkūm dahi menzil-i mezkûru zevcân-ı mersûmânın bi'l-münâsafe tasarruflarını re'y eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 11 B sene [1]223.

## 512 [75a-1] Edirne'deki Lari Camii Vakfı'nın câbîlik ve İstanbul'daki Mustafa Çavuş Vakfı'nın nazırlık vazifelerinin Mehmed Esad Halife'ye tevcihi

Cibâyet ve nezâret i'lâmı

Ma'rûz

Hâmiş-i arzuhâlde mastûr derkenâr nâtık olduğu üzere nezâret-i dâ'îlerinde âsûde olan evkāfdan Edirne'de Lari Câmi'-i şerîfinde ve İstanbul'da Davudpaşa nezdinde merhûm Mustafa Çavuş Vakfı'nın yevmî beş akçe vazîfe ile cibâyet ve dört akçe vazîfe ile nezâret cihetlerine mutasarrıf olan Mehmed Emin Halîfe v. Kebîr Ali Efendi bundan akdem fevt oldukda ciheteyn-i mezkûreteyn sulbî kebîr oğulları Mehmed Şâkir ve Ali halîfelere kānûn üzere ba'de'l-intikāl kable't-tevcîh merkūm Mehmed Şâkir dahi fevt ve işbu sâhib-i arzuhâl Mehmed Esad müteveffâ-yı sânî-i merkūm Mehmed Şâkir'in sulbî sahîh oğlu olduğu udûlden es-Seyyid eş-Şeyh Mehmed Emin Efendi b. el-Hâc Hüseyin ve Halil Efendi b. Hüseyin nâm kimesnelerin haberleriyle mütehakkık olduğundan mâ'adâ mezbûr Ali Halîfe rızâsıyla nısf hisselerinden keff-i yed etmekle ciheteyn-i mezkûreteyn müteveffâ-yı merkūmun mahlûlünden ve mezbûr Ali Halîfe'nin keff-i yedinden sâhib-i arzuhâl merkūm Mehmed Esad Halîfe'ye tevcîh ve yedine berât-ı şerîf-i âlî-şân inâyet ve ihsân buyurulmak bâbında İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 2 Ş Sene [1]223.

## 513 [75a-2] Nevrekop kazasına bağlı Sengirti köyünün deruhdecisi İsmail Efendi'nin kazanın eski naibi Mehmed Reşid Efendi'den üç yüz kuruş alacağı olduğu

300 guruş hüküm

Ma'rûz

Rumeli'de Nevrekop Kazâsı'na tâbi' Sengirti nâm karye ahâlisinin umûrlarını rü'yete memûr vekîlleri ve deruhdecileri olan el-Hâc İsmail Efendi b. Sâlih nâm kimesne tarafından kabûlüne mevkūfe vekâletle vekîl olduğu es-Seyyid Osman b. İbrahim ve Ahmed Beşe b. Mustafa şehâdetleriyle sâbit olan İbrahim Ağa b. Musa meclis-i şer'-i münîrde sâbıkā kazâ-i merkūm nâibi olan kuzâtdan Mehmed Reşid Efendi b. Hafız Ali muvâcehesinde mezbûr Mehmed Reşid Efendi bundan akdemce kazâ-i mezbûrda niyâbeti esnâsında karye-i mezbûre toprağında cerîhan vefât eden bir kimesnenin "keşfiye" ve "dem diyeti öşrü" nâmıyla karye-i mezbûre ahâlisinden üç yüz guruş mütâlebe ve birkaç neferini habsetmekle müvekkilim mezbûr el-Hâc İsmail Efendi dahi karye-i merkūme ahâlisinin umûrlarını rü'yete memûr

olduğu hasebiyle ahâli-i karye-i mezbûreden habseyledikleri kimesneleri tahlîs zımnında malından işbu mezbûr Mehmed Reşid Efendi'nin bi-gayrı hakkın ahz eylediği üç yüz guruşu müvekkilim mezbûr için bi'l-vekâle istirdâd murâdımdır deyü eylediği da'vâsı mezbûr Mehmed Reşid Efendi'nin ikrâr ü i'tirâfıyla sâbit ve meblağ-ı merkūmu müvekkil-i mezbûr için müdde'î-i vekîl-i mezbûra redd ü teslîme müte'ahhid olduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî-gurreti Ş sene [1]223.

## 514 [75a-3] Anton v. Covani ile karısı Anaştaşya'nın tasarruflarındaki yanmış bakkal dükkânını yeniden yapıp kiracıları Bakkal Rizo'ya teslim etmeye söz verdikleri

Bakkāl dükkânı binâsına tenbîh

Ma'rûz

Bakkāl esnâfından sâhib-i arzuhâl Rizo v. Takodoş nâm zimmî meclis-i şer'-i hatîrde zikri âtî bakkāl dükkânının bi'l-icâreteyn ale'l-iştirâki's-seviyy mutasarrıfları olup kendi nefsinden asîl ve zevcesi Anaştaşya bt. Covani nâm Nasrâniyenin vekîl-i sâbitü'l-vekâlesi Anton v. diğer Covani nâm zimmî muvâcehesinde Bakkālân Bâzârbaşısı Süleyman Ağa ve Bölükbaşı es-Seyyid Ahmed ve sâir nizâm ustaları hâzır oldukları hâlde İstanbul'da Fenerkapısı hâricinde çeşme karşısında kâin Yani dükkânı demekle arîf fevkında biri erzâk vaz' olunacak ve biri beytûtet olunacak iki bâb odayı müştemil bir bâb bakkāl dükkânında beher şehr on bir guruş kirâ ile müstecir ve derûnunda mevcûde olup hâmiş-i arzuhâlde mastûr derkenâr mantûkunca Başmuhâsebe'de mukayyed ve mu'teber olan gedik âlât-ı lâzıme-i ma'lûmesi müstakıllen benim yedimde mülküm iken bundan akdemce bi-kazâ'illâhi te'âlâ vukū' bulan harîkde dükkân-ı mezkûr muhterik olmağla mutasarrıfları zevcân-ı mesfûrân dükkân-ı mezkûr arsasını ittisâlinde kâin eczâcı dükkânı arsasına ilhâk irâdesiyle kadîmi üzere bakkāl dükkânı binâsından imtinâ' etmeleriyle esnâf-ı merkūmenin yedlerinde olup işbu sene-i mübâreke Cumâdelâhire'sinin yirmi beşinci günü târihiyle müverrah ve bâlâsı tuğrâ-yı garrâ ile muvaşşah bir kıt'a fermân-ı âlî-şândan tafsîl ü beyân olunduğu üzere Âsitâne-i aliyye ve Bilâd-ı selâse'de vâki' bi'l-cümle bakkāl dükkânlarının kirâ-yı kadîmleri artmayıp ve bir akçe zam olunmamak ve dekâkin müştemilâtlarından kadîm bakkāl odaları ve ocakları ref' olunmamak ve bakkāl tâifesinin metâ'ı olmak üzere bey' ve iştirâ eylediğimiz bi'l-cümle erzâk taşradan celb ile tevârüd eder kabilden olmağla mâl-ı tüccârı muhâfaza zımnında gediklerimiz mâl-ı tüccâra mukābil olup bâ-husûs bakkāl dükkânları fukarâ ve zu'afânın kileri mesâbesinde olmağla mülk sâhibleri kirâ-yı kadîmlerini bilâ-te'allül ahz ederler iken bir gûne özr ve bahâne îrâdıyla kirâ-yı kadîmlerini artırmak veyâhûd ihrâc eylemek dâ'iyesiyle bakkāl

tâifesine vechen mine'l-vücûh rencîde etmemek ve bakkāl dükkânları ta'mîr ve tecdîde muhtâc oldukda âhar bakkāla tebdîl olunmayıp mülk sâhibleri heyet-i asliyesi üzere yine bakkāl dükkânı binâ eylemek beynimizde ilâ-hâze'l-ân mer'î ve mu'teber şurût-ı nizâm-ı kadîmimizden iken zevcân-ı mesfûrân hilâf-ı fermân-ı âlî-şân ve mugāyir-i şurût-ı nizâm bâlâda zikr olunduğu üzere eczâcı dükkânına ilhâk irâdesiyle kadîmi tağyîr ve gediğimizi mahva tasaddî ve zevcân-ı mesfûrânın bu makūle harekete ictisârları sâir bakkāl dükkânlarına dahi sirâyet ile ihtilâl-i esnâfa bâdî ve şurût-ı nizâmlarının izmihlâline müeddî bir hâlet-i rediye olmağla kadîmî vech üzere fevkında odalarıyla ma'an bakkāl dükkânı binâ olunması'çün bermûceb-i emr-i âlî mutasarrıfları zevcân-ı mesfûrâna tefhîm olunmak murâdımdır deyü mazmûnu takrîr-i meşrûhuna mutâbık bir kıt'a emr-i âlî-şân ibrâzıyla nizâ'a mübâderet etdikde mesfûr Anton zimmî dahi cevâbında kaziyye minvâl-i meşrûh üzere olduğunu ve ibrâz olunan fermân-ı âlî-şânın mazmûn-ı itâ'at-makrûnunu bi-tamamihâ tasdîk ve fîmâ-ba'd üç güne değin heyet-i sâbıkāsı üzere fevkında odalarıyla ma'an bakkāl dükkânı binâsına mübâşeret ve ba'de't-tekmîl gedik sâhibi müdde'î-i mesfûr Rizo zimmîye îcâr ve teslîm ederim deyü bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ta'ahhüd eyledikde mersûm Rizo zimmî dahi kadîmî vech üzere şehriye on bir guruş kirâsını cevr ü ezâ etmeksizin mutasarrıfları zevcân-ı mesfûrâna edâ ve teslîm etmek üzere ta'ahhüd ve bu vechile beynleri ıslâh olunup kat'-ı münâza'a eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî-gurreti Ş sene [1]223.

## 515 [75a-4] Merhume Ayşe'nin mirasıyla alakalı olarak vârisi Abdulkadir ile merhumenin malının üçte birine vasi tayin olunan Kağıtçı Hasan Efendi'nin sulh oldukları

Hâric ez-defter mîrâsdan sulh

Ma'rûz

Mahrûse-i Galata'ya muzâfe Salıpazarı nâm mahâlde Süheylbey mahallesinde sâkine iken bundan akdem vefât eden Âişe bt. Hüseyin nâm hatunun li-ebeveyn kız karındaşı oğlu ve zî-rahm cihetinden hasren vârisi olduğu mütehakkık olan sâhib-i arzuhâl Abdulkadir b. Ahmed nâm kimesne meclis-i şer'-i münîrde müteveffât-ı mezbûrenin sülüs-i malını vesâyâ-yı mu'ayyene ve gayr-ı mu'ayyenesine tenfîze bâ-hüccet vasî-i muhtârı derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Kâğıdcı Hafız Hasan Efendi mahzarında mûrisem teyzem müteveffât-ı mezbûrenin hîn-i vefâtında ben diyâr-ı âharda bulunduğum hasebiyle **[75b]** ma'rifet-i şer'le tahrîr ve füruht olunan terekesinden sülüs vasiyeti ihrâc olundukdan sonra sahhu'l-bâkī bermûceb-i defter-i kassâm hisse-i irsiyemi ahz ü istifâ eylediğimden mâ'adâ hâric ez-defter-i kassâm yine müteveffât-ı mezbûrenin terekesinden olmak üzere

mecmûʿu üç bin iki yüz kırk guruş kıymetli bir akarsu resmi elmas çiçek ve bir gaddâre resmi elmas çiçek ve ortası elmaslıca bir çift altın kuşak ve üç elmas yüzük ve bir altın saat ve kırk top elvân gezi ve kumaş ve bir şal entari ve bir şeritli sevâyî entari ve bir sincab kürk ve on elvân entari ve iki yüz çevre ve yüz değirmi yemeni ve beş hamam takımı ve beş canfes şalvar ve incilice bir duhân kîsesi ve bir leğen maʿa ibrik ile nakid üç bin guruş beyaz akçe ve on bin guruşluk mahlût altınını vasî-i mezbûr Hafız Hasan Efendi müstakıllen bi-gayrı hakkın ahz ü ketm ve ihfâ etmekle eşyâ-i muharrere-i mezkûre ile nukūd-ı merkūmeden hisse-i irsiye-i şerʿiyemi askerî kassâmı mevâlî-i fihâmdan fazîletlü Lütfullah Efendi huzûrunda bundan akdem vasî-i mezbûrdan taleb ve daʿvâ eylediğimde ol dahi müddeʿâmı külliyen inkâr ve ben ol târihde ber-minvâl-i muharrer müddeʿâma ikāmet-i beyyine edemediğim ecilden talebimle merkūm Hafız Hasan Efendi'ye yemîn verilip bilâ-beyyine muʿârazadan menʿ olunmuş idim lâkin el-hâletü hâzihî müddeʿâmı isbât için şâhidlerime zafer bulmamla baʿde'l-istimaʿ eşyâ-i mezkûre ile nukūd-ı merkūmeden hisse-i irsiyemi taleb ederim deyü eylediğim daʿvâ-yı mezkûremi isre'l-istimhâl ve'l-imhâl müddet-i mehl-i şerʿî mürûr edip bir vechile ikāmet-i beyyine edemeyip ancak katʿa li'n-nizâʿ vasî-i mezbûr Hafız Hasan Efendi malından rızâsıyla teberruʿan bana yetmiş guruş defʿ ü teslîm ben dahi kabz ve istihlâk edip mûrisem teyzem müteveffât-ı mezbûrenin bi'l-cümle terekesine ve hukūk-ı mîrâsa müteʿallika âmme-i deʿâvî ve kâffe-i mutâlebâtdan merkūm Hafız Hasan Efendi'nin zimmetini şurût-ı müfside ve uhûd-ı mubtıladan ârî ve cebr ü kerhden hâlî ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şerʿî ile ibrâ ve iskāt eylediğimde ol dahi bana medfûʿu olan meblağ-ı müstehlek-i merkūmun istirdâdına müteʿallika daʿvâdan kezâlik benim zimmetimi ibrâ ve iskāt ve herbirimiz ber-minvâl-i meşrûh âharın ibrâsını kabûlle külliyen katʿ-ı münâzaʿa ve hasm-ı husûmet eyledik deyü ikrâr ve tasdîkleri İstanbul Mahkemesi'nde tescîl ve huzûr.

Fî 27 [Re]ceb sene [1]223.

Şühûdü'l-hâl: Çavuş İshak Ağa, Kethudâ Halil Ağa, Çubukcu Ali Ağa, Tâhir Odabaşı, Çubukcu Mustafa b. Mehmed.

## 516 [75b-1] Ahıskalı Serkiz'in Kayserili Malkasoğlu Terzi Kigork'dan üç bin kuruş alacağı olduğu

3.000 guruş hüküm

Maʿrûz

Sâhib-i arzuhâl Ahıskalı Serkiz v. Arakil nâm zimmî Çarşamba günü arz odasında huzûr-ı hazret-i sadâret-penâhîde maʿkūd meclis-i şerʿ-i hatîrde Kayseriyeli Malkasoğlu Derzi Kigork nâm zimmî muvâcehesinde bin iki yüz on yedi senesi

Cumâdelâhire'sinin on beşinci günü mesfûr Kigork ile dâmâdı Dülbendci Artin zimmîler herbiri âharın zimmetine lâzım gelen meblağa kefîl ve zâmin olarak malımdan ve yedimden iktirâz ve kabz eyledikleri üç bin üç yüz yirmi beş guruş zimmetlerinde hakkım olup hattâ meblağ-ı merkūm vech-i meşrûh üzere zimmetlerinde bana deynleri olduğunu ikrâr ve deyn-i mezkûrlarını nâtık işbu bir kıt'a temessükü yedime i'tâ etdiklerinden sonra mesfûr Artin zimmî diyâr-ı âhara firâr etmekle meblağ-ı mezbûr üç bin üç yüz yirmi beş guruşu asâlet ve kefâletine binâen mersûm Kigork zimmîden hâlâ taleb ederim deyü da'vâ etdikde ol dahi cevâbında târih-i merkūmda dâmâdım mesfûr ile ma'an herbirimiz âharın zimmetine lâzım gelen meblağa kefîl ve zâmin olarak müdde'î-i mersûm Serkiz zimmîden ancak üç bin guruş iktirâz ve kabz etmişidik deyü ol-mikdârını ikrâr ziyâdeyi inkârından mâ'adâ bir sene mürûrunda ben meblağ-ı mezbûra mahsûben dâmâdım gāib-i mesfûra ol-mikdâr guruşluk eşyâ-i ma'lûme teslîm etmiş idim lâkin dâmâdım mersûm eşyâ-i merkūmeyi kabz edip eğerçi dâyinimiz müdde'î-i mersûma vermeyip mücerred eşyâ-i mezkûreyi dâmâdım mesfûra teslîm eylediğime binâen dâyinimiz müdde'î-i mersûm Serkiz zimmî meblağ-ı mezbûru dâmâdım gāib-i mersûmdan mütâlebe eylesin dediği kelâmı def'a sâlih cevâb-ı şer'î olmadığı kendiye tefhîm ve müdde'î-i mesfûr Serkiz ber-vech-i muharrer ziyâde üç yüz yirmi beş guruş müdde'âsına ikāmet-i beyyine edemeyip tahlîfe dahi tâlib olmamağla mikdâr-ı mezkûrda mutâlebesiyle bilâ-beyyine mu'ârazadan ba'de'l-men' sâlifü'l-beyân mersûm Kigork zimmînin ikrârı mûcebince lâzım gelen meblağ-ı merkūm üç bin guruşu asâlet ve kefâletine binâen müdde'î-i mesfûr Serkiz zimmîye edâsıyla mersûm Kigork zimmî ilzâm olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 23 B sene [1]223.

## 517 [75b-2] Arayıcı Anaştaş'ın Kireki v. Kostantin'de olan alacağına kefil olduğu iddiasıyla oğlu Dimitri aleyhine açtığı davada iddiasını ispat edemediği

760 guruş men'

Ma'rûz

Arayıcı tâifesinden Anaştaş v. Abraham zimmî meclis-i şer'-i hatîrde Dimitri v. Kireki nâm zimmî muvâcehesinde mesfûr Dimitri zimmînin babası olup Anadolu'da Balıkesri civârında Balya Ma'deni'nde ustabaşı olan Kireki v. Kostantin nâm zimmî zimmetinde cihet-i karzdan bâ-temessük bin üç yüz elli guruş hakkım işbu oğlu mersûm Dimitri zimmî kefîl ve zâmin olmağla meblağ-ı mezbûrun beş yüz doksan guruşunu asîl-i mesfûrdan ahz etmemle bâkīsi olan yedi yüz altmış guruş kefâletine binâen mersûm Dimitri'den hâlâ taleb ederim deyü eylediği da'vâsını mersûm Dimitri külliyen inkâr ve müdde'î-i mesfûr ber-vech-i muharrer

müdde'âsına ikāmet-i beyyineden izhâr-ı acz ve talebiyle mersûm Dimitri zimmîye vech-i şer'î üzere yemîn verilmeğin mûcebince müdde'î-i mersûm Anaştaş zimmî da'vâ-yı mezkûresiyle mesfûr Dimitri zimmîye bilâ-beyyine mu'ârazadan men' olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 29 Receb sene [1]223.

## 518 [75b-3] Dülbendci Hüsameddin, Hekimbaşı Sinan Efendi ve Hürrem Çavuş camileri vakıflarının tevliyetinin Âmine Hatun'a tevcihi

Tevliyet mâddesi

Ma'rûz

Nezâret-i dâ'îlerinde olan evkāfdan İstanbul'da Kumkapı kurbünde vâki' Dülbendci Hüsameddin Câmi'-i şerîfi ve ona mülhak merhûm Hekimbaşı Sinan Efendi vakıflarının tevliyeti ile Keçeciler Hamamı kurbünde Hürrem Çavuş Câmi'-i şerîfi Vakfı'nın tevliyetine mukaddemâ mutasarrıf olan yazıcı ikinci halîfesi Derviş Ahmed Efendi fevt olmağla mahlûlünden zikr olunan tevliyetler vazîfe-i mu'ayyeneleriyle sulbiye sagīre kızı sâhibe-i arzuhâl Şerife Âmine'ye tevcîh olundukdan sonra mahalleteyn-i mezkûreteyn ahâlileri ve evkāf-ı mezkûre mürtezikaları zikr olunan tevliyetler muhtâr-ı ahâli-i mahalleye meşrûta ve amel-i kadîm dahi vech-i meşrûh üzere cârî olagelmişdir deyü mukaddemâ inhâ ve iltimâslarıyla sagīre-i mezbûre Şerife Âmine'nin ref'inden mârrü'z-zikr Hürrem Çavuş Vakfı tevliyeti Selîmiye Câmi'-i şerîfi hatîbi es-Seyyid Mustafa Efendi'ye ve Dülbendci Hüsameddin ve Hekimbaşı Sinan Efendi evkāfı tevliyetleri Hacı İsmail nâm kimesneye tevcîh olunmuş olduğu hâmiş-i arzuhâlde mastûr derkenârlardan müstebân olup ve sagīre-i mezbûre lisânından takdîm olunan işbu arzuhâli mefhûmunda evkāf-ı mezkûre tevliyetleri babası müteveffâ-yı merkūmun mahlûlünden kendiye tevcîh olunmuş iken ref'inden mezbûrâna tevcîh olunduğuna mebnî mağdûriyetinden bahisle mutasarrıfları mezbûrânın ref'lerinden kendiye tevcîh ve ihsân buyurulmak bâbında istid'â ve mahalleteyn-i merkūmeteyn ahâlileri dahi evkāf-ı mezkûre tevliyetleri muhtâr-ı ahâli-i mahalleye meşrûta olmağla amel-i kadîm üzere sagīre-i mezbûrenin ref'inden muhtâr-ı cemâ'at olan mezbûrâna tevcîh olunmağla cümlemiz mütevellîyân-ı mezbûrândan her vechile râzılarız dediklerini ifâde zımnında verilen işbu i'lâm bâlâsına tevliyet-i mezkûrelerin muhtâr-ı ahâliye **[76a]** şartı kaydı aklâm-ı pâdişâhîde bulunmadığından gayrı vakfiyesi kaydı dahi olmamağla ahâli-i mahallenin iddi'âları nâ-be-câ ve hilâf-ı rızâ ve ahâlinin hod be-hod bilâ-vakfiye bu makūle da'vâya cesâretleri vazîfelerinden hâric idiği hüveydâ olmağla tarafeyni ber-nehc-i şer'î bi't-terâfu' bir gûne sened ibrâz edebilirler ise senedlerine dahi nazar-birle ber-mûceb-i kuyûd ve iktizâsı tekrar i'lâma mübâderet eyleyesiz deyü bu dâ'îlerine hitâben şeref-yâfte-i sudûr olan fermân-ı âlîlerine

imtisâlen tarafeyni ihzâr ve terâfu‘-ı şer‘ olunup da‘vâlarını musaddık vakfiye ve bir gûne sened ibrâz edemedikleri ma‘lûm-ı devletleri buyuruldukda tevliyet-i mezkûreler mutasarrıfları merkūmânın ref‘lerinden sâhibe-i ûlâ-i mezbûre Şerife Âmine’ye tevcîhi re’y-i rezîn-i âsafânelerine menût idiği İstanbul Mahkemesi’nden huzûr.

Fî 2 Ş sene [1]223.

## 519 [76a-1] Mustafa Alemdar’ın sulh bedelinden Yağ Kapanı tüccarından olan Mehmed’den beş yüz yetmiş iki kuruş alacağı olduğu

572 guruş hüküm

Ma‘rûz

Sâhib-i arzuhâl el-Hâc Mustafa Alemdâr b. Mustafa meclis-i şer‘-i münîrde Galata Yağ Kapanı tüccârından derûn-ı arzuhâlde mezkûrü’l-ism es-Seyyid Mehmed b. es-Seyyid İsmail muvâcehesinde târih-i i‘lâmdan bir sene mukaddem mahrûse-i İsmail İskelesi’nden İstanbul’a nakl ve Eminönü nâm mahâlde Mehmed Yazıcı nâm kimesneye li-ecli’l-hıfz teslîm etmek üzere Akkirmanlı Ömer Reis sefînesine ücret-i ma‘lûme kavliyle tahmîl eylediğim malımdan mecmû‘u bin seksen dört guruş kıymetli seksen iki aded sığır ve beş aded öküz cem‘an seksen yedi aded gönlerimi reis-i merkūm İstanbul’a nakletdikde mezbûr Mehmed Yazıcı Âsitâne’den bulunmamak hasebiyle reis-i mezbûrun emîni olan işbu hâzır bi’l-meclis Derzi Mustafa Beşe vesâtetiyle mezbûr es-Seyyid Mehmed’in mahzenine vaz‘ olunmağla merkūm es-Seyyid Mehmed dahi zikr olunan ol-mikdâr gönleri âhara bey ve teslîmle istihlâk edip ben bu esnâda Âsitâne-i aliyye’ye gelip suâl ve tefahhus eylediğimde mezbûr es-Seyyid Mehmed mârrü’z-zikr ol-mikdâr gönleri cem‘an yedi yüz guruş bir rub‘a âhara bey‘ ve teslîmle istihlâk edip semen-i mezkûrdan yetmiş sekiz guruşunu gümrük ve hammaliye mesâriflarına sarf eyledim mâ‘adâ altı yüz yirmi iki guruş on parası yed ve hıfzımdadır deyip yüz elli guruşunu bana def‘ ü teslîm ben dahi ahz ü kabz etmiş idim lâkin ben mezbûrun ber-vech-i muharrer bey‘ini mücîz olmadığım ecilden bâlâda mezkûr kıymetleri olan bin seksen dört guruşdan ber-minvâl-i meşrûh gümrük ve hammaliye mesâriflarıyla bana medfû‘u olan meblağ-ı merkūm yüz elli guruş fürû-nihâde olunarak bâkīsi olan sekiz yüz elli altı guruşu mezbûr es-Seyyid Mehmed’den bi-tarîki’z-damân hâlâ taleb ederim deyü da‘vâ etdikde ol dahi cevâbında müdde‘î-i mezbûrun mâlı olmak üzere sâlifü’z-zikr makbûzum olan ol-mikdâr gönleri cem‘an kıymetleri olan yedi yüz guruş on paraya âhara bey‘ ü teslîmle istihlâk etmiş idim deyip ziyâde kıymet müdde‘âsını inkârından mâ‘adâ müdde‘î-i merkūm el-Hâc Mustafa Alemdâr bundan akdemce da‘vâ-yı mezkûresinden bâ-vesâtet-i muslihîn benimle bi’t-tav‘ ve’r-rızâ sekiz yüz guruşa ba‘de akdi’l-musâlaha ve’l-kabûl bedel-i sulh-ı

mezkûrdan mâʿadâya müteʿallika âmme-i daʿvâdan benim zimmetimi ibrâ ve iskāt ben dahi ibrâsını kabûl edip bedel-i sulh olan meblağ-ı merkūmdan bâlâda mezkûr gümrük ve hammaliye mesârifları yetmiş sekiz guruş ve gümrük kabzını muʿterif olduğu meblağ-ı merkūm yüz elli guruş ki cemʿan iki yüz yirmi iki guruş fürûnihâde ve tenzîl olundukda sahhu'l-bâkī beş yüz yetmiş iki guruş zimmetimde deynim kalmışdır deyü eylediği defʿini müddeʿî-i merkūm el-Hâc Mustafa Alemdâr bi-tamamihi ikrâr ve tasdîk edip lâkin ben sulh-ı mezkûra nâdim olmamla ziyâde kıymetini taleb ederim deyü takrîri üzere sulhu muʿterif iken tasaddî eylediği daʿvâsı şerʿan mesmûʿa olmadığı kendiye tefhîm ve ziyâde kıymet mutâlebesiyle bî-vech muʿârazadan baʿde'l-menʿ mezbûr es-Seyyid Mehmed'in sâlifü'l-beyân ikrâr ü iʿtirâfıyla lâzım gelen meblağ-ı bâkī-i merkūm beş yüz yetmiş iki guruşu müddeʿî-i mezbûr el-Hâc Mustafa Alemdâr'a edâsıyla merkūm es-Seyyid Mehmed ilzâm olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 2 Ş sene [1]223.

## 520 [76a-2] Dersaadet'in sabun ihtiyacını karşılamak üzere taahhütleri olduğu halde gereğini yapmakta gevşeklik gösteren İzmir'deki bazı sabunhane sahiplerinin cezalandırılacaklarına dair emir çıkarılmasının talep edildiği

Sabunculara dâir

Maʿrûz

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu arzuhâl ve derkenârlara nazar ve mütâlaʿa olundukda medîne-i İzmir'de kâin sabuncu esnâfının ber-muʿtâd-ı kadîm taʿahhüd ve nizâmları üzere sabunhânelerinde tabh ve iʿmâl eyledikleri bir kazgan sabundan yirmi beş kantar sabun Âsitâne-i aliyye'ye irsâl etmek ve İstanbul Gümrüğü emîninden vusûlünü müşʿir tezkire almak ve hilâf-ı nizâm ve mugāyir-i taʿahhüd hareketleri zuhûr eder ise ber-muktezâ-yı nizâm ve taʿahhüd kendilerden cânib-i mîrî'çün katʿ olunan beş bin guruş nezirleri bilâ-imhâl tahsîl olundukdan sonra sabuncu esnâfından kusûr edenlerin tedîbleri icrâ ve sabunhâneleri dahi zabt olunmak ve nizâm-ı mezkûr düstûrü'l-amel tutulmak ve dâimâ taharrî ve dikkat olunmak üzere nizâmı hâvî mukaddemâ başka ve iki yüz on dokuz senesi Muharrem'inden yirmi üç senesi Cemâziyelevvel'inin on yedinci gününe gelince taʿahhüdleri üzere ashâb-ı kârhânenin Der-aliyye'ye sevk ve tesyîri iktizâ eden on altı bin sekiz yüz yetmiş beş kantardan irsâl olunan sabun hat ve tenzîl olundukda on bir bin dokuz yüz elli sekiz kantar bâkī kaldığı ve muktezâ-yı taʿahhüdleri üzere bir nevbetde otuzar kantar hesâbıyla gönderilmeyip yirmişer kantar olarak tevârüd etmiş idiği gümrük defterlerinden baʿde'l-ihrâc tertîb-i mezkûr üzere iktizâ eden sabun tamamen Der-aliyye'ye irsâl olunmadıkça bir dirhem sabun mahâll-i âhara

nakl ve füruht olunmayarak kusûr kalan sabun alâ-eyyi hâlin tahsîl ve Dersaâdet'e tesyîr olunmak ve mugāyir-i ta'ahhüd kusûr ve rehâvet olunmak lâzım gelir ise mukaddemâ sâdır olan emr-i âlî müfâdı ve ta'ahhüdleri lâzımesince nezirleri tahsîl olunmak üzere mu'ahharan başka başka evâmir-i aliyye sudûr etmiş olduğu derkenârlardan müstebân ve sabuncu esnâfının takdîm eyledikleri işbu arzuhâl me'âlinde zikr olunan kârhâne ashâbından **[76b]** ba'zıları ba'zı mahallere istinâden mugāyir-i nizâm hisselerine isâbet eden sabunu Dersaâdet'e irsâl ve tesyîrde betâet etmeleriyle bu makūle muhill-i nizâm-ı kadîm harekete ictisâr edenlerin hisselerine isâbet eden sabun bilâ-kusûr tahsîl ve Der-aliyye'ye irsâl etdirilmek ve eğer teslîm ve irsâlde tereddüd ve muhâlefet ederler ise mukaddemce verilen nizâm üzere nezirleri zecren-leh kendilerden tahsîl ve kârhâneleri cânib-i mîrîden zabt olunmak emr-i şerîf sudûrunu istid'â ve husûs-ı mezkûrun keyfiyet ve hakīkati vukūf-ı tamları olan bî-garaz ve mevsûku'l-kelim kimesnelerden tefahhus ve istiknâh oldukda inhâları vâkı'a mutâbık ve nefsü'l-emre muvâfık olduğunu ihbâr ve tahkīk olunmağla bu sûretde istid'â olunduğu vechile mukaddemâ verilen nizâm üzere o makūle kârhâne ashâbının hisselerine isâbet eden sabun bilâ-kusûr kendilerden cem' ü tahsîl ve bir sâ'at akdemce Dersaâdet'e sevk u tesyîr olunmak ve eğer ba'd-ezîn irsâlinde tereddüd ederler ise muktezâ-yı nizâm ve ta'ahhüdleri üzere nezirleri kendilerden tahsîl olunacağından başka irsâlinde betâet ve muhâlefet edenlerin tedîbleri icrâ ve sabunhâneleri dahi cânib-i mîrîden zabt olunacağı husûsu gûş-ı hûşlarına ilkā ve tefhîm olunmak için tehdîd ve inzârı hâvî bir kıt'a fermân-ı celîlü'ş-şân ısdâr ve irsâli muktezâ-yı maslahatdan idiği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî-gurreti Ş sene [1]223.

## 521 [76b-1] Çubukçu esnafının talebi üzerine kethudaları Halil Ağa'nın tekrar kethuda olarak tayin olunduğu

Çubukçu kethudâlığı ibkāsı

Ma'rûz

Ashâb-ı arzuhâl Âsitâne-i aliyye'de vâki' çubukçu esnâfının işçi ustalarından Arnabud Mustafa ve Küçük Arnabud Hüseyin ve Bağçeci Hüseyin ve Edirneli Salih ve Topaloğlu İbrahim ve Şemseddin ve Nifli Ahmed ve Kuşcuoğlu şâkirdi Halil ve Mehmed Ârif ve sâirleri meclis-i şer'-i münîrde esnâf-ı merkūmenin yiğitbaşısı Osman ve müsinn ü ihtiyâr ustalarından Mustafa ve el-Hâc Hasan ve Ebûbekir ve Derviş Ömer ve es-Seyyid Hasan ve Hüseyin ve Feyzullah ve Mehmed Said ve Mustafa ve Yazıcı Mehmed Tâhir ve Tophâneli Hasan ve Ahmed ve Mahmud ve Tophâneli İsmail ve re'âyâ ustalarından Artin ve Temyaz ve Melkon ve Davit ve Manuk ve Mıgırdıç ve Kirkor ve Anton ve Zandık ve Varteris ve Kalos ve Yahûd tâifesinden Yanto ve Yako ve Şişman Yako ve Mişon ve Mihal ve Davit ve diğer

Yako ve Markado ve Şişman Avram ve sâir Müslim ve zimmîler hâzır oldukları hâlde esnâf-ı merkūme kethudâsı derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Halil Ağa b. Ali nâm kimesne muvâcehesinde merkūm Halil Ağa esnâfımızın kethudâsı olup bu def'a şikâyetimizi mutazammın gāib ani'l-meclis Şahbâzoğlu Hasan ve Kör Hüseyin nâm kimesnelerin iğfâl ve tahrîkiyle dîvân-ı âlîye arzuhâl takdîmiyle kethudâ-yı mezbûrun hilâf-ı vâki' azlini iltimâs ve istid'â etmemizle kethudâ-yı merkūmun hakkında olan kelimât-ı nâ-sezâ ifk ü iftirâ ve bühtân-ı azîm olup kethudâ-yı merkūmun etvâr ve harekâtından cümlemiz hoşnûd ve râzılar olup herbiri kethudâ-yı merkūmun hüsn-i hâlini ihbâr ve kethudâlıkda kemâ-kân ibkā olunmasını istid'â ve iltimâs etmeleriyle ber-mûceb-i istid'â merkūm Halil kemâ-fi's-sâbık kethudâlık-ı mezkûrda ibkā olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 29 Receb sene [1]223.

## 522 [76b-2] İstanbul'da Şehremini adlı mahalde bir adet francalacı fırını açılmasına izin verilmesinin talep edildiği

Francalacı fırını

Ma'rûz

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu arzuhâl ve derkenâra nazar olundukda bundan akdem İstanbul ve havâlîsinde mahâll-i ma'lûmede yedi aded francalacı fırınları ibkā ve mâ'adâsı bâ-irâde-i aliyye sedd ü bend olunduğu derkenârdan müstebân iken bundan mukaddemce vâlid-i mâcid-i hazret-i cihân-bânî cennet-mekân firdevs-âşiyân Sultan Abdülhamid Han -aleyhi'r-rahmetü ve'l-gufrân- hazretlerinin Beylerbeyi ve Mîrgünoğlu nâm mahallerde müceddeden ihyâsına muvaffak oldukları cevâmi'-i şerîfe ve âsâr-ı celîleleri evkāfından mahalleyn-i merkūmeynde iki aded ve Gümrükcü Çiftliği'nde bir aded ve Çelebi Hasan Paşa Vakfı'ndan Kumkapı hâricinde bir aded ve Kethudâ-yı sadr-ı âlî-i esbak merhûm İbrahim Efendi mahdûmunun Tavukpazarı nâm mahâlde bir aded ve Beykoz civârında Kâğıdhâne nâm mahâlde bir aded cem'an altı aded francalacı fırınlarının küşâdıyla on üç adede iblâğı husûsuna irâde-i seniyye ta'alluk eylediğine mebnî şeref-yâfte-i sudûr olan fermân-ı âlî-şân mûcebince küşâdına ruhsat verilmiş olup ve işbu küşâdı istid'â olunan İstanbul'da Şehremîni nâm mahâlde kâin francalacı fırını dahi mukaddemâ bâ-irâde-i aliyye mesdûd olan fırınlara dâhil olup lâkin fırın-ı merkūm mutasarrıfları işbu ashâb-ı arzuhâl şâyân-ı inâyet olmalarıyla zikr olunan fırının rahmeten küşâdı husûsu re'y-i rezîn-i âsafânelerine menût olduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 5 Ş sene [1]223.

## 523 [76b-3] Celeplerin Erzurum tarafından İstanbul'a getirdikleri kızıl koyun tabir etdikleri Karaman koyunlarının eti, yağı ve sakatatlarının fiyatıyla alakalı kasap esnafıyla anlaştıkları

Kızıl ağnâm

Ma'rûz

Sekene-i Dârü's-Saltanati'l-Aliyye'nin tevsî'-i dâire-i ma'âşları'çün bu esnâda Erzurum cânibinden Âsitâne-i aliyye'ye elli altı bin sekiz yüz elli re's mikdârı kızıl koyun ta'bîr olunur Karaman ağnâmı sevk ve tesyîr eden celebândan Abdülhay Beyzâde Sadullah Bey ve Erzurumî Ali Alemdâr b. Hüseyin ve Mirdise [Mirdesi] Aşîreti'nden Ali Beyzâde Mehmed Bey nâm kimesne meclis-i şer'-i münîrde Dergâh-ı âlî kapıcıbaşılarından hâlâ hâssa kasabbaşısı izzetlü Mustafa kulları hâzır olduğu hâlde Kassâbân Kethudâsı Ahmed Ağa ve ustalarından el-Hâc Hafız Mehmed Emin ve es-Seyyid el-Hâc Osman ve Abdulkadir ve es-Seyyid Molla Hasan ve Süleyman ve Hacı Osman ve sâirleri muvâcehelerinde işbu sene-i mübârekede mahâllinde cem' ü tedârük ve sevk u tesyîr eylediğimiz ağnâmın herbirini sene-i sâbıkā fiyâtından ziyâde bahâ ile iştirâ olduğundan mâ'adâ esnâ-i tarîkde dahi mesârif-i kesîrelerinden bahisle tazallüm-i hâl ve istirhâm eylediklerine binâen irâde-i aliyye buyurulduğu vech üzere celeb tâifesinin zarar ve hasardan vikāyeleri lâzımeden olmağla ibâdullâha mazarratı olmayacak vechile beher vakıyye lahmı yirmi iki paraya ve kuyruk yağının beher vakıyyesine bir para zamla kırk iki paraya ve Eylül duhûl etmiş olmağla ağnâm sakatlarını sene-i sâbıkā misillü otuz beş paraya bi't-terâzî kat'-ı fiyât olunup vech-i meşrûh üzere bey' ü şirâya tarafeyn râzılar olmalarıyla kassâbân esnâfı merkūmûn dahi ber-vech-i muharrer luhûmunu ve kuyruğunu ve sakatlarını mukāvele olunan fiyât-ı mezkûre üzere celeb tâifesi mezbûrûn ile hesâblaşıp ziyâde ve noksân mütâlebesi teklifiyle herbiri âhara rencîde etmeyip yevm-i tevzî'inde yirmi bir gün mürûrunda yâfteleri verilip kezâlik **[77a]** yevm-i tevzî'den otuz bir gün mürûrunda akçelerini tamamen edâ ve teslîm etmek üzere müte'ahhidler olup bu vechile kat'-ı fiyât olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 3 Ş sene [1]223.

## 524 [77a-1] Hadice bt. Abdullah'ın vekili Kahveci Derviş Ali aleyhine açtığı iki bin beş kuruşluk alacak davasında iddiasını ispat edemediği

2.500 guruş men'

Ma'rûz

İstanbul'da Hızırbey mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Esirci el-Hâc Süleyman Ağa b. Abdullah'ın verâseti zevcesi Hadice Hatun bt. Abdullah ile sulbî sagīr oğlu Ali'ye ba'de'l-inhisâr sagīr-i mezbûrun vâlidesi ve vasî-i mansûbesi sâhib-i arzuhâl mu'arrefetü'z-zât mezbûre Hadice Hatun meclis-i şer'-i münîrde derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Kahveci Derviş Ali b. Abdullah muvâcehesinde zevcim mûrisimiz müteveffâ-yı mezbûrun Mısr-ı Kahire'de ma'lûmü'l-esâmî kimesneler zimmetlerinde bâ-defter-i müfredât alacak hukūkunu ashâbından ahz ü kabza ve bana îsâle tarafımdan gāib ani'l-meclis Ahmed Ağa b. Abdullah nâm kimesneyi mukaddemâ bi'l-verâse ve bi'l-vesâye vekîl nasb ü ta'yîn eylediğimde ol dahi ba'de'l-kabûli'l-vekâle zimem-i mezkûrdan iki bin iki yüz elli guruş tahsîl ve bi'l-vekâle kabz edip meblağ-ı mezbûrun iki yüz elli guruşunu vekîl-i mezbûrun ecr-i misline mahsûb olunup mâ'adâ iki bin guruşu vekîlim gāib-i merkūm Ahmed Ağa'dan kabza ve müstakıllen kendi malım olmak üzere gāib ani'l-meclis Ahmed Efendi nâm kimesne zimmetinde alacağım olan beş yüz guruş dahi kezâlik mezbûrdan kabza ve bana îsâle işbu merkūm Derviş Ali'yi tarafımdan tevkîl etmemle ol dahi ba'de'l-kabûli'l-vekâle meblağ-ı mezbûr iki bin guruşun bin guruşunu nakden ve mâ'adâ bin guruşuna dahi ma'lûmü'l-kıyye kahve kabz eyleyip ve merkūm Ahmed Efendi'de olan meblağ-ı mezbûr beş yüz guruşu dahi kezâlik nakden kabz edip ol-vechile cem'an nakden makbûzu olan bin beş yüz guruşu kendi umûruna sarfla istihlâk edip meblağ-ı merkūm bin beş yüz guruş zimmetinde bana deyni olduğunu nâtık imzâ ve hâtemini hâvî bir kıt'a temessük i'tâ ve mârrü'z-zikr kahve semeni olan bin guruşu dahi bilâ-tahvîl yedinde kalmağla min-haysü'l-mecmû' iki bin beş yüz guruş mezbûr Derviş Ali'den bi'l-asâle ve bi'l-vesâye hâlâ taleb ederim deyü da'vâ etdikde ol dahi cevâbında müdde'iye-i mezbûre ber-vech-i muharrer kendiyi tevkîlini ikrâr lâkin meblağ-ı merkūm iki bin guruşu merkūm Ahmed Ağa'dan kabz etmedim deyü külliyen inkâr ve mâ'adâ beş yüz guruşu mezbûr Ahmed Efendi'den bi'l-vekâle kabz edip makbûzumu müdde'iye-i mezbûre Hadice Hatun'a tamamen def' ü teslîm eylediğimden sonra müdde'iye-i mezbûre Hadice Hatun işbu târih-i i'lâm senesi Saferi'l-hayr'ının altıncı günü hâlâ askerî kassâmı mevâlî-i fihâmdan fazîletlü Lütfullah Efendi huzûrunda husûs-ı mezkûru bi-aynihî benden da'vâ ben dahi kezâlik meblağ-ı merkūm iki bin guruş kabzımı inkâr ve müdde'iye-i merkūme isbâtdan izhâr-ı acz ve kabzımı mukırre ve mu'terif olduğum meblağ-ı merkūm beş yüz guruşu kendiye def' ü teslîmimi iddi'â husûsunda yemînimle tasdîk olunur ümenâdan olduğuma mebnî üzerime redd ü damân lâzım olmadığına bi't-taleb bana yemîn verilip müdde'iye-i mezbûre mu'ârazadan men' olunmuşdu deyü takrîrine mutâbık kassâm-ı mûmâ-ileyhin hatmiyle mahtûm ibrâz eylediği bir kıt'a i'lâm-ı şer'îsinin mazmûnunu müdde'iye-i mezbûre münkire olduğundan mâ'adâ bâlâda mezkûr iki bin guruş müdde'âsına bu def'a dahi ikāmet-i beyyineden izhâr-ı acz ve tahlîfe dahi tâlibe olmamağla

müddeʿiye-i merkūme Hadice Hatun daʿvâ-yı mezkûresiyle merkūm Derviş Ali'ye bilâ-beyyine muʿârazadan menʿ olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 18 Receb sene [1]223.

## 525 [77a-2] Terzi Artin'in kiracısı olduğu dükkânı ay sonunda tahliye edip sahipleri Fatma bt. İsmail ile Sarraf Luka'ya teslim etmesine karar verildiği

Derzi dükkânı teslîmi

Maʿrûz

Sâhibe-i arzuhâl muʿarrefetü'z-zât Fatma bt. İsmail nâm hatun ile Sarrâf Luka v. Yani nâm zimmî meclis-i şerʿ-i hatîrde derûn-ı arzuhâlde ismi mastûr Derzi Artin v. Abraham zimmî muvâcehesinde Hâssa Derzibaşısı el-Hâc Mehmed Ağa tarafından mürsel vekîli el-Hâc Halil Ağa hâzır olduğu hâlde İstanbul'da Bezzâzistân-ı atik kurbünde Perdahtcılar Hanı civârında Parçacılar sükûnda vâkiʿ merhûm Çadırcı Hayreddin Vakfı müsakkafâtından bir bâb çukacı mahzeni ile önünde iki bâb dükkânların üç sehm iʿtibârıyla iki sehmi benim ve bir sehmi mesfûr Luka zimmînin bâ-temessük-i mütevellî bi'l-icâreteyn taht-ı tasarrufumuzda olmağla zikr olunan dükkânlardan birinde işbu mesfûr Artin zimmî şehriye yüzer para kirâ ile müşâhereten müstecirimiz olup lâkin dükkân-ı mezkûrun bize lüzûmu olmağla işbu târih-i iʿlâm şehri gāyetine izâfetle fesh-i akd-i icâre etmemizle dükkân-ı mezkûru gāyet-i şehr-i mezbûrda tahliye ve bize teslîme mesfûr Derzi Artin zimmîye tenbîh olunmak matlûbumuzdur deyü daʿvâ etdiklerinde ol dahi cevâbında müddeʿiyân-ı mesfûrânın mutasarrıf oldukları dükkân-ı mezkûrda ber-vech-i muharrer şehriye yüzer para kirâ ile müşâhereten müstecir olduğunu ikrâr lâkin dükkân-ı mezkûrda benden mukaddem müstecir olan Derzi Anparson zimmî dükkân-ı merkūma rağbet verip gedik etmekle bundan akdem hâlik oldukda sulbî kebîr oğlu işbu hâzır bi'l-meclis Avgasib zimmî gedik-i mezkûru sekiz yüz guruş semen-i medfûʿ ve makbûza bana beyʿ ben dahi iştirâ etmemle ol-vechile dükkân-ı mezkûr gediği benim mülküm olmuş olmağla hurûcdan imtinâʿ ederim deyü takrîri üzere gedik iddiʿâsı emr-i meşrûʿ olmadığından mâʿadâ dükkân-ı mezkûr gediği Başmuhâsebe'de ve aklâm-ı sâirede mukayyed ve muʿteber gediklerden olmayıp ve mukaddemâ dahi dükkân-ı mezkûr bilâ-gedik olduğu mezbûre Fatma Hatun'un yedinde olup ibrâz eylediği bir kıtʿa iʿlâm-ı şerʿîden müstebân olmağla bu sûretde mesfûr Artin zimmînin gedik iddiʿâsını şerʿan ve kānûnen muʿteber olmadığı kendiye tefhîm ve gāyet-i şehr-i mezbûrda dükkân-ı mezkûru tahliye ve müddeʿiyân-ı merkūmâna teslîme mesfûr Artin zimmîye tenbîh olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 29 Receb sene [1]223.

## 526 [77a-3] Markar v. Ovannes'in Mercan Çarşısı'ndaki bir adet ekmekçi fırın ve içerisindeki bir adet değirmen gediğini iki bin yüz kuruşa Angeline bt. Hıristodolos'a sattığı

Mercan fırını mâddesi

Ma'rûz

Arzuhâl eden Markar v. Ovannes zimmî kendi nefsinden asâleten ve li-ebeveyn karındaşı olup bundan akdem hâlik olan Bogos v. el-mersûm Ovannes zimmînin verâseti sulbiye kebîre kızları Serpohi ve Anna Nasrâniyeler ile sulbî oğlunun oğlu sagīr Matos ve oğlunun kebîre kızı Takohi veledey-i Matos'a inhisârı tahakkukundan sonra sagīr-i mersûmun tesviye-i emrine vasî-i mansûbu olup ve mersûmât Serpohi ve Anna ve Takohi Nasrâniyeler taraflarından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl-i sâbitü'l-vekâlesi olmağla vekâleten ve vesâyeten Çarşamba günü arz odasında huzûr-ı hazret-i sadâret-penâhîde ve ba'dehû du'âhâne-i dâ'îlerinde ma'kūd meclis-i şer'-i münîrde zikri âtî muhterik değirmen ve fırın arsasına kârgîr han binâ olunmuş olup mutasarrıf olan neccâr kalfalarından Kurdoğlu Yorgi v. Yani zimmînin bi-tarîki'l-istiğlâl ferâğından hâlâ mutasarrıfesi Angeline bt. Hıristodolos nâm Nasrâniye tarafından husûs-ı âtîde vekâleti şahsını bilir Keresteci Suteri v. Vasil ve Yorgi v. Lazari zimmîler şehâdetleriyle sâbit olan mersûm Yorgi Kalfa muvâcehesinde habbâzân kethudâsı ve bi'l-cümle nizâm ustaları hâzır oldukları hâlde İstanbul'da Mercan Çarşısı'nda vâki' bir bâb etmekci fırını ve içinde dokuz horoslu bir bâb etmekci değirmeni derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf gedik ta'bîr olunan otuz altı re's bârgir ve sâir âlât-ı lâzıme-i ma'lûmenin on sekiz bârgir hissesi benim ve mâ'adâ on sekiz bârgir hissesi **[77b]** karındaşım hâlik-i mersûm Bogos zimmînin ale'l-iştirâki's-seviyy yedimizde mülkümüz iken değirmen ve fırın-ı mezkûr bin iki yüz yedi senesinde muhterik olup ol târihden beri arsa-i sırfa kaldıkda arsa-i merkūmenin mutasarrıfesi Şeyhülislâm-ı esbak merhûm Murtaza Efendi kerîmesi Ümmügülsüm Hanım arsa-i merkūmeyi han binâ ve inşâsına izn-i hümâyûnu mutazammın işbu yedinde olan emr-i âlî-şân verildikden sonra mûmâ-ileyhâ Ümmügülsüm Hanım arsa-i mezkûreyi bâ-re'y-i mütevellî mersûm Yorgi zimmîye ferâğ ve tefvîz ol dahi ber-vech-i muharrer ba'de't-tefevvüz fırın ve değirmen-i mezkûrun deyn-i mîrîsi olan üç bin otuz iki guruşu cânib-i mîrî'çün kabza memûra edâ ve teslîm ve ma'lûmü'l-esâmî tüccâra deyni olan beş bin dört yüz altmış sekiz guruş ki cem'an sekiz bin beş yüz guruşu mersûm Yorgi Kalfa ashâb-ı düyûna edâ ve teslîm edip ve havâyî gediğini benimle karındaşım hâlik-i mersûmun vereseleri mersûmûna mevrûs olmağla zikr olunan fırın ve değirmen muhterik olmak hasebiyle bizim külliyetlü zarar ve hasarâtımız olup el-yevm on üç bin beş yüz guruş deynimiz olmağla fırın ve değirmen-i mezkûrların havâyî gediğini mersûm Yorgi Kalfa değer-bahâsıyla iştirâ eylesin yâhûd kurb ve civârında

bizim için bir fırın ve değirmen binâ eylesin deyü tasaddî eylediğim da'vâ-yı mezkûrelerim şer'an mesmû'a ve mu'tebere olmadığı bana tefhîm olundukdan sonra beynimize muslihûn tavassut edip zikr olunan havâyî gediği ben bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ve bi'l-vesâye mersûm Yorgi Kalfa'ya iki bin yüz guruşa tarafeynden bi'l-îcâb ve'l-kabûl bâtten ve sahîhan bi-safkatin vâhidetin bey' ü temlik eylediğimde ol dahi ber-minvâl-i meşrûh iştirâ ve temellük ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr iki bin yüz guruşu müşterî-i mersûm Yorgi Kalfa üç gün tamamına değin tamamen bize edâya müte'ahhid olup fîmâ-ba'd mârrü'z-zikr fırın ve değirmen gediğinde benimle vasîsi olduğum sagīr-i mersûmun ve müvekkilelerim verese-i mersûmânın kat'a alâka ve medhalimiz kalmayıp mesfûr Yorgi Kalfa'nın mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sırfı olmuşdur dedikde ol dahi tasdîk ve meblağ-ı mezbûru târih-i i'lâmdan üç gün tamamına değin edâya müte'ahhid olmağla gedik-i mezkûr hasbe'l-iktizâ münâsib ve muhtâc olan bir mahalle nakl olunmak üzere mesfûr Yorgi uhdesine Navul Kalemi'nde kayd birle yine sûret i'tâsı bâbında istid'â-yı inâyet eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 27 [Re]ceb sene [1]223.

## 527 [77b-1] Mihrişah Valide Sultan Vakfı'na bağlı olarak Hasköy'de Humbaracı Kışlası karşısında bir adet francalacı fırını açılmasına izin verilmesinin talep edildiği

Francalacı fırını

Ma'rûz

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu arzuhâl ve derkenâra nazar olundukda bundan akdem İstanbul ve havâlîsinde mahâll-i ma'lûmede yedi aded francalacı fırınları ibkā ve mâ'adâsı bâ-irâde-i aliyye sedd ü bend olunduğu derkenârdan müstebân iken bundan akdemce vâlid-i mâcid-i hazret-i şehriyârî cennet-mekân firdevs-âşiyân Sultan Abdülhamid Han -aleyhi'r-rahmetü ve'l-gufrân- hazretlerinin Beylerbeyi ve Mîrgünoğlu nâm mahallerde müceddeden ihyâsına muvaffak oldukları cevâmi'-i şerîfe ve âsâr-ı celîleleri evkāfından mahalleyn-i merkūmeynde iki aded ve Gümrükcü Çiftliği'nde bir aded ve Çelebi Hasan Paşa Vakfı'ndan Kumkapı hâricinde bir aded ve Kethudâ-yı sadr-ı âlî-i esbak merhûm İbrahim Efendi mahdûmunun Tavukpazarı nâm mahâlde bir aded ve Beykoz civârında Kâğıdhâne nâm mahâlde bir aded ve İstanbul'da Şehremîni nâm mahâlde bir aded ki cem'an yedi aded francalacı fırınlarının küşâdıyla on dört aded[e] iblâğı husûsuna irâde-i aliyye ta'alluk eylediğine mebnî şeref-yâfte-i sudûr olan fermân-ı âlî-şân mûcebince küşâdlarına ruhsat verilmiş olup ve işbu küşâdı istid'â olunan Hasköy'de Humbaracı Kışlası mukābilinde kâin francalacı fırını dahi mukaddemâ bâ-irâde-i aliyye mesdûd olan fırınlara dâhil olup lâkin fırın-ı merkūm Hüdavendigār-ı esbak

cennet-mekân firdevs-âşiyân Sultan Selim Han hazretlerinin vâlideleri merhûme Mihrişah Vâlide Sultan -tâbet serâhâ- hazretlerinin Eyüb-i Ensârî'de vâki' imâret-i âmire ve hayrât-ı sâireleri evkāf-ı şerîfesi müsakkafâtından olmağla siyâneten li'l-vakfi'ş-şerîf küşâdı husûsu re'y-i rezîn-i âsafânelerine menût olduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 7 Ş sene [1]223.

## 528 [77b-2] Çubukçu esnafının satın aldıkları kiraz çubukları bedelinden kethudaları Halil'e olan bin üç yüz seksen dört kuruş borçlarını taksitle ödemelerine karar verildiği

Çubukcu esnâfının tecîl mâddesi

Ma'rûz

Âsitâne-i aliyye'de vâki' çubukçu esnâfının kethudâsı Halil b. Ali nâm kimesne meclis-i şer'-i münîrde tüccârdan Bağdâdî Hacı Mehmed b. Abdullah ile esnâf-ı merkūme yiğitbaşısı Osman ve Yazıcı Mehmed Tâhir nâm kimesneler hâzır oldukları hâlde esnâf-ı merkūmenin işçi ustalarından ashâb-ı arzuhâl Şahbazoğlu Hasan ve Kuşcuoğlu Hüseyin ve Edirneli Sâlih ve Veli dâmâdı Hüseyin ve Torlak İsmail ve Küçük Arnabud Mustafa ve Âşık Hasan ve Nifli Ahmed ve şerîki Halil ve Şemsi Ali ve Badralı Mehmed Emin ve Bülbüloğlu Mustafa ve Kurdluoğlu İbrahim nâm kimesneler muvâcehelerinde işbu yedimde olup bin iki yüz yirmi iki senesi Zilka'detü'ş-şerîfe'sinin yirminci günü târihiyle muvarrah İstanbul Kādısı sâbık Dürrîzâde sa'âdetlü fazîletlü Mehmed Hidayetullah Efendi'nin hâtemini hâvî bir kıt'a i'lâm-ı şer'î nâtık olduğu üzere hâzır-ı mezbûr Bağdâdî Hacı Mehmed'den iştirâ ve kabz eylediğim ma'lûmü'l-aded kirâs çubuklarımı işçi ustaları merkūmûn herbiri âharların zimmetlerine lâzım gelen meblağa kefîl ve zâmin olmak üzere yedimden ale'l-iştirâki's-seviyy iştirâ ve kabz eyledikleri bâ-defter-i müfredât aded ve fiyâtı beynimizde ma'lûm kirâs çubukları semenlerinden cem'an zimmetlerinde bâkī beş bin dokuz yüz kırk sekiz guruş bana deynleri olup hâlen ve def'aten edâya kudretleri olmamağla târih-i mezbûrdan her beş ay tamamında bin dokuz yüz seksen ikişer buçuk guruş yirmişer akçesini verip ol-vechile on beş ay tamamına dek üç taksîtle mecmû'unu bana edâ ve îfâ etmek üzere medyûnlarım mezbûrûnu tecîl ve imhâl etmemle onlar dahi ber-vech-i muharrer ol-mikdâr guruş zimmetlerinde bana deynleri olduğunu ikrâr ü i'tirâf ve taksîtleri hulûlünde edâ ve teslîme herbiri müte'ahhid oldukdan sonra meblağ-ı mezbûrdan zahr-ı i'lâmda mukayyed olduğu üzere bin üç yüz seksen dört guruşu ceste ceste bana def' ü teslîm etmeleriyle ol-vechile taksît-i evvelden bâkī kalan beş yüz doksan sekiz buçuk guruş yirmi akçesini hâlâ ve mâ'adâsını taksîtleri hulûlünde bana edâya tâife-i merkūmûna tenbîh olunmak matlûbumdur deyü takrîr-i meşrûhuna mutâbık ve kādı-i mûmâ-ileyhin hatmiyle

mahtûm ibrâz eylediği bir kıt'a i'lâm-ı şer'îsinin mazmûnunu tâife-i mezbûrûn inkâr etmeleriyle müdde'î-i merkūm Halil ber-minvâl-i meşrûh müdde'âsını ve mazmûn-ı i'lâm-ı mezkûru mahâllinde lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbâr olunan esnâf-ı merkūmeden İstanbul'da Şehzâdebaşı'nda sâkin Feyzullah Usta b. Lütfullah ve Alacahamam'da sâkin Ebûbekir Usta b. Hasan nâm kimesneler şehâdetleriyle tâife-i merkūmûn muvâcehelerinde vech-i vecîh-i şer'î üzere isbât etmeğin mûcebince bâlâda mezkûr taksît-i evvelden bâkī kalan beş yüz doksan sekiz buçuk guruş yirmi akçesi hâlâ ve mâ'adâsını taksît-i sânî ve sâlis hulûlünde vech-i meşrûh üzere müdde'î-i merkūm Kethudâ Halil'e edâ ve teslîme tâife-i mezbûrûna tenbîh olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 25 Receb sene [1]223.

## 529 [77b-3] İşkenbe çorbacısı esnafının kendilerine mahsus olan işkenbe ve şirden çorbalarını pişirip satarak nizamlarına aykırı hareket eden aşçı, çevrenci, kebapçı ve hoşabcı esnafı aleyhine açtıkları men davasında ferman talep ettikleri

İşkenbenci mâddesi

Ma'rûz

Dergâh-ı âlî -dâme mahfûfen bi'l-me'âlî- Yeniçerileri Ağası izzetlü Mustafa Ağa kullarının işbu arzı bâlâsına sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen Âsitâne-i aliyye ve Bilâd-ı selâse'de vâki' işkenbe şorbası tabh ve bey'le melûf olan esnâfın kethudâsı Mehmed Usta ve yiğitbaşı Bayram Usta ve müsinn ü ihtiyâr ustalarından İbrahim ve Ömer ve Ali ve Hasan ve diğer Hasan ile re'âyâdan Yorgi ve Rizo ve sâir bi'l-cümle Müslim ve zimmî ustalar Çarşamba günü arz odasında huzûr-ı hazret-i sadâret-penâhîde ma'kūd meclis-i şer'-i münîrde Âsitâne-i aliyye ve Bilâd-ı selâse'de vâki' aşçı ve çevrenci ve kebâbcı ve hoşâbcı esnâfının kethudâsı es-Seyyid el-Hâc Hasan ve yiğitbaşıları Ali Usta ve mütevellîleri el-Hâc Mehmed Emin ve yazıcıları Mehmed Emin ve müsinn ü ihtiyâr Müslim ustalarından el-Hâc Mustafa ve Mercanlı Mehmed ile re'âyâdan Niko ve Mihal ve Nedelko ve Tanaş ve Dimo ve Yani ve Angeli ve Yorgi ve Nikola ve sâir Müslim ve zimmîler muvâcehelerinde işbu yedimizde olup meclis-i şer'de mu'âyene ve kırâet olunan emr-i şerîf-i âlî-şân ve sicill-i mahfûzdan muhrec bir kıt'a i'lâmda zikr ü beyân ve tasrîh ü ayân kılındığı üzere Dergâh-ı âlî yeniçerileri ocağına merbût mîrî zağarlara **[78a]** ve seksonlara ve bostaniyân-ı hâssa ocağında olan mîrî seksonlara kifâyet mikdârı işkenbe verip ve bu mukābelede İstanbul ve Eyüb ve Galata ve Tophâne ve bunlara müte'allik kasabât ve kurâda tabh olunan sirkelü ve sarımsaklı işkenbe ve şirden şorbası tabh ve bey'i mâ-tekaddemden beri bizlere mahsûs iken aşçı tâifesi merkūmûn hilâf-ı fermân-ı âlî ve mugāyir-i şurût-ı nizâm harekete ictisâr ile bizim metâ'-ı

mahsûsamız olan işkenbe ve şirden şorbası tabh ve bey‘ine tasaddî etmeleriyle husûs-ı mezkûr için beynimizde bi’d-defa‘ât münâza‘adan sonra yine kadîmi üzere bizlere tahsîs kılınmış iken esnâf-ı mezbûrûn bin iki yüz yirmi iki senesinde gerek işkenbeci esnâfı ve gerek aşçı ve çevrenci ve kebâbcı ve hoşâbcı esnâfı sirkelü ve sarımsaklı işkenbe ve şirden şorbası tabh ve bey‘ eylemeleri’çün ruhsatı hâvî bir takrîb emr-i âlî ısdâr etdirip lâkin bizler mîrî zağarlara ve seksonlara işkenbe verip ve bu mukābelede mârrü’z-zikr işkenbe ve şirden şorbasını kadîmi üzere bizler tabh ve bey‘ edip esnâf-ı merkūmûn tabh ve i‘mâl etmemek üzere mezbûrûna tenbîh olunmak matlûbumuzdur deyü takrîrlerine mutâbık ibrâz eyledikleri fermân-ı âlî-şân ile i‘lâm-ı mezkûrun mazmûnlarını esnâf-ı merkūmûn tasdîk etmeleriyle bu sûretde aşçı ve çevrenci ve kebâbcı ve hoşâbcı esnâfının yedlerinde olan emr-i âlî-şân-ı mezkûrun kaydı ref‘ ü terkīn ve kadîmi üzere sirkeli ve sarımsaklı işkenbe ve şirden şorbasını müdde‘ûn-ı merkūmûn tabh ü i‘mâl ve bey‘ etmeleri bâbında bu dâ‘îleriyle izzetlü yeniçeri ağası kullarına hitâben bâlâsı tuğrâ-yı garrâ-yı cihandârî ile müveşşah bir kıt‘a fermân-ı âlî-şân sudûrunu istid‘â ve istirhâm eyledikleri İstanbul Mahkemesi’nden huzûr.

Fî 29 [Re]ceb sene [1]223.

## 530 [78a-1] Ayşe bt. Mustafa’nın Cebeali Kapısı dahilindeki bir adet çörekçi fırını gediğini bir yıllığına üç yüz yirmi dört kuruşa Andriya v. Velko’ya kiraya verdiği

Çörekci fırını îcârı

Ma‘rûz

Sâhibe-i arzuhâl mu‘arrefetü’z-zât Şerife Âişe bt. Mustafa nâm hatun meclis-i şer‘-i münîrde simitci tâifesinden Andriya v. Velko nâm zimmî muvâcehesinde İstanbul’da Cebeali Kapısı dâhilinde Gül Câmi‘-i şerîfi civârında kâin bir bâb çörekçi fırını derûnunda mevcûde beyne’l-esnâf gedik ta‘bîr olunur müstakılleten mâlike olduğum âlât-ı lâzıme-i ma‘lûmemi işbu bin iki yüz yirmi üç senesinde duhûl eden rûz-ı Hızır’dan sene-i âtîye rûz-ı Hızır’ına değin bir sene-i kâmile zabt ve isti‘mâl etmek üzere mersûm Andriya zimmîye üç yüz yirmi dört guruşa îcâr ve teslîm ol dahi ber-vech-i muharrer ba‘de’l-istîcâr ve’t-tesellüm es-Seyyid Mehmed Usta nâm kimesneye îcâr ve teslîm edip icâre-i mezkûreyi mesfûr Andriya zimmîden zevcim işbu hâzır bi’l-meclis Mehmed Ağa yediyle tamamen kabz olunup ol-vechile fırın-ı mezkûr gediği sene-i âtîye rûz-ı Hızır’ına dek zimmî-i mesfûrun taht-ı icâresinde olmağla kable tamami’l-müdde fırın-ı mezkûra müte‘allika zimmî-i mersûm ile kat‘a da‘vâ ve nizâ‘ım yokdur dediğini mesfûr Andriya zimmî tasdîk eylediği İstanbul Mahkemesi’nden huzûr.

Fî 19 Receb sene [1]223.

## 531 [78a-2] Habbaz Artin'in sattığı ekmek bedelinden Mosi v. İsak'tan beş yüz yetmiş üç kuruş alacağı olduğu

573 guruş hüküm

Ma'rûz

Habbâz tâifesinden Artin v. Mardıros nâm zimmînin Mosi v. İsak Yahûdî zimmetinde bundan akdem yedinden ve malından iştirâ ve kabz eylediği nân-ı azîz semeninden bâ-temessük cem'an beş yüz doksan yedi guruşdan bâkī beş yüz yetmiş üç guruş alacak hakkı olduğu lede'l-mürâfa'a Yahûdî-i mesfûrun ikrârıyla şer'an sâbit olmağın mûcebince meblağ-ı bâkī-i merkūm beş yüz yetmiş üç guruşun müdde'î-i mesfûr Artin zimmîye bi't-taleb edâsıyla mersûm Mosi Yahûdî ilzâm olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 6 Ş sene [1]223.

## 532 [78a-3] Madenci Ustası Kireki oğlu Dimitri'nin Madenci Ustabaşı Sava'dan beş bin beş yüz guruş alacağı olduğu

5.500 guruş hüküm

Ma'rûz

Anadolu'da Balıkesir Kazâsı civârında İne Ma'deni'nde ma'denci ustalarından Kireki oğlu Dimitri nâm zimmî Çarşamba günü arz odasında huzûr-ı hazret-i sadâret-penâhîde ma'kūd meclis-i şer'-i münîrde tüccârdan Basmacıoğlu Yorgi v. Menayil zimmî hâzır olduğu hâlde ma'den-i mezkûrda sâbıkā ustabaşı olan Sava v. Aleksi nâm zimmî muvâcehesinde târih-i i'lâmdan on beş ay mukaddem ben malımdan hâzır-ı mersûm Basmacıoğlu Yorgi zimmîye mudârebe tarîkıyla verdiğim beş bin guruş mesfûrun yedinde iken ticaret tarîkıyla kazâ-i merkūma vardıkda işbu mesfûr Ma'denci Ustası Sava zimmî benim ma'denci ustalarından Kireki v. Kostantin zimmetinde külliyetli alacağım vardır ve oğlu Dimitri'nin sana mudârebe tarîkıyla verdiği meblağ-ı merkūm beş bin beş yüz guruş babası mesfûr Kireki zimmînin malı olmağla mersûm Kireki zimmî meblağ-ı merkūm ile beni gıyâbınızda üzerinize havâle eyledi diyerek sâhib-i arzuhâl işbu hâzır bi'l-meclis Kayseriyeli Arayıcı Anaştaş zimmî ma'rifetiyle hâzır-ı mesfûr Basmacıoğlu Yorgi zimmîyi bilâ-mürâfa'a kazâ-i merkūm voyvodasına bir takrîb habsetdirip meblağ-ı merkūm beş bin beş yüz guruşu bi-gayrı hakkın yedinden ahz etmekle mehûzu olan meblağ-ı mezbûru mesfûr Sava zimmîden istirdâd murâdımızdır deyü hâzır-ı mersûm Yorgi zimmî tasdîkiyle ma'an da'vâ etdiklerinde mersûm Sava zimmî cevâbında meblağ-ı merkūm beş bin beş yüz guruşu vech-i meşrûh üzere ahz ü kabz etmiş idim deyü tâyi'an ve kat'iyyen ikrâr ü i'tirâf edip lâkin benim

mersûm Dimitri'nin babası mesfûr Kireki zimmîde bâ-mürâsele mahkûmun-bih cevher ta'bîr olunur dokuz yüz seksen dört koğa ma'den toprağı alacağım olup kā'ide-i ma'denciyân üzere beher koğası yirmişer guruşdan cem'an on dokuz bin altı yüz seksen guruşa bâliğ olmağla meblağ-ı mezbûrun yedi bin beş yüz guruşunu gāib-i mersûm Kireki zimmîden mahâllinde kabz eyledim ve işbu oğlu müdde'î-i mersûm Dimitri'nin hâzır-ı mesfûr Yorgi zimmîye mudârebe tarîkıyla verdiği meblağ-ı merkūm beş bin beş yüz guruş dahi babası mersûm Kireki zimmînin malı olmağla binâen-aleyh zikri mürûr eden alacağıma mahsûben ahz etmiş idim deyü îrâd eylediği kelâmı def'a sâlih cevâb-ı şer'î olmamağla iltifat olunmayıp ikrârı mûcebince bi-gayrı hakkın makbûzu olan meblağ-ı merkūm beş bin beş yüz guruşu mesfûr Sava zimmîden şer'an tahsîl ve mersûm Yorgi zimmî huzûrunda müdde'î-i mesfûr Dimitri zimmîye redd ü teslîm olunmak iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî-gurreti Ş sene [1]223.

## 533 [78a-4] Celep İbiş'in Kartal kazasında çalındığını iddia ettiği paraları tazmin etmeleri için kaza ahalisi aleyhine açtığı davasının meşru olmadığı

3.000 guruşa akçe ve 2.000 guruşluk eşyâ men'i

Ma'rûz

Celeb tâifesinden Şeyh Bozanlı Aşîreti'nden hâmiş-i arzuhâlde derkenârda ismi mezkûr İbiş b. İbrahim nâm kimesne meclis-i şer'-i münîrde medîne-i Üsküdar'da tâbi' Kartal Kazâsı ahâlisinden ashâb-ı arzuhâl Câmi'-i sagīr imâmı es-Seyyid Hafız Ömer Efendi b. es-Seyyid Ahmed ve Câmi'-i kebîr imâmı es-Seyyid Hafız Osman Efendi b. es-Seyyid el-Hâc Mehmed ile kazâ-i mezbûr ihtiyârlarından el-Hâc Eyüb b. el-Hâc İbrahim ve el-Hâc İsmail b. el-Hâc Mustafa ve Hüseyin b. Mehmed ve Şehir Kethudâsı Feyzullah b. Hasan ve el-Hâc Mustafa b. Fazlullah nâm kimesneler ile re'âyâdan Yani v. Kostantin ve Lazari v. Foti ve Kirkor v. Agop nâm zimmîler muvâcehelerinde ben celeb tâifesinden olup bu def'a Âsitâne-i aliyye'ye sevk ve tesyîr eylediğim ma'lûmü'l-aded ağnâmımı füruht edip târih-i i'lâmdan dokuz gün mukaddem Âsitâne-i aliyye'den vatan-ı aslîmize gider iken esnâ-i tarîkde kazâ-i merkūma gece ile duhûl ve Sultan Mustafa Câmi'-i şerîfi kurbünde tarîk-i cadde üzerinde refîklerim ile li-ecli'l-istirâha bir mikdâr meksimiz esnâsında benim iki bârgirlerim mahâll-i mezkûrdan firâr edip birini harman yeri nâm mahâlde ve birini câmi'-i mezbûr havlusunda bulup lâkin zikr olunan bârgire tahmîl eylediğim derûnunda nakid üç bin guruş akçem ve iki bin guruş kıymetli eşyâ-i ma'lûmem mevzû' heybem **[78b]** serika olunup zâyi' olmağla kazâ-i mezbûr zâbiti ve sâir iş erleriyle bi'l-ma'iye tefahhus olundukda bir vechile zâhire ihrâc olunmayıp hâib ve

hâsir kalmamla sâlifü'z-zikr ol-mikdâr akçem ve eşyâm mücerred kazâ-i mezbûrda zâyi' olduğuna binâen ahâlisi merkūmûn mallarından bana zâmin olsunlar deyip ve ahâli-i mezbûrûn husûs-ı mezkûrda kat'a haber ve âgâhımız yokdur deyü külliyen inkârlarından mâ'adâ müdde'î-i mezbûrun takrîr-i meşrûhu üzere tasaddî eylediği da'vâsı şer'an mesmû'a olmamağla mu'ârazadan bî-vech [men'] olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî-gurreti Ş sene [1]223.

## 534 [78b-1] Fatma bt. Halil'in yirmi sene önce merhume Ayşe bt. Mehmed'den dokuz yıllık hizmetinin karşılığında ecr-i misl den bin seksen kuruş alacağı olduğu iddiasıyla merhumenin çocukları aleyhine açtığı alacak davasının meşru olmadığı

Mürûr-ı zaman ile men'

Ma'rûz

Sâhibe-i arzuhâl mu'arrefetü'z-zât Fatma bt. Halil nâm hatun meclis-i şer'-i münîrde derûn-ı arzuhâlde isimleri mezkûr zu'amâdan Mehmed Nuri Ağa b. Ahmed ve kız karındaşı mu'arrefetü'z-zât Zeliha Hatun muvâcehelerinde mezbûrânın vâlideleri olup işbu târih-i i'lâmdan yirmi sene mukaddem vefât eden Âişe bt. Mehmed nâm hatun hayatında talebiyle ücret kavlinsiz dokuz sene menzilinde kendüye hizmet etmemle müddet-i mezkûrede ecr-i mislim olan şehriye onar guruşdan cem'an bin seksen guruşu almadan merkūme Âişe Hatun fevt ve tereke-i vâfiyesini evlâdı mezbûrâna bi'l-verâse zabt ve vaz'-ı yed etmeleriyle ol târihden beri yirmi seneyi mütecâviz müddetde ben ve mezbûrân Mehmed Nuri Ağa ve Zeliha Hatun cümlemiz Âsitâne-i aliyye'de sâkinler olup müddet-i merkūmede husûs-ı mezkûru mezbûrândan da'vâ mümkün iken bilâ-özr sükût etmişidim. El-hâletü hâzihî ecr-i mislim olan meblağ-ı mezbûru merkūmânın vâzı'ayi'l-yed oldukları tereke-i müteveffât-ı mezbûreden taleb ederim deyü eylediği da'vâsını mezbûrân Mehmed Nuri Ağa ve Zeliha Hatun'dan herbiri külliyen inkârlarından mâ'adâ müdde'iye-i merkūmenin takrîr-i meşrûhu üzere yirmi sene bilâ-özr terk ve sükût eylediğini mu'terife iken bu makūle on beş sene bilâ-özr terk olunan da'vâ bilâ-emr mesmû'a olmadığı kendüye tefhîm olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 8 Ş sene [1]223.

## 535 [78b-2] Teberdar Ahmed Ağa ile Yoğurtçu Anaştaş arasındaki yoğurtçu dükkânı gediği satış anlaşmasının tarafların rızasıyla fesholunduğu

Yoğurtcu kârhânesi gediği ikālesi

Maʿrûz

Derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Teberdâr el-Hâc Ahmed Ağa b. Ali nâm kimesne meclis-i şerʿ-i münîrde sâhib-i arzuhâl yoğurtçu esnâfından Anaştaş v. Roci nâm zimmî muvâcehesinde İstanbul'da Salmatomruk nâm mahâlde Kefeli mahallesinde vâkiʿ bir bâb yoğurtçu kârhânesi derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf gedik taʿbîr olunur işbu mersûm Anaştaş zimmînin müstakıllen yedinde mülkü olan âlât-ı lâzıme-i maʿlûmesinin nısf-ı şâyiʿini yedinde ibkā ve nısf-ı şâyiʿ-i âharını işbu târih-i iʿlâm senesi Cumâdelûlâ'nın altıncı günü beş yüz guruş semen tesmiyesiyle bâ-hücccet bana beyʿ ü temlik ve teslîm ben dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve kabûl edip lâkin semen-i merkūmu bâyiʿ-i mesfûr Anaştaş zimmîye edâ ve teslîm etmek benim için müteʿassir olmağla el-hâletü hâzihî beyʿ-i mezkûru bi't-terâzî beynimizde fesh ve ikāle birle meblağ-ı mezkûru mesfûr Anaştaş zimmîye redd ü teslîm eyledim fîmâ-baʿd sâlifü'z-zikr yoğurtçu gediği taʿbîr olunan âlât-ı lâzıme-i maʿlûme kemâ-fi's-sâbık mesfûr Anaştaş zimmînin müstakıllen mülk-i mahzı ve hakk-ı sırfı olup benim gedik-i mezkûrda katʿa alâka ve medhalim kalmayıp ve mesfûr Anaştaş zimmetinde bir akçe ve bir habbe hakkım ve alacağım yokdur deyü ikrâr ve tasdîkleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 10 Ş sene [1]223.

## 536 [78b-3] Turna Ağazade Hüseyin Ağa'nın Tırnova'daki Kavak Baba Mescit ve İmareti Vakfı'nın tevliyet vazifesinin kendisine ait olduğu iddiasıyla vakfın mütevellisi Mustafa Ağa aleyhine açtığı davada iddiasını ispat edemediği

Tırnova kasabasında tevliyet

Maʿrûz

Sâhib-i arzuhâl Tırnovalı Turna Ağazâde Hüseyin Ağa b. Mustafa Çarşamba günü arz odasında huzûr-ı hazret-i sadâret-penâhîde bi'l-maʿiye rü'yete memûr Haremeyn-i Şerifeyn müfettişi müderrisîn-i kirâmdan Paşmakcızâde fazîletlü es-Seyyid Mehmed Zeki Efendi hâzır olduğu hâlde akd olunan meclis-i şerʿ-i münîrde zikri âtî tevliyete bâ-berât-ı âlî-şân mutasarrıf olan derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism kozbekcilerden muhrec Mustafa Ağa b. İbrahim muvâcehesinde hâmiş-i arzuhâlde mastûr derkenâr mantûkunca Bâbüssaʿâdeti'ş-şerîfe ağası

nezâretinde âsûde evkāfdan Tırnova kasabasında aşağı mahâlde vâki‘ merhûm Kavak Baba Mescid-i şerîfi ve İmâret-i âmiresi Vakfı’nın yevmî sekiz akçe vazîfe ile tevliyeti ceddim teberdâr-ı hâssa emekdârlarından Hüseyin Ağa’nın bâ-mukābele-i nân ve ber-vech-i te’bîd üzerinde iken bin yüz yetmiş beş târihiyle fevt oldukda tevliyet-i mezkûre mahlûlünden oğlu babam Mustafa’ya tevcîh olunup ol dahi bin iki yüz on sekiz târihinde fevt oldukda benimle karındaşım Murad nâm kimesneden herbirimiz diyâr-ı âharda bulunmamız hasebiyle babamız müteveffâ-yı merkūmun mahlûlünden tevliyet-i mezkûre kozbekcilerden işbu merkūm Mustafa Ağa’ya tevcîh olunmuş olup ol-vechile babamız nân-parasından dûr olup mağdûriyetimize binâen tevliyet-i mezkûre babamız müteveffâ-yı merkūmun mahlûlünden ve mezbûr Mustafa Ağa’nın ref‘inden benimle karındaşım mezbûra ber-vech-i iştirâk tevcîh olunmak murâdımızdır deyü istid‘â ve merkūm Mustafa dahi cevâbında tevliyet-i mezkûre mezbûrânın babaları müteveffâ-yı merkūm Mustafa’nın mahlûlünden bâ-mukābele-i nân ve ber-vech-i te’bîd bana hatt-ı hümâyûn tevcîh buyurulmağla binâen-aleyh zabt ü tasarruf ederim deyip ve hâmiş-i arzuhâlde mastûr derkenârda tevliyet-i mezkûrenin meşrûtiyetine dâir nesne mezkûr olmadığından mâ‘adâ cihât-ı sâire misillü evlâda intikāl eder kabîlden olmayıp kadîmden beri bâ-mukābele-i nân verilügeldiğine binâen işbu merkūm Mustafa Ağa’ya dahi müteveffâ-yı merkūmun mahlûlünden bâ-mukābele-i nân ve ber-vech-i te’bîd bâ-hatt-ı hümâyûn tevcîh buyurulmuş olmağla ol-vechile müdde‘î-i mezbûrun tevliyet-i mezkûre iddi‘âsı şer‘an ve kānûnen mesmû‘a ve mu‘tebere olmayıp merkūm Mustafa Ağa’nın uhdesinde kemâ-kân ibkā olunmak iktizâ eylediği ba‘de’t-tefhîm merkūm Mustafa Ağa dahi re’y-i âsafâneleri üzere kazâ-i mezbûra varıp mescid-i şerîfe ve imâret-i âmire-i mezkûrelerin hizmet-i lâzımelerini bi’n-nefs mahâllinde şart-ı vâkıf üzere idâre ve rü’yete müte‘ahhid olmağla bu sûretde şart-ı mezkûr derciyle istihkâmı hâvî bâlâsı tuğrâ-yı garrâ ile müveşşah yedine bir kıt‘a fermân-ı âlî-şân inâyet ve ihsân buyurulmak bâbında istirhâm eylediği İstanbul Mahkemesi’nden huzûr.

Fî 23 Receb sene [1]323.

## 537 [78b-4] Terzi Artin’in Avgasib v. Anbarsun’dan sekiz yüz kuruşa satın aldığı terzi gediğinin muteber olmadığı anlaşıldığından ödediği parasının kendisine iadesi

800 guruş hüküm

Ma‘rûz

Sâhib-i arzuhâl Derzi Artin v. Abraham nâm zimmî meclis-i şer‘-i münîrde Avgasib v. Anparson nâm zimmî muvâcehesinde İstanbul’da Bezzâzistân-ı atik kurbünde Perdahtcılar Hanı civârında Parçacılar sûkunda kâin bir bâb derzi dükkânında

mesfûr Avgasib zimmînin babası Derzi Anparson zimmî sağlığında müşâhereten müstecir ve ol-vechile mütemekkin iken bundan akdem hâlik oldukda oğlu mersûm Avgasib zimmî mûrisim babam mesfûr sağlığında dükkân-ı mezkûra rağbet verip gedik etmekle dükkân-ı mezkûr gediği irsen mülkümdür mu'teber derzi gediğidir deyü malımdan ve yedimdem kabz eylediği sekiz yüz guruşa bana bey' ben dahi iştirâ etmiş idim lâkin dükkân-ı mezkûrun bi'l-icâreteyn mutasarrıfları işbu hâzırân bi'l-meclis Fatma bt. İsmail nâm hatun ile Sarrâf Luka v. Yani zimmî dükkân-ı merkūm bilâ-gedik zabt ü tasarruf olunageldiğini nâtık bir kıt'a i'lâm-ı şer'î ibrâz eylediklerinden mâ'adâ dükkân-ı mezkûr gediği Başmuhâsebe'de ve aklâm-ı sâirede mukayyed olmayıp mu'teber gediklerden olmadığına mebnî beni ihrâc [**79a**] etmeleriyle ben dahi ber-vech-i muharrer gedik-bahâ nâmıyla malımdan makbûzu olan meblağ-ı mezbûr sekiz yüz guruşu mesfûr Avgasib zimmîden istirdâd murâdımdır deyü hâzırân-ı merkūmânın tasdîkleriyle da'vâ etdikde ol dahi cevâbında kaziyye minvâl-i meşrûh üzere olduğunu bi-tamamihâ tâyi'an ve kat'iyyen ikrâr ü i'tirâf etmeğin alâ-mûcibi i'tirâfihî makbûzu olan meblağ-ı merkūm sekiz yüz guruşu müdde'î-i mesfûr Artin zimmîye redd ü teslîme mersûm Avgasib zimmîye tenbîh olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fi 29 Receb sene [1]223.

## 538 [79a-1] Miri ambarlardan habbazan esnafına verilen otuz bin kile buğdayın her bir kilesinin yüz onar para olduğunun haber verildiği

*Fiyât*

Ma'rûz

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu telhîs mûcebince mîrî anbarlarından habbâzân esnâfı mezbûrûna bu def'a i'tâ buyurulan otuz bin keyl zehâirin yedi bin beş yüz keyli münakkah Alçaklar hıntası ve yedi bin beş yüz keyli Golos hıntası ve beş bin keyli Rusya hıntası ve on bin keyli Bandırma hıntası olup beher keylleri yüz onar paraya râyic olmağla zehâir-i mezkûrenin ecnâs ve fiyâtı minvâl-i muharrer üzere ihbâr olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 13 Şa'bân sene [1]223.

## 539 [79a-2] Yeniceli Mehmed'in Mimar Çarşısı'ndaki bir adet tütüncü dükkânı gediğini dört yüz yirmi kuruşa İmam Ali Efendi'ye sattığı

420 guruşa tütüncü gediği bey'i

Ma'rûz

Sâhib-i arzuhâl Yeniceli es-Seyyid Mehmed b. Mustafa meclis-i şer'-i münîrde

derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism İmâm Ali Efendi b. Mehmed mahzarında Tütüncüler Kethudâsı İbrahim Ağa b. Ahmed ve Yiğitbaşı es-Seyyid Abdullah ve tütün tüccârından Kurbancızâde Ali Efendi ve Molla Hasan ve sâirleri hâzır oldukları hâlde İstanbul'da Mimâr Çarşısı'nda bakkāl karşısında köşe başında bir bâb tütüncü dükkânı mezbûr Ali Efendi ile zevcesi Saliha bt. Hafız Osman nâm hatunun bi'l-icâreteyn taht-ı tasarruflarında olup şehriye yüz on para kirâ ile ben müstecir ve gediği hâmiş-i arzuhâlde mastûr Ma'den Kalemi'nden muhrec derkenâr mantûkunca Hafız İsmail Efendi dükkânı deyü mukayyed ve mu'teber gediklerden olup tedâvül-i eyâdî ile babam Kurdköylü Mustafa b. Ali nâm kimesnenin yedinde mülkü olduğu hâlde dört sene mukaddem dükkân-ı mezkûr gediği ta'bîr olunan âlât-ı lâzıme-i ma'lûmeyi bana semen-i ma'lûm ve makbûzâ bey' ü temlik ve teslîm ben dahi iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl etmemle ol-vechile gedik-i mezkûr müstakıllen yedimde şirâen mülküm olmağla hâlâ ben sâlifü'z-zikr tütüncü gediği ta'bîr olunan âlât-ı lâzıme-i ma'lûmeyi tarafeynden bi'l-îcâb ve'l-kabûl bâtten ve sahîhan işbu merkūm İmâm Ali Efendi'ye dört yüz yirmi guruşa bey' ü temlik ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı merkūmun yüz yetmiş guruşunu dükkân-ı mezkûr kirâsından zimmetimde müctemi' deynim olan yüz yetmiş guruşa bi't-terâzî takas ve mahsûb olunup mâ'adâsı olan iki yüz elli guruşu müşterî-i mezbûr Ali Efendi işbu meclis-i şer'de bana def' ü teslîm ben dahi ahz ü kabz ve ol-vechile istifâ-i hak edip fîmâ-ba'd dükkân-ı mezkûr gediği mezbûr Ali Efendi'nin mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sırfı olup benim kat'a alâka ve medhalim kalmamağla mebî'-i mezkûrun tağrîr ve gabnine ve bi'l-cümle husûs-ı mezkûra müte'allika âmme-i de'âvî ve kâffe-i mutâlebâtdan herbirimiz âharın zimmetini ibrâ ve iskāt ve herbirimiz âharın ibrâsını kabûl eyledik deyü ikrâr ve tasdîkleri İstanbul Mahkemesi'nden tescîl ve huzûr.

Fî 10 Ş sene [1]223.

Şühûdü'l-hâl: Yeniceli Molla İbrahim, es-Seyyid el-Hâc İbrahim Ağa, Eyyûbî İbrahim Ağa b. İsmail, es-Seyyid Mustafa Ağa b. Ahmed, Molla Hasan b. ( ), Kurbancızâde Ali Efendi, Yiğitbaşı es-Seyyid Abdullah, Tütüncüler Kethudâsı İbrahim Ağa.

## 540 [79a-3] Emetullah bt. Hüseyin'in Debbağ Ahmed ve kayınvalidesi Ayşe aleyhine açtığı menzil davasında iki yüz elli kuruşa sulh olduğu

250 guruşa Silivrikapısı'nda menzil nizâ'ı sulhu

Ma'rûz

Sâhibe-i arzuhâl mu'arrefetü'z-zât Emetullah bt. Hüseyin nâm hatun Haremeynü'ş-

şerîfeyn müfettişi müderrisîn-i kirâmdan fazîletlü es-Seyyid Mehmed Zeki Efendi ma'iyetiyle du'âhâne-i dâ'îlerinde akd olunan meclis-i şer'-i münîrde zikri âtî menzile ale'l-iştirâki's-seviyy mutasarrıflar olup kendi nefsinden asîl ve kayınvâlidesi Şerife Âişe bt. Ahmed nâm hatun tarafından husûs-ı âtîde vekâleti zâtını ârifân el-Hâc Yahya Efendi b. Abdurrahman ve Osman Ağa b. Ali şehâdetleriyle sâbit olan Debbâğ es-Seyyid Ahmed b. Ahmed muvâcehesinde hâmiş-i arzuhâlde mastûr defter-i vakıfdan muhrec derkenâr nâtık olduğu üzere Haremeyn-i Muhteremeyn Evkāfı müsakkafâtından İstanbul'da Silivrikapısı dâhilinde Arabacı Bâyezid mahallesinde kâin beher şehr on akçe icâre-i müecceleli bir bâb vakıf menzil bâ-temessük-i mütevellî bi'l-icâreteyn taht-ı tasarrufumda iken bin iki yüz on sekiz senesi evâhirinde menzil-i mezkûrun nısfını gāib ani'l-meclis zevcim Ali Ağa b. İsmail'e ve rub'unu işbu hâzır bi'l-meclis es-Seyyid Mehmed Sadık b. Halil nâm kimesneye ferâğ eder olduğumda zevcim merkūm benimle ölünceye değin geçinmek ve merkūm es-Seyyid Mehmed Sadık dahi beni görüp ve gözetmek şartıyla bâ-re'y-i mütevellî vech-i meşrûh üzere merkūmâna ferâğ ve kasr-ı yed eylediğimden sonra bin iki yüz yirmi senesinde menzil-i merkūmun bâkī kalan rub' hissemi dahi kezâlik şart-ı mezkûr ile mezbûr es-Seyyid Mehmed Sadık'a bâ-re'y-i mütevellî ferâğ ve kasr-ı yed etmemle ol-vechile menzil-i merkūm mezbûrân bi'l-münâsafe taht-ı tasarruflarında iken zevcim merkūm Ali Ağa menzil-i mezkûrda nısf hisseyi benim izin ve icâzetim ve haber ve âgâhım yoğiken işbu mezbûr Debbâğ es-Seyyid Ahmed'e ve mezbûr es-Seyyid Mehmed Sadık dahi kezâlik nısf hisse-i mezkûreyi mezbûr es-Seyyid Ahmed'in kayınvâlidesi müvekkile-i mezbûre Şerife Âişe Hatun'a bâ-re'y-i mütevellî eğerçi ferâğ ve kasr-ı yed etmişler olup lâkin ben mezbûrânın ber-vech-i muharrer ferâğlarını mücîze olmadığımdan mâ'adâ bâlâda mezkûr şartla olan ferâğım sahîh ve mu'teber olmamağla menzil-i mezkûrdan bâ-re'y-i mütevellî keff-i yedlerine tenbîh olunmak matlûbumdur deyü vakf-ı müşârün-ileyh mütevellîsi hâcegân-ı dîvân-ı hümâyûndan izzetlü Osman Efendi tarafından mürsel vekîli es-Seyyid Mehmed Ağa b. Abdullah hâzır olduğu hâlde da'vâ eylediğimde onlar dahi cevâbında menzil-i merkūmu sûk-ı sultânîde münâdî yediyle müzâyede olunarak benimle kayınvâlidem müvekkilem mezbûrenin uhdemizde karâr etmekle mutasarrıfları mezbûrân dahi karârı üzere sekiz yüz elli guruş bedel-i makbûza bâ-re'y-i mütevellî fâriğler olup hatta sen dahi ferâğ-ı mezkûrlarını mücîze olmuş idik deyü beni def'a tasaddî ve ol-vechile beynimizde ba'de vukū'i'l-münâza'a beynimiz tevfîk ve ıslâh olunup müvekkile-i mezbûre ile dâmâdı merkūm es-Seyyid Ahmed kendi mallarından teberru'an iki yüz elli guruş işbu meclis-i şer'de bana def' ü teslîm ben dahi ahz ü kabz edip menzil-i mezkûra ve bi'l-cümle husûs-ı merkūma ve hukūk-ı sâire-i şer'iyeye ol dahi teberru'an bana medfû'u olan meblağ-ı merkūmun istirdâdına ve hukūk-ı sâire-i şer'iyeye müte'allika âmme-i de'âvî ve kâffe-i mutâlebâtdan herbirimiz bi'l-

asâle ve bi'l-vekâle âharın zimmetini şurût-ı müfside ve uhûd-ı mubtıladan ârî ve cebr ü kerhden hâlî ibrâ-i âmm-i sahîh-i şer'î ile ibrâ ve iskāt ve herbirimiz âharın ibrâsını kabûlle külliyen kat'-ı münâza'a ve hasm-ı husûmet eyledik dedikde ol dahi bi'l-asâle ve bi'l-vekâle tasdîk ve mütevellî vekîli hâzır-ı mezbûr dahi menzil-i mezkûru kemâ-fi's-sâbık bi'l-münâsafe mezbûr es-Seyyid Ahmed ile müvekkilesi kayınvâlidesi merkūme Şerife Âişe Hatun'un zabt ü tasarruflarına re'y eylediğini İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 8 Ş sene [1]223.

## 541 [79a-4] Toros v. Avakim'in vârislerinin kendilere ait olan menzile müdahale ettiği iddiasıyla Nargileci Agop aleyhine açtıkları davada iddialarını ispat edemedikleri

Kocamustafapaşa'da menzil mâddesi

Ma'rûz

İstanbul'da Kocamustafapaşa mahallesinde mütemekkin iken işbu târih-i i'lâmdan on altı sene mukaddem hâlik olan Toros v. Avakim nâm zimmînin sulbî kebîr oğlu Kirkor nâm zimmî ile hâlik-i mesfûrun diğer oğlu olup kendiden sonra hâlik olan Asvador zimmînin sulbî kebîr oğlu Aleksan zimmî ve sulbî kebîre kızları şahısları mu'arrefe Lusik ve Armavani Nasrâniyeler ile hâlik-i evvel mesfûrun zevcesi Antran bt. Norsis Nasrâniyeden herbiri meclis-i şer'-i hatîrde zikir-i âtî menzile bi'l-icâreteyn mutasarrıf ve vâzı'ü'l-yed olan derûn-ı arzuhâlde mastûrü'l-ism Nargileci Agop v. Serope nâm zimmî muvâcehesinde İstanbul'da Sulumanastır fukarâsının levazımına mevkūfe vakfın müsakkafâtından olup mârrü'z-zikr Kocamustafapaşa mahallesinde kâin ma'lûmü'l-hudûd bir bâb menzilin nısfı mersûme Antran benim ve nısf-ı şâyi'-i âharı dahi zevcim hâlik-i evvel mesfûr Toros zimmînin bi'l-icâreteyn iştirâken tasarrufumuzda iken benimle zevcim mesfûr sağlığında bin yüz doksan sekiz senesinde Serpohi bt. Serkiz nâm Nasrâniyeden karz aldığımız üç yüz guruş deynimiz mukābelesinde her ne zaman deyn-i mezkûru edâ eder isen menzil-i mezkûru bize redd-i ferâğ etmek üzere mersûme Serpohi Nasrâniyeye bâ-re'y-i **[79b]** mütevellî ferâğ ve kasr-ı yed eylediğimizde Nasrâniye-i mersûme dahi ol şartla kabûl eyledikden sonra on üç sene mürûrunda Nasrâniye-i mersûme dahi menzil-i mezkûru Artin v. Nazaret zimmîye kezâlik bâ-re'y-i mütevellî ferâğ ve kasr-ı yed edip ve mesfûr Artin zimmî dahi bin iki yüz on beş senesinde benim ve gerek evlâd-ı mersûmûnun iznimizle işbu mersûm Nargileci Agop zimmîden yedi yüz guruş karz alıp dört yüz guruşunu bize teslîm ve mâ'adâ üç yüz guruşuna emrimizle mesfûre Serpohi Nasrâniyeye verdiği meblağ-ı merkūm üç yüz guruşa takas ve mahsûb ile istifâ ve menzil-i mezkûru bâ-re'y-i mütevellî mersûm Agop zimmîye ferâğ ve kasr-ı yed etmekle ol dahi tefevvüz ve kabûl edip ol-vechile

menzil-i mezkûr meblağ-ı merkūm yedi yüz guruş mukābelesinde mersûm Agop zimmî uhdesinde ferâğ bi'l-vefâ' tarîkıyla olmağla hâlâ meblağ-ı merkūm yedi yüz guruşu yedimizden ahz birle menzil-i mezkûru bâ-re'y-i mütevellî bize ferâğ ve kasr-ı yed etmek üzere mersûm Agop zimmîye tenbîh olunmak matlûbumuzdur deyü vakf-ı merkūm mütevellîsi Agop zimmî hâzır olduğu hâlde da'vâ etdiklerinde mersûm Agop zimmî dahi cevâbında hâmiş-i arzuhâlde mastûr defter-i vakıfdan muhrec derkenâr ve işbu yedimde olan temessük mantûklarınca hâlik-i evvel-i mersûm Toros zimmî sağlığında zevcesi müdde'iye-i mersûme Antran Nasrâniye ile ma'an bin yüz doksan sekiz senesinde menzil-i mezkûru mesfûre Serpohi Nasrâniyeye bâ-re'y-i mütevellî ferâğ ve kasr-ı yed eylediklerinden sonra ol dahi on üç sene mürûrunda mersûm Artin zimmîye kezâlik bâ-re'y-i mütevellî ferâğ ve kasr-ı yed ve mersûm Artin zimmî dahi dört sene mürûrunda bana kezâlik bâ-re'y-i mütevellî ferâğ ve kasr-ı yed ben dahi tefevvüz ve kabûl eylediğimden sonra bin iki yüz on sekiz senesinde işbu müdde'iyûn-ı mersûmûn Mahmudpaşa Mahkemesi'nde nâibü'ş-şer' olan mevâlî-i i'zâmdan Hafîdzâde fazîletlü Mehmed Said Efendi huzûrunda menzil-i mezkûru vech-i meşrûh üzere benden da'vâya tasaddî ve ol-vechile beynimizde ba'de'l-münâza'a beynimiz tevfîk ve ıslâh olunup ben malımdan rızâmla mesfûrûna teberru'an dört yüz guruş verip onlar dahi ba'de'l-kabz da'vâ-yı mezkûrelerinin kat'a aslı olmadığını herbiri ikrâr ü i'tirâf edip menzil-i mezkûra ve bi'l-cümle hukūk-ı şer'iyeye ben dahi teberru'an medfû'um olan meblağ-ı merkūmun istirdâdına müte'allika âmme-i da'vâdan herbirimiz âharın zimmetini ibrâ ve iskāt ve herbirimiz âharın ibrâsını kabûl etmişidik deyü mazmûnu takrîr-i meşrûhuna mutâbık bir kıt'a hüccet-i şer'iye ibrâzıyla eylediği def'ini lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde idikleri ihbâr olunan Muhzır Ali Çelebi b. ( ) ve Muhzır Mehmed Çelebi b. ( ) nâm kimesneler şehâdetleriyle müdde'iyûn-ı mersûmûn muvâcehelerinde vech-i vecîh-i şer'î üzere isbât etmeğin mûcebiyle müdde'iyûn-ı mersûmûn da'vâ-yı mezkûreleriyle mersûm Agop zimmîye bî-vech mu'ârazadan men' olunup menzil-i mezkûr kemâ-fi's-sâbık mesfûr Agop zimmî tasarrufunda ibkā olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 12 Ş sene [1]223.

## 542 [79b-1] Sultan Mustafa Han Camii ve İmareti Vakfı'na bağlı Langa Yenikapısı haricindeki bir adet ekmekçi fırını ile ona bağlı bir adet değirmen gediğinin on altı baş beygir hissesi itibarıyla on bir baş beygir hissesi Ovannes v. Artin, beş baş beygir hissesi de Davit v. Karabet üzerinde olduğu

Laleli Câmi'i İmâreti değirmeni

Ma'rûz

Hudâvendigâr-ı esbak cennet-mekân firdevs-âşiyân merhûm ve mağfûrun-leh Sultan Mustafa Han -tâbe serâhû- hazretlerinin İstanbul'da Laleliçeşme kurbünde binâ ve ihyâ buyurdukları câmi'-i şerîf ve imâret-i âmire ve hayrât-ı sâireleri evkâfı müsakkafâtından Langa Yenikapısı hâricinde vâki' bir bâb etmekci fırını ve on horoslu bir kıt'a değirmenin mukaddemâ müstecirleri ve ber-vech-i âtî gedik mutasarrıfları olan ashâb-ı arzuhâl kendi nefsinden asîl ve karındaşları Arakil zimmî ve Nazlı Nasrâniye veledey-i Tökel v. Nikagos taraflarından husûs-ı âti'l-beyânda bâ-hüccet vekâleti sâbit ve mütehakkık olan Mikâil zimmî ile Davit v. Karabet zimmî ve şahsı mu'arrefe Tensuh bt. Agop Nasrâniyeden herbiri bi't-terâzî du'âhâne-i dâ'îlerinde bi'l-ma'iye rü'yete memûr Haremeyn-i Muhteremeyn müfettişi müderrisîn-i kirâmdan Paşmakcızâde fazîletlü es-Seyyid Mehmed Zeki Efendi hâzır olduğu hâlde akd olunan meclis-i şer'-i hatîrde sâbıkā vakf-ı müşârün-ileyhin kāimmakām-ı mütevellîsi olan Mîr-âhûr-ı evvel-i esbak Mehmed Şemseddin Beyefendi'nin kethudâsı derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism silahşorân-ı hâssadan es-Seyyid Abdurrahman Ağa b. es-Seyyid Salih nâm kimesne muvâcehesinde hâlâ mehd-i ulyâ-yı saltanat-ı serâ-perde-i ismet devletlü ismetlü iffetlü Vâlide Sultan aliyyetü'ş-şân hazretlerinin kethudâ-yı vâlâ-şân-ı bülend-unvânları ve vakf-ı şerîf-i müşârün-ileyh kāimmakām-ı mütevellîsi Ser-bevvâbîn-i Dergâh-ı âlî sa'âdetlü Hüseyin Ağa hazretleri taraflarından mürsel vekîlleri es-Seyyid Mustafa Tâhir Efendi ile Kapan-ı dakīk nâibi müderrisîn-i kirâmdan Osman Kâmil Efendi ve Habbâzân Kethudâsı Mustafa Ağa ve Uncular Kethudâsı es-Seyyid Mustafa Ağa ve bi'l-cümle nizâm ustaları hâzır oldukları hâlde değirmen-i mezkûr derûnunda olan on horosun altı horosunda tahn olunan hıntanın yevmiye-i mu'tâdesinden hâsıl olan dakīk-i hâssı zikr olunan etmekci fırınına merbût ve mâ'adâ dört horosunda tahn olunan yevmiye yirmi sekiz keyl hıntadan hâsıl ve a'lâdan a'lâ olup hünkâr hâssı ta'bîr olunduğu üzere yevmiye on altı keyl dakīk-i hâssü'l-hâssı imâret-i âmire-i mezkûreye ta'yîn olunmuş olup zikr olunan fırın ve değirmen habbâzân ve uncu esnâflarının nizâmlarına dâhil ve beyne'l-hıref uncu gediği ta'bîr olunur dört horos on altı re's bârgir i'tibâr olunan âlât-ı lâzıme-i ma'lûmesinin yedi re's bârgir hissesi babam hâlik-i mesfûr Tökel zimmîden müntakil benimle karındaşlarım müvekkillerim mersûmânın taht-ı tasarrufumuzda ve beş re's bârgir hissesi dahi işbu mersûm Davit zimmînin ve mâ'adâ dört re's bârgir hissesi dahi mersûme Tensuh Nasrâniyenin taht-ı tasarruflarında iken bundan akdem mîr-i mûmâ-ileyhin vakf-ı müşârün-ileyhe kāimmakāmlığı esnâsında imâret-i âmire-i mezkûreye verdiğiniz dakīk nümûneye mutâbık "hâssü'l-hâs" olmayıp "çörekçi hâssı" ta'bîr olunan dakīk nev'indendir deyip bir takrîb ısdâr etdirdiği emr-i âlî-şânda imâret-i mezkûre unculuğunu değirmen-i mezkûrdan ref' birle Hocapaşa civârında vâki' işbu hâzır bi'l-meclis Ovannes v. Artin nâm zimmînin değirmeninden rabt ve ta'yîn olunmağla biz dahi ber-vech-i

muharrer mutasarrıflar olduğumuz on altı re’s bârgir i‘tibâr olunan uncu gediği âlât-ı lâzıme-i ma‘lûmemizi işbu sene-i mübâreke Cumâdelûlâsı gurresinde on altı bin guruş bedel-i makbûz mukābelesinde mezbûr es-Seyyid Abdurrahman Ağa’ya ferâğ ve kasr-ı yed eylediğimizde ol dahi tefevvüz ve kabûl ve ol târihde kāimmakām-ı mûmâ-ileyh tarafından mürsel vekîli Kâtib-i müşâhere es-Seyyid Mehmed Beyefendi eğerçi bi’l-vekâle tasarrufuna izin verip birkaç gün mürûrunda müvekkil-i mîr-i mûmâ-ileyh kāimmakāmlık-ı mezkûrdan azlolunmak takrîbiyle ferâğ-ı mezkûr hâmiş-i temessüklere tahrîr ve temhîr müyesser olmayıp alâ-hâlihî terk olunmuş olup bizler bu esnâda ferâğ-ı mezkûr ikrâh-ı mu‘teber ile olmuş idi deyü da‘vâya tasaddî eylediğimizde ol dahi cevâbında işbu yedimde olup sâbıkā Haremeyn-i Muhteremeyn Müfettişi fazîletlü Mehmed Fikri Efendi’nin imzâ ve hâtemini hâviye bir kıt‘a hüccet nâtıka olduğu üzere ferâğ-ı mezkûr tav‘ ve rızânız ile olmuşdur deyip ikrâh-ı mu‘teber müdde‘âmızı inkâr ve ol-vechile beynimizde ba‘de vukū‘i’l-münâza‘a bâ-vesâtet-i muslihîn beynimiz tevfîk ve ıslâh olunup mezbûr es-Seyyid Abdurrahman Ağa rızâsıyla sâlifü’z-zikr uncu taşları olan dört horos on altı re’s bârgir i‘tibâr olunan âlât-ı lâzıme-i mezkûreden bâlâda tafsîl olunduğu üzere mersûm Davit zimmîden tefevvüz eylediği beş re’s bârgir hissesini mesfûr Davit zimmîye bâ-re’y-i kāimmakām-ı mütevellî red ve ferâğ etmekle zimmî-i mersûm dahi bedel nâmıyla makbûzu olan meblağ-ı merkūm beş bin guruş ve merkūm es-Seyyid Abdurrahman Ağa’nın mârrü’l-beyân Langa Yenikapısı hâricinde kâin değirmenden dört horoslu uncu değirmeni mahâllini tefrîk ve ta‘mîr ve tecdîdi’çün malından harc ü sarf eylediği ma‘lûmü’l-mikdâr meblağdan hissesi’çün bi’t-terâzî karâr verilen bin beş yüz guruş ki cem‘an altı bin beş yüz guruş mezbûr es-Seyyid Abdurrahman Ağa’ya redd ü teslîm ol dahi ahz ü kabz ve istifâ-i hak eyledikden sonra mersûm Mikâil zimmî ile karındaşları müvekkilân-ı mersûmânın cem‘an yedi bârgir hisseleri’çün mukaddemâ verilen yedi bin guruşdan mâ‘adâ bu hafta dahi mezbûr es-Seyyid Abdurrahman Ağa kezâlik rızâsıyla malından beher re’s bârgir hissesine ikişer yüz ellişer guruşdan cem‘an bin yedi yüz elli guruş mersûm Mikâil ile müvekkilleri karındaşları mersûmân için def‘ ü teslîm ve mesfûre Tensuh Nasrâniyenin dört re’s bârgir hissesi’çün mukaddemâ verdiği dört bin guruşdan mâ‘adâ bu def‘a dahi kezâlik bin guruş def‘ ü teslîm onlar dahi **[80a]** vech-i meşrûh üzere bi’l-asâle ve bi’l-vekâle kabz edip zikr olunan uncu gediğine ve bi’l-cümle husûs-ı merkūmlara ve hukūk-ı sâire-i şer‘iyeye müte‘allika âmme-i de‘âvî ve kâffe-i mutâlebâtdan mezbûr es-Seyyid Abdurrahman Ağa’nın zimmetini ol dahi kezâlik bize medfû‘u olan mebâliğ-i mezbûrenin istirdâdına müte‘allika âmme-i da‘vâdan bizim zimmetimizi herbirimiz şurût-ı müfside ve uhûd-ı mubtıladan ârî ve cebr ü kerhden hâlî ibrâ-i âmm-i sahîh-i şer‘î ile bi’l-asâle ve bi’l-vekâle ibrâ ve iskāt ve herbirimiz ber-minvâl-i meşrûh âharın ibrâsını kabûlle külliyen kat‘-ı münâza‘a eyledik deyü ba‘de’l-ikrâr ve’t-tasdîk mezbûr es-

Seyyid Abdurrahman Ağa sâlifü'z-zikr on altı re's bârgir i'tibâr olunan uncu gediğinden tasarrufunda ibkā eylediği on bir re's bârgir hisselerini hüsn-i rızâ ve tayyib-i hâtırı ve ferâğ-ı kat'î-i mu'teber ile bedel-i ma'lûm ve makbûza bâ-re'y-i kāimmakām-ı mütevellî işbu hâzır-ı mesfûr Ovannes v. Artin zimmîye ferâğ ve kasr-ı yed eyledim dedikde ol dahi tefevvüz ve kabûl edip fîmâ-ba'd değirmen-i mezkûr gediğinde benim aslâ ve kat'a alâka ve medhalim kalmayıp zikr olunan on bir re's bârgir hissesi mersûm Ovannes zimmînin ve beş re's bârgir hissesi dahi kemâ-fi's-sâbık mesfûr Davit zimmînin dâhil-i havza-i tasarrufları olmuşdur dediğini zimmîyân-ı mesfûrândan herbiri tasdîk ve kāimmakām-ı mütevellî-i müşârün-ileyhin vekîli hâzır-ı mezbûr es-Seyyid Mustafa Tâhir Efendi dahi bi'l-vekâle zimmîyân-ı mersûmânın vech-i meşrûh üzere tasarruflarına ba'de'l-izn gedik sâhibleri zimmîyân-ı mesfûrân dahi ba'd-ezîn zikr olunan uncu değirmeninde tahn olunmak üzere kadîmden beri merbût olan yevmiye yirmi sekiz keyl hınta-i mu'tâdesinden hâsıl ve a'lâdan a'lâ olup hünkâr hâssı ta'bîr olunan on altı keyl dakīk-i hâssü'l-hâssı beher yevm imâret-i âmire-i mezkûreye vermeğe müte'ahhidler olmağla bu sûretde imâret-i âmire-i mezkûrenin ta'yîn olunan dakīk-i hâssü'l-hâssı âhar mahâlden alınmayıp şurût-ı nizâm-ı kadîm üzere merbût olduğu değirmen-i mezkûr gediği sâhiblerinden alınıp bundan akdemce mârrü'z-zikr Hocapaşa değirmenine rabt ve ta'yîni hâvî verilen emrin kaydı terkīn birle bâlâda zikr ü beyân olunduğu üzere on altı re's bârgir i'tibâr olunan uncu gediği âlât-ı lâzımesinin on bir re's bârgir hissesi mesfûr Ovannes uhdesine ve beş re's bârgir hissesi dahi ke'l-evvel mersûm Davit zimmî uhdelerine Haremeyn Muhâsebesi'ne kayd ve yedlerine sûret ve Başmuhâsebe'ye ve vakf-ı müşârün-ileyh tarafına ilmühaberi i'tâ olunmak bâbında fermân-ı âlîleri sudûru iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 3 Ş sene [1]223.

## 543 [80a-1] Tütüncü esnafının kendi dükkânlarının yakınına tütüncü dükkânı açarak kârlarının azalmasına sebep olduğu iddiasıyla Süleyman b. Ahmed aleyhine açtıkları davanın meşru olmadığı

Tütüncü gediği mâddesi

Ma'rûz

Ashâb-ı arzuhâl İstanbul'da Langa-i kebîr nâm mahâlde tütüncü esnâfından İstefan v. Bogos ve Bağdisar v. Markos ve Haçar v. Serkiz ve Mikâil v. Vartan ve Ovannes v. Kirkor ve Kasbar v. Agop ve Melkon v. Manil ve Zakar v. Karabet nâm zimmîler meclis-i şer'-i hatîrde mârrü'z-zikr Langa'da Kâtib Kasım mahallesinde kimesnenin gediği olmayan dükkânı istîcâr birle bâ-fermân-ı âlî derûnuna tütüncü gediği nakleden derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Süleyman

b. Ahmed muvâcehesinde esnâf-ı merkūme kethudâsı İbrahim Ağa ve yiğitbaşı ve sâir mazbûtü'l-esâmî duhân tüccârı hâzır oldukları hâlde mezbûr Süleyman mahâll-i mezkûrda dükkânlarımıza karîb bundan akdem istîcâr ve küşâd eylediği dükkânda kimesnenin gediği olmamağla mahâll-i âharda mâlik olduğu mu'teber tütüncü gediğini hasbe'l-iktizâ nakl şurût-ı nizâmımızdan olduğunu kethudâ ve esnâfımız ustalarının ihbârlarına mebnî bâ-i'lâm ve bâ-fermân-ı âlî müceddeden küşâd eylediği dükkân-ı merkūma nakl ve hâlâ derûnunda tütüncülük edip lâkin dükkân-ı mezkûr bizim dükkânlarımıza karîb olduğuna binâen müşterîlerimizi celb ederek bizim kâr u kisbimize noksân târî olmasına sebeb olmağla mezbûr Süleyman dükkân-ı mezkûru sedd ü bend birle nakleylediği gediğini mahâll-i âhara nakleylesin deyü takrîr-i meşrûhları üzere tasaddî eyledikleri da'vâları şer'-i şerîfe muhâlif olduğundan mâ'adâ bu makūle hasbe'l-iktizâ gedik nakli şurût-ı nizâmlarından olduğunu mu'terifler iken mücerred kisbimize noksân târî olur deyü gediğini âhar mahalle nakleylesin demeleri mugāyir-i şurût-ı nizâm olmağla bir vechile istimâ'a mesâğ olmayıp merkūm Süleyman'a suâl dahi teveccüh etmemekle bî-vech mu'ârazadan men' olundukları İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 4 Şa'bân sene [1]223.

## 544 [80a-2] Hacı Süleyman'ın satın aldıktan sonra ayıplı çıkan zenci cariyeyi satıcısı olan Abdullah Ağa'ya iade ettiği onun da aynı cariyeyi ayıplarıyla birlikte dört yüz elli beş kuruşa Esirci Hasan'a sattığı

Zenciye câriye mâddesi

Ma'rûz

Sâhib-i arzuhâl el-Hâc Süleyman b. Ali nâm kimesne meclis-i şer'-i münîrde derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Abdullah Ağa b. el-Hâc Abdullah muvâcehesinde esirci tâifesinden Hasan b. Veliyüddin nâm kimesne hâzır olduğu hâlde târih-i i'lâmdan üç buçuk ay mukaddem esirci-i hâzır-ı merkūm vesâtetiyle cemî' uyûbdan sâlime olmak üzere mezbûre Abdullah Ağa'dan dört yüz seksen beş guruş semen-i medfû' ve makbûza iştirâ ve kabz eylediğim işbu hâzıratü bi'l-meclis orta boylu açık kaşlı zenciyyetü'l-asl bir re's cariyenin yedi aylık hamli olduğu zâhir ve ol-vechile mu'ayyebe ve ayb-i mezkûr şirâ târihinden kadîm ve beyne't-tüccâr noksân-ı semen îcâb eder uyûbdan olmağla redd-i semen ve kabz-ı mebî' olunmak matlûbumdur deyü kābile ihbârıyla teveccüh-i husûmet bulundukdan sonra da'vâ eylediğimde beynimize muslihûn tavassutuyla merkūm Abdullah Ağa ile bi't-terâzî bey'-i mezkûru fesh ve ikāle birle câriye-i merkūmeyi merkūm Abdullah Ağa'ya redd ü teslîm ol dahi makbûzu olan semen-i merkūmu bana redd ü teslîm ve herbirimiz ber-vech-i muharrer ahz ü kabz ve istifâ-i hak eyledik dediğini merkūm

Abdullah Ağa ba'de't-tasdîk ol dahi câriye-i merkūmeyi cemî' uyûbuyla hâzır-ı merkūm Esirci Hasan'a dört yüz elli beş guruş semen-i medfû' ve makbûza bey'-i kat'î ile bey' ve teslîm eylediğinde mezbûr Hasan dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabz ü kabûl edip bu vechile kat'-ı münâza'a eyledik deyü ikrâr ve tasdîkleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 26 Receb sene [1]223.

## 545 [80a-3] Çörekçi esnafından Hüseyin Ağa ile Ali Usta'nın ortak oldukları çörekçi dükkânı gediğini nöbetleşe kullanmak üzere anlaştıkları

Çörekci muhâyâsı

Ma'rûz

Çörekci esnâfından el-Hâc Hüseyin Ağa b. Hüseyin nâm kimesne meclis-i şer'-i münîrde yine esnâf-ı mezbûreden es-Seyyid Ali Usta b. Ahmed muvâcehesinde İstanbul'da Parmakkapı civârında İskilib Hanı ittisâlinde kâin bir bâb çörekçi dükkânı derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf gedik ta'bîr olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûmenin yüz yirmi sehm i'tibârıyla yetmiş sehmi benim ve elli sehmi mezbûr es-Seyyid Ali Usta'nın bi'l-iştirâk yedimizde mülkümüz olmağla bundan akdem âlât-ı lâzıme-i mezkûreyi on altı ay yirmi dört gün ben müstakıllen zabt ü isti'mâl ve ba'dehû bir sene-i kâmile mezbûr es-Seyyid Ali Usta zabt etmek üzere ma'rifet-i şer'le bâ-i'lâm-i şer'î muhâyât olunmuş idi el-hâletü hâzihî işbu târih-i i'lâm günü benim müddet-i mezkûrem tamam olup nevbet-i tasarruf mezbûr es-Seyyid Ali Usta'ya gelmekle işbu târihden bir sene-i kâmile müstakıllen zabt ü isti'mâl için mezbûr es-Seyyid Ali Usta'ya âlât-ı lâzıme-i mezkûreyi teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer muhâyât tarîki üzere ahz ü kabz eyledi dediğini merkūm es-Seyyid Ali Usta tasdîk ve sene-i merkūme hitâmında müşterîki merkūm el-Hâc Hüseyin Ağa'ya teslîme ta'ahhüd eylediği tescîl ve İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 23 Receb sene [1]223.

## 546 [80a-4] Sahipleri kaçan manifaturacı dükkânının açılarak içerisindeki eşyaların tesbit edilip dükkâna konulduğu ve dükkânın da mühürlendiği

Firârî bezzâz eşyâsı

Ma'rûz

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen kıbel-i şer'-i enverden mürsel Kâtib Süleyman Efendi İstanbul'da Bezzâzistân-ı atik kurbünde Sahhâflar sükûnda kâin

bir bâb bezzâz dükkânına varıp dükkân-ı mezkûrda müsteciren mütemekkinler iken bundan akdem firâr ve gaybet-i münkatı'a ile gāib olan Mike v. Adam ve Dimitri v. Vasil nâm zimmîler dükkân-ı mezkûru mukaffel terk etmeleriyle ma'rifet-i şer' ve Kethudâ Derviş Mehmed Ağa b. İbrahim ve Mustafa Muhtâr Efendi b. İbrahim ve Mehmed Ağa b. Mehmed ve Mehmed Emin Ağa b. Salih nâm kimesneler hâzır oldukları hâlde dükkân-ı mezkûru feth ü küşâd ve derûnunda mevcûd bulunan gāibân-ı mersûmânın eşyâlarından yedi yüz elli guruş kıymetli bir aded fermâyiş şal ve beş yüz guruş kıymetli bir aded rızâyî şal ve üç yüz elli guruş kıymetli def'a bir aded rızâyî şal ve altı yüz guruş kıymetli on iki aded Hind gezisi ve bin yüz guruş kıymetli yirmi iki aded Hind çitârîsi ve iki bin seksen guruş kıymetli yirmi beş aded iki yüz bir zirâ' Haleb sevâyîsi ve yüz kırk dört guruş kıymetli sekiz aded Şam kitâbîsi ve iki yüz otuz yedi buçuk guruş kıymetli dokuz buçuk aded bapril ve yüz altmış dokuz guruş kıymetli yüz on üç aded Haleb alacası ve bin iki yüz yetmiş dokuz guruş kıymetli kırk altı aded beş yüz kırk dört zirâ' İstanbul şalîsi ve yedi yüz yetmiş dokuz guruş kıymetli yirmi bir aded üç yüz yirmi sekiz zirâ' keremsûd ki cem'an kıymetleri olan dokuz bin beş yüz on dört buçuk guruşa bâliğ olmağla takvîm olunan eşyâ-i muharrere-i mezkûreyi hâzırûn-ı Müslimûn-ı mezbûrûn huzûrlarında dükkân-ı mezkûra vaz' olunup ve dükkân-ı mezkûru temhîr eylediği mevlana-yı mezbûr mahâllinde ketb ü tahrîr ve ma'an mürsel ümenâ-i şer'le meclis-i şer'a gelip alâ-vukū'ihî inhâ ve takrîr eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 14 Şa'bân sene [1]223.

## 547 [80b-1] Sabuncu Numan'ın kendisinden rüşvet aldığı iddiasıyla Sabuncular esnafının eski kethudası Molla Ali aleyhine açtığı davasından vazgeçtiği

175 guruşdan meccânen ibrâ

Ma'rûz

Sabuncu esnâfından es-Seyyid Numan b. Ali nâm kimesnenin oğlu ve tarafından husûs-ı âtîde vekîl olduğu es-Seyyid Abdullah b. Hüseyin ve es-Seyyid Ebûbekir b. Ebîbekir nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olan es-Seyyid İsmail meclis-i şer'-i münîrde derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism sâbıkā Sabuncular Kethudâsı Molla Ali b. el-Hâc Osman muvâcehesinde târih-i i'lâmdan iki buçuk sene mukaddem müvekkilim babam merkūm es-Seyyid Numan İstanbul'da Kantarcılar nâm mahâlde sabuncu dükkânı küşâdı'çün malından rüşvet tarîkıyla kethudâ-yı sâbık-ı merkūma verdiği yüz yetmiş beş guruşu bi'l-vekâle istirdâd murâdımdır deyü tasaddî eylediğim da'vâmdan bi't-tav' ve'r-rızâ meccânen fâriğ olup meblağ-ı merkūma müte'allika da'vâdan mezbûr Molla Ali'nin zimmetini kabûlü hâvî bi'l-

vekâle ibrâ ve iskāt eyledim deyü ikrâr ve tasdîkleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 12 Şa'bân sene [1]223.

## 548 [80b-2] Kostantin v. Melame'nin sattığı un bedelinden bin sekiz yüz yetmiş üç kuruş alacağı olduğu iddiasıyla Artin v. Nehrat aleyhine açtığı davada iddiasını ispat edemediği

1.873 guruş 5 para men'

Ma'rûz

Sâhib-i arzuhâl Kostantin v. Melame nâm zimmî meclis-i şer'-i hatîrde derûn-ı arzuhâlde merkūmü'l-ism Artin v. Nehrat nâm zimmî muvâcehesinde bin iki yüz on dört senesi Rebî'ülâhir'inin yirmi beşinci günü mersûm Artin zimmî beher vakıyyesi otuz ikişer akçeye olmak üzere iki def'ada malımdan ve yedimden iştirâ ve kabz eylediği cem'an yirmi dört bin dokuz yüz yetmiş beş vakıyye dakīk-i hâssü'l-hâs semeninden yedi bin dört yüz altmış guruşun beş bin beş yüz seksen altı guruş otuz beş parasını bana edâ ve teslîm mâ'adâ bin sekiz yüz yetmiş üç guruş peş parası hâlâ zimmetinde olmağla taleb ederim deyü da'vâ etdikde ol dahi cevâbında zikr olunan ol-mikdâr dakīk-i hâssü'l-hâssı müdde'î-i mesfûrdan ol târihde si'r-i râyici üzere beher vakıyyesini yirmi üç akçeye iştirâ ve kabz etmemle semeni olan cem'an beş bin beş yüz seksen altı guruş otuz beş parayı kabzını mu'terif olduğu üzere müdde'î-i mesfûra def' ü teslîm etmiş idim deyip ziyâdeye şirâsını inkâr etmekle müdde'î-i mersûm ber-vech-i muharrer ziyâde müdde'âsına ikāmet-i beyyineden izhâr-ı acz birle bi't-taleb mesfûr Artin zimmîye vech-i şer'î üzere yemîn verilmeğin mûcebince müdde'î-i mersûm Kostantin zimmî ziyâde müdde'âsıyla mesfûr Artin zimmîye bilâ-beyyine mu'ârazadan men' olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 25 Receb sene [1]223.

## 549 [80b-3] Nikfor v. Vartan'ın verdiği borç para karşılığında rehin aldığı bıçakçı dükkânı gediğini alacağını ödeyen Bıçakçı Haçador'a iadesine karar verildiği

220 guruş hüküm ve gedik fekki

Ma'rûz

Sâhib-i arzuhâl bıçakçı esnâfından Haçador v. Markar nâm zimmî meclis-i şer'-i münîrde yine esnâf-ı merkūmeden derûn-ı arzuhâlde merkūmü'l-ism Nikfor v. Vartan zimmî muvâcehesinde bin iki yüz on altı senesi Rebî'ülevvel'inin yedinci

günü mesfûr Nikfor zimmîden iktirâz ve kabz eylediğim iki yüz yirmi guruş deynim mukābelesinde İstanbul'da Boz Osman Câmi'-i şerîfi tahtında kasab dükkânı civârında vâki' bir bâb bıçakçı dükkânı derûnunda mevcûde beyne'l-hıref gedik ta'bîr olunur müstakıllen mülküm olan âlât-ı lâzıme-i ma'lûmemi mersûm Nikfor zimmîye rehin vaz' ü teslîm ol dahi ber-vech-i muharrer irtihân ve kabz etmiş idi hâlâ meblağ-ı merkūm iki yüz yirmi guruşu yedimden ahz birle âlât-ı lâzıme-i merkūmeden keff-i yed ve bana teslîme mersûm Nikfor zimmîye tenbîh olunmak matlûbumdur deyü da'vâ etdikde ol dahi cevâbında müdde'î-i mersûm târih-i merkūmda âlât-ı lâzıme-i mezkûreyi malımdan ve yedimden makbûzu olan iki yüz elli guruşa bana bey' ve teslîm ben dahi iştirâ ve kabz etmemle olvechile mülk-i müşterâm olmak üzere zabt ve vaz'-ı yed ederim deyip ve husûs-ı mezbûrda şirâ beyyinesi evlâ olmağla mesfûr Nikfor zimmî ber-vech-i muharrer şirâ müdde'âsına ikāmet-i beyyineden izhâr-ı acz ve talebiyle mersûm Nikfor zimmîye vech-i şer'î üzere yemîn verilmeğin mûcebince meblağ-ı merkūm iki yüz yirmi guruşu müdde'î-i mesfûrdan ahz birle âlât-ı lâzıme-i merkūmeden keff-i yed ve müdde'î-i mersûma teslîme mesfûr Nikfor zimmîye tenbîh olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 12 Şa'bân sene [1]223.

## 550 [80b-4] Bakkal Laska'nın zahire bedelinden Silahdar Abdullah Paşa'nın kızı Fatma Hanım'dan otuz sekiz kuruş alacağı olduğu

38 guruş hüküm

Ma'rûz

Sâhib-i arzuhâl Bakkāl Laska v. Kostantin nâm zimmî meclis-i şer'-i münîrde derûn-ı arzuhâlde mezkûretü'l-ism müteveffâ Silahdâr Abdullah Paşa kerîmesi Fatma Hanım tarafından husûs-ı âtîde vekîl olduğu zâtını ârifân el-Hâc Osman Ağa b. Abdullah ve İbrahim b. Musa nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olan İsmail Efendi b. İbrahim mahzarında müvekkile-i mûmâ-ileyhâ Fatma Hanım zimmetinde işbu târih-i i'lâmdan on beş sene mukaddem malımdan ve yedimden iştirâ ve kabz eylediği bâ-defter-i müfredât vezn ve fiyâtı ma'lûm revgan-ı sâde ve asel ve pirinç ve zehâir-i sâire semenlerinden cem'an bin iki yüz altmış yedi guruşun elli beş guruşunu bana def' ü teslîm etmekle bâkīsi olan bin iki yüz on iki guruşu müvekkile-i mûmâ-ileyhâdan hâlâ talebe ederim deyü da'vâ etdikde kefîl-i merkūm dahi cevâbında müvekkilem mûmâ-ileyhâ Fatma Hanım işbu sene-i mübâreke Muharrem'inde âşûra tabhı levâzımı'çün müdde'î bakkāl-i mesfûrdan ancak doksan üç guruşluk zehâir-i ma'lûme iştirâ ve kabz edip semeni olan meblağ-ı merkūmdan müdde'î-i mesfûrun kabzını mu'terif olduğu elli beş guruşdan mâ'adâ sahhu'l-bâkī otuz sekiz guruş zimmetinde deyni kalmışdır deyü ol-mikdârını

bi'l-vekâle ikrâr ziyâde müdde'âsını külliyen inkâr edip ve müdde'î-i mesfûrun takrîri üzere on beş seneden beri müvekkile-i mûmâ-ileyhâ Fatma Hanım ve gerek zimmî-i mersûm Âsitâne-i aliyye'de sâkinler olup husûs-ı mezkûru da'vâ mümkün iken da'vâ etmeyip bilâ-özr sükût eylediğini zimmî-i mesfûr mu'terif olmağla bu makūle on beş sene bilâ-özr terk olunan da'vâ bilâ-emr mesmû'a olmamağla ziyâde müdde'âsına iltifât olunmayıp ancak vekîl-i mezbûrun ikrârıyla lâzım gelen meblağ-ı bâkī-i merkūm otuz sekiz guruşu müdde'î-i zimmî-i mesfûra edâsıyla müvekkile-i mûmâ-ileyhâya izâfetle vekîl-i merkūm ilzâm olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 13 Şa'bân sene [1]223.

## 551 [80b-5] Esma Kadın'ın görmeden satın aldığı altı adet mavna için Lüleci İbrahim Beşe'ye yaptığı altı bin kuruşunun satışın iptal edilmesi üzerine kendisine iadesine karar verildiği

6.000 guruş hüküm

Ma'rûz

Medîne-i Üsküdar'a muzâfe Beylerbeyi nâm mahâlde sâkine merhûm Yusuf Efendizâde halîlesi demekle ârifesâhibe-i arzuhâl Esma Kadın bt. Abdullah tarafından husûs-ı âtîde vekîl olduğu zâtını ârifân Hafız Yusuf Ağa b. İbrahim ve es-Seyyid el-Hâc Yusuf b. Hüseyin şehâdetleriyle sâbit olan es-Seyyid Feyzullah b. Ömer nâm kimesne meclis-i şer'-i münirde Lüleci İbrahim Beşe b. Ahmed nâm kimesne muvâcehesinde reisler kethudâsı hâzır olduğu hâlde mezbûr İbrahim Beşe bâ-hüccet yedinde mülkü olan Galata'da Eski Yağkapanı İskelesi'nde merbût altı aded mavnalarını gedikleriyle ma'an işbu sene-i mübâreke Cumâdelûlâ'nın ikinci günü altı bin guruş semen tesmiyesiyle müvekkilem mezbûre Esma Kadın'a kezâlik bâ-hüccet bey' ol dahi zikr olunan mavnaları görmeden iştirâ ve semen-i merkūm altı bin guruşu ber-vech-i peşîn bâyi'-i merkūm İbrahim Beşe'ye teslîm etdikden sonra sâlifü'z-zikr mavnaları bu esnâda gördükde beğenmeyip müvekkilem mezbûre için şer'an hıyar-ı rü'yet olmağla bey'-i mezkûru feshetmekle semen nâmıyla makbûzu olan meblağ-ı merkūm altı bin guruşu merkūm İbrahim Beşe'den bi'l-vekâle istirdâd murâdımdır deyü da'vâ etdikde ol dahi cevâbında kaziyye minvâl-i meşrûh üzere olduğunu bi-tamamihâ tâyi'an ve kat'iyyen ikrâr ü i'tirâf etmeğin mûcebince makbûzu olan meblağ-ı merkūm altı bin guruşu müvekkile-i mezbûre Esma Kadın için müdde'î-i vekîl-i merkūma redd ü teslîme mezbûr İbrahim Beşe'ye tenbîh olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî-gurreti Şa'bân sene [1]223.

## 552 [80b-6] Fatma bt. Ebîbekir'in evli iken şartlı olarak kendisine devrettiğini iddia ettiği menzili tekrar kendisine iade etmesi talebiyle eski kocası Ali b. Mehmed aleyhine açtığı davasının meşru olmadığı

Nahlbend mahallesinde menzil mâddesi

Ma'rûz

Sâhib-i arzuhâl mu'arrefetü'z-zât Fatma bt. Ebîbekir nâm hatun Çarşamba günü arz odasında huzûr-ı hazret-i sadâret-penâhîde bi'l-ma'iye rü'yete memûr Haremeynü'ş-şerîfeyn müfettişi müderrisîn-i kirâmdan fazîletlü es-Seyyid Mehmed Zeki Efendi hâzır olduğu hâlde akd olunan meclis-i şer'-i münîrde zevc-i sâbıkı olup zikri âtî menzile mutasarrıf ve vâzı'ü'l-yed olan derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism el-Hâc Ali bin Mehmed muvâcehesinde Dârü's-sa'âdeti'ş-şerîfe ağası hazretlerinin nezâretlerinde âsûde evkāfdan Cebecibaşı-i esbak merhûm İsmail Bey Vakfı müsakkafâtından İstanbul'da Nahlbend mahallesinde vâki' ma'lûmü'l-hudûd bir bâb vakıf menzil mezbûr el-Hâc Ali'nin mukaddemâ bi'l-icâreteyn taht-ı tasarrufunda olup mezbûr ile zevciyet beynimizde kāime iken bin iki yüz on dokuz senesi Rebî'ülâhir'inin on birinci günü menzil-i mezkûru benden bir akçe ve bir habbe almaksızın bâ-re'y-i mütevellî rızâsıyla meccânen bana ferâğ ve kasr-ı yed etmekle ben dahi tefevvüz ve kabûl eylediğimden sonra üç sene mürûrunda beni tatlîk eyledikde menzil-i mezkûru benimle ölünceye değin geçinmek şartıyla sana fâriğ olmuş idim deyü huzûr-ı hâkimü'ş-şer'de vakf-ı mezbûr mütevellîsi tarafından mürsel vekîli câbî-i vakf Mehmed Ağa hâzır olduğu hâlde benden da'vâ ve müdde'âsını şühûd-ı udûlle muvâcehemde isbât ve mûcebiyle menzil-i mezkûrdan bâ-re'y-i mütevellî keff-i yedime tenbîh ve i'lâm olunup ol-vechile menzil-i mezkûr bâ-re'y-i mütevellî tasarrufumdan nez' olunmuş idi lâkin zevc-i sâbıkım merkūm el-Hâc Ali mücerred mukaddemâ menzil-i **[81a]** mezkûru bana fâriğ olduğuna binâen menzil-i mezkûr benim olmuş olmağla keff-i yed edip tekrar bana ferâğ ve tefvîz ve teslîm eylesin deyü takrîr-i meşrûhu üzere tasaddî eylediği da'vâsı şer'an mesmû'a olmayıp menzil-i mezkûru mutâlebeye kādire olmadığı kendüye tefhîm ve da'vâ-yı mezkûresiyle bî-vech mu'âraza men' olunup menzil-i mezkûr kemâ-fi's-sâbık merkūm el-Hâc Ali'nin zabt ü tasarrufunda ibkā olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 10 Şa'bân sene [1]223.

## 553 [81a-1] Habbaz Yusuf Beşe'nin zahire bedelinden doksan altı kuruş otuz iki para alacağı ve zimmetinde bir adet emanet verdiği atı olduğu iddiasıyla Ohannes v. Artin aleyhine açtığı davasında iddiasını ispat edemediği

96 guruş 32 para ile bârgir men'i

Ma'rûz

Habbâz tâifesinden Yusuf Beşe b. Mehmed nâm kimesne meclis-i şer'-i münîrde arzuhâl eden Ohannes v. Artin nâm zimmî muvâcehesinde mesfûr Ohannes zimmî zimmetinde bundan akdem malımdan ve yedimde iştirâ ve kabz eylediği yüz yirmi vakıyye dakīk-i hâs semeninden yirmi üç guruş ve otuz altı keyl hınta semeninden yetmiş üç guruş otuz iki para ki cem'an doksan altı guruş otuz iki para alacak hakkım olmağla meblağ-ı mezbûr ile zimmî-i mesfûr yedine bundan akdem îdâ' ve teslîm eylediğim malımdan iki yüz beş guruş kıymetli bir re's bârgiri mersûm Ohannes zimmîden hâlâ taleb ederim deyü da'vâ etdikde ol dahi cevâbında zikr olunan dakīk ile hınta şirâsını külliyen inkârından mâ'adâ müdde'î-i merkūmun bana îdâ' ve teslîm eylediği sâlifü'z-zikr bârgir yed ve hıfzımda iken bilâ-ta'ad hank-ı ânife helâk olmuşdur deyü ve müdde'î-i mezbûr Yusuf Beşe ber-minvâl-i muharrer dakīk ve hınta semenleri müdde'âsına ikāmet-i beyyineden izhâr-ı acz edip ve mesfûr Ohannes bârgir husûsunda dahi yemîniyle tasdîk olunur makūleden olmağla bi't-taleb sâlifü'l-beyân dakīk ve hıntası olmadığına ve bârgir husûsunda dahi üzerine red ü damân lâzım olmadığına mesfûr Ohannes zimmîye vech-i şer'î üzere yemîn verilmeğin mûcebince müdde'î-i merkūm Yusuf Beşe da'vâ-yı mezkûreleriyle bilâ-beyyine ve bî-vech mu'ârazadan men' olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 9 Receb sene [1]223.

## 554 [81a-2] Bakkal Yani'nin davalının aracılığıyla devraldığı attar dükkânıyla ilgili olarak açılan davada yaptığı harcamayı tazmin etmesi talebiyle Mehmed Said Efendi aleyhine açtığı davasının meşru olmadığı

150 guruş men'

Ma'rûz

Sâhib-i arzuhâl Bakkāl Yani v. Vasil nâm zimmî meclis-i şer'-i hatîrde merhûm Veliyüddin Efendizâde kethudâsı derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Rumeli kuzâtı eşrâfından Mehmed Said Efendi mahzarında İstanbul'da Koca Habbâz fırınında Sancakdâr Hayreddin mahallesinde vâki' merhûm-ı mûmâ-ileyhden hayatında kethudâ-yı mezbûr Mehmed Said Efendi vesâtetiyle altı yüz on iki

buçuk guruş bedel-i makbûza bâ-re'y-i mütevellî tefevvüz eylediğim bakkāl ve attâr dükkânlarından ancak bir bâb attâr dükkânını bu esnâda Şerife Hanife ve Şerife Habibe bintey-i es-Seyyid Hüseyin nâm hatunlar zuhûr edip babamızdan müntakil tasarrufumuzdadır deyü benden da'vâya tasaddî ve beynimize muslihûn tavassutuyla malımdan yüz elli guruş mezbûretâna teberru'an def' ü teslîm etmemle onlar dahi da'vâ-yı mezkûrelerinden fâriğalar olup dükkân-ı merkūma müte'allika da'vâdan beni kabûlümü hâvî ibrâ ve ol-vechile kat'-ı münâza'a olunmuş olup lâkin zikr olunan dükkânları merhûm-ı mûmâ-ileyhden hayatında mücerred kethudâ-yı mezbûr vesâtetiyle tefevvüz eylediğime binâen bu def'a mezbûretân Şerife Hanife ve Şerife Habibe hatunlara teberru'an verdiğim meblağ-ı merkūmu mezbûr Mehmed Said Efendi malından bana zâmin olsun deyü takrîr-i meşrûhu üzere tasaddî eylediği da'vâsı şer'an mesmû'a olmamağla merkūm Mehmed Said Efendi'ye suâl dahi teveccüh etmeyip bî-vech mu'ârazadan men' olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 24 Receb sene [1]223.

## 555 [81a-3] Varnalı Tohari'nin sattığı çerviş yağı bedelinden Bakkal Mihal'den beş yüz doksan bir guruş yirmi sekiz para alacağı olduğu

591 guruş 28 para hüküm

Ma'rûz

Sâhib-i arzuhâl Varnalı Tohari v. Dimitraki nâm zimmî evvelâ Çarşamba günü dîvân-ı âlîde ve ba'dehû du'âhâne-i dâ'îlerinde ma'kūd meclis-i şer'-i hatîrde derûn-ı arzuhâlde merkūmü'l-ism Bakkāl Mihal v. Anton nâm zimmî muvâcehesinde bin iki yüz yirmi iki senesi Ramazan'ında mesfûr Mihal zimmî malımdan ve yedimden beher vakıyyesi altmış birer paraya olmak üzere iştirâ ve kabz eylediği üç yedek revgan-ı çervişden iki yedek revgan-ı çervişin semenlerini bana tamamen edâ ve teslîm ve mâ'adâ bir yedek üç yüz seksen sekiz vakıyye revgan-ı çervişin semeni olan beş yüz doksan bir guruş yirmi sekiz para hâlâ mesfûrun zimmetinde olmağla meblağ-ı mezbûru zimmî-i mersûmdan taleb ederim deyü da'vâ etdikde ol dahi cevâbında müdde'î-i mesfûrdan ancak iki yedek revgan-ı çerviş iştirâ ve ahz etmemle semenlerini kabzını mu'terif olduğu üzere kendüye edâ ve teslîm etmiş idim deyip mâ'adâ müdde'âsı olan sâlifü'z-zikr bir yedeği Boğaziçi'nden İstanbul'a getirirken Kuruçeşme ustası görüp gümrüğümden firârîdir deyü ahz ve ser-bostaniyân-ı hâssa ağa tarafına teslîm etmiş olup ben almadım deyü inkâr etmekle müdde'î-i mesfûr Tohari zimmî ber-vech-i muharrer ziyâde müdde'âsına ikāmet-i beyyineden izhâr-ı acz birle bi't-taleb mersûm Mihal zimmîye üç def'a yemîn teklif olundukda ol dahi yemînden nükûl etmeğin mûcebince semeni olan meblağ-ı merkūm beş yüz doksan bir guruş yirmi sekiz parayı müdde'î-i mersûm

Tohari zimmîye edâ ve teslîme mesfûr Mihal zimmîye tenbîh olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 15 Şa'bân sene [1]223.

## 556 [81a-4] Uzuncaabad-ı Hasköy Naibi Mustafa Edip Efendi'nin alacağı olduğu iddiasıyla Yenibahçeli Muhzır Osman Efendi aleyhine açtığı davada dört yüz yetmiş kuruşa sulh olduğu

470 guruşa sulh

Ma'rûz

Medîne-i Sofya'da Câmi'-i kebîr mahallesinde sâkin Edirne müderrislerinden sâbıkā Uzuncaabad-ı Hasköy nâibi olan Mustafa Edip Efendi b. Abdullah tarafından ber-vech-i âtî taleb ve da'vâ ve ahz ü kabza ve lede'l-iktizâ sulh ve ibrâya vekîl olduğu Ahmed Ağa b. Hasan ve Tatar Mustafa b. Osman nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olan mevâlî-i fihâmdan muvakkaten Sofya Kādısı fazîletlü Abdulfettah Efendi meclis-i şer'-i münîrde kuzâtdan Yenibağçeli Muhzır Hasan Ağazâde es-Seyyid Osman Efendi tarafından husûs-ı âtîde müseccel vekîli es-Seyyid Mehmed Salim Efendi b. Mehmed Şerif mahzarında müvekkilim mûmâ-ileyhin bundan akdem mârrü'z-zikr Uzuncaabad-ı Hasköy Kazâsı'nda niyâbeti esnâsında müvekkil-i mezbûr es-Seyyid Osman Efendi kapı kethudâsı olmak takrîbiyle kazâ-i merkūm şehriyelerine mahsûben irsâl eylediği poliçelerden kapıkethudâsı müvekkil-i mezbûra ziyâde geçip reddi lâzım gelen altı yüz kırk iki guruşa müvekkilim mûmâ-ileyh için bi'l-vekâle merkūm es-Seyyid Osman Efendi'den taleb ve da'vâ eylediğimde ol dahi cevâbında niyâbet-i mezkûre husûsi'çün müvekkilin mûmâ-ileyhe mahsûsan irsâl eylediğim tatar için iki yüz elli guruş ücret vermiş idim meblağ-ı merkūmun ol-mikdârına takas ve mahsûb ederim deyip ol-vechile beynimizde ba'de'l-münâza'a bâ-vesâtet-i muslihîn ben ber-minvâl-i muharrer tasaddî eylediğim da'vâ-yı mezkûreden müvekkil-i mezbûr es-Seyyid Osman Efendi'ye izâfetle işbu vekîli merkūm ile dört yüz yetmiş guruşa bi'l-vekâle ba'de akdi'l-musâlaha ve'l-kabûl bedel-i sulh-ı merkūm dört yüz yetmiş guruşu işbu meclis-i şer'de tamamen ve kâmilen bi'l-vekâle ahz ü kabz edip mâ'adâya ve bi'l-cümle husûs-ı mezkûra müte'allika âmme-i da'vâdan müvekkil-i mezbûr es-Seyyid Osman Efendi'nin zimmetini kabûlü hâvî bi'l-vekâle ibrâ ve iskāt eyledim dedikde vekîl-i merkūm dahi tasdîk eylediği İstanbul Mahkemesi'nde tescîl ve huzûr.

Fî 17 Receb sene 1223.

## 557 [81a-5] Ali Efendi'nin Zaim Hasan Bey ile aralarındaki zeamet davasında sulh olup birbirlerinin zimmetlerini ibra ettikleri

Hasan Bey'in ze'âmet mâddesi

Ma'rûz

Sâhib-i arzuhâl Çaparzâde etbâ'ından Ali Efendi b. Mehmed tarafından husûs-ı âtîde vekîl olduğu Hafız es-Seyyid Mehmed Sadık b. Süleyman ve Halil b. Haydar nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olan Hüseyin Ağa b. Osman meclis-i şer'-i münîrde Sivas ve Kızlucan (Kuziçan) sancaklarında vâki' Artukabad ve Budaközü nâhiyelerinde kâin Ortaviran ve Kızlucan nâm kurâ ve gayrıdan ber-vech-i tekā'üd otuz dört bin iki yüz iki akçe yazılı ze'âmete mutasarrıf olan derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Hasan Bey v. Müteferrika el-Hâc Mustafa mahzarında diğer arzuhâl hâmişinde mastûr derkenâr nâtık olduğu üzere ze'âmet-i mezbûre mülhakātından Budaközü Nâhiyesi'ne tâbi Karahacılı karyesi mukaddemâ bir takrîb Tokad voyvodalarına bir mikdâr mal vermek üzere el-Hâc Sâlih nâm kimesneye bir mikdâr-ı mu'accele ile mâlikâne tevcîh olundukdan sonra mezbûr Hasan Bey'in babası merkūm Mustafa karye-i merkūme ze'âmet-i mezkûreden infikâki takrîbiyle mağdûr olduğunu inhâ ve kendüye verilmesini istid'â etdiğine mebnî merkūm el-Hâc Sâlih'in ref'inden karye-i mezbûre mal ve mu'accele ile babası merkūma tevcîh olunup iki yüz altı târihinde fevt oldukda ze'âmet-i mezkûre ile ma'an oğlu mîr-i merkūma tevcîhi emr-i müstasveb iken ancak ze'âmet-i merkūme kendüye tevcîh olunup mârrü'z-zikr Karahacılı karyesi seksen guruş mu'accele ile târih-i mezbûrda müvekkilim mezbûr Ali Efendi'nin oğlu Mehmed'e müteveffâ-yı merkūmun mahlûlünden ber-vech-i mâlikâne tevcîh olunup bin iki yüz yirmi iki senesine gelince merkūm Mehmed on altı sene zabt ve hâsılâtını ahz edip lâkin mezbûr Hasan Bey'in ze'âmeti karyesine âhar zâbit duhûlü kendüye mûcib-i gadr ve müeddî-i nizâ' olduğuna mebnî gadrdan himâye ve def'-i nizâ' zımnında sâbıkı vechile karye-i mezbûre merkūm Mehmed'in ref'inden mezbûr Hasan Bey'e kezâlik ber-vech-i mâlikâne tevcîh ve berât olunup hâlâ mutasarrıf olmağla mîr-i merkūm babası müteveffâ-yı mezbûrun vefâtı târihinden kendüye tevcîhi târihine gelince mezbûr Mehmed'in **[81b]** ber-vech-i mâlikâne zabt ü tasarruf eylediği on altı sene müddetde hâsılâtını alırım zu'muyla senevî biner guruş hesâbı üzere on altı bin guruş alacağım vardır deyü müvekkilim mezbûrun Bozok cânibinden Âsitâne-i aliyye'ye li-ecli't-terâfu' ihzârı bâbında ısdâr etdirdiği bir kıt'a emr-i âlî-şânla mübâşir ta'yîn buyurulan Teberdâr-ı hâssa Hacı Mehmed nâm kimesne vürûd etmekle merkūm Ali Efendi dahi oğlu mezbûr Mehmed tarafından beni tevkîlle mübâşir-i merkūma terfîkan li-ecli't-terâfu' Dersaâdet'e irsâl ve mîr-i merkūm ile Rumeli kādıaskeri sâbık huzûrunda terâfu'-i şer' olundukda şer'an nesne lâzım gelmediği mîr-i mezbûra tefhîm olunup lâkin müvekkilim merkūm malından

hizmet-i mübâşiriye nâmıyla mübâşir-i merkūma verdiği iki bin beş yüz guruş deynim iyâb ü zihâb mesârifim için verdiği bin guruş ki cem'an üç bin beş yüz guruş hüsrânı olup ol-vechile mutazarrır olmasına merkūm Hasan Bey'in da'vâsı sebeb olduğuna binâen meblağ-ı merkūm üç bin beş yüz guruşu mîr-i merkūm malından müvekkilim mezbûra zâmin olsun deyü bi'l-vekâle tasaddî eylediğim da'vâ-yı mezkûrem şer'an mesmû'a olmadığı bana tefhîm olunmağla müvekkilim mezbûr dahi fîmâ-ba'd sâhib-i evvelim deyü mâlikâne-i merkūmeyi mîr-i mezbûrdan ref'i husûsuna tasaddî ve ta'arruz etmemek üzere müte'ahhid olup bi'l-cümle hukūk-ı şer'iyeye müte'allika âmme-i da'vâdan herbiri âharın zimmetini ibrâ ve iskāt ve herbiri âharın ibrâsını kabûl eyledi dedikde merkūm Hasan Bey dahi tasdîk ve bu vechile kat'-ı münâza'a etmeleriyle müvekkil-i merkūmun ihzârı'çün mukaddemâ ısdâr olunan emrin kaydı terkīn ve i'lâm-ı hâli müş'ir yedine bâlâsı tuğrâ-yı garrâ-yı cihandârî ile müzeyyen bir kıt'a emr-i âlî-şân i'tâ buyurulmak bâbında istid'â-yı inâyet eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 11 Şa'bân sene 1223.

## 558 [81b-1] Kurdoğlu Yorgaki'nin kızıyla evlenmekten vazgeçen nişanlısı Yanko v. Vasil aleyhine açtığı davada üç yüz otuz kuruşa sulh olduğu

300 guruşa sulh

Ma'rûz

Sâhib-i arzuhâl neccâr kalfalarından Kurdoğlu Yorgaki v. Yani nâm zimmî meclis-i şer'-i hatîrde derûn-ı arzuhâlde merkūmü'l-ism Yanko v. Vasil nâm zimmî muvâcehesinde mesfûr Yanko zimmî bundan akdem sulbiye kebîre kızım Angelika nâm bikr-i bâliğa-i Nasrâniyeyi tezevvüce tâlib oldukda ben dahi malımdan dört yüz elli guruş kıymetli bir elmas yüzük ve üç yüz elli guruş kıymetli on aded işleme dülbend çevreleri nişân nâmıyla zimmî-i mesfûra vermiş idim lâkin zimmî-i mesfûr kızım mersûmeyi tezevvücden ibâ ve imtinâ' etmekle ben dahi ber-vech-i muharrer nişân nâmıyla verdiğim eşyâ-i muharrere-i mezkûreyi istirdâd ederim deyü da'vâ eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer eşyâ-i merkūmeyi ahz ve istihlâkini ikrâr ve ol-vechile beynimizde ba'de vukū'i'l-münâza'a bâ-vesâtet-i muslihîn ben tasaddî eylediğim da'vâ-yı mezkûremden mersûm Yanko zimmî ile üç yüz otuz guruş bedel-i makbûza ba'de akdi'l-musâlaha ve'l-kabûl mâ'adâya ve bi'l-cümle husûs-ı mezkûra müte'allika âmme-i da'vâdan mesfûr Yanko zimmînin zimmetini kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt eyledim deyü ikrâr ve tasdîkleri İstanbul Mahkemesi'nde tescîl ve huzûr.

Fî 15 Ş sene [1]223.

## 559 [81b-2] Ayşe bt. Mehmed'in Yedekçi Şehri Mehmed Ağa aleyhine açtığı alacak davasında iddiasını ispat edemediği

720 guruş ücret men'i

Ma'rûz

Sâhibe-i arzuhâl mu'arrefetü'z-zât Âişe bt. Mehmed nâm hatun meclis-i şer'-i münîrde derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Yedekci Şehrî Mehmed Ağa b. el-Hâc İbrahim muvâcehesinde mezbûr Mehmed Ağa zî-ıyâl olmağla bundan akdem ben merkūmun menzilinde beher şehr beşer guruş ücret tesmiyesiyle on iki sene hizmet etmemle müddet-i mezkûrede ecr-i müsemmâ-yı mezkûrumdan mezbûrun zimmetinde müctemi' olan yedi yüz yirmi guruş hâlâ taleb ederim deyü da'vâ etdikde ol dahi cevâbında müdde'iye-i mezbûre fakīre olduğuna mebnî hâline merhameten müsâferet tarîkıyla menzilimde sâkine olmuş idi deyip ber-vech-i muharrer istîcâr ve istihdâmını külliyen inkâr etmekle müdde'iye-i mezbûre ber-vech-i muharrer müdde'âsına ikāmet-i beyyineden izhâr-ı acz ve talebiyle merkūm Mehmed Ağa'ya vech-i şer'î üzere yemîn verilmeğin mûcebince müdde'iye-i mezbûre Âişe Hatun da'vâ-yı mezkûresiyle merkūm Mehmed Ağa'ya bilâ-beyyine mu'ârazadan men' olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 15 Ş sene [1]223.

## 560 [81b-3] Geredeli Gezoğlu İsmail'in sattığı kösele bedelinden alacağı olduğu iddiasıyla tüccarlardan Osman ve Mehmed aleyhine açtığı davada iddiasını ispat edemediği

166 guruş men'

Ma'rûz

Sâhib-i arzuhâl Geredeli Gezoğlu es-Seyyid el-Hâc İsmail b. es-Seyyid el-Hâc Ömer meclis-i şer'-i münîrde derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism tâcir esnâfından el-Hâc Osman b. Osman ve Mustafa b. Mehmed muvâcehelerinde târih-i i'lâmdan iki sene mukaddem marrü'z-zikr Gerede Kazâsı'ndan Katırcı yediyle malımdan beheri altışar guruşa olmak üzere mezbûrân el-Hâc Osman ve Mustafa'ya irsâl ve teslîm onlar dahi ber-vech-i muharrer kabz eyledikleri yüz seksen sekiz aded gâvsele semenlerinden zimmetlerinde cem'an bin yüz on bir guruş alacağımdan dört yüz elli guruşunu bana edâ ve teslîm etmeleriyle bâkīsi olan altı yüz altmış bir guruşu mezbûrândan hâlâ taleb ederim deyü da'vâ etdikde onlar dahi cevâblarında husûs-ı mezkûru külliyen inkârlarından mâ'adâ müdde'î-i merkūm târih-i mezkûrda Âsitâne-i aliyye'ye gelip husûs-ı mezkûru Lonca Odası'nda huzûr-ı Müslimînde bizden da'vâya tasaddî biz dahi inkâr birle beynimizde ba'de'l-münâza'a bâ-vesâtet-i

muslihîn müddeʿî-i merkūm daʿvâ-yı mezkûresinden bizimle kabzını muʿterif olduğu meblağ-ı merkūm dört yüz elli guruşa sulh olup mâʿadâya ve bi'l-cümle husûs-ı merkūma müteʿallika âmme-i daʿvâdan bizim zimmetimizi ibrâ ve iskāt biz dahi ibrâ-i mezkûrunu kabûl etmişidik deyü eyledikleri defʿlerini müddeʿî-i merkūm şehâdetlerinde tasdîk ve adâletlerinde tahkīk eylediği esnâf-ı merkūmeden el-Hâc Halil Ağa b. el-Hâc Abdurrahman ve Ali Ağa b. Hüseyin ve Hamza Beşe b. Abdullah ve Mustafa b. el-Hâc İbrahim nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe vech-i vecîh-i şerʿî üzere isbât etmeğin mûcebince müddeʿî-i mezbûr es-Seyyid el-Hâc İsmail daʿvâ-yı mezkûresiyle merkūmân el-Hâc Osman ve Mustafa'ya bî-vech muʿârazadan menʿ olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 16 Ş sene [1]223.

## 561 [81b-4] Hırvat Nikola'nın Kirveşti bt. Kostandi'de olan yüz yirmi kuruş alacağını tahsil ettiği

120 guruş ahz ü kabz

Maʿrûz

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen Hırvat tâifesinden Nikola v. İstefan nâm zimmî Çarşamba günü arz odasında huzûr-ı hazret-i sadâret-penâhîde maʿkūd meclis-i şerʿ-i hatîrde sâhibe-i arzuhâl şahsı muʿarrefe Kirveşti bt. Kostandi nâm Nasrâniye muvâcehesinde ben bundan akdem Nasrâniye-i mesfûre zimmetinde bâ-iʿlâm-ı şerʿî mahkûmun-bih alacak hakkım olan yüz yirmi guruşu Nasrâniye-i mesfûreden tamamen ahz ü kabz ve istifâ-i hak edip fîmâ-baʿd Nasrâniye-i mersûme zimmetinde bir akçe ve bir habbe hakkım ve alacağım yokdur deyü tâyiʿan ve katʿiyyen ikrâr ü iʿtirâfını Nasrâniye-i mersûme tasdîk eylediği İstanbul Mahkemesi'nde tescîl ve huzûr.

Fî 14 Ş sene [1]223.

## 562 [81b-5] Uncu Markar'ın sattığı has çörekçi unu bedelinden Çörekçi Sâlih Beşe'den elli sekiz kuruş alacağı olduğu

58 guruş hüküm

Uncu esnâfından Markar v. Kigork nâm zimmî meclis-i şerʿ-i münîrde Çörekci Sâlih Beşe b. Sâlih mahzarında mezbûr Sâlih Beşe zimmetinde bundan akdem malımdan ve yedimden iştirâ ve kabz eylediği vezn ve fiyâtı beynimizde maʿlûm dakīk-i hâss-ı çörekçi semeninden sahhu'l-bâkī elli sekiz guruş alacak hakkım olmağla taleb ederim deyü daʿvâ ol dahi ber-vech-i muharrer ikrâr ü iʿtirâf etmeğin mûcebince meblağ-ı merkūm elli sekiz guruşun müddeʿî-i mesfûr Markar

zimmîye edâsıyla mezbûr Sâlih Beşe ilzâm olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 16 Ş sene [1]223.

## 563 [81b-6] Mehmed Emin Ağa'nın altı yüz altmış bir buçuk kuruş alacağı olduğu iddiasıyla Kosti v. Nikola aleyhine açtığı davada iddiasını ispat edemediği

661,5 guruş menʿ

Maʿrûz

Müteveffâ Silahdâr İbrahim Paşazâde Mehmed Bey'in hayatında vekîl-i harcı sâhib-i arzuhâl Mehmed Emin Ağa b. İsmail meclis-i şerʿ-i münîrde derûn-ı arzuhâlde merkūmü'l-ism kasab tâifesinden Kosti v. Nikola nâm zimmî muvâcehesinde bin iki yüz yirmi senesi Zilkaʿdetü'ş-şerîfe'sinde mesfûr Kosti zimmî malımdan ve yedimden iktirâz ve kabz eylediği altı yüz altmış bir buçuk guruş zimmetinde alacağım olmağla hâlâ taleb ederim deyü baʿde'd-daʿvâ ve'l-inkâr müddeʿî-i mezbûr ber-vech-i muharrer müddeʿâsına ikāmet-i beyyineden izhâr-ı acz ve talebiyle mesfûr Kosti zimmîye vech-i şerʿî üzere yemîn verilmeğin mûcebince müddeʿî-i merkūm daʿvâ-yı mezkûresiyle mesfûr Kosti zimmîye bilâ-beyyine muʿârazadan menʿ olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 16 Ş sene [1]223.

## 564 [81b-7] Fatma bt. Abdullah'ın Mehmed Emin Efendi ve kardeşi İsmail Efendi aleyhine açtığı iki yüz kuruşluk alacak davasının meşru olmadığı

200 guruş menʿ

Maʿrûz

Zât-ı taʿrîf-i şerʿî ile muʿarrefe olan Fatma bt. Abdullah nâm hatun meclis-i şerʿ-i münîrde hâcegân-ı dîvân-ı hümâyûndan Mehmed Emin Efendi ve birâderi İsmail Efendi ibney-i Silâhşor-i hâssa Süleyman Ağa mahzarlarında mûmâ-ileyhimâ ile karındaşları Mustafa İzzet ve Hadice Hanım'ın bi'l-icâreteyn taht-ı tasarruflarında olan İstanbul'da Aksaray kurbünde Tozkoparan nâm mahâlde kâin bir bâb bozacı kârhânesinde müşâhereten müstecir olan gāib ani'l-beled Ovannes nâm zimmîye bundan akdem malımdan karz verdiğim iki yüz guruş mukābelesinde kârhâne-i mezkûre derûnunda mevcûde olan âlât-ı lâzımesini bana rehin vazʿ ü teslîm etdikden sonra zimmî-i mesfûr firâr ve gaybet edip kârhâne-i mezkûreyi mûmâ-ileyhimâ zabt ve âhara îcâr eylediklerine binâen zimmî-i gāib-i mesfûr zimmetinde

alacağım olan meblağ-ı merkūmu mûmâ-ileyhimâ Mehmed Emin Efendi ve İsmail Efendi mallarından bana zâmin olsunlar deyü takrîr-i meşrûhu üzere tasaddî eylediği da'vâsı şer'an mesmû'a olmamağla mûmâ-ileyhimâya suâl dahi teveccüh etmeyip bî-vech mu'ârazadan men' olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 12 Şa'bân sene 1223.

## 565 [82a-1] İsmail Ağa'nın tasarrufunda olan vakıf menzile kattığı yer üzerine yaptığı binayı yıkarak menzili asli heyetine uygun hale getirmeye söz verdiği

Tavâşî Süleymanağa mahallesinde menzil hedmi

Ma'rûz

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen cânib-i şer'-i münîrden mürsel keşif nâibimiz Merhabâzâde Mahmud Efendi hâssa mi'mârı hulefâsından es-Seyyid Mustafa ve Selim halîfeler ile İstanbul'da Kumkapı kurbünde vâki' nezâret-i dâ'îlerinde olan evkāfdan Tavâşî Süleyman Ağa Câmi'-i şerîfine varıp cerîdede mazbûtü'l-esâmî Müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şer'-i kavîm etdikde sâlifü'z-zikr Tavâşî Süleyman Ağa Vakfı'na li-ecli'l-maslaha kāimmakām-ı mütevellî nasb olunan İmâm Hasan Efendi b. Yahya meclis-i ma'kūd-ı mezkûrda vakf-ı mezbûr mütevellîsi Yakub b. Ahmed hâzır olduğu hâlde vakf-ı merkūm müsakkafâtından zikri âtî menzile bi'l-icâreteyn mutasarrıf olan es-Seyyid İsmail Ağa b. Ali mahzarında mezbûr es-Seyyid İsmail Ağa mutasarrıf olduğu menzil-i mezkûru bu esnâda hedm ve câmi'-i mezkûrun bi'r-i mâ ve maslak ve tabutluk mahâllinin ulüvvünden mi'mârân-ı mezbûrân mesâhalarıyla tûlen ve arzen bi-hesâbı terbî'î on zirâ' üç parmak ulüv mahâllini gasb ve üzerine binâ ihdâs etmekle men' ve ihdâs eylediği binâ ref' olunmak matlûbumdur deyü kāimmakāmlığı hasebiyle da'vâ etdikde mezbûr es-Seyyid İsmail Ağa dahi cevâbında mütevellî-i hâzır-ı merkūmun izniyle binâ ve ihdâs eyledim demesi şer'an müvecceh olmadığından mâ'adâ mahâll-i mezbûru gasb eylediğini mahalle-i mezbûre ahâlisinden el-Hâc Mehmed Ağa b. İbrahim ve Hasan Ağa b. Ahmed ve Selim Ağa b. Abdullah ve Mustafa Ağa b. Ahmed ve Za'îm Mustafa Ağa b. Ahmed ve el-Hâc Hafız Mehmed Efendi b. Ali ve Manav Ahmed Beşe ve Ebûbekir ve Hasan nâm kimesneler alâ-tarîki'ş-şehâde haber vermeleriyle mûcebince mezbûr es-Seyyid İsmail Ağa menzil-i merkūma ilhâk eylediği mahâll-i mezkûr üzerine ihdâs olunan ebniyeyi hedm vâkı'a ba'de't-tenbîh menzil-i mezkûru dahi heyet-i kadîmesi üzere binâya ta'ahhüd eylediğini mevlanayı mezbûr mahâllinde ketb ü tahrîr ve ma'an mürsel ümenâ-i şer'le meclis-i şer'a gelip alâ-vukū'ihî inhâ ve takrîr eylediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 11 Şa'bân sene 1223.

## 566 [82a-2] Bahçevan Panayot'un kiracı olarak oturduğu odayı ay sonuna kadar tahliye edip birikmiş kira ücretiyle birlikte mutasarrıfesi Ümmügülsüm Hanım'a teslim etmesine karar verildiği

Oda teslîmi ve 24 guruş hüküm

Ma'rûz

Zâtı ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe olan Şerife Ümmügülsüm nâm hatun babası Şişeci Ali Ağa b. Mehmed hâzır olduğu hâlde meclis-i şer'de bağçevân tâifesinden Panayot v. Aleksandri zimmî muvâcehesinde İstanbul'da Eğrikapı dâhilinde Avcıbey mahallesinde vâki' bâ-temessük-i mütevellî bi'l-icâreteyn mutasarrıfe olduğum re'âyâ mütemekkinler olan bir bâb menzilimin odasında beher şehr dört guruş kirâ mukāvelesiyle mesfûr Panayot zimmî müşâhereten müstecirim olup işbu târih-i i'lâm şehri gāyetine izâfetle fesh-i akd-i icâre etmemle gāyet-i şehr-i mezbûrda oda-i mezkûru tahliye ve zimmetinde terâküm eden altı aylık yirmi dört guruş kirâmı bana teslîme zimmî-i mesfûra tenbîh olunmak matlûbumdur deyü da'vâ etdikde ol dahi cevâbında ber-vech-i muharrer ol-mikdâr guruş kirâ vaktinde müdde'iye-i mezbûreye deyni olduğunu ikrâr lâkin menzil-i mezkûr mukaddemâ benim bi'l-icâreteyn taht-ı tasarrufumda iken mezbûre Şerife Ümmügülsüm Hatun'un zevci olup bundan akdem fevt olan el-Hâc İbrahim Ağa b. Ali nâm kimesneden hayatında karz aldığım dokuz yüz guruş deynim mukābelesinde her ne zaman deyn-i mezkûru edâ edersem redd-i ferâğ olunmak şartıyla bâ-re'y-i mütevellî merkūm el-Hâc İbrahim'e vefâen ferâğ eylediğimden sonra meblağ-ı merkūmu edâ müyesser olmadan merkūm el-Hâc İbrahim fevt ve menzil-i merkūm sulbiye sagīre kızı Şerife Zeliha'ya intikāl etmekle sagīre-i mezbûrenin ceddi ve min-kıbeli'ş-şer' vasî-i mansûbu Ali Ağa kıbel-i şer'den aldığı bir kıt'a izin hücceti mantûkunca menzil-i mezkûru bedel-i misliyle sagīre-i mezbûrenin vâlidesi mezbûre Şerife Ümmügülsüm Hatun'a bi'l-vesâye bâ-re'y-i mütevellî ferâğ etmiş olup lâkin bâlâda zikr olunduğu üzere menzil-i merkūmu benim mezbûr el-Hâc İbrahim'e ferâğım ferâğ bi'l-vefâ tarîkıyla olmağla meblağ-ı merkūm dokuz yüz guruşu vasî-i merkūm ile mezbûre Şerife Ümmügülsüm Hatun yedimden ahz birle menzil-i mezkûrdan bâ-re'y-i mütevellî keff-i yedine tenbîh olunmak matlûbumdur deyü da'vâ onlar dahi cevâbında husûs-ı mezkûru külliyen inkârından mâ'adâ müdde'î-i mesfûr Panayot zimmî sene-i sâbıkā Ramazan'ının yedinci günü Balat Mahkemesi'nde vasî-i hâzır-ı merkūm Ali Ağa muvâcehesinde sâlifü'z-zikr kabzını mu'terif olduğu dokuz yüz guruş bedel mukābelesinde menzil-i mezkûru bâ-ma'rifet-i mütevellî zevcim müteveffâ-yı merkūm el-Hâc İbrahim'e ferâğ-ı kat'î-i mu'teber ile ferâğ ve kasr-ı yed eylediğini ve menzil-i merkūmda kat'a alâka ve medhali kalmadığını bi't-tav' ve'r-rızâ ikrâr u i'tirâf etmiş idi deyü mazmûnu takrîrine mutâbık bir kıt'a hüccet-i şer'iye ibrâzıyla def'a tasaddî etmekle istikşâf-i hâl için taraf-ı şer'den

mürsel keşif nâibimiz Merhabâzâde Mahmud Efendi menzil-i merkūma varıp ahâli-i mahalleden ve erbâb-ı vukūfdan İmâm es-Seyyid el-Hâc Hafız Mehmed Emin b. es-Seyyid Hüseyin ve İbrahim Efendi b. Hasan ve Abdullah Ağa b. Ahmed ve Ebûbekir b. Musa ve Ali Ağa b. Ebîbekir ve Mustafa b. Ahmed ve Ahmed Beşe b. Mustafa ve Mehmed b. Hüseyin nâm udûl-i Müslimînden istifsâr ve tefahhus ve mu'âyene etdikde menzil-i merkūmun hîn-i ferâğda ve hâlâ bedel-i misli dokuz yüz guruş olduğu Müslimûn-ı mezbûrûn ihbârlarıyla zâhir ve mütehakkık olduğundan mâ'adâ merkūme Şerife Ümmügülsüm Hatun'un def'-i meşrûhunu ve mazmûn-ı hüccet-i merkūmeyi vukūf-ı tamları olan hâzırûn-ı merkūmûnun şehâdetleriyle mesfûr Panayot zimmî muvâcehesinde isbât eylediğini mevlana-yı mezbûr mahâllinde tahrîr ve ma'an mürsel ümenâ-i şer'le meclis-i şer'a gelip tarafeyn muvâcehelerinde alâ-vukū'ihî inhâ ve takrîr eyledikde zimmî-i mesfûr dahi tasdîk etmeğin ba'de't-tenfîz mûcebince mesfûr Panayot zimmî da'vâ-yı mezkûresiyle bî-vech mu'ârazadan men' olunup oda-i mezkûru gāyet-i şehr-i mezbûrda tahliye ve meblağ-ı merkūm yirmi dört guruş ile ma'an müdde'iye-i mezbûreye teslîme mesfûr Panayot zimmîye tenbîh olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 13 Şa'bân sene 1223.

## 567 [82a-3] Sarraf İsterati ve Nikola'nın kiracıları Bakkal Yovan aleyhine açtıkları alacak davasından vazgeçtikleri

Bakkāl ibrâsı

Ma'rûz

Sarrâf tâifesinden İsterati v. Frik zimmî asâleten ve Sarrâf Nikola v. Manol nâm zimmînin oğlu ve tarafından husûs-ı âtîde vekâleti Dimitraki ve Yorgi veledey-i Frik zimmîler şehâdetleriyle sâbit olan Merkik zimmî vekâleten meclis-i şer'-i hatîrde bakkāl tâifesinden Yovan v. İstavri nâm zimmî muvâcehesinde İstanbul'da Fenerkapısı dâhilinde Kolluk ittisâlinde vâki' sürücü dükkânı demekle ma'lûm bir bâb bakkāl dükkânı üç sehm i'tibârıyla bir sehmi mersûm İsterati zimmî benim ve bir sehmi müvekkil-i mesfûr Nikola zimmînin ve mâ'adâ bir sehmini dahi Sarrâf Siron v. Yani nâm zimmînin iştirâken bi'l-icâreteyn taht-ı tasarrufumuzda olup ve işbu mesfûr Yovan zimmî dükkân-ı mezkûrda beher şehr on buçuk guruş kirâ ile müstecirimiz ve derûnunda mevcûde beyne'l-hıref gedik ta'bîr olunan âlât-ı lâzıme mesfûrun mülkü olmağla işbu târih-i i'lâm şehri gāyetine değin on altı ayda icâre-i mezkûresinden mesfûrun zimmetinde müctemi'a olup benimle müvekkil-i mersûmun hisselerimize isâbet eden yüz on iki guruşu mesfûr Yovan zimmîden herbirimiz bi'l-asâle ve bi'l-vekâle taleb ve da'vâ eylediğimizde ol dahi emrinizle dükkân-ı mezkûrun ta'mîr ve termîmine malımdan harc ü sarf eylediğim üç yüz on guruş yirmi yedi parayı bi'l-mürâca'a taleb ederim deyü bizden da'vâya tasaddî

ve ol-vechile beynimizde ba'de'l-münâza'a bâ-vesâtet-i muslihîn tarafeynden herbirimiz ber-minvâl-i muharrer tasaddî eylediğimiz da'vâ-yı mezkûrelerimizden meccânen fâriğler olup bi'l-cümle zikr olunan husûslara müte'allika âmme-i da'vâdan herbirimiz âharın zimmetini bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ibrâ ve iskāt ve herbirimiz ber-vech-i meşrûh âharın ibrâsını kabûl eyledik deyü ikrâr u tasdîkleri İstanbul Mahkemesi'nde tescîl ve huzûr.

Fî 16 Şa'bân sene 1223.

## 568 [82a-4] Sava v. Aleksi'nin Kireki v. Kostantin'de olan alacağına mahsup etmek üzere haksız yere oğlu Dimitri'den aldığı beş bin beş yüz kuruşu iadesine karar verildiği

5.500 guruş men'

Ma'rûz

Anadolu'da Balıkesri Kazâsı civârında İne Ma'deni'nde ma'denci ustalarından Kireki oğlu Dimitri nâm zimmî Çarşamba günü arz odasında huzûr-ı hazret-i sadâret-penâhîde ma'kūd meclis-i şer'-i münîrde tüccârdan Basmacıoğlu Yorgi v. Menayil zimmî hâzır olduğu hâlde ma'den-i mezkûrda sâbıkā ustabaşı olan Sava v. Aleksi nâm zimmî muvâcehesinde târih-i i'lâmdan on beş ay mukaddem ben malımdan hâzır-ı mesfûr Basmacıoğlu Yorgi zimmîye mudârebe tarîkıyla verdiğim beş bin beş yüz guruş mesfûrun yedinde iken ticâret tarîkıyla kazâ-i merkūma vardıkda işbu mesfûr Ma'denci Ustası Sava zimmî benim ma'denci ustalarından Kireki v. Kostantin zimmetinde külliyetli alacağım vardır ve oğlu Dimitri'nin sana mudârebe tarîkıyla verdiği meblağ-ı merkūm beş bin beş yüz guruş babası mesfûr Kireki zimmînin malı olmağla mersûm Kireki zimmî meblağ-ı mezbûr ile beni gıyâbınızda üzerinize havâle eyledi diyerek sâhib-i arzuhâl işbu hâzır bi'l-meclis **[82b]** Kayseriyeli Arayıcı Anaştaş zimmî ma'rifetiyle hâzır-ı mesfûr Basmacıoğlu Yorgi zimmîyi bilâ-mürâfa'a kazâ-i merkūm voyvodasına bir takrîb habsetdirip meblağ-ı merkūm beş bin beş yüz guruşu bi-gayrı hakkın yedinden ahz etmekle mehûzu olan meblağ-ı mezbûru mesfûr Sava zimmîden istirdâd murâdımızdır deyü hâzır-ı mersûm Yorgi zimmî tasdîkiyle ma'an da'vâ etdiklerinde mersûm Sava zimmî cevâbında meblağ-ı merkūm beş bin beş yüz guruşu vech-i meşrûh üzere ahz ü kabz etmiş idim deyü tâyi'an ve kat'iyyen ikrâr ü i'tirâf edip lâkin benim mersûm Dimitri'nin babası mesfûr Kireki zimmîde bâ-mürâsele mahkûmun-bih cevher ta'bîr olunur dokuz yüz seksen dört koğa ma'den toprağı alacağım olup kā'ide-i ma'denciyân üzere beher koğası yirmişer guruşdan cem'an on dokuz bin altı yüz seksen guruşa bâliğ olmağla meblağ-ı mezbûrun yedi bin beş yüz guruşunu gāib-i mersûm Kireki zimmîden mahâllinde kabz eyledim ve işbu oğlu müdde'î-i mersûm Dimitri'nin hâzır-ı mesfûr Yorgi zimmîye mudârebe tarîkıyla verdiği

meblağ-ı merkūm beş bin beş yüz guruş dahi babası mersûm Kireki zimmînin malı olmağla binâen-aleyh zikri mürûr eden alacağıma mahsûben ahz etmiş idim deyü îrâd eylediği kelâmı def'e sâlih cevâb-ı şer'î olmamağla iltifât olunmayıp ikrârı mûcebince bi-gayrı hakkın makbûzu olan meblağ-ı merkūm beş bin beş yüz guruşu mesfûr Sava zimmîden şer'an tahsîl ve mersûm Yorgi zimmî huzûrunda müdde'î-i mesfûr Dimitri zimmîye redd ü teslîm olunmak iktizâ eylediğini nâtık arzuhâl üzerine tahrîr olunarak bir kıt'a i'lâm-ı şer'î i'tâ olunmuş olmağla işbu hâzır-ı mesfûr Kayseriyeli Arayıcı Anastaş zimmîden şer'an nesne lâzım gelmediği İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî-gurreti Şa'bân sene [1]223.

## 569 [82b-1] Sarraf Karabet'in Kapan taciri Zeytinci Hasan Ağa'da iki bin kuruş alacağı olduğu

2.000 guruş hüküm

Ma'rûz

İstanbul'da Kapan-ı dakīk kurbünde mütemekkin sarrâf tâifesinden Karabet v. Agop nâm zimmî meclis-i şer'-i münîrde Kapan tüccârından Zeytinci el-Hâc Hasan Ağa b. İsmail muvâcehesinde mezbûr el-Hâc Hasan Ağa zimmetinde bâ-temessük cihet-i karzdan altı bin üç yüz elli yedi guruşdan bâkī dört bin guruş mukaddemâ alacağım olup hattâ meblağ-ı bâkī-i merkūm dört bin guruş zimmetinde bana deyni olduğunu nâtık bin iki yüz yirmi bir senesi Cumâdelûlâ gurresi târihiyle müverrah mümzâ ve mahtûm diğer bir kıt'a temessük dahi i'tâ etdikden sonra meblağ-ı merkūmun iki bin guruşunu şerîkim Sarrâf Kerope zimmî yediyle bana edâ ve teslîm etmekle ol-vechile sahhu'l-bâkī zimmetinde olan iki bin guruşu merkūm el-Hâc Hasan Ağa'dan hâlâ taleb ederim deyü da'vâ etdikde ol dahi cevâbında kaziyye minvâl-i meşrûh üzere olup meblağ-ı bâkī-i merkūm iki bin guruş zimmetinde el-yevm müdde'î-i mersûma sahîhan deyni olduğunu bi-tamamihi tâyi'an ve kat'iyyen ikrâr ü i'tirâf etmeğin alâ-mûcibi i'tirâfihî meblağ-ı bâkī-i merkūm iki bin guruşu müdde'î sarrâf-ı mesfûra edâsıyla mezbûr el-Hâc Hasan ilzâm olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 15 Ş sene [1]223.

## 570 [82b-2] Sabuncu Mustafa Ağa'nın yapılacak ticarete sermaye ve karz olarak verdiği paralardan Şileli Reis Ali Ağa'dan altı bin yüz seksen yedi kuruş alacağı olduğu

6.187 guruş hüküm

Ma'rûz

Sâhib-i arzuhâl Sabuncu Mustafa Ağa b. Mustafa nâm kimesne meclis-i şer‘-i münîrde derûn-ı arzuhâlde mezkûrü’l-ism sefîne reislerinden Şileli Ali Ağa b. el-Hâc Ahmed nâm kimesne muvâcehesinde Kapan tüccârı beyninde üçledim ta‘bîr olunur fâide-i hâsılasının üç sehm i‘tibârıyla bir sehmi benim ve bir sehmi sâhib-i sefîne olan merkûm Ali Ağa’nın ve bir sehmi dahi sefîne-i merkûme mellâhîninin beynimizde iktisâm olunmak üzere işbu sene-i mübâreke Muharrem’inin on dokuzuncu günü malımdan mezbûr Ali Ağa’ya mudârebe tarîkıyla beş bin guruş verdiğimde, Meblağ-ı mezbûr ile Ahyolu Burgosu’na sefer eyle beher keyli üçer buçuk guruşa şa‘îr iştirâ ve Âsitâne-i aliyye’ye nakleyle deyip bu vechile ta‘yîn ve tahsîs etdiğimden sonra mezbûr Ali Ağa meblağ-ı mezbûr ile şa‘îr iştirâ etmeyip benim iznimsiz tuz iştirâ edip Trabzon Kazâsı’na nakl ve ondan Abaza diyârına irsâl edip vücûhla te‘addî etmekle re’s-i mâlım olan meblağ-ı merkûm beş bin guruş ile merkûm Ali Ağa’ya polatka ta‘bîr olunur karz verdiğim bin yüz seksen yedi guruş ki cem‘an altı bin yüz seksen yedi guruşu mezbûr Ali Ağa’dan bi-tarîki’d-damân hâlâ taleb ederim deyü da‘vâ etdikde ol dahi cevâbında ber-vech-i muharrer ol-mikdâr guruş kabz eylediğini ve müdde‘î-i mezbûrun vech-i meşrûh üzere ta‘yîn ve tahsîs müdde‘âsını bi-tamamihi tâyi‘an ve kat‘iyyen ikrâr ü i‘tirâf edip lâkin ben zikr olunan Burgos İskelesi’ne vardığımda şa‘îrin beher keyli beşer guruşa bey‘ ü şirâ olunup üçer buçuk guruşa olmadığına binâen ben dahi sermâyecinin kâffe-i husûsda emniyetim zu‘muyla müdde‘î-i merkûmun izinsiz meblağ-ı mezbûr ile beher keyli ikişer guruşa iki bin iki yüz keyl tuz iştirâ ve Lefke ta‘bîr olunur sefîneme tahmîl ve Trabzon İskelesi’ne nakleylediğimde Rusyalı sefâin iskele-i mezbûreye külliyetli tuz getirdiklerine mebnî benim nakleylediğim tuzu şirâya kimesne tâlib olmamağla ben zikr olunan ol-mikdâr tuzu Halatcı Hacı Yakub Ağa’nın üç direkli ta‘bîr olunur sefînesi Abaza diyârına gidecek olmağla beher keyli yüz otuz para hesâbıyla sermâye olarak sefîne-i mezkûreye nakl ve tahmîl ve reisi olan Genc Ali Reis’e teslîm ve kendi âdemlerimden Ebûbekir Reis nâm kimesne ile Nikoli nâm zimmîyi terfîkan mârrü’z-zikr Abaza diyârına irsâl etmemle esnâ-i tarîkde sefîne-i merkûme su gösterip reis-i merkûm ile sâir mellâhları sandala binip sefîne-i mezkûre hamûlesiyle ma‘an gark ve telef olmuşdur deyü takrîr-i meşrûh üzere müdde‘î-i merkûmun şa‘îr iştirâsı’çün ta‘yîn ve tahsîsini mukırr u mu‘terif iken izinsiz meblağ-ı mezbûr ile tuz iştirâsı ve gerek âhar mahalle nakliyle te‘addîsini ikrâr ü i‘tirâf etmeğin alâ-mûcibi i‘tirâfihî meblağ-ı mecmû‘-ı merkûm altı bin yüz seksen yedi guruşu müdde‘î-i merkûm Mustafa Ağa’ya bi-tarîki’d-damân edâsıyla mezbûr Ali Ağa ilzâm olunduğu İstanbul Mahkemesi’nden huzûr.

Fî 12 Şa‘bân sene 1223.

## 571 [82b-3] Tayinat için pişirilecek ekmek için gerekli olup miri ambarlardan habbazlara verilen yirmi bin kile buğdayın satış fiyatının kile başına yüz on para olduğu

Fiyât

Ma'rûz

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu telhîs mûcebince ta'yînât-ı mürettebe için tabhı lâzım gelen nân-ı azîze muktezî olup bâ-fermân-ı âlî mîrî anbarlarından ifrâz ve habbâzân tâifesine i'tâ olunan yirmi bin keyl münakkah hıntanın si'r-i râyici beher keyli yüz onar paraya olduğunu Kapan tüccârı bi'l-ittifâk haber verdikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 11 Ş sene [1]223.

## 572 [82b-4] Tayinat için pişirilecek ekmek için gerekli olup miri ambarlardan habbazlara verilen otuz bin kile buğdayın satış fiyatının kile başına yüz on para olduğu

Fiyât

Ma'rûz

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu telhîs mûcebince mîrî anbarlarından habbâzân esnâfı mezbûrûna bu def'a i'tâ buyurulan otuz bin keyl zehâirin on iki bin beş yüz keyli Bandırma hıntası ve on iki bin beş yüz keyli Karabiga hıntası ve beş bin keyli Rusya hıntası olup beher keylleri yüz onar paraya râyic olmağla zehâir-i mezkûrenin ecnâs ve fiyâtı minvâl-i muharrer üzere ihbâr olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 20 Ş sene [1]223.

## 573 [82b-5] Nimetullah bt. Miskci Molla Mustafa'nın babasının mirasından yedi bin kuruşluk malı gizledikleri iddiasıyla üvey annesi Ümmügülsüm ile akrabasından Hadice aleyhine açtığı davada iddiasını ispat edemediği

7.000 guruş men'

Ma'rûz

Mahrûse-i Galata'ya muzâfe kasaba-i Kasımpaşa'da Tahtakadı mahallesinde sâkin iken altı sene mukaddem fevt olan Miskci Molla Mustafa b. Hasan nâm kimesnenin verâseti zevcesi Ümmügülsüm bt. Ahmed nâm hatun ile sulbî kebîr

oğlu Ahmed ve sulbiye kebîre kızları Nimetullah ve Fatma hatunlara ba'de'l-inhisâr verese-i mezbûrûndan sâhibe-i arzuhâl mu'arrefetü'z-zât mezbûre Nimetullah Hatun meclis-i şer'-i münîrde üvey vâlidesi zâtları mu'arrefe zevce-i mezbûre Ümmügülsüm ile akrabasından Hadice bt. Hasan nâm hatunlar muvâcehelerinde babam mûrisimiz müteveffâ-yı mezbûrun hîn-i vefâtında terekesinden olmak üzere bir siyâh çekmece derûnunda yedi bin guruşluk mahlût altınını zevcesi üvey vâlidem mezbûre ile merkūme Hadice Hatun bi'l-ittifâk ma'an bi-gayrı hakkın müstakılleten ahz ve ketm ü ihfâ edip hattâ mezbûre Hadice Hatun meblağ-ı merkūmdan üvey vâliden mezbûre husûs-ı mezkûru kimesneye ifşâ etmemek için bana üç yüz elli guruş vermiş idi meblağ-ı mezbûru sana veririm deyü ifâde ve yedime bir kıt'a temessük i'tâ etmekle meblağ-ı merkūmdan hisse-i irsiye-i ma'lûmemi mezbûretândan taleb ederim deyü da'vâ etdikde onlar dahi külliyen inkâr etmeleriyle müdde'iye-i mezbûre ber-vech-i muharrer müdde'âsına ikāmet-i beyyineden izhâr-ı acz **[83a]** ve talebiyle mezbûretân Ümmügülsüm ve Hadice'den herbirine vech-i şer'î üzere yemîn verilmeğin mûcebince müdde'iye-i merkūme Nimetullah Hatun da'vâ-yı mezkûresiyle mezbûretân Ümmügülsüm ve Hadice hatunlara bilâ-beyyine mu'ârazadan men' olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 18 Şa'bân sene 1223.

## 574 [83a-1] Asitane'deki sandalcı kalfalarının şikâyeti üzerine sandalcı esnafının kethuda, yiğitbaşı ve yaşlı ihtiyar ustaları tarafından yürürlükte olan nizamlarına dair yeniden ferman talep edildiği

Sandalcı esnâfının fermân istid'âsı

Ma'rûz

Ashâb-ı arzuhâl Âsitâne-i aliyye'de vâki' sandalcı kalfalarından Bursalı es-Seyyid Ali ve es-Seyyid Hamza çerâğı Mustafa ve Deli Hacı oğlu Mustafa ve Mehmed nâm kimesneler ile Todori ve Bedros ve Anbarsun ve Yorgi ve Petro ve Artin ve İstepan ve Foti ve Karagöz oğlu Anton ve Kigork ve Zakar ve Manik ve Yamandi ve Abraham ve Bogos ve Ağya ve Agop ve İstefan ve sâirleri Çarşamba günü arz odasında huzûr-ı hazret-i sadâret-penâhîde ma'kūd meclis-i şer'-i hatîrde İstanbul ve Bilâd-ı selâse'de vâki' sandalcı esnâfının kethudâsı es-Seyyid Hafız Mehmed Emin ve vekîli es-Seyyid Mehmed Salil ve yiğitbaşıları es-Seyyid İbrahim ve müsinn ü ihtiyâr sandalcı ustalarından es-Seyyid Âdemzâde es-Seyyid el-Hâc Mehmed Said ve Bektaşzâde Mehmed Emin ve es-Seyyid Abdullah ve es-Seyyid Halil ve el-Hâc Halil ve el-Hâc Şerîf Mehmed ve es-Seyyid el-Hâc Hamza ve es-Seyyid Hasan ve el-Hâc Ömer ve el-Hâc Mehmed nâm kimesneler ile re'âyâdan İşçibaşı Kostantin ve Agop ve Hasköylü Yani ve Bağdadîoğlu İlya ve Arab Andon

ve Câmeşûycuoğlu Kiryako ve Artin ve Minasfan ve Ovannes ve Aleksi ve İsayi ve Tulumbacı Corci ve sâir mazbûtü'l-esâmî Müslim ve zimmîler muvâcehelerinde hâmiş-i arzuhâlde mastûr derkenârlar nâtık olduğu üzere Selîmiye Câmi'-i şerîfi evkāfı mülhakātından olan bin yirmi üç aded destgâhlarından mâ'adâ bi'l-cümle esnâf-ı mezbûre yedlerinde mevcûd İstanbul ve Bilâd-ı selâse ve tevâbi'lerinde vâki' bin iki yüz elli aded destgâhlar ile herbirleri hâllerine nisbet ile bi't-tav' ve'r-rızâ birer adedden yedi adede varınca ta'dîl ve tesviye şurûtuna ri'âyet ederek bâ-hücec-i şer'iye iktisâm eyleyen bi'l-cümle erbâb-ı san'at yedlerinde mevcûd destgâhlar bin dört yüz kırk iki adede bâliğ oldukdan sonra san'at-i mezkûrede kalfa ve şâkird olup tekmîl san'at ile kāide-i kadîme üzere üstâd olduğumuzda bize ta'yîn ve tahsîs olunmak için elli sekiz aded destgâh dahi i'tibâr olunup min-haysü'l-mecmû' bin beş yüz destgâha iblâğ olunmağla vakf-ı müşârün-ileyh mülhakātından olan destgâhlardan mâ'adâ Âsitâne-i aliyye ve Bilâd-ı selâse'de vakt ü hâle nazaran mevcûd olan kalfalara ve taşralardan vürûd edecek ipek ve meşdûde kıyâsen bu mikdâr destgâh vâfî ve kâfi ve şimdilik mikdâr-ı mezkûrdan ziyâde destgâh ihdâsı kalfa ve amele ücretinin ve iplik {ipek] ve meşdûd fiyâtının terakkīsine ve kumaşların galâsına ve mâl-ı tüccârın telef ve ziyâ'ına bâ'is ve nizâm ve şurûtlarının ihtilâline bâdî olacağı bedîhî ve bâhir olmağla fîmâ-ba'd destgâh bey' ü şirâsı vukū' buldukça şurût-ı nizâmları üzere İstanbul kādısı huzûrunda bâ-hüccet-i şer'iye erbâbına bey' ü şirâ olunup bundan böyle amele ücreti ve ipek ve meşdûde vüs'at ve kesret hâsıla olur ise bâ-fermân-ı âlî-şân destgâh teksîr ve ihdâs olunmak şartıyla inhisâr sûreti tecvîz olunmayarak şimdilik ber-minvâl-i meşrûh bin beş yüz aded destgâh Başmuhâsebe'ye kayd ve ustalarımız mezbûrûn yedlerine i'lâm-ı hâli mübeyyin bir kıt'a fermân-ı âlî-şân i'tâsını Rumeli kādıaskerliği pâyesiyle tekrîm buyurulan İstanbul Kādısı esbak Akbaşzâde sa'âdetlü semâhatlü Mehmed Emin Beyefendi hazretlerinin i'lâmları mûcebince zikr olunan destgâhlar ve nizâm-ı mezkûr Başmuhâsebe'ye ba'de'l-kayd sâdır olan fermân-ı âlî-şân mûcebince müstahık olan kalfalara i'tâ etmek üzere i'tibâr olunan elli sekiz aded destgâhı kalfalarından müstahık olanlara i'tâ etmeyip nâ-ehil olanlara i'tâ etmeleriyle zikr olunan destgâhlardan mukaddemâ ve hâlâ nâ-ehil yedlerinde olan destgâhlar yedlerinden nez' olunup şurût-ı nizâmları üzere san'atında mâhir pîr u perver ve müstahık atik kalfa olanlarımıza i'tâ etmeleri'çün ustalarımız mezbûrûna tenbîh olunmak yâhûd fi'l-asl destgâhlarımız Başmuhâsebe'de mukayyed ve ma'dûd olmağla cümle kalfalardan herbirimiz dilediklerimiz mahallerde birer ikişer üçer beşer destgâhlar küşâdımıza izin verilmek matlûbumuzdur dediklerinde sandalcı ustaları mezbûrûn cevâblarında bâlâsı mübârek hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûn ile mu'anven bin iki yüz on sekiz senesi Muharrem'inin dördüncü günü târihiyle müverrah mukaddemâ şeref-bahş-ı sudûr olan fermân-ı âlî-şânda zikr ü beyân olunduğu üzere usta evlâdından mâ'adâ bir kalfa usta olmak murâd etdikde Müslim

ise sekiz sene ve reʿâyâdan ise on sene mütemâdî sanʿat-i âhar ile meşgūl olmayarak destgâhda hizmet edip mahâreti zâhir oldukda usta olup kendiye rehber olan ustası kefîl olup bu vechile tüccâr ve halıcı tâifesinin mâlları telefden vikāye olunmak ve usta evlâdlarından mâʿadâ kalfalardan senede bir defʿa altı nefer ehl-i İslâm'dan ve altı nefer reʿâyâdan usta çıkıp ziyâdeye ruhsat verilmemek şurût-ı merʿiyemizden iken nizâm-ı mezkûra taʿarruz olunmayarak vakf-ı müşârün-ileyhe merbût olan destgâhlardan mâʿadâ bâlâda tahrîr olunduğu üzere bin beş yüz aded sandalcı destgâhlarını bi'l-cümle esnâf-ı merkūme beynlerinde taʿdîl ve tesviye şurûtuna riʿâyet olunarak mukaddemâ ashâb-ı destgâh olan atik usta ve usta evlâdlarına ve müceddeden verdiğimiz destgâhlar dahi kalfalarımızdan pîr u perver ve müstahık olanlara bir adedden yedi adede varınca tevzîʿ ve taksîm ile tekmîl olup şurût-ı merʿiye-i mezkûre üzere işbu sene-i mübâreke rûz-ı Hızır'ında altı nefer Müslim ve altı nefer reʿâyâ cemʿan on iki nefer kalfa usta çıkıp mahlûl olan destgâhlardan birer ikişer destgâh verilmiş olmağla işbu sandalcı kalfaları müddeʿiyûn-ı mezbûrûnun nevbetleri geldikde kāide-i merʿiye üzere herbir destgâh iki yüz guruşdan ziyâdeye füruht olunmayarak içlerinden müstahık olanlara birer ve ikişer destgâh verilmekde katʿa tekâsülümüz yokdur deyip ancak müddeʿiyûn-ı mezbûrûnun iddiʿâları teksîr-i destgâh ile ihtilâl-i nizâma mûcib ve nesc ü iʿmâl eyledikleri kumaşlarının kalb ve redî olmasını ve fiyât-ı mukarreresinin tezâyüdünü müstelzim bir hâlet-i rediye olmağla fîmâ-baʿd kadîmî vech üzere verilen şurût ve nizâmları muktezâsınca amel ve hareket olunmak üzere kendilere tefhîm olunup işbu sûret-i nizâmları ilâ-mâşâallâhü teʿâlâ beynlerinde düstûrü'l-amel tutulmak üzere istihkâmı hâvî yedlerine bâlâsı tuğrâ-yı garrâ ile müzeyyen bir kıtʿa fermân-ı âlî-şân inâyet ve ihsân buyurulmak bâbında sandalcı ustaları mezbûrûn bi-ecmaʿihim istidʿâ ve istirhâm eyledikleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 17 Receb sene 1223.

## 575 [83b-1] Habibe bt. Ali'nin tasarrufunda olan cameşuycu dükkânının tamiri için malından iki yüz yirmi beş buçuk kuruş harcama yaptığını iddia eden kiracı Ahmed Beşe'nin iddiasını ispat edemediği

Karagümrük'de câmeşûycu gediği

Maʿrûz

Sâhib-i arzuhâl câmeşûycu esnâfından Ahmed Beşe b. Mehmed meclis-i şerʿ-i münîrde zâtı taʿrîf-i şerʿî ile muʿarrefe olan Habibe bt. Ali nâm hatun muvâcehesinde İstanbul'da Karagümrük Çarşısı'nda vâkiʿ bir bâb câmeşûycu dükkânı derûnunda mevcûde beyne'l-hıref gedik taʿbîr olunan âlât-ı lâzıme-i maʿlûme mezbûre Habibe Hatun'un bâ-hüccet müstakılleten yedinde mülkü olmağla târih-i iʿlâmdan bir sene

mukaddem gedik ta'bîr olunan âlât-ı lâzıme-i merkūmeyi beher mâh dörder guruş kirâ mukāvelesiyle bana îcâr ve teslîm ben dahi istîcâr ve kabûl ve dükkân-ı mezkûrun ta'mîr ve termîmi için bana seksen guruş verip lâkin kifâyet etmemekle ben bâ-defter-i müfredât malımdan iki yüz yirmi beş buçuk guruş dahi harc ü sarfla ta'mîr ve tekmîl edip bu esnâda beni dükkân-ı mezkûrdan ihrâc ve gediğini âhara füruht etmekle ben dahi masrûfum olan meblağ-ı merkūmu mezbûre Habibe Hatun'dan bi'l-mürâca'a taleb ederim deyü da'vâ etdiğimde ol dahi cevâbında müdde'î-i merkūm ile bundan akdemce kethudâ ve ustalar ma'rifetleriyle hesâbımız rü'yet olunup mezbûrun zimmetinde bir senede terâküm eden gedik kirâsından kırk sekiz guruş mesârif-i mezkûresi'çün takas ve mahsûb olunduğundan gayrı zîrde müdde'âsından dahi benimle elli yedi guruş bedel-i makbûza sulh olup mâ'adâya ve bi'l-cümle husûs-ı mezkûra müte'allika âmme-i da'vâdan benim zimmetimi ibrâ ve iskāt ben dahi ibrâsını kabûl etmiş idim deyü eylediği def'ini udûl-i Müslimînden Kethudâ İbrahim Usta b. Ahmed ve Yiğitbaşı Osman b. İbrahim ve İbrahim b. Bektaş ve Ahmed b. İbrahim ve Hasan b. Ahmed nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe vech-i vecîh-i şer'î üzere isbât etmeğin mûcebince müdde'î-i merkūm Ahmed Beşe da'vâ-yı mezkûresiyle mezbûre Habibe Hatun'a bî-vech mu'ârazadan men' olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 19 Şa'bân sene 1223.

## 576 [83b-2] Cihangir mahallesi ahalisinin uygunsuz hareketlerinden dolayı mahalleden çıkarılmalarını talep etdikleri Mısırlı Mustafa ile karısı Hafize ve kayınvalidesi Ayşe ile sulh oldukları

Ta'zîrden ibrâ

Ma'rûz

Mahrûse-i Galata muzâfâtından kasaba-i Tophâne'de Cihangir mahallesi imâmı vekîli es-Seyyid Ahmed Efendi ve ahâlisinden Fesci el-Hâc Mehmed Emin Ağa ve Duhânî Ahmed Ağa ve diğer Duhânî es-Seyyid Mustafa Ağa ve Hammâmî es-Seyyid el-Hâc Mehmed Efendi ve Barutcu İbarhim İbiş Ağa ve Tuzcu el-Hâc Hüseyin Ağa ve Hattât el-Hâc Ahmed Efendi ve Duhânî Mehmed ve Kömürcü el-Hâc Süleyman Çelebi ve Yağcı el-Hâc Abdurrahman Ağa ve Kürkcü el-Hâc İbrahim ve sâirleri meclis-i şer'-i hatîrde mahalle-i mezbûre ahâlisinden sâhib-i arzuhâl Mısırlı el-Hâc Mustafa Ağa b. Mustafa muvâcehesinde mezbûr el-Hâc Mustafa Ağa ile zevcesi gāibetân ani'l-meclis Hafîze bt. Osman ve kayınvâlidesi Âişe bt. Mustafa nâm hatunlar mahallemiz sâkinlerinden olup bed-zebân ve hadîdetü'l-lisân olduklarına mebnî ahâli-i mahalle-i mezbûre ile bundan akdemce müşâcere ve münâza'alarına binâen kasaba-i mezbûre mahkemesinde mezbûrûnu mahallemizden hurûclarına iltimâs etmişidik lâkin muslihûn tavassutuyla beynleri tevfîk ve ıslâh olunup

fîmâ-ba‘d harekât-ı nâ-marzıyelerinden mübâ‘adet birle kendi hâllerinde ırzlarıyla mukayyed ve kâr u kisbleriyle meşgūller olup birbirlerine hilâf-ı şer‘-i şerîf itâle-i lisân ile ta‘cîz ve tekdîr etmemek üzere tarafeynden herbiri ta‘ahhüd ve hakk-ı ta‘zîre müte‘allika da‘vâdan herbiri âharı ibrâ ve iskāt ve herbiri âharın ibrâsını kabûlle külliyen kat‘-ı münâza‘a eyledikleri İstanbul Mahkemesi’nden tescîl ve huzûr.

Fî 20 Ş sene [1]223.

## 577 [83b-3] Ohan v. Melkon'un Davudpaşa Sarayı Ustası Mehmed Sadık Ağa'dan iki yıllığına kiraladığı francalacı fırın için peşin olarak verdiği meblağdan, tüm francalacı fırınlarının padişahın iradesiyle kapatılması üzerine, kalan on üç aylık kira ücretinden yedi yüz altmış beş kuruş alacağı olduğu

Davudpaşa sahrâsında francalacı fırını

Ma‘rûz

Sâhib-i arzuhâl Ohan v. Melkon nâm zimmî meclis-i şer‘-i hatîrde derûn-ı arzuhâlde mezkûrü’l-ism Davudpaşa Sarayı Ustası Mehmed Sadık Ağa b. Hasan mahzarında mezbûr Mehmed Sadık Ağa mârrü’z-zikr Davudpaşa sahrâsında câmi‘-i şerîf tahtında kâin bir bâb francalacı fırınını bin iki yüz yirmi bir senesi Şevvâli’l-mükerremi gurresinden beher şehr ellişer guruş icâre tesmiyesiyle bana îcâr ve teslîm ben dahi ber-vech-i muharrer istîcâr ve tesellüm ve kabûl eylediğimden sonra icâre-i mezkûrenin şehriye beşer guruşunu Davudpaşa Ocağı mütevellîsine verilmek üzere bana emir ve havâle edip mâ‘adâ şehriye kırk beşer guruşdan iki senelik cem‘an bin seksen guruşu merkūm Mehmed Sadık Ağa ber-vech-i peşîn yedimden tamamen ahz ü kabz eyledikden sonra yedi ay mürûrunda bâ-irâde-i aliyye bi’l-cümle francalacı fırınları sedd ü bend olunduğu esnâda fırın-ı mezkûr dahi sedd ü bend olunmağla ben dahi ber-vech-i muharrer medfû‘um olan bin seksen guruşdan yedi aylık iktizâ eden üç yüz on beş guruşu lede’t-tenzîl bâkīsi olan yedi yüz altmış beş guruşu mezbûr Mehmed Sadık Ağa’dan istirdâd murâdımdır deyü da‘vâ etdikde ol dahi kaziyye minvâl-i meşrûh üzere olduğunu bi-tamamihâ tâyi‘an ve kat‘iyyen ikrâr ü i‘tirâf edip ancak fırın-ı mezkûr bâ-irâde-i aliyye sedd ü bend olunup ben sedd ü bend etmediğime mebnî makbûzum olan meblağ-ı mezbûru vermem demesi hilâf-ı şer‘-i şerîf olmağla iltifât olunmayıp alâ-mûcibi i‘tirâfihî meblağ-ı bâkī-i mezbûr yedi yüz altmış beş guruşu müdde‘î-i mesfûr Ohan zimmîye redd ü teslîme mezbûr Mehmed Sadık Ağa’ya tenbîh olunduğu İstanbul Mahkemesi’nden huzûr.

Fî 18 Şa‘bân sene 1223.

## 578 [83b-4] Haçador v. Ovannes'in Sarraf Anparson'da olan alacağını ödemesi için ortağı Sarraf Karabet aleyhine açtığı davasının meşru olmadığı

Kumkapı'da francalacı fırını ve değirmeni

Ma'rûz

Sâhib-i arzuhâl Haçador v. Ovannes zimmî meclis-i şer'-i hatîrde derûn-ı arzuhâlde mastûrü'l-ism sarrâf tâifesinden Karabet v. Agop zimmî muvâcehesinde İstanbul'da Kumkapı hâricinde vâki' bir bâb francalacı fırını ve civârında kâin beş horoslu bir bâb uncu değirmeni derûnunda mevcûde yirmi re's bârgir ve sâir âlât-ı lâzıme-i ma'lûmenin üç sehm i'tibârıyla bir sehmi benim ve birer sehmi şerîklerim gāib ani'l-meclis Ovannes ve İstefan nâm zimmîlerin Navul Kalemi'nde uhdelerimize kayd olunmuş olup fırın ve değirmen-i mezkûrun cânib-i mîrîye deyni olan dört bin guruş ve ma'lûmü'l-esâmî kapan tüccârına yedi bin guruş ki cem'an on bir bin guruş düyûnu kabûl eylediğimize mebnî ben ve şerîklerim mesfûrân mallarımızdan tüccâr-ı mezbûrûna deyn-i mezkûra mahsûben verilmek için beher mâh ikişer yüz ellişer guruşdan dokuz ayda mesfûr Karabet zimmînin şerîki Sarrâf Anparson zimmîye verdiğimiz cem'an iki bin iki yüz elli guruşun bin iki yüz on altı guruşunu tüccâr-ı mezbûrûna verip mâ'adâ bin yüz otuz dört guruşunu vermeksizin mesfûr Anparson zimmî vatan-ı aslîsi olan Eğin Kazâsı'na râhî olup ve işbu mesfûr Karabet gāib-i mesfûrun şerîki olduğuna binâen meblağ-ı merkūmu malından bize zâmin olsun deyü takrîr-i meşrûhu üzere mesfûr Karabet zimmîden eylediği da'vâsı şer'an mesmû'a olmayıp meblağ-ı merkūmu gāib-i mesfûr Anparson zimmîden da'vâ ve mutâlebe olunmağa muhtâc idiği kendiye tefhîm ve da'vâ-yı mezkûresiyle mersûm Karabet zimmîye bî-vech mu'ârazadan men' olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 10 Şa'bân sene 1223.

## 579 [83b-5] Maryem bt. Kasbar'ın sulh bedelinden kalan yüz yirmi beş kuruş alacağını hüseynîci esnafından Bogos v. Kerih'ten teslim alıp tarafların birbirlerinin zimmetlerini ibra ettikleri

125 guruş teslîm

Ma'rûz

İstanbul'da Musalla kurbünde Şeyh Ferhad mahallesinde mütemekkine Maryem bt. Kasbar nâm Nasrâniye tarafından husûs-ı âtîde vekâleti şahsını bilir Kuyumcu Kirkor v. Kasbar ve Sarrâf Kirkor v. Aznavur zimmîler şehâdetleriyle sâbit olan Tütüncü Kasbar v. Agop nâm zimmî meclis-i şer'-i hatîrde hüseyn[î]ci esnâfından

sâhib-i arzuhâl Bogos v. Kerih nâm zimmî muvâcehesinde diğer Bogos v. Anbarsun zimmî hâzır olduğu hâlde işbu yedimde olan bir kıt‘a i‘lâm mantûkunca müvekkilem Nasrâniye-i mersûmenin mesfûr Hüseyin[î]ci Bogos zimmî zimmetinde bedel-i sulh-ı sahîhden üç yüz elli guruş alacak hakkı olmağla meblağ-ı merkūmun iki yüz yirmi beş guruşa müvekkilem Nasrâniye-i mersûmenin mesfûr Bogos zimmîden mukaddemâ beynlerinde cârî ahz ü i‘tâları’çün ilzâm-ı ribh olunmadan murâbaha nâmıyla bi-gayrı hakkın makbûzu olan iki yüz yirmi beş guruşu takasan [**84a**] tenzîl olunmağla ol-vechile bâkīsi olan yüz yirmi beş guruşu hâzır-ı mesfûr diğer Bogos zimmî yediyle işbu meclis-i şer‘de müvekkilem mesfûre için bana def‘ ü teslîm ben dahi bi’l-vekâle ahz ü kabz eyledim fîmâ-ba‘d müvekkilem mesfûrenin ve gerek benim mersûm Bogos zimmetinde onun dahi kezâlik benimle müvekkile-i mesfûre zimmetinde meblağ-ı mezbûrdan ve husûs-ı sâireden bir akçe ve bir habbe hakkımız ve alacağımız kalmamağla bi’l-cümle hukūk-ı şer‘iyeye müte‘allika âmme-i de‘âvîden herbirimiz bi’l-asâle ve bi’l-vekâle âharın zimmetini ibrâ ve iskāt ve herbirimiz ber-vech-i muharrer âharın ibrâsını kabûlle külliyen kat‘-ı münâza‘a ve hasm-ı husûmet eyledik deyü ikrâr ve tasdîkleri İstanbul Mahkemesi’nde tescîl ve huzûr.

Fî 20 Şa‘bân sene 1223.

## 580 [84a-1] Berber Ömer Alemdar’ın, mütevellinin izniyle kiracısı olduğu yanmış berber dükkânının arsasından bir miktarının bitişiğindeki Bakkal Foti’ye devredildikten sonra tekrar berber dükkânına iadesini talep etmesinin meşru olmadığı

Kırkdört Kapısı’nda berber gediği

Ma‘rûz

Berber esnâfından Ömer Alemdâr b. Ahmed meclis-i şer‘-i hatîrde bakkāl tâifesinden Foti v. Dimitri nâm zimmî muvâcehesinde İstanbul’da Kırkdört Kapısı kurbünde Kādıasker Hamamı civârında vâki‘ müsteciren sâkin ve gediğine mâlik olduğum berber dükkânı ve ittisâlinde zimmî-i mesfûrun bakkāl dükkânı bundan akdem bi-kazâillâhi te‘âlâ vukū‘ bulan harîkde muhterik oldukda dekâkin-i mezkûrenin mutasarrıfı el-Hâc Osman nâm kimesne zikr olunan berber dükkânı arsasından arzen iki zirâ‘ altı parmak mahâllini sâlifü’z-zikr bakkāl dükkânı arsasına zam ve ilhâk birle arsa-i mezkûreyi bâ-re’y-i mütevellî zimmî-i mesfûra ferâğ ve kasr-ı yed edip ve zikr olunan berber dükkânı binâ olundukda dîk olmağla mesfûr Foti zimmî ol-mikdâr arsayı bana ferâğ eylesin deyü takrîr-i meşrûhu üzere tasaddî eylediği da‘vâsı şer‘an mesmû‘a olmayıp husûs-ı merkūmda zimmî-i mesfûra şer‘an cebr iktizâ etmemekle müdde‘î-i merkūmun mu‘ârazası bî-vech olduğu İstanbul Mahkemesi’nden huzûr.

Fî 12 Şa‘bân sene 1223.

## 581 [84a-2] Numan Ağa'nın kayınpederi Musa Bey'den altı yüz kuruş alacağı olduğu

600 guruş hüküm

Ma'rûz

Sâhib-i arzuhâl Numan Ağa b. Hüseyin meclis-i şer'-i münîrde kayınpederi derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Musa Bey b. Halil mahzarında işbu sene-i mübâreke Rebî'ulûlâ gurresinde malımdan altı yüz guruş kayınpederim mezbûra ikrâz ve teslîm ol dahi yedimden iktirâz ve kabz ve istihlâk edip hattâ meblağ-ı mezbûr zimmetinde cihet-i mezkûreden bana deyni olduğunu kat'iyyen ikrâr ve deyn-i mezkûrunu nâtık mümzâ ve mahtûm ve mu'anven ve mersûm işbu bir kıt'a temessükü yedime i'tâ etmekle hâlâ meblağ-ı mezbûru mezbûr Musa Bey'den taleb ederim deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-inkâr müdde'î-i merkūm ber-vehc-i muharrer müdde'âsını mahâllinde lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde idikleri ihbâr olunan Buhûrdânî İsmail Ağa b. Süleyman ve Ali Ağa b. Osman nâm kimesneler şehâdetleriyle mîr-i mezbûr muvâcehesinde vech-i vecîh-i şer'î üzere isbât etmeğin mûcebince meblağ-ı merkūm altı yüz guruşu müdde'î-i merkūm Numan Ağa'ya edâ ve teslîme mezbûr Musa Bey'e tenbîh olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 20 Şa'bân sene 1223.

## 582 [84a-3] İbrahim Edhem Efendi'nin Kahveci Mustafa Beşe'den borç olarak verdiği paradan yüz on kuruş alacağı olduğu

110 guruş hüküm

Ma'rûz

İbrahim Edhem Efendi b. Mehmed Emin meclis-i şer'-i münîrde Kahveci Mustafa Beşe b. Mustafa muvâcehesinde merkūm Kahveci Mustafa Beşe zimmetinde bundan akdem malımdan ve yedimden iktirâz ve kabz eylediği yüz elli guruşun kırk guruşunu mezbûra dakīk-i hâs ve mest ve papuş ve sabun semenlerinden zimmetimde deynim olan kırk guruşa takasan ba'de't-tenzîl bâkīsi olan yüz on guruşu merkūm Mustafa Beşe'den hâlâ taleb ederim deyü da'vâ etdikde ol dahi cevâbında benim müdde'î-i mezbûr zimmetinde meblağ-ı merkūm kırk guruşdan mâ'adâ binişlik çuka ve İstanbul şalîsi ve çuka çakşır ve kömür semenlerinden üç yüz seksen bir guruş ki cem'an dört yüz yirmi bir guruş alacağım olmağla meblağ-ı merkūm yüz elli guruşu deyn-i mezkûrunun ol-mikdârına mahsûben kabz etmemle mâ'adâsı olan iki yüz yetmiş bir guruşu mezbûr İbrahim Edhem Efendi'den taleb ederim deyü eylediği da'vâsına

ikāmet-i beyyineden izhâr-ı acz ve tahlîfe dahi tâlib olmamağla merkūm Mustafa Beşe da'vâ-yı mezkûresiyle bilâ-beyyine mu'ârazadan ba'de'l-men' sâlifü'l-beyân ikrâr ü i'tirâfı üzere makbûzu olan yüz elli guruşdan kırk guruşu deyn-i mezkûra mahsûben ba'de't-tenzîl bâkīsi olan yüz on guruşu müdde'î-i merkūm İbrahim Edhem Efendi'ye edâsıyla Mustafa Beşe'ye tenbîh olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 20 Şa'bân sene 1223.

## 583 [84a-4] Eyüp'te Kızılmescit adlı mahalde bir adet francalacı fırını açılmasına izin verilmesi

Francalacı fırını küşâdı

Ma'rûz

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu arzuhâl ve derkenâra nazar olundukda İstanbul ve havâlîsinde mahâll-i ma'lûmede yedi aded francalacı fırınları ibkā ve mâ'adâsı bâ-irâde-i aliyye sedd ü bend olunduğu derkenârdan müstebân iken bundan akdemce vâlid-i mâcid-i hazret-i şehriyârî cennet-mekân firdevs-âşiyân Sultan Abdülhamid Han -aleyhi'r-rahmetü ve'l-gufrân- hazretlerinin Beylerbeyi ve Mîrgünoğlu nâm mahallerde müceddeden ihyâsına muvaffak oldukları cevâmi'-i şerîfe ve âsâr-ı celîleleri evkāfından mahalleyn-i merkūmeynde iki aded ve Gümrükcü Çiftliği'nde bir aded ve Çelebi Hasan Paşa Vakfı'ndan Kumkapı hâricinde bir aded ve kethudâ-yı hazret-i sadr-ı âlî-i esbak merhûm İbrahim Efendi mahdûmunun Tavukpazarı nâm mahâlde bir aded ve Beykoz civârında Kâğıdhâne nâm mahâlde bir aded ve İstanbul Şehremîni nâm mahâlde bir aded ve Hudâvendigār-ı esbak cennet-mekân firdevs-âşiyân Sultan Selim Han hazretlerinin vâlideleri merhûme Mihrişah Vâlide Sultan -tâbe serâhâ- vakfı musakkafâtından Hasköy'de Humbarahâne Kışlası civârında bir aded ki cem'an sekiz aded francalacı fırınlarının küşâdı ile on beş adede iblâğı husûsuna irâde-i aliyye ta'alluk eylediğine mebnî şeref-yâfte-i sudûr olan fermân-ı âlî-şân mûcebince küşâdlarına ruhsat verilmiş olup ve işbu küşâdı istid'â olunan Eyüb-i Ensârî'de Kızılmescid nâm mahâlde kâin francalacı fırını dahi mukaddemâ bâ-irâde-i aliyye mesdûd olan fırınlara dâhil olup lâkin fırın-ı merkūm mutasarrıfları sâhib-i arzuhâl şâyân-ı inâyet olmağla zikr olunan fırının merhameten küşâdı husûsu re'y-i rezîn-i âsafanelerine menût olduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 22 Şa'bân sene 1223.

## 584 [84a-5] Basmacı Kalfası Bedros'un evinde gizli olarak sanatını icra ederken baskın verilip el konulan beş bin kuruş kıymetindeki âlet ve edevatının iadesi talebiyle açtığı davasında haksız olduğunun anlaşıldığı

Basmacı esnâfına dâir

Ma'rûz

Dârü's-sa'âdeti'ş-şerîfe ağası hazretlerinin nezâretlerinde âsûde evkāfdan Hudâvendigâr-ı esbak cennet-mekân firdevs-âşiyân merhûm ve mağfûrunleh Sultan Ahmed Hân-ı Gāzi -tâbe serâhû-nun Enderûn-ı Hümâyûn'da vâki' kütübhâne-i celîleleri vakfı müsakkafâtından Üsküdar'da Ayazma Sarayı sahnında kâin mücessem ve kalemkârî ve İstanbul Fazlı Paşa ve Langa Yenikapısı hâricinde elvân basmacı kârhânelerinde müstecirler olan yüz nefer basmacı ustalarının kalfalarından sâhib-i arzuhâl Bedros nâm zimmî Çarşamba günü arz odasında huzûr-ı hazret-i sadâret-penâhîde bi'l-ma'iye rü'yete memûr Haremeynü'ş-şerîfeyn müfettişi müderrisîn-i kirâmdan fazîletlü es-Seyyid Mehmed Zeki Efendi hâzır olduğu hâlde akd olunan meclis-i şer'-i münîrde derûn-ı arzuhâlde isimleri mezkûr esnâf-ı merkūme kethudâsı Ahmed Ağa ve yiğitbaşı Ahmed ve Hacı Musa ustalar ile re'âyâ ustalarından İstefan ve Serapyon zimmîler muvâcehelerinde ben kârhâne-i mezkûrede basmacı kalfalarından olup lâkin bundan akdem menzilimde hufyeten parça i'mâliyle kâr ü kisb ve ta'ayyüş eder iken esnâf-ı merkūme kethudâsı ve ustalarının cânib-i vakf-ı müşârün-ileyh ihbârlarına mebnî taraf-ı vakf-ı müşârünileyhden kolcu ta'yîniyle menzilimi basıp beş bin guruş kıymetli on altı yük kalıb ve sâir âlât-ı lâzıme-i ma'lûmemi cânib-i vakıfdan ahz ü zabt etmeleriyle ol-mikdâr âlât-ı lâzıme-i ma'lûmemi esnâf-ı merkūme kethudâ ve ustaları mezbûrûn cânib-i vakf-ı müşârün-ileyhden bana alıversinler deyü esnâf-ı merkūmeden tasaddî eylediği da'vâsı takrîr-i meşrûhu üzere şer'an mesmû'a olmayıp istikşâf-i hâl için esnâf-ı merkūme istintâk olundukda işbu yedimizde olup bâlâsı mübârek hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûn ile mu'anven bir kıt'a fermân-ı âlî-şânda tafsîl ü beyân **[84b]** olunduğu üzere kırmız ile masnû' mücessem ve kalemkârî yemeni işletmek mârrü'z-zikr Ayazma'da vâki' kârhâneye mahsûs ve mâ'adâsı İstanbul'da kâin kârhâneteyn-i merkūmeteyne mahsûs ve mu'ayyen olup onlardan gayrı İstanbul dâhilinde ve hâricinde ve Akdeniz ve Karadeniz boğazlarına varınca sevâhil ve nevâhîlerde vâki' kasabât ve kurâda i'mâli memnû'âtdan olmağla hilâf-ı fermân-ı âlî ve mugāyir-i şurût-ı nizâm harekete ictisâr edenler bulundukları mahallerin zâbitânı ma'rifetleri ve ma'rifet-i şer'le ahz ve yedlerinde bulunan yemeniler ve âlât-engîzleri vakıf için zabt ve îrâd kayd olunup kendileri fîmâ-ba'd kârhâne-i mezkûrlara uğradılmayıp sâirlerine gûş-mâl kılınmak için Müslim ise kal'aya ve re'âyâdan ise küreğe vaz'la tedîb olunmaları şurût-ı nizâm-ı mer'iyeden olup ve

işbu zimmî-i mesfûr dahi takrîri üzere menzilinde hufyeten kalb ve redî yemeniler işleyip bilâ-tamga fürûhta ictisâr eylediği meşhûd olmakdan nâşi ber-mûceb-i emr-i âlî taraf-ı vakf-ı müşârün-ileyhden memûr olan mübâşir ma'rifetiyle ahz ve yedinde bulunan yemeni ve âlât-engîzleri zâhire ihrâc vakıf için ahz etmişlerdir deyü takrîr-i meşrûhlarına mutâbık ibrâz eyledikleri emr-i âlî-şân-ı mezkûrun mazmûn-ı itâ'at-makrûnunu müdde'î zimmî-i mesfûr tasdîk eylediğinden mâ'adâ takrîri üzere tasaddî eylediği da'vâ-yı mezkûresiyle esnâf-ı merkūmuna mu'ârazadan bî-vech olduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 9 Şa'bân sene 1223.

## 585 [84b-1] Mehmed Râif Efendi'nin tasarrufunda olan dükkânını kiracısı Çubukçu Mehmed Ali'nin ölmesi üzerine oğlu Çubukçu Halil'e aylık yedişer kuruş ücretle kiraya verdiği

Galata'da dükkân gediği

Ma'rûz

Mehmed Râif Efendi b. Ali nâm kimesne Çarşamba günü arz odasında huzûr-ı hazret-i sadâret-penâhîde ma'kūd meclis-i şer'-i münîrde çubukçu esnâfından es-Seyyid Halil b. Mehmed [Ali] muvâcehesinde mahrûse-i Galata'da Karakö[y] Kapısı dâhilinde helvacı dükkânı karşısında kâin bi'l-icâreteyn mutasarrıf olduğum bir bâb dükkânda mezbûr es-Seyyid Halil'in babası Çubukcu Mehmed Ali hayatında müşâhereten müstecir olup fevt oldukda icâre münfesiha olmağla dükkân-ı mezkûru ben zabt ü tasarruf ve âhara îcâr irâdesinde olduğumda mezbûr es-Seyyid Halil dükkân-ı mezkûrun gediği babam müteveffâ-yı mezbûrdan mevrûs mülküm olup hâmiş-i arzuhâlde mastûr derkenâr mantûkunca çubukçu esnâfının gedikleri Başmuhâsebe'de topdan mukayyed ve mu'teber olup Galata'da altı bâb dükkân deyü musarrah ve dükkân-ı mezkûr gediği zikr olunan altı bâb dükkânda dâhil olmağla kadîmî kirâsıyla bana îcâr olunması murâdımdır deyü nizâ'a tasaddî ve fi'l-hakīka zikr olunan altı bâb dükkânda dâhil olduğu esnâf-ı merkūme kethudâsı ve sâir mazbûtü'l-esâmî Müslim ustaları ihbârlarıyla mütehakkık olduğundan mâ'adâ bâ-vesâtet-i muslihîn beynimiz tevfîk ve ıslâh olunup ben dükkân-ı mezkûru işbu târih-i i'lâmdan beher şehr yedişer guruş icâre tesmiyesiyle merkūm es-Seyyid Halil'e îcâr ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer istîcâr ve tesellüm ve kabûl edip mâh be-mâh icâre-i mezkûresini cevr ü ezâ etmeksizin bana edâya müte'ahhid ve bu vechile kat'-ı münâza'a eyledik deyü ikrâr ve tasdîkleri İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 15 Şa'bân sene 1223.

## 586 [84b-2] İncirli Çiftliği'ne mahsus bir adet has ekmekçi fırını açılmasına izin verilmesi

Francalacı fırını

Ma'rûz

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu takrîr ve derkenâra nazar olundukda İstanbul ve havâlîsinde mahâll-i ma'lûmede yedi aded francalacı fırınları ibkā ve mâ'adâsı bâ-irâde-i aliyye sedd ü bend olunduğu derkenârdan müstebân iken bundan akdemce vâlid-i mâcid-i hazret-i şehriyârî cennet-mekân firdevs-âşiyân Sultan Abdülhamid Han -aleyhi'r-rahmetü ve'l-gufrân- hazretlerinin Beylerbeyi ve Mîrgünoğlu nâm mahallerde müceddeden ihyâsına muvaffak oldukları cevâmi'-i şerîfe ve âsâr-ı celîleleri evkāfından mahalleyn-i merkūmeynde iki aded ve Gümrükcü Çiftliği'nde bir aded ve Çelebi Hasan Paşa Vakfı'ndan Kumkapı hâricinde bir aded ve kethudâ-yı sadr-ı âlî-i esbak merhûm İbrahim Efendi mahdûmunun Tavukpazarı nâm mahâlde bir aded ve Beykoz civârında Kâğıdhâne nâm mahâlde bir aded ve İstanbul'da Şehremîni nâm mahâlde bir aded ve Hudâvendigār-ı esbak cennet-mekân firdevs-âşiyân Sultan Selim Han hazretlerinin vâlideleri merhûme Mihrişah Vâlide Sultan -tâbe serâhâ- vakfı müsakkafâtından Hasköy'de Humbaracı Kışlası civârında bir aded ve Eyüb-i Ensârî'de Kızılmescid nâm mahâlde bir aded cem'an dokuz aded francalacı fırınlarının küşâdıyla on altı adede iblâğı husûsuna irâde-i aliyye ta'alluk eylediğine mebnî şeref-yâfte-i sudûr olan evâmir-i aliyye mûceblerince küşâdlarına ruhsat verilmiş olup ve işbu küşâdı istid'â olunan İncirli Çiftliği'nde kâin hâss etmek fırını dahi mukaddemâ bâ-irâde-i aliyye mesdûd olan fırınlara dâhil olup emsâline kıyâsen küşâdını istid'â zımnında Bâb-ı Âlî'ye takdîm olunan işbu takrîr bâlâsına zikr olunan fırın francalacı fırını olmayıp çiftliğe mahsûs hâs etmekci fırını olduğu kuyûdâtdan müstebân olmağla zikr olunan fırını küşâd etdirdesiz deyü bu dâ'îlerine hitâben şeref-yâfte-i sudûr olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen fırın-ı mezkûrun küşâdı iktizâ eylediği İstanbul Mahkemesi'ndnen huzûr.

Fî 23 Şa'bân sene 1223.

## 587 [84b-3] Despino bt. Apostol'un Yağcıoğlu Nikoli'ye verdiği borç paradan iki yüz yetmiş kuruş alacağı olduğu

270 guruşa sulh

Ma'rûz

Sâhib-i arzuhâl mu'arrefetü'ş-şahs Despino bt. Apostol nâm Nasrâniye meclis-i şer'-i hatîrde derûn-ı arzuhâlde mastûrü'l-ism neccâr kalfalarından Yağcıoğlu

Nikoli v. Luka nâm zimmî muvâcehesinde mesfûr Nikoli zimmetinde bâ-temessük cihet-i karzdan beş yüz guruş alacak hakkım olmağla taleb ederim deyü tasaddî eylediğim da'vâmdan bâ-vesâtet-i muslihîn mesfûr Nikoli zimmî ile an-inkâr kat'a li'n-nizâ' iki yüz yetmiş guruş üzerine ba'de akdi'l-musâlaha ve'l-kabûl bedel-i sulh-ı mezkûrdan mâ'adâya müte'allika âmme-i da'vâdan mesfûr Nikoli zimmînin zimmetini kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt eyledim dediğini mesfûr Nikoli zimmî tasdîk ve ibrâdan müstesnâ bedel-i sulh-ı mezkûr iki yüz yetmiş guruş zimmetinde müdde'iye-i mesfûreye sahîhan deyni olduğunu tâyi'an ve kat'iyyen ikrâr ü i'tirâf etmeğin alâ-mûcibi i'tirâfihâ meblağ-ı merkūm iki yüz yetmiş guruşun müdde'iye-i mesfûreye bi't-taleb edâsıyla mesfûr Nikoli zimmî ilzâm olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 22 Şa'bân sene 1223.

## 588 [84b-4] Neccar kalfalarından Yağcıoğlu Nikoli'nin beş yüz kuruş alacağı olduğu iddiasıyla İstemat v. Yorgi aleyhine açtığı davada üç yüz kırk kuruş üzerine sulh olduğu

340 guruşa sulh

Ma'rûz

Neccâr kalfalarından Yağcıoğlu Nikoli v. Luka nâm zimmî meclis-i şer'-i hatîrde kezâlik neccâr kalfalarından İstemat v. Yorgi nâm zimmî muvâcehesinde mesfûr İstemat zimmî zimmetinde bâ-temessük cihet-i karzdan beş yüz guruş alacak hakkım olmağla taleb ederim deyü tasaddî eylediğim da'vâmdan bâ-vesâtet-i muslihîn mesfûr İstemat zimmî ile an-inkâr kat'a li'n-nizâ' üç yüz kırk guruş üzerine ba'de akdi'l-musâlaha ve'l-kabûl bedel-i sulh-ı mezkûrdan mâ'adâya müte'allika âmme-i da'vâdan mesfûr İstemat zimmînin zimmetini kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt eyledim dediğini mesfûr İstemat zimmî tasdîk ve ibrâdan müstesnâ bedel-i sulh-ı mezkûr üç yüz kırk guruş zimmetinde müdde'î-i mersûma sahîhan deyni olduğunu tâyi'an ve kat'iyyen ikrâr ü i'tirâf etmeğin alâ-mûcibi i'tirâfihî meblağ-ı merkūm üç yüz kırk guruşun müdde'î-i mesfûra bi't-taleb edâsıyla mersûm İstemat zimmî ilzâm olunduğu İstanbul Mahkemesi'nden huzûr.

Fî 22 Şa'bân sene 1223.